RAPORT

O STANIE GMINY ZABRZE

ZA 2020 ROK

Zabrze
w sercu Śląska

RAPORT O STANIE GMINY ZABRZE ZA 2020 ROK

PREZYDENT MIASTA ZABRZE – MAŁGORZATA MAŃKA-SZULIK

Dokument zebrał i opracował Wydział Strategii i Rozwoju Miasta w składzie:
Marcin Lesiak, Anna Sekuła, Grzegorz Mikuśkiewicz, Bożena Hazy, Wioletta Dziółko

Rok 2020 pod wieloma względami był szczególny. W skali całego świata życie gospodarcze, kulturalne i polityczne zdeterminowała pandemia koronawirusa SARS-CoV-2. Przez znaczną część roku wszyscy koncentrowali się na ograniczaniu liczby zachorowań, zabezpieczaniu opieki medycznej oraz utrzymywaniu funkcjonowania najważniejszych instytucji. Pandemia wpłynęła też na formułę aktywności jednostek samorządu terytorialnego.

W Zabrzu efektywnie włączyliśmy się w ograniczanie zasięgu epidemii koronawirusa. Zorganizowaliśmy w spółce Kardio-Med. Silesia punkt testów medycznych. Dofinansowaliśmy Szpital Miejski w celu zabezpieczenia właściwego świadczenia usług zdrowotnych. Utworzyliśmy miejsca kwarantanny, udzielaliśmy kompleksowego wsparcia seniorom i osobom przebywającym w izolacji domowej, zapewniliśmy dezynfekcję przystanków komunikacji publicznej, koordynowaliśmy inicjatywy pomocowe zgłaszane nam przez liczne stowarzyszenia i firmy.

Udzieliliśmy pomocy przedsiębiorcom dotkniętym negatywnymi skutkami obostrzeń sanitarnych. Zrezygnowaliśmy z pobierania czynszów za wynajem lokali użytkowych należących do gminy, odstąpiliśmy od poboru wielu opłat i podatków lokalnych lub odroczyliśmy ich płatność. W działania pomocowe włączyliśmy gminne spółki. Za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy rozpatrzyliśmy ponad 10 tys. złożonych wniosków i wypłaciliśmy ok. 60 mln zł zabrzańskim przedsiębiorcom.

Pomimo ograniczenia mobilności społecznej staraliśmy się efektywnie podejmować wyzwania z zakresu oświaty, pomocy społecznej, inwestycji miejskich, ekologii i polityki prorodzinnej. Na działania te obok nakładów budżetowych konsekwentnie pozyskiwaliśmy fundusze zewnętrzne pochodzące m.in. z Unii Europejskiej oraz środków krajowych.

Dzięki temu mogliśmy efektywnie prowadzić politykę inwestycyjną, na którą tylko z budżetu miasta wyasygnowaliśmy ok. 142 mln zł.

Przez cały rok 2020 budowaliśmy nowe domy, drogi, chodniki, place zabaw, ścieżki rowerowe. Prowadziliśmy remonty mieszkań, a także termomodernizacje obiektów użyteczności publicznej i budynków komunalnych. Rewitalizowaliśmy zabytki. Modernizowaliśmy obiekty służące instytucjom kultury, sportu i rekreacji. M.in. w ramach rewitalizacji osiedla Zandka gruntownie wyremontowaliśmy zabytkowy budynek „Starej gazowni", w którym prowadzimy działania dedykowane dzieciom, seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami, a także wszystkim mieszkańcom dzielnicy.

Zakończyliśmy kolejny etap rozbudowy osiedla przy ul. Żywieckiej. Zawarliśmy umowę na budowę kolejnych bloków mieszkalnych. Z satysfakcją odnotowujemy, że Zabrze stało się atrakcyjnym miejscem lokalizacji inwestycji mieszkaniowych, zarówno realizowanych przez deweloperów jak też osoby prywatne. W 2020 roku wydaliśmy pozwolenia na budowę kolejnych blisko pół tysiąca domów jednorodzinnych i mieszkań.

Dla młodzieży szkolnej wybudowaliśmy najnowocześniejszą w południowej Polsce salę gimnastyczną, wartą ok. 19 mln zł. Realizując zapisy „Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030" pozyskaliśmy ok. 24 mln zł na remont zabytkowej wieży ciśnień przy ul. Zamojskiego. Obiekt stanowiący jeden z symboli Zabrza już niebawem będzie pełnił funkcje edukacyjne, kulturalne i gastronomiczne.

Bez zakłóceń wdrażaliśmy też programy ekologiczne. Dofinansowywaliśmy wymianę źródeł ciepła, rozbudowywaliśmy sieć ciepłowniczą, realizowaliśmy projekty dotyczące ochrony powietrza, wody i gleby. Zaznaczyć należy, że na działania ekologiczne w minionej dekadzie wydaliśmy ok. 300 mln zł.

O zrównoważonym rozwoju naszego miasta świadczą efekty polityki wspierania biznesu. Zainteresowaliśmy przedsiębiorców naszą ofertą inwestycyjną. Uzbrojenie przez samorząd kosztem 65 mln zł terenów zabrzańskiej podstrefy Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zaowocowało sprzedażą nieruchomości 32 firmom, z których 19 już uruchomiło zakłady pracy. Przedsiębiorstwa te zainwestowały już ok. 1 miliarda zł i utworzyły ok. 1500 nowych miejsc pracy. Rozbudowa infrastruktury drogowej w rejonie tzw. „małej strefy ekonomicznej" przyczyniła się do kolejnego zwiększenia liczby inwestycji.

Zabrze konsekwentnie ugruntowuje też pozycję miasta medycyny, turystyki dziedzictwa industrialnego, sportu, kultury i nauki. Prężnie rozwijają się ośrodki akademickie Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Wyższej Szkoły Technicznej oraz Politechniki Śląskiej, gdzie na terenie kampusu trwa budowa wartego ponad 100 mln zł centrum naukowego tworzonego wspólnie z koncernem Philips. Warto też wspomnieć o kosztującym przeszło 100 mln zł Śląskim Ośrodku Kliniczno-Naukowym Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego na terenie Śląskiego Centrum Chorób Serca.

Instytucje kultury, mimo obostrzeń funkcjonowały, zapewniając odbiorcom hybrydowy kontakt ze swoją ofertą. Nieprzerwanie działały też instytucje i służby miejskie. Przez cały rok aktywizowaliśmy i integrowaliśmy społeczność lokalną. Realizując strategię rozwoju miasta staraliśmy się, aby Zabrze było przede wszystkim bezpieczne i przyjazne mieszkańcom oraz atrakcyjne dla inwestorów.

Małgorzata Mańka-Szulik

Prezydent Zabrza

SPIS TREŚCI

CHARAKTERYSTYKA MIASTA 9

ROZDZIAŁ I INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZA 2030 W ROKU 2020 32

▶ **P1. Aktywne społeczeństwo miejskie** 35

- WZMACNIANIE BEZPIECZEŃSTWA (CEL STRATEGICZNY C1) 37
- ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ (CEL STRATEGICZNY C2) 49
- PODNIESIENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C3) 58
- KREOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM I AKTYWNOŚCI KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C4) 73
- AKTYWIZOWANIE SPORTOWO-REKREACYJNE MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C5) 90
- WZMACNIANIE DZIAŁAŃ W RAMACH AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ (CEL STRATEGICZNY C6) 113

▶ **P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki** 126

- WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C7) 127
- STYMULOWANIE ROZWOJU LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (CEL STRATEGICZNY C8) 140
- BUDOWANIE SPECJALIZACJI RÓŻNYCH BRANŻ (CEL STRATEGICZNY C9) 149
- KREOWANIE MAREK INNOWACYJNOŚCI MIASTA (CEL STRATEGICZNY C10) 154

▶ **P3. Przyjazność przestrzeni miasta** 168

- ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO (CEL STRATEGICZNY C11) 170
- OCHRONA ŚRODOWISKA I DOSTOSOWANIE MIASTA DO WYMOGÓW ZMIAN KLIMATYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C12) 184
- WZMACNIANIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C13) 216
- ROZWIJANIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO (CEL STRATEGICZNY C14) 235
- PODNOSZENIE STANDARDU ISTNIEJĄCYCH KOMUNALNYCH ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH (CEL STRATEGICZNY C15) 242

▶ **P4. Znacząca pozycja metropolitalna** 255

- INTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ TURYSTYKI KULTUROWEJ (CEL STRATEGICZNY C16) 256
- WZMACNIANIE UDZIAŁU W METROPOLITALNYM RYNKU USŁUG MEDYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C17) 277
- ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE KULTURY (CEL STRATEGICZNY C18) 284
- ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE SPORTU (CEL STRATEGICZNY C19) 304
- BUDOWANIE RANGI WAŻNEGO OŚRODKA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI (CEL STRATEGICZNY C20) 310

▶ **CH. Cele Horyzontalne** 332

- TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU RODZINY (CEL HORYZONTALNY CH 1) 334
- KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU SMART CITY (CEL HORYZONTALNY CH 2) 348
- REWITALIZACJA MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 3) 357
- SKUTECZNE PROMOWANIE MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 4) 368

ROZDZIAL II STRATEGIE SEKTOROWE, PROGRAMY, POLITYKI 375

2.1. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY 391

- Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli I Porządku Publicznego Na Lata 2020-2023 392

2.2 EDUKACJA 403

- Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021 404
- Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze 414

2.3 GOSPODARKA MIESZKANIOWA 415

- Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020 416
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022 418

2.4 INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA 421

- Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 422
- Plan Rozwoju na lata 2019-2021 - Aktualizacja 429
- Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2020-2022 435
- Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze, opracowany w 2001 r. 437
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2020 440

2.5 OCHRONA ŚRODOWISKA 443

- Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze 444
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030 446
- Program ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028 450
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020 454
- Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030 457
- Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze 461
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze 464
- Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju 468

2.6 OPIEKA NAD ZABYTKAMI 471

- Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022 472

2.7 POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA 484

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze 485

2.8 REWITALIZACJA 489

- Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze 490

2.9 ROZWÓJ CYFROWY 494

- E-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+ 495

2.10 ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI 503

- Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych 504
- Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020 510

2.11 RYNEK PRACY 526

- Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom 527
- Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej 529
- Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, finansowany ze środków PFRON 534

2.12 SPORT 535

- Strategia Rozwoju Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o. -krótko i długookresowa 536

2.13 TRANSPORT PUBLICZNY 540

- Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z 2013 r. (Plan transportowy). 541
- Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu 545
- Polityka Rowerowa Miasta Zabrze 546

2.14 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI 552

- Roczny Program Współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie 553

2.15 ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA 556

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010-2020 557
- Program „Rodzina na 5+” 560
- Program „Zabrzański Senior 65+” 561
- Powiatowy Program Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym” na lata 2012-2020 562
- Program Kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze na lata 2019-2021 567
- Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 r. 568
- Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027 577
- Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności 579
- Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej 583
- Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2018-2020 585
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 591
- Program Aktywności Lokalnej w ramach RPO 2014-2020 594
- Lokalny program pomocy społecznej – program osłonowy w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023 599
- Program na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych 600
- Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2020 602

2.16 INNE SPRAWOZDANIA **604**

- 2.16.1 KULTURA 605
- 2.16.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT 641
- 2.16.3 INFORMACJA O SPÓŁKACH 696

ROZDZIAŁ III BUDŻET OBYWATELSKI **698**

ROZDZIAL IV STAN REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA ZABRZE **720**

ROZDZIAŁ V NAGRODY **739**

ROZDZIAŁ VI POZYSKANE ŚRODKI FINANSOWE **742**

Charakterystyka miasta

Zabrze jest czwartym co do wielkości miastem Aglomeracji Górnośląskiej (po Katowicach 290 tys., Sosnowcu 197 tys. i Gliwicach 177 tys. mieszkańców). Miasto zlokalizowane jest w centralnej części województwa śląskiego, w Subregionie Centralnym. Zajmuje obszar 80,4 km^2 według danych GUS w dniu 31 grudnia 2020 roku liczyło 170 924 mieszkańców przy gęstości zaludnienia wynoszącej 2125 osób na km^2. Budżet miasta na rok 2020 wynosił po stronie dochodów 1 080 mln zł po stronie wydatków 1 102 mln zł.

Zabrze graniczy z następującymi miastami:

- Bytom - miasto na prawach powiatu (obszar 69,44 km^2, ludność 163 255 mieszkańców, budżet 2020 dochody: 1.043 mln zł, wydatki: 1.049 mln zł),
- Gierałtowice – gmina w powiecie gliwickim (obszar 39 km^2, ludność 12 252 mieszkańców, budżet 2020 dochody 81,7 mln, wydatki 83,4 mln),
- Gliwice – miasto na prawach powiatu (obszar 134,2 km^2, ludność 177 049 mieszkańców, budżet 2020 dochody 1.545 mln, wydatki 1.732 mln),
- Ruda Śląska – miasto na prawach powiatu (obszar 77,7 km^2, ludność 136 423 mieszkańców, budżet 2020 dochody 895,7 mln, wydatki 871,5 mln),
- Zbrosławice – gmina wiejska w powiecie tarnogórskim (obszar 148,4 km^2, ludność 16 385 mieszkańców)

Pod względem administracyjnym Zabrze jest gminą miejską i zarazem miastem na prawach powiatu. Od 1 lipca 2017 r. miasto wchodzi w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropoli – GZM.

Rys. Lokalizacja miasta na tle województwa śląskiego i Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Przez Zabrze przebiega lina kolejowa E30, która należy do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, łącząc centra ekonomiczne południowej Polski. Miasto posiada bezpośrednie połączenia kolejowe m.in. z Katowicami, Warszawą, Poznaniem, Wrocławiem, Gdańskiem, Gdynią, Kołobrzegiem i Krakowem. W odległości do 100 km od miasta znajdują się trzy międzynarodowe porty lotnicze: Katowice – Pyrzowice (30 km), Kraków – Balice (90 km) i Ostrawa w Republice Czeskiej (100 km). W odległości około 60 km od Zabrza znajduje się Euroterminal Sławków, umożliwiający firmom zlokalizowanym na terenie miasta transport kontenerowy na trasie Azja-Europa Zachodnia. W odległości ok. 10 km od centrum miasta zlokalizowany jest PCC Intermodal – terminal przeładunkowy obsługujący ładunki z Górnego Śląska i okolic, zapewnia on m.in. regularne połączenia kolejowe pomiędzy terminalami morskimi i lądowymi.

Zgodnie z podziałem administracyjnym przyjętym przez Radę Miasta w dniu 17 września 2012 r. Zabrze zostało podzielone na 18 jednostek pomocniczych (dzielnic) miasta, z których największe pod względem powierzchni to Biskupice, następnie Makoszowy, Mikulczyce i Centrum Południe. Do najmniejszych należą z kolei Zandka i Helenka.

Rysunek. Podział miasta na dzielnice

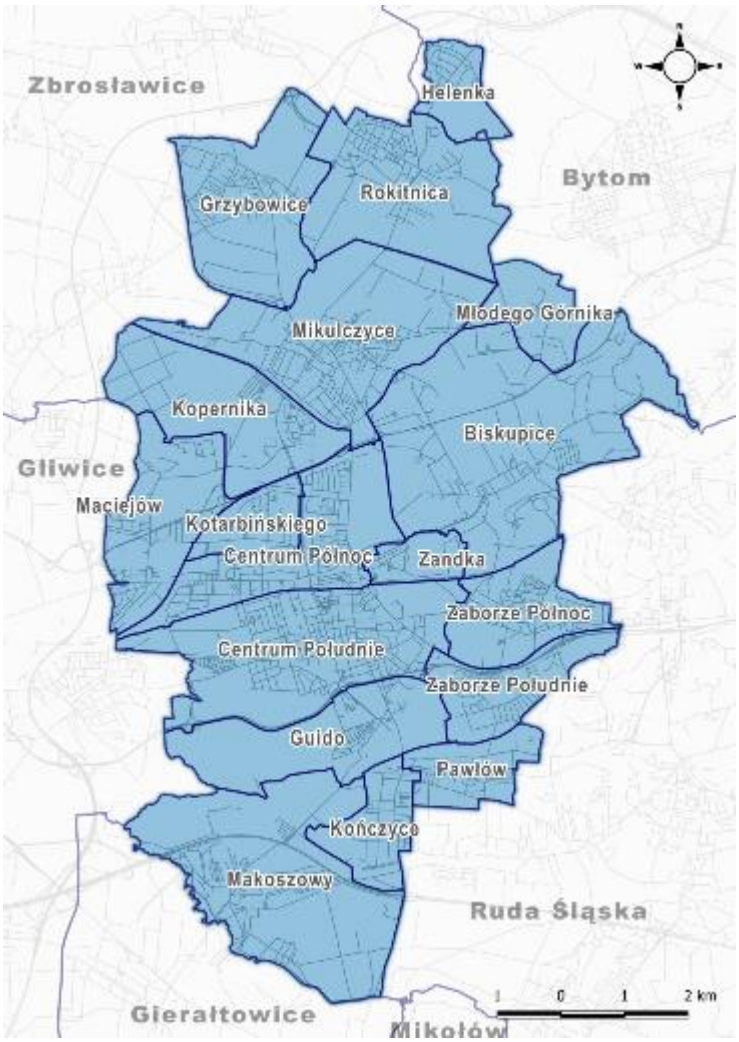

Najwięcej powierzchni zabudowanych, powyżej 40,37% powierzchni dzielnicy (tzw. miasta w mieście) znajduje się w: Centrum Północ, Zaborze Północ, Helenka i Centrum Południe. Najmniej tego rodzaju powierzchni, tj. poniżej 13,10 %, jest w takich dzielnicach jak: Makoszowy, Biskupice oraz Osiedle Mikołaja Kopernika. Dla pozostałych dzielnic udział powierzchni zabudowanej do powierzchni dzielnicy jest zbliżony do średniej jego wartości dla całego miasta (26,73 %) korygowanej wartością odchylenia standardowego (+/-13,63 %).

Tabela. Powierzchnia dzielnic miasta oraz jej użytkowanie w procentach

Nazwa dzielnicy	Powierzchnia miasta:				
	ogółem (w ha)[1]	zabudowana (w %)	uprawy trwałe (w %)	murawy i pola uprawne (w %)	lasy i zadrzewienia (w %)
Centrum Południe	774.45	43.77	7.48	10.17	19.01
Zaborze Północ	293.49	45.90	6.98	26.30	8.78
Zandka	104.21	20.25	1.82	27.21	32.89
Biskupice	1178.48	10.08	6.19	44.24	20.52
Os. Mikołaja Kopernika	495.10	10.34	5.07	47.91	32.19
Os. Młodego Górnika	184.35	13.33	4.62	13.67	54.15
Os. T. Kotarbińskiego	149.16	39.81	12.09	29.10	3.99
Maciejów	392.75	26.26	1.43	29.79	26.53
Centrum Północ	453.18	48.67	0.36	19.02	7.82
Makoszowy	883.27	8.74	0.03	25.53	43.80
Kończyce	195.46	32.65	3.46	34.35	23.17
Guido	450.62	14.59	7.45	4.47	62.67
Zaborze Południe	245.49	16.44	9.22	25.71	17.59
Pawłów	187.06	35.67	6.45	37.54	12.60
Grzybowice	537.90	24.34	2.04	56.19	8.45
Mikulczyce	766.09	23.68	4.25	55.31	7.95
Rokitnica	609.65	21.34	7.01	39.79	27.72
Helenka	139.98	45.34	13.30	11.28	26.58

Powierzchnia miasta Zabrze ogółem wynosi 80,41 km^2.

Zmiany demograficzne zachodzące w Zabrzu są podobne jak na terenie innych miast aglomeracji śląskiej. Wszystkie miasta w Polsce za wyjątkiem kilku największych doświadczają zjawiska depopulacji. Prezydent Miasta podejmuje wiele działań w celu zahamowania negatywnych zmian demograficznych - są one ukierunkowane na tworzenie jak najlepszych warunków do życia w mieście.

Tabela. Ludność wg GUS (wybrane zagadnienia)

	2018	2019	2020
Ludność ogółem	173 374	172 360	170 924
mężczyźni	83 630	83 151	82 358
kobiety	89 744	89 209	88 566
Ludność/km2	2 156	2 144	2 125

Procesy demograficzne powodują, że średnia wieku w ostatnich latach stale rośnie dlatego mieszkańcy w wieku senioralnym są adresatami wielu działań i usług, które oferuje miasto i instytucje miejskie. Od wielu lat funkcjonuje miejski program Senior 65+. Do seniorów skierowane są działania wielu organizacji pozarządowych współpracujących z COP. W mieście działa Uniwersytet Trzeciego Wieku, liczne koła emerytów korzystają z możliwości organizacji spotkań w dzielnicowych ośrodkach kultury czy innych miejskich placówkach. Do tej grupy wiekowej adresowana jest też szeroka oferta kulturalna i rekreacyjna. W związku z rosnącą średnią wieku mieszkańców realizuje się wiele projektów, w zakresie usług dla seniorów oraz takich, które przystosowują infrastrukturę miasta tworząc przyjazną przestrzeń dla osób starszych.

Pozytywnym zjawiskiem na przestrzeni lat 2016-2018 był przyrost liczby dzieci w wieku poniżej 14 roku życia a w kolejnym roku ta ilość utrzymała się na zbliżonym poziomie. Według dostępnych obecnie danych Głównego Urzędu Statystycznego Miasto Zabrze na dzień 31 grudnia 2020 r. zamieszkiwały 170 924 osoby. W okresie roku akademickiego liczba mieszkańców powiększa się o zamiejscowych studentów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Politechniki Śląskiej czy Wyższej Szkoły Technicznej czego potwierdzeniem są liczne propozycje wynajmu mieszkań w okresie od października do czerwca.

Rozwijające się z powodzeniem budownictwo mieszkaniowe, konkurencyjne ceny domów i mieszkań oraz doskonały system połączeń drogowych zachęcają także nowych mieszkańców do osiedlania się na terenie Zabrza.

W ostatnich latach znacząco zmienił się gospodarczy obraz miasta. Rozwija się sektor usług a także innowacyjna i specjalistyczna medycyna. Wyróżnikiem miasta stała się turystyka przemysłowa. Na terenie miasta funkcjonują duże zakłady przemysłowo-produkcyjne, do których należą m.in. JSW Koks S.A., Fortum Silesia S.A., DB Cargo S.A., Mostostal Zabrze Konstrukcje Przemysłowe S.A., Electrolux czy Elzab S.A.. Przybywa także nowych inwestorów, którzy lokują swoje zakłady przemysłowe na przygotowanych przez miasto terenach inwestycyjnych.

Swoją siedzibę posiada tu także wiele instytucji publicznych o charakterze samorządowym i państwowym. Urząd Miejski, Urząd Skarbowy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz inne jednostki

sektora budżetowego świadczące usługi w zakresie opieki zdrowotnej takie jak np. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1, Śląskie Centrum Chorób Serca, Szpital Miejski czy Szpital Specjalistyczny oraz podmioty działające w obszarze pomocy społecznej, kultury, rekreacji czy sportu. Są one znaczącymi pracodawcami w mieście.

Od początku objęcia stanowiska Prezydenta Miasta przez Panią Małgorzatę Mańkę-Szulik, konsekwentnie realizowana jest polityka zrównoważonego rozwoju we wszystkich obszarach życia gospodarczego, społecznego, infrastrukturalnego, opieki zdrowotnej, środowiska, kultury i sportu.

Zgodnie z tą polityką Zabrze kontynuuje zmianę swojego wizerunku i umacnia swoją pozycję. Z miasta typowo przemysłowego przekształca się w miasto medycyny, kultury, sportu i turystyki przemysłowej. Dzięki działaniom Prezydenta Miasta a także podległych instytucji oraz spółek z udziałem miasta, Zabrze staje się coraz bardziej atrakcyjne pod względem gospodarczym. Przybywa mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które wypełniają tkankę gospodarczą miasta, część z nich jest zlokalizowana na terenach inwestycyjnych.

Duży wpływ na rozwój gospodarczy Zabrza miała realizacja projektu Poprawa Gospodarki Wodno-Ściekowej na terenie miasta. W ramach projektu wybudowano i zmodernizowano sieć wodociągową i kanalizacyjną, rozdzielono kanalizację sanitarną i deszczową oraz zapewniono oczyszczanie ścieków. Przy okazji projektu dokonano wymiany nawierzchni dróg i wybudowano nowe chodniki. Kontynuacją tych działań była realizacja projektu przebudowy oczyszczalni ścieków Mikulczyce, która zakończyła się 2020 roku a jej koszt wyniósł ponad 30 mln. zł. Uporządkowanie tej infrastruktury poprawiło jakość życia mieszkańców oraz umożliwiło wiele inwestycji zarówno w obszarze gospodarczym jak i budownictwa mieszkaniowego.

Zabrze od wielu lat należy do najbardziej aktywnych miast pod względem pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej oraz innych źródeł. Dzięki tym funduszom zrealizowano w Mieście już prawie 400 projektów i pozyskano dofinansowanie przekraczające 1,15 miliarda złotych. Wartość majątku Zabrza z 900 mln zł w roku 2006 wzrosła do 3,6 mld zł obecnie.

Uzbrojone ze wsparciem środków zewnętrznych tereny Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej położone w Zabrzu to obecnie najbardziej dynamicznie rozwijający się obszar gospodarczy w Zabrzu i w regionie. Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych strefy na terenie miasta w wynosi prawie 157 hektarów. Do końca 2020 roku grunty na terenie strefy nabyło 32 inwestorów krajowych i zagranicznych. Ten rok był rekordowy pod względem powierzchni sprzedanych działek oraz kwoty uzyskanej przez miasto z ich sprzedaży. Sprzedano 8 działek o łącznej powierzchni prawie 41 ha i wartości 75,6 mln zł. Firmy, które zakupiły te nieruchomości to: CTP Beta Poland, Droma, Lovabe Instrument (najdroższa sprzedana działka w 2020 r. za kwotę 33,8 mln zł), Box House, ARMET – Grupa SBS, zabrzańska spółka ZARYS International Group i największy inwestor amerykański Weber-Stephen, który nabył działkę o powierzchni 21 ha za kwotę 27,2 mln zł. Wartość zadeklarowanych wydatków inwestycyjnych przez wszystkich inwestorów w tym obszarze to ponad 1 miliard zł. Szacowana ilość miejsc pracy, które docelowo zostaną utworzone w tym obszarze to ponad 3 tysiące.

Jak wynika z przedstawionego poniżej zestawienia stopa bezrobocia na przestrzeni ostatnich lat zmienia się podobnie do kierunku zmian tego wskaźnika dla całej Polski. Na koniec 2020 roku w Zabrzu zarejestrowanych jako bezrobotni było 3757 osób (1638 mężczyzn i 2119 kobiety). Stopę bezrobocia w Zabrzu i w Polsce w ostatnich trzech latach przedstawiono w poniższej tabeli.

Skalę wyzwań z jakimi musiało zmierzyć się Zabrze w ostatnich latach pokazuje wielkość spadku wskaźnika bezrobocia na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat, którego najwyższa wartość wynosiła blisko 24% (2003 r.). Spadek bezrobocia możliwy był m.in. dzięki wielu wysiłkom i działaniom podejmowanym przez władze miasta w ostatnich latach.

Tabela. Stopa bezrobocia w Zabrzu i w Polsce 2018-2020

Stopa bezrobocia	2018	2019	2020
Zabrze	5,8%	4,8%	7,0%
Polska	5,8%	5,2%	6,2%

W 2020 roku nastąpił wzrost tego wskaźnika w związku z pandemią COVID-19 i administracyjnym ograniczeniem działania niektórych branż gospodarki. Miasto podjęło jednak wiele działań, które uzupełniały antykryzysowe tarcze rządowe i miały na celu wsparcie lokalnego biznesu w tym trudnym roku.

W roku 2020 miasto rozpoczęło realizację projektu pt. „Pakiet na start 2", który będzie kontynuowany w roku 2021. W wyniku tego projektu 34 mieszkańców Zabrza otrzyma środki na rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej (budżet projektu to ponad 2,4 mln zł). Projekt jest uzupełniniem wielu działań podejmowanych i realizowanych także przy wsparciu miasta przez Powiatowy Urząd Pracy. Realizowanych jest także wiele innych inicjatyw mających na celu zachęcenie do otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej. Konsekwentnie od 7 lat organizowany jest konkurs „Zabrzański Biznesplan", wspierający mikroprzedsiębiorców i osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą. Do ostatniej edycji zgłoszono 18 biznesplanów a pula nagród wynosiła 200 tys. zł. Łączna liczba dotychczasowych uczestników to 147 osób, które zgłosiły 134 biznesplany, a łączna pula nagród, pozyskanych od sponsorów, zamknęła się kwotą 1 mln zł.

W trakcie roku Prezydent Miasta zainicjowała program *COVID-19. Zabrze wspiera przedsiębiorców*. W trosce o dobro naszych mieszkańców i przedsiębiorców wdrożono pakiet rozwiązań pomocowych. Instrumentami są ulgi, zwolnienia i inne formy wsparcia oferowane przez Miasto dla poszkodowanych w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych epidemii koronawirusa. Podjęte działania prezentowane są na oficjalnej stronie internetowej miasta https://miastozabrze.pl/dla-biznesu/covid-19-zabrze-wspiera-przedsiebiorcow/. Strona zawiera opracowane i na bieżąco aktualizowane informacje w obszarach zwolnień i ulg oferowanych przez miasto Zabrze, informacje o dostępnych konsultacjach telefonicznych, informacje o tarczy antykryzysowej, śląskim pakiecie dla gospodarki oraz wsparciu Polskiego Funduszu Rozwoju.

Wprowadzona została możliwość uzyskania zwolnienia z opłat czynszowych dla najemców prowadzących działalność w gminnych lokalach o charakterze usługowym, gastronomicznym lub handlowym. Z takiej pomocy można było skorzystać po udokumentowaniu wstrzymania lub znaczącego ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej w wynajmowanym lokalu.

Właściciele nieruchomości, których działalność uległa zawieszeniu w związku z zagrożeniem epidemicznym mogli złożyć nową deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Od 26 marca 2020 r. zawieszono pobór opłat za postój pojazdu w Strefie Płatnego Parkowania Niestrzeżonego w Zabrzu.

W celu udzielenia pomocy przedsiębiorcom, którzy zostali dotknięci negatywnymi konsekwencjami zagrożenia epidemicznego Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu Sp. z o. o. w 2020 r. udzielił kontrahentom ulgi w opłatach oraz zwolnienia z opłat na targowiskach. Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji zarządzająca targowiskiem miejskim przy Ratuszu wprowadziła ulgi w opłatach za wynajem.

Podstawą gospodarki Zabrza jest mała i średnia przedsiębiorczość. Zarejestrowanych jest 17 269 podmiotów gospodarczych w tym aż 16 640 to mikroprzedsiębiorcy. Jak wynika z poniższej tabeli ich ilość w ostatnich latach systematycznie wzrasta.

Tabela. Mała i średnia przedsiębiorczość

Ilość podmiotów gospodarczych	2018	2019	2020
Mikroprzedsiębiorcy	15 879	16 324	16 640
W tym firmy prowadzone przez osoby fizyczne	10 559	10 909	11 142

Około 3 tysiące podmiotów to drobny biznes działający w obszarze handlu detalicznego i hurtowego oraz wszelkiego rodzaju warsztatów usługowo-mechanicznych. Kolejne grupy przedsiębiorców działają w branżach takich jak: budownictwo, opieka zdrowotna, działalność naukowa i techniczna, transport i gospodarka magazynowa oraz przetwórstwo przemysłowe, edukacja, działalność w sferze kultury i rozrywki, a także rolnictwo i górnictwo.

Zmiany gospodarcze, uzbrojenie terenów inwestycyjnych, pozyskiwanie nowych inwestorów i umożliwienie im tworzenia nowych miejsc pracy, poziom dochodów mieszkańców a także sprzedaż terenów inwestycyjnych to elementy mające istotny wpływ na dochody miasta.

Jak wynika z poniższej tabeli wartość budżetu Zabrza pomimo pandemii COVID-19 ma charakter rosnący.

Tabela. Budżet Miasta (wybrane pozycje)

Budżet Miasta	2018	2019	2020
dochody	871 596 094,18	993 506 517,45	1 080 901 621,24
wydatki	910 872 118,88	1 032 321 343,92	1 102 503 842,47
środki na inwestycje	67 449 949,00	103 536 489,00	79 895 445,00
udziały w PIT i CIT razem	218 743 231,00	234 730 526,00	230 511 119,00
% udział PIT i CIT w dochodach ogółem	25,10	23,63	21,33
udziały w PIT	210 128 329,00	226 019 161,00	218 581 095

udziały w CIT	8 614 902,00	8 711 365,00	11 930 024
dochód na mieszkańca	4 999,00	5 749,26	6 323,87

Wskazane w powyższej tabeli pozycje sumy dochodów i wydatków budżetu z roku na rok są coraz wyższe. Suma dochodów w 2020 roku pierwszy raz w przekroczyła wartość miliarda złotych (1,08 mld zł). Bardzo istotne jest utrzymanie wysokiego poziomu wydatków inwestycyjnych, które w największym stopniu wpływają na rozwój miasta. Ten cel udało się osiągnąć. W 2020 roku stanowiły one ponad 7% wydatków budżetowych. Na inwestycje przeznaczona została kwota ok. 80 mln. zł. Dochód w przeliczeniu na mieszkańca także wykazuje znaczne tendencje wzrostowe pomimo spadku udziału dochodu z PIT wynikającego z pandemii oraz zmian prawnych związanych ze zwolnieniem z podatku osób w wieku do 26 lat. W 2020 r. wyniósł on 6 323,87 zł.

Renomowana Międzynarodowa Agencja Fitch Ratings w dwukrotnie dokonała oceny ratingowej miasta: 24 kwietnia i 23 października. Utrzymała długoterminowy rating międzynarodowy Zabrza na poziomie “BB+” oraz długoterminowy rating krajowy “BBB+(pol)” z perspektywą ratingów stabilną. Do określenia ratingu wzięto pod uwagę kompleksową ocenę ryzyka, lokalną sytuację gospodarczą, dotychczasowe wyniki zarządzania i perspektywy rozwoju.

Warunkiem rozwoju miasta jest kreowanie przedsiębiorczych postaw mieszkańców. Zabrze nie ogranicza swojej oferty do dorosłych, prowadzi także działania skierowane do przedszkolaków, dzieci i młodzieży z zabrzańskich placówek oświatowych. Między innymi w ramach prowadzonego corocznie Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, który odbył się w dniach 18-22 listopada. Hasłem przewodnim była #NowaNormalność, z powodu pandemii a wydarzenia przeniosły się do sieci Internet. Odbyło się 12 szkoleń, w których udział wzięło około 320 osób. Szkolenia miały charakter otwarty. Największą grupę tworzyli uczniowie zabrzańskich szkół. Dzięki formule on-line uczestnikami byli również mieszkańcy Bytomia, Rybnika, Gliwic, Ornontowic, Wodzisławia Śląskiego i Bydgoszczy. Takie działania pozwalają również na poznanie oczekiwań przedsiębiorców co do przyszłych pracowników i przygotowania absolwentów zabrzańskich szkół w taki sposób, by stali się atrakcyjni i aktywni na lokalnym rynku pracy oraz znajdowali zatrudnienie na terenie miasta.

Zabrze zapewnia kompleksowość oferty edukacyjnej realizując zapisy Strategii Edukacji Miasta Zabrze. Otwierane są nowe kierunki kształcenia, modernizowane szkoły i pracownie, a uczniowie i nauczyciele biorą udział w wielu ciekawych projektach finansowanych ze źródeł zewnętrznych. W roku 2020 struktura zabrzańskich szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze, obejmowała 37 przedszkoli, 41 szkół podstawowych, 32 szkoły ponadpodstawowe i 7 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2020/21 liczba uczniów wynosi 21 490. Do szkół podstawowych w roku szkolnym 2019/2020 uczęszczało 11 070 dzieci, a do szkół ponadpodstawowych łącznie 5 491 uczniów. W roku szkolnym 2020/2021 do szkół podstawowych uczęszcza 11 062 uczniów, a szkół ponadpodstawowych 5 486. Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w 2020 r. wyniosła 4 792. Zapewniono miejsca dla wszystkich zainteresowanych.

Publiczne szkoły prowadzone przez Miasto Zabrze prowadziły w 2020 r. naukę 43 zawodów, w tym 13 nowych kierunków uruchomionych w roku szkolnym 2019/2020 takich jak: dekarz, kelner, krawiec, monter sieci i instalacji sanitarnych, pracownik obsługi hotelowej, technik automatyk, technik chłodnictwa i klimatyzacji, technik ekonomista, technik programista, technik przemysłu mody, technik

reklamy i technik usług fryzjerskich. W ostatnich dwóch latach prowadzono też 2 duże projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych: „Nasza jakość – Twoja szansa – kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego" oraz „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość – Twoja szansa (…)" na ogólną kwotę 11 mln zł dzięki czemu wyposażenie zyskały 22 pracownie zawodowe, a 1194 uczestników wzięło udział w szkoleniach, kursach specjalistycznych i certyfikowanych, 597 uczniów odbyło płatne staże natomiast 96 nauczycieli i instruktorów podniosło kwalifikacje zawodowe.

Ofertę edukacyjną uzupełniają szkoły i przedszkola prowadzone przez inne podmioty. Należą do nich m.in.: Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia, Salezjański Zespół Szkół Publicznych, Zespół Szkół Katolickich, Prywatne Liceum Ogólnokształcące, Międzynarodowa Szkoła Podstawowa oraz utworzone w 2020 roku Międzynarodowe Liceum Ogólnokształcące, które rozpocznie swoją działalność we wrześniu 2021. Prowadzone są również szkoły dla dorosłych - Wszechnica Zabrzańska, szkoły Żak i Copernicus.

Łączna liczba placówek prowadzonych przez podmioty zewnętrzne w 2020 roku to 28 w tym: 8 przedszkoli, 6 szkół podstawowych, 2 licea ogólnokształcące, 4 licea ogólnokształcące dla dorosłych, 5 szkół policealnych, 1 szkoła specjalna, 1 szkoła branżowa, 1 ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy. Na poziomie policealnym funkcjonuje prowadzone przez Marszałka Województwa Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego, w ramach którego działają: Szkoła Policealna Województwa Śląskiego dla Dorosłych w Zabrzu i Medyczna Szkoła Policealna Województwa Śląskiego im. Prof. Antoniego Cieszyńskiego w Zabrzu.

Wydatki na oświatę z roku na rok systematycznie rosną. W 2020 roku kwota w budżecie przeznaczona na zadania oświatowe wyniosła blisko 315 mln zł. Wysoki jest także poziom dofinansowania miasta w zakresie realizacji zadań oświatowych, wyniósł on 128,5 mln zł, co stanowi 39,04% ogółu wydatków na ten cel.

Tabela. Budżet Miasta w zakresie realizacji zadań oświatowych

Wyszczególnienie	**2018 r.**	**2019 r.**	**2020 r.**
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	276 469 951	294 192 165	314 619 599
Subwencja w zł	163 688 519	180 542 368	192 069 434
Dotacje w zł	15 940 315	12 420 341	8 621 627
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	26 454 534	29 702 310	14 580 181
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	123 295 651	130 931 766	128 508 720
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	40,70	40,42	39,04
			Źródło: Wydział Oświaty

Dbałość o oświatę to także poprawa stanu placówek. Od ponad dziesięciu lat prowadzony jest program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, który objął już 90 budynków oświatowych.

Na jego realizację wydatkowano w 2020 roku 5,1 mln zł a łączna kwota przeznaczona na ten cel to ponad 96 mln zł. W latach 2009-2020 zmodernizowanych zostało 76 budynków oświatowych a w trakcie modernizacji jest obecnie 9 obiektów. W roku 2020 oddano do użytkowania nową salę gimnastyczną w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego oraz Salę w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8 w Grzybowicach.

W 2020 roku dofinansowanie z WFOŚiGW na dwie nowe „Zielone Pracownie" otrzymały: III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu oraz Szkoła Podstawowa nr 37 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5. Dotychczas w zabrzańskich szkołach utworzono już 16 takich pracowni.

W modernizowanych budynkach uczniowie i nauczyciele realizują projekty edukacyjne podnoszące jakość kształcenia w mieście. Wśród 46 projektów realizowanych w roku 2020 przez miasto, 26 stanowiły projekty i programy dofinansowane z funduszy Unii Europejskiej i innych instytucji, projekty dofinansowano z budżetu państwa oraz 16 projektów mobilnościowych finansowanych ze środków UE. Są to m.in. projekty realizowane w ramach programu Erasmus + oraz POWER, w których bierze udział 13 szkół i program „Śląskie. Zawodowcy." – 2 szkoły.

Rok 2020 był wyjątkowym wyzwaniem dla dyrektorów szkół i był zdeterminowany obostrzeniami związanymi z pandemią COVID-19. Opracowane zostały procedury funkcjonowania szkół w czasie epidemii. Miasto wspomagało szkoły w organizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość między innymi poprzez program „Zdalna szkoła". W ramach tego programu zakupiono 175 tabletów dla uczniów szkół podstawowych do nauki zdalnej, kolejne 175 sztuk zakupiono z budżetu miasta natomiast program „Zdalna szkoła plus" pozwolił na zakup 50 laptopów i 150 tabletów dla uczniów pochodzących z rodzin z trojgiem lub więcej dzieci. Zakupiono także 243 komputery w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID-19". Nauczycielom wypłacono 500 zł na osobę w ramach rządowego programu zwrot kosztów zakupu wyposażenia do prowadzenia nauki zdalnej. Sumaryczna kwota wypłaconego dla nich wsparcia wyniosła w Zabrzu około 940 tys. zł.

W ramach projektu „Mogę! Zatrzymać Smog-przedszkolaku złap oddech" oraz projektu realizowanego przez fundację JSW miasto uzyskało oczyszczacze powietrza, które na początku 2021 roku trafiły do 41 zabrzańskich przedszkoli. Realizowano także projekty takie jak: „Aktywna tablica" – projekt dla uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, na który miasto pozyskało 470 tys. zł, projekt „Kreować rzeczywistość – dostosowanie i wyposażenie pracowni techniki i reklamy w Technikum nr 6" (335 tys. zł.). Podpisano umowy o dofinansowanie projektów: „Zawód jutra – wsparcie edukacji zawodowej w Zabrzu" (1,7 mln zł), „Przedszkole naszą szansą" (421 tys. zł), „Językowo – komputerowo. Szkolenia dla osób pracujących" (613 tys. zł)

Miasto dba również o swoich najmłodszych mieszkańców poprzez zapewnienie możliwości korzystania z obiektów i zajęć rekreacyjno-sportowych. Powstają nowe obiekty sportowe a nowy blask otrzymują już istniejące. W 2020 r. m.in. zakończono prace przy budowie nowego boiska w Mikulczycach, rozpoczęto budowę pneumatycznej hali sportowej na terenie byłego stadionu KS Koksownik a na szczególną uwagę zasługuje wspomniana już sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego, która jest jedną z dwóch tej klasy sal gimnastycznych w Polsce. Została nagrodzona przez Polski Komitet Olimpijski tytułem „Sportowy Obiekt Roku". Hala sportowa MOSiRu przy ul. Matejki zyskała nową nawierzchnię ze sztucznej trawy IV generacji. Projekt zrealizowano

z dofinansowaniem z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Nowa nawierzchnia o wymiarach 100x50 metrów umożliwia prowadzenie aktywności sportowej w profesjonalnych warunkach.

Warto zaznaczyć, że te działania miasta mają bezpośredni wpływ nie tylko na dzieci i młodzież, korzystające z obiektów i zajęć sportowych, ale również na dorosłych mieszkańców. Całe rodziny korzystają z modernizowanej i rozbudowywanej infrastruktury. W Zabrzu działają 82 kluby sportowe, w których trenuje około 4,5 tys. dzieci i młodzieży w ponad 20 sekcjach.

Polityka prorodzinna Zabrza realizowana jest w wielu obszarach, poczynając od gospodarki mieszkaniowej, zapewniania miejsc w żłobkach i przedszkolach, opieki zdrowotnej, opieki społecznej, wzmiankowanego już sportu i rekreacji, kultury, środowiska, komunikacji i transportu oraz tak ważnego dla mieszkańców bezpieczeństwa.

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego stanowi ważny element polityki miejskiej. miasto wspiera działania podejmowane przez inwestorów prywatnych, publicznych i społecznych. Prowadzone inwestycje mają na celu stworzenie infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe. To kolejne działania władz miasta dla zabrzańskich rodzin.

Wielkość zasobu mieszkaniowego miasta Zabrze według stanu na dzień 31.12.2020 roku wynosiła 12 014 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 550 978 m^2. W ramach publicznego budownictwa mieszkaniowego kontynuowana była budowa nowego osiedla w Kończycach przy ul. Żywieckiej. W roku 2020 oddano kolejny trzykondygnacyjny budynek z 11 mieszkaniami. W użytkowaniu jest już 7 budynków mieszkalnych o łącznej ilości 90 mieszkań. Koszt inwestycji wyniósł dotychczas ok. 16 mln. zł., a na lata 2021-2022 zaplanowano budowę kolejnych trzech budynków.

W roku 2020 spółka miejska ZBM-TBS prowadziła przygotowania do budowy mieszkań w ramach systemu budownictwa społecznego. Powstaną one w 5 kondygnacyjnym budynku w rejonie ul. Konfederatów Barskich i Żeromskiego. Budowę zaplanowano na lata 2021-2023. W przygotowaniu jest także budowa osiedla składającego się z 4 budynków wielorodzinnych oraz 14 domów jednorodzinnych przy ul. Płk. Franciszka Niepokólczyckiego.

Spółka ZBM-TBS zakończyła także I etap projektu rewitalizacji osiedla Zandka. Za kwotę ok. 3,2 mln zł wykonano szereg prac remontowych i modernizacyjnych budynków, a także podłączono je do miejskiej sieci ciepłowniczej. Rozpoczęty II etap projektu obejmuje kolejne 5 budynków w których mieści się łącznie 55 mieszkań a koszt prowadzonych prac to ok. 4,2 mln. zł.

Powstaje nowe osiedle mieszkaniowe – „Zielona Dolina". Budowane jest przez firmę developerską TDJ Estate w dzielnicy Mikulczyce. Na powierzchni ok. 28 ha powstają budynki wielorodzinne, szeregowe i domy jednorodzinne. Pozostała część terenu zostanie zagospodarowana na cele rekreacyjne. W 2020 roku ukończony został I etap inwestycji, obejmujący budowę trzech 4-kondygnacyjnych domów wielorodzinnych z 80 mieszkaniami.

Zabrze konsekwentnie modernizuje również układ komunikacyjny miasta. W 2020 roku zakończono przebudowę skrzyżowania ulic Roosevelta i Piłsudskiego gdzie powstało rondo oraz przebudowano część istniejących ulic w rejonie skrzyżowania. Inwestycja była kolejnym etapem ukończonej przed rokiem przebudowy ulicy Piłsudskiego i kosztowała ponad 8 mln. zł. Rozpoczęto także prace związane z budową drogi na południe od ul. Handlowej, powstaje tam prawie kilometr drogi wraz ze ścieżkami rowerowymi, zjazdami oraz rondem przy skrzyżowaniu z ulicami Pyskowicką i Magazynową. Koszt inwestycji zamknie się kwotą ponad 5,2 mln. zł. Wybudowanie tej drogi spowoduje

udostępnienie dodatkowych terenów inwestycyjnych w tzw. Małej Strefie Ekonomicznej. Przygotowano również inwestycje sześciu dróg lokalnych, które będą realizowane w 2021 roku na terenie dzielnicy Grzybowice.

W 2020 roku trwały także prace nad przygotowaniem ważnych inwestycji drogowych, które realizowane będą w mieście w kolejnych latach. Do najbardziej zaawansowanych projektów należą: budowa przedłużenia Alei Korfantego do ulicy Brygadzistów, budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa) oraz budowa ul. Nowo-Hagera łączącej ul. Hagera z ul. Wolności w rejonie hali Pogoń.

Miasto Zabrze, w ramach kompleksowej polityki prorodzinnej, organizuje dla najmłodszych miejsca w żłobkach – wszystkim zabrzańskim maluchom, dla których rodzice poszukiwali miejsca w roku 2020 zostały te miejsca zapewnione. Ich łączna liczba w żłobkach publicznych i niepublicznych wynosiła 972. W trakcie roku przybyło 40 miejsc w zrewitalizowanym budynku przy ul. Niedziałkowskiego, który stanowi filię żłobka miejskiego. Była to inwestycja finansowana ze środków własnych miasta oraz pozyskanego dofinansowania.

Przyszłość miasta należy do młodych, dlatego działania podejmowane przez władze miasta w większości obszarów dedykowane są młodzieży. Adresowana do młodych jest bogata oferta wydarzeń kulturalnych. Wiele z tych wydarzeń w 2020 roku przeniesiono do sieci w związku z pandemią COVID-19, jednak część z nich odbyła się w tradycyjnej formie w okresie letnim. Należała do nich m.in. Industriada, która odbyła się we wrześniu. Organizację tego popularnego wydarzenia dla całego Szlaku Zabytków Techniki województwa śląskiego przejęło po raz pierwszy Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

Instytucje kultury działające na terenie miasta proponowały szereg imprez kulturalnych. Wiele z nich w 2020 roku odbyło się w sieci, np. Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego, czy Międzynarodowy Festiwal Rysowania, a także spektakle teatralne – przygotowywane przez Teatr Nowy. Niektóre z bardzo oczekiwanych i rozpoznawalnych festiwali nie mogły się odbyć w związku z ograniczeniami sanitarnymi. Będą one jednak kontynuowane w kolejnych latach. Należy tu wspomnieć m.in. Festiwal Dramaturgii Współczesnej organizowany corocznie przez Teatr Nowy.

W styczniu, jeszcze przed wprowadzeniem obostrzeń sanitarnych obyło się tradycyjne barwne wydarzenie – Polonez Maturzystów, któremu jak co roku towarzyszył Zespół Pieśni i Tańca Śląsk.

Młodzież w Zabrzu ma również możliwość uprawiania sportu zorganizowanego w licznych klubach sportowych oraz indywidualnego z wykorzystaniem bogatej infrastruktury - stadionów, boisk, hal sportowych i sal gimnastycznych, siłowni i klubów fitness. Także z myślą o zaspakajaniu potrzeb młodzieży powiększana jest przestrzeń zielonych terenów rekreacyjnych i ścieżek rowerowych. W 2020 roku powstała m.in. droga rowerowa Biskupice-Zaborze a rozpoczęto realizację Zabrzańskiej Sportostrady – ciągu pieszo rowerowego na terenie parku leśnego im. Powstańców Śląskich.

Oferta edukacyjna jest dostosowywana do bieżących i przyszłych potrzeb rynku pracy aby ułatwić młodym mieszkańcom uzyskanie dobrego wykształcenia i znalezienia pracy lub podjęcia działalności gospodarczej we własnym mieście. Realizowane w zabrzańskich szkołach projekty międzynarodowe dają młodym okazję do poznania świata, nauki języków i zdobycia potrzebnego w dorosłym życiu doświadczenia. Ścisła współpraca miasta z uczelniami wyższymi, licznymi instytucjami z obszaru medycyny i instytutami naukowymi ma na celu przybliżanie miejsca studiowania do miejsca

zamieszkania ale służy także wspieraniu start-upów i zachęcaniu młodych osób do osiedlania się w Zabrzu. W tym celu zainaugurowano projekt Startup City Zabrze www.startupzabrze.pl i tzw. Zabrzańską Dolinę Medyczną, która jest realizacją programu rozwoju ekosystemu startupowego.

Budowa społeczności startupowej, łączącej twórców startupów, inwestorów indywidualnych i instytucjonalnych oraz aniołów biznesu, fundusze, korporacje, przedsiębiorców, mentorów, dostawców do startupów, naukowców a także odbiorców technologii, odbywała się w 2020 roku przede wszystkim poprzez organizację wydarzeń z cyklu MedTech Meetup. Łącznie zorganizowano 6 spotkań, w których udział wzięło blisko 200 osób z całej Polski. Prowadzona byłą także akcja promująca Zabrzańską Dolinę Medyczną, która realizowana była poprzez stronę internetową oraz oficjalne profile w serwisach społecznościowych Facebook i LinkedIn.

Jednym z najważniejszych realizowanych przez miasto zadań jest zabezpieczenie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia. Rok 2020 przyniósł nieoczekiwane zdarzenie – pandemię COVID-19, która dodatkowo pokazała jak ważna jest opieka zdrowotna i jak trafny jest wybór miasta, które mocno wspiera rozwój tej branży. W zabrzańskim Szpitalu Miejskim bardzo istotny okazał się nowy Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów zrealizowany za kwotę 36 mln zł, który w połowie 2020 roku zakończył swój pierwszy rok działalności w warunkach pandemii. Szpital dysponuje 382 łóżkami (w tym 50 w Zabrzańskim Centrum Opieki Długoterminowej) i ma 9 oddziałów. W trakcie roku utworzono w nim 106 tzw. łóżek covidowych. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med-Silesia w marcu 2020 roku dołączył do grupy akredytowanych przez Ministerstwo Zdrowia Laboratoriów wykonujących testy genetyczne COVID-19. Utworzono także w nim mobilny punkt pobrań Drive-Thru gdzie dokonywano wymazów w celu wykonania badań laboratoryjnych na obecność koronawirusa.

W roku 2020 roku intensywne prace budowlane prowadziło Śląskie Centrum Chorób Serca w związku z budową Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi. Ta inwestycja, której koszt szacowany jest na kwotę 111 mln zł, była wspierana przez miasto Zabrze na etapie aplikowania o środki na jej realizację. Zakończenie realizacji budynku zaplanowane jest na 2021 rok.

Na zadania szeroko rozumianej pomocy społecznej w roku 2020 w Zabrzu wydano około 80 mln zł. To szereg działań podejmowanych na rzecz osób wymagających wsparcia. W ramach aktywnej polityki społecznej, miasto Zabrze podejmuje działania związane z umożliwieniem osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych.

W roku 2020 powstało Centrum Usług Społecznych w zrewitalizowanym za kwotę 7,9 mln. zł. budynku dawnej gazowni przy ul. Stalmacha. Kwota dofinansowania uzyskana przez miasto ze środków UE wyniosła 7,5 mln. zł co stanowi 95% kosztów inwestycji. Celem projektu było stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu. Kompleksowa oferta wsparcia w uruchomionym centrum obejmować będzie: wsparcie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami (klub integracyjny, świetlica dziennego wsparcia), Zespół Pieczy Zastępczej, Program Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Zandka oraz punkt porad prawnych.

W Mieście funkcjonują trzy domy pomocy społecznej, gdzie z opieki korzysta 393 osoby. Ze wsparcia udzielanego osobom bezdomnym w postaci schronienia a także kompleksowej pomocy w wychodzeniu z bezdomności korzystało 311 osób. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi 5 świetlic środowiskowych, w których z opieki i wychowania korzystało 98 dzieci. Ośrodek wypłaca też zasiłki okresowe, stałe, finansuje posiłki dla potrzebujących i opłaty za pobyt w DPS-ach. Zabrzańskie

Centrum Świadczeń Rodzinnych wydaje decyzje i przekazuje środki na dodatki mieszkaniowe oraz energetyczne prowadzi także realizację transferów z programu Rodzina 500+.

W ramach polityki prorodzinnej powstaje Centrum Rozwoju Rodziny. To projekt realizowany za kwotę 5,5 mln. zł a wartość dofinansowania wynosi 4,6 mln. zł. Celem projektu jest stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu. W tym celu realizowana jest przebudowa budynku znajdującego się przy ul. Park Hutniczy 8. Będą działać w nim grupy samopomocowe, organizowane będą warsztaty nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Celem centrum będzie także wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych lub niesamodzielnych (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika. W centrum działał będzie również klub środowiskowy dla dzieci i młodzieży.

Sport dla Zabrza od wielu lat jest jednym z filarów jego identyfikacji i aktywności społecznej. Wśród najważniejszych zabrzańskich obiektów sportowych i rekreacyjnych należy wymienić Arenę Zabrze – nowoczesny stadion piłkarski, którego widownia może pomieścić 24,5 tys. widzów, Halę Widowiskowo-Sportową MOSiR, Halę Sportową Pogoń, Kąpielisko Leśne, Zabrzański Kompleks Rekreacji obejmujący dwa baseny kryte i strefę SPA oraz Miejski Ogród Botaniczny.

W najwyższych krajowych klasach rozgrywkowych występują piłkarze nożni Górnika Zabrze i piłkarze ręczni NMC Górnik Zabrze. Aktywne są także kluby sportowe, w których uprawiane są inne dyscypliny - gimnastyka sportowa, lekkoatletyka, tenis, piłka siatkowa, koszykówka, szachy, tenis stołowy, kulturystyka, sporty walki i inne.

W minionym roku w zabrzańskich klubach sportowych, na które miasto przyznało dofinansowanie, trenowało ponad 4 tys. dzieci. Szczególnie dobre wyniki sportowe osiągamy w piłce nożnej – zarówno Górnik Zabrze, którego drużyna U18 zdobyła tytuł Mistrza Polski sezonu 2019/2020, jak i Gwarek Zabrze znajdują się w krajowej czołówce rozgrywek młodzieżowych. Tę dyscyplinę trenuje w Zabrzu ponad 2 000 młodych zawodników. W piłce ręcznej nasza młodzież regularnie zdobywa medale ogólnokrajowych rozgrywek. Dyscyplinę tę trenuje w Zabrzu ponad 300 młodych zawodników. Młodzież osiąga także sukcesy gimnastyce sportowej, którą od 2020 roku może trenować na najnowocześniejszej w Polsce sali gimnastycznej.

Na obszarze miejskim funkcjonują 54 place zabaw, 15 siłowni zewnętrznych, 5 placów do jazdy na rolkach, 26 boisk wielofunkcyjnych oraz tor rowerowy typu pumptrack dla rowerzystów, rolkarzy i deskorolkarzy.

Poza rekreacją na świeżym powietrzu Zabrze ma wiele do zaoferowania swoim mieszkańcom, gościom i turystom. Jest bowiem siedzibą znamienitych instytucji kultury, takich jak Dom Muzyki i Tańca, Filharmonia Zabrzańska czy Teatr Nowy, które przyciągają swoją kompleksową ofertą wielu widzów. W 2020 roku z powodu pandemii Covid-19 wiele wydarzeń tych instytucji zostało przeniesionych do świata wirtualnego. Większość koncertów, spektakli czy przedstawień w 2020 r. odbyła się w Internecie.

Czas ograniczeń sanitarnych wykorzystany był na remont obiektu teatru, do którego dobudowana została nowa część. Powstało szereg niezbędnych udogodnień dla widzów i aktorów wynikających z potrzeb oraz z przepisów przeciwpożarowych. Dzięki tej rozbudowie teatr zyskał m.in. możliwość uruchomienia balkonu a co za tym idzie dodatkowych miejsc dla widzów dzięki dodatkowej klatce

schodowej. Zbudowano także dodatkowe garderoby dla aktorów oraz zainstalowano urządzenia zwiększające komfort widzów takie jak wentylacja i klimatyzacja.

Najciekawszą instytucją turystyki na terenie miasta jest Muzeum Górnictwa Węglowego. Oferuje ono do zwiedzania trasy turystyczne związane z górnictwem węgla kamiennego: Kopalnię Guido i kompleks Sztolnia Królowa Luiza, która przed rokiem zdobyła wyjątkowe wyróżnienie w dziedzinie dziedzictwa kulturowego: nagrodę Europa Nostra. Nagroda ta była ukoronowaniem wieloletnich starań miasta i Muzeum Górnictwa Węglowego o zachowanie cennego dziedzictwa kultury przemysłowej i zbudowanie w oparciu o to dziedzictwo ośrodka, który już dziś stanowi wzór i przykład dobrych praktyk dla całej Europy.

Muzeum Górnictwa Węglowego w ciągu roku prowadziło szereg projektów inwestycyjnych związanych z rewitalizacją dziedzictwa przemysłowego w Zabrzu. Odnawiane są kolejne budynki w powierzchniowej części kopalni Królowa Luiza, dawna Cechownia przy ul. Wolności. W trakcie realizacji jest również najbardziej oczekiwana inwestycja dotycząca wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego. Wieża ta jest postrzegana jako jeden z symboli Zabrza. Dzięki wcześniejszym zabiegom miasta mającym na celu nabycie wieży ciśnień od prywatnego właściciela możliwe było podjęcie działań na rzecz jej rewitalizacji. Wieloletnie przygotowania oraz uzyskane dofinansowanie pozwoliły aby ten cenny obiekt mógł uzyskać nowy blask i nowe funkcje. W 2020 r. zakończono rewitalizację elewacji zewnętrznych i zadaszenia oraz dobudowano nowoczesną część, w której znajdują się windy. Trwające nadal intensywne prace zakończą się w 2021 roku. Obiekt zostanie udostępniony dla mieszkańców oraz turystów. W wieży powstaje m.in. interaktywna wystawa *Carboneum* związana z węglem.

Bogatą ofertę kulturalną miasta dopełniają: Muzeum Miejskie, Miejski Ośrodek Kultury, dwa nowoczesne kinowe multipleksy, najstarsze na Śląsku Kino Roma oraz Niezależne Centrum Kultury Wiatrak. W Zabrzu odbywa się szereg cyklicznych imprez o znaczeniu krajowymi i międzynarodowym. Wśród najważniejszych można wymienić: Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowy Festiwal Organowy, Międzynarodowy Festiwal Tańca, Międzynarodowy Wyścig Kolarski Tour de Pologne, Międzynarodowy Festiwal Rysowania, Międzynarodowa Konferencja Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz towarzyszące jej Targi, Festiwal Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona". W 2020 roku dwa ostatnie wydarzenia musiały zostać odwołane z powodu pandemii COVID-19 a część wydarzeń została zorganizowana w formule wirtualnej. Obchody 13. Metropolitalnego Święta Rodziny pod hasłem „Rodzina przestrzenią spotkania", zostały zorganizowane w innej formie niż dotąd, lecz tak jak w ubiegłych latach miały na celu promowanie ważnych inicjatyw samorządów na rzecz rodziny. Przeniesienie wydarzeń do przestrzeni wirtualnej umożliwiło udział w nich uczestnikom z całego świata.

Informacje o tych wydarzeniach przekazywane są na bieżąco za pośrednictwem stron internetowych należących do miasta bądź jednostek kultury a także mediów społecznościowych. Telewizja Zabrze, informator miejski "Sufler" oraz miesięcznik „Nasze Zabrze Samorządowe" w minionym roku działały w ramach powołanego Centrum Informacji Kulturalnej.

Zabrze posiada szereg obiektów charakterystycznych i wyróżniających miasto pod względem walorów architektonicznych, specyfiki działalności przemysłowej, konstrukcji budowlanej lub kompozycji urbanistycznej. Do szczególnie cennych obiektów należą: zabudowania kolonii robotniczych Borsigwerk, Zandka, Donnersmarcka i Ballestrema, zabudowania i działalność Browarów Górnośląskich, budynek Domu Stalowego (ul. Cmentarna), wieże ciśnień (ul. Zamoyskiego oraz

na terenie dawnej Huty Donnersmarcka), budynek Poczty Głównej, budynek Domu Muzyki i Tańca, budynek Teatru Nowego (dawne kasyno Huty Donnersmarcka), budynek Magistratu (dawna dyrekcja Huty Donnersmarcka), budynek dawnego hotelu Admiralpalast). Listę tą uzupełniają następujące obiekty sakralne: kościół św. Józefa, kościół Ewangelicko-Augsburski, kościół św. Anny, kościół św. Jana Chrzciciela, kościół ewangelicki (Mikulczyce), cmentarz żydowski.

Polityka prorodzinna w Zabrzu realizowana jest konsekwentnie również w obszarze środowiskowym. Prezydent Miasta zapewnia zgodność działań lokalnych z Polityką Ekologiczną Państwa i Programem Ochrony Środowiska dla województwa śląskiego. O bezpieczeństwo dostaw wody i odbiór ścieków dba Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Łącznie w 2020 roku spółka przeznaczyła na inwestycje ponad 7 mln zł, kończąc przebudowę oczyszczalni ścieków w Mikulczycach oraz realizując m.in. przebudowy sieci wodociągowej w ulicach Żółkiewskiego, Damrota, 3 Maja i Urbana oraz Słowackiego.

Działania środowiskowe to również dbałość o tereny zielone i zdegradowane, którym nadaje się funkcje rekreacyjne. Odbywa się systematyczne porządkowanie przestrzeni miejskiej i zagospodarowywanie terenów zielonych. Realizowany w roku 2020 w tym zakresie program opiewa na kwotę 5,2 mln zł. łącznie 18 lokalizacji, w tym m.in. Park im. Poległych Bohaterów, Rondo Sybiraków czy Park im. Jana Pawła II. W 2020 r. dokonano tam nasadzeń prawie 900 drzew, ponad 45,5 tys. krzewów i ponad 63 tys. bylin, 4,3 tys m^2 trawników, ponad 5,5 tys m^2 łąk.

Miasto posiada 8 parków o łącznej powierzchni 44,78 ha a w dzielnicy Grzybowice planowana jest rekultywacja tamtejszych terenów, dla których powstaje koncepcja utworzenia Geoparku. Koszt tego przedsięwzięcia ma wynieść 9,4 mln zł.

Realizowany od wielu lat jest Program Ograniczania Niskiej Emisji, w ramach którego mieszkańcy Zabrza mogą uzyskać dofinansowanie do 80% kosztów wymiany źródeł ciepła. Do 2020 roku mieszkańcy zrealizowali ok. 4,7 tys. takich inwestycji za kwotę ponad 66 mln. zł. Tylko w 2020 roku wpłynęły 472 wnioski, a koszt wykonanych inwestycji wyniósł ok. 3,5 mln zł.

Kolejne działania proekologiczne, wpisujące się w konsekwentne ograniczanie niskiej emisji to termomodernizacje budynków użyteczności publicznej. Realizowany jest projekt „Miasto Zabrze Eko – instalacje fotowoltaiczne – odnawialne źródła energii" w ramach którego właściciele nieruchomości otrzymują dofinansowanie do budowy instalacji fotowoltaicznych. Duże zainteresowanie programem wśród mieszkańców spowodowało decyzję o zwiększeniu pozyskanych środków wysokości 1,7 mln. zł o dodatkową kwotę w wysokości ponad 1 mln zł. Pozwoliło to na dofinansowanie 213 instalacji.

Podpisano także porozumienie z WFOŚiGW, dzięki któremu uruchomiony zostanie w Zabrzu punkt, w którym mieszkańcy będą mogli składać wnioski do programu „Czyste powietrze". Dotychczas było to możliwe jedynie w siedzibie funduszu w Katowicach. Rozbudowa systemu Zabrzańskiego Roweru Miejskiego i tworzenie nowych stacji rowerowych nakierowane jest na zmniejszenie ruchu samochodów, a konkursy takie jak „Posprzątaj okolicę zyskaj czystą dzielnicę" edukują i uwrażliwiają na obowiązek dbania o przestrzeń miejską już od najmłodszych lat.

Na bazie inwentaryzacji emisji CO_2 oraz szerokich konsultacji społecznych w ramach, których zgłoszonych zostało szereg propozycji działań w 2020 roku opracowano i przyjęto do realizacji „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze". Jest on

dokumentem wynikającym z procesu realizacji Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii, którego sygnatariuszem jest miasto Zabrze. Przystępując do ww. porozumienia, miasto zobowiązało się do osiągnięcia następujących celów strategicznych: zmniejszenia emisji CO_2 (oraz innych gazów cieplarnianych) z obszaru miasta o co najmniej 40% do roku 2030, głównie przez poprawę efektywności energetycznej i większe wykorzystanie źródeł energii odnawialnej; zwiększenia odporności miasta na zmiany klimatu przez przystosowanie się do ich negatywnych skutków.

Prowadzona jest kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza. Wraz ze wspomnianymi wcześniej placówkami oświatowymi w ostatniej dekadzie program ten objął prawie 180 budynków i kosztował pond 112 mln zł. Aktualnie jest realizowanych 9 projektów. Również Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej prowadzi działania w zakresie obniżenia bądź likwidacji obciążeń środowiska poprzez działalność grzewczą mieszkańców. Jednym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w Mieście jest przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego. Przedsiębiorstwo zaspokaja ok. 40 % zapotrzebowania na ciepło systemowe miasta. W 2020 roku zostały wykonane inwestycje i remonty za kwotę ponad 6,35 mln zł, w tym m.in. wybudowanie 8 przyłączy do budynków mieszkalnych i usługowych oraz zabudowano 11 nowych węzłów ciepłowniczych.

Spółka miejska ZPEC rozpoczęła także realizację dużego projektu rozwoju sieci ciepłowniczej, dzięki któremu powstaje ponad 9 km nowej infrastruktury, zlikwidowane zostaną także dwie lokalne kotłownie a dzielnice Rokitnica i Helenka zostaną podłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej. Projekt opiewa na kwotę ponad 40 mln. zł. z czego około 14 mln. zł to dofinansowanie z WFOŚiGW.

W zakres dbałości o stan środowiska wchodzą również zagadnienia związane z elektromobilnością i odnawialnymi źródłami energii. Biuro Głównego Inżyniera Miasta zajmuje się m.in. zadaniami realizowanymi przez Zespół ds. Zarządzania Energią - planowaniem, koordynacją i nadzorem w zakresie elektromobilności. W 2020 roku opracowano plan lokalizacji ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu.

W ślad za dbałością o środowisko Zabrze podejmuje działania związane z modernizacją ekologicznej formy transportu publicznego jakim jest tramwaj. Prowadzono kolejne remonty torowisk - wzdłuż ulic Powstańców Śl. i prof. Religi za kwotę prawie 25 mln zł, przebudowę infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z pętlą w Biskupicach za kwotę ponad 11 mln. zł oraz modernizację torowiska i sieci trakcyjnej wzdłuż ul. Bytomskiej od ul. Hagera do ul. Stalmacha za kwotę 3,5 mln. zł.

W celu usprawnienia komunikacji i podniesienia jakości obsługi pasażerów złożono wniosek aplikacyjny i uzyskano dofinansowanie projektu budowy centrum przesiadkowego przy ul. Goethego oraz centrum przesiadkowego w dzielnicy Rokitnica. W roku 2020 trwały przygotowania do ogłoszenia przetargu na ich budowę. Planowana wartość inwestycji to ok. 100 mln zł.

W związku z powstaniem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii rolę organizatora transportu publicznego sprawuje od dwóch lat Zarząd Transportu Metropolitalnego. Integracja taryfowa, jaką udało się dzięki temu osiągnąć, pozwala pasażerom na swobodne przemieszczanie się po obszarze Metropolii. Do czasu uruchomienia Kolei Metropolitalnej, dla której powstaje obecnie studium wykonalności, GZM włączył się także w finansowanie przewozów kolejowych na niektórych relacjach m.in. na trasie, która przebiega przez Zabrze. Dzięki temu wzrosła częstotliwość kursowania pociągów obsługiwanych przez Koleje Śląskie w relacji do Katowic oraz do Gliwic.

Dla mieszkańców Zabrza dostępny jest też bezpośredni autobus na lotnisko w Katowicach-Pyrzowicach, kursujący średnio co godzinę przez całą dobę. Pozwala to bez zbędnej zwłoki i bezpiecznie podróżować, nie tylko w ramach Metropolii czy województwa, ale także Polski, Unii Europejskiej i świata. W 2020 roku trwały przygotowania do optymalizacji transportu publicznego na terenie GZM a w wyniku prac, w których aktywnie uczestniczą przedstawiciele Zabrza powstała koncepcja sieci przyspieszonych autobusów Metropolitalnych, które zostaną uruchomione w 2021 roku i będą finansowane przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię.

Bezpieczeństwo mieszkańców jest jednym z ważniejszych celów w obowiązującej Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030. W tym zakresie Prezydent Miasta ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji, Strażą Pożarną oraz Strażą Miejską. Współpraca z pierwszą z wymienionych formacji obejmuje realizację programów profilaktycznych, finansowanie dodatkowych patroli czy też wsparcie remontów budynków i komisariatów. Komenda Miejska Policji i pięć komisariatów zlokalizowanych na terenie Zabrza zaraportowało w ciągu roku 25 689 interwencji.

Straż Pożarna i jej jednostki ochotnicze prowadzą na terenie miasta różnego rodzaju interwencje. W 2020 roku Straż Pożarna wykonała ich 2 170, ponadto odbywały się także kontrole prewencyjne i kampanie edukacyjno-informacyjne. OSP Makoszowy otrzymała wóz ratowniczy o wartości 800 tys. zł, który został sfinansowany ze środków Funduszu Sprawiedliwości oraz budżetu miasta.

Dla wzmocnienia bezpieczeństwa mieszkańców prowadzony jest całodobowy monitoring wizyjny miasta Zabrze. Prowadzona obserwacja przestrzeni publicznej i zdarzeń zachodzących na terenie miasta wykorzystuje system obsługujący 35 kamer. Dyżurni odnotowali w 2020 roku 349 zdarzeń, które zostały przekazane odpowiednim służbom celem podjęcia bezpośrednich działań w miejscach zdarzeń, m.in. Straży Miejskiej. Ta ostatnia jednostka patroluje miasto, reagując na wykroczenia i przestępstwa, ściśle współpracując z Policją.

Przy realizowaniu kierunków zrównoważonego rozwoju miasta zostały wzięte pod uwagę wszystkie potrzeby gospodarcze, społeczne i środowiskowe mieszkańców, inwestorów, osób pracujących w mieście i przybywających do niego turystów. Stopniowo i konsekwentnie prowadzone działania nad poprawą szeroko rozumianej atrakcyjności miasta we wszystkich obszarach jego funkcjonowania przekładają się na to, w jaki sposób miasto dzisiaj funkcjonuje, jacy są jego mieszkańcy i jakie działania podejmują celem rozwoju osobistego jak i rozwoju samego miasta. Władze miasta oddziałują na postawy mieszkańców Zabrza, którzy stanowią jego największą siłę. Jednocześnie sami mieszkańcy tworzą możliwości i warunki korzystne do realizacji zamierzeń dotyczących działalności gospodarczej i społeczno-kulturowej na jego obszarze.

Warunkiem koniecznym rozwoju miasta jest odważna, docelowa wizja, ciągłość działania i konsekwencja w realizacji wytyczonych celów. Przykładem konsekwentnych działań i dążenia do kompleksowej rewitalizacji jest byłe hutnicze osiedle z początku XX w. – Zandka, które w 2012 r. zostało wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa Śląskiego. Decyzja dotycząca kompleksowej rewitalizacji dzielnicy została podjęta w roku 2008. Działania, których inicjatorem jest Prezydent Miasta realizowane są z udziałem jednostek i spółek miejskich. W 2008 r. ZBM-TBS Sp. z o.o. w Zabrzu, zgodnie z oczekiwaniami miasta wykupiła 83 budynki w tym budynki znajdujące się na Zandce. Przyjęta w maju 2008 roku przez Radę Miejską uchwała w sprawie zasad podwyższania kapitału zakładowego pozwoliła nabyć przez spółkę gminną ZBM-TBS tzw. mieszkania pohutnicze - pierwotnie stanowiące własność Huty „Zabrze” S.A.. Transakcja została w całości sfinansowana z emisji

obligacji. Jednoczenie konieczne było dokonanie zmiany uchwały budżetowej miasta na rok 2008 i ustalenie nowej kwoty poręczeń udzielanych przez Prezydenta Miasta. Z poręczeniem gminy do wysokości 30 mln. zł. Zarząd Spółki poprzez Bank wyemitował 10 równych kwotowo emisji – od rocznej do dziesięcioletniej. Maksymalna w wysokości poręczenia gminy emisja w latach 2008- 2018 opiewała na kwotę 3 mln. zł. Całość zrealizowana w uzgodnieniu z właścicielem spółki – Gminą Miejską Zabrze, który zobowiązał się, że pokryje różnicę pomiędzy kosztami obsługi i wykupu obligacji wyemitowanych dla sfinansowania nabycia nieruchomości a wkładem własnym spółki w tym obsługę tych kosztów, poprzez coroczne podwyższanie kapitału zakładowego spółki.

Przypomnieć należy, że realizując politykę Gminy Miejskiej Zabrze, Zarząd ZBM-TBS Sp. z o.o. w kwietniu 2015 r. dokonał zakupu kolejnych 124 mieszkań tzw. pohutniczych o powierzchni 7024,34m^2. Mieszkania zakupiono od spółki „SILESIA" za kwotę 12 mln zł, sfinansowano ją z emisji obligacji, których wykup przez Gminę Zabrze następuje w latach 2017-2022. Mieszkania znajdują się w budynkach wspólnot mieszkaniowych na terenie Miasta Zabrze, położonych przy ulicy: Gdańska 6-8, M.C.-Skłodowskiej 22-22C, Gagarina 1-15 , Gagarina 17-27.

Wykup mieszkań w dzielnicy Zandka otworzył drogę do jej rewitalizacji. Podjęto szereg działań koncepcyjnych, projektowych i konsultacyjnych aby zrealizować rewitalizację w wymiarze społecznym gospodarczym i środowiskowym. Jej elementem jest realizowany obecnie przez spółkę ZBM-TBS projekt „Nowa Zandka". Spółka przeprowadza remont zasobów mieszkaniowych, w wyniku którego podwyższany jest standard mieszkań, przeprowadzana modernizacja nieruchomości oraz zmieniany system grzewczy budynków – następuje likwidacja pieców węglowych. Do tej pory na Zandce do miejskiej sieci ciepłowniczej spółka podłączyła 9 kamienic przy ulicach Bytomskiej oraz Krakusa.

Uciepłownienie Zandki jest możliwe dzięki inwestycjom Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej zrealizowanym w ramach projektu uciepłownienia centrum Zabrza w obrębie: Elektrociepłowni Fortum Silesia S.A., ul. Wolności, Bytomskiej i Powstańców Śląskich. Równolegle z rozbudową sieci ciepłowniczej w technologii preizolacji, ZPEC dokonuje zabudowy nowych oraz dokonuje wymiany istniejących, technologicznie przestarzałych węzłów ciepłowniczych. Na Zandce zrealizowano zabudowę kolejnych węzłów cieplnych w 5 budynkach mieszkalnych przy ul. Krakusa.

Innym przykładem konsekwentnych i owocnych działań realizowanych w Zabrzu od kilkunastu lat jest budowa szlaku turystyki przemysłowej. W 2007 r. Zabrze udostępniło zwiedzającym Kopalnię Guido. Na poziomach 170, 320 i 355 metrów pod ziemią można tu poznać specyfikę pracy górników, posłuchać koncertu, obejrzeć spektakl czy też spędzić czas w najgłębiej w Europie położonym pubie. Rosnące zainteresowanie zwiedzających Kopalnią Guido stało się impulsem do rewitalizacji kolejnych obiektów, w tym obiektów kompleksu turystycznego Sztolnia Królowa Luiza oraz zabytkowej wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego.

W strefie naziemnej Sztolni Królowa Luiza zlokalizowano Park 12C, w którym dzieci i młodzież mogą poznać zagadnienia związane z żywiołami ziemskimi, technikami wydobywania węgla i energią w przyrodzie. Tuż obok powstał Park Techniki Wojskowej. Naziemna część kompleksu to również budynek dawnej łaźni łańcuszkowej, platforma widokowa na szczycie wieży szybowej szybu „Carnall", wystawy w halach kompresorów i rozdzielni elektrycznej oraz pochodząca z 1915 r. jedyna w Europie wciąż czynna parowa maszyna wyciągowa.

Realizowany kilkanaście lat gigantyczny projekt został sfinansowany ze środków Unii Europejskiej, miasta Zabrze, Województwa Śląskiego, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska oraz środków

własnych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Łączna wartość projektu wyniosła prawie 40 mln euro. Utworzono w ten sposób największy w Polsce kompleks turystyczny związany z dziedzictwem górnictwa węgla kamiennego.

Jedną z największych atrakcji podziemnej części kompleksu stanowi trasa wodna o długości 1400 m, którą pokonuje się na pokładzie łodzi płynącej sztolni na głębokości do 40 m pod ulicami Zabrza. To najdłuższy w Polsce podziemny spływ łodziami. Udostępnione atrakcje doceniają zarówno coraz liczniej odwiedzający Zabrze turyści, jak i międzynarodowi eksperci. Kompleks Sztolnia Królowa Luiza otrzymał w minionych latach wiele nagród m.in. nagrodę Europa Nostra czy nagrodę Polskiej Organizacji Turystycznej w konkursie na „Najlepszy Produkt Turystyczny Roku". Sztolnia Królowa Luiza posiada status Punktu Kotwicznego Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego ERIH.

Kolejnym obiektem na szlaku turystyki przemysłowej w Zabrzu, którego rewitalizację podjęto dzięki staraniom miasta jest unikatowa wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego, w której trwają prace rewitalizacyjne. Powstaje tam m.in wystawa edukacyjno-naukowa *Carboneum* związana z tematyką węgla. Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym realizowano także prace w budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. 3 Maja a także w dawnej cechowni kopalni Królowa Luiza, przy ul. Wolności oraz w budynku dawnego nadszybia szybu Prinz Schonaich.

Wizja Rozwoju Miasta do 2030 roku przedstawia Zabrze jako kreujące swój rozwój na dążeniu do popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych oraz stworzenia konkurencyjnych specjalizacji różnych branż. Aktywność zabrzańskiej społeczności przejawia się m.in. poprzez udział w kolejnych edycjach budżetu partycypacyjnego oraz wzrastającej liczbie organizacji pozarządowych.

Do aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców a także osób spoza Zabrza poszukujących miejsca do rozwoju, pracy i zamieszkania miasto kieruje swoją ofertę dotyczącą budowania ekosystemu startupów. Startup to firma, która jest we wczesnej fazie rozwoju i poszukuje innowacyjnych rozwiązań, tworząc produkty i usługi, znajdujące zastosowanie na rynku. Z uwagi na uwarunkowania społeczno-gospodarcze, znajdujące się w mieście prężne ośrodki akademickie i nowoczesne szpitale kliniczne, Zabrze postawiło na specjalizację gospodarczą w zakresie medycyny i pokrewnych jej obszarów. W związku z przyjęciem strategii dotyczącej rozwoju ekosystemu startupów, prowadzone są działania pod hasłem „Startup City Zabrze" oraz Zabrzańskiej Doliny Medycznej skierowane do inwestorów, biznesu i specjalistów szeroko rozumianej medycyny i innowacji. Zabrze ze względu na swój potencjał stanowi doskonałą lokalizację dla firm czy innowacyjnych działów B+R.

Jak ważną dziedziną gospodarki w mieście są usługi medyczne pokazuje duża ilość działających tutaj renomowanych w kraju i za granicą instytucji ochrony zdrowia takich jak: Śląskie Centrum Chorób Serca, wyposażone w najnowocześniejszą aparaturę oraz sprzęt do diagnostyki i terapii, m.in. chorób serca, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, z oddziałami dla dorosłych i dzieci, Szpital Specjalistyczny w Zabrzu udzielający świadczeń zdrowotnych w zakresie chirurgii, laryngologii, kardiologii, dermatologii, alergologii i chorób wewnętrznych w powiązaniu z realizacją zadań dydaktycznych. Szpital Miejski w Zabrzu, który zapewnia świadczenia zdrowotne, opiekuńczo-lecznicze i rehabilitacyjne, w którego obrębie funkcjonuje nowoczesne Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka oraz nowy Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów.

W powyższe działania wpisuje się również wiele placówek naukowych, instytutów badawczych i uczelni wyższych. Działają tutaj znane w kraju i poza jego granicami wydziały Politechniki Śląskiej, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Wydział Lekarski Wyższej Szkoły Technicznej. Instytut Techniki i Aparatury Medycznej, działający w sieci badawczej Łukasiewicz, który w 2020 roku opracował m.in. urządzenie Ventil umożliwiające podłączenie dwóch pacjentów do jednego respiratora. Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi, Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Centrum Chemii Polimerów PAN i Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia. W ramach współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym, działa nowoczesne Centrum Symulacji Medycznej, oferujące innowacyjną bazę naukową dla studentów.

Ważnym przedsięwzięciem w tym obszarze, które realizuje Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej, na terenie przekazanym przez miasto jest Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu. W 2020 roku trwały prace budowlane. Całość budżetu inwestycji zamyka się w kwocie ponad 100 mln zł a otwarcie zaplanowano na 2021 rok. Światowy lider technologii medycznych Philips Healthcare jest partnerem projektu i zapewnia wkład własny w wysokości prawie 20 mln zł.

Wyższa Szkoła Techniczna, kolejny rok prowadzi zainaugurowany przed rokiem kierunek kształcący lekarzy, na którym studiuje już 372 studentów. Wydziały uczelni wyższych, które działają na terenie Zabrza, w roku akademickim 2020/2021 kształciły razem 5 137 studentów. Zatrudniano 783 nauczycieli akademickich, a absolwentami wszystkich wydziałów w 2020 roku zostało 1401 osób.

W związku z działalnością uczelni wyższych kształcących studentów na wysokim poziomie, nie brak jest również jednostek innowacyjnych, mających wpływ na postęp technologiczny. Wyznaczają one nowe kierunki rozwoju gospodarki. Wspierając inicjatywy i doceniając wybitne postaci, które stoją za wdrażaniem pomysłów pozwalających umocnić pozycję Zabrza w regionie jako ośrodka nauki, medycyny i innowacyjnej gospodarki. Prezydent Miasta Zabrze od 2012 roku przyznaje wyróżnienia pod nazwą „Zabrzańskie Ateny". Tytuły są wręczane w dwóch kategoriach „Medycyna i Nauka" oraz „Gospodarka i Przedsiębiorczość". W 2020 roku w pierwszej kategorii tytuł "Zabrzańskiej Ateny" otrzymali: prof. Arkadiusz Mężyk, Rektor Politechniki Śląskiej oraz prof. Tomasz Szczepański, Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. W drugiej kategorii wyróżnienia otrzymały spółki: TDJ sp z.o.o oraz VAN PUR S.A. Browar w Zabrzu.

W podziękowaniu za serce okazywane innym, co roku przyznawane jest wyróżnienie św. Kamila, patrona miasta Zabrze. W 2020 roku to wyróżnienie otrzymali prof. dr hab. n. med. Mariusz Gąsior, pośmiertnie ś.p. Wiesław Świderski, firma transportu sanitarnego ESKULAP oraz Muzeum Górnictwa Węglowego. Prezydent Miasta przyznaje również wyróżnienia w dziedzinie kultury. Nagrody przyznane przez Prezydenta Miasta w tej dziedzinie odebrali: prof. Wincenty Grabarczyk, prof. Andrzej Jasiński, prof. Tomasz Tobolewski, Stowarzyszenie na rzecz ratowania Cmentarza Żydowskiego w Zabrzu „Zachor". Nagrodzone osoby i instytucje stanowią przykład działalności dla miasta, która rozsławia Zabrze pozwalając konsekwentnie budować mocną pozycję miasta w dzisiejszym otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Podsumowując działania podejmowane przez władze miasta Zabrze w 2020 roku stwierdzić należy, że priorytetem dla miasta jest rozwój aktywnej społeczności miejskiej, w przyjaznych mieszkańcom i gościom przestrzeniach, a także rozwój innowacyjnej gospodarki w oparciu o system kształcenia dostosowany do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Dzięki konsekwentnej realizacji wyznaczonych celów Zabrze jest miastem atrakcyjnym dla mieszkańców, turystów i przedsiębiorców. Rekordowy rok dla strefy ekonomicznej pokazuje, że miasto jest bardzo atrakcyjne dla nowych inwestorów. Jest też miejscem dla każdego niezależnie od posiadanych poglądów i przekonań, jest miastem, które daje szansę zdobycia wykształcenia, zatrudnienia, zamieszkania i wypoczynku. Zajmuje ważne miejsce w metropolii tworząc niepowtarzalną ofertę w obszarze gospodarki, turystyki przemysłowej, medycyny, sportu i kultury.

Szczegółowe informacje na temat realizacji strategii, programów i polityk znajdują się w dalszej części dokumentu. Informacje zostały zaprezentowane stosownie do priorytetów i celów określonych w Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030.

Rozdział I INFORMACJA O REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU

MIASTA ZABRZA 2030

W ROKU 2020

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 wyznacza kierunki zrównoważonego rozwoju miasta Zabrze. Dokument definiuje najważniejsze potrzeby gospodarcze, społeczne oraz środowiskowe naszego miasta. Strategia wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zarówno Zabrzan jak i inwestorów czy też turystów. Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 to dokument, który powstał w oparciu o uwarunkowania społeczno-kulturowe, gospodarczo-technologiczne oraz uwarunkowania infrastrukturalno-środowiskowe. Strategia przedstawia Zabrze jako miasto, którego rozwój oparty jest na dążeniu do:

- popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych,
- ugruntowywania konkurencyjnych warunków dla funkcjonowania biznesu,
- tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii.

Dalszy rozwój miasta wymaga wskazania kilku obszarów jego funkcjonowania, w których nastąpi szczególna intensyfikacja działań strategicznych. Ścisłe ukierunkowanie aktywności władz samorządowych jest koniecznością skutecznego zarządzania rozwojem miejskim. W Strategii Zabrze 2030 przyjęto, iż priorytety wyznaczają główne obszary rozwoju miasta, w których dokonywana jest interwencja za pomocą zbioru mierzalnych celów strategicznych oraz wynikających z nich kierunków, działań i przedsięwzięć. W Strategii wskazane zostały cztery priorytety rozwoju:

1. P1. Aktywne społeczeństwo miejskie
   Wyzwanie strategiczne: Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym
2. P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki
   Wyzwanie strategiczne: Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta
3. P3. Przyjazność przestrzeni miasta
   Wyzwanie strategiczne: Udomowienie przestrzeni w mieście
4. Znacząca pozycja metropolitalna
   Wyzwanie strategiczne: Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Tabela. Priorytety rozwoju, cele strategiczne i horyzontalne Strategii Zabrze 2030

Priorytety rozwoju, cele strategiczne i horyzontalne Strategii Zabrze 2030				
PRIORYTETY ROZWOJU	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie	P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki	P3. Przyjazność przestrzeni miasta	P4. Znacząca pozycja metropolitalna
WYZWANIA STRATEGICZNE	Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym	Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta	Udomowienie przestrzeni w mieście	Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii
CELE STRATEGICZNE	C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki
CELE HORYZONTALNE	CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju *smart city* CH 3. Rewitalizacja miasta CH 4. Skuteczne promowanie miast			

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030

P1. Aktywne społeczeństwo miejskie

Priorytet: „Aktywne społeczeństwo miejskie", wyraża wolę wspierania działań ukierunkowanych na zachęcanie do pożądanych zachowań mieszkańców Zabrza. Konsekwentne popularyzowanie postaw świadomego uczestnictwa w życiu miasta, w tym angażowania się w inicjatywy społeczne, tworzenia wspólnot sąsiedzkich czy zainteresowania jednostek poprawą warunków życia większej grupy społecznej, jest przedmiotem starań wielu instytucji miejskich i organizacji pozarządowych. Poprzez wybór tego priorytetu miasto deklaruje chęć podejmowania przedsięwzięć mających na celu przede wszystkim podnoszenie poziomu oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej, zatrzymywania pochodzących z Zabrza uczniów, studentów i absolwentów oraz pozyskania nowych mieszkańców zainteresowanych ofertą gospodarczą i mieszkaniową miasta, jak również poprawę sytuacji najuboższych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne „Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym". W ramach priorytetu „Aktywne społeczeństwo miejskie" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa

C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej

C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców

C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców

C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców

C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 1. Aktywne społeczeństwo miejskie.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia priorytetu P1. Aktywne społeczeństwo miejskie w 2020 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P1. Aktywne społeczeństwo miejskie w 2020 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze

3	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"
4	Program Aktywności Lokalnej w ramach RPO 2014-2020: Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
5	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom (PUP)
6	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PFRON
7	Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2020 rok
8	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010 – 2020
9	Program Zabrzański Senior 65+
10	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012-2020
11	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 r.
12	Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
13	Lokalny program pomocy społecznej - programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023
14	Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2018-2020
15	Program na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych
16	Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2020
17	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Lata 2016-2020
18	Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej
19	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności
20	Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2020-2023
21	Program polityki zdrowotnej pt. Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze na lata 2019-2021
22	Strategia Rozwoju Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o. -krótko i długookresowa
23	Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030
24	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej
25	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach I priorytetu:

WZMACNIANIE BEZPIECZEŃSTWA (CEL STRATEGICZNY C1)

Bezpieczeństwo mieszkańców stanowi jeden z najważniejszych priorytetów. W roku 2020 wydatki na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową wyniosły ogółem ponad 16,3 mln zł, w tym kwota 15,6 mln zł została przeznaczona na wydatki bieżące, a kwotę 708,4 tys. zł rozdysponowano na wydatki majątkowe. W zakresie wydatków majątkowych w 2020 roku prowadzono następujące działania inwestycyjne:

- Zakup pojazdów dla Komendy Miejskiej Policji – wykonanie na poziomie 187,5 tys. zł,
- Zakupy inwestycyjne dla potrzeb Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej – wydatkowano środki w wysokości 199 tys. zł,
- Zakup wozu ratowniczo – gaśniczego dla OSP Makoszowy – samochód marki Kamaz zakupiony został za kwotę 800 tys. zł, przy czym wkład własny Miasta wyniósł 200 tys. zł,
- Zakup urządzeń do wentylacji płuc – kwota wykonania wyniosła 54 tys. zł,
- Modernizacja systemu monitoringu w Dzielnicy Centrum – na ten cel wydatkowano 68 tys. zł.

W roku 2020 kontynuowana była realizacja działań mających na celu zadbanie o bezpieczeństwo obywateli i porządek publiczny w następujących obszarach:

- Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania,
- Przeciwdziałanie przemocy, patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczenie przestępczości nieletnich,
- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- Poprawę bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenia kryzysowego,
- Podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałość o kulturalną stronę miasta,
- Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście wśród mieszkańców miasta.

Panująca w 2020 roku epidemia miała wpływ na ograniczenia w działalności niektórych jednostek, co nie wpłynęło jednak na realizację zadań w obszarze bezpieczeństwa. Uzyskane pozytywne efekty potwierdzają właściwy wybór podejmowanych kierunków działań powodujących znaczącą poprawę stanu porządku publicznego. Działania ukierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości powodowały ich systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze.

<u>Współpraca z Komendą Miejską Policji</u>

Miasto Zabrze ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji. Zakres współdziałania obejmuje między innymi realizację programów profilaktycznych, finansowanie dodatkowych patroli oraz wsparcie remontu budynków komendy i komisariatów. Zgodnie z zawartym porozumieniem o współpracy w roku 2020 dofinansowano kwotą 201 tys. zł, która została przeznaczona na dodatkowe służby prewencyjne realizowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji na terenie miasta oraz organizację nocnych i popołudniowych patroli sprawowanych przez słuchaczy Katowickiej Szkoły

Policji. Zakupy inwestycyjne oraz remonty w Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu Podjęte zadania w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, co potwierdzają sprawozdania złożone przez Komendanta Miejskiej Policji.
W celu ograniczenia przestępczości i przeciwdziałania demoralizacji policjanci odbywali na bieżąco spotkania z dziećmi, młodzieżą, rodzicami oraz z pedagogami. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 151 spotkań profilaktycznych w przedszkolach, szkołach podstawowych i szkołach średnich, poświęcone tematyce bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz agresji rówieśniczej. Spotkania odbywały się poprzez wizyty funkcjonariuszy w placówkach oraz zdalnie (online) zgodnie z obowiązującymi wówczas obostrzeniami.
W minionym roku na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu odnotowano łącznie 1562 zdarzenia drogowe w tym:

- 88 – wypadków drogowych, w następstwie których 4 osoby poniosły śmierć, a 94 zostały ranne,
- 1474 – kolizji drogowych zgłoszonych Policji.

Fotografia. Budynek Komendy Miejskiej Policji i Centrum Edukacji w Zabrzu przy ul. 1 Maja

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Współpraca Miasta z policją realizowana była także za pomocą rządowego programu „Razem bezpieczniej". Główne cele programu to:

- poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa oraz porządku publicznego,
- eliminowanie lub ograniczanie negatywnych zjawisk i tendencji w tym zakresie,
- przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu.

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii COVID-19, nakładającym znaczne ograniczenia w działalności jednostek oświatowych, kluczowe założenia Programu profilaktyczno-interwencyjnego „Lepiej Razem Niż Osobno" zostały wstrzymane.

Tabela. Dane Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu dotyczące przestępstw ogółem w latach 2019-2020

Dane Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu dotyczące przestępstw ogółem w latach 2019-2020					
	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych	Liczba przestępstw stwierdzonych	Czyny karalne popełnione przez nieletnich w przestępstwach stwierdzonych	Przestępstwa wykryte	Wykrywalność sprawców przestępstw w %
2019 r.					
Przestępstwa ogółem	4179	4734	326	3493	73,4
Referat d/s nieletnich	0	319	325	325	100
Gospodarcze	347	1059	1	947	88,7
Wydz. kryminalny	540	697	0	565	80,5
KP I	920	699	0	432	61,6
KP II	1254	958	0	516	53,9
KP III	525	397	0	258	65
KP IV	279	303	0	230	75,9
KP V	314	302	0	220	72,8
2020 r.					
Przestępstwa ogółem	3624	3867	276	2907	74,6
Referat d/s nieletnich	0	275	274	275	100
Gospodarcze	309	816	0	723	87,2
Wydz. kryminalny	383	375	0	309	82,2
KP I	964	730	2	453	62
KP II	983	836	0	534	63,3
KP III	437	346	0	239	68,5
KP IV	270	249	0	191	76,1
KP V	278	240	0	183	75,6

Źródło: Komenda Miejska Policji w Zabrzu

Tabela. Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych w Zabrzu w latach 2019 - 2020 wg. danych KMP w Zabrzu

Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych w Zabrzu w latach 2019 - 2020 wg. danych KMP						
Kradzież cudzej rzeczy	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ogółem	586	484	603	488	215	186
Referat d/s nieletnich	0	0	16	25	16	25
KP I	141	155	131	126	26	32
KP II	240	179	243	180	69	61
KP III	59	45	53	53	15	25
KP IV	49	43	58	42	30	20
KP V	56	33	48	33	21	15
Kradzież samochodu	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ogółem	48	28	47	29	2	9
Wydział Kryminalny	43	27	41	26	1	5
KP I	2	0	2	0	0	2
KP II	0	1	0	1	0	1
KP III	2	0	1	1	0	0
KP IV	0	0	0	0	0	0
KP V	1	0	2	0	0	0
Kradzież z włamaniem	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ogółem	364	293	544	348	242	156
Referat d/s nieletnich	0	0	37	0	43	0
KP I	98	90	109	94	27	34

KP II	141	94	186	116	62	53
KP III	47	45	53	43	16	7
KP IV	40	28	47	57	17	40
KP V	33	35	90	37	63	18
Przestępstwa rozbójnicze	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ogółem	60	46	71	63	48	51
Referat d/s nieletnich	0	0	6	22	6	22
KP I	2	9	0	6	0	5
KP II	3	1	2	2	2	2
KP III	3	3	3	1	3	1
KP IV	0	1	1	0	1	0
KP V	0	1	1	0	1	0
Wydział Kryminalny	52	31	58	32	35	21
Uszczerbek na zdrowiu	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ogółem	108	84	72	59	59	50
Wydział Kryminalny	3	4	11	3	9	2
KP I	32	28	14	16	10	12
KP II	31	21	12	15	8	13
KP III	14	9	3	7	2	7
KP IV	9	12	3	5	3	3
KP V	19	10	5	7	3	7
Bójki i pobicia	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020

Ogółem	31	23	38	28	29	25
Referat d/s nieletnich	0	0	15	4	15	4
Wydział Kryminalny	0	3	3	1	1	1
KP I	3	5	3	4	2	3
KP II	16	6	12	6	8	4
KP III	8	2	3	4	1	4
KP IV	3	5	2	7	2	7
KP V	1	2	0	2	0	2
Uszkodzenie rzeczy	Przestępstwa wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Przestępstwa wykryte	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Ogółem	282	243	269	251	79	98
Referat d/s nieletnich	0	0	14	3	14	3
Wydział Kryminalny	2	0	3	1	2	1
KP I	78	93	63	97	18	32
KP II	98	74	86	70	14	16
KP III	65	40	64	30	17	12
KP IV	18	15	21	10	9	6
KP V	21	20	18	40	5	28

Źródło: Komenda Miejska Policji w Zabrzu

Tabela. Zgłoszone interwencje w latach 2019 - 2020 wg. danych KMP

Zgłoszone interwencje w latach 2019 - 2020 wg. danych KMP										
Interwencje	2020					2019				
ogółem	39 723					34 957				
	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V
domowe	1514	1299	898	740	694	1565	1302	939	691	677

Źródło: Komenda Miejska Policji w Zabrzu

Współpraca ze Strażą Pożarną

Dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców stale prowadzona jest współpraca ze Strażą Pożarną. Zakres współdziałania to m.in. zakup sprzętu i niezbędnego wyposażenia. W ramach realizacji zadań zleconych gminom i powiatom finansowanych za pomocą dotacji celowych z budżetu państwa: Realizacja "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020" w zakresie sprzętu informatyki i łączności oraz wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy w roku 2020 przekazano 60,8 tys. zł. na utrzymanie bieżące Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej. Na zakupy inwestycyjne dla potrzeb Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej wydatkowano środki w wysokości około 200 tys. zł. Środki z Budżetu Państwa przeznaczone na funkcjonowanie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu wyniosły w 2020 r. 9,7 mln zł.

Fotografia. Siedziba Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Działalność kontrolno-rozpoznawcza Państwowej Straży Pożarnej w 2020 r. była prowadzona w oparciu o roczny plan kontroli opracowywany na podstawie: wyników kontroli z lat poprzednich, wniosków z analizy zagrożeń, zaleceń określonych przez Komendę Wojewódzką w Katowicach oraz Komendę Główną. Czynności kontrolno-rozpoznawcze były prowadzone również na skutek zawiadomień o zakończeniu budowy i zgłoszeniu do użytkowania nowych, przebudowywanych i rozbudowywanych obiektów lub w związku z wpływającymi do tutejszej Komendy skargami dotyczącymi nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a także na wniosek o wydanie wymaganych opinii, decyzji i postanowień. W związku z czym dokonano szeregu czynności kontrolnych i innych działań mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego w obiektach.

Działalność kontrolno-rozpoznawcza skoncentrowana była przede wszystkim w następujących grupach obiektów:

- obiekty użyteczności publicznej,
- budynki mieszkalne, wielorodzinne,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- budynki produkcyjne i magazynowe,
- zakłady stwarzające zagrożenie dla ludzi i środowiska — zakłady zwiększonego ryzyka,
- lasy.

Działalność tej służby to nie tylko wyjazdy ratownicze do pożarów, ale również inne interwencje związane z wypadkami drogowymi, usuwaniem połamanych drzew, innych zdarzeń to także prewencyjne kontrole oraz kampanie edukacyjno-informacyjne. Ponadto sekcja kontrolno-rozpoznawcza przygotowała 31 wystąpień po interwencjach jednostki ratowniczo-gaśniczej dotyczących: tlenku węgla, pożarów przewodów kominowych oraz po alarmach fałszywych obiektów monitorowanych.

Fotografia. Nowy wóz ratowniczo-gaśniczy dla OSP Makoszowy

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

W 2020 roku jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Zabrza interweniowały łącznie w 119 zdarzeniach, co stanowiło istotne wsparcie dla Państwowej Straży Pożarnej.
Na wydatki poniesione w roku 2020 na bieżące funkcjonowanie czterech działających jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych przekazano kwotę 268 tys. zł. Zakupiony został również wóz ratowniczy dla OSP Makoszowy o wartości 800 tys. zł. Zakup pojazd współfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, miasto pokryło wkład własny w wysokości 200 tys. zł.

Tabela. Interwencje w 2020 r. Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu

Wykaz interwencje Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu w latach 2019-2020			
2019			
pożary			893
małe	średnie	duże	
884	8	1	
miejscowe zagrożenia			1381
alarmy fałszywe			256
złośliwe	w dobrej wierze	z instalacji wykrywania	
7	150	99	
w sumie			2530
2020			
pożary			706
małe	średnie	duże	
704	2	0	
miejscowe zagrożenia			1243
alarmy fałszywe			221
złośliwe	w dobrej wierze	z instalacji wykrywania	
5	129	87	
w sumie			2170

Źródło: Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze (MWMZ), został zdefiniowany jako system mający na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego za pomocą obserwacji przestrzeni publicznej i zdarzeń zachodzących na terenie miasta Zabrze oraz ich rejestracji za pomocą kamer i innych urządzeń technicznych, które prowadzą do wzrostu poczucia bezpieczeństwa. Zgodnie z założeniami, monitoringiem wizyjnym obejmowane są etapowo miejsca uznane za niebezpieczne, ze szczególnym uwzględnieniem ciągów komunikacji pieszej, skrzyżowań o dużym natężeniu ruchu, placów, miejsc użyteczności publicznej i innych. Nadzorem monitoringu wizyjnego objęte miejsca publiczne wskazane przez służby mundurowe i jednostki miejskie jako szczególnie niebezpieczne, mienie publiczne narażone na dewastację i niszczenie oraz ulice i skrzyżowania strategiczne dla ruchu drogowego.

Na koniec grudnia 2020 r. system obsługiwał 35 punktów kamerowych, w tym 5 kamer z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 30 kamer korzystających z sieci światłowodowej. Cztery z punktów kamerowych stanowią połączenie kamery obrotowej wraz z kamerą stałopozycyjną, natomiast jedna z nich posiada funkcję rozpoznawania tablic rejestracyjnych pojazdów. W roku 2020 przeprowadzono modernizację systemu polegającą na wymianie dwóch kamer monitoringu budynku Urzędu Miejskiego, a następnie włączeniu ich w system Monitoringu Wizyjnego Miasta Zabrze. Natomiast w drugim półroczu zrealizowano przełączenie trzech punktów kamerowych z łączności radiowej na sieć światłowodową. W 2020 r. zostały przeprowadzone także postępowania o zamówienia publiczne, a następnie podpisano umowy na realizację projektów VI edycji budżetu partycypacyjnego Miasta Zabrze dotyczące monitoringu miejskiego. Ich realizacja jest przewidziana w roku 2021.

Do 31 grudnia 2020 r. operatorzy Centrum Nadzoru Wizyjnego zaobserwowali łącznie 349 zdarzeń, o 52 zdarzenia mniej niż w roku ubiegłym. W ramach obsługiwanego Monitoringu specjaliści ujawnione zostały zdarzenia dzięki którym służby mogły bezpośrednio podjąć działania:

- Komenda Miejska Policji w Zabrzu (84 zgłoszeń),
- Komenda Straży Miejskiej w Zabrzu (218 zgłoszeń),
- Powiatowe Centrum Zarządzana Kryzysowego w Zabrzu (1 zgłoszenie),
- Pogotowie Ratunkowe (4 zgłoszenia),
- Państwowa Straż Pożarna (1 zgłoszenie),
- inne służby (40 zgłoszeń).

Działalność Straży Miejskiej

Działania Straży Miejskiej w Zabrzu w zakresie realizacji zadań w zakresie zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w roku 2020:

- Służba patrolowa i operacyjna miejsc grupowania się młodzieży w szczególności w rejonie lokali rozrywkowych oraz osiedli mieszkaniowych,
- kontrola miejsc zorganizowanego wypoczynku dla dzieci i młodzieży,
- realizacja programu „Zero tolerancji dla alkoholu", którego celem jest zwracanie szczególnej uwagi na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych,
- kontrola miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych,
- realizacja programu „Zima" polegającym na kontrolowaniu stanu nawierzchni dróg i chodników oraz dachów budynków pod względem usuwania zalegającego śniegu i sopli lodu oraz błota pośniegowego,
- realizacja programu „Czystość" którego priorytetowymi celami są działania na rzecz poprawy stanu czystości i porządku w mieście,
- wytypowanie, wskazanie i wzmożona kontrola miejsc niebezpiecznych, gdzie kierowcy i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- propagowanie bezpiecznych zachowań wśród kierowców oraz współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie przekazywania informacji dotyczących stosowania się kierowców i przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym,

Fotografia. Strażnicy Miejscy

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

W 2020 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, na bieżąco Straż Miejska wymieniała z Komendą Miejską Policji informacje o zagrożeniach występujących na terenie miasta. Przekazywane były sobie wzajemnie do realizacji interwencje w sytuacji, gdy zaistniała taka konieczność. Dyżurny Straży Miejskiej utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie patrolowali miasto, reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń, jak i przestępstw.

Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Zabrzu w ramach codziennych czynności służbowych patrolowali otoczenie placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem boisk szkolnych i placów zabaw – ze zwróceniem uwagi na wszelkie przypadki zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, spożywania alkoholu. Wzmożono kontrole terenu miasta strażnicy zwracali uwagę na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (sklepy spożywcze i ich otoczenie, parki, skwery, place zabaw, ogródki piwne i puby), kontrolowali obszary wodne — nie dopuszczali do kąpieli w miejscach niedozwolonych (szczególnie osób nieletnich, przebywających bez opieki osób dorosłych) oraz nie dopuszczali do zakłócania spokoju i porządku publicznego, a także przeciwdziałali kradzieżom i włamaniom oraz niszczeniu mienia w miejscach, gdzie kąpiel jest dozwolona.

Funkcjonariusze podjęli również 5120 interwencji wynikających z nieprzestrzegania regulaminu oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, dotyczących m.in. składowania gruzu w sposób nieprawidłowy, składowania odpadów czy np. nieuprzątnięcia nieczystości po zwierzętach. Strażnicy prowadzili także kontrole palenisk domowych w trakcie sezonu grzewczego.

Kontrolowano otoczenia miejsc, w których gromadzi się młodzież (pasaż, kina, dworzec PKP i PKM, puby, dyskoteki, kawiarenki internetowe, salony gier, boiska szkolne). Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali również miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nie

przeznaczonych. Działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem dla ich zdrowia i życia. Straż Miejska w Zabrzu w ramach corocznej akcji „Bezpieczne Ferie 2020" podejmowała wzmożone działania zwracając szczególną uwagę na dzieci i młodzież, która w okresie od 13 do 24 lutego pozostała w Zabrzu i tu spędziła swój czas wolny od zajęć szkolnych.

ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ (CEL STRATEGICZNY C2)

Rozwijanie aktywności obywatelskiej ma miejsce poprzez współpracę miasta z organizacjami pozarządowymi. Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach partnerstwa i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych.

Formy współpracy z organizacjami pozarządowymi :

- Pozafinansowej – polegającej w szczególności na:
  - prowadzeniu strony internetowej „Mapa Aktywności Lokalnej" dla organizacji pozarządowych pod adresem www.mal.zabrze.pl,
  - inicjowaniu realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,
  - przekazywaniu organizacjom pozarządowym informacji o realizacji zadań publicznych, o ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań publicznych oraz ich rozstrzygnięciach,
  - gromadzeniu i udostępnianiu informacji o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta,
  - udostępnianiu podmiotom trzeciego sektora bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach obiektów miejskich, umożliwiając im sprawne funkcjonowanie
  - lub organizację wydarzeń np. sportowych i kulturalnych,
  - informowaniu podmiotów III sektora o możliwościach pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu miasta,
  - organizowaniu szkoleń i kursów podnoszących kompetencje działaczy organizacji pozarządowych oraz zapewnianiu porad specjalistycznych,
  - konsultowaniu z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego,
  - zapewnianiu dostępu do bezpłatnego Internetu,
  - udzielaniu rekomendacji, organizowaniu przedsięwzięć promujących ideę społeczeństwa obywatelskiego i dokonań organizacji pozarządowych,
  - podejmowaniu inicjatyw integrujących organizacje wokół zadań ważnych dla lokalnej społeczności,
  - zapraszaniu organizacji do tworzenia dokumentów planistycznych i strategicznych dla Miasta Zabrze,
  - udzielaniu pomocy w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych.
- Finansowej – polegającej na zleceniu przez Miasto Zabrze podmiotom III sektora realizacji zadań w formie:
  - powierzania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji; w 2020 roku w tej formie przekazano 1,2 mln zł,
  - wspierania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie ich realizacji. Kwota dotacji udzielona w 2020 roku wynosiła 9,7 mln zł.

Tabela. Liczba organizacji pozarządowych

Liczba organizacji pozarządowych zaewidencjonowanych w Wydziale Spraw Obywatelskich	2017	2018	2019	2020
fundacje	39	44	50	55
stowarzyszenia rejestrowe	192	197	201	204
stowarzyszenia zwykłe	36	19	21	28
kluby sportowe	71	71	68	77
spółdzielnie socjalne	6	6	6	7
Razem:	344	337	346	371

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Rysunek. Formy prawne zabrzańskich organizacji pozarządowych w 2020 r.

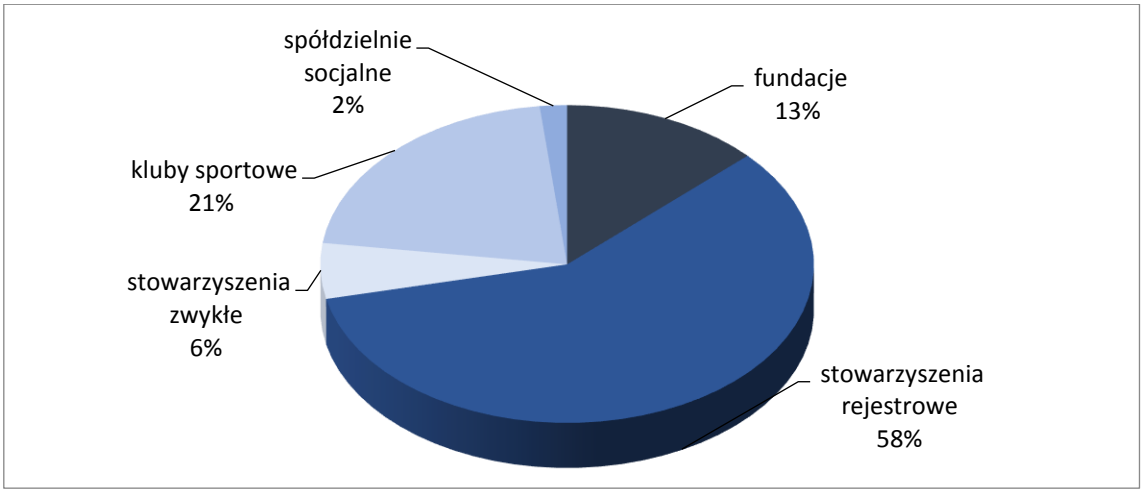

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Trzeci sektor jest istotnym partnerem, z którym współpraca od lat jest systematycznie umacniana. Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania obu stron. W 2020 roku siedzibę w Zabrzu posiadało 371 podmiotów, o 25 więcej niż w 2019 r., w tym: 55 fundacji, 201 stowarzyszeń rejestrowych, 21 stowarzyszeń zwykłych, 68 klubów sportowych, 6 spółdzielni socjalnych.

Priorytetowe obszary działań Miasta Zabrze w zakresie współpracy z NGO:

- Pomoc społeczna, w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, promocja wolontariatu.
- Promowanie sztuki i ochrona dziedzictwa narodowego, promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych, organizowanie koncertów, przeglądów, festiwali, działania na rzecz edukacji kulturalnej, integracja mniejszości etnicznych i narodowych.

- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w kołach, klubach dyskusyjnych i twórczych.
- Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, rajdów, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej.
- Promowanie i wspieranie edukacji ekologicznej, udział i organizowanie akcji i działań proekologicznych, wspieranie działań dotyczących rewitalizacji obiektów, terenów zielonych i poprzemysłowych, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.
- Aktywizacja zawodowa i przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
- Działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości.
- Działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.
- Działania mające na celu upowszechnienie i ochronę wolności i praw człowieka, a także swobód obywatelskich oraz rozwoju demokracji.
- Działania mające na celu rozpowszechnienie krajoznawstwa, w tym turystyki.

Wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego ogłosiły łącznie 11 otwartych konkursów ofert na realizację 30 zadań publicznych, tj. Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, Wydział Infrastruktury Komunalnej oraz Wydział Kultury Dziedzictwa.

Tabela. Zestawienie wyników otwartych konkursów ogłoszonych, zgłoszonych i zrealizowanych

Zestawienie wyników otwartych konkursów ogłoszonych, zgłoszonych i zrealizowanych						
dziedzina	ogłoszono		zgłoszono		realizacja	
	konkursy	zadania	oferty	kwota	oferty	kwota
2019 r.						
ochrona zdrowia	4	11	84	10 743 354 zł	76	6 364 070 zł
sport	1	4	62	4 336 926 zł	55	1 907 360 zł
kultura	1	8	16	175 430 zł	11	62 900 zł
turystyka	1	2	11	92 321 zł	9	43 100 zł
ochrona zwierząt	2	2	2	968 000 zł	2	968 000 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	56 280 zł	1	56 280 zł
razem	10	28	176	16 372 311 zł	154	9 401 710 zł
2020 r.						
ochrona zdrowia	6	14	91	12 107 135 zł	67	7 920 470 zł
sport	1	4	61	3 898 427 zł	57	1 905 850 zł
kultura	1	8	25	314 751 zł	8	56 700 zł
turystyka	1	2	12	104 497 zł	9	38 500 zł
ochrona zwierząt	2	2	2	988 000 zł	2	988 000 zł
razem	11	30	191	17 412 810 zł	143	10 909 520 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Spośród 371 organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie Zabrza, większość aktywnie działa na rzecz lokalnej społeczności, aktywizując ją poprzez cykliczne spotkania, animując czas wolny. W roku 2020 łącznie 143 organizacje realizowały zadania publiczne w oparciu o dotacje ze środków budżetu miasta w wysokości 11 mln zł, dzięki czemu zrealizowano łącznie 160 projektów. Przyznano również 17 grantów na realizację zadań w trybie pozakonkursowym na kwotę 116 tys. zł.

Tabela. Realizacja dotacji w trybie pozakonkursowym w latach 2019 - 2020

Realizacja dotacji w trybie pozakonkursowym (małe granty) w latach 2019-2020					
zakres	zgłoszone		realizowane		
	oferty	oferenci	oferty	oferenci	kwota
2019 r.					
ochrona zdrowia	13	11	10	9	56 570 zł
sport	16	11	15	11	66 480 zł
kultura	18	12	8	7	40 600 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	1	10 000 zł
razem	48	35	34	28	173 650 zł
2020 r.					
ochrona zdrowia	9	7	7	6	67 824 zł
sport	4	4	4	4	36 000 zł
kultura	10	7	5	5	3 150 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	1	10 000 zł
razem	24	19	17	16	116 974 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Rysunek. Dotacje z budżetu miasta na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe

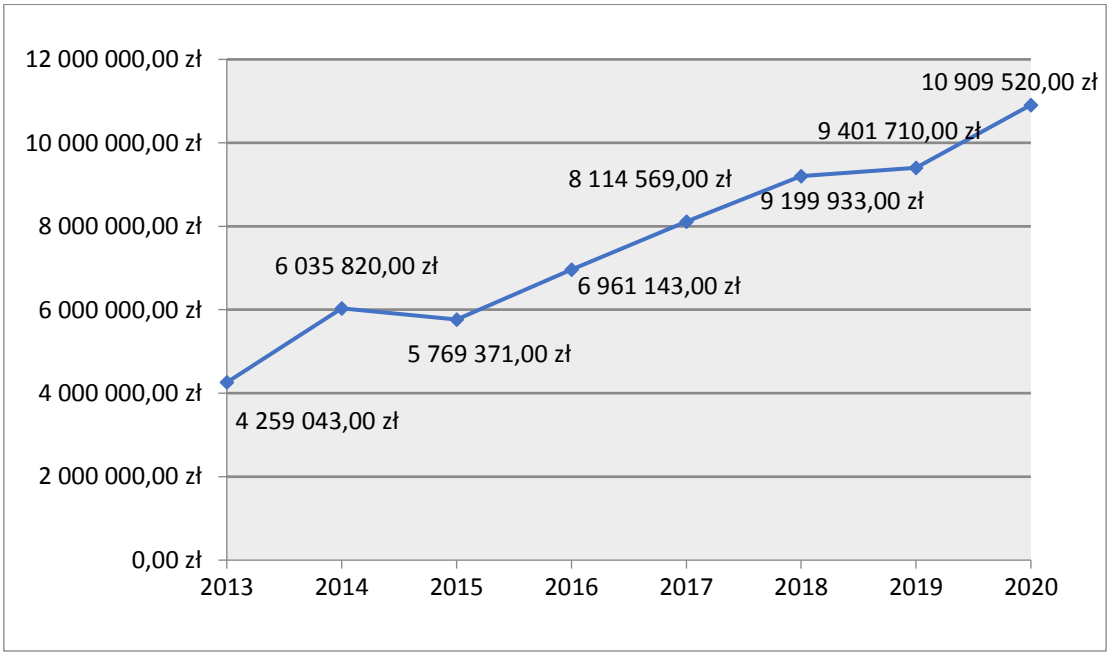

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Tabela. Zestawienie dotacji na zadania publiczne Miasta Zabrze w latach 2018-2020

Zestawienie dotacji na zadania publiczne Miasta Zabrze z uwzględnieniem tzw. małych grantów i umów wieloletnich w latach 2018-2020			
dziedzina	projekty		kwota dotacji
	rok	liczba projektów	
Kultura, Dziedzictwo Kulturowe	2018	17	100 400 zł
	2019	19	103 500 zł
	2020	13	59 850 zł
Sport	2018	65	1 936 170 zł
	2019	70	1 973 840 zł
	2020	61	1 941 850 zł
Zdrowie, pomoc społeczna	2018	76	6 315 363 zł
	2019	87	6 668 819 zł
	2020	74	7 988 294 zł
Krajoznawstwo i turystyka	2018	12	50 000 zł
	2019	9	43 100 zł
	2020	9	38 500 zł
Ochrona zwierząt	2018	2	776 000 zł
	2019	2	968 000 zł
	2020	2	988 000 zł
Przedsiębiorczość	2018	2	20 000 zł
	2019	2	66 280 zł
	2020	1	10 000 zł
ogółem	2018	174	9 199 933 zł
	2019	188	10 467 039 zł
	2020	160	11 026 494 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Zespół ds. Rozwoju Aktywności Lokalnej Wydziału Kontaktów Społecznych UM Zabrze, mający swoją siedzibę w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4, został powołany w celu wspierania podmiotów NGO. Poza wsparciem merytorycznym zespołu, organizacje mogą liczyć na:

- udostępnienie pomieszczeń do spotkań,
- użyczenie organizacjom pozarządowym adresu do korespondencji,
- udostępnienie sprzętu komputerowego, audiowizualnego, dostępu do Internetu,
- bezpłatne szkolenia,
- możliwość korzystania z profesjonalnych porad prawnych i księgowych,
- możliwość wymiany doświadczeń z innymi podmiotami trzeciego sektora,
- możliwości prezentowania swojej działalności podczas przedsięwzięć z udziałem COP.

W 2020 r. Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4 w Zabrzu udostępniło swoje pomieszczenia 44 podmiotom do cyklicznych spotkań. Ze względu na sytuację spowodowaną pandemią COVID-19 organizacje pozarządowe miały z przyczyn sanitarnych ograniczony dostęp do pomieszczeń COP-u. W związku z tym, żeby zapewnić ciągłość działania zespół prowadził konsultacje telefoniczno-mailowe, dotyczące pozyskiwania środków finansowych dla NGO (Tarcza 2.0, 3.0, 4.0, Narodowy Instytut Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu).

Centrum Organizacji Pozarządowych zorganizowało plebiscyt Tytani Społeczni Zabrza. W 2020 r. plebiscyt miał na celu uhonorowanie organizacji pozarządowej, która pomimo pandemii COVID-19 podejmowała istotne i zróżnicowane wyzwania społeczne oraz działania na rzecz zabrzańskiej społeczności lokalnej. Kandydatów w kategorii Organizacja Roku mogły zgłaszać wyłącznie organizacje pozarządowe zarejestrowane i działające na terenie Zabrza. Głosami zabrzańskich organizacji pozarządowych tytuł Tytana Społecznego Zabrza 2020 otrzymała Fundacja Pomost.

Jednym z elementów wsparcia dla działań podmiotów trzeciego sektora jest przyznawanie Honorowego Patronatu Prezydenta Miasta Zabrze przedsięwzięciom i inicjatywom wartościowym społecznie i istotnym dla rozwoju i promocji miasta, takim jak projekty społeczne, edukacyjne, sportowe, kulturalne, obywatelskie, ekologiczne, ekonomiczne i inne. W 2020 r. honorowym patronatem objęto 14 wydarzeń zainicjowanych przez organizacje pozarządowe. Udzielenie honorowego patronatu było wyróżnieniem, podkreślającym rangę przedsięwzięcia i przyczyniającym się do promocji miasta oraz integracji jego mieszkańców.

Realizacja działań promujących lokalny patriotyzm

Obchody górniczego święta

4 grudnia 2020 r. w Zabrzu, podobnie jak w wielu miejscowościach na Śląsku, odbywały się obchody Barbórki - górniczego święta. Z uwagi na epidemię koronawirusa mały one bardzo symboliczny wymiar. W kościele pw. Świętego Krzyża w Zabrzu odprawiona została uroczysta Msza św. w intencji górników i ich rodzin. W nabożeństwie udział wzięli przedstawiciele zabrzańskiego samorządu.

Po Mszy złożono kwiaty pod Pomnikiem Braci Górniczej. Barbórka dla Zabrza, miasta historycznie związanego z górnictwem, to wyjątkowe święto. W kościołach odprawiane były msze święte w intencji górników, przy figurkach i kapliczkach św. Barbary złożono kwiaty. W tym dniu brać górnicza wspomniała również kolegów, którzy zginęli podczas szychty, składając kwiaty i zapalając znicze pod pomnikami upamiętniającymi zmarłych górników.

Fotografia. Pomnik Braci Górniczej, ul. 3 Maja

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Obchody Narodowego Święta Niepodległości

Zabrze jest miastem, które silnie pielęgnuje wartości patriotyczne i tradycje. Od wielu lat miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości były organizowane bardzo uroczyście. Niestety w 2020 roku, ze względu na panującą w kraju pandemię wirusa SARS-CoV-2, wydarzenie to miało nieco inny scenariusz. 11 listopada, o godz.11.00, w kościele pw. św. Anny odprawiona została uroczysta msza święta w intencji Ojczyzny. Wzięli w niej udział przedstawiciele władz samorządowych naszego miasta. Po nabożeństwie, pod tablicą "Tych co grobu nie mają", złożono wieńce i kwiaty w hołdzie wszystkim tym, którzy przyczynili się do wywalczenia i utrzymania niepodległej Polski.

Piłkarski Turniej Niepodległości

11 listopada, o godz. 11.00, w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu rozpoczął się 24-godzinny Piłkarski Turniej Niepodległości. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęła prezydent Zabrza. Organizatorami turnieju byli: Polska Fundacja Spotu i Kultury, Górnik Zabrze S.A. oraz MOSiR Zabrze. Podczas tego wydarzenia młodzi piłkarze mieli okazję spróbować gry na nowo oddanej nawierzchni, bowiem w hali zabrzańskiego MOSiR-u zakończyła się długo wyczekiwana wymiana. Od 2020 r. hala z boiskiem ze sztuczną trawą IV generacji jest dostępna dla miłośników piłki nożnej.

Fotografia. Piłkarski Turniej Niepodległości w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Dni Papieskie

16 października 2020 r. obchodziliśmy 42. rocznicę pontyfikatu św. Jana Pawła II. Z tej okazji odbyły się tradycyjne w Zabrzu, choć w tym roku przeniesione z kwietnia obchody Dni Papieskich. Z tej okazji w Miejskiej Bibliotece Publicznej, zorganizowane zostało dyskusyjne spotkanie literackie „Jan Paweł II – inspiracje, preteksty, źródła". Dzień później aktorzy Teatru Nowego w Zabrzu wykonali „Tryptyk Rzymski". Przedstawienie było transmitowane przez zabrzańską telewizję. Na podsumowanie Dni Papieskich organizatorzy przygotowali „Przegląd filmów papieskich" w Kinie Roma w Zabrzu.

100. rocznica urodzin św. Jana Pawła II

Święty Jan Paweł II był Papieżem Nadziei i Rodziny. Zainicjował przełomowe zmiany społeczne i polityczne w naszym kraju oraz na świecie. Rok 2020 został ogłoszony rokiem Jego imienia. Co roku Zabrze swoimi działaniami podkreśla wdzięczność swojemu Papieżowi. Z tej okazji miasto przygotowało następujące wydarzenia: Telewizja Zabrze TVZ wyemitowała wspomnienia o Janie Pawle II, zabrzańscy filharmonicy w sposób wirtualny wykonali mini-koncert z udziałem solistki, na budynku Domu Muzyki i Tańca wyświetlono mapping 3D poświęcony pamięci Karola Wojtyły. Natomiast w kościele pw. Św. Wojciecha odbyła się uroczysta msza święta, a po jej zakończeniu nastąpiło złożenie kwiatów pod krzyżem papieskim.

Fotografia. Projekcja laserowa na fasadzie Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Obchody 30-lecia samorządu

27 maja 2020 r. obchodziliśmy 30-lecie odrodzenia samorządu terytorialnego. Dokładnie 30 lat temu odbyły się wolne, powszechne wybory do rad gmin, które były początkiem wolnej, samorządnej Polski. Niestety sytuacja związana z epidemią, wymusiła przeformułowanie obchodów 30-lecia samorządu, odbyły się w formule wirtualnej. Korytarze Ratusza przyozdobiły zdjęcia przedstawiające zabrzańskich radnych oraz prezydentów miasta sprawujących swoją funkcję w latach 1990-2018. Wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z przygotowaną galerią również wirtualnie.

Rysunek. Billboard 30 Lat Samorządności w Zabrzu

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

PODNIESIENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C3)

Podnoszenie jakości kształcenia mieszkańców w Zabrzu jest realizowane poprzez kompleksową ofertę edukacyjną, optymalizację kierunków kształcenia oraz ciągłe podnoszenie standardów funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych.

Kompleksowość oferty edukacyjnej

Miasto Zabrze zapewnia kompleksowość oferty edukacyjnej realizując zapisy „Strategii Edukacji Miasta Zabrze". Dokument dedykowany zabrzańskiej edukacji w roku 2020 był realizowany w sposób rzetelny i kompletny, uwzględniając bieżące potrzeby mieszkańców i rynku pracy. Całkowite nakłady na oświatę w 2020 r. wyniosły ponad 328 mln zł, o 4,6 mln zł więcej w stosunku do roku ubiegłego. Ponad 314 mln zł przeznaczono na realizacja wydatków bieżących. Natomiast blisko 14,6 mln zł (w tym środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na wydatki związane z przeciwdziałaniem COVID-19 w wysokości blisko 2,1 mln zł.) stanowiły wydatki majątkowe. W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost wydatków bieżących o kwotę 19,3 mln zł. Łącznie wydatki na edukację stanowiły blisko 1/3 całego budżetu miasta.

Tabela. Budżet w zakresie realizacji zadań oświatowych

Budżet w zakresie realizacji zadań oświatowych			
Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	276 469 951	294 192 165	314 619 599
Subwencja w zł	163 688 519	180 542 368	192 069 434
Dotacje w zł	15 940 315	11 334 036	8 621 627
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	26 454 534	29 702 310	14 580 181
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	123 295 651	132 018 071	128 508 720
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	40,70	40,76	39,04

Źródło: Wydział Oświaty

Miasto starannie przygotowało się do wdrożenia reformy edukacji. W poprzednich latach przyjętych zostało 30 uchwał, dzięki czemu zmiany w systemie oświaty mogły być sprawnie przeprowadzone. W wyniku reformy systemu oświaty 35 szkół podstawowych przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe, 13 gimnazjów włączono do 8 letniej szkoły podstawowej, 7 gimnazjów przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe.
W 2020 r. struktura szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze obejmowała 37 przedszkoli, 41 szkół podstawowych, 32 szkoły ponadpodstawowe oraz 6 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2019/2020 liczba uczniów wynosiła 21 516, a w roku

szkolnym 2020/2021 wynosi 21 490. Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w 2020 r. wyniosła 4 429. Oznacza to, że wszystkie dzieci zostały przyjęte.

Tabela. Struktura zabrzańskich szkół i placówek oświatowych w 2020 r.

Struktura zabrzańskich szkół i placówek oświatowych w 2020 r.				
Nazwa	rok szkolny 2019/2020		rok szkolny 2020/2021	
	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów
Przedszkola	38	4 822	37	4 792
w tym: przedszkola samodzielne przedszkola w zespołach	 33 5	 4 451 371	 32 5	 4 429 363
Oddziały przedszkolne w SP	4	133	4	150
Szkoły podstawowe	42	11 070	41	11 062
w tym:				
szkoły samodzielne	29	8 807	29	8 739
szkoły w zespołach	13	2 263	12	2 323
Szkoły ponadpodstawowe	39	5 491	32	5 486
w tym:				
licea	15	2 503	15	2 472
technika	8	2 266	8	2 265
szkoły branżowe I stopnia	8	713	8	746
szkoły branżowe II stopnia	0	0	1	0
szkoły policealne	7	6	3	3
szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	1	2	1	0
Placówki oświatowe	7	2 457	7	2 412
Podsumowanie:	90	21 516	90	21 490

Źródło: Wydział Oświaty

W 2020 roku w Zabrzańskich szkołach i placówkach oświatowych utworzonych było 3761 etatów, w tym liczba etatów nauczycieli wynosiła 2751, a liczba etatów pracowników administracji i obsługi wynosiła 1010. W 2020 roku z doskonalenia zawodowego skorzystało 3 133 nauczycieli korzystając z dofinansowania w wysokości 525 tys. zł.

Realizacja projektów edukacyjnych podnoszących jakość kształcenia

W 2020 roku zostało realizowanych 26 projektów i programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, instytucji wojewódzkich, Miasta Zabrza, 4 Projekty rządowe, 16 projektów mobilnościowych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej.
Lista projektów edukacyjnych realizowanych w 2020 r.:

1. Programy „Erasmus +" oraz POWER o budżecie na 2020 rok wynoszącym: 743 794,00 zł, w programach bierze udział 13 szkół; stan realizacji na listopad 2020: podpisanie umów i założenie zadań dla nowych projektów, podpisanie aneksów przedłużających terminy realizacji projektów związane z sytuacją epidemiologiczną na świecie COVID -19.
2. Program „Śląskie zawodowcy" Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - wsparcie szkolnictwa zawodowego. Szkoły realizujące: Zespół Szkół Mechaniczno- Samochodowych oraz Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych, wartość projektu 18 mln zł, okres realizacji: 2019 –2022.
3. Program „Zdalna szkoła" uzyskano dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu" na kwotę blisko 100 tys. zł; zakupiono: 175 tabletów dla uczniów szkół podstawowych do nauki zdalnej. Miasto dodatkowo za kwotę 100 tys. zł zakupiło również 175 tabletów dla uczniów szkół podstawowych do nauki zdalnej.
4. Program „Zdalna szkoła plus" uzyskano dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu" na kwotę 164 tys. zł zakupiono: 50 laptopów oraz 150 tabletów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych pochodzących z rodzin z trojgiem lub więcej dzieci.
5. Program na rzecz integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020- 10 szkół i przedszkoli.
6. Program „Za życiem"- pozyskano dodatkowe dofinansowanie na 2020 r. w wysokości 15 tys. zł.
7. Projekty rządowe: Animator Moje Boisko Orlik 2020 r. – dofinansowanie zatrudnienia Lokalnych Animatorów Sportu, osób organizujących zajęcia sportowe i dbające o właściwe wykorzystywanie obiektów, wartość projektu: 50 tys. zł z czego dofinansowanie wyniosło 25 tys. zł.
8. Program „Zielone pracownie" dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, wartość projektu: 79 000,00 zł
9. Programy ekologiczne - wartość projektów: 180 tys. zł, zrealizowano 110 projektów szkolnych w zakresie ekologii,
10. Oczyszczacze powietrza JSW- Fundacja Jastrzębskiej Spółki Węglowej na podstawie uchwały nr 41/I/2020 z dnia 1 czerwca 2020 roku w sprawie przystąpienia do realizacji Projektu nr 12 pt.: „Czyste powietrze dla Przedszkoli w regionie- zakup oczyszczaczy powietrza" przyznała po 1 oczyszczaczu powietrza następującym placówkom:
    - Przedszkole nr 3,
    - Przedszkole nr 22 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9,
    - Przedszkole nr 27,
    - Przedszkole nr 28 im. Janoscha,

- Przedszkole nr 34 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi,
- Przedszkole nr 48 z Oddziałami Specjalnymi i Oddziałami Integracyjnymi.

11. Oczyszczacze powietrza Urząd Marszałkowski- Miasto Zabrze złożyło 30 wniosków o przyznanie pomocy rzeczowej w postaci oczyszczaczy powietrza. Wnioski złożone zostały w ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej pn. „MOGĘ! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech" – II edycja. Każda placówka otrzyma 2 szt. urządzenia, łączna wartość oczyszczaczy powietrza wynosi: 68 tys. zł. Oczyszczacze trafią na początku roku 2021 do 41 przedszkoli.
12. Miasto Zabrze przestąpiło do realizacji projektu „Działania uświadamiające wśród uczniów szkół Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na temat adaptacji do zmian klimatu" w ramach środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego – programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, który został złożony przez Górnośląski Związek Metropolitarny.
13. Projekty rządowe:
    - Realizacja Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – „Aktywna Tablica" dla 27 szkół dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze – wartość projektu: 472 tys. zł,
    - Realizacja Rządowego wsparcia 500 zł dla nauczycieli na naukę zdalną, przekazano na ten cel łącznie 938 tys. zł, w tym szkołom niepublicznym - 69 tys. zł,
14. Projekt: „Kreować rzeczywistość- dostosowanie i wyposażenie zespołu pracowni techniki reklamy w Technikum nr 6 w Zabrzu" wartość projektu: 335 tys. zł w listopadzie 2020: zakończono wszystkie prace remontowe i zakupy założone w projekcie,

Lista projektów edukacyjnych, dla których w 2020 r. zostały podpisane umowy o dofinansowanie:

1. Projekt: „Zawód jutra- wsparcie edukacji zawodowej w Zabrzu"
   Szkoły realizujące: Zespół Szkół nr 10, Zespół Szkół nr 3, Zespół Szkół nr 18, Zespół Szkół nr 3, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu,
   wartość projektu: 1,7 mln zł, lata realizacji : 2020- 2022.
2. Projekt : „Przedszkole Naszą Szansą"
   Placówki realizujące: Przedszkole nr 29 w Zabrzu, Przedszkole nr 34 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi w Zabrzu, Przedszkole nr 48 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi w Zabrzu.
   wartość projektu: 428 tys. zł, lata realizacji : 2021-2022.
3. Projekt : „Językowo- komputerowo. Szkolenia dla osób pracujących"
   Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji osób dorosłych pracujących w zakresie znajomości języków obcych (j. angielski, j. niemiecki, j. francuski) oraz kompetencji lub kwalifikacji komputerowych (kursy ECDL lub równoważne oraz specjalistyczne kursy/szkolenia IT). W projekcie możliwe będzie również odbycie walidacji i certyfikacji ww. umiejętności nabytych poza projektem.
   wartość projektu: 613 tys. zł, lata realizacji : 2020-2022.

Program „Zielona pracownia”

W 2020 r. podpisano dwie umowy dotacji w ramach VI edycji konkursu „Zielona Pracownia”, organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, którego przedmiotem jest utworzenie projektu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, geologicznych oraz chemiczno-fizycznych. Dofinansowanie otrzymają kolejne zabrzańskie szkoły – III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu oraz Szkoła Podstawowa nr 37 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5. W III LO zostanie utworzona pracownia o nazwie „BIO-SFERA”, o wartości 41 500 zł. Natomiast SP nr 37 powstanie pracownia o nazwie „Laboratorium Młodego Odkrywcy” o wartości 37 500 zł.

W Zabrzu na koniec 2020 roku z nowoczesnych pracowni korzystali uczniowie 14 szkół, które w poprzednich czterech edycjach sukcesywnie wygrywały konkurs, zdobywając dofinansowanie. „Ekopracownie” umożliwiają podejmowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną uczniów w atrakcyjnych warunkach nauczania, poprzez zastosowanie kreatywnych rozwiązań zagospodarowania przestrzeni szkolnej oraz wyposażenie pracowni w nowoczesny sprzęt oraz pomoce.

Fotografia. „Zielona Pracownia” w Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Brzechwy

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Tabela. „Zielone Pracownie" otwarte w Zabrzu w roku 2020

„Zielone Pracownie" otwarte w roku 2020			
Szkoła	Data otwarcia	Wartość projektu	Nazwa pracowni
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Brzechwy	31.01.2020	37 000 zł	„Kraina Przyrody i Ekologii"
Szkoła Podstawowa Specjalna nr 41	10.01.2020	34 922 zł	„Fajnie Naturalnie"

Źródło: Wydział Oświaty

Fotografia. Zielona pracownia w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 41

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

XXII Zabrzańskie Targi Edukacji

W 2020 r. Zabrzańskie Targi Edukacji ze względu na panujące warunki epidemiologiczne i wprowadzone w związku z tym obostrzenia zostały przeniesione do przestrzeni wirtualnej. Miasto Zabrze, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu oraz Telewizja Zabrze – Centrum Informacji Kulturalnej w Zabrzu, organizatorzy XXII Zabrzańskich Targów Edukacji „e-Szkolnych Prezentacji'2020", podjęli próbę przedstawienia uczniom kończącym naukę w ósmych klasach szkół podstawowych, zainteresowanych problemem wyboru dalszej ścieżki kariery, oraz ich rodzicom, oferty zabrzańskich szkół ponadpodstawowych. Redakcja Telewizji Zabrze – Centrum Informacji Kulturalnej w Zabrzu podjęła się zredagowania i umieszczenia w maju i czerwcu br. na swoim kanale głównym (kanał 140 telewizji Vectra) oraz w swojej przestrzeni wirtualnej, w tym w szczególności na kanale YouTube i portalu Facebook, nadesłanych przez zabrzańskie szkoły ponadpodstawowe filmików reklamowych. Szkolne prezentacje przygotowało 20 zabrzańskich szkół ponadpodstawowych. Linki do prezentowanych filmików: https://tvzabrze.pl/szkolne-prezentacje

Optymalizacja kierunków kształcenia - rozwój szkolnictwa zawodowego

Fotografia. Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przy ul. 3 Maja 95

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Projekt „Śląskie. Zawodowcy"

Od 2019 r. realizowany jest w Zabrzu projekt „Śląskie. Zawodowcy", współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Oś Priorytetowa: XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego w ramach działania: 11.2. Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów dla poddziałania: 11.2.1. Wsparcie szkolnictwa zawodowego W jego realizację zaangażowanych jest wiele podmiotów, w tym Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A., Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach oraz Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach. Przedsięwzięcie będzie realizowane do końca 2022 r., a jego planowana wartość to ponad 18,1 mln zł. Celem jest poprawa oferty i zwiększenie jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy w województwie śląskim, w tym stworzenie warunków dla zajęć praktycznych poprzez:

- udział uczniów w stażach, praktykach, kursach, doradztwie,
- zwiększenie kompetencji nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w województwie śląskim,
- wypracowanie modelowego rozwiązania- współpracy edukacji z biznesem.

Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń, kursów i studiów podyplomowych dla nauczycieli zawodu oraz pozostałych przedstawicieli kadry pedagogicznej, a także kursów, szkoleń oraz odpłatnych 150 - godzinnych staży i praktyk dla uczniów ze stypendium w wysokości 2 tys. zł. Ponadto uczestnicy projektu zostaną objęci doradztwem edukacyjno-zawodowym. Powołana zostanie też Śląska Rada Edukacji Zawodowej, która ma być ciałem stałej współpracy pomiędzy środowiskami oświatowymi a biznesem. Oprócz Miasta Zabrze listy intencyjne w sprawie przystąpienia do projektu podpisały: Bytom, Siemianowice Śląskie i Powiat Raciborski. W sumie projektem ma zostać objętych niemal 2000

uczniów i 370 nauczycieli. W naszym mieście projektem zostanie objętych 111 osób tj. 54 uczniów i uczennic Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych oraz 57 uczniów i uczennic Zespołu Szkół Mechaniczno-Samochodowych oraz nauczyciele tych szkół.

„Zaprojektuj swoje życie zawodowe"

W 2020 r. został złożony wniosek o dofinansowanie projektu „Zaprojektuj swoje życie zawodowe- remont i wyposażenie pracowni zawodowej w Zespole Szkół nr 3". Projekt ten dotyczy 2 pracowni zawodu: dla technika automatyka i dla technika przemysłu mody – wniosek jest w trakcie oceny.
Szkoła realizująca: Technikum nr 3 w Zespole Szkół nr 3 w Zabrzu;
Wartość projektu: 940 tys. zł, okres realizacji: 2021- 2022 r.

Tabela. Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze w 2020 r.

Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze w 2020		
Lp.	Nazwa zawodu	Placówka oświatowa
1	Technik informatyk	Centrum Edukacji, Zespół Szkół Nr 3, Zespół Szkół Nr 10
2	Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Centrum Edukacji
3	Technik chłodnictwa i klimatyzacji	Centrum Edukacji
4	Technik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
5	Technik elektryk	Zespół Szkół Nr 3
6	Technik automatyk	Zespół Szkół Nr 3
7	Technik przemysłu mody	Zespół Szkół Nr 3
8	Technik ekonomista	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
9	Technik logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
10	Technik usług fryzjerskich	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
11	Technik weterynarii	Zespół Szkół Spożywczych
12	Technik żywienia i usług gastronomicznych	Zespół Szkół Spożywczych
13	Technik budownictwa	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
14	Technik mechanik	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
15	Technik geodeta	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
16	Technik reklamy	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
17	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
18	Technik architektury krajobrazu	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
19	Technik elektronik	Zespół Szkół Nr 10
20	Technik programista	Zespół Szkół Nr 10
21	Technik hotelarstwa	Zespół Szkół Nr 17
22	Technik organizacji turystyki	Zespół Szkół Nr 17
23	Technik eksploatacji portów i terminali	Zespół Szkół Nr 17

24	Pracownik obsługi hotelowej	Zespół Szkół Nr 17
25	Kelner	Zespół Szkół Nr 17
26	Sprzedawca	Zespół Szkół Nr 17
27	Elektryk	Zespół Szkół Nr 3, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
28	Dekarz	Zespół Szkół Nr 3
29	Krawiec	Zespół Szkół Nr 3
30	Cukiernik	Zespół Szkół Spożywczych
31	Kucharz	Zespół Szkół Spożywczych, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
32	Piekarz	Zespół Szkół Spożywczych
33	Monter zabudowy i robót wykończeniowych	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
34	Murarz-tynkarz	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
35	Operator obrabiarek skrawających	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
36	Monter sieci i instalacji sanitarnych	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
37	Fryzjer	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych, Zespół Szkół Ekonomiczno Usługowych
38	Ślusarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
39	Mechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
40	Blacharz samochodowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
41	Elektromechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
42	Lakiernik	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
43	Magazynier-logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych

Źródło: Wydział Oświaty

W 2020 szkoły ponadpodstawowe kształciły w technikach w 23 zawodach, a w branżowych szkołach I stopnia w 20 zawodach, łącznie szkoły oferowałyoferowały zajęcia z 43 zawodów.

W Zabrzu od wielu lat podnoszony jest standard nauczania oraz wizerunek szkolnictwa zawodowego. W ostatnich latach zrealizowano 2 duże projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych: „Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego" oraz „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego w Zabrzu" na ogólna kwotę ponad 11 mln zł. Dzięki temu możliwe było wyposażenie 22 pracowni zawodowych, 1194 uczestników otrzymało wsparcie w postaci szkoleń, kursów specjalistycznych i certyfikowanych. 597 uczniów odbyło płatny staż, a 96 nauczycieli i instruktorów podniosło kwalifikacje zawodowe.

Fotografia. Siedziba DB CARGO POLSKA S.A. w Zabrzu przy ul. Wolności

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Wzmocniona została współpraca szkolnictwa zawodowego z otoczeniem społeczno- gospodarczym. W ramach współpracy szkół kształcących w zawodach, zawarto porozumienia z wieloma pracodawcami m. in. DB Cargo Polska S.A., Elzab S.A., Mostostal, Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Nauczyciele i uczniowie w ostatnich latach regularnie korzystają z szansy wyjazdu w ramach projektów mobilnościowych na staże i praktyki do krajów europejskich. Współpraca samorządu, szkół i przedsiębiorców daje gwarancje osiągniecia celu, jakim jest takie wyszkolenie absolwentów zabrzańskich szkół, by stali się aktywnymi i atrakcyjnymi na rynku pracy.

Fotografia. Siedziba Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrzu przy ul. Mikulczyckiej

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Siedziba firmy Elzab S.A. Zakłady urządzeń komputerowych przy ul. Kruczkowskiego 38

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Stypendia dla uzdolnionej młodzieży

Na podstawie uchwały Nr XI/125/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.10.2019 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze przyznawane są stypendia za wybitne osiągnięcia. W roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021 przyznano 27 stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów. Wypłacono stypendia dla szczególnie uzdolnionych uczniów na kwotę 52 tys. zł., o ponad 11 tys. zł więcej niż w roku ubiegłym. Wysokość stypendium na dany rok szkolny dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych wynosiło 3 000,00 zł, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych i oddziałów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych wynosiło 4 000,00 zł. Nagrodzeni uczniowie wykazali się największymi osiągnięciami. Były to konkursy przedmiotowe organizowane przez Śląskie Kuratorium Oświaty, jak również ogólnopolskie konkursy pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Standard funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych

W latach 2009-2020 zmodernizowanych zostało 76 budynków oświatowych. W trakcie modernizacji jest 9 obiektów. Łączna kwota środków przeznaczonych na ten cel wyniosła ok. 100 mln zł. W 2020 oddano do użytku salę gimnastyczną w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego i salę w Zespole Szkolno Przedszkolnym nr 8.

Na podniesienie standardu funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek oświatowych w Zabrzu przeznaczono w 2020 r. ponad 14,6 mln zł przeprowadzając następujące zadania inwestycyjne:

1. Modernizacja placówek oświatowych – na ten cel w omawianym okresie przeznaczono środki w wysokości blisko 1,1 mln zł, w tym prowadzono m.in. następujące prace:
   - wykonano nawierzchnię poliuretanową wraz z montażem wyposażenia na placu zabaw przy Przedszkolu Nr 33,
   - utwardzono ścieżkę prowadzącą do sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 23,

- wykonano monitoring w Szkole Podstawowej nr 18 oraz w Zespole Szkół Nr 3,
- zakupiono piec gazowy w Przedszkolu Nr 14,
- dokonano wymiany podłóg w salach lekcyjnych w IV Liceum Ogólnokształcącym,
- dokonano Wymiany grzejników c.o. w Szkole Podstawowej nr 36,
- wykonano monitoring w Zespole Szkół Specjalnych nr 40,
- dokonano Wymiany pompy w Szkole Podstawowej nr 43,

2. Wykonanie kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza w ramach „Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych" – na ten cel w omawianym okresie Miasto rozdysponowało środki w wysokości ponad 5,1 mln zł na:
   - wykonanie termomodernizacji Szkoły Podstawowej nr 3 przy ul. Pileckiego – 700 tys. zł,
   - wykonanie termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej nr 22 przy ul. Zamkowej za kwotę ponad 3,4 mln zł,
   - termomodernizację budynku Przedszkola nr 11 przy ul. Fredry 21 wraz z przebudową pomieszczeń kuchni i zaplecza – 223 tys. zł,
   - wykonanie termomodernizacji Szkoły Podstawowej nr 28 wraz z małą salą gimnastyczną przy ul. Kosmowskiej – podpisano umowę z Wykonawcą na wykonanie robót budowlanych - wykonanie w wysokości 9,1 tys. zł,
   - wykonanie termomodernizacji Przedszkola nr 14 przy ul. Ściegiennego – 172,5 tys. zł,
   - opracowanie dokumentacji projektowych termomodernizacji obiektów, w ramach ZIT, gdzie wydatkowano blisko 155,5 tys. zł,
   - wykonanie termomodernizacji Przedszkola nr 23 przy ul. Ślęczka – 445,6 tys. zł,
   - wykonanie termomodernizacji budynku Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego - dokonano wyboru wykonawcy robót budowlanych – poniesione wydatki to kwota 5,4 tys. zł,
3. Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 8 przy ul. Badestinusa – na ten cel w omawianym okresie Miasto rozdysponowało środki w wysokości ponad 1 mln zł, gdzie wykonano m.in. przyłącze elektryczne oraz wodno-kanalizacyjne, a także zagospodarowano teren wokół budynku i wyposażono obiekt,
4. Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Sportowych przy ul. Płaskowickiej – sala została wyposażona w specjalistyczny sprzęt gimnastyczny, inwestycja zakończona, obiekt przekazany do użytkowania - wykonanie w wysokości blisko 5,4 mln zł,

Fotografia. Szkoła Podstawowa nr 3 przy ul. Pileckiego

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Szkoła Podstawowa nr 22 przy ul. Zamkowej

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Fotografia. Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 8 przy ul. Badestinusa

Źródło: Wydział Oświaty

Fotografia. Przedszkole Nr 14 przy ul. Ściegiennego

Źródło: Wydział Oświaty

Fotografia. Przedszkole nr 23 przy ul. Ślęczka

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

KREOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM I AKTYWNOŚCI KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW
(CEL STRATEGICZNY C4)

Bogata oferta kulturalna o zasięgu lokalnym

Zapewnienie mieszkańcom Zabrza różnorodnej oferty kulturalnej w 2020 r. pomimo wzmożonej pracy zostało w znaczący sposób utrudnione przez panującą epidemie. Zorganizowane w mieście imprez kulturalnych odbywały się w ścisłym reżimie sanitarnym, bądź w formie online. Informacje na temat imprez kulturalnych oraz pozostałej działalności kulturalnej w naszym mieście przekazywane są mieszkańcom, m.in. przez zabrzańską telewizję TVZ (http://tvzabrze.pl/), której programy nadawane są całodobowo. Utworzona w 2020 r. nowa strona internetowa Urzędu Miejskiego (https://miastozabrze.pl/kalendarium/) stanowi również ważne źródło informacji dla mieszkańców. Informacje dotyczące zabrzańskiej oferty kulturalnej można również znaleźć na stronach www oraz w mediach społecznościowych:

- https://www.dmit.com.pl/
- https://pl-pl.facebook.com/Dom-Muzyki-i-Tańca-w-Zabrzu-173384699371543/
- https://mok.art.pl/
- https://www.facebook.com/mokzabrze/
- https://teatrzabrze.pl/
- www.tvzabrze.pl
- https://cik.zabrze.pl
- https://www.facebook.com/teatrzabrze
- http://pokladykultury.eu/
- https://www.facebook.com/pokladykulturyeu/

Co miesiąc wydawany był także Zabrzański Informator Kulturalny „Sufler", dostępny w każdej placówce oświatowej i kulturalnej, miejskich jednostkach organizacyjnych, zakładach pracy oraz na półkach informacyjnych w korytarzach UM, a także miesięcznik „Nasze Zabrze". Na tablicach ogłoszeń rozwieszane są plakaty i afisze informacyjne o imprezach kulturalnych organizowanych w mieście. Do celów informacyjnych wykorzystywane są również słupy ogłoszeniowe oraz umieszczone w każdej z dzielnic tablice Rad Dzielnic.

W tworzeniu różnorodnej oferty kulturalnej dla mieszkańców istotną rolę w 2020 r. odegrała działalność ośmiu zabrzańskich instytucji kultury których organizatorem jest Miasto Zabrze tj.:

- Dom Muzyki i Tańca z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Gen. de Gaulle'a 17,
- Teatr Nowy w Zabrzu z siedzibą przy Placu Teatralnym 1
- Filharmonia Zabrzańska z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Park Hutniczy 7,
- Miejski Ośrodek Kultury z siedzibą w Zabrzu, przy ul. 3 Maja 91a,
  Posiada on 6 filii tj.:
  - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Biskupicach, ul. Kossaka 23,
  - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Pawłowie , ul. Sikorskiego 114,
  - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Kończycach , ul. Dorotki 3,
  - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Grzybowicach, ul. Badestinusa 60,
  - Kino „Roma" w Zabrzu, ul. Padlewskiego 4,

- Ośrodek Działań Artystycznych, Park Hutniczy 11.

– Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu z siedzibą przy ul. Georgiusa Agricoli, którego organizatorem jest Miasto Zabrze i Województwo Śląskie oraz którego zasoby stanowią: Kopalnia Guido – podziemia i zabudowania powierzchniowe wraz z Hostelem, budynek wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego 2, budynek muzeum przy ul. 3 Maja 19, kompleks Sztolni Królowa Luiza, na który składają się podziemne wyrobiska dawnej kopalni Królowa Luiza i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, wraz zabudowaniami powierzchniowymi (m.in. nadszybiem szybu „Carnall" z wieżą wyciągową, budynkami kompresorowni, rozdzielni, warsztatu elektrycznego, Łaźni Łańcuszkowej, dawnej cechowni, budynkami obsługi ruchu turystycznego przy ul. Mochnackiego i Miarki), a także infrastruktura Parku 12C i Parku Techniki Wojskowej,

– Muzeum Miejskie w Zabrzu, posiadające siedzibę przy ul. Powstańców Śląskich 3 oraz galerię Café Silesia przy ul. 3 Maja 6,

– Miejska Biblioteka Publiczna z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Londzina 3, posiadająca wypożyczalnię centralną przy ul. Londzina 3, czytelnię ogólną i prasy przy ul. Wyzwolenia 4 oraz filie w różnych częściach miasta Zabrze,

– Centrum Informacji Kulturalnej z siedzibą w gmachu Domu Muzyki i Tańca przy ulicy Gen. De Gaulle'a 17, to nowa instytucja na kulturalnej mapie Zabrza. Powołana została do życia na mocy uchwały Rady Miasta z 21 października 2019.

Centrum Informacji Kulturalnej to instytucja, która kontynuuje działalność w obszarze mediów realizowaną wcześniej przez Dom Muzyki i Tańca oraz Zabrzański Informator Samorządowy. CIK jest producentem i nadawcą programu miejskiego pod nazwą „Telewizja Zabrze" oraz wydawcą miesięcznika „Nasze Zabrze Samorządowe", a także Zabrzańskiego Informatora Kulturalnego pod nazwą „Sufler". Program Telewizji Zabrze ukazuje się codziennie na kanale 140 w sieci Vectra i dociera do mieszkańców prawie całego regionu. Telewizja Zabrze posiada także kanał na YouTube i profile społecznościowe na Facebooku oraz Instagramie. Dziennikarze i operatorzy Telewizji Zabrze codziennie relacjonują życie miasta i są zawsze tam, gdzie dzieje się coś ciekawego. „Nasze Zabrze Samorządowe" co miesiąc informuje o najważniejszych wydarzeniach z życia miasta, a także porusza tematy ważne dla jego mieszkańców, stanowiąc kompendium wiedzy na temat Zabrza. Natomiast „Sufler" to źródło wiedzy na temat ofert wszystkich zabrzańskich placówek kulturalnych.

Tabela. Zestawienie wysokości dotacji na realizację zadań kulturalnych w latach 2018-2020

Zestawienie wysokości dotacji na realizację zadań kulturalnych w latach 2018-2020				
Lp.	Instytucja kultury	2018 r.	2019 r.	2020 r.
1	DOM MUZYKI I TAŃCA	2 724 333 zł	4 098 350 zł	2 592 360 zł
2	FILHARMONIA ZABRZAŃSKA	3 634 616 zł	3 855 400 zł	3 914 425 zł
3	MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	4 109 839 zł	2 642 400 zł	4 465 660 zł
4	MIEJSKI OŚRODEK KULTURY	2 152 580 zł	2 774 360 zł	2 138 353 zł
5	MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO	7 318 815 zł	4 449 660 zł	8 000 320 zł
6	MUZEUM MIEJSKIE	1 362 335 zł	1 413 150 zł	1 433 570 zł
7	TEATR NOWY	3 887 148 zł	6 967 865 zł	4 088 200 zł
8	CENTRUM INFORMACJI KULTURALNEJ			1 106 600 zł
RAZEM:		25 506 926 zł	26 201 185 zł	27 739 488 zł

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Wydział Kultury i Dziedzictwa współpracując z Radami Dzielnic w 2020 r. był odpowiedzialny za organizację 31 imprez o charakterze lokalnym, których łączny koszt wyniósł 70 tys. zł. Wydarzenia kulturalne obywały się na terenie 13 dzielnic. Ze względu na epidemię wirusa SARS-CoV-2, w 2020 r. i obostrzeniami z tym związanymi Rady Dzielnic nie mogły zorganizować wszystkich zaplanowanych imprez kulturalnych.

Tabela współdziałanie z radami dzielnic i osiedli przy organizacji przedsięwzięć kulturalnych w roku 2020

WSPÓŁDZIAŁANIE Z RADAMI DZIELNIC I OSIEDLI PRZY ORGANIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNYCH W ROKU 2020			
Lp.	Dzielnica	Nazwa przedsięwzięcia	Wydatki (zł)
1.	Helenka	1. Dzień Kobiet" 2. „Spotkanie dożynkowe z Rodzinnym Ogrodem Działkowym TULIPAN" 3. „Spotkanie dożynkowe z Rodzinnym Ogrodem Działkowym ZACISZE"	3 774
2.	Rokitnica	1. Wykonanie muralu „Pamięć Bohaterom" poświęconego gen. Stanisławowi Sojczyńskiemu ps. „Warszyc". 2. Współorganizacja z Przedszkolem nr 39 w Zabrzu zajęć plastyczno – fotograficznych dla dzieci. 3. „Ekologiczna Rokitnica" - zakup domków dla owadów i ptaków do placówek oświatowych celem promowania wśród dzieci i młodzieży kultury i świadomości ekologicznej.	3 100
3.	Mikulczyce	1. Dzień Babci i Dziadka. 2. Współorganizacja koncertu Filharmonii Zabrzańskiej w kościele pw. św. Teresy w Zabrzu -Mikulczycach.	631
4.	Grzybowice	1. Współorganizacja otwarcia sali gimnastycznej w Grzybowicach. 2. Współorganizacja warsztatów szkoleniowych z ochrony przeciwpożarowej dla mieszkańców Grzybowic.	10 000
5.	Os. Mikołaja Kopernika	1. Dzień Edukacji Narodowej współorganizowany z SP z Oddziałami Integracyjnymi nr 42 w Zabrzu. 2. Konkurs plastyczny „Zostań mistrzem kopii malarskiej". 3. Mikołajki.	2 800
6.	Maciejów	1. Spotkanie mieszkańców i zaproszonych gości z artystami po koncercie Filharmonii Zabrzańskiej. 2. Zebranie sprawozdawcze Rady Dzielnicy z mieszkańcami i Władzami Miasta. 3. Zakup paczek mikołajkowych dla dzieci.	3 082
7.	Zaborze-Południe	1. Mikołajki dla dzieci z Dzielnicy 2. Wykonano paczki ze słodyczami dla dzieci okazji Mikołaja	7 000
8.	Guido	1. Festyn z parafią pw. św. Krzyża 2. Orszak św. Marcina	3 000
9.	Kończyce	1. Dzień Kobiet 2. Uroczystość z okazji rocznicy Powstań Śląskich 3. Impreza z okazji otwarcia placu zabaw przy przedszkolu w Kończycach	3 671
10.	Makoszowy	1. Zimowe atrakcje kulturalne i rekreacyjne 2. Koncert Kolęd 3. Zakupiono ciasto świąteczne dla osób chorych i samotnych z dzielnicy 4. Dofinansowano wykonanie sztandaru dla SP w Makoszowach	6 970
11.	Centrum Północ	1. Impreza mikołajkowa dla podopiecznych Towarzystwa Pomocy im. Brata św. Alberta 2. Zakupiono upominki mikołajkowe podopiecznym „Caritasu" przy parafii św. Andrzeja	8 000
12.	Centrum Południe	1. Przegląd Artystyczny „Zielona Dzielnica" dla dzieci i młodzieży	2 999
13.	Zandka	1. Zakupiono paczki ze słodyczami oraz przygotowano poczęstunek wigilijny dla osób starszych i samotnych z dzielnicy	14 997

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

W 2020 r. do realizacji zlecono 5 wydarzeń kulturalnych o charakterze lokalnym w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli", a zrealizowano 2 inicjatywy. Wpłynęła na to epidemia wirusa SARS-CoV-2 i obostrzenia z tym związane. Nie było możliwości, żeby zrealizować wszystkie przedsięwzięcia kulturalne, w szczególności te z udziałem dzieci i młodzieży.

Tabela. Wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli w 2020 r.

Wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli”		
Dzielnica	Nazwa imprezy	Przyznana kwota (zł)
Centrum Północ	Festiwal taneczny dla dzieci niepełnosprawnych „Zabrzański Para Dance”	7990 nie wykonano z powodu nasilenia się epidemii
Pawłów	Twórcy Stąd – aktywizacja i budzenie talentów dzieci i młodzieży. 25-lecie przeglądu Piosenki Religijnej „Pieśnią Chwalmy Pana”	7 999 zrealizowano przez DOK Pawłów
	„Pawłów to My”	7 900 nie wykonano z powodu nasilenia się epidemii
Mikulczyce	Koncert Filharmonii Zabrzańskiej	7 999 koncert odbył się w kościele pw. św. Wawrzyńca
Maciejów	Koncert Filharmonii Zabrzańskiej	7 990 nie wykonano z powodu nasilenia epidemii

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

W 2020 r. do otwartego konkursu ofert na zadania publiczne w dziedzinie kultury złożono 25 ofert. Komisja Konkursowa po weryfikacji wniosków przyznała dofinansowanie dla 8 projektów na łączną kwotę 56 700 zł. Ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 podpisano 4 umowy na realizację zadań publicznych wybranych w ramach otwartego konkursu ofert na kwotę dotacji 33 500 zł. Pozostali oferenci zrezygnowali ze wsparcia realizacji zadań publicznych. Zorganizowane zostały więc 4 lokalne wydarzenia kulturalne przez organizacje pozarządowe w ramach dotacji celowych z budżetu na realizację miejskich zadań publicznych w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa.

Tabela. Lokalne wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2020 r.

Lokalne wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2020 r.			
Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wydatki (zł)
1.	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Ogólnopolskie Konkursy Recytatorskie: „65 OKR dla uczniów szkół ponadpodstawowych i dorosłych MAŁY OKR 2020 dla uczniów szkół podstawowych”	12 000,00 zł
2.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„60+ Apetytu na kulturę ciąg dalszy – Aktywni, Potrzebni, Twórczy (edycja 6)”	5 500,00 zł
3.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Warsztatownia literacka. Zabrze – miasto słów niezbędnych”	11 500,00 zł

4.	Stowarzyszenie ,,Pogodni i Aktywni''	„Zabrze malowane pędzlem i obiektywem ”	4 500,00 zł
5.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„koMiTywa – kompleksowa inicjatywa MiT (Młodzi i Teatr)”'	12 000,00 zł Umowa nie została podpisana
6.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„IX Miejski Konkurs Recytatorski dla dzieci z placówek o charakterze przedszkolnym”	4 200,00 zł Umowa nie została podpisana
7.	Stowarzyszenie ,,Otwarte Miasto''	„Kanon literatury – warsztaty teatralne”	3 500,00 zł Umowa nie została podpisana
8.	Stowarzyszenie ,,Otwarte Miasto''	„Zabrzanie do dzieł”	3 500,00 zł Umowa nie została podpisana

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu

Głównym celem działalności Miejskiego Ośrodka Kultury jest realizacja następujących zadań: rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta; tworzenie warunków dla lokalnych inicjatyw w zakresie kultury, edukacji kulturalnej i regionalnej; organizowanie różnych form działalności kulturalnej, oświatowej, rozrywkowej i rekreacyjno-sportowej; inspirowanie działań kulturalno-oświatowych i wychowawczych; współpraca i wymiana doświadczeń z placówkami upowszechniania kultury działającymi w mieście i poza jego granicami, nadzorowanie i koordynowanie działalności swoich filii we współpracy z Radami Dzielnic, a także instytucjami i organizacjami działającymi we wszystkich dzielnicach miasta.

Fotografia. Sala widowiskowa w Miejskim Ośrodku Kultury w Zabrzu przy ul. 3 Maja

Źródło: https://mok.art.pl/pl

W Miejskim Ośrodku Kultury w Zabrzu przy ul. 3 Maja znajdują się dwie sale, widowiskowa i konferencyjna. Sala widowiskowa dysponuje 360 miejscami siedzącymi w ustawieniu teatralnym oraz sceną o wymiarach 9 x 8 metrów. Wyposażona jest w reżyserkę dźwięku i światła wraz z obsługą oraz garderoby dla artystów. Natomiast w sali konferencyjnej znajduje się 60 miejsc siedzących.

Ponadto MOK posiada zaplecze kuchenne oraz szatnię. Dodatkowo obiekt jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami tj. dysponuje odpowiednim podjazdem oraz toaletami.

Tabela Wykaz liczby wydarzeń kulturalnych oraz liczby osób w nich uczestniczących, w ramach oferty przygotowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu w 2020 r.

Wykaz liczby wydarzeń kulturalnych oraz liczby osób w nich uczestniczących, w ramach oferty przygotowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu w 2020 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba imprez	386
2.	Liczba uczestników	31 236
3.	Liczba zajęć stałych	1 091
4.	Liczba uczestników	14 996
5.	Liczba seansów	166
6.	Liczba widzów	905
7.	Liczba uczestników on-line	504 008

Źródło: Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu

W 2020 r. z oferty kulturalnej Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu, w tym sześciu filii skorzystało ponad 31 tys. osób. Zostały zorganizowane 383 różnego rodzaju imprezy, wydarzenia i projekty oraz 1091 stałych zajęć, w których uczestniczyło w sumie blisko 15 tys. osób.

Zajęcia o charakterze artystycznym, edukacyjnym, sportowym, rekreacyjnym skierowane były zarówno do dzieci, dorosłych jak i seniorów. Ze względu na ogłoszone kilkukrotnie w roku 2020 czasowe zamknięcie instytucji kultury mające na celu zatrzymanie szerzenia się koronawirusa SARS-CoV-2, działalność instytucji realizowana była również w sieci. Z oferty kulturalnej prezentowanej w sieci (profil Facebook, kanał YouTube) skorzystało ponad 500 tys. uczestników on-line.

Imprezy artystyczne zorganizowane lub współorganizowane przez Miejski Ośrodek Kultury w 2020 r.:

- Koncert Noworoczny w wykonaniu Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego pod batutą Henryka Mandrysza - 9 stycznia,
- „Andrzej Poniedzielski - Wieczór kabaretowy" - 2 lutego,
- „Kabaret Moherowe Berety – Czyli jak w 100 minut umrzeć ze śmiechu" - 8 marca,
- „Z miasta historie" - 28.09, Zbiór muzycznych opowiadań w wykonaniu Michała Lazara, Błażeja Peszka, Przemysława Kundy, Piotra Froń, zainspirowanych konkursem poetyckim zorganizowanym przez MDK nr 2 i T.Art. Współorganizator: MOK i Ośrodek Działań Artystycznych,
- „Kropla tęczy" – 30 września, wręczenie orderów społecznikom i osobom nie działającym dla zysku na rzecz dzieci. Organizator MOPR, współorganizator: MOK,
- „XX-lecie Klubu SKATA MOK Guido – 17 października,
- „Książka na piątkę – znakomity początek" – 22 października, Konferencja dla bibliotekarzy, Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrzu, współorganizator: MOK,
- „Błażej Krajewski – stand-up", 28-29 października. Evenement Impresariat,

- „Auto-da-fe” – wernisaż wystawy grafiki Weroniki Siupki – 4 listopada,
- „Moja świąteczna ozdoba 2020” – finał konkursu rękodzielniczego i ogłoszenie laureatów - 14 grudnia, przygotowanie kartek i bombek choinkowych,
- II Edycja Miejskiego Konkursu Piosenek Bożonarodzeniowych w języku angielskim „Wirtualne kolędowanie z Szekspirem - Christmas Songs and Carols 2020” – 23 grudnia, Organizator: Międzynarodowa Szkoła Podstawowa w Zabrzu, współorganizator: MOK,

Projekty dofinansowane z zewnętrznych źródeł zrealizowane przez Miejski Ośrodek Kultury w 2020 r.:

- XII edycja „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów”
  Projekt by realizowany w okresie: kwiecień - grudzień 2020 r. Dofinansowanie z budżetu miasta w kwocie 10 tys. zł. w ramach zadania przeprowadzono akcje społeczne, happeningi, warsztaty, wycieczki, ekoklasę.
- V edycja projektu „Twórcy stąd” - DOK Pawłów,
  Projekt realizowany był od października do grudnia 2020 r. Dofinansowanie otrzymane z budżetu miasta na kwotę blisko 8 tys. zł. W ramach zadania zorganizowane zostały konkursy i warsztaty, oraz XXV-lecie Przeglądu „Pieśnią chwalmy Pana”.

Fotografia. Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Pawłowie

Źródło: DOK Pawłów

- „Filmowymi śladami Zabrza, z najstarszym na Śląsku Kinem Roma”
  Projekt dofinansowany w ramach programu „Kultura w sieci”. Realizacja 13.07-30.10.2020 r. Zakres rzeczowy obejmował modernizację strony Kina Roma, oraz utworzenie filmowej mapy Zabrza, spacer-film po kinie. Dofinansowania w wysokości 100% wyniosło 28 tys. zł.
- „Kultura hula” DOK Pawłów
  Projekt w ramach konkursu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich – Śląskie – Małe Granty, „Śląskie lokalnie 2020”. Czas realizacji: kwiecień-wrzesień 2020 r. Ilość uczestników: 90 osób, zasięg postów 10 310 odsłon. Realizowany przez grupę nieformalną działającą przy Dok Pawłów „Ambasadorzy

z coolturką", MOK i Radę Dzielnicy. W ramach projektu zorganizowano czas wolny dzieci, przeprowadzono warsztaty artystyczne i psychologiczne, wakacyjne warsztaty on-line, wrześniowe warsztaty stacjonarne, wycieczkę, zakupiono sprzęt do warsztatów. Dofinansowanie: 5 tys. zł.

- „Młodzi Gniewni u źródeł demokracji" DOK Biskupice,
  Projekt dofinansowany z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Realizacja – 01.04.2019-30.11.2020 r. Liczba uczestników projektu to 40 osób. Projekt był realizowany w partnerstwie z Zabrzańskim Stowarzyszeniem na Rzecz Profilaktyki i Pomocy Rodzinie „Droga". W ramach projektu wykonano następujące zadania: przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami samorządów, organizacji pozarządowych, społecznikami, tworzenie dokumentacji filmowej i fotograficznej z wywiadów. Filmy są prezentowana na kanałach YouTube i Facebook. Kwota dofinansowania to 61 tys. zł.

Animacje zorganizowane przez MOK w 2020 r.:

- „W świecie nauki - Ferie w mieście razem z MOK" w okresie 13-21.01,
- Warsztaty muzyczne z kodowaniem, Olimpiada kreatywności, Robotyka dla każdego,
- W świecie doświadczeń fizycznych, Platea – teatralne warsztaty twórcze,
- Spektakle teatralne dla dzieci „Dziewczynka z zapałkami", „Little Red Riding Hood",
- Seminarium „Na 4 łapy" podstawy współpracy i szkolenia psów".
- „Zabrze kocha rower" – w ramach Tour de Pologne – 06.08, stoisko animacyjne na Arenie Zabrze podczas wyścigu kolarskiego.
- „Zabrze nie tylko na weekend" – 05.09, stoisko animacyjne w Ogrodzieńcu.
- Wariacje na wakacje w MOK „Na 4 łapy", W okresie wakacji letnich przygotowane zostały warsztaty plastyczne dla dzieci. Wszystkie warsztaty były dostępne w wersji cyfrowej na stronie internetowej mok.art.pl, kanale YouTube MOK oraz ogłaszane i promowane za pośrednictwem portalu Facebook.

Wystawy zorganizowane przez MOK w 2020 r.

- Wernisaż wystawy "Zabrze w detalu"
  Wystawa malarskich prac poplenerowych realizowanych na terenie miasta 24 września 2019 r. przez wychowanków zabrzańskiego „Plastyka". W plenerze wzięli udział uczniowie Liceum Sztuk Plastycznych, Liceum Plastycznego oraz Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych działających w Zespole Szkół nr 18 w Zabrzu. Wystawa stacjonarna odbyła się w dniach 29.01 – 27.02.

- Wernisaż wystawy "Kobieca nostalgia"
  Wystawa malarstwa Haliny Matłosz - 2 marca. Artystka, urodzona w Zabrzu, zaprezentowała 70 subtelnych obrazów, których bohaterkami były kobiety. Wystawa on-line udostępniona została w dniu 24.03.2020.

- Wystawa „Śląski trud powstańczy"
  Wystawa będąca częścią projektu „100 lat. Powstania Śląskie", dofinansowanego ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra". Na 42 planszach w dostępny sposób przypomniana została trudna historia naszego regionu i miasta. Oglądający mieli okazję zapoznać się m.in. z materiałami źródłowymi, z sylwetkami powstańców, przypominając sobie najważniejsze fakty historyczne. Wystawa udostępniona on-line w dniu 13 sierpnia 2020 r.

- Wernisaż wystawy XII Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Kreatywne Zabrze”
  Tematem przewodnim w 2020 r. był „Moment”. Wernisaż wystawy i wręczenie nagród odbyły się 14 września 2020 r. W XII edycji Konkursu zmierzyło się 117 uczestników z 43 miejscowości. Łącznie uczestnicy nadesłali 315 fotografii. Wystawa w wersji on-line od 2 grudnia.

- Wernisaż wystawy "Auto-da-fé"
  Wystawa grafik Weroniki Siupki. Inspiracją dla działań artystki jest architektura postindustrialna i miejska Górnego Śląska. Grafiki stanowią pretekst do ukazania wyjątkowości miejsca. Od sześciu lat buduje cykl grafik zatytułowany „Auto-da-fé” – czyli wyznanie. Zestaw prac tworzy portret miasta i stanowi osobistą deklarację przynależności do danej przestrzeni topograficznej. Wernisaż odbył się 4 listopada, a reportaż z wernisażu wystawy wraz z wywiadem z artystką w pracowni udostępniony został on-line.

- Wystawa „Sto lat! Niepodległość”
  Z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w galerii MOK można było zobaczyć wystawę „100 lat! Niepodległość”. Wydarzenia sprzed ponad stu lat do dzisiaj wzbudzają podziw - dzięki wysiłkowi politycznemu, militarnemu, społecznemu i kulturalnemu, Polakom udało się odzyskać upragnioną niepodległość. W trakcie wystawy pokazane zostały sylwetki wielkich rodaków, którzy z uwagi na swoją działalność pielęgnowali hart ducha w narodzie. Wystawa stacjonarna była udostępniona w 2018 r., natomiast wersja cyfrowa wystawy została przygotowana w 2020 roku w związku z 102 rocznicą odzyskania niepodległości.

- „Moja świąteczna ozdoba 2020”
  W dniu 3 listopada ogłoszony został przez MOK konkurs rękodzielniczy dla dzieci, młodzieży i dorosłych dotyczący przygotowania kartek i bombek nawiązujących do tradycji bożonarodzeniowej. Prace uczestników konkursu rękodzielniczego w formie cyfrowej zaprezentowane zostały on-line. W konkursie wzięło 276 uczestników niepełnoletnich i pełnoletnich, którzy zgłosili do konkursu 325 prac. Prace zostały przesłane z 5 województw: śląskie, opolskie podkarpackie, łódzkie, pomorskie, zachodniopomorskie. Wystawa on-line dostępna była od 15 listopada 2020 r.

- „Wirtualne kolędowanie z Szekspirem - christmas songs and carols 2020”
  Film prezentuje laureatów drugiej edycji Miejskiego Konkursu Piosenek Bożonarodzeniowych współorganizowanego z Międzynarodową Szkołą Podstawową w Zabrzu oraz Fundacją Rozwoju Edukacji Międzynarodowej. Film dostępny był online od 31 listopada 2020 r.

Tabela. Harmonogram zajęć stałych w MOK Guido w 2020/2021 r.

Harmonogram zajęć stałych w MOK Guido w 2020/2021 r.		
Lp.	godziny	nazwa, rodzaj zajęć stałych
PONIEDZIAŁEK		
1.	10:00 - 12:00	Spotkania członków Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło nr 5
2.	17.00 - 18.00	Zajęcia sportowe - wzmacniające (Fitness)
3.	18.30 - 19.30	Zajęcia sportowe - relaksacyjne (Pilates)
WTOREK		
4.	15:30 - 20:00	Koło miłośników SKATA
5.	18.00 - 19.00	Zajęcia sportowe - wzmacniające (Fitness)
6.	19.30 - 20.30	Zajęcia sportowe - relaksacyjne (Pilates)
ŚRODA		
7.	16:30 - 18:15	Mistrzowska Akademia Taneczna
8.	17.00 - 18.00	Zajęcia sportowe - wzmacniające (Fitness)
9.	18.30 - 19.30	Zajęcia sportowe - relaksacyjne (Pilates)
CZWARTEK		
10.	15:00 - 18:00	Spotkania członków Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło nr 4

Źródło: https://mok.art.pl

Zabrzańskie kino „Roma”

Kino „Roma” w Zabrzu, znajduje się w ścisłym centrum miasta przy ul. Zygmunta Padlewskiego 4. Jest to najstarsze kino na Górnym Śląsku. Od ponad 100 lat „Roma” jest miejscem spotkań miłośników kina. Widownia może pomieścić obecnie 275 osób.

Fotografia. Widownia kina Roma

Źródło: https://www.kinoroma.zabrze.pl/

W październiku 2020 roku w ramach realizacji projektu „Filmowymi śladami Zabrza, z najstarszym na Śląsku Kinem Roma” została utworzona nowa strona internetowa kina: https://www.kinoroma.zabrze.pl/. Otrzymane dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultura w sieci” było na poziomie 100 % i wyniosło 28 tys. zł. Projekt realizowany był okresie: 13.07-30.10.2020 r. Zakres rzeczowy obejmował modernizację strony Kina Roma oraz utworzenie filmowej mapy Zabrza, spacer-film po kinie. Filmowa Mapa Zabrza pozwala wirtualnie zobaczyć filmowe kadry lub dziesiątki kin, które istniały w Zabrzu na przestrzeni wieku. Na mapie zaznaczono mnóstwo punktów: ciekawostek - opisy filmów i miejsc w Zabrzu, w których były one kręcone, sylwetki zabrzan związanych z branżą filmową, a także wiele innych historycznych informacji związanych z zabrzańska kinematografią.

Działalność kulturalno-oświatowa Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jerzego Fusieckiego w Zabrzu

W 2020 roku Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała łącznie 810 wydarzeń (zajęć), w których uczestniczyło 8 298 osób, w tym:

- 36 wystaw plastycznych i fotograficznych w 8 filiach MBP w Zabrzu (nry: 2, 14, 16, 19, 20, czytelnia ogólna, on-line),
- 2 spotkania z autorami wystaw i twórcami nieprofesjonalnymi,
- 34 spotkania autorskie, z podróżnikami i promocje książek (908 uczestników),
- 121 wydarzeń o charakterze literackim (DKK, głośne czytanie, warsztaty, itp. – 2.112 uczestników),

- 55 wydarzeń o charakterze edukacyjnym (warsztaty, szkolenia, kursy komputerowe, itp. - 566 uczestników),
- 1 konkurs cykliczny metropolitalny i 5 konkursów lokalnych dla dzieci,
- akcja „Zima w bibliotece”,

Fotografia. Budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. ks. Józefa Londzina 3

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Wydarzenia on-line MBP w Zabrzu w roku 2020:

- Spotkania autorskie on-line - live w mediach społecznościowych. Przeprowadzono pięć spotkań autorskich, w okresie 18 -27 listopada. Razem: 11.730 wyświetleń
- Warsztaty on-line - na platformie zoom oraz Microsoft Teams. W okresie od 17.11 do 9.12 odbyło się pięć warsztatów, w których uczestniczyło 99 osób.
- Nagrania video - udostępnione on-line, 9 nagrań udostępnionych 1970 odbiorcom.
- Wystawa Zabrze w obiektywie - 790 odbiorców.

We wszystkich wydarzeniach MBP w Zabrzu organizowanych w 2020 roku on-line odnotowano w sumie 14.589 wyświetleń.

Projekty realizowane przez MBP w 2020 r. ze wsparciem środków uzyskanych w ramach programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- „Książka na piątkę znakomity początek – rozdanie IV”
  Kontynuacja projektu realizowanego od 2017 roku, który wzbudził ogromne zainteresowanie trafiając w potrzeby czytelnicze młodych zabrzan. Adresatami tej edycji były dzieci i młodzież, którym poprzez wspólne dyskusje i kreatywną zabawę przybliżona została wartościowa literatura. W ramach projektu odbyło się 30 wydarzeń, w których udział wzięło 837 osób.
- „Vive la France” - to projekt, którego celem było wprowadzenie czytelników w klimat francuskiej kultury, zwłaszcza literatury. W realizacji zadania wykorzystano różnorodne formy promocji czytelnictwa na całość projektu złożyły się:
  - warsztaty dla dzieci i dorosłych,
  - projekcje filmowe w ramach klubu filmowo-literackiego „Dyskurs”,

- koncert „Pod niebem Paryża”,
- spotkania on-line autorskie i z podróżnikami
- spotkania dyskusyjnych klubów książki,
- 4 wykłady na temat literatury francuskiej,
- wykład on-line poświęcony historii kina francuskiego,
- seminarium „Polski Paryż” w postaci video zapisu wykładów.

W wyniku realizacji projektu odbyło się 26 wydarzeń, w których udział wzięło 455 osób.

- „To lubię. Czytelnicy dzielą się pasjami” - poprzez pokazanie tego, co lubią i czym pasjonują się czytelnicy, poszerzona została oferta Biblioteki. Zabrzańscy bibliotekarze nawiązali ściślejsze relacje z użytkownikami placówek bibliotecznych, aby mogli oni wyartykułować swoje pasje, w ramach których zorganizowano:
  - warsztaty z edukacji empatycznej, konferencję naukową „Zwierzę też człowiek”,
  - koncerty literacko-muzyczne,
  - warsztaty fotograficzne,
  - cykl spotkań „Sztuka w zasięgu ręki”,
  - cykl spotkań „Tajna historia XX wieku”,
  - pięć spotkań autorskich.

  W wyniku realizacji projektu odbyły się 24 wydarzenia, w których udział wzięły 694 osoby

Remont budynku Teatru Nowego

Realizacja projektu pn.: „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu” stanowi możliwość poprawy warunków dla lokalnej działalności kulturalnej. Teatr Nowy to kolejna siedziba instytucji kultury, która przechodzi gruntowny remont. Dzięki tej inwestycji poprawiają się nie tylko warunki pracy aktorów, ale także komfort odwiedzających teatr widzów.

Fotografia. Teatr Nowy w Zabrzu, plac Teatralny 1

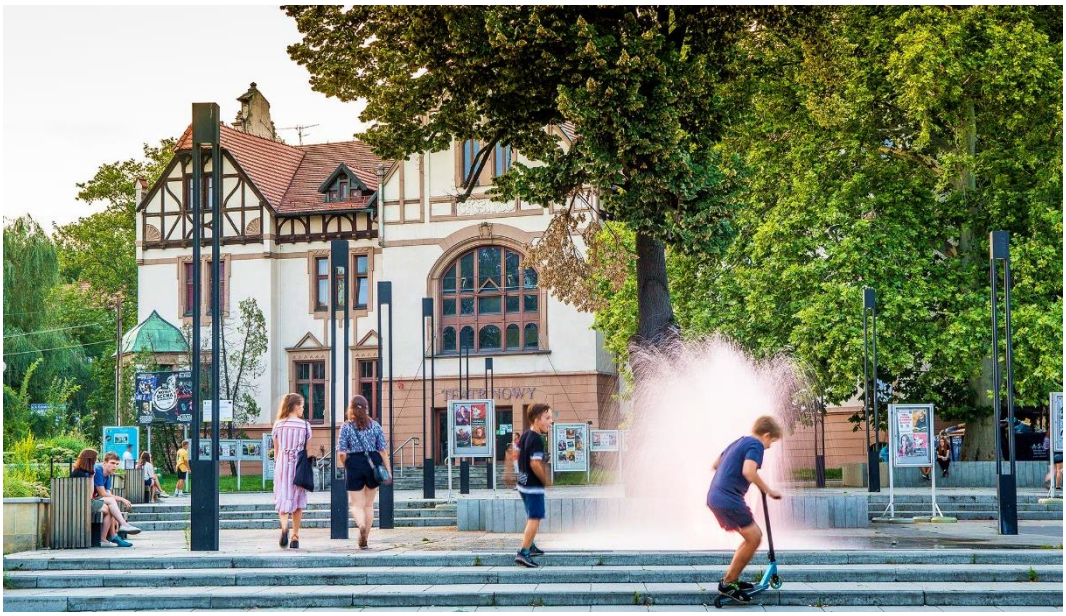

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej Teatru Nowego w Zabrzu poprzez udostępnienie dotychczas wyłączonych z użytkowania pomieszczeń, zwiększenie liczby miejsc na widowni o 37 sztuk, a także prace służące powstaniu Małej Sceny, z kameralną widownią na 80 osób, przeznaczonej do małych form teatralnych. Projekt swoim zakresem obejmuje rozbudowę istniejącego budynku Teatru Nowego poprzez dobudowanie trzykondygnacyjnej bryły, jak również remont i przebudowę istniejącego budynku. W nowopowstałej trzykondygnacyjnej części budynku zaprojektowano m.in.:

- klatkę schodową łączącą parter z piętrem. Klatka schodowa z bezpośrednim wyjściem na zewnątrz stanowi nie tylko komunikację pionową dla nowej części budynku, ale także wyjście ewakuacyjne z balkonu widowni,
- warsztat podręczny na kondygnacji podziemnej, niezbędny w procesie przygotowywania dekoracji scenicznych,
- garderoby dla aktorów - oddzielne garderoby dla aktorek na parterze i garderoby dla aktorów na piętrze wraz z odpowiednimi węzłami sanitarnymi,
- fryzjernię zlokalizowaną przy klatce schodowej, w bliskim sąsiedztwie poczekalni aktorów,
- pomieszczenia socjalne na parterze, przeznaczone dla fryzjerek i stylistek pracujących przy obsłudze przedstawień.

Fotografia. Teatr Nowy po remoncie

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Nowa część budynku będzie posiadała funkcjonalne połączenie z przeznaczoną do przebudowy kieszenią sceniczną. Realizowana była nadbudowa attyki na kieszeni scenicznej tak, aby wysokości realizowanej i istniejącej bryły były takie same i stanowiły estetyczną całość. Realizowano także remont elewacji kieszeni scenicznej wraz z przebudową otworów okiennych i drzwiowych. Dobudowa oraz istniejąca bryła kieszeni scenicznej zostały utrzymane w jednolitym charakterze, nawiązującym

kolorystyką do reszty budynku. W ramach prac w istniejącym budynku trwała przebudowa i remont wybranych pomieszczeń. Objęła ona:

- kieszeń sceniczną, w obrębie której przewidziano wydzielenie dodatkowych pomieszczeń zintegrowanych z nową częścią budynku, a także przebudowę otworowania i remont elewacji wraz z wymianą stolarki, a także termoizolację stropodachu,
- pomieszczenia w piwnicy, w tym: pomieszczenia techniczne, magazynowe, pomocnicze, a także pom. obsługi, socjalne i sanitarne,
- balkon widowni, obecnie wyłączony z użytkowania ze względów ewakuacyjnych, wraz z wykonaniem wymaganego wyjścia ewakuacyjnego do nowej klatki schodowej, a także dostosowanie wysokości istniejącej balustrady do aktualnie obowiązujących przepisów oraz przebudowę podestu tworzącego widownię tak, aby możliwe było odpowiednie ustawienie 37 foteli dla widzów,
- poddasze nieużytkowe nad salą Bismarcka, w obrębie którego zachodziła konieczność częściowej przebudowy istniejącej więźby dachowej, na styku z realizowaną rozbudową.

Fotografia. Wyremontowany balkon Teatru Nowego w Zabrzu

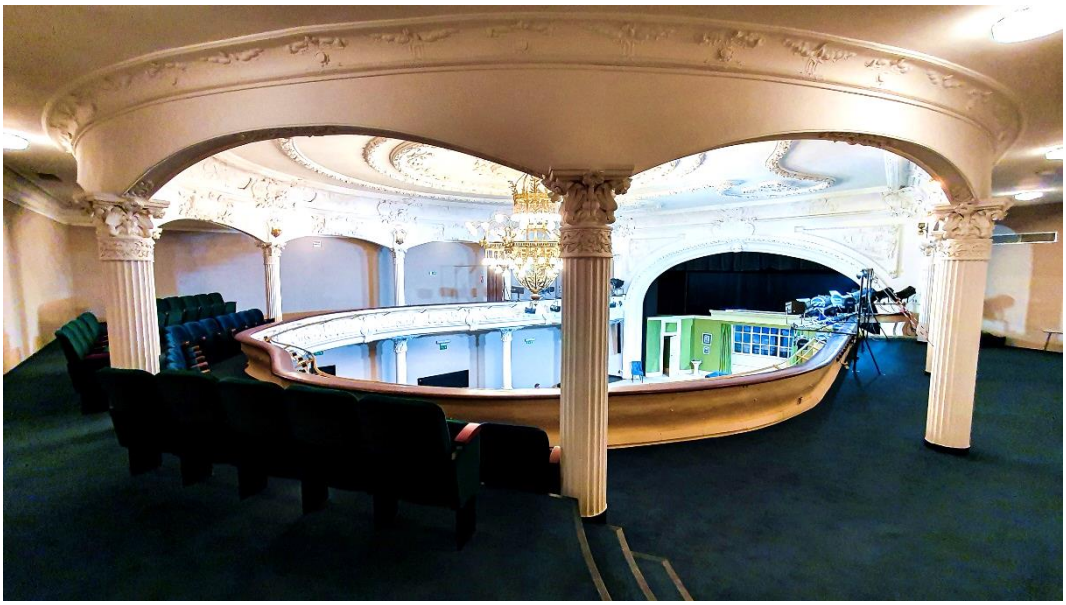

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Zakres prac realizowanych w ramach projektu podzielić można na następujące kategorie: roboty budowlane i konserwatorskie, roboty instalacyjne oraz zagospodarowanie terenu. Całkowita wartość projektu wynosi 6,7 mln zł. Na realizację projektu miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie w wysokości ponad 5,3 mln zł, w tym: 4,7 mln zł z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz 561 tys. zł z krajowych środków budżetu państwa.

W 2020 r. prowadzone były nieprzerwanie intensywne prace remontowo-budowlane. Ich efekt zadowoli z pewnością odwiedzających tetr widzów, ale i jego pracowników. Dzięki inwestycji poprawi się bowiem znacznie komfort korzystania z obiektu. Dobudowano od strony północnej część pomagającą tworzyć nowe dekoracje – są to pomieszczenia techniczne; usprawniono komunikację pomiędzy pomieszczeniami technicznymi, przygotowaniem dekoracji, a sceną montując specjalny, funkcjonalny podnośnik, a w nowej – dobudowanej części teatru – znalazły się pomieszczenia

przeznaczone na garderoby dla aktorów, pomieszczenia charakteryzatorni oraz pomieszczenia socjalne. Poprawiono też drogi ewakuacyjne z balkonu teatru, wykonano nowe instalacje bezpieczeństwa przeciwpożarowego; przywrócono funkcjonalność balkonu – zamontowano nowy podest, wykładzinę, fotele i balustrady.
W sumie na realizację zadania w 2020 roku rozdysponowano środki w wysokości ponad 5,7 mln zł. Zakończenie realizacji przedsięwzięcia planowane jest na rok 2021 r.

Dokończmy świetlicę! – remont świetlicy w Grzybowicach
W ramach realizacji ZBP 2020 - w 2020 r. wykonano projekt Dokończmy świetlicę! - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w sali głównej Świetlicy Dzielnicowej Grzybowice. Zadanie było realizowane w trybie „zaprojektuj i wybuduj" i polegało na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w sali głównej Świetlicy Dzielnicowej Grzybowice. Wybrany Wykonawca zrealizował zadanie. Przedmiot zadania został odebrany, koszt całkowity inwestycji wyniósł 35 tys. zł.

AKTYWIZOWANIE SPORTOWO-REKREACYJNE MIESZKAŃCÓW (CEL STRATEGICZNY C5)

Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców to bardzo ważne zadanie ukierunkowane na tworzenie bogatej oferty sportowo-rekreacyjnej o zasięgu lokalnym oraz podnoszenie atrakcyjności lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Bogata oferta sportowo-rekreacyjna o zasięgu lokalnym

W 2020 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu zorganizował lub był odpowiedzialny za współorganizację wielu imprez, zawodów, turniejów i innych wydarzeń o charakterze sportowym i rekreacyjnym, ponosząc wydatki na organizację bądź współorganizację 10 wydarzeń m.in.: XXVIII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, XXIV Międzynarodowy Halowego Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta, Bal Sportowca, Plebiscyt na najpopularniejszego sportowca i trenera Miasta Zabrze w 2019 r., cykl imprez tenisowych, wydarzenie sportowe pn.: Trzy Kluby – Jeden Cel, III Turniej Charytatywny Futsalu o Puchar Komendanta Miejskiego Policji w Zabrzu, Wędkarski Dzień Dziecka pod patronatem Prezydenta Miasta Zabrze, Maraton Karpiowy o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, wyścig kolarski Tour de Pologne, spotkanie opłatkowe z klubami sportowymi. Wydatkowana kwota na powyższe zadania wyniosła w 2020 r. ponad 350 tys. zł.

Bal Sportowca

W wydarzeniu wzięło udział około 450 osób. W trakcie Balu ogłoszono wyniki XXXVIII Plebiscytu na Najlepszego Sportowca i Trenera Miasta Zabrze w 2019 r. oraz nagrodzono najaktywniejszych nauczycieli Wychowania Fizycznego w 2019 r.

Hubertus 2020

W październiku 2020 r., na terenie Kąpieliska Leśnego w Maciejowie, odbyła się kolejna edycja jeździeckiego święta Hubertus. Wydarzenie przygotowywane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu oraz Klub Jeździecki Maciejówka MOSIR Zabrze zostało objęte patronatem honorowym prezydent Zabrza. Hubertus to święto myśliwych, leśników i jeźdźców, którego najważniejszym elementem jest gonitwa za lisem. Podczas imprezy odbyły się dwie gonitwy w kategoriach – juniorów do 18 roku życia i seniorów oraz zawody w skokach przez przeszkody. Tradycyjne podsumowanie sezonu jeździeckiego połączone było z Piknikiem Rodzinnym. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem miłośników koni z całego Śląska.

Fotografia. Hubertus 2020 - gonitwa za lisem, teren Kąpieliska Leśnego w Maciejowie

Źródło https://miastozabrze.pl

Aktywne Zabrze

Projekt Aktywne Zabrze to cykl bezpłatnych zajęć sportowych z trenerem lub instruktorem w zakresie wielu dyscyplin sportowych. W zajęciach mogą uczestniczyć mieszkańcy Zabrza, zarówno dorośli jak i dzieci. Uczestnikiem zajęć, szkoleń, treningów czy zawodów może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście. Partnerem strategicznym projektu jest Miasto Zabrze. Program Aktywne Zabrze obejmuje zajęcia w ramach takich dyscyplin sportowych jak: aquaaerobic, badminton, bieganie, fitness, kolarstwo MTB, kolarstwo szosowe, narciarstwo biegowe, narciarstwo zjazdowe, nordic walking, piłka nożna, siłownia, speedminton, spinning, snowboard, szachy, tenis, wspinaczka halowa, yoga. Szczegółowe informacje dotyczące projektu, w tym regulamin oraz harmonogram zajęć znajdują się na stronie http://aktywnezabrze.inkontrahent.pl/Joomla/. Uczestnikiem zajęć, szkolenia i treningów, może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście przy ul. Powstańców 2/1 osobiście lub telefonicznie pod nr 32 2717276 i przed rozpoczęciem zajęć potwierdzi swoją obecność. W 2020 r. w Punkcie Informacji o Mieście dokonano zapisu 640 osób na zajęcia w ramach programu Aktywne Zabrze.

Stowarzyszenie Aktywne Zabrze we współpracy z Miastem Zabrze jest organizatorem stacjonarnych i plenerowych zajęć rekreacyjno-sportowych w ponad dwudziestu aktywnościach. „Cztery pory roku" to o innowacyjne przedsięwzięcie organizowane przez Aktywne Zabrze, przeprowadzone w tym roku po raz pierwszy. Obejmuje rywalizację w czterech dyscyplinach sportowych (narciarstwo, kolarstwo MTB, bieganie oraz pływanie), rozgrywanych kolejno zimą, wiosną, latem i jesienią. W każdych zawodach uhonorowani zostali zwycięzcy w szesnastu kategoriach wiekowych z podziałem na płeć oraz w kategorii Puchar Zabrza.

Fotografia. Zabrzański Kompleks Rekreacji Aquarius Kopernik przy Al. W. Korfantego 18

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Zawody Pływackie o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze odbyły się w Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji Aquarius Kopernik. W imprezie wzięło udział blisko 150 uczestników. Zawodnicy pokonywali stylem dowolnym, klasycznym, grzbietowym dystans 25-50 metrów. Nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwali sędziowie z Polskiego Związku Pływackiego.

Lokalne imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane przez Rady Dzielnic w 2020 r.:

- Imprezy Rady Dzielnicy Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego.
  Zorganizowano dwie imprezy sportowe: zajęcia ruchowe przy muzyce oraz wycieczkę rowerową. Poniesione wydatki w 2020 r.: 1 275 zł,
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedle Mikołaja Kopernika.
  Zorganizowano cykl wydarzeń sportowych w ramach imprezy Kopernik na sportowo. Poniesione wydatki w 2020 r.: 5 200 zł,
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Mikulczyce.
  Zorganizowano następujące imprezy: Turniej Piłkarski Drużyn Młodzieżowych Sparta-Zabrze o Puchar Rady Dzielnicy. Poniesione wydatki w 2020 r.: 5 000 zł,
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Biskupice.
  Zorganizowano następującą imprezę: zajęcia „zumba dla każdego".
  Poniesione wydatki w 2020 r.: 1 500 zł,
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Południe.
  Zorganizowano następujące imprezy: Turniej Skata oraz Turniej Strzelecki, Mecz piłkarski Zaborze Północ - Zaborze Południe. Poniesione wydatki w 2020 r.: 3 000 zł.

W 2020 roku zrealizowano jedną Inicjatywę Rady Dzielnicy pn. „Organizacja zajęć ruchowych i świetlicowych dla seniorów dzielnicy". Poniesiono wydatki w wysokości 7 139 zł.

Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu

W 2020 roku przeprowadzony został jeden otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie sportu i rekreacji, na realizację którego wydatkowano ponad 1,7 mln zł. Z dotacji skorzystały 52 stowarzyszenia i kluby sportowe, z którymi zawarto 65 umów na realizację zadań w zakresie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, prowadzenia zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży, organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych oraz prowadzenia zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych. Zajęcia prowadzone były w ponad 20 sekcjach (m.in. piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka, tenis stołowy, lekka atletyka, tenis ziemny, gimnastyka sportowa, pływanie, nurkowanie, szachy, badminton, hokej na trawie, aikido, kick-boxing, judo, karate, cheerleading). Ze względu na pandemię COVID-19 cześć klubów i stowarzyszeń nie wykorzystało przyznanej dotacji, a środki nie zostały wypłacone lub zwrócone w ciągu roku. W 2020 r. przyznanych zostało również 4 dotacji w trybie tzw. „małego grantu" - poza otwartym konkursem ofert, na łączną kwotę 36 tys. zł.
Działalność sportowo-rekreacyjna Miejskiego Ośrodku Sportu i Rekreacji sp. z o.o.

Bardzo ważną rolę w kreowaniu i wzmacnianiu miejskich wydarzeń sportowo-rekreacyjnych odgrywa MOSiR Zabrze, spółka miejska dysponująca 9 obiektami sportowymi, z których mogą korzystać mieszkańcy Zabrza i okolic. W 2020 r. ponad 136 tys. osób uczestniczyło w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR-u z czego aż 51 tys. osób korzystało z Hali Widowisko-Sportowej przy ul. Matejki. MOSiR od marca 2020 r. borykała się z wieloma utrudnieniami w prowadzeniu działalności spowodowanymi pandemią SARS-CoV-2. Pomimo wprowadzonych obostrzeń i ograniczeń, związanych z pandemią obiekty sportowo-rekreacyjne zostały przygotowane.

Hala Widowiskowo - Sportowa jest jednym z największych obiektów tego typu w Polsce. Dyscyplinami, których uprawianie umożliwia, są: piłka nożna na pełnowymiarowym boisku pod dachem, koszykówka, siatkówka, squash, tenis stołowy, sporty walki. W obiekcie istnieje też możliwość uprawiania strzelectwa sportowego. Obiekt posiada nowocześnie wyposażoną siłownię. Możliwa jest organizacja imprez sportowych, kulturalnych, koncertów, biesiad, wystaw i targów oraz prowadzenie kursów i konferencji.

Wymiana nawierzchni w hali MOSiR
W 2019 r. został złożony wniosek do Ministerstwa Sportu i Turystyki o dofinansowanie projektu modernizacji areny głównej na Hali Widowiskowo-Sportowej. Zadanie zostało zrealizowane w ramach programu „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej - edycja 2019". Na modernizację obiektu miasto pozyskało dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki w wysokości ponad 800 tys. zł. W ramach modernizacji hali polegającej na wymianie nawierzchni wykonano następujące prace: demontaż istniejącej nawierzchni wraz z utylizacją; wykonanie gniazd dla bramek piłkarskich; wykonanie maty elastycznej oraz instalację sztucznej trawy IV generacji. Nowa nawierzchnia ma wymiary 100 na 50 metrów. Na tej powierzchni zostały wydzielone trzy mniejsze boiska wyposażone w dwie bramki o wymiarach 7,32 na 2,44 m oraz sześć bramek o wymiarach 3 na 2 m. Dla bezpieczeństwa użytkowników wszystkie osadzone zostały w specjalnych tulejach. Inwestycję ukończono w 2020 r. Nowa nawierzchnia umożliwia poprowadzenie zajęć i rozgrywanie turniejów w profesjonalnych warunkach.

Fotografia. Nowa nawierzchnia w hali MOSiR Zabrze

Źródło: https://miastozabrze.pl/

W 2020 roku MOSiR Zabrze zorganizował lub współorganizował 15 imprez sportowo- rekreacyjnych z wykorzystaniem 9 obiektów własnych tj.:

- Hala Widowisko-Sportowa- Matejki
- Hala-Szafarczyka
- Boisko- Szafarczyka
- Stadion-Mickiewicza
- Stadion-Żniwiarzy
- Stadion-Bytomska
- Stadion-Dorotki
- Kąpielisko Leśne
- Lodowisko

Tabela. Wykaz liczby osób uczestniczących w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o. w 2020 r.

Wykaz liczby osób uczestniczących w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o. w 2020 r.														
Lp.	Obiekt	I styczeń	II luty	III marzec	IV kwiecień	V maj	VI czerwiec	VII lipiec	VIII sierpień	IX wrzesień	X październik	XI listopad	XII grudzień	Suma
1.	Hala Widowisko-Sportowa- Matejki	9 207	8 941	4 732		1 018	2 887	1 870	1 532	2 424	2 585	7 428	9 213	51 837
2.	Hala-Szafarczyka	1 579	1 986	615		156	446	324	534	892	1 032	1 164	917	9 645
3.	Boisko- Szafarczyka					82	293			20				82
4.	Stadion-Mickiewicza	715	1 042	870		789	1 877	750	2 655	4 863	1 865	1 896	819	18 141
5.	Stadion-Żniwiarzy					656	520	412	755	2 124	816	114		5 397
6.	Stadion-Bytomska					546	467	482	426	816	739			3 476
7.	Stadion-Dorotki					240	498	401	452	370	560	199		2 720
8.	Kąpielisko Leśne	390	475	231	390	1 326		100		886	1 044	800	758	6 400
9.	Kąpielisko Leśne - sezon letni						3 740	10 618	16 467					30 825
10.	Lodowisko	4 501	265										2 842	7 608
	Łączna liczba osób	16 392	12 709	6 448	390	4 813	10 728	14 957	22 821	12 395	8 641	11 601	14 549	136 131

Źródło: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o.

Tabela. Najważniejsze imprezy sportowo – rekreacyjne zorganizowane na obiektach MOSiR Sp. z o. o. w 2020 r.

Najważniejsze imprezy sportowo – rekreacyjne zorganizowane na obiektach MOSiR Sp. z o. o. w 2020 r.					
Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Obiekt	Liczba uczestników
1.	12.01.2020 r.	Bal Sportowca 2020	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	450
2.	13.01.2020 r.	„Noworoczne spotkanie z Seniorami” 2020	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1 200
3.	18-19.01.2020 r.	XXVIII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	600
4.	25-26.01.2020 r.	XXIII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącej Rady Miasta Zabrze	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	600
5.	15.02.2020 r	turniej eliminacyjny Ministranckich Mistrzostw Diecezji w Piłce Nożnej	Parafia Św. Józefa w Zabrzu	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	100
6.	17.05.2020 r.	Leśne Run	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	100
7.	17.05.2020 r.	Leśne Games	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	100
8.	31.07.2020 r.	Leśne Run	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	100
9.	22-23.08.2020 r.	Turniej Siatkówki Plażowej „Leśna Plaża”	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	200
10.	06.09.2020 r.	Triathlon	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	100
11.	20.09.2020 r.	Leśne Run	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	100
12.	12.10.2020 r.	Hubertus 2020	MOSiR Zabrze Klub Jeździecki Maciejówka	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	700
13.	06-07.11.2020 r.	IX Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa MOSiR Zabrze	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
14.	11-12.11.2020 r.	Turniej z okazji Dnia Niepodległości	MOSiR Zabrze, Górnik Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	600
15.	13.12.2020 r.	Leśne Run Śląsk 2020	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	100

Źródło: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o.

Zabrzański Rower Miejski

Zabrzański Rower Miejski to sieć wypożyczalni rowerów, która umożliwia mieszkańcom wypożyczenie roweru w ośmiu miejscach naszego miasta. Stacje Zabrzańskiego Roweru Miejskiego w 2020 r. znajdowały się w następujących lokalizacjach :

- Sztolnia Port - ul. Wolności 408 - wjazd na parking,
- Plac Dworcowy - estakada – wyjście na ul. 3 Maja,
- Guido - wjazd do kopalni Guido, ul. 3 Maja/ul. Rymera,
- Sztolnia Królowa Luiza - ul. Karola Miarki 8,
- Politechnika Śląska - ul. De Gaulle 72/Roosevelta,
- Rokitnica - ul. Ofiar Katynia - pętla autobusowa,
- Grzybowice - parking ul. ks. Badestinusa 1C/ Złota,
- Aquarius - basen - Al. W. Korfantego (parking)
- Park Powstańców Śląskich- brama - ul. Czołgistów (szkoła)/Matejko,
- Os. Helenki - ELZAB, ul. Jordana/ Niepokólczyckiego 30-34,
- Zaborze Południe - ul. Korczoka/ Janika 14D,
- Pawłów - Dom Kultury ul. Sikorskiego 114,
- Maciejów - Kąpielisko Leśne.

W 2020 r. łącznie do dyspozycji wypożyczających przygotowano 60 rowerów umiejscowionych w 13 lokalizacjach, w tym 5 nowych punktów. Od 2019 r. zabrzańskie stacje rowerowe są zintegrowane ze stacjami w innych miastach Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej.

Fotografia. Stacja Zabrzańskiego Roweru Miejskiego przy Sztolni Królowa Luiza

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Realizacja zadania pn. System Wypożyczalni Rowerów pn. Zabrzański Rower Miejski za rok 2020:

- Liczba przejazdów: 785
- Czas jazdy: 645 h
- Łączny dystans: 4062 km
- Użytkowników: 262
- 5 nowych punktów, tj.: Park Powstańców Śląskich - brama - ul. Czołgistów /Matejko, Os. Helenki - ELZAB, ul. Jordana/ Niepokólczyckiego 30-34, Zaborze Południe- ul. Korczoka/ Janika 14D, Pawłów - Dom Kultury ul. Sikorskiego 114, Maciejów - Kąpielisko Leśne.

Zabrzański Rower Miejski to inicjatywa która wpisuje się w realizacja zadań wynikających z dokumentu Polityka Rowerowa Miasta Zabrze - programu rozwoju szlaków i infrastruktury rowerowej oraz popularyzowanie aktywnej mobilności miejskiej (komunikacja zbiorowa, ruch pieszy i rowerowy).

Atrakcyjność lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych

W naszym mieście konsekwentnie rozwijana jest baza sportowo-rekreacyjna. W Zabrzu podejmowane są działania mające na celu modernizowanie i remontowanie istniejących obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz budowę nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Tworzenie miejsc aktywnej rekreacji dla mieszkańców w dzielnicach jest również bardzo ważnym czynnikiem mającym wpływ na atrakcyjność oferty w dziedzinie szeroko pojętego sportu.
Na obszarze miejskim w 2020 r. znajdowało się 54 placów zabaw, 15 siłowni zewnętrznych, 5 placów do jazdy na rolkach, 26 boisk wielofunkcyjnych oraz 1 tor rowerowy typu pumptruck dla rowerzystów, rolkarzy i deskorolkarzy.

Tabela. Wykaz zadań prowadzonych w 2020 r. przez Wydział Inwestycji związanych z budową lub modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych

Sale gimnastyczne oraz inne obiekty sportowo – rekreacyjne, inwestycje realizowane w 2020 r.							
Lp.	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy zadania	Numer zadania	Koszt inwestycji	Wykonanie za 2020	Wykonanie z lat poprzednich	Zaplanowano na lata przyszłe
1	Budowa sali gimnastycznej przy ZS-P 8 ul. Badestinusa	Budowa nowej sali gimnastycznej wraz z łącznikiem oraz zapleczem sanitarno-socjalnym. Zakup wyposażenia sportowego.	WI/WI/15/14	6 009 244,56 zł	1 018 027,65 zł	4 991 216,91 zł	-
2	Budowa sali gimnastycznej przy ZSSPORT ul. Płaskowickiej	Wybudowanie nowej sali gimnastycznej wraz z zapleczem sanitarno-socjalnym, łącznikami i oraz infrastrukturą towarzyszącą, budowa parkingu. Dostawa wraz z montażem specjalistycznego sprzętu gimnastycznego.	WI/WI/21/16	18 984 887,87 zł	5 382 128,81 zł	13 602 759,06 zł	-
3	Przebudowa boiska treningowego i budowa tymczasowej hali namiotowej na terenie byłego Stadionu KS Koksownik wraz z zapleczem	Przebudowa boiska treningowego i budowa tymczasowej hali namiotowej na terenie byłego Stadionu KS Koksownik wraz z zapleczem	WI/WI/57/20	9 747 925,21 zł	97 498,21 zł	-	9 650 427,00 zł
4	Modernizacja istniejącego boiska asfaltowego na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 w Zabrzu przy ul. Gwareckiej 13	Modernizacja istniejącego boiska asfaltowego polegającego na położeniu nawierzchni poliuretanowej z malowaniem linii na boisku o wymiarach 24x12 wraz z wymianą słupków do koszykówki oraz piłki siatkowej oraz montażem piłkochwytów .	WI/WI/53/20	300 000,00 zł	7 380,00 zł	-	292 620,00 zł
5	Skatepark przy SP nr 18 przy ul. Olchowej 2	Zakres prac : - rozebranie starego boiska betonowego ; - przygotowanie nawierzchni pod urządzenia skateparku; - dostawa i montaż urządzeń skateparku; - wykonanie ścieżki dojścia/dojazdu do placu.	WI/WI/54/20	500 000,00 zł	18 081,00 zł	-	481 919,00 zł
Razem:				**35 542 057,64 zł**	**6 523 115,67 zł**	**18 593 975,97 zł**	**10 424 966,00 zł**

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów

Budowa i modernizacja sal gimnastycznych i innych dużych obiektów sportowo rekreacyjnych w Zabrzu:

- Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Sportowych przy ul. Płaskowickiej,
- Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8, ul. Badestinusa,
- Modernizacja Hali Widowiskowo Sportowej MOSiR Zabrze, przy ul. Matejki, wymiana nawierzchni,
- Przebudowa boiska treningowego i budowa tymczasowej hali namiotowej na terenie byłego Stadionu KS Koksownik wraz z zapleczem.

Fotografia. Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych w Zabrzu przy ul. Płaskowickiej 2

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego
Sala gimnastyczna przy ul. Płaskowickiej 2 została wybudowana głównie z myślą o dzieciach i młodzieży trenującej gimnastykę sportową. Zastosowane standardy pozwalają organizować w obiekcie zawody sportowe, w tym także Mistrzostwa Europy. Łączny koszt inwestycji wyniósł prawie 19 mln zł Roboty budowlane kosztowały 16 887 918 zł, a 2 036 674 zł przeznaczono na wyposażenie i sprzęt gimnastyczny, który został zakupiony w 2020 r. Na realizację inwestycji miasto Zabrze pozyskało 8 mln zł dofinansowania z Ministerstwa Sportu. Budynek przy ul. Płaskowickiej składa się z trzech poziomów i nie posiada barier architektonicznych, z myślą o osobach z niepełnosprawnościami zainstalowana została tu m.in. winda. Powierzchnia całkowita sali wynosi 3 370 m2, w tym część użytkowa to 2 516 m2. Widownia sali liczy 212 miejsc i znajduje się powyżej poziomu wykorzystywanego przez zawodników. Pod widownią znajduje się duży magazyn na sprzęt sportowy. W nowej hali mieszczą się także cztery duże szatnie dla uczniów/zawodników wraz z sanitariatami. W obiekcie znajdują się również: pokoje trenerskie, pokój fizjoterapeuty, gabinet pielęgniarki szkolnej, gabinet masażysty, trzy mniejsze salki treningowe, z czego dwie posiadają lustra i są salkami baletowymi.

Fotografia. Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych w Zabrzu przy ul. Płaskowickiej 2

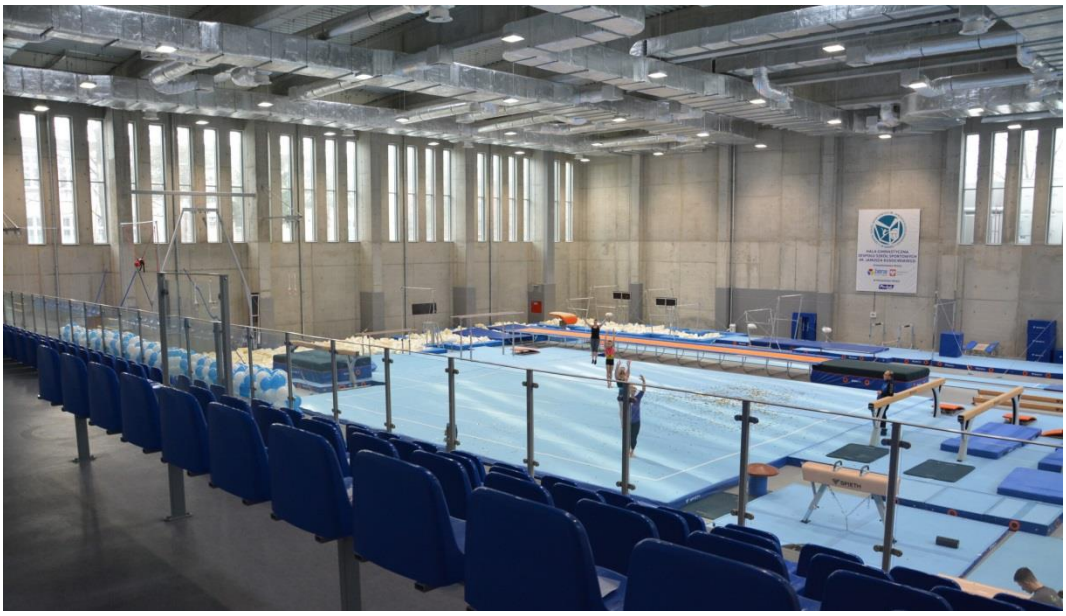

Źródło: https://miastozabrze.pl

Fotografia. Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8, ul. Badestinusa

Źródło: https://miastozabrze.pl

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2020-2021 oddano do użytku nową salę gimnastyczną wybudowaną przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8 w Grzybowicach. Zakres robót obejmował budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 1161,94 m^2 wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Koszt całej inwestycji wyniósł ponad 5,5 mln zł.

Przebudowa boiska treningowego i budowa tymczasowej hali namiotowej na terenie byłego Stadionu KS Koksownik wraz z zapleczem

Miasto Zabrze pozyskało z Ministerstwa Sportu i Turystyki 3 mln zł. dofinansowania na przebudowę byłego stadionu piłkarskiego klubu sportowego "Koksownik" przy ul. Rataja oraz budowę zadaszenia i zaplecza. Utworzenie infrastruktury sportowej dedykowanej uczniom III Liceum Ogólnokształcące oraz uczestnikom Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze będzie możliwe dzięki pozyskaniu przez miasto pod koniec 2019 r. terenów należących wcześniej do Jastrzębskiej Spółki Węglowej KOKS S.A.

Wniosek o dofinansowanie złożony został w ramach Programu budowy zadaszeń boisk piłkarskich – Edycja Pilotażowa (Ministerstwo Sportu i Turystyki).
Prognozowana data zakończenia realizacji inwestycji to 29 października 2021.
Projektowana przebudowa byłego boiska Koksownik Zabrze ma na celu stworzenie całorocznego boiska treningowego nawierzchni z sztucznej trawy przykrytego halą pneumatyczną o następującej charakterystyce :

- boisko treningowe o wymiarach 105 x 68 m (wymiar obszaru sztucznej trawy 115 x 74 m)
- hala pneumatyczna o wymiarach 115 x 74 m (pokrywającą boisko wraz z offsetem)
- instalacja wentylacyjno – grzewcza boiska wraz z zasilaniem ze źródła ciepła
- instalacja nawadniania boiska wraz zestawem pomp zasilana ze wodociągu ulokowanego na działce
- instalacja drenażu boiska wraz z instalacją zbiorczą oraz zbiornikiem bezodpływowym
- instalacja oświetlenia przyległego terenu z przyłącza elektrycznego.

Planowany koszt realizacji inwestycji to ponad 9,5 mln zł.

Rysunek. Wizualizacja hali namiotowej na terenie byłego Stadionu KS Koksownik przy ul. Rataja

Źródło: https://miastozabrze.pl

Modernizacja hali MOSIR w Zabrzu.

W ramach prowadzonego remontu hali wymieniona została nawierzchnia. Zakres wykonanych prac obejmował: demontaż istniejącej nawierzchni wraz z jej utylizacją; wykonanie gniazd dla bramek piłkarskich; wykonanie maty elastycznej oraz instalację sztucznej trawy IV generacji. Nowa nawierzchnia ma wymiary 100 metrów na 50 metrów czyli pełnowymiarowego boiska do gry w piłkę nożną, które zostało wyposażone w dwie bramki o wymiarach 7,32 m. na 2,44 m. Na tej powierzchni też zostały wydzielone trzy mniejsze boiska wyposażone w sześć bramek o wymiarach 3 m na 2 m. Na modernizację obiektu miasto pozyskało dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki w wysokości ponad 800 tys. zł.

Tabela. Obiekty sportowo – rekreacyjne, inwestycje realizowane w ramach ZBP w 2020 r.

Obiekty sportowo – rekreacyjne, inwestycje realizowane w ramach ZBP w 2020 r.							
Lp.	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy zadania	Numer zadania	Koszt inwestycji	Wykonanie za 2020	Wykonanie z lat poprzednich	Zaplanowano na lata przyszłe
Zabrzański Budżet Partycypacyjny 2018 - 2019							
1	Budowa ogólnodostępnego boiska piłkarskiego w Mikulczycach o wym. 25m × 50m ze sztuczną murawą	Budowa ogólnodostępnego boiska piłkarskiego w Mikulczycach o wym. 25m × 50m ze sztuczną murawą	WI/WI/35/18	468 235,22	457 056,59	11 178,63	-
2	Lodowisko, rolkowisko i muszla koncertowa - Zabrzańskie Centrum Kultury i Sportu przy basenie Aquarius - etap II	Kontynuacja projektu ZBP 2018 P0076: - budowa drogi dojazdowej do lodowiska; - budowa muszli koncertowej - wykonanie instalacji wodociągowej; - wykonanie instalacji elektrycznej.	WI/WI/01/19	400 131,63	360 156,63	39 975,00	-
Zabrzański Budżet Partycypacyjny 2020							
3	Budowa boiska do piłki nożnej wraz z bieżnią i skocznią w dal przy Szkole Podstawowej nr 14 w Zabrzu, ul. Gdańska 10 - II etap	Realizacja II etapu prac: Odwodnienie terenu; Przygotowanie podbudowy boiska mini do piłki nożnej o wym. 23x38m=874 m2 wraz z bieżnią 4 torową prostą 60m i skocznią w dal; Zamontowanie wokół obiektu 12 ławek oraz montaż 4 koszy; Wykonanie oświetlenia oraz montaż monitoringu; Ułożenie chodników	WI/WI/17/20	216 085,55	216 085,55	-	-
4	Modernizacja boiska do gry w piłkę nożną i budowa kortu tenisowego oraz wybrukowanie alejki. Monitoring	Modernizacja istniejącego mini boiska do gry w piłkę nożną; Przystosowanie boiska na kort tenisowy; Montaż piłkochwytów; Brukowanie ścieżki 80m; Monitoring wizyjny placu zabaw i siłowni; Montaż ławki z fundamentem 2 szt.	WI/WI/29/20	168 450,00	18 450,00	-	150 000,00
5	Budowa boiska do gry w piłkę nożną przy Szkole Podstawowej nr 1 w Zabrzu, ul. Sportowa 5 . I etap	1. System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 1400m2 2. System boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą o powierzchni 900 m2 3. Roboty ziemne oraz drenaż	WI/WI/34/20	298 000,00	12 800,00	-	285 200,00
Razem:				**1 550 902,40**	**1 064 548,77**	**51 153,63**	**435 200,00**

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów

Fotografia. Boisko sportowe w Mikulczycach przy ul. Gabrieli Zapolskiej 43

Źródło: https://miastozabrze.pl

Fotografia. Boisko do piłki nożnej przy Szkole Podstawowej nr 14 w Zabrzu, ul. Gdańska 10

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Tabela. Lista klubów i stowarzyszeń sportowych w Zabrzu

Lista klubów i stowarzyszeń sportowych w Zabrzu				
Lp.	Nazwa	Dane teleadresowe	Sekcja	Dzielnica
1.	Fundacja Górnika Zabrze	ul. Roosevelta 81, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 26, (32) 271 05 30	piłka nożna	Centrum Południe
2.	Stowarzyszenie GKS Walka Zabrze	na ul. Jaskółcza 40 i Guido 41-800 Zabrze	piłka nożna	Guido
3.	Górnik Zabrze Handball Sp. z o.o.	ul. Wolności 406, 41-800 Zabrze tel. (32) 274 50 15	piłka ręczna	Centrum Południe
4.	Górnik Zabrze S.S.A.	ul. Roosevelta 81, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 26, (32) 271 05 30	piłka nożna	Centrum Południe
5.	Grodzki Szkolny Związek Sportowy w Zabrzu	ul. Daleka 2, 41-811 Zabrze tel. (32) 271 43 54, 516 171 608,		Makoszowy
6.	Klub Sportowy Fux Zabrze	ul. M. Archanioła 2/1, 41-800 Zabrze tel. 501 036 163	kick-boxing	Centrum Południe
7.	Klub Sportowy Iskra Zabrze	ul. Wolności 392, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 24 53	gimnastyka sportowa	Centrum Południe
8.	Klub Sportowy MOSiR Sparta Zabrze	ul. 66a, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 34 34	piłka nożna	Mikulczyce
9.	Klub Sportowy MOSiR Stal Zabrze	ul. Bytomska 2B, 41-800 Zabrze tel. 660 309 730	piłka nożna	Zandka
10.	Klub Tenisowy Zabrze	ul. Piłsudskiego 83, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 48 13	tenis ziemny	Centrum Południe
11.	Klub Sportowy Olimp Zabrze	ul. Wolności 315, 41-800 Zabrze tel. 501 585 311	kulturystyka, fitness	Centrum Południe
12.	Klub Sportowy Piast Pawłów	ul. Jana Łaskiego 26, 41-809 Zabrze tel. 536 204 267	piłka nożna	Pawłów
13.	Klub Sportowy Sambo Zabrze	ul. Zamenhofa 11/6, 41-813 Zabrze tel. 508 304 687	sambo sportowe	Helenka
14.	Klub Sportowy Zabrze – Grzybowice	ul. Traktorzystów 1, 41-814 Zabrze tel. 503 460 266	piłka nożna	Grzybowice
15.	Kobiecy Klub Sportowy Zabrze	ul. A. Mickiewicza 66a, 41-807 Zabrze tel. 531-261-177	piłka nożna	Mikulczyce
16.	Miejski Klub Pływacki Zabrze	ul. Gagarina 2, 41-808 Zabrze tel. 696 645 521	pływanie, ratownictwo sportowe	Osiedle Mikołaja Kopernika

17.	Międzyszkolny Klub Sportowy Zabrze	ul. Piłsudskiego 58, 41-800 Zabrze tel. (32) 276 50 80, 607 362 559	koszykówka	Centrum Południe
18.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Dziesiątka	ul. F. Chopina 26, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 11 77	piłka siatkowa, koszykówka, wspinaczka halowa, tenis stołowy, aerobik badminton	Mikulczyce
19.	Towarzystwo Sportowe ASY Sparta Zabrze	3 maja 118/R3 41-800 Zabrze tel. 607 576 678	piłkę ręczną	Centrum Południe
20.	Młodzieżowy Klub Sportowy Zaborze	ul. Wyciska 5A, 41-806 Zabrze tel. (32) 376 42 10	piłka nożna	Zaborze Północ
21.	Młodzieżowy Klub Sportowy Zabrze - Kończyce	ul. Karłowicza 10, 41-800 Zabrze tel. 607 397 560	piłka nożna	Centrum Południe
22.	Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska – Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Gumisie	ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 47 32	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Biskupice
23.	Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska – Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Komety	ul. M. Konopnickiej 3, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-02-15	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe
24.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła - nasz dom”	ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 47 32	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Biskupice
25.	Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Wielka Flota Zjednoczonych Sił	ul. Dworcowa 9/16, 41-800 Zabrze tel. 730 233 666	organizator podwórkowych turniejów piłkarskich, szkółka alpinistyczna	Centrum Północ
26.	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej Splot - Sport	ul. Kruczkowskiego 31, 41-813 Zabrze tel. (32) 272 25 25, 693 697 069,	piłka siatkowa, piłka nożna, tenis stołowy, siłownia, piłkarzyki stołowe (trambambula)	Helenka
27.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Pogoń 1945 Zabrze	ul. Wolności 406/101, 41-800 Zabrze tel. 606 730 604	piłka ręczna	Zaborze Północ
28.	Stowarzyszenie Sport-Med	ul. Jana Brzechwy 2/1, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 71 21, 601 466 764	tenis ziemny	Mikulczyce
29.	Stowarzyszenie Volleyball MOSiR Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 606 155 341	siatkówka	Centrum Południe
30.	Stowarzyszenie Wspierania Sportu Młodzieżowego Promotor	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 512 234 676	piłka nożna, koszykówka	Centrum Południe
31.	Szkolny Klub Sportowy Gwarek Zabrze	ul. 1 Maja 12, 41-800 Zabrze tel. (32) 278 46 54	piłka nożna	Centrum Południe
32.	Śląski Okręgowy Związek Kulturystyki, Fitness i Trójboju Siłowego	ul. Wolności 315, 41-800 Zabrze tel. 603 193 850		Centrum Południe
33.	Śląski Związek Piłki Nożnej Podokręg Zabrze	ul. Wolności 426/2, 41-806 Zabrze tel. (32) 271 10 34		Zaborze Północ

34.	Śląski Związek Szachowy w Katowicach	ul. Kossaka 23, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 01 23, 509 677 202		Biskupice
35.	Śląski Związek Tenisowy w Zabrzu	ul. Piłsudskiego 83, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 48 13		Centrum Południe
36.	Śląskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Płetwonurków	ul. Broniewskiego 12/37, 41-800 Zabrze tel. 601 461 220, 601 328 400	zajęcia pływackie, nauka nurkowania	Centrum Południe
37.	Śląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Oddział Miejski w Zabrzu	ul. Opolska 30a/10, 41-800 Zabrze tel. 503 011 352	Delfiny oraz sekcja Młodych Ratowników WOPR	Centrum Południe
38.	Towarzystwo Pływackie Weteran Zabrze	ul. Św. Jana 4a/4, 41-803 Zabrze tel. (32) 274 50 91	pływanie	Biskupice
39.	Uczniowski Klub Sportowy ,,Trampkarz 22”	ul. Bytomska 94, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 43 02, 515 153 995	piłka nożna, judo, hokej na trawie, sambo	Biskupice
40.	Uczniowski Klub Sportowy „31 Rokitnica” Zabrze	ul. Jordana 7, 41-808 Zabrze tel. (32) 272 21 09	piłka ręczna	Rokitnica
41.	Uczniowski Klub Sportowy Anagram	ul. Gen. Wł. Andersa 64, 41-800 Zabrze tel. (32) 272 22 22	scrabble	Rokitnica
42.	Uczniowski Klub Sportowy Europejska Federacja Yoshinkan Aikido	ul. Leśna 63, 41-807 Zabrze tel. 792 212 920	aikido, shinkendo	Mikulczyce
43.	Uczniowski Klub Sportowy G12 Zabrze	ul. Niemcewicza 1, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 19 34	tenis stołowy, badminton, kolarstwo MTB, szachy	Centrum Południe
44.	Uczniowski Klub Sportowy Gwarek Zabrze	ul. Bytomska 100 D, 41-803 Zabrze tel. 697 616 767	piłka nożna	Biskupice
45.	UKS Szach Mat Zabrze	ul. Wolności 266, 41-800 Zabrze tel. (32) 273 80 32, 606 407 596	szachy	Centrum Południe
46.	Uczniowski Klub Sportowy Olimpia Zabrze	ul. Gdańska 10, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 61 80, 693 102 634	lekka atletyka	Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego
47.	Uczniowski Klub Sportowy Quo Vadis Makoszowy w Zabrzu	ul. Daleka 2, 41-811 Zabrze tel. 601 886 924	tenis stołowy, akrobatyka sportowa, piłka nożna, piłka siatkowa, hokej na trawie, badminton	Makoszowy
48.	Uczniowski Klub Sportowy Spartakus Zabrze	ul. Olchowa 2, 41-806 Zabrze tel. (32) 271 55 01, 661 955 705	siatkówka, koszykówka	Zaborze Północ
49.	Uczniowski Klub Sportowy Taekwondo w Zabrzu	ul. Św. Urbana 3/1, 41-800 Zabrze mail:pumaandrzej@op.pl	taekwondo	Centrum Południe

50.	Uczniowski Klub Sportowy Trójka	ul. Sienkiewicza 33, 41-800 Zabrze tel. 784 374 663	tenis ziemny	Centrum Południe
51.	Uczniowski Klub Sportowy Trzynastka w Zabrzu	ul. Wajdy 7, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 32, 785 695 675	siatkówka, futsal, judo	Centrum Północ
52.	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Jedynka Zabrze	ul. Sportowa 5, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-37-69	pływanie, koszykówka, narciarstwo zjazdowe	Guido
53.	Zabrzański Klub Karate Kyokushin	ul. Ligenzy 31, 41-800 Zabrze tel. 501 868 273, (32) 230 49 71	karate kyokushin	Maciejów
54.	Zabrzański Klub Karate Kyokushinkai	ul. Klimasa 2/6, 41-800 Zabrze tel. 793 751 277	karate	Centrum Południe
55.	Zabrzańskie Stowarzyszenie Cheerleaders ENERGY	ul. 3-go Maja 92/1, 41-800 Zabrze tel. 518 389 370	Senior, Nuclear, Junior, Nitro, Mini Mini	Guido
56.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Zabrze	ul. Wolności 350A, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 10 06	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe
57.	Klub Jeździecki "Nowy Dwór"	ul. Webera 19, 41-800 Zabrze	jeździectwo	Centrum Południe
58.	Uczniowski Klub Sportowy "Piętnastka"	ul. Czołgistów 1, 41-800 Zabrze	zajęcia sportowo - rekreacyjne	Centrum Południe
59.	Stowarzyszenie Sportów Walki "MMA Warriors Zabrze"	ul. Struzika 4a/7, 41-800 Zabrze	sporty walki, MMA	Zaborze Północ
60.	Zabrzańskie Towarzystwo Triathlonowe	ul. Mickiewicza 56, 41-800 Zabrze,	triathlon	Mikulczyce
61.	Klub Sportowy ADVPOLAND.PL	Plac Wolności 4/2, 41-800 Zabrze	sport motocyklowy	Centrum Północ
62.	Olimpia Athlete Promotions Bodybuilding & Fitness	ul. Banachiewicza 15 A, 41-800 Zabrze	sporty siłowe, fitness	Osiedle Mikołaja Kopernika
63.	Towarzystwo Sportowe Temida Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Centrum Południe
64.	Stowarzyszenie turystyczno - sportowe "Klub Kolarski WD-40 Biker”	ul. Nad Kanałem 34 B, 41-800 Zabrze,	kolarstwo	Centrum Północ
65.	Klub Strzelecki Energetyk przy Elektrociepłowni Zabrze S.A.	ul. Wolności 416, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Zaborze Północ
66.	Klub Jeździecki "Victor"	ul. Wolności 209/3, 41-800 Zabrze,	jeździectwo	Centrum Północ
67.	Związek Strzelectwa Praktycznego w Zabrzu	ul. Janika 7, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Zaborze Południe
68.	Turystyczny Klub Żeglarski "Kornelius" Zabrze	ul. Struzika 6, 41-800 Zabrze,	żeglarstwo	Zaborze Północ
69.	UKS Akademia Futbolu Zabrze	ul. Matejki 17c/10, 41-800 Zabrze	piłka nożna	Centrum Południe
70.	Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń"	ul. Damrota 33, 41-800 Zabrze,	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe

71.	Stowarzyszenie Teobike Racing Team	ul. Wiarusów 14, 41-800 Zabrze,	kolarstwo MTB	Centrum Południe
72.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Górnik Zabrze	ul. Brodzińskiego 11/10, 41-800 Zabrze, tel. 609-122-970,	piłka ręczna	Centrum Południe
73.	Klub sportowy Multisport	ul. Gagarina 2, 41-808 Zabrze tel. 512-230-6571	piłka nożna, tenis, badminton	Osiedle Mikołaja Kopernika
74.	Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Champions Zabrze	ul. Struga 5, 41-800 Zabrze tel. 731-823-623	piłka nożna	Centrum Południe
75.	Klub Żeglarski Stal	ul. Żółkiewskiego 17/5 41-800 Zabrze		Centrum Południe
76.	Stowarzyszenie „Brave Volley”	ul. Hermisza 6b/15 41-819 Zabrze	siatkówka	Centrum Północ
77.	Zabrzański Klub Karate BUSHIDO	ul. Królewska 4 41-800 Zabrze	karate	Centrum Południe
79.	Stowarzyszenie IRIMI Centrum Południe	ul. Klonowa 15/6 41-800 Zabrze		
80.	Klub Sportowy Śląskie Harpagany	ul. Skarbnika 1/7 41-806 Zabrze		Zaborze Południe
81.	Klub Jeździecki Maciejówka MOSiR Zabrze	ul. Srebrna 10 41-819 Zabrze		Maciejów
82.	Stowarzyszenie Cheerleaders „Fighters Elite”	ul. Rataja 3/2 41-800 Zabrze		Guido

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

W 2020 roku w Zabrzu funkcjonowały 82 kluby i stowarzyszenia sportowe, z czego 49 otrzymało dotację z miasta. Poniżej lista klubów i stowarzyszeń, które otrzymały dotację na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w 2020 roku:

1. Fundacja Górnika Zabrze
2. Górnik Zabrze Piłka Ręczna S.A.
3. Grodzki Szkolny Związek Sportowy w Zabrzu
4. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Gliwickiej
5. Klub Jeździecki Maciejówka MOSiR Zabrze
6. Klub Sportowy Fux Zabrze
7. Klub Sportowy Iskra Zabrze
8. Klub Sportowy MOSiR Sparta Zabrze
9. Klub Sportowy MOSiR Stal Zabrze
10. Klub Sportowy Multisport
11. Klub Sportowy Piast Pawłów
12. Klub Sportowy Zabrze Grzybowice
13. Klub Tenisowy Zabrze
14. Kobiecy Klub Sportowy Zabrze
15. Miejski Klub Pływacki Zabrze
16. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Dziesiątka
17. Młodzieżowy Klub Sportowy Zaborze Zabrze
18. Młodzieżowy Klub Sportowy Zabrze-Kończyce

19. Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska-Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Gumisie
20. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wawrzyńca
21. Stowarzyszenie Cheerleaders Fighters Elite
22. Stowarzyszenie Irimi
23. Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej Splot-Sport w Zabrzu
24. Stowarzyszenie Nasza szkoła – Nasz dom Rodziców, Opiekunów, Przyjaciół Dzieci i Młodzieży przy szkole Podstawowej Nr 40
25. Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Górnik Zabrze
26. Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Pogoń 1945 Zabrze
27. Stowarzyszenie pomocna Dłoń Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej i Ich Bliskich przy Szkole Podstawowej Nr 38 Specjalnej w Zabrzu
28. Stowarzyszenie Volleyball MOSiR Zabrze
29. Stowarzyszenie Wspierania Sportu Młodzieżowego Promotor
30. Stowarzyszenie Zabrzański Klub Bokserski Boks Zabrze
31. Szkolny Klub Sportowy Gwarek Zabrze
32. Śląskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Płetwonurków
33. Śląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (Oddział Miejski Zabrze)
34. Taneczny Klub Sportowy GCT
35. Uczniowski Klub Sportowy 31 Rokitnica Zabrze
36. Uczniowski Klub Sportowy Akademia Futbolu Zabrze
37. Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Champions
38. Uczniowski Klub Sportowy Europejska federacja Yoshinkai Aikido
39. Uczniowski Klub Sportowy Olimpia Zabrze
40. Uczniowski Klub Sportowy Quo Vadis Makoszowy
41. Uczniowski Klub Sportowy Spartakus Zabrze
42. Uczniowski Klub Sportowy Szach Mat Zabrze
43. Uczniowski Klub Sportowy Taekwon-do Zabrze
44. Uczniowski Klub Sportowy Trampkarz 22
45. Uczniowski Klub Sportowy Trójka
46. Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Jedynka Zabrze
47. Zabrzański Klub Karate Kyokushinkai
48. Zabrzańskie Stowarzyszenie Cheerleaders Energy
49. Zabrzańskie Towarzystwo Triathlonowe

Zabrzański Kompleks Rekreacji

W Zabrzu są dwa baseny kryte zarządzane przez miejską jednostkę: Zabrzański Kompleks Rekreacji.

Oferuje ona swoim klientom następujące obiekty sportowo-rekreacyjne:

- AQUARIUS KOPERNIK, al. Korfantego 18,
  W ofercie znajduje się m.in. basen sportowy, basen rekreacyjny, jacuzzi, brodzik oraz Strefa SPA.
- AQUARIUS, plac Krakowski 10,
  W ofercie znajduje się m.in. grota solna, sauna sucha i mokra, bicze szkockie oraz sala gimnastyczna.

W 2020 r. w związku z pandemią obiekty były częściowo zamknięte. Możliwe były treningi członków kadry narodowej związków sportowych.

Fotografia. Budynek ZKR - AQUARIUS, plac Krakowski 10,

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Basen kryty AQUARIUS, plac Krakowski 10

Źródło: https://miastozabrze.pl/

WZMACNIANIE DZIAŁAŃ W RAMACH AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ (CEL STRATEGICZNY C6)

Działania podejmowane dziedzinie pomocy społecznej mają na celu przede wszystkim umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, gdy nie są w stanie ich pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej realizowane jest w Zabrzu poprzez:

- minimalizację problemów społecznych,
- minimalizację wykluczenia społecznego seniorów,
- minimalizację zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta,
- placówki służby zdrowia i usług zdrowotnych o zasięgu lokalnym.

Realizacja zadań dot. pomocy społecznej leży w kompetencjach Miasta oraz następujących miejskich jednostek organizacyjnych:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych,
- Domy Pomocy Społecznych nr 1, 2, 3,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych,
- Centrum Rozwoju Rodziny

Fotografia. Dom Pomocy Społecznej nr 2 w Zabrzu przy ul. Jaskółczej 11

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Minimalizacja problemów społecznych

Na zadania w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej w 2020 roku wydatkowano ogółem środki na poziomie ponad 79,7 mln zł, w tym realizacja wydatków bieżących zamknęła się kwotą blisko 73,6 mln zł, zaś na wydatki majątkowe przeznaczono kwotę ponad 6,1 mln zł.

Zadania realizowane w zakresie pomocy społecznej przez Miasto Zabrze w 2020 r. to m.in.:

- zapewnienie opieki osobom w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorym – środki przeznaczone w omawianym okresie na te działania to kwota ponad 14,7 mln zł. Przedmiotowe działania prowadzone są przez trzy Domy Pomocy Społecznej będące jednostkami organizacyjnymi Miasta oraz niepubliczny Dom Pomocy Społecznej, który na realizację tego zadania otrzymuje od Miasta dotację. W 2020 r. zapewniono opiekę dla 393 osób w ww. placówkach. Miasto przeznaczyło kwotę 1,6 mln zł dla zapewnienia opieki i pomocy osobom przewlekle chorym w zakresie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, rehabilitacji, profilaktyki i edukacji zdrowotnej poprzez dofinansowanie dla stowarzyszeń realizujących te zadania. W ramach wyżej wymienionych działań zawarto aż 33 umów na udzielanie pomocy przez stowarzyszenia,
- zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz kompleksowej pomocy w wychodzeniu z bezdomności – na to zadanie wydatkowano kwotę niewiele ponad 1,4 mln zł, w tym zawarto 6 umów na zapewnienie miejsc w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet, Przytulisku w Domu Pokora i Chrześcijańskim Stowarzyszeniu Dobroczynnym – w trakcie 2020 roku 311 osób skorzystało z ww. miejsc. Zapewnione zostały też miejsca (za kwotę 891 tys. zł) w domach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie:
  - trzy mieszkania chronione dla osób bezdomnych – łącznie dla 6 osób,
  - Dom Noclegowy – jednorazowo dla 28 osób,
  - Ogrzewalnia – jednorazowo dla 28 osób.
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom korzystającym z 5 świetlic środowiskowych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, gdzie udostępniono 98 miejsca dla zabrzańskich dzieci – na ten cel wydatkowano blisko 700 tys. zł,
- wydawanie decyzji o przyznanie dodatku mieszkaniowego i energetycznego – zadanie prowadzone przez jednostkę Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych, która w roku 2020 wydała:
  - 4 814 decyzji przyznających dofinansowanie dodatku mieszkaniowego na kwotę 8,3 mln zł,
  - 2 664 decyzje przyznających dofinansowanie dodatku energetycznego na kwotę 231 tys. zł,
- przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców Zabrza prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – wydatki na działania w 2020 roku wyniosły ponad 29,8 mln zł, z czego m.in.:
  - wypłacono zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w kwocie ponad 4,5 mln zł,
  - wypłacono zasiłki stałe – w kwocie prawie 4 mln zł – dotacja z Budżetu Państwa. W ramach realizacji tego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wypłacił 9 311 świadczeń,
  - zapewniono posiłki dla potrzebujących w ramach Rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – wykonanie ogółem w kwocie 3,6 mln zł, z czego kwota ponad 1,6 mln zł to wkład własny Miasta. W ramach tego zadania wydano 146 837 świadczeń

na dożywianie, którymi objęto osoby dorosłe w placówkach dla osób bezdomnych, rodziny o niskim dochodzie – w formie posiłku lub zasiłku celowego oraz dzieci i młodzież w placówkach szkolnych, przedszkolnych i świetlicach,

- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy – zapewniono miejsca dla 20 przewlekle, psychicznie chorych osób – poniesione wydatki to kwota prawie 457 tys. zł,
- bieżące funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, gdzie wydatkowano kwotę 12,1 mln zł.

Fotografia. Budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu przy ul. 3 Maja

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

- W 2020 roku prowadzono także projekty współfinansowane ze środków unijnych:
  - Drogowskaz - na projekt wydatkowano kwotę ponad 1,2 mln zł, w tym środki na poziomie 207 tys. zł stanowiły wkład własny Miasta,
  - Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych. Kwota wykonania w 2020 r. to ponad 5,1 mln zł.
  - Program aktywności lokalnej dzielnicy Zandka (zadanie bieżące) – wykonanie w wysokości 215,2 tys. zł,
  - Program aktywności lokalnej dzielnicy Zandka (zadanie majątkowe) – wykonanie w wysokości blisko 48 tys. zł,
  - Centrum Wsparcia Rodziny - Rozwój usług społecznych na terenie Zabrza – wydano środki w wysokości 45,3 tys. zł,
  - Centrum Usług Społecznych - poniesione wydatki to kwota 238,1 tys. zł,

- Jednocześnie w 2020 roku Miasto Zabrze zaplanowało w dziale pomocy społecznej następujące zadania majątkowe:
  - Zakupy inwestycyjne na potrzeby DPS 2 przy ul. Jaskółczej – wydatki na poziomie 35 tys. zł - dokonano zakupu pralnico – wirówki wolnostojącej,
  - Utworzenie palarni dla potrzeb mieszkańców DPS 3 – poniesiono wydatki w wysokości prawie 72,6 tys. zł,
  - Zakupy inwestycyjne dla potrzeb MOPR – zakupiono i zamontowano macierz wraz z dyskami celem zapewnienia ciągłości działania systemów informatycznych do obsługi zadań Jednostki – wykonanie w wysokości 66,5 tys. zł,
  - Zakup pierwszego wyposażenia do budynku usługowego Centrum Usług Społecznych przy ul. Stalmacha – poniesiono wydatki w wysokości 116,8 tys. zł.

Uczestniczenie w projektach organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej

W 2020 r. współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej przebiegała bezproblemowo. Ogłoszonych zostało 6 otwartych konkursów ofert, a organizacje pozarządowe zgłosiły 91 projektów. Następnie przygotowano 67 umów realizacji zadań publicznych w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej przez organizacje pozarządowe. Umowy podpisano z 58 organizacjami. Łączna kwota dofinansowania w 2020 roku wyniosła 7 920 470 zł, (6 746 370 zł w formie wspierania, 1 174 100 zł w formie powierzenia) o ponad 1,3 mln zł więcej niż w 2019 roku.

Tabela. Realizacja projektów w ramach otwartych konkursów w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej

Realizacja projektów w ramach otwartych konkursów w latach 2017 – 2020 w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej							
rok	ogłoszono		zgłoszono		realizowane		
	konkursy	zadania	oferty	oferenci	oferty	oferenci	kwota
2017	4	10	92	55	77	47	5 962 783 zł
2018	3	12	91	61	81	58	6 304 913 zł
2019	4	11	84	57	76	52	6 612 249 zł
2020	6	14	91	63	67	58	7 920 470 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z organizacjami pozarządowymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje szereg zadań z zakresu pomocy społecznej. Ośrodek uczestniczy w realizacji umów zawieranych z organizacjami po przeprowadzeniu konkursów przez Miasto Zabrze dotyczących: zapewnienia schronienia osobom bezdomnym i matkom z dziećmi, świadczenia usług opiekuńczych, zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej, pomocy żywnościowej. W 2020 r. we współpracy z MOPR, organizacje pozarządowe zrealizowały 4 projekty. Środki finansowe pochodziły z budżetu miasta oraz z Funduszu Solidarnościowego (przekazane Gminie przez Wojewodę Śląskiego). Łączna kwota dotacji wyniosła prawie 2,3 mln zł.

Tabela. Wykaz organizacji pozarządowych, które skorzystały ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2020 r.

Wykaz organizacji pozarządowych, które skorzystały ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2020 r.			
Lp.	nazwa oferenta	tytuł zadania	kwota dotacji
1.	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Modlitwa i Czyn”	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych (z obszaru miasta Zabrze w`2020 r.) „Razem możemy wszystko”	25 150 zł
2.	Polskie Towarzystwo Laryngektomowanych Górnośląski Oddział Rejonowy w Zabrzu	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć w formie zajęć świetlicowych, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych z terenu Zabrza (z obszaru miasta Zabrze w`2020 r.) „Chcę mówić tak jak Ty - Kontynuacja”	7 548 zł
3.	„Kuchnia Rodzina” Caritas Diecezji Gliwickiej	Realizacja posiłków dla podopiecznych MOPR w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”	1 560 420 zł
4.	Forum Organizacji Pozarządowych Działających Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, Chorych i Ich Rodzin ”Razem”	Realizacja zadania Asystent osobisty osób niepełnosprawnych	703 640 zł
Razem			2 296 758 zł

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

W 2020 roku miasto Zabrze prowadziło następujące zadania bieżące związane z ubóstwem, bezrobociem, problemami rodzinnymi oraz problemami dzieci:

- działania Powiatowego Urzędu Pracy – w 2020 roku na bieżące funkcjonowanie tej Jednostki przeznaczono ponad 5,6 mln zł. W powyższej kwocie środki na poziomie 512,2 tys. zł stanowiły dofinansowanie z Funduszu Pracy na pokrycie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników. Powiatowy Urząd Pracy prowadził również działania w ramach Programu Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom w myśl ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku

pracy. Wsparcie ze strony Programu pozwoliło m.in. na usprawnienie zadań tej Jednostki z zakresu pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej. Na ten cel wydatkowano kwotę 9,5 tys. zł. Ponadto Urząd Pracy realizował zadania związane z Tarczą Antykryzysową, której celem jest ochrona rynku pracy i zapewnienie wsparcia w postaci pożyczki lub dofinansowania firmom i organizacjom dotkniętym skutkami COVID-19. W 2020 roku przekazana została pomoc w kwocie przekraczającej 51 mln. zł a wsparcie uzyskało prawie 8 tys. podmiotów

Fotografia. Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu, Pl. Krakowski 9

Źródło: Archiwum UM

- orzekanie o niepełnosprawności realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – na które w 2020 roku zostały wydatkowane środki w wysokości 906,7 tys. zł. W omawianym okresie wydano 2 259 decyzji orzekających o stopniu niepełnosprawności dla osób dorosłych oraz 313 decyzji o stopniu niepełnosprawności dla dzieci,
- prowadzenie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych związane z obsługą osób niepełnosprawnych, wykonanie w 2020 roku to kwota 77,7 tys. zł,
- dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej – realizacja indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych – rozdysponowano na ten cel w 2020 roku kwotę 277,6 tys. zł,
- sprowadzanie repatriantów do kraju – zadanie w 2020 roku zapewniło zaadaptowanie trzech rodzin repatriantów przyjętych do kraju, dla których zostały pokryte koszty związane z bieżącym utrzymaniem ogółem w wysokości 379,3 tys. zł. Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Zabrze Miasto zobowiązało się do udzielenia zaproszonej rodzinie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia oraz pomocy materialnej na zagospodarowanie, utrzymanie i pokrycie kosztów zamieszkania do chwili uzyskania dochodów przez te rodziny,
- program „Zacznij i Ty – Kompleksowe programy wsparcia dla osób bezrobotnych”– na realizację uchwalonego Programu w Mieście przeznaczono w 2020 roku środki w wysokości 414,5 tys. zł. Celem projektu jest zmniejszenie bezrobocia poprzez wzrost aktywności zawodowej uczestników

oraz zmianę ich statusu na rynku pracy. W okresie od stycznia do lutego 2020 roku trwały działania mające na celu pozyskanie nowych uczestników projektu oraz organizację wsparcia dla osób zakwalifikowanych do udziału w projekcie w formie staży, szkoleń czy prac interwencyjnych. W ramach projektu ze wsparcia w postaci stażu skorzystały 44 osoby, z prac interwencyjnych skorzystało 12 osób, natomiast w szkoleniu wzięło udział 46 osób, w tym 11 osób uzyskało kwalifikacje dzięki projektowi,

- Program „Śląskie Kadry" – realizowany przez Domy Pomocy Społecznej. Celem projektu było bezpośrednie wsparcie domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie województwa śląskiego, w tym osób realizujących usługi społeczne w domach pomocy społecznej. Działania zaplanowane w projekcie miały na celu ochronę zdrowia i życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także pracujących w DPS, tj. osób zagrożonych skutkami epidemii COVID-19. Wydatki poniesione na ten cel wyniosły blisko 750 tys. zł,
- Program „Śląskie pomaga" – realizowany przez Domy Pomocy Społecznej. Celem projektu była ochrona zdrowia i życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób najbardziej zagrożonych skutkami epidemii COVID-19. Do grupy tej zaliczają się osoby: zamieszkujące i pracujące w placówkach realizacji usług zdrowotnych, opiekuńczych i pielęgnacyjnych, osoby starsze, u których zazwyczaj występują choroby przewlekłe bądź wieku starczego, z ograniczoną odpornością, osoby niepełnoprawne, które cierpią na szereg chorób współistniejących, pracownicy instytucji zapewniających całodobowa opiekę osobom starszym i niepełnosprawnym, którzy są narażeni na ryzyko choroby. Poniesione wydatki to kwota 133,5 tys. zł,
- Program „NFZ COVID 19" – realizowany przez Domy Pomocy Społecznej. Zadanie polegało na wypłacie dodatków do wynagrodzeń pracowników medycznych oraz zakupu środków ochrony osobistej dla personelu – wydatki na poziomie około 82 tys. zł.

Realizacja programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie miasta Zabrze

Program „Posiłek w Szkole i w domu" jest wsparciem finansowym gminy przy udziale środków własnych w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Takie rozwiązanie daje większą kontrolę nad niedożywieniem dzieci. Ze środków finansowych w ramach Programu wypłacane są zasiłki celowe na zakup posiłków oraz dofinansowane są zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność, niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku.

W roku 2020 w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu objął pomocą 4609 osób, w tym 524 dzieci skorzystało z gorących posiłków w przedszkolach, łącznie wydano 21 374 posiłki. 928 dzieci w wieku szkolnym było objęte dożywianiem w placówkach oświatowych łącznie 43 841 posiłków. Również 790 osób dorosłych korzystało z gorących posiłków realizowanych przez Kuchnię Rodzina Caritas Diecezji Gliwickiej. W skali roku zrealizowano 146 837 posiłków. Natomiast z zasiłków celowych na zakup posiłku skorzystały 1163 rodziny, którym łącznie w skali roku wypłacono 8335 świadczeń pieniężnych. Łączny koszt zadania w roku 2020 wyniósł ponad 3,5 mln zł z czego środki własne gminy wyniosły 1,5 mln zł , a dotacja Wojewody 2 mln zł.

Realizacja Programu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Program realizowany był ze środków PFRON, przyznanych uchwałą Rady Miasta z dnia 23 kwietnia 2020 roku. Grupę docelową stanowiły osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP Zabrze. W ramach udzielonego wsparcia w programie wypłacono 1 os. jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie 35 tys. zł oraz refundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 2 osób – za kwotę blisko 65 tys. zł. W 2020 roku złożone zostały dwa wnioski o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Wnioski rozpatrzono pozytywnie, jednak 1 wnioskodawca zrezygnował z podpisania umowy. W 2020 roku do Powiatowego Urzędu Pracy wpłynęły 3 wnioski o zwrot kosztów doposażenia stanowiska pracy osobie niepełnosprawnej na kwotę prawie 80 tys. zł. na stanowiska, a przyznano dofinansowanie utworzenie/doposażenie 2 stanowisk pracy. Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni wpływają na zwiększenie wskaźnika zatrudnienia oraz ograniczenia skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób długotrwale bezrobotnych.

Realizacja Programu na rzecz osób niepełnosprawnych

Celem Programu "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" realizowanego ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest usprawnienie codziennego życia osób z niepełnosprawnościami dzięki działaniom zapobiegającym wykluczeniu społecznemu. Program ma na celu poprawę jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia poprzez następujące działania:

- likwidację barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury,
- aktywizację zawodową,
- aktywizację społeczną,
- dostosowanie infrastruktury i likwidację barier transportowych.

Wspieranie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych

Na potrzeby realizacji projektu „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym” wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin przeprowadzono ankietę jakości i potrzeb z podziałem na dzielnice miasta. Na tej podstawie dokonano analizy następujących zasobów: likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się w tym obiektów sportowych, kultury, rekreacji, oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; dostosowania linii autobusowych i tramwajowych. Działania te jednoznacznie wskazały, iż we wszystkich dziedzinach życia naszego miasta należy systematycznie wprowadzać praktyczne rozwiązania, włączające osoby niepełnosprawne i ich rodziny, tak aby mogły one znaleźć tu miejsce do rozwoju i świadomego uczestnictwa.

W porównaniu do stanu z lat ubiegłych nastąpiła poprawa sfery życia osób niepełnosprawnych. W mieście prowadzone są działania polegające na likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury. Wzrosła dostępność budynków, przystosowane zostały m.in.: siedziba Powiatowego Urzędu Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Zabytkowa Kopalnia Guido, trasa dla osób z niepełnosprawnością ruchową, Muzeum Miejskie, Galeria Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, Muzeum Górnictwa Węglowego Park 12C, Muzeum Górnictwa Węglowego Budynek administracyjno-

biurowy, Dom Harcerza, budynek administracyjny Jednostki Gospodarki Nieruchomościami, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Telewizja miejska emituje programy dla osób niesłyszących, tłumaczenia w języku migowym.

W 2020 r. przeznaczono łącznie ponad 800 tys. zł; dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się. Z tej kwoty zrealizowano 151 wniosków z 197 złożonych na łączną kwotę dofinansowań blisko 600 tys. zł, w tym 14 wniosków na likwidacje barier architektonicznych na kwotę 192 tys. zł, 63 wnioski na likwidację barier technicznych na kwotę 288 tys. zł. oraz 74 wnioski na likwidację barier w komunikowaniu się na kwotę 115 tys. zł.

Realizacja projektów wspierających osoby z niepełnosprawnościami:

- Projekt „Drogowskaz”
  W 2020 r. do Projektu „Drogowskaz” dołączyła kolejna grupa osób niepełnosprawnych. Wraz z pozostałymi uczestnikami zrekrutowanymi w 2019 r., utworzyły grupę 30 osób, która czynnie uczestniczyła na przestrzeni roku w zaplanowanych działaniach. Działania te zostały utrudnione przez pandemię COVID-19, która sprawiła, że w okresie od połowy marca do końca czerwca 2020 r. zajęcia odbywały się jedynie w trybie zdalnym.

  W minionym roku niepełnosprawni uczestnicy projektu „Drogowskaz” mieli możliwość zwiększenia swoich umiejętności zawodowych, kompetencji i kwalifikacji dzięki uczestnictwu w kursach zawodowych - komputerowym ECDL, kursie obsługi wózków jezdniowych, czy kursie obsługi maszyn sprzątających. Część członków grupy uzyskała książeczki zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych, których posiadanie pozwoli im nie tylko na uzyskanie zatrudnienia, ale również może pomóc w zdobyciu prac dorywczych np. na promocjach, czy festynach przy przygotowywaniu i podawaniu posiłków.

  Regularnie raz w tygodniu odbywały się zajęcia z doradztwa indywidualnego, podczas których uczestnicy Projektu mieli możliwość uzyskania doraźnej pomocy w kwestiach poradnictwa zdrowotnego, czy socjalnego, będącego odpowiedzią na pojawiające się codzienne problemy. Celem projektu był wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników, w tym osób z niepełnosprawnościami. W sumie Programem zostało objętych 58 osób oraz ich otoczenie. Wśród uczestników nastąpił wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych. Ponadto u osób biorących udział w Programie nastąpiło:

  - zmniejszenie barier psychologicznych, społecznych i zdrowotnych przyczyniających się do izolacji społecznej
  - zwiększenie motywacji do zmiany sytuacji życiowej oraz wzrost samooceny
  - podniesienie umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
  - nabycie informacji na temat ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami

  Udział w projekcie przyczynił się do rozwoju społecznego, kulturalnego, zdrowotnego, edukacyjnego. W 2020 r. na projekt Drogowskaz – wydatkowano kwotę ponad 1,2 mln zł.

- Zacznij i Ty – kompleksowe programy wsparcia dla osób bezrobotnych
  Celem projektu było zmniejszenie bezrobocia poprzez wzrost aktywności zawodowej uczestników oraz zmianę ich statusu na rynku pracy. Projekt zakłada aktywizację osób bezrobotnych, w szczególności będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym osób z niepełnosprawnościami Uczestnicy będą mieli do dyspozycji następujące formy wsparcia:

doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, opracowanie i aktualizację indywidualnego planu działania, szkolenia i staże zawodowe. Okres realizacji projektu: od 01.2019 r. do 12.2020 r. Wartość projektu to ponad 1,1 mln zł.
Na realizację uchwalonego Programu przeznaczono w 2020 roku środki w wysokości 414,5 tys. zł.. W okresie od stycznia do lutego 2020 roku trwały działania mające na celu pozyskanie nowych uczestników projektu oraz organizację wsparcia dla osób zakwalifikowanych do udziału w projekcie w formie staży, szkoleń czy prac interwencyjnych. W ramach projektu ze wsparcia w postaci stażu skorzystały 44 osoby, z prac interwencyjnych skorzystało 12 osób, natomiast w szkoleniu wzięło udział 46 osób, w tym 11 osób uzyskało kwalifikacje dzięki udziałowi w projekcie.

- Projekt „Z Inkluzją na Ty – testowanie środowiskowego systemu wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną”
  Projekt realizowany jest wspólnie z Zabrzańskim Towarzystwem Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Zabrzu, Najważniejszą częścią modelu jest Centrum Wsparcia Środowiskowego, którego zadaniem jest koordynacja i indywidualizacja wsparcia udzielanego osobom z niepełnosprawnością intelektualną. Udzielane w ramach modelu wsparcie jest skoncentrowane na potrzebach i możliwościach osoby z niepełnosprawnością intelektualną i ma prowadzić do jej jak największej samodzielności w życiu codziennym. Wsparciem zostało objętych już ponad 250 rodzin.

- Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem programu było wyeliminowanie i zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym, dostępie do edukacji między innymi poprzez otrzymanie pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, szkole wyższej (opłata za naukę – czesne, dodatek na pokrycie kosztów kształcenia), oprzyrządowanie samochodu osobowego dla potrzeb osoby z niepełnosprawnością, kursu prawa jazdy , dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (linijki, laptopy, sprzęt komputerowy, oprogramowanie dźwiękowe i powiększające oraz sprzęt brajlowski, szkolenie w ramach zakupionego sprzętu elektronicznego), naprawa wózków elektrycznych, dofinansowanie do zakupu protezy III stopnia, dofinansowanie do pokrycia kosztów pobytu dziecka w żłobku lub przedszkolu – dotyczy pracujących rodziców z niepełnosprawnością.

Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów

Realizacja Programu Zabrzański Senior 65+

Od 2014 roku realizowany jest program Zabrzański Senior 65+. Program został przyjęty do realizacji Uchwałą nr L/737/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 14 kwietnia 2014. Adresatami programu są osoby, które ukończyły 65 rok życia i zamieszkują na terenie Miasta Zabrze. Wystarczy udokumentować ukończenie 65 roku życia poprzez okazanie dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i wiek. Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych dla osób, które ukończyły 65 rok życia. Działania ukierunkowane są także na kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie.

Stale rozwijany jest katalog ulg dla seniorów. Na bieżąco prowadzona jest promocja programu oraz współpraca z przedsiębiorstwami i instytucjami w celu zwiększenia liczby ofert z bonifikatą dla seniorów. Dzięki realizacji programu Ogólnopolska Karta Seniora znacznie zwiększyła się możliwość korzystania z ulg na terenie całego kraju. W ramach działań na rzecz seniorów odbywają się cykliczne imprezy integracyjne. Ponadto rok rocznie seniorzy uczestniczą w dniach osób niepełnosprawnych i wolontariatu. Do końca 2020 roku podpisane zostały 32 porozumienia z partnerami programu „Zabrzański Senior 65+”

Realizacja programu rządowego Senior+

W dniu 4 września 2017 r. Miasto Zabrze podpisało porozumienie o partnerstwie w ramach Programu Miasto Przyjazne Seniorom i Ogólnopolskiej Karty Seniora. Celem Programu Senior+ jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w placówkach „Senior+” poprzez dofinansowanie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”. Karta dostępna jest dla Zabrzańskich Seniorów, którzy ukończyli 60 lat i uprawnia do korzystania z ulg i rabatów oferowanych przez partnerów przedsięwzięcia na terenie całego kraju. Seniorzy otrzymują Kartę bezpłatnie, po uprzednim wypełnieniu formularza zgłoszeniowego. Na dzień 31.12.2020 r. wydano 1 401 kart. Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację Programu w 2020 r. w Zabrzu wyniosła blisko 62 tys. zł.

Klub Seniora

W ramach realizacji zadania Programu wyremontowano i zaadaptowano pomieszczenia biurowe dla potrzeb Klubu Seniora w budynku położonym przy ul. Żółkiewskiego 12a. Wartość inwestycji wyniosła ponad 187 tys. zł, a miasto wyasygnowało na to zadanie blisko 71 tys. zł.

Pomieszczenia zostały wyremontowane zgodnie z założeniami programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W ramach prac utworzono salę do rehabilitacji, pomieszczenie do wspólnych spotkań z aneksem kuchennym, węzeł sanitarny, biuro i magazynek. W sali rehabilitacyjnej zamontowano drabinki, materace i rower stacjonarny. Zakupiony został także namiot ogrodowy, stół i krzesła, żeby można było korzystać z wypoczynku na świeżym powietrzu. Pracami remontowymi i zakupem wyposażenia zajęła się Jednostka Gospodarki Nieruchomościami. Klub będzie działać pod auspicjami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Z klubu korzysta 30 seniorów. Oficjalne otwarcie nastąpiło na początku 2020 roku. Na rok 2021 zaplanowano utworzenia Klubu Seniora w Biskupicach.

Jednostka Gospodarki Nieruchomościami odpowiedzialna za remont budynku Klub Seniora przy ul. Żółkiewskiego 12a otrzymała nagrodę za zajęcie III miejsce w IV edycji konkursu Inwestycja Roku 2019 w kategorii Adaptacja. Celem konkursu było wyłonienie i nagrodzenie inwestycji, które odznaczają się szczególnymi walorami w takich obszarach jak: energooszczędność, zagospodarowanie urbanistyczne, funkcjonalność i użyteczność. Inwestycje można było zgłaszać w jednej z dziewięciu kategorii: budynki mieszkalne, obiekty biurowe i handlowe, obiekty przemysłowe, obiekty sportu, rekreacji i wypoczynku, obiekty kultury i edukacji, inżynieryjne, obiekty historyczne, adaptacje i inwestycje proekologiczne.

Linia telefoniczna “Tele-Senior” – to nowa inicjatywa zabrzańskich seniorów, którzy postanowili pospieszyć ze wsparciem do tych wszystkich, którzy czują się samotni i potrzebują pomocy szczególnie w dobie pandemii. Projekt realizowany jest we współpracy z Zabrzańską Spółdzielnią Socjalną “Asta” oraz Stowarzyszeniem Współpracy Regionalnej.

Do seniorów, którzy na potrzeby akcji wyposażeni zostali w telefony z nowymi numerami tel. można zadzwonić z każdym problemem licząc zarówno na wysłuchanie i zrozumienie, jak i poradę czy wskazówkę, gdzie zgłosić się z danym problemem.

Każdy, kto będzie chciał skorzystać z usługi “Tele-Senior” zachowa pełną anonimowość – nie trzeba się przedstawiać, podawać jakichkolwiek danych itp. Może za to liczyć na serdeczną rozmowę i wsparcie. Dyżurujące seniorki będą wyposażone w najpotrzebniejsze numery telefonów, m.in. do poradni, przychodni oraz różnych ośrodków i stowarzyszeń.

Uniwersytet Trzeciego Wieku

W Zabrze funkcjonuje również Uniwersytet Trzeciego Wieku (Uniwersytet Otwarty), który jest popularną formą dokształcania osób dorosłych w tym seniorów. Słuchacze mają okazję poszerzyć swoją wiedzę, zdobyć nowe doświadczenia oraz spotkać się z wybitnymi osobistościami ze świata nauki, sztuki i kultury. Zainteresowani uczęszczać mogą na zajęcia realizowane w formie wykładów audytoryjnych, sekcji zainteresowań, zajęć fizycznych i lektoratów języków obcych. Prowadzący zajęcia to pracownicy naukowi, wykładowcy akademiccy, nauczyciele i praktycy. Zapewniają oni zajęcia na wysokim poziomie. W sekcjach wywiązują się ciekawe dyskusje a uczestnicy często sami decydują

o przebiegu spotkania, proponując rozwinięcie interesujących tematów. Uniwersytet prowadzony jest przez Stowarzyszenie Misericordia w budynku przy placu Dworcowym 6.

Opracowanie i wdrożenie Programów zdrowotnych i promocji zdrowia

Programy polityki zdrowotnej oraz zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane w Zabrzu w 2020 r.:

- „Realizacja działań mających na celu wczesne wykrycie zmian nowotworowych w piersi u kobiet mieszkających w Zabrzu" – zakwalifikowano 1250 kobiet w przedziale wiekowym 20-49 lat.
- „Realizacja działań mających na celu eliminowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców Zabrza poprzez kreowanie przyjaznego środowiska miejskiego oraz zaspokojenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych i integracji społecznej." W zadaniu uczestniczyło 25 osób. Program zakładał wykonanie badań przesiewowych osób w wieku 18-65 lat z terenu miasta Zabrze w celu identyfikacji zaburzeń psychicznych oraz skierowaniu na dalsze konsultacje specjalistyczne z psychologiem bądź psychiatrą.
- „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze". W programie uczestniczy 300 osób. Zgodnie z programem u osób 0-25 lat została wdrożona wczesna diagnostyka i terapia zaburzeń rozwojowych, diagnoza psychologiczna i logopedyczna oraz rehabilitacja, a także zapewnione ciągłości procesu kompleksowej terapii na terenie miasta Zabrze.

  W 2020 r. objęto blisko 1600 osób, w tym 300 dzieci, programami zdrowotnymi i profilaktycznymi.

P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki

Drugim priorytetem określonym w Strategii jest „Rozwój i innowacyjność gospodarki". Jest to określenie definiujące zamierzone cechy ekonomicznej orientacji rozwoju Zabrza, będącej przedmiotem starań władz miejskich, nie deprecjonując jednak zaangażowania przedsiębiorców. Miasto takim wyborem decyduje się na rolę lidera w tworzeniu korzystnych impulsów dla przekształceń ekonomicznych, w tym przygotowanie zbioru miejsc posiadających szczególne zalety dla prowadzenia działalności gospodarczej czy ingerowanie w zawodowy profil oferty dydaktycznej miejskich szkół. Zabrze wybierając taki priorytet wpisuje się także w ogólnoeuropejski trend dążenia do utrzymania atrakcyjności inwestycyjnej i dobrej pozycji krajów UE w globalnej rywalizacji o współczesnego klienta. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne, sformułowane jako „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej miasta". W ramach priorytetu „Rozwój i innowacyjność gospodarki" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż

C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 2. Rozwój i innowacyjność gospodarki.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia priorytetu P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki w 2020 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki w 2020 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020
2	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
3	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWiK)
4	Plan rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)
5	Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach II priorytetu:

WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C7)

Zabrze podejmuje szereg działań mających na celu wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Do najważniejszych możemy zaliczyć:

- Wzmacnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych
- Usługi okołobiznesowe
- Wzrost kwalifikacji zawodowych mieszkańców

Miasto Zabrze bierze udział w tworzeniu infrastruktury technicznej oraz przestrzeni publicznej. Wzmacnia współpracę naukowo-biznesową oraz wspiera przedsiębiorczość i innowacje. Ponadto Miasto Zabrze dąży do zwiększenia napływu kapitału poprzez zlokalizowaną w Zabrzu Specjalną Strefę Ekonomiczną. Specjalna Strefa Ekonomiczna pozwala na zwiększenie aktywności gospodarczej i zmniejszenie poziomu bezrobocia.

Fotografia. Specjalna Strefa Ekonomiczna w Zabrzu – grudzień 2020 r.

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

<u>Atrakcyjność terenów inwestycyjnych - Rozwój Strefy Ekonomicznej</u>

Strefa ekonomiczna w Zabrzu to 157 hektarów podzielonych na 45 działek o wielkości od 0,5 do 21 hektarów. W ostatnich latach miasto zainwestowało w jej uzbrojenie 65 mln zł. „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części Miasta Zabrze – etap I i II". Sfinalizowanie tego zadania sprawiło, że Zabrze i KSSE mogą zaprezentować inwestorom atrakcyjną ofertę. Zabrzańska strefa ekonomiczna cieszy się nieustającym zainteresowaniem. Z zabrzańskiej oferty inwestycyjnej corocznie korzystają nowi inwestorzy.

Poza terenami położonymi na wschód od ul. Ofiar Katynia, rozwija się także obszar położony w zachodniej części dzielnicy Mikulczyce w rejonie ulic Handlowej i Pyskowickiej tzw. „Mała Strefa Ekonomiczna". W 2020 roku w tym obszarze realizowana była budowa drogi o długości ok. 960 m wraz ze skrzyżowaniem typu rondo z ulicami Pyskowicką i Magazynową". Wartość robót to ponad 5,2 mln zł, a planowany termin wykonania to czerwiec 2021 r. Na realizację zadania miasto pozyskało dofinansowanie w wysokości ponad 2,2 mln zł w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Ta inwestycja umożliwi sprzedaż kolejnych gruntów zainteresowanym inwestorom.

Rok 2020, był rekordowym pod względem wartości oraz ilości sprzedanych działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu. Miasto sprzedało 8 działek inwestycyjnych o łącznej powierzchni 40,7 ha 7 inwestorom za kwotę 61,5 mln zł netto. Ustanowiono rekord w zakresie sprzedaży ceny m^2 działki. Firma Panattoni (Lovabe Instruments) za działkę o powierzchni 8,6 ha zapłaciła 27,5 mln zł, co daje cenę 319,7 zł za m^2. Cena wywoławcza wynosiła około 105 zł/m^2. Do końca 2020 roku w sumie 30 inwestorów zakupiło działki w zabrzańskiej strefie. Całkowita powierzchnia sprzedanych działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu do końca 2020 roku wyniosła 116,61 ha, co stanowi 87,3 % wszystkich dostępnych działek. Powierzchnia działek sprzedanych w 2020 r. (40,7 ha) stanowiła 29% łącznej powierzchni strefy. Natomiast całkowita wartość sprzedaży 42 działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu osiągnęła wartość 166,3 mln zł brutto. Do końca 2020 r. deklarowane nakłady firm w zabrzańskiej SSE to około 1 mld PLN, 19 zakładów rozpoczęło swoja działalność. Inwestorzy zadeklarowali zatrudnienie ok. 1800 pracowników. Docelowo po zakończeniu wszystkich inwestycji szacuje się, iż na terenie SSE w Zabrzu powstanie ok. 3000 miejsc pracy.

Firmy, które kupiły nieruchomości w zabrzańskiej strefie w 2020 r.:

- CTP Beta Poland
- Weber-Stephen
- Droma
- Lovabe Instrument
- Box Haus
- Zarys (dwie działki)
- Armet - GRUPA SBS

Rysunek. Schemat terenów inwestycyjnych – KSSE Zabrze w 2020 r.

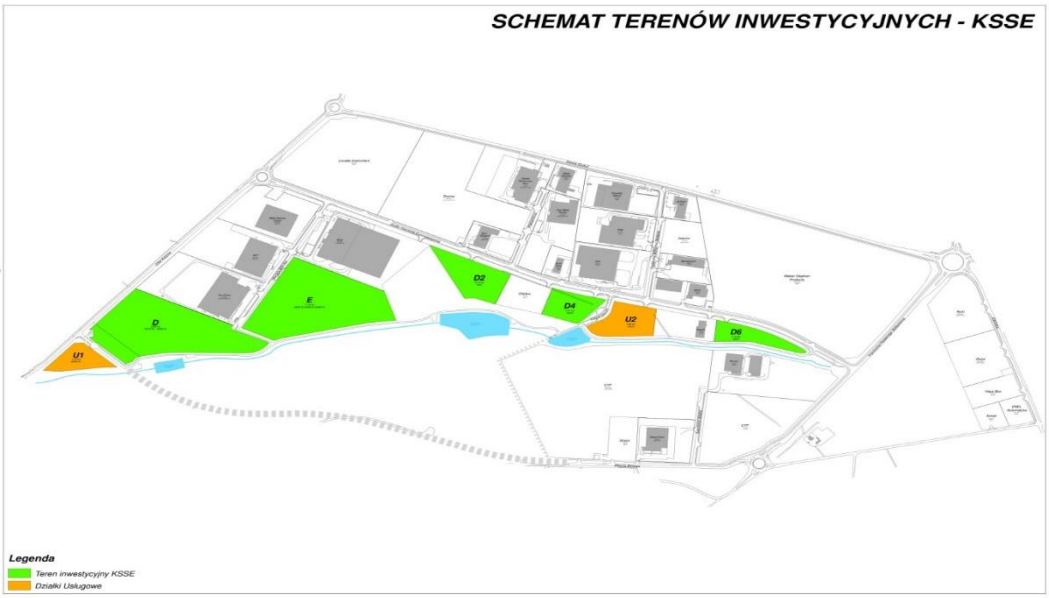

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

W lutym 2020 r. została sprzedana działka o powierzchni 21,02 ha położona przy ul. Donnersmarcka, która była największą sprzedaną dotychczas nieruchomością położoną na terenie KSSE w Zabrzu. Najwyższą ofertę złożyła amerykańska firma Weber Stephen Polska, która zaoferowała ponad 22,1 mln zł, co stanowi jedną z najwyższych kwot w historii zabrzańskiej strefy. Kupując nieruchomość firma Weber Stephen Polska stała się 26 inwestorem na terenie KSSE w Zabrzu. Weber-Stephen to amerykański producent wiodącej na świecie marki grilli, który prowadzi swoją działalność od 1952 r. Pierwsze prace przy budowie fabryki Webera w Zabrzu rozpoczęły się we wrześniu 2020 r. Firma zamierza zainwestować w zakład około 200 mln zł, a następnie planuje zatrudnić ok. 300 pracowników.

Fotografia. Symboliczne wbicie łopaty pod budowę nowego zakładu Weber-Stephen przy ul. Donnersmarcka

Źródło: https://miastozabrze.pl/

9 września w Zabrzu oprócz uroczystości wbicia „pierwszej łopaty" pod budowę nowego zakładu przy ul. Donnersmarcka, firma Weber zorganizowała również pokaz sztuki grillowej dla mieszkańców i Akademię Grillowania na placu Teatralnym.

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. w zabrzańskiej Strefie Ekonomicznej pozostało do sprzedaży 5 działek o łącznej powierzchni 18,64 ha.

Tabela. Wykaz firm, które zakupiły nieruchomości na terenie KSSE w Zabrzu

Firmy, które zakupiły nieruchomości na terenie KSSE w Zabrzu, stan na 31.12.2020 r.			
Lp.	Firma	Data zakupu nieruchomości	Powierzchnia zakupionej działki (ha)
1	Metal Service Center	22.03.2012	3,1892
2	Zakład Piekarniczy KŁOS	12.07.2013	2,5240

3	Bud-Expert	09.06.2015	0,6785
4	CH Estates (Schoeller Allibert)	10.06.2015	2,6758
5	Metal Solution	21.07.2015	0,9991
6	PGB	18.05.2016	2,6128
7	Jakon (Mandersloot)	26.08.2016	2,5134
8	YSP	12.12.2016	3,2291
9	ENEL Automatyka	30.12.2016	0,6736
10	Erae	29.06.2017	5,5605
11	Zakład Piekarniczy KŁOS	26.07.2017	0,9993
12	Droma	18.09.2017	6,7898
13	Bud-Expert	21.12.2017	0,7009
14	Orion Tools	27.12.2017	0,7666
15	Orbitvu	12.01.2018	1,3348
16	M-Tech	18.01.2018	0,9679
17	Export Pack	18.01.2018	2,3305
18	Ulus Metal Polska	23.02.2018	2,0058
19	Bagsik	22.06.2018	1,4180
20	Iron Force	31.12.2018	4,7970
21	Pionart	18.01.2019	4,6616
22	Ulus Metal Polska	10.01.2019	0,7124
23	Auro	14.03.2019	2,7941
24	Graco	04.04.2019	1,2002
25	KET Korea Eletric Terminal	24.04.2019	3,7913
26	BP projekt	09.10.2019	15,9037

27	CTP BETA POLAND Sp. z o.o.	10.01.2020	5,1260
28	Weber-Stephen	12.02.2020	21,0259
29	Droma	16.06.2020	1,8289
30	Lovabe Instrument	09.07.2020	8,6288
31	Box Haus	17.08.2020	1,1909
32	ZARYS	24.08.2020	1,1346
33	ZARYS	24.08.2020	1,1948
34	ARMET - GRUPA SBS	04.09.2020	0,6492

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Tabela. Wykaz inwestorów którzy nabyli nieruchomości w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu w latach 2016-2020

Wykaz inwestorów którzy nabyli nieruchomości w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu w latach 2016 - 2020						
Firmy, które zakupiły nieruchomość na terenie KSSE w Zabrzu	Cena nieruchomości na podstawie zawartych umów (netto)	Powierzchnia sprzedanych działek (m^2)	Liczba sprzedanych działek	Data zakupu nieruchomości	Deklarowane wydatki inwestycyjne	Deklarowana liczba nowych miejsc pracy
2016						
PGB	2 400 000,00 zł	26128	1	18.05.2016	10 037 500 zł	43
Jakon (Mandersloot)	2 300 000,00 zł	25134	1	26.08.2016	12 519 780 zł	20
YSP	3 100 000,00 zł	32291	1	12.12.2016	37 002 304 zł	180
ENEL Automatyka	424 200,00 zł	6736	1	30.12.2016		
SUMA	8 224 200,00 zł	90289	4		59 559 584 zł	243
2017						
Erae	5 235 000,00 zł	55605	2	29.06.2017	56 635 000 zł	40
Zakład Piekarniczy KŁOS	1 000 000,00 zł	9993	1	26.07.2017	5 542 000 zł	7
Droma	6 250 000,00 zł	67898	2	18.09.2017	62 500 000 zł	85
Bud-Expert	730 000,00 zł	7009	1	21.12.2017	4 100 000 zł	5

Orion Tools	800 000,00 zł	7666	1	27.12.2017	8 747 000 zł	21
SUMA	14 015 000,00 zł	148171	7		137 524 000 zł	158
2018						
Orbitvu	1 360 000,00 zł	13348	1	12.01.2018	12 000 000 zł	12
M-Tech	995 000,00 zł	9679	1	18.01.2018	6 195 000 zł	5
Export Pack	2 330 000,00 zł	23305	2	18.01.2018	17 500 000 zł	25
Ulus Metal	2 020 000,00 zł	20058	2	23.02.2018	43 638 000 zł	80
Bagsik	1 450 000,00 zł	14180	1	22.06.2018	5 080 000 zł	7
Iron Force	4 500 000,00 zł	47970	2	31.12.2018	80 000 000 zł	100
SUMA	12 655 000,00 zł	128540	9		164 413 000 zł	229
2019						
Pionart	4 900 000,00 zł	46616	1	18.01.2019	22 233 600 zł	45
Ulus Metal Polska	750 000,00 zł	7124	1	10.01.2019	14 198 423 zł	20
Auro	2 655 000,00 zł	27941	2	14.03.2019	10 200 000 zł	0
Graco	1 400 000,00 zł	12002	1	04.04.2019	8 900 00 zł 0	10
KET	4 000 000,00 zł	37913	1	24.04.2019	71 546 000 zł	250
BP projekt	16 160 000,00 zł	159037	2	09.10.2019	100 000 000 zł	540
SUMA	29 865 000,00 zł	290633	8		227 078 023 zł	865
2020						

CTP BETA POLAND Sp. z o.o.	5 267 150,00 zł	51260	1	10.01.2020	29 000 000	173
Weber-Stephen	22 145 000,00 zł	210259	1	12.02.2020	225 960 000	225
Droma	2 020 000,00 zł	18289	1	16.06.2020		
Lovabe Instrument	27 500 000,00 zł	86288	1	09.07.2020		
Box Haus	1 375 000,00 zł	11909	1	17.08.2020	12 000 000	28
ZARYS	1 212 000,00 zł	11346	1	24.08.2020		
ZARYS	1 262 500,00 zł	11948	1	24.08.2020		
ARMET - GRUPA SBS	686 801,00 zł	6492	1	04.09.2020	5 000 000	12
SUMA	61 468 451,00 zł	407 791	8		271 960 000 zł	438
Suma ogółem w latach 2016-2020	**126 227 651,00 zł**	**1 065 424**	36		**633 456 584 zł**	**1 770**

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Usługi okołobiznesowe

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zapewnia profesjonalną i kompleksową obsługę przy rejestracji, zawieszaniu i wyrejestrowaniu działalności gospodarczej oraz szeroki zakres usług doradczych. Promuje przedsiębiorczość wśród mieszkańców Zabrza. Organizuje szkolenia i konferencje mające na celu podnoszenie kwalifikacji i umiejętności przedsiębiorców. Udziela informacji na temat źródeł dofinansowania do działalności gospodarczej. Przygotowuje konkursy dla przedsiębiorców.
Celem działań Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości jest:

- podnoszenia konkurencyjności zabrzańskiej gospodarki przez rozwój sektora MŚP,
- wspierania aktywności gospodarczej lokalnego biznesu,
- propagowania idei zakładania własnej działalności gospodarczej,
- wspierania rozwoju innowacyjnych firm.

Jednym z najbardziej istotnych instrumentów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP. Przedsiębiorcy kilka razy w miesiącu mają też możliwość skorzystania z konsultacji, podczas których przedstawiciele innych instytucji przekazują zainteresowanym istotne informacje w zakresie możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego. Ponadto z wszystkich wydziałów została zebrana i zaktualizowana informacja dotyczącą form wsparcia dla przedsiębiorców, które dostępne są w Urzędzie Miejskim w Zabrzu.

Fotografia. Siedziba Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości przy ul. Powstańców Śl.

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Tereny inwestycyjne w Zabrzu prezentowane są za pomocą serwisu internetowego http://siot.um.zabrze.pl w zakładce Portal Inwestora. Stworzony portal w łatwy i prosty sposób udostępnia ofertę inwestycyjną miasta Zabrze. Przedstawia on zabrzańskie tereny inwestycyjne wraz z wizualizacjami oraz materiałem filmowym. Regularnie sporządzana i aktualizowana jest miejska oferta inwestycyjna.

Przykładem usprawnienia działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów jest powołanie Pełnomocnika ds. Inwestorów oraz utworzone w Urzędzie Miejskim Biuro ds. Inwestorów. Inwestorzy w jednym miejscu mają dostęp do informacji na temat możliwości inwestycyjnych w Zabrzu, mogą również liczyć na kompleksową obsługę swojej inwestycji, a także na współpracę i pomoc po zakończeniu procesu inwestycyjnego.

Biuro ds. Inwestorów działa na zasadzie one stop shop, gdzie wszystkie sprawy związane z inwestowaniem w mieście można załatwić w jednym miejscu. Komórka ta zajmuje się również badaniem rynków zagranicznych w poszukiwaniu i pozyskiwaniu inwestorów poprzez nawiązywanie, a następnie utrzymywanie kontaktów z międzynarodowymi środowiskami gospodarczymi oraz biznesowymi.

Biuro ds. Inwestorów prowadzi współpracę z organami administracji rządowej i samorządowej, zwłaszcza z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych, a także z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną. Niezwykle ważna jest współpraca z inwestorem już pozyskanym dla Miasta w zakresie pomocy doradczej w ramach prowadzenia działalności inwestycyjnej tzw. aftercare. Miasto ściśle współpracuje również z organizacjami samorządu gospodarczego takimi jak Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Cech Rzemiosł Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa czy Zabrzański Oddział Izby Przemysłowo-Handlowej w celu rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Kwalifikacje zawodowe mieszkańców

W 2020 r. w ramach wsparcia rozwoju kwalifikacji zawodowych mieszkańców realizowane były w Zabrzu różnego rodzaju działania i projekty:

Projekt „Pakiet na start" oraz projekt „Pakiet na start 2"
Miasto pozyskało dofinansowanie w wysokości 2,2 mln zł. na realizację projektu pn. „Pakiet na start". Założony okres realizacji projektu to 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Celem głównym projektu był rozwój przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze. W ramach kontynuacji prowadzonych działań uzyskano dofinansowanie na realizację drugiej edycji projektu. „Pakiet na start - 2", który ma na celu rozwój przedsiębiorczości wśród osób powyżej 30 roku życia – mieszkańców Miasta Zabrze – poprzez utworzenie 34 miejsc pracy w formie samozatrudnienia i będzie realizowany w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. Szczegółowe działania wykonane i zaplanowane w ramach powyższych projektów opisano w informacji o realizacji celu strategicznego – C8 Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

Projekt Kierunek praca

W 2020 roku kontynuowano działania w ramach projektu, który ma na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z Zabrza i okolic, poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji zawodowej. Prowadzono współpracę z ZUS, US, PUP i innymi firmami oraz instytucjami mogącymi udzielać informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Dzięki tej współpracy klientom ZCRP oferowany jest szeroki zakres usług w zakresie doradztwa zawodowego i szkoleń.

Projekt „Śląskie. Zawodowcy"

Celem jest poprawa oferty i zwiększenie jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy w województwie śląskim, w tym stworzenie warunków dla zajęć praktycznych poprzez:

- udział uczniów w stażach, praktykach, kursach, doradztwie,
- zwiększenie kompetencji nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w województwie śląskim,
- wypracowanie modelowego rozwiązania- współpracy edukacji z biznesem.

Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń, kursów i studiów podyplomowych dla nauczycieli zawodu oraz pozostałych przedstawicieli kadry pedagogicznej, a także kursów/ szkoleń oraz odpłatnych 150- godzinnych staży i praktyk dla uczniów ze stypendium w wysokości 2 tys. zł. Ponadto uczestnicy projektu zostaną objęcie doradztwem edukacyjno- zawodowym. Powołana zostanie też Śląska Rada Edukacji Zawodowej, która ma być ciałem stałej współpracy pomiędzy środowiskami oświatowymi a biznesem. Projekt jest realizowany do końca 2022 r., a jego wartość to ponad 18 mln zł.

Szkolenia dla uczniów

W ramach XIII edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości odbywającego się pod hasłem „Nowa normalność" zorganizowano 12 szkoleń w formie online dla uczniów zabrzańskich szkół.

Kursy i szkolenia we współpracy z innymi instytucjami

Współpracując ze specjalistami różnych instytucji udało się zorganizować w 2020 r. 84 szkolenia, w których uczestniczyły 824 osoby. Przykładowe tematy szkoleń: Biznesplan - krok po kroku, Facebook w małym biznesie - skuteczna reklama, ABC podejmowania działalności gospodarczej. Od czasu nasilonego rozprzestrzeniania się Covid-19 szkolenia odbywały się wyłącznie on-line.

Prowadzona przez ZCRP w 2020 r. działalność szkoleniowo-informacyjna we współpracy z różnymi instytucjami:

- W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy udzielone zostały informacje 54 osobom.
- Urząd Skarbowy udzielił 645 odpowiedzi na pytania przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą.
- Doradcy Podatkowi zrzeszeni w Śląskim Oddziale Krajowej Izby Doradców Podatkowych w Katowicach udzielili 75 porad podatkowych
- Kancelaria Prawna udzieliła porad prawnych 138 klientom, ponadto przygotowała 24 artykuły dostosowane do obecnego zapotrzebowania, były one regularnie umieszczane na stronie internetowej oraz Facebooku. W trakcie pełnienia dyżurów adwokat realizował usługi w zakresie: poradnictwo prawne w zakresie prowadzenia lub rozpoczęcia działalności gospodarczej, pomoc w konstruowaniu umów i innych pism, przeprowadzenie co najmniej raz w miesiącu szkolenia,

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych obsłużył 3 866 petentów, byli to przedsiębiorcy jak również osoby planujące rozpoczęcie działalności.

Fotografia. Budynek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Zabrzu przy ul. Szczęść Boże 18

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Targi Edukacyjne

XXII Zabrzańskie Targi Edukacyjne „e-Szkolne Prezentacje 2020" , które zaplanowano na maj 2020 r. zostały przeniesione do przestrzeni wirtualnej. Za organizacje wydarzenia odpowiedzialne było Miasto Zabrze wraz z Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu oraz Telewizją Zabrze. Niestety, z uwagi na ograniczenia obowiązujące w związku z pandemią, Szkolne Prezentacje odbyły się za pośrednictwem Internetu. Organizatorzy Targów podjęli próbę przedstawienia uczniom klas ósmych klasach szkół podstawowych oraz ich rodzicom, oferty zabrzańskich szkół ponadpodstawowych. Prezentacje swoich ofert edukacyjnych przygotowało 20 zabrzańskich szkół ponadpodstawowych. Został one w zaprezentowane w Telewizji Zabrze w maju i czerwcu 2020 r. na kanale głównym w sieci telewizji kablowej Vectra oraz na kanale YouTube i portalu Facebook.

Inżynierskie Targi Pracy i Przedsiębiorczości

Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej zorganizowało w dniu 2 marca 2020 r. XXII edycję Inżynierskich Targów Pracy i Przedsiębiorczości. Wydarzenie dedykowane jest kandydatom wywodzącym się ze środowiska akademickiego – studentom, absolwentom i pracownikom naukowym Politechniki Śląskiej oraz innych uczelni wyższych, uczniom szkół średnich podejmującym decyzje o wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej. Targi są również elementem działań wspierających przedsiębiorczość akademicką. Udział w targach wzięło Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Udział przedstawicieli ZCRP wzmacnia wizerunek Miasta Zabrze otwartego na klienta oraz daje możliwość promocji przedsiębiorczości wśród uczestników. Przedsięwzięcie ma na celu nawiązanie bezpośredniego kontaktu pracodawców i organizacji z potencjalnymi kandydatami do pracy, a także osobami zainteresowanymi prowadzeniem własnej działalności

biznesowej. W związku z powyższym pracownicy ZCRP udzielali informacji na temat pomocy skierowanej do przedsiębiorców i osób zainteresowanych prowadzeniem własnej firmy.

Giełda Pracodawcy i Przedsiębiorczości

W dnia od 14 do 18 grudnia 2020 r. wydział ZCRP uczestniczył w Giełdzie Pracodawcy i Przedsiębiorczości w formie online organizowanej przez Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej. Przedsięwzięcie ma na celu nawiązanie bezpośredniego kontaktu Urzędu Miejskiego w Zabrzu ze studentami, absolwentami i pracownikami naukowymi Politechniki Śląskiej. Podczas wydarzenia możliwe było uzyskanie informacji na temat otwarcia własnej firmy, projektu Pakiet na Start 2, Zabrzańskiego Biznesplanu oraz bezpłatnych szkoleń i innych działań wspierających rozwój przedsiębiorczości.

STYMULOWANIE ROZWOJU LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (CEL STRATEGICZNY C8)

Na rozwój lokalnej przedsiębiorczości ma wpływ szeroko rozumiane otoczenie biznesu: prawo i regulacje oraz ich egzekwowanie, system podatkowy, koszty pracy, dostępna infrastruktura drogowa, telekomunikacyjna, rynek finansowy, otoczenie instytucjonalne. Działania mające wpływ na rozwój lokalnej przedsiębiorczości:

- Przedsiębiorcze postawy mieszkańców
- Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

Przedsiębiorcze postawy mieszkańców

W 2020 r. pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią w Zabrzu prowadzono szerokie działania polegające na rozwijaniu postaw przedsiębiorczych wśród społeczeństwa. W celu realizacji powyższych założeń Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości wraz z partnerami świadczącymi swoje usługi dla klientów Urzędu Miejskiego w Zabrzu, tj. Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, kancelarią adwokacką, Krajową Izbą Doradców Podatkowych itp. prowadziło szereg działań skierowanych do osób chcących założyć własną działalność gospodarczą czy przedsiębiorców chcących rozwinąć prowadzoną już firmę. Miasto Zabrze współpracując z wieloma instytucjami i organizacjami, których działania skierowane są do przedsiębiorców stara się promować je na swojej stronie internetowej. Ponadto Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości udziela wsparcia przedsiębiorcom w pisaniu wniosków o dofinansowanie. Równie ważnym działaniem było opracowanie i wdrożenie projektów wspierających szeroko rozumianą przedsiębiorczość mieszkańców. Do działań mających na celu wspieranie przedsiębiorczości zaliczyć można poniższe przedsięwzięcia i projekty:

- Projekt „Pakiet na start”
  Celem projektu był rozwój przedsiębiorczości na terenie Miasta Zabrze poprzez aktywizację zawodową 34 osób bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo po 30 roku życia należących co najmniej do jednej z grup wsparcia, w tym: osób z niepełnosprawnościami. Okres realizacji projektu: od 01.2019 r. do 12.2020 r. Mechanizmy wsparcia w ramach przedsięwzięcia:
  - szkolenia i doradztwo przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
  - dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
  - wsparcie pomostowe (finansowe i szkoleniowo-doradcze) w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej.

  W 2020 r. zrekrutowano 33 uczestników projektu i przeprowadzono pierwsze godziny doradztwa przed rozpoczęciem działalności gospodarczej. Wykonanie w 2020 r. było na poziomie blisko 680 tys. zł.
- Projekt „Pakiet na start – 2” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania Osi Priorytetowej VII Regionalny rynek pracy Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Celem projektu jest rozwój przedsiębiorczości wśród osób powyżej 30 roku życia – mieszkańców Miasta Zabrze – poprzez utworzenie 34 miejsc pracy w formie samozatrudniona. Projekt realizowany będzie w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. W 2020 r. wpłynęły 72 formularze rekrutacyjne

- Karta Młodego Przedsiębiorcy – program jest realizowany przez Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w celu wsparcia młodych przedsiębiorców budujących swoje firmy na terenie Zabrza. Program oferuje młodym przedsiębiorcom ulgi i udogodnienia oferowane przez firmy i instytucje. Adresatami programu są osoby fizyczne do 35. roku życia prowadzące działalność gospodarczą w Zabrzu, posiadające wpis w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W 2020 r. do Programu przystąpiło 8 nowych uczestników, pozyskano też 7 nowych partnerów. W sumie od momentu ogłoszenia do Programu przystąpiło 197 uczestników. Pozyskano również 39 partnerów Programu.

  Projekt Karta Młodego Przedsiębiorcy został finalistą konkursu Innowacyjny Samorząd 2020 w kategorii „Gminy miejskie". Uroczystości wręczenia nagród, odbyła się w siedzibie Ministerstwa Rozwoju, uczestniczyło ponad 300 samorządowców z całego kraju.

- Kierunek Praca - projekt realizowany od 2017 r., ma na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z woj. śląskiego, szczególnie z Zabrza i okolic, poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji zawodowej.

Zabrzański Biznesplan

Siódma edycja konkursu „Zabrzański Biznesplan" została rozstrzygnięta w 2020 roku. 22 września w Hotelu Diament odbyła się uroczysta gala, podczas której ogłoszono wyniki konkursu „Zabrzański Biznesplan 2019". Wydarzenie z inicjatywy Prezydent Zabrza realizowane jest od 2013 r. W 2020 roku uczestniczyli w nim samorządowcy, przedsiębiorcy, przedstawiciele samorządu gospodarczego, świata nauki oraz instytucji otoczenia biznesu.

Zabrzańska inicjatywa cieszy się co roku ogromnym zainteresowaniem wśród młodych, ambitnych oraz przedsiębiorczych ludzi, którzy wiążą swoja przyszłość z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Urząd Miejski ściśle współpracuje z wieloma podmiotami w tym: z bankami, przedsiębiorcami, spółkami miejskimi, instytucjami otoczenia biznesu oraz przedstawicielami świata nauki w celu zapewnienia wsparcia w finansowaniu przedsięwzięcia. Z roku na rok liczba firm i instytucji wspierających konkurs powiększa się.

Zabrzański Biznesplan to:

- konkurs prowadzony w celu wspierania przedsiębiorczości oraz zachęcania do prowadzenia działalności gospodarczej,
- wydarzenie, które cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Zabrza. Swoje pomysły biznesowe zgłosili również mieszkańcy m.in. Katowic, Gliwic, Rudy Śląskiej, Sosnowca, Wrocławia, Bydgoszczy i innych.
- konkurs wspierany od samego początku przez banki, prywatne firmy, spółki miejskie oraz instytucje otoczenia biznesu.
- wydarzenie, w którym łączna pula nagród wyniosła już 1 mln zł – takiej wartości nagrody przekazano laureatom wszystkich edycji konkursu, a nagrody ufundowało 92 partnerów,
- 134 biznesplany zgłoszone w sumie w siedmiu dotychczasowych edycjach konkursu przez blisko 150 uczestników,
- 32 partnerów projektu, którzy ufundowali nagrody w 2020 r.

- pula nagród w wysokości 200 tys. zł, w tym nagrody finansowe o wartości 43,5 tys. zł oraz rzeczowe o wartości ponad 149 tys. zł,
- 15 pomysłów na biznes, które wpłynęły w ramach VII edycji,

Fotografia. Laureaci konkursu "Zabrzański Biznesplan 2019" podczas finałowej gali w Hotelu Diament

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Lista laureatów VII edycji Zabrzańskiego Biznesplanu w 2020 roku :

I miejsce - Dominika Dąbrowska

biznesplan pt. Rozwój marki „TRZYKĄTY",

II miejsce - Dominika Cymerman

biznesplan pt. „Ambiente-koncepcja rozwoju pracowni projektowej",

III miejsce - Joanna Mikitin i Anna Holewa-Cosar SIRGA

biznesplan pt. „Podłogowe sensoryczne naklejki aktywizujące".

Wyróżnienia otrzymali:

- Kamil Zdziebłowski za biznesplan pt. „Pracownia Kreatywna Warsztat",
- Karina Marciniuk za biznesplan pt. „Vintage Interiors",
- Judyta Marcinkiewicz za biznesplan pt. „VisualSetter",
- Natalia Krajewska za biznesplan pt. „Natilash".

Tabela. Wyniki konkursu Zabrzański Biznesplan w latach 2016-2020

Wyniki konkursu Zabrzański Biznesplan w latach 2016-2020					
Rok ogłoszenia wyników	2016	2017	2018	2019	2020
Edycja	III	IV	V	VI	VII
Zwycięski biznesplan	Szkoła tańca i jogi	My Everyday Carry, produkcja wielofunkcyjnych narzędzi	Pracownia Projektowa Wzornictwa Przemysłowego	„Jungle Bar – obiekt z małą gastronomią”	Rozwój marki „TRZYKĄTY”
I miejsce	Maria Kucharska	Bartosz Mikitin My Everyday Carry	Łukasz Paszkowski	Bogdan Bartkowiak	Dominika Dąbrowska
II miejsce	Paulina Sierant za biznesplan pt. „Biznesplan salonu kosmetycznego”	Maciej Kasperek za biznesplan pt. „DK88 DETAILING”	Piotr Proba za biznesplan pt. „Firma Projektowa oraz Przestrzeń Inicjatyw Twórczych – MORPHING DESIGN”	Krzysztof Dudek za biznesplan pt. „Ośrodek Szkoleniowy Eskadra” oraz Marcel Garliński za biznesplan pt. „Śląsk360.pl”	Dominika Cymerman za biznesplan pt. „Ambiente- koncepcja rozwoju pracowni projektowej”
III miejsce	Karolina Jędryszek za biznesplan pt. „Rozszerzenie zakresu działalności firmy Blue Prevent poprzez wprowadzenie do oferty innowacyjnych warsztatów pt. Mali medycy”	Kinga Hoffmann-Burdzińska za biznesplan pt. „InnoResearch”	Justyna Musioł za biznesplan pt. „Pasieka Szlachecka”	Paulina Krzeszewska za biznesplan pt. „Specjalistyczna Praktyka Terapeutyczna LOGOSowa”	Joanna Mikitin i Anna Holewa- Cosar SIRGA za biznesplan pt. „Podłogowe sensoryczne naklejki aktywizujące”
Rok ogłoszenia konkursu	2015	2016	2017	2018	2019
Pula nagród	150 000 zł	150 000 zł	150 000 zł	200 000 zł	200 000 zł
Nagroda główna	15 000 zł	15 000 zł	20 000 zł	20 000 zł	20 000 zł
Liczba zgłoszonych biznesplanów	15	32	20	15	15

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta na podst. danych z Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

XIII edycja Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości odbyła się w dniach 18-22 listopada 2020 r. Hasłem przewodnim w 2020 r. była „#NowaNormalność", a wydarzenia przeniosły się do sieci. Jak co roku w listopadzie organizacje, instytucje i firmy, których celem jest rozwój przedsiębiorczości organizowały bezpłatne szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne oraz debaty i kampanie promocyjne z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej. Wśród firm i instytucji, które współpracowały przy organizacji XIII edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Zabrzu należy wymienić:

- Stowarzyszenie Pro Mundi,
- Prawnik Łukasz Frączek,
- ReShape,
- Hotel Diament,
- TIC Zabrze,
- Wojewódzki Urząd Pracy,
- Myster Room,
- Powszechny Zakład Ubezpieczeń.

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości to międzynarodowy projekt, którego celem jest wspieranie obecnych i przyszłych przedsiębiorców, wspieranie edukacji w zakresie przedsiębiorczości oraz prezentowania aktywnej postawy w każdej sferze życia. Celem jest także budowanie relacji między sektorem prywatnym, publicznym i pozarządowym tak, by podejmowały wspólne działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

W ramach ostatniej edycji ŚTP zorganizowano 12 szkoleń online, w których udział wzięło około 320 osób. Szkolenia miały charakter otwarty. Tradycyjnie największą grupę tworzyli uczniowie zabrzańskich szkół. Uczestnikami byli również mieszkańcy innych miast. W wydarzeniach ŚTP udział wzięło 14 szkół i 11 instytucji.

Ze względu na panującą pandemię, nie było możliwe zorganizowanie takich projektów jak:

- „Festiwal Restauracji" - w zamian za to zabrzańscy restauratorzy oferujący posiłki na wynos, mogli liczyć na umieszczenie swojej oferty w specjalnej bazie która publikowana jest na profilu społecznościowym miasta oraz stronie internetowej urzędu .
- Jarmark Bożonarodzeniowy „Idą Święta" - każda zabrzańska firma, która oferowała świąteczne specjały, dekoracje czy też propozycje prezentów, mogła liczyć na umieszczenie w specjalnej bazie, która opublikowana była na stronie internetowej www.miastozabrze.pl, a także na profilu Miasto Zabrze na Facebooku. Informacja nt. bazy sprzedawców została również rozesłana do mieszkańców naszego miasta za pośrednictwem aplikacji Blue Alert.
- Zlot Foodtracków

<u>Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości</u>

Współpraca ZCRP z innymi instytucjami

Stała współpraca ZCRP z różnymi instytucjami kontynuowana była w 2020 r. Wśród nich wymienić należy Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu a także inne instytucje i podmioty udzielające informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Na mocy podpisanego porozumienia pracownicy wskazanych instytucji świadczyli usługi dla przedsiębiorców w formie doradztwa i konsultacji on-line i telefonicznych. Kontynuowano również współpracę z kancelarią adwokacką w zakresie świadczenia bezpłatnych porad dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. W trakcie pełnienia dyżurów realizowane były usługi w zakresie:

- poradnictwa prawnego,
- pomocy w konstruowaniu pism formalnych do sądów i innych instytucji,
- pomocy w wypełnianiu formularzy kierowanych do właściwych instytucji,
- konsultowania zawieranych przez przedsiębiorców umów,
- konsultowania przedsięwzięć koniecznych w działalności gospodarczej pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami,
- konsultacji w zakresie wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej zarówno dla aktywnych przedsiębiorców, jak też dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- pomocy w tworzeniu umów cywilnoprawnych wykorzystywanych w działalności,
- przygotowania treści do opublikowania na stronach internetowych ZCRP oraz na portalu Facebook ZCRP, na temat zmian w prawie dotyczącym przedsiębiorców,
- przeprowadzania szkoleń z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, pracy i innych dziedzin prawa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Działania prowadzone przez Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2020 r. w liczbach:

- 3 623 osoby obsłużono w zakresie rejestracji wniosków do CEIDG,
- 2 540 odpowiedzi zostało udzielonych zewnętrznym instytucjom,
- 2 953 osoby, które wniosków nie złożyły, zostały obsłużone,
- 419 osób, które zgłosiło się w celu potwierdzenia profilu zaufanego, uzyskało pomoc,
- 267 osób uzyskało odpowiedź nt. tarczy antykryzysowej oraz możliwości uzyskania dotacji.

Tabela. Raport z rejestracji działalności gospodarczej wg. danych ZCRP za lata 2015-2020

Raport z rejestracji działalności gospodarczej wg. danych ZCRP za lata 2015-2020							
Lp.	Rodzaj działania	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Założenie działalności gospodarczej	928	925	1021	901	927	465
2.	Wykreślenie działalności gospodarczej	781	641	558	595	540	311
3.	Wznowienie działalności gospodarczej	555	515	536	443	389	216
4.	Zawieszenie działalności gospodarczej	969	923	920	831	825	458
5.	Zmiany wpisów działalności gospodarczej	3 521	3 254	3035	2975	3207	2173

Źródło: Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Na portalu społecznościowym Facebook, promocja działań ZCRP przynosi coraz lepsze efekty. Wymiernym wskaźnikiem efektywności promocji na portalu jest m.in. zwiększenie się ilości „fanów" strony z ilości 1 380 na koniec 2019 roku do 1 564 w 2020 roku. Dzięki szerokiej współpracy z instytucjami otoczenia biznesu posty są często udostępniane dalej przez innych. Poniżej dane szczegółowe:

- ilość polubień: 1 564,
- ilość osób obserwujących stronę: 1 784,
- ilość opublikowanych postów: 276,
- średni zasięg posta: ok. 450 wyświetleń,
- niezmiennie w gronie użytkowników Facebooka obserwujących ZCRP więcej jest kobiet niż mężczyzn (63% do 37%),
- przeważającą grupą odbiorców są osoby w przedziale wiekowym 25-34 lat.

Przygotowanie atrakcyjnej oferty lokali użytkowych

W ramach przygotowania oferty lokali użytkowych dla małych i średnich przedsiębiorstw na stronie internetowej zamieszczane są informacje nadsyłane przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oraz Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami, a także prywatnych właścicieli dotyczące dostępnych lokali użytkowych.

Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w stworzonej w 2020 r. zakładce „Lokale do wynajęcia" na stronie internetowej miasta Zabrze pod adresem: https://miastozabrze.pl/dla-biznesu/dzialki-nieruchomosci-lokale-dla-przedsiebiorcow/. W zakładce zamieszczane są szczegółowe informacje dotyczące działek, nieruchomości oraz lokali dla przedsiębiorców. Również prywatni właściciele mają możliwość przedstawienia tam swoich ofert wynajmu lub sprzedaży lokali użytkowych.

Realizacja założeń LPRP

Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016 - 2020 (LPRP). Celem głównym opracowania jest wskazanie jakie działania, w perspektywie do 2020 roku, mogą zostać podjęte, by rozwijać nowoczesną i konkurencyjną gospodarkę wykorzystującą posiadane zasoby i atuty oraz by zwiększyć atrakcyjność gospodarczą Zabrza. Prace nad dokumentem rozpoczęły się w 2017 roku i polegały na przeprowadzeniu badania ankietowego, współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami, a także wydziałami Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz stałym uzgadnianiu zapisów dokumentu z wykonawcą. W celu identyfikacji barier i szans rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu dniach 28.03-10.04.2018 r. w siedzibie ZCRP przeprowadzono wśród przedsiębiorców badanie ankietowe. Ostateczna wersja LPRP została poddana konsultacjom społecznym, przedstawiona na komisjach Rady Miasta Zabrze, a następnie uchwalona przez Radnych. Obecnie przy współpracy z wyznaczonymi wydziałami, jednostkami miejskimi i innymi organizacjami trwają prace związane z opracowaniem kart projektów dla każdego projektu LPRP oraz harmonogramu działań. Do końca 2020 roku trwały prace nad działaniami wskazanymi przez Prezydenta Miasta do realizacji zgodnie z opracowanym harmonogramem.

Koordynatorami projektów realizowanych w ramach zapisów Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze były następujące wydziały:

- Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości – 18 projektów,
- Biuro ds. Inwestorów – 10 projektów,

- Wydział Oświaty – 3 projekty,
- Wydział Promocji, Turystyki i Sportu – 2 projekty,
- Biuro Współpracy z Zagranicą – 1 projekt,
- Wydział Kultury i Dziedzictwa – 1 projekt.
- Wydział Strategii i Rozwoju Miasta – 1 projekt.

COVID-19. Zabrze wspiera przedsiębiorców

W trosce o dobro naszych mieszkańców i przedsiębiorców w 2020 r. wprowadzony został pakiet rozwiązań pomocowych w ramach przeciwdziałania skutkom pandemii. Instrumentami pomocowymi użytymi w naszym mieście są ulgi, zwolnienia i inne formy wsparcia oferowane przez Zabrze dla poszkodowanych w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych epidemii koronawirusa. Miasto niezwłocznie po wprowadzeniu obostrzeń i zamrożeniu niektórych branż gospodarki zaproponowało wsparcie przedsiębiorcom dotkniętym administracyjnymi ograniczeniami działającym na terenie Zabrza.

W celu udzielenia pomocy przedsiębiorcom, którzy dotknięci zostali negatywnymi konsekwencjami epidemii, prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik przygotowała kompleksowy pakiet rozwiązań:

Opracowano i na bieżąco aktualizowano informacje dla przedsiębiorców. Na stronie www.um.zabrze.pl w zakładce „Dla biznesu" utworzono dedykowaną zakładkę „COVID-19 Zabrze wspiera przedsiębiorców" gdzie zamieszczane i aktualizowano informacje w trzech obszarach:

- zwolnienia i ulgi oferowane przez Zabrze
- konsultacje telefoniczne
- informacje o tarczy antykryzysowej

Dla najemców prowadzących działalność w gminnych lokalach o charakterze usługowym, gastronomicznym lub handlowym wprowadzono możliwość uzyskania zwolnienia z opłat czynszu. Z takiej pomocy można było skorzystać po udokumentowaniu wstrzymania lub znaczącego ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej w wynajmowanym lokalu.

Właściciele nieruchomości, których działalność uległa zawieszeniu w związku z zagrożeniem epidemicznym mogli złożyć nową deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Od 26 marca 2020 zawieszono pobór opłat za postój pojazdu w Strefie Płatnego Parkowania Niestrzeżonego w Zabrzu.

W celu udzielenia pomocy kontrahentom, którzy zostali dotknięci negatywnymi konsekwencjami zagrożenia epidemicznego Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu Sp. z o. o. w 2020 r. udzielił kontrahentom ulgi w opłatach oraz zwolnienia z opłat na targowiskach.

Dla przedsiębiorców prowadzących działalność na targowisku przy ul. Św. Andrzeja Boboli wprowadzono obniżone stawki równe stawce magazynowej za kwiecień 2020 r. oraz 50% obniżenie opłat za maj 2020 r. wynikających z zawartych wcześniej umów.

Ponadto w zakresie opłaty za wodę i kanalizację

- przesunięcia terminów płatności do 30.06.2020 r.
- nienaliczanie odsetek za nieterminowe regulowanie płatności za okres od marca do lipca

- wstrzymanie działań windykacyjnych na wniosek odbiorcy,
- wstrzymanie procedury odcięcia dopływu wody na wniosek odbiorcy,
- nieobciążanie stawką opłaty abonamentowej na okres 3 miesięcy na wniosek odbiorcy,
- nieodpłatne usuwanie awarii na przyłączu wodociągowym należącym do odbiorcy,
- nieodpłatne przywrócenie dostawy wody na wniosek odbiorcy,
- czasowe niewystawianie obciążeń dla zakładów przemysłowych za przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych ZPWiK Sp. z o.o.
- gotowości nieodpłatnego wspierania w walce z COVID 19 poprzez dezynfekcję mobilnym system ozonowania infrastruktury miejskiej, która się do tego kwalifikuje (ozonowanie wodą wysoko ozonowaną lub ozonem gazowym).

Powiatowy Urząd Pracy w ramach tarcz antykryzysowych w ciągu 2020 roku przekazał transfery ponad 51 mln. zł z budżetu państwa dla około 8 tysięcy zabrzańskich przedsiębiorców.

BUDOWANIE SPECJALIZACJI RÓŻNYCH BRANŻ (CEL STRATEGICZNY C9)

W ramach zadań związanych z rozwojem przedsiębiorczości ZCRP prowadzi szereg akcji promocyjnych, aby dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców. Odbywają się spotkania z przedstawicielami zabrzańskich firm, instytucjami otoczenia biznesu, organizacjami działającymi na rzecz przedsiębiorców oraz z przedstawicielami innych jednostek samorządu terytorialnego. Dzięki nawiązywanym kontaktom możliwa jest wymiana doświadczeń i dobrych praktyk mających wpływ na rozwój przedsiębiorczości. Do zakresu działania Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości należy w szczególności:

- przyjmowanie i przesyłanie wniosków o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
- wydawanie dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- wspieranie przedsiębiorców oraz osób planujących założenie działalności gospodarczej,
- udzielanie informacji o instrumentach wsparcia finansowego na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej,
- współpraca z organizacjami, przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu rozwoju przedsiębiorczości w mieście,
- tworzenie programów z zakresu pomocy przedsiębiorcom i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości,
- prowadzenie akcji promocyjno-informacyjnych dotyczących programów i innych działań skierowanych do przedsiębiorców, promowania inicjatyw zmierzających do popularyzacji samozatrudnienia, uczniów i studentów z zakresu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek.
- organizacja wydarzeń promujących rozwój przedsiębiorczości w mieście,
- koordynacja działań związanych z organizacją szkoleń w ramach rozwoju przedsiębiorczości w mieście,
- koordynacja działań związanych z organizacją konkursu "Zabrzański Biznesplan".

<u>Integracja środowisk gospodarczych</u>

Spotkania biznesowe

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy organizuje cykliczne spotkania dla przedsiębiorców pn. „Spotkania biznesowe”. Spotkania te mają na celu nawiązywanie kontaktów, wymianę informacji i wzmacnianie środowiska biznesowego. W spotkaniach uczestniczą przedstawiciele władz Miasta, instytucji otoczenia biznesu, przedstawiciele mediów oraz przedsiębiorcy z różnych branż - przedstawicieli małych i dużych przedsiębiorstw, którzy mają możliwość zaprezentowania swojej oferty oraz podzielenia się własnymi doświadczeniami. Spotkania są okazją do nawiązania kontaktów biznesowych i integracji środowiska.

W dniu 23 stycznia 2020 r. w restauracji Valdi Classic przy ul. Jerzego Wyciska 1 w Zabrzu, z inicjatywy Prezydenta Miasta Zabrze, odbyło się spotkanie biznesowe, w którym uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz spółek miejskich, przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu i zabrzańscy przedsiębiorcy. Łącznie w wydarzeniu wzięło udział ok. 70 osób. Tematem przewodnim spotkania było przedstawienie projektów planowanych do realizacji przez Miasto Zabrze w 2020 roku, mających również wpływ na rozwój przedsiębiorczości w naszym mieście. Spotkania biznesowe

organizowane są przez Urząd Miejski w Zabrzu, Wydział Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości cyklicznie, dając możliwości nawiązania dialogu i współpracy między stronami. Jest to możliwość dla przedsiębiorców do współuczestnictwa w dalszym rozwoju przedsiębiorczości na terenie naszego Zabrza. Współorganizatorem tego spotkania był Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu.

Lista stowarzyszeń wspierających przedsiębiorców:

- Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach http://www.rig.katowice.pl/
- Regionalna Izba Przemysłowo – Handlowa w Gliwicach http://www.riph.com.pl/start
- Stowarzyszenie Aktywnych Przedsiębiorców Śląskich http://www.saps.org.pl/
- Stowarzyszenie Inicjatywy Firm Rodzinnych http://firmyrodzinne.pl/
- Cech Rzemiosł Różnych Malej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców http://www.cech.zabrze.pl/
- Konfederacja „Lewiatan" http://konfederacjalewiatan.pl/
- Stowarzyszenie Kupieckie „Handlowiec"
- Zabrzańskie Stowarzyszenie Kupców „Wolny Handel"
- Zabrzańskie Stowarzyszenie Kupieckie
- Stowarzyszenie Misericordia w Zabrzu, Centrum Innowacji Silesia, http://centrumsilesia.pl/
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrzu http://www.pppzabrze.pl/
- Zabrzańska Izba Przemysłowo-Handlowa https://www.facebook.com/izba.zabrze/
- Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów

Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe

Piknik w Rytmie Firmy

Piknik w Rytmie Firmy jest imprezą wystawienniczo-handlową organizowaną od 2013 r. przez Urząd Miejski w Zabrzu, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, skierowaną do Przedsiębiorców reprezentujących różne branże. Impreza służy również integracji środowiska przedsiębiorców z mieszkańcami Zabrza. W dniu 4 września 2020 r. odbyła się VIII edycja Pikniku w Rytmie Firmy na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Piknik w Rytmie Firmy jest imprezą wystawienniczo-handlową w której udział wzięło 41 wystawców z różnych branż. Przedsiębiorcy uczestniczący w Pikniku zapoznali się z ekspozycją towarów i usług branży sportowej, poznając smaki kuchni zabrzańskich restauratorów. Odwiedzający mieli okazję do zapoznania się z ofertą: szkół tańca, klubów sportowych, dietetyków i trenerów personalnych, branży motoryzacyjnej i innych branż oraz salonów oferujących zabiegi zdrowotne. W programie Pikniku znajdowało się również wiele atrakcji dla młodszych mieszkańców, w tym m.in.: gra miejska, zawody sportowe, bezpłatne dmuchańce dla najmłodszych. Podczas VII edycji imprezy po raz kolejny można było się bawić do muzyki granej przez Radio Silesia.

Fotografia. Piknik w Rytmie Firmy

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Celem Pikniku jest:

- Promocja lokalnych producentów i ich produktów
- Poznanie i nawiązanie współpracy z nowymi partnerami handlowymi
- Prezentacja oferty przedsiębiorców,
- Integracja przedsiębiorców z mieszkańcami miasta
- promocja Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Zabrzu

Fotografia. Piknik w Rytmie Firmy

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

VIII “Piknik w Rytmie Firmy” był również okazją do kolejnych konsultacji przeprowadzanych w ramach projektu “Miasto Przestrzenią Rozwoju”. Projekt ten ma charakter kompleksowy i wielotematyczny. Na jego realizację i wdrożenie miasto Zabrze może pozyskać do 10 mln euro. Tym razem analizie poddano obszar gospodarczy, przeprowadzając bezpośrednie wywiady z obecnymi na imprezie przedsiębiorcami. Zabrzańscy przedsiębiorcy podkreślali najczęściej, jak dużą rolę odgrywa wsparcie udzielane na początku działalności gospodarczej, rozwijanie przedsiębiorczości wśród młodych, zapewnienie odpowiednich warunków do inwestowania oraz umożliwienie startu firmom, które muszą na samym początku ponosić duże ryzyko i wydatki. Dyskusji poddano również koncepcję rozwoju startupów jako pewnego wyróżnika, wokół którego można budować przyszłość i „specjalizację” miasta. Badani przedsiębiorcy wybrali właśnie te kierunki wskazując, że należy wokół nich budować szereg konkretnych inicjatyw i projektów, które będą realizowane w Programie Rozwoju Lokalnego i finansowane ze środków norweskich. Warto zaznaczyć, że powyższe informacje, opinie i wspólne decyzje mogą być również wykorzystane do prac nad kształtem kolejnej unijnej perspektywy i planowania działań właśnie w tym zakresie. Dzięki takiemu połączeniu rozwój gospodarki miasta może być wspierany wielowymiarowo.

XII Europejski Kongres Gospodarczy

W 2020 roku przedstawiciele Miasta Zabrze uczestniczyli w zorganizowanej w Katowicach XII edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego, który jest największym wydarzaniem gospodarczym w tej części Europy. W kongresie brały udział autorytety ważne dla gospodarki, polityki, nauki i samorządu – przedstawiciele Unii Europejskiej, polskiego rządu czy parlamentu oraz samorządowcy, ludzie biznesu, naukowcy z całego świata. Europejski Kongres Gospodarczy to największe spotkanie gospodarcze Europy Centralnej. To wydarzenie, którego prestiż i rolę w przestrzeni europejskiego dialogu budowano przez ponad dekadę. Stał się on szerokim i otwartym forum wymiany doświadczeń, opinii i wiedzy o polskiej i europejskiej gospodarce, o ekonomicznych, społecznych i technologicznych

uwarunkowaniach jej rozwoju. Kongres za swój cel obrał wskazywanie zjawisk i trendów o kluczowym znaczeniu dla przyszłości gospodarki i perspektyw jej rozwoju. W 2020 roku Europejski Kongres Gospodarczy przeprowadzono w mniejszej, niż zazwyczaj skali i w innym terminie ze względu na panującą na świecie pandemię. Nic więc dziwnego, że właśnie koronawirus, a bardziej nawet sposoby wyjścia z kryzysu, jaki pandemia spowodowała, a także odbudowa gospodarki, to były jedne z ważniejszych tematów, jakie podjęto w trakcie trzech dni trwania kongresu.

Fotografia. XII edycja Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Podczas wydarzenia miała miejsce debata „Sprawiedliwa transformacja – inwestycje, rewitalizacja, finansowanie". Uczestnicy debaty mówili m.in. o finansowych wyzwaniach związanych z przeprowadzeniem procesu transformacji; o tym w co inwestować, by uzyskać najkorzystniejsze efekty społeczno-gospodarcze na obszarach objętych procesem transformacji, a także o mocnych i słabych stronach regionu w kontekście przeobrażeń sektora górniczo – energetycznego. Temat ten jest niezwykle ważny w kontekście dalszego rozwoju miasta Zabrze.
Głównym wydarzeniem towarzyszącym Kongresowi były organizowane od pięciu lat European Start-up Days – mające łączyć ze sobą młode i dojrzałe biznesy. W sumie zaplanowano ponad 70 sesji i debat, a także szereg wydarzeń towarzyszących

10. Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw
W 2020 r. Miasto Zabrze było samorządowym partnerem Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Prezydent Miasta wzięła udział w dwóch sesjach online:

- „Gdzie Inwestować w Polsce"
- „Najważniejsze wyzwania w zakresie finansowania rozwoju firm".

Regionalna Izba Gospodarcza zaprosiła uczestników w sumie na sześć dwudniowych spotkań branżowych online pod hasłem „Back to business".

KREOWANIE MAREK INNOWACYJNOŚCI MIASTA (CEL STRATEGICZNY C10)

Kreowanie marek innowacyjności miasta stanowi istotny element polityki gospodarczej w Zabrzu i realizowany jest poprzez następujące działania:

- Przedsięwzięcia innowacyjne
- Kooperację podmiotów działających w branży medycznej

Przedsięwzięcia innowacyjne

Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu

W ramach współpracy z Politechniką Śląską, Miasto przekazało w 2018 roku nieruchomość zlokalizowaną przy ul. Roosevelta 40 z przeznaczeniem na realizację inwestycji naukowo-badawczej Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. W 2020 roku nastąpiło rozpoczęcie budowy Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu „Assist Med. Sport Silesia" wraz z aulą wykładową. Projekt realizowany jest we współpracy z firmą Philips a cała inwestycja opiewa na kwotę ok. 100 mln zł. Powstające w rejonie kampusu Politechniki Śląskiej centrum zostało opisane w dalszej części niniejszego opracowania w części dotyczącej Priorytetu P4 - Znacząca pozycja metropolitalna i celu C20 - Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki.

Uczestniczenie w inicjatywach klastrowych

Klastry odgrywają ważną rolę w zakresie rozwoju gospodarczego oraz innowacyjności. Skupiają firmy, jednostki, organizacje, władze publiczne, które chcą ze sobą współpracować dla osiągnięcia wspólnego celu i korzyści. Charakterystyczną cechą klastrów jest to, że przedsiębiorstwa w nich skupione zarazem konkurują i współpracują w tych obszarach, gdzie możliwe jest wyzwolenie efektów synergicznych wspólnych działań. Konkurencja nie wyklucza wzajemnych, korzystnych interakcji z innymi firmami, a może stać się motorem ich rozwoju. W efekcie rozwoju klastrów następuję rozwój obszarów, w których działają klastry i znaczna rozbudowa oferty oraz poprawa jakości usług klastrowiczów.

- Klaster MedSilesia – Śląska Sieć Wyrobów Medycznych

  https://www.medsilesia.com

  Klaster MedSilesia – Śląska Sieć Wyrobów Medycznych to skuteczna platforma współpracy dla przedsiębiorstw, uczelni oraz jednostek badawczo-rozwojowych. W skład klastra MedSilesia wchodzą m.in.: Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Politechnika Śląska (Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu), Kardio-Med Silesia, Sieć Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrzu, Katowicka SSE S.A., Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. MedSilesia dąży w swoich działaniach do bycia skutecznym partner dla środowisk gospodarczych, nauki oraz dla środowisk samorządowych wpływających na kształt branży medycznej w kraju i a granicą. Koordynatorem Klastra jest Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o. Klaster MedSilesia posiadał status Krajowego Klastra Kluczowego do 31 października 2019 r.

Krajowy Klaster Kluczowy MedSilesia oferuje:

- specjalistyczną wiedza, szczególnie w zakresie pozyskiwania środków unijnych dla branży medycznej;
- branżowe usługi rozwojowe: POWER-MED, MED Think, GO Global;
- usługi brokera technologii medycznych;
- współpracę międzynarodową;
- dostęp do wszystkich kluczowych jednostek naukowych i uczelni ze Śląska;
- współpracę z najważniejszymi przedsiębiorstwami z branży.

Wybrane obszary specjalizacji klastra i zabrzańskie podmioty zaangażowane w ich realizację to:

- Choroby cywilizacyjne (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi, Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o., Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach),
- Kardiochirurgia (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, , Kardio-Med Silesia Śląski Uniwersytet Medyczny),
- Geriatria (Śląski Uniwersytet Medyczny, Kardio-Med Silesia)
- ITC w medycynie (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny),
- Robotyka medyczna (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny),
- Telemedycyna (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny, Kardio-Med Silesia)
- Rehabilitacja ((Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny)
- Medycyna regeneracyjna (Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Śląski Uniwersytet Medyczny)

– Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji

Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji

http://www.slaskiklaster.pl

Klaster jest oparty na współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie turystyki, kultury i rekreacji przy współpracy branż usług okołoturystycznych, doradczych, firm działających w obszarze eventów, promocji i marketingu a także sfery B+R, instytucji otoczenia biznesu i uczelni wyższych. Współpraca ta opiera się na transferze wiedzy, technologii i rozwiązań innowacyjnych członków Klastra. Od kwietnia 2017 r. nowa siedziba Śląskiego Klastra Kultury Turystki i Rekreacji znajduje się w Zabrzu, przy ul. Wolności 262. Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji skupia podmioty z następujących sektorów:

- Eventy i marketing
- Instytucje otoczenia biznesu i branża doradczo-szkoleniowa
- Kultura (Stowarzyszenie Centrum Działań Rewitalizacyjnych w Zabrzu, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Przedsiębiorstwo Górnicze „Demex”, Stowarzyszenie „PRO FUTURO”)
- Rekreacja (Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu, Miejski Ośrodek Sportu

- i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o., Stowarzyszenie Zabrzanie Pozytywnie Aktywni)
- Turystyka (Hotele Diament)
- Uczelnie i strefa B+R

W 2020 r. Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji realizował projekt Centrum Działań Rewitalizacyjnych w Zabrzu pn. „Z deskorolka na grubie – wakacje w mieście w Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu – bezpłatne zajęcia sportowe". W okresie od 20 lipca a 28 sierpnia, 36 dzieci codziennie gościło w Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu, gdzie odbywały się zajęcia z jazdy na deskorolce z profesjonalistami, wycieczki po podziemnych trasach zabrzańskiej Sztolni i Kopalni Guido, a także cotygodniowa wizyta na Stadionie Śląskim. Projekt dofinansowany był ze środków Fundacji ARP, Fundacji Grupy PKP. Fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej oraz Fundacji ORLEN.

Przedsięwzięcia innowacyjne - Zabrze - Miastem Zdrowia

Miasto Zabrze brało w latach ubiegłych udział w pilotażowym w skali kraju przedsięwzięciu realizowanym pod hasłem „Miasto Zdrowia". Miasto Zdrowia to platforma usługowo-informatyczna składająca się z zestawu wzajemnie współpracujących aplikacji i systemów IT. W ramach Miasta Zdrowia był wytwarzany i dostarczany personelowi medycznemu, pacjentom oraz osobom administrującym systemem opieki zdrowotnej zestaw narzędzi pozwalający zapewnić kompleksową opiekę zdrowotną od narodzin, przez całe życie. Przedsięwzięcie koordynuje Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia we współpracy z firmą Comarch. W Centrum Telemedycznym w Zabrzu od połowy 2017 roku świadczone były bezpłatne usługi z zakresu zdalnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców. Zdalna Opieka jest to możliwość leczenia pacjentów przez telefon. Za pomocą oprogramowania i urządzeń klasy medical-hub możliwe jest świadczenie usług telemedycznych pozwalających na stały monitoring stanu zdrowia pacjenta znajdującego się poza środowiskiem szpitalnym, a w razie upadku lub zagrożenia życia, na wezwanie pomocy. Funkcjonujące w Kardio-Med Silesia Centrum Telemonitoringu daje możliwość realizacji zdalnego monitoringu medycznego przy wykorzystaniu certyfikowanych urządzeń i platform Healthcare dla: chorób sercowo-naczyniowych, neurologiczno-udarowych, diabetologicznych, Pacjentów Wieku Podeszłego (65+), rehabilitacji oraz konsultacji telemedyczny.

Wspieranie podmiotów branży medycznej i pokrewnych - "Zabrzańskie Ateny"

Zabrzańskie Ateny to wyróżnienie przyznawane od 2012 roku przez Prezydenta Zabrza. Otrzymują je osoby, instytucje i firmy przyczyniające się do umacniania wizerunku Zabrza jako ośrodka nauki, medycyny i innowacyjnej gospodarki. Nagrody te są wyrazem uznania za podejmowane wyzwania przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju Zabrza i województwa śląskiego. Tradycyjnie wręczane są w dwóch kategoriach: „Medycyna i Nauka" oraz „Gospodarka i Przedsiębiorczość".

W 2020 r. uroczysta gala „Zabrzańska Atena", podczas której po raz dziewiąty rozdano statuetki, odbyła się 1 lutego w Hotelu Diament. Nagroda powstała z inicjatywy Prezydenta Miasta Zabrze przyznawana jest wybitnym osobowościom i instytucjom za wkład na rzecz tworzenia nowoczesnego Zabrza, opierając się na własnym doświadczeniu oraz kreatywności. Podczas gali wręczono dwie statuetki w kategorii Medycyna i Nauka. Odebrali je prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk – rektor Politechniki Śląskiej oraz prof. dr hab. n. med. Tomasz Szczepański ordynator Oddziału Hematologii i Onkologii Dziecięcej Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. Stanisława Szyszko, który w marcu 2020 r. został rektorem Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Z kolei w kategorii Gospodarka

i Przedsiębiorczość wyróżnione zostały firmy: TDJ Sp. z o.o. oraz VAN PUR S.A. Browar w Zabrzu. W ten sposób władze miasta chcą podziękować za podejmowanie ambitnych wyzwań i realizowanie przedsięwzięć służących mieszkańcom.

Zawsze w konkursie doceniane są jednostki innowacyjne, dynamiczne, mające wpływ na postęp technologiczny i wyznaczające kierunki rozwoju. Często realizacja projektów badawczych i prac rozwojowych jest przykładem zgodnej współpracy nauki i biznesu. Dzięki działaniom zdobywców nagrody „Zabrzańska Atena" Miasto Zabrze staje się atrakcyjniejsze zarówno dla mieszkańców, inwestorów jak i lokalnych podmiotów gospodarczych.

Tabela. Laureaci konkursu Zabrzańskie Ateny w latach 2012-2020

Laureaci konkursu Zabrzańskie Ateny w latach 2012-2020		
Rok	Kategoria: Nauka i Medycyna	Kategoria: Gospodarka i Przedsiębiorczość
2012	− Śląskie Centrum Chorób Serca − Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla	− Kompania Węglowa S.A. − DB Schenker Sp. z o.o.
2013	− Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrzu	− Kopex S.A. − Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
2014	− Prf. dr hab. n. med. Bogusław Maciejewski dyrektor Centrum Onkologii − Instytut Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrzu	− Hotele Diament S.A.
2015	− Prof. dr hab. inż. Jan Marciniak Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej	− Mostostal Zabrze S.A. − Zarys International Sp. z o.o. Sp. k.
2016	− Prof. dr hab. inż. Andrzej Karbownik Rektor Politechniki Śląskiej	− Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.
2017	− Prof. dr hab. inż. Marek Gzik Dziekan Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej	− Fortum Power and Heat Polska S.A. − Artifex Mundi S.A.
2018	− Prof. dr hab. n. med. Przemysław Jałowiecki Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	− Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. − Wojciech Dzwonkowski Ikea Centre Group Polska S.A. − PPUH Voigt Sp. z o.o.
2019	− Prof. Krzysztof Wodarski Dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej − Prof. Maciej Misiołek Dziekan Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	− Bogdan Kmiecik, prezes NMC Polska Sp. z o.o.
2020	− Prof. Arkadiusz Mężyk Rektor Politechniki Śląskiej − Prof. Tomasz Szczepański Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	− TDJ Sp. z o.o. − VAN PUR S.A. Browar w Zabrzu

Źródło: Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Fotografia. Uroczysta Gala „Zabrzańskie Ateny" 2020

Źródło: Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

Kooperacja podmiotów działających w branży medycznej

Strategia Tworzenia Ekosystemu Startupów

27 sierpnia 2018 r. Rada Miasta Zabrze Uchwałą nr LIX/710/18 przyjęła do realizacji Strategię tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych. Strategia obejmuje analizę oraz ocenę obecnych mechanizmów wsparcia i współpracy podmiotów gospodarczych z jednostkami naukowymi w Zabrzu. Obejmuje także wyniki badań potrzeb wszystkich stron procesu wsparcia, rozwoju i wdrażania innowacji oraz rekomendacje z zakresu działań na bazie wyników tej analizy, odniesień do referencyjnych rozwiązań funkcjonujących w innych miasta w Polsce, Unii Europejskiej i na świecie.
Start-upy to firmy we wczesnej fazie rozwoju, poszukujące innowacyjnych rozwiązań, tworzące nowe produkty lub usługi. Adresatami strategii są osoby/podmioty, które planują lub już wprowadzają na rynek innowacyjne produkty, usługi, procesy, kwalifikujące się do specjalności gospodarczej z obszarów medycyny i pokrewnych. Celem Strategii jest zidentyfikowanie, określenie możliwości i dostępności zasobów oraz stworzenie nowych narzędzi do rozwoju specjalizacji gospodarczej miasta w obszarze medycyny i pokrewnych dziedzin, wzrost rozpoznawalności miasta w zakresie medycyny i dziedzin pokrewnych, stworzenie warunków dla rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw, wzrost zatrudnienia i wzrost dochodów mieszkańców.

Startup City Zabrze

Startup City Zabrze

http://startupzabrze.pl
Pod nazwą Startup City Zabrze Urząd Miejski w Zabrzu prowadzi działania skierowane do startupów, inwestorów, mentorów, biznesu i specjalistów od zagadnień medycznych zainteresowanych tematyką startupową. Istniejące zaplecze sektora medycznego zlokalizowane w Zabrzu stanowi bardzo dobrą bazę do rozwoju projektów technologicznych, badań rozwojowych i klinicznych. Zabrzańskie tereny inwestycyjne zarządzane przez Katowicką Specjalną Strefę

Ekonomiczną stanowią idealne miejsce do ulokowania w Zabrzu zakładów produkujących materiały, wyroby i sprzęt na potrzeby branży medycznej. Zabrze stanowi doskonałą lokalizację dla działów B+R, które zyskują od razu bardzo silne otoczenie badawcze wielu uznanych instytucji pracujących w mieście. Rada Miejska w Zabrzu przyjęła w 2018 roku do realizacji dokument pn. „Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych". W 2019 roku Zabrze powołało Oficera Startupowego i uruchomiło jego biuro. Uruchomione zostały fanpejdże w portalach społecznościowych Facebook i Linkedin. W ciągu 2020 roku funkcjonowała strona internetowa w domenie www.startupzabrze.pl. Odbyły się także spotkania, tzw. meetupy, dla osób zainteresowanych innowacjami i technologiami w medycynie oraz biznesie.

Realizacja Strategii Tworzenia Ekosystemu Startupów w 2020 roku

Realizację Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych rozpoczęto rok wczesniej od utworzenia zadania budżetowego, przeprowadzenia procesu wyboru Oficera Startupowego, którego zadaniem jest realizacja zapisów Strategii. Rozpoczął on pracę w dniu 30 sierpnia 2019 roku. W ramach realizacji Strategii, została utworzona dedykowana strona internetowa www.startupzabrze.pl oraz profile w mediach społecznościowych (Facebook oraz Linkedin). Oficjalne rozpoczęcie programu Startup City Zabrze miało miejsce podczas Międzynarodowego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach w dniu 16.10.2019 r. Podczas dedykowanego panelu organizowanego przez Miasto Zabrze pn. „MedTech - startupy i biznes - w Zabrzańskiej Dolinie Medycznej" zainaugurowano proces wdrażania Strategii. W Panelu wzięli udział czołowi przedstawiciele branży medycznej w Zabrzu, m.in. Śląskie Centrum Chorób Serca, KardioMed Silesia, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Prezydent Miasta Zabrze, oraz Prezes Zarządu firmy Elzab. Po panelu odbył się briefing prasowy, na którym Pani Prezydent poinformowała o rozpoczęciu realizacji Strategii rozwoju startupów w Zabrzu. W listopadzie oraz grudniu 2019 r. odbyły się pierwsze spotkania (MedTech Meetup) w których uczestniczyły osoby zainteresowane tematyką, głównie studenci ale również młodzi przedsiębiorcy oraz przedstawiciele świata biznesu i nauki.

W 2020 r. Zabrze wykonało kilka bardzo ważnych kroków początkowych w przygotowaniu się do stworzenia kompleksowej oferty wspierającej rozwój startupów (młode spółki technologiczne) – w szczególności w obszarach medycyny i pokrewnych. W ramach prowadzonych działań w 2020 r. realizowane były trzy zadania główne:

- Budowa społeczności technologiczno-biznesowej w Zabrzu.
- Poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania do realizacji strategii startupowej w Zabrzu.
- Promocja Zabrzańskiej Doliny Medycznej.

Budowa społeczności technologiczno-biznesowej

W ramach programu Startup City Zabrze prowadzone były działania nad budową społeczności technologiczno-biznesowej w Zabrzu. Budowa społeczności startupowej, łączącej twórców startupów, inwestorów indywidualnych i instytucjonalnych (aniołów biznesu, fundusze, korporacje, przedsiębiorców), mentorów, dostawców do startupów, naukowców, odbiorców technologii, itd., odbywała się w 2020 roku przede wszystkim poprzez organizację 6 spotkań MedTech Meetup (3 offline i 3 online – ze względu na obostrzenia epidemiczne), w których udział wzięło blisko 200 osób z całej Polski. Osoby z poza Zabrza i województwa śląskiego uczestniczyły zarówno w spotkaniach

organizowanych w Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej jak i w Klubie Biznesowym Areny Zabrza, a także w spotkaniach online. Eksperci reprezentowali środowiska naukowe skupione w różnych podmiotach funkcjonujących na terenie Zabrza, jak i twórców startupów z całego kraju, prezentujących case'y biznesowe w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie budowania ich startupów, projektów i spółek technologicznych.

Do współpracy zaproszone były różne podmioty i osoby, które interesowały się tematyką rozwijania spółek – w szczególności technologicznych w obszarach medycyny i powiązanych. Działania w tym zakresie podjęte w 2020 roku:

- Organizacja spotkań MedTech Meetup – 6 wydarzeń (3 offline i 3 online),
  W zorganizowanych spotkaniach uczestniczyły 194 osoby z całej Polski, 12 prezentacji eksperckich zrealizowanych przez przedstawicieli nauki i przedsiębiorców. Eksperci reprezentowali środowiska naukowe skupione w różnych podmiotach funkcjonujących na terenie Zabrza, jak i twórców startupów z całego kraju, prezentujących case'y biznesowe w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie budowania ich startupów, projektów i spółek technologicznych. Wydarzenia odbywały się zarówno stacjonarnie z zachowaniem reżimu sanitarnego w związku z sytuacją epidemiczną w kraju, jak i online (w związku z epidemią wywołaną wirusem Sars-Cov-2 i wprowadzonymi zakazem organizacji konferencji). Uczestnikami byli: specjaliści, przedsiębiorcy, inwestorzy (prywatne osoby, przedsiębiorstwa i wyspecjalizowane fundusze), założyciele startupów, przedsiębiorcy w sektorach tradycyjnych i technologicznych, studenci różnych kierunków (w tym medycyny, specjalizacji inżynierskich, biznesowych i prawnych). Spotkania stacjonarne odbywały się w Głównej Kluczowe Sztolni Dziedzicznej w Zabrzu (jeden meetup) i w Klubie Biznesowym Areny Zabrze (2 spotkania). Spotkania online odbywały się za pośrednictwem oprogramowania MS Teams. W ramach spotkań MedTech Meetup w 2020 roku odbyło się wiele intersujących prezentacji w temacie startupów.
- Reprezentowanie Zabrza w konferencjach i spotkaniach poświęconych rozwojowi startupów, technologii i medycyny przez Startup Oficera, np. konferencja zorganizowana w dniu 26 lutego 2020 w Ministerstwie Rozwoju w której uczestniczył Startup Oficer na zaproszenie Polskiego Funduszu Rozwoju, czy też konferencja Roboty Medyczne w dniu 4 grudnia 2020 zorganizowana online przez Fundację Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Z. Religii w Zabrzu oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie na Rzecz Robotyki Medycznej.
- Wsparcie promocji Zabrza wśród potencjalnych inwestorów przez Startup Oficera. Za pośrednictwem Startup Oficera do Biura ds. Inwestorów trafił do Zabrza inwestor prywatny, który w pierwszym kwartale 2020 dokonał zakupu działki inwestycyjnej i rozpoczął proces budowy budynku pod działalność związaną z medycyną, o zakładanym zasięgu oddziaływania ponadregionalnym.
- Rozwój kanałów komunikacyjnych – strona www, kanały social media (Facebook i Linkedin) – które pełnią rolę promocyjną dla miasta, integracyjną dla uczestników ekosystemu (instytucje, organizacje i osoby zajmujące się medycyną, technologią i biznesem w technologiach/opartych na technologiach) i narzędzia komunikacji z otoczeniem. Narzędzia te obsługiwane są przez Startup Oficera.
- Rozmowy z instytucjami wspierającymi rozwój ekosystemu startupów w Polsce – publiczne (np. Polski Fundusz Rozwoju, itp.) i niepubliczne (np. Startup Poland, Polska Federacja Szpitali, itd.).

- Nawiązanie kontaktów z innymi miejskimi ośrodkami technologicznymi w Polsce (np. Warszawa, Wrocław, Toruń) i poza granicami kraju (np. Lund w Szwecji, Tel Awiw w Izraelu).
- Zaproszenie do współpracy w pierwszej kolejności instytucji i organizacji, a także biznesu skupionych w swojej działalności na medycynie oraz szerzej na rynku zdrowia (np. kolejne instytucje prezentujące swój dorobek naukowy na spotkaniach MedTech Meetup).
- Uczelnie wyższe – szczególnie te prowadzące działalność operacyjną na terenie Zabrza jak Politechnika Śląska i Śląski Uniwersytet Medyczny – ze względu na potencjał naukowców i studentów.
- Startupy i ich założyciele"– projekty startupowe na różnym poziomie rozwoju.

Poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania do realizacji strategii startupowej

Poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania dla działań związanych z rozwijaniem ekosystemu startupowego w mieście oraz wspieraniem rozwoju startupów medycznych i okołomedycznych, zabrało większość czasu w ramach działań związanych z wdrażaniem strategii startupowej. Działania te związane były ze spotkaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, z udziałem Startup Oficera. Prowadzone były prace nad zaplanowaniem, pozyskaniem środków z takich instytucji jak np. Polski Fundusz Rozwoju, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 i RPO Województwa Śląskiego na lata 2021-2027), Fundusz Sprawiedliwej Transformacji. Działania w tym zakresie podjęte w 2020 roku:

- Rozpoznawanie z wykorzystaniem wiedzy Startup Oficera potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania działań w obszarze startupów – w szczególności w obszarach medycyny i pokrewnych. Przygotowywanie opracowań, założeń merytorycznych i propozycji programowych dla instytucji zarządzających planowaniem i wdrażaniem środków publicznych.
- Przygotowywanie przez Startup Oficera we współpracy z Biurem ds. Inwestorów założeń do dokumentów związanych z projektowaniem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego w latach 2021-2027, Funduszy Norweskich.
- Spotkania z przedstawicielami Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego w sprawie możliwości absorpcji środków z Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz odnośnie RPO 2021-2027.
- Poszukiwania możliwości stworzenia w Zabrzu funduszu VC z udziałem przedsiębiorców i Polskiego Funduszu Rozwoju.
- Rozpoznanie możliwości współpracy z Polskim Funduszem Rozwoju, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, Śląskim Funduszem Rozwoju, Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną.
- Rozpoznanie możliwości współpracy na poziomie ministerstw w finansowaniu działań z budową infrastruktury i programów dla startupów w Zabrzu (np. Ministerstwo Rozwoju – konferencja w dn. 26.02.2020, w której wziął udział Startup Oficer).
- Zapraszanie funduszy VC do wzięcia udziału w spotkaniach MedTech Meetup
- Zaangażowanie Startup Oficera w prace zespołu ds. funduszy norweskich powołanych przez Prezydenta Zabrza w 2020 roku.

- Prace z ekspertami w zakresie projektowania działań własnych, jak również wspierania zabrzańskich instytucji w przygotowywaniu się do aplikowania o środki na rozwój technologii i tworzenie startupów.
- Zaangażowanie Oficera Startupowego w przygotowania Zabrzańskiego Biznesplanu 2020 i promocję w środowiskach związanych z medycyną, startupami, technologiami

Promocja Zabrzańskiej Doliny Medycznej.

Działania promocyjne realizowane były poprzez kanały prowadzone przez Startup Oficera (www.startupzabrze.pl, fanpejdż na Facebook „Startup City Zabrze", fanpejdż na Linkedin „Startup City Zabrze"). Największy ruch organiczny generowany jest przy okazji promocji spotkań MedTech Meetup odbywających się w Zabrzu. Ruch ten zwiększany jest w trakcie realizacji działań promocyjnych płatnych (np. na Facebook) oraz działaniami PR (np. we współpracy z partnerami spotkań Medtech Meetup, kanały informacyjne Miasta, media oraz aktywności innych użytkowników mediów społecznościowych).

Działania prowadzone w 2020 r. w obszarze promocji związane były z następującymi aktywnościami:

- Prowadzenie przez Startup Oficera dedykowanej strony internetowej startupzabrze.pl oraz dedykowanych stron na Linkedin i Facebook,
- Udostępnianie, szerowanie i informacji o zabrzańskim ekosystemie startapów na grupy i prywatne konta na Facebook i Linkedin.
- Realizacja płatnych kampanii reklamowych przez Startup Oficera w przypadku promowania wydarzeń Medtech Meetup,
- Przygotowywanie materiałów PR do publikacji w kanałach własnych Startup City Zabrze oraz na kanałach social mediach i www partnerów Medtech Meetups, Miasta Zabrze i mediów.
- Spotkania z osobami prowadzącymi lub zamierzającymi prowadzić projekty biznesowe w zakresie medycyny i z nią powiązanych, w celu promocji przynależności do zabrzańskiego ekosystemu, możliwości prowadzenia w tym obszarze działalności na terenie miasta, istniejącej infrastruktury dla przedsiębiorców oraz instytucji związanych z medycyną, które mogą być partnerami w różnych procesach oraz etapach rozwoju poszczególnych projektów związanych z medycyną i w obszarach pokrewnych.

MedTech MeetUp 3

27 Lutego odbyło się pierwsze w 2020 r. spotkanie z cyklu MedTech Meetup. Podczas trzeciej już odsłony wydarzenia grupa ponad dwudziestu ekspertów i pasjonatów medycyny i nowych technologii poruszała tematy związane z wyzwaniami, problemami i trendami.. Tradycyjnie już spotkanie mało dużą dawkę merytorycznego networkingu.

MedTech MeetUp 4

23 września odbyło się drugie w 2020 r. spotkanie z cyklu MedTech Meetup. Kilkadziesiąt osób z całego regionu spotkało się w Klubie Biznesowym Areny by uczestniczyć w spotkaniu mającym na celu wzajemne inspirowanie się przez środowiska biznesu i nauki w kierunku współtworzenia oraz rozwijania startupów. Spotkania Medtech Meetup odbywało się w duchu dzielenia się wiedzą i wzajemnego poznawania potencjału ludzi zainteresowanych tworzeniem firm w oparciu o technologie w medycynie i obszarach powiązanych, by móc łatwiej współpracować przy projektach startupowych.

Fotografia. MedTech Meetup 3, budynek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej przy ul. Karola Miarki 8

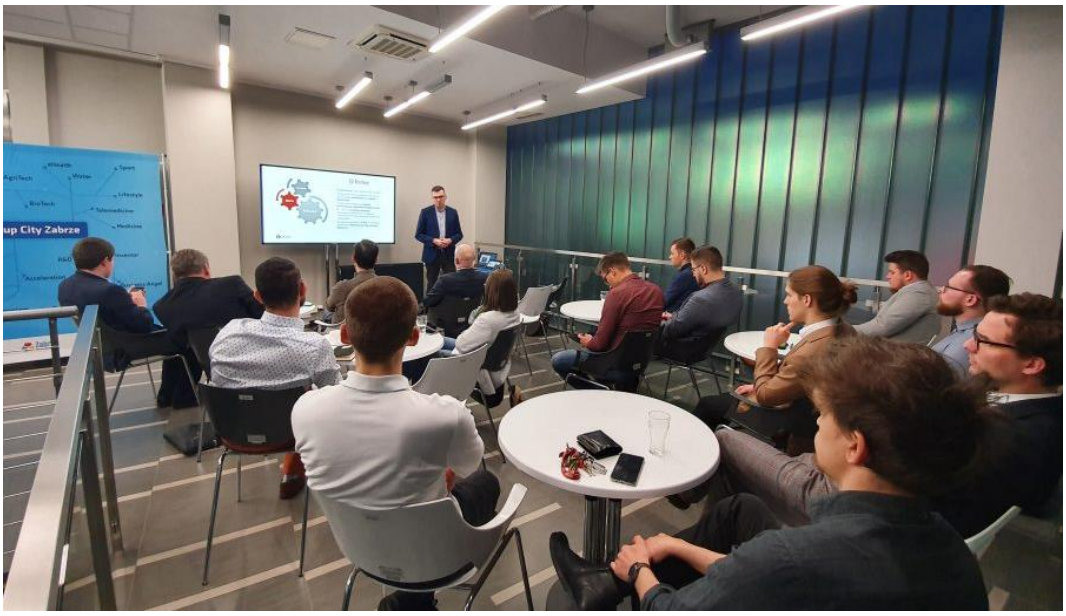

Źródło: https://startupzabrze.pl/

Fotografia. MedTech Meetup 4, Klub Biznesowy Areny Zabrze

Źródło: https://miastozabrze.pl/

MedTech MeetUp 5

14 października już po raz piąty w Zabrzu spotkali się naukowy, inżynierowie, medycy, inwestorzy, przedsiębiorcy i studenci zainteresowani rozwijaniem startupów (młodych firm technologicznych skalowalnych międzynarodowo/ globalnie) w obszarach medycyny i pokrewnych. Było to trzecie z cyklu spotkań zorganizowanych w 2020 r. MedTech MeetUp 5 odbyło się w Klubie Biznesowym Areny Zabrze. Kilkadziesiąt osób z naszego i nie tylko naszego regionu przyjechało wymienić się wiedzą, doświadczeniem i kontaktami.

Podsumowanie MedTech MeetUp 2020 - Sezon 2

- 6 wydarzeń MedTech MeetUp (3 w formule offline oraz 3 online)
- 167 Uczestników
- 23 Prelegentów
- 20 Wystąpień
- 95 Wzmianek w Internecie
- 54 tys. Zasięgu postów w social mediach
- 300 Wysłanych e-maili
- 7 kanałów komunikacji (FB, Linkedin, Newsletter, Serwis www, Wydarzenia Evenea, Portale lokalne, Aplikacja mobilna)
- 4 Partnerów biznesowych (Arena Zabrze, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, MedBiz Innovations Program

Śląska Start-Up'owa Dolina Innowacji Medycznych

Powstała Śląska Start-Up'owa Dolina Innowacji Medycznych. To najnowszy projekt koncentrujący się na medycynie, zdrowiu publicznym, telemedycynie i biotechnologii, sygnowany przez Województwo Śląskie. W projekt zaangażowane jest Miasto Zabrze, Park Technologiczny Kardio-Med Silesia w Zabrzu, Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu. Finalnie projekt będzie stanowił zaplecze naukowe dla medycyny. Śląska Start-Up'owa Dolina Innowacji Medycznych stanowi ważny krok, który powinien rozpocząć dynamiczną współpracę na rzecz wspierania młodych innowacyjnych przedsiębiorstw medycznych i nowatorskich projektów medycznych nie tylko w Zabrzu, ale też w całym województwie. Medycyna jest jedną z wizytówek naszego miasta i regionu. Władze województwa zadeklarowały chęć wsparcia projektu środkami unijnymi, co ma szczególne znaczenie w kontekście prognozy finansowej UE na kolejne lata. Podpisy pod listem intencyjnym złożyli: marszałek Województwa Śląskiego; prezydent Zabrza; dyrektor Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz prezes Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia.

Fotografia. „Śląska Startupowa Dolina Innowacji Medycznych" - podpisanie listu intencyjnego – styczeń 2020 r.

Źródło: https://slaskie.pl/

Pierwsze Spotkanie Śląskiej Startupowej Doliny Innowacji Medycznych (SSDIM)

W dniu 3 marca 2020 r. odbyło się inauguracyjne Spotkanie „Śląskiej Startupowej Doliny Innowacji Medycznych" (SSDIM) w Śląskim Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia. Spotkanie naukowe adresowane było do studentów, doktorantów, pomysłodawców oraz osób myślący o założeniu własnego Start-Up'u Medycznego Osoby uczestniczące w spotkaniu miały okazje wysłuchać ciekawych prelekcji: liderów grup badawczych KMS, naukowców, a także studentów współpracujących z KMS. Poruszona została również tematyka pozyskiwania finansowania na projekty badawczo-wdrożeniowe. Na koniec uczestnicy spotkania mieli możliwość zapoznać się z wyposażeniem Laboratorium Genomiki oraz Laboratorium Komórkowego (komórki macierzyste, IPSC).

Rysunek. Baner informacyjny Śląskiej Startupowej Doliny Innowacji Medycznej

Źródło: https://kmptm.pl/

Fotografia. Spotkanie Śląskiej Startupowej Doliny Innowacji Medycznych, Kardio-Med Silesia

Źródło: https://kmptm.pl/

P3. Przyjazność przestrzeni miasta

Zgodnie z priorytetem trzecim „Przyjazność przestrzeni miasta" podejmowano działania tak, aby przestrzeń publiczna wzbudzała pozytywne skojarzenia i służyła mieszkańcom w zaspokojeniu wielu potrzeb, m.in. związanych z przyjemnościami podziwiania krajobrazów miejskich, ciekawych dekoracji, urządzeń i obiektów oraz uporządkowanych form zagospodarowania. Ład przestrzenny pomaga wyznaczyć obszary działania różnych podmiotów, zdobyć nowych użytkowników. Przyczynia się również do stworzenia czytelnych map lokalizacji funkcji miejskich oraz pozwala uniknąć konfliktów przestrzennych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne sformułowane jako „Udomowienie przestrzeni w mieście", aby dla jak największej grupy mieszkańców i innych jej użytkowników Zabrze zawsze było „nasze". W ramach priorytetu „Przyjazność przestrzeni miasta" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego

C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych

C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta

C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego

C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 3. Przyjazność przestrzeni miasta.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia priorytetu P3. Przyjazność przestrzeni miasta w 2020 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P3. Przyjazność przestrzeni miasta w 2020 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
2	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
3	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWiK)
4	Plan rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)

5	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze
6	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze
7	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020
8	Program ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028
9	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019
10	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030
11	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
12	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze oraz Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
13	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 (LPROM)
14	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
15	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (ZTM)
16	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze
17	Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu
18	Plan Adaptacji Miasta Zabrze do Zmian Klimatu do roku 2030
19	Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach III priorytetu:

ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO (CEL STRATEGICZNY C11)

Funkcje w przestrzeni miasta

Przebudowa Kwartału Sztuki

W 2020 r. kontynuowane były prace na terenie tzw. Kwartału Sztuki wpływające na poprawę estetyki i funkcjonalności tej przestrzeni. Miejsce to położone jest w ścisłym centrum miasta. Na obszarze tym położone są obiekty pełniące różnorodne funkcje, niezwykle ważne dla miasta i jego mieszkańców. W obrębie Kwartału Sztuki i bliskiej okolicy znajduje się m.in. Teatr Nowy, Filharmonia Zabrzańska, filia Miejskiego Ośrodka Kultury - Ośrodek Działań Artystycznych, Miejska Biblioteka Publiczna, Wyższa Szkoła Techniczna z Wydziałem Lekarskim, Centrum Rozwoju Rodziny, filia Żłobka Miejskiego, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Centrum Handlowe Platan oraz Restauracja Impresja.

W 2019 roku zakończyła się inwestycja związana z modernizacją infrastruktury technicznej na terenie położonym pomiędzy siedzibami Teatru Nowego, Filharmonii Zabrzańskiej i Wyższej Szkoły Technicznej. Zakres prac w ramach przedsięwzięcia obejmował budowę oraz kompleksową przebudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej, a także dróg i chodników (4 000 m^2 nawierzchni). Przebudowana została również sieć wodociągowa i elektryczna, a następnie zmodernizowane zostały zewnętrze instalacje telekomunikacyjne oraz oświetlenie uliczne. Działania wokół kompleksu placu Teatralnego uzupełniła przebudowa placu Teatralnego, jednego z najbardziej reprezentacyjnych miejsc w centrum Zabrza. Dzięki modernizacji terenu wokół centrum handlowego Platan mieszkańcy Zabrza zyskali atrakcyjną przestrzeń do spędzania wolnego czasu. Inwestycja ta była efektem współpracy właściciela Platana i miasta. Plac zyskał nową nawierzchnię, fontannę i elementy małej architektury.

Fotografia. Plac Teatralny w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Centrum Handlowe Platan w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W 2020 r. na terenie Kwartału Sztuki i jego okolicy miasto prowadziło inwestycje związane z remontem następujących obiektów: budynek Teatru Nowego, Budynek Centrum Wsparcia Rodziny oraz budynek fili Żłobka Miejskiego.

Fotografia. Tylna elewacja Teatru Nowego po remoncie

Źródło: www.miastozabrze.pl

Fotografia. Budynek fili Żłobka Miejskiego

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Wszystkie prowadzone prace z pewnością przyczyniają się do tego, że Kwartał Sztuki, w który wpisuje się również plac Teatralny, zyskuje nowy blask i będzie przyciągał zarówno mieszkańców, jak i osoby odwiedzające Zabrze.

„Nowa Zandka”

W naszym mieście konsekwentnie rewitalizowane są kolejne obiekty, tworząc przestrzenie przyjazne dla mieszkańców, turystów i inwestorów. Przemianę przechodzi położona blisko centrum zabytkowa dzielnica Zabrza – Zandka. Przeprowadzono tam modernizację pierwszych obiektów – dawny blask przywrócono Zespołowi Szkolno-Przedszkolnemu nr 16 przy ul. Cmentarnej oraz budynkowi „Starej Gazowni” przy ul. Stalmacha 7, gdzie funkcjonować będzie Centrum Usług Społecznych. Ważną rolę ogrywa również rozpoczęty w 2019 roku projekt „Nowa Zandka” realizowany przez spółkę ZBM-TBS wspólnie z gminą. Projekt obejmuje remont dziewięciu bloków mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego osiedla Zandka. W ciągu najbliższych kilku lat zostaną tu zrealizowane projekty warte łącznie ponad 64 mln zł. Obejmować będą zarówno działania z zakresu termomodernizacji budynków, przyłączenia ich do sieci ciepłowniczej, poprawy jakości terenów zielonych, jak również obszaru tzw. rewitalizacji społecznej. Na realizację inwestycji Zabrze pozyskało dofinansowania na poziomie ok. 85 %.

Fotografia. Rewitalizowany budynek „Starej Gazowni" przy ul. Stalmacha 7

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Przebudowa zieleńca przy Ratuszu

W ścisłym centrum miasta u zbiegu ulic prof. Religi, Powstańców Śląskich i Piastowskiej planowana jest przebudowa zieleńca. Koszt inwestycji to kwota ok. 5 mln zł. W ramach prowadzonych działań została wykonana dokumentacja projektowa. W ramach przygotowania budowy pomnika planowane jest na rok 2021 podpisanie umowy na wykonanie gipsowej formy pomnika wg wcześniej wybranego projektu. W pierwszym etapie projektu nastąpi przebudowa zieleńca w otoczeniu miejsca posadzenia pomnika prof. Zbigniewa Religi.

Fotografia. Projekt pomnika prof. Zbigniewa Religi

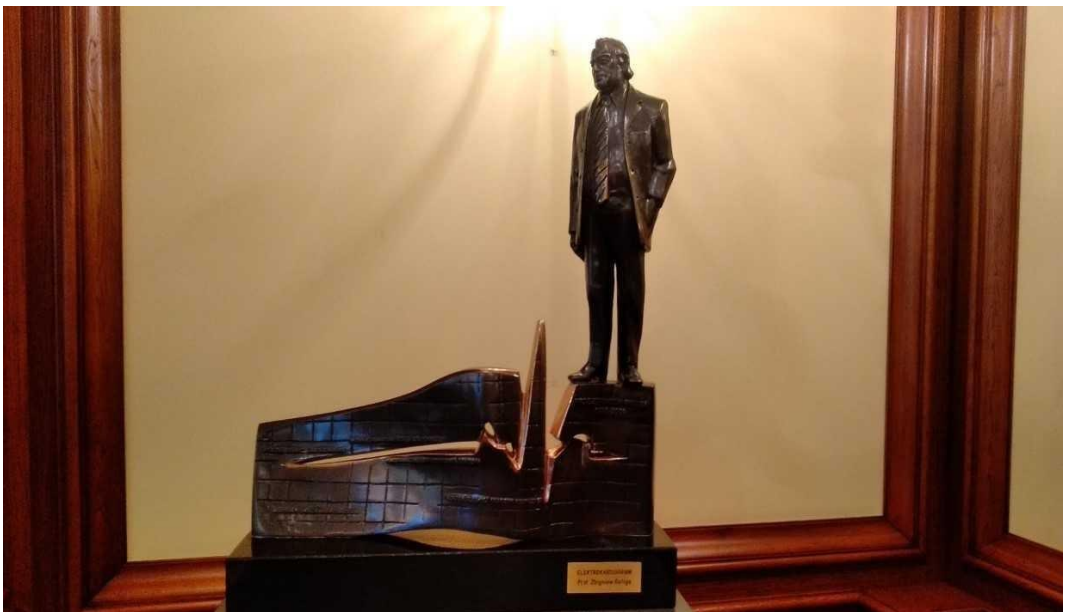

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

Na terenie miasta realizowanych było wiele przedsięwzięć, które wpływają na zapewnienie ładu przestrzennego. Działania te wpisują się także w inne priorytety strategiczne i zostały opisane w dalszej części dokumentu. Z pośród istotniejszych projektów należy tu wymienić szereg kompleksowych termomodernizacji budynków publicznych i mieszkaniowych, dofinansowane przez miasto rewitalizacje zabytków czy też tak ważne realizowane w 2020 roku projekty jak m.in.:

- przebudowa i remont Teatru Nowego,
- przebudowa dawnego budynku Gazowni na potrzeby Centrum Usług Społecznych,
- remont budynku w tzw. Kwartale Sztuki na potrzeby Centrum Rozwoju Rodziny,
- rewitalizacja budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 z przeznaczeniem na żłobek,
- rewitalizacja i przebudowa Wieży Ciśnień przy ul. Zamoyskiego
- rewitalizacja budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. 3 maja.

Wymienione powyżej inwestycje zostały przedstawione w informacjach o realizacji Celów Horyzontalnych Strategii Rozwoju Miasta - CH3 – Rewitalizacja miasta.

Sporządzanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmian w Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego.

Obowiązujący dokument strategiczny stanowi "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze", które zostało przyjęte do realizacji Uchwałą Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze. Realizacja ustaleń Studium odbywa się m.in. poprzez sporządzanie prawa miejscowego w formie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Zgodnie ze stanem aktualnym na dzień 31 grudnia 2020 roku sporządzone plany miejscowe obejmowały 2565,63 ha powierzchni miasta co stanowiło 31,91 % jego całkowitej powierzchni. Pozostałe obszary są zagospodarowywane sukcesywnie.

Tabela. Rejestr Obowiązujących Planów Miejscowych w Zabrzu

Rejestr Obowiązujących Planów Miejscowych w Zabrzu stan na dzień 31.12.2020 r.				
Lp.	NAZWA POTOCZNA - NUMER NA RYSUNKU: „OBSZARY MIASTA ZABRZE OBJĘTE OBOWIĄZUJĄCYMI MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO”	1) numer i data uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP	Powierzchnia planu (w ha)	Procent powierzchni miasta objęty planem (%)
		2) numer i data uchwały o przyjęciu MPZP		
	Pełna nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego, data publikacji, pozycja		
		4) data wejścia w życie		
1	DZIELNICA MACIEJÓW - 1	1)	211,02	2,62
		2) XLI/467/97 z dnia 13.10.1997		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 (poz. 17)		
		4) 21.02.1998 (30 dni)		
2	PARK PILECKIEGO - 2	1) XXX/345/96 z dnia 25.11.1996	91,54	1,14
		2) IV/40/98 z dnia 14.12.1998		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku im. Gen. Karola Świerczewskiego w Zabrzu	3) Dz. Urz. Al. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 (poz. 833)		
		4) 09.06.1998 (14 dni)		
3	KORFANTEGO - 3	1) XXX/342/96 z dnia 25.11.1996	19,36	0,24
		2) IV/41/98 z dnia 14.12.1998		

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 (poz. 596) 4) 10.05.1999 (14 dni)		
4	PIŁSUDSKIEGO - PKP - 4	1) 2) XXVII/425/00 z dnia 18.12.2000	14,15	0,18
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dot. ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 Poz. 78 4) 14.02.2001 (14 dni)		
5	DTŚ - 5	1) 2) XIV/119/03 z dnia 07.07.2003 r.	351,63	4,37
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 (poz. 2297) 4) 15.09.2003 r. (14 dni)		
6	KOPERNIKA - 6	1) XXXI/488/01 z dnia 09.04.2001 2) XVIII/155/03 z dnia 10.11.2003 r.	138,66	1,72
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 (poz. 519) 4) 19.03.2004 r. (14 dni)		
7	CENTRUM C - 7	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000 2) XXV/261/04 z dnia 27.04.2004 r.	119,44	1,49
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza– obszar „C”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 54 z dnia 29.06.2004 (poz. 1685) 4) 13.07.2004 r. (14 dni) – unieważniony 16 grudnia 2013 r.		
8	CENTRUM A - 8	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000 2) XXVIII/289/04 z dnia 05.07.2004	33,17	0,41
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza – obszar „A”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 (poz. 2452) 4) 22.09.2004 (14 dni)		

9	ZABRZE PÓŁNOC - 9	1) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003	579,21	7,20
		2) XLIII/562/09 z dnia 14.09.2009		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części m. Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)		
		4) 04.01.2010 (30 dni)		
10	GRZYBOWICE PRZEMYSŁ - 10	1) XXIII/223/04 z dnia 08.03.2004	153,14	1,90
		2) XLIII/563/09 z dnia 14.09.2009		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)		
		4) 04.01.2010 (30 dni)		
11	DTŚ – TEREN 17M - 11	1) XLIII/559/09 z dnia 14.09.2009	1,26	0,02
		2) LVIII/759/10 z dnia 13.09.2010		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3554)		
		4) 09.12.2010 (30 dni)		
12	SŁONECZNA DOLINA - 12	1) XII/143/07 z dnia 02.08.2007	102,62	1,28
		2) LVIII/760/10 z dnia 13.09.2010		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3555)		
		4) 09.12.2010 (30 dni)		
13	NOWE MIASTO PÓŁNOC - 13	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/275/08 z dnia 17.03.2008	126,94	1,58
		2) LX/785/10 z dnia 08.11.2010		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosa	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 (poz. 480)		
		4) 03.03.2011 (30 dni)		

14	ZABRZE PÓŁNOC – TEREN B.31 - 14	1) II/16/10 z dnia 13.12.2010	15,55	0,19
		2) XII/125/11 z dnia 04.07.2011		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG,PP,SM,UR	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 (poz. 3475)		
		4) 22.09.2011 (30 dni)		
15	GRZYBOWICE OSIEDLE - 15	1) XVII/150/03 z dnia 23.10.2003	275,67	3,43
		2) XV/160/11 z dnia 17.10.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 56)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
16	ZWAŁ SOŚNICA - 16	1) XXXIII/429/08 z dnia 15.12.2008	88,53	1,10
		2) XVI/193/11 z dnia 14.11.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 (poz. 5679)		
		4) 21.01.2012 (30 dni)		
17	NOWE MIASTO POŁUDNIE - 17	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/274/08 z dnia 17.03.2008	246,79	3,07
		2) XVI/194/11 z dnia 14.11.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Składową	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 57)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
18	DTŚ – BIELSZOWICKA – 18	1) XLIII/560/09 z dnia 14 września 2009 r.	38,85	0,48
		2) XXVIII/404/12 z dnia 17.09.2012		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4323)		
		4) 01.12.2012 (30 dni)		
19	KORFANTEGO – ZMIANA - 19	1) XXXII/410/08 z dnia 17 listopada 2008 r.	11,27	0,14
		2) XXVIII/405/12 z dnia 17.09.2012		

	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4324) 4) 01.12.2012 (30 dni)		
20	LEŚNA POLANA ETAP I - 20	1) XXXIII/427/08 z dnia 12.12.2008 r. 2) XXXIX/671/13 z dnia 10.06.2013 r.	12,82	0,16
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrzu etap I	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.06.2013 (poz. 4364) 4) 17.07.2013 (30 dni)		
21	DTŚ ZMIANA PRZY HALI MOSiR - 21	1) XV/162/11 z dnia 17.10.2011 r. 2) XLI/608/13 z dnia 15.07.2013 r.	5,19	0,06
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.07.2013 (poz. 5116) 4) 06.08.2013 (14 dni)		
22	GAJDZIKOWE GÓRKI -22	1) XXXIV/503/13 z dnia 11.02.2013 r. 2) LIV/807/14 z dnia 07.07.2014 r.	0,06	0,00
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokietnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Górki w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.07.2014 (poz. 4085) 01.08.2014 (14 dni)		
23	POD BOREM - 23	1) XXXV/516/13 z dnia 13.03.2013 r. 2) IV/26/15 z dnia 19.03.2015 r.	3,33	0,04
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Pod Borem w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 29.01.2015 (poz. 380) 4) 13.02.2015 (14 dni)		
24	GRZYBOWICE CMENTARZ - 24	1) X/104/15 z dnia 18 maja 2015 r. 2) XXXVII/409/17, z dnia 13 lutego 2017 r.	3,29	0,04
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrzu Grzybowicach	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1248) 4) 14.03.2017 (14 dni)		
25	CENTRUM PRZY RELIGI - 1 ETAP -25	1)VIII/72/15, z dnia 16 marca 2015 r. 2) XXXVII/410/17, z dnia 13 lutego 2017 r.	12,02	0,15

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. Prof. Zbigniewa Religi - 1 etap	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1249)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
26	TERENY PÓŁNOCNE - ZMIANA - 1 ETAP - 26	1) XV/161/11 z dnia 17 października 2011 r.	1,91	0,02
		2) XXXVII/411/17, z dnia 13 lutego 2017 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1250)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
27	BORSIG – 1 ETAP	1) XLIX/665/10 z dnia 15 lutego 2010 r.	27,65	0,34
		2) LXI/729/18, z dnia 15 października 2018 r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego m. Zabrze dla terenów osiedla Borsig – Etap1	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.10.2018 r. (poz. 6739)		
		4) 26.11.2018 (30 dni)		
Razem			2565,63	31,91
Powierzchnia miasta [ha]				8 040,00

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego

Na koniec 2020 roku prowadzone były prace nad 16. obszarami objętymi uchwałami o przystąpieniu do sporządzania projektów planów miejscowych. Łączna powierzchnia obszarów objętych ww. pracami wynosi 2149,81 ha.

W 2020 roku realizowano uchwałę Nr XIX/234/12 z dnia 16 stycznia 2012 r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium. Realizacja polegała na sporządzeniu nowej edycji studium uwarunkowań. W 2020 roku trwały prace edycyjne i redakcyjne nad treścią tekstu analiz oraz treścią i grafiką uwarunkowań i kierunków zagospodarowania. Prace te dotyczyły w szczególności nowych przesądzeń w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Do najważniejszych celów aktualizacji Studium należy zaliczyć:

- dostosowanie zapisów ustaleń studium do aktualnie obowiązujących aktów prawnych;
- dostosowanie ustaleń studium do aktualnej strategii rozwoju miasta;
- uwzględnienie aktualnych kierunków rozwoju miasta;
- uwzględnienie bilansów i analiza w zakresie nowych terenów budowlanych.

Powyższe cele zostały zrealizowane jako rozwinięcie kierunków ustalonych w poprzednio obowiązującym studium kierunków rozwoju miasta. Zachowano zasadę utrzymania ciągłości planistycznej.

Porządkowanie przestrzeni miejskiej - zagospodarowanie terenów zielonych

Na terenie miasta Zabrze znajduje się 8 parków miejskich: park przy ulicy Krakowskiej, park im. kard. Augusta Hlonda, park Hutniczy, park im. Jacka Kuronia, park im. Tadeusza Kościuszki, park im. Poległych Bohaterów, park Rodzinny i park im. Witolda Pileckiego o łącznej powierzchni 38 ha oraz park im. Jana Pawła II, zajmujący powierzchnię prawie 7 ha. Ponadto na obszarze miejskim wyróżnia się zieleńce i pasy zieleni przyulicznej o łącznej powierzchni 234,5 ha. Na terenie miasta znajduje się 6 fontann zlokalizowanych w następujących miejscach: na zieleńcach przy Placu Krakowskim, przy ulicy Św. Floriana, przy ulicy Gen. Charlesa de Gaulle'a, przed budynkiem Urzędu Stanu Cywilnego, w parku im. Poległych Bohaterów oraz przy Placu Teatralnym.

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II" była kontynuowana w 2020 r. Cel projektu to podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz stworzenie sprzyjających warunków dla realizowania aktywności rekreacyjnej mieszkańców Zabrza, przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną, miejscem chętnie odwiedzanym przez mieszkańców i turystów oraz stanowiącym wizytówkę miasta. W ramach przedsięwzięcia realizowane jest kompleksowe uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej (70% wartości projektu) oraz infrastruktura towarzysząca (30% wartości projektu) na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, m.in. Park im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela, Rondo Sybiraków, Park im. Jana Pawła II. Łączna wartość projektu to 10,7 mln zł. W 2020 roku wydatkowano kwotę 5,27 mln zł.

Fotografia. Rondo Sybiraków

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Powierzchnia terenu objętego projektem wynosi 33,95 ha, z tego 13,76 ha to nowe obszary zieleni miejskiej, które zostały oddane do użytku w wyniku realizacji projektu dotyczącego zieleni całkowicie zdegradowanej. Natomiast 14,06 ha to obszar dwóch popularnych parków położonych w centrum Zabrza, wymagających natychmiastowej interwencji w celu zahamowania dewastacji i niszczenia bioróżnorodności.

W ramach przedsięwzięcia porządkowane są ważne i popularne wśród mieszkańców parki położone w centrum miasta.

Działania wykonane w ramach projektu do końca 2020 r.:
Nasadzono: ponad 900 drzew, ponad 45 500 krzewów, blisko 700 pnączy, ponad 63 000 bylin, prawie 4 300 m2 trawników, ponad 5 500 m2 łąk w n/w lokalizacjach: ul. Gdańska, ul. Tatarkiewicza, Al. Korfantego, Park Jana Pawła II, ul. 3-go Maja, Rondo Sybiraków, ul. Cmentarna 29, ul. Cmentarna 19d (naprzeciw), ul. Lazara, ul. Bytomska, ul. Średnia, Park Poległych Bohaterów, ul. Krucza, ul. Węgielna, ul. Wiosenna, ul. Składowa, ul. Ofiar Katynia (przy cmentarzu), ul. Cmentarna 3a

W 2021 roku planowane są do wykonania w ramach projektu zadania na łączną kwotę 5,5 mln zł. Do nasadzenia pozostaje: blisko 1 200 drzew, ponad 120 000 krzewów, blisko 60 000 bylin w trzech ostatnich lokalizacjach, tj. ul. Skubacza, ul. Ofiar Katynia, ul. Goduli-Witosa.

Utrzymanie terenów zielonych
W 2020 pielęgnację oraz utrzymanie terenów zrekultywowanych w ramach projektu pn. ,,Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze" prowadził Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu Sp. z o.o. Tereny te stanowią atrakcyjną bazę do uprawiania różnego rodzaju rekreacji min. rajdów rowerowych, nordic walking, jogi czy tresury psów. W ramach zadania do wykonawcy należy utrzymanie nw. zrekultywowanych terenów:

Teren I – nieużytek w Zabrzu Maciejowie (okolice boiska Orlik)- 7,58 ha

Teren II – nieużytek w Zabrzu Maciejowie (na północ od ul. Nad Kanałem) - 1,60 ha

Teren III – wyrobisko po eksploatacji gliny w rejonie Ogrodu Botanicznego - 5,92 ha

Teren IV – zwałowisko odpadów hutniczych przy ul. Bytomskiej i Hagera - 19,93 ha

Teren V – zwałowisko odpadów wydobywczych – hałda „Ruda"- 40,84 ha

Teren VI – zwałowisko odpadów wydobywczych przy ul. Trębackiej - 1,86 ha

Teren VI A– zwałowisko odpadów wydobywczych przy ul. Trębackiej - 0,6277 ha

Teren VII – teren byłej koksowni „Concordia" w rejonie ul. Hagera - 6,76 ha

Teren VII D– teren byłej koksowni „Concordia" w rejonie ul. Hagera - 2,7060 ha.

Teren VIII – stawy zapadliskowe w rejonie ul. Tarnopolskiej - 95,40 ha.

W 2020 r. ponad 400 ha powierzchni Zabrza stanowiły miejskie tereny zieleni, które były objęte stałą konserwacją. Powierzchnia ta obejmowała skwery, zieleńce, parki oraz zieleń osiedlową. Włączono do stałego utrzymania blisko 34 ha terenów wytworzonych w projekcie pn. „Poprawa jakości terenów zielonych Miasta Zabrze – etap I i II" oraz 183 ha terenów zrekultywowanych w projekcie pn. "Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze". Na utrzymanie terenów zieleni miejskiej przeznaczono kwotę 2,6 mln zł. W całym sezonie letnim w mieście ustawiono konstrukcje kwiatowe tj. konstrukcje kwiatowe siatkowe, wieże kwiatowe, kłodziny dębowe, zegar kwiatowy oraz ścianę kwiatową na terenie targowiska „Pod Ratuszem". Wszystkie te elementy w znaczący sposób w pływają na estetykę przestrzeni miejskich.

Fotografia. Zegar Kwiatowy, ul. Goethego

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

OCHRONA ŚRODOWISKA I DOSTOSOWANIE MIASTA DO WYMOGÓW ZMIAN KLIMATYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C12)

Dokument pn.: „Aktualizacja programu ochrony środowiska dla miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020" został zastąpiony nowym dokumentem pn.: „Program ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028" obowiązującym od 17 lutego 2020 r.

Celem nadrzędnym Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do 2028 roku, zwanego dalej POŚ, jest rozwój gospodarczy Miasta Zabrze przy zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego. Miasto realizuje zadania w oparciu m.in. o strategiczne dokumenty. Program ochrony środowiska dla miasta Zabrze uwzględnia cele realizacji polityki ochrony środowiska zgodne z Polityką ekologiczną Państwa oraz Programem ochrony środowiska dla województwa śląskiego.

Aby osiągnąć wyznaczone cele programu przeprowadzono ocenę stanu środowiska naturalnego na terenie miasta, zdiagnozowano główne problemy ekologiczne oraz sposoby ich rozwiązania. Zaproponowano harmonogram działania łącznie ze źródłami ich finansowania. POŚ jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska w mieście.

Dla zrealizowania wyżej wymienionych priorytetów ekologicznych wskazano zadania do realizacji, przy czym należy podkreślić, że większość to zadania wykraczające poza rok 2020 i realizowane są w sposób ciągły, jak np. zmniejszenie ilości gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza.

Zadania związane z powietrzem atmosferycznym:

- Realizacja XI etapu zadania pn. „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Miasta Zabrze – etap XI" ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.
- Realizacja wniosków w ramach programu udzielania dofinansowania do zmiany systemu ogrzewania w lokalach mieszkalnych.
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych należących do miasta Zabrze, którą opisano szczegółowo w dalszej części dokumentu, w priorytecie P3 – Przyjazność przestrzeni miasta – C15. Podnoszenie standardu istniejących zasobów mieszkaniowych
- Kontrola palenisk domowych przeprowadzana przez Straż Miejską w Zabrzu
- Utwardzanie dróg i ich oczyszczanie.
- Uczestnictwo w programie „Czyste powietrze" prowadzonym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach-udzielanie pomocy mieszkańcom Zabrza w pozyskaniu środków finansowych na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych.
- Udostępnienie mieszkańcom rowerów elektrycznych.
- Opracowanie i przyjęcie do realizacji dokumentu pn. „ Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)" wynikające z przystąpienia miasta Zabrze do Porozumienia Burmistrzów.

Zadania związane z ochrona i jakością wód:

- Bieżąca kontrola jakości wody pitnej.
- Monitoring oczyszczonych ścieków komunalnych odprowadzanych do wód powierzchniowych.
- Monitoring ścieków przemysłowych odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej.
- Zarządzanie wylotami kanalizacji sanitarnej i deszczowej należącej do miasta.
- Monitoring użytecznych poziomów wodonośnych.
- Wzrost wykorzystania odpadów i redukcja ilości składowanych odpadów.
- Wzrost ilości odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
- Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych - składowisko nie przyjmuje odpadów do składowania.
- Likwidacja dzikich wysypisk odpadów.

Różnorodność biologiczna - ochrona przyrody

- Prace związane z bieżącym utrzymaniem zieleni miejskiej,
- Bieżąca wycinka i pielęgnacja drzew,
- Bieżące nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy,
- Ochrona pomników przyrody oraz wykonanie niezbędnych, zabiegów pielęgnacyjnych.
- Realizacja projektu pn.”Poprawa jakości terenów zielonych na terenie miasta Zabrze”
- Utrzymanie zrekultywowanych terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze.

Zmniejszenie uciążliwości hałasu.

- Zmiana organizacji ruchu na drogach.
- Budowa i przebudowa dróg, w tym wymiana nawierzchni.
- Przebudowa infrastruktury tramwajowej.

Inne działania.

- Akcje, konkursy, warsztaty w zakresie edukacji ekologicznej.
- Wydawanie pozwoleń emisyjnych, zezwoleń w zakresie ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody i geologii, decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych realizacji przedsięwzięć, przyjmowanie zgłoszeń w zakresie ochrony środowiska w tym instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne oraz opiniowanie planowanych przedsięwzięć na terenie miasta.
- Współpraca z organami i instytucjami zewnętrznymi m.in. z Policją, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Strażą Pożarną

Mierzalnym efektem zrealizowanych działań zapisanych w POŚ są dane z zakresu ochrony powietrza, które przedstawiono na poniższych wykresach:

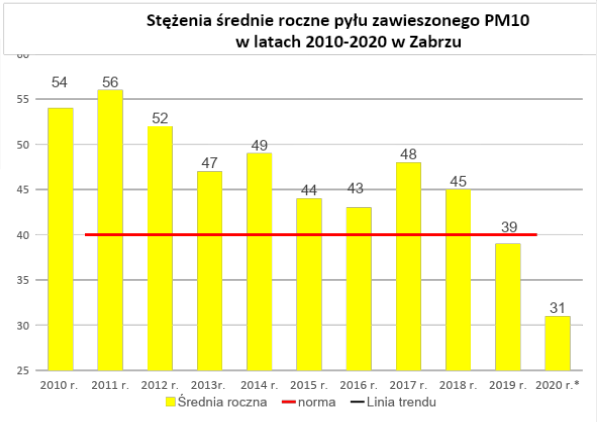

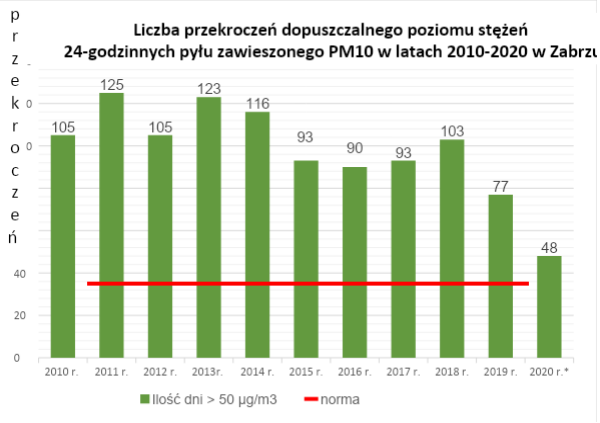

W roku 2020 realizowane projekty z zakresu ochrony środowiska to między innymi:

Dofinansowania zmiany systemu ogrzewania w lokalach mieszkalnych

W 2020 roku wpłynęły 472 wnioski o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie osobom fizycznym kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne, z czego 460 zostało zweryfikowanych pozytywnie. W 2020 roku wypłacono 292 wnioski z roku 2018 i 2019 na kwotę 756 977,62 zł.

Dofinansowania do termomodernizacji budynków mieszkalnych uczestniczących w programie PONE

PONE (Program Ograniczania Niskiej Emisji na terenie miasta Zabrze) realizowany jest przez Urząd Miejski w Zabrzu ze środków pochodzących z pożyczki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (WFOŚiGW). Celem głównym zadania jest poprawa stanu środowiska naturalnego w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego oraz poprawa stanu energetycznego budynków jednorodzinnych. Do końca 2020 roku zrealizowano 4 653 jednostkowych inwestycji w obiektach indywidualnych, z dofinansowania skorzystało 2 287 budynków jednorodzinnych.

W 2020 r. wpłynęły 162 wnioski o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji. Od 2009 roku złożono 3966 wniosków o udział Programie Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze na realizację inwestycji polegających na wymianie kotła starego na nowy, montaż układu solarnego, termomodernizację budynku, wymianę okien oraz 2328 wniosków o dofinansowanie montażu układu fotowoltaicznego.

Program Ograniczania Niskiej Emisji etap XI

Wniosek do WFOŚiGW w Katowicach na realizację XI Etapu Programu Ograniczania Niskiej Emisji został złożony przez miasto Zabrze w dniu 21 stycznia 2020r.

Dnia 16 kwietnia 2020 r. Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach podjęła decyzję o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, co za tym idzie została

przyznana Miastu pożyczka w wysokości 4 050 000,00 zł. Dnia 12 sierpnia 2020 r. została podpisana umowa pożyczki.

W ramach etapu XI zaplanowano 460 inwestycji (z czego w roku 2020 zrealizowano 60 inwestycji) w budynkach indywidualnych, zlokalizowanych na terenie miasta. W ramach zadania zlecono: pełnienie funkcji Operatora XI etapu Programu PONE (za kwotę 79 950,00 zł brutto) oraz pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego XI etapu PONE (za kwotę 76 383,00 zł brutto). XI etap PONE realizowany będzie do końca czerwca 2021 r.

Program „Czyste powietrze"

W dniu 12.08.2020 r. Miasto Zabrze podpisało z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Porozumienie dot. zasad wspólnej realizacji Programu „Czyste Powietrze", natomiast w dniu 03.12.2020 r. Miasto Zabrze podpisało z WFOŚ i GW w Katowicach Aneks nr 1 do Porozumienia w sprawie rozszerzenia realizowanego Programu „Czyste Powietrze" o podwyższony poziom dofinansowania zadań objętych Programem. Na podstawie ww. Porozumienia na terenie Miasta Zabrze został uruchomiony Punkt przyjmowania wniosków składanych przez mieszkańców w ramach ww. Programu na zadania termomodernizacyjne objęte Programem. W 2020 roku za pomocą punku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach złożono 32 wnioski o dofinansowanie ze środków przeznaczonych na realizację Programu „Czyste Powietrze".

Miasto Zabrze Eko – instalacje fotowoltaiczne – odnawialne źródła energii

Miasto Zabrze przystąpiło w 2020 roku do konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa Śląskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oś priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna działanie 4.1 Odnawialne źródła energii poddziałanie 4.1.1 Odnawialne źródła energii – ZIT. Do konkursu zgłoszono projekt pn. „Miasto Zabrze eko - instalacje fotowoltaiczne - odnawialne źródła energii". Przedmiotem projektu jest zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych wytwarzających energię na potrzeby socjalno-bytowe budynku mieszkalnego dla osób fizycznych zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze. Realizacja Projektu przyczyni się do poprawy jakości powietrza ochrony klimatu w tym zmniejszenie pyłu zawieszonego i CO2.

Planowane do uzyskania dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniesie do 85% wysokości kosztów kwalifikowanych. Wkład własny w wysokości min. 15% będzie pokryty przez Uczestnika Projektu, który weźmie udział w projekcie. W wyniku przeprowadzonego naboru uczestników do projektu wpłynęło 274 deklaracje.

Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II". Inwestycja ma na celu podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną. Działania polegają na porządkowaniu i zagospodarowaniu terenów zieleni miejskiej na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, w tym, w popularnych parkach położonych w centrum miasta. W ramach zadań projektowych wykonywano nasadzenia drzew, krzewów i bylin. Działania te pozwolą na stworzenie nowych obszarów zieleni miejskiej, które wpłyną

na ograniczenie hałasu oraz przyczynią się do właściwego gospodarowania wodami opadowymi. Wybudowano również obiekty małej architektury, rozbudowano oświetlenie w parkach oraz odbudowano fontannę w parku przy ul. Dubiela.

Fotografia. Fontanna w Parku im. Poległych Bohaterów

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Odpowiednie nasadzenia pozwalają na pochłanianie hałasu przyulicznego oraz emitowanych zanieczyszczeń, a także przyczynią się do zmniejszenia spływu powierzchniowego wody oraz zwiększenie czystości wód powierzchniowych, a także poprawy stateczności zboczy i skarp przyulicznych. Dzięki instalacji na terenach zielonych budek i poideł dla ptaków oraz domków dla owadów, a także zakładanie łąk kwietnych zamiast trawników projekt przyczynia się do zwiększenia stopnia ochrony przyrody na terenach zielnych Miasta Zabrze.

Szczegółowe informacje na temat projektu znajdują się w rozdziale dotyczącym realizacji celu strategicznego C 11. - Zapewnienia ładu przestrzennego.

Ekologiczne światło na ogrodzie - budowa lamp solarnych na terenach zielonych
W roku 2020 w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego dla zadania pn.: „Ekologiczne światło na ogrodzie - budowa lamp solarnych na terenach zielonych” zamontowano 39 szt. lamp fotowoltaicznych typu Bocian na Rodzinnych Ogrodach Działkowych za łączną kwotę ok 300 tys. zł. Natomiast w ramach zagospodarowanie zieleńca przy ul. Szczecińskiej wykonano utwardzenie ciągów pieszych, zamontowano ławki, kosze na śmieci, wykonano donice, które zostały obsadzone zielenią ozdobną.

Fotografia. Lampa solarna, Zieleniec przy ul. Szczecińskiej

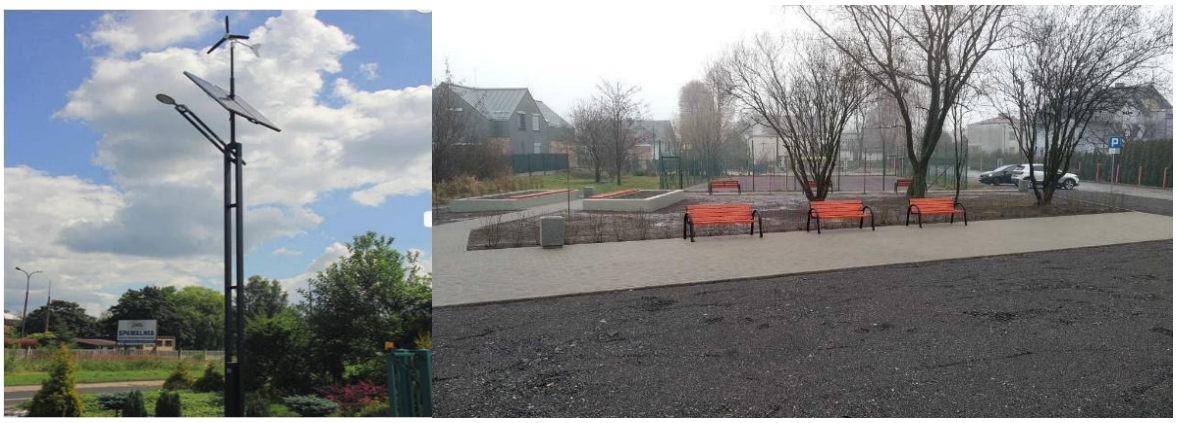

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

Konserwacja i utrzymanie terenów zieleni miejskiej

Stałą konserwacją terenów zieleni objętych jest blisko 405 ha. Zakres zadania obejmuje: Stałą konserwację terenów zieleni – skwerów, zieleńców, parków, zieleni osiedlowej, koszenie traw, prześwietlanie drzew i krzewów, cięcie żywopłotów, pielęgnację różanek i rabat bylinowych, utrzymanie czystości, interwencyjną wycinkę drzew, nowe nasadzenia drzew, krzewów i róż, obsługę kwietników sezonowych oraz donic kwiatowych, utrzymanie konstrukcji kwiatowych, podlewanie i plewienie nowych nasadzeń krzewów i bylin.

W 2020 r. obsadzono 624 m2 kwietników sezonowych oraz donice kwiatowe o powierzchni ponad 180 m2 w 31 lokalizacjach. W ramach gospodarki drzewostanem i nasadzeń zastępczych usunięto 29 drzew a dla ponad 500 drzew dokonano cięć pielęgnacyjnych. Przeznaczona na ten cel kwota wyniosła 350 tys. zł.

Fotografia. Kompozycja kwiatowa, ul. Goethego

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

Fotografia. Fontanna przy ul. 3 Maja/Floriana

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W Zabrzu funkcjonuje 6 fontann zlokalizowanych na terenie zieleńców w Centrum Miasta w następujących lokalizacjach: zieleniec przy ul. 3 Maja/Floriana, plac Krakowski, zieleniec przy ul. Wolności/de Gaulle'a, Urząd Stanu Cywilnego – fontanna dekoracyjna, Park Poległych Bohaterów, Fontanna przy teatrze. Przeznaczono na ich utrzymanie kwotę 154 tys. zł.

Utrzymanie powierzchni lasów komunalnych stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze i Skarbu Państwa będących we władaniu Prezydenta Miasta Zabrze oraz objętych uproszczonym planem urządzenia lasu, wynosi 163,16 ha. W ramach zadania w 2020r. wykonano pielęgnację upraw jednorocznych i dwuletnich – 33,7 tys szt. - posadzono nowy las na uprzednio przygotowanej powierzchni 0,98 ha, Naprawiono i odbudowano 500 m^2 dróg leśnych, sprzątanie lasu komunalnego na pow. 107,59 m^2, oraz bieżące utrzymanie najczęściej użytkowanych przez Zabrzan kompleksów leśnych na powierzchni 59,10 ha, wykoszono drogi, ścieżki i pobocza na obszarze 1,42 ha. Sprawowany był nadzór nad składnicą drewna, prowadzona ewidencja i sprzedaż drewna. Wykonano chemiczne zabezpieczenie nasadzeń przed zgryzaniem przez zwierzynę płową 43 tys. szt. Wykonano usunięcie chwastów na powierzchniach przeznaczonych do odnowienia 0,98 ha. W ramach cięć pielęgnacyjnych oraz trzebieży pozyskano drewno opałowe oraz użytkowe. Na te cele przeznaczono 169 tys. zł oraz uzyskano dochody w kwocie 26,6 tys. zł.

Oświetlenie Świąteczne

W 2020 r. podpisano nową umowę na wykonanie zadania pn.: „Wykonanie usługi dekoracji świątecznych na terenie Miasta Zabrze w latach 2020-2022 na kwotę 944 tys. zł.

Fotografia. Dekoracja świąteczna na terenie Miasta Zabrze

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

Na zadanie w zakresie utrzymania cieków i rowów obejmujące m.in. koszenie traw, trzcin, porostów, oczyszczenie terenu z gruzu, resztek budowlanych, śmieci, udrożnienie koryta cieków wodnych, wzmocnienie skarp płytami ażurowymi na terenie miasta wydatkowano 196 tys. zł

Fotografia. Ciek wodny przed remontem i po remoncie

Źródło: Wydział Infrastruktury Komunalnej

Plan adaptacji do zmian klimatu

Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030 przyjęto UCHWAŁA NR XII/161/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 września 2019 r. Celem nadrzędnym planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030 jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Zabrze w celu utrzymania zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców. Plan wskazuje wizję, cel nadrzędny oraz cele szczegółowe adaptacji Miasta do zmian klimatu, jakie powinny zostać osiągnięte poprzez realizację wybranych działań adaptacyjnych w czterech najbardziej

wrażliwych sektorach/obszarach Miasta, tj. gospodarki wodnej, terenów zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności, transportu i energetyki. Plan Adaptacji ma na celu przystosowanie Miasta do zmian klimatu, zmniejszenie jego podatności na zjawiska ekstremalne oraz zwiększenie potencjału do radzenia sobie ze skutkami tych zjawisk i ich pochodnych.

Działania, które realizowały cele planu adaptacji w 2020 r. to m.in: rozbudowa sieci ciepłowniczej, opracowanie i przyjęcie do realizacji dokumentu pn. „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze", programy związane z dofinansowaniem mieszkańcom wymiany źródeł ciepła i inwestycji związanych z termomodernizacja budynków mieszkalnych, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, edukacja ekologiczna, działania związane z poprawą jakości terenów zielonych, rozbudowa systemu dróg rowerowych, modernizacja infrastruktury tramwajowej.

Efektywność energetyczna

Kontynuowano też realizację projektu, pt.: „Kompleksowa termomodernizacja budynków na terenie Zabrza" w tym zakresie oprócz docieplenia przegród prowadzono działania polegające na m.in. na wymianie okien i drzwi, modernizacji instalacji c.o. oraz źródeł ciepła.

Jednym z najważniejszych realizowanych przedsięwzięć była rewitalizacja Zandki. Do projektów zintegrowanych z kluczowymi i uzupełniających ich realizację zaliczyć można też projekt „Nowa Zandka" realizowany przez spółkę ZBM-TBS wspólnie z gminą. Projekt obejmuje remont 9 budynków z zasobu mieszkaniowego osiedla Zandka. W I etapie projektu „Nowa Zandka" do miejskiej sieci ciepłowniczej podłączone zostały kamienice przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6. Trwały prace remontowe w kolejnych pięciu budynkach przy ul. Krakusa.

Projekt pn.: „Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze Miasta Zabrze – teren w dzielnicy Grzybowice przy ul. Na Lesie i ul. Przy Ujęciu" – Budowa Geoparku.

W 2019 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Cel projektu i planowane efekty: Wdrożenie działań, które obejmą rekultywację zdegradowanych i zdewastowanych terenów położonych w Zabrzu w dzielnicy Grzybowice z przeznaczeniem tych terenów na cele środowiskowe. Dzięki podjętym działaniom usunięte zostaną obecne zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz zagrożenia dla środowiska. Ponadto w ramach projektowanych działań planowane jest przywrócenie biologicznej aktywności zanieczyszczonym akwenom w obrębie przedmiotowego terenu.

W ujęciu szczegółowym realizacja przedsięwzięcia spowoduje: rekultywację gruntów, remediację zanieczyszczonych osadów dennych i wód ze zbiorników wodnych; remediację gruntu, który zawiera ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń; poprawę jakości życia dla mieszkańców zlokalizowanych bezpośrednio przy granicy ze zdegradowanym terenem objętym projektem; zwiększenie ochrony podziemnego ujęcia wody pitnej Zabrze-Grzybowice zlokalizowanego w odległości ok. 300 m. od terenów inwestycji; powstanie geoparku, który służyć będzie jako miejsce rekreacyjno-edukacyjne dla mieszkańców dzielnicy Grzybowice, miasta Zabrze i turystów. Wartość projektu to 9,4 mln zł, w tym dofinansowanie ze środków unijnych 7,9 mln zł. W 2020 roku trwało przygotowanie postępowania przetargowego na wykonanie dokumentacji technicznej dla tego projektu.

Termomodernizacja

Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza. Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz obniżenie kosztów ich eksploatacji i trzymania oraz poprawę efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu materiałów i technologii sprzyjających lepszej wydajności w ramach zrealizowania kompleksowego projektu termomodernizacji.

Do końca 2020 roku na terenie miasta termomodernizacją objęto 179 budynków użyteczności publicznej w tym 90 budynków oświatowych. Termomodernizacje zakończono w 76 budynkach, wydatkowana łączna kwota to ponad 112 mln zł. W przypadku budynków jednorodzinnych liczba termomodernizacji z udziałem miasta wyniosła 2021, łącznie w ramach pożyczek i dotacji z WFOŚiGW wydatkowano 45,8 mln zł. Łącznie w mieście zamontowano 1427 odnawialnych źródeł ciepła. W przypadku budynków wielorodzinnych z środków budżetu miasta – małe PONE wymieniono 10 768 źródeł ciepła, na kwotę około 15 mln zł. W 2020 roku w mieście zlikwidowano łącznie 1072 piece, wydatkując 47,5 mln. zł. Do sieci ciepłowniczej podłączono 15 budynków.

Zrealizowano projekt pod nazwą „Likwidacja niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej i budynkach wielorodzinnych na terenie Miasta Zabrze – etap II". W zakres projektu wchodziła termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków wielorodzinnych w Mieście Zabrze. Wartość projektu wyniosła ok. 8 mln zł.

W ramach projektu Miasto Zabrze wydatkowało środki zewnętrzne w postaci dotacji celowej z Górnośląsko Zagłębiowskiej Metropolii w kwocie 5,5 mln. zł oraz wydatkowało środki zewnętrzne w postaci udzielonego wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 1,5 mln. zł. Prowadzone w tym zakresie działania przez Jednostkę Gospodarowania Nieruchomościami zostały wykazane w informacji o realizacji celu strategicznego C14-Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego w dalszej części niniejszego priorytetu.

Tabela. Środki przeznaczone na realizację Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu

Środki przeznaczone na realizację Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu								
Lp.	etap	okres realizacji	WFOŚiGW	Środki własne gminy	Środki własne mieszkańców	Dotacja NFOŚiGW /WFOŚiGW	Razem	Umorzenie pożyczki
1	I etap	2009-2010	3 859 800,00 zł	2 420 822,75 zł	25 644,82 zł	- / 117 836,75 zł	6 424104,31 zł	1 523 600,00 zł
2	II etap	2011	4 765 716,35 zł	2 477 617,78 zł	-	- / 177 164,40 zł	7 420 498,53 zł	1 926 131,94 zł
3	III etap	2012	3 833 330,98 zł	2 823 356,90 zł	-	- / 137 624,70 zł	6 794 312,58 zł	1 533 332,39 zł
4	IV etap	2013	3 234 601,38 zł	2 545 123,05 zł	-	477 785,20 zł / 140 985,06 zł	6 398 494,69 zł	1 293 840,55 zł
5	V etap	2014	4 133 864,50 zł	2 407 953,98 zł	-	1 132 556,97 zł / 149 356,44 zł	7 823 731,89 zł	-
6	VI etap	2015	3 900 963,12 zł	2 482 854,96 zł	4 000,00 zł	1 185 000,73 zł / 136 031,85 zł	7 708 850,66 zł	-
7	VII etap	2016	2 808 376,51 zł	1 546 562,49 zł	-	-/ 78 873,75 zł	4 433 812,75 zł	-
8	VII etap	2017	1 223 155,04 zł	564 488,78 zł	-	190 000,00 zł / 42 896,25 zł	2 020 540,07 zł	-
9	VIII etap	2017	2 816 107,20 zł	1 658 841,62 zł	-	- / 83 430,90 zł	4 558 379,72 zł	-
10	IX etap	2018	3 763 937,50 zł	2 415 186,28 zł	-	240 000,00 zł / 130 183,20	6 549 306,98 zł	-
11	X etap	2019-2020	3 821 860,34 zł	3 492 098,30 zł	-	340 000,00 zł / 154 426,50 zł	7 808 385,14 zł	-
12	XI etap	2020	4 050 000,00 zł	2 700 000,00 zł	-	- / 156 333,00	6 906 333,00 zł	-
Razem			42 211 712,92 zł	27 534 906,89 zł	29 644,82 zł	5 070 485,70 zł	73 652 367,03 zł	6 276 904,88 zł

Źródło: Wydział Ekologii

Tabela. Efekt rzeczowy realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu

Efekt rzeczowy realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu													
	I etap	II etap	III etap	IV etap	V etap	VI etap	VII etap	VII etap	VIII etap	IX etap	X etap	XI etap	Razem
	2009-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	2019-2020	2020-2021	
Modernizacja źródeł ciepła	113	130	123	120	170	160	40	99	50	170	220	210	1 605
Montaż kolektorów słonecznych	126	132	120	117	117	105	25	60	25	40	40	40	947
Montaż instalacji fotowoltaicznych	-	-	-	-	40	60	60	-	80	80	80	80	480
Docieplenie ścian	86	100	85	75	80	70	60	-	50	50	45	45	746
Docieplenie dachów/ stropodachów	60	105	86	74	74	60	50	-	40	40	40	40	669
Wymiana okien	61	85	75	60	60	50	50		40	40	40	45	606
Razem	446	552	489	446	541	505	285	159	285	420	465	460	5 053

Źródło: Wydział Ekologii

Tabela. Efekt ekologiczny realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu

Efekt ekologiczny realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu													
Etapy	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	VIII	IX	X	XI	
Lata	2009-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	2019-2020	2020-2021	Razem
Pył (kg/a)	11 953	9 334	7 455	7 455	7 653	3 811	116	3 162	76	11 740	16 602	16 673	96 030
SO_2 (kg/a)	8 500	7 357	3 188	3 187	9 832	5 208	964	1 476	631	5 560	7 633	7 655	61 191
NO_X (kg/a)	720	754	465	424	1 569	1 149	536	151	617	786	862	847	8 880
CO (kg/a)	16 529	10 945	5 625	5 613	333	1 088	462	5 935	580	8 009	11 117	11 154	77 390
B(a)P (kg/a)	5,11	3,40	1,70	1,70	2,77	1,42	-	1,80	-	2,40	3,30	3,30	27
CO_2 (kg/a)	1 274 580	1 269 157	770 861	707 171	1 238 812	621 095	161 035	282 240	496 333	860 138	999 257	984 116	9 664 795
Zmniejszenie zapotrzebowania energii cieplnej netto (GJ/a)	6 489	8 467	7 188	6 203	6 518	6 561	5 698		4 662	4 662	4 403	4 403	65 254
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych (GJ/a)	1017	1016	960	900	900	832	192	462	192	308	308	308	7 395

Źródło: Wydział Ekologii

Działania proekologiczne

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze

W Zabrzu realizowany jest Program ochrony środowiska przed hałasem przyjęty Uchwałą nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023". Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów.

Zadania zapisane w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze są przewidziane do realizacji na najbliższe lata. W ramach obowiązującego Programu w zakresie działań krótkoterminowych przewidziano realizację zadań inwestycyjnych, które wpłyną na poprawę klimatu akustycznego miasta. Zadania te zestawiono poniższej tabeli:

Tabela. Zadania zapisane w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze

Zadania zapisane w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze		
Nr	Nazwa zadania	Realizacja
D1	Budowa odcinka drogi DW 921 "Nowo-Paderewskiego" od ul. Makoszowskiej do ul. Sikorskiego - 0,7 km	Planowane do realizacji
D2	Budowa ulicy "Nowo-Hagera" – połączenie dzielnicy Zaborze z dzielnicą Biskupice	W trakcie realizacji
D3	Budowa drogi łączącej KSSE z autostradą A1 "Ofertowa"	W trakcie realizacji
D4	Przebudowa ulicy Piłsudskiego na odcinku od skrzyżowania z ulicą Roosevelta do wiaduktu kolejowego wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu – wymiana nawierzchni na bitumiczną – długość odcinka 0,93 km	Zrealizowano
D5	Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Piłsudskiego i ul. Roosevelta wraz z przebudowa sieci uzbrojenia terenu	Zrealizowano
D6	Przebudowa ulicy Wolności na odcinku od ulicy Galla do ulicy K. Miarki	Planowane do realizacji
D7	Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Miarki, Bytomska, Stalmacha.	Zrealizowano częściowo

Źródło: Wydział Ekologii

Elementem uzupełniającym inwestycje drogowe, są przedsięwzięcia zamierzone do realizacji przez Zarządcę linii tramwajowych tj. Tramwaje Śląskie S.A. Modernizacja infrastruktury tramwajowej znacząco wpływa nie tylko na polepszenie oddziaływania hałasu tramwajowego, lecz również drogowego. Odnosi się to szczególnie do odcinków torowisk niewydzielonych, położonych bezpośrednio na jezdni. Remont torowiska jest związany wówczas z koniecznością poprawy stanu technicznego nawierzchni jezdni.

Zadania inwestycyjne na obszarze miasta Zabrze realizowane przez przedsiębiorstwo Tramwaje Śląskie S.A. w okresie obowiązującego Programu przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Inwestycje przedsiębiorstwa Tramwaje Śląskie S.A. wpisujące się w realizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze

Inwestycje spółki Tramwaje Śląskie w ramach Programu ochrony środowiska przed hałasem			
Nr	Nazwa zadania	Termin realizacji	Realizacja
T1	Zadanie nr 6.1 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami	2018-2019	Zrealizowane
T2	Zadanie nr 6.3 Przebudowa obiektu mostowego nad potokiem Julka w Zabrzu wraz z torowiskiem do przejazdu przez ul. Stara Cynkownia w Bytomiu.	2018	Zrealizowane
T3	Zadanie nr 8.1 Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knurowskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrza.	2018-2019	W trakcie realizacji
T4	Zadanie nr 8.2 Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki.	2018-2019	Planowane do realizacji
T5	Zadanie nr 8.3 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską	2019-2020	Planowane do realizacji
T6	Zadanie nr 6.2 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrzu, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami.	2019-2020	W trakcie realizacji
T7	Zadanie nr 15 Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrzu od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą.	2018-2020	W trakcie realizacji

Źródło: Wydział Ekologii

Działalność Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. (ZPWiK)

Strategicznym zamierzeniem Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza. Dla osiągnięcia wymienionego wyżej celu realizowany jest Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020. Uchwalony Uchwałą nr XLIX/54717 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.11.2017 r.

Działania na rzecz zapewniania wody o najwyższej jakości, uzyskanie najlepszych wyników oczyszczania ścieków oraz edukacja ekologiczna zostały docenione przez kapitułę konkursu „Teraz Polska", która przyznała to prestiżowe wyróżnienie ZPWiK. Zarząd spółki odebrał wyróżnienie w Pałacu Prezydenckim w Warszawie w dniu 9 czerwca 2020 r. To wynik wielu lat wytężonej pracy, wysiłku i wiedzy fachowców pracujących w tej spółce miejskiej.

Największym zakończonym w 2020 roku projektem była „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu". Cała inwestycja realizowana w ostatnich latach zamknęła się kwotą ponad 30 mln. zł z czego 14 mln. zł stanowiło dofinansowanie z ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki w 2020 r. było m.in.:

- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie miasta Zabrze
- produkcja, zakup i sprzedaż wody, oraz pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odebrane ścieki
- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie działalności
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków
- eksploatacja oraz modernizacja i remonty sieci wodno-kanalizacyjnej
- eksploatacja oraz modernizacja i remonty urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków
- naprawa, montaż i legalizacja wodomierzy

W 2020 r. podjęto realizację zadań inwestycyjnych ujętych w „Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020".

Strategicznym zamierzeniem Zarządu Spółki jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza. Dla osiągnięcia wymienionego wyżej celu w 2020 r. podjęte zostały przedsięwzięcia inwestycyjne oraz remontowe, których dwa główne kierunki dotyczyły:

- niezawodności dostawy, poprawy jakości i optymalizacji strat wody, oraz
- porządkowanie gospodarki ściekowej (odbiór i oczyszczanie ścieków).

Celami jakościowymi zrealizowanych w 2020 r. inwestycji były: bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków; konkurencyjność Gminy; funkcjonalność infrastruktury; pewność-niezawodność działania; komfort życia mieszkańców. W 2020 r. na inwestycje rzeczowe Spółka przeznaczyła kwotę 9,6 mln. zł.

Tabela. Zadania inwestycyjne ZPWiK sp. z o.o. prowadzone w 2020 roku

Zadania inwestycyjne ZPWiK sp. z o.o. w 2020 roku		
Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie (w tys. zł)
I.	PRZEDSIĘWZIĘCIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU WSPÓFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI „PRZEBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW MIKULCZYCE W ZABRZU"	1 639,7
1.	Roboty budowlane Kontrakt nr 6 Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu	1 506,7
2.	Usługi Kontrakt nr 7 - Działania informacyjno-promocyjne	7,7
3.	Usługi Kontrakt nr 8 - Inżynier - nadzór nad robotami	32,3
4.	Pozostałe nakłady	93,0
II.	USŁUGI I ROBOTY BUDOWLANE	5 380,0
I	Dokumentacja projektowa	505,3
5.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Żółkiewskiego	8,3
6.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Buchenwaldczyków	41,6
7.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Damrota	3,8
8.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Gogolińskiej - p. poż.	25,6
9.	Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego	14,0
10.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Gwareckiej	16,8
11.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Grunwaldzkiej	117,0
12.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w ulicy Gen. Ducha w Zabrzu	24,0
13.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. 3 Maja (rejon ul. Sądowej)	8,0
14.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hagera i ul. Kasprowicza	5,9
15.	Koncepcja wykorzystania alternatywnych źródeł energii dla oczyszczalni ścieków Śródmieście w Zabrzu	95,5
16.	Wymiana rozdzielni SN 20 kV w SUW Mikulczyce wraz z przebudową zasilania kablowego	17,0
17.	Zabudowa kotła gazowego wraz z przebudową zewnętrznej instalacji gazu w budynku SUW Grzybowice	16,5
18.	Przebudowa zagospodarowania terenu hydroforni Barbara wraz z budową ogrodzenia	24,9
19.	Budowa muru oporowego na terenie Bazy Transportu i Sprzętu	16,4
II	Roboty budowlane	3 036,2
20.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Żółkiewskiego	557,1
21.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Damrota	643,4
22.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. 3 Maja i ul. Urbana (GPW)	406,3
23.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Słowackiego (od ul. Wolności do ul. Gliwickiej)	345,2
24.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w ulicy Gen. Ducha w Zabrzu	291,5
25.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hagera i ul. Kasprowicza	202,1

26.	Montaż monitoringu serwerowni w budynku Zarządu	11,9
27.	Montaż wciągarki elektrycznej dla przepompowni ogólnospławnej w oczyszczalni ścieków Śródmieście	23,5
28.	Wymiana szafy sterującej na biofiltrze w oczyszczalni ścieków Śródmieście	7,1
29.	Wymiana modemów Celbox 1.4 wraz z akumulatorami w studniach wodomierzowych - szt. 4	36,2
30.	Budowa instalacji węgla organicznego w oczyszczalni ścieków Śródmieście	501,4
31.	Zabudowa systemu do ozonowania w SUW Mikulczyce - próba	10,5
III.	Zadania awaryjne i pozostałe	1 838,5
32.	Wymiana kanalizacji sanitarnej w ul. Lubelskiej	653,3
33.	Wykonanie odgrodzenia części korytarza w budynku Zarządu	7,1
34.	Wymiana silnika agregatu kogeneracyjnego JK2 w oczyszczalni ścieków Śródmieście	500,0
35.	Roboty dodatkowe w ramach przebudowy oczyszczalni ścieków Mikulczyce	562,6
36.	Montaż słupka telemetrycznego (monitoring poziomu ścieków w studni kanalizacyjnej przy ul. Pomorskiej)	8,3
37.	Montaż gazomierza ultradźwiękowego do instalacji biogazu na oczyszczalni Śródmieście - 3 szt.	107,2
OGÓŁEM ZADANIA INWESTYCYJNE		7 019,7

Źródło: ZPWiK sp. z o.o.

Część zadań inwestycyjnych rozpoczętych w latach poprzednich i zrealizowanych w 2020 r. została zakończona, a wytworzony majątek na kwotę 29,5 mln. zł powiększył wartość spółki.

Zakończone zadania inwestycyjne:

- Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu
- Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Damrota
- Wymiana kanalizacji sanitarnej w ulicy Lubelskiej
- Przebudowa sieci ul. Żółkiewskiego
- Zabudowa instalacji węgla organicznego w oczyszczalni ścieków Śródmieście
- Wymiana silnika agregatu kogeneracyjnego JK2 w o czyszczalni Śródmieście
- Budowa wodociągu w rejonie ulicy 3-go Maja i Urbana
- Przebudowa sieci wodociągu ul. Słowackiego
- Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej sanitarnej w ul. Gen. Ducha
- Budowa kanalizacji sanitarnej w rej. ul. Hagera i Kasprowicza
- Roboty uzupełniające w ramach Przebudowy Oczyszczalni ścieków Mikulczyce
- Montaż gazomierzy ultradźwiękowych w instalacji biogazu w oczyszczalni ścieków Śródmieści
- Przebudowa odcinka kabla SN 20kV zasilającego studnię nr 2 Świętoszowice z SUW Grzybowice
- Wymiana modemów CellBOX w studniach wodomierzowych
- Montaż wciągarki elektrycznej dla przepompowni ogólnospławnej w oczyszczalni Śródmieście
- Montaż monitoringu serwerowni w budynku Zarządu

- Montaż słupka telemetrycznego (monitoring poz. ścieków w studni kan. przy ul. Pomorskiej)
- Wykonanie odgrodzenia części korytarza w budynku zarządu
- Wymiana szafy sterującej w BFO OŚ Śródmieście

W 2020 r. łączna kwota przeznaczona na remonty wyniosła 10,4 mln. zł. W ramach prac remontowych wykonano m.in.:

- remonty sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości 796,3 m;
- remonty sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami o łącznej długości 315,7 m;
- usunięto 700 awarii sieci wodociągowej oraz 1 167 awarii sieci kanalizacyjnej tj. dokonano naprawy zepsutego lub uszkodzonego urządzenia sieciowego lub przyłącza na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- remonty obiektów: oczyszczalni Śródmieście, oczyszczalni Mikulczyce, przepompowni Maciejów, Osiedle Janek
- remonty środków transportu, sprzętu i urządzeń technicznych.

Działalność Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

Jednym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w miastach jest przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego. ZPEC Sp. z o.o. zaspakaja około 40% zapotrzebowania na ciepło systemowe miasta Zabrze. Celem Spółki jest ciągła i niezawodna dostawa ciepła systemowego dla zaspokojenia komfortu cieplnego obecnych i przyszłych odbiorców, dbając przy tym o ekologię i bazując na najnowszych rozwiązaniach technologicznych.

Główne cele ZPEC Sp. z o.o. to:

- przyłączanie nowych odbiorców ciepła,
- rozwój rynku ciepłowniczego,
- likwidacja niskiej emisji po przez przyłączanie do sieci ciepłowniczej obiektów dotychczas ogrzewanych paleniskami domowymi,
- zapewnienie wysokiej jakości usług w zakresie dostawy i produkcji ciepła,

Fotografia. Siedziba Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. ul. J.W. Goethego 3

Źródło: Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

W 2020 r. Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. wykonało wszystkie zaplanowane prace warunkujące dostawę ciepła do odbiorców. Pojawiły się również prace nieplanowane - przyłączenia odbiorców do sieci ciepłowniczej wykonane w 2020 roku. Wykonano projekty przyłączy, sieci i węzłów ciepłowniczych, które będą realizowane w 2021 roku i późniejszych latach. Dokonano również zakupów inwestycyjnych już gotowych przyłączy i węzłów ciepła.

Wykonano ogółem inwestycje i remonty na kwotę 6,35 mln. zł netto w tym: nakłady inwestycyjne: 6 mln. zł netto i remonty 325 tys. zł netto.

Podstawowym założeniem Przedsiębiorstwa w realizacji Planu Robót było efektywne wykorzystanie posiadanych środków finansowych na cele inwestycyjne i remontowe oraz stosowanie najnowszych technologii w budowie nowych, modernizowaniu i remontowaniu istniejących składników majątku Spółki.

SIECI CIEPŁOWNICZE:

Zadania inwestycyjne realizowane w 2020 roku obejmowały zarówno budowę nowych sieci ciepłowniczych preizolowanych, jak i modernizację sieci ciepłowniczych już istniejących – przebudowa sieci ciepłowniczych kanałowych na preizolowane.

W roku 2020 zakończono realizację zadania „Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną. Obejmowała ona wymianę odcinka istniejącej sieci ciepłowniczej przy ul. Korczoka/ul. Kalinowej wzdłuż ul. Korczoka do SK3”. W ramach POIiŚ nastąpiła w roku 2020 realizacja ostatniego III etapu tej inwestycji. W roku 2020 zrealizowano 244,18m sieci wraz z wykonaniem połączeń z istniejącymi odgałęzieniami. Całkowita długość sieci wykonanej w ramach tego projektu w latach: 2018, 2019 i 2020 wynosi 823,18 m. Wartość netto wykonanych w roku 2020 robót budowlano – montażowych wyniosła 1,05 mln. zł netto. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2020 roku – 1,17 mln. zł netto.

Kontynuowano realizację: zadania „Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) - wzdłuż ul. Klonowej w Zabrzu.” Długość wykonanej sieci etapu II 2xDN300 zrealizowanej w roku 2020 wraz z przyłączami wg operatu geodezyjnego powykonawczego wyniosła 286,25 m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2020 roku – 1,25 mln zł netto.

W ramach projektu „Budowa sieci ciepłowniczej do osiedli Rokitnica i Helenka w Zabrzu połączona z likwidacją dwóch kotłowni osiedlowych”:

- rozpoczęto realizację: „Zadania 1. Budowa sieci ciepłowniczej osiedlowej od komory przyłączeniowej KP do punktu rozdziału na sieci osiedlowe: oś. Helenka i oś. Rokitnica w Zabrzu”. Długość wykonanego odcinka w 2020 roku wg pomiarów geodezyjnych wyniosła 197,20m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2020 roku - 680 tys. zł netto.
- Rozpoczęto realizację: „Zadania 2. Budowa sieci ciepłowniczej osiedlowej ETAP I – sieć ciepłownicza osiedlowa od punktu rozdziału do kotłowni oś. Helenka przy ul. Niepokólczyckiego 41 w Zabrzu.” Długość wykonanego odcinka w 2020 roku wg pomiarów geodezyjnych wyniosła 222,70m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2020 roku – 592 tys. zł netto.

PRZYŁĄCZA SIECI CIEPŁOWNICZYCH:

Zgodnie z planem robót i umowami o przyłączenie do sieci ciepłowniczej przyłączono do sieci 8 budynków, były to budynki zarówno mieszkalne jak i usługowe w Zabrzu:

- Przyłącze do budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. Wolności 387. Średnia długość zrealizowanego przyłącza sieci ciepłowniczej na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego wyniosła 268,00 m. Wartość zrealizowanej inwestycji 61 tys. zł netto.
- Przyłącze do budynku usługowego przy ul. Dzierżona 11A, długości 12,70 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Wartość zrealizowanej inwestycji 37 tys. zł netto.
- Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Korczoka 50, o długości 79,10 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Wartość zrealizowanej inwestycji 69 tys. zł netto.
- Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Damrota 42, o długości 121,25 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Wartość zrealizowanej inwestycji 194 tys. zł netto.
- Przyłączenie budynków mieszkalnych przy ul. Wallek-Walewskiego 25-30 i Sądowej 5-7. (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Wartość zrealizowanej inwestycji 22 tys. zł netto.
- Przyłącze sieci ciepłowniczej do budynku przy ul. Sądowej 7 o długości 19,10 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Wartość zrealizowanej inwestycji 36 tys. zł netto.
- Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Keplera 16. o długości 13,7 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Wartość zrealizowanej inwestycji 34 tys. zł netto.

- Przyłącze do budynku Politechniki Śląskiej przy ul. Roosevelta 40A, o długości 41,1 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Wartość zrealizowanej inwestycji 55 tys. zł netto.
- Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Słowackiego 6A – zakup inwestycyjny, o długości 144,07 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Koszt zakupu inwestycyjnego 188 tys. zł netto.

INNE ROBOTY WYKONANE NA SIECIACH CIEPŁOWNICZYCH:

Oprócz robót inwestycyjnych nowobudowanych sieci i przyłączy ciepłowniczych remontowano i modernizowano sieci już istniejące.

- Na sieciach napowietrznych istniejących, w celu redukcji strat ciepła na przesyle wymieniono zniszczoną. Nowa izolacja posiada lepsze właściwości izolacyjne, niski współczynnik przewodzenia ciepła, co znacząco wpływa na zmniejszenie strat ciepła na przesyle.
- Wymieniono: Izolację sieci napowietrznej 2xDN 150 za płotem Ogrodu Botanicznego 2x50mb oraz sieci 2xDN 65 odgałęzienia do ul. Roosevelta 123-2x41mb+2 kolana oraz Izolację sieci napowietrznej 2xDN 150 od odgałęzienia z sieci DN 400 do wejścia sieci pod ziemię przy budynku Cisowa 9, tj. 2x384mb+88 kolan. Wartość wykonanych robót – 217 tys. zł netto.
- Zakupiono i zabudowano 2 szt. kompensatorów mieszkowych DN 500 na Magistrali Północnej na terenie parkingu Aldi przy Al. Korfantego. Wartość wykonanych robót – 39,9 tys. zł netto.
- W komorze K1 przy DMiT w miejsce przepustnic zabudowano 2 szt. zaworów kulowych DN500. Wartość wykonanych robót 145 tys. zł netto.

WĘZŁY CIEPLNE:

W 2020 roku zabudowano 11 nowych węzłów ciepłowniczych.

- Węzły cieplne na potrzeby c.o. i c.w.u w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych na os. Zandka przy ul. Krakusa 10, 12, 14, 16 i 18 w Zabrzu. W ramach projektu pod nazwą „Uciepłownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomska i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka – Etap III i IV, zakończono realizację Zadania 3 etap IV – „Zabudowa węzłów cieplnych w 9 budynkach mieszkalnych na os. Zandka". W roku 2020 zrealizowana została Część II zadania Zabudowa węzłów cieplnych w 5 budynkach mieszkalnych na os. Zandka przy ul. Krakusa 10, 12, 14, 16 i 18. W budynkach dokonano zabudowy łącznie 5 węzłów dwufunkcyjnych z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Nakład finansowy na zadanie wyniósł 314 tys. zł netto.
- Węzeł cieplny na potrzeby c.o. i c.w.u. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Olchowej 9 – 9A w Zabrzu. W ramach tego zadania zlikwidowano węzeł istniejący pracujący tylko na potrzeby c.o. Zabudowano nowy węzeł dwufunkcyjny pracujący na cele c.o. i c.w.u z pełną automatyką. Wartość zrealizowanej inwestycji 99 tys. zł netto.
- W ramach likwidacji węzłów grupowych zlikwidowano węzeł cieplny pracujący wspólnie dla dwóch budynków, w jego miejsce zabudowano dwa węzły indywidualne dla każdego budynku osobno: Węzeł cieplny na potrzeby c.o. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym ZSM przy ul. Wallek –

Walewskiego 26 – 30 w Zabrzu. Wartość zrealizowanej inwestycji 55 812,58 zł netto. Węzeł cieplny na potrzeby c.o. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym ZSM przy ul. Sądowej 5 – 7 w Zabrzu Wartość zrealizowanej inwestycji 53 065,50 zł netto.

- Węzeł cieplny na potrzeby c.o., c.w.u i c.t w budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. Wolności 387 w Zabrzu. Wartość zrealizowanej inwestycji 81 985,73 zł netto.
- Węzeł cieplny na potrzeby c.o., c.w.u i c.t w budynku usługowym przy ul. Dzierżona 11A w Zabrzu. Wartość zrealizowanej inwestycji 103 661,84 zł netto.
- Węzeł cieplny na potrzeby c.o. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Damrota 42 w Zabrzu. Wartość zrealizowanej inwestycji 67 329,34 zł netto.
- Węzeł cieplny na potrzeby c.o., c.w.u w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Słowackiego 6A w Zabrzu Wartość zakupu inwestycyjnego 105 030,00 zł netto.
- W ramach remontów własnych dokonano przeglądu i konserwacji 38 węzłów cieplnych znajdujących się na os. Rokitnica. Dokonano również przeglądu i konserwacji armatury, uzupełnienia izolacji, napraw, czyszczenia i udrożnienia odwodnień. Nakłady na remonty i konserwacje wynosiły 6,3 tys. zł netto.

SIEĆ MONITORINGU WĘZŁÓW CIEPLNYCH

Budowa sieci teletechnicznej dla celów monitorowania pracy i sterowania urządzeniami węzłów cieplnych, realizowana była równolegle z budowaniem sieci ciepłowniczej. W 2020 roku zrealizowano: Sieć monitoringu i sterowania węzła ciepłowniczego zabudowanego przy ul. Damrota 42. Nakłady na budowę wynosiły 22 tys. zł netto**.**

KOTŁOWNIE:

W roku 2020 dokonano również prac remontowych na kotłowniach – prace remontowe kotłów i urządzeń kotłowych oraz prace remontowe pomieszczeń kotłowni. Prace te wykonano w ramach remontów własnych. W kotłowniach dokonano również przeglądów i sprawdzenia kotłów i urządzeń kotłowych. Prace wykonane w ramach remontów i konserwacji:

- Kotłownia Helenka – w ramach robót na kotłowni wykonano: remont kotła nr 1,2,4 - remont rusztu, napędu rusztu, wentylatorów, odpylaczy, kosza węglowego, leja żużlowego i przesypu, remont nawierzchni placu, torowiska i obrotnic oraz ogrodzenia, remont urządzenia nawęglającego - naprawa konstrukcji nośnej, wózka zasypowego, napinaczy, nakłady na remonty i konserwacje wynosiły 118 tys. zł netto.
- Kotłownia Rokitnica – w ramach robót na kotłowni wykonano: remont kotłów KD-2 i urządzeń kotłowych, remont zaworów, armatury, instalacji technologicznej i pomieszczeń w budynku kotłowni, nakłady na remonty i konserwacje wynosiły 9 tys. zł netto.
- Kotłownia Witosa – w ramach robót na kotłowni wykonano: remont zaworów, zasuw i urządzeń technologicznych. Nakłady na remonty i konserwacje wykonano w ramach eksploatacji kotłowni.

STEROWNIKI:

W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono sterowniki swobodnie programowalne wraz z wymianą aplikacji sterującej, zmianą wizualizacji i archiwizacji pracy SWC oraz sposobu transmisji danych (Ethernet). Wymiana sterowników pozwala na odczyt dodatkowych parametrów w węzłach ciepła tj. odczyt wodomierza, odczyt temperatury powrotu c.o. i c.w.u, prowadzenie dodatkowych analiz. Modernizacja umożliwia ciągły monitoring pracy węzłów, daje możliwość zdalnego dostępu do sterowników poprzez Internet.

Modernizacji dokonano dla węzłów znajdujących się przy: ul. Porzeczkowej (wymiennikownia grupowa domki jednorodzinne), ul. Leszczynowej 7, ul. Kawika 24, ul. Kawika 26, ul. Kawika 28, ul. Porzeczkowej 3 (budynek 1-3-5), ul. Janika 12. Wartość wykonanej modernizacji 71 tys. zł netto.

POMPY:

W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono 3 fazowe pompy obiegowe typu UPE na energooszczędne 1 fazowe pompy typu MAGMA 3 wraz z instalacją zasilania i sterowania. Modernizacji dokonano dla węzłów znajdujących się przy: ul. Janika 14B, ul. Janika 16B, ul. Janika 17A, ul. Janika 22, ul. Korczoka 96, ul. Struzika 10, ul. Struzika 14B. Wartość wykonanej modernizacji – 41 tys. zł netto. Oprócz wyżej wymienionych remontów i modernizacji dokonano również remontów własnymi siłami. Remonty te polegały na drobnych robotach budowlanych dotyczących malowania, tynkowania itp. budynków należących do majątku Przedsiębiorstwa.

Edukacja Ekologiczna

Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju" jest realizowany na podstawie Uchwały Nr XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21.10.2013 r. Celem Programu jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Zabrza. W 2020 roku przez jednostki i wydziały Urzędu Miasta Zabrze w zakresie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży zostały zrealizowane takie zadania jak: warsztaty ekologiczne i przyrodnicze dla dzieci i dorosłych, turnieje ekologiczne, konkursy ekologiczne, akcja obrączkowania ptaków.

Wydział Ekologii współorganizował cykliczne imprezy między innymi organizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego już XXVII „Tydzień Ziemi” obejmował on następujące działania ekologiczne: konkurs na plakat XXVII „Tygodnia Ziemi”, konkurs poetycki „Od powietrza, głodu, ognia i wojny...”, konkurs fotograficzny „Z zielonym w tle”, konkurs literacki „Mój Ekobohater”, konkurs plastyczny „Ryba i ptak pytają wciąż tak: skąd tyle plastiku od gór do Bałtyku?”, konkurs plastyczny na „Projekt znaczka pocztowego”, konkurs plastyczny na rysunek satyryczny „Śmieciowa udręka”, konkurs na tekst satyryczny „Może rapowanie ułatwi segregowanie”.

Projekt pn.: „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów” organizowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Pawłowie. Akcja zakłada kształtowanie się zachowań proekologicznych w uczestnikach oraz integrację lokalnej społeczności poprzez: warsztaty ekologiczne, akcje informacyjne, w tym wykłady i prelekcje, organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży a także koordynację działań klasy ekologicznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6. Wszystkie akcje ekologiczne prowadzone są systematycznie, a każdego roku wprowadzane są do projektu nowe, proekologiczne pomysły.

Akcja „Artcykling”, warsztaty dla dzieci pod hasłem „Sam coś zrobisz i zarobisz”, warsztaty ekologiczne warsztaty dla dorosłych i dzieci, kampania "Zero waste po naszemu, czyli Pawłów TO czuje, segreguje nie marnuje", kampania – Pawłów jest na TAK, kampania społeczna – Twój pies – Twoja odpowiedzialność, spotkania grupy edukacyjnej – Ekoodkrywcy, cykliczne wydanie lokalnej gazetki Pawłus, Tydzień Ziemi – pokazy, konkursy, pogadanki, maraton pisania listów dla Ziemi, Dzień bez Samochodu, konkurs na najpiękniejszą ekologiczną pisankę wielkanocną, organizacja konkursu Pawłowski lider ekologii, festiwal Piosenki Ekologicznej Śpiewająca Podstawówka, konkurs plastyczny „Poczuj klimat”, konkurs na najpiękniejszą ekologiczną kartkę świąteczną.

W 2020 roku zorganizowano kolejną XXV edycję konkursu „Zielone Zabrze”. Jest to konkurs trwający nieprzerwanie od 1996 roku skierowany jest do wszystkich mieszkańców miasta Zabrze, placówek oświatowych, wspólnot mieszkaniowych, zakładów pracy, działkowców oraz zarządów Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Celem konkursu jest podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Zabrza pod względem urozmaicenia bioróżnorodności flory na dużych i małych powierzchniach dodając uroku otoczeniu. Ponadto celem konkursu jest pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania Miasta Zabrze poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony w trosce o piękniejszy wygląd miejsca zamieszkania i naszej Gminy. Konkurs w swej formule obejmuje V kategorii: balkon, ogród przydomowy, zieleniec na osiedlu mieszkaniowym, zieleniec na terenie zakładu pracy, ogródek działkowy. Każde miejsce jest postrzegane jako teren bioróżnorodności, integracji społecznej i aktywnego wypoczynku.

W zakresie edukacji ekologicznej Miasto Zabrze w miesiącach od stycznia do marca 2020 roku zorganizowało spotkania dla mieszkańców Zabrza pn. „Czyste powietrze, masz wpływ”. Spotkania zostały zaplanowane w porozumieniu i przy współpracy z Radami Dzielnic. Głównym celem było przedstawienie problemu smogu, który pojawia się wraz z nadejściem sezonu grzewczego oraz przedstawienie istniejących programów, które pozwolą mieszkańcom sfinansować nowy piec ekologiczny. Podczas spotkań udostępniono mieszkańcom ulotki pn. „Czyste powietrze, masz wpływ”, która zawiera informację o obowiązkach wynikających z Uchwały antysmogowej Województwa Śląskiego oraz o dostępnych programach uzyskania dofinansowania do wymiany starych źródeł ogrzewania. Spotkania odbyły się w 11 z 16 dzielnic Zabrza. Z powodu epidemii Covid-19 zaprzestano organizacji spotkań. Przewiduje się kontynuację tych spotkań w pozostałych dzielnicach po ustąpieniu obostrzeń epidemiologicznych.

Konkurs EKOLAURY 2020.

Od 2002 r. Polska Izba Ekologii z sukcesem organizuje Konkurs EKOLAURY, promując najefektywniejsze i ekoinnowacyjne działania i prace podejmowane na rzecz ochrony środowiska. Konkurs ma zasięg ogólnopolski i skierowany jest do przedsiębiorstw, instytucji, organizacji pozarządowych i samorządów. Jego głównym celem jest wyróżnianie podmiotów zaangażowanych w edukację ekologiczną; popularyzacja inwestycji i działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego i gospodarki wodnej, a także promowanie nowatorskich rozwiązań mających istotny wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego. Ekolaury i wyróżnienia są przyznawane w dziewięciu kategoriach: Gospodarka wodno-ściekowa; Ochrona powierzchni ziemi, gospodarka odpadami; Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii; Ekoprodukt, zielone technologie; Edukacja ekologiczna, ochrona przyrody; Energooszczędność, efektywność energetyczna; Czystsza Produkcja; Gmina, związek gminny przyjazny środowisku oraz Całokształt działalności na rzecz ochrony środowiska.

Fotografia. Ekolaury Polskiej Izby Ekologii 2020

Źródło: Wydział Ekologii

Miasto Zabrze w 2020 roku otrzymało dwa wyróżnienia:

- Kategoria: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA - Nazwa przedsięwzięcia: "Adaptacja do zmian klimatu - gospodarowanie wodami opadowymi na terenie miasta Zabrze w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020"
- Kategoria: EDUKACJA EKOLOGICZNA - Nazwa przedsięwzięcia: "Konkurs Ekologiczny: Zielone Zabrze"

EcoHarmonogram

Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi udostępnił mieszkańcom ulotki oraz plakaty dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych poprzez zarządców budynków. W gminie aktywna jest aplikacja ECOHARMONOGRAM, którą można pobrać na telefon komórkowy. Zawiera ona między innymi harmonogram odbioru odpadów komunalnych. Ponadto poprzez aplikację można dokonać różnych zgłoszeń np. dzikich wysypisk lub nieprawidłowego wykonania usługi odbioru odpadów przez wykonawcę. Zawiera ona także informacje w ramach edukacji ekologicznej np. jak prawidłowo segregować odpady komunalne.

Podczas „Pikniku w rytmie firmy” wydział GOK promując prawidłową segregację odpadów zorganizował zabawy dla najmłodszych z grą planszową oraz nagrodami w postaci gadżetów. Rozdawano również ulotki o prawidłowej segregacji odpadów, informacji o EcoHarmonogramie. Dla placówek opiekuńczo-wychowawczych (dzieci i młodzież w wieku 0-18) zorganizowano akcję "MIKOŁAJ", podczas której rozdano gadżety edukacyjne z zakresu segregacji odpadów. Zlecono druk ulotek informujących o prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. Artykuły prasowe dotyczące aplikacji EcoHarmonogram ukazały się w tygodnikach „Głos Zabrza” oraz „Nowiny Zabrzańskie”. Podczas imprezy Tour de Pologne wydział GOK promował prawidłową segregację odpadów rozdając ulotki oraz promując aplikację EcoHarmonogram. Wydział Oświaty przeznaczył środki finansowe, na działania ekologiczne w ramach czterech kategorii: programy ekologiczne, konkursy ekologiczne, szkolne ogrody oraz programy związane z gospodarką odpadami. Zgodnie ze złożonymi przez przedszkola oraz szkoły i placówki oświatowe wnioskami zrealizowano:

- 36 autorskich programów ekologicznych, dzięki którym m.in propagowano wiedzę z zakresu proekologicznych postaw, poszanowania zasobów naturalnych oraz ochrony pożytecznych owadów,
- 22 konkursy ekologiczne angażujące społeczności przedszkolne oraz szkolne w wymianę doświadczeń, wiedzy oraz swojego spojrzenia na ochronę środowiska naturalnego,
- 34 nasadzenia drzew oraz krzewów w szkolnych ogrodach,
- 20 programów związanych z gospodarką odpadami (m.in. zakupiono kosze do segregacji, poszerzono wiedzę wśród dzieci i młodzieży na temat prawidłowej segregacji śmieci).

W ramach działań ekologicznych złożono wnioski o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach konkursu Zielona Pracownia 2020. Dofinansowanie otrzymały dwie szkoły: III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu oraz Szkoła Podstawowa nr 37 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Zabrzu. Przy współpracy z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią złożono również wniosek o dofinansowanie budowy ekologicznego placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 20 im. Polskich Himalaistów w ramach projektu „Działania uświadamiające wśród uczniów szkół Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na temat adaptacji do zmian klimatu” w ramach środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego – programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu.

Centrum Edukacji Ekologicznej działające przy Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu przeprowadziło następujące działania w 2020 roku : „Akcja Karmnik – obrączkowanie ptaków, udział w Śląskim Festiwalu Nauki w Katowicach, udział w „Nocy Biologów" na Uniwersytecie Śląskim, wykłady i zajęcia edukacyjne, konkursy: „Wiosna z mojego okna”, „Karmnik z recyklingu”, „Recyklingowa ścieżka edukacyjna” impreza plenerowa - Dzień Pszczół, projekt edukacyjny „Zobacz Płuca” współpraca z 18 placówkami oświatowymi w Zabrzu.

Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej w Zabrzu wzięło udział w spotkaniach dzielnicowych „Czyste powietrze, masz wpływ", prelekcja na temat warunków i możliwości przyłączania budynków do sieci ciepłowniczej. Przeprowadziło również akcje ekologiczne pt.: „Zamień piec na kaloryfer”. Trwa ciągła dystrybucja ulotek z informacją możliwości przyłączenia budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz rozdawane były książeczki dla dzieci biorących udział w organizowanych przez Miasto Zabrze wydarzeniach plenerowych.

Racjonalna gospodarka odpadami

W 2020 roku nastąpiło wiele zmian koniecznych do przeprowadzenia w związku z zmianą przepisów ustawowych, a także dynamiczną sytuacją na rynku odpadów, które wpływały na znaczny wzrost kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Zmiana przepisów krajowych skutkowała drastycznym wzrostem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w większości gmin w Polsce. Jednakże działania podjęte w mieście Zabrze pozwoliły na obniżenie początkowo wysokich opłat (od maja 2020 r. stawka 27,70 zł/m-c/os.) do poziomu średnich stawek obowiązujących w regionie tj. 24,20 zł/m-c/os. od miesiąca września 2020 r.

- Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

  W 2020 roku zawarto cztery umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Ostatnia z umów zawarta 30 grudnia 2020 roku będzie obowiązywać do końca 2021 roku. Trzy umowy zawarte 23 marca, 30 czerwca oraz 29 września opiewały na łączną kwotę ponad 34 mln. zł, natomiast suma faktur wystawionych przez podmioty świadczące usługi w ramach zawartych umów wyniosła 33,7 mln. zł. W trakcie roku nastąpiła zmiana wykonawcy usługi co było dużym wyzwaniem organizacyjnym dla miasta i dla nowego wykonawcy.

  W 2020 roku łączne koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości objętych systemem zorganizowanym i nadzorowanym przez Miasto Zabrze wyniosły blisko 40 mln złotych, w tym 6 mln. złotych dotyczy umowy, która została zawarta w 2017 roku i obowiązywała do 31 marca 2020 r.

  Wykonawcy usług zostali obciążeni karami umownymi w wysokości ponad 1 mln złotych z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w realizowanej usłudze. Wspomniane wyżej kary, a także związane z nimi nieprawidłowości w realizowanej usłudze odbioru odpadów w dużej mierze są wynikiem zmiany operatora odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, który w początkowym okresie nie wykonywał odbiorów zgodnie z ustalonym harmonogramem.

- Usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania („Dzikie wysypiska")

  W 2020 roku usunięto odpady z 34 lokalizacji na łączna kwotę blisko 150 tys. złotych (część zleceń z grudnia zostało uregulowanych w miesiącu styczniu 2021 r.). W trakcie tych działań usunięto 136,46 Mg (ton) odpadów, głównie odpadów wielkogabarytowych (52,08 Mg), niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (39,42 Mg) oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych (29,22 Mg). Trudno ocenić przyczyny deponowania w miejscach nieprzeznaczonych do składowania i magazynowania tak znacznej ilość odpadów wielogabarytowych oraz budowlanych i rozbiórkowych, gdyż gmina w ramach zorganizowanego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zapewnia odbiór tych odpadów zarówno w miejscu ich wytworzenia (bezpośrednio od właścicieli), jak również w punktach selektywnej zbiórki odpadów. Najbardziej prawdopodobne jest nieprawidłowe działanie podmiotów realizujących wszelkiego rodzaju usługi remontowo-budowlane, które w ramach wykonywanej działalności są zobowiązane zagospodarować odpady we własnym zakresie (ponieść koszty ich utylizacji).

- Działania informacyjno-edukacyjne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi

  Nieprzerwanie od lipca 2019 roku na terenie miasta Zabrze funkcjonuje aplikacja EcoHarmonogram, której podstawowym założeniem jest prezentowanie wraz z przypominaniem poszczególnych terminów wywozów (harmonogramów), edukowanie mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami wytwarzanymi w gospodarstwach domowych, a także możliwość bezpośredniego kontaktu z gminą i wykonawcą w przypadku konieczności złożenia zapytania, zgłoszenia czy interwencji.

Rysunek. EcoHarmonogram - ulotka

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Mając na względzie, iż nie wszyscy mieszkańcy korzystają z aplikacji bądź strony internetowej Miasta Zabrze w ramach prowadzonej kampanii informacyjno-edukacyjnej, każdego roku kolportowane są materiały w wersji papierowej, jak np. harmonogramy odbioru odpadów wraz z dodatkowymi informacjami, które dostarczane są bezpośrednio do właścicieli nieruchomości, a także plakaty i ulotki. Ponadto w prasie lokalnej zostało opublikowanych kilkanaście krótkich informacji oraz bardziej obszernych artykułów z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ponadto w celu poprawy selektywnej zbiórki odpadów „u źródła" opracowano nowe wzory oznakowań pojemników, które oprócz większego rozmiaru i tekstu zawierają również ikono grafiki wskazujące jakie odpady należy wrzucać oraz jakich nie należy wrzucać do danego pojemnika lub worka.

Dodatkowo w ramach prowadzonych działań edukacyjnych, część środków przeznaczonych na ten cel jest przekazywana do placówek oświatowych, które organizują różnego rodzaju projekty (konkursy, wydarzenia) z zakresu gospodarki odpadami.

Tabela: Projekty w zakresie edukacji selektywnej zbiórki odpadów realizowane przez szkoły

PLACÓWKA OŚWIATOWA	NAZWA PROJEKTU	PLACÓWKA OŚWIATOWA	NAZWA PROJEKTU	PLACÓWKA OŚWIATOWA	NAZWA PROJEKTU	PLACÓWKA OŚWIATOWA	NAZWA PROJEKTU	PLACÓWKA OŚWIATOWA	NAZWA PROJEKTU
Przedszkole nr 1 ul. Reymonta 52 41-800 Zabrze	Kompostownik w ogrodzie przedszkolnym	**Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi nr 33** ul. Jana III Sobieskiego 3b 41-810 Zabrze	"Segregujesz, przyrodę ratujesz"	**Szkoła Podstawowa nr 26** ul. Ogórka 9 41-807 Zabrze	"Segregujemy i nasze miasto Zabrze ratujemy!"	**Szkoła Podstawowa Specjalna nr 41** ul. Konopnickiej 3 41-800 Zabrze	Szklanka wody	**Zespół Szkół nr 18** ul. Sitki 55 41-810 Zabrze	"Ziemia moim domem"
Przedszkole nr 6 ul. Jordana 59 41-813 Zabrze	"Razem z Misiami walczymy ze śmieciami!!!"	**Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi i Oddziałami Integracyjnymi nr 48 w Zabrzu** ul. Kotarbińskiego 16 41-819 Zabrze	"Myśl o planecie- szanuj zieleń"	**Szkoła Podstawowa nr 31** ul. Jordana 7 41-808 Zabrze	"Segregacja śmieci w szkole Podstawowej nr 31 w Zabrzu"	**I Liceum Ogólnokształcące** ul. Wolności 323 41-800 Zabrze	"W zdrowym ciele zdrowy duch"	**Zespół Szkół Specjalnych nr 42** ul. Sienkiewicza 43 41-800 Zabrze	"Segregujesz - świat ratujesz!"
Przedszkole nr 27 ul. Św. Wojciecha 4 41-803 Zabrze	"Segreguję odpady - to się opłaca"	**Szkoła Podstawowa nr 6** ul. Klonowa 23 41-800 Zabrze	"Segreguję z głową!"	**Szkoła Podstawowa nr 46 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9** ul. Gwarecka 15 41-808 Zabrze	"Jak segregować, żeby Ziemi nie zrujnować"	**III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi** ul. Sienkiewicza 33 41-800 Zabrze	"Czystość wokół nas - kontynuacja programu"	**Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego** ul. Zwrotnicza 11 41-807 Zabrze	"Wyrzucaj śmieci prawidłowo dla planety to zdrowo"
Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi nr 28 ul. Niedziałkowskiego 35 41-800 Zabrze	"Dzieci segregują śmieci"	**Szkoła Podstawowa nr 15** ul. Czołgistów 1 41-800 Zabrze	Zakup pojemników do segregacji odpadów szkolnych	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6** ul. Sikorskiego 74 41-809 Zabrze	"Tyle zyskamy, ile odzyskamy"	**Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 14** ul. Korczoka 98 41-806 Zabrze	Osobliwości ścieżki przyrodniczo-leśnej Skalica czyli o korzyściach płynących z racjonalnej gospodarki odpadami	**Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego** ul. Piłsudskiego 58 41-800 Zabrze	Recykling a segregacja odpadów w szkole
Przedszkole nr 29 ul. Paderewskiego 53 41-810 Zabrze	Wycieczka do Zakładu segregacji odpadów	**Szkoła Podstawowa nr 20** ul. Kasprowicza 7 41-803 Zabrze	"Czysto - bez odpadów"	**Szkoła Podstawowa Specjalna nr 39** ul. Wolskiego 10 41-800 Zabrze	"Z odpadami zapan brat" III edycja	**Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 14** ul. Korczoka 98 41-806 Zabrze	"Segreguję, bo Zabrze kocham i szanuję"	**Miejska Bursa Szkolna** ul. Franciszkańska 13a 41-819 Zabrze	"Dla ziemi, dla nas, dla siebie"

Źródło: Wydział Ekologii

- Projekty realizowane przez wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi.

  Największym i najistotniejszym projektem z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi realizowanym przez Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi było przygotowanie projektu Budowy Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Zabrzu. Konsultacjom społecznym poddano lokalizację punktu na terenie miasta. Dalsze prace będą kontynuowane po dokonaniu wyboru miejsca, w którym realizowana będzie ta inwestycja.

  Innym projektem rozpoczętym w 2020 roku jest projekt „Elektryczne Śmieci". Na terenie miasta Zabrze wprowadzono zbiórkę odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE) w pojemnikach rozstawionych w różnych lokalizacjach na terenie miasta Zabrze. Aktualnie mieszkańcy mogą przekazać odpady ZSEE do stacjonarnego oraz mobilnych PSZOK, które są prowadzone przez podmiot zewnętrzny w ramach realizowanej usługi odbioru i zagospodarowania odpadów. Wdrożenie ww. projektu w 2021 roku ma na celu zwiększenie ilości punktów, w których można w sposób bezpieczny i zgodny z przepisami przekazać do zagospodarowania tego typu odpady. W czerwonych pojemnikach (zdjęcie poniżej) mieszkańcy będą mogli zdeponować zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny w wielkości nie większej niż 50 cm, natomiast pozostałe odpady o większych rozmiarach w dalszym ciągu będą również nieodpłatnie przyjmowane przez PSZOK/MPSZOK.

Fotografia. „Elektryczne Śmieci”- pojemnik

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Racjonalna gospodarka odpadami – hermetyzacja regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).

W 2020 r. hermetyzacja zakładu FCC Polska w Zabrzu została zakończona. MPGK sp. z o.o. w Zabrzu, którego właścicielem jest FCC Polska Sp. z o.o. rozpoczęło w 2017 r. prace inwestycyjne związane z hermetyzacją instalacji do mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

W tym samym roku Prezydent Zabrza powołała zespół do współpracy przy realizacji inwestycji. Zadaniem zespołu było systemowe rozwiązywanie problemu uciążliwości zapachowych związanych z funkcjonowaniem wysypiska. Efektem działania zespołu była optymalizacja procesu inwestycyjnego realizowanego przez MPGK. Realizacja projektu modernizacji Zakładu Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej rozpoczęła się w 2018 roku, po otrzymaniu wszystkich wymaganych pozwoleń związanych z przeprowadzeniem niezbędnych robót budowlanych mających na celu hermetyzację instalacji.
Celem przedsięwzięcia było podniesienie komfortu życia mieszkańców Zabrza poprzez skuteczne wyeliminowanie uciążliwości zapachowych, powstających w wyniku biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Inwestycja polegała na pełnej hermetyzacji procesu. Teraz kompostowanie odpadów biodegradowalnych, które wcześniej częściowo odbywało się na zewnątrz, jest prowadzone w szczelnej, hermetycznej hali, a powietrze poprocesowe oczyszcza na bieżąco system złożony z trzech rodzajów filtrów. Wartość projektu, dla którego finansowanie zostało zapewnione przez właściciela – firmę FCC Polska Sp. z o.o. to 15 mln zł.

Hermetyzacja to jednak nie koniec inwestycji FCC w Zabrzu. Od października 2020 r. w zakładzie działa dodatkowy system likwidujący nieprzyjemne zapachy – tzw. mokra bariera izolacyjna. Zainstalowanie bariery było odpowiedzią na kolejną zmianę prawa w zakresie zbiórki odpadów, która obowiązuje od połowy tego roku. Przedtem segregowane były osobno odpady kuchenne i osobno

odpady zielone. Po zmianie prawa odpady biodegradowalne są zbierane wspólnie, co powoduje ich mieszanie, a tym samym ryzyko wzmożonych uciążliwości zapachowych przy ich przetwarzaniu.

Fotografia. system oczyszczania powietrza, Zakład Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej

Źródło: https://www.fcc-group.eu/pl/polska/

W sumie spółka FCC Polska w zakład i sprzęt w Zabrzu zainwestowała już ponad 100 mln zł. Niedawno zakończyła się jeszcze jedna inwestycja, obejmująca system zabezpieczeń przeciwpożarowych, który znacznie wyprzedza wymagania prawne. To także rozwiązanie mające na celu zapewnienie komfortu mieszkańców Zabrza.

WZMACNIANIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ MIASTA (CEL STRATEGICZNY C13)

Infrastruktura drogowa i towarzysząca

Zabrze konsekwentnie modernizuje swój układ komunikacyjny. W 2020 roku w mieście prowadzonych było wiele inwestycji drogowych. Dużym wsparciem dla prowadzonych działań w zakresie budowy i remontu dróg są środki z Funduszu Dróg Samorządowych. Dzięki rządowemu wsparciu w Zabrzu powstają nowe drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą, a stare są remontowane.
Inwestycje drogowe prowadzone przez Miejski Zarząd dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu w 2020 roku:

- „Budowa skrzyżowania ulicy Roosevelta z ulicą Piłsudskiego w Zabrzu" - przebudowa ulicy Piłsudskiego - ETAP II: Budowa skrzyżowania ulicy Roosevelta z ulicą Piłsudskiego w Zabrzu (budowa ronda). W dniu 17.12.2019 roku podpisano umowę na wykonanie robót, wartość umowy na wykonanie robót budowlanych wyniosła ponad 8 mln zł. Realizacja zadania obejmowała budowę ronda, przebudowę istniejących ulic w obrębie ul. Piłsudskiego, Roosevelta, Botanicznej, Zawiszy Czarnego; przebudowę i budowę chodników, ścieżek rowerowych, miejsc postojowych, wjazdów, placu do zawracania; przebudowę i budowę oświetlenia ulicznego; przebudowę i budowę odwodnienia, przebudowę i zabezpieczenie kolidujących sieci uzbrojenia terenu (sieć gazowa, teletechniczna, elektryczna, wod.-kan).

Fotografia. Budowa skrzyżowania ulicy Roosevelta z ulicą Piłsudskiego w Zabrzu - budowa ronda

Źródło: https://miastozabrze.pl/

- „Budowa doświetlenia przejścia dla pieszych w ciągu ul. 3-go Maja, Lutra, Padlewskiego, Floriana, Bohaterów Warszawskich, Sądowej, Franklina Roosevelta" W dniu 17.12.2019 roku podpisano umowę na wykonanie robót Wartość umowy na wyniosła ponad 192 tys. zł. Realizacja zadania obejmowała budowę doświetlenia sześciu przejść dla pieszych w ciągu ul. 3 Maja na wysokości ul. Lutra, Padlewskiego, Floriana, Bohaterów Warszawskich, Sądowej, Franklina Roosevelta"

obejmującą budowę linii kablowych oświetleniowych oraz słupów oświetleniowych wraz z oprawami oraz elementami sterowania.

- „Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym na ul. Chudowskiej w ciągu drogi powiatowej S82310 w Zabrzu" - odtworzenie barier ochronnych i poboczy. W dniu 22.04.2020 roku podpisano umowę na wykonanie robót. Wartość umowy na wykonanie robót budowlanych: 316 tys. zł. Realizacja zadania obejmowała poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez odtworzenie barier ochronnych w niezbędnym zakresie wraz z odtworzeniem poboczy w ciągu ul. Chudowskiej w Zabrzu – droga powiatowa nr S 82310, na odcinku 1250 m, od granicy miasta do rejonu wjazdu do obwodu utrzymania autostrady.

- „Budowa drogi publicznej gminnej na południe od ul. Handlowej wraz ze ścieżką rowerową, chodnikiem, zjazdami do posesji, budowa skrzyżowania typu rondo z ulicami Pyskowicką i Magazynową". W dniu 20.08.2020 roku podpisano umowę na wykonanie robót. Wartość umowy wyniosła ponad 5,2 mln zł. Planowany termin wykonania: 20.06.2021 r. Przedmiot inwestycji stanowi robota budowlana polegająca na rozbudowie ul. Handlowej w Zabrzu, obejmującej budowę drogi publicznej na południe od ul. Handlowej o długości ok. 960 m, wraz ze ścieżką rowerową, chodnikiem, zjazdami do posesji, budowę skrzyżowania typu rondo z ulicami Pyskowicką i Magazynową. Na realizację zadania miasto pozyskało dofinansowanie w wysokości ponad 2,2 mln zł w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

- „Przebudowa ulicy Bytomskiej w rejonie potoku Julka dla poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym", w grudniu 2020 r. wszczęte zostało postępowanie przetargowe na wykonanie robót budowlanych. Szacunkowa wartość wykonania robót budowlanych to blisko 3 mln zł. Termin wykonania: do 7 miesięcy od podpisania umowy na wykonanie robót budowlanych. Przedmiot inwestycji stanowi przebudowa ul. Bytomskiej na długości ok 280 m. W ramach zadania przewidziano budowę jezdni dwupasowej, dwukierunkowej z obustronnymi utwardzonymi poboczami oraz barierą energochłonną. Przewidziano również wykonanie m.in. zjazdu na drogę wewnętrzną, drogi wewnętrznej z miejscami postojowymi, przejazdu tramwajowego wraz z sygnalizacją ostrzegawczą oraz oświetlenia ulicznego.

- „Budowa dróg lokalnych wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym w dzielnicy Grzybowice - ulice: Czekanowska i Na Lesie" (część 1). W grudniu 2020 roku wszczęte zostało postępowanie przetargowe na wykonanie robót budowlanych. Szacunkowa wartość wykonania robót budowlanych to ponad 3,1 mln zł. Termin wykonania: do 7 miesięcy od podpisania umowy na wykonanie robót budowlanych. Przedmiot inwestycji stanowi budowa drogi o nawierzchni z kostki betonowej w ciągu ul. Czekanowskiej na długości ok. 160 m i ul. Na Lesie na długości ok. 300 m wraz z budową zjazdów, chodnika z kostki betonowej, wykonaniem elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego, oznakowaniem poziomym i pionowym, oraz wykonaniem oświetlenia ulicznego.

- „Budowa dróg lokalnych wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym w dzielnicy Grzybowice - ulice: gen. Stanisława Dąbka i gen. Bronisława Ducha" (część 2). W październiku 2020 roku wszczęte zostało postępowanie przetargowe na wykonanie robót budowlanych, a w grudniu dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty. Szacowana wartość wykonania robót budowlanych wyniesie ponad 3,1 mln zł. Termin wykonania: do 7 miesięcy od podpisania umowy. Przedmiot

inwestycji stanowi budowa drogi w ciągu ul. gen. Stanisława Dąbka na długości ok. 365 m wraz ze ścieżką rowerową, chodnikiem, zjazdami do posesji, oraz w ciągu ul. gen. Bronisława Ducha na długości ok. 450 m wraz z chodnikiem i zjazdami do posesji.

- .„Budowa dróg lokalnych wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym w dzielnicy Grzybowice - ulice: ks. Michała Wosia i Złota" (część 3). W grudniu 2020 roku wszczęte zostało postępowanie przetargowe na wykonanie robót budowlanych. Szacunkowa wartość wykonania robót budowlanych: 2,3 mln zł. Przedmiot inwestycji stanowi budowa drogi o nawierzchni z kostki betonowej w ciągu ul. Wosia na długości ok. 335 m i ul. Złotej na długości ok. 150 m wraz z budową zjazdów, chodnika, elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego, oznakowaniem poziomym i pionowym, wykonaniem oświetlenia ulicznego. Na realizację zadania Zabrze pozyskało dofinansowanie w wysokości ponad 1,3 mln zł w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania MZDiI dotyczące budowy i remontów chodników oraz miejsc postojowych, realizowane w 2020 r. w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego:

- Modernizacja chodników, wytyczanie ścieżek rowerowych oraz montaż ławek na osiedlu Kotarbińskiego, ZBP 2017 - P0007, łączny koszt inwestycji to ponad 500 tys. zł. W ramach zadania wykonano remonty chodników: wzdłuż ul. Franciszkańskiej, placu głównego przed wejściem do ZSM-S oraz chodnika od boiska Orlika; wzdłuż ul. M. Skłodowskiej - Curie, od budynku nr 43-47 do budynku ul. Żnieńskiej 36; wzdłuż ul. Franciszkańskiej od przystanku autobusowego do kościoła; wzdłuż ul. T. Kotarbińskiego, od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do wejścia do szkoły Podstawowej nr 25; wzdłuż ul. Wł. Tatarkiewicza od skrzyżowania z ul. Grunwaldzką do budynku Tatarkiewicza 22; pomiędzy budynkami ul. Franciszkańskiej 8 i 14 do boiska Orlik; w ciągu ul. Franciszkańskiej w rejonie sklepu „Rzecki". Zadania ukończono w 2020 r.
- Budowa miejsc postojowych na oś. T. Kotarbińskiego - Wyznaczenie miejsc postojowych na ul. Gdańskiej w Zabrzu w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego Edycja 2019 - Projekt nr P0033". Projekt polegał na budowie miejsc postojowych na oś. T. Kotarbińskiego. Wartość umowy na wykonanie robót budowlanych: 143 tys. zł, termin wykonania: październik 2020 r. Realizacja zadania obejmowała budowę utwardzonego pobocza oraz wyznaczenie pasa postojowego wraz z wymianą krawężników w granicy pasa drogowego ul. Gdańskiej na odcinku ok. 420 m.
- Budowa miejsc postojowych na oś. T. Kotarbińskiego - Budowa miejsc postojowych przy ul. T. Kotarbińskiego w Zabrzu, ZBP 2019 - P0033. Wartość umowy na wykonanie robót budowlanych: 231 tys. zł, planowany termin wykonania to czerwiec 2021 r. Realizacja zadania obejmuje budowę dodatkowych miejsc postojowych w ilości 33 oraz chodników wraz z korektą geometrii istniejących zatok postojowych i chodników na osiedlu Tadeusza Kotarbińskiego.
- Budowa miejsc postojowych i brukowanie chodników przy ul. Banachiewicza, os. Kopernika, ZBP 2019 - P0009. Części 1 zadania obejmuje remont istniejącej nawierzchni chodników wraz z obramowaniem oraz remont istniejących obiektów małej architektury". Wartość umowy na wykonanie robót budowlanych to 130 tys. zł, a termin realizacji - 16.09.2020 r. W ramach 1 części zadania wyremontowano chodniki zlokalizowane w obrębie skweru pomiędzy ulicami T. Banachiewicza, J. Gagarina, J. Keplera oraz K. Ciołkowskiego, oraz odtworzono istniejące obiekty

małej architektury – kosze na śmieci i ławki. Część 2 zadania obejmuje budowę miejsc postojowych przy ul. Banachiewicza 5, 12 i 13 . Wartość umowy na roboty to blisko 60 tys. zł. Planowany termin wykonania: 8.01.2021 r. W ramach zadania wykonane zostanie 15 nowych miejsc postojowych.

- Budowa miejsc postojowych na oś. Kopernika, ZBP 2020 - P0056, Zadanie obejmuje budowę 10 miejsc postojowych przy budynku przy ul. K. Ciołkowskiego 18 oraz remont parkingów przy budynku przy ul. T. Banachiewicza 1, 3, 5, 7 na oś. M. Kopernika. Części 1 - kwota wykonania 34 tys. zł. Części 2 zadania: wartość umowy na wykonanie robót budowlanych: 72 tys. zł.

Tabela. Zadania inwestycyjne MZDiIl w zakresie infrastruktury drogowej i towarzyszącej w 2020 r.

Zadania inwestycyjne MZDiIl w zakresie infrastruktury drogowej i towarzyszącej w 2020 r.			
Lp.	Numer zadania / Kategoria zadania	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wykonanie
1	WI/MZDIII/02/19	ZBP 2019 Droga Biskupice - Zaborze	181 470,89 zł
2	WI/MZDIII/09/18	Budowa i przebudowa systemu dróg na terenie miasta Zabrze	1 511 092,37 zł
3	WI/MZDIII/09/19	ZBP 2019 budowa miejsc postojowych oraz brukowanie chodników	132 633,53 zł
4	WI/MZDIII/10/18	Przebudowa ul. Piłsudskiego	8 209 008,48 zł
5	WI/MZDIII/11/17	ZBP 2017 Modernizacja chodników, wytyczenie ścieżki rowerowej oraz montaż ławek, koszy na śmieci oraz koszy na psie odchody	577 485,61 zł
6	WI/MZDIII/11/18	Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	84 565,71 zł
7	WI/MZDIII/12/19	ZBP 2019 Budowa miejsc postojowych na osiedlu T. Kotarbińskiego	1 678,00 zł
8	WI/MZDIII/43/18	ZBP 2018 Sportostrada Zabrzańska	1 211,30 zł
9	WI/MZDIII/45/18	ZBP 2018 Zagospodarowanie terenu pomiędzy ulicami Banachiewicza, Galileusza oraz Gagarina	199 406,27 zł
10	WI/MZDIII/36/19	Przebudowa obiektów inżynierskich na terenie miasta Zabrze - opracowanie dokumentacji projektowej	564 439,13 zł
11	WI/MZDIII/03/20	Budowa doświetlenia przejścia dla pieszych w ciągu ul. 3 Maja, Lutra, Padlewskiego, Floriana, Bohaterów Warszawskich, Sądowej, Franklina Roosevelta	199 743,05 zł
12	WI/MZDIII/19/20	ZBP 2020 Budowa miejsc postojowych na ul. Franciszkańskiej - etap I	162 048,22 zł
13	WI/MZDIII/39/20	ZBP 2020 Budowa miejsc postojowych na Osiedlu Kopernika	116 509,90 zł
14	WI/MZDIII/44/20	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym na ulicy Chudowskiej w ciągu drogi powiatowej nr S 82310 w Zabrzu - odtworzenie barier ochronnych i poboczy	318 690,14 zł
15	WI/MZDIII/67/20	Budowa przystanków autobusowych zgodnie z uchwałami Rady Miasta z 2019 r.	98 154,00 zł
16	WI/MZDIII/70/20	Przebudowa skrzyżowania ulic Tarnopolskiej, Kościuszki i Chopina	46 248,00 zł
17	WI/MZDIII/80/20	Przebudowa ul. Mikulczyckiej na wysokości skrzyżowania ulicy 11 Listopada wraz z rozbiórką obiektu	104 242,50 zł
18	WI/MZDIII/84/20	Budowa drogi publicznej gminnej na południe od ul. Handlowej wraz ze ścieżką rowerową, chodnikiem, zjazdami do posesji, budowa skrzyżowania typu rondo z ulicami pyskowicką i magazynową	29 297,70 zł
19	WI/MZDIII/68/19	Przebudowa ul. Bytomskiej w rejonie potoku Julka w celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym	45 510,00 zł
Razem:			12 583 434,80 zł

Źródło: MZDiIl w Zabrzu

Planowane do realizacji, najważniejsze inwestycje drogowe w Zabrzu :

- Budowa przedłużenia ulicy Piłsudskiego do ulicy Szkubacza,
- Budowa przedłużenia Alei Korfantego do ulicy Brygadzistów,
- Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa),
- Budowa ul. Nowo-Hagera,
- Budowa ulicy Obrońców Westerplatte – boczne w Pawłowie,
- Budowa ulicy Sudeckiej w Pawłowie,
- Budowa ulicy Hubera w Maciejowie,
- Budowa ulic: Czekanowskiej, Ducha, Dąbka, Na Lesie, Złotej i Wosia w Grzybowicach,
- Budowa przedłużenia ulicy Marii Skłodowskiej – Curie od ulicy Franciszkańskiej,

Budowa przedłużenia Alei Korfantego do ulicy Brygadzistów

W połowie listopada 2020 roku zakończyły się prace projektowe dotyczące budowy przedłużenia alei Korfantego – na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej w Zabrzu. Przetarg na wykonanie robót ma zostać ogłoszony w połowie przyszłego roku, a pierwsze samochody przejadą nową drogą w 2023. Jest to niewątpliwie jedna z kluczowych inwestycji drogowych w Zabrzu. W ramach inwestycji zaplanowano budowę m.in.: nowego odcinka drogi o długości ok. kilometra, dwóch rond turbinowych, obiektu mostowego nad jarem po kolei piaskowej w rejonie ul. 11 Listopada/ ul. Heweliusza, obiektu mostowego nad jezdniami ulic Św. Wawrzyńca, Nadrzeczną oraz ciekiem wodnym, oświetlenia ulicznego, zatok autobusowych, ekranów akustycznych, a także ciągów rowerowych oraz pieszych.

Rysunek. Wizualizacja przedłużenia alei Korfantego – na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej

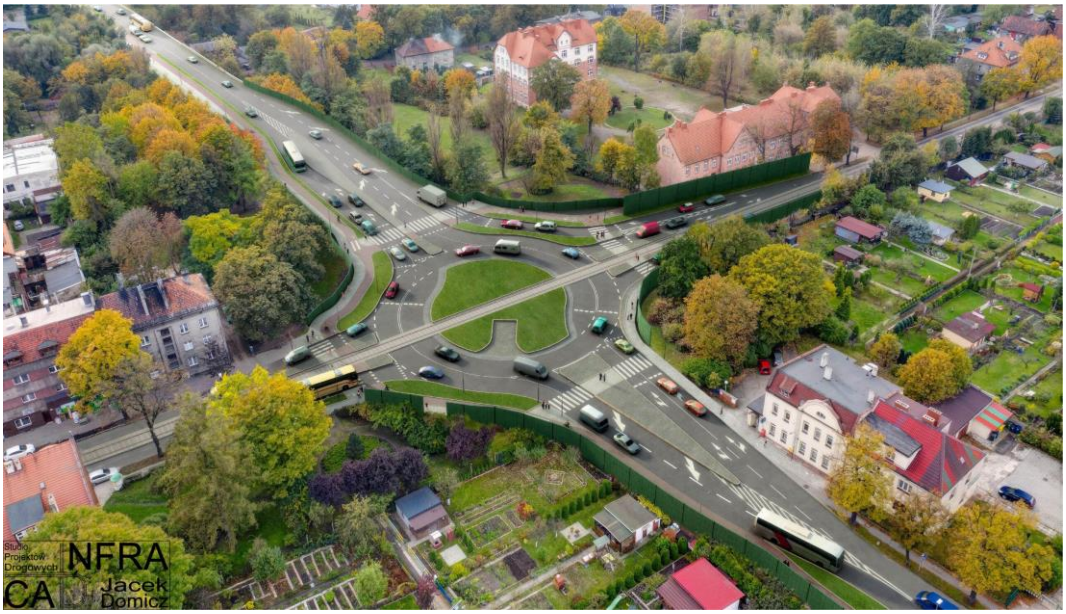

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa)

W październiku 2020 r. nastąpiło ogłoszenie przetargu na wykonanie dokumentacji projektowej wraz z pozwoleniem na budowę dla zadania pn.: „Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa)".W grudniu nastąpił wybór projektanta. Na początku 2021 roku planowane jest podpisanie umowy na opracowanie dokumentacji. Szacunkowy koszt opracowania to ponad 600 tys. zł. Nadrzędnym celem realizacji ww. odcinka drogi jest utworzenie nowego połączenia komunikacyjnego pomiędzy autostradą A1 (węzeł „Zabrze Północ") oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną (KSSE) w Zabrzu. Inwestycja znacząco wpłynie na jakość poruszania się środkami transportu wewnątrz miasta oraz wpłynie na poprawę warunków i bezpieczeństwa ruchu w bezpośrednim otoczeniu inwestycji. Nowa infrastruktura stworzy również warunki do zaproponowania kolejnych terenów inwestycyjnych, m.in. pod budownictwo mieszkaniowe.

Budowa ul. Nowo-Hagera

Pod koniec 2020 r. miasto ogłosiło przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pozwoleniem na budowę dla zadania pn.: „Budowa drogi Nowo-Hagera". Zaprojektowana zostanie droga łącząca ul. Hagera z ul. Wolności w okolicy Hali Pogoń, której długość wyniesie blisko 2 km. Powstanie drogi odciąży centrum miasta od ruchu samochodowego. Nowa infrastruktura połączy Biskupice z Zaborzem, co ułatwi mieszkańcom północnych dzielnic miasta dojazd do Drogowej Trasy Średnicowej. Wybudowanie drogi wraz z węzłami z ulicami Pawliczka oraz Cmentarną spowoduje także wyprowadzenie z dzielnicy Zandka ruchu ciężkich pojazdów jadących do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Wraz z drogą zostanie wybudowana ścieżka rowerowa.

Rysunek. Mapa przedstawiająca budowę ul. Nowo-Hagera

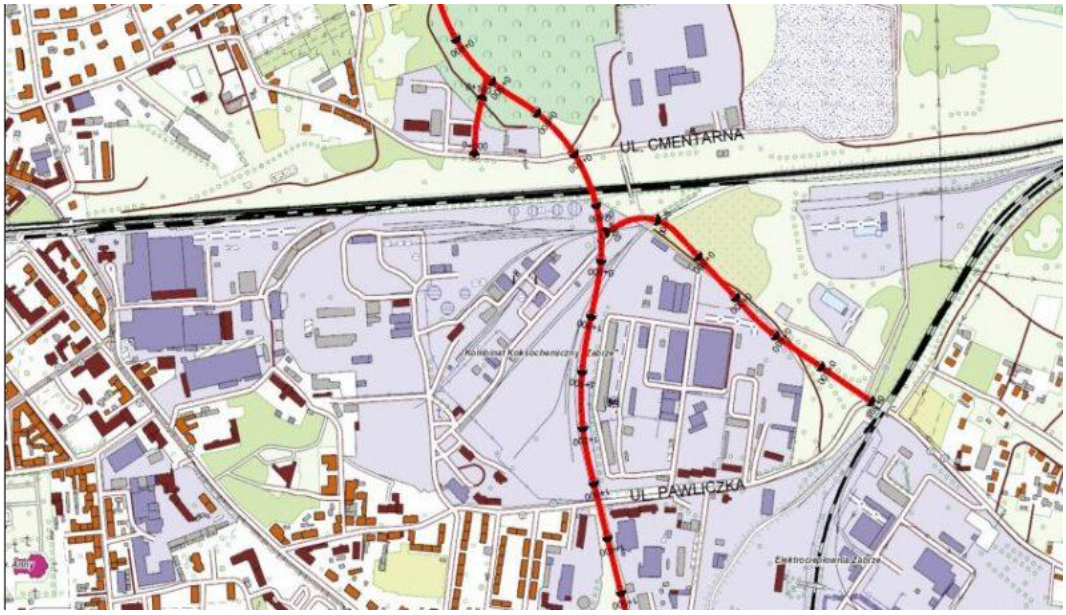

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Modernizowanie infrastruktury komunikacji tramwajowej

Na terenie miasta kontynuowane są inwestycje w infrastrukturę tramwajową. Efektem będzie podniesienie jakości podróży oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg. W ubiegłych latach przeprowadzone były prace modernizujące torowiska przy ulicach 3 Maja, Bytomskiej, Brysza Wolności czy pl. Teatralnym. Wykonane zadania w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę jakości funkcjonowania tego ekologicznego środka transportu. W 2020 prowadzone były kolejne prace związane z remontem torowisk. Obecnie modernizowane są odcinki torowisk w ramach działania pn. „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I i II". Projekt obejmuje następujące obszary:

- Inwestycja zakończona w 2020 r.: „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Prof. Zbigniewa Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami" - zadanie 6.1. Dwutorowa linia tramwajowa o długości 1,6 km torów. Wartość umowna: 24,8 mln zł.

Fotografia. Przebudowana infrastruktura tramwajowa w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Przebudowana infrastruktura tramwajowa w Zabrzu, wzdłuż ul. Prof. Zbigniewa Religi

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

- Inwestycja realizowana w 2020 r.: „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrzu, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami", - zadanie 6.2. Termin realizacji: II kwartał 2020 – I kwartał 2021 r. Dwutorowa linia tramwajowa o długości 1,6 km torów. Wartość realizacji zadania to ponad 11 mln zł. Dodatkowo Zakład Torów i Sieci środkami własnymi spółki Tramwaje Śląskie S.A realizował w 2020 roku na terenie miasta Zabrze zadanie eksploatacyjne pn.: „Modernizacja torowiska i sieci trakcyjnej wzdłuż ul. Bytomskiej od ul. Hagera do ul. Stalmacha" wraz z modernizacją dwóch przejazdów drogowo – tramwajowych. Koszt zadania to ok. 3,5 mln zł. Łączna wartość inwestycji to blisko 15 mln zł.
- Inwestycje planowane do realizacji:
  - „Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki", zadanie 8.2. Planowany termin realizacji: I kwartał 2021 - IV kwartał 2022 r. Dwutorowa linia tramwajowa o długości 2,76 km torów. Wartość szacunkowa: 11 mln zł.
  - „Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrzu od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą", zadanie 15. Planowany termin realizacji: 2021 - 2022 r. Jednotorowa linia tramwajowa o długości 3,35 km torów. Wartość szacunkowa: 40 mln zł.
  - „Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knurowskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrza", - zadanie 8.1. Planowany termin realizacji: I kwartał 2021 r. - I kwartał 2022 r. Dwutorowa linia tramwajowa o długości blisko 0,5 km torów. Wartość szacunkowa to 3 mln zł.
  - „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską, - zadanie 8.3. Planowany termin realizacji: I kwartał 2021 roku - III kwartał 2022 r. Dwutorowa linia tramwajowa o długości 7,2 km torów. Wartość szacunkowa: 18,1 zł.

Łączna wartość wszystkich inwestycji związanych z infrastrukturą tramwajową, które zostaną przeprowadzone do końca 2022 r. w Zabrzu wyniesie ponad 160 mln zł. Znaczna część tych środków pochodzi z funduszy Unii Europejskiej i budżetu Miasta Zabrze.

Aktywna mobilność miejska - Budowa centrum przesiadkowego

Miasto realizuje projekt budowy centrum przesiadkowego, którego celem jest usprawnienie komunikacji w mieście i rozbudowa systemu transportowego. Inwestycja jest jedną z największych zasięgiem inwestycji drogowych w całej historii miasta. W pierwszej kolejności został opracowany Zrównoważony Plan Mobilności Miejskiej Miasta Zabrze. To dokument strategiczny zawierający wyniki badań i analiz dotyczących transportu publicznego, transportu samochodowego, polityki parkingowej, ruchu pieszego, transportu rowerowego oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego. Kolejnym etapem było opracowanie koncepcji funkcjonalno-użytkowych, które były podstawą do wykonania następnego etapu, czyli prac architektonicznych. W lipcu 2018 r. podpisano umowę dotyczącą realizacji pierwszego etapu tych działań. Zawarta umowa dotyczy wykonania zadania pn.: „Uporządkowanie potoków ruchu: pieszego, samochodowego, rowerowego, komunikacji publicznej w mieście Zabrze" poprzez opracowanie koncepcji, projektu budowlanego, projektów wykonawczych, które będą podstawą realizacji zadania pn.: „Wsparcie mobilności miejskiej Miasta Zabrze poprzez budowę centrum/centrów przesiadkowego/przesiadkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą". Umowa została zawarta była na kwotę 4,6 mln zł i będzie realizowana do lipca 2022 roku, a jej zakres rzeczowy obejmuje realizację następujących etapów:

- Etap I – Wykonanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej,
- Etap II - Wykonanie koncepcji funkcjonalno–użytkowych,
- Etap III – Wykonanie koncepcji architektonicznych,
- Etap IV – Wykonanie projektów budowlanych, kosztorysów inwestorskich wraz z uzyskaniem decyzji administracyjnych niezbędnych do realizacji przedmiotu zamówienia,
- Etap V – Wykonanie dokumentacji wykonawczej, kosztorysu inwestorskiego, STWIOR opracowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia na wybór wykonawcy robót,
- Etap VI – Pełnienie nadzoru autorskiego w czasie realizacji inwestycji.

Pierwsze trzy etapy zakresu rzeczowego umowy zostały wykonane do końca 2019 roku. Etapy I-II zostały wykonane w 2018 r., natomiast w 2019 r. został wykonany etap III umowy – tj. opracowano koncepcje architektoniczne dla 4 lokalizacji. Wskazano lokalizacje przy ul. Goethego, przy ul. Ofiar Katynia/Krakowskiej, przy ul. Przystankowej oraz przy ul. Makoszowskiej. Dla każdej lokalizacji centrum przesiadkowego opracowane zostały 3 koncepcje funkcjonalno-użytkowe, które zawierały najważniejsze uwarunkowania, oddziaływania, wymagania oraz wytyczne, który stanowiły materiał wyjściowy do opracowania koncepcji i projektów. Na podstawie wybranych koncepcji w poszczególnych lokalizacjach, w 2019 r. opracowano koncepcje architektoniczne – również w ilości 3 wariantów dla każdej lokalizacji. Z uwagi na strukturę własnościową i przeznaczenie w planie tymczasowo zawieszono wykonanie projektów centrów przesiadkowych dla lokalizacji przy ul. Przystankowej i Makoszowskiej do czasu uregulowania spraw formalno-prawnych.

W 2020 r. zrealizowane zostały dwa etapy zakresu rzeczowego umowy: etap IV oraz etap V, tj. wykonano projekty budowlane i wykonawcze dla lokalizacji przy ul. Goethego oraz ul. Ofiar

Katynia/Krakowskie oraz uzyskano wszystkie decyzje niezbędne do realizacji inwestycji. W pierwszej lokalizacji przewidziano budowę obiektu o powierzchni ok. 10,4 tys. m^2 z peronami komunikacji autobusowej, parkingiem P&R oraz poczekalnią i usługami towarzyszącymi. W drugiej lokalizacji przewidziano perony otwarte, niewielki parking zewnętrzny oraz obiekt o powierzchni 276 m^2 (poczekalnia i drobne usługi). W dwóch lokalizacjach przewidziano możliwość ładowania pojazdów elektrycznych - przygotowanie infrastruktury, lokalizację stacji Zabrzańskiego Roweru Miejskiego, strefy Kiss&Ride oraz infrastruktury towarzyszącej (biletomaty, tablice dynamicznej informacji pasażerskiej i tablice zajętości miejsc na parkingu P&R). Przewidziano przebudowę dróg w zakresie koniecznym do włączenia infrastruktury oraz budowę i przebudowę sieci infrastruktury. Łączny koszt realizacji inwestycji został wyceniony na kwotę ponad 108 mln zł (lokalizacja 1 – 81,8 mln zł, lokalizacja 2 – 26,3 mln zł).

Zgodnie z Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Zabrze na lata 2017-2026 zakłada się realizację 4 węzłów przesiadkowych w następujących lokalizacjach:

1) Rejon ulic: Johanna Goethego, Plac Dworcowy i 3 Maja;
2) Rejon ulic: Przystankowej i Mikulczyckiej;
3) Rejon ulic: Krakowskiej i Ofiar Katynia;
4) Rejon ulic: Wilibalda Winklera, Makoszowska i 3 Maja.

Rysunek. Mapa Zabrza – lokalizacje centrów przesiadkowych

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Rysunek. Wizualizacja centrum przesiadkowego przy ul. Goethego

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Rysunek. Wizualizacja centrum przesiadkowego w Rokitnicy, rejon ulic: Krakowskiej i Ofiar Katynia

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Rysunek. Wizualizacja centrum przesiadkowego w rejonie ul. Przystankowej i ul. Mikulczyckiej

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Rysunek. Wizualizacja centrum przesiadkowego rejonie ulic: Winklera, Makoszowskiej i 3 Maja

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

Transport publiczny

W związku z powstaniem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii rolę organizatora transportu publicznego sprawuje od dwóch lat Zarząd Transportu Metropolitalnego. Integracja taryfowa, jaką udało się dzięki temu osiągnąć, pozwala pasażerom na swobodne przemieszczanie się po obszarze Metropolii. Do czasu uruchomienia Kolei Metropolitalnej, dla której powstaje obecnie studium wykonalności, GZM włączył się w finansowanie przewozów kolejowych na niektórych relacjach m.in. na trasie Gliwice – Dąbrowa Górnicza, która przebiega przez Zabrze. Dla mieszkańców Zabrza dostępny jest autobus na lotnisko w Katowicach-Pyrzowicach, kursujący średnio co godzinę przez całą dobę. Pozwala to bez zbędnej zwłoki i bezpiecznie podróżować, nie tylko w ramach Metropolii czy województwa, ale także Polski, Unii Europejskiej i świata. W 2020 roku trwały przygotowania do optymalizacji transportu publicznego na terenie GZM, w których brali udział przedstawiciele miasta Zabrze. W wyniku prac powstała koncepcja sieci przyspieszonych autobusów Metropolitalnych, które zostaną uruchomione w 2021 roku. Przez Zabrze przejeżdżać będą następujące linie metropolitalne:

- linia M1 w relacji Gliwice – Zabrze – Katowice
- linia M24 w relacji Zabrze – Katowice
- linia M14 w relacji Gliwice – Zabrze – Tarnowskie Góry
- linia M16 w relacji Gliwice – Zabrze – Bytom

Rysunek. Schemat linii metropolitalnych – proponowane przebiegi tras

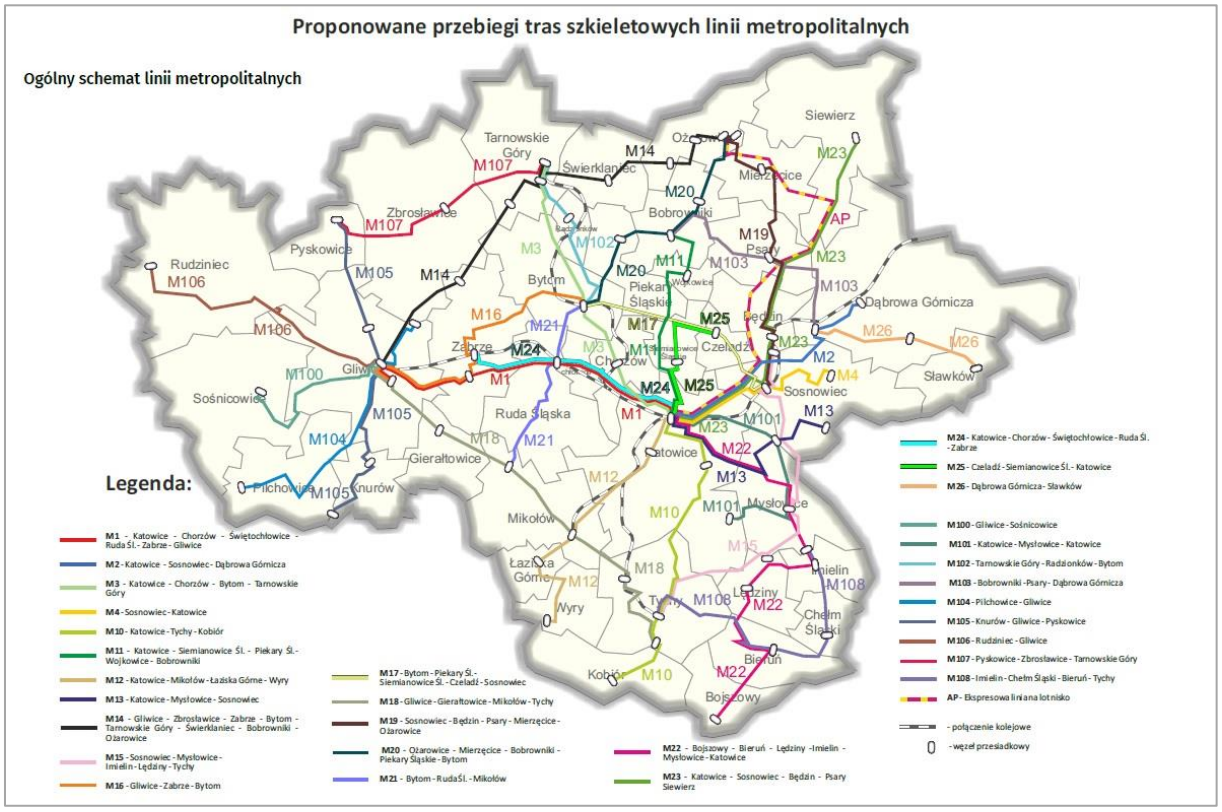

Źródło: Górnośląsko – Zagłębiowska Metropolia

Mobilność Miejska - Polityka rowerowa miasta.

Polityka rowerowa powstała w celu usystematyzowania działań na rzecz rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Miasta Zabrze. Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Zabrza jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Wdrażanie Polityki rowerowej miasta Zabrze jest w trakcie realizacji. Do głównych działań mających na celu realizację „Polityki rowerowej" należy:

- Rozwój miejskiej sieci tras i ścieżek rowerowych. Obecnie w mieście istnieje:
  - 31,2 km ścieżek rowerowych
  - 57,5 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy- trasa główna)
  - 19 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy – trasa alternatywna)
  - 14,5 km ciągów pieszo – rowerowych
- Stworzenie ścieżek rowerowych, które prowadziłyby z dzielnic do centrum miasta. W pierwszej kolejności realizowana jest trasa północ – południe łącząca północne dzielnice miasta z istniejącym ciągiem pieszo - rowerowym przy ul. Winklera. Wytyczono propozycję śladu trasy w oparciu o którą ogłoszono przetarg na wykonanie dokumentacji technicznej. W 2020 r. wybrano wykonawcę opracowania dokumentacji technicznej i rozpoczęto projektowanie.
- W związku z koniecznością powiązania zabrzańskich ścieżek rowerowych z drogami rowerowymi miast ościennych oraz planami Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii opracowano koncepcję rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze.
- Uwzględnianie w projektach nowych dróg budowy, wzdłuż tych dróg, ścieżek rowerowych lub szlaków pieszo-rowerowych. Przykładem takiego działania jest budowa nowych dróg rowerowych o długości 4,5 km w strefie ekonomicznej oraz budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Lawendowa i Jowisza na osiedlu Słoneczna Dolina. W projektach budowy przedłużenia Al. Korfantego, budowy skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. Piłsudskiego oraz budowy ul. Handlowej – odcinka południowego przewidziano realizację ścieżek rowerowych w ramach tych inwestycji.
- Stosowanie podczas budowy ścieżek rowerowych materiałów jak najbardziej bezpiecznych i komfortowych dla rowerzystów. W uzgodnieniu z przedstawicielami środowisk rowerowych ustalono preferowanie asfaltu jako materiału do budowy nowych ścieżek.
- Popularyzacja transportu rowerowego jako ekologicznej i prozdrowotnej alternatywy dla transportu samochodowego oraz popularyzacja turystyki i rekreacji rowerowej. Corocznie w mieście organizowane są wydarzenia promujące rower jako aktywny sposób spędzania czasu. Zabrze od czterech lat jest metą jednego z etapów wyścigu Tour de Pologne – jednej z największych imprez kolarskich na świecie.
- Wzbogacenie infrastruktury rowerowej o parkingi oraz wypożyczalnie rowerów miejskich. W 2020 r. utworzono 13 stref lokalizacji rowerów miejskich. Planowane jest coroczne zwiększenie ich ilości, docelowo do minimum jednej strefy w każdej dzielnicy. W pierwszej kolejności stacje rowerowe zlokalizowano przy obiektach szlaku turystyki poprzemysłowej. W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" planowana jest budowa parkingów Bike& Ride i Park& Ride oraz ścieżek rowerowych.

Najważniejsze zadania zrealizowane w ramach Polityki rowerowej miasta Zabrze w roku 2020:

- Aktualizacja mapy Rowerowe Zabrze w zakresie:
  - szkieletu układu dróg rowerowych do realizacji na terenie miasta Zabrze
  - istniejących ścieżek rowerowych
  - posiadanych projektów ścieżek rowerowych
  - koncepcji połączeń rowerowych
  - istniejących szlaków rowerowych wytyczonych po jezdniach
  - istniejących ciągów pieszo-rowerowych
  - systemu tras rowerowych w Metropolii
- Organizacja na terenie miasta jednej z największych imprez kolarskich na świecie – wyścigu Tour de Pologne. W Zabrzu miała miejsce już czwarty rok z rzędu meta jednego z etapów wyścigu promującego aktywny tryb życia oraz miasto Zabrze. W 2020 r. organizowane były również następujące wydarzenia rowerowe:
  - Cykl rajdów rowerowych „Kopernik na rowerze" (3 rajdy),
  - Rajd rowerowy organizowany przez Radę Dzielnicy Os. Tadeusza Kotarbińskiego.
- Utworzenie Zabrzańskiego Roweru Miejskiego, który wystartował w kwietniu 2018 roku. W pierwszym etapie System ZRM składał się z 4 stacji. Dokonano również integracji systemów roweru miejskiego działających na obszarze 8 miast Górnośląsko- Zagłębiowskiej Metropolii: Chorzowa, Gliwic, Katowic, Sosnowca, Świętochłowic, Siemianowic Śląskich, Tychów i Zabrza. W 2020 r. utworzono 13 stref lokalizacji rowerów miejskich, zaopatrzonych w 5-stanowiskowe stojaki i znak pionowy informujący o miejscu postoju dla rowerów. W sumie do dyspozycji mieszkańców oddano 60 rowerów.
- Wspólne działania Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii oraz gminy w zakresie:
  - wdrożenia roweru metropolitarnego w GZM (wspólnego systemu wypożyczalni rowerów)
  - realizacja inwestycji rowerowych w oparciu o opracowanie przez GZM „Standardy i Wytyczne kształtowania infrastruktury rowerowej"
  - opracowaniu studium systemu tras rowerowych w GZM
  - wdrożenie przez miasto służbowych, miejskich rowerów elektrycznych w ramach projektu pn. „Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy".
- Udział Miasta w projekcie Velo Silesia polegającym na audycie nieczynnych szlaków kolejowych pod kątem wykorzystania ich dla komunikacji i rekreacji rowerowej. W 2020 r. przedstawiciele samorządów Gliwic, Rudzińca, Zbrosławic, Zabrza, Pyskowic rozpoczęły rozmowy na temat wykorzystania terenów po kolei piaskowej na szlak rowerowy pod roboczą nazwą „Szlak czterech jezior" od jeziora w Pławniowicach do kopalni Guido.
- Uruchomienie rowerowni miejskiej dla pracowników urzędu w ramach ułatwienia parkowania rowerów dla przyjeżdżających do pracy w Urzędzie Miejskim.
- W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" zaprojektowano budowę parkingów Bike & Ride oraz ścieżek rowerowych.
- Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w 2020 roku wykonał koncepcję rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze, w powiązaniu z sieciami miast ościennych oraz planami Górnośląsko- Zagłębiowskiej Metropolii.

"Zabrzańskie trasy rowerowe" - zadania MZDiIl dotyczące infrastruktury rowerowej, realizowane w 2020 r. w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego:

- Sportostrada Zabrzańska
  „Przebudowa istniejącej drogi wewnętrznej na ciąg pieszo-rowerowy wraz z budową oświetlenia w ramach zadania Sportostrada Zabrzańska" ZBP 2018 - P0045, realizowane jest w ramach utworzonego zadania budżetowego "Zabrzańskie trasy rowerowe". W dniu 3.11.2020 r. podpisana została umowa na wykonanie robót budowlanych. Wartość inwestycji to ponad 908 tys. zł, planowany termin wykonania: maj 2021 r. Ciąg pieszo-rowerowy Sportostrada włącza się w układ komunikacyjny miasta na skrzyżowaniu ulic Rogera i Sportowej. Realizacja zadania obejmuje przebudowę ciągu pieszo-rowerowego na odcinku ok. 850 m, o nawierzchni z betonu asfaltowego, wraz z oświetleniem, odwodnieniem, wykonaniem miejsc rekreacji w postaci zatok z wyposażeniem w ławki oraz kosze na śmieci.

- Droga rowerowa Biskupice – Zaborze,

  Zadanie pn.: „Droga rowerowa Zaborze - Biskupice" ZBP 2019 - P0040 realizowane jest w ramach utworzonego zadania budżetowego "Zabrzańskie trasy rowerowe".

  Wartość zadania to blisko 200 tys. zł. Termin wykonania listopad 2020 r. Realizacja przedsięwzięcia obejmowała przebudowę istniejącej drogi wewnętrznej ul. Trębackiej w dzielnicy Biskupice wraz z jej przedłużeniem w kierunku dzielnicy Zaborze Północ oraz dostosowaniem do funkcji ścieżki dla pieszych i rowerów na odcinku ok. 300 m, o nawierzchni z betonu asfaltowego, wraz z oświetleniem oraz wykonaniem elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Fotografia. Droga rowerowa Biskupice – Zaborze

Źródło: https://miastozabrze.pl/

- Przebudowa chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej, od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do wjazdu na teren Szkoły Podstawowej nr 25 w Zabrzu, ZBP 2017-P0007. W grudniu 2020 roku wszczęte zostało postępowanie przetargowe na wykonanie robót budowlanych. Szacunkowa wartość wykonania zadania 532 tys. zł. Realizacja przedsięwzięcia obejmuje przebudowę istniejącego chodnika i budowę ścieżki rowerowej na odcinku ok. 605 m wzdłuż ul. Gdańskiej w Zabrzu, na odcinku od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do wjazdu na teren Szkoły Podstawowej nr 25.
- Przebudowa istniejącego chodnika oraz wytyczenie ścieżki rowerowej wzdłuż Gdańskiej os. T. Kotarbińskiego (od ul. Franciszkańskiej do Al. Korfantego) , ZBP 2018 - P0052. W grudniu 2020 roku wszczęte zostało postępowanie przetargowe na wykonanie robót budowlanych. Szacunkowa wartość wykonania zadania 318 tys. zł. Realizacja przedsięwzięcia obejmuje przebudowę istniejącego chodnika i budowę ścieżki rowerowej na odcinku ok. 435 m wzdłuż ul. Gdańskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do skrzyżowania z aleją Korfantego wraz z zabezpieczeniem istniejących sieci kolidujących z ścieżką rowerową i chodnikiem.

ROZWIJANIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO (CEL STRATEGICZNY C14)

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego stanowi bardzo ważny element polityki miejskiej. W Zabrzu mocno są wspierane działania prowadzone przez inwestorów prywatnych, społecznych i publicznych ukierunkowane na rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Liczne, prowadzone inwestycje mają na celu stworzenie również infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo. Miasto współfinansuje powstawanie nowych mieszkań, do użytku oddane zostało w 2019 roku atrakcyjne osiedle przy ul. Trocera, a osiedle przy ul. Żywieckiej jest konsekwentnie rozbudowywane.

Zwiększenie oferty mieszkaniowej i w konsekwencji, wzrost liczby mieszkańców, ma pozytywny wpływ na dochody podatkowe Miasta. Zapotrzebowanie na nowe mieszkania potwierdza przede wszystkim, że ludzie chcą mieszkać w naszym mieście, co z kolei pozytywnie wpływa na jego rozwój. Zabrze aktywnie uczestniczy w powiększaniu liczby nowych mieszkań oraz podnosi regularnie ich standard. Na dzień 31.12.2020 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12 014 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 550 978,34m^2. W 2020 roku w naszym mieście wydano pozwolenia na budowę dla 128 domów jednorodzinnych oraz 333 mieszkań w ramach zabudowy wielorodzinnej.

Kontynuacja budowy osiedla w Kończycach przy ul. Żywieckiej

W 2020 roku kontynuowana była realizacja inwestycji w ramach publicznego budownictwa mieszkaniowego, tj. budowa osiedla w Kończycach przy ul. Żywieckiej. Inwestycja prowadzona jest przez Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (MTBS). Rozbudowa osiedla przy ul. Żywieckiej realizowana jest dzięki udziałowi finansowemu Miasta Zabrze, finansowaniu zwrotnemu z Banku Gospodarstwa Krajowego oraz partycypacji przyszłych lokatorów oraz Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Fotografia. Osiedle przy ul. Żywieckiej w Kończycach

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Przedsięwzięcie obejmuje budowę osiedla składającego się z 12 budynków mieszkalnych. W 2019 roku ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na usługę pn. „Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego nr 10 przy ul. Żywieckiej w Zabrzu wraz z niezbędną infrastrukturą". Wartość inwestycji to ok. 3,5 mln zł.

W ramach przedsięwzięcia został wybudowany w 2020 r. kolejny blok mieszkalny. Trójkondygnacyjny budynek z 11 mieszkaniami (jednopokojowe, dwupokojowe oraz trzypokojowe). Na koniec 2020 roku na Osiedlu przy ul. Żywieckiej wybudowanych i oddanych do użytkowania było 7 domów o łącznej liczbie mieszkań wynoszącej 90 lokali. Koszt budowy wyniósł ponad 16 mln zł. W kolejnych latach planuje się wybudować trzy nowe budynki wielorodzinne o łącznej liczbie mieszkań wynoszącej 36 lokali. Planowany termin zakończenia inwestycji wartej ponad 12 mln zł to trzeci kwartał 2022 r.

Tabela. Zasób mieszkaniowy Osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu

Zasób mieszkaniowy Osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu					
Lp.	Etap realizacji	Liczba budynków	Liczba lokali	Koszt budowy	Okres budowy
1.	wybudowano	7	90	ok. 16,1 mln zł	2012 - 2020
2.	planowane	3	36	ok. 12 mln	2021 - 2022

Źródło: Wydział Zarządzania Mieniem

Działalność Zarząd Budynków Mieszkaniowych - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.

Po zakończeniu realizacji największej dotychczasowej inwestycji – budowy 6 wielorodzinnych budynków przy ul. Trocera, w maju 2019 r. zostały one oddane do użytkowania najemcom. W kolejnych latach ZBM – TBS planuje nowe inwestycje, m.in. przy ulicy: Żeromskiego oraz Niepokólczyckiego Realizacja planów ma być odpowiedzią spółki na potrzeby mieszkańców Zabrza.

Planowane inwestycje ZBM-TBS Spółka z o.o.:

Nowa inwestycja realizowana w systemie budownictwa społecznego. Budynek mieszkalny przy ulicach Konfederatów Barskich – Żeromskiego. Budynek jednoklatkowy 35 mieszkań, przewidziano 20 mieszkań 3-pokojowych i 15 mieszkań 2-pokojowych, po 7 na każdej kondygnacji

Rysunek. Wizualizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Konfederatów Barskich – Żeromskiego

Źródło: ZBM-TBS Spółka z o.o.

Rysunek. Wizualizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Konfederatów Barskich – Żeromskiego

Źródło: ZBM-TBS Spółka z o.o.

ZBM-TBS Sp. z o.o. w Zabrzu rozpoczyna nową inwestycję przy skrzyżowaniu ul. Żeromskiego i Konfederatów Barskich. W niedalekiej przyszłości powstanie tam nowoczesny, 5 - kondygnacyjny obiekt mieszkalny z windą, w którym na najemców czekać będzie 35 mieszkań o pow. od 42m^2 do 85m^2 wraz z przynależnymi piwnicami. Prace obejmą ponadto stworzenie infrastruktury technicznej, drogowej oraz przygotowanie 29 miejsc parkingowych oraz 8 garaży podziemnych z możliwością odpłatnego wynajmu. Kluczowym atutem jest tu jego lokalizacja. Przemyślany, funkcjonalny rozkład

pokoi sprawia, że każdy znajdzie propozycję dopasowaną do indywidualnych potrzeb. Mieszkania do zasiedlenia na zasadach wynajmu. Realizacja planowana jest na lata 2021-2023.

Planowana inwestycja - Zagospodarowanie terenów przy ulicy Niepokólczyckiego 35

W ramach zadania powstaną 4 budynki wielorodzinne 64 lokale mieszkalne na wynajem w systemie budownictwa społecznego oraz 14 domów jednorodzinnych w zabudowie szeregowej. Inwestycja będzie przebiegać dwu etapowo i zakończy się w 2027 r. rozpoczęcie realizacji rzeczowej I etapu planuje się na początek 2022 r.

Planowany termin realizacji:

2021 rok - dokumentacja projektowa zabudowa wielorodzinna

2022 – 2025 r. - realizacja I etapu (zabudowa wielorodzinna)

2024 rok - dokumentacja projektowa zabudowa szeregowa

2025-2027 r. - realizacja II etapu (zabudowa szeregowa)

Rysunek. Wizualizacja planowanej zabudowy wielorodzinnej przy ul. Niepokólczyckiego 35

Źródło: ZBM-TBS Spółka z o.o.

Rysunek. Wizualizacja planowanej zabudowy szeregowej przy ul. Niepokólczyckiego 35

Źródło: Źródło: ZBM-TBS Spółka z o.o.

Inwestorzy prywatni dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego.

Wspierane są także inicjatywy deweloperów i osób prywatnych, którzy budują domy m.in. w „Słonecznej Dolinie". W związku z intensywnym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem Słonecznej Doliny, podejmowane są decyzje o budowie infrastruktury drogowej. W ostatnim czasie na Osiedlu wybudowane przez miasto zostały trzy nowe drogi: Neptuna, Jowisza i Lawendowa.

Fotografia. Słoneczna Dolina w Zabrzu, ul. Jowisza

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Słoneczna Dolina widok z drona

Źródło: Biuro ds. Inwestorów

W Mikulczycach realizowane jest przez firmę deweloperską TDJ Estates - Osiedle Zielona Dolina. Ten zlokalizowany przy ul. Łąkowej to projekt kierowany jest do osób poszukujących mieszkania w spokojnej, zielonej okolicy.

Fotografia. Osiedle Zielona Dolina, ul. Łąkowa w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W 2019 i 2020 roku trwała realizacja I etapu inwestycji, który obejmował budowę trzech, 4 kondygnacyjnych domów wielorodzinnych z 80 mieszkaniami. W 2020 roku trwał II etap budowy w ramach którego powstał czwarty budynek z 24 mieszkaniami.

Rysunek. Wizualizacja pierwszych dwóch etapach inwestycji realizowanej przy ul. Łąkowej w Zabrzu

Źródło: https://zielona-dolina.info/

Kolejne fazy projektu realizowane będą na terenie o powierzchni 28 ha. Ok. 20 ha zostanie przeznaczone na zabudowę mieszkaniową. Utworzą ją zarówno budynki wielorodzinne, szeregowe, jak i domy jednorodzinne. Pozostałe 8 ha to obszar rozciągający się wzdłuż Potoku Rokitnickiego, który zostanie zagospodarowany na cele rekreacyjne.

Fotografia. Osiedle Zielona Dolina, ul. Łąkowa w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

PODNOSZENIE STANDARDU ISTNIEJĄCYCH KOMUNALNYCH ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH (CEL STRATEGICZNY C15)

Remontowanie i modernizowanie budynków mieszkaniowych

Najważniejsze zadania związane z gospodarką mieszkaniową w ramach wydatków bieżących prowadzone przez Wydziały Urzędu, w tym m.in.:

- utrzymanie budynków użytkowych Gminy – na realizację zadania bezpośredni wpływ ma ilość zawieranych umów najmu, dzierżawy i użytkowania nieruchomości gminnych. Wydatki na powyższym zadaniu ponoszone są w głównej mierze na ochronę i utrzymanie nieruchomości (pustostanów), które nie zostały wynajęte – poniesiono wydatki w wysokości prawie 390 tys. zł,
- utrzymanie stanów technicznych budynków - remonty i rozbiórki budynków, w tym m.in.: 3 wyburzenia, remonty w 14 budynkach mieszkalnych i użytkowych, przygotowanie 44 mieszkań socjalnych i zamiennych oraz opracowania dokumentacji projektowych dla wykonywanych remontów i inwentaryzacji mieszkań – poniesiono wydatki w wysokości ponad 2,2 mln zł,
- ponoszenie kosztów administracyjnych w gospodarce mieszkaniowej, w tym regulowanie odszkodowań za niedostarczanie lokali socjalnych osobom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie wyroku sądu o eksmisję – wykonanie wyniosło 3,8 mln zł,
- utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa w ramach środków z otrzymanych dotacji na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej – wykonanie na poziomie prawie 392 tys. zł,
- wydatki związane z dzierżawą gruntów, w tym pod obiekty kanalizacji deszczowej, a także celem skomunikowania gruntów z innymi ciągami drogowymi – wykonanie na poziomie 184 tys. zł,
- ponoszenie opłaty rocznej z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowych stanowiących własność Skarbu Państwa – wykonanie na poziomie prawie 186 tys. zł.
- obrotu nieruchomościami, gdzie zlecono rzeczoznawcom i wykonano w 2020 roku 662 wyceny nieruchomości będących własnością Miasta, poniesiono wydatki w 239 sprawach sądowych związanych z egzekucją należności od wieczystych użytkowników zalegających z opłatami posiadającymi nakaz egzekucyjny. Ponadto rozdysponowano środki na dokumentacje geodezyjne w 74 sprawach dotyczących wydania opinii o możliwości sprzedaży nieruchomości, a także na opłaty notarialne w 7 sprawach za czynności związane ze zbywaniem lub nabywaniem nieruchomości. W powyższym zakresie rozdysponowano środki w wysokości blisko 238,6 tys. zł,
- regulacja stanów prawnych, gdzie dokonano zapłaty za 24 dokumentacje geodezyjne oraz poniesiono koszty związane z wykonaniem operatów szacunkowych, jak również uiszczano opłaty związane z regulacją stanów prawnych nieruchomości (odpisy z ksiąg wieczystych oraz koszty postępowań dotyczących praw użytkowania wieczystego). Za przedmiotowe czynności poniesiono koszty na poziomie 61 tys. zł.

Ważniejsze zadania remontowe i modernizacyjne budynków i lokali (mieszkalnych i użytkowych) wchodzących w skład zasobu Gminy oraz Skarbu Państwa wykonane w 2020 r.:

- kompleksowa wymieniona wewnętrznej instalacji elektrycznej na klatce schodowej w budynku mieszkalnym komunalnym przy ul. Sobieskiego 3,
- wykonanie robót budowlanych w obiekcie sportowo-rekreacyjnego przy ul. Jodłowej oraz robót polegające na budowie drewnianego domku o charakterze gospodarczym dla Centrum Kultury i Rozrywki na Zaborzu-Południu, w ramach Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego (edycja V),
- wykonanie robót remontowych związanych z budową wewnętrznej instalacji gazowej w budynku przy ul. Ogórka 7,
- wykonanie robót remontowych lokali mieszkalnych przy ul. Niepokólczyckiego 46/8, przy ul. Grota-Roweckiego 19/6 oraz przy ul. Prusa 28/1 przeznaczonych dla rodzin repatriantów,
- wykonanie kompleksowych robót remontowych w lokalu mieszkalnym przy ul. Opawskiej 19/1,
- wykonanie robót budowlanych związanych z wymianą pokrycia dachowego dachówkowego wraz z częściową wymianą konstrukcji drewnianej dachu na budynku przy ul. Emilii Plater 8,
- wykonanie robót budowlanych związanych z wymianą pokrycia dachowego papowego wraz z częściową wymianą konstrukcji drewnianej dachu na budynku przy ul. Św. Wawrzyńca 40,
- wykonanie robót budowlanych związanych z wymianą stolarki okiennej w dwóch lokalach użytkowych usytuowanych na I piętrze w budynku przy ul. Dworcowej 4,
- wykonanie robót budowlanych związanych z wymianą stolarki okiennej w lokalu użytkowym usytuowanych na II piętrze w budynku przy ul. Dworcowej 8,
- wykonanie robót budowlanych lokali mieszkalnych zamiennych dla mieszkańców wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Mickiewicza 34 przeznaczonego do wyburzenia, położonych przy ul. Pawliczka 11/2,ul. Wawrzyńskiej 6/3 i ul. 11 Listopada 165a/2,
- wykonanie robót budowlano-instalacyjnych w siedzibie Ochotniczej Straży Pożarnej „Mikulczyce" przy ul. Strażackiej 3,
- wykonanie remontu sali świetlicy w siedzibie Rady Dzielnicy Osiedla Młodego Górnika,
- wykonanie remontów 29 mieszkań socjalnych,
- wykonanie remontów 15 mieszkań zamiennych.

Zadania prowadzone przez Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami w ramach wydatków bieżących. W 2020 roku rozdysponowano środki związane z gospodarką mieszkaniową w szczególności na:

- utrzymanie zasobów komunalnych Miasta, w skład których wchodzą mieszkania komunalne (3925 szt.), mieszkania socjalne (1050 szt.), budynek użytkowy - 1 szt. Łącznie wydatkowana kwota wyniosła 13,3 mln zł.
- utrzymanie mieszkań wchodzących w skład wspólnot mieszkaniowych w ilości 1233 szt. za kwotę 26,2 mln zł,
- utrzymanie stanów technicznych zasobów komunalnych, tzn. przeglądy techniczne ww. budynków - przeprowadzono 582 przeglądy techniczne - wykonanie za kwotę ponad 2,2 mln zł,
- utrzymanie zasobów Skarbu Państwa w ilości 33 mieszkań. Wydatkowano środki w wysokości 36 tys. zł, pochodzące z dotacji celowej budżetu państwa,

W ramach wydatków inwestycyjnych w ramach gospodarki mieszkaniowej w 2020 roku prowadzono w szczególności następujące zadania:

- Likwidacja niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej i budynkach wielorodzinnych na terenie miasta Zabrze - etap II – na zadanie zaplanowano środki w wysokości ponad 10 mln zł, w tym kwota 5,5 mln zł jako dotacja z budżetu Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii, kwota 2,6 mln zł jako wkład własny Miasta oraz środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 1,9 mln zł. Ostatecznie poniesiono wydatki wysokości blisko 8,2 mln zł – wykonano:
  - termomodernizację wraz z robotami towarzyszącymi budynków wielorodzinnych położonych przy ul. Żeromskiego 33, ul. Żeromskiego 18, ul. Reform Rolnych 13, ul. Chopina 23, ul. Knurowska 37-39, ul. Knurowska 45-47, ul. Chopina 20-22, ul. Pośpiecha 4, ul. Robotnicza 1, ul. 11 Listopada 98-100, Przy Bramie 8,
  - termomodernizację budynków użyteczności publicznej wraz z robotami towarzyszącymi położonych przy ul. Niepokólczyckiego 36 oraz przy ul. Stalmacha 7,
  - wymieniono nieekologicznie źródła ciepła na ogrzewania proekologiczne w lokalach mieszkalnych w budynkach położonych przy ul. Żeromskiego 33, ul. Żeromskiego 18, ul. Reform Rolnych 13, ul. Chopina 23, ul. Knurowska 37-39, ul. Knurowska 45-47, ul. Chopina 20-22, ul. Pośpiecha 4, ul. Robotnicza 1, ul. 11 Listopada 98-100, ul. Przy Bramie 8,
  - wykonano pomieszczenie węzła cieplnego w budynku dworca PKP przy Pl. Dworcowym 7 wraz częściową wymianą instalacji grzewczej,
- Termomodernizacja i modernizacja zasobu komunalnego we wspólnotach mieszkaniowych - przekazano środki wspólnotom mieszkaniowym związane z modernizacją mieszkań – wydatkowane środki to kwota prawie 2,7 mln zł,
- Podwyższenie kapitału zakładowego Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. – podwyższono kapitał zakładowy w wysokości 350 tys. zł na podstawie aktu notarialnego (rozbudowa osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu). W oparciu o umowę o współpracy przy realizacji przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego pn. „Budowa budynku mieszkalnego przy ul. Żywieckiej w Zabrzu – IV etap" Miasto Zabrze zadeklarowało partycypację finansową w kosztach realizacji inwestycji w kwocie 350 tys. zł. Efektem realizacji przedsięwzięcia było wybudowanie i oddanie do użytku ogółem 11 mieszkań – prace budowlane zostały zakończone w grudniu 2020 r.
- Podwyższenie kapitału zakładowego Zarządu Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.- podwyższono kapitał zakładowy w wysokości 2,1 mln zł (umożliwienie spłaty zobowiązań wynikających z emisji obligacji w celu zakupu mieszkań w budynkach po Hucie Zabrze (etap II)),
- Modernizacja budynków komunalnych – wykonano roboty budowlane w budynkach komunalnych obejmujących m.in. wymianę instalacji elektrycznych i grzewczych, przebudowę lokali mieszkalnych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę pokrycia dachowego, opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz budowę przyłącza kanalizacji deszczowej – wydatkowano na ten cel kwotę 387 tys., zł.
- Jednostka Obsługi Nieruchomościami wykonała kompleksową termomodernizację budynków komunalnych wielorodzinnych przy ul. Tomeczka 4 i 6 wraz z wymianą systemów grzewczych na ogrzewanie centralne z miejskiej sieci ciepłowniczej wraz z wykonaniem instalacji c.o. ,c.w.u.,

wod–kan, wentylacji oraz budową przyłączy kanalizacji sanitarnych w budynkach. Wykonano także pomieszczenia wymiennikowni c.o. w budynkach położonych przy ul. Tomeczka 8 i 10 – poniesione wydatki to kwota 1,5 mln zł.

- Budowa osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu z dofinansowaniem Banku Gospodarstwa Krajowego, podwyższono kapitał zakładowy Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. o kwotę 643,1 tys. zł. W oparciu o zawartą w dniu 18.03.20219 r. umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego o udzielenie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia w budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego nr 10 przy ul. Żywieckiej w Zabrzu, realizowanej przez MTBS Sp. z o.o., powstało 11 lokali mieszkalnych – prace budowlane zostały zakończone w grudniu 2020 r.

Realizacja projektu „Likwidacja niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej i budynkach wielorodzinnych na terenie Miasta Zabrze – etap II".

Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu w 2020 r. zrealizowała projekt pn. „Likwidacja niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej i budynkach wielorodzinnych na terenie Miasta Zabrze – etap II". W zakresie projektu wchodziła termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków wielorodzinnych w Mieście Zabrze. Wartość projektu wyniosła ponad 8,2 mln zł. W ramach projektu miasto wydatkowało środki pozyskane z Górnośląsko Zagłębiowskiej Metropolii w postaci dotacji celowej oraz środki zewnętrzne w postaci udzielonego wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Poniżej wykaz budynków, które zostały wytypowane do termomodernizacji wraz z opisem robót:

- Budynek wielorodzinny przy ul. 11 Listopada 98-100 – remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe), wartość robót to 446 tys. zł,

Fotografia. Wyremontowany budynek wielorodzinny przy ul. 11 Listopada 98-100

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek wielorodzinny przy ul. Chopina 20-22 - remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe) - wartość robót to 430 tys. zł,

Fotografia. Wyremontowany budynek wielorodzinny przy ul. Chopina 20-22

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek wielorodzinny przy ul. Knurowskiej 37-39 - remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe)- wartość robót to 623 tys. zł,

Fotografia. Wyremontowany budynek wielorodzinny przy ul. Knurowskiej 37-39

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek wielorodzinny przy ul. Knurowskiej 45-47 - remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe)- wartość robót to 689 tys. zł

Fotografia. Wyremontowany budynek wielorodzinny przy ul. Knurowskiej 45-47

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek wielorodzinny przy ul. Chopina 23 - remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne, wartość robót - 339 tys. zł,

Fotografia. Wyremontowany budynek wielorodzinny przy ul. Chopina 23

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek wielorodzinny przy ul. Przy Bramie 8 - remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana stolarki okiennej, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe)- wartość robót to 244 tys. zł,

Fotografia. Wyremontowany budynek wielorodzinny przy ul. Przy Bramie 8

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek wielorodzinny przy ul. Robotniczej 1- remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana stolarki okiennej, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe) - wartość robót 354 to tys. zł,

Fotografia. Wyremontowany budynek wielorodzinny przy ul. Robotniczej

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek użyteczności publicznej przy ul. Stalmacha 7 – remont dachu, docieplenie dachu, docieplenie ścian, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej – wartość robót to 370 tys. zł,

Fotografia. Wyremontowany Budynek użyteczności publicznej przy ul. Stalmacha 7

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek użyteczności publicznej przy ul. Niepokólczyckiego 36 – remont dachu, docieplenie dachu, docieplenie ścian, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej – wartość robót to 2,4 mln zł,

Fotografia. Wyremontowany budynek użyteczności publicznej przy ul. Niepokólczyckiego 36

Źródło: Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu

- Budynek wielorodzinny przy ul. Żeromskiego 18- docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana stolarki okiennej, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe) – wartość robót 262 tys. zł,
- Budynek wielorodzinny przy ul. Żeromskiego 33- remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana stolarki okiennej, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe) – wartość robót 289 tys. zł,
- Budynek wielorodzinny przy ul. Pośpiecha 4 - remont dachu, docieplenie ścian, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymiana stolarki okiennej, wymiana systemów grzewczych na ekologiczne (gazowe)- wartość robót to 516 tys. zł,
- Budynek użyteczności publicznej przy Pl. Dworcowym 7 (Dworzec PKP) – wykonanie pomieszczenia węzła cieplnego wraz z wymianą instalacji centralnego ogrzewania – wartość robót to 210 tys. zł,

Realizacja projektu pn.: Kompleksowa termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka 4 i 6 w Zabrzu”

Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu w ramach projektu „Kompleksowa termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka 4 i 6 w Zabrzu” wykonała kompleksową termomodernizację budynków wielorodzinnych przy ul. Ks. Tomeczka 4 oraz przy ul. Ks. Tomeczka 6. w Zabrzu.

Zakres robót obejmował: remont dachu, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji, izolacja ścian fundamentowych (pionowa oraz pozioma), docieplenie ścian budynków wełną, renowacja elewacji frontowej, przyłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej, wykonanie wewnętrznych instalacji: wod kan, c.o., c.w.u., wykonanie brakujących wentylacji grawitacyjnych oraz przyłączy kanalizacji sanitarnych do ww. budynków. Wartość robót to ponad 1,4 mln zł.

Fotografia. termomodernizację budynków wielorodzinnych przy ul. Ks. Tomeczka 6

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Wartość dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Oś priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działanie 4.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej, Poddziałanie: 4.3.4. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – konkurs: 619 tys. zł. Jednocześnie Jednostka wydatkowała środki zewnętrzne w postaci udzielonego wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 776 tys. zł.

Tabela. Zestawienie realizowanych przez JGN termomodernizacji budynków w ramach dofinansowania z RPO WSL 2014-2020

Zestawienie realizowanych przez JGN termomodernizacji budynków (wnioski do RPO WSL 2014-2020)			
Lp.	Adres	Wartość inwestycji	Termin zakończenia
1.	Budynek przy ul. Ks. Tomeczka 4	756 586,85 zł	2019 - 2020
2.	Budynek przy Ks. Tomeczka 6		
3.	Budynek przy Ks. Tomeczka 8	1 133 983,30 zł	
4.	Budynek przy Ks. Tomeczka 10		
5.	Budynek przy 11 Listopada 159-161	1 000 000,00 zł	
6.	Budynek przy ul. Ks. Tomeczka 2	1 100 000,00 zł	

Źródło: Jednostka Gospodarowania Nieruchomościami

Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w roku 2020 r. w ramach zadania inwestycyjnego nr WI/JGN/76/2020 wykonała remonty dachów w niżej wymienionych budynkach :

- ul. Badestinusa 60
- ul. Wawrzyńca 2
- ul. Sienkiewicza 16
- ul. Buchenwaldczyków 14
- ul. Wallek Wallewskiego 10
- ul. 3 Maja 76
- ul. Rataja 23

Wartość zadania inwestycyjnego wyniosła blisko 400 tys. zł.

Działania remontowe i modernizacyjne prowadzone przez ZBM-TBS sp. z o.o.

Realizacja projektu: Ograniczenie niskiej emisji na Osiedlu Zandka – I etap rozpoczęto w roku 2019. I etap przedsięwzięcia obejmował remont budynków przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, łącznie 48 mieszkań. W ramach realizacji projektu prowadzono następujące roboty:

W 2020 roku zakończono etap I rozpoczęto etap II projektu, który ma potrwać do 2021 roku. Dzięki przeprowadzonym pracom remontowym zasobów mieszkaniowych w dzielnicy Zandka, został znacząco podwyższony standard tamtejszych mieszkań. Pod nadzorem konserwatora zabytków została przeprowadzona również modernizacja i termomodernizacja nieruchomości oraz zmieniony system grzewczy. W ramach prac prowadzonych w pierwszych budynkach rozebrane zostały stare piece kaflowe. W piwnicach powstały wymiennikownie ciepła, a na klatkach schodowych i w mieszkaniach wykonywane są instalacje centralnego ogrzewania. We wszystkich pomieszczeniach, w których niezbędne było kucie ścian, wykonywane były roboty murarskie i malarskie. Ekipy budowlane wymieniały okna na klatkach schodowych i drzwi wejściowe do budynków. Wszystkie kuchnie i łazienki zyskują wentylację, a przewody wentylacyjne są czyszczone i foliowane. W lokalach, w których nie było łazienek, lokatorzy zyskają nowe łazienki. Podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oznacza również dostarczanie do mieszkań ciepłej wody użytkowej. Koszt I etapu to 3,2 mln zł.

Fotografia. Wyremontowana klatka schodowa w budynku przy ul. Krakusa, Zandka

Źródło: ZBM-TBS sp. z o.o.

W ramach realizacji I i II etapu projektu prowadzono następujące roboty:

- adaptacja pomieszczenia piwnicznego na wymiennikownię,
- renowacja klatki schodowej,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej klatki schodowej,
- wybudowanie brakujących łazienek,
- malowanie mieszkań po remoncie,
- rozbiórka urządzeń grzewczych,
- renowacja kominów wentylacyjnych,
- położenie nowych okładzin ceramicznych w istniejących łazienkach,

- instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody,
- instalacja wody zimnej i kanalizacji.

Fotografia. Zandka, budynki przy ul. Krakusa

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

II etap przedsięwzięcia obejmuje remont pięciu budynków przy ul. Krakusa 10, 12, 14, 16, 18, łącznie 55 mieszkań. Koszt realizacji II etapu inwestycji to ok. 4,2 mln zł.

Tabela. Roboty remontowo-budowlane w zasobach ZBM-TBS sp. z o.o. w 2020 roku

Roboty remontowo-budowlane w zasobach ZBM-TBS sp. z o.o. w 2020 roku		
Lp.	rodzaj zasobu mieszkaniowego	Koszt remontu (zł)
1.	budynki i lokale mieszkalne powierzone w użytkowanie	95 596,39
2.	budynki o nieuregulowanym stanie prawnym	423 255,31
3.	budynki stanowiące własność Spółki	984 787,55
4.	budynki wspólnot mieszkaniowych z użytkowaniem ZBM-TBS - udział w kosztach remontów	3 762 866,39
Razem:		5 266 505,64

Źródło: ZBM-TBS sp. z o.o.

Zabytkowe zasoby mieszkaniowe

Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane były wykonane w 2020 r. w Zabrzu w następujących zabytkowych budynkach mieszkalnych:

- budynek mieszkalny przy ul. 3 Maja 41 w Zabrzu, wykonano remont elewacji frontowej budynku,
- budynek mieszkalny przy ul. Nowowiejskiego 39 w Zabrzu, wykonano remont budynku, wymianę pokrycia dachowego
- budynek mieszkalny przy ul. Nowowiejskiego 19 w Zabrzu, wykonano remont budynku, wymianę pokrycia dachowego

Fotografia. Wyremontowany budynek mieszkalny przy ul. 3 Maja 41 w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów budynków mieszkalnych zarejestrowanych jako obiekty zabytkowe, które nie stanowią wyłącznej własności gminy, na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2020 r. wyniosła 133 tys. zł.

P4. Znacząca pozycja metropolitalna

Czwarty z priorytetów realizowanej strategii to osiągnięcie znaczącej pozycji metropolitalnej i dążenie do umocnienia roli Zabrza w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Równie ważne jest uczestnictwo miasta w podejmowaniu wszystkich ważnych decyzji dotyczących polityki subregionalnej województwa śląskiego. Zabrze posiadając znaczny potencjał ludnościowy i centralną lokalizację skutecznie rywalizuje o metropolitalnego klienta produktami turystycznymi czy usługami medycznymi, rozszerza swoją ofertę gospodarczą, kulturową i sportową. Sednem priorytetu jest postawienie na oryginalność zabrzańskiej propozycji. Międzynarodowy poziom oddziaływań przyczynia się do umacniania pozycji miasta w regionie. Priorytetowi odpowiada wyzwanie strategiczne „Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii". W ramach priorytetu „Znacząca pozycja metropolitalna" wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej

C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych

C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury

C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu

C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 4. Znacząca pozycja metropolitalna.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia priorytetu P4. Znacząca pozycja metropolitalna w 2020 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w ramach priorytetu P4. Znacząca pozycja metropolitalna w 2020 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
2	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 (LPROM)
3	Strategia Rozwoju Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o. -krótko i długookresowa

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach IV priorytetu:

INTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ TURYSTYKI KULTUROWEJ (CEL STRATEGICZNY C16)

Turystyka przemysłowa

Szlak zabytków techniki

Dnia 5 lutego 2020 roku zarząd Województwa Śląskiego podpisał porozumienie z Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu na wykonywanie zadań Operatora Szlaku Zabytków Techniki. W ten sposób Muzeum przejęło odpowiedzialność za współpracę w ramach sieci obiektów dziedzictwa kultury przemysłowej województwa śląskiego i markowego produktu turystycznego, jakim jest Szlak. MGW stało się odpowiedzialne również za organizację Industriady - corocznego święta Szlaku Zabytków Techniki. Do zadań Muzeum, zgodnie z zawartym porozumieniem należą m.in. takie obszary funkcjonowania Szlaku jak: system informacji i promocji, kwestie komunikacji międzyszlakowej, Muzeum jest również zobowiązane do stałego zwiększania potencjału turystycznego Szlaku i koordynacji organizacji Industriady w całym województwie.

W 2020 roku, w związku z przejęciem zadań Operatora Szlaku, Muzeum zrealizowało szeroko zakrojoną kampanię promocyjną Szlaku, która realizowana była zarówno w przestrzeni wirtualnej jak i w przestrzeni publicznej. Jednym z przedsięwzięć, zrealizowanych przez MGW jako Operatora Szlaku Zabytków Techniki, było podpisanie umowy z Tomaszem Rożkiem – znanym dziennikarzem naukowym i popularyzatorem nauki. W jej ramach przygotowano autorskie scenariusze, a następnie wyprodukowano 40 krótkich filmów prezentujących każdy z 40 obiektów Szlaku. Dodatkowo powstał również krótki teaser, promujący Szlak. Podjęto też współpracę z regionalnymi blogerami - Wędrowne Motyle. Przygotowano szereg materiałów edukacyjnych dotyczących szlaku. W ramach zadań promujących szlak zrealizowano również kampanię telewizyjną i radiową. Bardzo wyraźnym w przestrzeni miejskiej elementem działań promocyjnych dotyczących Szlaku była reklama tranzytowa - z wykorzystaniem środków komunikacji miejskiej. W ramach umowy dokonano szeregu zakupów, mających na celu doposażenie Szlaku w materiały promocyjne.

W ramach zadań Operatora Szlaku zlecono też realizację 5 projektów, mających na celu wzmocnienie współpracy w ramach sieci Szlaku Zabytków Techniki (tzw. Projekty sieciujące). W projektach sieciujących łącznie wzięło udział 14 obiektów Szlakowych. Działanie było kontynuacją organizowanych co roku przez Województwo Śląskie Otwartych konkursów ofert na zadania publiczne w dziedzinie wzmacniania współpracy sieciowej na Szlaku Zabytków Techniki. Zadania przyjęły różnorodną formułę, część z nich ze względu na obostrzenia wynikające z pandemii koronawirusa, została przeniesiona w pełnym wymiarze w świat wirtualny, część została przeformułowana tak by dostosować się do wymogów prawa i wytycznych w zakresie bezpieczeństwa epidemicznego.

„Industriada” – święto Szlaku Zabytków Techniki - 26 września 2020 roku.

Rysunek. Baner informacyjny – Industriada 2020

Źródło: https://muzeumgornictwa.pl/

Jedenasta edycja regionalnego przedsięwzięcia promującego Szlak Zabytków Techniki organizowana była pod hasłem „Natura w przemyśle”. Oprócz zwiedzania obiektów Muzeum Górnictwa Węglowego dla odwiedzających przygotowało bogaty program m.in.: zwiedzania fabularyzowane obiektów MGW.

Fotografia. Konferencja prasowa Industriady 2020 w Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza

Źródło: https://muzeumgornictwa.pl/

W Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza, odbyła się konferencja prasowa, w trakcie której został przedstawiony oficjalny program Industriady 2020, poinformowano również o możliwości bezpłatnego podróżowania między obiektami.

26 września o godzinie 10:00 w Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza została uruchomiona zabytkowa parowa maszyna wyciągowa – w taki sposób oficjalnie rozpoczęła się Industriada 2020 w Zabrzu. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zaprosiło mieszkańców miasta i wszystkich pasjonatów industrialnego święta na specjalne, bezpłatne pokazy uruchomienia zabytkowej maszyny parowej oraz zwiedzanie wieży Szybu Carnall. Atrakcje przygotowane dla uczestników:

- występ Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego,
- spektakl uliczny ,,Od rośliny do maszyny",
- widowiskowa parada ,,Śladami zwierząt",
- taneczno-akrobatyczny pokaz tańca w kuli z wodą.

Fotografia. Występ Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego podczas Industriady 2020

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Turystyka przemysłowa - działalność inwestycyjna MGW

Wśród działań inwestycyjnych prowadzonych przez MGW w 2020 r. najważniejsze były: rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej przy ul. Zamoyskiego oraz kontynuacja prac remontowo-modernizacyjnych, w tym remontu zabytkowego gmachu Muzeum jak również zespołu zabudowań w rejonie szybu Carnall. Działania były prowadzone w ramach dofinansowanych projektów: „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne” oraz „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska”. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury poprzemysłowej miasta. Projekt obejmuje prace budowlano-instalacyjne, zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia, wykonanie edukacyjno-naukowej wystawy. W 2020 roku kontynuowano roboty budowlane. Prace wykonane w 2020 roku obejmowały m.in.: wykonanie windy zewnętrznej, prace

związane z ociepleniem kopuły, roboty elewacyjne, prace wewnątrz wieży – roboty wykończeniowe, instalacyjne i sanitarne, roboty związane z zagospodarowaniem terenu. W czerwcu podpisano umowę na wykonanie interaktywnej wystawy pn. CARBONEUM. Wystawa obejmować będzie strefy tematyczne takie jak: występowanie węgla, węgiel i człowiek, zastosowanie węgla, laboratorium, obieg węgla w przyrodzie.

Fotografia. Wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Swoje oblicze zmienił też rejon dawnego szybu Carnall, pracom konserwatorskim poddane były tu budynki dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich, dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego). W 2020 roku zakończono następujące roboty budowlane i konserwatorskie:

- kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall w celu dalszej możliwości uruchamiania oraz prezentowania pracy maszyny podczas pokazów dla turystów,
- remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich z przeznaczeniem na przestrzeń muzealną, w tym funkcje wystawiennicze, obejmujące wyjątkową wystawę poświęconą katastrofom górniczym,
- kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego) i jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią,
- zagospodarowanie terenu kompleksu Sztolnia Królowa Luiza obejmujące wykonanie brakującej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej do prowadzenia prawidłowej obsługi ruchu turystycznego na terenie kompleksu.

W 2020 r. kontynuowane były prace polegające na przebudowie i rozbudowie budynku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 19 oraz kompleksowy remont budynku dawnej cechowni i jego adaptacja na magazyn studyjny Muzeum wraz z zagospodarowaniem terenu. Najbardziej skomplikowane prace konserwatorskie prowadzono w budynku przy ul. 3 Maja 19,

gdzie poddano renowacji wnętrze sali witrażowej i holu głównego przywracając pierwotny wystrój. Przeprowadzono także konserwację zespołu witraży wraz z zabezpieczeniem oszkleniem ochronnym.

Fotografia. Sklepienie sali witrażowej po renowacji - budynek MGW przy ul. 3-go Maja 19

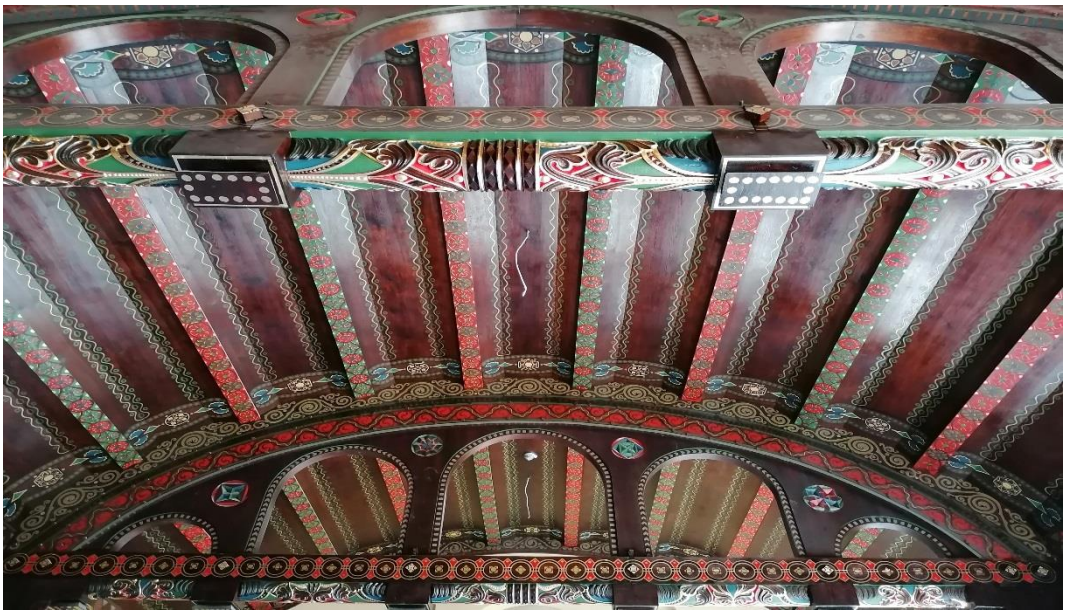

Źródło: Archiwum UM

Doceniony został remont parowej maszyny wyciągowej, który zaowocował przyznaniem Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego za wydarzenie muzealne roku 2019.

Fotografia. Wyremontowana maszyna parowa w Sztolni Królowej Luizy w Zabrzu

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Działalność wystawiennicza Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Wystawy stałe i trasy turystyczne w 2020 r.:

Kopalnia „Guido":

- Trasa turystyczna na poziomach 170+320
- Trasa turystyczna „Mroki Kopalni" na poziomie 355
- Trasa turystyczna „Szychta" na poziomie 355

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza (kopalnia „Królowa Luiza" i Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna):

- Kopalnia Edisona (wystawa stała)
- Niezwykła historia. Kopalnia „Królowa Luiza/Zabrze" w latach 1791-1998 (wystawa stała)
- Z górniczą lampą przez wieki (wystawa stała)
- „Podziemna podróż w czasie" (turystyczna trasa piesza)
- Podziemna trasa wodna
- Podziemia Kopalni „Królowa Luiza" (tzw. trasa rodzinna)
- Rewitalizacja Sztolni (wystawa stała w piwnicy Budynku Obsługi Ruchu Turystycznego przy ul. K. Miarki)

Fotografia. Sztolnia „Królowa Luiza" - trasa wodna

Źródło: Muzeum Górnictwa Węglowego

Wystawy czasowe w 2020 r.:

Ze względu na panujące ograniczenia epidemiologiczne Muzeum zrezygnowało w 2020 roku z organizacji własnych wystaw czasowych

Wystawy obce w siedzibie Muzeum

- Wystawa Ex Silesia Lux – wystawa mobilna z okazji 100-lecia powstań śląskich
- Prezentacja kolekcji odznaczeń ze zbiorów Jarosława Wrońskiego, towarzysząca wykładowi edukacyjnemu

Organizowanie międzynarodowej konferencji oraz targów turystyki i dziedzictwa przemysłowego

W 2020 r. w związku z pandemią koronawirusa i obostrzeniami wprowadzonymi w całym kraju XII Międzynarodowe Targi Turystyczne i towarzysząca im Międzynarodowa Konferencja Turystyki i Dziedzictwa Przemysłowego w Zabrzu planowane na 3-4 kwietnia nie odbyły się.

Turystyka miejska

Turystyka miejska – Ogród botaniczny

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu przy ul. Piłsudskiego to ogród o kształcie nieregularnego wieloboku, który zajmuje powierzchnię ponad 6 ha. Główne wejście do Ogrodu dla odwiedzających znajduje się przy ulicy Piłsudskiego. W układzie przestrzennym Ogrodu można wyróżnić: część botaniczną, parkową, palmiarnię, plac zabaw oraz tereny gospodarcze. Część botaniczna jest skomponowana w układzie kwaterowym i nawiązuje do ogrodów w stylu francuskim, gdzie dominują regularne i geometryczne kształty, a kwatery są przedzielone żywopłotem. Odmienną zupełnie stylowo częścią jest część parkowa, która ma założenia typu krajobrazowego, jak ogrody angielskie. Odchodzi się tu od stylu geometrycznego na rzecz swobody i naturalnego krajobrazu. Styl tego miejsca podkreśla malowniczy staw otoczony wierzbami.

Fotografia. Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu przy ul. Piłsudskiego

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Ulubionym miejscem dzieci, które odwiedzają MOB jest naturalny plac zabaw, położony w środkowej części Ogrodu i posiadający różnorodne urządzenia i akcesoria służące do zabawy oraz piaskownicę. Od 2014 roku, w północnej części ogrodu znajduje się ogród wschodni nazwany "Ogrodem Pięciu Świec", w którym rośnie wiele roślin pochodzących z Dalekiego Wschodu, szczególnie Japonii.

Rysunek. Plan Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu

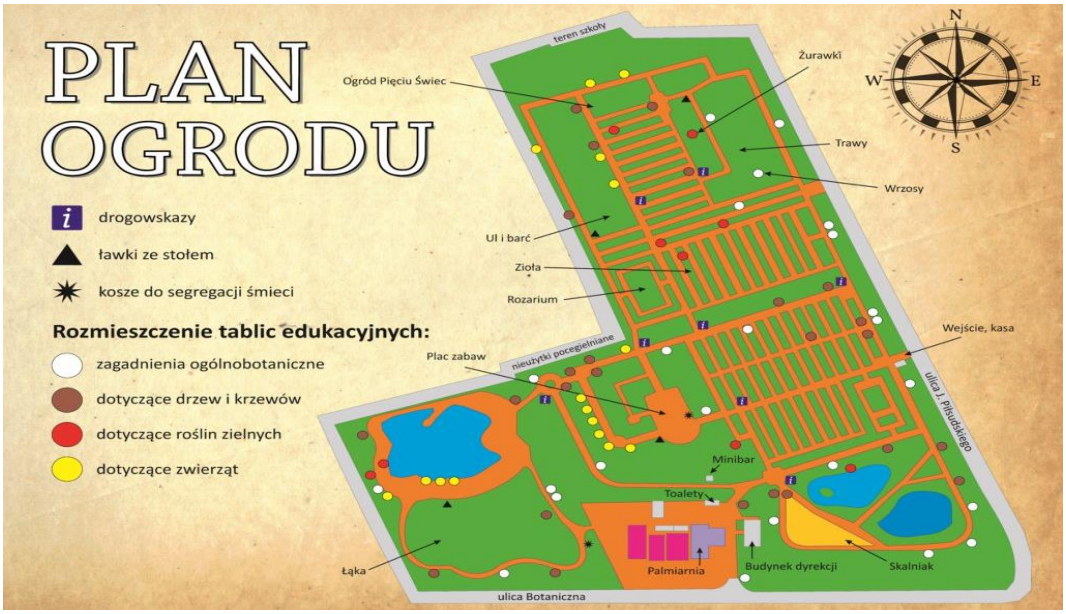

Źródło: https://mob.zabrze.pl/

Działalność Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2020 roku:

- Akcja Karmnik 2019/2020

  Udział w akcji obrączkowania ptaków na terenie Miejskiego Ogrodu Botanicznego w ramach ogólnopolskiej akcji pn. „Akcja Karmnik 2019/2020", III miejsce w Polsce pod względem

zaobrączkowanych ptaków (669 szt.), przygotowanie dla uczestników akcji multimedialnej prezentacji edukacyjnej pn. Akcji Karmnik, biologii ptaków i sposobu pomocy ptakom w okresie zimowym.

- Nocy Biologów 2020

  Noc Biologów to ogólnopolska akcja, w której udział biorą uniwersyteckie wydziały przyrodnicze z całej Polski, w tym także Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Wydarzenie skierowane jest głównie do dzieci i młodzieży szkolnej, ale uczestniczyć w nim mogą wszyscy zainteresowani, także osoby dorosłe.

  MOB wziął udział w XI edycji Nocy Biologów zorganizowanej w 2020 roku pod hasłem „Globalne zmiany środowiska", na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Ta cykliczna impreza jest otwarta dla wszystkich zainteresowanych przyrodą, edukacją ekologiczną, warsztatami i pokazami organizowanymi przez naukowców z Uniwersytetu. Podczas wydarzenia pracownicy zabrzańskiego ogrodu botanicznego zorganizowali warsztaty edukacyjne z wykorzystaniem pomocy naukowych, w tym klocków dydaktycznych dotyczących segregacji odpadów.

- Śląskim Festiwalu Nauki

  W styczniu 2020 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach zorganizowana została czwarta edycja Śląskiego Festiwalu Nauki. Hasło przewodnie tego niezwykłego przedsięwzięcia brzmiało „Nauka jest bliżej". Program wydarzenia obejmował różnorodne pokazy, ciekawe eksperymenty, stoiska tematyczne, wystawy, prezentacje i wykłady z sześciu obszarów wiedzy: nauki ścisłe, nauki przyrodnicze, nauki techniczne, nauki humanistyczno-społeczne, medycyna i zdrowie oraz sztuka. Podczas imprezy zabrzański ogród zorganizował stoisko warsztatowe pt.: „Ogród botaniczny – księga przyrodniczych możliwości". MOB zaproponował na swoim stoisku edukację dla dzieci i młodzieży w formie zabawy z klockami o tematyce przyrodniczej. Uczestnicy festiwalu dowiedzieli się jakie rośliny i owady można spotkać na łące, jakie drzewa rosną w lesie i czy prawidłowo potrafią nazwać grzyby, każdy mógł przyjść i sprawdzić, czy umie prawidłowo posegregować odpady w swoim domu podczas zabawy z wykorzystaniem gry wielkoformatowej.

- W marcu 2020 r. Ogród Botaniczny – na terenie zabrzańskiej Areny - zorganizował wraz z Krajową Administracją Skarbową spotkanie poświęcone konwencji waszyngtońskiej dotyczącej międzynarodowego handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem oraz zasadom przewozu innych roślin pt.: „CITES - czyli jak legalnie przywieźć pamiątkę przyrodniczą z zagranicy?". W spotkaniu uczestniczyło ponad 260 uczniów zabrzańskich szkół.

Fotografia. Spotkanie CITES – Arena Zabrze

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

- 5 maja Ogród Botaniczny otworzył się dla zwiedzających w czasie pandemii. Dzięki wypracowanym uzgodnieniom w porozumieniu z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gliwicach, Ogród wznowił swoją działalność w reżimie sanitarnym.
- „Operacji Meta”

Zabrzański botanik jak co roku współuczestniczył w „Operacji Meta” – akcji organizowanej przez Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu. Nieodpłatne wejścia maturzystów przez okres poprzedzający matury na teren MOB sprzyjał możliwości przyswajania wiedzy w pięknych okolicznościach przyrody zabrzańskiego ogrodu.

- „Łączenie sztuki z przyrodą – upiększanie przestrzeni publicznej”

  W czerwcu botanik współuczestniczył w przedsięwzięciu realizowanym przez Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni” pt. „Łączenie sztuki z przyrodą – upiększanie przestrzeni publicznej”. Celem działań było zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu osób starszych przez aktywizację w działaniach na rzecz upiększania przestrzeni publicznej. Projekt był finansowany przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020. W projekcie uczestniczyło blisko 50 osób. W ramach tych aktywności seniorki wykonały na drutach dekoracje, którymi przystrojono drzewa przy wejściu do Ogrodu. W dalszej kolejności zostały zorganizowane m.in. warsztaty ceramiczne i plastyczne. Wydarzenie było relacjonowane przez Telewizję Zabrze, TVP3 Katowice, ogólnopolskie wydanie Teleekspresu i wzmiankowane w lokalnej prasie.

- Warsztaty fotograficzne
  Organizacja terenowych warsztatów fotograficznych wspólnie z Miejską Biblioteką Publiczną w Zabrzu. Wydarzenie skierowane było do wszystkich miłośników przyrodniczych kadrów.
- „Spotkania w świecie ciszy"
  W czerwcu odbyła się wizyta TVP w zabrzańskim ogrodzie w związku z realizacją części odcinka z cyklu „Spotkania w świecie ciszy" dla osób niesłyszących, poświęconego praktycznym informacjom o hodowaniu żurawek w przydomowych ogrodach i na działkach. Emisja odcinka miała miejsce 27.06.2020 r. w paśmie telewizji ogólnopolskiej: (https://regiony.tvp.pl/48724800/27062020).
- Warsztaty z gry Speedball
  W czerwcu na terenie Ogrodu odbyły się pierwsze warsztaty z gry Speedball we współpracy z Aktywnym Zabrzem. Zajęcia były prowadzone przez instruktora polskiej federacji Speedballa i w głównej mierze dedykowane były seniorom, choć w instruktażu uczestniczyła młodzież zabrzańska.
- Konkurs plastycznym pt.: „Wiosna z mojego okna"
  28 czerwca odbyło się uroczyste rozdanie nagród w majowym konkursie plastycznym organizowanym przez MOB pt.: „Wiosna z mojego okna".

Fotografia. Uroczystość rozdania nagród w konkursie plastycznym pt.: „Wiosna z mojego okna", Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

Konkurs przeznaczony był dla dzieci, młodzieży i dorosłych i miał na celu: rozwój wrażliwości na piękno budzącej się do życia przyrody, popularyzację działań artystycznych z zakresu wykorzystania różnych technik plastycznych i promowanie młodych talentów. Prace konkursowe można było przysyłać drogą elektroniczną wykonując zdjęcie stworzonej przez uczestnika pracy plastycznej. Do konkursu zgłosiło się 170 uczestników. Nagrodzone zostały 24 prace łącznie w sześciu kategoriach.

- Joga w Botaniku

  W miesiącach lipiec, sierpień 2020 roku w każdą wakacyjną sobotę na terenie łąki przy stawie – miała miejsce joga w Botaniku – IV już edycja bezpłatnych zajęć dla każdego. Spotkania organizowało Aktywne Zabrze we współpracy z Pracownią Ciała i Umysłu – Synergia.

Fotografia. Uczestnicy zajęć Joga w Botaniku

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

- Organizacja praktyk studenckich

  W Lipcu na terenie zabrzańskiego Ogrodu przez cały miesiąc trwały praktyki studenckie studentek II roku Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, z Wydziału Nauk Przyrodniczych, kierunku Biologia. Praktykantki realizowały zagadnienia związane z florą łąk, prowadziły prace pielęgnacyjne przy Narodowej Kolekcji Żurawek, zdobywały wiedzę na temat rozmnażania roślin ozdobnych i ich pielęgnacji.

- „Śniadania na trawie”

  W lipcu zorganizowano „Śniadania na trawie”– spotkanie osób zrzeszonych w Stowarzyszeniu „Aktywny Wojkowicki Senior” na terenie Ogrodu. Spotkaniom towarzyszyły pokazy gry w SpeedBall – we współpracy z Aktywnym Zabrzem, zachęcające do aktywnego wypoczynku na łonie natury.

- Warsztaty zielarskie.

  14 lipca Centrum Edukacji Ekologicznej MOB we współpracy z Muzeum Miejskim zorganizowało warsztaty zielarskie. Zajęcia poświęcone były właściwościom ziół, ich zastosowaniu i aromaterapii, połączone z degustacją ziołowych herbat i miodu.

- Centrum Edukacji Ekologicznej prowadziło też zajęcia z ogrodnictwa dla chętnych, których w sezonie wakacyjnym nie brakuje. Młodzi początkujący miłośnicy botaniki dowiadują się jak pielęgnować ulubione, popularne rośliny i jak je umiejętnie sadzić
- Dzień Pszczół w Ogrodzie

  8 sierpnia odbyło się wydarzenie plenerowe pn. „Dzień Pszczół", mające na celu edukację i popularyzację wiedzy o życiu pszczół i innych owadów zapylających, skierowane zarówno do dzieci jak i osób dorosłych. W programie imprezy znalazły się:

  - Spotkania z pszczelarzem w ogrodowej „Pasiece",
  - budowanie domków dla owadów,
  - prelekcje poświęcone roślinom miododajnym,
  - warsztaty kreatywnych wycinanek owadów oraz spotkanie,
  - czytanie na trawie z udziałem lektorki,
  - warsztaty tworzenia lapbooków,
  - eksperymenty z kolorami
  - turniej gier planszowych związanych z pszczołami.

  Podczas wydarzenia zorganizowane były także stoiska towarzyszące – „Ogrodnictwo Morawski" - sprzedaż miodów i produktów pszczelich, „Rezerwat Natury" – sprzedaż kosmetyków naturalnych, „Ceramiczny Ogród" i „Obrazy na lufcikach" – stoiska poświęcone biżuterii artystycznej i dekoracjom oraz sprzedaż roślin tropikalnych z ogrodowych szklarni. W trakcie imprezy tradycyjnie odbywały się zajęcia jogi dla każdego.
- Koncerty Orkiestry

  W sierpniu odbyły się trzy koncerty Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Corocznym zwyczajem, nawet w czasach pandemii, miały miejsce w zabrzańskim botaniku plenerowe koncerty.

Fotografia. Koncert Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego w Ogrodzie Botanicznym

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

- Warsztaty ogrodnicze – „Mój mały ogród”

  Warsztaty stanowiły kolejna propozycję Centrum Edukacji Ekologicznej - samodzielne wykonywanie kompozycji roślinnych w szklanych słojach; dobra zabawa dla małych i dużych. Oprócz porad typowo ogrodniczych uczestnicy otrzymywali solidną dozę informacji o roślinach tropikalnych.

- Projekt „Łączenie sztuki z przyrodą- upiększanie przestrzeni publicznej”

  We wrześniu na terenie ogrodu odbył się happening podsumowujący projekt „Łączenie sztuki z przyrodą- upiększanie przestrzeni publicznej” realizowany przez Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”. W trakcie wydarzenia miało miejsce uroczyste pamiątkowe posadzenie topoli czerwonej przez Prezydent Miasta i reprezentantów Stowarzyszenia. Pozostałe atrakcje obejmowały: dekorację drzew – yarnbombing, warsztaty empatyczne wraz z Miejską Biblioteką Publiczną w Zabrzu, gimnastykę ruchową, warsztaty rękodzieła i wystawę obrazów malarskich.

Fotografia. Happening podsumowujący projekt „Łączenie sztuki z przyrodą- upiększanie przestrzeni publicznej”

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

- Plener malarski

  23 września na terenie Ogrodu odbył się plener malarski w ramach aktywności seniorów uczestniczących w projekcie: „Łączenie sztuki z przyrodą- upiększanie przestrzeni publicznej” realizowany przez Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”.

- „Dzień Geologii w GEOsferze”

  26 września – ogród botaniczny uczestniczył w imprezie plenerowej „Dzień Geologii w GEOsferze” organizowanej przez Geosferę Jaworzno. Centrum Edukacji Ekologicznej przy Ogrodzie przygotowało grę edukacyjną związaną z prawidłową segregacją odpadów i recyklingiem oraz zabawy przyrodnicze z wykorzystaniem puzzli. W trakcie wydarzenia propagowane były walory Ogrodu, edukacja przyrodnicza i nasza działalność.

- Akcja SPRZĄTANIE ŚWIATA

  We wrześniu Ogród zorganizował akcję SPRZĄTANIE ŚWIATA wspólnie z FCC Polska – utworzono „Recyklingową Ścieżkę Edukacyjną" na terenie placu zabaw, na której rozmieszczono tablice edukacyjne traktujące o prawidłowej segregacji plastiku, papieru, szkła i metalu oraz recyklingu tych odpadów. Na ścieżce ukryto różne ciekawostki i fakty związane z recyklingiem. Informacje zdobyte podczas lektury wiadomości na ścieżce zostały wykorzystane w odpowiedziach do karty pracy, którą można było pobrać w kasie i uzupełnić. Wśród poprawnie rozwiązanych odpowiedzi zostały wylosowane karty 3 osób którym wręczono symboliczne nagrody.

Fotografia. Recyklingowa Ścieżka Edukacyjna - SPRZĄTANIE ŚWIATA 2020

Źródło: https://www.fcc-group.eu/

- „KARMNIK Z RECYKLINGU"

  Centrum Edukacji Ekologicznej przy Miejskim Ogrodzie Botanicznym zorganizowało konkurs rodzinny przy współpracy z FCC Polska „KARMNIK Z RECYKLINGU", w którym uczestnicy mieli za zadanie zbudować karmnik dla ptaków z materiałów nadających się do recyklingu. Konkurs towarzyszył 27 akcji SPRZĄTANIE ŚWIATA przebiegającej pod hasłem: „Plastik? Rezygnuję. Redukuję. Segreguję" organizowanej przez Fundację Nasza Ziemia.

- Projekt badawczy „Zobacz płuca"

  1 października nastąpiło rozpoczęcie projektu badawczego we współpracy z IV Liceum Ogólnokształcącym w Zabrzu pt. „Zobacz płuca". W przedsięwzięciu uczestniczyło 20 szkół i przedszkoli zabrzańskich, łącznie 80 osób. Wywieszane „banery" z rysunkiem płuc miały za zadanie skłaniać dzieci i młodzież do przemyśleń co można zrobić, by uczynić powietrze w Zabrzu czystszym, w myśl idei: Ziemia jest tylko jedna, jest naszą planetą i powinniśmy o nią dbać! Bycie ekologicznym to obowiązek każdej osoby, która funkcjonuje w dzisiejszym świecie, chce oddychać świeżym powietrzem, chodzić po nieskażonej ziemi i pić czystą wodę.

- „Zabrzonauci – młodzi wchodzą do gry”
  W dniach 16-26 listopada – Miejski Ogród Botaniczny uczestniczył w miejskiej grze online dla dzieci i młodzieży pt. „Zabrzonauci – młodzi wchodzą do gry” przygotowanej w ramach obchodów XVI edycji Dnia Nauki. Od kilkunastu lat Miasto Zabrze organizuje Dzień Nauki. Jednak w 2020 roku z uwagi na trwającą pandemię wydarzenie nie odbyło się w tradycyjnej formie, a w wersji online. Głównym celem spotkania, które tym razem odbyło się w wirtualnej przestrzeni, było pokazanie uczestnikom imprezy, że nauka jest i może być ciekawa. W grze „Zabrzonauci” udział wzięli uczniowie klas 4-6 i 7-8 szkół podstawowych oraz szkół średnich z Zabrza. Dla każdej z kategorii wiekowej przygotowane zostały specjalne zadania i wyzwania. Na uczestników czekały zadania wymagające przeszukiwania sieci, rozwiązywania zagadek logicznych rodem z gier room escape, łamania szyfrów, prowadzenia eksperymentów, kręcenia filmów i tworzenia memów.

Rysunek. Baner informacyjny XVI edycji Dnia Nauki - „Zabrzonauci – młodzi wchodzą do gry”

Źródło: https://miastozabrze.pl/

- Działalność Centrum Edukacji Ekologicznej (CEE)
  Podsumowanie działalności CEE przy Miejskim Ogrodzie Botanicznym w 2020 roku przedstawia się następująco:
  - warsztaty CEE – 177 warsztatów, liczba uczestników 2942 osób,
  - wykłady – 7, liczba słuchaczy 728,
  - Konkursy – 3, liczba uczestników 234,
  - Liczba wolontariuszy – 63 osoby,
  - Publikacje: ulotka botaniczna – 5 tys. szt., ulotka zoologiczna – 5 tys. szt., ulotka o pszczołach – 5 tys. szt., kalendarz ogrodowy na 2021 rok.
  - Nowe tablice interaktywne: rozpoznawanie drzew iglastych i liściastych – 2 szt.

- „Ekokalendarz”
  30 listopada Centrum Edukacji Ekologicznej przy MOB przygotowało „Ekokalendarz” dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w projekcie zabrzańskich szkół i przedszkoli „Zobacz płuca”. Popularność kalendarza była tak duża, że udostępniony został na naszej stronie internetowej MOB oraz

na facebooku. W ramach tej aktywności dzieci wykonywały proste polecenia, rozwiązując zagadki, pogłębiając jednocześnie swoją wiedzę na tematy związane ze środowiskiem i ekologią.

Rysunek. „Ekokalendarz" przygotowany przez Centrum Edukacji Ekologicznej

Źródło: https://mob.zabrze.pl/ekokalendarz/

Modernizacja i rozbudowa Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu

W 2020 roku Miasto Zabrze, w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, pozyskało dodatkowe środki na realizację projektu Modernizacja i rozbudowa Miejskiego Ogrodu Botanicznego

Rysunek. Wizualizacja rozbudowanej szklarni Miejskiego Ogrodu Botanicznego

Źródło: Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

Środki przyznano w ramach kolejnego etapu realizacji Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Głównym celem programu jest danie impulsu do dynamicznego rozwoju we wszystkich regionach Polski. To szczególnie ważny instrument podczas walki z ekonomicznymi skutkami pandemii COVID-19. W ramach projektu rozbudowana zostanie m.in. szklarnia, przy której powstanie zaplecze edukacyjne.

Rysunek. makieta projektu rozbudowy szklarni MOB

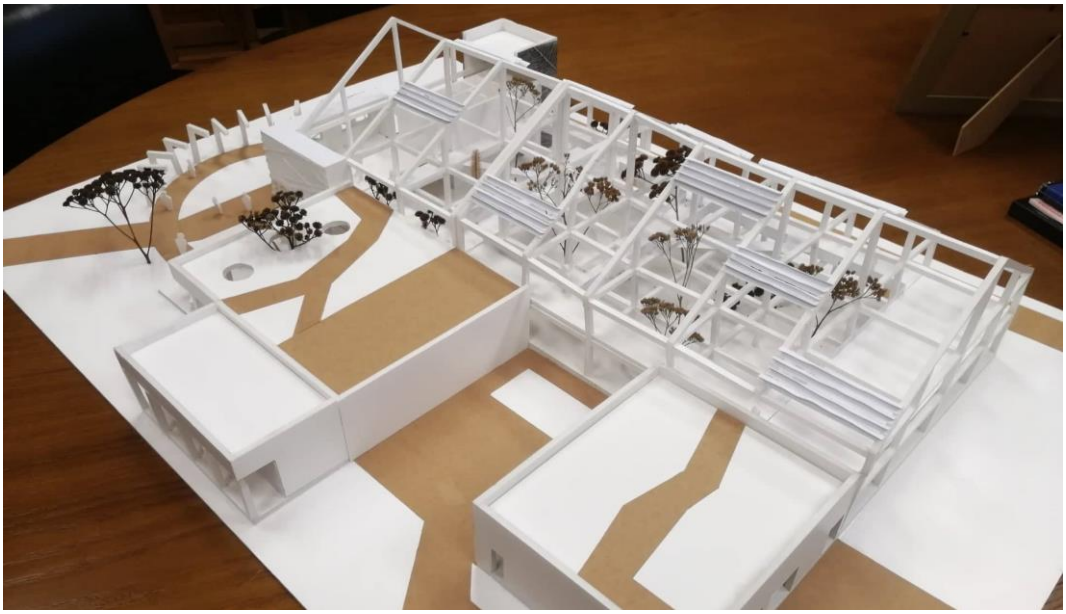

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Aplikacja „Zabrze w sercu Śląska" - bezpłatny przewodnik dla turystów

W wrześniu 2020 r. wdrożono aplikację "Zabrze w sercu Śląska", która stanowi swego rodzaju bezpłatny przewodnik dla turystów i mieszkańców poszukujących informacji o Zabrzu.

Rysunek. Baner informacyjny Aplikacja „Zabrze w sercu Śląska"

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Wszyscy zainteresowani, korzystając z aplikacji mogą zapoznać się z zabrzańską ofertą turystyczną, kulturalną, dowiedzieć się czegoś więcej o ciekawych miejscach i wydarzeniach. Przewodnik dostępny jest również w dwóch wersjach angielskiej i niemieckiej. Do końca 2020 roku aplikacja została pobrana łącznie przez ponad 2 tys. użytkowników.

Aplikacja składa się z kilku modułów, w których skład wchodzą:

- Kalendarz wydarzeń, dający możliwość wglądu w wydarzenia organizowane w mieście. Moduł ten umożliwia filtrowanie wydarzeń względem kilku kategorii takich jak: muzyczne, polecane, kulturalne, sportowe, turystyczne, medyczne, biznesowe, dla dzieci, dla seniora oraz Aktywne Zabrze. Moduł pozwala również na sortowanie wydarzeń według daty, popularności, odległości od bieżącej lokalizacji użytkownika lub według nazwy, a także względem tego czy dane wydarzenie jest płatne czy bezpłatne.
- O Zabrzu – moduł zawierający artykuły dotyczące miasta, jego historii i ważnych jego filarów.
- Miejsca – to moduł, który zawiera w sobie zdjęcia i opisy najciekawszych do zwiedzania miejsc w Zabrzu, a także dane dotyczące bazy noclegowej czy też gastronomii. Moduł ten podzielony jest na kategorie, a w ramach nich na podkategorie:
  - zabytki – (architektoniczne, postindustrialne, osiedla robotnicze, sakralne)
  - kultura i rozrywka
  - sport – (baseny, boiska i hale sportowe, kluby sportowe, korty, siłownie i kluby fitness)
  - gastronomia - (kawiarnie, lodziarnie, puby, restauracje)
  - baza noclegowa
  - parki i fontanny – (fontanny, parki)
  - świat dziecka – (bawialnie i kluby malucha, place zabaw)
  - świat seniora – (koła seniorów, stowarzyszenia seniorów)
  - informacje praktyczne – (fundacje i stowarzyszenia, parkingi, transport publiczny, szpitale, nocna pomoc medyczna, urzędy i instytucje, apteki, informacja turystyczna)
- Trasy – moduł ten zawiera 5 propozycji tras tematycznych pieszych i samochodowych. Na każdej trasie wskazane są miejsca warte szczególnej uwagi wraz ze zdjęciem i opisem, a wszystko oparte jest o nawigację w telefonie.
- Planer - Poprzez dodawanie poszczególnych miejsc, tras czy wydarzeń do ulubionych, użytkownik ma możliwość zaplanowania wycieczek po mieście zgodnie ze swoimi preferencjami.

Dzięki aplikacji, która jest powiązana z nawigacją w telefonie użytkownik może łatwo określić dystans, który dzieli jego aktualną lokalizację z obranym w aplikacji celem, a także skorzystać z opcji nawigowania do celu. Funkcja dla mieszkańców: Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska" stworzona została w celu lepszego komunikowania się z mieszkańcami i turystami przybywającymi do miasta. Aplikacja gromadzi w jednym miejscu najważniejsze informacje o mieście. Użytkownik za jej pośrednictwem informowany jest o wydarzeniach kulturalnych organizowanych w mieście, dodatkowo w jednym miejscu może znaleźć bazę dostępnych hoteli czy też bazę gastronomiczną. W czasie pandemii stworzona została dodatkowa podkategoria w kategorii gastronomia - "na wynos" ułatwiająca szybsze wyszukiwanie i zamawianie dań.

Zabrze nie tylko na weekend – wycieczki po Zabrzu

Fotografia. Punkt Informacji o Mieście - Zabrze nie tylko na weekend

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

W 2020 roku z okazji Światowego Dnia Turystyki Punkt Informacji o Mieście zorganizował 8 tematycznych wycieczek po naszym mieście pod przewodnictwem profesjonalnych przewodników. Tematyka wycieczek była zróżnicowana, zarówno historyczna, jak i architektoniczna.

Fotografia. Wycieczka po Zabrzu w ramach „Zabrze nie tylko na weekend”

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Trasa I - Śladem Donnersmarcków

Podczas wycieczki zwiedzający mieli możliwość poznać najważniejsze miejsca związane z rodziną von Donnersmack jak również niesamowitą historię miejsc mijanych codziennie tj. kasyno oficerskie, pozostałości po Hucie, unikalny Stalowy Dom na osiedlu Zandka.

Trasa II - Czy place mają tajemnice?

Place Krakowski czy Warszawski były świadkami wielu zabrzańskich wydarzeń. Podczas wycieczki spróbujemy sprawić, że mury przemówią prawdziwymi historiami. W planie wycieczki znajdą się również gmach Poczty Polskiej czy ulica 3 Maja.

Trasa III - Od bohaterów do de Gaulle'a

Rekreacja w parkach i rozrywka to nieodłączna część miasta. Skąd w Zabrzu tak wielki park? Skąd w Zabrzu tak wielki gmach? O tym dowiedzą się uczestnicy wycieczki która przemierzy nasze miasto przez Park Poległych Bohaterów, Plac Traugutta, Komendę Policji oraz Dom Muzyki i Tańca.

Trasa IV - Architektura nieoczywista - zabrzański modernizm

To wycieczka dla tych, którzy do tej pory mijają zabrzańską modernę. A przecież wystarczy spojrzeć w górę, wrócić myślami do dwudziestolecia międzywojennego i odkryć nieoczywiste, czasem surowe piękno architektury tamtego okresu. Na trasie zwiedzania budynki przy placu Traugutta, Wolności, Basen Miejski i wiele innych.

Każda z wycieczek trwała ok. 1,5 h. Wzięło w nich udział ok. 100 osób.

WZMACNIANIE UDZIAŁU W METROPOLITALNYM RYNKU USŁUG MEDYCZNYCH
(CEL STRATEGICZNY C17)

Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych realizowane jest w Zabrzu poprzez działania w zakresie rozwoju:

- Kardiologii i kardiochirurgii
- Ponadlokalnych usług medycznych dostępnych w mieście

Rozwój Kardiologii i Kardiochirurgii

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu należy do wiodących ośrodków kardiologiczno-kardiochirurgicznych w Polsce i poza granicami naszego kraju.

Fotografia. Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

ŚCCS to ośrodek akademicki z doświadczeniem w zakresie rozpoznawania i leczenia chorób serca, naczyń i płuc u dorosłych i dzieci, związanym z działalnością naukową i szkoleniową Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko - Dentystycznym Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Jest to jednocześnie wiodący szpital wysokospecjalistyczny. W Śląskim Centrum Chorób Serca (ŚCCS) w Zabrzu działa 6 jednostek naukowo-dydaktycznych Wydziału Lekarskiego Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego:

- Katedra Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii, a w jej ramach Oddział Kliniczny
- Kardiologii SUM oraz Oddział Kliniczny Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM
- III Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii SUM
- Katedra i Oddział Kliniczny Kardiochirurgii i Transplantologii, Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej SUM
- Oddział Kliniczny Kardioanestezji i Intensywnej Terapii SUM
- Wieloprofilowy Ośrodek Intensywnej Opieki Sercowo-Naczyniowej SUM
- Zakład Rehabilitacji Leczniczej

W ramach walki z pandemią koronawirusa w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu przygotowanych zostało dwadzieścia pięć miejsc przeznaczonych do leczenia chorych na COVID-19, z czego siedem służyło pacjentom wymagającym intensywnej terapii. To miejsca dla pacjentów, którzy najdotkliwiej przechodzą COVID-19. W trosce o mieszkańców Zabrza oraz Śląska, planowane jest zwiększenie ilość łóżek respiratorowych o dwanaście dodatkowych.

Zapobieganie i leczenie chorób środowiskowych, cywilizacyjnych i wieku podeszłego.
Śląskie Centrum Chorób Serca kontynuowało rozpoczęte wcześniej prace mające na celu utworzenie w mieście Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi. W maju 2019 roku został rozstrzygnięty przetarg i wyłoniono wykonawcę inwestycji. Wartość przedsięwzięcia szacuje się na ok. 111 mln zł. Warty podkreślenia jest fakt, że Miasto Zabrze współuczestniczyło w przygotowywaniu aplikacji niezbędnych do sfinansowania projektu.
ŚCCS dynamicznie się rozwija tworząc infrastrukturę przyjazną dla pacjentów w każdym wieku. Działalność znamienitych naukowców i specjalistów umacnia markę Zabrza jako ośrodka, w którym podejmuje się nowatorskie projekty medyczne służące pacjentom.

Rysunek. Wizualizacja budynku Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi.

Źródło: https://www.gov.pl/

W marcu 2020 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę nr 34/2020 zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Powstanie Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi". Wskazana uchwała RM zapewnia nakłady z budżetu państwa na realizację zabrzańskiej inwestycji, w poszczególnych latach w wysokości: 2018 r. – 1,2 mln zł, 2019 r. – 2 mln zł, 2020 r. – 31 mln zł, i 2021 r. – 50,8 mln zł. Planowany okres realizacji przedsięwzięcia to 2018-2021 r. Ministerstwo Zdrowia zapewnia środki w wysokości 76% wartości inwestycji, a 24% stanowić będzie dofinansowanie z UE.

Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna

XXVII Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna „Postępy w rozpoznawaniu i leczeniu chorób serca, płuc i naczyń", organizowana przez Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu odbyła się w dniach 19-23 października 2020 roku. W organizowanej co roku konferencji uczestniczy wielu gości z Polski i zagranicy, którzy mają okazję przez 4 dni uczestniczyć w wykładach oraz warsztatach. W trakcie wydarzenia odbyło się wiele ciekawych sesji z udziałem ekspertów gwarantujących wysoki poziom edukacyjny i naukowy. Wydarzenie ze względu na pandemię zorganizowano w formule online, każdy chętny mógł bezpłatnie wziąć w nim udział po uprzedniej rejestracji. Transmisję internetową można było śledzić po zalogowaniu się do panelu klienta na stronie: https://bit.ly/konferencja-zabrze-logowanie. Na wskazanej stronie internetowej dla zarejestrowanych uczestników została przygotowana galeria nagranych podczas konferencji wykładów, udostępnianych w formule VOD oraz certyfikat uczestnictwa do pobrania. Pandemia COVID-19 w znaczący sposób wpłynęła na funkcjonowanie światowych systemów ochrony zdrowia i zmusiła do dużej zmiany sposobu postępowania z chorymi z innymi schorzeniami. W związku z czym, dwie sesje konferencji zostały poświęcone właśnie odpowiedniej organizacji oddziałów zabiegowych w czasie pandemii i właściwemu zabezpieczeniu pacjentów i personelu tych oddziałów.

Rysunek. XXVII Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna w Zabrzu

Źródło: https://www.facebook.com/konferencjazabrze

Fotografia. XV Międzynarodowa Studencka Konferencja Kardiologiczna

Źródło: https://www.facebook.com/konferencjazabrze

Konferencji, która w 2020 r. przebiegała pod hasłem „HEART-TEAM gwarancją nowoczesności, bezpieczeństwa i skuteczności w leczeniu" towarzyszyły Warsztaty Kardiologii Inwazyjnej - XXI edycja, oraz Międzynarodowa Studencka Konferencja Kardiologiczna 21 października odbyła się XV Międzynarodowa Studencka Konferencja Kardiologiczna. Zorganizowana została przez członków Studenckiego Koła Naukowego III Kliniki Kardiologii Śląskiego Centrum Chorób Serca. W trakcie wydarzenia polscy i zagraniczni studenci mieli możliwość podzielić się wiedzą z zakresu kardiologii inwazyjnej i zachowawczej oraz kardiochirurgii.

Ponadlokalne usługi medyczne dostępne w mieście

Szpitalny Oddział Ratunkowy przy Szpitalu Miejskim w Zabrzu

SZPITAL MIEJSKI
W ZABRZU

Szpital Miejski w Zabrzu sp. z o. o. to miejski szpital wieloprofilowy. Powstał 4 grudnia 1961 roku. Znajduje się tu 370 łóżek, funkcjonują oddziały: Chorób Wewnętrznych z profilem Dermatologicznym, Neurologii z Pododdziałem Udarowym, Chirurgii Ogólnej, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej, Rehabilitacji Ogólnoustrojowej, Oddział Położniczo-Ginekologiczny, Patologii Ciąży, Ginekologii Onkologicznej, Endokrynologii Ginekologicznej oraz Oddział Neonatologii. Przy szpitalu działają ponadto Przychodnie Wielospecjalistyczne, Centrum Zaopatrzenia Medycznego, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, Poradnia Medycyny Pracy, a także Centrum Edukacji Okołoporodowej.

Utworzony w 2019 roku za kwotę 36 mln zł Szpitalny Oddział Ratunkowy wraz z lądowiskiem dla helikopterów przy Szpitalu Miejskim w Zabrzu otrzymał tytuł "Budowa Roku 2019" przyznawany przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa oraz Ministerstwo Rozwoju. Głównym organizatorem konkursu "Budowa Roku" jest Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa przy współudziale Ministerstwa Rozwoju oraz Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego. W XXX edycji nagrody przyznano w dziesięciu kategoriach. Nagrodzone inwestycje charakteryzują się najnowocześniejszymi rozwiązaniami technicznymi i technologicznymi, funkcjonalnością oraz najwyższą jakością materiałów konstrukcyjnych i wykończeniowych.

Fotografia. Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Na I piętrze budynku znajduje się oddział łóżkowy – ginekologiczny z jedną salą zabiegową, natomiast na II piętrze – nowoczesny blok operacyjny z dwiema salami operacyjnymi. W budynku znajduje się także Oddział Intensywnej Terapii Medycznej. Ponadto szpital dysponuje całodobowym zapleczem diagnostyczno – zabiegowym, blokiem operacyjnym, działem obrazowania, laboratorium i oddziałami łóżkowymi z niezbędnym zapleczem, potrzebnym do funkcjonowania oddziału medycyny ratunkowej SOR. Lądowisko dla helikopterów zlokalizowane jest na dachu budynku, na wysokości ponad 20 m.

Powstanie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego było ważnym krokiem w kierunku utworzenia w zabrzańskim Szpitalu Miejskim centrum urazowego. Centrum urazowe to wydzielona część szpitala, w której są diagnozowani i leczeni pacjenci z najcięższymi urazami, np. po wypadku komunikacyjnym czy upadku z wysokości. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, centrum powinno zabezpieczać świadczenia dla co najmniej 1 miliona mieszkańców, którzy mieszkają w odległości pozwalającej na dotarcie z miejsca zdarzenia do centrum w ciągu 1,5 godziny. Centrum urazowe musi dysponować lądowiskiem dla śmigłowca, zlokalizowanym na tyle blisko, by można było przyjmować pacjentów urazowych ze śmigłowca bezpośrednio do szpitala, bez konieczności przewożenia ich karetką.

W strukturach centrum urazowego muszą funkcjonować blok operacyjny, oddział anestezjologii i intensywnej terapii, pracownia endoskopii diagnostycznej i zabiegowej oraz inne oddziały, w szczególności chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii oraz neurochirurgii.

Tego typu inwestycje umacniają markę miasta na medycznej mapie aglomeracji i kraju. Powstanie SOR było kolejną dużą inwestycją Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej. Należy przypomnieć, że w ostatnich latach wybudowane zostało tu także Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka - jeden z najnowocześniejszych na południu Polski ośrodków ginekologiczno-położniczych. W szpitalu wprowadzono również e-usługi oraz przeprowadzono termomodernizację budynków. W sumie w ostatnich latach Miasto Zabrze przeznaczyło na modernizację i rozbudowę szpitala ok. 150 mln zł.

Fotografia. Budynek Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Publiczny Szpital Kliniczny nr 1

SAMODZIELNY PUBLICZNY
SZPITAL KLINICZNY NR 1
IM. PROF. STANISŁAWA SZYSZKO
Śląskiego Uniwersytetu
Medycznego w Katowicach

W ostatnich latach również Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 przy ul. 3 Maja poddany został modernizacji. W ramach przeprowadzonych prac wyremontowane zostały dziecięce oddziały: Endokrynologii, Gastroenterologii i Hepatologii, Nefrologii z Pododdziałem Dializoterapii oraz Patologii Noworodka. W ramach inwestycji szpital wymienił na remontowanych oddziałach łóżka i meble dla pacjentów oraz częściowo sprzęt i aparaturę medyczną. To m.in. zestawy do laparoskopii i endoskopii, przyłóżkowe RTG, respiratory, inkubatory, kardiomonitory i pulsoksymetry. Całkowita wartość projektu wyniosła 29,6 mln zł, z czego aż 29,5 mln zł to kwota dofinansowania z funduszy unijnych i dotacji celowej przekazanej przez Ministerstwo Zdrowia. Remont czterech oddziałów to pierwszy etap zmian w pediatrycznej części zabrzańskiego szpitala. W drugim etapie planowane jest

z zmodernizowanie: bloku operacyjnego, centralnej sterylizatorni oraz Oddziału Chirurgii Wad Rozwojowych Dzieci i Traumatologii.

Fotografia. Budynek Szpitala Klinicznego nr 1 przy ul. 3 Maja

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. prof. S. Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego to wieloprofilowy szpital mieszczący się w Zabrzu przy ul. 3 Maja. W placówce są 344 łóżka, funkcjonuje w niej 11 klinik, 26 oddziałów i 4 zakłady. Każdego roku w szpitalu hospitalizowanych jest ok. 22 tys. chorych. Oddział Nefrologii Dzieci z Pododdziałem Dializoterapii Dzieci w Zabrzu to największy ośrodek nefrologii dziecięcej na Śląsku. Co roku leczy się tam blisko 1000 pacjentów.
Rok 2020 był rokiem szczególnym z uwagi na pandemię wirusa Covid-19 i był wyzwaniem również dla zabrzańskiej służby zdrowia. Wprowadzone obostrzenia spowodowały szereg zmian na wielu obszarach działań społecznych, w tym miały wpływ na ochronę zdrowia:

- wstrzymano planowe przyjęcia do szpitali,
- zawieszenie planowanych zabiegów,
- wprowadzono tele-porady w podstawowej opiece medycznej.

W Szpitalu Miejskim w październiku 2020 r. decyzją Ministra Zdrowia zabezpieczono 106 łóżek covidowych w tym 6 respiratoryjnych.

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med-Silesia w marcu 2020 roku dołączył do grupy akredytowanych przez Ministerstwo Zdrowia Laboratoriów wykonujących testy genetyczne COVID-19. Utworzono także w nim mobilny punkt pobrań Drive-Thru gdzie dokonywano wymazów w celu wykonania badań laboratoryjnych na obecność koronawirusa.
31 grudnia 2020 r. wyniki zakażeń koronawirusem dotyczące Zabrza przedstawiały się następująco: liczba osób, u których stwierdzono wynik dodatni ogółem: 5096, natomiast liczba zgonów ogółem: 89.

ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE KULTURY (CEL STRATEGICZNY C18)

Znaczące wydarzenia kulturalne w Zabrzu w 2020 roku

W Zabrzu co roku organizowanych jest wiele wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym. Większość imprez międzynarodowych ma charakter cykliczny. Miasto nasze jest siedzibą znamienitych instytucji kultury, takich jak Dom Muzyki i Tańca, Filharmonia Zabrzańska czy Teatr Nowy, które przyciągają swoją kompleksową ofertą wielu widzów. W 2020 roku z powodu pandemii Covid-19 wiele wydarzeń tych instytucji zostało odwołanych lub przeniesionych do świata wirtualnego. Starania podjęte przez władze miasta w 2020 r. miały na celu utrzymania przez Zabrze funkcji metropolitalnego ośrodka kultury o zasięgu międzynarodowym.

Tabela. Wykaz organizowanych lub współorganizowanych wydarzeń o charakterze kulturalnym przez Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2020 roku

Wykaz organizowanych lub współorganizowanych wydarzeń o charakterze kulturalnym przez Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2020 roku			
Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Uwagi
31.12.2019 - 01.01.2020	NOC SYLWESTROWA	DMiT, WKD	Impreza plenerowa przed Domem Muzyki i Tańca. Oprawa muzyczna – zespół Game Cover.
01.01.2020	HEJNAŁ NOWOROCZNY	Miasto Zabrze	Przywitanie Nowego Roku.
01.01.2020	KONCERT NOWOROCZNY	DMIT Filharmonia Zabrzańska WKD	W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej Wielka Gala Straussowska.
06.01.2020	PASTORAŁKI W RAMACH ORSZAKU TRZECH KRÓLI	MOK, Parafia św. Anny, WKD	Pastorałki przed kościołem św. Anny
07.01.2020	KONCERT ANI WYSZKONI	Parafia św. Andrzeja, WKD	Koncert Kolęd i Pastorałek
11.01.2020	XXVI CHÓRALNE SPOTKANIA KOLĘDOWE	WKD, Parafia pw. św. Teresy	Koncert w kościele św. Teresy
26.01.2020	DZIEŃ PAMIĘCI O TRAGEDII GÓRNOŚLĄSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi Tragedię Górnośląską.
11.02.2020 - 22.02.2020	ZIMA W BIBLIOTECE	MBP, WKD	Dwutygodniowy cykl imprez we wszystkich filiach
13.02.2020	DZIEŃ MEDYCYNY	WPTS/DMIT/WKD	Impreza medyczna w Hali Pogoń
01.03.2020	NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH	Miasto Zabrze	Złożenie kwiatów pod tablicami upamiętniającymi śmierć płk. W. Pileckiego i płk. Ł. Cieplińskiego.

Z POWODU EPIDEMI KORONAWIRUSA COVID-19 OD 16 MARCA 2020 R. NA TERENIE CAŁEGO KRAJU WPROWADZONO SPECJALNE WYTYCZNE DOTYCZĄCE ORGANIZACJI IMPREZ KULTURALNYCH.			
27.03.2020	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU	Teatr Nowy WKD	Wręczenie przez Panią Prezydent wyróżnień osobom zasłużonym dla teatru
10.04.2020	ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ I KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów pod tablicami w parku im. Poległych Bohaterów
03.05.2020	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA	WKD	Msza św. w intencji Ojczyzny, złożenie kwiatów
16 - 17.05.2020	100.LECIE URODZIN JANA PAWŁA 2	WKD/Filharmonia	Koncert w Filharmonii i mapping na DMIT
18.05.2020	INAUGURUJACJA XIII METROPOLITALNEGO ŚWIĘTA RODZINY	WKD	Metropolitalny konkurs literacki
29.05.2020-05.06.2020	XXIII MIĘDZYNARODY FESTIWAL RYSOWANIA – ONLINE	ZS nr 18, WKD, MOK MOSiR	W ramach festiwalu organizowany był konkurs rysowania online oraz spotkania z artystami w ramach filmowych wizyt w pracowniach
11.07.2020	UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA WYRÓŻNIEŃ IM ŚW. KAMILA	WKD	Koncert i uroczyste wręczenie wyróżnień w restauracji „Pod Kasztanami”
15.08.2020	ROCZNICA POWSTAŃ ŚLĄSKICH, ŚWIĘTO WP	WKD, DOK Kończyce	Uroczysta msza św., złożenie kwiatów pod pomnikiem powstańców oraz poczęstunek dla gości w Zabrzu Kończycach
5.09 – 4.10.2020	25. ZABRZAŃSKI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ORGANOWY	WKD	Cykl koncertów organowych w zabrzańskich kościołach.
27.09.2020	ŚWIĘTO MIASTA ZABRZE	FZ, DMIT, WKD	2 koncerty z okazji 98. rocznicy nadania praw miejskich, połączone z wręczeniem Nagród Prezydenta Miasta w Dziedzinie Kultury
11.11.2020	ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI	WKD, MGW	Uroczysta msza św. oraz składanie kwiatów pod krzyżem i tablicą „Tych co grobu nie mają”
13.12.2020	ROCZNICA WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO	WKD, NSZZ „Solidarność”	Uroczysta msza św. oraz składanie kwiatów pod tablicą przy kościele św. Jadwigi w Zabrzu

Źródło: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego

VIII edycja Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego została przeprowadzona online. 29 marca 2020 r. zmarł patron festiwalu - Krzysztof Penderecki, jeden z największych współczesnych kompozytorów i dyrygentów. Ten niezwykły człowiek, był jednym z najbardziej znanych Polaków na świecie. Krzysztof Penderecki był również wyjątkową osobą dla zabrzańskich melomanów. To właśnie w Zabrzu nieprzerwanie od 2013 roku odbywał się Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego, którego Maestro był patronem.

Rysunek. Baner informacyjny VIII edycja Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego

Źródło: https://miastozabrze.pl/

W ramach edycji online przeprowadzona została premierowa emisja wykonania monumentalnej VII Symfonii Siedem bram Jerozolimy pod dyrekcją samego Mistrza. Zarejestrowano ją 29 września 2017 roku, w trakcie wyjątkowej, jubileuszowej edycji Festiwalu. Transmitowane wydarzenie zrealizowane było w post-industrialnej scenerii niecki Sztolni Królowa Luiza i zgromadziło na festiwalowej scenie ponad 200 wykonawców. Niezapomniane muzyczne widowisko można było przeżyć raz jeszcze — tym razem przed ekranami komputerów lub telefonów. Drugą propozycją festiwalową jest emisja online zrealizowanego specjalnie na potrzeby tegorocznej edycji filmu muzycznego Agnus Dei / Baranku Boży zarejestrowanego 170 i 320 metrów pod ziemią, w nastrojowych przestrzeniach Kopalni Guido, z udziałem orkiestry Sinfonietta Cracovia, pod batutą Dyrektora Festiwalu, Jurka Dybała, z muzyką Jana Sebastiana Bacha i Krzysztofa Pendereckiego. Program wydarzenia uświetniło prawykonanie utworu dedykowanego Patronowi Festiwalu— Quintetto per archi „Krzysztofowi Pendereckiemu", dokonane we wnętrzu Sali Kompresorów. Edycja online była transmitowane w dniach 28,30 grudnia.

Międzynarodowy Festiwal Rysowania - online

Ze względu na pandemię koronawirusa, 23. Międzynarodowy Festiwal Rysowania w Zabrzu odbył się w przestrzeni cyfrowej. Tegoroczna edycja festiwalu wyjątkowo nie miała formy konkursu, tylko formę promocji sztuki i prac uczestników.

Rysunek. Baner informacyjny 23. Międzynarodowego Festiwalu Rysowania

Źródło: https://www.facebook.com/Międzynarodowy-Festiwal-Rysowania-w-Zabrzu-official-106627884065541/

Międzynarodowy Festiwal Rysowania w Zabrzu od wielu lat zmienia nasze miasto w światową stolicę rysunku, dzięki organizacji 23. edycji online i za pomocą działań w sieci, otworzyła się przed organizatorami możliwość dotarcia jeszcze dalej. Kontynuując tradycję festiwalu – rysowania postaci z natury – w 2020 roku tematem była postać w domowej przestrzeni. Jest to temat, który pozwoli uchwycić czas odizolowania w tym trudnym okresie, a jednocześnie dzielenia go ze sobą, domownikami i rodziną. Ujęcie w rysunku członków rodziny i utrwalenie chwili podkreśla Metropolitalne Święto Rodziny, które rok rocznie splata się czasowo z Festiwalem Rysowania. Festiwal rozpoczął się 29 maja i trwał do 5 czerwca. W tygodniu festiwalowym przygotowano atrakcje w postaci filmów z wizyt w pracowniach artystów pokazujących swój warsztat wszystkim sympatykom Międzynarodowego Festiwalu Rysowania w Zabrzu. Materiały opublikowano na profilu Facebook MFR.

Międzynarodowy Zabrzański Festiwal Organowy

W 2020 r. odbyła się XXV edycja Międzynarodowego Zabrzańskiego Festiwalu Organowego im. ks. Antoniego Chlondowskiego. Festiwal Organowy to prawdziwa uczta dla melomanów. Organizatorem tego wyjątkowego wydarzenia artystycznego, które odbywa się pod patronatem Prezydenta Zabrza jest Urząd Miejski w Zabrzu.

Fotografia. Międzynarodowego Zabrzańskiego Festiwalu Organowego, organy w kościele pw. Św. Józefa

Źródło: https://miastozabrze.pl/

W festiwalu wzięli udział artyści z Polski, Włoch i Słowacji. Koncerty odbywały się w zabrzańskich kościołach. 25. edycja Festiwalu rozpoczęła się 5 września koncertem w kościele pw. św. Wawrzyńca, w trakcie którego wystąpił Luigi Ratti z Włoch. Przez cztery kolejne weekendy zabrzańskie kościoły wypełniały dźwięki królewskiego instrumentu. Natomiast 4 października na zakończenie Festiwalu, w kościele pw. św. Józefa, wystąpił Zabrzański Chóru Młodzieżowy "Resonans con tutti".

Tabela. Program XXV Międzynarodowego Zabrzańskiego Festiwalu Organowego

Program XXV Międzynarodowego Zabrzańskiego Festiwalu Organowego			
Lp.	Data	Miejsce	Wystąpili
1.	5 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. WAWRZYŃCA	Luigi Ratti
2.	6 września, godz. 16.00	KOŚCIÓŁ PW. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	Zbigniew Gach
3.	12 września, godz. 18.00	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI POKOJU	Stanislav Šurin
4.	13 września, godz. 17.00	KOŚCIÓŁ PW. WNIEBOWZIĘCIA NMP	Józef Kotowicz

5.	19 września, godz. 16.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. TERESY	Witold Zalewski Hanna Zalewska
6.	20 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. FRANCISZKA	Andrzej Malitowski
7.	25 września, godz. 17.00	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI POKOJU	Koncert uczniów zabrzańskiej Szkoły Muzycznej
8.	26 września, godz. 16.30	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JANA CHRZCICIELA	Patryk Podwojski
9.	3 października, godz. 18.00	KOPALNIA GUIDO Komora K8 /320 m pod ziemią/	Śląska Nauczycielska Orkiestra Akordeonowa
10.	4 października, godz. 18.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JÓZEFA	CHÓR RESONANS CON TUTTI Waldemar Krawiec

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Koncert finałowy 25. Międzynarodowego Zabrzańskiego Festiwalu Organowego

Źródło: https://miastozabrze.pl/

XXVII "Tydzień Ziemi"

XXVII „Tydzień Ziemi”, realizowany był pod hasłem „W przyjaźni z roślinami”, nawiązującym do ogłoszonego przez ONZ Międzynarodowego Roku Zdrowia Roślin. W centrum uwagi znalazła się kwestia znaczenia roślin dla ludzkości i życia na naszej planecie, a także naszego stosunku do świata zieleni. Obok tematu przewodniego podczas „Tygodnia Ziemi” poruszane były również inne, istotne i aktualne kwestie ekologiczne. Uczestnictwo w konkursach ogłoszonych w ramach wydarzenia, za wyjątkiem Turnieju Wiedzy Ekologicznej, było możliwe wyłącznie w formie elektronicznej.

Wykaz konkursów XXVII „Tygodnia Ziemi”:

- Konkurs na plakat XXVII „Tygodnia Ziemi” (klasy VII-VIII szkół podstawowych i szkoły średnie),
- Konkurs poetycki: „Od powietrza, głodu, ognia i wojny…” (wszystkie typy szkół),
- Konkurs fotograficzny: „Z zielonym w tle” (wszystkie typy szkół),
- Konkurs literacki: „Mój Ekobohater” (wszystkie typy szkół),
- Konkurs plastyczny: „Ryba i ptak pytają wciąż tak: skąd tyle plastiku od gór do Bałtyku?” (przedszkola),
- Konkurs plastyczny na Projekt znaczka pocztowego (klasy VII-VIII szkół podstawowych i szkoły średnie),
- Turniej Wiedzy Ekologicznej (klasy VII i VIII szkół podstawowych),
- Konkurs plastyczny na rysunek satyryczny: „Śmieciowa udręka” (wszystkie typy szkół),
- Konkurs na tekst satyryczny: „Może rapowanie ułatwi segregowanie” (wszystkie typy szkół).

Na osiem konkursów przeprowadzonych w 2020 r. napłynęły 432 prace. Wyłoniono 53 laureatów nagród i wyróżnień

W związku z wprowadzeniem w roku 2020 na terenie kraju stanu zagrożenia epidemicznego, konieczne było odwołanie części zaplanowanych imprez i przedsięwzięć kulturalnych z udziałem publiczności, a niektóre z nich przeprowadzono w formie dostosowanej do obowiązujących wytycznych. Nie obyły się m.in. następujące wydarzenia:

- Ogólnopolski Festiwal Dramaturgii Współczesnej
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”
- „Zabrze Summer Festival”
- Międzynarodowe Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne
- Dzień Nauki
- Noc Muzeów

Instytucje kultury

W roku 2020 funkcjonowanie zabrzańskich instytucji kultury było ograniczone przez wprowadzenie na terenie kraju stanu zagrożenia epidemicznego. Konieczne było więc odwołanie części zaplanowanych imprez i przedsięwzięć kulturalnych z udziałem publiczności, a niektóre z nich przeprowadzono w przestrzeni wirtualnej. Obowiązujące nowe zasady bezpieczeństwa wymuszone epidemią koronawirusa, ograniczyły liczbę zorganizowanych imprez i wydarzeń kulturalnych. Niestety instytucje kultury nie mogły w pełni zrealizować założonego planu, gdyż zostały zmuszone do okresowego zawieszenia działalność stacjonarnej. Miało to wpływ na liczę osób, która mogła skorzystać w tradycyjny sposób z oferty kulturalnej miasta Zabrze.

Tabela. Frekwencja największych instytucji kultury w Zabrzu w 2020 roku

Frekwencja największych instytucji kultury w Zabrzu w 2020 roku		
Lp.	Nazwa instytucji	Liczba widzów
1.	Dom Muzyki i Tańca	11 299
2.	Filharmonia Zabrzańska	15 329
3.	Teatr Nowy	89 325
4.	Muzeum Górnictwa Węglowego	66 391
5.	Miejski Ośrodek Kultury	31 236
6.	Muzeum Miejskie	1 945

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Dom Muzyki i Tańca w Zabrzu

W 2020 r. Domu Muzyki i Tańca zorganizował 27 imprez w tym 4 własne. Łączna liczba widzów wyniosła ponad 11 tys. osób.

Fotografia. Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu przy ul. Gen. Charlesa De Gaulle'a 17

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Tabela. Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Dom Muzyki i Tańca w 2020 r.

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Dom Muzyki i Tańca w 2020 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba imprez, w tym:	27
1.1	własnych	4
1.2	współorganizowanych	4
1.3	obcych	19
2.	Liczba widzów na imprezach, w tym:	11 299
2.1	własnych	3 276
2.2	współorganizowanych	656
2.3	obcych	7 367
3.	Liczba wydawnictw	0
4.	Liczba zrealizowanych audycji TV	0

Źródło: Dom Muzyki i Tańca w Zabrzu

Tabela. Wydarzenia w Domu Muzyki i Tańca w 2020 r.

Wydarzenia w Domu Muzyki i Tańca w 2020 r.		
Lp.	Data	Nazwa
1	01.01.2020 r.	Koncert Noworoczny
2	04.01.2020 r.	Enej i Pectus
3	07.01.2020 r.	Tribute Tina Turner
4	11.01.2020 r.	Konferencja Kosmetyczna – impreza zamknięta
5	17.01.2020 r.	Orchester 1956 Salzburg
6	19.01.2020 r.	Jan Paweł II – Tej ziemi…
7	24.01.2020 r.	Zbigniew Praisner i przyjaciele ….
8	25.01.2020 r.	Dzień Babci i Dziadka
9	26.01.2020 r.	Jezioro Łabędzie
10	28.01.2020 r.	Dawid Podsiadło
11	29.01.2020 r.	Dawid Podsiadło
12	31.01.2020 r.	Pink Floyd History
13	02.02.2020 r.	Artur Andrus u goście
14	05.02.2020 r.	Moskiewski Cyrk na lodzie
15	09.02.2020 r.	Spektakl Prywatna Klinika
16	14.02.2020 r.	Piaseczny The Best
17	16.02.2020 r.	Accantus Live
18	22.02.2020 r.	Laury Umiejętności i Kompetencji
19	29.02.2020 r.	Narodowy Balet Sukhishvili
20	05.03.2020 r.	Pasion de Buena Vista
21	06.03.2020 r.	10 Tenorów
22	08.03.2020 r.	Rosyjski Balet Klasyczny
23	19.09.2020 r.	Okno na Parlament
24	20.09.2020 r.	Okno na Parlament
25	26.09.2020 r.	Święto Miasta
26	03.10.2020 r.	Spektakl „Królowa Śniegu”
27	04.10.2020 r.	Spektakl „Królowa Śniegu”
28	16.10.2020 r.	Spektakl „Hotelowe Manewry”
29	17.10.2020 r.	Spektakl „Dobrze się kłamie”

30	18.10.2020 r.	Spektakl „Hotelowe Manewry”
31	23.10.2020 r.	Dzień Edukacji Narodowej
32	25.10.2020 r.	Spektakl „Tajemnice namiętności”

Źródło: Dom Muzyki i Tańca w Zabrzu

Filharmonia Zabrzańska

W 2020 r. Filharmonia Zabrzańska zorganizowała 55 koncertów w tym 13 we własnej siedzibie, a 7 online. W sumie koncerty Filharmonii zobaczyło ponad 15 tys. widzów.

Fotografia. Budynek Filharmonii Zabrzańskiej, Park Hutniczy 7

Źródło: www.filharminia.zabrze.pl

Tabela. Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Filharmonię Zabrzańską w 2020 r.

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Filharmonię Zabrzańską w 2020 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba koncertów ogółem w tym:	55
1.1	w siedzibie	13
1.2	w kraju	5
1.3	za granicą	0

1.4	w sieci	7
1.5	Liczba koncertów szkolnych w siedzibie	10
1.6	Liczba koncertów szkolnych w sieci	20
2.	Liczba widzów ogółem w tym:	15 329
2.1	w siedzibie	2 042
2.2	w kraju	3 080
2.3	za granicą	0
2.4	w sieci (liczba wejść)	7 492
2.5	Liczba widzów na koncertach szkolnych w siedzibie	1 218
2.6	Liczba widzów(wejść) koncertów szkolnych w sieci	1 497

Źródło: Filharmonia Zabrzańska

Tabela. Wykaz występów Filharmonii Zabrzańskiej podczas ważniejszych wydarzeń w 2020 r.

Wykaz występów Filharmonii Zabrzańskiej podczas ważniejszych wydarzeń w 2020 r.	
Lp.	Wydarzenie
1.	Koncert Noworoczny 2020- Zabrze- DMiT
2.	Koncert Noworoczny dla Swiss Krono- Żary- Kościół NSPJ
3.	„Tribute to Wodecki”- Lusławice- Centrum K. Pendereckiego
4.	Koncert Papieski- Zabrze- Filharmonia- rejestracja TV
5.	Od Bacha do Nat King Cole`a-Zabrze- Filharmonia- rejestracja TV
6.	Melodie świata- Zabrze- Filharmonia- rejestracja TV
7.	Nagranie utworu „Zabrze Symphony” H. Seroki- Katowice- Studio PR
8.	98 urodziny Zabrza- dwa koncerty galowe- Zabrze- DMiT
9.	Wiesław Świderski in Memoriam- Zabrze- Filharmonia
10.	Beethovenowi na 250 urodziny- Zabrze- Filharmonia
11.	Koncert świąteczny dla DB Cargo- Zabrze- filharmonia- rejestracja TV
12.	Video Games Concert- Zabrze- filharmonia- rejestracja TV
13.	Koncert świąteczny 2020- Zabrze- filharmonia- rejestracja TV

Źródło: Filharmonia Zabrzańska

Teatr Nowy

Teatr Nowy w Zabrzu w 2020 r. wystawił 109 przedstawień w tym 76 w swojej siedzibie. 8 przedstawień odbyło się online. Liczba widzów wyniosła 28 885 osób z czego 13 866 widzów zobaczyło przedstawienia w sieci. W 2020 r. Teatr Nowy przygotował także dla swoich widzów 2 spektakle premierowe. Pierwsza premiera to przedstawienie pt. „KRÓLOWA ŚNIEGU", która miała miejsce 3 października o godz. 17:00 w Domu Muzyki i Tańca, a druga to „KRÓLOWA ŚNIEGU W SIECI" - premiera online.

Fotografia. Budynek Teatru Nowego w Zabrzu, Plac Teatralny 1

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Tabela. Wykaz liczby przedstawień oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Teatr Nowy w Zabrzu w 2020 r.

Wykaz liczby przedstawień oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Teatr Nowy w Zabrzu w 2020 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba premier	2
2.	Liczba przedstawień ogółem w tym:	109
2.1	w siedzibie	76
2.2	w kraju	25
2.3	za granicą	0
2.4	online	8
3.	Liczba widzów ogółem w tym:	28 885
3.1	w siedzibie	12 934

3.2	w kraju	2 085
3.3	za granicą	0
3.4	online	13 866
4.	Liczba spektakli szkolnych	55
5.	Liczba widzów na spektaklach szkolnych	6 414
6.	Liczba działań edukacyjnych	22
7.	Liczba działań edukacyjnych online	126
8.	Liczba uczestników działań edukacyjnych	658
9.	Liczba uczestników działań edukacyjnych online	59 782
10.	Całkowita liczba widzów w tym:	89 325
11.	Liczba widzów bezpłatnie	64 192

Źródło: Teatr Nowy w Zabrzu

Tabela. Spektakle zagrane przez Teatr Nowy w Zabrzu w 2020 r.

Spektakle zagrane przez Teatr Nowy w Zabrzu w 2020 r.		
Lp.	tytuł spektaklu	liczba występów
1.	"OKNO NA PARLAMENT"	13
2.	"DZIADY"	7
3.	"ŹLI ŻYDZI"	6
4.	"PLASTUSIOWY PAMIĘTNIK"	4
5.	"NEMA"	2
6.	"EMIGRACJA"	3
7.	"MORZE CICHE"	2
8.	"ŚMIECH WZBRONIONY"	2
9.	"TAJEMNICE NAMIĘTNOŚCI"	5
10.	"ZEMSTA"	9
11.	"DZIENNIK ANNY FRANK"	6
12.	"KRÓLOWIE STRZELCÓW. SPORT W CIENIU IMPERIUM"	2
13.	"BALLADYNA"	3
14.	"POMOC DOMOWY"	2
15.	"TO CO NAJPIĘKNIEJSZE - HEMAR"	2
16.	"TANGO"	2
17.	"OSKAR I PANI RÓŻA"	4
18.	"KOLACJA DLA GŁUPCA"	1
19.	"DUSZEK Z KOMINA"	1
20.	"KRÓLOWA ŚNIEGU" - PREMIERA	2

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zorganizowało w 2020 r. 61 różnego rodzaju imprez. W Muzeum udostępniono 12 wystaw stałych i zorganizowano blisko 200 lekcji muzealnych. Całkowita liczba osób, które odwiedziły zabrzański kompleks muzealny w 2020 r. wyniosła ponad 66 tys.

Fotografia. Kopalnia Guido

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Tabela. Wykaz wydarzeń oraz frekwencja w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2020 r.

Wykaz wydarzeń oraz frekwencja w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2020 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba wystaw stałych	12
2.	Liczba wystaw czasowych	0
3.	Ilość wydawnictw	0
4.	Liczba lekcji muzealnych	191
5.	Liczba odwiedzin na stronie www	847 275

6.	Liczba imprez, koncertów, sesji naukowych, wykładów	61
7.	Inne formy działalności	7 359
8.	Liczba uczestników lekcji muzealnych	3 445
9.	Całkowita liczba zwiedzających	66 391
10.	Liczba zwiedzających bezpłatnie	303

Źródło: Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Wydarzenia kulturalne, spektakle teatralne, koncerty i imprezy zorganizowane przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2020 r.:

- Koncert Pokahontaz - 25.01.2020,
- Kolędowanie na 170 - 06.01.2020,
- Msza barbórkowa - 24.01.2020,
- Barbórka Hala Pogoń - 24.01.2020,
- Koncert St. James Hotel - 07.02.2020,
- Karnawał - 08.02.2020,
- Spektakl Shirley Valentine - 14.02.2020,
- Bielska zadymka jazzowa - 29.02.2020,
- Na sztolniową nutę - 11.07.2020,
- Animacje dla dzieci - 12.07.2020,
- Na sztolniową nutę - 01.07.2020,
- Animacje dla dzieci - 02.08.2020,
- Na sztolniową nutę - 08.08.2020,
- Animacje dla dzieci - 09.08.2020,
- Na sztolniową nutę - 15.08.2020,
- Animacje dla dzieci - 16.08.2020,
- Na sztolniową nutę - 22.08.2020,
- Na sztolniową nutę - 29.08.2020,
- Motoserce - 19.09.2020,
- Planszówki na Miarki - 09.10.2020,
- Wystawa Jarek Wroński - 10.10.2020,
- Mini koncert - 11.10.2020,
- Industriada - 26.09.2020,
- Pociąg do książek „Kopalnia Pana Totiego”, impreza czytelnicza - 29.08.2020.

Muzeum Miejskie

W 2020 r. w Muzeum Miejskim w Zabrzu wystawiono 4 prezentacje stałe i 24 wystawy czasowe. Zorganizowano również 21 lekcji muzealnych w których uczestniczyły 243 osoby oraz 8 imprez. Całkowita liczba zwiedzających wyniosła blisko 2 tys. osób. Zanotowano prawie 1,5 mln odwiedzin na stronie www muzeum.

Tabela. Działalność oraz frekwencja Muzeum Miejskiego w Zabrzu

Działalność oraz frekwencja Muzeum Miejskiego w Zabrzu		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba prezentacji stałych	4
2.	Liczba wystaw czasowych	24
3.	Ilość wydawnictw	4
4.	Liczba lekcji muzealnych	21
5.	Liczna odwiedzin na stronie www	1 476 187
6.	Liczba imprez, koncertów, sesji naukowych wykładów	8
8.	Liczba uczestników lekcji muzealnych	243
9.	Liczba zwiedzających w grupach szkolnych	243
10.	Liczba pozostałych zwiedzających (indywidualnie lub w grupach)	89
11.	Całkowita liczba zwiedzających	1 945
12.	Liczba zwiedzających bezpłatnie	1 613

Źródło: Muzeum Miejskie w Zabrzu

Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

Muzeum Górnictwa Węglowego w ramach popularyzacji dziedzictwa kulturowego realizowało w 2020 roku wiele różnego rodzaju przedsięwzięć o charakterze kulturalnym i edukacyjnym.

Fotografia. Łaźnia Łańcuszkowa kopalni „Królowa Luiza" przy ul. Wolności

Źródło: https://kopalniaguido.pl/

Realizacja projektu edukacyjnego pn. „Górnośląskie kolonie robotnicze i ich mieszkańcy – tradycje i obyczaje dawnych osiedli robotniczych".

Działania edukacyjne miały na celu zachowanie pamięci społecznej o dziedzictwie kulturowym wśród kolejnych pokoleń. Zadanie polegało na przeprowadzeniu serii warsztatów z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego i pamięci społecznej lokalnych wspólnot tradycyjnych. Prowadzone działania pozwoliły na wsparcie pozytywnego stosunku do lokalnej, robotniczej tradycji. W ramach cyklu odbyły się kolejno warsztaty:

- Na placu. Zapomniane gry i zabawy robotniczych podwórek; Powrót do szkoły – cz. 1,
- Warsztaty z wykonywania tyty szkolnej; Powrót do szkoły – cz.2,
- Warsztaty z kaligrafii i sztuki pisania listów,
- Jesienne wieczory z historią rodzinną. Warsztaty z wykonywania obrazków jubileuszowych,
- Wieńce adwentowe zajęcia warsztatowe,
- Śląska betlyjka – warsztaty.

Akademia po szychcie

MGW zorganizowało w 2020 r. cykl wykładów popularno-naukowych, poświęcony 100-leciu powstań śląskich. Wykłady zrealizowane częściowo w formule tradycyjnej, częściowo udostępnione jedynie cyfrowo w formie prezentacji . W trakcie wydarzenia odbyły się wykłady i prezentacje w następujących tematach:

- Społeczne podłoże Powstań Śląskich, wrzesień
- II powstanie śląskie i plebiscyt, październik, (prezentacja online)
- Poparcie katolickiej części mniejszości niemieckiej dla powstań i polskiej akcji plebiscytowej, listopad (prezentacja online).

Podziemna Szkoła - nauka i zabawa - 25.03-19.06.2020 r.

W związku z pandemią i wprowadzeniem w konsekwencji nauki zdalnej Sztolnia Królowa Luiza wyszła naprzeciw nowym potrzebom nauczycieli, rodziców oraz dzieci. Działając jako ośrodek edukacyjny, który w trakcie podziemnych lekcji realizował podstawę programową, w okresie od marca do czerwca przygotował serię postów publikowanych systematycznie w mediach społecznościowych. Opracowane materiały składały się zarówno z ciekawostek i przystępnych informacji z zakresu historii górnictwa, sztuki śląskiej, gwary śląskiej oraz regionalnych legend i baśni jak również atrakcyjnych zadań do samodzielnego wykonania. Dzięki powyższemu rozwiązaniu Sztolnia Królowa Luiza mogła realizować swoją funkcję edukacyjną nawet przy wstrzymanym ruchu turystycznym.

Ferie – „Podziemna Przygoda Tytusa, Romka i A'Tomka" – 13.01 – 23.02.2020 r.

Na czas ferii zimowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przygotowało propozycję zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Tym razem tematyczne zwiedzanie osadzono w świecie komiksu z serii Tytus, Romek i A'Tomek. Podczas podziemnej wyprawy w wyrobiskach Sztolni Królowa Luiza młodzi odbiorcy poznawali geologiczne i górnicze ciekawostki oraz brali udział w zadaniach sprawnościowych. W ramach nagrody za włożony w zajęcia wysiłek dzieci zdobywały Sprawność Tropiciela Węgla. Po wyjściu na powierzchnię uczestnicy zwiedzania brali udział w warsztatach plastycznych, podczas których własnoręcznie wykonywali przekrój geologiczny.

Półkolonie „Machinaland- Wakacje w mieście" – 01.07-31.08.2020 r.

W okresie wakacji letnich w kompleksie Sztolnia Królowa Luiza realizowany był program edukacyjny, w ramach którego młodzi uczestnicy mogli przekonać się na własne oczy jak wyglądają i działają różnego rodzaju maszyny górnicze oraz dowiadywali się na czym polega praca górników. Podziemne zwiedzanie obfitowało w różnorodne atrakcje i zadania do wykonania m.in. poszukiwania ukrytych pieczątek i zdobywanie kolejnych stopni kopalnianego wtajemniczenia. Po wyjściu na powierzchnię dzieci i młodzież miały możliwość wzięcia udziału w grze terenowej „Zostań gwarkiem" rozgrywającej się na terenie Parku 12C.

Rozwój innowacyjnej gry komputerowej wspierającej niematerialne dziedzictwo kulturowe: „Św. Barbara-górnikom na ratunek"

Zadanie polega na rozwoju prototypu gry komputerowej typu casual podtrzymującej funkcjonowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a tym samym ukonstytuowaniu nowego gatunku gier komputerowych). Łączy ono zagadnienia z zakresu projektowania gier komputerowych jak i niematerialnego dziedzictwa zgodnie z Konwencją UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z 2003 r. Efektem zadania będzie wypracowanie narzędzia wsparcia transmisji międzypokoleniowej fenomenów kultury niematerialnej i podtrzymywania żywotności. Pozwoli ono także na stworzenie produktu o charakterze komercyjnym upowszechniającego górnicze

dziedzictwo niematerialne (w skali ogólnokrajowej i międzynarodowej) związane z funkcjonowaniem patronki górników. Gra dostępna, jako aplikacja stanie się narzędziem ochrony Barbórki/Dnia Górnika – dziedzictwa wpisanego na Krajową Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego w 2018 r. Gra zostanie wprowadzona do sprzedaży w 2021 roku. Projekt dofinansowany ze środków MKiDN. Wartość projektu: 40 tys. zł, Wysokość dofinansowania: 25 tys. zł.

Barbórka górników węgla kamiennego na Śląsku - dokumentacja dziedzictwa

Projekt dwuletni (2020-2021) polegający na realizacji badań, dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy o Barbórce wpisanej na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Dokumentacja zgromadzona dzięki projektowi będzie także wykorzystywana przy staraniach o wpis obchodów górniczego święta na Listę niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO.

Fotografia. Św. Barbara – patronka górników

Źródło: https://muzeumgornictwa.pl/

W 2020 roku przeprowadzono rejestrację obchodów Barbórki w reżimie sanitarnym zgodnie z obowiązującymi obostrzeniami oraz przeprowadzono wywiady audio-video z organizatorami Barbórki. W 2021 roku przewiduje się przeprowadzenie badań w formie wywiadów audio z organizatorami różnych form obchodów Barbórki, a następnie udokumentowanie tychże obchodów w formie nagrań audio-video. Wywiady zostaną opracowane, a pozyskany materiał filmowy poddany obróbce w celu dostosowania jego do upowszechnienia w mediach oraz Internecie. Ponadto przewiduje się wykonanie napisów w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami .Projekt dofinasowany ze środków MKiDN, program Kultura Ludowa i tradycyjna. Całkowita wartość projektu: 79,2 tys. zł, wartość dofinansowania z MKiDN: 40 tys. zł.

ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE SPORTU (CEL STRATEGICZNY C19)

Marka i potencjał Górnika Zabrze

Górnik Zabrze jest jedną z marek Zabrza i od lat przyczynia się do rozsławiania miasta w kraju, Europie i na świecie. Klub dysponuje dwiema drużynami rywalizującymi w najwyższych rozgrywkach krajowych. Piłkarze nożni to legenda polskiej piłki, 14-krotni mistrzowie kraju. Natomiast szczypiorniści to drużyna należąca do ścisłej czołówki ligowej, medaliści mistrzostw Polski. Piłkarze ręczni rozgrywają swoje mecze w Hali Widowiskowo-Sportowej „Pogoń", a piłkarze nożni na Arenie Zabrze. Oba obiekty w ostatnich latach zostały zmodernizowane.

Stadion Górnika Zabrze

Klub Piłkarski Górnik Zabrze rozgrywa swoje mecze na obiekcie przy ul. Roosevelta. Arena Zabrze to nowoczesny, w pełni funkcjonalny stadion piłkarski o całkowitej pojemności 24 563 miejsc i 57 tysiącach metrów kwadratowych powierzchni użytkowej. Stadion dysponuje podgrzewaną murawą o wymiarach 105 x 68 m, otoczoną dwoma poziomami w pełni zadaszonych trybun. Obiekt posiadają doskonale funkcjonujące zaplecze gastronomiczne i sanitarne, klub biznesowy, loże VIP oraz niezbędne pomieszczenia techniczno - magazynowe. Nadal w planach na najbliższe lata pozostaje dokończenie modernizacji stadionu, budowa ostatniej trybuny.

Tabela. Arena Zabrze, ul. Franklina Roosevelta

Źródło: https://arena-zabrze.pl/

Nowe boisko treningowe dla piłkarzy Górnika Zabrze.

W lipcu 2020 r. na Arenie Zabrze podpisano umowę na wykonanie pełnowymiarowego boiska treningowego o podgrzewanej murawie wraz z oświetleniem. Inwestycja kosztować będzie 4,5 mln zł. Połowę tej kwoty stanowi dofinansowanie, które Zabrze pozyskało z Ministerstwa Sportu.

Zakres robót obejmie m.in.: budowę boiska o podgrzewanej murawie trawiastej o wymiarach 105 x 68 m na osi północ-południe; wykonanie instalacji ogrzewania boiska oraz dostosowanie istniejącej infrastruktury węzła cieplnego stadionu do jego zasilania; przygotowanie infrastruktury pomiędzy węzłem, a boiskiem do ogrzewania murawy; instalację drenażu terenu oraz instalację podlewania wraz ze zbiornikiem retencyjnym zasilanym przez wody pozyskane z drenażu.

Planowana inwestycja to boisko treningowe o wysokim standardzie i wymiarze bardzo zbliżonym do głównej murawy stadionu, która znacząco podniesie standard bazy treningowej i ugruntuje wysoki poziom infrastruktury naszego zabrzańskiego klubu.

Akademia Piłkarska Górnika Zabrze

W 2013 r. została utworzona Akademia Piłkarska Górnika Zabrze. Szkoli się w ponad 900 zawodników poczynając od najmłodszych 4 latków do najstarszych 19 latków. Reprezentują oni Akademię w blisko 20 drużynach uczestniczących w rozgrywkach na szczeblu okręgowym, wojewódzkim jak i ogólnopolskim. Najmłodsi grają w ligach Żaków a najstarsi w prestiżowej Centralnej Lidze Juniorów. Każdego roku zawodnicy Akademii mają zaszczyt reprezentować barwy Górnika Zabrze w ponad 100 prestiżowych turniejach zarówno ogólnopolskich jak i zagranicznych m. in. we Włoszech, Niemczech, Belgii, Francji, Czechach, Słowacji i Ukrainie. 30 turniejach wewnętrznych, w których możliwość uczestnictwa mają wszyscy podopieczni Akademii.
Akademia piłkarska stawia przed sobą dwa główne cele: propagowanie piłki nożnej jako sportu masowego oraz tworzenie optymalnych warunków do uprawiania tego sportu przez jak największą ilość dzieci i młodzieży szkolnej.
Nad rozwojem młodych piłkarzy czuwa ponad 30 licencjonowanych trenerów.
W procesie szkolenia AP Górnika nacisk położony jest na trzy aspekty: wychowawczy, edukacyjny i sportowy. Wysoka jakość miejskiej infrastruktury sportowej pozwala Akademii realizować swoje zadania szkoleniowe. Miejskie obiekty sportowe wykorzystanie na potrzeby Akademii:

- ARENA Zabrze ul. Roosevelta 81
- Stadion MOSiR ul. Dorotki 1
- Stadion MOSiR ul. Mickiewicza 66A
- Ośrodek Walka ul. Jaskółcza 40

Fotografia. Świąteczny trening mikołajkowy dla dzieci zrzeszonych w Piłkarskim Przedszkolu Górnika Zabrze

Źródło: Górnik Zabrze

Klub tworzy również przedszkola piłkarskie w miastach, w których ma swoich fanów. Obecnie Górnik Zabrze posiada 8 takich ośrodków zamiejscowych. Od kilku lat drużyny młodzieżowe Górnika tworzą klasy sportowe w zabrzańskich szkołach. Trenerzy poszczególnych zespołów, a także władze Akademii ściśle współpracują z dyrekcjami szkół, tworząc młodym zawodnikom, jak najlepsze warunki do treningów i do nauki. Zawodnicy Akademii uczęszczają do klas sportowych utworzonych w ramach współpracy z poniższymi szkołami:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Zabrzu ul. Sportowa 5
- Szkoła Podstawowa nr 31 w Zabrzu ul. Jordana 7
- Szkoła Podstawowa nr 29 w Zabrzu ul. Budowlana 26
- Zespół Szkół nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu ul. Chopina 26

Szczegółowe informacje na temat Akademii można znaleźć na stronie: https://akademiagornika.pl/.

Akademia Piłkarska Górnika Zabrze z powodzeniem zrealizowała większą część planów założonych w poprzedzającym roku. Okres lockdownu pozwolił na prace remontowe głównego obiektu Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze – Walki Zabrze przy ul. Jaskółczej 40 (utworzenie sali konferencyjno-szkoleniowej - audiowizualnej, szatni dla trenerów, gabinetu medycznego, magazynu sprzętu).

Drużyna U18 sezon 2019/2020 zakończyła tytułem Mistrza Polski, przyznanym na podstawie wyników osiągniętych w rundzie jesiennej sezonu 2019/2020 w rozgrywkach Centralnej Ligi Juniorów – tym otrzymując kwalifikację do UEFA Youth Leauge.

W sezonie 2020/2021 – Akademia Piłkarska Górnika Zabrze zorganizowała następujące wydarzenia:
- Turniej Im. Ernesta Pohla o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze – kat. U19 (łącznie 110 zawodników)
- Ekstra Talent / Turniej Funinio / Family CUP – kat. U9, U10, U11 (łącznie 400 uczestników)
- Turniej im. Włodzimierza Lubańskiego – kat. U9 (łącznie 160 uczestników)
- 24-godzinny Turniej Niepodległości kat. U10-U16. (łącznie 450 uczestników)
- Turniej GÓRNIK PRO-CUP dla kategorii U12 (łącznie 250 zawodników)

- Cykl świątecznych treningów mikołajkowych dla dzieci zrzeszonych w Piłkarskim Przedszkolu Górnika Zabrze (łącznie500 dzieci)

Fotografia. Uczestnicy Turnieju im. Włodzimierza Lubańskiego

Źródło: Górnik Zabrze

Znaczące wydarzenia sportowe w Zabrzu w 2020 roku

Wyścig kolarski Tour de Pologne - Zabrze Miasto Mety

Czwarty raz w historii przez Zabrze poprowadziła trasa wyścigu Tour de Pologne. Wyznaczoną ulicami Zabrza pętlę o długości 6,1 km uczestnicy pokonywali trzykrotnie. Peleton od ronda Sybiraków przejechał ul. de Gaulle'a, skręcił w lewo w ul. Roosevelta. Najlepsi kolarze świata pojawili się w naszym mieście 6 sierpnia. Tego dnia przeprowadzony był drugi etap Wyścigu o długości 151,5 km, prowadzący z Opola do Zabrza. Meta usytuowana była przy Arenie Zabrze.

Fotografia. Tour de Pologne – 77. edycja wyścigu, etap 2. z metą w Zabrzu

Źródło: https://miastozabrze.pl/

W naszym mieście tradycyjnie można było liczyć na kibiców, którzy z zaangażowaniem dopingowali zawodników na trasie. Natomiast na mecie, zgodnie z wytycznymi UCI, nie było zorganizowanego dopingu i fani stali w odległości dwóch metrów od barierek. Tour de Pologne to jedna z najbardziej prestiżowych międzynarodowych imprez sportowych w Polsce. Od 2011 r. zaliczany jest do UCI World Tour, czyli cyklu najważniejszych zawodów świata w kolarstwie szosowym. Co roku zawodników ogląda na trasie ok. 3,5 mln kibiców, a transmisja telewizyjna dociera do ponad stu krajów na całym świecie.

Fotografia. Tour de Pologne imprezy towarzyszące

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Mistrzostwa Polski PTT w Tańcach Standardowych

Zabrze było współorganizatorem Mistrzostw Polski Polskiego Towarzystwa Tanecznego w Tańcach Standardowych. W październiku 2020 r. zostały zorganizowane w Zabrzu Mistrzostwa Polski - Polskiego Towarzystwa Tanecznego w Tańcach Standardowych. Impreza odbyła się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Zabrze i była sfinansowana ze środków budżetu miasta.

Rysunek. Billboard Mistrzostwa Polski w Tańcach Standardowych

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

BUDOWANIE RANGI WAŻNEGO OŚRODKA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI (CEL STRATEGICZNY C20)

Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med. Silesia”

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia to nowoczesny podmiot leczniczy spełniający wysokie standardy w zakresie prowadzenia badań klinicznych. Prowadzone są tu badania kliniczne z zakresu różnych specjalności, m.in. kardiologii, diabetologii, dermatologii, reumatologii, neurologii, alergologii, pulmonologii itd. Ośrodek wyposażony jest w certyfikowany sprzęt medyczny i laboratoryjny, posiada również odpowiednie zaplecze techniczne i warunki lokalowe do prowadzenia badań klinicznych w różnych specjalnościach. Opiekę medyczną na najwyższym poziomie zapewnia wykwalifikowany zespół badawczy z wieloletnim doświadczeniem – obejmujący lekarzy specjalistów, pielęgniarki oraz zespół administracyjny koordynujący działania organizacyjne i formalne. Pierwszy w Polsce Śląski Park Technologii Medycznych, którego udziałowcami są Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze prężnie rozwija swoją działalność. Kardio-Med Silesia (KMS) to park technologii medycznych, który jest miejscem współpracy wielu ważnych ośrodków naukowych w Zabrzu: Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu, Fundacji SCCS w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej – Curie czy Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religii.

Fotografia. Kardio-Med Silesia ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10C 1

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia to Centrum Nowych Technologii i miejsce prac naukowo-badawczo-wdrożeniowych nad innowacyjnymi projektami: w medycynie, biotechnologii i Healthcare. W ramach stworzonej infrastruktury Śląskiego Parku Technologii Medycznych KMS powstała przestrzeń oraz korzystne warunków dla rozwoju nauki i innowacyjnych technologii, wspierania nowych inicjatyw służących wzrostowi przedsiębiorczości w regionie i kraju. Dla realizacji tych działań w Śląskim Parku KMS powołane zostały następujące jednostki zadaniowe:

- Laboratorium i Centrum Telemedyczne;
- Centrum Rozwoju Technologii Medycznych;
- Laboratorium Medycyny Regeneracyjnej i Izolowanych Tkanek i Narządów;
- Laboratorium Genomiki,
- Bank Tkanek i Komórek;
- Laboratorium Testowo-Wdrożeniowe Nowych Technologii i Rozwiązań Medycznych;
- Laboratorium Zagrożeń Środowiskowych i Cywilizacyjnych;
- Laboratorium Izolowanych Organów;
- Blok Operacyjny oraz Centrum Badań Klinicznych – Zespół Poradni KMS.

W ramach stworzonej infrastruktury Śląskiego Parku Technologii Medycznych KMS istnieje możliwość realizacji badań przedklinicznych i klinicznych w obszarach:

- kardiologii,
- kardiologii interwencyjnej,
- kardiochirurgii,
- genetyki, onkologii,
- diabetologii, geriatrii
- chorób środowiskowych i cywilizacyjnych.

Funkcjonujące w Kardio-Med Silesia Centrum Telemonitoringu daje możliwość realizacji zdalnego monitoringu medycznego przy wykorzystaniu certyfikowanych urządzeń i platform Healthcare dla: chorób sercowo-naczyniowych, neurologiczno-udarowych, diabetologicznych, Pacjentów Wieku Podeszłego (65+), rehabilitacji oraz konsultacji telemedycznych. W ramach projektów badawczych realizowanych w KMS powstają przy współpracy naukowców-lekarzy-inżynierów-biznesu nowe innowacyjne rozwiązania dedykowane do masowego wykorzystywania dla e-Zdrowia i m-Zdrowia. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu od listopada 2019 roku przystąpił do Polskiej Sieci Biobanków w charakterze Obserwatora. Polska Sieć Biobanków to organizacja, która została powołana aby zagwarantować rozwój oraz kontrolowany dostęp do zasobów biobanków jednostkom akademickim i przemysłowym.

Wydarzenia w Śląskim Parku Medycznym Kardio-Med Silesia w 2020 r.

- Utworzenie strategicznego przedsięwzięcia “Śląska Startupowa Dolina Innowacji Medycznych”,
- Organizacja kursów w ramach projektu “Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów oparte o Evidence Based Medicine“,
- Spotkanie Naukowe dla Studentów i Doktorantów w Kardio-Med Silesia, spotkanie było adresowane do studentów i doktorantów Śląskich Uczelni,
- Wykład: Wielofunkcyjne materiały węglowe w zastosowaniach biomedycznych,
- Wykład „Od badań nad organizacją strukturalną i funkcjonalną błon komórkowych do technologii liposomowej”- spotkanie i warsztaty naukowe,

- Dołączenie do grupy akredytowanych przez Ministerstwo Zdrowia Laboratoriów wykonujących testy genetyczne COVID-19,
- Kurs pn. Postępowanie z pacjentem niewydolnym oddechowo, ze szczególnym uwzględnieniem chorych z COVID-19“.

Na początku 2020 roku podpisany został list intencyjny o nawiązaniu strategicznej współpracy Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu z województwem śląskim. Zainicjowana współpraca dotyczy działań w obszarze rozwoju przy Śląskim Parku Technologii Medycznych ekosystemu pomysłodawców i startupów medycznych dla województwa śląskiego pod nazwą „Śląska Startupowa Dolina Innowacji Medycznych”. Współpraca w ramach inicjatywy będzie się odbywała w zakresie medycyny, zdrowia publicznego, zdrowia cyfrowego tj. telemedycyny, e-zdrowia i m-zdrowia oraz biotechnologii. Podpisanie Listu to dowód docenienia dotychczasowych dokonań w obszarze realizacji projektów badawczo-wdrożeniowych oraz wspólnych działań doświadczonych specjalistów oraz studentów i doktorantów, działających przy Kardio-Med Silesia w Zabrzu. Zgodnie z założeniami po podpisaniu listu, planuje się, że zostaną podjęte intensywne, wspólne działania koncentrujące wokół Kardio-Med Silesia w Zabrzu innowacyjne projekty i startupy w obszarze zdrowia dla całej aglomeracji śląskiej, tworząc Śląską Startupową Dolinę Innowacji Medycznych.

Fotografia. „Śląska Startupowa Dolina Innowacji Medycznych” - podpisanie listu intencyjnego – styczeń 2020 r.

Źródło: https://kmptm.pl/

W czasie podpisania listu intencyjnego w Zabrzu byli obecni:

- Prezydent Miasta Zabrze, Małgorzata Mańka-Szulik,
- Marszałek Województwa Śląskiego, Jakub Chełstowski,
- Dyrektor Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu / Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca, prof. Marian Zembala,
- Prezes Śląskiego Parku Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia, Adam Konka.

Realizacja projektu: “Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów oparte o Evidence Based Medicine“

Projekt pn.: “Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów oparte o Evidence Based Medicine” dofinasowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Działania 5.4 Kompetencje zawodowe i kwalifikacyjne kadr medycznych. Projekt szkoleniowy będzie realizowany do 30.06.2023 r., a jego wartość wynosi blisko 11,4 mln zł, w tym wartość dofinansowania to ponad 11 mln zł. Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji zawodowych 758 lekarzy i lekarzy rezydentów poprzez zwiększenie umiejętności medycznych w zakresie kardiochirurgii, kardiologii oraz chirurgii. W ramach realizacji przedsięwzięcia przeprowadzono w 2020 r. cykl szkoleń o następującej tematyce:

- Ablacja 3D w leczeniu zaburzeń rytmu serca,
- Inwazyjne leczenie migotania przedsionków z kursem nakłucia transseptalnego,
- Postępowanie z chorym trudnym, powikłanym w pracowni endowaskularnej,
- Efekty realizacji projektu:
- Wzrost liczby lekarzy objętych kształceniem podyplomowym w obszarach zgodnych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi,
- Wzrost liczby lekarzy, którzy dzięki Europejskiemu Funduszowi Społecznemu podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe w obszarach zgodnych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi,
- Poszerzenie wykorzystania innowacyjnych technik dydaktycznych w praktycznym kształceniu podyplomowym lekarzy i lekarzy rezydentów z terenu całego kraju,
- Rozwój umiejętności praktycznych i kwalifikacji kadry medycznej w Polsce.

W związku z zagrożeniem epidemiologicznym oraz dynamicznie rozwijającą się w naszym kraju pandemią, dbając o bezpieczeństwo kursantów, wykładowców oraz pracowników KMS część kursów została odwołana. Nowy termin szkoleń zostanie ustalony gdy tylko Ministerstwo Zdrowia zarekomenduje ponowną organizację szkoleń.

Działania KMS w zakresie walki z pandemią COVID-19 w 2020 r.:

- Otwarcie laboratorium Lab. Covid-19 KMS w Śląski Park Technologii Medycznych KMS
- Wykonanie testów serologicznych u ok. 300 pracowników ochrony zdrowia wybranych szpitali z województwa śląskiego i opolskiego.
- Pobieranie wymazu do badań finansowanych przez NFZ (ok. 100 tys. testów)
- Kurs: Postępowanie z pacjentem niewydolnym oddechowo, ze szczególnym uwzględnieniem chorych z COVID-19“
- 300 pracowników zabrzańskiego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zostało przebadanych pod kątem obecności SARS-CoV-2 w organizmie.
- 4600 testów u pracowników systemu pomocy społecznej w naszym województwie.

W 2020 r. laboratorium Lab. Covid-19 KMS w Śląski Park Technologii Medycznych KMS w Zabrzu z otrzymało ponad 1 mln zł dofinansowania: 0,5 mln zł z budżetu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz blisko 0,7 mln zł unijnej dotacji przekazanej przez zarząd województwa śląskiego.

Do tej pory Kardio-Med Silesia przy wsparciu miasta zrealizował i realizuje projekty za kwotę 52 mln zł, wydając przy tym ponad 30 publikacji.

Placówki naukowe i szkolnictwo wyższe

Fotografia. Budynek Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religi

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Charakter gospodarczy Miasta ulega zmianom i kierowany jest w stronę rozwoju nowoczesnych technologii, w szczególności w dziedzinie medycyny. W mieście działają znane i cenione, także poza granicami kraju ośrodki naukowe:

- Wydział Śląskiego Uniwersytetu Medycznego z Centrum Symulacji Medycznej,
- Śląskie Centrum Chorób Serca,
- Dwa Wydziały Politechniki Śląskiej,
- Wydział Lekarski Wyższej Szkoły Technicznej,
- Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej,
- Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religi,
- Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN,
- Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla,
- Centrum Chemii Polimerów PAN,
- Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia.

Szkoły wyższe zlokalizowane na terenie Miasta Zabrze:

Śląski Uniwersytet Medyczny

Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu,
Pl. Traugutta 2, 41-800 Zabrze,

Fotografia. Śląski Uniwersytet Medyczny, Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu, Pl. Traugutta 2

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Uczelnia razem ze swoimi klinikami odgrywa ważną rolę nie tylko w obszarze kształcenia kadr medycznych, ale również w obszarze nauki i opieki medycznej. Wydział ten kształci ponad 2000 specjalistów na trzech kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym i ratownictwa medycznego w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym. Uczelnia oferuje również kształcenie w ramach studiów doktoranckich i podyplomowych. Liczba studentów Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w roku akademickim 2019/2020 na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrzu wynosiła 2389 osób. Natomiast liczba studentów w roku akademickim 2020/2021 kształtowała się na poziomie 2352 osoby. Liczba studentów zamieszkujących w mieście Zabrze wynosiła 146 osób w roku 2019, a 2020 r. było to 222 studentów. Na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrzu w roku akademickim 2019/2020 zatrudnionych było 448 nauczycieli akademickich, w roku 2020/2021 - 465 osób.

Nabór w roku akademickim 2020/2021 - liczba studentów w podziale na kierunki, tryby studiów, stopnie studiów:

- kierunek lekarski: 271 osób studia stacjonarne, 44 osoby studia niestacjonarne, jednolite magisterskie,
- kierunek lekarsko-dentystyczny: 132 osoby studia stacjonarne, 48 osób studia niestacjonarne, jednolite magisterskie,
- kierunek lekarsko- dentystyczny w języku angielskim: 14 osób studia stacjonarne, jednolite magisterskie,
- kierunek ratownictwo medyczne: 56 osób studia stacjonarne, pierwszego stopnia.

W roku akademickim 2020/2021 na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego naukę rozpoczęło 565 nowych studentów.

Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2020/2021 w podziale na kierunki i stopnie studiów:

- kierunek lekarski: 1446 osób - jednolite magisterskie,
- kierunek lekarsko- dentystyczny: 698 osób - jednolite magisterskie,
- kierunek lekarsko-dentystyczny w języku angielskim: 77 osób - jednolite magisterskie,
- kierunek ratownictwo medyczne: 127 osób - pierwszego stopnia.

Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu w 2020 roku ukończyło 383 studentów.

Tabela. Liczba studentów Wydziału Nauk Medycznych w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2016-2021

Liczba studentów Wydziału Nauk Medycznych w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2016-2021					
Studenci w roku akademickim 2016/2017					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 133	287	1 420
2.	Lekarsko - Dentystyczny	jednolite magisterskie	486	182	668
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	125	-	125
Razem studentów			1 744	469	2 213
Studenci w roku akademickim 2017/2018					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 157	289	1 446

2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	601	192	793
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	-	118
Razem studentów			1 876	469	2 357

Studenci w roku akademickim 2018/2019					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1178	273	1451
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	508	190	698
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	0	118
Razem studentów			1804	463	2267

Studenci w roku akademickim 2019/2020					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1187	239	1426
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	647	198	845
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	0	118
Razem studentów			1952	437	2389

Studenci w roku akademickim 2020/2021					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1209	247	1456
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	488	204	692
2.1	Lekarsko- Dentystyczny w języku angielskim	jednolite magisterskie	77	0	77
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	127	0	127
Razem studentów			1901	451	2352

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

Politechnika Śląska,

Wydział Organizacji i Zarządzania,
ul. Franklina Roosevelta 26, 41-800 Zabrze,

W 2020 r. Wydział Organizacji i Zarządzania (OiZ) realizował kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:

- Administracja: studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia licencjackie,
- Logistyka: studia stacjonarne i niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie,
- Analityka biznesowa: studia stacjonarne I stopnia licencjackie,
- Socjologia – studia stacjonarne I i II stopnia,
- Zarządzanie: studia stacjonarne i `niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie,
- Zarzadzanie i Inżynieria Produkcji: studia stacjonarne i niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie,
- Zarządzanie projektami: studia stacjonarne I stopnia inżynierskie i niestacjonarne II stopnia magisterskie.

Fotografia. Wydział Organizacji i Zarządzania, Politechniki Śląskiej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 26

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Liczba studentów w roku akademickim 2019/2020 na wszystkich kierunkach kształcenia wynosiła ogółem 1998 osób, w tym na studiach I stopnia 1392, a II stopnia 713 studentów. Największym zainteresowaniem podczas roku akademickiego 2019/2020 wśród studentów cieszył się niezmiennie kierunek Logistyka – 750 osób, a najmniej, bo w sumie 70 osób studiowało na kierunku Socjologia. Liczba studentów zamieszkałych w Zabrzu wynosiła 373 osoby w latach 2019/2020. Na Wydziale w roku akademickim 2019/2020 pracowało łącznie 134 nauczycieli akademickich. Liczba absolwentów roku 2019/2020 na Wydziale Organizacji i Zarządzania wyniosła 875 osób.
Ogółem na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2020/2021 kształciło się 2025 osób w tym na studiach I stopnia 1410, II stopnia 591 i III stopnia 24 studentów. Zajęcia odbywały się w Zabrzu. Wydział uzyskał akredytacje Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunkach logistyka, zarządzanie i inżynieria produkcji, socjologia i administracja. Łącznie w roku akademickim 2020/2021 na poszczególnych kierunkach kształciła się następująca liczba studentów:

- 215 osób na kierunku Analityka Biznesowa,
- 675 osób na kierunku Logistyka,
- 71 osób na kierunku Socjologia,
- 398 osób na kierunku Zarządzanie,
- 320 osób na kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji,
- 208 osób na kierunku Zarządzanie Projektami.

Łącznie na Wydziale Organizacji i Zarządzania na studiach III stopnia kształciły się 24 osoby w tym 18 osób na studiach stacjonarnych i 6 osób na studiach niestacjonarnych. Największym zainteresowaniem podczas roku akademickiego 2020/2021 cieszył się niezmiennie kierunek Logistyka - 675 studentów, a najmniejszym Socjologia, którą wybrało 71 osób.

W odniesieniu do Kierunku Administracja Rada Wydziału Organizacji i Zarządzania podjęła uchwałę o jego wygaszeniu i nieprowadzeniu naboru studentów od roku akademickiego 2018-2019.

Tabela. Liczba studentów Wydziału i Organizacji i Zarządzania w Zabrzu, Politechniki Śląskiej latach 2016-2021

Liczba studentów Wydziału i Organizacji i Zarządzania w Zabrzu, Politechniki Śląskiej						
Studenci w roku akademickim 2016/2017						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	97	121	-	258	476
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	154	61	177	152	544
3.	Logistyka	302	36	184	81	603
4.	Administracja	177	-	129	-	306
5.	Socjologia	55	62	-	-	117
Razem studentów:		785	280	490	491	2046
Studenci w roku akademickim 2017/2018						

Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	140	102	47	157	446
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	135	56	198	126	515
3.	Logistyka	361	70	223	104	758
4.	Administracja	175	-	118	-	293
5.	Socjologia	14	38	-	-	52
6.	Zarządzanie projektami	36	-	-	47	83
7.	Analityka biznesowa	36	-	-	-	36
Razem studentów:		897	266	586	434	2183

Studenci w roku akademickim 2018/2019

Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	137	57	44	87	325
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	112	26	126	64	328
3.	Logistyka	392	79	178	78	727
4.	Administracja	111	-	64	-	175
5.	Socjologia	49	38	-	-	87
6.	Zarządzanie projektami	43	-	-	68	111
7.	Analityka biznesowa	78	-	-	-	78
Razem studentów:		922	200	412	297	1831

Studenci w roku akademickim 2019/2020

Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	199	57	61	87	404
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	128	74	108	96	406
3.	Logistyka	388	102	161	99	750
4.	Administracja	59	-	33	-	92
5.	Socjologia	47	23	-	-	70
6.	Zarządzanie projektami	71	-	-	68	139
7.	Analityka biznesowa	137	-	-	-	137
Razem studentów:		1029	256	363	350	1998

Studenci w roku akademickim 2020/2021

Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	190	93	65	61	409
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	121	101	91	83	396
3.	Logistyka	415	44	150	93	702
4.	Socjologia	56	15	-	-	71
5.	Zarządzanie projektami	107	42	-	59	208
6.	Analityka biznesowa	201	-	14	-	215
Razem studentów:		1090	295	320	296	2001

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Politechniki Śląskiej

Umiędzynarodowienie działalności Wydziału Organizacji i Zarządzania

Na Wydziale Organizacji i Zarządzania prowadzone są studia w języku angielskim na następujących kierunkach (114 studentów):

- logistyka – studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia (łącznie 27 studentów),
- zarządzanie – studia stacjonarne II stopnia (11 studentów),
- zarządzanie i inżynieria produkcji – studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia, a także studia stacjonarne II stopnia (łącznie 76 studentów).

Tabela. Absolwenci Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Zabrzu

Absolwenci Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Zabrzu					
Lp.	Kierunek	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
1.	Zarządzanie	145	143	93	117
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	140	129	118	127
3.	Logistyka	171	168	147	249
4.	Administracja	91	59	78	109
5.	Socjologia	43	15	19	11
6.	Zarządzanie Projektami	-	-	32	35
7.	Analityka biznesowa	-	-	-	27
SUMA:		590	514	487	675

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych z Politechniki Śląskiej

Politechnika Śląska

Wydział Inżynierii Biomedycznej,
ul. Roosevelta 40,

Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej mieści się w zabrzańskim kampusie uczelni, przy ul. Roosevelta 40-40a. Wydział ściśle współpracuje z zabrzańskimi ośrodkami działającymi na polu inżynierii biomedycznej. Na Wydziale Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu działają cztery katedry:

- Katedra Informatyki i Aparatury Medycznej,
- Katedra Biomateriałów i Inżynierii Wyrobów Medycznych,
- Katedra Biomechatroniki,
- Katedra Biosensorów i Przetwarzania Sygnałów Biomedycznych

W roku akademickim 2019/2020 na Wydziale Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu studiowało 358 osób, a w roku akademickim 2020/2021 było to 388 studentów. Zajęcia poprowadziło 67 nauczycieli akademickich. Liczba studentów Wydziału, będących mieszkańcami Zabrza kształtowała się na poziomie 72 osób w 2019 r. i odpowiednio 34 osób w roku 2020.

W roku akademickim 2020/2021 na Wydziale Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu studia rozpoczęło 180 nowych studentów.

Tabela. Wykaz liczby studentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej

Wykaz liczby studentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej		
Kierunki kształcenia Wydziału	Tryb studiów	Liczba osób
Inżynieria Biomedyczna	stacjonarne	I stopnia
Liczba studentów ogółem w roku akademickim	2019/2020	334
	2020/2021	346
Liczba nowych studentów I i II stopnia	2020/2021	157
Biomedical Engineering	stacjonarne	I stopnia
Liczba studentów ogółem w roku akademickim	2019/2020	24
	2020/2021	42
Liczba nowych studentów	2020/2021	23

Łączna liczba studentów Wydział Inżynierii Biomedycznej	2019/2020	358
	2020/2021	388
Liczba absolwentów	2019/2020	143
Liczba nauczycieli akademickich Wydziału	2019/2020	49
	2020/2021	67
Liczby studentów, będących mieszkańcami Zabrza (miejsce zamieszkania lub zameldowania Zabrze)	2019/2020	72
	2020/2021	34

Źródło: Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej

Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach

Wydział Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi
ul. Park Hutniczy 3-5,

Wyższa Szkoła Techniczna otworzyła w Zabrzu w 2018 r. nowy Wydział - Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi. Kierunki kształcenia Wydziału Nauk Medycznych: w podziale na formy studiów, stopnie studiów:

- Kierunek Lekarski: studia stacjonarne i niestacjonarne, jednolite magisterskie, 6 letnie,
- Kierunek Pielęgniarstwo: studia niestacjonarne, pierwszego stopnia (licencjackie), 3 letnie,
- Studia podyplomowe: kierunek: medycyna estetyczna, niestacjonarne, 2 semestralne.

Nabór w roku akademickim 2020/2021:

- Kierunek lekarski, stacjonarne, jednolite magisterskie – 94 osoby
- Kierunek lekarski, niestacjonarne, jednolite magisterskie – 25 osób
- Kierunek pielęgniarstwo, niestacjonarne, studia pierwszego stopnia – 110 osób
- Medycyna estetyczna, studia podyplomowe, niestacjonarne, dwu semestralne – 15 osób

Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2019/2020 wynosiła 210 osób, w tym 140 studentów na Kierunku Lekarskim, 61 studentów na Kierunku Pielęgniarstwo oraz 9 osób uczęszczających na studia podyplomowe - medycyna estetyczna. Natomiast w roku akademickim 2020/2021 na uczelni studiowało 372 osoby, w tym Kierunek Lekarski 215, Kierunek Pielęgniarstwo – 142, a medycynę estetyczną 15 osób. W roku akademickim 2019/2020 zajęcia prowadzone były przez 60 nauczycieli akademickich, a następnym roku wzrosła do 120 wykładowców. W roku akademickim 2020/2021 naukę na Wydziale Nauk Medycznych WST rozpoczęło 244 nowych studentów. Liczba studentów uczelni będących mieszkańcami Zabrza wynosiła 30 osób w 2020 r.

Liczba studentów Wydziału Nauk Medycznych WST z podziałem na rodzaj i kierunek kształcenia w roku akademickim 2020/2021:

- Lekarski stacjonarne, jednolite magisterskie, I rok – 77 osoby
- Lekarski niestacjonarne, jednolite magisterskie, I rok – 17 osób
- Lekarski stacjonarne, jednolite magisterskie, II rok – 62 osoby
- Lekarski niestacjonarne, jednolite magisterskie, II rok – 4 osoby
- Lekarski stacjonarne, jednolite magisterskie, III rok – 55 osób
- Pielęgniarstwo, niestacjonarne, pierwszego stopnia I rok – 86 osób
- Pielęgniarstwo, niestacjonarne, pierwszego stopnia II rok – 56 osób
- Medycyna estetyczna, studia podyplomowe – 15 osób

Tabela. Wykaz liczby studentów, wykładowców i absolwentów Wydziału Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Technicznej

Wykaz liczby studentów, wykładowców i absolwentów Wydziału Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Technicznej w latach 2018-2021				
Lp.	liczba studentów	2018/2019	2019/2020	2020/2021
1.	Łączna liczba studentów, w tym:	61	210	372
2.	Kierunek Lekarski	53	140	215
3.	Kierunek Pielęgniarstwo	-	61	142
4.	Kierunek medycyna estetyczna	8	9	15
5.	Absolwenci	8	9	-
6.	Wykładowcy	6	60	120

Źródło: Wydziału Nauk Medycznych Wyższej Szkoły Technicznej

W roku akademickim 2019/2020 w Zabrzu studiowało łącznie 4 955 osób, w tym ok. 600 studentów zamieszkałych w naszym mieście. Zajęcia prowadzone były przez 691 nauczycieli akademickich. Natomiast w roku akademickim 2020/2021 w Zabrzu studiowało blisko 200 osób więcej, tj. 5137 studentów, w tym ok. 500 studentów zamieszkałych w Zabrzu. Zajęcia prowadzone były przez 783 wykładowców. W 2020 r. w Zabrzu było ponad 1200 absolwentów.

Tabela. Wykaz liczby studentów, wykładowców i absolwentów zabrzańskich uczelni w latach 2019 - 2020

Wykaz liczby studentów, wykładowców i absolwentów zabrzańskich uczelni w latach 2019 - 2020					
Lp.	nazwa uczelni - nazwa wydziału	liczba studentów	liczba absolwentów	liczba wykładowców akademickich	liczba studentów zamieszkałych w Zabrzu
2019					
1	Śląski Uniwersytet Medyczny - Wydział Nauk Medycznych	2389	362	448	146
2	Politechnika Śląska -Wydział Organizacji i Zarządzania	1998	487	134	373
3	Politechnika Śląska - Wydział Inżynierii Biomedycznej	358	67	49	72
4	Wyższa Szkoła Techniczna – Wydział Nauk Medycznych	210	8	60	8
Razem:		4955	924	691	599

2020					
1	Śląski Uniwersytet Medyczny - Wydział Nauk Medycznych	2352	383	465	222
2	Politechnika Śląska -Wydział Organizacji i Zarządzania	2025	675	131	241
3	Politechnika Śląska - Wydział Inżynierii Biomedycznej	388	143	67	34
4	Wyższa Szkoła Techniczna – Wydział Nauk Medycznych	372	9	120	30
Razem:		5137	1 210	783	527

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Centrum Symulacji Medycznej ŚUM

Śląski Uniwersytet Medyczny to uczelnia wyróżniająca się nowoczesnym potencjałem badawczym, naukowym i dydaktycznym, stanowiąca rozpoznawalny symbol Zabrza i Śląska na medycznej mapie Polski, Europy i świata. Dzięki współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Zabrzu zrealizowanych zostało wiele cennych inicjatyw, w tym za kwotę 35 mln zł sztandarowy projekt nowoczesnego Centrum Symulacji Medycznej przy ul. Dworcowej. Od 2018 roku studenci mogą tam nabywać nowe umiejętności dzięki wysokospecjalistycznemu sprzętowi do nauki. Innowacyjne Centrum Symulacji Medycznej powstało w ramach projektu finansowanego z programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (POWER). Dofinansowanie z UE wyniosło niemal 23 mln zł z przeznaczeniem na Centra Symulacji Medycznej w Zabrzu i Katowicach. Montaż finansowy uzupełniły środki z Ministerstwa Zdrowia, uczelni, Miasta Zabrze oraz WFOŚiGW w Katowicach.

Fotografia. Centrum Symulacji Medycznej ŚUM, pl. Dworcowy

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu

W ramach współpracy z Politechniką Śląską, Miasto przekazało w 2018 roku nieruchomość zlokalizowaną przy ul. Roosevelta 40 z przeznaczeniem na realizację inwestycji naukowo-badawczej Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. W 2020 roku nastąpiło rozpoczęcie budowy Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu „Assist Med. Sport Silesia" wraz z aulą wykładową. Ten wyjątkowy projekt jest ważny nie tylko dla Politechniki Śląskiej i Miasta Zabrze, ale także dla Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz całego województwa śląskiego. ŚCIWMiS powstaje w kampusie Politechniki Śląskiej, na gruntach przekazanych przez władze Miasta Zabrze przy ulicy Roosevelta.

Wartość umowy opiewa na kwotę blisko 40 mln zł. Inwestycja jest częścią zaliczonego do kluczowych w regionie, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 projektu, realizowanego przez Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śl. Całość budżetu projektu, grunty, inwestycja budowlana oraz wyposażenie nowoczesnych laboratoriów wynosi ponad 100 mln zł. Część kosztów pokrywa Politechnika Śląska. Projekt realizowany jest wspólnie ze światowym liderem technologii medycznych – firmą Philips Healthcare, której wkład finansowy wynosi blisko 20 mln zł.

Celem projektu jest stworzenie unikalnego zespołu wysokospecjalistycznych laboratoriów badawczo-technologicznych, dedykowanych wpieraniu firm działających w obszarze wdrażania wyrobów oraz technologii medycznych. Zasadniczym celem projektu jest opracowanie nowoczesnych technologii oraz wyrobów medycznych, wpisujących się w aktualne zagadnienia zdrowotne stanowiące odpowiedź na wyzwania współczesnej medycyny w obszarze starzejącego się społeczeństwa oraz wdrażania rozwiązań z zakresu medycyny spersonalizowanej. Realizacja projektu wpłynie również na wzrost konkurencyjności firm z szeroko rozumianej branży inżynierii biomedycznej i pozwoli na ich uczestnictwo m.in. w europejskich i światowych platformach technologicznych, tworząc szanse na skuteczne wykorzystanie możliwości jakie niesie międzynarodowa kooperacja.
Mimo pandemii prace budowlane przy ul. Roosevelta nieprzerwanie posuwają się do przodu i już w październiku 2021 r. możemy się spodziewać zakończenia tej inwestycji.

Rysunek. Wizualizacja nowego centrum badawczo-rozwojowego Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu przy ul. Roosevelta

Źródło: https://startupzabrze.pl/

Rysunek. Wizualizacja nowego centrum badawczo-rozwojowego Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu przy ul. Roosevelta

Źródło: https://startupzabrze.pl/

Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy w Zabrzu

Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy zainaugurował swoją działalność 23 marca 2019 roku. Projekt ten stanowi wspólne przedsięwzięcie Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Wyższej Szkoły Technicznej. Zajęcia dla dzieci odbywały się w soboty w budynku Wyższej Szkoły Technicznej mieszczącym się w Parku Hutniczym 3-5 w Zabrzu. Na realizację tego zadania Urząd Miejski w Zabrzu oraz WST pozyskały dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Udział w zajęciach był bezpłatny. Studentami były dzieci i młodzież, mieszkańcy Zabrza, w wieku 7-17 lat. W ramach Uniwersytetu Dziecięco-Młodzieżowego WST zajęcia zostały zorganizowane w różnych grupach wiekowych. Dla dzieci w wieku 7-10 lat i 11-14 lat przygotowano zajęcia artystyczne, komputerowe, robotykę, język angielski Z kolei dla młodzieży 15-17 lat przygotowano zajęcia z języka angielskiego, języka polskiego, matematykę. Zajęcia miały na celu pomoc w rozwijaniu 3 rodzajów kompetencji: językowych, informatyczno-technicznych oraz osobistych. Kwota projektu wyniosła blisko 1 mln zł w tym pozyskane dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w kwocie 967 tys. zł.
W styczniu 2020 r. odbyło się uroczyste zakończenie I edycji Uniwersytetu Dziecięco - Młodzieżowego WST w Zabrzu.

Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej

Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM jest instytutem badawczym z siedzibą w Zabrzu. Jego działalność statutowa obejmuje prowadzenie prac badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych w dziedzinie techniki medycznej. W zakresie swojej działalności Instytut posiada już 50-letnią tradycję. W 2019 roku zabrzański Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM na mocy Ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz.U. z 2019 r. poz. 534) został do niej włączony. Sieć Badawcza Łukasiewicz to trzecia największa organizacja zajmująca się badaniami i rozwojem w Europie. Tworzy ją 38 instytutów badawczych, zlokalizowanych w całej Polsce. Sieć Badawcza Łukasiewicz dysponuje ogromnym potencjałem, ośmioma tysiącami wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz ma ponad 1,3 mld zł przychodów generowanych ze sprzedaży technologii, produktów i usług. Udział w sieci zwiększa szanse instytutów badawczych na międzynarodowe granty i pozyskiwanie partnerów gospodarczych. Łukasiewicz dysponuje wartym miliardy złotych najnowocześniejszym w kraju zapleczem badawczym, którego budowa przekracza możliwości finansowe większości firm. Zatrudnia kadry, którymi na co dzień nie dysponuje znacząca część

krajowego biznesu. Łukasiewicz otwiera się na współpracę z tymi, dla których budowa własnych ośrodków badawczych jest nierealna lub nieopłacalna. Wspierając biznes i polskie instytuty badawcze. Sieć Łuksiewicz docelowo będzie przyczyniać się do rozwoju gospodarczego kraju, generowania nowych miejsc pracy i budowania prestiżu Polski na arenie międzynarodowej. Ponadto polskie uczelnie mają szansę pozyskać solidnego partnera, a instytucje państwowe silne zaplecze eksperckie, niezbędne do realizacji polityki rozwoju kraju.

Instytuty ŁUKASIEWICZA, w tym ITAM aktywnie włączyły się w walkę ze skutkami pandemii COVID-19. Działania te realizowane są pod wspólnym szyldem #TarczaNaukowa. Na różnym etapie zaawansowania znajduje się kilkanaście projektów naukowo-badawczych i inżynierskich.

Fotografia. Siedziba Instytutu Techniki i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrzu przy ul. Roosevelta 118

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Łukasiewicz – Instytut Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrzu rozpoczął produkcję urządzenia Ventil. Wynalazek umożliwiający niezależną wentylację dwóch pacjentów za pomocą jednego respiratora. Po pomyślnym przejściu procesu certyfikacji, w maju 2020 r. możliwe było wprowadzenie innowacyjnego urządzenia na rynek. Aparaty Ventil mogą być użyte jako urządzenia do niezależnej wentylacji dwóch pacjentów podłączonych jednego respiratora. To właśnie zastosowanie jest szczególnie istotne w obecnej sytuacji epidemicznej. Korzystając z urządzenia można podłączyć dwóch pacjentów, którzy będą używali jednego respiratora z możliwością niezależnej regulacji podstawowych parametrów procesu wentylacji mechanicznej dla obu pacjentów. Wynalazek opracowali naukowcy z Instytutu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. M. Nałęcza PAN. Projekt finansowany był przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Miasto Zabrze dokonało zakupu dwóch innowacyjnych aparatów VENTIL – urządzeń pozwalających na wentylację dwóch pacjentów za pomocą jednego respiratora. Sprzęt został przekazany Szpitalowi Miejskiemu w Zabrzu.

Aparat Ventil współpracuje z respiratorem z możliwością wykorzystania w dwóch zastosowaniach. Zgodnie z pierwotnymi założeniami zespołu IBIB PAN urządzenie przeznaczone jest do niezależnej wentylacji obu płuc pacjenta będącego w stanie ostrej niewydolności oddechowej.

Fotografia. Aparat Ventil – wyprodukowany przez Ł-ITAM

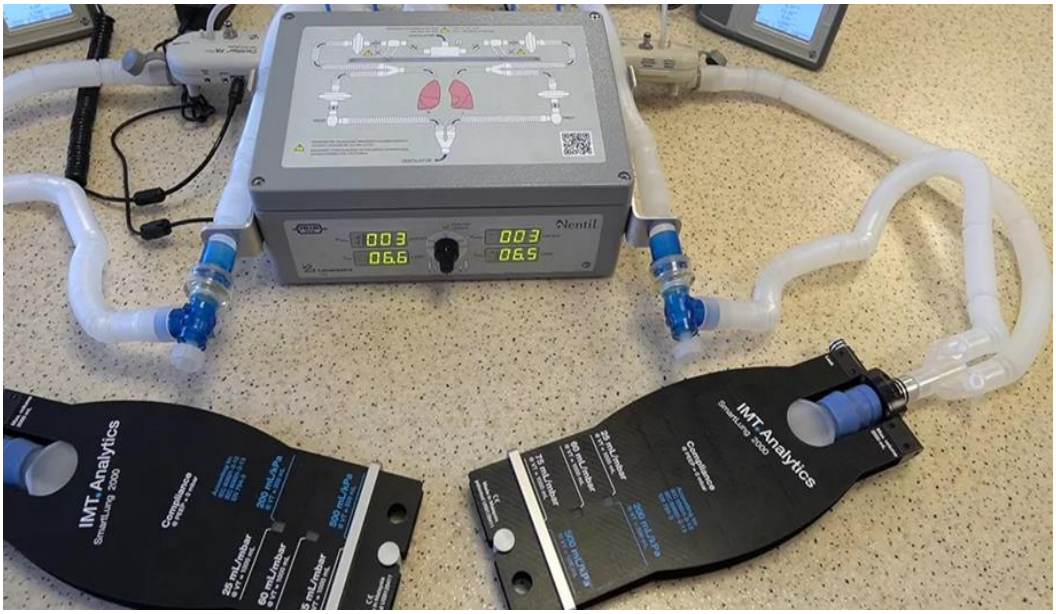

Źródło: https://miastozabrze.pl/

CH. Cele Horyzontalne

W Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 sformułowano dodatkowo cele horyzontalne – definiujące stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny wiąże się z zakresem tematycznym wszystkich priorytetów rozwoju miasta. Zdefiniowane zostały cztery cele horyzontalne odnoszące się do tak niezwykle ważnych dla mieszkańców zagadnień jak rodzina, rewitalizacja, rozwiązania smart w ujęciu inteligentnego miasta czy promocja Zabrza. Lista celów horyzontalnych jest następująca:

CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny

CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city

CH 3. Rewitalizacja miasta

CH 4. Skuteczne promowanie miasta

W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze realizujące Strategię Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Cele horyzontalne. Szczegółowe informacje na temat ich realizacji w 2020 r. znajdują się w rozdziale II.

Tabela. Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Celów Horyzontalnych w 2020 roku

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w ramach Celów Horyzontalnych w 2020 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze
3	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju
4	Program Aktywności Lokalnej w ramach RPO 2014-2020
5	Program „Rodzina na 5+”
6	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020
7	Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej
8	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności

9	Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2018-2020
10	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
11	Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu
12	Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030
13	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
14	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWiK)
15	Plan Rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)
16	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
17	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 (LPROM)

Źródło: opracowanie własne Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach celów horyzontalnych:

TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU RODZINY (CEL HORYZONTALNY CH 1)

W informacjach o realizacji poszczególnych priorytetów Strategii Rozwoju Miasta szczegółowo opisano działania, które bezpośrednio wpływają na polepszające się warunki życia i rozwoju rodziny. W tym miejscu zasygnalizowano najistotniejsze. Polityka prorodzinna Zabrza realizowana jest w wielu obszarach najważniejsze to: rynek pracy, gospodarka mieszkaniowa, zapewnienie miejsc w żłobkach i przedszkolach, opieka zdrowotna, opieka społeczna, sport i rekreacja, kultura, środowisko, komunikacja i transport oraz tak ważne dla mieszkańców bezpieczeństwo. Większość działań miasta skierowanych na polepszenie jakości życia mieszkańców jest działaniami na rzecz rodziny i jej członków, zarówno tych najmłodszych jak i tych najstarszych.

Miejsca pracy to dochód dla członków zabrzańskich rodzin. Stąd działania miasta nakierowane są na zapewnienie jak najlepszych warunków do ich powstawania. Zabrze staje się coraz bardziej atrakcyjne pod względem gospodarczym. Na terenie miasta rozwija się przedsiębiorczość, przybywa mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które wypełniają tkankę gospodarczą miasta. Obecnie najbardziej dynamicznie rozwijający się obszar gospodarczy w którym tworzone są nowe miejsca pracy w Zabrzu to tereny Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego to ważny element miejskiej polityki prorodzinnej. Miasto wspiera działania podejmowane przez inwestorów prywatnych, publicznych i społecznych. W ramach publicznego budownictwa mieszkaniowego oddano przed rokiem osiedle przy ul. Trocera (6 wielorodzinnych budynków – 75 mieszkań), a osiedle przy ul. Żywieckiej w dzielnicy Kończyce jest konsekwentnie rozbudowywane. To przedsięwzięcie obejmuje 12 budynków mieszkalnych. Na koniec 2020 roku oddano mieszkańcom 7 domów, w których znajduje się 90 mieszkań. W kolejnych latach realizowane będą nowe inwestycje mieszkaniowe spółki miejskiej ZBM-TBS przy ulicy Żeromskiego i Niepokólczyckiego. Prywatni inwestorzy realizują budownictwo mieszkaniowe m.in. w „Słonecznej Dolinie" a firma deweloperska realizuje wielorodzinne budynki w „Zielonej dolinie" w Mikulczycach. W 2020 roku zakończono pierwszy etap oddając do użytkowania 4 budynki wielorodzinne z ponad 100 mieszkaniami. Miasto aktywnie uczestniczy w powiększaniu liczby nowych mieszkań jednocześnie podnosi regularnie standard budynków mieszkalnych już istniejących.

Ważną dziedziną gospodarki dla mieszkańców Zabrza jest opieka medyczna. W mieście działa duża ilość renomowanych w kraju i za granicą instytucji ochrony zdrowia takich jak: Śląskie Centrum Chorób Serca, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Szpital Miejski w Zabrzu, w którego obrębie funkcjonuje nowoczesne Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka oraz nowy Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów. Rok 2020 przyniósł pandemię COVID-19, która dodatkowo pokazała jak ważna jest opieka zdrowotna i jak trafnym jest mocne wspieranie przez Zabrze tej branży. W roku 2020 roku intensywne prace budowlane prowadziło Śląskie Centrum Chorób Serca w związku z budową Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi.

W celu usprawnienia komunikacji i podniesienia jakości obsługi pasażerów pozyskano środki na projektu budowy centrum przesiadkowego przy ul. Goethego oraz centrum przesiadkowego w dzielnicy Rokitnica. Planowana wartość inwestycji to ok. 100 mln zł. Zabrze podejmuje działania związane z modernizacją ekologicznej formy transportu publicznego jakim jest tramwaj. Metropolitalna integracja taryfowa, pozwala zabrzańskim rodzinom na swobodne przemieszczanie się po obszarze Metropolii. Dla mieszkańców Zabrza dostępny jest również bezpośredni autobus na lotnisko w Katowicach-Pyrzowicach. W 2020 roku trwały przygotowania do optymalizacji transportu publicznego na terenie GZM a w wyniku prac powstała koncepcja sieci przyspieszonych autobusów Metropolitalnych, które zostaną uruchomione w 2021 roku.

Innym przykładem konsekwentnych i owocnych działań realizowanych w Zabrzu od kilkunastu lat jest budowa szlaku turystyki przemysłowej z którego chętnie korzystają zabrzańskie rodziny. Oddano dla zwiedzających między innymi Kopalnię Guido z poziomami 170, 320 i 355, Sztolnię Królowa Luiza a w strefie naziemnej Sztolni Królowa Luiza zlokalizowano Park 12C oraz Park Technik Wojskowej, Kompleks Sztolnia Królowa Luiza otrzymał wiele nagród m.in. nagrodę Europa Nostra czy nagrodę Polskiej Organizacji Turystycznej. W 2020 roku przygotowywano kolejną atrakcję – wieżę ciśnień przy ul. Zamoyskiego, której udostępnienie przewidziane jest na 2021 rok.

Nieodzownym i koniecznym warunkiem miejskiego życia dla obecnych i przyszłych pokoleń są działania w zakresie ochrony środowiska. W tym zakresie prowadzona jest kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz placówkami oświatowymi, z których korzystają zabrzańskie dzieci. W ostatniej dekadzie program ten objął prawie 180 budynków i kosztował pond 112 mln zł. Innym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w Mieście jest systematyczne przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego w tym zakresie rok 2020 obfitował w szereg inwestycji realizowanych przez ZPEC opisanych we wcześniejszej części niniejszego opracowania.

Działania środowiskowe to również dbałość o tereny zielone i zdegradowane, którym nadaje się funkcje rekreacyjne. Stopniowo odbywa się porządkowanie przestrzeni miejskiej i zagospodarowywanie terenów zielonych, z których korzystają zabrzańskie rodziny. Miasto posiada 8 parków o łącznej powierzchni prawie 45 ha oraz Miejski Ogród Botaniczny. Realizowany od wielu lat jest również „Program Ograniczania Niskiej Emisji", w ramach którego mieszkańcy Zabrza mogą uzyskać dofinansowanie do 80% kosztów wymiany źródeł ciepła.

Bezpieczeństwo mieszkańców jest jednym z priorytetów, w ramach którego Miasto ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji, Strażą Pożarną oraz Strażą Miejską, wspomagając ich działania. Dla wzmocnienia bezpieczeństwa mieszkańców prowadzony jest całodobowy monitoring wizyjny miasta.

Zdrowy tryb życia to bardzo ważny obszar dla polityki prorodzinnej. Zabrzańskie rodziny mają możliwość uprawiania sportu zorganizowanego w licznych klubach sportowych oraz indywidualnego z wykorzystaniem bogatej infrastruktury - stadionów, boisk, hal sportowych i sal gimnastycznych, siłowni i klubów fitness. Do najważniejszych zabrzańskich obiektów sportowych i rekreacyjnych należą Arena Zabrze – nowoczesny stadion piłkarski, Hala Widowiskowo-Sportowa MOSiR, Hala Sportowa Pogoń, Kąpielisko Leśne, Zabrzański Kompleks Rekreacji obejmujący dwa baseny kryte i strefę SPA oraz Miejski Ogród Botaniczny. W 2020 roku dołączyła do nich jedna z dwóch najnowocześniejszych w Polsce sal gimnastycznych, którą miasto wybudowało przy ul. Płaskowickiej.

Zabrze ma także wiele do zaoferowania swoim mieszkańcom w obszarze kultury. Jest ono siedzibą instytucji kultury, takich jak Dom Muzyki i Tańca, Filharmonia Zabrzańska czy Teatr Nowy, które przyciągają swoją kompleksową ofertą wielu widzów. W 2020 roku z powodu pandemii Covid-19 wiele wydarzeń tych instytucji zostało przeniesionych do świata wirtualnego. Bogatą ofertę kulturalną miasta dopełniają Muzeum Miejskie, Miejski Ośrodek Kultury, dwa nowoczesne kinowe multipleksy, najstarsze na Śląsku Kino Roma oraz Niezależne Centrum Kultury Wiatrak. Od wielu lat Zabrze jest liderem Metropolitalnego Święta Rodziny, odbywającego się w wielu miastach górnośląskiej metropolii. Święto to promuje rodzinę jako podstawową komórkę życia społecznego.

W ramach kompleksowej polityki prorodzinnej, miasto organizuje dla najmłodszych miejsca w żłobkach – wszystkim zabrzańskim maluchom, dla których rodzice poszukiwali miejsca w roku 2020 zostały te miejsca zapewnione. Ich łączna liczba w żłobkach publicznych i niepublicznych wynosiła 972. W trakcie roku przybyło 40 miejsc w zrewitalizowanym budynku przy ul. Niedziałkowskiego, który stanowi filię żłobka miejskiego.

W roku 2020 powstało Centrum Usług Społecznych w zrewitalizowanym za kwotę 7,9 mln. zł budynku dawnej gazowni przy ul. Stalmacha. Kwota dofinansowania uzyskana przez miasto ze środków UE wyniosła 7,5 mln. zł co stanowi 95% kosztów inwestycji. Celem projektu było stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu. Kompleksowa oferta wsparcia w uruchomionym centrum obejmować będzie: wsparcie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami (klub integracyjny, świetlica dziennego wsparcia), Zespół Pieczy Zastępczej, Program Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Zandka oraz punkt porad prawnych.

W Mieście funkcjonują trzy domy pomocy społecznej, gdzie z opieki korzysta 393 osoby. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi 5 świetlic środowiskowych, w których z opieki i wychowania korzystało 98 dzieci. Ośrodek wypłaca też zasiłki okresowe, stałe, finansuje posiłki dla potrzebujących i opłaty za pobyt w DPS-ach. Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych wydaje decyzje i przekazuje środki na dodatki mieszkaniowe oraz energetyczne prowadzi także realizację transferów z programu Rodzina 500+.

W ramach polityki prorodzinnej powstaje Centrum Rozwoju Rodziny. To projekt realizowany za kwotę 5,5 mln. zł a wartość dofinansowania wynosi 4,6 mln. zł. w budynku przy ul. Park Hutniczy 8 będą odbywać się m.in. warsztaty nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Celem centrum będzie także wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych lub niesamodzielnych (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika. W centrum działał będzie klub środowiskowy dla dzieci i młodzieży.

Aktywna polityka na rzecz rodzin

Tworzenie warunków rozwoju rodziny stanowi bardzo ważny aspekt polityki miasta. Działania prowadzone w 2020 ukierunkowane były na tworzenie warunków dogodnych dla rozwoju rodziny poprzez:

- Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny
- Inicjowanie i realizowanie projektów na rzecz trwałości rodzin
- Inicjowanie i realizowanie projektów wspierających rodziny, - karta dużej rodziny,
- Modernizowanie i budowa nowych żłobków na rzecz zwiększenia liczby miejsc

- Podejmowanie inicjatyw integrujących i utrwalających rodziny - Metropolitalne Święto Rodziny

Zadania w zakresie wspierania rodziny realizowane były w 2020 r. w następujących miejskich jednostkach organizacyjnych:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych,
- Centrum Rozwoju Rodziny,
- Żłobek Miejski,
- Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze

W 2020 r. prowadzone były następującej zadania z zakresu wychowania i zapewnienia opieki dzieciom:

- przebywającym w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych – od dnia 1 sierpnia zostało wyodrębnionych 10 Placówek ze struktur Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży oraz Domu Dziecka jako efekt realizacji zaleceń Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego mających na celu dostosowanie pod względem formalno-prawnym działalności zabrzańskich Placówek – ogółem na ten cel wydatkowano kwotę ponad 7,1 mln zł,
- w ramach pieczy zastępczej – pomoc dla 453 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz 306 dzieci przebywających w rodzinach naturalnych objętych pomocą asystenta rodziny (zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu) - na ten cel rozdysponowano kwotę w wysokości ponad 13,7 mln zł.

W 2020 r. w ramach działań związanych z szeroko rozumianą pomocą rodzinie przeznaczono środki na następujące zadania bieżące:

- pomoc państwa w wychowaniu dzieci – zadanie prowadzone przez jednostkę Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych, tzw. program „Rodzina 500+”, służący wsparciu dla rodziców oraz systemu pieczy zastępczej w wychowaniu dzieci. Program rozpoczął się w kwietniu 2016 roku. Świadczenia wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500+” i główne koszty związane z ich wypłatą oraz obsługą założone są do sfinansowania ze środków budżetu państwa – poniesione wydatki to kwota blisko 150 mln zł,
- świadczenia rodzinne – wydatkowanie środki to kwota blisko 50 mln zł,
- dobry start - wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny do ukończenia przez nich 20-tego roku życia – poniesiono wydatki w wysokości ponad 4,8 mln zł,
- zapewnienie opieki nad dzieckiem do lat 3 poprzez dofinansowanie przez Miasto Zabrze żłobków oraz klubów dziecięcych, działających na mocy ustawy o formach opieki nad dziećmi do lat trzech, jak również działanie Żłobka Miejskiego. Na ten cel przeznaczono w 2020 roku kwotę ponad 5,7 mln zł.

Ponadto Miasto otrzymało dodatkowe środki finansowe na realizację projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID – 19”, którego celem było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej. Pieniądze przeznaczone zostały na zakup wyposażenia na cele realizowania zadań w trybie zdalnej nauki (zakup laptopów, komputerów stacjonarnych, oprogramowania, sprzętu audiowizualnego oraz oprogramowania dla dzieci z niepełnosprawnością), zakup środków ochrony indywidualnej (maseczek,

rękawiczek, środków dezynfekcyjnych), zakup wyposażenia do organizacji miejsc kwarantanny/izolacji dla dzieci z pieczy zastępczej – poniesione wydatki to kwota 772,5 tys. zł.

Rodzina i jej funkcje- realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

W roku 2020 wpisano do aktów małżeństw 275 rozwodów oraz 3 separacje. 29 osób na 1000 mieszkańców skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej. Na 1000 mieszkańców przypadało 0,495 pracownika socjalnego. 612 dzieci wychowuje się poza rodziną, w tym 453 w rodzinach zastępczych i 159 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Zanotowano 1301 gospodarstw domowych zagrożonych ubóstwem. 98 rodzin skorzystało ze specjalnych form wsparcia tj. na przykład poradnictwa rodzinnego, czy terapii rodzinnej. 98 osób skorzystało z ośrodków wsparcia dla dzieci i rodzin. Miasto posiada 453 miejsc w rodzinnych formach opiekuńczo-wychowawczych (rodzinach zastępczych i placówkach rodzinnych). Wydano 71 postanowień Sądu Rodzinnego o pozbawieniu praw rodzicielskich. Umieszczono 453 dzieci w rodzinnych formach opiekuńczo-wychowawczych. 130 osoby zrealizowały kontrakty socjalne i poprawiły swoją sytuację społeczną. Zwiększyła się oferta miasta dotycząca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Otwarto nową filię Żłobka Miejskiego, powiększając ofertę o 40 miejsc, dzięki czemu na chwile obecną Żłobek Miejski może przyjąć już 205 dzieci. Funkcjonuje jeden Żłobek Miejski z dwiema Filiami oraz 16 żłobków niepublicznych. W drugiej połowie 2020 roku swoją działalność rozpoczęła nowa jednostka miejska Centrum Rozwoju Rodziny, która obejmie wsparciem indywidualnym oraz grupowym rodziny dostosowując metody wsparcia indywidualnie dla każdego potrzebującego. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, które powstało z połączenia Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży oraz Dom Dziecka sprawuje nadzór nad 10 placówkami, w których przebywa łącznie 110 dzieci wychowywanych poza rodziną.

Realizacja Programu Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej

Zespół świetlic środowiskowych działający w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2020 roku realizował Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej. Pomoc skierowana do rodzin rozbitych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w okresowym lub chronicznym kryzysie poprzez pracę z ich dziećmi w środowisku w ramach rówieśniczych grup korekcyjnych realizowana była w placówkach wsparcia dziennego poprzez szereg wszechstronnych działań. W ramach 5 placówek wsparcia dziennego objęto opieką i oddziaływaniem korekcyjnym 98 dzieci w wieku od 5 do 14 lat. Były to dzieci mające trudności oraz pochodzące z rodzin wieloproblemowych z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Dzieci miały stworzone plany pracy, które zawierają szczegółowy opis wszechstronnych oddziaływań na dziecko. Praca nastawiona była na: zaspokajanie potrzeb dzieci, pomoc w kryzysach rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych, osobistych, trening społeczny i zadaniowy, naukę samoobsługi, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, organizacja wyjazdów, dożywianie,
Realizowany był indywidualny plan korekcyjny dla każdego dziecka oraz plan pracy odpowiednio dostosowany do potrzeb grupy. Plan pracy przybierał postać różnych form zajęć, które min. pozwalają:

- zdobywać praktyczne umiejętności życiowe i społeczne,
- realizować zainteresowania,
- poszerzać ogólną wiedzę o otaczającym świecie,
- zdobywać umiejętności współdziałania w grupie (zajęcia terapeutyczne),

- poznawać siebie, swoje mocne i słabe strony, rozpoznawać, nazywać i wyrażać emocje oraz radzić sobie w sytuacjach trudnych (zajęcia i rozmowy indywidualne, zajęcia socjoterapeutyczne, dogoterapia),
- zajęcia edukacyjne- wyrównujące braki szkolne, ale również dla dzieci przedszkolnych przygotowujące do równego startu z rówieśnikami w szkole,
- pracę społecznością korekcyjną

Priorytetem w pracy z dzieckiem był również stały i systematyczny kontakt z rodziną, szkołą/przedszkolem a także innymi instytucjami, które pomagają w korekcji dysfunkcji u dzieci. Duży nacisk kładziony był na współpracę z asystentami rodzin oraz pracownikami środowiskowymi.

W ramach pracy z rodziną pracownicy świetlic pomagali również w zakresie: pracy socjalnej, wsparcia rodziny w rozwiązywaniu jej życiowych problemów, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, neutralizowaniu patogennych oddziaływań rodziców na dziecko, odbudowywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,

Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrzu

Celem projektu jest stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu poprzez przebudowę budynku znajdującego się przy ul. Park Hutniczy 8 na potrzeby utworzenia Centrum Rozwoju Rodziny. Kompleksowa oferta wsparcia obejmować będzie utworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działalności z zakresu kompleksowego wspierania rodziny w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych takich jak warsztaty, indywidualne poradnictwo, usługi asystenckie. Całkowita wartość projektu to ok. 5,5 mln zł, z czego 4,6 mln zł stanowi pozyskane dofinansowanie z UE. Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na początek 2021 roku.

Fotografia. Siedziba Centrum Rozwoju Rodziny przy ul. Park Hutniczy 8

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

W Centrum Rozwoju Rodziny prowadzone będą następujące rodzaje działań:

- Wsparcie grupowe dla rodzin: m.in. grupy samopomocowe, warsztaty, gdzie będzie można nabyć wiedzę nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Zostanie wzmocniona motywacja, poczucie własnej wartości oraz funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.
- Wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika.
- Klub środowiskowy dla dzieci i młodzieży.

Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrza

Miasto w 2020 r. pozyskało dofinansowanie do realizacji projektu „Działamy-zmieniamy. Centrum Rozwoju Rodziny" w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Celem projektu jest wzrost dostępności i jakości usług społecznych w Zabrzu. Działania kierowane są do osób wykluczonych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i ich otoczenia, rodzin, rodzin/kandydatów na rodziny zastępcze. Projekt realizowany jest od 01.01.2020 do 31.03.2023 r.
W ramach Centrum Wsparcia Rodziny przewidziano pracę z dziećmi i młodzieżą w świetlicach środowiskowych, asystenturę rodzinną, centrum pieczy zastępczej, klub seniora, usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami, uruchomienie punktu koordynacji wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Projekt jest skierowany do mieszkańców Zabrza zamieszkujących na terenach objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich. Efektem realizowanego projektu ma być osiągnięcie następujących wskaźników:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie – 300 osób, w tym 195 kobiet i 105 mężczyzn.
- Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 132

Ponadto w efekcie podjętych działań nastąpi polepszenie funkcjonowania w zakresie relacji społecznych wśród 50 dzieci uczęszczających do świetlic środowiskowych, 165 osób objętych wsparciem asystentów rodzin, podniesienie kompetencji wychowawczych wśród istniejących rodzin zastępczych, pozyskanie nowych rodzin niezawodowych jak również wsparcie 25 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych. Prowadzone działania mają również na celu wsparcie co najmniej 30 osób starszych, niesamodzielnych min. w zakresie wyrównywania kompetencji cyfrowych oraz wyrównanie szans społecznych 30 uczestników będących osobami z niepełnosprawnością.
Całkowita wartość projektu wyniesie 3,2 mln zł z czego ponad 3 mln zł to dofinansowanie ze środków unijnych, a także środki budżetu państwa.

Realizowanie projektów wspierających rodziny – Program „Rodzina na 5+”

Od stycznia 2012 roku realizowany jest w Zabrzu program dla rodzin wielodzietnych „Rodzina na 5+”. Osobami mogącymi wziąć udział w Programie są członkowie rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci) i rodzin zastępczych oraz podopieczni zabrzańskich całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, zamieszkujący na terenie Miasta Zabrze. Celem Programu ”Rodzina na 5+” jest zwiększenie dostępności do dóbr kultury, imprez sportowych, rekreacji oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb konsumpcyjnych, poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych. Od początku realizacji programu do dnia 31 grudnia 2020 roku przystąpiło 1 648 rodzin. Na dzień 31.12.2020 roku jest podpisanych 69 porozumień z partnerami Programu. W 2020 roku na realizację uchwalonego Programu „Rodzina na 5+” w Mieście Zabrze przeznaczono środki w wysokości 20 tys. zł. W roku 2020 przystąpiło do programu „Rodzina na 5+” 77 rodzin, wydano 397 kart dla ich członków.

Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Od 16 czerwca 2014 roku każda rodzina z co najmniej trójką dzieci może złożyć wniosek o wydanie karty. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest dożywotnio, dzieciom do ukończenia 18 lat lub 25 lat w przypadku kontynuowania nauki. Na początku 2018 roku Karta Dużej Rodziny uzyskała nową formę dokumentu elektronicznego. Karta Dużej Rodziny w formie elektronicznej ma wiele zalet – uzyskuje się ją szybciej, nie ma konieczności noszenia plastikowych kart, wystarczy, że jedna osoba na swoim telefonie pokaże Karty wszystkich osób. Ponadto aplikacja umożliwia łatwe i szybkie znalezienie najbliższych Partnerów Kart Dużej Rodziny dzięki usłudze geolokalizacji. Od stycznia 2019 roku nastąpiła zmiana zasad przyznawania Karty Dużej Rodziny, tj. wniosek mogą składać rodzice lub małżonkowie rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Na dzień 31 grudnia 2020 roku wydano karty dla 2 487 rodzin.

Modernizowanie i budowa nowych żłobków

W ostatnich latach w Zabrzu mocno poprawiła się jakość miejskiej infrastruktury żłobkowej. Z myślą o najmłodszych mieszkańcach miasta wyremontowano dwa budynki Żłobka Miejskiego tj. budynek Miejskiego Żłobka przy ul. Buchenwaldczyków 32 oraz budynek Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34. Utworzona została też nowa filia w zrewitalizowanym budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2.

Fotografia. Budynek Żłobka Miejskiego przy ul. Buchenwaldczyków 32

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Budynek Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Budynek nowej Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego 2

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Utworzenie nowej Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego

W Zabrzu zakończyły się prace mające na celu utworzenie nowego żłobka, filii przy ul. Niedziałkowskiego 2. Finansowanie inwestycji zostało zapewnione z środków własnych miasta Zabrze oraz z kilku źródeł zewnętrznych, w tym: z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Remont budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 prowadzony był w ramach projektu „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrza – etap II" dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Inwestycja polegająca na gruntownym remoncie budynku przy ul. Mieczysława Niedziałkowskiego 2 oraz zaadaptowaniu go na potrzeby żłobka kosztowała ponad 5 mln zł. Zakres prac wykonanych w obiekcie obejmował: przebudowę wewnętrznego układu budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowę instalacji (elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania), wykonanie nowej wentylacji, modernizację źródła ciepła, przebudowę klatki schodowej, docieplenie ścian, dachu oraz stropu poddasza i podłogi. Zagospodarowano także terenu wokół budynku. Dodatkowo, w ramach inwestycji zakupiono i zamontowano stosowne wyposażenie, które pozwoliło na przystosowanie wnętrz obiektu do potrzeb żłobka.
29 września nastąpiło uroczyste otwarcia nowej filii Żłobka Miejskiego, a 1 października oddano obiekt do użytku. Nowy Żłobek będzie funkcjonować w odrestaurowanym budynku przy ul. Mieczysława Niedziałkowskiego 2. Dzięki uruchomieniu tej placówki utworzonych zostało kolejnych 40 miejsc dla dzieci.

Miasto Zabrze pozyskało również kontynuowało realizację projektu „Nowe miejsca, nowy start - usługi opiekuńcze nad dziećmi do lat 3" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, poddziałanie 8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych

nad dziećmi do 3 lat – ZIT. Wartość projektu to prawie 1,5 mln zł, w tym 1,3 mln zł stanowi pozyskane dofinansowanie z UE. Projekt ma na celu wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego mieszkańców Miasta Zabrze z obszarów rewitalizowanych. Projekt obejmuje prace adaptacyjne, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz pokrycie kosztów związanych z bieżącym funkcjonowaniem nowych miejsc przez 12 miesięcy. Grupę docelową stanowią osoby podejmujące pracę po przerwie związanej z urodzeniem dziecka i/lub wychowujące dzieci do lat 3, osoby zatrudnione, wychowujące dzieci do lat 3 oraz osoby które są poza rynkiem pracy ze względu na opiekę nad dzieckiem do lat 3 - łącznie 20 osób.

Zapewnienie opieki nad dzieckiem do lat 3 poprzez dofinansowanie przez Miasto Zabrze żłobków oraz klubów dziecięcych, działających na mocy ustawy o formach opieki nad dziećmi do lat trzech, jak również działanie Żłobka Miejskiego jest bardzo ważnym zadaniem. Na ten cel przeznaczono w 2020 roku kwotę blisko 5,7 mln zł, o prawie 200 tys. zł więcej niż w poprzednim roku.
Żłobek Miejski dysponuje trzema budynkami z 205 miejscami, natomiast w 16 żłobkach niepublicznych jest przygotowanych ponad 700 miejsc. Na terenie miasta łącznie przygotowano blisko 1000 miejsc w żłobkach. Co warte podkreślenia nadal pozostają miejsca wolne w niepublicznych żłobkach. Pełen rejestr żłobków i klubów dziecięcych jest dostępny na stronie:
https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/mapa-zlobkow-i-klubow-dzieciecych.

Tabela. Wykaz żłobków w Zabrzu wg. rejestru Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej

Wykaz żłobków w Zabrzu wg. rejestru Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej			
Lp.	Dane instytucji	Liczba miejsc	Liczba dzieci zapisanych
Żłobki publiczne			
1.	Żłobek Miejski, ul. Buchenwaldczyków 32 tel. 884 956 297 zlobekmiejski@op.pl www.zlobek-zabrze.pl	110	110
2.	Żłobek Miejski – Filia, ul. Gen. Władysława Andersa 34 tel. 32 272 28 70, tel. 884 956 297 zlobekmiejski@op.pl www.zlobek-zabrze.pl	55	55
3.	Filia Żłobka Miejskiego, ul. Niedziałkowskiego 2 tel. 884 956 297 zlobekmiejski@op.pl www.zlobek-zabrze.pl	40	40

Żłobki niepubliczne			
4.	Żłobek Społeczny nr 1, ul. ks. Konstantego Damrota 58 tel. 32 271 27 16 zlobekspoleczny@tlen.pl www.zlobekspoleczny.pl	38	46
5.	Żłobek Integracyjny "Nasz Dom", ul. Jerzego Wyciska 5 tel. 32 271 43 52, sekretariat.ceir.zabrze@op.pl www.ztr.zabrze.pl	25	25
6.	Żłobek „Dzieciątka Jezus”, ul. Wolności 586 tel. 575 241 606 biuro@dom-rodzina.pl www.dom-rodzina.pl	45	33
7.	Żłobek "Misiowa Kraina", al. Szczęście Ludwika 2 tel. 32 733 28 58 kontakt@dom-rodzina.pl www.dom-rodzina.pl	102	43
8.	Prywatny Żłobek nr 5, ul. Dworska 18b nr lokalu 1,2 tel. 516 325 737 www.zlobekzabrze.pl zlobekzabrze@onet.pl	22	22
9.	Filia Prywatnego Żłobka nr 5 w Zabrzu – Żłobek Biedroneczki ul. Franciszkańska 20 tel. 516 325 737 www.zlobekzabrze.pl zlobekzabrze@onet.pl	57	34
10.	Żłobek, Akademia Małego Smerfa, ul. Franciszkańska 17 tel. 502 183 505 www.smerfy.org smerfyzabrze@o2.pl	30	30
11.	Ulubiony Żłobek, ul. Pośpiecha 20 tel. 503 329 334 ulubiony.zlobek@gmail.com www.ulubionyzlobek.pl	60	60
12.	Pozytywny Żłobek w Zabrzu, ul. Wandy 7 tel. 532 799 6 71 a.mogielnicka@pozytywneinicjatywy.pl https://slaskie.pozytywneinicjatywy.pl/zabrze/	60	31
13.	Żłobek Akademia Rozwoju Mariola Kozłowska, ul. Wolności 338 B	25	21

	tel. 723 494 228 mariola.kozlowska@onet.pl		
14.	Niepubliczny Żłobek Zaczarowany Ołówek Katarzyna Mitak ul. gen. Władysława Sikorskiego 29 tel. 724 295 055 zaczarowanyolowekrsl@gmail.com	15	12
15.	Żłobek Niepubliczny nr 1 S.C. O/Zabrze, ul. Wolności 121 C tel. 577 882 286 www.zabrzezlobek.pl zlobekzabrze@wp.pl	40	40
16.	Żłobek "Skrzydełka", ul. Lipowa 11 tel. 609 413 865 www.nsp.podskrzydlami.zabrze.pl klubmaluchaskrzydelka@gmail.com	16	Brak danych
17.	Żłobek "Bożego Miłosierdzia", ul. Pawła Majnusza 7 tel. 575 241 606 www.dom-rodzina.pl biuro@dom-rodzina.pl	120	31
18.	Niepubliczny żłobek Kraina Odkrywcy, ul. Wolności 199 tel. 12 633 33 67 https://krainaodkrywcy.pl/zlobek-zabrze-wolnosci-199/ biuro@krainaodkrywcy.pl	82	Brak danych
19.	Żłobek Akademia Rozwoju Mariola Kozłowska, ul. Gdańska 27 tel. 723 494 228 www.e-akademiarozwojuzabrze.pl mariola.kozlowska@onet.pl	30	Brak danych

Źródło: Opracowanie Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta

Metropolitalne Święto Rodziny - inicjatywa integrująca i utrwalająca rodziny

W 2020 roku już po raz trzynasty obchodzone było w Zabrzu Metropolitalne Święto Rodziny, święto którego inicjatorem i pomysłodawcą jest Prezydent Zabrza. Ideą tego przedsięwzięcia jest promocja rodziny i związanych z nią wartości – macierzyństwa, ojcostwa, wychowania młodego pokolenia, przekazu tradycji i wiary. Obchodom tego niezwykłego wydarzenia towarzyszyło hasło „Rodzina przestrzenią spotkania". Patronat honorowy XII edycji święta objęli: metropolita katowicki oraz ordynariusz gliwicki. Idea Metropolitalnego Święta Rodziny zrodziła się w 2007 roku podczas śląskiej pielgrzymki samorządowców i parlamentarzystów do Rzymu. Na program Święta Rodziny każdego roku składają się liczne wykłady naukowe, wystawy, spektakle, koncerty, kiermasze, festyny, pikniki rodzinne, konkursy, imprezy sportowe i wydarzenia religijne.
W ramach tegorocznych obchodów odbył się m.in. I Metropolitalny Konkurs Literacki, w którym udział mógł wziąć każdy, kto chciał wyrazić w formie pisanej swoje refleksje na temat rodziny.
Ze względu na panującą w 2020 r. epidemię koronawirusa obchody święta miały inny przebieg niż dotychczas. Konieczne było odwołanie części wydarzeń, co z pewnością nie przeszkodziło w celebrowaniu tego wyjątkowego święta.
Szczegółowe informacje dotyczące Metropolitalnego Święta Rodziny znajdują się na stronie internetowej: http://www.swieto-rodziny.pl.

Rysunek. XIII Metropolitalne Święto Rodziny

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU SMART CITY (CEL HORYZONTALNY CH 2)

Rozwiązania smart city

Realizacja założeń dokumentu pn. E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do Roku 2020+.

Dokument „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+" został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta z dnia 18 stycznia 2016 r. Stanowi kontynuację realizacji zapisów Programu E-Zabrze wprowadzonych w życie w dniu 14 grudnia 2009 r. dokumentem „e-Zabrze Program budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze". Ostatnia aktualizacja zapisów Strategii e-Zabrze miała miejsce 4 grudnia 2017 roku – uchwalone zostały zmiany wykazu projektów ujętych w dokumencie (zmiana zakresu części projektów oraz dodanie 3 projektów). Na bazie zidentyfikowanych potrzeb w zakresie informatyzacji Miasta został sformułowany cel główny strategii e-Zabrze: „Budowa społeczeństwa informacyjnego Miasta Zabrze opartego na wiedzy".

Przyjętych zostało również pięć celów strategicznych:

- Infrastruktura (Stworzenie spójnej platformy sieciowej i serwerowej dla wszystkich projektów realizowanych w ramach Programu e-Zabrze),
- E-Administracja (Zwiększenie efektywności pracy administracji publicznej z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych i nowoczesnych technologii (ICT),
- E-Gospodarka (Zabrze miastem atrakcyjnym dla nowoczesnych inwestycji),
- E-Społeczeństwo (Zapewnienie obywatelom oraz przedsiębiorcom dostępności usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania publiczne w postaci elektronicznej),
- E-Bezpieczeństwo (Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i administracji miasta Zabrze za pomocą technik IT).

W ramach poszczególnych celów strategicznych wskazano konkretne projekty do realizacji wraz ze wskazaniem jednostki koordynującej projekt. Część projektów ma charakter ciągły, a niektóre są realizowane w kilku zadaniach lub też ze względu na pojawiające się potrzeby zadania są dodawane lub rozszerzane.
Kluczowym przedsięwzięciem zrealizowanym w ramach Programu e-Zabrze była budowa Zabrzańskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej (ZMAN), która stanowi duży potencjał do wykorzystania w innych projektach w obszarze rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz Smart City.
W strategii zawartych jest łącznie 27 projektów informatycznych. Do końca roku 2020 zakończyła się realizacja ośmiu projektów, natomiast kolejnych 18 jest w trakcie realizacji lub ma charakter ciągły i jest na bieżąco realizowana, a jeden projekt jest na etapie planowania.
Projekty realizowane są przez Urząd Miejski w Zabrzu oraz miejskie jednostki organizacyjne finansowane są ze środków zewnętrznych unijnych i krajowych oraz własnych Miasta.
Projekty zrealizowane:

- „Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego",
- „Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II",
- „System informacji multimedialnej – system przywoławczy",

- „Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu”,
- „Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu”,
- Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- E-Dziennik,
- E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu,

Do roku 2020 kontynuowano osiemnaście projektów, które będą realizowane także w 2021 r. i w latach następnych: „Centralny Katalog Zabrzańskich Zasobów Książkowych”, „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ”, „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta”, „HotSpoty”, „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze”, „Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi”, „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych”, „Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap”, „Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych”, „Program informatyzacji przedszkoli i szkół”, „Rozbudowa Centrum Komputerowego”, „Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze”, „Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze”, „Wdrożenie platformy HelpDesk”, „Wdrożenie systemu zarządzania infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze”, „Wirtualne Miasto Zabrze”, „Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze”, „Eko-Zabrze”.
Ze względu na zmieniające się potrzeby Miasta, warunki prawne i technologiczne niektóre z projektów mają charakter ciągły lub ich zakres został poszerzony lub zmodyfikowany. W związku z tym wspomniane osiemnaście projektów jest na różnym poziomie zaawansowania. Do realizacji pozostał jeden projekt: „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze”, który jest planowany do uruchomienia po rozpoczęciu prac w projekcie „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych”.

Tabela. Zestawienie projektów w ramach „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”

Zestawienie projektów w ramach „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”					
Lp.	Nazwa projektu	Jednostki koordynujące projekt	Wydział merytoryczny / Jednostka	Etap realizacji projektu	Cel Strategiczny
1.	Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych	Urząd Miejski w Zabrzu	WKS	Zrealizowany	e-administracja
2.	Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	WG	Planowany do realizacji	e-gospodarka

3.	Centralny Katalog Zabrzańskich Zasobów Książkowych	Miejska Biblioteka Publiczna	WKD/MBP	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-społeczeństwo
4.	Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego	Urząd Miejski w Zabrzu	ZKOL	Zrealizowany	e-bezpieczeństwo
5.	e-Dziennik	Urząd Miejski w Zabrzu	WO	Zrealizowany	e-społeczeństwo
6.	Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze - CUWMZ	Urząd Miejski w Zabrzu	IRSI	W trakcie realizacji - Zgłoszono do RPO WSL 02.2017 r.	e-administracja
7.	Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta	Urząd Miejski w Zabrzu	IRSI	W trakcie realizacji – Zgłoszono do RPO WSL 09.2015 r.	e-administracja
8.	HotSpoty	MZDiIl	IK/MZDiIl	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	Infrastruktura
9.	Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	IK	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	Infrastruktura
10.	Kompleksowy system gospodarowania odpadami	Urząd Miejski w Zabrzu	IK	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-gospodarka
11.	Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II	Urząd Miejski w Zabrzu	WE	Zrealizowany	e-gospodarka
12.	Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych	Urząd Miejski w Zabrzu	WG	W trakcie realizacji - Zgłoszono do RPO WSL 02.2017 r.	e-gospodarka
13.	Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	ZKOL	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-bezpieczeństwo
14.	Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych	Urząd Miejski w Zabrzu	IRSI	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-społeczeństwo
15.	Program informatyzacji przedszkoli i szkół	Urząd Miejski w Zabrzu	WO	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-społeczeństwo
16.	Rozbudowa Centrum Komputerowego	MZDiIl	IK/MZDiIl	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	Infrastruktura
17.	System informacji multimedialnej – system przywoławczy	Powiatowy Urząd Pracy	BI/PUP	Zrealizowany	e-społeczeństwo
18.	Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	PBI	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-bezpieczeństwo
19.	Poprawa dostępności e- sług dzięki przebudowie systemu komunikacji	MZDiIl	IK/MZDiIl	W trakcie realizacji Zgłoszono do RPO WSL 02.2017 r.	infrastruktura

	teleinformatycznej miasta Zabrze				
20.	Wdrożenie platformy HelpDesk	Urząd Miejski w Zabrzu	IRSI	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	infrastruktura
21.	Wdrożenie systemu zarządzania energią oraz infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze	MZDiIl	IK/MZDiIl	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-gospodarka
22.	Wirtualne Miasto Zabrze	MZDiIl	IK/MZDiIl	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-administracja
23.	Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	ZPU/BA/WRP	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-administracja
24.	Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu	Muzeum Górnictwa Węglowego	WKD/MGW	Zrealizowany	e-gospodarka
25.	Eko-Zabrze	Urząd Miejski w Zabrzu	WKS	Projekt wieloletni bieżąco realizowany	e-administracja
26.	E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Muzeum Górnictwa Węglowego	WKD/MGW	Zrealizowany	e-społeczeństwo
27.	Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu	Miejska Biblioteka Publiczna	WKD/MBP	Zrealizowany	e-społeczeństwo

Źródło: Wydziału Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

Szczegółowa informacja na temat działań prowadzonych w ramach realizacji zapisów „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+"dostępna jest w Sprawozdaniu z realizacji „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+" w dalszej części Raportu.

Strategii Smart Zabrze 2030

W 2020 r. rozpoczęły się prace na stworzeniem nowego dokumentu, który określiłby plany i założenia związane z realizacja strategii w dziedzinie smart city. W lipcu 2020 r. została podjęta uchwała intencyjna w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Smart Zabrze 2030, która ma objąć swoim zakresem również Strategie e- Zabrze - Uchwała nr XXIII/393/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Smart Zabrze 2030. Następnie w listopadzie przygotowane zostało przez Wydział Strategii i Rozwoju Miasta, który koordynuje działania, zarządzenie nr 794/SR/2020 w sprawie powołania zespołu ds. opracowania dokumentu pn. Strategia Smart Zabrze 2030. Do zadań zespołu należy przed wszystkim:

- Przygotowanie, weryfikacja oraz uzupełnienie zakresu tematycznego Strategii,
- Organizowanie spotkań z udziałem podmiotów zewnętrznych w celu pozyskania wiedzy i informacji w określonym obszarze,
- Sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia dotyczącego opracowania dokumentu Strategii,
- Przeprowadzenie inwentaryzacji istniejących rozwiązań inteligentnych (smart) funkcjonujących w mieście,
- Identyfikacja potrzeb w zakresie wdrożenia inteligentnych rozwiązań.
- Rozpoznanie możliwości wdrożenia inteligentnych rozwiązań.

Zakres tematyczny przygotowywanej nowej Strategii Smart Zabrze 2030 powinien spełniać poniższe założenia:

- zachować zgodność z celami polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027: CP1 – Bardziej inteligentna Europa (Badania i rozwój, Cyfryzacja, MŚP, Umiejętności); CP2 – Bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa (Energetyka, OZE, Zmiany klimatu, Gospodarka w obiegu zamkniętym, Środowisko); CP3 – Lepiej połączona Europa (Sieci transportowe, Sieci szerokopasmowe, Zrównoważony transport miejski); CP4 – Bardziej prospołeczna Europa (Europejski Filar Praw Socjalnych, Rynek Pracy, Edukacja, Włączenie społeczne, Zdrowie); CP5 – Europa bliższa obywatelom (Turystyka, Kultura, Rewitalizacja, Bezpieczeństwo);
- uwzględniać wszystkie potencjalne źródła finansowania działań związanych z tematyką smart city;
- uwzględniać następujące obszary i tematykę:
    - Przedsiębiorczość,
    - Finanse miasta,
    - Bezpieczeństwo,
    - Edukacja,
    - Transport i mobilność,
    - Telekomunikacja,
    - Społeczeństwo,
    - Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne,
    - Zarządzanie energią,
    - Infrastruktura komunalna,
    - Zarządzanie informacją
    - Aktywność obywatelska,
    - Zdrowie i pomoc społeczna,
    - Rewitalizacja,
    - Środowisko,
    - Czas wolny,
    - Usługi miejskie i cyfryzacja ,e-urząd
    - Informacje i otwarte dane.

Zakres tematyczny przygotowywanej Strategii pozostaje otwarty i może być doprecyzowany oraz może podlegać modyfikacjom w trakcie prac Zespołu. Kolejnym etapem będzie wykonanie szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia i wybór wykonawcy dokumentu.

Realizacja projektów informatycznych w 2020 r.:

- II edycja - „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT 2.0”

  Wspólnie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Samorządowych „MOST” z Katowic złożono wniosek o dofinansowanie kolejnego projektu szkoleniowego dla mieszkańców Zabrza powyżej 25 roku życia. Wniosek ten został pozytywnie rozpatrzony i Miasto Zabrze otrzymało dofinansowanie na realizację projektu „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT 2.0”. Zakończenie projektu przewidziano na 15.12.2021 r.
  Źródło finansowania: Projekt „Partnerstwo na rzecz e-integracji w makroregionie śląsko-opolskim jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa nr 3 „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa” Działanie nr 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”.
  Wartość przyznanego grantu: 150 tys. zł,
  Termin realizacji: od dnia podpisania umowy do 15.12.2021 r.,
  Produkty: przeprowadzenie szkoleń dla 268 mieszkańców Zabrza powyżej 25 roku życia w 7 obszarach tematycznych:
  - Tworzę własną stronę internetową (blog) – w tym m.in. umieszczanie na stronie internetowej stworzonych przez siebie tekstów, zdjęć, muzyki, filmów, oprogramowania;
  - Rolnik w sieci – w tym m.in. sprawdzanie warunków pogodowych w sieci (profesjonalne prognozy pogody, systemy i aplikacje RSO), geoportal (geoportal.gov.pl).
  - Rodzic w Internecie – w tym m.in. tworzenie bezpiecznych haseł, logowanie się przez sprawdzone sieci WiFi, bezpieczne zarządzanie prywatnością w sieci, w tym publikowanie różnych treści przez rodziców i dzieci, dbałość o wizerunek dziecka w Internecie.
  - Mój biznes w sieci – w tym m.in. załatwianie drogą elektroniczną spraw związanych z wysłaniem pisma/informacji/sprawozdania do urzędu, odbiorem odpowiedzi z urzędu (z uwzględnieniem wykorzystania wsparcia dostępnego w ramach Centrum Pomocy w serwisu biznes.gov.pl).
  - Moje finanse i transakcje w sieci – w tym m.in. wyszukiwanie informacji na stronach administracji publicznej, wyszukiwanie ofert, ocena wiarygodności kontrahenta (np. ems.ms.gov.pl, mojepanstwo.pl).
  - Kultura w sieci – w tym m.in. wyszukiwanie informacji na stronach internetowych instytucji kultury (muzea, biblioteki, domy kultury, teatry, filharmonie, archiwa itp.), wartościowych zasobów kultury oraz zasobów edukacyjnych z legalnych źródeł.
  - Działam w sieciach społecznościowych – w tym m.in. korzystanie z serwisów społecznościowych, prowadzenie profilu na Facebooku, YouTube, Twitterze, Instagramie i in, promowanie wydarzeń i wpisów w sieciach społecznościowych.

- „Cyfrowe Usługi Miast” / „Cyfrowe Usługi Miast dla Przedsiębiorców”

  Źródło dofinansowania: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój dla osi priorytetowej: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji dla Działania 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne.
  Wartość: 1,3 mln zł,
  Termin realizacji: 02.01.2019 - 30.06.2020 r.,
  Partnerstwo: Miasta: Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno

Lider: Stowarzyszenie Skarbników Samorządowych Warmii i Mazur w Szczytnie
Produkty:

- Wdrożenie portalu podatkowego i magistrali usług
- Zakup i wdrożenie podsystemu sms
- Szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych
- Szkolenia z zakresu zarządzania nieruchomościami
- Opracowanie modelu ciągłego doskonalenia procesów zarządczych w Gospodarowaniu Nieruchomościami – proces BPMN
- Wdrożenie rozwiązań zarządczych dla potrzeb zarządzania satysfakcją klienta, poprawiających jakość obsługi mieszkańców i przedsiębiorców.

W pierwszym półroczu 2020 r. został zrealizowany projekt pn. „Cyfrowe Usługi Miast dla Przedsiębiorców CUMP". W rama projektu zrealizowano ostatnie szkolenia dla pracowników Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Jednostki Gospodarki Nieruchomościami z zakresu podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami. W 2020 r. przeprowadzonych zostało 13 szkoleń, w których uczestniczyły 183 osoby.
Dodatkowo w ramach projektu został wdrożony portal podatkowy wraz Aplikacją Powiadamiania Klienta (powiadomienia sms oraz e-mail). Portal ten był dostosowywany do potrzeb użytkowników, testowany oraz przygotowany do uruchomienia w pierwszej kolejności pracownikom, a następnie klientom Urzędu Miejskiego w Zabrzu. W celu uruchomienia portalu opracowano dokumentację portalu w tym m.in. instrukcję obsługi, regulamin portalu oraz politykę prywatności. Poprzez portal podatkowy dostępny pod adresem https://ebok.um.zabrze.pl użytkownik może sprawdzić swoje należności z tytułu podatków od nieruchomości, leśnego i rolnego oraz opłacić te zobowiązania. Portal ten powiązany jest z platformą elektronicznych płatności oraz Krajowym Węzłem Identyfikacji. Planuje się udostępnienie kolejnych elektronicznych usług na portalu w oparciu o wdrożoną w ramach projektu szynę danych.

- „GZM Data Store"

Źródło dofinansowania: Górnośląska-Zagłębiowska Metropolia na podstawie porozumienia z dnia 13.12.2018 r.
Partnerstwo: Górnośląska-Zagłębiowska Metropolia - Lider oraz 28 gmin.
Cel projektu: stworzenie wspólnej platformy Otwartych Danych Publicznych.
I etap -termin realizacji: 06.2020 - 06.2021
Nazwa projektu: Inwentaryzacja danych źródłowych będących w dyspozycji Gmin wchodzących w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii i ich publicznego udostępnienia:
Inwentaryzacja zbiorów danych (od 08.2020 r. do 01. 2021 r.)
Udostepnienie danych (do 06.2021 r.)
Działania zrealizowane:

- działania informacyjne w UM Zabrze – rozeznanie o posiadanych przez Wydziały danych oraz wyłonienie pracowników wyznaczonych do kontaktu przez Osoby kierujące wydziałem/komórką równorzędną,
- przeprowadzenie spotkań informacyjno-organizacyjnych (warsztatów) dla pracowników UM Zabrze przez Koordynatorów lokalnych projektu,

- przeprowadzenie inwentaryzacji danych źródłowych będących w dyspozycji Gminy,
- uzupełnienie Karty Inwentaryzacyjnej dla zidentyfikowanych zbiorów danych,
- zebranie wskazanych przez Wykonawcę próbek danych,
- wprowadzenie zebranych próbek danych do repozytorium projektowego,

W UM Zabrze zidentyfikowanych zostało ok. 100 zbiorów danych. Po szczegółowej weryfikacji zawartości tych zbiorów przekazanych firmie zostało 70 w tym 68 w formie elektronicznej. Zostało również przekazanych 47 próbek danych spełniających wymogi projektowe. Przekazanie zebranych materiałów nastąpiło w formie umieszczenia plików w odpowiedniej formie na udostępnionej przez firmę PWC platformie chmurowej.

- E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.
  Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020. Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych.
  W ramach projektu zostanie utworzona pracownia digitalizacji zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego z podsystemami wspomagającymi zarządzanie i inwentaryzowanie zdigitalizowanych zbiorów (E – Muzeum). Dzięki projektowi osoby prywatne, instytucje publiczne, uczelnie czy placówki badawcze będą mogły uzyskać dostęp do zdigitalizowanej „bazy danych" bezpośrednio za pomocą utworzonej strony internetowej. Znajdą się tam nie tylko galeria obrazów do przeglądania on-line z możliwością wyszukiwania interesujących obiektów, ale także interaktywne formularze pozwalające np. na wysłanie prośby o wypożyczenie eksponatu. Dzięki portalowi ułatwiony będzie kontakt z Muzeum, a wymiana informacji i opinii pozwoli pracownikom Instytucji rozpoznać aktualne potrzeby odwiedzających. Bogata kolekcja eksponatów pozwoli odbiorcy na zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym regionu, a badaczom zainteresowanym tematyką górnictwa, na dostęp do materiałów dotąd nieudostępnianych w tak szerokim zakresie.
  W 2020 roku zdigitalizowano 1 022 obiekty.
  Termin realizacji: 16.02.2018 – 31.03.2021
  Wartość projektu: 2 822 240,21 zł, Wysokość dofinansowania: 1 743 563,78 zł**.**

- Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
  W celu zwiększenia poziomu cyfryzacji usług publicznych, w tym obsługi mieszkańców w 2020 r. w Zabrzu zrealizowany został projekt „Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych". Nowa strona internetowa dostępna pod adresem https://.miastozabrze.pl zastąpiła poprzednią stronę funkcjonująca pod adresem www.um.zabrze.pl. Została dostosowana do smartfonów i tabletów oraz wymagań Ustawy z dnia 4 kwietnia 2020 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

- Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska"
  Uzupełnieniem strony jest udostępniona w 2020 r. aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska". Aplikacja ta, to przewodnik dla turystów i mieszkańców poszukujących informacji o mieście, w szczególności o jego ofercie turystycznej, kulturalnej, ciekawych miejscach i wydarzeniach. W bogatej bazie gastronomicznej i noclegowej zarówno turysta, jak i mieszkaniec znajdą coś dla siebie, a baza obiektów sportowych i rekreacyjnych zachęci do aktywnego spędzania czasu wolnego. Ułatwieniem są również specjalne zakładki dla dzieci i seniorów. W aplikacji znajdziemy

także atrakcyjne trasy turystyczne, piesze i samochodowe – śladami architektury modernistycznej i zabytków techniki. Oprócz tych funkcjonalności aplikacja pełni funkcję najbardziej aktualnego w mieście kalendarza imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych. Intuicyjny interfejs pozwala szybko znaleźć interesujące nas informacje, a dzięki lokalizacji GPS użytkownik z łatwością namierzy wybrane obiekty i wydarzenia. W czasie pandemii stworzona została dodatkowa podkategoria w kategorii gastronomia - ”na wynos” ułatwiająca szybsze wyszukiwanie i zamawianie dań.

Rysunek. Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska”

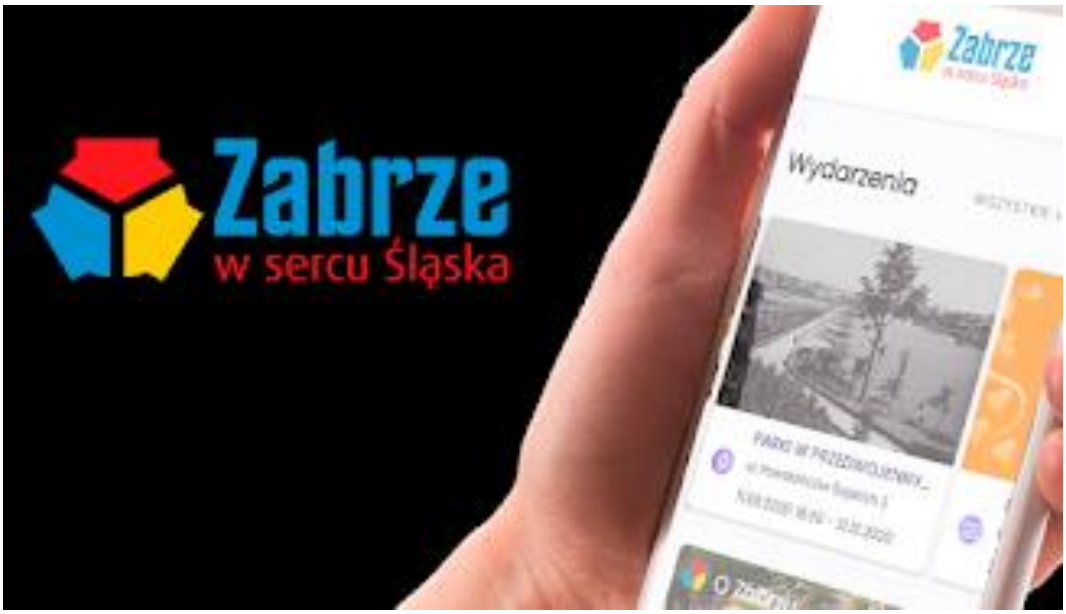

Źródło: https://miastozabrze.pl/

- Platforma Blue Alert

  W maju 2020 r. uruchomiona została również platforma Blue Alert umożliwiająca wysyłanie alertów (powiadomień) do mieszkańców. Każdy zabrzanin, który wypełnił wniosek o przystąpieniu do systemu powiadomień Miasta Zabrze ma możliwość wskazania grupy lub grup dostępnych zagadnień, z jakich chciałby otrzymywać powiadomienia, tj. komunikaty o działaniach Miasta Zabrze, komunikaty o koronawirusie (COVID-19) oraz komunikaty dla przedsiębiorców. Aktualnie platforma ta działa pod nazwą Serwer SMS.

REWITALIZACJA MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 3)

Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023

18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI/618/17Rady Miasta Zabrze zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Podjęcie przedmiotowej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowania o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych. LPROM realizowany jest zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz z zasadami wsparcia rewitalizacji w ramach RPO WSL 2014 - 2020.
Opracowanie aktualizacji programu, wynikało z konieczności dostosowania w Zabrzu procesu rewitalizacji, trwającego już od 2005 r. do nowych założeń Krajowej Polityki Miejskiej, ram spójności i nowego okresu programowania UE 2014 - 2020. W tym zakresie wykonano nową analizę stanu terenów w mieście oraz zidentyfikowano obszary zdegradowane. W wyniku prac diagnostycznych do rewitalizacji Miasta Zabrze, wyznaczono obszary w 9 dzielnicach: Mikulczyce, Biskupice, Centrum Północ, Centrum Południe, Zandka, Guido, Zaborze Południe, Zaborze Północ, Maciejów. Powierzchnia obszarów rewitalizacji, to 1565 ha, co stanowi niecałe 19,5% pow. miasta Zabrze. Liczba osób zameldowanych na wyselekcjonowanym obszarze rewitalizacji wynosi 43 427 tj. 26,87 % liczby mieszkańców Zabrza. W programie do realizacji do 2023 r. zaplanowano: 53 projekty kluczowe o wartości oszacowanej na 562,7 mln zł oraz 44 projekty uzupełniające o wartości oszacowanej na 111,3 mln zł.
W Zabrzu za obszary rewitalizacji uznano te części obszarów zdegradowanych, które ze względu na skalę oraz znaczenie występujących niekorzystnych zjawisk, potencjał, jak również potrzebę kontynuacji już podjętych działań rewitalizacyjnych powinny zostać objęte interwencją w pierwszej kolejności.
W 2020 roku zrealizowano pracę badawczo - rozwojową, pt.: „Diagnoza sytuacji miasta Zabrze w zakresie rewitalizacji w oparciu o autorski system wskaźników do prowadzenia kompleksowego procesu rewitalizacji na terenie miasta Zabrze po 2023 roku". Cele modułu badania dot.: rozpoznania głównych zmian w podstawowym wymiarze rewitalizacji i rozpoznania podstawowych zróżnicowań społecznych w Mieście. Podstawowym wymiarem rewitalizacji, a jednocześnie główną przesłanką podjęcia działań w zakresie strategicznym jest sytuacja społeczna. W badaniu wykorzystano dane uzyskane z instytucji posiadającej wiedzę o zjawiskach ilustrujących procesy społeczne, w tym: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu. Przeprowadzono też analizy statystyczne oparte na danych GUS, pozwalających scharakteryzować poszczególne wymiary procesu rewitalizacji w ujęciu ilościowym oraz spozycjonować Miasto Zabrze w zakresie poszczególnych wskaźników oraz skali wyzwań w grupie analizowanych miast na prawach powiatu w województwie śląskim. Miasto jest postrzegane jako realizujące sprawnie swoją politykę rozwojową, wyzwaniem w obszarze bazy ekonomicznej jest dalsze wspieranie przedsiębiorczości lokalnej i aktywności gospodarczej mieszkańców.

Projekty rewitalizacyjne nowo podjęte w latach 2019-2020, miały charakter uzupełniający i były spójne z realizowanymi już kluczowymi projektami LPROM. Podjęte działania miały na celu wsparcie polityki

rozwojowej, szczególnie w obszarze poprawy jakości środowiska, rynku pracy, wsparcia różnych grup mieszkańców oraz ochrony zdrowia.
Od 1 stycznia 2020 roku Zabrze rozpoczęło realizację dwóch projektów społecznych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – ZIT 9.1.1 „Program aktywności lokalnej dla dzielnicy Zandka", który dedykowany jest społeczności dzielnicy oraz ZIT 9.2.1 „Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrza", który dotyczy pieczy zastępczej, Klubu Seniora, asystentury rodzinnej, świetlic środowiskowych oraz asystentury osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych. Działania te będą kontynuowane w oddanym już do użytku w lutym 2021 roku zrewitalizowanym budynku „Starej Gazowni". Jest to jedna najważniejszych realizowanych na Zandce inwestycji mająca na celu stworzenie Centrum Usług Społecznych w budynku przy ul. Stalmacha 7. W celu uratowania cennego zabytku, miasto pozyskało środki na rewitalizację. Do projektów zintegrowanych z kluczowymi i uzupełniających ich realizację zaliczyć można też: projekt „Nowa Zandka" realizowany przez spółkę ZBM-TBS wspólnie z gminą. Projekt obejmuje remont 9 budynków z zasobu mieszkaniowego osiedla Zandka. W I etapie projektu „Nowa Zandka" do miejskiej sieci ciepłowniczej podłączone zostały kamienice przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6. Trwały kończące prace remontowe w kolejnych pięciu budynkach przy ul. Krakusa. Działaniami objęte były ponadto tereny historyczne związane z uprzemysłowieniem Zabrza (m.in. okolice związane z Europejskim Ośrodkiem Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej, w tym wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego, która poddawana jest gruntownej rewitalizacji dla celów kulturalnych, społecznych i edukacyjnych. W otoczeniu Parku Hutniczego i tzw. Kwartału Sztuki w budynku Teatru Nowego, zakończono remont, w ramach którego rozbudowano budynek o nowe skrzydło. Od 1 października 2020 roku na obszarach rewitalizacji w Dzielnicy Centrum Północ przy ul. M. Niedziałkowskiego 2 w odrestaurowanym budynku zaczęła funkcjonować nowa filia Żłobka Miejskiego.

Rewitalizacja wieży cieśnień.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu prowadziło prace remontowo budowlane, przystosowujące zabytkowy obiekt techniki do nowej funkcji w ramach zadania pn. „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, naukowe i kulturalne". Przy wsparciu Miasta Zabrze, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pozyskało dofinansowanie na realizację ww. projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury poprzemysłowej miasta. Projekt obejmuje prace budowlano-instalacyjne, zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia, wykonanie edukacyjno-naukowej wystawy pn. CARBONEUM. Po zakończeniu prac w budynku powstanie edukacyjno-naukowa wystawa związana z węglem, przestrzeń wielofunkcyjna służąca edukacji, spotkaniom, działalności społeczno-gospodarczej, naukowej i dokumentacji dziedzictwa górniczego.
Na poszczególnych kondygnacjach wieży zaplanowano:

- piwnice: Centrum Żywego Rzemiosła,
- parter: kasa i sklepik muzealny, Centrum Aktywizacji Społeczno – Zawodowej, przestrzeń wystawiennicza (prezentacja działania wieży ciśnień),
- 1 Piętro: Centrum Działań Rewitalizacyjnych, Ośrodek Dokumentacji Górniczej,
- 2 Piętro: Akademia Młodych Talentów, Akademia Seniora,

- podzbiornik: kawiarnia/klub, przestrzeń wielofunkcyjna,
- zbiornik: wielofunkcyjna przestrzeń, w tym lokalizacji wystawy naukowo - edukacyjnej,
- latarnia: punkt widokowy.

Prace przy obiekcie są w trakcie realizacji. Wartość całego przedsięwzięcia wynosi 34 mln zł, natomiast wysokość dofinansowania to 26,4 mln zł. W 2020 podpisano umowę na wykonanie interaktywnej wystawy pn. CARBONEUM, która zlokalizowana będzie w kopule wieży. Wystawa obejmować będzie strefy tematyczne takie jak: występowanie węgla, węgiel i człowiek, zastosowanie węgla, laboratorium, obieg węgla w przyrodzie. Zakończenie realizacji inwestycji zaplanowano na drugie półrocze 2021 r.

Rewitalizacja dzielnicy Zandka.

Rewitalizacja zabytkowej dzielnicy Zandka to proces, który w Zabrzu realizowany jest konsekwentnie od wielu lat. W 2008 r. Miasto przeprowadziło pionierski w skali kraju wykup mieszkań tzw. „pohutniczych". Za kwotę ok. 21 mln zł wykupiło 83 w większości prawie stuletnich budynków – z 944 mieszkaniami i 27 lokalami użytkowymi. W efekcie mieszkańcy zyskali przewidywalnego zarządcę. Obecnie w dzielnicy prowadzone są szeroko zakrojone działania rewitalizacyjne. Etap diagnostyczny rozpoczął się od badań socjologicznych, których wyniki opracowano w ramach publikacji „Innowacyjność a tożsamość miejsca w rewitalizacji obszarów miejskich". Prowadzono również szeroko zakrojone konsultacje społeczne. Wskazane przez mieszkańców scenariusze działań są teraz konsekwentnie realizowane. Poddawane modernizacji są kolejne obiekty - dawny blask przywrócono Zespołowi Szkolno-Przedszkolnemu nr 16 przy ul. Cmentarnej oraz budynkowi „Starej Gazowni" przy ul. Stalmacha 7, gdzie funkcjonować będzie Centrum Usług Społecznych. Obecnie dobiegają końca prace termomodernizacyjne w dwóch budynkach mieszkalnych przy ul. Tomeczka 4 i 6 oraz prace związane z przebudową i zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku magazynowo – biurowego (obiektu dawnej gazowni), zlokalizowanego przy ul. Stalmacha 7 w ramach programu „Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych". W 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 116,8 tys. zł. na zakup pierwszego wyposażenia do budynku Centrum Usług Społecznych przy ul. Stalmacha.

Fotografia. Rewitalizacja Zandki - termomodernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka

Źródło: https://miastozabrze.pl

Fotografia. Centrum Usług Społecznych -budynek dawnej gazowni w Zabrzu przy ul. Stalmacha 7

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Rewitalizacji i rozwoju terenów Miasta Zabrze w rejonie ulicy Makoszowskiej

W sierpniu 2020 roku podpisane zostało porozumienie dot. współpracy w zakresie zagospodarowania terenów poprzemysłowych byłej kopalni KWK Makoszowy i koksowni Makoszowy.

Fotografia. Podpisanie porozumienie dot. zagospodarowania terenów byłej kopalni KWK Makoszowy

Źródło: https://miastozabrze.pl/

Na podstawie umowy z czerwca 2019 roku zawartej między Miastem Zabrze, a Spółką Restrukturyzacji Kopalń, JSW KOKS oraz KSSE nawiązania została współpraca w zakresie rewitalizacji i rozwoju terenów Miasta Zabrze w rejonie ulicy Makoszowskiej.

Efektem końcowym zawartej umowy było wypracowanie i podpisanie dokumentu Porozumienia w sprawie przyjęcia koncepcji zagospodarowania terenu byłej kopalni KWK „Makoszowy" i koksowni „Makoszowy" w Zabrzu. Porozumienie zostało podpisane w sali historycznej zabrzańskiego Ratusza pomiędzy: Spółką Restrukturyzacji Kopalń, JSW KOKS SA, Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną oraz Miastem Zabrze.

Teren po KWK Makoszowy o powierzchni blisko 70 ha służył miastu i jego mieszkańcom – generując miejsca pracy, jak również tworząc przestrzeń społeczną.

Koncepcja obejmuje opis aktualnego stanu terenów oraz zarys możliwych kierunków działań zmierzających do ich rewitalizacji. Dokument stanowi początek procesu zmierzającego do przekształcenia terenów, na których funkcjonowały kiedyś zakłady przemysłowe, a także budynków i obiektów, które pozostały po ich zamknięciu, dla potrzeb nowych użytkowników.

Prace nad kontynuacją współpracy między stronami porozumienia będą prowadzone z pełnym zaangażowanie w kolejnych latach.

Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska

Projekt realizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Przedsięwzięcie realizowane jest w partnerstwie z Miastem Chorzów. Całkowita wartość projektu wynosi 111 mln zł, w tym MGW: 76,2 mln. Planowana wartość dofinansowania wynosi: 59 mln zł w tym MGW: 43,9 mln zł. Zakres prac przewidzianych w projekcie dla Muzeum Górnictwa Węglowego obejmuje:

- przebudowę i rozbudowę budynku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 19 wraz z zagospodarowaniem terenu na funkcje wystawiennicze, miejsce lokalizacji pracowni digitalizacji, biblioteki wraz z czytelnią oraz pracowni naukowych umożliwiających prowadzenie działalności naukowej,
- kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall w celu dalszej możliwości uruchamiania oraz prezentowania pracy maszyny podczas pokazów dla turystów,
- remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich z przeznaczeniem na przestrzeń muzealną, w tym funkcje wystawiennicze, obejmujące wyjątkową wystawę poświęconą katastrofom górniczym,
- kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza i jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią,
- zagospodarowanie terenu kompleksu Sztolnia Królowa Luiza obejmujące wykonanie brakującej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej do prowadzenia prawidłowej obsługi ruchu turystycznego na terenie kompleksu,
- kompleksowy remont budynku dawnej cechowni i jego adaptacja na magazyn studyjny Muzeum wraz z zagospodarowaniem terenu.

W 2020 roku zakończono roboty budowlane konserwatorskie wraz z zagospodarowaniem terenu dotyczące obiektu Prinz Schonaich i Warsztatu Elektrycznego. Kontynuowano prace w obiekcie przy ul. 3 Maja 19 - wykonano prace budowlane i konserwatorskie w Sali witrażowej i na reprezentacyjnej klace schodowej. Prowadzono także roboty w budynku Cechowni.

Fotografia. Budynek Muzeum Górnictwa Węglowego

Źródło: Wydział Kontaktów Społecznych

Fotografia. Budynek maszynowni szybu Prinz Schonaich na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Fotografia. Budynek Warsztatu Elektrycznego na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Rewitalizacja budynku dawnej cechowni przy ul. Wolności 387.

W 2020 r. kontynuowano przebudowę budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania z przeznaczeniem na magazyn studyjny eksponatów zabytkowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Remont i adaptacja dawnej cechowni zapewniających warunki umożliwiające bezpieczne przechowywanie licznych, różnorodnych zbiorów, gromadzonych przez lata funkcjonowania instytucji oraz poszerza możliwości ich prezentacji. Prace prowadzone są w ramach projektu pn. „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska". Wartość inwestycji to 7,1 mln zł.

<u>Działania wspierające rewitalizację</u>

Realizacja działań w ramach Programu Opieki nad Zabytkami

W celu ochrony i promocji krajobrazu miejsko-przemysłowego opracowany został dokument pn. Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022, który jest narzędziem w strategicznym planowaniu ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zbiorem wskazówek oraz zasad postępowania dla właścicieli i administratorów obiektów zabytkowych. Program został przyjęty do realizacji Uchwałą nr V/41/19 Rady Miasta Zabrze w dniu 4 lutego 2019 r.
Dziedzictwo kulturowe Miasta Zabrze od wielu kojarzyło się wszystkim z systematycznie rewitalizowanymi terenami dawnych kopalń, które obecni przyciągają turystów jako flagowe punkty na Szlaku Zabytków Techniki. Zabytkowe Zabrze to także cenna zabudowa wielkomiejska, w której skład wchodzą wysokiej klasy dzieła modernizmu, budynki użyteczności publicznej, kamienice czynszowe i osiedla patronackie powstałe w czasach świetności przemysłu ciężkiego.
W 2020 roku na bieżące działania związane z ochroną i konserwacją zabytków przeznaczono ponad 500 tys. zł. W kategorii wydatków inwestycyjnych realizowane były m.in. następujące zadania:

- Ochrona i konserwacja zabytków - wykonanie na poziomie blisko 393,2 tys. zł.

- Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego dziedzictwa Górnego Śląska – wydatkowano środki w wysokości niecałe 4,2 mln zł,
- Rozbudowa nadbudowa przebudowa i remont Teatru Nowego wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu- na zadanie to w 2020 roku rozdysponowano środki w wysokości 5,7 mln zł,
- Poprawa jakości oferty kulturalnej oraz zwiększenie dostępu do kultury poprzez poprawę stanu infrastruktury Domu Muzyki I Tańca w Zabrzu - wydatkowano środki w wysokości 250 tys. zł,
- Przebudowa pokoi hostelowych w budynku MGW w Zabrzu mieszczącym się przy ul. 3 Maja 93a - poniesione wydatki to kwota 100 tys. zł.

Fotografia. Hostel Guido przy ul. 3 Maja

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

- Zakończono kompleksową rewitalizację budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2. Prace związane były z przystosowaniem nieużytkowanego do nowej funkcji. Zadanie pn.: „Przebudowa wraz z termomodernizacją i zmianą sposobu użytkowania budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu". Po remoncie w obiekcie funkcjonuje miejski żłobek.

Miasto Zabrze konsekwentnie dofinansowuje rewitalizację obiektów zabytkowych. Prawo do otrzymania dotacji z budżetu Miasta Zabrze przysługuje osobom fizycznym lub innym jednostkom organizacyjnym i podmiotom posiadającym tytuł prawny do zabytku. Dotacja z budżetu może być udzielona w wysokości do 50 proc. nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków. W 2020 r. udzielono dotacji wszystkim podmiotom, które złożyły wnioski o uzyskanie dotacji. Dotowano siedem zadań na kwotę 842 028,52 zł.

Dotacje z budżetu Miasta Zabrze na rok 2020 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze niestanowiących jego wyłącznej własności:

- Prace konserwatorskie, zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku. Stabilizacja konstrukcyjna budynku. Zespół zabudowy kopalni Ludwik rok 1912. Hala warsztatowa z kuźnią. I etap – prace konserwatorskie i budowlane przy elewacji północnej i zachodniej oraz remont pokrycia dachowego, nr rejestru A/204/06, ul. Hagera 43, 41-800 Zabrze, w wysokości: 205 tys. zł,
- Wymiana pokrycia dachowego od strony południowej budynku z konserwacją konstrukcji świetlika, konserwacją klatki schodowej i rekonstrukcją części drzwi stalowych w budynku dawnej cechowni, łaźni, szatni, nr rejestru A/204/06, ul. Hagera 41, 41-800 Zabrze, w wysokości: 84 tys. zł,

Fotografia. Remont elewacji frontowej budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 41 w Zabrzu

Źródło: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

- Remont elewacji frontowej budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 41 w Zabrzu, nr rejestru A/294/10, ul. 3 Maja 41, 41-800 Zabrze, w wysokości: 85 tys. zł,
- Remont budynku mieszkalnego. Wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Nowowiejskiego 39 w Zabrzu. Etap I. - ul. Nowowiejskiego 39, nr rejestru A/1435/91, w wysokości: 23 tys. zł,
- Wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Nowowiejskiego 19 w Zabrzu, nr rejestru A/1435/91, w wysokości: 25 tys. zł,
- Remont okładziny schodów frontowych i bocznych budynku kościoła św. Pawła Apostoła w Zabrzu, na działkach nr 4285/124 i 1980/366, nr rejestru A/253/09, ul. Gen. Wł. Sikorskiego 67b, 41- 809 Zabrze, w wysokości: 73 tys. zł.

- Remont placu kościelnego (zagospodarowanie) w Zabrzu Rokitnicy, ul. kard. S. Wyszyńskiego, nr rejestru A/211/07, ul. kard. S. Wyszyńskiego 14, 41-808 Zabrze, w wysokości: 344 tys. zł.

Szczegółowe informacje dotyczące rewitalizacji obiektów zabytkowych zawarto w dalszej części Raportu w sprawozdaniu z realizacji „Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022” za 2020 rok.

SKUTECZNE PROMOWANIE MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 4)

Promocja Miasta

W ramach działań związanych z promocją Miasta, w 2020 roku wykonano szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących Miasto Zabrze. Dokonano również zakupu materiałów promocyjnych z logo Miasta Zabrze billboardów, banerów oraz plakatów promocyjnych Miasta Zabrze. Zrealizowano 5 edycji kampanii promocyjnych w 27 gablotach reklamowych w 10 wiatach przystankowych na terenie Miasta Zabrze promujących ofertę zabrzańskich instytucji kultury a także 5 akcji billboardowych na 16 nośnikach miejskich. Przygotowano zestaw piktogramów najbardziej charakterystycznych obiektów w Zabrzu. Wydatki poniesione w omawianym okresie to kwota ponad 600 tys. zł.

Przedstawiciele miasta Zabrze wzięli również udział w międzynarodowych konferencjach, wizytach studialnych, targach turystycznych i innych wydarzeniach o charakterze promocyjnym w kraju i za granicą.

Działania promocyjne w 2020 r.:

- promocja Miasta, w tym w szczególności wykonano szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących Miasto Zabrze – wydatki to kwota 602 tys. zł,
- organizacja współpracy z zagranicą, delegacje zagraniczne - w ramach realizacji tego zadania przedstawiciele Miasta Zabrze wzięli udział w międzynarodowych konferencjach, wizytach studialnych, targach turystycznych i innych wydarzeniach o charakterze promocyjnym w Austrii, Republice Czeskiej, Izraelu, Francji, Niemczech, Norwegii – wydatki poniesione na ten cel to kwota prawie 77,2 tys. zł,
- wykonanie dokumentacji i usług związanych z promocją i pozyskaniem inwestorów, na ten cel rozdysponowano kwotę 22,7 tys. zł,
- utrzymanie i aktualizację reklam w mieście – zadanie realizowane przez Wydział Infrastruktury Komunalnej, które obejmowało m.in. utrzymanie i wymianę tablic informacyjnych w ramach Miejskiego Systemu Informacji (155 szt.), konserwację i utrzymanie tablic „z kulturą po drodze” (42 szt.) oraz utrzymanie gablot i tablic informacyjno-promocyjnych na terenie miasta (34 szt.) – wykonanie wyniosło nominalnie kwotę ponad 12,7 tys. zł

W 2020 r. podpisano umowy w zakresie usług promocyjnych: umowę roczną na promocję Miasta Zabrze na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, umowę z Politechniką Śląską na promocje Zabrza podczas obchodów 75 rocznicy założenia uczelni oraz z umowę z grupą artystów SnowArt Poland biorących udział w festiwalu Snow Fest w Finlandii i tam promujących nasze miasto.

Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w 2020 r. zorganizował wydarzenia promocyjne oraz współorganizował i współuczestniczył w zewnętrznych wydarzeniach promocyjnych między innymi takich jak:

- XIV Bal Charytatywny, wydarzenia promocyjne na rzecz budowy Polskiego Sztucznego Serca,
- Laury Umiejętności i Kompetencji ,
- „Zabrze nie tylko na weekend” impreza promocyjna na zamku w Ogrodzieńcu
- CITYLIGHT - realizacja kampanii promocyjnej w gablotach reklamowych
- Bezpieczny sk8park & pumptruck

Fotografia. XIV Bal Charytatywny, Hala Pogoni w Zabrzu

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Bal Charytatywny

15 stycznia 2020 r. w Hali Pogoni zorganizowana została XIV edycja Balu Charytatywnego. W wydarzeniu wzięło udział 108 osób. Podczas wydarzenia przeprowadzona została licytacja na rzecz budowy polskiego sztucznego serca. Ze zlicytowanych przedmiotów zebrano kwotę 32 500 zł.

Fotografia. „Zabrze nie tylko na weekend" impreza promocyjna na zamku w Ogrodzieńcu

Źródło: https://miastozabrze.pl

„Zabrze nie tylko na weekend”

W dnia 5-6 września na zamku Ogrodzieńcu odbyła się impreza promująca Miasto Zabrze. Na gości czekało mnóstwo atrakcji, ciekawych historii, dźwięków i smaków. Zagrała Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego, przewodnicy Kopalni Guido i Sztolni Królowa Luiza opowiadali o tajemnicach mroków podziemi, a animatorzy z Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu pokazywali m.in. jak wykonać z papieru odwzorowanie górniczego czako. Nie zabrakło również zajęć ruchowych dla dzieci przygotowanych przez Akademię Piłkarską Górnika. Dzięki temu dwudniowemu wydarzeniu, turyści z całej Polski odwiedzający ogrodzieniecki zamek mieli okazję poznać najatrakcyjniejsze miejsca w Zabrzu. W zabrzańskim wydarzeniu w ciągu dwóch dni wzięło udział kilka tysięcy odwiedzających z całej Polski.

Fotografia. Citylight – kampania promocyjna w Zabrzu

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Citlight - realizacja kampanii promującej zabrzańskie instytucje kultury w gablotach reklamowych w 52 wiatach przystankowych na terenie całego miasta.

Fotografia. XXVII Laury Umiejętności i Kompetencji, gala w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Współorganizacja z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach Laurów Umiejętności i Kompetencji. Podczas gali w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu wręczono po raz 28. Laury Umiejętności i Kompetencji, wyróżnienia przyznawane co roku przez środowiska gospodarcze ze Śląska i Opolszczyzny. Są formą uznania dla wybitnych postaci świata nauki, biznesu, kultury i polityki. Podczas uroczystości promowano Miasto Zabrze.

Fotografia. Promocji miasta Zabrze w ramach obchodów jubileuszu 75.lecia Politechniki Śląskiej

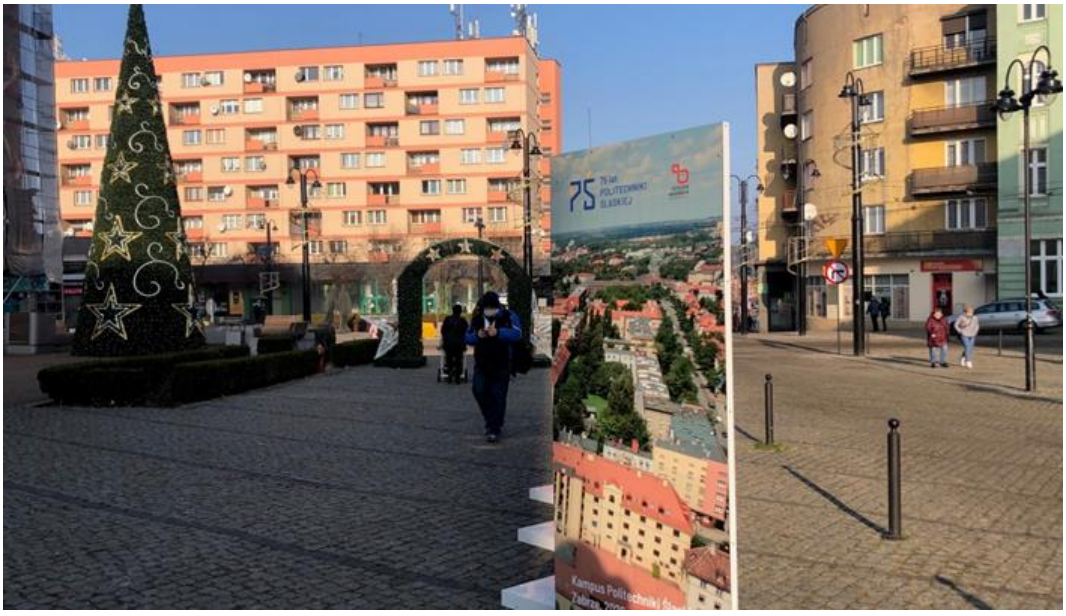

Źródło: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Działania związane z promocją turystyki w 2020 roku:

- organizację imprez i spotkań turystycznych,
- udział w targach turystycznych krajowych i zagranicznych,
- wspieranie turystyki dzieci i młodzieży,
- wydanie publikacji, folderów, map, filmów oraz gadżetów związanych z promocją turystyki.

Na powyższe działania w 2020 roku przeznaczono środki w wysokości blisko 145 tys. zł.

Miasto Zabrze w 2020 roku promowało się podczas Targów Turystycznych w Wiedniu, Pradze, Bratysławie oraz w Ostrawie. W dniach 22-26 czerwca Ambasada Polska i Instytut Kultury w Pradze zorganizowali „Wirtualny Dzień Polski" w ogrodach Ambasady Polskiej. Podczas tego wydarzenia odbył się cykl prezentacji o Mieście online. We wrześniu miasto Zabrze zorganizowało imprezę promocyjną pn. „Zabrze nie tylko na weekend" na zamku w Ogrodzieńcu. Podczas wydarzenia Miasto zaprezentowało swoją ofertę turystyczną, kulturalną, a także sportową.
Należy jednak wskazać, iż ze względu na pandemię zostały odwołane następujące wydarzenia organizowane przez miasto Zabrze: Międzynarodowa Konferencja Dziedzictwa Przemysłowego, Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej. Miasto Zabrze nie uczestniczyło również w wydarzeniach promocyjnych takich jak targi turystyczne ITB w Berlinie, Glob w Katowicach, Promocja Miast i Regionów w Novym Jicinie.

W 2020 r. zrealizowano umowę na wykonanie aplikacji mobilnej „Zabrze w sercu Śląska" – bezpłatny przewodnik dla turystów i mieszkańców poszukujących informacji o naszym Mieście, w szczególności o jego szerokiej ofercie turystycznej, kulturalnej, ciekawych miejscach i wydarzeniach. Podczas Międzynarodowego Dnia Turystyki zorganizowano piesze wycieczki z przewodnikiem po Zabrzu, zakupiono także przewodniki po mieście „Zabrze na każdą pogodę". Ponadto zrealizowano umowę na wykonanie: fotografii Miasta, obiektów turystycznych oraz budynków i infrastruktury, filmów promujących Miasto. Zrealizowano wydruk plakatów, a także kampanie w 100 gablotach reklamowych w ponad 40 wiatach przystankowych na terenie Miasta Zabrze, jak również billboardową kampanię promocyjną aplikacji „Zabrze w sercu Śląska".

Działalność Muzeum Górnictwa Węglowego związana z promocja turystyki przemysłowej
W 2020 roku okresie propagowano ofertę Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu poprzez następujące działania:

- informacje o wystawach i imprezach w Muzeum przesyłano na portale internetowe, do prasy regionalnej, lokalnych rozgłośni radiowych i stacji TV,
- przeprowadzono kampanie informacyjne i promocyjne dotyczące przedsięwzięć organizowanych przez MGW,
- propagowano MGW za pomocą plakatów umieszczonych w instytucjach kultury Zabrza, placówkach oświatowych, w punktach informacji turystycznej oraz na stojakach reklamowych i tablicach ogłoszeniowych,
- informacje o ofercie MGW przesyłano do placówek oświatowych i partnerów, gościom Muzeum i instytucjom współpracującym

– Informacje o wszystkich imprezach i propozycjach umieszczono na stronie internetowej MGW i w mediach społecznościowych na FB i Instargramie oraz na stronach www współpracujących instytucji i organizacji.

W 2020 roku, w związku z przejęciem przez MGW zadań Operatora Szlaku Zabytków Techniki, Muzeum zrealizowało szeroko zakrojoną kampanię promocyjną Szlaku, która realizowana była zarówno w przestrzeni wirtualnej (Facebook, Instagram, strona internetowa Szlaku) jak i w przestrzeni publicznej. W ramach zadań promujących szlak zrealizowano również kampanię telewizyjną (TVP Katowice), radiową (spoty radiowe promujące Szlak pojawiły się m.in. w Radiu Katowice, RMF Maxx i Antyradiu). Bardzo wyraźnym w przestrzeni miejskiej elementem działań promocyjnych dotyczących Szlaku była reklama tranzytowa - z wykorzystaniem środków komunikacji miejskiej (wybrane autobusy i tramwaje aglomeracji zostały w całości lub części oklejone pomarańczową, dedykowaną Szlakowi grafiką). W ramach umowy dokonano szeregu zakupów, mających na celu doposażenie Szlaku Zabytków Techniki w materiały promocyjne (m.in. balony pneumatyczne, batfany, leżaki z parasolami etc.). Rozpoczęto proces wymiany lub doposażenia obiektów w tablice informacyjne.

Szczegółowa informacja na temat działań promocyjnych prowadzonych przez Miasto Zabrze w 2020 roku jest dostępna w załączonym dokumencie: Raport 2020 Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu.

Działania i projekty podejmowane przez Miasto Zabrze w 2020 roku były realizowane zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030. Cechował je wysoki poziom realizacji poszczególnych priorytetów jak i zawartych w nich celów. Duża liczba znaczących inwestycji i przedsięwzięć, jak i licznych działań o mniejszej skali, miała wpływ na zrównoważony rozwój miasta. Wszystkie cele strategiczne jak i horyzontalne były realizowane zgodnie z wcześniejszymi założeniami. Zabrze, jako jednostka samorządu terytorialnego, intensywnie wykorzystuje środki funduszy unijnych i krajowych w celu jak najlepszego rozwoju miasta i podniesienia poziomu oraz jakości życia mieszkańców.
Warto zauważyć, że wszystkie działania podjęte w roku 2020 pomimo panującej pandemii miały pozytywny wpływ na umocnienie Zabrza w dziedzinach takich jak medycyna, nauka, innowacyjna gospodarka, sport i turystyka industrialna. Realizowana od wielu lat wizja tworzenia przyjaznego Miasta będzie kontynuowana – priorytetem pozostaje nadal zrównoważony rozwój, ciągła poprawa jakości życia i zabezpieczanie potrzeb mieszkańców.

ROZDZIAL II STRATEGIE SEKTOROWE, PROGRAMY, POLITYKI

- **BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY**
- **EDUKACJA**
- **GOSPODARKA MIESZKANIOWA**
- **INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA**
- **OCHRONA ŚRODOWISKA**
- **OPIEKA NAD ZABYTKAMI**
- **POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA**
- **REWITALIZACJA**
- **ROZWÓJ CYFROWY**
- **ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**
- **RYNEK PRACY**
- **SPORT**
- **TRANSPORT PUBLICZNY**
- **WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI**
- **ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA**

obszar działania	Tytuł dokumentu strategicznego	Realizacja	Podmiot odpowiedzialny	Podmioty realizujące	Sposób nadania (uchwała, zarządzenie)	Obszar Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030
BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY	Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2020-2023	2020 r. -2023 r.	ZKOL UM Zabrze	Wszystkie służby, straże i inspekcje działające w ramach miejskiej administracji zespolonej	Uchwała nr XVIII/333/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 16.03.2020 r.	Priorytet P1 Aktywne Społeczeństwo Miejskie
EDUKACJA	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021	2011 r. -2021 r.	Wydział Oświaty	Przedszkola, szkoły, zespoły szkół, placówki oświatowe	Uchwała Nr XV/165/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 października 2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021 https://bip.miastozabrze.pl/engine//bip/4/13?o=pagesNavigator_413_VIEW&e=sp&mag=4137a5b18bc9541df1358ccdf6e176aa	Priorytet P1. Aktywne społeczeństwo miejskie
EDUKACJA	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze	od 2019 roku	Wydział Oświaty	Wydział Oświaty	Uchwała Nr XI/125/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze https://bip.miastozabrze.pl/engine//bip/4/13?o=pagesNavigator_413_VIEW&e=sn&mag=d14957bc9883714489893053696 25bea	Priorytet P1. Aktywne społeczeństwo miejskie
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020	2018 r. - 2020 r.	Wydział Zarządzania Mieniem	1. Wydział Zarządzania Mieniem 2. Jednostka Gospodarki Nieruchomościami 3. Wydział Obrotu Nieruchomościami 4. Wydział Geodezji	Zarządzenie nr 446/ZN/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta

GOSPODARKA MIESZKANIOWA	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022	2018 r. – 2022 r.	Wydział Zarządzania Mieniem	1. Wydział Zarządzania Mieniem 2. Jednostka Gospodarki Nieruchomościami 3. ZBM-TBS Sp. Z o.o. 4. Wydział Obrotu Nieruchomościami 5. Wydział Geodezji 6. WB w zakresie podania: - liczby złożonych wniosków o wydanie decyzji warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, - liczby złożonych wniosków o pozwolenie na budowę, - listy wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w danym roku, - listy wydanych pozwoleń na budowę.	Uchwała nr XLVI/515/2017 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 września 2017 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta Cel strategiczny C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020	2018 r. – 2020 r.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	Uchwała nr XLIX/547/2017 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.11.2017 r.	Priorytet P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki, (C7) Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta, Priorytet P3.Przyjazność przestrzeni miasta C.12 Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych.
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Plan Rozwoju na lata 2019-2021	2019 r. – 2021 r.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o.	Uchwała nr 19/2019 Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 06.06.2019 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju na lata 2019-2021 - Aktualizacja	P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki,

INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2020-2022	2020 r. – 2022 r.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o.	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o.	Uchwała nr 20/2019 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 07.06.2019 r. w sprawie zatwierdzenia Planu ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2020-2022.	P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki, P3. Przyjazność przestrzeni miasta P3. Przyjazność przestrzeni miasta
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze	Projekt „Założeń…" opracowano w 2013 na okres 15 lat z aktualizacją co 3 lata	Główny Inżynier Miasta	Urząd Miejski /jednostki organizacyjne samorządu / podmioty zarządzające zewnętrzne	Uchwała nr XXXVII/548/01 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 15 października 2001 r. Uchwała nr LX/719/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze.", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/aktualizacja-zalozen-do-planu-zaopatrzenia-w-cieplo-energie-elektryczna-i-paliwa-gazowe-na-obszarze-miasta-z	Priorytet P 2 Rozwój i innowacyjność gospodarki (C7-9), Priorytet P3 Przyjazność przestrzeni miasta
INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2020	2020 r.	Wydział Infrastruktury Komunalnej	Wydział Infrastruktury Komunalnej/Schronisko dla bezdomnych zwierząt	Uchwała nr XVIII/334/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2020	P3. Przyjazność przestrzeni miasta

OCHRONA ŚRODOWISKA	Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze	2020 r. – 2030 r.	Biuro Głównego Inżyniera Miasta	Przedsiębiorstwa energetyczne, zarządcy nieruchomości, spółdzielnie mieszkaniowe, firmy i instytucje, przedsiębiorstwa produkcyjne, w tym przedsiębiorstwa związane z gospodarką komunalną, mieszkańcy miasta, przedsiębiorstwa komunikacyjne, organizacje pozarządowe, inicjatywy społeczne funkcjonujące na terenie miasta	Uchwała NR XXVIII/461/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 grudnia 2020 r.	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta, CH3 Rewitalizacja miasta, CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city,
OCHRONA ŚRODOWISKA	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030 r.	2015 r. – r.2020 r. z perspektywą do 2030	Główny Inżynier Miasta	Wydział Ekologii, Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki, Jednostka Gospodarki Mieszkaniowej, Wydział Inwestycji, wspólnoty mieszkaniowe, spółki energetyczne, przedsiębiorcy prywatni	Uchwała nr XXV/261/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 maja 2016 r. w sprawie aktualizacji i przyjęcia do realizacji "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze"	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta (C12 i C15)
OCHRONA ŚRODOWISKA	Program ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028	do roku 2024 z perspektywą do roku 2028	Wydział Ekologii	Urząd Miejski/ jednostki organizacyjne samorządu /podmioty zarządzające zewnętrzne	UCHWAŁA NR XVII/305/20 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028”	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta (C12)

OCHRONA ŚRODOWISKA	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020	do 2016 roku z perspektywą do 2020 r.	Wydział Ekologii	Urząd Miejski / jednostki organizacyjne samorządu / podmioty zarządzające zewnętrzne	Uchwała nr LI/756/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia "Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020", http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/ekologia/program-ochrony-srodowiska-dla-miasta-zabrze *UCHWAŁA NR XVII/305/20 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028”*	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta
OCHRONA ŚRODOWISKA	Plan adaptacji Miasta Zabrze do zmian klimatu do roku 2030	2019 r.- do nadal	Wydział Ekologii	Urząd Miejski/ jednostki organizacyjne samorządu /podmioty zarządzające zewnętrzne, Wydział Zarzadzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, Wydział Zdrowia, Biuro Głównego Inżyniera Miasta, Tauron, ZPEC, Fortum Silesia S.A., Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu, Wydział Ekologii, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., Wydział Oświaty, Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego, Biuro Planowania Przestrzennego, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, Tramwaje Śląskie S.A, Partnerzy, Metropolia Górnośląsko-zagłębiowska, NGO,	UCHWAŁA NR XII/161/19 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 16 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030"	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie, Priorytet P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki, Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta

OCHRONA ŚRODOWISKA	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze	2019 r. - nadal	Wydział Ekologii	Wydział Ekologii	UCHWAŁA NR XIV/257/19 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze”	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta (C12)
OCHRONA ŚRODOWISKA	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze	2018 r. – 2023 r.	Wydział Ekologii	Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej; Tramwaje Śląskie; Wydział Ekologii (edukacja ekologiczna)	Uchwała Nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018r. w sprawie przyjęcia “Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Zabrze na lata 2018-2023”. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 26 października 2018r. (DZ. URZ. WOJ. SLA 2018.6734)	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta (C12)
OCHRONA ŚRODOWISKA	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 Przez edukację do zrównoważonego rozwoju	2013 r. – 2020 r.	Wydział Ekologii		UCHWAŁA NR XLIV/632/13 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 21 października 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013 – 2020, „Przez edukację do zrównoważonego rozwoju”	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie
OPIEKA NAD ZABYTKAMI	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019 -2022	2019 r. -2022 r.	Biuro Planowania Przestrzennego – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków UM Zabrze	Wszystkie komórki organizacyjne UM Zabrze oraz jednostki podległe Wydziałowi Oświaty oraz Wydziałowi Kultury i Dziedzictwa UM Zabrze	Uchwała Nr V/41/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022”	Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta

POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze	bezterminowo	Biuro Planowania Przestrzennego	Wydziały Urzędu Miasta oraz inne podmioty, które realizują zadania w zakresie spraw związanych z planowaniem przestrzennym	Uchwała Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze	Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta
REWITALIZACJA	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. /LPROM/	2016 r. – 2023 r.	Biuro Planowania Przestrzennego / dot. dokumentu /	Wydziały Urzędu Miasta oraz inne podmioty, które wskazały projekty: przedsięwzięcia rewitalizacyjne w LPROM do realizacji.	Uchwały: 1. Uchwała Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. 2. Uchwała Rady Miasta Zabrze Nr LI/618/17 z dnia 18 grudnia2017r. w sprawie: zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023.	CH 3 Rewitalizacja miasta. Obszar rewitalizacji /wyznaczony w LPROM /
ROZWÓJ CYFROWY	e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+	od 2016 r. do r. 2020+	Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.	Urząd Miejski w Zabrzu, w tym: WKS, WG, WKD/MBP, ZKOL, WO, IRSI, IK/MZDII, IK, WE, BI/PUP, PBI, ZPU/BA/WRP, WKD/MGW, GOK Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Górnictwa Węglowego, Powiatowy Urząd Pracy.	UCHWAŁA NR XXI/211/16 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 18 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji dokumentu o nazwie „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”.	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju *smart city*, Priorytet *P3 Przyjazność Przestrzeni Miasta*

ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych	2018 r. – nadal	Biuro ds. Inwestorów	Biuro ds. Inwestorów, Oficer Startupowy	Uchwała nr LIX/710/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych.	Priorytet P2 Rozwój i innowacyjność gospodarki
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020	2016 r. – 2020 r.	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości	Koordynator: ZCRP, BI, WO, BWZ, WPTS, WKD. Realizator:	UCHWAŁA NR XXVI/278/16 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Planu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020. https://bip.miastozabrze.pl/engine//bip/4/13?o=tp1&e=s|13|2016	Priorytet P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki
RYNEK PRACY	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom	2020 r.	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Zarządzenie nr 93/BI/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 14 lutego 2020r. oraz Zarządzenie nr 836/BI/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 25 listopada 2020r.	Priorytet P 1. Aktywne społeczeństwo miejskie
RYNEK PRACY	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	2020 r.	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010 - 2020	Priorytet P 1. Aktywne społeczeństwo miejskie

RYNEK PRACY	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PEFRON	2020 r.	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu	Uchwała nr XIX/350/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 23 kwietnia 2020r. w oraz uchwała nr XXVII/444/20 z dnia 24.11.2020 sprawie określenia i finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2020	Priorytet P 1. Aktywne społeczeństwo miejskie
SPORT	Strategia Rozwoju Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o. - krótko i długookresowa	od 2019 r.	Zarząd MOSiR w Zabrzu sp. z o.o.	komórki organizacyjne MOSiR w Zabrzu sp. z o.o.	Uchwała Zarządu nr 85/2019, Uchwała Rady Nadzorczej nr 34/2019	Priorytet P 1. Aktywne społeczeństwo miejskie
TRANSPORT PUBLICZNY	Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego	od 2013 r.	ZTM	ZTM/MZDiIl	Uchwała NR CXIX/12/2013 Zgromadzenia Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach	P3.Przyjaźność Przestrzeni Miasta
TRANSPORT PUBLICZNY	Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu	2021 r.- 2022 r.	Biuro Głównego Inżyniera Miasta	TAURON Dystrybucja S.A.	Uchwała NR XXVI/431/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 października 2020 r.	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta, CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city,

TRANSPORT PUBLICZNY	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze	od 2014 r.	Główny Inżynier Miasta UM Zabrze	a) Zespół konsultacyjny ds. Polityki Rowerowej Miasta Zabrze b) Pełnomocnik Prezydenta Miasta Zabrze (oficer Rowerowy) ds. realizacji Polityki Rowerowej Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego, Biuro ds. Inwestorów w Urzędzie Miejskim, Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej.	Uchwała Nr LIX/877/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.11.2014 r. w sprawie Przyjęcia dokumentu pn.: „Polityka Rowerowa Miasta Zabrze”.	Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta
WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	Roczny Program Współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	2021 r.	Prezydent Miasta Zabrze	wszystkie wydziały UM Zabrze zaangażowane we współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Uchwała nr XIII/171/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 października 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze na lata 2010-2020	2010 r.- 2020 r.	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne miasta Zabrze, m.in. PUP	Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.10.2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010-2020	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program „Rodzina na 5+”	2011 r.- nadal	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze, podległe jednostki organizacyjne miasta Zabrze, podmioty zgodnie z podpisami porozumieniami dot. Partnerów Programu	Uchwała nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.09.2011 r. w sprawie Uchwalenia programu „Rodzina na 5+”, ze zmianami	CH1 Tworzenie warunków rozwoju rodziny

ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program „Zabrzański Senior 65+”	2014 r.- nadal	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze, podległe jednostki organizacyjne miasta Zabrze, podmioty zgodnie z podpisami porozumieniami dot. Partnerów Programu	Uchwała nr L/737/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 14.04.20214 r. w sprawie Uchwalenia Programu „Zabrzański Senior 65+”	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Powiatowy Program Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym” na lata 2012-2020	2012 r. - 2020 r.	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne miasta Zabrze.	Uchwała nr XXIV/315/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.06.2012 r. w sprawie Powiatowego Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012 - 2020 ze zm.	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program Kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze na lata 2019-2021	2019 r. – 2021 r.	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze, podmioty lecznicze	Uchwała nr X/117/19 z dnia 08.07.2019 r. Rady Miasta Zabrze w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pt. „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze” na lata 2019 – 2021	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie

ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020	2020 r. - program roczny	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne Miasta Zabrze	Uchwała nr XV/271/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16.12.2019 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027	2017 r. – 2027 r.	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej	Jednostki organizacyjne Miasta Zabrze, Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej UM Zabrze, podmioty lecznicze	Uchwała nr L/607/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 grudnia 2017 r. W sprawie przyjęcia „Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027	Priorytet P1 Aktywne społeczeństwo miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności	2005r. – 2020 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne Miasta Zabrze, organizacje pozarządowe	Uchwała Rady Miejskiej Nr XLII/497/05 z dnia 11.07.2005 r.	CH1 Tworzenie warunków rozwoju rodziny
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej	2007 r. – 2020 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Uchwała Rady Miejskiej Nr XIV/157/07 dnia 17.09.2007 r.	CH1 Tworzenie warunków rozwoju rodziny

ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2018-2020	2018 r. – 2020 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Uchwała Rady Miejskiej nr LX/715/18 z dnia 17 września 2018 r. w sprawie Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrze w latach 2018-2020	CH1 Tworzenie warunków rozwoju rodziny
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020	2016 r. – 2020 r.	Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej / Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, organizacje pozarządowe, Policja, instytucje zgodnie z zawartymi porozumieniami	Uchwała Rady Miejskiej Nr XXIV/252/16 z dnia 18.04.2016 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020	CH1 Tworzenie warunków rozwoju rodziny
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program Aktywności Lokalnej w ramach RPO 2014-2020	2014 r. – 2020 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Uchwała Rady Miejskiej Nr XLV/510/17 z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach	CH3 Rewitalizacja miasta
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Lokalny program pomocy społecznej – program osłonowy w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023	2019 r. – 2023 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Uchwała nr III/19/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej - Programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023	P1 Aktywne społeczeństwo miejskie

ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Program na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych	2017 r. – 2020 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu.	Uchwała Nr XLV/509/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. W sprawie przyjęcia Programu na rzecz integracji społeczno - zawodowej osób niepełnosprawnych	P1 Aktywne społeczeństwo miejskie
ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA	Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2020	2020 r. – plan roczny	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Organizacje pozarządowe	Uchwała nr XVI/288/20 Rady Miasta z dnia 27.01.2020 r. w sprawie przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2020.	P1 Aktywne społeczeństwo miejskie

2.1. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
POWIATOWY PROGRAM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA LATA 2020-2023
2. Podstawa prawna
art. 12 pkt. 9 b ustawy o samorządzie powiatowym
3. Uchwała Rady Miasta /Zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr XVIII/333/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 16.03.2020 r.
4. Czas obowiązywania
2020 r. - 2023 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
ZKOL UM Zabrze
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Tak jak w latach poprzednich, w roku 2020 realizowane były działania w następujących obszarach: 1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania 2. Przeciwdziałanie przemocy, patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczenie przestępczości nieletnich 3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym 4. Poprawę bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenia kryzysowego 5. Podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałość o kulturalną stronę miasta 6. Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście wśród mieszkańców miasta
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Pomimo trwania epidemii Covid19, powodującej znaczne ograniczenia w działalności niektórych jednostek uzyskane pozytywne efekty podczas realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2020 – 2023” w obszarze bezpieczeństwa w roku 2020 potwierdziły właściwy wybór podejmowanych kierunków działań powodujących znaczną poprawę stanu porządku publicznego. Działania ukierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości powodując ich systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze.
8. Streszczenie sprawozdania
Głównym celem programu była poprawa stanu bezpieczeństwa, a jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu było ograniczenie negatywnych zjawisk i tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Podejmowane w ramach programu działania miały na celu skoordynowanie działań wszystkich służb, straży i inspekcji działających w ramach miejskiej administracji zespolonej. Oceniając efektywność Programu można uznać, iż zaangażowanie współpracujących ze sobą podmiotów pozwoliło na zrealizowanie zakładanych celów. Głównymi podmiotami realizującymi Powiatowy Program były:

Komenda Miejska Policji w Zabrzu:

Zgodnie z art. 14 Ustawy o Policji – w granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje m.in. czynności operacyjno-rozpoznawcze. Uzyskane informacje są na bieżąco wykorzystywane w toku podejmowanych czynności dochodzeniowo-śledczych i administracyjno-porządkowych, szczególnie w zakresie ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W celu ograniczenia przestępczości i przeciwdziałania demoralizacji policjanci odbywali na bieżąco spotkania z dziećmi, młodzieżą, rodzicami oraz z pedagogami. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 151 spotkań profilaktycznych w przedszkolach, szkołach podstawowych i szkołach średnich, poświęcone tematyce bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz agresji rówieśniczej.

Na podstawie analizy zdarzeń drogowych zaistniałych na terenie miasta Zabrze w 2020 r. jako miejsca niebezpieczne, gdzie kierujący i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, należy wskazać następujące ciągi komunikacyjne: 3 Maja; Wolności; Bytomska; Gen. Charlesa De Gaulle'a; Ks. Doktora Antoniego Korczoka; Ofiar Katynia; Aleja J. Nowaka Jeziorańskiego; Aleja Wojciecha Korfantego; Tarnopolska.

Analiza zdarzeń drogowych na ciągach komunikacyjnych w miejscach szczególnie zagrożonych. W minionym roku na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu odnotowano łącznie 1562 zdarzenia drogowe w tym:

- 88 – wypadków drogowych, w następstwie których 4 osoby poniosły śmierć, a 94 zostały ranne,
- 1474 – kolizji drogowych zgłoszonych Policji.

Straż Miejska w Zabrzu:

W 2020 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, na bieżąco wymieniane były z Komendą Miejską Policji w Zabrzu informacje o zagrożeniach występujących na terenie miasta oraz przekazywane były sobie wzajemnie do realizacji interwencje w sytuacji, gdy dana służba nie posiadała w danym momencie sił i środków do realizacji zadania. Dyżurny SM utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie patrolowali ścisłe centrum miasta, reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń jak i przestępstw. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Codziennie strażnicy kontrolowali liczne miejsca, w których grupowała się młodzież, tj. skwery, parki, obiekty oświatowe, boiska szkolne, place zabaw, otoczenia pubów i dyskotek, festynów, imprez sportowych i kulturalno-oświatowych, kąpieliska, otoczenie sklepów spożywczych, blokowiska, reagując na niewłaściwe zachowania.

Ze względu na wprowadzony stan pandemii i zmiany systemu nauczania na nauczanie zdalne grupa „Lepiej razem niż osobno" nie funkcjonowała. W 2020 r. ze względu na zmieniające się często obostrzenia dotyczące nauki stacjonarnej w szkołach, nauki zdalnej, zarówno dla dzieci w wieku przedszkolnym, klas 1-3 i młodzieży szkolnej interwencji związanych z niezrealizowaniem obowiązku szkolnego oraz przebywania dzieci poza terenem szkoły w czasie zajęć lekcyjnych wiele działań zrealizowano w niewielkim zakresie. Strażnicy zareagowali jednak na zgłoszenia i zdarzenia z udziałem nieletnich. Przeprowadzono 67 interwencji, 23 rozmowy ostrzegawczo-wychowawcze z nieletnimi, zastosowano 2 razy środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, skierowano 2 wnioski do Sądu Rejonowego w Zabrzu.

Państwowa Straż Pożarna w Zabrzu:

W roku 2020 działalność kontrolno-rozpoznawcza skoncentrowana była przede wszystkim w następujących grupach obiektów:

- obiekty użyteczności publicznej,
- budynki mieszkalne, wielorodzinne,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- budynki produkcyjne i magazynowe,
- zakłady stwarzające zagrożenie dla ludzi i środowiska — zakłady zwiększonego ryzyka,
- lasy.

Na bieżąco dokonywano odbiorów nowopowstałych obiektów budowlanych. Łącznie przeprowadzono 73 kontrole, podczas których stwierdzono 77 nieprawidłowości. Najczęściej występujące nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach dotyczyły: zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych, drożności i wykonania dróg pożarowych, stanu dróg ewakuacyjnych, nadzoru nad urządzeniami, instalacjami przeciwpożarowymi i użytkowymi oraz ich sprawności.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu:

Główne działania ośrodka w ramach programu to:

- Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności Wróć z nami" - Program skierowany do osób bezdomnych,
- Ogrzewalnia,
- Działania Zespołu Interwencji Kryzysowej,
- Działania punktu Konsultacji ds. problemów alkoholowych,
- Świetlice środowiskowe.

Działania zawarte w programie ukierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości powodowały ich systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2020 – 2023 został przyjęty uchwałą Nr XVIII/33/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2020 – 2023. Głównym celem programu jest poprawa stanu bezpieczeństwa, a jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu jest ograniczenie negatywnych zjawisk i tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Podejmowane w ramach programu działania mają również na celu skoordynowanie działania wszystkich służb, straży i inspekcji działających w ramach miejskiej administracji zespolonej. Program wpisuje się w realizację głównych założeń rządowego programu zwalczania przestępczości i eliminacji zjawisk patologicznych „Razem bezpieczniej" z uwzględnieniem specyfiki i bieżących problemów miasta Zabrze.

W roku 2020 realizowane były działania w następujących obszarach:

I. **Obszar przestępczości – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa.**

II. **Obszar prewencyjno-wychowawczy - ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń przez nieletnich oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym: narkomani i alkoholizmowi.**

III. **Obszar bezpieczeństwa w ruchu drogowym – poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.**

IV. **Obszar zagrożeń kryzysowych – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach zagrożenie kryzysowego i doskonalenie systemu reagowania oraz koordynacji działań w sytuacjach kryzysowych.**

V. **Obszar kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – podniesienie świadomości społeczeństwa w sferze ochrony zabytków oraz dbałości o kulturalną stronę miasta.**

VI. **Obszar bezpieczeństwa w domu, pracy i mieście – ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz dążenie do poprawy wzrostu społecznego poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta.**

Działania służb w opisanych zakresach przedstawiają się następująco:

DZIAŁANIA KOMENDY MIEJSKIEJ POLICJI W ZABRZU W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2020

Prowadzenie działań kontrolno-rozpoznawczych;

Zgodnie z art. 14 Ustawy o Policji -w granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje m.in. czynności operacyjno-rozpoznawcze. Uzyskane informacje są na bieżąco wykorzystywane w toku podejmowanych czynności dochodzeniowo-śledczych

i administracyjno-porządkowych, szczególnie w zakresie ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom od dopalaczy oraz innym uzależnieniom:

- spotkania profilaktyczne z uczniami oraz rodzicami, nauczycielami w placówkach oświatowych oraz w formie zdalnej (szkoły podstawowe, szkoły średnie) podczas których omawiane są konsekwencje prawne spożywania alkoholu przez osoby małoletnie, zażywania narkotyków, dopalaczy, poruszana jest problematyka innych uzależnień. Część spotkań profilaktycznych z osobami dorosłymi (nauczyciele, rodzice), realizowana była przy wykorzystaniu walizki edukacyjnej. Łącznie funkcjonariusze Zespołu ds. profilaktyki społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi przeprowadzili 104 spotkania profilaktyczne;
- na bieżąco zadaniowano służby patrolowe oraz dzielnicowe pod kątem patologii społecznych sygnalizowanych przez mieszkańców na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa;
- przeprowadzono kontrole miejsc grupowania się dzieci, młodzieży oraz dorosłych na terenie miasta Zabrze tj. skwery, place zabaw, otoczenia placówek oświatowych, gdzie może dochodzić do w/w niepożądanych zjawisk;
- wszystkie ujawnione przypadki spożywania alkoholu przez nieletnich skierowano z wnioskami o podjęcie decyzji do Sądu Rejonowego w Zabrzu;
- kontrolowano punkty sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych, celem było zwiększenie świadomości sprzedawców w kwestii konsekwencji nieprzestrzegania przepisów prawa oraz pod kątem przestrzegania zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu;
- wymieniano informację z instytucjami działającymi na rzecz nieletnich oraz rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodkiem Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Kuratorami, Placówkami Oświatowymi, Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną);
- kierowano wnioski do w/w instytucji;

Bezdomność i żebractwo;

W zakresie przeciwdziałania zjawisku bezdomności i żebractwa funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu ściśle współpracują z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Przedsięwzięcia podejmowane w obszarze przeciwdziałania żebractwu mają charakter stały i opierają się na ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi. W przypadku ujawnienia osób, szczególnie małoletnich podczas żebrania przesyłane są informacje z prośbą o zbadanie sytuacji rodzinnej i udzielenie niezbędnej pomocy socjalnej, zgodnie z ustawową właściwością. Systematycznie aktualizowane są dane teleadresowe schronisk, domów, noclegowni i ogrzewalni, w których przewidziano miejsca dla osób bezdomnych.

Policjanci pionu prewencji kontrolują, zwłaszcza w okresie zimowym miejsca, w których mogą przebywać osoby bezdomne: dworce, klatki schodowe, kanały ciepłownicze, opuszczone budynki mieszkalne, ogródki działkowe itp. Dzielnicowi odwiedzają schroniska i domy dla bezdomnych, w których prowadzą rozmowy i prelekcje skierowane do osób dotkniętych bezdomnością oraz problemem uzależnień, głównie od alkoholu.

Bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej, w tym bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej, graffiti;

Zadania zlecane do realizacji w tym zakresie opierają się na analizie przestępczości, a dyslokacja służby oparta jest o analizy uwzględniające dane i doświadczenia jednostek Policji na terenie Zabrza. Ważnym narzędziem w tym obszarze jest Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Zgłoszenia mieszkańców kierowane są do właściwych komórek Policji celem weryfikacji, a w przypadku potwierdzenia, celem bieżącego zadaniowania funkcjonariuszy zgodnie z zagrożeniem.

Funkcjonariusze Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej, dzielnicowi oraz oficer prasowy KMP Zabrze regularnie promują i popularyzują narzędzie KMZB, aplikację mobilną Moja Komenda oraz koncepcję służby Dzielnicowy bliżej nas wśród mieszkańców Zabrza (podczas spotkań, prelekcji oraz zamieszczając komunikaty na stronie internetowej KMP Zabrze).

Szeroko rozumiana tematyka bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej jest poruszana podczas spotkania dzielnicowych m.in. z radnymi i mieszkańcami podczas zebrań rad dzielnic, z członkami i zarządem rodzinnych ogródków działkowych, w zebraniach lokatorskich spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

Bezpieczny wypoczynek;
W ramach współpracy z Wydziałem Oświaty Urzędu Miejskiego w Zabrzu, KMP Zabrze cyklicznie otrzymuje informacje na temat placówek oświatowych organizujących półkolonie oraz zajęcia rekreacyjno-sportowe dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji i ferii zimowych.

Mając na uwadze zagrożenia utonięciami, przestępczością i wykroczeniami w rejonach akwenów wspólnie z Funkcjonariuszem Straży Miejskiej w Zabrzu oraz z przedstawicielami Nadleśnictwa dokonano kontroli rejonów stawów i akwenów znajdujących się w Zabrzu m.in. pod kątem właściwego oznakowania „zakaz kąpieli". W okresie wakacji letnich prowadzono systematyczne kontrole w tych miejscach pod kątem przeciwdziałania utonięciom i wypadkom na terenach przywodnych. Ponadto wspólnie z przedstawicielami Nadleśnictwa funkcjonariusze dokonali kontroli terenów leśnych pod kątem nielegalnych wysypisk śmieci.

Funkcjonariusze Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej KMP Zabrze oraz dzielnicowi, w ramach zapewnienia bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji letnich, odwiedzili zabrzańskie przedszkola i szkoły podstawowe, gdzie prowadzili prelekcje dla dzieci i młodzieży dotyczące bezpiecznego wypoczynku. Przeprowadzono 57 spotkań profilaktycznych.

Zwiększenie częstotliwości patrolowania miejsc newralgicznych;
Patrole prewencji w ramach codziennej służby, jak również służb ponadnormatywnych oraz sił wsparcia OPP Katowice - kierowane są w miejsca najbardziej narażone przestępczością, które są wskazywane przez poszczególne komisariaty w comiesięcznych analizach stanu zagrożenia.

Patrolowanie miejsc szczególnie zagrożonych było możliwe dzięki właściwej dyslokacji służb prewencyjnych, poprawie efektywności pracy pionu kryminalnego, co było również wynikiem pogłębiającej się współpracy Policji ze społecznością lokalną i instytucjami pozapolicyjnymi.

Współpraca z radami dzielnic w celu bieżącego przepływu informacji o zagrożeniach;
W zakresie tym współpraca polega na uczestnictwie funkcjonariuszy poszczególnych komisariatów w spotkaniach Rad Dzielnic, podkreślenia wymaga aktualny stan pandemii, co w znacznym stopniu ograniczało możliwość bezpośredniego spotkania z radnymi czy mieszkańcami poszczególnych dzielnic miasta.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
Wytypowanie, wskazanie i wzmożona kontrola miejsc niebezpiecznych, gdzie kierujący i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dokonano analizy zdarzeń drogowych na ciągach komunikacyjnych w miejscach szczególnie zagrożonych.

W minionym roku na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu odnotowano łącznie 1562 zdarzenia drogowe w tym:

- 88 – wypadków drogowych, w następstwie których 4 osoby poniosły śmierć, a 94 zostały ranne.
- 1474 – kolizji drogowych zgłoszonych Policji.

Do głównych przyczyn wypadków zaliczyć należy:

- z winy kierujących:
  - nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu – 25% wypadków;
  - nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu dla pieszych – 17% wypadków;
  - niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 14,7% wypadków;
- z winy pieszych:
  - nieostrożne wejście na jezdnię: zza pojazdu, przeszkody – 5,6% wypadków;
  - chodzenie nieprawidłową stroną drogi – 1,1% wypadków;
  - nieostrożne wejście na jezdnię: zza pojazdu, przeszkody – 1,1% wypadków;
  - zatrzymanie, cofnięcie się – 1,1% wypadków.

Najwięcej wypadków odnotowano w grudniu – 12 tj. 13,6% ogółu wypadków, a najmniej w miesiącach kwiecień, maj i listopad – po 2 tj. 2,7% ogółu wypadków.

Najbardziej zagrożonymi dniami były poniedziałek i piątek – po 16 wypadków tj. 28,1%, natomiast najmniej wypadków odnotowano w niedzielę i czwartek – 5 tj. 5,6% ogółu wypadków.

Największe zagrożenie wypadkowością występowało w godz. 12.00 – 16.00, w tym czasie odnotowano 30 wypadków tj. 34,1% ogółu, natomiast najmniejsze zagrożenie wypadkowością występowało w godz. 01.00 – 04.00, w tym czasie nie odnotowano żadnego wypadku drogowego.

Działalność profilaktyczna polegająca na:

- propagowaniu bezpiecznych zachowań wśród kierowców oraz współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie przekazywania informacji dotyczących stosowania się kierowców i pieszych do przepisów ustawy o ruchu drogowym.
- edukacji w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo i szanującego prawa innych współużytkowników dróg
- prowadzeniu spotkań w szkołach, przedszkolach, placówkach opiekuńczo – wychowawczych i kulturalnych w zakresie bezpiecznego korzystania z dróg
- edukowaniu dzieci i młodzieży z zakresu prawo o ruchu drogowym
- prowadzeniu działalności profilaktycznej wobec kierujących rowerami.

DZIAŁANIA STRAŻY MIEJSKIEJ W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2020

Objęcie wzmożoną służbą patrolową i operacyjną miejsc grupowania się młodzieży w szczególności w rejonie lokali rozrywkowych oraz osiedli mieszkaniowych.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Zabrzu w ramach codziennych czynności służbowych patrolowali otoczenie placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem boisk szkolnych i placów zabaw – ze zwróceniem uwagi na wszelkie przypadki zakłócania spokoju i porządku publicznego, niszczenia mienia, spożywania alkoholu. Wzmożono kontrole terenu miasta strażnicy zwracali uwagę na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (sklepy spożywcze i ich otoczenie, parki, skwery, place zabaw, ogródki piwne i puby), kontrolowali obszary wodne — nie dopuszczali do kąpieli w miejscach niedozwolonych (szczególnie osób nieletnich, przebywających bez opieki osób dorosłych) oraz nie dopuszczali do zakłócania spokoju i porządku publicznego, a także przeciwdziałali kradzieżom i włamaniom oraz niszczeniu mienia w miejscach, gdzie kąpiel była dozwolona. Kontrolowano otoczenia miejsc, w których gromadziła się młodzież (pasaż, kina, dworzec PKP i PKM, puby, dyskoteki, kawiarenki internetowe, salony gier, boiska szkolne).

Kontrola miejsc zorganizowanego wypoczynku dla dzieci i młodzieży;

Straż Miejska w Zabrzu w ramach corocznej akcji „Bezpieczne Ferie 2020" podejmowała wzmożone działania, zwracając szczególną uwagę na dzieci i młodzież, która w okresie od 13.01.2020 r. do 24.01.2020 r. pozostała w Zabrzu i tu spędziła swój czas wolny od zajęć szkolnych. Zgodnie z planem akcji strażnicy wykonywali powierzone im zadania i prowadzili działania kontrolne w miejscach, gdzie młodzież lubiła spędzać swój wolny czas, a należały do nich między innymi szkoły, więc strażnicy pojawiali się w tych placówkach oświatowych oraz ich otoczeniu w których od rana do godzin popołudniowych organizowane były zajęcia sportowe i rekreacyjne, a także półkolonie i zbiorowe dożywianie.

Strażnicy interweniowali 725 razy w czasie trwania ferii zimowych i wylegitymowali 491 osób. Przekazano 84 spraw innym właściwym służbom. Wobec sprawców wykroczeń 375 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, a 82 sprawców wykroczeń ukarano Mandatami Karnymi Kredytowanymi na łączną kwotę 7650 zł.

Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania spożywania napojów alkoholowych poprzez bezwzględne stosowanie i egzekwowanie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tymi zachowaniami przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zakłócanie

ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego, a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji: Ujawnione wykroczenia — 5520 Pouczenia — 3997, Mandaty Karne — 550 na kwotę 55,750 zł, Sąd Rejonowy w Zabrzu — 0, Przekazano innym służbom (np. IW, OPD) — 634, Zgłoszenia niepotwierdzone — 315, Anulowane zgłoszenia — 24

Kontrolowanie miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdują się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich wyrobów alkoholowych oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nieprzeznaczonych;

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Szczególnie działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem dla ich zdrowia i życia, wynikającym z przebywaniem tych osób często pod wpływem alkoholu, w warunkach ujemnych temperatur, co mogło prowadzić do nadmiernego wychłodzenia i w konsekwencji nawet do śmierci. Nietrzeźwe osoby, w uzasadnionych przypadkach były przewożone do Izby Wytrzeźwień lub szpitala. Osoby trzeźwe przewożone były do noclegowni, schronisk dla bezdomnych oraz tzw. „Ogrzewalni".

Reagowanie na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku uprzątnięcia nieczystości po zwierzętach;

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali uwagę na sposób wyprowadzania psów i sprawowanie właściwego nadzoru nad zwierzęciem oraz stosowanie się do obowiązku sprzątania nieczystości po psach. Reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących wyprowadzania psów i stosowania się do obowiązku sprzątania nieczystości po zwierzętach. Podjęte działania miały na celu zmniejszenie ilości zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego oraz poprawa stanu estetyki i czystości na terenie Miasta Zabrze.

Wyniki prowadzonej akcji: interwencje: 237, pouczenia: 93, ilość mandatów karnych: 34, kwota mandatów: 3100 zł ,Przekazano innym właściwym służbom: 37, Zgłoszeń anulowanych lub niepotwierdzonych 73.

Realizacja programu „Zero tolerancji dla alkoholu", którego celem jest zwracanie szczególnej uwagi na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tym zachowaniem przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego;

Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby zwracali szczególną uwagę na osoby spożywające alkohol w miejscach zabronionych (jak np. ulice, chodniki, parki, skwery, place zabaw, sklepy i ich otoczenie, wiaty przystankowe, placówki oświatowe i ich otoczenie) i związane często z tym zachowaniem przypadki zakłócania ładu i porządku publicznego. Kontrolowano i reagowano na łamanie obowiązujących przepisów prawa dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zakłócanie ładu i porządku publicznego. Efektem podjętych działań było eliminowanie lub ograniczenie ilości zagrożeń dotyczących zagrożeń ładu i porządku publicznego oraz życia, zdrowia ludzkiego, a także mienia, związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu. Wyniki akcji:

Ujawnione wykroczenia — 5520 Pouczenia — 3997, Mandaty Karne — 550 na kwotę 55,750 zł, Sąd Rejonowy w Zabrzu — 0, Przekazano innym służbom (np. IW, OPD) — 634, Zgłoszenia niepotwierdzone — 315, Anulowane zgłoszenia — 24

Realizacja programu „Zima" polegającym na kontrolowaniu stanu nawierzchni dróg i chodników oraz dachów budynków pod względem usuwania zalegającego śniegu i sopli oraz błota pośniegowego, zgodnie z obowiązkiem spoczywającym na administratorach i zarządcach nieruchomości;

Na przełomie 2019 i 2020 roku Straż Miejska w Zabrzu sprawowała kontrolę nad właściwą realizacją zadań w zakresie współdziałania służb miejskich z właścicielami i zarządcami poszczególnych nieruchomości przy usuwaniu skutków zimy.

W związku z powyższym podczas trwania akcji "Zima" strażnicy miejscy sprawowali nadzór nad wykonywaniem obowiązków, spoczywających na właścicielach, administratorach oraz zarządcach nieruchomości pod względem: stanu nawierzchni dróg, stanu nawierzchni chodników, stanu dachów budynków pod względem zalegającego śniegu, nawisów śnieżnych oraz sopli lodu o sypania solą chodnika, sposobu usuwania błota, śniegu i lodu z chodników i ulic, stanu przejść dla pieszych i przystanków komunikacji

publicznej. W każdym przypadku stwierdzenia przez strażników nieprawidłowości, niezwłocznie podejmowano działania, celem wyeliminowania istniejącego zagrożenia. Sprawy dotyczące nieodśnieżonych i oblodzonych jezdni przekazywano niezwłocznie do Dyspozytora Akcji Zima. Po wydaniu poleceń dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, strażnicy przeprowadzali ponowne kontrole, celem sprawdzenia, czy wydane zalecenia zostały wykonane.

Zabrzańska Straż Miejska ustaliła wraz z przedstawicielami Schronisk, Przytulisk, Domów Noclegowych, MOPR oraz Ogrzewalni, procedury postępowania wobec osób bezdomnych znajdujących się w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Strażnicy prowadzili samodzielnie nasilone kontrole, jak również wspólnie z przedstawicielami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, miejsc gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych. Działania kontrolne miały na celu wyeliminowanie zagrożeń (np. skutki upojenia alkoholowego i przebywania w ujemnych temperaturach, nie umyślne podpalenia) oraz zapewnienie im bezpiecznego i ciepłego miejsca noclegowego.

Wyniki przeprowadzonej akcji w okresie od 01.12.2019 r. do 31.03.2020 r. Podjęto łącznie 4 interwencje. W wyniku tych zgłoszeń wszystkie sprawy zostały zgodnie z podjętym planem akcji zgłoszone do właściwego podmiotu zajmującego się usuwaniem skutków zimy z zabrzańskich jezdni i chodników. Sezon zimowy 2019/2020 był wyjątkowo łagodny w zakresie i temperatur, jak również opadów śniegu.

Realizacja programu „Czystość" którego priorytetowymi celami są działania na rzecz poprawy stanu czystości i porządku w mieście;

Jednym z priorytetów w działalności SM w 2020 r., były działania na rzecz poprawy stanu czystości i porządku w mieście. Spowodowano także usunięcie kilkunastu nielegalnych wysypisk odpadów. Funkcjonariusze podejmowali również interwencje wynikające z nieprzestrzegania regulaminu oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dotyczących między innymi: składowania gruzu w sposób nieprawidłowy, składowania odpadów, czy np. nie uprzątnięcia nieczystości po psie, jak również usuwania zwłok zwierząt przez Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Zabrzu. W wyniku akcji przeprowadzono 5120 interwencji. Zastosowano 1988 pouczeń. Mandaty Karne - 461 na kwotę 36,920 zł. Przekazano innym służbom — 1360 Wnioski do Sądu Rejonowego — 1 Zgłoszenia niepotwierdzone, anulowane oraz sprawy w toku — 1310.

Wytypowanie, wskazanie i wzmożona kontrola miejsc niebezpiecznych, gdzie kierowcy i piesi stwarzają największe zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego;

Strażnicy podczas codziennej służby zwracali uwagę na wykroczenia popełniane przez pieszych i zmotoryzowanych uczestników ruchu, mogące stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym i ich własnym. Szczególnie reagowano na osoby piesze przekraczające jezdnię lub torowisko w miejscu niedozwolonym oraz osoby przechodzące przez przejścia dla pieszych na czerwonym świetle, stwarzając zagrożenie dla siebie oraz innych uczestników ruchu drogowego (kierowcy pojazdów). Wyniki prowadzonej akcji: Ujawnione wykroczenia — 4568, Pouczenia – 2521, Mandaty Karne — 735 na kwotę 89,200 zł, Sprawy w toku — 197, Inny sposób zakończenia sprawy – 1040, Przekazano do Sądu Rejonowego — 52, Pojazdy usunięte z drogi na koszt właściciela — 23.

Reagowano także na liczne zgłoszenia w tym temacie od mieszkańców i operatorów monitoringu, prowadzono liczne kontrole w strefie ograniczonego ruchu na ul. Wolności. Podejmowano również działania wobec kierowców parkujących w sposób nieuprawniony na miejscach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Propagowanie bezpiecznego zachowania wśród kierowców oraz współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie przekazywania informacji dotyczących stosowania się kierowców i przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym;

Straż Miejska w Zabrzu uczestniczyła w licznych nagraniach i reportażach telewizyjnych wspólnie z TV Zabrze oraz TV Silesia, a także w lokalnych gazetach informując o zagrożeniach w ruchu drogowym i prowadzonych przez SM akcjach. Informacje na bieżąco umieszczane były na stronie internetowej SM oraz na profilu Facebook.

DZIAŁANIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2020

Działalność kontrolno-rozpoznawcza jest prowadzona w oparciu o roczny plan kontroli opracowywany na podstawie: wyników kontroli z lat poprzednich, wniosków z analizy zagrożeń, zaleceń określonych przez Komendę Wojewódzką w Katowicach oraz Komendę Główną, kierunków i celów działania Państwowej Straży Pożarnej.

Niezależnie od planu kontroli, czynności kontrolno-rozpoznawcze są prowadzone na skutek zawiadomień o zakończeniu budowy i zgłoszeniu do użytkowania nowych, przebudowywanych i rozbudowywanych obiektów lub w związku z wpływającymi do tutejszej Komendy skargami dotyczącymi nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a także na wniosek o wydanie wymaganych opinii, decyzji i postanowień.

Sekcja kontrolno-rozpoznawcza przeprowadza szereg czynności kontrolnych i innych działań mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego w obiektach. Kontrole prowadziło dwóch funkcjonariuszy. Działalność kontrolno-rozpoznawcza skoncentrowana jest przede wszystkim w następujących grupach obiektów:

- obiekty użyteczności publicznej,
- budynki mieszkalne, wielorodzinne,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- budynki produkcyjne i magazynowe,
- zakłady stwarzające zagrożenie dla ludzi i środowiska — zakłady zwiększonego ryzyka,
- lasy.

Na bieżąco dokonywano odbiorów nowopowstałych obiektów budowlanych.

W ww. grupach obiektów łącznie przeprowadzono 73 kontrole, podczas których stwierdzono 77 nieprawidłowości. Najczęściej występujące nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach dotyczyły: zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych, drożności i wykonania dróg pożarowych, stanu dróg ewakuacyjnych, nadzoru nad urządzeniami, instalacjami przeciwpożarowymi i użytkowymi oraz ich sprawności.

Ponadto sekcja kontrolno-rozpoznawcza przygotowała 31 wystąpień po interwencjach jednostki ratowniczo-gaśniczej dotyczących: tlenku węgla (11), pożarów przewodów kominowych (14) oraz po alarmach fałszywych obiektów monitorowanych do PSP (3).

DZIAŁANIA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO I OCHRONY LUDNOŚCI W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2020

Na ostatni dzień 2020 roku system obsługiwał 35 punktów kamerowych, w tym 5 kamer (kamery 19, 21, 22, 23 i 24) z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 30 kamer korzystających z sieci światłowodowej. Cztery z punktów kamerowych stanowią połączenie kamery obrotowej wraz z kamerą stałopozycyjną, natomiast jedna z nich posiada funkcję rozpoznawania tablic rejestracyjnych pojazdów.

W pierwszym półroczu 2020 roku przeprowadzono procedurę odszkodowawczą dla kamery zniszczonej wskutek zdarzenia drogowego oraz modernizację systemu polegającą na wymianie dwóch kamer monitoringu budynku Urzędu Miejskiego, a następnie włączeniu ich w system Monitoringu Wizyjnego Miasta Zabrze. Natomiast w drugim półroczu zrealizowano przełączenie trzech punktów kamerowych z łączności radiowej na sieć światłowodową. Oprócz tego zostały przeprowadzone postępowania o zamówienia publiczne, a następnie zostały podpisane umowy na realizację projektów VI edycji budżetu partycypacyjnego Miasta Zabrze dotyczące monitoringu miejskiego. Ich realizacja jest przewidziana w roku 2021.

W ciągu 2020 roku do Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności wpływały wnioski o zabezpieczenie nagrań monitoringu, oraz dotyczące montażu kamer monitoringu miejskiego w wybranych punktach miasta. W roku 2020 dyżurni CNW zaobserwowali łącznie 349 zdarzeń. W ramach obsługiwanego Monitoringu specjaliści ZKOL ujawnili zdarzenia, dzięki którym służby podjęły działania w liczbie:

- Komenda Miejska Policji w Zabrzu (84 zgłoszeń),
- Komenda Straży Miejskiej w Zabrzu (218 zgłoszeń),
- Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Zabrzu (1 zgłoszenie),
- Pogotowie Ratunkowe (4 zgłoszenia),
- Państwowa Straż Pożarna (1 zgłoszenie) oraz
- inne służby (40 zgłoszeń).

DZIAŁANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W ZABRZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2020

W 2020 r. z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie ramach zadań określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej pomocą objętych zostało 2737 rodzin (5 700 osób).

Pomoc osobom bezdomnym;

Głównym celem działalności pracowników placówek i pracowników socjalnych było zapewnienie schronienia, posiłku i odzieży osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, stworzenie osobom bezdomnym warunków powrotu do samodzielnego funkcjonowania, dotarcie do osób bezdomnych nie korzystających z pomocy instytucjonalnej, ograniczenie zjawiska bezdomności na terenie Zabrza, a także kształtowanie pozytywnych postaw społecznych tj. zrozumienia i tolerancji wobec osób pozbawionych schronienia.

Zespół ds. pomocy osobom bezdomnym;

Zespół do spraw pomocy osobom bezdomnym na rok 2020 liczył 4 pracowników socjalnych (w tym koordynator zespołu), jego działalność głównie skupiała się na organizowaniu pomocy oraz obsłudze osób bezdomnych przebywających w placówkach noclegowych na terenie miasta Zabrze.

Baza noclegowa dla osób bezdomnych:

- Noclegownia ul. Trocera 63
- Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych ul. Stalmacha 7
- Dom Pokora, Stowarzyszenia Żyj i Daj Żyć ul. Pawliczka 6
- Dom Św. Brata Alberta Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul Kochanowskiego 26
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet ul. Ofiar Katynia 48
- Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży ul. Ofiar Katynia 48
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach ul. Bolesławska 23
- (Filie: Gorenice, Łazy, Lędziny, Dąbrowa Górnicza)
- Mieszkanie chronione treningowe ul. Pośpiecha 17

W 2020 r. Zespół ds. pomocy osobom bezdomnym wszczął 704 postępowań i wydał 1011 decyzji administracyjnych. Z pomocy skorzystało około 250 osób.

Zespół Interwencji Kryzysowej;

Zespół Interwencji Kryzysowej zajmował się interwencją kryzysową i poradnictwem specjalistycznym dla mieszkańców Zabrza.

Pomocy udzielono 505 osobom i rodzinom,

Łącznie udzielono 3803 porad i interwencji.

DZIAŁANIA W RAMACH PROGRAMU „LEPIEJ RAZEM NIŹ OSOBNO" W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2020

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii COVID-19, nakładającym znaczne ograniczenia w działalności jednostkach oświatowych, kluczowe założenia Programu profilaktyczno-interwencyjnego „Lepiej Razem Niż Osobno" zostały wstrzymane.

W ramach lekcji wychowawczych prowadzone były przez pedagogów szkolnych jedynie działania edukacyjne i profilaktyczne na rzecz podnoszenia świadomości w zakresie przemocy i agresji szkolnej, przemocy w rodzinie oraz promowanie bezpiecznych postaw młodzieży w różnych sytuacjach.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POWIATOWEGO PROGRAMU ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO W ROKU 2020 OBSZARZE KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA NARODOWEGO

W realizację tego celu zaangażowane były przede wszystkim szkoły i placówki oświatowe oraz instytucje miejskie. W związku z panującą sytuacją epidemiczną działania realizowane były w ograniczonym stopniu bądź w ogóle wstrzymane.

PODSUMOWANIE

Uzyskanie pozytywnych efektów podczas realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2020 – 2023 w obszarze bezpieczeństwa w roku 2020 potwierdzają właściwy wybór podejmowanych przez komisję kierunków działań powodujących w ciągu ostatnich kilku lat znaczącą poprawę stanu porządku publicznego. Działania te ukierunkowane głównie na zapobieganie przestępczości powodowały ich systematyczny spadek przy jednoczesnym wzroście poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i gości miasta Zabrze.

Źródło: ZKOL UM Zabrze

2.2 EDUKACJA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
STRATEGIA EDUKACJI MIASTA ZABRZE NA LATA 2011-2021
2. Podstawa prawna
art.7 ust.1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1900 o samorządzie gminnym
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr XV/165/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 października 2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
4. Czas obowiązywania
2011 r. – 2021 r.
5. Wydział
Wydział Oświaty
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

I. Cel nadrzędny: Stałe podnoszenie jakości i efektywności edukacji oraz skuteczne przygotowanie mieszkańców Zabrza do efektywnego uczestnictwa w życiu społecznym, zgodnie z ich potrzebami, możliwościami i predyspozycjami.

II. Cele strategiczne:

1. cele strategiczne w obszarze: Jakość edukacji
   1) Tworzenie wysokiej jakości oferty edukacyjnej
   2) Doskonalenie zawodowe nauczycieli
   3) Tworzenie nowoczesnej bazy dydaktycznej i sportowej
   4) Racjonalizacja sieci Szkół
   5) Doskonalenie organizacji i zarządzania w szkołach i placówkach oświatowych
2. cele strategiczne w obszarze: Opieka i wychowanie
   1) Wzmocnienie funkcji wychowawczej i opiekuńczej szkół
   2) Promowanie nawyków prozdrowotnych i tworzenie programów profilaktycznych
3. cele strategiczne w obszarze: Edukacja na potrzeby rynku pracy
   1) Doskonaleniu systemu edukacji na potrzeby rynku pracy
   2) Modernizacja systemu doradztwa zawodowego
   3) Rozwój współpracy z podmiotami i instytucjami rynku pracy
4. cele strategiczne w obszarze: Społeczeństwo uczące się
   1) Rozwój edukacji ustawicznej
   2) Promowanie postaw uczenia się przez całe życie
5. cele strategiczne w obszarze: Edukacja osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
   1) Dostosowanie budynków szkół i placówek do potrzeb osób niepełnosprawnych
   2) Promocja działań otwartości i tolerancji dla osób niepełnosprawnych
6. Cele strategiczne w obszarze: Społeczeństwo aktywne, otwarte i obywatelskie
   1) Promowanie edukacji otwartej na środowisko i świat
   2) Tworzenie sieci współpracy szkół i organizacji i organizacji działających na rzecz edukacji

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Ze względu na charakter dokumentu oraz ciągłość wyznaczonych celów stwierdza się, że cele strategiczne realizowane są na bieżąco z uwzględnieniem aktualnych potrzeb społeczności lokalnej. W tym kontekście, Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021, w roku 2020 była jednak realizowana w sposób niepełny z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju i ograniczone funkcjonowanie placówek oświatowych.

8. Streszczenie sprawozdania

W 2020 r. struktura szkół i placówek oświatowych dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze obejmowała 37 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 36 szkół ponadpodstawowych i policealnych oraz 5 placówek oświatowych.

W roku szkolnym 2019/2020 liczba uczniów stanowiła 21 516, a w roku szkolnym 2020/2021 stanowiła 21 490.

W roku szkolnym 2019/2020 liczba etatów pedagogicznych wynosiła 2 737,83, natomiast liczba etatów pracowników niebędących nauczycielami wynosiła 1 027,27. W roku szkolnym 2020/2021 liczba etatów pedagogicznych wynosiła 2 734,05, natomiast liczba etatów pracowników niebędących nauczycielami wynosiła 1011,75.

W 2020 szkoły ponadpodstawowe kształciły w technikach w 23 zawodach, a w branżowych szkołach I stopnia w 20 zawodach.

W 2020 roku zostało realizowanych 26 projektów i programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, instytucji wojewódzkich, Miasta Zabrza, 4 Projektów rządowych, 16 projektów mobilnościowych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

W latach 2009 – 2020 zmodernizowano 45 szkoły i placówki oświatowe, obecnie 5 placówek jest w trakcie modernizacji, na łączną kwotę 96 121 541,81 zł.

W 2020 oddano do użytku salę gimnastyczną w Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego i salę w Zespole Szklono Przedszkolnym nr 8. W 2020 roku z doskonalenia zawodowego skorzystało 3133 nauczycieli w wysokości 525 379 zł.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Sprawozdanie z realizacji Strategii Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021 za rok 2020

Tabela: Struktura przedszkoli, szkół i placówek oświatowych.

Nazwa	Liczba szkół w roku szkolnym 2019/2020	Liczba uczniów w roku szkolnym 2019/2020	Liczba szkół w roku szkolnym 2020/2021	Liczba uczniów w roku szkolnym 2020/2021
Przedszkola	38	4 822	37	4 792
w tym:				
przedszkola samodzielne	33	4 451	32	4 429
przedszkola w zespołach	5	371	5	363
Oddziały przedszkole w szkołach podstawowych	4	133	4	150
Szkoły podstawowe	42	11 070	41	11 062
Szkoły ponadpodstawowe	39	5 491	32	5 486
Placówki oświatowe	6		6	
Podsumowanie	90	21 516	90	21 490

Liczba etatów nauczycieli w roku szkolnym 2020/2021 wynosi 2751

Liczba etatów pracowników administracji i obsługi (AiO) wynosi 1010

Tabela: Budżet przeznaczany na finansowanie zadań oświatowych w latach 2016-2020.

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019	2020
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	256 052 637	262 781 783	276 469 951	294 192 165	314 619 599
Subwencja w zł	162 734 419	161 446 023	163 688 519	180 542 368	192 069 434
Dotacje w zł	12 394 926	14 388 287	15 940 315	12 420 341	8 621 627
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	10 293 103	13 301 092	26 454 534	29 702 310	14 580 181
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	91 216 395	100 248 565	123 295 651	130 931 766	128 508 720
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	34,25	36,31	40,70	40,42	39,04

Wykres

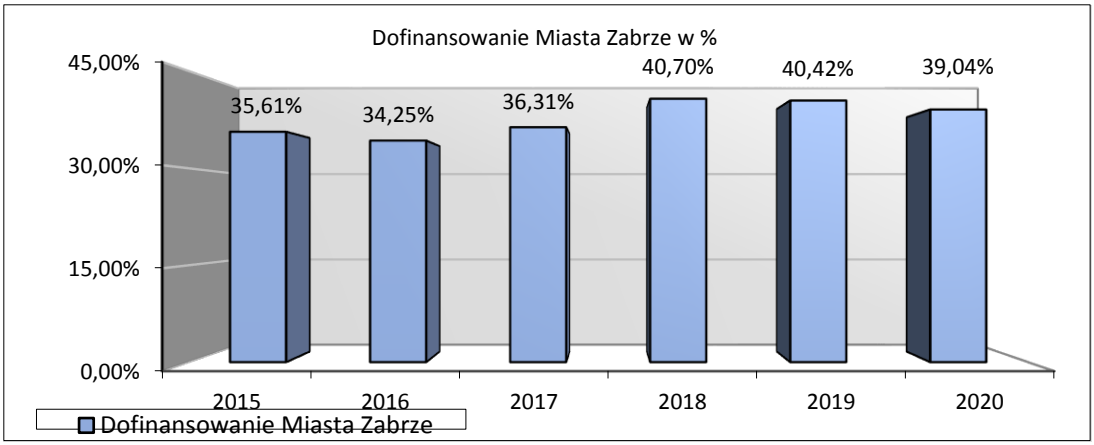

Tabela: Finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku 2020

	Tytuł	Plan w zł	Wykonanie w zł	Liczba nauczycieli
1	**Inne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli**	987 492	525 379	3133
-	refundacja kosztów za przeprowadzone kursy kwalifikacyjne niezbędne do realizacji programów nauczania wskazane przez dyrektora			
-	nadzór pedagogiczny			
-	stosowanie doskonalenia w podnoszeniu jakości pracy szkoły			
-	nowe technologie w kształceniu praktycznym, zawodowym oraz specjalnym			
-	szkolenie branżowe dla nauczycieli kształcenia zawodowego			
-	doskonalenie umiejętności wychowawczych, terapeutycznych i metodycznych			
-	dofinansowanie w zakresie nauki języka obcego			
-	doskonalenie w zakresie stosowania nowych podstaw programowych			
-	szkolenie w zakresie informatyzacji oraz stosowanie nowych technologii informatycznych			
-	szkolenie dla n-li i kadry kierowniczej w zakresie zarządzania plac. Oświatową i ustawy o związkach zawodowych			
-	dokształcanie i udział w szkoleniach nauczycieli doradców zawodowych			
2	**Doradztwo metodyczne**	2 500	2 500	3
3	**Dofinansowanie części opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia n-li (skierowania na studia)**	150 000	146 900	74

Realizacja Projektów Edukacyjnych

Podpisano umowy o dofinansowanie nowych projektów:

1. Projekt: **„Zawód jutra- wsparcie edukacji zawodowej w Zabrzu"**
   Szkoły realizujące: Zespół Szkół nr 10, Zespół Szkół nr 3, Zespół Szkół nr 18, Zespół Szkół nr 3, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu.
   wartość projektu: 1 743 771,60 zł
   lata realizacji: 2020- 2022

   Stan realizacji na listopad 2020: zrekrutowano grupę docelową 100 uczniów oraz 13 nauczycieli; powołano zespół i grupę sterującą; zrealizowano doradztwo edukacyjno- zawodowe dla 94 uczestników- 472 godziny, wynagrodzenie dla nauczycieli za X, XI, XII 2020 wypłacone do 30.12.2020 r.; rozpoczęto dokształcanie nauczycieli zawodu w projekcie; zakończono przetarg na szkolenia dla uczestników projektu w zakresie kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych; rozpoczęto postępowanie przetargowe na staże dla uczniów; rozpoczęto procedurę przetargową na realizację szkoleń specjalistycznych, opracowano zestawienia do SIWZ w zakresie wyposażenia pracowni w projekcie, wykonano szacowanie ceny- w trakcie przygotowania dokumentacja do przetargu, pierwszy wniosek o płatność w trakcie przygotowywania.

2. Projekt: **„Przedszkole Naszą Szansą"**
   Placówki realizujące: Przedszkole nr 29 w Zabrzu, Przedszkole nr 34 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi w Zabrzu, Przedszkole nr 48 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi w Zabrzu.
   wartość projektu: 428 950,00 zł
   lata realizacji: 2021-2022

3. Projekt: **„Językowo- komputerowo. Szkolenia dla osób pracujących"**
   Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji osób dorosłych pracujących w zakresie znajomości języków obcych (j. angielski, j. niemiecki, j. francuski) oraz kompetencji lub kwalifikacji komputerowych (kursy ECDL lub równoważne oraz specjalistyczne kursy/szkolenia IT).
   W projekcie możliwe będzie również odbycie walidacji i certyfikacji ww. umiejętności nabytych poza projektem.
   wartość projektu: 613 576,98 zł
   lata realizacji: 2020-2022

Zakończono pozytywnie negocjacje o pozyskanie dofinansowania projektu:

1. Projekt: **„Wiele potrzeb jeden cel”** - 26.11.2020 r. została ogłoszona lista rankingowa projektów, które dostały dofinansowanie- wśród których jest nasz projekt- umowa w trakcie podpisywania
   Szkoły realizujące: 18 szkół podstawowych, w tym 4 szkoły podstawowe specjalne
   wartość projektu: 3 475 450,83 zł
   lata realizacji: 2021-2022

Złożono wniosek o dofinansowanie:

1. Projekt **„Zaprojektuj swoje życie zawodowe - remont i wyposażenie pracowni zawodowej w Zespole Szkół nr 3**- dotyczy 2 pracowni zawodu: dla technika automatyka i dla technika przemysłu mody- obecnie czekamy na ocenę projektu:
   Szkoła realizująca: Technikum nr 3 w Zespole Szkół nr 3 w Zabrzu;
   Wartość projektu: 940 966,77 zł
   Lata realizacji: 2021- 2022
2. Metropolia **- budowa ekologicznego placu zabaw**

Zakończono realizację rzeczową i finansową projektu:

1. Projekt: **„Kreować rzeczywistość- dostosowanie i wyposażenie zespołu pracowni techniki reklamy w Technikum nr 6 w Zabrzu”**
   Szkoła realizująca: Technikum nr 6 w Zabrzańskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
   wartość projektu: 335 923,68 zł
   lata realizacji: 2020-2021
   stan realizacji na listopad 2020: zakończono wszystkie prace remontowe i zakupy założone w projekcie, ostatnie dostawy odbyły się dnia 25.11.2020 r. ostatnia płatność w grudniu br.

Zrealizowano również:

1. Programy **„Erasmus +” oraz POWER** o budżecie na 2020 rok wynoszącym: **743 794,00 zł**, w programach bierze udział 13 szkół; **stan realizacji na listopad 2020:** podpisanie umów i założenie zadań dla nowych projektów, podpisanie aneksów przedłużających terminy realizacji projektów związane z sytuacją epidemiologiczną na świecie COVID -19.
2. Program **„Śląskie zawodowcy”** Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Oś Priorytetowa: XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego w ramach działania: 11.2. Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów dla poddziałania: 11.2.1. Wsparcie szkolnictwa zawodowego

   Szkoły realizujące: Zespół Szkół Mechaniczno- Samochodowych oraz Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych

   wartość projektu 18 186 586,50 zł

   okres realizacji: 2019 –2022

Projekt zakłada następujące formy wsparcia dla uczestników projektu:

a. szkolenia, kursy i studia podyplomowe dla nauczycieli zawodu oraz pozostałych przedstawicieli kadry pedagogicznej;
b. Śląska Rada Edukacji Zawodowej;
c. doradztwo edukacyjno-zawodowe;
d. kursy/szkolenia nadające uprawnienia i umożliwiające uczestnikom zdobycie nowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy;
e. 150- godzin praktyki lub stażu zawodowego.

3. Program **„Zdalna szkoła”** uzyskano dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1.1: „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach” **na kwotę 99 997,50 zł;** zakupiono: 175 tabletów dla uczniów szkół podstawowych do nauki zdalnej (wkład własny 161,40 zł); Miasto dodatkowo **za kwotę 100 158,90 zł** zakupiło również 175 tabletów dla uczniów szkół podstawowych do nauki zdalnej.

4. Program **„Zdalna szkoła plus”** uzyskano dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1.1: „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach” na **kwotę 164 991,91 zł** zakupiono: 50 laptopów oraz 150 tabletów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych pochodzących z rodzin 3+ (**wkład własny 2 840,36 zł**).

5. **Program na rzecz integracji społeczności romskiej** w Polsce na lata 2014-2020- 10 szkół i przedszkoli.

6. Program **„Za życiem”** - pozyskano dodatkowe dofinansowanie na 2020 r. o kwotę 15 600 zł.

7. Projekty rządowe:
   - **Animator Moje Boisko Orlik 2020 r.** – dofinansowanie zatrudnienia Lokalnych Animatorów Sportu, osób organizujących zajęcia sportowe i dbające o właściwe wykorzystywanie obiektów.
     wartość projektu: 50 400,00 zł z czego dofinansowanie wynosi 25 200 zł.

8. Program **„Zielone pracownie”** dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
   Szkoły realizujące:
   III Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu;
   Szkoła Podstawowa nr 37 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5.
   wartość projektu: 79 000,00 zł
   lata realizacji: 2020

9. **Programy ekologiczne**- **wartość projektów: 180 000,00 zł**
   - zrealizowano 110 projektów szkolnych w zakresie ekologii,
   - dofinansowanie ścieżki sensorycznej dla SP 30 zostało zapewnione z oszczędności w 2020 r. - ok. 42 000 zł, pozostała kwota z 50 000 zł przyznanych będzie ze środków w roku 2021 r.)

10. **Oczyszczacze powietrza JSW**- Fundacja Jastrzębskiej Spółki Węglowej na podstawie uchwały nr 41/I/2020 z dnia 1 czerwca 2020 roku w sprawie przystąpienia do realizacji Projektu nr 12 pt.: „Czyste powietrze dla Przedszkoli w regionie- zakup oczyszczaczy powietrza” przyznała po 1 oczyszczaczu powietrza następującym placówkom:
    - Przedszkole nr 3,
    - Przedszkole nr 22 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9,
    - Przedszkole nr 27,
    - Przedszkole nr 28 im. Janoscha,
    - Przedszkole nr 34 z Oddziałami Specjalnymi i z Oddziałami Integracyjnymi,
    - Przedszkole nr 48 z Oddziałami Specjalnymi i Oddziałami Integracyjnymi.

11. **Oczyszczacze powietrza Urząd Marszałkowski**- Miasto Zabrze złożyło 30 wniosków o przyznanie pomocy rzeczowej w postaci oczyszczaczy powietrza. Wnioski złożone zostały w ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej pn. „MOGĘ! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech" – II edycja. Każda placówka otrzyma 2 szt. urządzenia**, wartość** oczyszczaczy powietrza **wynosi: 68 201,40 zł.** Oczyszczacze trafią na początku roku 2021 do następujących przedszkoli:

    - Przedszkole nr 1 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 3 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 6 im. Chatka Niedźwiadka w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 7 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 8 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 9 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 11 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 12 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 14 im. Promyczek w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 16 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 18 im. Karolinki w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 19 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 20 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 23 w Zabrzu,
    - Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 24 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 25 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 27 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 28 im. Janoscha w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 29 w Zabrze,
    - Przedszkole nr 33 im. Majki Jeżowskiej w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 35 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 36 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 38 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 39 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 41 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 43 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 45 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 46 w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 47 im. Janusza Korczaka w Zabrzu,
    - Przedszkole nr 49 w Zabrzu.

12. Miasto Zabrze przestąpiło do realizacji projektu **„Działania uświadamiające wśród uczniów szkół Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na temat adaptacji do zmian klimatu”** w ramach środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego – programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, który został złożony przez Górnośląski Związek Metropolitarny.

    W ramach projektu w Szkole Podstawowej nr 20 im. Polskich Himalaistów zaplanowano realizację ekologicznego ogródka wraz z placem zabaw. Obecnie czekamy na rozstrzygnięcie konkursu.

13. **Projekty rządowe**

    a) Realizacja Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – **„Aktywna Tablica”** dla 27 szkół dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze – **wartość projektu: 472 265,67 zł**,

    b) Realizacja Rządowego **wsparcia 500 zł dla nauczycieli na naukę zdalną**, przekazano na ten cel **łącznie 938 525,96 zł**, w tym szkołom i placówkom oświatowym dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze - 869 232,46 zł, szkołom niepublicznym - 69 293,50 zł,

Tworzenie nowoczesnej bazy dydaktycznej i sportowej

Termomodernizacje realizowane w latach 2009-2020 Liczba zmodernizowanych placówek oświatowych – 45. Liczba obecnie modernizowanych placówek oświatowych – 5.
Łączny **budżet – 96 121 541,81 zł**
Liczba planowanych termomodernizacji placówek oświatowych – 6

Termomodernizacja Przedszkola Nr 14

Termomodernizacja Przedszkola Nr 20

Sala gimnastyczna Zespół Szkół Sportowych

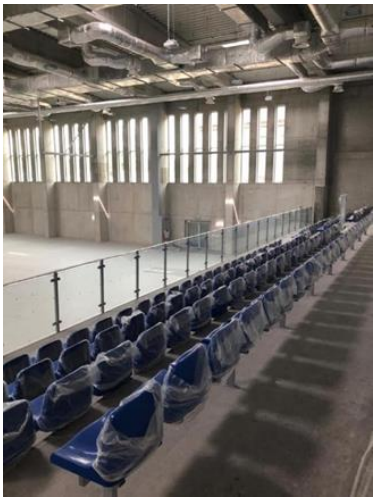

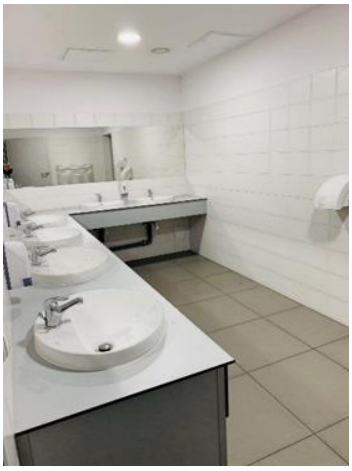

Sala gimnastyczna Zespół Szkół Nr 8

Źródło: WO, UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM WSPIERANIA EDUKACJI UZDOLNIONYCH DZIECI I MŁODZIEŻY POBIERAJĄCYCH NAUKĘ NA TERENIE MIASTA ZABRZE
2. Podstawa prawna
art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr XI/125/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze https://bip.miastozabrze.pl/engine//bip/4/13?o=pagesNavigator_413_VIEW&e=sn&mag=d14957bc988371448989305369625bea
4. Czas obowiązywania
od 2019 roku
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Oświaty
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Stypendium mogą otrzymywać uzdolnieni uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych i oddziałów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
W roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021 przyznano 27 stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów. Na realizację zadania w budżecie miasta na 2019 r. zaplanowano środki finansowe w wysokości 52 000 zł.Wypłacono stypendia dla szczególnie uzdolnionych uczniów na kwotę 52 000,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w 100 %
8. Streszczenie sprawozdania
Szczegółowe warunki udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów określa Uchwała Nr XI/126/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów w ramach Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze. W 2020 r. wpłynęło 29 wniosków o przyznanie stypendium, wszystkie dotyczyły uczniów szkół ponadpodstawowych. Wnioski były rozpatrywane przez Stypendialną Komisję Rekomendacyjną, do której zadań należy ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz przedstawienie Prezydentowi Miasta Zabrze kandydatów do uzyskania stypendium. Stypendium przyznaje Prezydent Miasta Zabrze.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Wnioski o udzielenie stypendium rozpatruje Stypendialna Komisja Rekomendacyjna. Do zadań Komisji należy ocena formalna i merytoryczna wniosków oraz przedstawienie Prezydentowi Miasta kandydatów do uzyskania stypendium. Wysokość stypendium dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych wynosi 3 000,00 zł, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych i oddziałów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych wynosi 4 000,00 zł. Stypendium przyznawane jest raz w roku na dany rok szkolny. W 2020 r. przyznano 27 stypendiów uczniom szkół ponadpodstawowych.

Źródło: WO, UM Zabrze

2.3 GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PLAN WYKORZYSTANIA ZASOBU NIERUCHOMOŚCI GMINY MIEJSKIEJ ZABRZE NA LATA 2018-2020
2. Podstawa prawna
art. 23 i 25 ustawy o gospodarce nieruchomościami
3. Zarządzenie Prezydenta Miasta
Zarządzenie nr 446/ZN/2018 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
4. Czas obowiązywania
2018 r. -2020 r.
5. Wydział
Wydział Zarządzania Mieniem
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Program zagospodarowania nieruchomości zasobu Gminy Miejskiej Zabrze zakładał dążenie do poprawy racjonalnego wykorzystania zasobu w celu realizacji zadań własnych gminy i zleconych oraz zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej. W ramach programu za szczególnie ważne kierunki w działaniu przyjmowało się: – posiadanie nieruchomości, które mogły być przeznaczone na realizację zadań własnych i zleconych gminy, – posiadanie szerokiej oferty nieruchomości, które były przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w celu udostępnienia / sprzedaży zainteresowanym podmiotom, – posiadanie oferty nieruchomości, które były przeznaczone pod zabudowę usługowo-przemysłową w celu udostępnienia / sprzedaży ich zainteresowanym podmiotom, – udostępnianie nieruchomości zainteresowanym podmiotom w dzierżawę lub najem, – racjonalizację opłat pobieranych za udostępnianie nieruchomości, – racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi przeznaczonymi na utrzymanie w należytym stanie i udostępnianie nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
W ramach oceny stopnia realizacji zadań wynikających z Planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020 wyróżnia się trzy kategorie: wielkość zasobu, udostępnienia zasobu oraz dochody i wydatki związane z nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości. **Analiza wielkości zasobu** obejmuje wykazanie procentowego przyrostu lub spadku ogólnej powierzchni gruntów stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, które nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz gruntów Gminy Miejskiej Zabrze oddanych w użytkowanie wieczyste. Powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze, które nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste wzrosła o 1,63 %, natomiast powierzchnia gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste zmniejszyła się o 25,00 % w porównaniu z danymi wg stanu na dzień 01.01.2018 r. **Analiza udostępnień zasobu** nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze obejmuje łączną powierzchnię udostępnień na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych oraz ustanowienia trwałego zarządu na rzecz gminnych jednostek organizacyjnych. Poziom udostępnień nieruchomości z gminnego zasobu nieruchomości w porównaniu do zaplanowanego poziomu udostępnień został zrealizowany na poziomie 98,56 %. **Analiza dochodów i wydatków związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości** obejmuje sumę wartości zadań realizowanych przez Wydział Zarządzania Mieniem oraz

jednostkę podległą. Wydatki związane z utrzymaniem nieruchomości zostały poniesione na poziomie 127,91 % w porównaniu z planowanym poziomem wydatków na rok 2018, natomiast wpływy dochodów z nieruchomości zostały zrealizowane na poziomie 109,01 % w porównaniu z planowanym poziomem dochodów na rok 2018.

8. Streszczenie sprawozdania

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020 przedstawia prognozę powierzchni zasobu, dochodów z jego udostępniania i wydatków związanych z jego utrzymaniem. Stanowi średnioterminowy dokument planistyczny służący Prezydentowi Miasta Zabrze do realizacji zadań wynikających z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity w Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zmianami). Dokument określa główne kierunki działań mających na celu ustalenie sposobu wykorzystania oraz formy udostępnienia i sposobu zagospodarowania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości. Ogólne kryteria decydujące o sposobie wykorzystania nieruchomości to przesłanki zgodnie z którymi:

- użytki rolne i leśne planuje się przeznaczać do oddania dzierżawę osobom zainteresowanym na ich wniosek,
- grunty zabudowane i zurbanizowane planuje się wykorzystywać w dotychczasowy sposób, a niewykorzystane grunty przeznaczyć do sprzedaży, najmu, dzierżawy lub użyczenia zainteresowanym stronom na ich wniosek lub z inicjatywy Prezydenta Miasta Zabrze,
- grunty pod wodami płynącymi - nie będą stanowić przedmiotu obrotu, za wyjątkiem ustanowienia trwałego zarządu na rzecz odpowiedniego zarządcy cieku, natomiast grunty pod wodami stojącymi - planuje się przeznaczyć do oddania w dzierżawę zainteresowanym podmiotom na ich wniosek,
- nieużytki - planuje się przeznaczyć do oddania w dzierżawę lub do sprzedaży, po uprzedniej ocenie stopnia zainteresowania potencjalnych nabywców.

Do kryterium stosowanym przy podejmowaniu decyzji dotyczących formy udostępniania i sposobu zagospodarowania nieruchomości zasobu Gminy Miejskiej Zabrze zalicza się informacje na temat:

- oznaczenia klaso-użytku świadczącego o przeznaczeniu nieruchomości oraz o aktualnym sposobie jej wykorzystania,
- ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w razie jego braku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze zgodnie z uchwałą XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 04.07.2011 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze.

Na podstawie powyższych kryteriów w drodze indywidualnych rozstrzygnięć ustala się kwestie dotyczące sposobu i formy zagospodarowania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości Miasta Zabrze.

9. Opis działalności <u>za 2020</u> r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Realizacja założonego programu przedstawionego w Planie wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze za lata 2018-2020 była prowadzona zgodnie z ustaleniami wynikającymi z podjętych uchwał budżetowych oraz zgodnie z kryteriami ustalonymi w dokumencie. Na podstawie przyjętych zasad dotyczących formy udostępniania oraz sposobu zagospodarowania nieruchomości zapadały indywidualne rozstrzygnięcia w stosunku do konkretnych nieruchomości zasobu. W ramach racjonalnej gospodarki środkami budżetowymi oraz w celu przejrzystości pobieranych opłat stosuje się zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze w sprawie ustalenia wysokości stawek czynszu dzierżawy i najmu.

Źródło: ZM UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM MIASTA ZABRZE NA LATA 2018-2022
2. Podstawa prawna
Art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego
3. Uchwała Rady Miasta Zabrze
Uchwała nr XLVI/515/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.09.2017 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
4. Czas obowiązywania
2018 r. - 2022 r.
5. Wydział
Wydział Zarządzania Mieniem
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy jest opracowany na pięć kolejnych lat i obejmuje w szczególności: • prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne, • analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata, • planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach, • zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu, • sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach, • źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach, • wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne, • opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a w szczególności: – niezbędny zakres zamian lokali związanych z remontami budynków i lokali, – planowaną sprzedaż lokali.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
W ramach oceny stopnia realizacji zadań wynikających z Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022 dokonano analizy: • wielkości zasobu mieszkaniowego, • potrzeb oraz planu remontów i modernizacji, • realizacji wyroków eksmisyjnych, • sprzedaży lokali mieszkalnych. Przeprowadzona analiza wielkości zasobu miała na celu wykazanie przyrostu lub spadku ogólnej ilości oraz powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Miejskiej Zabrze w stosunku do danych prognozowanych. Na dzień 31.12.2018 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12.437 lokali

mieszkalnych o łącznej powierzchni 569.105,18 m^2, na dzień 31.12.2019 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12.280 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 562.225,81 m^2. Natomiast na dzień 31.12.2020 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12.014 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 550.978,34 m^2. Analiza wykazała stopniowe zmniejszanie zasobu mieszkaniowego, w głównej mierze w wyniku sprzedaży lokali na rzecz najemców.

Jednym z priorytetowych zadań gminy z zakresu gospodarowania zasobem mieszkaniowym było utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym substancji mieszkaniowej. W tym celu Miasto Zabrze corocznie określa potrzeby remontowe i przygotowuje plan remontów i modernizacji.
W oparciu o przyznane w budżecie miasta środki finansowe w pierwszej kolejności wykonywane były roboty budowlane i rozbiórki, których konieczność wykonania wynikała z decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Istotne było również usuwanie stanów awaryjnych zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców i substancji budynku oraz poprawa standardu zamieszkiwania mieszkańców.

Newralgicznym zadaniem gminy było dostarczanie lokali socjalnych w celu realizacji wyroków eksmisyjnych. Na dzień 31.12.2018 r. na mieszkanie socjalne oczekiwało 2595 gospodarstw domowych, w tym 2103 uprawnionych do jego otrzymania na podstawie wyroku sądu orzekającego eksmisję z zajmowanego lokalu, wg stanu na dzień 31.12.2019 r. na mieszkanie socjalne oczekiwało 2408 gospodarstw domowych, w tym 1860 uprawnionych do jego otrzymania na podstawie wyroku sądu orzekającego eksmisję z zajmowanego lokalu. Natomiast, wg stanu na dzień 31.12.2020 r. na mieszkanie socjalne oczekiwało 2491 gospodarstw domowych, w tym 1913 uprawnionych do jego otrzymania, na podstawie wyroku sądu orzekającego eksmisję z zajmowanego lokalu. Pozostałe osoby oczekują na przyznanie mieszkania socjalnego na podstawie pozytywnej opinii Społecznej Komisji Mieszkaniowej, z uwagi na trudną sytuację rodzinną i materialną.

Zgodnie z założeniami wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022, Miasto Zabrze kontynuowało sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców. W latach 2018-2020 dokonano sprzedaży odpowiednio 251, 239 oraz 307 lokali mieszkalnych, przy czym szacowana w wieloletnim programie ilość stanowiła 300 lokali w roku 2018, 250 w roku 2019 oraz 200 w roku 2020.

8. Streszczenie sprawozdania

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022 stanowi średniookresowy dokument planistyczny wspierający Prezydenta Miasta w racjonalnym i efektywnym gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym.

Jednym z kluczowych aspektów wieloletniego programu gospodarowania było wskazanie optymalnej formuły organizacji zarządzania komunalnymi nieruchomościami mieszkaniowymi.
Założeniem programu było przedstawienie prognozy wielkości oraz stanu technicznego zasobu, przedstawienie analizy potrzeb i planów remontowych substancji mieszkaniowej, ustalenie zasad polityki czynszowej, wskazanie źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej oraz określenie prognozy sprzedaży lokali mieszkalnych.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W oparciu o zapisy art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego Gmina zapewniała lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokajała potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Celem utrzymania zasobu mieszkaniowego Miasto Zabrze prowadziło szereg działań, mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz prowadziło racjonalną gospodarkę środkami z budżetu miasta.

Realizacja wieloletniego programu gospodarowania następowała w oparciu o wypracowane już w latach poprzednich zasady prawidłowego zarządzania nieruchomościami, mając jednakże na uwadze zmieniające się lokalne uwarunkowania społeczno-gospodarcze, w szczególności finansowe, infrastrukturalne i techniczno-organizacyjne.

Działania podejmowane w kierunku efektywnego gospodarowania zasobem nieruchomości skupione były w głównej mierze na:

- monitorowaniu zmian w wielkości zasobu mieszkaniowego,
- pozyskiwaniu i dostarczaniu lokali socjalnych,
- poprawie standardu budynków i lokali mieszkalnych,
- pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych na poprawę stanów technicznych nieruchomości,
- wskazywaniu i przeznaczaniu nieruchomości do sprzedaży,
- sprawowaniu bieżącego nadzoru nad terminowością regulowania opłat czynszowych oraz windykacją zaległości.

Źródło: ZM UM Zabrze

2.4 INFRASTRUKTURA MIEJSKA I GOSPODARKA KOMUNALNA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH W LATACH 2018-2020
2. Podstawa prawna
art. 21 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XLIX/547/2017 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.11.2017 r.
4. Czas obowiązywania
2018-2020
5. jednostka organizacyjna
Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
a. Projekt nr POIS.02.03.00-00-0145/16 pn.: „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu”; b. przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan wynikające z awaryjności i wymogów p.poż.; c. realizacja strategii Miasta: • przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego (nowa zabudowa oraz potrzeby obecnych mieszkańców • przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan pod potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta; d. przedsięwzięcia wynikające z eksploatacji i konieczności spełnienia wymogów prawnych wynikających z ustawodawstwa Unii Europejskiej.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020” zakładał wykonanie 37 zadań inwestycyjnych dotyczących realizacji celów i priorytetów strategicznych wymienionych w pkt. 6. 34 zadania zostały wykonane. 1 zadanie – przebudowa sieci wodociągowej p.poż. - zostało wykonane przez inwestora zewnętrznego. Z przyczyn niezależnych od Spółki 1 zadanie jest w trakcie realizacji, 1 zadanie zostało ujęte w planie na 2021 rok.
8. Abstrakt sprawozdania
Podstawowym przedmiotem działalności Spółki w 2020 r. było m.in.: • zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie miasta Zabrze • produkcja, zakup i sprzedaż wody, oraz pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odebrane ścieki • bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie działalności • kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków • eksploatacja oraz modernizacja i remonty sieci wodno-kanalizacyjnej • eksploatacja oraz modernizacja i remonty urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków • naprawa, montaż i legalizacja wodomierzy. W 2020 r. podjęto realizację zadań inwestycyjnych ujętych w „Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020” .

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Przedmiotem działalności Spółki w 2020 r. było m.in.:
- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej na terenie działalności,
- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie działalności,
- produkcja, zakup, sprzedaż wody odbiorcom i pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odbiór ścieków,
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków,
- administrowanie, eksploatacja i nadzór nad siecią wodno-kanalizacyjną oraz urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie bieżących remontów, konserwacji oraz usuwanie wszelkich awarii sieci wodno-kanalizacyjnej i urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie remontów kapitalnych, modernizacji i inwestycji w zakresie infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- wykonywanie usług wodociągowo-kanalizacyjnych w pełnym zakresie,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej dla urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie ich eksploatacji,
- świadczenie usług projektowych, laboratoryjnych i remontowo-budowlanych dla potrzeb własnych i obcych,
- wykonywanie usług w zakresie napraw, montażu i sprzedaży legalizowanych wodomierzy,
- prowadzenie działalności w zakresie produkcji, handlu i usług wyrobami związanymi z sieciami wodno-kanalizacyjnymi i urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków.

Strategicznym zamierzeniem Zarządu Spółki jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza.
Dla osiągnięcia wymienionego wyżej celu w 2020 r. podjęte zostały przedsięwzięcia inwestycyjne oraz remontowe, których dwa główne kierunki dotyczyły:
- niezawodności dostawy, poprawy jakości i optymalizacji strat wody, oraz
- porządkowanie gospodarki ściekowej (odbiór i oczyszczanie ścieków).

Celami jakościowymi zrealizowanych w 2020 r. inwestycji były:
- bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków;
- konkurencyjność Gminy;
- funkcjonalność infrastruktury;
- pewność-niezawodność działania;
- komfort życia mieszkańców.

1. Inwestycje

W 2020 r. na inwestycje rzeczowe Spółka przeznaczyła kwotę 9 664,1 tys. zł, w tym na:
- realizację zadań inwestycyjnych, 7 019,7 tys. zł
- *z tego objętych Projektem „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu” 1 639,7 tys. zł*
- zakup środków trwałych 2 284,2 tys. Zł
- zakup wartości niematerialnych i prawnych 360,3 tys. zł

WYKONANIE INWESTYCJI W ROKU 2020

Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie /w tys. zł/
I.	**PRZEDSIĘWZIĘCIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU WSPÓFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI "PRZEBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW MIKULCZYCE W ZABRZU"**	**1 639,7**
1.	*Roboty budowlane* Kontrakt nr 6 Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu	1 506,7
2.	*Usługi* Kontrakt nr 7 Działania informacyjno-promocyjne	7,7
3.	*Usługi*	

	Kontrakt nr 8 Inżynier - nadzór nad robotami	32,3
4.	Pozostałe nakłady	93,0
II.	**USŁUGI I ROBOTY BUDOWLANE**	**5 380,0**
I	**Dokumentacja projektowa**	**505,3**
5.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Żółkiewskiego	8,3
6.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Buchenwaldczyków	41,6
7.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Damrota	73,8
8.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Gogolińskiej - p.poż.	25,6
9.	Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego	14,0
10.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Gwareckiej	16,8
11.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Grunwaldzkiej	117,0
12.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w ulicy Gen. Ducha w Zabrzu	24,0
13.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. 3 Maja (rejon ul. Sądowej)	8,0
14.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hagera i ul. Kasprowicza	5,9
15.	Koncepcja wykorzystania alternatywnych źródeł energii dla oczyszczalni ścieków Śródmieście w Zabrzu	95,5
16.	Wymiana rozdzielni SN 20 kV w SUW Mikulczyce wraz z przebudową zasilania kablowego	17,0
17.	Zabudowa kotła gazowego wraz z przebudową zewnętrznej instalacji gazu w budynku SUW Grzybowice	16,5
18.	Przebudowa zagospodarowania terenu hydroforni Barbara wraz z budową ogrodzenia	24,9
19.	Budowa muru oporowego na terenie Bazy Transportu i Sprzętu	16,4
II	**Roboty budowlane**	**3 036,2**
20.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Żółkiewskiego	557,1
21.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Damrota	643,4
22.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. 3 Maja i ul. Urbana (GPW)	406,3
23.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Słowackiego (od ul. Wolności do ul. Gliwickiej)	345,2
24.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w ulicy Gen. Ducha w Zabrzu	291,5
25.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hagera i ul. Kasprowicza	202,1
26.	Montaż monitoringu serwerowni w budynku Zarządu	11,9
27.	Montaż wciągarki elektrycznej dla przepompowni ogólnospławnej w oczyszczalni ścieków Śródmieście	23,5
28.	Wymiana szafy sterującej na biofiltrze w oczyszczalni ścieków Śródmieście	7,1
29.	Wymiana modemów Celbox 1.4 wraz z akumulatorami w studniach wodomierzowych - szt. 4	36,2
30.	Budowa instalacji węgla organicznego w oczyszczalni ścieków Śródmieście	501,4
31.	Zabudowa systemu do ozonowania w SUW Mikulczyce - próba	10,5
III.	**Zadania awaryjne i pozostałe**	**1 838,5**
32.	Wymiana kanalizacji sanitarnej w ul. Lubelskiej	653,3
33.	Wykonanie odgrodzenia części korytarza w budynku Zarządu	7,1

34.	Wymiana silnika agregatu kogeneracyjnego JK2 w oczyszczalni ścieków Śródmieście	500,0
35.	Roboty dodatkowe w ramach przebudowy oczyszczalni ścieków Mikulczyce	562,6
36.	Montaż słupka telemetrycznego (monitoring poziomu ścieków w studni kanalizacyjnej przy ul. Pomorskiej)	8,3
37.	Montaż gazomierza ultradźwiękowego do instalacji biogazu na oczyszczalni Śródmieście - 3 szt.	107,2
OGÓŁEM ZADANIA INWESTYCYJNE		**7 019,7**

1.1. Inwestycje rzeczowe

Część zadań inwestycyjnych rozpoczętych w latach poprzednich i zrealizowanych w 2020 r. została zakończona, a wytworzony majątek na kwotę 29 517,3 tys. zł powiększył wartość aktywów trwałych:

Zakończone zadania inwestycyjne:

- *Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu* *24 743,0* *tys. zł*
- *Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Damrota* *717,2* *tys. zł*
- *Wymiana kanalizacji sanitarnej w ulicy Lubelskiej* *653,3* *tys. zł*
- *Przebudowa sieci ul. Żółkiewskiego* *598,4* *tys. zł*
- *Zabudowa instalacji węgla organicznego w oczyszczalni ścieków Śródmieście* *533,0* *tys. zł*
- *Wymiana silnika agregatu kogeneracyjnego JK2 w Oczyszczalni Śródmieście* *500,0* *tys. zł*
- *Budowa wodociągu w rejonie ulicy 3-go Maja i Urbana* *432,8* *tys. zł*
- *Przebudowa sieci wodociągu ul. Słowackiego* *366,2* *tys. zł*
- *Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej sanitarnej w ul. Gen. Ducha* *315,5* *tys. zł*
- *Budowa kanalizacji sanitarnej w rej. ul. Hagera i Kasprowicza* *208,0* *tys. zł*
- *Roboty uzupełniające w ramach Przebudowy Oczyszczalni ścieków Mikulczyce* *187,6* *tys. zł*
- *Montaż gazomierzy ultradźwiękowych w instalacji biogazu w oczyszczalni ścieków Śródmieście w Zabrzu* *107,2* *tys. zł*
- *Przebudowa odcinka kabla SN 20kV zasilającego studnię nr 2 Świętoszowice z SUW Grzybowice w Zabrzu* *61,0* *tys. zł*
- *Wymiana modemów CellBOX wraz z akumulatorami w studniach wodomierzowych* *36,2* *tys. zł*
- *Montaż wciągarki elektrycznej dla przepompowni ogólnospławnej w oczyszczalni Śródmieście* *23,5* *tys. zł*
- *Montaż monitoringu serwerowni w budynku Zarządu* *11,9* *tys. zł*
- *Montaż słupka telemetrycznego (monitoring poziomu ścieków w studni kanalizacyjnej przy ul. Pomorskiej)* *8,3* *tys. zł*
- *Wykonanie odgrodzenia części korytarza w budynku zarządu* *7,1* *tys. zł*
- *Wymiana szafy sterującej w BFO OŚ Śródmieście* *7,1* *tys. zł*

1.1. Zakup środków trwałych

W 2020 r. Spółka zakupiła środki trwałe o łącznej wartości 2 284,2 tys. zł:

- ***obiekty inżynierii lądowej i wodnej***

sieć wodociągowo-kanalizacyjna *na kwotę 1 923,2 tys. zł*
Hagera, Łakowa, Dąbka, Trocera, Badestinusa, Grunwaldzka, Mielżyńskiego, Ducha, Jowisza II etap, Filipka, Łowicka, Mrozka, Al. Szczęście Ludwika

- ***maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania*** *na kwotę 7,2 tys. zł*
pompa hydrauliczna szlamowa
- ***sprzęt komputerowy*** *na kwotę 237,8 tys. zł*
komputery, laptopy, drukarka, tablet
- ***specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty*** *na kwotę 58,5 tys. zł*
młot hydrauliczny, piła, kosiarka samojezdna
- ***urządzenia techniczne***
na kwotę 21,1 tys. zł
trójnóg z wyciągarką, tester diagnostyczny
- ***środki transportu***
na kwotę 7,1 tys. zł
końcowa opłata leasingowa – samochód ciężarowy
- ***narzędzia, przyrządy i wyposażenie*** *na kwotę 29,2 tys. zł*
magnetometr, rusztowanie aluminiowe, urządzenie pomiarowe hydro-test, mineralizator z wyposażeniem

1.2. Zakup wartości niematerialnych i prawnych

W 2020 r. zakupiono wartości niematerialne i prawne o łącznej wartości 360,3 tys. zł.

2. Remonty

W 2020 r. łączna kwota przeznaczona na remonty wyniosła 10 453,4 tys. zł. W roku sprawozdawczym w ramach prac remontowych wykonano m.in.:

- remonty sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości 796,3 m;
- remonty sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami o łącznej długości 315,7 m;
- usunięto 700 awarii sieci wodociągowej oraz 1 167 awarii sieci kanalizacyjnej tj. dokonano naprawy zepsutego lub uszkodzonego urządzenia sieciowego lub przyłącza na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- remonty obiektów: oczyszczalni Śródmieście, oczyszczalni Mikulczyce, przepompowni Maciejów, Osiedle Janek:
- remonty środków transportu, sprzętu i urządzeń technicznych.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie poniesionych w latach 2019-2020 kosztów remontów i usuwania awarii.

Koszty remontów i usuwania awarii

Lp.	Remonty	J/m	2019r.	2020r.	%
1	*2*	*3*	*4*	*5*	6
I. System zlecony - firmy zewnętrzne					
1.	Sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	581,2	354,9	61,1%
2.	Sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	504,6	912,6	180,9%
3.	Awarie sieci wodociągowej	tys. zł	2 080,5	2 154,2	103,5%
4.	Awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	3 390,0	3 731,6	110,1%
5.	Pozostałe remonty	tys. zł	358,4	139,1	38,8%
Razem system zlecony		**tys. zł**	**6 914,7**	**7 292,4**	**105,5%**
II. System gospodarczy - ZPWiK Sp. z o.o.					
6.	Sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	134,3	1,4	1,0%
7.	Sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	35,6	17,7	49,7%
8.	Awarie sieci wodociągowej	tys. zł	2 201,3	1 915,8	87,0%

9.	Awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	1 011,9	951,5	94,0%
10.	Pozostałe remonty	tys. zł	317,6	274,6	86,5%
Razem system gospodarczy		**tys. zł**	**3 700,7**	**3 161,0**	**85,4%**
11.	**Ogółem remonty (I + II)**	**tys. zł**	**10 615,4**	**10 453,4**	**98,5%**
	z tego:				
	- sieci wodociągowej wraz z obiektami	tys. zł	715,5	356,3	49,8%
	- sieci kanalizacyjnej wraz z obiektami	tys. zł	540,2	930,3	172,2%
	- awarie sieci wodociągowej	tys. zł	4 281,8	4 070,0	95,1%
	- awarie sieci kanalizacyjnej	tys. zł	4 401,9	4 683,1	106,4%
	- pozostałe remonty	tys. zł	676,0	413,7	61,2%

Poniżej zestawiono efekty rzeczowe prowadzonych w robót remontowych.

Efekty rzeczowe wykonanych remontów

Lp.	Wyszczególnienie	J/m	2019r.	2020r.	%
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
I. Zbiorczo					
1.	**Sieć wodociągowa z przyłączami ogółem /5 + 9/**	**mb**	**1 202,9**	**796,3**	**66,2%**
2.	**Sieć kanalizacyjna z przyłączami ogółem /6 + 10/**	**mb**	**328,3**	**315,7**	**96,2%**
3.	**Awarie na sieci wodociągowej ogółem /7 + 11/**	**szt.**	**717**	**700**	**97,6%**
	- wycieki	*szt.*	*470*	*481*	*102,3%*
	- niesprawna armatura sieciowa	*szt.*	*193*	*128*	*66,3%*
	(zasuwy, reduktory, zawory, hydranty)				
	- pozostałe	*szt.*	*54*	*91*	*168,5%*
	(przełączenia podłączenia, częściowa wymiana podłączenia, zamrożony lub rozmrożony wodomierz, urwane podłączenia, wymiany skrzynek zasuwowych lub hydrantowych, zabudowy zaworów czy studni wodomierzowych, wymiany odcinka sieci, zapadnięcia w linii sieci i przyłączy, regulacja sieci, itp.)				
4.	**Awarie na sieci kanalizacyjnej ogółem /8 + 12/**	**szt.**	**1 248**	**1 167**	**93,5%**
	- zatkania	*szt.*	*627*	*620*	*98,9%*
	- czyszczenia kanałów	*szt.*	*269*	*254*	*94,4%*
	- awarie wykopowe + renowacje	*szt.*	*131*	*135*	*103,1%*
	(załamane kanały, uszkodzone studnie, renowacje rękawem, renowacje studni)				
	- pozostałe	*szt.*	*221*	*158*	*71,5%*
	(awaryjne pompowania, wymiany włazów, zapadnięcia linii kanałów, czyszczenie piwnic lub jezdni itp.)				
I. System zlecony - firmy zewnętrzne					
5.	Sieć wodociągowa wraz z przyłączami	mb	346,9	270,3	77,9%
6.	Sieć kanalizacyjna wraz z przyłączami	mb	140,3	214,7	153,0%
7.	Awarie sieci wodociągowej	szt.	41	79	192,7%
8.	Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	72	142	197,2%

II. System gospodarczy - ZPWiK Sp. z o.o.					
9.	Sieć wodociągowa wraz z przyłączami	mb	856,0	526,0	61,4%
10.	Sieć kanalizacyjna wraz z przyłączami	mb	188,0	101,0	53,7%
11.	Awarie sieci wodociągowej	szt.	676	621	91,9%
12.	Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	1 176	1 025	87,2%

Źródło: ZPWiK

1. Tytuł dokumentu strategicznego

PLAN ROZWOJU NA LATA 2019-2021 - AKTUALIZACJA

2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)

Plan Rozwoju na lata 2019-2021 sporządzony jest na podstawie art. 16.1 Prawo Energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. z późniejszymi zmianami

3. Uchwała Rady Miasta /Zarządzenie Prezydenta Miasta

Uchwała nr 19/2019 Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 06.06.2019 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju na lata 2019-2021 - Aktualizacja

4. Czas obowiązywania

2019 r. - 2021 r.

5. Wydział/jednostka organizacyjna

Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o.

6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

- przyłączenie nowych odbiorców ciepła
- rozwój rynku ciepłowniczego
- przyłączenie do sieci ciepłowniczej obiektów dotychczas ogrzewanych paleniskami domowymi (likwidacja niskiej emisji)
- zapewnienie wysokiej jakości usług w zakresie dostawy i produkcji ciepła

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Planowane przyłączenia:

Lp.	Odbiorcy (obiekty) przyłączani do sieci ciepłowniczej	Przewidywany termin przyłączenia	Przewidywana moc MW (wzrost mocy)	Stopień realizacji
1	Politechnika Śląska w Gliwicach – budynek przy ul. Roosevelta 40A	2020 r.	0,405	Zrealizowano
2	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, przy ul. 3 Maja 63	2020 r.	0,200	Nie zrealizowano – inwestor zaniechał przyłączenia na etapie formalnym
3	Nowo budowany budynek mieszkalny przy ul. Słowackiego 2 – II ETAP	2020 r.	0,300	Nie zrealizowano – budynek będzie przyłączony w 2021
4	5 budynków mieszkalnych ZBM -TBS Sp. z o.o. – osiedle Zandka ul. Krakusa 10, 12, 14, 16, 18	2020 r.	0,495	Zrealizowano
5	budynek mieszkalny – osiedle Zandka, ul. Stalmacha 14	2020 r.	0,180	Nie zrealizowano – przewiduje się realizację w kolejnych latach
6	budynek użyteczności publicznej - osiedle Zandka, ul. Stalmacha 16	2020 r.	0,1896	Nie zrealizowano – przewiduje się realizację w kolejnych latach

7	2 budynki mieszkalne JGN – osiedle Zandka ul. Tomeczka 8,10	2020 r.	0,110	Nie zrealizowano – budynki będą przyłączone w 2021
8	Budynek mieszkalno-usługowy przy ul. Wolności 212 działka nr 7329/580	2020 r.	0,320	Nie zrealizowano – budynek nie został wybudowany
9	budynek mieszkalny – osiedle Zandka, ul. Krakusa 8	2020 r.	0,100	Nie zrealizowano – przewiduje się realizację w kolejnych latach
10	Budynek mieszkalny, ul. 3 Maja 45	2020 r.	0,060	Nie zrealizowano – inwestor zaniechał przyłączenia na etapie formalnym
11	3 nowo budowane budynki mieszkalne przy ul. Koźlika	2020 r.	0,480	Nie zrealizowano – budynki nie zostały wybudowane

Dodatkowo do sieci ciepłowniczej przyłączono: budynki mieszkalne przy ul. Tomeczka 4 i Tomeczka 6, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – Wieża Ciśnień przy ul. Zamoyskiego 2, budynek mieszkalny przy ul. Słowackiego 6-6b, budynek mieszkalno-usługowy przy ul. Korczoka 50, budynek przychodni medycznej przy ul. Dzierżona 11a, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. Wolności 357, Dworzec Kolejowy przy Placu Dworcowym 7 oraz wybudowano przyłącze i węzeł cieplny na potrzeby budynku mieszkalnego przy ul. Damrota 42.

8. Streszczenie sprawozdania

Plan Rozwoju przedstawia przedsięwzięcia w zakresie rozwoju – pozyskania nowych odbiorców ciepła oraz przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie ciepła u odbiorców, a także modernizacje i inwestycje oraz szacunkowe koszty ich realizacji w poszczególnych latach. Plan rozwoju obejmuje źródła finansowania oraz planowane nakłady. Spółka pozyskuje nowych odbiorców dzięki działaniom marketingowym oraz promocji działań mających na celu likwidację niskiej emisji. Dodatkowo w Planie Rozwoju zamieszczone są dane techniczne.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2020 r. Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. wykonało wszystkie zaplanowane prace warunkujące dostawę ciepła do odbiorców.
Pojawiły się również prace nieplanowane - przyłączenia odbiorców do sieci ciepłowniczej wykonane w 2020 roku.
Wykonano projekty przyłączy, sieci i węzłów ciepłowniczych, które będą realizowane w 2021 roku i późniejszych latach.
Dokonano również zakupów inwestycyjnych już gotowych przyłączy i węzłów ciepła. Wykonano ogółem inwestycje i remonty na kwotę 6 352 271,78 zł netto.
W tym: nakłady inwestycyjne: 6 026 557,48 zł netto, remonty własne: 325 714, 30 zł netto.

Podstawowym założeniem Przedsiębiorstwa w realizacji Planu Robót było efektywne wykorzystanie posiadanych środków finansowych na cele inwestycyjne i remontowe oraz stosowanie najnowszych technologii w budowie nowych, modernizowaniu i remontowaniu istniejących składników majątku Spółki.
W roku obrotowym Przedsiębiorstwo wykonało wszystkie zaplanowane zadania remontowe i inwestycyjne, które warunkowały dostawę ciepła do odbiorców.

Z głównych pozycji planu wykonano:

SIECI CIEPŁOWNICZE:
Zadania inwestycyjne realizowane w 2020 roku obejmowały zarówno budowę nowych sieci ciepłowniczych preizolowanych, jak i modernizację sieci ciepłowniczych już istniejących – przebudowa sieci ciepłowniczych kanałowych na preizolowane.

Wykonane zadania:

1. W roku 2020 w ramach projektu pod nazwą „Modernizacja sieci ciepłowniczej w Zabrzu - przebudowa sieci z kanałowej na preizolowaną” POIS.01.07.02-00-0009/17 realizowanego na podstawie umowy

o dofinansowanie nr 21/2018 z dnia 15.01.2018 r. zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wykonano:

- Zakończono realizację Zadania 2 „Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze: Wymiana odcinka istniejącej sieci ciepłowniczej w Zabrzu o średnicy 2xDN300 od komory SK1 przy ul. Korczoka/ul. Kalinowej wzdłuż ul. Korczoka do SK3".

W ramach POIiŚ nastąpiła w roku 2020 realizacja ostatniego III etapu tej inwestycji. W roku 2020 zrealizowano 244,18m sieci wraz z wykonaniem połączeń z istniejącymi odgałęzieniami. Całkowita długość sieci wykonanej w latach: 2018, 2019 i 2020 wynosi 823,18 m.

Wartość netto wykonanych w roku 2020 robót budowlano – montażowych wyniosła 1 051 666,19 zł netto. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2020 roku - 1 177 736,78 zł netto.

- Kontynuowano realizację: Zadania 3 „Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze. Wymiana odcinka magistrali południowej. Sieć ciepłownicza o średnicy 2xDN300- wzdłuż ul. Klonowej w Zabrzu."

Długość wykonanej sieci etapu II 2xDN300 zrealizowanej w roku 2020 wraz z przyłączami wg operatu geodezyjnego powykonawczego wyniosła 286,25 m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2020 roku - 1 249 171,26 zł netto.

2. W ramach projektu „Budowa sieci ciepłowniczej do osiedli Rokitnica i Helenka w Zabrzu połączona z likwidacją dwóch kotłowni osiedlowych, POIS.01.07.02-00-0002/19" realizowanego na podstawie umowy o dofinansowywanie nr 38/2020 zawartej dnia 31.01.2020 r. współfinansowane ze środków finansowych Funduszu Europejskiego w ramach poddziałania POIS.01.07.02 - Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim wykonano:

- Rozpoczęto realizację: „Zadania 1. Budowa sieci ciepłowniczej osiedlowej od komory przyłączeniowej KP do punktu rozdziału na sieci osiedlowe: oś. Helenka i oś. Rokitnica w Zabrzu"

Długość wykonanego odcinka w 2020 roku wg pomiarów geodezyjnych wyniosła 197,20m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2020 roku - 680 134,59 zł netto.

- Rozpoczęto realizację: „Zadania 2. Budowa sieci ciepłowniczej osiedlowej ETAP I – sieć ciepłownicza osiedlowa od punktu rozdziału do kotłowni oś. Helenka przy ul. Niepokólczyckiego 41 w Zabrzu."

Długość wykonanego odcinka w 2020 roku wg pomiarów geodezyjnych wyniosła 222,70m. Wartość zrealizowanej inwestycji w 2020 roku - 592 200,00 zł netto.

PRZYŁĄCZA SIECI CIEPŁOWNICZYCH:

Zgodnie z planem robót i umowami o przyłączenie do sieci ciepłowniczej przyłączono do sieci 8 budynków, były to budynki zarówno mieszkalne jak i usługowe w Zabrzu:

1. Przyłącze do budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. Wolności 387.
   Przyłącze ciepłownicze o średnicach 2 x DN76,1/140 – 60,3/125 – 42,4/110 zrealizowane z rur preizolowanych pojedynczych.
   Średnia długość zrealizowanego przyłącza sieci ciepłowniczej na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego wyniosła 268,00m.
   Wartość zrealizowanej inwestycji - 261 300,37 zł netto.
2. Przyłącze do budynku usługowego przy ul. Dzierżona 11A.
   Przyłącze ciepłownicze o średnicy 2 x DN40/110 zrealizowane z rur preizolowanych pojedynczych o długości 12,70 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego).
   Wartość zrealizowanej inwestycji - 37 636,67 zł netto.
3. Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Korczoka 50.
   Przyłącze ciepłownicze o średnicy 2 x DN25/90 zrealizowane z rur preizolowanych pojedynczych o długości 79,10 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego).
   Wartość zrealizowanej inwestycji - 69 313,11 zł netto.
4. Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Damrota 42.
   Przyłącze ciepłownicze o średnicy 2 x DN50/125 zrealizowane z rur preizolowanych pojedynczych o długości 121,25m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego).
   Wartość zrealizowanej inwestycji – 193 957,65 zł netto.
5. Przyłączenie budynków mieszkalnych przy ul. Wallek-Walewskiego 25-30 i Sądowej 5-7.

Przyłącze sieci ciepłowniczej do budynku przy ul. Wallek-Walewskiego 30 z rur preizolowanych pojedynczych o średnicy 2 x DN48,3/110 o długości 12,70m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego).
Wartość zrealizowanej inwestycji – 21 761,46 zł netto.

Przyłącze sieci ciepłowniczej do budynku przy ul. Sądowej 7 z rur preizolowanych pojedynczych o średnicach 2 x DN60,3/125-42,4/110 i podwójnych DN42,4+42,4/160, o długości 19,10m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego).
Wartość zrealizowanej inwestycji - 36 542,90 zł netto.

6. Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Keplera 16.
Przyłącze ciepłownicze o średnicy 2 x DN48,3/160 realizowane z rur preizolowanych pojedynczych o długości 13,7m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego).
Wartość zrealizowanej inwestycji – 34 183,00 zł netto.
7. Przyłącze do budynku Politechniki Śląskiej przy ul. Roosevelta 40A.
Przyłącze ciepłownicze 2 x DN65/140 zrealizowane z rur preizolowanych pojedynczych o długości 41,1 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego).
Wartość zrealizowanej inwestycji – 54 705,76 zł netto.
8. Przyłącze do budynku mieszkalnego przy ul. Słowackiego 6A – ZAKUP INWESTYCYJNY.
Zakupione przyłącze ciepłownicze 2 x DN65/140 i 2xDN80/160 zrealizowane z rur preizolowanych pojedynczych o długości 144,07 m (na podstawie operatu pomiarowego geodezyjnego powykonawczego). Koszt zakupu inwestycyjnego – 188 800,00 zł netto.

INNE ROBOTY WYKONANE NA SIECIACH CIEPŁOWNICZYCH:

Oprócz robót inwestycyjnych nowobudowanych sieci i przyłączy ciepłowniczych remontowano i modernizowano sieci już istniejące.

1. Na sieciach napowietrznych istniejących, w celu redukcji strat ciepła na przesyle wymieniono zniszczoną i wyeksploatowaną izolację termiczną tradycyjną z wełny mineralnej na izolację z pianki poliuretanowej. Nowa izolacja posiada lepsze właściwości izolacyjne, niski współczynnik przewodzenia ciepła, co znacząco wpływa na zmniejszenie strat ciepła na przesyle. Zastosowano izolację z pianki poliuretanowej zespolonej z płaszczem z blachy stalowej ocynkowanej.

Wymieniono:

- Izolację sieci napowietrznej 2xDN 150 za płotem Ogrodu Botanicznego 2x50mb oraz sieci 2xDN 65 odgałęzienia do ul. Roosevelta 123-2x41mb+2 kolana oraz Izolację sieci napowietrznej 2xDN 150 od odgałęzienia z sieci DN 400 do wejścia sieci pod ziemię przy budynku Cisowa 9, tj. 2x384mb+88 kolan. Wartość wykonanych robót – 217 153,02 zł netto.

2. Zakupiono i zabudowano 2 szt. kompensatorów mieszkowych DN 500 na Magistrali Północnej na terenie parkingu Aldi przy Al. Korfantego. Wartość wykonanych robót– 39 900,00 zł netto.
3. W komorze K1 przy DMiT w miejsce przepustnic zabudowano 2 szt. zaworów kulowych DN500. Wartość wykonanych robót – 144 990,00 zł netto.

WĘZŁY CIEPLNE:

W 2020 roku zabudowano 11 nowych węzłów ciepłowniczych.

1. Węzły cieplne na potrzeby c.o. i c.w.u w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych na os. Zandka przy ul. Krakusa 10, 12, 14, 16 i 18 w Zabrzu.

W ramach projektu pod nazwą „Uciepłownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomska i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka – Etap III i IV POIS.01.07.02-00-0007/17" realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie nr 22/2018, zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w roku 2020, zakończono realizację Zadania 3 etap IV – „Zabudowa węzłów cieplnych w 9 budynkach mieszkalnych na os. Zandka". W roku 2020 zrealizowana została Część II zadania Zabudowa węzłów cieplnych w 5 budynkach mieszkalnych na os. Zandka przy ul. Krakusa 10, 12, 14, 16 i 18. W budynkach dokonano zabudowy łącznie 5 węzłów dwufunkcyjnych z pełną automatyką pogodową i sterowaniem.
Moc cieplna zabudowanych węzłów wynosi: 0,495 MW, w tym: Krakusa 10: Qc =0,108 MW, Krakusa 12: Qc =0,099 MW, Krakusa 14: Qc =0,099 MW, Krakusa 16: Qc =0,090 MW, Krakusa 18 Qc =0,099 MW. Nakład finansowy na zadanie wyniósł - 313 840,46 zł netto.

2. Węzeł cieplny na potrzeby c.o. i c.w.u. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Olchowej 9 – 9A w Zabrzu.

W ramach tego zadania zlikwidowano węzeł istniejący pracujący tylko na potrzeby c.o. Zabudowano nowy węzeł dwufunkcyjny pracujący na cele c.o. i c.w.u z pełną automatyką. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi: 0,145 MW. Wartość zrealizowanej inwestycji - 99 609,70 zł netto.

3. W ramach likwidacji węzłów grupowych zlikwidowano węzeł cieplny pracujący wspólnie dla dwóch budynków, w jego miejsce zabudowano dwa węzły indywidualne dla każdego budynku osobno:
   - Węzeł cieplny na potrzeby c.o. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym ZSM przy ul. Wallek – Walewskiego 26 – 30 w Zabrzu. Węzeł zabudowany z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi: 0,140MW. Wartość zrealizowanej inwestycji - 55 812,58 zł netto.
   - b) Węzeł cieplny na potrzeby c.o. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym ZSM przy ul. Sądowej 5 – 7 w Zabrzu. Węzeł zabudowany z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi: 0,080MW. Wartość zrealizowanej inwestycji - 53 065,50 zł netto.
4. Węzeł cieplny na potrzeby c.o., c.w.u i c.t w budynku Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. Wolności 387 w Zabrzu. Węzeł zabudowany z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi: 0,076MW. Wartość zrealizowanej inwestycji - 81 985,73 zł netto.
5. Węzeł cieplny na potrzeby c.o., c.w.u i c.t w budynku usługowym przy ul. Dzierżona 11A w Zabrzu. Węzeł zabudowany z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi: 0,166MW. Wartość zrealizowanej inwestycji - 103 661,84 zł netto.
6. Węzeł cieplny na potrzeby c.o. w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Damrota 42 w Zabrzu. Węzeł zabudowany z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi: 0,115MW. Wartość zrealizowanej inwestycji – 67 329,34 zł netto.
7. Węzeł cieplny na potrzeby c.o., c.w.u w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Słowackiego 6A w Zabrzu – ZAKUP INWESTYCYJNY. Węzeł zabudowany z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Moc cieplna zabudowanego węzła wynosi: 0,40MW. Wartość zakupu inwestycyjnego - 105 030,00 zł netto.
8. W ramach remontów własnych dokonano przeglądu i konserwacji 38 węzłów cieplnych znajdujących się na os. Rokitnica. Dokonano również przeglądu i konserwacji armatury, uzupełnienia izolacji, napraw, czyszczenia i udrożnienia odwodnień. Nakłady na remonty i konserwacje wynosiły - 6 392,92 zł netto.

SIEĆ MONITORINGU WĘZŁÓW CIEPLNYCH

Budowa sieci teletechnicznej dla celów monitorowania pracy i sterowania urządzeniami węzłów cieplnych, realizowana była równolegle z budowaniem sieci ciepłowniczej.
W 2020 roku zrealizowano: Sieć monitoringu i sterowania węzła ciepłowniczego zabudowanego przy ul. Damrota 42. Nakłady na budowę wynosiły - 22 162,78 zł netto.

KOTŁOWNIE:

W roku 2020 dokonano również prac remontowych na kotłowniach – prace remontowe kotłów i urządzeń kotłowych oraz prace remontowe pomieszczeń kotłowni. Prace te wykonano w ramach remontów własnych. W kotłowniach dokonano również przeglądów i sprawdzenia kotłów i urządzeń kotłowych. Prace wykonane w ramach remontów i konserwacji:

1. **Kotłownia Helenka**

W ramach robót na kotłowni wykonano:
- Remont kotła nr 1,2,4 - remont rusztu, napędu rusztu, wentylatorów, odpylaczy, kosza węglowego, leja żużlowego i przesypu.
- Remont nawierzchni placu, torowiska i obrotnic oraz ogrodzenia.
- Remont urządzenia nawęglającego - naprawa konstrukcji nośnej, wózka zasypowego, napinaczy.

Nakłady na remonty i konserwacje wynosiły - 118 230,57 zł netto.

2. **Kotłownia Rokitnica**

W ramach robót na kotłowni wykonano:
- Remont kotłów KD-2 i urządzeń kotłowych.
- Remont zaworów, armatury, instalacji technologicznej i pomieszczeń w budynku kotłowni.

Nakłady na remonty i konserwacje wynosiły - 9 504,93 zł netto.

3. **Kotłownia Witosa**

W ramach robót na kotłowni wykonano: Remont zaworów, zasuw i urządzeń technologicznych. Nakłady na remonty i konserwacje wykonano w ramach eksploatacji kotłowni.

STEROWNIKI:

W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono sterowniki swobodnie programowalne wraz z wymianą aplikacji sterującej, zmianą wizualizacji i archiwizacji pracy SWC oraz sposobu transmisji danych (Ethernet). Wymiana sterowników pozwala na odczyt dodatkowych parametrów w węzłach ciepła tj. odczyt wodomierza, odczyt temperatury powrotu c.o. i c.w.u, prowadzenie dodatkowych analiz. Modernizacja umożliwia ciągły monitoring pracy węzłów, daje możliwość zdalnego dostępu do sterowników poprzez Internet.

Modernizacji dokonano dla węzłów znajdujących się przy: ul. Porzeczkowej (wymiennikownia grupowa domki jednorodzinne), ul. Leszczynowej 7, ul. Kawika 24, ul. Kawika 26, ul. Kawika 28, ul. Porzeczkowej 3 (budynek 1-3-5), ul. Janika 12. Wartość wykonanej modernizacji - 71 312,45 zł netto.

POMPY:

W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono 3 fazowe pompy obiegowe typu UPE na energooszczędne 1 fazowe pompy typu MAGMA 3 wraz z instalacją zasilania i sterowania.

Modernizacji dokonano dla węzłów znajdujących się przy: ul. Janika 14B, ul. Janika 16B, ul. Janika 17A, ul. Janika 22, ul. Korczoka 96, ul. Struzika 10, ul. Struzika 14B. Wartość wykonanej modernizacji - 41 448,55 zł netto.

Oprócz wyżej wymienionych remontów i modernizacji dokonano również remontów własnymi siłami. Remonty te polegały na drobnych robotach budowlanych dotyczących malowania, tynkowania itp. budynków należących do majątku Przedsiębiorstwa.

Źródło: ZPEC sp. z o.o.

1. Tytuł dokumentu strategicznego

PLAN OGRANICZEŃ W DOSTARCZANIU CIEPŁA NA OKRES 2020-2022

2. Podstawa prawna

Opracowany w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. „w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła" (Dz.U. nr 133/07, poz. 924) oraz art. 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne ze zmianami.

3. Uchwała Rady Miasta

Uchwała nr 20/2019 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ZPEC Sp. z o.o. podjęta w dniu 07.06.2019 r., w sprawie zatwierdzenia Plany ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2020-2022.

4. Czas obowiązywania

2020 r. – 2022 r.

5. Wydział/jednostka organizacyjna

Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

Plan Ograniczeń dotyczy ograniczenia dostawy ciepła w ściśle określonych przypadkach. Ograniczenia w dostawie ciepła do odbiorców zasilanych z Fortum Silesia S.A. oraz kotłowni osiedlowych i lokalnych mogą zostać wprowadzone wyłącznie po wyczerpaniu wszelkich możliwych środków służących zaspokojeniu potrzeb odbiorców i przy dołożeniu najwyższej staranności w zakresie zapewnienia maksymalnej dostawy ciepła z Fortum Silesia S.A. jak i źródeł własnych. Ograniczenia w dostarczaniu ciepła nie mogą powodować:

1. zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych,
2. zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań w zakresie:
   a) bezpieczeństwa lub obronności Państwa,
   b) opieki zdrowotnej,
   c) telekomunikacji,
   d) edukacji,
   e) wydobywania paliw kopalnych ze złóż, ich przeróbki i dostarczania do odbiorców,
   f) wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej oraz ciepła do odbiorców,
   g) ochrony środowiska.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Plan ograniczeń przygotowany jest wyłącznie na wypadek ściśle określonych sytuacji i wiąże się z obniżaniem mocy cieplnej dostarczanej odbiorcom, a nawet przerwaniem dostawy ciepła. W okresie obowiązywania Planu Ograniczeń tj. 2020-2022 do końca 2020 r. nie wystąpiła konieczność realizacji planu.

8. Streszczenie sprawozdania

Plan Ograniczeń dotyczy przypadków wystąpienia:

- zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego państwa polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,
- zagrożenia bezpieczeństwa osób
- znacznych strat materialnych.

W okresie od dnia 1 września do dnia 31 maja ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami w dostarczaniu ciepła podlegali odbiorcy pobierający ciepło na potrzeby gospodarstw domowych, szpitale, żłobki, przedszkola oraz inne obiekty użyteczności publicznej określone przez Wojewodę. Ograniczenia w dostarczaniu ciepła do odbiorców mogły być stosowane do wielkości gwarantujących utrzymanie cyrkulacji czynnika grzewczego w sieci i instalacji ciepłowniczej, zapobiegającej zamarznięciu układu ciepłowniczego.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W roku 2020 nie wystąpiły przypadki mogące powodować konieczność realizacji Planu ograniczeń.

Źródło: ZPEC Sp. z o.o.

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE NA OBSZARZE MIASTA ZABRZE, OPRACOWANY W 2001 R.
2. Podstawa prawna
Prawo energetyczne art. 19 ust. 1, 8 ustawy
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XXXVII/548/01 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 15 października 2001 r. Uchwała nr LX/719/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze”.
4. Czas obowiązywania
„Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze” opracowany w 2001 r. – Uchwalony „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze” opracowany został z prognozami do roku 2020.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Głównego Inżyniera Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Projekt „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta Zabrze” umożliwia prowadzenie właściwej polityki energetycznej na szczeblu lokalnym, tzn. takiej która zapewni bezpieczeństwo techniczne i ekonomiczne w zakresie dostawy energii odbiorcom, a zarazem uwzględnia ochronę środowiska naturalnego. Celem „Projektu założeń” jest dostarczenie informacji o: - obecnym zaopatrzeniu miasta w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, - docelowym stanie miasta w zakresie prognoz i koncepcji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Zgodnie z zapisami ustawy „Prawo energetyczne” w roku 2018 sporządzono aktualizację „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze" (Uchwała nr LX/719/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r.)
8. Abstrakt sprawozdania
Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne art. 19 ust. 2 „Projekt założeń” - sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Projekt założeń został zaktualizowany w 2018 r. i uchwalony przez Radę Miasta w 2018 r. Projekt „Założeń do planu” oraz jego aktualizacja spełnia funkcję dokumentu lokalnego planowania energetycznego i zgodnie z art. 18 ustawy Prawo energetyczne, stanowi założenia dla planowania i organizacji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze miasta oraz podstawę planowania i organizacji działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze miasta. Analiza stanu działania systemów energetycznych Zabrza dała obraz potrzeb energetycznych odbiorców w 2016 roku następująco: 1. Zapotrzebowanie mocy cieplnej dla ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej - ogółem około 549,8 MW, w tym: a) w budownictwie mieszkaniowym ~ 387,8 MW, b) sumarycznie z miejskiego systemu ciepłowniczego ~ 163,0 MW, c) sumarycznie z lokalnych systemów ciepłowniczych ~ 36,2 MW. 2. Roczne zużycie energii cieplnej użytecznej dla ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej – ogółem około 3 654 TJ/rok, w tym:

a) w budownictwie mieszkaniowym ~ 2 482 TJ/rok,
b) sumarycznie z miejskiego systemu ciepłowniczego ~ 1 133 TJ/rok,
c) sumarycznie z lokalnych systemów ciepłowniczych ~ 330 TJ/rok.

3. Roczne zużycie energii elektrycznej - ogółem około 484 GWh/rok, w tym gospodarstwa domowe ~ 117 GWh/rok.
4. Roczne zużycie gazu ziemnego – ogółem około 30 730 tys. m³, w tym:
   a) gospodarstwa domowe ~ 18 181 tys. m³,
   b) na pokrycie potrzeb grzewczych w gospodarstwach domowych ~ 11 748 tys. m³.
5. Udział gazu ziemnego w pokryciu zapotrzebowania na ciepło użytkowe – ogółem około 853 TJ/rok (23%), w tym w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej około 524 TJ/rok.

Przewidywany przyrost zapotrzebowania na nośniki energetyczne dla nowego budownictwa do roku 2033, dla wariantu zrównoważonego oszacowano na poziomie:

W zakresie potrzeb cieplnych:

W wariancie zrównoważonym potrzeby cieplne nowych odbiorców wyniosą około 52,5 MW, w tym dla nowego budownictwa mieszkaniowego ~ 17,3 MW.

W zakresie dostaw energii elektrycznej:

1. Wzrost zapotrzebowania mocy na energię elektryczną dla potrzeb nowej zabudowy mieszkaniowej szacuje się na około 4 MW na poziomie WN.
2. Przewidywane zwiększenie zapotrzebowania mocy w sektorze usług i wytwórczości to około 11 MW na poziomie WN.

W zakresie dostaw gazu ziemnego:

1. Przyrost godzinowego zapotrzebowania na gaz ziemny może mieścić się w zakresie 2800 m3/h do około 3600 m3/h (przy uwzględnieniu potrzeb komunalnych i grzewczych nowego budownictwa) dla odbiorców zlokalizowanych w obrębie oddziaływania istniejącego systemu gazowniczego.

Wzrost zużycia gazu, przy uwzględnieniu spadku zapotrzebowania dla odbiorców istniejących z uwagi na działania proefektywnościowe, szacuje się na 2700÷3800 tys. m3/rok.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Na podstawie przeprowadzonych analiz oraz biorąc pod uwagę Założenia polityki energetycznej państwa, zapisy gminnych, regionalnych dokumentów planistycznych i strategicznych, zaproponowano cele polityki energetycznej miasta w obszarze realizacji obowiązku organizowania i planowania zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze Zabrza.

Cel strategiczny 1 - Zapewnienie w perspektywie wieloletniej bezpieczeństwa dostaw energii i jej nośników dla odbiorców z terenu miasta z zachowaniem akceptowalnych parametrów ekologicznych i ekonomicznych:

1. Kontynuacja działań w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa i poprawy warunków dostawy ciepła systemowego i obniżenia jego kosztów (ZPEC; FORTUM; Miasto + inne podmioty współpracujące).
2. Zakup energii elektrycznej oraz paliwa gazowego w układzie rynkowym dla jednostek podległych miastu - kontynuacja.
3. Ciągły monitoring stanu technicznego i rezerw układu zasilania i dystrybucji ciepła, energii elektrycznej i gazu sieciowego na obszarze miasta (Miasto + Przedsiębiorstwa Energetyczne).
4. Ciągły monitoring planów rozwoju przedsiębiorstw i ich realizacji, kosztów energii i jej nośników, w aspekcie utrzymania akceptowalnych warunków cenowych dla odbiorców końcowych (Miasto).
5. Opracowanie, koordynacja i aktualizacja w miarę zaistniałych potrzeb planów i strategii gospodarki niskoemisyjnej w aspekcie energetyki gminy jako narzędzi dla realizacji i organizacji finansowania działań (Miasto + PE).

Cel strategiczny 2 - Zabezpieczenie dostaw energii i jej nośników na potrzeby nowej, rozwijającej się zabudowy na terenie Zabrza.

1. Koordynacja operacyjna zaopatrzenia w nośniki energii nowych terenów rozwojowych i współpraca z przedsiębiorstwami energetycznymi (Miasto + PE).

2. Koordynacja planowania przestrzennego miasta oraz procesów administracyjnych w celu zapewnienia realizacji zaopatrzenia w nośniki energii nowych jej użytkowników na warunkach ustalonych w dokumentach planistycznych (Miasto).
3. Stymulowanie działań inwestorów dla zastosowania rozwiązań opartych o wykorzystanie lokalnych układów kogeneracji z wykorzystaniem w miarę możliwości gazu ziemnego jako nośnika energii w zabudowie usługowej (Miasto + PE).
4. Zapewnienie oświetlenia ulicznego nowych tras komunikacyjnych i obszarów z niedostatecznym oświetleniem (Miasto).

Cel strategiczny 3 - Poprawa i stymulowanie poprawy efektywności energetycznej na wszystkich etapach procesu zaopatrzenia w energię odbiorców.

1. Zarządzanie zużyciem i kosztami energii w jednostkach miejskich (Miasto).
2. Stymulowanie racjonalizacji i likwidacji przestarzałych i niskosprawnych źródeł ogrzewania węglowego – likwidacja „niskiej emisji" (Miasto + PE).
3. Podniesienie efektywności systemów dystrybucji energii i jej nośników poprzez kontynuację modernizacji systemu w zakresie sieci dystrybucyjnych i zasilających (PE; Miasto - koordynacja).
4. Podniesienie efektywności użytkowania ciepła poprzez ograniczanie zużycia energii użytecznej w ramach działań związanych z:
   a) termomodernizacją budynków mieszkalnych wielorodzinnych i obiektów miejskich,
   b) wspieraniem działań termomodernizacyjnych i modernizacji systemów grzewczych w zabudowie jednorodzinnej.
5. Sukcesywna dalsza modernizacja systemu oświetlenia ulicznego.

Cel strategiczny 4 - Rozwijanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w oparciu o lokalne zidentyfikowane możliwości.

1. Planowanie i finansowanie budowy odnawialnych źródeł energii w obiektach miejskich (Miasto).

Cel strategiczny 5 - Edukacja i promocja w obszarze szeroko rozumianej efektywności energetycznej i rozwijania wykorzystania lokalnych i odnawialnych źródeł energii.

1. Opracowanie planu działań odnośnie zastosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej dla jednostek sektora publicznego z terenu miasta (Miasto).
2. Opracowanie planu działań edukacyjnych w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii oraz jego realizacja (Miasto).
3. Promocja działań miejskich w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii poprzez zamieszczanie informacji w środkach masowego przekazu na temat zrealizowanych działań i ich efektów (Miasto).

Źródło: GIM UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE MIASTA ZABRZE NA ROK 2020
2. Podstawa prawna
art. 11a ustawy o ochronie zwierząt
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwał nr XVIII/334/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2020.
4. Czas obowiązywania
2020 r.
5. Wydział
Wydział Infrastruktury Komunalnej – wydział wiodący, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności – realizuje część działań zawartych w Programie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt: 1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3. Odławianie bezdomnych zwierząt oraz obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt przebywających w schronisku miejskim; 4. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 5. Usypianie ślepych miotów 6. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Podjęte w roku 2020 działania w ramach realizacji Programu zaspokoiły potrzebę Miasta Zabrze w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze.
8. Streszczenie sprawozdania
Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zwierząt na radzie gminy spoczywa obowiązek określenia w drodze uchwały corocznie do 31 marca Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Obowiązujący w roku 2020 program, został przekazany do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt oraz zarządcom obwodów łowieckich działających na obszarze Miasta Zabrze. Rada Miasta Zabrze podjęła uchwałę w dniu 16.03.2020 r. Wypełniając zapisy Programu: 1. na podstawie otwartego konkursu ofert podpisano umowy i przyznano dotację na: – prowadzenie schroniska miejskiego – realizacja celów nr 1, 3, 4, 5, 7 (dot. całodobowej opieki weterynaryjnej z zapewnieniem opieki lekarza weterynarii w miejscu zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt - psy i koty); – opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie – realizacja celu nr 2.

2. podpisano porozumienie o współpracy z gospodarstwem rolnym celem zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich – realizacja celu nr 6;
3. podpisano umowę celem zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej z zapewnieniem opieki lekarza weterynarii w miejscu zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt wolno żyjących (dzikich) – realizacja celu nr 7 (Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności).

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W ramach Programu ograniczono ryzyko narażenia zdrowia i życia mieszkańców oraz zwiększono ich bezpieczeństwo. Przyczyniły się do tego działania polegające na:

- zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym w schronisku miejskim;
- opieka nad kotami wolno żyjącymi;
- interwencyjne odławianie bezdomnych zwierząt;
- kastracja i sterylizacja zwierząt przebywających w schronisku;
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.

Ponadto zapewniono miejsce w gospodarstwie rolnym dla zwierząt gospodarskich oraz całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Realizując Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2020, podjęto działania, w ramach których na podstawie zawartej umowy z organizacją społeczną (otwarty konkurs ofert na przyznanie dotacji), zapewniono opiekę w schronisku miejskim bezdomnym zwierzętom, a także ograniczono liczbę bezdomnych zwierząt.

Zwierzęta przebywające w schronisku miały zapewnioną całodobową opiekę, odpowiednie warunki bytowania umożliwiające im swobodne poruszanie się, dostęp do wody zdatnej do picia oraz dwukrotne karmienie. Wszystkie zwierzęta przebywające w schronisku miały zapewnioną opiekę weterynaryjną.

W ramach zawartej umowy na prowadzenie schroniska, na podstawie zgłoszeń bezpośrednio od mieszkańców lub za pośrednictwem Straży Miejskiej, interwencyjnie odłowiono zwierzęta. Zwierzęta trafiające do schroniska po odbytej kwarantannie oraz wykluczeniu innych chorób bądź po ich wyleczeniu, poddawane były obligatoryjnej kastracji i sterylizacji. Zwierzęta przyjmowane do schroniska miejskiego zostały również zaczipowane, celem ich łatwiejszej identyfikacji w przyszłości.

Dzięki prowadzeniu akcji promujących adopcję zwierząt (umieszczano na stronie internetowej informacje dot. zwierząt przeznaczonych do adopcji, organizowano zajęcia edukacyjne w przedszkolach, szkołach i bibliotekach), zwiększono liczbę adopcji zwierząt przebywających w schronisku miejskim. Podejmowano także działania wspomagające właścicieli, którzy poszukiwali zagubione zwierzęta.

W celu ograniczenia liczby bezdomnych zwierząt z terenu miasta oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, umożliwiono mieszkańcom usypianie ślepych miotów.

Poprzez zawarcie porozumienia o współpracy z gospodarstwem rolnym, zapewniono możliwość umieszczenia zwierząt gospodarskich w przypadku konieczności ich odebrania z uwagi na niehumanitarne traktowanie.

Zapewniono całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt na podstawie zawartych umów z przychodniami weterynaryjnymi.

Powyższe działania pozwoliły osiągnąć następujące rezultaty:

1. Liczba zwierząt objętych opieką w schronisku miejskim – 751;
2. Liczba zwierząt, które znalazły nowy dom – 410;
3. Liczba zwierząt, które wróciły do swoich właścicieli – 162;
4. Liczba zwierząt przebywających w schronisku objętych kastracją i sterylizacją – 257;
5. Liczba zwierząt oznakowanych elektronicznie – 342;
6. Liczba wyjazdów interwencyjnych związanych ze zwierzętami – 566;
7. Liczba zwierząt przyjętych do schroniska – 587;
8. Liczba zwierząt odłowionych z terenu Miasta Zabrze – 392.

W trakcie obowiązywania Programu nie otrzymano zgłoszeń dotyczących usypiania ślepych miotów oraz konieczności zapewnienia opieki zwierzętom gospodarskim.

Na podstawie odrębnej umowy (otwarty konkurs ofert na przyznanie dotacji) zapewniono opiekę wolno żyjącym kotom. W ramach tego zadania m.in. zaktualizowano rejestr społecznych opiekunów kotów wolno żyjących oraz skupiska kotów wolno żyjących. Ograniczono liczbę zachorowań kotów, zapewniono opiekę weterynaryjną, zastosowano profilaktykę zdrowotną tj. odrobaczenie i odpchlenie (wydano 400 zestawów takich środków), wysterylizowano 70 kocic i wykastrowano 20 kotów. Przez cały okres realizacji zadania wydano społecznym opiekunom 304 kg karmy w celu dokarmiania kotów wolno żyjących. Dzięki prowadzonym działaniom wzrosła świadomość mieszkańców w zakresie odpowiedniego traktowania zwierząt.

Kwota wydatkowana w roku 2020 przez Miasto na ww. działania wyniosła 1 019 888,00 zł

Źródło: IK UM Zabrze

2.5 OCHRONA ŚRODOWISKA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEJ ENERGII I KLIMATU (SECAP) DLA MIASTA ZABRZE
2. Podstawa prawna
art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)
3. Uchwała Rady Miasta
1. Miasto Zabrze dnia 15 października 2018 r. Uchwałą Rady Miasta Nr LXI/732/18 przystąpiło do Porozumienia Burmistrzów. Podpisanie Porozumienia jest równoznaczne z koniecznością opracowania Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta. 2. Uchwała NR XXVIII/461/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie: przyjęcia „Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze”.
4. Czas obowiązywania
2020 r. - 2030 r.
5. Wydział
Biuro Głównego Inżyniera Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Miasto Zabrze zapewnia swoim mieszkańcom rozwiniętą infrastrukturę techniczną oraz ekologiczną przestrzeń publiczną ukierunkowaną na zrównoważony rozwój. Miasto dynamiczne rozwija się w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach swojej funkcjonalności z uwzględnieniem dziedzin gospodarczych, kulturalnych, oświatowych i sportowych. **Cztery strategiczne cele realizacji SECAP dla miasta Zabrze to:** 1) Mitygacja – ograniczenie emisji CO_2 do roku 2030 o co najmniej **40%.** 2) Adaptacja – przygotowanie miasta do występowania zagrożeń klimatycznych. 3) Mobilność – zapewnienie dostępu do zrównoważonej mobilności. 4) Zaangażowanie społeczności – zrównoważony rozwój lokalnej społeczności.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Opracowany dokument zgodnie z wytycznymi porozumienia zawiera bilans końcowego zużycia energii i emisji CO_2 w mieście w układzie sektorów i typów energii dla roku bazowego 1992, dla którego zgromadzono najwięcej rzetelnych informacji na temat zużycia energii w mieście, roku kontrolnego 2018 oraz prognozę dla roku 2030. Prognoza uwzględnia rozwój miasta i efekty działań zadeklarowanych przez interesariuszy i innych przyjętych na podstawie analiz potrzeb w poszczególnych sektorach.
8. Streszczenie sprawozdania
Jednym z głównych założeń opracowania SECAP jest ograniczenie emisji CO_2 w perspektywie do 2030 r. o co najmniej 40% w odniesieniu do roku bazowego, określonego na 1992 r. Ważnym aspektem SECAP jest również przystosowanie struktur miejskich do postępujących zmian klimatycznych. Dlatego kolejnym istotnym celem wdrożenia ustaleń zawartych w dokumencie jest możliwe zwiększenie uniezależnienia wszystkich mieszkańców od nagłych zjawisk pogodowych, a także ich skutków. W Porozumieniu Burmistrzów określone zostały etapy i zasady dojścia do osiągnięcia ww. celów dotyczących łagodzenia skutków zmian klimatu i dostosowania się do tych zmian, a to jest: Ocena stanu wyjściowego i punktów odniesienia poprzez sporządzenie inwentaryzacji emisji. Miasto Zabrze zrealizowało powyższy etap opracowując w 2020 r. „Bazową inwentaryzację emisji i informację na temat źródeł i wielkości emisji CO_2 w Zabrzu na potrzeby opracowania SECAP” oraz wcześniej „Plan adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030” przyjęty

Uchwałą Rady Miasta Zabrze Nr XII/161/19 z dnia 16.09.2019 r. Zostały wyznaczone cele strategiczne i planowanie- został opracowany SECAP. Kolejno będą wdrożenie, monitorowanie i sprawozdawczość. SECAP zawiera konkretne przedsięwzięcia oraz grupy działań, w ramach których realizowane mogą być inwestycje wpisujące się w podstawowe założenia i cele dokumentu. Przeprowadzone analizy i przyjęte zadania potwierdzają możliwość osiągnięcia założonych celów w tym redukcji CO_2. Tak opracowany dokument stanowi otwarte narzędzie dla pozyskiwania wsparcia finansowego dla przedsięwzięć korespondujących z celami głównymi. SECAP ma charakter dokumentu otwartego, jego wymagane raportowanie i weryfikowanie w perspektywie kolejnych 10 lat daje szansę na dostosowywanie go w tym okresie do zmieniających się warunków, rozwijających technologii i potrzeb miasta.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Dokument został podjęty 21 grudnia 2020 r. stąd realizacja dokumentu dopiero jest w fazie początkowej.

Źródło: GIM UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA MIASTA ZABRZE NA LATA 2015-2020 Z UWZGLĘDNIENIEM HORYZONTU DŁUGOTERMINOWEGO DO 2030
2. Podstawa prawna
art. 18 ust. w związku z art. 7 ust. 1 pkt. 1, pkt 3 oraz pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XXV/261/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 maja 2016 r. w sprawie aktualizacji i przyjęcia do realizacji "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze"
4. Czas obowiązywania
2015 r. – 2020 r. z perspektywą do 2030 r.
5. Wydział
Główny Inżynier Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Plan gospodarki niskoemisyjnej jako lokalny dokument o charakterze strategiczno-operacyjnym określa wizję rozwoju miasta stanowiącą podstawę dla określenia celów wynikających z realizacji unijnej i krajowej polityki niskoemisyjnej. PGN stanowi plan realizacji zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych miasta związanych z gospodarką w perspektywie roku 2020. Wskazuje on również, optymalne z punktu widzenia lokalnych kosztów i korzyści, rozwiązania stymulujące rozwój gospodarczy. W zaktualizowanym w 2016 roku „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Zabrze" wyznaczono jeden cel strategiczny opisany jako: „Poprawa jakości życia na terenie Miasta Zabrze poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią" PGN jako podstawowe założenia dla realizacji celu głównego gospodarki niskoemisyjnej na terenie Miasta Zabrze wskazuje: – redukcję emisji gazów cieplarnianych, – zwiększenie udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych, – redukcję końcowego zużycia energii, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej. W ramach ww. celu strategicznego wyznaczone zostały cztery cele szczegółowe: 1. Redukcja emisji CO_2 w Mieście Zabrze. 2. Zwiększenie udziału wykorzystania energii odnawialnej na terenie Miasta Zabrze. 3. Zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach zlokalizowanych na terenie Miasta Zabrze. 4. Redukcja zanieczyszczeń do powietrza, w tym benzo(a)pirenu, PM10 i PM2,5. PGN zakłada, iż opisane powyżej cele zostaną osiągnięte w wyniku realizacji 201 działań (projektów) zadeklarowanych w Planie przez 16-stu interesariuszy.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
W roku 2018 wykonano Raport z realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze, a w roku 2019 w ramach inwentaryzacji podmiotów na terenie Miasta Zabrze związanej z realizacją zadania pn. *Bazowa inwentaryzacja emisji - informacja na temat źródeł i wielkości emisji CO_2 w Zabrzu na potrzeby opracowania planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)*, w ramach ankietyzacji zebrano informacje dotyczące realizacji projektów zgłoszonych do PGN, które poniżej zamieszczamy. Końcowym wynikiem jest wskazanie stopnia realizacji celów gospodarki niskoemisyjnej Zabrza, określonych w PGN, w następującym zakresie: ➢ zmniejszenia końcowego zużycia energii, ➢ zwiększenia produkcji energii z OZE, ➢ zmniejszenia emisji CO_2, w stosunku do roku bazowego

W ramach prac wykonano inwentaryzację wielkości końcowego zużycia energii oraz wielkości emisji CO_2 dla roku przejściowego to jest 2016 w układzie poszczególnych sektorów:

- sektor: „Budynki, wyposażenie / urządzenia i przemysł", w obrębie którego wyszczególniono następujące podsektory:
  – Budynki użyteczności publicznej, – Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne, – Budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, – Budownictwo usługowe i przemysł, – Oświetlenie uliczne, – Straty przesyłowe ciepła,
- sektor: „Transport", w obrębie którego wyszczególniono następujące podsektory: – Transport gminy, – Transport publiczny, – Transport indywidualny,
- sektor: „Gospodarka odpadowa i wodno-ściekowa".

8. Streszczenie sprawozdania

Przedsięwzięcia ograniczające emisję szkodliwych substancji oraz pobudzające wzrost efektywności energetycznej ujmowane są w specjalnych, dedykowanych im dokumentach, określających niezbędne działania na wszystkich szczeblach koordynacji. Właściwa polityka niskoemisyjna, realizowana na poziomie lokalnym aktywizuje również mieszkańców do podejmowania działań służących osiąganiu korzyści w postaci poprawy stanu środowiska. Dokumentem, który wyznacza kierunki transformacji na szczeblu lokalnym, jest plan gospodarki niskoemisyjnej (PGN). Zgodnie z perspektywą finansową na lata 2014-2020 miasta, które opracowały i wdrożyły tego typu dokumenty, mogły ubiegać się o zewnętrzne źródła finansowania na zadania z zakresu ochrony powietrza, efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii (OZE). Plan gospodarki niskoemisyjnej wskazywał działania w zakresie gospodarowania energią, służące ograniczeniu emisji i optymalnemu wykorzystaniu posiadanych zasobów. W długofalowej perspektywie PGN, kolejno SECAP zakłada podjęcie działań mających na celu wspieranie produktów i usług efektywnych energetycznie oraz inicjatyw mających wpływ na zmiany postaw lokalnych konsumentów energii.

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest dokumentem, który wykorzystywał informacje o wielkości zużycia energii i emisji dwutlenku węgla w gminie do osiągnięcia celu, jakim jest zwiększenie efektywnego wykorzystywania energii, redukcja emisji gazów cieplarnianych oraz wzrost udziału energii z OZE w ogólnym zużyciu energii. Wpisane działania do PGN-u wymagały przyjęcia ustalonej wizji rozwoju gminy, obejmującej działania inwestycyjne i nieinwestycyjne. Po przyjęciu dokumentu przez radę gminy został wdrożony do realizacji. Plan gospodarki niskoemisyjnej nie może być traktowany jako dokument skończony – dlatego też jego kontynuację przejął uchwalony 21 grudnia 2020 r. „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze". Ten zaś zgodnie z wytycznymi obejmuje dodatkowo działania zapobiegające zmianom klimatu, racjonalne gospodarowanie środowiskiem przyrodniczym oraz jego efektywne wykorzystanie, które to są problemami globalnymi, rozpatrywanymi na poziomie zarówno lokalnym, krajowym, jak i międzynarodowym. Kwestie dotyczące energetyki są tu traktowane w sposób szczególny.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Po przeprowadzonej ankietyzacji podmiotów na terenie Miasta Zabrze związanej z realizacją zadania pn. *Bazowa inwentaryzacja emisji - informacja na temat źródeł i wielkości emisji CO_2 w Zabrzu na potrzeby opracowania planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP),* opracowano informacje dotyczące realizacji projektów zgłoszonych do PGN, które zostały ujęte tabelarycznie i zamieszczone poniżej.
Bazowa inwentaryzacja emisji CO_2 jest jednym z dokumentów procesu wdrażania Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii, którego sygnatariuszem jest Miasto Zabrze. Przystępując do ww. Porozumienia, Miasto zobowiązało się do osiągnięcia następujących celów strategicznych:

- zmniejszenia emisji CO_2 (oraz innych gazów cieplarnianych) z obszaru miasta o co najmniej 40% do roku 2030, głównie przez poprawę efektywności energetycznej i większe wykorzystanie źródeł energii odnawialnej;
- zwiększenia odporności miasta na zmiany klimatu przez przystosowanie się do jej negatywnych skutków.

Pierwszym krokiem w kierunku realizacji ww. celów było opracowanie Bazowej inwentaryzacji emisji CO_2. Natomiast kolejnym etapem w realizacji ww. Porozumienia było sporządzenie „Planu działania dotyczącego

zrównoważonej energii i klimatu" (SECAP). Niniejsza Bazowa inwentaryzacja emisji CO_2 stanowi punkt odniesienia dla SECAP.

Zakres wykonanych prac w ramach opracowania Bazowej inwentaryzacji emisji CO_2 obejmował:

- pozyskanie danych aktualnych w zakresie zużycia energii i paliw na terenie miasta,
- analizę dostępności oraz pozyskanie danych historycznych,
- wybór roku bazowego oraz wskaźników emisji,
- analizę i weryfikację uzyskanych informacji,
- obliczenie wielkości końcowego zużycia energii w poszczególnych sektorach oraz w podziale na poszczególne nośniki energii, dla roku bazowego i kontrolnego,
- obliczenie wielkości emisji CO_2 oraz emisji ekwiwalentnej CO_2, w roku bazowym i kontrolnym,
- ustalenie stopnia realizacji w roku kontrolnym podstawowych celów SECAP w stosunku do roku bazowego,
- opracowanie modelu obliczeniowego w postaci Bazy danych zawierającej wyselekcjonowane i usystematyzowane informacje na temat zużycia energii oraz wielkości emisji CO_2 w poszczególnych sektorach i/lub obiektach.

Przeprowadzona w ramach inwentaryzacji analiza wskazuje na sukcesywną realizację Projektów ujętych w PGN.

Efekty realizacji projektów z PGN Zabrze

WYSZCZEGÓLNIENIE (ilość projektów)	ZPEC	UMZ	FORTUM	TR	P+U	Gosp. odpad. (MOSIR)	zarządcy nieruchomości mieszkan.	SUMA
ogółem	***11***	***17***	***3***	***5***	***4***	***2***	***159***	**201**
zakończone	3	8	3	0	2	0	36	**52**
rozpoczęte - kontynuacja	4	4	0	5	0	2	13	**28**
nierozpoczęte	4	2	0	0	0	0	101	**107**
brak danych	0	0	0	0	1	0	9	**10**
realizacja ciągła	0	3	0	0	0	0	0	**3**
rezygnacja	0	0	0	0	1	0	0	**1**
Projekty: zakończone + w trakcie realizacji	64%	88%	100%	100%	50%	100%	31%	**41%**

Miasto Zabrze – ogółem

Wyszczególnienie	Ogranicz. KZE	Ogranicz. emisji CO_2	Produkcja z OZE
	MWh	Mg/rok	MWh
wg PGN 2016	**18 651**	**7 100**	**1 402**
stan 2020	23 516	10 244	821
% realizacji	126%	144%	59%

Projekty UM Zabrze

Wyszczególnienie	Ogranicz. KZE	Ogranicz. emisji CO_2	Produkcja z OZE
	MWh	Mg/rok	MWh
wg PGN 2016	**6 220**	**2 176**	**326**
stan na 2020	14 533	6 435	755
% realizacji	234%	296%	232%

Projekty spółdzielni mieszkaniowych

Wyszczególnienie	Ogranicz. KZE	Ogranicz. emisji CO_2	Produkcja z OZE
	MWh	Mg/rok	MWh
wg PGN 2016	***7 898***	***2 740***	***59***
stan 2020	3 220	1 355	0
% realizacji	41%	49%	0%

Źródło: GIM UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA ZABRZE DO ROKU 2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2028
2. Podstawa prawna
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XVII/305/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028”
4. Czas obowiązywania
do roku 2024 z perspektywą do roku 2028
5. Wydział
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

Celem nadrzędnym *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do 2028 roku***,** zwanego dalej POŚ, jest rozwój gospodarczy Miasta Zabrze przy zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego. Miasto realizuje zadania w oparciu m.in. o strategiczne dokumenty. Program ochrony środowiska dla miasta Zabrze uwzględnia cele realizacji polityki ochrony środowiska zgodne z Polityką ekologiczną Państwa oraz Programem ochrony środowiska dla województwa śląskiego.
Aby osiągnąć wyznaczone cele programu przeprowadzono ocenę stanu środowiska naturalnego na terenie miasta, zdiagnozowano główne problemy ekologiczne oraz sposoby ich rozwiązania. Zaproponowano harmonogram działania łącznie ze źródłami ich finansowania. POŚ jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska w mieście. W szczególności:

- omawia najważniejsze problemy, w tym zagrożenia ekologiczne, proponując sposoby ich rozwiązania w określonym czasie;
- jest gwarantem wdrażania zrównoważonego rozwoju miasta;
- określa sposoby współpracy administracji publicznej wszystkich szczebli oraz instytucji i pozarządowych organizacji ekologicznych na rzecz ochrony środowiska w mieście;
- przekazuje społeczeństwu, przedsiębiorcom, samorządom informacje na temat zasobów środowiska przyrodniczego oraz stanu poszczególnych komponentów środowiska;
- ułatwia występowanie o środki finansowe potrzebne do realizacji przedsięwzięć;
- ułatwia wydawanie decyzji określających sposób i zakres korzystania ze środowiska;
- organizuje system informacji o stanie środowiska i działaniach zmierzających do jego poprawy.

Poniżej zestawiono założone cele:
powietrze atmosferyczne:
- poprawa jakości powietrza na obszarze miasta Zabrze
- realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej

zagrożenia hałasem:
- zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów

pola elektromagnetyczne:
- utrzymanie dopuszczalnego poziomu promieniowania elektromagnetycznego

gospodarowanie wodami:
- Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiające zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych gminy Zabrze przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód

gospodarka wodno-ściekowa:
- racjonalne prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej

zasoby geologiczne:
- zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych

powierzchnia ziemi:
- racjonalna gospodarka powierzchnią ziemi

gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
- minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów

zasoby przyrodnicze:
- zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu

zagrożenia poważnymi awariom:
- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

klimat:
- podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Zabrze w celu utrzymania zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Dla zrealizowania wyżej wymienionych priorytetów ekologicznych wskazano zadania do realizacji, przy czym należy podkreślić, że większość to zadania wykraczające poza rok 2020 i realizowane są w sposób ciągły, jak np. zmniejszenie ilości gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza.
Dla poszczególnych komponentów środowiska wskazano działania do realizacji, zgodne z celami strategicznymi:
- kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczenie zużycia energii i wzrost odnawialnych źródeł energii,
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania,
- minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów,
- zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności,
- przekształcenie terenów poprzemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów,
- ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,
- zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi.

Wszystkie realizowane przez miasto Zabrze przedsięwzięcia zgodne są z ww. działaniami. Wszystkie opracowywane przez miasto Zabrze dokumenty, wydawane decyzje administracyjne są zgodne z przepisami prawa jak również z celami określonymi w POŚ. Jako że na podstawie Programu ochrony środowiska realizowana jest polityka ochrony środowiska, to stopień jego realizacji trudny jest do sprecyzowania w formie liczbowej.

8. Streszczenie sprawozdania

Program jest kontynuacją poprzednich programów ochrony środowiska dla Miasta Zabrze i został opracowany zgodnie z wytycznymi, przygotowanymi przez Ministerstwo Środowiska, które skonsultowano z Państwową

Radą Ochrony Środowiska, urzędami marszałkowskimi, Związkiem Powiatów Polskich, Unią Metropolii Polskich, Związkiem Miast Polskich i Związkiem Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej.

W dokumencie tym opisano narzędzia realizacji zadań, elementy zarządzania i monitoringu założonych zadań oraz jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie. Efektem realizacji POŚ jest poprawa stanu środowiska naturalnego, jak również wdrożenie efektywnego zarządzania środowiskiem w gminie. Wszystkie działania związane z ochroną środowiska Miasto Zabrze prowadzi zgodnie z celami Programu ochrony środowiska, określającymi ochronę ogółu elementów przyrodniczych w tym: powierzchni ziemi, kopalin, wód, powietrza, krajobrazu, klimatu i różnorodności biologicznej. Działania skierowane są również na dochowanie standardów jakości środowiska rozumianych jako dopuszczalne poziomy substancji lub energii osiągane przez środowisko jako całość lub jego poszczególne elementy przyrodnicze.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

A. Zadania realizowane – powietrze atmosferyczne

A.1.) Realizacja XI etapu zadania pn. „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Miasta Zabrze – etap XI" ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

A.2) Realizacja wniosków w ramach programu udzielania dofinansowania do zmiany systemu ogrzewania w lokalach mieszkalnych.

A.3) Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych należących do miasta Zabrze.

A.4) Kontrola palenisk domowych przeprowadzana przez Straż Miejską w Zabrzu

A.5) Utwardzanie dróg i ich oczyszczanie.

A.6) Uczestnictwo w programie „Czyste powietrze' prowadzonym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach-udzielanie pomocy mieszkańcom Zabrza w pozyskaniu środków finansowych na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych.

A.7) Udostępnienie mieszkańcom rowerów elektrycznych.

A.8) Opracowanie i przyjęcie do realizacji dokumentu pn. „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)".

B. Zadania związane z ochrona i jakością wód

B.1) Bieżąca kontrola jakości wody pitnej.

B.2) Monitoring oczyszczonych ścieków komunalnych odprowadzanych do wód powierzchniowych.

B.3) Monitoring ścieków przemysłowych odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej.

B.4) Zarządzanie wylotami kanalizacji sanitarnej i deszczowej należącej do miasta.

B.5) Monitoring użytecznych poziomów wodonośnych.

C. Wzrost wykorzystania odpadów i redukcja ilości składowanych odpadów.

C.1) Wzrost ilości odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

C.2) Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych -składowisko nie przyjmuje odpadów do składowania.

C.3) Likwidacja dzikich wysypisk odpadów.

D. Różnorodność biologiczna - ochrona przyrody

D.1) Prace związane z bieżącym utrzymaniem zieleni miejskiej,

D.2) Bieżąca wycinka i pielęgnacja drzew,

D.3) Bieżące nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy,

D.4) Ochrona pomników przyrody oraz wykonanie niezbędnych, zabiegów pielęgnacyjnych.

D.5) Realizacja projektu pn. „Poprawa jakości terenów zielonych na terenie miasta Zabrze"

D.6) Utrzymanie zrekultywowanych terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze.

E. Zmniejszenie uciążliwości hałasu.

E.1) Zmiana organizacji ruchu na drogach.

E.2) Budowa i przebudowa dróg, w tym wymiana nawierzchni.

E.3) Przebudowa infrastruktury tramwajowej.

F. Inne działania.

F.1) Akcje, konkursy, warsztaty w zakresie edukacji ekologicznej.

F.2) Wydawanie pozwoleń emisyjnych, zezwoleń w zakresie ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody i geologii, decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych realizacji przedsięwzięć, przyjmowanie zgłoszeń w zakresie ochrony środowiska w tym instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne oraz opiniowanie planowanych przedsięwzięć na terenie miasta.

F.3) Współpraca z organami i instytucjami zewnętrznymi m.in. z Policją, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Strażą Pożarną.

Źródło: WE UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA ZABRZE DO 2016 ROKU Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska
3. Uchwała Rady Miasta /Zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała nr LI/756/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020"
4. Czas obowiązywania
do 2016 roku z perspektywą do 2020 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Program ochrony środowiska (POŚ) jest dokumentem, na podstawie którego prowadzona jest polityka ochrony środowiska na terenie miasta Zabrze. Program ochrony środowiska dla miasta Zabrze uwzględnia cele realizacji polityki ochrony środowiska zgodne z Polityką ekologiczną Państwa oraz Programem ochrony środowiska dla województwa śląskiego. Poza wyżej wymienionymi podstawowymi dokumentami nadrzędnymi, w dokumentacji na szczeblu miasta na prawach powiatu uwzględnia się również dokumenty strategiczne odnoszące się do poszczególnych dziedzin czy komponentów środowiska. Strategicznymi (długoterminowymi) celami określonymi w POŚ są: 1. w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego - kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczenie zużycie energii i wzrost odnawialnych źródeł. 2. w zakresie ochrony zasobów wodnych wskazanym - przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania. 3. w zakresie ochrony przyrody - zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponad gatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności. 4. w zakresie ochrony przed hałasem - zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów. 5. w zakresie ochrony gleb - racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych. 6. w zakresie gospodarki odpadami - minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów. 7. w zakresie przeciwdziałania skutkom promieniowania elektromagnetycznego - ochrona przed polami elektromagnetycznymi. 8. w zakresie przeciwdziałaniu powstawaniu poważnych awarii przemysłowych - ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
„Aktualizacja programu ochrony środowiska dla miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020" powstała w celu realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Najważniejszym założeniem przy opracowywaniu każdego programu ochrony środowiska jest zawsze poprawa stanu środowiska naturalnego. Działania założone w *„Aktualizacji programu…"* są realizowane na bieżąco, w miarę możliwości finansowych Gminy. Gmina Zabrze w sposób prawidłowy wykonuje zadania określone w *„Aktualizacji programu…"* mając na uwadze poprawę stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami, w tym ograniczenia wodochłonności, energochłonności i emisji zanieczyszczeń. Jako że na podstawie Programu

ochrony środowiska realizowana jest polityka ochrony środowiska, to stopień jego realizacji trudny jest do sprecyzowania w formie liczbowej. Wszystkie podejmowane przez miasto działania zgodne są ze wszystkimi określonymi w programie celami. 17 lutego 2020 roku UCHWAŁĄ NR XVII/305/20 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 17 lutego 2020 r. przyjęto kolejny Program ochrony środowiska dla Miasta Zabrze.

8. Streszczenie sprawozdania

Program ochrony środowiska określa strategiczne cele w zakresie prowadzonej polityki ochrony środowiska, w nawiązaniu do dokumentów strategicznych w tym zakresie obowiązujących na terenie kraju i województwa śląskiego (Polityka Ekologiczna Państwa i Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego) oraz w nawiązaniu do programów opracowanych i realizowanych w mieście Zabrze, takich jak: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego, Program poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze, Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze, Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023, Program Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013 - 2020 - przez edukację do zrównoważonego rozwoju, Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze, Program Termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Zabrze. Wszystkie działania związane z ochroną środowiska Miasto Zabrze prowadzi zgodnie z celami Programu ochrony środowiska, określającymi ochronę ogółu elementów przyrodniczych w tym: powierzchni ziemi, kopalin, wód, powietrza, krajobrazu, klimatu i różnorodności biologicznej. Działania skierowane są również na dochowanie standardów jakości środowiska rozumianych jako dopuszczalne poziomy substancji lub energii osiągane przez środowisko jako całość lub jego poszczególne elementy przyrodnicze.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Dokument pn.: „Aktualizacja programu ochrony środowiska dla miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020" został zastąpiony nowym dokumentem pn.: „Program ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028” obowiązującym od 17 lutego 2020 r. W 2020 roku w oparciu o „Aktualizację programu..” realizowano m.in. następujące działania:

1. Kontynuacja realizacji X etapu zadania pn. „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Miasta Zabrze – etap X” ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.
2. Realizacja wniosków w ramach programu udzielania dofinansowania do zmiany systemu ogrzewania w lokalach mieszkalnych.
3. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych należących miasta Zabrze.
4. Budowa, przebudowa i remont dróg oraz bieżące ich utrzymanie.
5. Przyłączenie nowych odbiorców do sieci ciepłowniczej.
6. Kontrola palenisk domowych przeprowadzana przez Straż Miejską w Zabrzu.
7. Prace związane budową, przebudową i bieżącym utrzymaniem zieleni miejskiej.
8. Prowadzenie oraz wspieranie akcji i konkursów edukacyjno-ekologicznych.
9. Likwidacja dzikich wysypisk odpadów.
10. Bieżące monitorowanie jakości wody pitnej.
11. Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie spełniania przepisów ochrony środowiska.
12. Wydawanie pozwoleń, zezwoleń i innych decyzji administracyjnych wymaganych prawem związanym z ochroną środowiska, jak również przyjmowanie zgłoszeń instalacji emitujących zanieczyszczenia.
13. Współpraca z organami i jednostkami zewnętrznymi w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska.

Mierzalnym efektem zrealizowanych działań zapisanych w POŚ są dane z zakresu ochrony powietrza, które przedstawiono na poniższych wykresach:

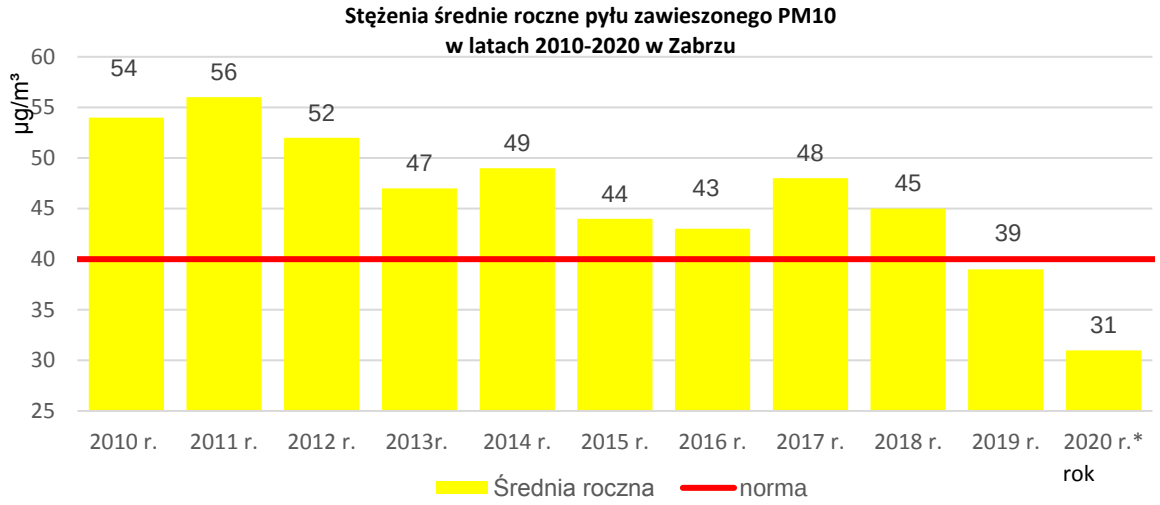

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w woj. śląskim (http://powietrze.gios.pl)
*dane ze stacji przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 34 w Zabrzu

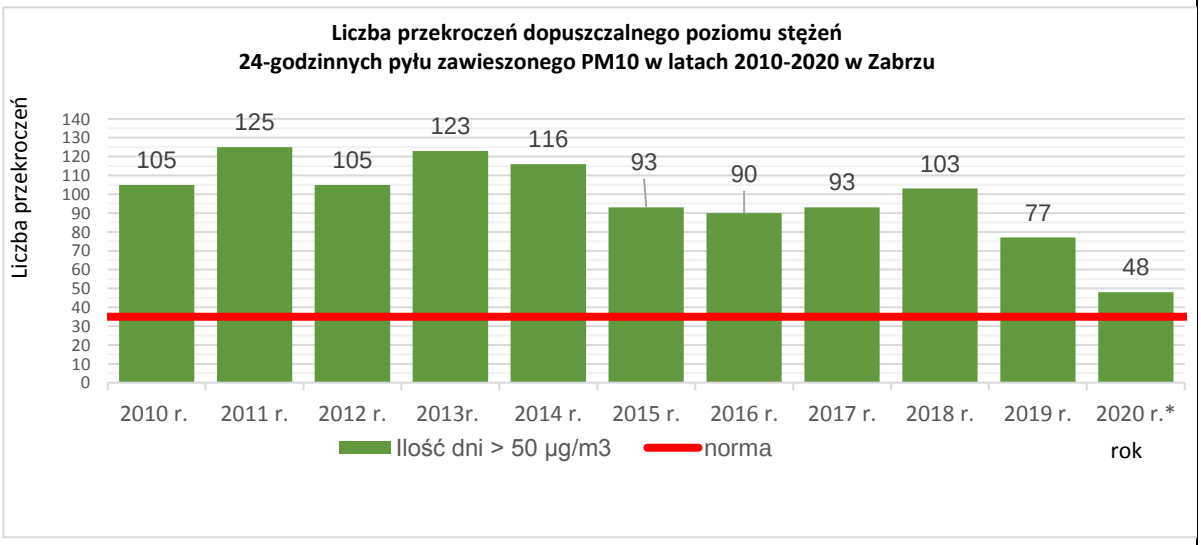

*Dane ze stacji przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 34 w Zabrzu

Źródło: WE UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PLAN ADAPTACJI MIASTA ZABRZE DO ZMIAN KLIMATU DO ROKU 2030
2. Podstawa prawna
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała NR XII/161/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030"
4. Czas obowiązywania
2019 r. - do nadal
5. Wydział
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem nadrzędnym planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zabrze do roku 2030 jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Zabrze w celu utrzymania zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców. W trakcie opracowywania planu określono również cele szczegółowe: 1. Zwiększenie odporności miasta na występowanie wyższych temperatur maksymalnych 2. Zwiększenie odporności miasta na występowanie fal upałów 3. Zwiększenie odporności miasta na występowanie miejskiej wyspy ciepła (MWC) 4. Zwiększenie odporności miasta na występowanie deszczy nawalnych 5. Zwiększenie odporności miasta na występowanie okresów bezopadowych z wysoką temperaturą 6. Zwiększenie odporności miasta na występowanie okresów niżówkowych 7. Zwiększenie odporności miasta na występowanie niedoborów wody 8. Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi nagłych/powodzi miejskich 9. Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi od strony rzek 10. Zwiększenie odporności miasta na występowanie silnego i bardzo silnego wiatru 11. Zwiększenie odporności miasta na występowanie burz (w tym burz z gradem) 12. Zwiększenie odporności miasta na występowanie zanieczyszczeń powietrza 13. Zwiększenie odporności miasta na występowanie smogu

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Plan Adaptacji miasta Zabrza do zmian klimatu do roku 2030 powstał w odpowiedzi na jeden z najważniejszych problemów ochrony środowiska, jakim są zmiany klimatu i potrzeba adaptacji do skutków tych zmian. Plan wskazuje wizję, cel nadrzędny oraz cele szczegółowe adaptacji Miasta do zmian klimatu, jakie powinny zostać osiągnięte poprzez realizację wybranych działań adaptacyjnych w czterech najbardziej wrażliwych sektorach/obszarach Miasta, tj. gospodarki wodnej, terenów zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności, transportu i energetyki. Plan Adaptacji ma na celu przystosowanie Miasta do zmian klimatu, zmniejszenie jego podatności na zjawiska ekstremalne oraz zwiększenie potencjału do radzenia sobie ze skutkami tych zjawisk i ich pochodnych. Dla zrealizowania wyżej wymienionych priorytetów ekologicznych wskazano działania adaptacyjne, przy czym należy podkreślić, że większość działań wykracza poza rok 2020 i realizowane są w sposób ciągły. Wśród działań wyróżniono 3 grupy:

- Działania organizacyjne dotyczą zmian w prawie miejscowym w zakresie np. planowania przestrzennego, organizacji przestrzeni publicznej, tworzenia wytycznych postępowania w sytuacjach wystąpienia zagrożeń klimatycznych, usprawnienia funkcjonowania służb miejskich bądź systemów ostrzegania przed zagrożeniami.
- Działania informacyjno-edukacyjne są to działania wspierające, podnoszące społeczną świadomość klimatyczną i propagujące dobre praktyki adaptacyjne. Pozwalają one uodpornić miasto i jego mieszkańców poprzez odpowiednie programy edukacyjne i zintensyfikowane działania informacyjne.
- Działania techniczne są to działania o charakterze inwestycyjnym obejmujące budowę nowej lub modernizację istniejącej infrastruktury, która przyczynia się do ochrony miasta przed negatywnymi skutkami zmian klimatu.

Z uwagi na to, że opisywany plan określa działania w sposób ogólny bez podania konkretnych przedsięwzięć wymaganych do zrealizowania w określonym roku oraz z uwagi na to, że plan przedstawia działania do 2030 r., ocena stopnia realizacji dokumentu w formie liczbowej czy też stwierdzenia „czy wykonano czy nie" dane działanie jest nie do określenia. Np. działanie związane z modernizacją i rozbudową sieci ciepłowniczej jest zadaniem ciągłym a wskaźnik ilości km tej sieci wzrasta.

8. Streszczenie sprawozdania

Plan Adaptacji jest powiązany z dokumentami poświęconymi adaptacji do zmian klimatu szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego, a także dokumentami regionalnymi. Działania adaptacyjne są spójne z polityką UE i kraju w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Wpisują się także w politykę rozwoju Zabrza wyrażoną w dokumentach strategicznych i planistycznych obowiązujących w Mieście.

Plan Adaptacji zawiera część diagnostyczną, w której opisano zjawiska klimatyczne i ich pochodne wpływające na Miasto, oceniono wrażliwość Miasta na te zjawiska oraz jego możliwości w samodzielnym radzeniu sobie ze skutkami zmian klimatu.

W odpowiedzi na ryzyka zidentyfikowane w części diagnostycznej dokumentu określono działania adaptacyjne niezbędne do realizacji w celu zwiększenia odporności Miasta na występujące aktualnie i przewidywane w przyszłości zjawiska. W Planie Adaptacji określono także zasady wdrożenia działań adaptacyjnych (podmioty odpowiedzialne, ramy finansowania, wskaźniki monitoringu, założenia dla ewaluacji oraz aktualizacji dokumentu).

Wśród działań przewidzianych do realizacji, w 2020 r. zrealizowano:

a) rozbudowano sieć ciepłowniczą,

b) w dokumentach strategicznych uwzględniono zmiany klimatu,

c) udostępniono mieszkańcom rowery elektryczne,

d) opracowano i przyjęto do realizacji dokument pn. „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP)”,

e) prowadzono programy związane z dofinansowaniem mieszkańcom wymiany źródeł ciepła i inwestycji związanych z termomodernizacja budynków mieszkalnych,

f) przeprowadzono termomodernizację obiektów użyteczności publicznej,

g) prowadzono edukację ekologiczną,

h) prowadzono działania związane z poprawą jakości terenów zielonych w Zabrzu,

i) rozbudowano system dróg rowerowych,

j) zmodernizowano infrastrukturę tramwajową.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Wdrażanie Planu Adaptacji jest procesem wymagającym zaangażowania wielu podmiotów zarządzających Miastem oraz działających w Mieście. Do wdrożenia Planu Adaptacji wykorzystane są istniejące ramy instytucjonalne realizacji polityki rozwoju Miasta. Ze względu na horyzontalny charakter adaptacji wdrażanie Planu Adaptacji odbywać się będzie poprzez komunikację i kooperację między zaangażowanymi podmiotami. Kluczowym podmiotem zaangażowanym w realizację Planu Adaptacji jest Urząd Miasta Zabrze. Wdrożenie Planu Adaptacji wymaga również udziału mieszkańców Miasta Zabrza oraz organizacji społecznych, w szczególności działających na rzecz ochrony środowiska grup społecznych. Należy także oczekiwać włączenia w realizację planu środowiska naukowego i przedsiębiorców – uwzględnienie ryzyk związanych ze zmianami klimatu w rozwoju badań naukowych oraz w planowaniu strategicznym i finansowym w przedsiębiorstwach mogą stymulować nowe technologie w adaptacji i przyczynić się do lepszego wdrożenia Planu Adaptacji. W tabeli poniżej zestawiono planowane do realizacji działania wraz z przewidywanym horyzontem czasowym:

Lp.	Nazwa działania	Horyzont czasowy
1	Przegląd i korekta istniejącego planu zarządzania kryzysowego w mieście	2019-2030
2	Aktualizacja "Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”	2018-2030
3	Uwzględnienie kwestii zmian klimatu w dokumentach strategicznych i planistycznych miasta	2019-2030
4	Informowanie o występujących zagrożeniach oraz sposobach reagowania na nie	2018-2030
5	Przeprowadzenie kampanii edukacyjnej mającej na celu popularyzację racjonalnego korzystania z wody, wykorzystania wód opadowych przez mieszkańców, a także oszczędzania energii	2019-2030
6	Przeprowadzenie akcji edukacyjnych promujących korzystanie z komunikacji zbiorowej oraz popularyzujących wykorzystanie roweru jako ekologicznego środka transportu	2019-2030
7	Ochrona przeciwpowodziowa terenów położonych w dorzeczu rzeki Kłodnicy na terenie Miasta Zabrze	2018-2023

8	Gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Miasta Zabrze	2018-2026
9	Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczej w Zabrzu	2018-2019
10	Spójna polityka energetyczna - zarządzanie energią w obiektach użyteczności publicznej	2018-2020
11	Wdrożenie systemu zarządzania energią oraz infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze	2019-2023
12	Ocena warunków przewietrzania miasta	2020-2025
13	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Zabrze w tym także z uwzględnieniem wprowadzania zieleni posiadającej właściwości izolujące (zmniejszającej nagrzewanie)	2018-2030
14	Budowa systemu rozwiązań dla zapewnienia komfortu termicznego mieszkańców – Instalacja doprowadzania chłodu z ciepła sieciowego.	2018-2024
15	Rozwój i poprawa jakości terenów zieleni w mieście	2018-2030
16	Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej	2018-2024
17	Budowa sieci współpracy wdrożenia MPA – Platforma wymiany wiedzy	2018-2030

Źródło: WE UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
AKTUALIZACJA PROGRAMU OGRANICZANIA NISKIEJ EMISJI NA TERENIE MIASTA ZABRZE
2. Podstawa prawna
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała NR XIV/257/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze”
4. Czas obowiązywania
2019 r. - nadal
5. Wydział
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Głównym celem zadania jest poprawa stanu środowiska naturalnego w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń pyłowo-gazowych powstających w procesie spalania paliw kopalnych emitowanych do atmosfery przez źródła ciepła zlokalizowane w budynkach jednorodzinnych usytuowanych na terenie miasta Zabrze. Drugim celem zadania jest poprawa stanu energetycznego budynków jednorodzinnych, których właściciele zgłosili chęć przeprowadzenie termomodernizacji, a co za tym idzie zmniejszenie zużycia energii i paliw.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
W 2020 roku zakończono realizację X etapu PONE (rozpoczętego w 2019 r.) realizując 87 inwestycji. W 2020 r. rozpoczęto również realizację XI etapu PONE. Do końca 2020 r. zrealizowano w tym etapie 60 inwestycji. Zakończenie XI etapu PONE zostało zaplanowane do 29.05.2021 r. Wykonanie wszystkich zaplanowanych 460 inwestycji pozwoli na osiągnięcie zakładanego efektu rzeczowego i ekologicznego. Sytuacja epidemiologiczna spowolniła realizację inwestycji w ramach PONE w 2020 r., w 2021 r. w ramach XI etapu PONE zrealizowane zostanie 400 inwestycji.
8. Streszczenie sprawozdania
W 2020 roku zakończono realizację X etapu Programu ograniczania niskiej emisji na terenie miasta Zabrze. W ramach X etapu w 2020 roku dofinansowano 87 z 465 inwestycji w budynkach indywidualnych polegających na wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012 i spełniające przepisy Ekoprojektu, wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe, wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe, zabudowie instalacji solarnych, termomodernizacji ścian zewnętrznych, termomodernizacji stropodachów/dachu, wymianie okien, zabudowie instalacji fotowoltaicznych. Na realizację całego X etapu została łącznie wykorzystana kwota w wysokości 4 161 860,34 zł pochodząca z pożyczki i dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. W 2020 r. w ramach XI etapu PONE dofinansowano 60 inwestycji w budynkach indywidualnych polegających na wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012 i spełniające przepisy Ekoprojektu, wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe, wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe, zabudowie instalacji solarnych, termomodernizacji ścian zewnętrznych, termomodernizacji stropodachów/dachu, wymianie okien, zabudowie instalacji fotowoltaicznych. Na dofinansowanie 60 inwestycji wykorzystano kwotę w wysokości 304 438,17 zł pochodząca z pożyczki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Program Ograniczania Niskiej Emisji na terenie miasta Zabrze (PONE) realizowany jest przez Urząd Miasta w Zabrzu ze środków pochodzących z pożyczki oraz dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Dotacje udzielane są osobom fizycznym będącymi właścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinnego i posiadających tytuł prawny do korzystania z tej nieruchomości zlokalizowanej w granicach Miasta Zabrze.

W 2020 roku w ramach X etapu PONE zrealizowano (dofinansowano) 87 inwestycji. W ramach XI etapu w 2020 roku zrealizowano (dofinansowano) 60 inwestycji.

W 2020 r. wpłynęły **162** wnioski o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji. Od 2009 roku do 2020 roku złożono **3962** wnioski o udział Programie Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze na realizację inwestycji polegających na wymianie kotła starego na nowy, montaż układu solarnego, termomodernizację budynku, wymianę okien oraz **2329** wniosków o dofinansowanie montażu instalacji fotowoltaicznych.

Program Ograniczania Niskiej Emisji etap XI

Etap XI przyjęty do realizacji na lata 2020-2021 ma na celu zrealizowanie **460** inwestycji w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze polegających na:

- Wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012 - **90 szt.**
- Wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe – **80 szt**.
- Wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe – **40 szt.**
- Zabudowie instalacji solarnych – **40 szt.**
- Termomodernizacji ścian zewnętrznych – **45 szt.**
- Termomodernizacji stropodachów/dachu – **40 szt.**
- Wymianie okien **- 45 szt.**
- Zabudowie instalacji fotowoltaicznych – **80 szt.**

W ramach zadania zlecono: pełnienie funkcji Operatora XI etapu Programu PONE (za kwotę 79 950,00 zł brutto) oraz pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego XI etapu PONE (za kwotę 76 383,00 zł brutto).

W poniższych tabelach przedstawione zostały środki jakie zostały przeznaczone na PONE we wszystkich 11 etapach, jak również efekty rzeczowe i ekologiczne.

EFEKT RZECZOWY													
	I etap 2009-2010	II etap 2011	III etap 2012	IV etap 2013	V etap 2014	VI etap 2015	VII etap 2016	VII etap w 2017 roku	VIII etap 2017	IX etap w 2018	X etap w 2019/2020	XI etap w trakcie realizacji w 2020/2021	RAZEM
Modernizacja źródeł ciepła	113	130	123	120	170	160	40	99	50	170	220	210	1605
kolektorów słonecznych	126	132	120	117	117	105	25	60	25	40	40	40	947
Montaż instalacji fotowoltaicznych	-	-	-	-	40	60	60	-	80	80	80	80	480
Docieplenie ścian	86	100	85	75	80	70	60	-	50	50	45	45	746
Docieplenie dachów/stropodachów	60	105	86	74	74	60	50	-	40	40	40	40	669
Wymiana okien	61	85	75	60	60	50	50	-	40	40	40	45	606
RAZEM	446	552	489	446	541	505	285	159	285	420	465	460	5053

EFEKT EKOLOGICZNY													
Emisja	I etap 2009-2010	II etap 2011	III etap 2012	IV etap 2013	V etap 2014	VI etap 2015	VII etap 2016	VII etap w 2017 roku	VIII etap 2017	IX etap 2018	X etap 2019/2020	XI etap w trakcie realizacji 2020/2021	RAZEM
Pył [kg/a]	11 953	9 334	7 455	7 455	7 653	3 811	116	3162	76	11740	16602	16673	**96 030**
SO_2 [kg/a]	8 500	7 357	3 188	3 187	9 832	5 208	964	1476	631	5560	7633	7655	**61 191**
NO_x [kg/a]	720	754	465	424	1 569	1 149	536	151	617	786	862	847	**8 880**
CO [kg/a]	16 529	10 945	5 625	5 613	333	1 088	462	5935	580	8009	11117	11154	**77 390**
B(a)P [kg/a]	5,11	3,4	1,7	1,7	2,77	1,42	-	1,8	-	2,4	3,3	3,3	**27**
CO_2 [kg/a]	1274580	1269157	770 861	707 171	1238812	621 095	161 035	282 240	496 333	860 138	999 257	984 116	**9 664 795**
Zmniejszenie zapotrzebowania energii cieplnej netto o [GJ/a]	6 489	8 467	7 188	6 203	6 518	6 561	5698	-	4662	4662	4403	4403	**65 254**
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych [GJ/a]	1 017	1 016	960	900	900	832	192	462	192	308	308	308	**7 395**

KOSZTY I DOFINANSOWANIE													
	I etap - 2009-2010	II etap - 2011	III etap - 2012	IV etap - 2013	V etap - 2014	VI etap - 2015	VII etap - 2016	VII etap - 2017	VIII etap - 2017	IX etap - 2018	X etap - 2019/2020	XI etap 2020/2021 (w trakcie realizacji)	RAZEM
WFOŚiGW	3 859 800,00	4 765 716,35	3 833 330,98	3 234 601,38	4 133 864,50	3 900 963,12	2 808 376,51	1 223 155,04	2 816 107,20	3 763 937,50	3 821 860,34	4 050 000,00	**42 211 712,92**
Środki własne mieszkańców	2 420 822,75	2 477 617,78	2 823 356,90	2 545 123,05	2 407 953,98	2 482 854,96	1 546 562,69	564 488,78	1 658 841,62	2 415 186,28	3 492 098,30	2 700 000,00	**27 534 906,89**
Środki własne gminy	25 644,82	-	-	-	-	4 000,00	-	-	-	-	-	-	**29 644,82**
Dotacja NFOŚiGW WFOŚiGW	-	-	-	477 785,20	1 132 556,97	1 185 000,73	-	190 000,00	-	240 000,00	340 000,00	-	**3 565 342,90**
Operator i Inspektor	117 836,75	177 164,40	137 624,70	140 985,06	149 356,44	136 031,85	78 873,75	42 896,25	83 430,90	130 183,20	154 426,50	156 333,00	**1 505 142,80**
RAZEM	6 424 104,32	7 420 498,53	6 794 312,58	6 398 494,69	7 823 731,89	7 708 850,66	4 433 812,75	2 020 540,07	4 558 379,72	6 549 306,98	7 808 385,14	6 906 333,00	**73 341 607,53**
Umorzenie pożyczki	1 523 600,00	1 926 131,94	1 533 332,39	1 293 840,55	-	-	-	-	-	-	-		**6 276 904,88**

W 2020 roku w przygotowano wniosek o pożyczkę do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na realizację etap XII PONE (złożony w 2021 r.), w ramach którego założono realizację niżej wymienionych inwestycji:

- wymiana źródeł ciepła (225 szt.)
- ocieplenie ścian (45 szt.)
- ocieplenie stropów (40 szt.)
- wymiana okien (45 szt.),
- zabudowa kolektorów słonecznych (40 szt.)
- instalacje fotowoltaiczne (120 szt.)

- **łącznie 495 jednostkowych inwestycji.**

Źródło: WE UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM DLA MIASTA ZABRZE

2. Podstawa prawna

Obowiązek wykonania programu ochrony środowiska przed hałasem wynika z art. 119 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku oraz Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 roku

3. Uchwała Rady Miasta

Uchwała Nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17 września 2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Zabrze na lata 2018-2023". Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 26 października 2018 r. (DZ. URZ. WOJ. SLA 2018.6734)

4. Czas obowiązywania

2018 r. – 2023 r.

5. Wydział/jednostka organizacyjna

Wydział Ekologii

6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego poziomów do obowiązujących standardów.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze (POŚPH) na lata 2018-2023, został przyjęty uchwałą nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. Zadania zapisane w POŚPH są przewidziane do realizacji na najbliższe lata.

W ramach obowiązującego Programu w zakresie działań krótkoterminowych przewidziano realizację zadań inwestycyjnych, które wpłyną na poprawę klimatu akustycznego miasta. Zadania te zestawiono poniższej tabeli:

Nr	Nazwa zadania	Termin realizacji	Realizacja
D1	Budowa odcinka drogi DW 921 "Nowo-Paderewskiego" od ul. Makoszowskiej do ul. Sikorskiego - 0,7 km	2018-2023	Planowane do realizacji
D2	Budowa ulicy "Nowo-Hagera" – połączenie dzielnicy Zaborze z dzielnicą Biskupice	2018-2023	W trakcie realizacji
D3	Budowa drogi łączącej KSSE z autostradą A1 "Ofertowa"	2018-2023	W trakcie realizacji
D4	Przebudowa ulicy Piłsudskiego na odcinku od skrzyżowania z ulicą Roosevelta do wiaduktu kolejowego wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu – wymiana nawierzchni na bitumiczną – długość odcinka 0,93 km	2018-2023	Zrealizowano
D5	Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Piłsudskiego i ul. Roosevelta wraz z przebudowa sieci uzbrojenia terenu	2018-2023	Zrealizowano

D6	Przebudowa ulicy Wolności na odcinku od ulicy Galla do ulicy K. Miarki	2018-2023	Planowane do realizacji
D7	Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Miarki, Bytomska, Stalmacha.	2018-2023	Zrealizowano częściowo

Elementem uzupełniającym inwestycje drogowe, są przedsięwzięcia zamierzone do realizacji przez Zarządcę linii tramwajowych tj. Tramwaje Śląskie S.A. Modernizacja infrastruktury tramwajowej znacząco wpływa nie tylko na polepszenie oddziaływania hałasu tramwajowego, lecz również drogowego. Odnosi się to szczególnie do odcinków torowisk niewydzielonych, położonych bezpośrednio na jezdni. Remont torowiska jest związany wówczas z koniecznością poprawy stanu technicznego nawierzchni jezdni.

Zadania inwestycyjne na obszarze miasta Zabrze realizowane przez przedsiębiorstwo Tramwaje Śląskie S.A. w okresie obowiązującego Programu

Nr	Nazwa zadania	Termin realizacji	Realizacja
T1	Zadanie nr 6.1 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami	2018-2019	Zrealizowane
T2	Zadanie nr 6.3 Przebudowa obiektu mostowego nad potokiem Julka w Zabrzu wraz z torowiskiem do przejazdu przez ul. Stara Cynkownia w Bytomiu.	2018	Zrealizowane
T3	Zadanie nr 8.1 Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knurowskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrza.	2018-2019	W trakcie realizacji
T4	Zadanie nr 8.2 Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki.	2018-2019	Planowane do realizacji
T5	Zadanie nr 8.3 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana (Browaru) do granicy z Rudą Śląską	2019-2020	Planowane do realizacji
T6	Zadanie nr 6.2 Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrzu, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami.	2019-2020	W trakcie realizacji
T7	Zadanie nr 15 Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrzu od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą.	2018-2020	W trakcie realizacji

Wśród działań długoterminowych W przypadku miasta Zabrze w pierwszej kolejności zaliczyć trzeba te, które stanowią kontynuację inwestycji w zakresie rozbudowy i przebudowy układu drogowego.

Do głównych zamierzeń w tym obszarze należą:

1) Połączenie ul. Piłsudskiego z ul. Szkubacza (wjazd na DK 88) tzw. "Nowo-Szkubacza",

2) Połączenie Ronda Sybiraków z ul. Piłsudskiego. tzw. "Nowo-Piłsudskiego",

3) Połączenie DTŚ z ul. 3 Maja (DW 921), tzw. "Nowo-Rymera",

4) Połączenie al. Korfantego z ul. Tarnopolską i Brygadzistów, tzw. "Nowo-Korfantego",

5) Połączenie DK 88 z ul. Goduli, tzw. "Ofertowa",

6) Połączenie z ul. Sikorskiego ze zjazdem z autostrady A4. tzw. "Nowo-Paderewskiego",

7) Połączenie DTŚ z ul. Tarnogórską tzw. "Wschodnia Obwodnica Miasta",

8) Centra Przesiadkowe (w trakcie realizacji),

9) System subregionalnych ścieżek rowerowych (w trakcie realizacji)

Realizacja powyższych zadań przyczyniłaby się w znacznym stopniu do „upłynnienia" ruchu oraz ograniczenia ilości pojazdów samochodów na drogach sąsiednich, co w połączeniu z postępem technicznym ograniczającym emisję hałasu samochodów ciężarowych i osobowych powinno zrównoważyć możliwy wzrost poziomu hałasu na pozostałych drogach wewnętrznych.

8. Streszczenie sprawozdania

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze (POŚPH) wykonywany jest zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 119 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku oraz Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 roku.

Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów.

Celem operacyjnym Programu jest wskazanie działań mających za zadanie zmniejszenie uciążliwości hałasowej do wartości dopuszczalnych, na terenach, na których występują przekroczenia. Materiał wejściowy do opracowania POŚPH stanowiła mapa akustyczna Miasta Zabrza. Program określa działania krótkoterminowe wyznaczone do realizacji w latach 2018-2023 i długoterminowe bez określenia dat ich wykonania. Do końca 2020 r. zrealizowano w całości 4 przedsięwzięcia a 6 przedsięwzięć jest w trakcie realizacji, które określone są w POŚPH jako działania krótkoterminowe.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska, Miasto Zabrze w 2017 roku opracowało Mapę akustyczną Miasta Zabrze. Mapa akustyczna obejmuje w swoim zakresie m.in. identyfikację i charakterystykę źródeł hałasu (z rozbiciem na hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, przemysłowy), zestawienie wyników badań, identyfikację terenów zagrożonych hałasem, wnioski dotyczące działań ochrony przed hałasem.

Na podstawie mapy akustycznej w 2018 roku został opracowany Program ochrony środowiska przed hałasem, w którym zaproponowane zostały działania, których realizacja powinna doprowadzić do poprawy stanu akustycznego i ograniczenia skutków oddziaływania hałasu.

Działania podzielono na:

– działania krótkoterminowe, stanowiących faktyczny zakres Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Zabrza na lata 2018-2023, ukierunkowanych na likwidację możliwie dużej liczby przypadków przekroczeń poziomów dopuszczalnych na obszarach o największym wskaźniku M,

- działania długoterminowe, których realizacja przewidywana jest na wiele lat.

W 2020 r. zrealizowano następujące działania krótkoterminowe:

a) przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Piłsudskiego i ul. Roosevelta wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu,

b) przebudowa infrastruktury tramwajowej wzdłuż ulic Powstańców Śląskich i Religi.

Oprócz ww. działań podjęto szereg działań związanych ze zmianą organizacji ruchu, remontem i wymianą nawierzchni dróg mających wpływ na wielkość emisji hałasu.

Źródło: WE UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ DLA MIASTA ZABRZE NA LATA 2013-2020 "PRZEZ EDUKACJĘ DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
2. Podstawa prawna
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała NR XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 października 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Edukacji Ekologicznej dla miasta Zabrze na lata 2013 – 2020, „Przez edukację do zrównoważonego rozwoju”
4. Czas obowiązywania
2013 r. – 2020 r.
5. Wydział
Wydział Ekologii
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Programu jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Zabrza. Przesłaniem Programu jest wychowanie odpowiedzialnego za środowisko naturalne mieszkańca Zabrza (w skali lokalnej, jak i globalnej), który świadomie dąży do zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako jedyną drogę postępu w rozwoju społeczeństwa, przy równoczesnym zachowaniu dóbr przyrody dla przyszłych pokoleń.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Cele Programu są realizowane od 2013 roku. W działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju szczególną rolę w ich realizacji odgrywają nauczyciele, edukatorzy, promotorzy edukacji ekologicznej oraz osoby aktywne ekologicznie. Powyższa aktywność w ramach edukacji ekologicznej realizowana jest w bardzo szerokim spektrum działania na terenie Zabrza. Działania ekologiczno - edukacyjne realizowane w Zabrzu obejmują nie tylko wiedzę z zakresu ekologii i ochrony środowiska, ale także dotyczą umiejętności zastosowania jej w codziennym życiu. Edukacja podstawowa jest realizowana w przedszkolach, szkołach, placówkach oświatowych i kulturalnych poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz kółek zainteresowań. Przez jednostki oświatowe realizowane jest szereg działań edukacyjno-ekologicznych. Najczęściej stosowanymi metodami są: warsztaty ekologiczne, badania, obserwacje (najczęściej w terenie), konkursy, turnieje, wystawy, kiermasze, akcje i działania ekologiczne. W mieście organizowane są konferencje, spotkania, liczne cykliczne imprezy ekologiczne, tworzone są nowe ścieżki dydaktyczne oraz rowerowe. Pomimo ogromnej przeszkody jaka stanęła na drodze do realizacji zadań - pandemia COVID -19 udało zrealizować się prawie wszystkie zaplanowane działania. Ze względu na wprowadzone obostrzenia wynikające z pandemii COVID-19 w 2020 roku, część zadań zostało zrealizowanych w trybie on-line a nieliczne ze względu na swój charakter, zostały przeniesione na czas możliwy do realizacji przedsięwzięć.
8. Streszczenie sprawozdania
W 2020 roku przez jednostki i wydziały Urzędu Miasta Zabrze w zakresie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży zostały zrealizowane takie zadania jak: warsztaty ekologiczne i przyrodnicze dla dzieci i dorosłych, turnieje ekologiczne, konkursy ekologiczne, akcja obrączkowania ptaków. **Wydział Ekologii** współorganizował cykliczne imprezy - „Tydzień Ziemi” organizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego oraz projekt pn.: „Śmieci pod lupą, czyli ekologiczny Pawłów” organizowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Pawłowie. W 2020 roku zorganizowano kolejną *XXV* edycję konkursu „Zielone Zabrze”. W zakresie edukacji ekologicznej Miasto Zabrze w miesiącach od stycznia do marca 2020 roku zorganizowało spotkania dla mieszkańców Zabrza pn. „Czyste powietrze, masz wpływ”. **Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi** udostępnił

mieszkańcom ulotki, plakaty, gadżety dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych oraz działającej w mieście aplikacji EcoHarmonogram, W gminie aktywna jest aplikacja ECOHARMONOGRAM.

Zlecono druk ulotek o segregacji odpadów komunalnych. artykuły prasowe dotyczące aplikacji EcoHarmonogram ukazały się w prasie "Głos Zabrza" oraz "Nowiny "Zabrzańskie". **Wydział Oświaty** przeznaczył środki finansowe na działania ekologiczne w ramach czterech kategorii: programy ekologiczne, konkursy ekologiczne, szkolne ogrody oraz programy związane z gospodarką odpadami. **Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu** w 2020 roku edukację ekologiczną propagował poprzez następujące działania „Akcja Karmnik – obrączkowanie ptaków, udział w Śląskim Festiwalu Nauki w Katowicach, udział w "Nocy Biologów" na Uniwersytecie Śląskim, wykłady i zajęcia edukacyjne, konkursy: „Wiosna z mojego okna”, „Karmnik z recyklingu”, „Recyklingowa ścieżka edukacyjna” impreza plenerowa „Dzień Pszczół", projekt edukacyjny „Zobacz Płuca”. **Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej** w Zabrzu wzięło udział w spotkaniach dzielnicowych "Czyste powietrze, masz wpływ". Przeprowadziło również akcje ekologiczne pt.: „Zamień piec na kaloryfer”. Dystrybucja ulotek z informacją możliwości przyłączenia budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz rozdawane były książeczki dla dzieci.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2020 roku przez jednostki i wydziały Urzędu Miasta Zabrze w zakresie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży zostały zrealizowane takie zadania jak: warsztaty ekologiczne i przyrodnicze dla dzieci i dorosłych, turnieje ekologiczne, konkursy ekologiczne, akcja obrączkowania ptaków. Współorganizował cykliczne imprezy - „Tydzień Ziemi” organizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego. XXVII „Tydzień Ziemi" obejmował takie działania ekologiczne: konkurs na plakat XXVII "Tygodnia Ziemi", konkurs poetycki „Od powietrza, głodu, ognia i wojny...", konkurs fotograficzny „Z zielonym w tle", konkurs literacki „Mój Ekobohater", konkurs plastyczny „Ryba i ptak pytają wciąż tak: skąd tyle plastiku od gór do Bałtyku?", konkurs plastyczny na „Projekt znaczka pocztowego", konkurs plastyczny na rysunek satyryczny „Śmieciowa udręka", konkurs na tekst satyryczny „Może rapowanie ułatwi segregowanie".

Projekt pn.: „Śmieci pod lupą, czyli ekologiczny Pawłów” organizowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Pawłowie. Akcja zakłada kształtowanie się zachowań proekologicznych w uczestnikach oraz integrację lokalnej społeczności poprzez: warsztaty ekologiczne, akcje informacyjne, w tym wykłady i prelekcje, organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży a także koordynację działań klasy ekologicznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6. Wszystkie akcje ekologiczne prowadzone są systematycznie, a każdego roku wprowadzane są do projektu nowe, proekologiczne pomysły. Akcja „Artcykling”, warsztaty dla dzieci pod hasłem „Sam coś zrobisz i zarobisz”, warsztaty ekologiczne warsztaty dla dorosłych i dzieci, kampania „Zero waste po naszemu, czyli Pawłów TO czuje, segreguje nie marnuje", kampania – Pawłów jest na pTAK, kampania społeczna – Twój pies – Twoja odpowiedzialność, spotkania grupy edukacyjnej – Ekoodkrywcy, cykliczne wydanie lokalnej gazetki Pawłus, Tydzień Ziemi – pokazy, konkursy, pogadanki, maraton pisania listów dla Ziemi, Dzień bez Samochodu, konkurs na najpiękniejszą ekologiczną pisankę wielkanocną, organizacja konkursu Pawłowski lider ekologii, festiwal Piosenki Ekologicznej Śpiewająca Podstawówka, konkurs plastyczny „Poczuj klimat”, konkurs na najpiękniejszą ekologiczną kartkę świąteczną,

W 2020 roku zorganizowano kolejną *XXV* edycję konkursu „Zielone Zabrze”. Jest to konkurs trwający nieprzerwanie od 1996 roku skierowany jest do wszystkich mieszkańców miasta Zabrze, placówek oświatowych, wspólnot mieszkaniowych, zakładów pracy, działkowców oraz zarządów Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Celem konkursu jest podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Zabrza pod względem urozmaicenia bioróżnorodności flory na dużych i małych powierzchniach dodając uroku otoczeniu. Ponadto celem konkursu jest pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania Miasta Zabrze poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony w trosce o piękniejszy wygląd miejsca zamieszkania i naszej Gminy. Konkurs w swej formule obejmuje V kategorii: balkon, ogród przydomowy, zieleniec na osiedlu mieszkaniowym, zieleniec na terenie zakładu pracy, ogródek działkowy. Każde miejsce jest postrzegane jako teren bioróżnorodności, integracji społecznej i aktywnego wypoczynku.

W zakresie edukacji ekologicznej Miasto Zabrze w miesiącach od stycznia do marca 2020 roku zorganizowało spotkania dla mieszkańców Zabrza pn. „Czyste powietrze, masz wpływ”. Spotkania zostały zaplanowane w porozumieniu i przy współpracy z Radami Dzielnic. Głównym celem było przedstawienie problemu smogu, który pojawia się wraz z nadejściem sezonu grzewczego oraz przedstawienie istniejących programów, które pozwolą mieszkańcom sfinansować nowy piec ekologiczny. Podczas spotkań udostępniono mieszkańcom

ulotki pn. „Czyste powietrze, masz wpływ", która zawiera informację o obowiązkach wynikających z Uchwały antysmogowej Województwa Śląskiego oraz o dostępnych programach uzyskania dofinansowania do wymiany starych źródeł ogrzewania. Spotkania odbyły się w 11 z 16 dzielnic Zabrza. Z powodu epidemii Covid-19 zaprzestano organizacji spotkań. Przewiduje się kontynuację tych spotkań w pozostałych dzielnicach po ustąpieniu obostrzeń epidemiologicznych

Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi udostępnił mieszkańcom ulotki oraz plakaty dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych poprzez zarządców budynków. Podczas Pikniku w Rytmie Firmy Strefy Ekonomicznej Wydział GOK promując prawidłową segregację odpadów zorganizował zabawy dla najmłodszych z grą planszową oraz nagrodami w postaci gadżetów. Rozdawano również ulotki o prawidłowej segregacji odpadów, informacji o EcoHarmonogramie. Dla placówek opiekuńczo -wychowawczych (dzieci i młodzież w wieku 0-18) zorganizowano akcję "MIKOŁAJ" podczas której rozdano gadżety edukacyjne z zakresu segregacji odpadów. Zlecono druk ulotek o segregacji odpadów komunalnych. artykuły prasowe dotyczące aplikacji EcoHarmonogram ukazały się w prasie "Głos Zabrza" oraz "Nowiny "Zabrzańskie". Podczas imprezy Tour de Pologne Wydział GOK promował prawidłową segregację odpadów rozdając ulotki o prawidłowej segregacji odpadów, informacji o ECoHarmonogramie. W gminie aktywna jest aplikacja ECOHARMONOGRAM, którą można pobrać na telefon komórkowy. Zawierającą między innymi harmonogram odbioru odpadów komunalnych. Ponadto poprzez aplikację można dokonać różnych zgłoszeń np. dzikie wysypiska. Zawiera ona ciekawostki w ramach edukacji ekologicznej np. jak prawidłowo segregować odpady komunalne.

Wydział Oświaty przeznaczył środki finansowe, na działania ekologiczne w ramach czterech kategorii: programy ekologiczne, konkursy ekologiczne, szkolne ogrody oraz programy związane z gospodarką odpadami. Zgodnie ze złożonymi przez przedszkola oraz szkoły i placówki oświatowe wnioskami zrealizowano: 36 autorskich programów ekologicznych, dzięki którym m.in propagowano wiedzę z zakresu proekologicznych postaw, poszanowania zasobów naturalnych oraz ochrony pożytecznych owadów,

- 22 konkursy ekologiczne angażujące społeczności przedszkolne oraz szkolne w wymianę doświadczeń, wiedzy oraz swojego spojrzenia na ochronę środowiska naturalnego,
- 34 nasadzenia drzew oraz krzewów w szkolnych ogrodach,
- 20 programów związanych z gospodarką odpadami (m.in. zakupiono kosze do segregacji, poszerzono wiedzę wśród dzieci i młodzieży na temat prawidłowej segregacji śmieci).

W ramach działań ekologicznych złożono wnioski o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach konkursu Zielona Pracownia 2020. Dofinansowanie otrzymały dwie szkoły: III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zabrzu oraz Szkoła Podstawowa nr 37 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Zabrzu. Przy współpracy z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią złożono również wniosek o dofinansowanie budowy ekologicznego placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 20 im. Polskich Himalaistów w ramach projektu „Działania uświadamiające wśród uczniów szkół Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na temat adaptacji do zmian klimatu" w ramach środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego – programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu.

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu w 2020 roku edukację ekologiczną propagował poprzez następujące działania: warsztaty ekologiczno-przyrodnicze, „Akcja Karmnik – obrączkowanie ptaków, udział w Śląskim Festiwalu Nauki w Katowicach, udział w „Nocy Biologów" na Uniwersytecie Śląskim, wykłady i zajęcia edukacyjne, konkursy: „Wiosna z mojego okna", „Karmnik z recyklingu", „Recyklingowa ścieżka edukacyjna" impreza plenerowa - Dzień Pszczół, projekt edukacyjny „Zobacz Płuca" współpraca z 18 placówkami oświatowymi w Zabrzu.

Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej w Zabrzu wzięło udział w spotkaniach dzielnicowych „Czyste powietrze, masz wpływ", prelekcja na temat warunków i możliwości przyłączania budynków do sieci ciepłowniczej. Przeprowadziło również akcje ekologiczne pt.: „Zamień piec na kaloryfer". Trwa ciągła dystrybucja ulotek z informacją możliwości przyłączenia budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz rozdawane były książeczki dla dzieci biorących udział w organizowanych przez Miasto Zabrze wydarzeniach plenerowych „Piknik w rytmie firmy", Tour de Pologne.

Źródło: WE UM Zabrze

2.6 OPIEKA NAD ZABYTKAMI

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA ZABRZE NA LATA 2019-2022
2. Podstawa prawna
Art. 87 ust. 1, 3 i 4 ustawy z 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
3. uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr V/41/19 Rady Miasta Zabrze z 4 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia „Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022” https://bip.um.zabrze.pl/engine//bip/4/13?o=tp1&e=s|13
4. Czas obowiązywania
2019 r. -2022 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Planowania Przestrzennego – Zespół Miejskiego Konserwatora Zabytków
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
W programie Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022 określono następujące priorytety i związane z nimi kierunki działań: **PRIORYTET I**: Zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego miasta Wyznaczone kierunki działań: ▪ Działania organizacyjne związane z ochroną lokalnych zabytków ▪ Działania prawne związane z ochroną lokalnych zabytków **PRIORYTET II**: Ochrona krajobrazu kulturowego oraz rewaloryzacja substancji zabytkowej miasta Wyznaczone kierunki działań: ▪ Zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych ▪ Systematyczna poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych ▪ Rewitalizacja i adaptacja do nowych funkcji obiektów poprzemysłowych **PRIORYTET III**: Promocja dziedzictwa kulturowego i pielęgnowanie tożsamości regionalnej Wyznaczone kierunki działań: ▪ Edukacja dotycząca regionalnego dziedzictwa kulturowego ▪ Promocja dziedzictwa poprzemysłowego ▪ Promocja lokalnych zabytków ▪ Popularyzacja tradycji i obrzędów śląskich ▪ Dalszy rozwój infrastruktury turystycznej związanej z zabytkami
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami program opieki nad zabytkami sporządza się na okres 4 lat. Z realizacji programu Prezydent Miasta co dwa lata sporządza sprawozdanie, które przedstawia się Radzie Gminy. Sprawozdanie za lata 2019-2020 zostanie przedłożone Radzie Gminy w II kwartale 2021 roku. Obecnie trwa opracowywanie zebranych materiałów koniecznych do jego przygotowania. Program opieki nad zabytkami realizowany jest przez różne komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Zabrzu, a także przez podległe im jednostki. Celem monitoringu jest zbieranie i analiza informacji dotyczących realizacji Programu na każdym etapie wdrażania. Proces monitorowania polega na: przyglądaniu się zmianom jakie zachodzą w wyniku realizacji celów programu przez zdefiniowane w nim kierunki działań, analizie zebranych danych i opracowaniu sprawozdań. Stanowi on podstawę oceny uzyskanych efektów oraz podejmowania ewentualnych inicjatyw korygujących i propozycji zmian.

8. Streszczenie sprawozdania

Zabrzańskie zabytki mają różnorodny status nie tylko pod względem własności, ale także form ochrony konserwatorskiej. Jedynie część zabytków stanowi wyłączną własność miasta. W wielu przypadkach są to obiekty, w których miasto ma jedynie udziały częściowe albo w całości należą do osób prywatnych lub firm. Pod względem form ochrony konserwatorskiej najliczniejszą grupę stanowią obiekty ujęte jedynie w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Zabrze. Najmniejsza grupa to obiekty wpisane indywidualnie do rejestru zabytków. Takie zróżnicowanie form ochrony konserwatorskiej oraz struktury własnościowej obiektów zabytkowych utrudnia sprawne zarządzanie działaniami zmierzającymi do poprawy stanu ich zachowania. Miasto podejmuje wiele działań służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego, prowadząc prace we własnych obiektach, ale również dofinansowując prace prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, stanowiących własność osób prywatnych, wspólnot mieszkaniowych i przedsiębiorstw.

W ramach **PRIORYTETU I** –podejmowane były działania organizacyjne i prawne związane z ochroną lokalnych zabytków. Prowadzono prace przy aktualizacji „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze" z uwzględnieniem problematyki ochrony dziedzictwa kulturowego. Ponadto wprowadzono zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in. dla północnej części miasta (II etap).

Miejski Konserwator Zabytków ściśle współpracował z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Katowicach, m.in. w sprawie ujęcia nowych obiektów w gminnej ewidencji zabytków.

Monitorowano możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych m.in. na rewitalizację obiektów zabytkowych.

W ramach **PRIORYTETU II** – zasadnicza część działań polegała na: remontach budynków stanowiących wyłączną własność miasta, a także współfinansowaniu remontów budynków będących własnością wspólnot mieszkaniowych, w których miasto posiada częściowe udziały. Gmina Zabrze równocześnie udzielała dotacji na remonty obiektów wpisanych do rejestru zabytków, których właścicielami są osoby prywatne lub firmy. W 2020 r. udzielono dotacji wszystkim podmiotom, które złożyły wnioski o uzyskanie dotacji. Dotowano siedem zadań na kwotę 842 028,52 zł. Ponadto wykonano konserwację krzyża przydrożnego przy ul. 3 Maja 66 w Zabrzu.

W ramach **PRIORYTETU III** - jednostki oświatowe prowadziły zajęcia o kulturze i historii regionu, ale również organizowały liczne konkursy o tej tematyce. Z powodu sytuacji pandemicznej w Polsce w 2020 r. wiele cyklicznych wydarzeń kulturalnych, promujących dziedzictwo przemysłowe, zostało odwołanych lub przeniesionych w strefę wirtualną, jako wydarzenia internetowe. Opracowano mobilną aplikację „Zabrze w sercu Śląska" m.in. z pięcioma trasami turystycznymi. Prowadzono prace remontowe, przystosowujące istniejące i nowe obiekty do potrzeb Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu

W 2020 r. w ramach **PRIORYTETU I** „Zarządzanie zasobem dziedzictwa kulturowego miasta" wykonano między innymi następujące działania:

- **w ramach działań organizacyjnych związanych z ochroną lokalnych zabytków:**
  - współpracowano z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Katowicach oraz z Instytutem Myśli Polskiej (udział w spotkaniach w formie wirtualnej),
  - monitorowano możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych przeznaczonych na działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego. W 2020 r. pozyskano zewnętrzne środki na prace remontowo-budowlane w budynku Teatru Nowego w Zabrzu w wysokości 4 364 673,78 zł;

- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pozyskało dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na prace budowlane i konserwatorskie prowadzone w budynku dawnego starostwa przy ul. 3 Maja 19, na kwotę 4 000 000,00 zł. Pozyskano również środki zewnętrzne na prace konserwatorskie zabytkowych eksponatów na kwotę 107 750,00 zł;
- założono profil Facebookowy „Górnośląska Barbórka", stanowiący element programu ochrony i podtrzymywania elementu Barbórki górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku;

- **w ramach działań prawnych związanych z ochroną lokalnych zabytków:**
  - zaktualizowano „Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych";
  - prowadzono prace nad aktualizacją „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze" z uwzględnieniem zmian w formach ochrony zabytków;
  - wydawano opinie w sprawie działań podejmowanych w obiektach chronionych na podstawie zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
  - uzgadniano decyzje o warunkach zabudowy dla inwestycji prowadzonych w obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków;
  - kontynuowano umieszczanie znaków „Zabytek chroniony prawem".

W ramach **PRIORYTETU II** „Ochrona krajobrazu kulturowego oraz rewaloryzacja substancji zabytkowej miasta" wykonano między innymi następujące działania:

- **zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych oraz systematyczna poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych:**

  Wydatki budżetu miasta na zadanie „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego" wyniosły ogółem 45 482 989 zł; ukształtowały się na poziomie 3,96% budżetu miasta. Kontynuowano bieżące naprawy i prace remontowe w obiektach zabytkowych, należących do miasta na kwotę 21 584 273,00 zł. Do najważniejszych zrealizowanych zadań należy:

  - zakończenie prac remontowo – budowlanych nieużytkowanego budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2. Obiekt przystosowano do nowej funkcji - Miejskiego Żłobka. Na realizację tego zadania uzyskano dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny);

Budynek przy ul. Niedziałkowskiego 2

Stan przed remontem

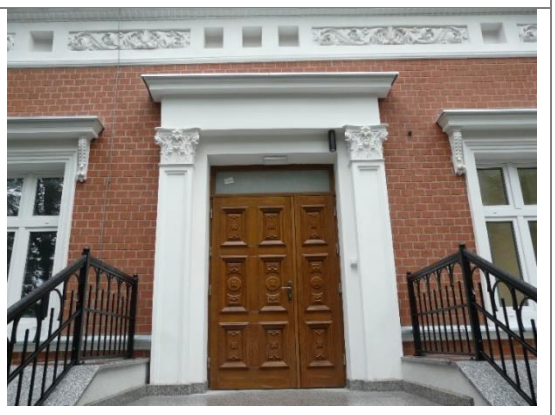

Po realizacji prac

- zakończenie prac termomodernizacyjnych z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 przy ul. Pileckiego 2;

Budynek szkolny przy ul. Pileckiego 2	
Stan przed remontem	*Po realizacji prac*

- przeprowadzono prace remontowo - konserwatorskie obiektu małej architektury- krzyża przydrożnego, położonego przy ul. 3 Maja 66 w Zabrzu. Krzyż wykonany w 1896 r. z szaroniebieskiego marmuru z polichromowaną figurą Chrystusa (odlew ze stopów cynku), otoczony dekoracyjnym, kutym ogrodzeniem. Obiekt przed remontem w złym stanie: pogrążony w warstwach nawierzchni chodnika, powierzchnia kamienia wtórnie, wielokrotnie malowana, figura miejscowo skorodowana z łuszczącą się farbą, ogrodzenie z wieloma ubytkami detalu, częściowo skorodowane. Wykonano pełną konserwację techniczną i estetyczną krzyża wraz z wydźwignięciem podstawy i uzupełnieniem fundamentu. Przeprowadzono konserwację i renowację ogrodzenia oraz wstawiono nową furtkę. Nawierzchnię wokół obiektu wykonano z kostki granitowej.

Stan przed pracami	*Stan po wykonaniu prac*

- wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów obiektów wpisanych do rejestru zabytków, które nie stanowią wyłącznej własności gminy, w 2020 r. wyniosła 842 028,52 zł. Dofinansowanie otrzymały wszystkie złożone wnioski. Udzielono dotacji dla 7 zadań, obejmujących prace konserwatorskie i budowlane przy elewacjach, jak również remonty: pokryć dachowych, klatek schodowych, a także placu kościelnego. Poniżej dokumentacja fotograficzna dotowanych prac.

ul. Hagera 43 - dawna hala warsztatowa z kuźnią w zespole dawnej kopalni Ludwik

Przed pracami

Po zakończeniu prac

ul. Hagera 43 - dawna cechownia-łaźnia-szatnia w zespole dawnej kopalni Ludwik

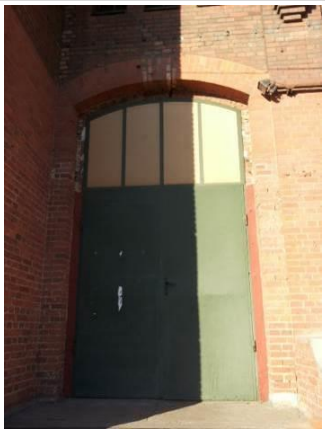

Przed pracami

Po zakończeniu prac

Kamienica przy ul. 3 Maja 41

Przed pracami

Po zakończeniu prac

W trakcie prac

Po zakończeniu prac

Budynek przy ul. Nowowiejskiego 39 - osiedle Ballestrema w Rokitnicy

Dach przed pracami

Dach po zakończeniu prac

Budynek przy ul. Nowowiejskiego 19 - osiedle Ballestrema w Rokitnicy

Dach przed pracami

Dach po wykonaniu prac

Kościół parafialny pw. św. Pawła Apostoła w Zabrzu

Przed pracami

Po zakończeniu prac

Schody przed wykonaniem prac

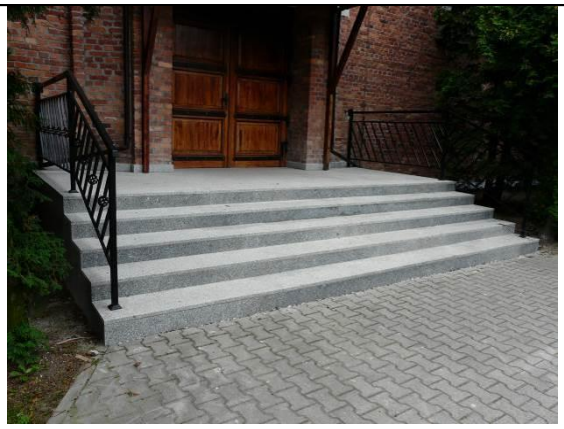

Schody po wykonaniu prac

Plac przy kościele parafialnym pw. św. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zabrzu Rokitnicy

Plac przed pracami

Plac po zakończeniu prac

W trakcie prac

W trakcie prac

- **Rewitalizacja i adaptacja do nowych funkcji obiektów poprzemysłowych:**
  - Zakończono prace związane z przebudową i zmianą sposobu użytkowania nieużytkowanego budynku magazynowo – biurowego (obiektu dawnej gazowni), zlokalizowanego przy ul. Stalmacha 7 w Zabrzu, na budynek usługowy CUS w ramach programu „Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych.”

Dawna gazownia (wł. budynek oczyszczalni gazu) przy ul. Stalmacha 7 widok od strony Cmentarnej oraz wnętrze- stan przed pracami

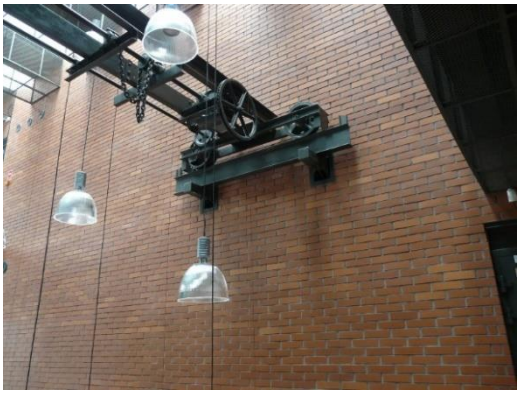

Obiekt po remoncie, widok od strony ul. Cmentarnej oraz fragment zachowanej suwnicy we wnętrzu

- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu (MGW) kontynuowało prace remontowo - budowlane, przystosowujące zabytkowy obiekt techniki do nowej funkcji w ramach zadania, pn.: „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, naukowe i kulturalne”. Przy wsparciu Miasta Zabrze, MGW pozyskało dofinansowanie na realizację ww. projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020; Działanie 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych; Poddziałanie 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT. Wartość projektu wynosić będzie ponad 34 mln zł. Natomiast wysokość dofinansowania to 26,4 mln zł. Prace przy obiekcie są w trakcie realizacji.

Wieża przed remontem i w trakcie prac

W ramach **PRIORYTETU III** „Promocja dziedzictwa kulturowego i pielęgnowanie tożsamości regionalnej" wykonano następujące działania:

- **Edukacja dotycząca regionalnego dziedzictwa kulturowego:**
  - dziedzictwo kulturowe jest wpisane w system edukacji szkolnej. W 2020 r. zabrzańskie placówki oświatowe prowadziły m.in. cykl zajęć: „Historia Zabrza- Biskupic" (Przedszkole nr 3), „Miejscowość, w której mieszkam" (Przedszkole nr 24) „Miasto Zabrze – moja lokalna ojczyzna" (Przedszkole nr 38), autorski program „Zielone serce Zabrza" o zabytkowym parku im. Poległych Bohaterów (Przedszkole nr 7). W pracy z przedszkolakami wykorzystywano film nakręcony w 2015 r. przez nauczycieli Przedszkola nr 48 Pharell Williams „Happy Zabrze/Poland". Prowadzono dodatkowe zajęcia z historii „Moja mała ojczyzna" (SP nr 8), uczniowie brali udział w lekcjach o tematyce regionalnej (SP nr: 20, 33, 43) oraz zajęciach kółka regionalnego, zapoznając się z historią miasta i dzielnicy oraz z sylwetkami osób zasłużonych dla miasta, takich jak rodziny Ballestrem, Borsig, Donnersmarck (SP nr 21). Współpracowano z Towarzystwem Miłośników Rokitnicy, organizując lekcje i konkursy poświęcone zabytkowemu osiedlu Ballestrema i szkole (SP nr 31). W ramach lekcji historii i wiedzy o społeczeństwie prowadzono zajęcia na temat lokalnych zabytków czy dziedzictwa poprzemysłowego (SP nr: 1, 5, 6, 15, 16, 18, 20, 24, 31, 33, 36, 43). Uczniowie SP nr 16 w ramach konkursu wykonywali makiety zabrzańskich zabytków. Młodzież szkół średnich przygotowywała prace semestralne pn.: „Mój region moja ojczyzna" (ZS nr 3). Prowadzono zajęcia o śląskim modernizmie, o rewolucji przemysłowej, np. wykorzystując zabrzańskie zabytki ze „Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego" (ZS nr 18). Z powodu pandemii koronawirusa nie odbyły się wszystkie zaplanowane działania, a część zorganizowano w formie wirtualnej;
  - dzieci zabrzańskich przedszkoli brały udział w konkursach plastycznych: „Zabrze nasze miasto", „Ratowanie zabytków naszej małej ojczyzny", a także konkursie recytatorsko -muzycznym „Jożech jest bajtel ze Śląska";
  - uczniowie szkół podstawowych uczestniczyli w różnych konkursach związanych z dziedzictwem kulturowym i historią regionu, w tym: w konkursie fotograficznym z okazji 100. rocznicy wybuchu powstań śląskich „To ziemia, na której rodzą się diamenty", w grze online Zabrzonauci, w konkursie recytatorsko – wokalnym „Śląsk to mój dom", - kulinarnym „Smacznie zdrowo i po śląsku", - plastycznym „Na moim placu jest gryfnie", „Pocztówka z Zabrza", „Stulecie powstań śląskich- medal pamiątkowy", w konkursie dzielnicowym „Nad Mikulczyckimi Stawami";
  - młodzież szkół średnich, w ramach przygotowania do udziału w konkursie „Silesia Incognita 2020" wykonała prezentację pn.: „Zapomniana granica" (III LO), uczestniczyła w projekcie i konkursie „W poszukiwaniu świadka historii. Rok 1945 we wspomnieniach Górnoślązaków" (IV LO), we współpracy z MM uczniowie Zespołu Szkół Mechanicznych zorganizowali wystawę „Na Śląsku gore"; uczniowie ZS 18 opracowywali wirtualne wycieczki po centrum Zabrza: od nieistniejącej synagogi na cmentarz żydowski.
  - pracownicy Muzeum Miejskiego w Zabrzu (MM) byli zaangażowani w przygotowanie monografii Zabrza na stulecie uzyskania praw miejskich (opracowanie części rozdziałów, recenzja naukowa artykułów, redakcja naukowa monografii); pracowano nad wystawą o historii miasta w oparciu o zbiory MM i przygotowaniem spotkań i warsztatów towarzyszących wystawie;
  - W 2020 r. – wydano książkę jubileuszową z okazji 75-lecia MBP w Zabrzu, pt.: „Obecność słowa w Zabrzu", zawierającą historię zabrzańskiej książnicy oraz podsumowanie dziedzictwa kulturowego Zabrza, ze szczególnym uwzględnieniem kultury literackiej miasta od czasów międzywojennych; prowadzono biblioteczne zajęcia dla dzieci;
- **Promocja dziedzictwa poprzemysłowego:**
  - Wyrobiska i zabytkowe zabudowania Kopalni „Guido", Kopalni „Królowa Luiza" oraz Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w 2020 roku uznane zostały przez Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej za Pomnik Historii „Zabrze – zespół zabytkowych kopalń węgla kamiennego";
  - w 2020 r. MGW prowadziło prace wstępne nad wnioskiem o wpisanie „Tradycji i praktyk górników i hutników w Europie" na „Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO",

- w Zespole Miejskiego Konserwatora Zabytków opracowano artykuł „Pierwszy etap rewitalizacji zabrzańskiej gazowni, czyli pomysł przywrócenia architektury przemysłowej Zandce" do 12 tomu Wiadomości Konserwatorskich Województwa Śląskiego, pn.: „Nowe funkcje w zabytkach";
- stworzono aplikację mobilną dla mieszkańców i turystów „Zabrze w Sercu Śląska", w tym opracowano dwie trasy wycieczkowe „Szlak Zabytków Techniki" (pieszą i samochodową), łączące najważniejsze poprzemysłowe zabytki Zabrza: Kopalnię Królowa Luiza, Kopalnię Guido, wieżę ciśnień, Główną Kluczową Sztolnię Dziedziczną oraz zespół Szybu Maciej;
- promowano obiekty MGW w trakcie wydarzeń towarzyszących Tour de Pologne;
- działania promocyjne prowadzono na kanałach społecznościowych Miasta Zabrze (Facebook, Instagram), na stronie internetowej www.miastozabrze.pl, na kanałach informacyjnych Telewizji Zabrze, w miesięczniku Nasze Zabrze Samorządowe;
- w 2020 r. MGW realizowało wieloletni projekt pn.: „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska" w partnerstwie z Miastem Chorzów

- **Promocja lokalnych zabytków:**
  - walory zabytkowe, przyrodnicze oraz tradycja śląska były trzonem promocji Zabrza w trakcie akcji promocyjnej Zabrze nie tylko na weekend w Ogrodzieńcu. W akcji wzięło udział również MGW;
  - wydano: folder Zabrze w sercu Śląska, który w sposób bezpośredni wykorzystuje walory zabytkowe i przyrodnicze oraz bogatą tradycję śląską związaną z górnictwem do promocji Zabrza, Almanach na rok 2021, którego motywem przewodnim jest architektura Zabrza oraz kalendarze na rok 2021 z fotografiami zabrzańskich zabytków;
  - zorganizowano wycieczki piesze z przewodnikiem, z okazji Dnia Turystyki, w ramach których wytyczono pięć tras turystycznych, np.: Architektura nieoczywista – zabrzański modernizm czy Śladem Donnersmarcków;
  - prezentowano walory zabytkowe, przyrodnicze oraz tradycję Śląska w ramach promocji Zabrza w trakcie międzynarodowych targów turystycznych w Pradze, Bratysławie, Ostrawie i Wiedniu;
  - prezentowano walory zabytkowe i przyrodnicze oraz bogatą tradycję śląską związaną z górnictwem podczas wydarzenia on-line „Promocja Polski – miasta i regiony", organizowanego przez Ambasadę Polski w Pradze oraz Instytut Polski w Pradze;
  - Miejska Biblioteka Publiczna prowadziła m.in.: akcję „Pociąg do książek" w ramach projektu MKiDN, „Książka na piątkę, znakomity początek – rozdanie czwarte"; happening w ramach „Dnia Pszczoły"; cykl warsztatów fotograficznych (spacer po różnych dzielnicach Zabrza), zakończony wirtualną wystawą prac.

- **Popularyzacja tradycji i obrzędów śląskich:**

Pomimo pandemii placówki kulturalne i oświatowe zorganizowały wiele konkursów i wystaw z dziedzictwem kulturowym w tle, częściowo w formie wirtualnej:

- Muzeum Miejskie w Zabrzu (MM) zorganizowało warsztaty edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym: „W barwach Zabrza", „Zabrze – moje miasto w dawnych baśniach, podaniach i legendach", „Najpiękniejsze baśnie i legendy śląskie", „Jak to z herbem było" - podstawy heraldyki oraz dzieje herbu Zabrza, „Śląski strój ludowy", „Śląska betlyjka". W TV Zabrze ukazał się materiał filmowy z Piotrem Hnatyszynem, historykiem w Muzeum Miejskim w Zabrzu: „O stalowym domu" oraz „O kwartale kultury, obejmującym dawne obiekty socjalne huty Donnersmarck; MM opracowało: Wirtualny spacer po cmentarzu żydowskim, a także wirtualny spacer po wystawach: „Krzysztof Rumin – malarstwo" oraz „Zabrze malowane pędzlem i obiektywem";
- Miejski Ośrodek Kultury prowadził projekt: „Filmowymi śladami Zabrza, z najstarszym na Śląsku Kinem Roma" - filmową mapę, na której zaznaczono miejsca związane z działalnością filmową, opisy wszystkich kin, jakie przez lata znajdowały się na terenie Miasta Zabrze oraz filmów w nim kręconych. Przedstawiono sylwetki zabrzan działających w tej branży – reżyserów, aktorów itp., a wszystko to zilustrowane zdjęciami i trailerami.

○ **Dalszy rozwój infrastruktury turystycznej związanej z zabytkami:** Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu prowadziło remonty obiektów muzealnych, w tym budynku przy ul. 3 Maja 19, a także prace nad włączeniem i przystosowaniem nowych obiektów dla potrzeb muzeum (wieża przy ul. Zamoyskiego 2, dawna cechownia przy ul. Wolności 387).
Autorstwo ilustracji - zbiory Miejskiego Konserwatora Zabytków w Zabrzu.

Źródło: BPP UM Zabrze

2.7 POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ZABRZE
2. Podstawa prawna
Ocena aktualności studium i planów przestrzennych art.32 ust. 1, 2 i 3 ust. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Określenie polityki przestrzennej gminy - art. 9 ust. 1 ust. u.p.z.p
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze. https://bip.miastozabrze.pl/engine//bip/3/304/rel/305/107822/43910.
4. Czas obowiązywania
od 2011 r. Bezterminowo.
5. Wydział
Biuro Planowania Przestrzennego
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Zakłada się następujące główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów: – rozwój mieszkalnictwa, – utrzymanie i wzmocnienie funkcji centrum miasta Zabrze, – wyznaczenie nowych obszarów inwestycyjnych zapewniających rozwój gospodarczy miasta Zabrze, – wykorzystanie atrakcyjnych terenów korzystnych dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, – zachowanie warunków dla aktualnie prowadzonej eksploatacji złóż węgla kamiennego znajdujących się w obszarze miasta, – rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk po zlikwidowanych zakładach przemysłowych, – wzmacnianie rozwoju funkcji turystycznych, – uzupełnienie i rozbudowa systemów infrastruktury technicznej i drogowej. Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta są spójne z celami strategicznymi określonymi w Strategii Rozwoju Miasta Zabrze, a studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta zapewnia warunki sprzyjające ich realizacji. Ustalenia dotyczące sposobu kształtowania i rozwoju polityki przestrzennej dokonano z uwzględnieniem zasad określonych w art. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jako podstawę tych działań. Przy określaniu kierunków rozwoju uwzględniono uwarunkowania wynikające w szczególności z: – wymagań ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury; – walorów architektonicznych i krajobrazowych; – wymagań ochrony środowiska, w tym racjonalnego gospodarowania walorami środowiska naturalnego oraz ochrony gruntów leśnych; – wymagań ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; – wymagań ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych; – walorów ekonomicznej przestrzeni; – prawa własności; – potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa; – potrzeb interesu publicznego.

Wynikiem zastosowania zasad wymienionych wyżej jest określenie docelowej struktury przestrzennej miasta poprzez wyznaczenie jednostek funkcjonalnych, o których mowa w rozdziale 4. Na rysunku studium ww. obszary zostały wyodrębnione liniami granicznymi z wypełnieniem pola barwnymi oznaczeniami graficznymi. Wyodrębnionym jednostkom funkcjonalnym został nadany symbol literowy.

Rozwój przestrzenny miasta Zabrze będzie następował na dwóch obszarach, zdefiniowanych jako:

- **obszar zurbanizowany i wskazany do urbanizacji (OZ)**,
- **obszar chroniony przed urbanizacją, w tym obszar z zakazem zabudowy (OC)**.

Jednostki funkcjonalne wyznaczają maksymalny zasięg zmian w strukturze przestrzennej obszarów (OC) i (OZ).

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Dokument wyznacza kierunki rozwoju przestrzennego miasta. Realizacja ustaleń Studium odbywa się m.in. poprzez sporządzanie prawa miejscowego w formie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego. Na koniec 2020 roku sporządzono plany miejscowe obejmujące 2565,63 ha powierzchni miasta co stanowi 31,91 % jego powierzchni. Pozostałe obszary są zagospodarowywane sukcesywnie.

Lista obowiązujących planów miejscowych w Zabrzu – stan na koniec 2020 r.

1. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 (poz. 17)
2. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku imienia generała Karola Świerczewskiego w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 (poz. 833)
3. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 (poz. 596)
4. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 (Poz. 78)
5. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 (poz. 2297)
6. „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 (poz. 519)
7. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza – obszar A” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 (poz. 2452)
8. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)
9. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)
10. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3554)
11. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3555)
12. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosa” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 (poz. 480)
13. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG, PP, SM, UR” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 (poz. 3475)
14. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 56)
15. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 (poz. 5679)

16. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Składową” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 57)
17. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4323)
18. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4324)
19. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrzu etap I” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.06.2013 (poz. 4364)
20. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.07.2013 (poz. 5116)
21. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokitnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Górki w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.07.2014 (poz. 4085)
22. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Pod Borem w Zabrzu” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 29.01.2015 (poz. 380)
23. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrzu Grzybowicach” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1248)
24. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. Prof. Zbigniewa Religi – 1 etap” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1249)
25. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017 r. (poz. 1250)
26. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig - Etap 1” - Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.10.2018 r. (poz. 6739)
27. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ul. Bytomskiej 119 na osiedlu Borsig” – Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23 marca 2020 r. (poz. 2614)

Na koniec 2020 roku trwają prace nad 16. obszarami objętymi uchwałami o przystąpieniu do sporządzania projektów planów miejscowych. Łączna powierzchnia obszarów objętych ww. pracami wynosi 2149,81 ha.

8. Streszczenie sprawozdania

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Miasta Zabrze zostało sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zostało przyjęte uchwałą Nr XII/126/11 Rady Miejskiej w Zabrzu w dniu 4 lipca 2011 roku.

Do najważniejszych celów aktualizacji Studium z 2011 roku należy zaliczyć:
- dostosowanie zapisów ustaleń studium do aktualnie obowiązujących aktów prawnych;
- dostosowanie ustaleń studium do aktualnej strategii rozwoju miasta;
- uwzględnienie aktualnych kierunków rozwoju miasta;
- uwzględnienie bilansów i analiza w zakresie nowych terenów budowlanych.

Powyższe cele zostały zrealizowane jako rozwinięcie kierunków ustalonych w poprzednio obowiązującym studium kierunków rozwoju miasta. Zachowano zasadę utrzymania ciągłości planistycznej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym celem, dla którego sporządza się studium gminy jest określenie jej polityki przestrzennej, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Politykę tą określa się dla całego obszaru miasta w jego granicach administracyjnych.

Studium jest dokumentem, w którym uwzględnione zostały zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i polityki przestrzennej państwa, województwa oraz miasta na obszar gminy.

Studium jest z mocy ustawy dokumentem o charakterze strategicznym. W przeciwieństwie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego studium nie stanowi prawa miejscowego.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W 2020 roku realizowano uchwałę Nr XIX/234/12 z dnia 16 stycznia 2012 r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium. Realizacja polegała na sporządzeniu nowej edycji studium uwarunkowań. W 2020 roku trwały prace edycyjne i redakcyjne nad treścią tekstu analiz oraz treścią i grafiką uwarunkowań i kierunków zagospodarowania. Prace te dotyczyły w szczególności nowych przesądzeń w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: BPP UM Zabrze

2.8 REWITALIZACJA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH MIASTA ZABRZE
2. Podstawa prawna
art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym
3. Uchwała Rady Miasta
19 grudnia 2016 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr XXXV/372/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. 18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI /618/17 Rady Miasta Zabrze w sprawie: zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Podjęcie niniejszej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowania o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych. Zakres zmiany dot. Załącznika nr 2 do Lprom na lata 2016-2023. http://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/rewitalizacja/lokalny-program-rewitalizacji-obszarow-miejskich-miasta-zabrze
4. Czas obowiązywania
2016 r. -2023 r.
5. Wydział
Biuro Planowania Przestrzennego
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cele strategiczne LPROM zostały opracowane w 3 głównych sferach działania: CS1: ROZWÓJ GOSPODARCZY, ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC PRACY I EFEKTYWNY SYSTEM EDUKACJI W OBSZARACH OBJĘTYCH PROGRAMEM REWITALIZACJI CS2: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPOŁECZNY, POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW OBJĘTYCH PROGRAMEM REWITALIZACJI CS3: ROZWÓJ PRZESTRZENNY, INFRASTRUKTURALNY I ŚRODOWISKOWY OBSZARÓW OBJĘTYCH PROGRAMEM REWITALIZACJI.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Program Rewitalizacji jest działaniem długoterminowym, zależnym od źródeł zewnętrznych i zmieniających się warunków. Z uwagi na to, w zakresie wdrożeniowym - wskaźniki produktu i rezultatu, określone w kartach projektów będą mogły być ocenione na etapie zakończenia projektów czy ewaluacji LPROM 2016-2023. W roku 2023 zostanie przeprowadzona kompleksowa ocena efektów oraz poniesionych nakładów na realizację programu rewitalizacji. W zakresie strategicznym (założeń programu, stopnia osiągnięcia celów) realizowane są kierunki zamierzonych zmian. Realizatorzy zadań na bieżąco reagują na zmieniające się czynniki, determinowane zasadami pozyskiwania środków zewnętrznych.

Przedsięwzięcia w zakresie społecznej rewitalizacji w mieście, z uwagi na preferowany też kierunek rewitalizacji w województwie śląskim, wykazują znaczny stopień zaawansowania.

W przypadku inwestycji planowanych przy wykorzystaniu funduszy strukturalnych UE, stwierdzono zależność realizacji przedsięwzięć od pozyskania źródła finansowania.

8. Zadania związane z przygotowaniem planów, harmonogramów do podejmowania decyzji w problematyce rewitalizacji. (nr miernika 188; 189; 203)

Zadania związane z podejmowaniem decyzji o problematyce rewitalizacji realizowane są w oparciu o założenia Narodowego Planu Rewitalizacji. Na tej podstawie wskazano rewitalizację Miasta Zabrze jako jeden z celów horyzontalnych Strategii Rozwoju Miasta. W tym, do istotnych zadań zalicza się przeprowadzanie prac badawczych.

W 2020 roku zrealizowano pracę badawczo- rozwojową, pt.: „Diagnoza sytuacji miasta Zabrze w zakresie rewitalizacji w oparciu o autorski system wskaźników do prowadzenia kompleksowego procesu rewitalizacji na terenie miasta Zabrze po 2023 roku. „Cele modułu badania dot.: rozpoznania głównych zmian w podstawowym wymiarze rewitalizacji i rozpoznania podstawowych zróżnicowań społecznych w Mieście. Podstawowym wymiarem rewitalizacji, a jednocześnie główną przesłanką podjęcia działań w zakresie strategicznym jest sytuacja społeczna. W Ustawie o rewitalizacji art. 9 ust.1 kluczowe dla diagnozy uznaje się negatywne zjawiska społeczne, w tym bezrobocie i niski poziom kapitału społecznego. W badaniu wykorzystano dane uzyskane z instytucji posiadającej wiedzę o zjawiskach ilustrujących procesy społeczne, w tym: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu. Przeprowadzono też analizy statystyczne oparte na danych GUS, pozwalających scharakteryzować poszczególne wymiary procesu rewitalizacji w ujęciu ilościowym oraz spozycjonować Miasto Zabrze w zakresie poszczególnych wskaźników oraz skali wyzwań w grupie analizowanych miast na prawach powiatu w województwie śląskim. Miasto jest postrzegane jako realizujące sprawnie swoją politykę rozwojową, wyzwaniem w obszarze bazy ekonomicznej jest dalsze wspieranie przedsiębiorczości lokalnej i aktywności gospodarczej mieszkańców.

W zakresie wdrożeniowym zastosowano m.in.: metodę analiz porównawczych, wizji lokalnej, telefonicznej komunikacji z realizatorami projektów.

NR MIERNIKA 188; 189:

Stopień realizacji projektów ocenia się na: 20 kluczowych projektów częściowo realizowanych.

Wśród nich: trwały prace kończące realizację kluczowego projektu na obszarze rewitalizacji w dzielnicy Zaborze, pt.: „Budowa Sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Sportowych w Zabrzu przy ul. Płaskowickiej 2” (uwaga: budynek oddany do użytku 1 lutego 2021 roku). Łączny koszt inwestycji, to prawie 19 mln zł. (16 887 918 zł., to koszt robót budowlanych, a 2 036 674 zł., to wartość wyposażenia i sprzętu gimnastycznego. Z tego 8 mln zł., to pozyskane przez Zabrze dofinansowanie z Ministerstwa Sportu) Powierzchnia całkowita sali wynosi 3 370 m2, w tym część użytkowa to 2 516 m2.

Do istotnych, toczących się prac, należały działania związane z projektem, pt.: „Centrum Przesiadkowe w Zabrzu”, którego celem jest wspieranie zrównoważonej multimedialnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu. Inwestycja wartości około 120 mln. zł., w tym Unia Europejska dofinansuje około 96 mln. zł.

Kontynuowano też realizację projektu, pt.: „Kompleksowa termomodernizacja budynków na terenie Zabrza” w tym zakresie oprócz docieplenia przegród prowadzono działania polegające na m.in. na wymianie okien i drzwi, modernizacji instalacji c.o oraz źródeł ciepła.

Jednym z najważniejszych realizowanych przedsięwzięć była rewitalizacja Zandki (w LPROM to: 10 projektów kluczowych poświęconych rewitalizacji dzielnicy).

Projekty nowo podjęte w latach 2019-2020, to projekty o charakterze uzupełniającym, które były spójne z realizowanymi już kluczowymi projektami LPROM i miały na celu wsparcie polityki rozwojowej, szczególnie w obszarze poprawy jakości środowiska, rynku pracy, wsparcia różnych grup mieszkańców oraz ochrony zdrowia (m.in. w ramach Tarczy Antykryzysowej). Według danych w latach 2019-2020 podjęto działania na rzecz realizacji szeregu projektów powiązanych ze strategią rozwoju miasta, a jednocześnie wspierających proces rewitalizacji w Zabrzu. Wśród tych projektów są takie, dla których złożono wnioski o dofinansowanie oraz takie, dla których podpisano umowy; w tym przypadku znaczna część projektów jest w trakcie realizacji.

Od 1 stycznia 2020 roku Zabrze rozpoczęło realizację dwóch projektów społecznych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – ZIT 9.1.1 „Program aktywności lokalnej dla dzielnicy Zandka", który dedykowany jest społeczności dzielnicy oraz ZIT 9.2.1 „Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrza", który dotyczy pieczy zastępczej, Klubu Seniora, asystentury rodzinnej, świetlic środowiskowych oraz asystentury osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych. Działania te będą kontynuowane w oddanym już do użytku w lutym 2021 roku zrewitalizowanym budynku „Starej Gazowni".

Do projektów zintegrowanych z kluczowymi i uzupełniających ich realizację zaliczyć można też:

projekt „Nowa Zandka" realizowany przez spółkę ZBM-TBS wspólnie z gminą. Projekt obejmuje remont 9 budynków z zasobu mieszkaniowego osiedla Zandka.

W I etapie projektu „Nowa Zandka" do miejskiej sieci ciepłowniczej podłączone zostały kamienice przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6. Trwały kończące prace remontowe w kolejnych pięciu budynkach przy ul. Krakusa.

Jedną z najważniejszych realizowanych na Zandce inwestycji było stworzenie Centrum Usług Społecznych w budynku dawnej gazowni przy ul. Stalmacha 7. W celu uratowania cennego zabytku, miasto pozyskało środki na rewitalizację. Warta ponad 14 mln. zł. (14 132 635 zł) inwestycja została dofinansowana ze środków unijnych w wysokości około 10 mln zł. (9 764 904 zł) oraz krajowych w wysokości 945 884 zł. Około 3, 5 mln. zł stanowił wkład Miasta Zabrze.

Działaniami objęte były ponadto tereny historyczne związane z uprzemysłowieniem Zabrza (m.in. okolice związane z Europejskim Ośrodkiem Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej, w tym wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego, która poddawana jest gruntownej rewitalizacji dla celów kulturalnych, społecznych i edukacyjnych.

W otoczeniu Parku Hutniczego i tzw. Kwartału Sztuki w budynku Teatru Nowego, zakończono remont, w ramach którego rozbudowano budynek o nowe skrzydło (o pomieszczenia techniczne i klatkę schodową łączącą nową i starą część budynku). Dzięki udostępnieniu dotychczas wyłączonych z użytkowania pomieszczeń zwiększono też liczbę miejsc na widowni (Projekt, pt. Rozbudowa, nadbudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu" - projekt uzupełniający do projektu Lprom, pt.: „Rewitalizacja kolonii robotniczej „Sandkolonie").

Od 1 października 2020 roku na obszarach rewitalizacji w Dzielnicy Centrum Północ przy ul. M. Niedziałkowskiego 2 w odrestaurowanym budynku zaczęła funkcjonować nowa filia Żłobka Miejskiego. W placówce zostało utworzonych 40 miejsc dla dzieci. Inwestycja polegała na gruntownym remoncie budynku oraz zaadaptowaniu go na potrzeby żłobka i kosztowała ponad 5 mln zł (5.207.848 zł). Na jej realizację miasto pozyskało dofinansowanie z rządowego programu „MALUCH+" 2019 w wysokości 879 980 zł. Pozostała część kosztów pokryta została ze środków własnych miasta oraz z kilku innych źródeł zewnętrznych, w tym: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

W ramach projektu: „Odnawialne źródła energii _ Rozbudowa Miejskiego Składowiska Odpadów" złożono wnioski o dofinansowanie do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Zespołu Funduszy Europejskich oraz do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego - Wydziału Rozwoju Regionalnego. Odniesieniem do Strategii Rozwoju Miasta Zabrze jest ochrona środowiska i dostosowanie do wymogów zmian klimatycznych oraz efektywność energetyczna.

Wniosek:

Z wyników przeprowadzonych badań jw.: „Miasto jest postrzegane jako realizujące sprawnie swoją politykę rozwojową; wyzwaniem w obszarze bazy ekonomicznej jest dalsze wspieranie przedsiębiorczości lokalnej i aktywności gospodarczej mieszkańców.”

Projekty kluczowe częściowo realizowane – 20

Projekty bezpośrednio lub pośrednio powiązane z procesem rewitalizacji:

Sfera społeczna: 34

Sfera gospodarcza: 4

Sfera środowiskowa: 5

Sfera przestrzenno- funkcjonalna: 6

(na podstawie oceny stopnia realizacji XII. 2019 r.)

Do dobrych przykładów około rewitalizacyjnych należą transakcje w zabrzańskiej strefie ekonomicznej, gdzie w 2020 roku sprzedano osiem działek za ponad 60 mln. zł.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego. ZADANIA ZWIĄZANE Z PRZYGOTOWANIEM WNIOSKÓW WRAZ Z MATERIAŁAMI DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH MIASTA W ZAKRESIE REWITALIZACJI (nr miernika 204)

W 2020 r. Miasto Zabrze jako organ, prowadził działania i na bieżąco reagował na zmieniającą się sytuację i czas pandemii. Ze względu na powyższe, w kontekście powodzenia rewitalizacji podkreśla się znaczenie lokalnej przedsiębiorczości. Kierunki przyjęte przez miasto, w tym zakresie, to projekty wspierające środowisko biznesu w mieście, które zostały ujęte w projekcie LPROM Miasta Zabrze na lata 2016 - 2023 w projekcie, pt.: „Wspieranie zabrzańskich przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą” i też w Lokalnym Planie Rozwoju Przedsiębiorczości oraz działania wspierające w okresie pandemii (m.in. w ramach Tarczy Antykryzysowej).

Monitoringiem objęto 54 projekty LPROM MIASTA ZABRZE NA LATA 2016-2023.

Źródło: BPP UM Zabrze

2.9 ROZWÓJ CYFROWY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
E-ZABRZE STRATEGIA BUDOWY SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO MIASTA ZABRZE DO ROKU 2020+
2. Podstawa prawna
3. Uchwała Rady Miasta
UCHWAŁA NR XXI/211/16 RADY MIASTA ZABRZE z dnia 18 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji dokumentu o nazwie „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”.
4. Czas obowiązywania
Od 2016 r. do r. 2020+
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Na bazie zidentyfikowanych potrzeb w zakresie informatyzacji Miasta został sformułowany następujący cel główny strategii e-Zabrze: „Budowa społeczeństwa informacyjnego Miasta Zabrze opartego na wiedzy”. Tak zdefiniowany cel główny wynika bezpośrednio z przyjętych pięciu celów strategicznych: – INFRASTRUKTURA (Stworzenie spójnej platformy sieciowej i serwerowej dla wszystkich projektów realizowanych w ramach Programu e-Zabrze), – E-ADMINISTRACJA (Zwiększenie efektywności pracy administracji publicznej z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych i nowoczesnych technologii (ICT), – E-GOSPODARKA (Zabrze miastem atrakcyjnym dla nowoczesnych inwestycji), – E-SPOŁECZEŃSTWO (Zapewnienie obywatelom oraz przedsiębiorcom dostępności usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania publiczne w postaci elektronicznej), – E-BEZPIECZEŃSTWO (Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i administracji miasta Zabrze za pomocą technik IT). W ramach poszczególnych celów strategicznych wskazano konkretne projekty do realizacji wraz ze wskazaniem jednostki koordynującej projekt. Część projektów ma charakter ciągły, a niektóre są realizowane w kilku zadaniach lub też ze względu na pojawiające się potrzeby zadania są dodawane lub rozszerzane. Cele strategiczne zostały podzielone na cele operacyjne w związku z potrzebą doprecyzowania kierunków planowanych działań. Dokument „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+” został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta z dnia 18 stycznia 2016 r., w oparciu o przeprowadzoną w 2015 roku inwentaryzację zasobów IT Gminy Zabrze. Kluczowym przedsięwzięciem zrealizowanym w ramach Programu e-Zabrze była budowa Zabrzańskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej (ZMAN), która stanowi duży potencjał do wykorzystania w innych projektach w obszarze rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz Smart City. Aktualna Strategia e-Zabrze przyjęła do realizacji 27 projektów. Do realizacji strategii powołany został Komitet Sterujący i Zespół Realizujący. Przewodniczącym Komitetu Sterującego jest Prezydent Miasta.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Do końca roku 2020 zakończono realizacje ośmiu projektów:

- „Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych”,
- „Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego”,
- „e-Dziennik”,”
- „Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II”,
- „System informacji multimedialnej – system przywoławczy”,
- „Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu”,
- „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu”,
- „Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu”.

Do roku 2020 kontynuowano osiemnaście projektów, które będą realizowane także w 2021 r. i w latach następnych:

- „Centralny Katalog Zabrzańskich Zasobów Książkowych”,
- „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ”,
- „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta”, „HotSpoty”,
- „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze”,
- „Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi”,
- „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych”,
- „Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap”,
- „Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych”,
- „Program informatyzacji przedszkoli i szkół”,
- „Rozbudowa Centrum Komputerowego”,
- „Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze”,
- „Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze”,
- „Wdrożenie platformy HelpDesk”,
- „Wdrożenie systemu zarządzania infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze”,
- „Wirtualne Miasto Zabrze”,
- „Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze”,
- „Eko-Zabrze”.

Ze względu na zmieniające się potrzeby Miasta, warunki prawne i technologiczne niektóre z projektów mają charakter ciągły lub ich zakres został poszerzony lub zmodyfikowany. W związku z tym wspomniane osiemnaście projektów jest na różnym poziomie zaawansowania. Do realizacji pozostał jeden projekt: „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze”, który jest planowany do uruchomienia po rozpoczęciu prac w projekcie „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych”.

Projekty realizowane są przez Urząd Miejski w Zabrzu oraz miejskie jednostki organizacyjne. Finansowane są ze środków zewnętrznych (RPO WSL, POWER, POPC) i własnych Miasta. W okresie sprawozdawczym monitorowano również możliwości pozyskania środków zewnętrznych na wsparcie realizacji projektów. Pracowano nad projektami do przyszłej perspektywy finansowej oraz projektem pn. „Miasto Przestrzenią Rozwoju”. Na podstawie porozumienia zawartego z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią (Lider) oraz 28 gminami (Partnerzy) rozpoczęła się realizacja projektu „GZM Data Store”. Celem projektu jest stworzenie wspólnej platformy Otwartych Danych Publicznych.

Podjęte zostały również prace nad stworzeniem nowego dokumentu strategicznego „Strategia Smart Zabrze 2030”, która przejmie obszar Strategii e-Zabrze.

Urząd Miejski bierze czynny udział w pracach zespołu w ramach przedsięwzięcia Benchmarking-Kontynuacja dedykowanemu smart city.

8. Streszczenie sprawozdania

Dokument „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+" został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta z dnia 18 stycznia 2016 r. Stanowi kontynuację realizacji zapisów Programu E-Zabrze wprowadzonych w życie w dniu 14 grudnia 2009 r. dokumentem „e-Zabrze Program budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze". Do realizacji powołany został Komitet Sterujący i Zespół Realizujący.

Strategia e-Zabrze przyjęła do realizacji 27 projektów w pięciu celach strategicznych. Projekty realizowane są przez Urząd Miejski w Zabrzu oraz miejskie jednostki organizacyjne. Finansowane są ze środków zewnętrznych i własnych Miasta. Do końca roku 2020 zrealizowanych zostało osiem projektów: „Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych", „e-Dziennik", „Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego", „Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II", „System informacji multimedialnej – system przywoławczy", „Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu", ", „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu", „Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu".

W realizacji jest osiemnaście projektów, na różnym poziomie zaawansowania, z kontynuacją w 2021 r. i w latach następnych: „Centralny Katalog Zabrzańskich Zasobów Książkowych", „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ", „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta", „HotSpoty", „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze", „Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi", „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych", „Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap", „Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych", „Program informatyzacji przedszkoli i szkół", „Rozbudowa Centrum Komputerowego", „Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze", „Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze", „Wdrożenie platformy HelpDesk", „Wdrożenie systemu zarządzania infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze", „Wirtualne Miasto Zabrze" ,„Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze", „Eko-Zabrze". Realizacja projektu: „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze" jest związana z realizacją projektu „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych".

W roku 2020 powstała nowa strona internetowa Miasta Zabrze dostosowana do wymagań prawnych w zakresie dostępności stron administracji publicznej. Zmienił się również adres strony internetowej na https://miastozabrze.pl.

Uzupełnieniem strony jest aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska" oraz platforma Blue Alert.

Kolejne siedem szkół otrzymało środki na wdrożenie e-dziennika. Zwiększyła się o 2820 liczba rodziców korzystających z e-dziennika. W sumie w ramach projektu 29 placówek wdrożyło e-dziennik.

W realizowanych Centrach Przesiadkowych zaprojektowane zostały punkty typu HotSpot i po uruchomieniu Centrów Przesiadkowych będą obsługiwały podróżnych i klientów.

Część projektu EBOK (Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców) została zrealizowana w ramach projektu ze środków POWER, a pozostała część planowana jest do realizacji z nowych środków unijnych.

W 2021 r. uruchomiona zostanie platforma podatkowa z elektronicznymi płatnościami.

W celu przygotowania się do realizacji projektu „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze" zinwentaryzowano 100% szafek oświetlenia ulicznego będącego własnością Miasta Zabrze.
W ramach projektu „Kompleksowy System Gospodarowania Odpadami" prowadzono aplikację mobilną" EcoHarmonogram", która była rozwijana i promowana w 2020 r. Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji mają dostęp m.in. do harmonogramu wywozu śmieci. Za aplikację Eco Harmonogram Miasto Zabrze zostało finalistą w konkursie Innowacyjny Samorząd 2020 w kategorii „Gminy miejskie".

Aktualizowana jest również na bieżąco baza punktów wywozowych wraz z szczegółowym wyposażeniem miejsc gromadzenia odpadów.

W roku 2020 kontynuowano realizację projektu pn. „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych-geodezyjnych baz danych miasta Zabrze". Zarząd Województwa Śląskiego zwiększył dofinansowanie projektu.

Zmodernizowany został system monitoringu miejskiego. Zmieniona została łączność trzech punktów kamerowych z bezprzewodowej na przewodową (światłowód). Uruchomiono dwa postępowania na rozbudowę monitoringu.

Rozliczony został projekt szkoleniowy pn. „Jestem w sieci-Zabrze lubi IT" dofinansowanego z POPC. W styczniu 2020 r. 11 laptopów zakupionych w ramach projektu zostało przekazanych szkole w Zabrzu. W roku 2020 przyznane zostało dofinansowanie na realizację drugiego analogicznego projektu w 2021 r.

Miasto Zabrze otrzymało również środki z RPO WSL na realizację projektu „Językowo- komputerowo. Szkolenia dla osób pracujących".

W ramach Programu Informatyzacji Przedszkoli i Szkół doposażono placówki oświatowe w sprzęt komputerowy w tym tablety i komputery przenośne.

W zakresie standaryzacji procedur bezpieczeństwa zostały wprowadzone nowe regulacje uwzględniające m.in. pracę zdalną.

Miejski Zarząd dróg i Infrastruktury Informatycznej Zespół ds. Integracji Sygnalizacji drogowej z siecią ZMAN analizował możliwości wykorzystania posiadanej infrastruktury szerokopasmowej do zarządzania sygnalizacją świetlną.

Zakończona została rzeczowa realizacja projektu „E-muzeum digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" dofinansowanego ze środków RPO WSL.

Na podstawie porozumienia zawartego z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią (Lider) oraz 28 gminami (Partnerzy) rozpoczęła się realizacja projektu „GZM Data Store". Celem projektu jest stworzenie wspólnej platformy Otwartych Danych Publicznych. Pracowano nad projektami do przyszłej perspektywy finansowej oraz do projektem „Miasto przestrzenią rozwoju".

Rozpoczęły się również pracę nad stworzeniem nowego dokumentu strategicznego „Strategia Smart Zabrze 2030", która przejmie obszar Strategii e-Zabrze.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu

- W celu zwiększenia poziomu cyfryzacji usług publicznych, w tym obsługi mieszkańców w 2020 r. w Mieście Zabrze zrealizowany został projekt: „Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych". Nowa strona internetowa dostępna pod adresem https://miastozabrze.pl zastąpiła poprzednią stronę funkcjonująca pod adresem www.um.zabrze.pl. Została dostosowana do smartfonów i tabletów oraz wymagań Ustawy z dnia 4 kwietnia 2020 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych Gromadzone informacje zostały uszeregowane i przeniesione do nowych zakładek: Miasto, Dla Mieszkańców, Dla Biznesu oraz Czas Wolny.

  Uzupełnieniem strony jest udostępniona w 2020 r. aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska". Aplikacja ta, to przewodnik dla turystów i mieszkańców poszukujących informacji o mieście, w szczególności o jego ofercie turystycznej, kulturalnej, ciekawych miejscach i wydarzeniach. W bogatej bazie gastronomicznej i noclegowej zarówno turysta, jak i mieszkaniec znajdą coś dla siebie, a baza obiektów sportowych i rekreacyjnych zachęci do aktywnego spędzania czasu wolnego. Ułatwieniem są również specjalne zakładki dla dzieci i seniorów. W aplikacji znajdziemy także atrakcyjne trasy turystyczne, piesze i samochodowe – śladami architektury modernistycznej i zabytków techniki. Oprócz tych funkcjonalności aplikacja pełni funkcję najbardziej aktualnego w mieście kalendarza imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych. Intuicyjny interfejs pozwala szybko znaleźć interesujące nas informacje, a dzięki lokalizacji GPS użytkownik z łatwością namierzy wybrane obiekty i wydarzenia. W czasie pandemii stworzona została dodatkowa podkategoria w kategorii gastronomia – „na wynos" ułatwiająca szybsze wyszukiwanie i zamawianie dań.
- W maju 2020 r. uruchomiona została również platforma Blue Alert umożliwiająca wysyłanie alertów (powiadomień) do mieszkańców. Każdy zabrzanin, który wypełnił wniosek o przystąpieniu do systemu powiadomień Miasta Zabrze ma możliwość wskazania grupy/grup, z jakich chciałby otrzymywać

powiadomienia, tj. komunikaty o działaniach Miasta Zabrze, komunikaty o koronawirusie (COVID-19) oraz komunikaty dla przedsiębiorców. Aktualnie platforma ta działa pod nazwą Serwer SMS.

- Kolejne siedem szkół otrzymało środki na wdrożenie e-dziennika. Dzięki temu zwiększyła się o 2820 liczba rodziców korzystających z e-dziennika. W ramach projektu, zgodnie z planem, 29 placówek oświatowych wdrożyło e-dziennik. Osoby korzystające zostały przeszkolone oraz przeprowadzono akcje promocyjne. Na bieżąco jest monitorowany projekt OSE (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna), w ramach którego mają być realizowane usługi dla szkół m.in. e-dziennik.
- Miasto zrezygnowało z realizacji 10 HotSpotów na terenie Miasta z uwagi na postęp technologiczny. Równocześnie w realizowanych Centrach Przesiadkowych zaprojektowane zostały punkty typu HotSpot i po uruchomieniu Centrów Przesiadkowych będą obsługiwały podróżnych i klientów.
- Część projektu EBOK (Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców) została zrealizowana w latach 2019-2020 w ramach projektu finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Celem projektu było poprawienie efektywności zarządzania usługami dziedzinowymi w obszarach podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami.

  Był to projekt partnerski z czterema gminami (Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno) i zakończył się stworzeniem platformy podatkowej, elektronicznych płatności i powiadomień SMS dla mieszkańców i przedsiębiorców. Dodatkowo w ramach projektu zrealizowane zostały szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami dla pracowników Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Jednostki Gospodarowania Nieruchomościami. Łącznie swoje kompetencje podniosło 150 pracowników. Platforma będzie udostępniona w pierwszej połowie 2021 r. Platforma ta umożliwi klientom na bieżący dostęp naliczonych podatków i opłat lokalnych oraz dokonania elektronicznych płatności. Od 2021 r. na platformie udostępniane będą podatki od nieruchomości, podatek leśny i podatek rolny. Jednak zakres usług na platformie będzie poszerzany o kolejne opłaty i podatki – opłata za wywóz śmieci, opłata za wieczyste użytkowanie, itd. Docelowo na platformie będzie możliwość wglądu do wszystkich należności istniejących w Urzędzie Miejskim w Zabrzu oraz uiszczenia wszystkich opłat. Dodatkowo platforma zostanie rozbudowana o kolejne funkcjonalności. Na platformę będzie można zalogować się poprzez Krajowy Węzeł Identyfikacji Elektronicznej (login.gov.pl). Rozwiązanie to stosowane jest we wszystkich rządowych platformach i portalach dla obywateli Polski.

  W ramach projektu „Cyfrowe Usługi Miast dla Przedsiębiorców – CUMP" wykorzystano szynę danych, która pozwoliła na komunikację systemów dziedzinowych podatkowych z platformą podatkową. Jednak narzędzie to może w przyszłości zostać wykorzystane do innych integracji systemów dziedzinowych i zewnętrznych portali.
- W celu przygotowania się do realizacji projektu „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze" zinwentaryzowano 100% szafek oświetlenia ulicznego będącego własnością Miasta Zabrze (4 701 punktów świetlnych w tym 264 punktów zasilanych energią słoneczną). Planuje się aplikować o dofinasowanie projektu ze środków Funduszy Norweskich.
- W ramach projektu „Kompleksowy System Gospodarowania Odpadami" wdrożono w 2019 r. aplikację mobilną „EcoHarmonogram", która była rozwijana i promowana w 2020 r. Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji mają dostęp do harmonogramu wywozu śmieci. Usługa przypomina o nadchodzących terminach wywozów odpadów oraz dostarcza wszystkich niezbędnych informacji potrzebnych do ich prawidłowego sortowania.

  Dodatkowo *EcoHarmonogram* umożliwia wniesienie zgłoszenia/interwencji w zakresie niewłaściwego świadczenia usługi. Dla mieszkańców nieużywających smartfonów, wszelkie informacje dostępne w aplikacji mobilnej są dostępne na stronie internetowej miasta. W 2020 roku prawie pięciokrotnie wzrosła liczba użytkowników aplikacji. Za aplikację Eco Harmonogram Miasto Zabrze zostało finalistą w konkursie Innowacyjny Samorząd 2020 w kategorii „Gminy miejskie".

  Aktualizowana była baza punków wywozowych wraz z szczegółowym wyposażeniem miejsc gromadzenia odpadów (ilość i objętość pojemnika oraz frakcja odpadów).
- W roku 2020 kontynuowano działania w projekcie pn. „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych-geodezyjnych baz danych miasta Zabrze". Projekt jest współfinansowany z RPO WSL. W ramach zadania pn. „Modernizacja i rozwój treści

cyfrowych" został ogłoszony przetarg na wybór Wykonawcy. Cały rok toczyło się przedmiotowe postępowanie. Zarząd Województwa Śląskiego zwiększył dofinansowanie projektu. Termin realizacji 31.08.2022 r. W ramach projektu zaplanowana jest digitalizacja (przetworzenie z tradycyjnej, papierowej formy na treści cyfrowe) zasobów geodezyjnych Miasta Zabrze i udostępnienie ich w formie 17 atrakcyjnych e-usług dla klientów (np. udostępnianie mapy ewidencji gruntów i budynków czy zgłoszenie prac geodezyjnych) i 4 dla administracji. Produkty projektu stanowią podstawę dla projektu „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze".

- W 2020 roku modernizowany był system monitoringu miejskiego. Zmieniona została łączność trzech punktów kamerowych z bezprzewodowej na przewodową (światłowód). Uruchomiono dwa postepowania na rozbudowę monitoringu. W ramach uruchomionych postępowań będzie utworzonych 18 nowych punktów kamerowych w różnych dzielnicach Zabrza, a kilka innych zostanie zmodernizowanych. Proces ten jest realizowany w sposób ciągły w celu wdrażania pojawiających się innowacyjnych rozwiązań dla poprawy stanu bezpieczeństwa mieszkańców. W systemie jest coraz więcej kamer obsługujących zaawansowaną analitykę obrazu.
- Rozliczony został projekt szkoleniowy pn. „Jestem w sieci-Zabrze lubi IT" dofinansowanego z POPC. W 2019 r. ramach projektu zostało przeszkolonych 268 mieszkańców Zabrze powyżej 25 roku życia. W styczniu 2020 r. 11 laptopów zakupionych w ramach projektu zostało przekazanych do Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 14.

  W roku 2020 przyznane zostało dofinasowanie na realizację drugiego analogicznego projektu w 2021 r. pn. „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT 2.0" na przeszkolenie kolejnych 268 osób.

  Projekt będzie realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST. Tematy szkoleń: „Tworzę własną stronę internetową (blog)", „Rolnik w sieci", „Rodzic w Internecie", „Mój biznes w sieci", „Moje finanse i transakcje w sieci", „Kultura w sieci", „Działam w sieciach społecznościowych".
- Miasto Zabrze otrzymało również dofinasowanie z RPO WSL 2014-2020 na realizację projektu „Językowo-komputerowo. Szkolenia dla osób pracujących". Celem głównym Projektu jest podniesienie kwalifikacji w obszarze języków obcych lub kompetencji lub kwalifikacji w zakresie ICT przez pracujące osoby dorosłe, które zamieszkują lub pracują w Zabrzu, należą do grup defaworyzowanych czyli wykazują największą lukę kompetencyjną i posiadają największe potrzeby w dostępie do edukacji. Uczestnikami projektu będzie 221 osób zainteresowanych zdobyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem kompetencji z własnej inicjatywy w obszarze języków obcych (angielskiego, niemieckiego, francuskiego) i ICT (ECDL BASE/STANDARD, tworzenia aplikacji internetowych, grafiki komputerowej, Autocad, tworzenia stron www lub certyfikowanych szkoleń Microsoft). Okres realizacji Projektu: 02.01.2021 r. - 30.12.2022 r. Formy wsparcia w projekcie zaproponowano na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb wśród dorosłych, pracujących mieszkańców Zabrza.
- Na platformie MSTeams, zarządzanej przez Urząd Miejski w Zabrzu, zostały przygotowane i przeprowadzone szkolenia zdalne dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej w zakresie m.in. elektronicznej komunikacji i wykorzystania w swojej działalności technologii ICT. Ponadto pracownicy urzędu potwierdzali profile zaufane, jak również wspierali mieszkańców i przedsiębiorców w ich zakładaniu na miejscu w Urzędzie (trzy stanowiska) lub telefonicznie.
- W ramach Programu Informatyzacji Przedszkoli i Szkół doposażono placówki oświatowe w sprzęt komputerowy w tym tablety i komputery przenośne. 41 szkół podstawowych i 23 szkoły ponadpodstawowe otrzymały: 175 tabletów z projektu „Zdalna szkoła", z projektu „Zdalna szkoła+" 150 tabletów i 50 komputerów przenośnych oraz 175 tabletów z poza projektów. Z projektu rządowego „Aktywna tablica" 27 szkół wyposażono w sprzęt komputerowy i multimedialny. Przeprowadzone zostały szkolenia, akcje promocyjne i konkursy.
- Zespól ds. Integracji Sygnalizacji drogowej z siecią ZMAN w Miejskim Zarządzie Dróg i Infrastruktury Informatycznej analizował możliwości wykorzystania posiadanej infrastruktury szerokopasmowej do zarządzania drogową sygnalizacją świetlną. W wyniku tych analiz wskazane zostaną priorytety chronologii podłączania sygnalizacji świetlnej do ZMAN. MZDiIl wspólnie z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności pojął działania zmierzające do przepięcia kamer monitoringu miejskiego z technologii

radiowej na światłowody. Pozwala to zapewnić znacznie lepsze parametry jakościowe obrazu oraz zapewnia nieporównywalnie lepszą stabilność połączenia i transmisji.

Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej zmodyfikował oraz wprowadził nowe parametry w istniejącym systemie paszportyzacji Zabrzańskiej Sieci Światłowodowej. Wprowadzone zmiany pozwalają na generowanie automatycznych raportów do Punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Z uwagi na to, że Miasto Zabrze jest operatorem telekomunikacyjnym, konieczność przekazywanie tych informacji jest obowiązkiem Miasta Zabrze.

- Została wykonana standaryzacja domen internetowych miejskich jednostek organizacyjnych – przyjęty został schemat nadawania nazw domen dla jednostek. Równocześnie ustandaryzowano nazwy podstawowych, kontaktowych adresów mailowych dla jednostek miejskich.
- Pozyskana została nowa, miejska domena internetowa o nazwie „miastozabrze.pl". W przyszłości właśnie ta domena będzie główną internetową domeną miejską. Urząd Miejski oraz część jednostek został już przekierowana na nową domenę.
- W zakresie standaryzacji procedur bezpieczeństwa były wprowadzane nowe regulacje uwzględniające m.in. pracę zdalną dla Urzędu Miejskiego w Zabrzu. Odbyło się również szkolenie nt. „Ochrona danych osobowych w fazie projektowania (privacy by design) z uwzględnieniem analizy ryzyka i oceny skutków dla ochrony danych (DPIA)". Zostały przygotowane i udostępnione szkolenia w formie e-learningu.
- Rozwijana była platforma Help Desk, ale tylko w ramach urzędu. System również był wykorzystywany do umawiania wizyt w urzędzie ze względu na pandemię.
- Kontynuowane były prace związane z uruchomieniem oraz testowaniem portalu Eko-Zabrze poświęconego ochronie środowiska naturalnego.
- Realizowany był projekt „E-muzeum digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu" dofinansowanego ze środków RPO WSL. Celem projektu była digitalizacja, popularyzacja i upowszechnienie zasobów muzealnych oraz kulturalnych Muzeum w formie e-usług (np. edukacyjnych) szerokiemu gronu odbiorców m.in. osobom z uzyskanym stopniem niepełnosprawności. W ramach projektu zdigitalizowano zasoby Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Dodatkowo powstała pracownia digitalizacji oraz portal internetowy (strona internetowa) dla mieszkańców, instytucji publicznych, uczelni oraz placówek badawczych, który zostanie upubliczniony w 2021 r. Do 2020 r. zdigitalizowano 3 059 eksponatów. W Technologii 2D zdigitalizowano m.in. negatywy, pocztówki, książki, obrazy, mapy i rysunki techniczne oraz eksponaty artystyczno – historyczne. W technologii 3D zdigitalizowano natomiast: rzeźby w węglu, obiekty wielkogabarytowe (np. lokomotywa „Karlik", Kombajn ścianowy, Wentylator Guibald) oraz małogabarytowe (m.in. lampy górnicze, hełmy, teodolity, kilofy, pyrliki).

  Projekt rzeczowo został zakończony w 2020 r. Na powstałej stronie internetowe https://zbiory.muzeumgornictwa.pl znajduje się nie tylko galeria obrazów do przeglądania on-line z możliwością wyszukiwania interesujących obiektów, ale również obiekty w technologii 3D. Poprzez kwerendy zewnętrzne użytkownik będzie miał możliwość zasięgnięcia fachowej wiedzy na temat posiadanych zbiorów. Dzięki portalowi ułatwiony będzie kontakt z Muzeum, a wymiana informacji i opinii pozwoli pracownikom Instytucji rozpoznać aktualne potrzeby odwiedzających. Bogata kolekcja eksponatów pozwoli odbiorcy na zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym regionu, a badaczom zainteresowanym tematyką górnictwa, na dostęp do materiałów dotąd nieudostępnianych w tak szerokim zakresie.
- Na podstawie porozumienia zawartego z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią (Lider) oraz 28 gminami (Partnerzy) rozpoczęła się realizacja projektu „GZM Data Store". Celem projektu jest stworzenie wspólnej platformy Otwartych Danych Publicznych. Do czerwca 2021 r. ma zostać przeprowadzona analiza zinwentaryzowanych danych źródłowych będących w dyspozycji Gmin wchodzących w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii i ich wybór do publicznego udostępnienia. Pod koniec 2020 r. przeprowadzona została inwentaryzacja danych źródłowych będących w dyspozycji Gminy, uzupełnione zostały Karty Inwentaryzacyjne dla zidentyfikowanych zbiorów danych, przygotowane i przekazane próbki danych.

Inwentaryzowane były m.in. dane z zakresu informacji przestrzennej, środowiska, finansów, kultury, różnego rodzaju pozwoleń, edukacji, projektów.

- Pracowano nad projektami do przyszłej perspektywy finansowej oraz projektem pn. „Miasto Przestrzenią Rozwoju” (fundusze norweskie). Pracowano w formule spotkań i warsztatów.
- Rozpoczęły się również prace nad stworzeniem nowego dokumentu strategicznego „Strategia Smart Zabrze 2030”, która przejmie obszar Strategii e-Zabrze.

Źródło: IRSI UM Zabrze

2.10 ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

1. Tytuł dokumentu strategicznego
STRATEGIA TWORZENIA EKOSYSTEMU STARTUPÓW W ZABRZU Z OBSZARÓW MEDYCYNY I POKREWNYCH
2. Podstawa prawna
art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr LIX/710/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych.
4. Czas obowiązywania
2018 r. – nadal
5. Wydział
Biuro ds. Inwestorów
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
I. Działania o charakterze instytucjonalnym, koordynacyjnym i organizacyjnym 1. Powołanie „Oficera Startupowego" w randze pełnomocnika Prezydenta 2. Powołanie Rady ds. Ekosystemu Startupowego przy Prezydencie Miasta 3. Utworzenie Punktu Informacyjnego dla Startupów 4. Utworzenie Środowiskowego Centrum Transferu Technologii 5. Stworzenie aktualnej i stale aktualizowanej otwartej bazy laboratoriów, sprzętu i usług badawczych dostępnych dla odbiorcy komercyjnego na terenie Zabrza 6. Przeznaczenie pomieszczenia/pomieszczeń na przestrzeń co-workingową dla startupów powstałych lub funkcjonujących w Zabrzu 7. Stworzenie dedykowanej linii autobusowej łączącej kluczowe miejsca ekosystemu (Innobus) II. Działania o charakterze programowym 1. Organizacja branżowego programu akceleracyjnego 2. Organizacja programu softlandingowego 3. Program zwolnienia z podatku od nieruchomości 4. Wkomponowanie istniejącego konkursu dla Startupów w działania strategiczne 5. Wkomponowanie istniejącego programu „Zabrzański Biznesplan" w działania akceleracyjne III. Działania o charakterze promocyjnym 1. Organizacja regularnych wydarzeń społecznościowych 2. Stworzenie dedykowanej strony www 3. Promocja ekosystemu w mediach społecznościowych IV. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi 1. Strategiczna współpraca z Ministerstwem Rozwoju w ramach Programu dla Śląska 2. Nawiązanie ścisłej współpracy z instytucjami ekosystemu startupowego Malmo-Lund 3. Strategiczna współpraca z wybranymi kluczowymi dużymi firmami 4. Stała współpraca z czołowymi podmiotami polskiego systemu startupowego

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Kontynuowane są działania z zakresu wdrażania strategii startupowej w Zabrzu. Działalność kontynuował Startup Oficer (od 09.2019), który odpowiada za działania związane z wdrażaniem strategii w życie w ramach programu Startup City Zabrze (uruchomionego przez Prezydent Zabrza w 10.2019 – inauguracja nastąpiła podczas specjalnego panelu dyskusyjnego poświęconego Zabrzańskiej Dolinie Medycznej i briefingu prasowego zrealizowanych w ramach Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw 2019).

Startup Oficer we współpracy z Biurem ds. Inwestorów skupiają się na działaniach związanych z budowaniem społeczności startupowej oraz promocją Zabrza wśród podmiotów i osób zainteresowanych tematyką rozwijania biznesu w oparciu o technologie w medycynie i sektorach powiązanych, a także – w dużej części wykonywanych działań – nad pracami wspierającymi Urząd Miejski w Zabrzu w poszukiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania projektów skierowanych do startupów.

Utrzymywana była strona www i dwa profile społecznościowe (Facebook i Linkedin). Przedstawiciele Zabrza uczestniczyli w wizycie roboczej w Lund i Malmo w Szwecji, a także w Warszawie i we Wrocławiu w celu rozpoznania sposobu prowadzenia i rozwijania ekosystemów młodych firm technologicznych w Polsce i zagranicą. Nawiązany został kontakt roboczy z osobą zajmującą się rozwijaniem w Toruniu hubu dedykowanego technologiom kosmicznym (jako specjalizacji technologicznej podobnie do zabrzańskiej specjalizacji healthtech). Polskie doświadczenia osadzone są w podobnych realiach społeczno-gospodarczych, ekonomicznych i politycznych do sytuacji Zabrza, natomiast dobre przykłady miast szwedzkich rozwijających się w opisanym kierunku od kilkudziesięciu lat mają nieocenioną rolę w projektowaniu długookresowym narzędzi i usług wspierających rozwój startupów w Zabrzu. Kontynuowane były spotkania MedTech Meetups, jako spotkania osób zainteresowanych rozwijaniem startupów medycznych i w obszarach powiązanych. Szczególną uwagę przywiązywaliśmy w 2020 roku do poszukiwań i przygotowań do aplikowania po środki zewnętrzne na działania związane z rozwijaniem ekosystemu startupowego w mieście, jak środki unijne, fundusze norweskie, czy też środki z budżetu centralnego.

8. Streszczenie sprawozdania

Miasto wykonało kilka bardzo ważnych kroków początkowych do przygotowania Zabrza do stworzenia kompleksowej oferty wspierającej rozwój startupów (młode spółki technologiczne) - w szczególności w obszarach medycyny i pokrewnych.

Do najważniejszych działań wykonanych dotychczas przez Zabrze własnymi środkami przy wdrażaniu strategii można zaliczyć następujące działania:

- Opracowanie dokumentu „Strategia tworzenia w Zabrzu ekosystemu startupów z obszarów medycyny i pokrewnych" przyjęta do realizacji uchwałą Rady Miejskiej w Zabrzu.
- Wyznaczenie w strukturze Urzędu Miejskiego w Zabrzu osób i komórek nadzorujących strategię startupową.
- Uruchomienie programu Startup City Zabrze, którego celem jest wdrażanie strategii startupowej. Powołanie Startup Oficera (zaangażowano fachowca z rynku). W ramach tych działań mamy trzy główne zadania, na których koncentrowaliśmy się w 2020 roku:
  1. Budowa społeczności technologiczno-biznesowej w Zabrzu.
  2. Poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania do realizacji strategii startupowej w Zabrzu.
  3. Promocja Zabrzańskiej Doliny Medycznej.

Budowa społeczności startupowej, łączącej twórców startupów, inwestorów indywidualnych i instytucjonalnych (aniołów biznesu, fundusze, korporacje, przedsiębiorców), mentorów, dostawców do startupów, naukowców, odbiorców technologii, itd., odbywała się w 2020 roku przede wszystkim poprzez organizację 6 spotkań MedTech Meetup (3 offline i 3 online – ze względu na obostrzenia epidemiczne), w których udział wzięło blisko 200 osób z całej Polski. Osoby spoza Zabrza i województwa śląskiego uczestniczyły zarówno w spotkaniach organizowanych w Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej jak i w Klubie Biznesowym Areny Zabrza, a także w spotkaniach online. Eksperci reprezentowali środowiska naukowe skupione w różnych podmiotach funkcjonujących na terenie Zabrza, jak i twórców startupów z całego kraju,

prezentujących case'y biznesowe w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie budowania ich startupów, projektów i spółek technologicznych.

Poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania dla działań związanych z rozwijaniem ekosystemu startupowego w mieście oraz wspieraniem rozwoju startupów medycznych i okołomedycznych, zabrało większość czasu w ramach działań związanych z wdrażaniem strategii startupowej. Działania te związane były ze spotkaniami wewnętrznymi, z udziałem Startup Oficera (odpowiedzialnego za wkład merytoryczny związany z budową ekosystemu startupowego, odpowiadającego na potrzeby startupów, którego wiedza była wykorzystywana podczas spotkań i w trakcie przygotowywania dokumentów do instytucji zewnętrznych jak np. w obszarze środków unijnych). Prowadzone były prace nad zaplanowaniem, pozyskaniem i absorpcją środków z takich instytucji jak np. Polski Fundusz Rozwoju, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 i RPO Województwa Śląskiego na lata 2021-2027), Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, itd. Za nami jest wiele godzin spotkań z ekspertami ze środowiska naukowego (np. Politechniki Śląskiej), medycznego (np. Polska Federacja Szpitali, Szpital Miejski w Zabrzu), czy też przedsiębiorstw (jak np. Egerton), a w tym startupów (np. Sidly, Healthtly, Mediprintic I inne).

Działania promocyjne realizowane były poprzez kanały prowadzone przez Startup Oficera (www.startupzabrze.pl, fanpejdż na Facebook „Startup City Zabrze", fanpejdż na Linkedin „Startup City Zabrze"). Największy ruch organiczny generowany jest przy okazji promocji spotkań MedTech Meetup odbywających się w Zabrzu. Ruch ten zwiększany jest w trakcie realizacji działań promocyjnych płatnych (np. na Facebook) oraz działaniami PR (np. we współpracy z partnerami spotkań Medtech Meetup, kanały informacyjne Miasta, media oraz aktywności innych użytkowników mediów społecznościowych).

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Miasto wykonało kilka bardzo ważnych kroków początkowych do przygotowania Zabrza do stworzenia kompleksowej oferty wspierającej rozwój startupów (młode spółki technologiczne) - w szczególności w obszarach medycyny i pokrewnych.

Do najważniejszych działań wykonanych dotychczas przez Zabrze własnymi środkami przy wdrażaniu strategii można zaliczyć następujące działania:

- Opracowanie dokumentu „Strategia tworzenia w Zabrzu ekosystemu startupów z obszarów medycyny i pokrewnych" przyjęta do realizacji uchwałą Rady Miejskiej w Zabrzu.
- Wyznaczenie w strukturze Urzędu Miejskiego w Zabrzu osób i komórek nadzorujących strategię startupową.
- Uruchomienie programu Startup City Zabrze, którego celem jest wdrażanie strategii startupowej i powołanie Startup Oficera (zaangażowano specjalistę z rynku). W ramach tych działań mamy trzy zadania główne, na których koncentrowaliśmy się w 2020 roku:
  1. Budowa społeczności technologiczno-biznesowej w Zabrzu.
  2. Poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania do realizacji strategii startupowej w Zabrzu.
  3. Promocja Zabrzańskiej Doliny Medycznej.

Ad.1.
W ramach programu Startup City Zabrze prowadzone były działania nad budową społeczności technologiczno-biznesowej w Zabrzu.

Do współpracy zaproszone były różne podmioty i osoby, które interesowały się tematyką rozwijania spółek – w szczególności technologicznych w obszarach medycyny i powiązanych.

Działania w tym zakresie podjęte w 2020 roku:

- Organizacja spotkań MedTech Meetup – 6 wydarzeń (3 offline i 3 online), 194 uczestników z całej Polski, 12 prezentacji eksperckich zrealizowanych przez przedstawicieli nauki i przedsiębiorców. Eksperci reprezentowali środowiska naukowe skupione w różnych podmiotach funkcjonujących na terenie Zabrza, jak i twórców startupów z całego kraju, prezentujących case'y biznesowe w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie budowania ich startupów, projektów i spółek technologicznych. Wydarzenia odbywały się zarówno stacjonarnie (z zachowaniem reżimu sanitarnego w związku z sytuacją epidemiczną w kraju),

jak i online (w związku z epidemią wywołaną wirusem Sars-Cov-2 i wprowadzonymi w związku z tym zakazem organizacji konferencji. Uczestnikami byli: specjaliści, przedsiębiorcy, inwestorzy (prywatne osoby, przedsiębiorstwa i wyspecjalizowane fundusze), założyciele startupów, przedsiębiorcy w sektorach tradycyjnych i technologicznych, studenci różnych kierunków (w tym medycyny, specjalizacji inżynierskich, biznesowych i prawnych). Spotkania stacjonarne odbywały się w Głównej Kluczowe Sztolni Dziedzicznej w Zabrzu (jeden meetup) i w Klubie Biznesowym Areny Zabrze (2 spotkania). Spotkania online odbywały się za pośrednictwem oprogramowania MS Teams.

- Reprezentowanie Zabrza w konferencjach i spotkaniach poświęconych rozwojowi startupów, technologii i medycyny przez Startup Oficera, np. konferencja zorganizowana w dniu 26.02.2020 r. w Ministerstwie Rozwoju w której uczestniczył Startup Oficer na zaproszenie Polskiego Funduszu Rozwoju, czy też konferencja Roboty Medyczne w dniu 4.12.2020 r. zorganizowana online przez Fundację Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Z. Religii w Zabrzu oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie na Rzecz Robotyki Medycznej.
- Wsparcie promocji Zabrza wśród potencjalnych inwestorów przez Startup Oficera. Za pośrednictwem Startup Oficera do Biura ds. Inwestorów trafił do Zabrza inwestor prywatny, który w pierwszym kwartale 2020 r. dokonał zakupu działki inwestycyjnej i rozpoczął proces budowy budynku pod działalność związaną z medycyną, o zakładanym zasięgu oddziaływania ponadregionalnym.
- Rozwój kanałów komunikacyjnych – strona www, kanały social media (Facebook i Linkedin) – które pełnią rolę promocyjną dla miasta, integracyjną dla uczestników ekosystemu (instytucje, organizacje i osoby zajmujące się medycyną, technologią i biznesem w technologiach/opartych na technologiach) i narzędzia komunikacji z otoczeniem. Narzędzia te obsługiwane są przez Startup Oficera.
- Rozmowy z instytucjami wspierającymi rozwój ekosystemu startupów w Polsce – publiczne (np. Polski Fundusz Rozwoju, itp.) i niepubliczne (np. Startup Poland, Polska Federacja Szpitali, itd.).
- Nawiązanie kontaktów z innymi miejskimi ośrodkami technologicznymi w Polsce (np. Warszawa, Wrocław, Toruń) i poza granicami kraju (np. Lund w Szwecji, Tel Awiw w Izraelu).
- Zaproszenie do współpracy w pierwszej kolejności instytucji i organizacji, a także biznesu skupionych w swojej działalności na medycynie oraz szerzej na rynku zdrowia (np. kolejne instytucje prezentujące swój dorobek naukowy na spotkaniach MedTech Meetup).
- Uczelnie wyższe – szczególnie te prowadzące działalność operacyjną na terenie Zabrza jak Politechnika Śląska i Śląski Uniwersytet Medyczny – ze względu na potencjał naukowców i studentów.
- Startupy i ich założyciele – projekty startupowe na różnym poziomie rozwoju.

W ramach spotkań MedTech Meetup w 2020 roku odbyły się następujące prezentacje:

- Rafał Witkowski, founder i CEO, IC Solutions, Najlepszy Startup w konkursie Top Trends - Najlepszy Start-up 2015 w Zabrzu, Prezentacja: „Rozwój IC Solutions w oparciu o IC Pen, którego używa OBWE, bankowość i medycyna.”,
- Marcin Kaczmarek, prof. PŚ dr hab. inż., prodziekan ds. infrastruktury i rozwoju, Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu, Politechnika Śląska, Prezentacja: "Implanty w chirurgii kostnej - od pomysłu, do wdrożenia",
- Szymon Jasiński i Piotr Kaleta, co-founderzy, Healthly.pl, Prezentacja „Healthly – najważniejsze kroki w historii rozwoju startupu telemedycznego”,
- Piotr J. Bąk, Koordynator ds. wdrożeń, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Techniki i Aparatury Medycznej, Prezentacja „Innowacje w czasach pandemii, czyli historia urządzenia Ventil”,
- Andrzej Zakręcki (CTO), Kamil Marczewski (CEO), Marcin Kostuj (CMO), Mediprintic, Prezentacja: „Wdrożenie nowego systemu leczenia urazów kości przedramienia - historia projektu Mediprintic",
- Marek Gzik, profesor, dyrektor Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu w Zabrzu by Politechnika Śląska & Philips, Prezentacja: „Innowacje w medycynie i sporcie - nowe centrum badawczo-rozwojowe Politechniki Śląskiej i Philipsa w Zabrzu",

- Krzysztof Papiński, founder & CEO, Krzysztof3D.pl, Prezentacja: „Od pomysłu do.... , czyli czego się nie da wydrukować w 3D dla medycyny",
- Michał Smoliński, co-founder & CTO, RadPoint, Prezentacja: „Radpoint - historia jednego startupu",
- Paweł Badura, prof. PŚ dr hab. inż., Katedra Informatyki i Aparatury Medycznej, Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu, Politechnika Śląska, Prezentacja: "Zaprogramuj zdrowie - inteligentna diagnostyka medyczna",
- Grzegorz Tymiński, wiceprezes, Clevell.ai, Prezentacja: "Od pomysłu do realizacji: jak w pół roku stworzyć i wprowadzić na rynek rewolucyjny produkt oparty o sztuczną inteligencję.”,
- Edward Wylęgała, prof. dr hab. n. med., prorektor ds. rozwoju i transferu technologii oraz kierownik Katedry i Oddziału Klinicznego Okulistyki, Śląski Uniwersytet Medyczny, Prezentacja: „Innowacyjne projekty Śląskiego Uniwersytetu Medycznego na rzecz poprawy zdrowia społeczeństwa",
- Przemysław Grzywa, Co-Founder & Co-CEO, Revolve Healthcare, „Historia piwotów marki Revolve Healthcare - od pomysłu do realizacji strategii o koncentracji na rynku healthcare."

Ad.2.
W ramach tego priorytetu prowadzone były działania w następującym zakresie:

- Rozpoznawanie z wykorzystaniem wiedzy Startup Oficera potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania działań w obszarze startupów – w szczególności w obszarach medycyny i pokrewnych. Przygotowywanie opracowań, założeń merytorycznych i propozycji programowych dla instytucji zarządzających planowaniem i wdrażaniem środków publicznych np. unijnych, sprawiedliwej transformacji, funduszy norweskich, itp.
- Przygotowywanie przez Startup Oficera we współpracy z Biurem ds. Inwestorów założeń do dokumentów związanych z projektowaniem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (poziom regionalny i krajowy), Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego w latach 2021-2027, Funduszy Norweskich, itd.
- Spotkania z przedstawicielami Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego w sprawie możliwości absorpcji środków z Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz odnośnie RPO 2021-2027.
- Poszukiwania możliwości stworzenia w Zabrzu funduszu VC z udziałem przedsiębiorców i np. Polskiego Funduszu Rozwoju.
- Rozpoznanie możliwości współpracy z Polskim Funduszem Rozwoju, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, Śląskim Funduszem Rozwoju, Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, itp.
- Rozpoznanie możliwości współpracy na poziomie ministerstw w finansowaniu działań z budową infrastruktury i programów dla startupów w Zabrzu (np. Ministerstwo Rozwoju – konferencja w dn. 26.02.2020 r., w której wziął udział Startup Oficer).
- Zapraszanie funduszy VC do wzięcia udziału w spotkaniach MedTech Meetup (np. ABAN Fund, który uczestniczył w MedTech Meetup w 10.2020).
- Zaangażowanie Startup Oficera w prace zespołu ds. funduszy norweskich powołanych przez Prezydenta Zabrza w 2020 roku.
- Prace z ekspertami w zakresie projektowania działań własnych, jak również wspierania zabrzańskich instytucji w przygotowywaniu się do aplikowania o środki na rozwój technologii i tworzenie startupów (np. spotkania z profesorem Markiem Gzikiem, dyrektorem Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu przy Wydziale Inżynierii Biomedycznej).
- Zaangażowanie Oficera Startupowego w przygotowania Zabrzańskiego Biznesplanu 2020 i promocję w środowiskach związanych z medycyną, startupami, technologiami.

Ad. 3.
Działania w tym obszarze związane są z następującymi aktywnościami:

- Prowadzenie przez Startup Oficera dedykowanej strony internetowej startupzabrze.pl,
- Prowadzenie przez Startup Oficera dedykowanych stron pn. Startup City Zabrze na Linkedin i Facebook,
- Realizacja płatnych kampanii reklamowych przez Startup Oficera w przypadku promowania wydarzeń Medtech Meetup,
- Przygotowywanie materiałów PR do publikacji w kanałach własnych Startup City Zabrze oraz na kanałach social mediach i www partnerów Medtech Meetups, Miasta Zabrze i mediów.
- Szerowanie i udostępnianie informacji o zabrzańskim ekosystemie na grupy i prywatne konta na Facebook i Linkedin.
- Spotkania z osobami prowadzącymi lub zamierzającymi prowadzić projekty biznesowe w zakresie medycyny i z nią powiązanych, w celu promocji przynależności do zabrzańskiego ekosystemu, możliwości prowadzenia w tym obszarze działalności na terenie miasta, istniejącej infrastruktury dla przedsiębiorców oraz instytucji związanych z medycyną, które mogą być partnerami w różnych procesach oraz etapach rozwoju poszczególnych projektów związanych z medycyną i w obszarach pokrewnych.
- Spotkania z twórcami startupów na różnych poziomach ich rozwoju, żeby posłuchać jakie mają potrzeby, podpowiedzieć w jaki sposób możemy ich wesprzeć, zaprosić do prowadzenia firmy w Zabrzu, a także w celu zebrania informacji na temat potrzeb, na które chcielibyśmy w przyszłości odpowiadać odpowiednimi programami inkubacyjnymi i akceleracyjnymi (na których finansowanie bardzo aktywnie szukamy środków zewnętrznych).

Źródło: BI UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
LOKALNY PLAN ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI DLA MIASTA ZABRZE NA LATA 2016-2020
2. Podstawa prawna
art. 18 ust. 2 pkt.6 ustawy o samorządzie gminnym
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr XXVI/278/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.06.2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Planu Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020.
4. Czas obowiązywania
2016 r. - 2020 r.
5. Wydział
Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - Wydział Urzędu Miejskiego w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

Cel: CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego.

Priorytet: P.1.1. Promocja koncepcji ekonomii społecznej.

Projekt: PR.1.1.2. Promocja ekonomii społecznej a także wsparcie doradcze, szkoleniowe i finansowe dla podmiotów ekonomii społecznej.

- Przeprowadzono szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.
- Udzielano wsparcia w zakresie wypłacania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych.

Priorytet: P.1.2. Promocja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Zabrza.

Projekt: PR.1.2.1. Tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu.

- Realizacja zadań Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, kontynuacja współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Zabrzu, Urzędem Skarbowym w Zabrzu, Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu i innymi firmami oraz instytucjami mogącymi udzielać informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.
- Utrzymanie liczby obsłużonych klientów w porównaniu do roku 2019, pomimo wprowadzonych obostrzeń związanych z wprowadzonym stanem epidemiologicznym w kraju i czasowym zawieszeniem dyżurów od marca 2020 r. z ww. instytucjami.

Priorytet: P.1.3. Włączenie przedsiębiorców w kreowanie środowiska gospodarczego w Mieście.

Projekt: PR.1.3.3. Promocja zrzeszania się przedsiębiorców i włączania się w promocję przedsiębiorczości.

- Zamieszczenie wpisu na stronie internetowej o spotkaniu biznesowym zainicjowanym przez Prezydenta Miasta Zabrze. W ramach spotkania udział wzięli przedstawiciele UM w Zabrzu oraz spółek miejskich, przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu i zabrzańscy przedsiębiorcy.
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu, organizacja szkoleń dla przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą.
- Zamieszczanie postów na portalu Facebook; prowadzenie portalu Facebook *Targowisko pod Ratuszem*, codzienne umieszczanie postów promujących obiekt i kupców (ZARI).
- Uczestniczenie w dwóch spotkaniach branżowych pod hasłem „Back to Business” (sesje online).

Priorytet: P.1.4. Edukacja na rzecz przedsiębiorczości.

Projekt: PR.1.4.1. Rozwój współpracy pomiędzy szkołami i przedsiębiorcami w celu dostosowania szkolnictwa zawodowego i technicznego do rynku pracy.

- Zawieranie porozumień z pracodawcami dotyczących współpracy.

Projekt: PR.1.4.2. Zbieranie danych o potrzebach pracodawców na zabrzańskim rynku pracy.
- Podejmowanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami.
- Organizowanie giełd pracy w siedzibie Politechniki Śląskiej.

Projekt: PR.1.4.3. Przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy – doradztwo zawodowe na różnych szczeblach kariery zawodowej.
- Udział online w seminarium szkolnych doradców zawodowych nt. „Możliwości wykorzystywanych platform prowadzenia zajęć online. Zalety i wady z punktu widzenia nauczyciela. Psychologiczne aspekty nauczania i pracy zdalnej".
- Udział w ogólnopolskich konferencjach online (platforma AVATARLAND).

Projekt: PR.1.4.4. Działania skierowane do młodych przedsiębiorców z Zabrza: networking, spotkania z praktykami, warsztaty z prowadzenia biznesu.
- Organizacja spotkań i warsztatów w formie online dot. prowadzenia biznesu.

Priorytet: P.1.5. Ułatwianie zakładania działalności gospodarczej i wspieranie w jej prowadzeniu.

Projekt: PR.1.5.3. Promocja testowania pomysłów na biznes wśród uczniów szkół średnich i studentów wyższych uczelni w Zabrzu.
- Zamieszczanie postów promujących program na stronie internetowej oraz portalu Facebook.
- Organizacja wydarzeń w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, w tym organizacja przez lekcji w formie online przedsiębiorczości dla uczniów i studentów.

Projekt: PR.1.5.5. Karta Młodego Przedsiębiorcy.
- Pozyskiwanie nowych uczestników programu.
- Pozyskiwanie nowych partnerów programu.

Projekt: PR.1.5.6. Wspieranie małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.
- Prowadzenie działań związanych z analizą zabrzańskiego małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.
- Udostępnianie lokali na targowisku w celu organizowania warsztatów i kiermaszów rękodzieła.
- Kontynuacja projektu realizowanego z Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu dot. oferty lokali użytkowych na targowisku dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.
- Prowadzenie działań z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia (przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia, organizacja szkolenia zawodowego).

Priorytet: P.1.6. Współpraca z instytucjami, organizacjami, urzędami i przedsiębiorstwami na rzecz rozwijania przedsiębiorczości w Zabrzu.

Projekt: PR.1.6.2. Organizacja konkursów i przedsięwzięć promujących lokalną gospodarkę.
- Organizacja konkursu Zabrzański Biznesplan.
- Organizacja Pikniku w rytmie firmy.
- Organizacja gry miejskiej pn. „VABANK".
- Organizacja akcji promocyjnej wynajmu lokali na Targowisku pod Ratuszem pn. „Lokal na próbę" - Wprowadzenie czasowego obniżenia czynszów najmu lokali dla najemców na Targowisku pod Ratuszem i opłat eksploatacyjnych dla stanowisk kwiatowych zlokalizowanych na ul. Średniej w Zabrzu (ze względu na stan epidemii).

Cel: CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości.

Priorytet: P.2.1. Finansowe instrumenty wspierania przedsiębiorców.

Projekt: PR.2.1.1. Prowadzenie działań informacyjnych o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.
- Stałe pozyskiwanie przez pracowników wydziału Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.
- Udzielanie klientom Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

- Umożliwienie przedsiębiorcom oraz osobom zainteresowanym założeniem działalności gospodarczej skorzystania w siedzibie Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości z konsultacji z przedstawicielami instytucji informujących o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

Projekt: PR.2.1.2. Dokonanie analizy systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.

- Przeprowadzenie analizy systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.

Priorytet: P.2.2. Poprawa dostępności przedsiębiorców do usług doradczo-szkoleniowych.

Projekt: PR.2.2.1. Projekty na rozpoczęcie działalności gospodarczej w Zabrzu.

- Kontynuacja działań w ramach poddziałania 7.3.3. RPO WSL na lata 2014-2020 – projekt pn. „Pakiet na start": dotacja na rozpoczęcie, wsparcie finansowe, wsparcie pomostowe.
- Podpisanie umowy z Wojewódzkim Urzędem Pracy na realizację projektu „Pakiet na start-2". Realizacja projektu rozpocznie się od 01.01.2021 r. i potrwa do 30.12.2022 r.

Projekt: PR.2.2.2. Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

- Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów w formie online dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.
- Organizacja indywidualnych konsultacji dla uczestników projektu pn. „Pakiet na start".

Cel: CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych.

Projekt: PR.3.2.1. Współpraca międzynarodowa - konferencje, targi spotkania biznesowe i B2B, misje gospodarcze (w Polsce i za granicą) z uwzględnieniem kluczowych branż dla miasta Zabrza.
Z powodu pandemii Covid -19 nie zrealizowano w pierwszej połowie 2020 r. wydarzeń z udziałem podmiotów zagranicznych, podczas których można byłoby promować firmy zabrzańskie w Polsce. Zaprezentowano Zabrze i jego możliwości podczas pobytu przedstawicieli miasta za granicą podczas spotkań i misji gospodarczych w ramach delegacji.

- targi promocyjne w zakresie turystyki w Wiedniu, Bratysławie, Pradze, Ostravie.
- targi energetyczne w Essen - mieście partnerskim Zabrza (Niemcy),
- misja gospodarcza Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach i śląskich samorządów do Tel Awiwu (Izrael) i na targi Muniworld,
- wizyta studyjna dotycząca wymiany naukowej na temat turystyki przemysłowej w Kijowie, Irpieniu, Połtawie i Sumach (Ukraina).
- Udział w międzynarodowej konferencji „Zarządzanie odpadami w gospodarce obiegu zamkniętego" w Berlinie (Niemcy).
- Wizyta studyjna dot. Startupów w Lund - mieście partnerskim Zabrza w Szwecji.
- Wizyta studyjna w Fredrikstad i Halden (Norwegia) zorganizowana przez Związek Miast Polskich.
- Wizyta w Rovereto (Włochy) w związku z podpisaniem umowy o partnerstwie miast Zabrze Rovereto.

Cel: CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Priorytet: P.5.1. Innowacyjne produkty i technologie w zabrzańskich przedsiębiorstwach.

Projekt: PR.5.1.1. Promocja systemu współpracy uczelni z sektorem MŚP.

- Zamieszczanie postów promujących system współpracy uczelni z sektorem MŚP na stronie internetowej oraz portalu Facebook.
- Zamieszczenie na stronie internetowej wpisu dot. zaproszenia na Regionalne Gospodarcze Otwarcie Roku oraz VI Spotkanie Konsulów Generalnych i Honorowych prowadzących działalność na południu Polski.
- Promocja działalności Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości podczas Giełdy Pracodawcy i Przedsiębiorczości, której organizatorem jest Biuro Karier zlokalizowane na terenie Politechniki Śląskiej.
- Projekt: PR.5.1.3. Promocja gotowych narzędzi wspierających innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformy transferu technologii.
- Zamieszczanie postów promujących gotowe narzędzia wspierające innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformę transferu technologii na stronie internetowej oraz portalu Facebook.
- Udział w konkursie Innowacyjny Samorząd 2020, organizowanym przez Serwis Samorządowy Polskiej Agencji Prasowej i odebranie nagrody za opracowanie i wdrożenie Karty Młodego Przedsiębiorcy.

Priorytet: P.5.2. Promocja usług dla przedsiębiorców oferowanych przez administrację publiczną.

Projekt: PR.5.2.1. Promocja działalności Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

- Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących działalność Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości.
- Rozdawanie ulotek, plakatów itp. promujących wydarzenia wspierające rozwój przedsiębiorczości.

Projekt: PR.5.2.3. Promocja oferty szkoleniowej innych instytucji publicznych i urzędów.

- Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących ofertę szkoleniową innych instytucji publicznych i urzędów.

Projekt: PR.5.2.4. Promocja wspierania rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o istniejące instrumenty rynku pracy.

- Prowadzenie stałej aktualizacji strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług urzędu.
- Szkolenia dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy „ABC Przedsiębiorczości" z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.
- Realizacja programów specjalnych skierowanych do osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Cel CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego

Rok 2020 to czas wielu nagłych i trudnych wyzwań, przed którymi postawieni zostali zarówno prywatni przedsiębiorcy, jak i administracja publiczna. Mimo wprowadzonych w całym kraju obostrzeń związanych ze stanem zagrożenia epidemiologicznego (Covid-19), Miasto Zabrze oraz Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości podejmuje działania służące wspieraniu przedsiębiorczości oraz propagowaniu idei zakładania własnej działalności gospodarczej. Wraz z Partnerami świadczącymi swoje usługi dla klientów Urzędu Miejskiego w Zabrzu, tj. Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, kancelarią adwokacką, Krajową Izbą Doradców Podatkowych, itp. prowadzi szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży z zabrzańskich szkół, jak również osób chcących założyć własną działalność gospodarczą, czy przedsiębiorców chcących rozwinąć prowadzoną już firmę. Młodzi ludzie uczestniczą w lekcjach z przedsiębiorczości oraz spotkaniach z przedsiębiorcami organizowanych w formie online, dzieląc się z nimi własnymi doświadczeniami. W tym celu każdego roku w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości organizowanych jest szereg wydarzeń promujących wśród młodych ludzi świadomy rozwój, aktywną postawę wobec życia i podejmowanie biznesowych inicjatyw. Uczniowie z 14 zabrzańskich szkół poznali korzyści płynące z samozatrudnienia. Od czasu nasilonego rozprzestrzeniania się Covid-19, szkolenia organizowano wyłącznie w formie online. Przeprowadzono 51 szkoleń, w których uczestniczyło ok. 696 osób. W 2020 roku ogłoszono rozstrzygnięcie siódmej edycji konkursu pn. „Zabrzański Biznesplan”. Do konkursu, podobnie jak w 2019 roku, zgłoszonych zostało 18 pomysłów biznesowych, z których 17 zakwalifikowano do dalszego etapu. Dla laureatów konkursu przeznaczono nagrody ufundowane przez Partnerów konkursu, którzy chętnie wspierają młodych przedsiębiorców. Wszystkie osoby chcące założyć swoją firmę w Zabrzu, mogą skorzystać z usług doradczych adwokata z kancelarii prawnej, który udziela porad prawnych z zakresu przedsiębiorczości oraz na bieżąco informuje w zakresie tarczy antykryzysowej. W 2020 r. z ww. usług doradczych skorzystało 138 klientów Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Doradcy z Krajowej Izby Doradców Podatkowych osobom fizycznym i przedsiębiorcom chcącym rozwijać swoją działalność również udzielają porad w kwestiach podatkowych i rachunkowych w formie konsultacji telefonicznych. Wszyscy chętni mogli również skorzystać z porady konsultantów z Mobilnego Punktu Informacyjnego, którzy informują o możliwości pozyskania finansowania działalności ze środków zewnętrznych.

Cel CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości

W Zabrzu rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości jest jednym z priorytetów, dzięki któremu możliwa jest poprawa życia mieszkańców. W celu realizacji powyższych założeń usługi świadczy Wydział Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, będący jednym z nielicznych wydziałów w kraju, oferujących szereg usług skierowanych do przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej. Kompleksowa obsługa klientów ZCRP wynika ze współpracy z innymi instytucjami prowadzącymi działania na rzecz przedsiębiorczości i jej rozwoju, tj. z Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, kancelarią adwokacką, Krajową Izbą Doradców Podatkowych itp. Biuro ds. Inwestorów

oferuje natomiast usługi w zakresie badania rynków zagranicznych i poszukiwania inwestorów, jak również promowania terenów inwestycyjnych będących w posiadaniu zasobów Zabrza. Kolejnym istotnym instrumentem wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP. W 2020 roku ze względu na Covid-19 z ww. usług skorzystało 267 osób. W zależności od zgłaszanego zapotrzebowania, przedsiębiorcy byli informowani m.in. o pożyczkach, funduszach pożyczkowych, dotacjach, tarczy antykryzysowej, ulgach oferowanych przez Miasto Zabrze jak również o możliwości otrzymania wsparcia w zakresie usług rozwojowych. W ramach kompleksowej informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta została utworzona zakładka pn. „COVID-19. Zabrze wspiera przedsiębiorców" W ww. zakładce przedstawiane są ulgi, zwolnienia i inne formy wsparcia oferowane przez Miasto dla poszkodowanych w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych epidemii koronawirusa. Aktualizowany na bieżąco Pakiet rozwiązań pomostowych cieszy się wśród zabrzańskich przedsiębiorców bardzo dużym zainteresowaniem. W 2020 roku została zawarta umowa na realizację projektu pn. „Pakiet na start -2", który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, a na którego realizację pozyskano dofinansowanie w wysokości 2 340 131,59 zł. Projekt będzie realizowany w okresie od 01.01.2021 r. do 30.12.2022 r. Jego celem głównym będzie założenie działalności gospodarczej i jej prowadzenie przez minimum 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia przez 34 osoby zamieszkujące na terenie Zabrza, będące w wieku powyżej 30 roku życia, bezrobotne lub nieaktywne zawodowo. W szkoleniach organizowanych w Zabrzańskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2020 roku we współpracy z różnymi instytucjami, których eksperci przekazują uczestnikom wiele cennych informacji, udział wzięło ok. 824 osób. W siedzibie ZCRP obsłużono ponad 12 040 osób i zorganizowano 84 szkolenia dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej. Ponadto w Mieście organizowanych jest wiele cyklicznych wydarzeń mających na celu wsparcie i promocję lokalnych przedsiębiorców, jak np. Piknik w rytmie firmy, spotkania biznesowe. Ze względu na obostrzenia związane z zagrożeniem epidemiologicznym w 2020 r. nie zorganizowano jarmarku bożonarodzeniowego pn. „Idą Święta", Zabrzańskiego Festiwalu Restauracji oraz Zlotu Foodtracków. W wydarzeniach tych każdego roku udział bierze ok. 200 przedsiębiorców i kilka tysięcy mieszkańców Zabrza. Pracownicy Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zabrzu aktualizują zakładkę „Dla biznesu" oraz zarządzają postami na portalu Facebook ZCRP, gdzie na bieżąco aktualizowane są informacje, w tym np. w zakresie bezpłatnych szkoleń, konkursu „Zabrzański Biznesplan", projektu „Pakiet na start-2", „lokale do wynajęcia" oraz zmiany przepisów w zakładce pn. „Covid-19.Zabrze wspiera przedsiębiorców". W 2020 roku na portalu Facebook Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zamieszczono 276 posty, natomiast na stronie internetowej zredagowano i zamieszczono 172 ważne dla przedsiębiorców wiadomości. W roku 2020 Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu przyznawał jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, które miały nieoceniony wpływ na rozwój przedsiębiorczości w Zabrzu oraz tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu.

Cel CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych
Promocja Zabrza i jego zasobów jest niezwykle istotnym elementem mającym wpływ na rozwój Miasta. Utrzymywany jest stały kontakt z miastami partnerskimi oraz z innymi ośrodkami, dzięki czemu następuje wymiana dobrych praktyk. Niestety ze względu na obostrzenia związane z zagrożeniem epidemiologicznym w 2020 r. promocja Zabrza i aktywność zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych została ograniczona do relacji przekazywanych w formie online.

Cel CP.4. Rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów
W 2020 roku dzięki prowadzeniu strony internetowej dedykowanej inwestorom można zapoznać się z ofertą inwestycyjną Miasta w łatwy i prosty sposób oraz zgodnie z najnowszymi trendami dotrzeć do potencjalnych inwestorów. Powyższe działania w znaczący sposób przekładają się na rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów o czym świadczy bardzo duże zainteresowanie terenami inwestycyjnymi w mieście Zabrze, jak również ilość sprzedanych działek inwestycyjnych. W wyniku bezpośredniego kontaktu pozyskano potrzebne informacje na temat rynku, jak również preferencji potencjalnych inwestorów. Rezultatem powyższych działań jest również rekordowa ilość sprzedanych działek w KSSE w Zabrzu, zarówno pod względem powierzchni jak i osiągniętych wpływów do budżetu miasta.

Cel CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej
W 2020 r. w siedzibie ZCRP pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu udzielił informacji 54 osobom. W związku z ogłoszeniem w kraju stanu epidemii dyżury zostały zawieszone. Natomiast stale aktualizowana

jest strona internetowa Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu o dostępnych narzędziach wspierających przedsiębiorczość. Również poprzez aktywność w mediach społecznościowych upowszechniane są informacje o aktualnej ofercie zarówno Miasta jak i PUP oraz innych jednostek działających na rzecz przedsiębiorczości. Podejmowane są działania mające na celu integracje lokalnych przedsiębiorców, dzięki czemu lokalni przedsiębiorcy w formie spotkań online uczestniczą w życiu Miasta. Odbyły się spotkania przeznaczone dla studentów planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, przedstawicieli istniejących startupów, przedstawicieli biznesu oraz przedstawicieli instytucji naukowych. Dzięki tym działaniom nawiązane są nowe kontakty oraz zawiązywane są potencjalne zespoły robocze, a w dalszej perspektywie nowe startupy.

8. Streszczenie sprawozdania

Cel CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego ma bardzo istotne znaczenie dla gospodarki i rozwoju Miasta, jak i polepszenia stopy życiowej mieszkańców Zabrza. Rok 2020 to czas wielu nagłych i trudnych wyzwań, przed którymi postawieni są zarówno prywatni przedsiębiorcy, jak i administracja publiczna. W całym kraju wprowadza się obostrzenia związane ze stanem zagrożenia epidemiologicznego koronawirusem SARS-CoV-2. Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, mimo wielu utrudnień, podejmuje działania służące wspieraniu przedsiębiorczości oraz propagowaniu idei zakładania własnej działalności gospodarczej. Na mocy porozumienia pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowego Urzędu Pracy i Urzędu Skarbowego w Zabrzu pełnią dyżury w siedzibie Wydziału Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości do marca 2020 r., a od kwietnia realizują swoje działania poprzez udzielanie telefonicznych konsultacji. Klienci wydziału przy pomocy ww. kanału informacji korzystają również z konsultacji z doradcą podatkowym. Na stronie internetowej Urzędu Miasta zostaje utworzona zakładka pn. „COVID-19. Zabrze wspiera przedsiębiorców", która przeznaczona jest dla przedsiębiorców poszkodowanych w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych epidemii koronowirusa. Aktualizowany na bieżąco pakiet rozwiązań pomostowych służący kompleksowej informacji nt.: ulg, zwolnień i innych form wsparcia oferowanych przez Miasto dla poszkodowanych w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych epidemii cieszy się wśród zabrzańskich przedsiębiorców bardzo dużym zainteresowaniem. Przedsiębiorcy chcący doskonalić kompetencje swoich pracowników mogą delegować ich na bezpłatne szkolenia online organizowane przez Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. W mieście organizowane są cykliczne wydarzenia (w reżimie sanitarnym) mające na celu wsparcie i promocję lokalnych przedsiębiorców, jak np. konkurs Zabrzański Biznesplan, Piknik w rytmie firmy. W roku 2020 Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu przyznał jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, które mają nieoceniony wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie oraz tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu.

Cel CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości umożliwia wprowadzenie różnych narzędzi wspierających zarówno istniejące przedsiębiorstwa, jak i osoby zamierzające rozpocząć prowadzenie własnego biznesu. Jednym z najbardziej istotnych instrumentów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP. Przedsiębiorcy kilka razy w miesiącu mogą skorzystać z konsultacji, podczas których przedstawiciele innych instytucji przekazują zainteresowanym istotne informacje w zakresie możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego. Ponadto z wszystkich wydziałów zebrana jest i aktualizowana informacja dot. form wsparcia udzielanych przedsiębiorcom przez Miasto Zabrze. Zorganizowane w 2020 roku szkolenia online dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej cieszyły się bardzo dużą popularnością wśród zabrzańskiej społeczności.

Cel CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych umożliwia prezentację zabrzańskiego potencjału biznesowego zarówno w Polsce, jak i poza granicami, przed zagranicznymi delegacjami, dzięki czemu szeroko prezentowane są mocne strony Zabrza wraz z branżami kluczowymi. Ze względu na obostrzenia związane z zagrożeniem epidemiologicznym w 2020 r. promocja Zabrza i aktywność zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych została ograniczona do relacji przekazywanych w formie online. W pierwszej połowie 2020 r. realizowano wydarzenia z udziałem podmiotów zagranicznych, podczas których promowano firmy zabrzańskie, zaprezentowano miasto Zabrze

i jego możliwości podczas pobytu przedstawicieli miasta za granicą podczas spotkań i misji gospodarczych w ramach delegacji.

Cel CP.4. Rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów daje szansę pozyskać inwestorów, tworzony jest dobry klimat dla nowych przedsięwzięć. Wzrost liczby inwestorów działających na danym obszarze podnosi konkurencyjność gminy oraz przekłada się na lepsze wyniki gospodarcze. W 2020 r. dzięki prowadzeniu strony internetowej dedykowanej inwestorom można łatwo zapoznać się z ofertę inwestycyjną Zabrza oraz zgodnie z najnowszymi trendami dotrzeć do potencjalnych inwestorów. Powyższe działania w znaczący sposób przekładają się na rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów o czym świadczy bardzo duże zainteresowanie terenami inwestycyjnymi w mieście Zabrze, jak również ilość sprzedanych działek inwestycyjnych.

Cel CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej ma bardzo istotne znaczenie dla rozwoju Miasta i budowania pozytywnego wizerunku miasta przyjaznego przedsiębiorcom. Urząd Miejski w Zabrzu wraz Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu wykorzystuje dostępne usługi i instrumenty by działać na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości stale aktualizuje stronę internetową o dostępnych narzędziach wspierających przedsiębiorczość. Również poprzez aktywność w mediach społecznościowych upowszechniane są informacje o aktualnej ofercie zarówno Miasta jak i Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu oraz innych jednostek działających na rzecz przedsiębiorczości.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

CP.1. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz społeczeństwa obywatelskiego.

P.1.1. Promocja koncepcji ekonomii społecznej.

PR.1.1.1 Promowanie narzędzi aktywizacji rynku pracy w zakresie tworzenia spółdzielni socjalnych.

Zadanie: Organizowanie spotkań informacyjnych przedstawicieli Regionalnego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy oraz osobami bezrobotnymi zainteresowanymi tworzeniem lub przystąpieniem do spółdzielni socjalnej.

- zorganizowano konsultacje dotyczące ekonomii społecznych. Ze względu na sytuację zagrożenia epidemiologicznego spotkania po 10.03.2020 r. zostały odwołane.

Stopień wykonania wskaźnika: 100%

PR.1.1.2. Promocja ekonomii społecznej, a także wsparcie doradcze, szkoleniowe i finansowe dla podmiotów ekonomii społecznej.

Zadanie: Szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. (BI)
Szkolenia organizowane są w formie grupowej i indywidualnej. Ze względu na stan zagrożenia epidemiologicznego bywają trudności w organizacji wsparcia.
Stopień wykonania wskaźnika: 41%

P.1.2. Promocja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Zabrza.

PR.1.2.1. Tworzenie warunków sprzyjających samozatrudnieniu.

Zadanie: Realizacja zadań ZCRP i kontynuacja współpracy z ZUS, US, PUP i innymi firmami oraz instytucjami mogącymi udzielać informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. (ZCRP)
Stopień wykonania wskaźnika: 103%

Zadanie: realizacja działań w ramach poddziałania 9.1.5. RPO WSL na lata 2014-2020 projekt pn. „Kierunek praca": doradztwo zawodowe, szkolenia, staże i zatrudnienie dla osób niepełnosprawnych.
Stopień wykonania wskaźnika: 100%
W 2020 roku kontynuowana była współpraca (od m-ca marca w formie konsultacji telefonicznych) z: ZUS, US i PUP oraz z kancelarią adwokacką (od marca w formie rotacyjnej) WUP, UM - MPI, KIDP. Dzięki tej współpracy klientom ZCRP oferowany jest szeroki zakres usług. Zadanie: Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz sektora MŚP. (ZCRP)
Stopień wykonania wskaźnika: 100%
Stale podejmowane są próby nawiązywania nowych kontaktów, dzięki którym klienci ZCRP mają możliwość skorzystania z konsultacji ze specjalistami z różnych dziedzin.

PR.1.2.2. Projekty dla dzieci i młodzieży w zakresie przedsiębiorczości – zajęcia z praktykami, prowadzenie wirtualnej firmy, działania z wykorzystaniem Internetu.
Zadanie: Organizacja rozgrywek symulacyjnych z wykorzystaniem gry ekonomicznej. (WO)
Ze względu na sytuację epidemiologiczną w placówkach oświatowych nie były organizowane żadne zajęcia pozalekcyjne. Uczniowie nie brali udziału w masowych rozgrywkach, turniejach czy zawodach.
W 2020 r. nie zostały zawarte nowe porozumienia. Kontynuowano współpracę na podstawie wcześniej zawartych porozumień.
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

Zadanie: Praktyczne warsztaty z zakładania i prowadzenia własnej firmy. (WO)

- Organizowanie warsztatów, spotkań, wizyt studyjnych, mentoringowych oraz szkoleń na temat zakładania i prowadzenia firmy na terenie szkół nie było możliwe ze względu na sytuację epidemiologiczną. W ramach edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości odbywającego się pod hasłem „Nowa normalność" zorganizowano 12 szkoleń w formie online dla uczniów zabrzańskich szkół.

Stopień wykonania wskaźnika: 100%

P.1.3. Włączenie przedsiębiorców w kreowanie środowiska gospodarczego w Mieście.
PR.1.3.1. Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta.

Zadanie: Organizacja spotkań z członkami Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze. (ZCRP)
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

PR.1.3.3. Promocja zrzeszania się przedsiębiorców i włączania się w promocję przedsiębiorczości.

Zadanie: Zamieszczanie postów na stronie internetowej i portalu Facebook. (ZCRP)

- Współpraca z Kupcami z Targowiska pod ratuszem, promowanie idei zrzeszania się i wspólnych inicjatyw (ZARI). Umieszczono wydarzenie na stronie internetowej nt. spotkania biznesowego, którego tematem przewodnim było przedstawienie projektów planowanych do realizacji przez Miasto Zabrze.

Stopień wykonania wskaźnika: 100%

Zadanie: Współpraca z instytucjami i organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, w tym organizacja spotkań. (ZCRP)

- Współpraca z PUP Zabrze, organizacja szkoleń dla przedsiębiorców oraz osób chcących otworzyć własną działalność gospodarczą.
- Organizacja wraz z PUP Zabrze spotkania pn. „Biznesowe Zabrze" mającego na celu stworzenie możliwości do dialogu i współpracy między przedsiębiorcami oraz współuczestnictwa w dalszym w dalszym rozwoju przedsiębiorczości na terenie naszego miasta.
- Uczestniczenie w dwóch spotkaniach branżowych pod hasłem „Back to Business" (sesje online).

Stopień wykonania wskaźnika: 80%

P.1.4. Edukacja na rzecz przedsiębiorczości.

PR.1.4.1. Rozwój współpracy pomiędzy szkołami i przedsiębiorcami w celu dostosowania szkolnictwa zawodowego i technicznego do rynku pracy.

Zadanie: Przeprowadzenie ankiet wśród przedsiębiorców dotyczących ich potrzeb związanych z zatrudnieniem, celem określenia predyspozycji kandydatów. (WO)
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

Zadanie: Udział pracodawców w szkolnych prezentacjach. (WO)
W porozumieniu z Urzędem Pracy w Zabrzu dokonywana jest analiza najbardziej poszukiwanych zawodów na rynku pracy. Udział młodzieży w spotkaniach, szkoleniach jest niemożliwy ze względu na sytuację w kraju (Covid-19) i wprowadzone nauczanie zdalne. Prezentacja placówek edukacyjnych odbyła się online przy współpracy Telewizji Zabrze.
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

Zadanie: Zawieranie porozumień z pracodawcami dotyczących współpracy. (WO)
W 2020 r. praktyki zawodowe prowadzi się w ograniczony sposób i dotyczą jedynie ostatnich klas Szkół Branżowych I stopnia. W oparciu o rozporządzenie MEiN od 30 listopada 2020 r. zostały wznowione zajęcia praktyczne z uwzględnieniem reżimu sanitarnego.
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

PR.1.4.2. Zbieranie danych o potrzebach pracodawców na zabrzańskim rynku pracy.

Zadanie: Podejmowanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami. (BI)

Kontakty z pracodawcami podejmowane i utrzymywane są na bieżąco podczas realizacji działań. Dotyczą one m.in. pozyskiwania ofert pracy, kojarzenia klientów PUP z pracodawcami, organizacją giełd pracy czy realizacji takich form wsparcia jak roboty publiczne, staże, prace interwencyjne, dofinansowanie kosztów wynagrodzenia pracownika 50+, refundacji kosztów doposażenia stanowiska pracy. Duża liczba kontaktów podjętych w roku 2020 wynika z realizacji zadań w ramach tarczy kryzysowej.
Stopień wykonania wskaźnika: 804%

Zadanie: Organizowanie giełd pracy w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy. (BI)
- Zorganizowano 14 giełd pracy.

Stopień wykonania wskaźnika: 21%

Zadanie: Realizacja badania ankietowego za pomocą kwestionariusza badania przedsiębiorstw w powiecie. (BI)
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

PR.1.4.3. Przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy – doradztwo zawodowe na różnych szczeblach kariery zawodowej.

Zadanie: Prowadzenie warsztatów na terenie Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości. (WO)
Brak możliwości prowadzenia warsztatów ze względu na sytuację epidemiologiczną.
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

Zadanie: Warsztaty dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych: „Zakładam własną firmę”. (WO)
Brak możliwości prowadzenia warsztatów ze względu na sytuację epidemiologiczną.
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

Zadanie: Doskonalenie kompetencji doradców zawodowych i nauczycieli przedsiębiorczości. (WO)

- udział online w seminarium szkolnych doradców zawodowych nt. „Możliwości wykorzystywanych platform prowadzenia zajęć online. Zalety i wady z punktu widzenia nauczyciela. Psychologiczne aspekty nauczania i pracy zdalnej”.
- udział w ogólnopolskich konferencjach online (platforma AVATARLAND).

Stopień wykonania wskaźnika: 33%

PR.1.4.4. Działania skierowane do młodych przedsiębiorców z Zabrza: networking, spotkania z praktykami, warsztaty z prowadzenia biznesu.

Zadanie: Organizacja spotkań i warsztatów dot. prowadzenia biznesu. (ZCRP)
Ze względu na stan zagrożenia epidemiologicznego w kraju zadanie od połowy marca czasowo nie było realizowane. Od miesiąca czerwca 2020 r. wdrożono spotkania-szkolenia organizowane w formie online.
Stopień wykonania wskaźnika: 103%

P.1.5. Ułatwianie zakładania działalności gospodarczej i wspieranie w jej prowadzeniu.

PR.1.5.3. Promocja testowania pomysłów na biznes wśród uczniów szkół średnich i studentów wyższych uczelni w Zabrzu. (ZCRP)

Zadanie: Zamieszczanie postów promujących program na stronie internetowej oraz portalu Facebook.
w 2020 roku nastąpiło zmniejszenie liczby postów promujących program na stronie internetowej oraz FB
Stopień wykonania wskaźnika: 52%

Zadanie: Organizacja wydarzeń w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, w tym gry miejskiej z przedsiębiorczości. (ZCRP)
W ramach ŚTP podjęto współpracę z 8 podmiotami w 2020 r. W wydarzeniach ŚTP udział wzięło 14 szkół i 11 instytucji. Zorganizowano 12 spotkań online. Zorganizowano wydarzenie pn. „Piknik w rytmie firmy” na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
Stopień wykonania wskaźnika: 29%

Zadanie: Organizacja przez ZCRP lekcji przedsiębiorczości dla uczniów i studentów. (ZCRP)
Zorganizowano spotkania/szkolenia w formie online dla 14 szkół zabrzańskich i 11 instytucji.
Stopień wykonania wskaźnika: 200%

PR.1.5.5. Karta Młodego Przedsiębiorcy.

Zadanie: Pozyskiwanie nowych uczestników programu. (ZCRP)
Od momentu ogłoszenia Programu przystąpiło 197 Uczestników. Program Karta Młodego Przedsiębiorcy promowany był w mediach społecznościowych (Facebook), radiu, telewizji oraz za pomocą ulotek. Wzrost liczby uczestników w porównaniu do roku poprzedniego.
Stopień wykonania wskaźnika: 102%

Zadanie: Pozyskiwanie nowych partnerów programu. (ZCRP)
Od momentu ogłoszenia Programu pozyskano 39 Partnerów Programu. Program Karta Młodego Przedsiębiorcy promowany był w mediach społecznościowych (Facebook), radiu, telewizji oraz za pomocą ulotek. Wzrost liczby uczestników w porównaniu do roku poprzedniego.
Stopień wykonania wskaźnika: 117%

PR.1.5.6. Wspieranie małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów.

Zadanie: Działania związane z analizą zabrzańskiego małego handlu, rzemiosła i wymierających zawodów. (ZCRP)
- Zorganizowanie akcji promocyjnej wynajmu lokali na Targowisku pod Ratuszem pod nazwą „Lokal na próbę".
- Przeprowadzono analizę stawek czynszów najmu lokali komercyjnych i opłat targowiskowych oraz opracowano nową politykę cen czynszów na Targowisku pod Ratuszem od września 2020 r.
- W związku z ogłoszonym w kraju stanem epidemii dla najemców ww. targowiska zastosowano czasowe obniżenie czynszów najmu lokali oraz opłat eksploatacyjnych dla stanowisk kwiatowych zlokalizowanych na ul. Średniej w Zabrzu.

Stopień wykonania wskaźnika: 150%

Zadanie: Udostępnianie lokali na targowisku w celu organizowania warsztatów rękodzieła. (ZCRP)
Współpraca ZARI z COP - udostępnianie lokali organizacjom pozarządowym w celu prowadzenia warsztatów rękodzieła i kiermaszów.
Stopień wykonania wskaźnika: 100%

Zadanie: Kontynuacja projektu realizowanego z PUP dot. oferty lokali użytkowych na targowisku dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą. (ZCRP)
Oferowanie lokali użytkowych na Targowisku pod Ratuszem zainteresowanym osobom ubiegającym się o dotację z Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzu na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Podczas szkoleń z zakresu ABC przedsiębiorczości Powiatowy Urząd Pracy prezentował ofertę ZARI w zakresie lokali użytkowych.
Stopień wykonania wskaźnika: 300%

Zadanie: Działania z zakresu ustawy o promocji zatrudnienia (przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia, organizacja szkolenia zawodowego). (ZCRP)
- Miasto Zabrze złożyło wniosek i podpisało umowę z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach na realizację projektu pn. „Pakiet na start-2" współfinansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców Miasta Zabrze w wieku powyżej 30 roku życia.
- Dyrektor Powiatowego urzędu Pracy w Zabrzu ogłasza nabór wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Wsparcie kierowane jest do osób do 29 roku życia., osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnością, długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach.
- Miasto Zabrze realizuje projekt pn. „Pakiet na start", którego celem jest rozwój przedsiębiorczości na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze.
- Zamieszczenie postu Keystone Consulting sp. z o.o. zapraszającego do udziału w projekcie pn. „Klucz do sukcesu" realizowanego przy wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego. Oferowane formy wsparcia: doradztwo zawodowe, szkolenia zawodowe, staże i pośrednictwo pracy.

Stopień wykonania wskaźnika: 150%

P.1.6. Współpraca z instytucjami, organizacjami, urzędami i przedsiębiorstwami na rzecz rozwijania przedsiębiorczości w Zabrzu.

PR.1.6.2. Organizacja konkursów i przedsięwzięć promujących lokalną gospodarkę.

Zadanie: Organizacja konkursu Zabrzański Biznesplan. (ZCRP)
W 2020 r wyłoniono laureatów siódmej edycji konkursu pn. „Zabrzański Biznesplan". Natomiast w drugiej połowie roku skupiono się na bardzo intensywnej promocji ósmej edycji ww. konkursu. Informacja zamieszczona została na stronie internetowej, FB, dostarczanie plakatów i ulotek do partnerów konkursu, rozwieszenia plakatów na słupach i tablicach ogłoszeniowych, a także w budynkach uczelni wyższych w Zabrzu i Gliwicach. Do ww. konkursu zgłoszono 28 biznesplanów, z których 24 zakwalifikowano pod względem formalnym i merytorycznym do dalszego etapu.
Stopień wykonania wskaźnika: 100%

Zadanie: Organizacja Pikniku w rytmie firmy. (ZCRP)
W pikniku uczestniczyło 40 przedsiębiorców, wystawiających swoją ofertę na stanowiskach oraz 11 instytucji okołobiznesowych. Piknik odbył się na terenach KSSE, w jego ramach została zorganizowana m.in. gra miejska pn. „VABANK".
Ze względu na obostrzenia związane z sytuacją epidemiologiczną w kraju liczba uczestników pikniku została ograniczona.
Stopień wykonania wskaźnika: 14%

Zadanie: Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego. (ZCRP)
W związku z sytuacją w kraju i zaleceniu w ograniczaniu aktywności wyłącznie do działań koniecznych, odwołany został jarmark bożonarodzeniowy pn. "Idą Święta". Miasto Zabrze podjęło inicjatywę, która ma pomóc lokalnym przedsiębiorcom stawić czoła skutkom pandemii.
Każda zabrzańska firma, która oferuje świąteczne specjały, dekoracje czy też propozycje prezentów, może liczyć na umieszczenie w specjalnej bazie, która opublikowana zostanie na stronie internetowej Miasta, a także na profilu Miasto Zabrze na Facebooku. Informacja nt. bazy sprzedawców jest również rozsyłana do mieszkańców naszego miasta za pośrednictwem aplikacji Blue Alert.
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

CP.2. Rozwijanie instrumentów wspierania przedsiębiorczości.

P.2.1. Finansowe instrumenty wspierania przedsiębiorców.

PR.2.1.1. Prowadzenie działań informacyjnych o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP.

Zadanie: Stałe pozyskiwanie przez pracowników wydziału ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP. (ZCRP)
Ze względu na obostrzenia związane z sytuacją epidemiologiczną w kraju dostęp do szkoleń została ograniczona.
Stopień wykonania wskaźnika: 0.%

Zadanie: Udzielanie klientom ZCRP informacji o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP. (ZCRP)
Pracownicy ZCRP udzielają klientom odwiedzającym siedzibę wydziału informacji nt. możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych. Wzrost do roku ubiegłego o 3% wskaźnika w zakresie udzielonych informacji klientom ZCRP.
Stopień wykonania wskaźnika: 72%

Zadanie: Umożliwienie przedsiębiorcom oraz osobom zainteresowanym założeniem działalności gospodarczej skorzystania w siedzibie ZCRP z konsultacji z przedstawicielami instytucji informujących o istniejących systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw oraz sposobach korzystania z funduszy pożyczkowych i poręczeniowych przez firmy z sektora MŚP. (ZCRP)

- Organizacja indywidualnych konsultacji z zakresu pozyskiwania wsparcia finansowego prowadzonych przez Śląskie Centrum Przedsiębiorczości.

- Organizacja konsultacji nt. wsparcia ze środków UE prowadzonych w ramach Mobilnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego.
- Organizacja spotkania (online) przedstawiciela firmy Argo Navi ww temacie: dotacje 2020 na inwestycje, szkolenia oraz wsparcie eksportu dla firm –możliwość pozyskania finansowania.

Stopień wykonania wskaźnika: 70%

PR.2.1.2. Dokonanie analizy systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP.

Zadanie: Analiza systemu ulg i zwolnień pod kątem wsparcia firm z sektora MŚP. (ZCRP)
ZARI dokonała analizy nt. udzielenia stawek rabatowych oraz rabatów za dodatkową powierzchnię, w tym na cele magazynowe. ZCRP zebrało informacje z innych wydziałów dot. form wsparcia dla przedsiębiorców.
Wzrost o 120% wskaźnika w zakresie utrzymania/zwiększenia liczby dostępnych ulg i zwolnień w porównaniu do analizy z roku 2019.
Stopień wykonania wskaźnika: 253%

Zadanie: Przeprowadzenie badania wśród przedsiębiorców pod kątem potrzeb i możliwości realizacji oczekiwań. (ZCRP)
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

P.2.2. Poprawa dostępności przedsiębiorców do usług doradczo-szkoleniowych.

PR.2.2.1. Projekty na rozpoczęcie działalności gospodarczej w Zabrzu. (WPR)

- Zorganizowano usługi doradcze po rozpoczęciu działalności gospodarczej. Wypłacone zostało wsparcie finansowe pomostowe podstawowe i przedłużone. Zostały przeprowadzone kontrole działalności gospodarczych 34 uczestników projektu pn. „Pakiet na start".
- Podpisano umowę z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach na realizację kolejnej edycji projektu pn. „Pakiet na start-2".

Stopień wykonania wskaźnika: 100%

PR.2.2.2. Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej.

Zadanie: Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej. (ZCRP)
ZCRP organizuje m.in. spotkania, szkolenia, konsultacje dla swoich klientów dzięki czemu oferowany jest szeroki zakres usług, w trakcie których możliwe jest pozyskanie informacji niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej.
Stopień wykonania wskaźnika: 72%

CP.3. Promocja Zabrza i aktywności zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych.

P.3.1. Zabrze na gospodarczej mapie Europy.

PR.3.1.3. Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie**.**

Zadanie: Promocja Zabrza za granicą jako miasta medycyny – technologie, wiedza, zasoby ludzkie. (WPTS)

- Udział w targach promocyjnych w zakresie turystyki w Wiedniu, Bratysławie, Pradze, Ostravie,
- targi energetyczne w Essen - mieście partnerskim Zabrza (Niemcy). Wydarzenie z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne odbyło się online.
- Powołano „Śląską Startupową Dolinę Innowacji Medycznych", działającą na rzecz start-upów z branży biotechnologicznej, medycznej i e-health,
- Złożenie w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości projektu: „Innovation Silesian Start Up Valley" w ramach działania 2.5 POIR-Poland Prize, którego celem jest utworzenie w Śląskim Parku Technologii Medycznych Kardio - Med. Silesia akceleratora dla start-upów zagranicznych.

Stopień wykonania wskaźnika: 42%

PR.3.1.4. Zabrze-Europejski Hub Startupów Medycznych (e-medycyna, telemedycyna, europejskie technologie medyczne itd.)

Zadanie: Organizacja spotkań informacyjnych dot.: utworzenia Europejskiego Hubu Startupów Medycznych.

- Uczestnictwo w spotkaniach (jedno w wersji stacjonarnej, kolejne w formie online). Przedstawianie prezentacji programu Startup City Zabrze.

Stopień wykonania wskaźnika: 100%

PR.3.1.5. Zabrze miejscem turystyki przemysłowej i biznesowo-konkurencyjnej (dedykowana strona internetowa nt. bazy obiektów i atrakcji turystycznych, bazy konkurencyjnej w obiektach należących do samorządu oraz podmiotów prywatnych, bazy noclegowej i gastronomicznej – w języku polskim i angielskim).

- Przygotowanie strony: www.miato zabrze.pl – zakładka „czas wolny" aktualnie prowadzona w języku polskim. Angielska wersja językowa powstanie w ramach prac modernizacyjnych witryny.
- Przygotowanie i wdrożenie aplikacji Zabrze w Sercu Śląska – baza konferencyjna, noclegowa gastronomiczna aktualnie wyłącznie w języku polskim. Angielska wersja językowa powstanie w ramach dalszych prac rozwoju platformy.

Stopień wykonania wskaźnika: 75%

P.3.2. Wspieranie internacjonalizacji działalności gospodarczej.

PR.3.2.1. Współpraca międzynarodowa – konferencje, targi, spotkania biznesowe i B2B, misje gospodarcze (w Polsce i za granicą) z uwzględnieniem kluczowych branż dla Zabrza.

Zadanie: Udział przedstawicieli BWZ, BI i ZCRP w targach, konferencjach i spotkaniach z zagranicznymi misjami w Polsce. (BWZ)

Z powodu pandemii Covid -19 nie zrealizowano w drugiej połowie 2020 r. wydarzeń z udziałem podmiotów zagranicznych, podczas których można byłoby promować firmy zabrzańskie w Polsce. Prezentowano Zabrze i jego możliwości podczas pobytu przedstawicieli miasta za granicą podczas spotkań i misji gospodarczych w ramach delegacji. Wydarzenie z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne odbyło się online.

- Udział w targach promocyjnych w zakresie turystyki w Wiedniu, Bratysławie, Pradze, Ostravie.
- Udział w targach energetycznych w Essen - mieście partnerskim Zabrza (Niemcy).
- Misja gospodarcza Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach i śląskich samorządów do Tel Awiwu (Izrael) i na targi Muniworld.
- Wizyta studyjna dotycząca wymiany naukowej na temat turystyki przemysłowej w Kijowie, Irpieniu, Połtawie i Sumach (Ukraina).
- Udział w międzynarodowej konferencji "Zarządzanie odpadami w gospodarce obiegu zamkniętego" w Berlinie (Niemcy).
- Wizyta studyjna dot. Startupów w Lund - mieście partnerskim Zabrza w Szwecji.
- Wizyta studyjna w Fredrikstad i Halden (Norwegia) zorganizowana przez Związek Miast Polskich.
- Wizyta w Rovereto (Włochy) w związku z podpisaniem umowy o partnerstwie miast Zabrze i Rovereto.

wykonania wskaźnika Stopień: 110%

Zadanie: Aktywne nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów, przekazywanie ich odpowiednim instytucjom bądź zainteresowanym firmom. (BWZ)

- Udział w targach branży energetycznej „E-world energy & water",
- Przekazanie Memorandum inwestycyjnego Miasta Zabrze Konsulowi Generalnemu RP w Kolonii, Konsulowi ds. Gospodarczych Stanów Zjednoczonych i Dyrektorowi Generalnemu Przedstawicielstwa Tajpej (Tajwan) w Republice Federalnej Niemiec,
- Udział w konferencji zorganizowanej w Berlinie nt.: „Zarządzanie odpadami w gospodarce cyrkularnej o obiegu zamkniętym",
- Udział w konferencji poświęconej kwestii bezpieczeństwa, innowacjom w samorządach oraz startupom - Muniworld 2020 w Tel Awivie organizowanej przez rząd Izraela.
- Udział w spotkaniach biznesowych z przedstawicielami Mebileye, iHLS Akcelerator Startupowy, Federation of local Authorities in Isreael.
- Udział w wizycie studyjnej w Lund i Malmo w zakresie funkcjonowania środowiska startupów medycznych w Szwecji.

Stopień wykonania wskaźnika: 200%

PR. 3.3.3. Promocja lokalnych firm, produktów i ofert współpracy poprzez umożliwienie ich prezentacji w ramach kontaktów międzynarodowych.

Zadanie: Prezentacja lokalnego biznesu w ramach pobytu zagranicznych misji gospodarczych na Śląsku. (ZCRP)

Stopień wykonania wskaźnika: 0%

Zadanie: Organizacja spotkań dla przedsiębiorców dot. nawiązywania kontaktów międzynarodowych. (ZCRP)
Ze względu na obostrzenia związane z zagrożeniem epidemiologicznym w 2020 r. promocja Zabrza i aktywność zabrzańskich przedsiębiorców na rynkach międzynarodowych została ograniczona do relacji przekazywanych w formie online.
Stopień wykonania wskaźnika: 33%

CP.4. Rozwój efektywnego systemu pozyskiwania inwestorów.

P.4.1. System pozyskiwania bezpośrednich inwestycji krajowych i zagranicznych.

PR.4.1.1. Marketing i promocja Miasta, a w tym terenów inwestycyjnych, w celu przyciągania zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.

Zadanie: Udział przedstawicieli BI i WPTS w targach, konferencjach i spotkaniach w celu przyciągnięcia zewnętrznego kapitału inwestycyjnego. (BI)
- Udział w trzech konferencjach oraz targach: „Targi Budma 2020", Forum Buid4Future 2020", „Targi Gardenia 2020".

Stopień wykonania wskaźnika: 150%

PR.4.1.3. Budowa strony internetowej dla inwestorów w języku polskim i angielskim z opisem możliwości inwestycyjnych w Zabrzu (greenfield, brownfield, startupy – w tym medyczne) oraz informacją odnośnie trzech branż kluczowych (medycyna, sport i turystyka).

Zadanie: Strona internetowa dla inwestorów oraz informacja dotycząca trzech branż kluczowych (medycyna, turystyka, sport). (BI)
- Prowadzenie strony, dzięki której można dotrzeć w łatwy i prosty sposób do potencjalnych inwestorów.

Stopień wykonania wskaźnika: 76%

PR.4.1.4. Budowa strony internetowej poświęconej Zabrzu-Europejskiej Stolicy Startupów Medycznych.
Zadanie: Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę strony internetowej poświęconej Zabrzu-Europejskiej Stolicy Startupów Medycznych.
Zadanie zostało wykonane w ramach umowy Oficera Startupowego.
- Program Startup City Zabrze posiada własną stronę internetową i skrzynkę mailową.
- Założono profil Startup City Zabrze w mediach społecznościowych (w postaci facebooka oraz Linkedln).

Stopień wykonania wskaźnika: 100%

CP.5. Kreowanie korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.

P.5.1. Innowacyjne produkty i technologie w zabrzańskich przedsiębiorstwach.

PR.5.1.1. Promocja systemu współpracy uczelni z sektorem MŚP.

Zadanie: Zamieszczanie postów promujących system współpracy uczelni z sektorem MŚP na stronie internetowej oraz portalu Facebook. (ZCRP)
Na stronie internetowej i FB zamieszczane są informacje promujące system współpracy uczelni z sektorem MŚP.
Stopień wykonania wskaźnika: 25%

PR.5.1.2. Cykliczne warsztaty dla studentów nt. tworzenia pomysłów na biznes, zawiązywanie zespołów startupowych oraz budowanie modeli biznesowych.

Zadanie: Organizacja warsztatów i spotkań z ekspertami i doradcami.
- Organizacja 5 meetupów dedykowanych dla studentów, młodych przedsiębiorców, istniejących startupów, przedstawicieli świata nauki i biznesu.

Stopień wykonania wskaźnika: 100%

PR.5.1.3. Promocja gotowych narzędzi wspierających innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformy transferu technologii.

Zadanie: Zamieszczanie postów promujących gotowe narzędzia wspierające innowacyjność zabrzańskich przedsiębiorstw np. platformę transferu technologii na stronie internetowej oraz portalu Facebook. (ZCRP)
- Udostępnienie postu Urzędu Skarbowego dot. zakładania kont na Platformie Usług Elektronicznych-indywidualny rachunek podatkowy.

- Udostępnienie postu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nt.: naboru wniosków w ramach konkursu „Szybka Ścieżka dla branży urządzeń grzewczych".
- Udostępnienie postu informującego o odebraniu nagrody przez Miasto Zabrze w konkursie Innowacyjny Samorząd 2020, organizowanym przez Serwis Samorządowy Polskiej Agencji Prasowej. W uroczystości wręczenia nagród, która odbyła się w siedzibie Ministerstwa Rozwoju w Warszawie, uczestniczyło ponad 300 samorządowców z całego kraju.
- Aktualizacja przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wniosków składanych elektronicznie dotyczących wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej- aktualizacja platformy.
- Zamieszczenie relacji z udział w wydarzeniu Global Startup Weekend Poland Covid-19.
- Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - CEiDG Profil Zaufany przez Internet- przez bankowość elektroniczną.
- Informacja o współpracy w obszarze rozwoju przy Śląskim Parku Technologii Medycznych ekosystemu pomysłodawców i startupów medycznych dla województwa śląskiego pod nazwą „Śląska Startupowa Dolina Innowacji Medycznych" (medycyna, zdrowie publiczne, zdrowie cyfrowe – w tym telemedycyna, e-zdrowie i m-zdrowie – oraz biotechnologia).

Stopień wykonania wskaźnika: 72%

PR.5.1.4. Włączenie Zabrza do Startup Europe Week.

Zadanie: Organizacja warsztatów i spotkań z ekspertami i doradcami.
Ze względu na epidemię Covid-19 wydarzenie zostało odwołane.
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

P.5.2. Promocja usług dla przedsiębiorców oferowanych przez administrację publiczną.

PR.5.2.1.

Zadanie: Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących działalność Urzędu Miejskiego w Zabrzu w obszarze wspierania rozwoju przedsiębiorczości. (ZCRP)
Miasto Zabrze od początku pandemii wspiera przedsiębiorców, w tym restauratorów, oferując im pakiet rozwiązań pomocowych, z których mogą skorzystać ze względu na ponoszenie negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Udostępnia się dla mieszkańców miasta nową aplikację „Zabrze w sercu Śląska". Każdy z restauratorów, który oferuje posiłki na wynos, może liczyć na umieszczenie w specjalnej bazie, która publikowana jest na profilu Miasto Zabrze na Facebooku, a także na stronie www.miastozabrze.pl.
Stopień wykonania wskaźnika: 56%

Zadanie: Rozdawanie ulotek, plakatów itp. promujących wydarzenia wspierające rozwój przedsiębiorczości. (ZCRP)
Ze względu na obostrzenia związane z zagrożeniem epidemiologicznym w 2020 r. kolportaż materiałów odbywał się jedynie w siedzibie ZCRP wśród osób zainteresowanych tematem. Na materiałach promocyjnych drukowanych przez Wydział Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości znajdują się informacje dotyczące działalności Wydziału: informacje o bieżącej pracy, informacje dotyczące organizowanych przez Miasto imprez dla przedsiębiorców lub na rzecz przedsiębiorców.
Stopień wykonania wskaźnika: 10%

PR.5.2.2. Budowa internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców.

Zadanie: Analiza i weryfikacja możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego na budowę internetowej platformy informacyjnej dla przedsiębiorców. (ZCRP)

- Uruchomiona zostaje platforma informacyjna (komunikator), która pozwoli na bezpośredni kontakt: Miasto Zabrze-mieszkaniec-przedsiębiorca. Komunikator będzie wsparciem w prowadzeniu spójnej polityki informacyjnej. Może być również wykorzystywany, gdy dojdzie do sytuacji kryzysowej angażującej wiele podmiotów, wtedy będzie ułatwieniem w zarządzaniu kryzysem w sferze komunikacji publicznej. Komunikator będzie wspierał działania zachęcające do korzystania z usług lokalnych firm, a także promował wydarzenia realizowane na terenie Miasta Zabrze.
- Uruchomiona zostaje przez Wydział Rozwoju Urzędu platforma Blue Alert- system powiadomień.

Stopień wykonania wskaźnika: 100%

PR.5.2.3. Promocja oferty szkoleniowej innych instytucji publicznych i urzędów.

Zadanie: Zamieszczanie postów na stronie internetowej oraz portalu Facebook promujących ofertę szkoleniową innych instytucji publicznych i urzędów. (ZCRP)

Na stronie internetowej UM Zabrze oraz na Facebooku Zabrzańskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zamieszczane są regularnie informacje pozyskane od partnerów, a dotyczące ofert szkoleń.
Stopień wykonania wskaźnika: 53%

PR.5.2.4. Promocja wspierania rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o istniejące instrumenty rynku pracy.

Zadanie: Dyżur pracownika Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrzańskim Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości - udzielanie informacji na temat form wsparcia jakimi dysponuje urząd. (BI)
Dyżury przez oddelegowanego pracownika PUP do ZCRP odbywają się regularnie przez pierwszy kwartał roku, w kolejnych kwartałach pracownik PUP udziela w ramach dyżuru konsultacji telefonicznych.
Stopień wykonania wskaźnika: 25%

Zadanie: Stała aktualizacja strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy z zakresu usług urzędu. (BI)
Bieżąca aktualizacja strony internetowej, udostępnianie informacji o naborach o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.
Stopień wykonania wskaźnika: 100%

Zadanie: Szkolenia dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy „ABC Przedsiębiorczości" z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej. (BI)
Ze względu na wprowadzenie stanu zagrożenia epidemiologicznego zrezygnowano z organizacji szkoleń grupowych dla wszystkich osób, które rozpoczynają działalność gospodarczą przy wsparciu PUP.
Stopień wykonania wskaźnika: 23%

Zadanie: Realizacja programów specjalnych skierowanych do osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej. (BI)
Stopień wykonania wskaźnika: 0%

Źródło: ZCRP UM Zabrze

2.11 RYNEK PRACY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM POMOCY BEZROBOTNYM I PRACODAWCOM
2. Podstawa prawna
Art. 32 ust. 1 i art. 32 ust. 2 pkt. 3 i 4 w związku z art. 92 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 05.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920 z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 poz. 1409 z późn. zm.)
3. Zarządzenie Prezydenta Miasta
Zarządzenie nr 93/BI/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 14 lutego 2020r. oraz Zarządzenie nr 836/BI/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 25 listopada 2020r.
4. Czas obowiązywania
2020 r.
5. Jednostka organizacyjna
Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
I.Utrzymanie Punktu Pomocy Koleżeńskiej. II.Wsparcie pracodawców i bezrobotnych, poprzez: 1.Organizację spotkań dla partnerów rynku pracy, 2.Finansowanie delegacji pracownikom PUP Zabrze.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Program zrealizowany z godnie z założeniem.
8. Streszczenie sprawozdania
I.Utrzymanie Punktów Pomocy Koleżeńskiej i Punktu Aktywizacji Bezrobotnych Ze względu na dużą dynamikę zmian zachodzących na rynku pracy, z początkiem roku 2019 wstrzymano się z kontynuacją Punktu Pomocy Koleżeńskiej Helenka. Ponowne uruchomienie punktów w roku 2020 nie było zasadne. II.Wsparcia pracodawców i bezrobotnych 1.Organizacja spotkań dla partnerów rynku pracy W ciągu 2020 roku zorganizowano kilka spotkań z pracodawcami i partnerami rynku pracy na temat usług i instrumentów rynku pracy oraz zakresu oferowanej przez urząd pomocy. Dodatkowo w ramach zadana zorganizowano 14 giełd pracy. W roku sprawozdawczym zorganizowano również 3 posiedzenia Powiatowej Rady Rynku Pracy. Ze względu na sytuacje zagrożenia epidemiologicznego posiedzenia miały charakter zdalny. Udział w nich brali m. in. przedstawiciele stowarzyszeń, szkół i przedsiębiorstw, organizacji pożytku publicznego jak również radni Rady Miasta. Na spotkaniach rozmawiano między innymi o aktualnej sytuacji na zabrzańskim rynku pracy, kierunkach kształcenia, nowych instrumentach rynku pracy. W związku z panującą od marca 2020 roku sytuacją zagrożenia epidemiologicznego istniała konieczność wzmocnienia działań podejmowanych celem zapewnienia bezpieczeństwa pracowników oraz klientów urzędu podczas spotkań z uczestnikami rynku pracy. W ramach programu dokonano zakupu środków zwiększających ochronę osobistą. Część stanowisk pracy została wyposażona w ochronę z pleksi, która to znajduje zastosowanie w miejscach, gdzie zachodzi konieczność bezpośredniego kontaktu klienta z pracownikiem urzędu. Wprowadzone działania wspomagają

ochronę osobistą pracownika, pomagają zachować dystans i ograniczyć ewentualne zakażanie pomiędzy rozmówcami.
W sytuacji ryzyka zachorowania na COVID-19 zaleca się umożliwienie pracownikom pracy w systemie zdalnym, dlatego też w ramach programu został zakupny laptop umożliwiający pracę zdalną. Pozwala to na izolowanie pracowników, w celu nierozprzestrzeniania choroby a jednocześnie zabezpiecza płynność obsługi osób bezrobotnych i przedsiębiorców.

2.Finansowanie delegacji pracowników PUP – dot. Monitoringu i kontroli
W trakcie realizacji programu w roku 2020 wydatkowano 1 479,83zł na delegacje dla pracowników, którzy odbyli podróże służbowe w celu przeprowadzenia monitoringu i kontroli instrumentów rynku pracy. Działanie to pozwoliło usprawnić oraz ułatwić pracę urzędników, zajmujących się poszczególnymi formami aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Dodatkowo część środków przeznaczono na finansowanie delegacji związanych z realizacją przez PUP Zabrze programów i projektów (tj. dostarczanie dokumentów, udział w spotkaniach informacyjnych, itp.).

Paragraf 421 – zakup materiałów i wposażenia – plan: 7 277,00 zł, wykonanie: 7 277,00zł – 100%
Paragraf 422 – zakup środków żywności – plan: 728,00 zł, wykonanie: 727,40 zł – 99,92%
Paragraf 441 – podróże służbowe krajowe – plan:1.495,00, wykonanie: 1.479,83 zł – 98,99%

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Jak wyżej.

Źródło: PUP Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego

PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

2. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - Art. 19. ust. 1
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - Art. 9. ust. 1, pkt 1

3. Uchwała Rady Miasta

Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010 - 2020

4. Czas obowiązywania

2010 r. - 2020 r.

5. Wydział/jednostka organizacyjna

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami:

Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak:

- zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika zatrudnienia jest osiągnięcie poziomu zatrudnienia w wysokości 69,4% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata),
- ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, o niskim poziomie zatrudnienia …).

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010 – 2020

Obszar: rynek pracy, zatrudnienie, bezrobocie,

- Tworzenie mechanizmów aktywizacji zawodowej osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Wspieranie rozwoju małej przedsiębiorczości,
- Tworzenie zintegrowanego systemu obsługi i monitoringu rynku pracy,
- Wsparcie innowacyjnych gałęzi gospodarczych, w tym również świadczących usługi użyteczności publicznej.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Zadanie zostało zakończone z końcem roku.

8. Streszczenie sprawozdania

Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowi element Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowanej dla miasta.

Program realizowany jest przez PUP Zabrze poprzez realizację szeregu programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia (…).

W roku 2020 można wyodrębnić działaniafinansowane z następujących źródeł:

- ze środków Funduszu Pracy - łączny koszt 58 772 155,31zł w tym:

- ze środków projektu pozakonkursowego Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie miasta Zabrze (IV), Poddziałanie 1.1.1 PO WER - łączny koszt 2 920 314,66 zł + COVID - koszt 2 886 046,77 zł;
- ze środków projektu pozakonkursowego Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu (IV) – Działanie 7.2 RPO WSL - łączny koszt 2 680 246,23 zł + COVID - koszt 3 751 509,15 zł;
- ze środków Funduszu Pracy przyznanych limitem wyodrębnionych na potrzeby wsparcia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego - łączny koszt 841 277,90zł;
- ze środków Funduszu Pracy przyznanych limitem wyodrębnionych na potrzeby realizacji Programu Specjalnego pn. Droga do zatruenienia - łączny koszt 57 909,38 zł;
- ze środków Funduszu Pracy przyznanych limitem wyodrębnionych na potrzeby realizacji Programu Regionalnego na rzecz kobiet - łączny koszt 190 247,57 zł.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej realizowane są przez PUP Zabrze, w oparciu o ustawę o promocji zatrudnineia (…). Realizacja programów finansowana jest z kilku źródeł, które się wzajemnie uzupełniają, są to:

- Fundusz Pracy przyznany algorytmem,
- Fundusz Pracy wyodrębniony na realizację programów specjalnych,
- Fundusz Pracy wyodrębniony na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- Fundusz Pracy wyodrębniony na realizację programu regionalnego,
- Fundusz Pracy pochodzacy ze środków rezerwy ministra właściwego do spraw pracy,
- Europejski Fundusz Społeczny (w przypadku projektów pozakonkursowych środki te stanowią środdki FP).

W roku 2020 można wyodrębnić nastepujące działania, finansowane ze środków Funduszu Pracy:

- Wypłata ZASIŁKÓW dla bezrobotnych – na kwotę 5 722 200,00 zł;
- Wypłata DODATKÓW AKTYWIZACYJNYCH – na kwotę 354 800,00 zł;
- Pokrycie kosztów BADAŃ LEKARSKICH – na kwotę 9 800,00 zł;
- Organizacja wsparcia w ramach KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO - na kwotę 841 300,00zł;
- Organizacja SZKOLEŃ - za kwotę 380 600,00 zł;
- Organizacja PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNCH dla 161 osób - za kwotę 129 800,00 zł;
- Organizacja ROBÓT PUBLICZNYCH dla 111 osób - za kwote 603 800,00 zł;
- Wypłata JEDNORAZOWYCH ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁ. GOSP. - na kwotę 2 622 100,00 zł;
- Refundacja kosztów WYPOSAŻENIAlub DOPOSAŻENIA stanowiska pracy - na kwotę 606 800,00 zł;
- Organizacja PRAC INTERWENCYJNYCH - na kwotę 232 100,00 zł;
- Finansowanie STUDIÓW PODYPLOMOWYCH - za kwotę 77 600,00 zł;
- Organizacja STAŻY - za kwotę 1 370 000,00 zł;
- DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZENIA osób 50+ - za kwotę 148 300,00 zł;
- Wsparcie w famach Tarczy antykryzysowej – 51 351 400,00 zł

1. - w tym ze środków projektu pozakonkursowego Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie miasta Zabrze (IV), Poddziałanie 1.1.1 PO WER + COVID

W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Grupa docelowa: osoby bezrobotne do 30 roku życia, w szczególności należące do kategorii NEET.

Okres realizacji: 01.01.2019r.-30.06.2021 r.

Wsparcie udzielane w programie w 2020 r.:

- POŚREDNICTWO PRACY
- PORADNICTWO ZAWODOWE
- BONY SZKOLENIOWE - 35 455,32 zł;
- SZKOLENA - 81 404,59 zł;
- STAŻE - 761 673,70 zł;
- BONY NA ZASIEDLENIE - 48 000,00 zł;
- PRACE INTERWENCYJNE - 79 011,21 zł;
- REFUNDACJA KOSZTÓW DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY - 294 570,50 zł;
- JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ - 913 786,66 zł;
- INSTRUMENTY WSPARCIA W RAMACH COVID – 15 zzb, 15 zzc, 15 zze - 3 592 459,43 zł.

2. - w tym ze środków projektu pozakonkursowego Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu (IV) – Działanie 7.2 RPO WSL + COVID

W ramach projektu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Grupa docelowa: osoby bezrobotne po 30 roku życia, należące co najmniej do jednej z wymienionych grup: os. powyżej 50 r.ż., kobiety, os. z niepełnosprawnościami, os. długotrwale bezrobotne, os. o niskich kwalifikacjach.

Okres realizacji: 01.01.2019 r.-31.12.2022 r.

Wsparcie udzielane w programie w 2020 r.:

- PORADNICTWO ZAWODOWE
- POŚREDNICTWO PRACY
- STAŻE - 136 054,16 zł;
- SZKOLENIA - 136 054,16 zł;
- PRACE INTERWENCYJNE - 102 990,69 zł;
- REFUNDACJA KOSZTÓW DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY - 289 242,04 zł;
- JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ - 1 350 560,60 zł;
- DOFINASOWANIE ZATRUDNIENIA OS. 50+ - 50 983,96 zł;
- INSTRUMENTY WSPARCIA W RAMACH COVID – 15 zzb, 15 zzc, 15 zze - 4 121 147,56 zł.

3. - w tym ze środków Funduszu Pracy przyznanych limitem wyodrębnionych na potrzeby realizacji Programu Specjalnego pn. Droga do zatrudnienia - łączny koszt 57 909,38 zł;

W ramach programu realizowano wsparcie zgodne z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wzbogacone o element specyficzny nie wynikający z ustawy.

Grupa docelowa: 15 osób zamierzających podjąć pracę w zawodzie kierowcy, które spełniają równocześnie następujące warunki formalne (według ustawy):

- zarejestrowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zabrzu;
- posiadanie status osoby bezrobotnej;
- spełnianie warunków określonych w ustawie o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1268) zgodne z art. 11 ust. 1 pkt 5;
- ukończenie stosownego wieku uregulowanego ustawą o kierujących pojazdami (21 lat dla osób ubiegających się o prawo jazdy kat. C);
- posiadanie aktualnego prawa jazdy kat. B - dotyczy osób biorących udział w szkoleniach prawa jazdy kat. C);
- posiadanie aktualnego prawo jazdy kat. C oraz świadectwo kwalifikacji na przewóz rzeczy - dotyczy osób biorących udział w szkoleniach prawa jazdy kat. C + E.

Okres realizacji: 2020 r.

Przygotowany program specjalny przewidywał zarówno ELEMENTY STANDARDOWE, jak i ELEMENTY SPECYFICZNE (które wykraczają poza wsparcie opisane w ustawie po promocji zatrudnienia (…)).
Głównym elementem programu były szkolenia zawodowe - Uczestnicy programu wzięli udział w szkoleniach zawodowych wraz z opłaconym egzaminem państwowym, mającym na celu uzyskanie kwalifikacji kierowców zawodowych, takich jak:

- szkolenie podstawowe dla os. ubiegających się o prawo jazdy kat. C oraz kwalifikację wstępną przyspieszoną dla kat. C, C1, C+E, C1+E - 8 osób;
- szkolenie podstawowe dla os. ubiegających się o prawo jazdy kat. C+E - 1 osoba.

Ponadto w programie przewidziano wcześniej wspomniane elementy specyficzne, tj. każdy z uczestników miał możliwość skorzystania z następujących elementów specyficznych:

- finansowania drugiego egzaminu - w przypadku negatywnego wyniku z egzaminu państwowego, każdy z Uczestników miał możliwość powtórnego przystąpienia do egzaminu w ramach programu;
- refundacji kosztów wydania dokumentów dla kierowcy, tj. prawa jazdy i karty kierowcy - Uczestnicy po pozytywnym zdaniu egzaminów państwowych z powyższych szkoleń, mogli ubiegać się o refundacje kosztów wydania dokumentu prawa jazdy oraz karty kierowcy. Dokumenty te są niezbędne do pracy w zawodzie kierowcy, uprawniają do jazdy samochodem ciężarowym, jak również umożliwiają identyfikację kierowcy i przypisanie do odpowiedniej osoby danych dotyczących przejazdów rejestrowanych przez moduł tachografu.

4. - w tym ze środków Funduszu Pracy przyznanych limitem wyodrębnionych na potrzeby realizacji Programu Regionalnego na rzecz kobiet - łączny koszt 190 247,57 zł;

Grupa docelowa: 25 bezrobotnych kobiet zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w PUP Zabrze.

Okres realizacji: 2020 r.

Program regionalny (Fundusz Pracy) realizowany był w Partnerstwie z Powiatowymi Urzędami Pracy w Mikołowie, Mysłowicach, Siemianowicach Śląskich, Tarnowskich Górach i Zawierciu, dla łącznie 126 osób.

Wsparcie w ramach programu udzielane przez PUP Zabrze zakładało udział w pośrednictwie i/lub w poradnictwie zawodowym oraz w wybranych formach aktywizacji zawodowej spośród wymienionych:

- BONY SZKOLENIOWE - 7 os. - 29 003,18zł;
- STAŻE 6-cio miesięczne wraz z kosztami przejazdów - 8 os. - 66 373,00 zł;
- PRACE INTERWENCYJNE - 8 os. - 25 871,39 zł;
- JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ - 3 os. - 69 000,00 zł.

Łączny planowany koszt 1 181 567,16 zł (całe partnerstwo).

Planowana kwota przeznaczona na realizację zadań przez Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu wynosiła 200 000,00 zł, natomiast poniesiono koszt 190 247,57 zł.

Wyodrębniając wsparcie w ramach tarczy antykryzysowej COVID ze wszystkich źródeł finansowania w 2020 roku, można wskazać, że łącza wartość udzielonego wsparcia to 51 669 249,82 zł, w tym:

- art. 15 zzb - dofinansanie wynagrodzeń dla przedsiębiorców - przyznano wsparcie dla 636 pracodawców (łączny koszt 16 235 620,66 zł);
- art. 15 zzc - dofinansanie kosztów działalności gospodarczej - przyznano wsparcie dla 1.029 osób (łączny koszt 5 200 520,00 zł);
- art. 15 zzd - pożyczka na pokrycia kosztów prowadzenia dział gosp. - przyznano wsparcie dla 5 923 podmiotów (łączny koszt 29 573 366,84 zł);
- art. 15 zze - dofinansanie wynagrodzeń dla organizacji pozarządowych - przyznano wsparcie dla 10 organizacji (łączny koszt 344 739,32 zł);
- art. 15 zze4 - dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikro i małegoprzedsiębiorcy - przyznano wsparcie dla 63 podpmiotów (łączny koszt 315 000,00zł).

Podsumowując działania PUP Zabrze w roku 2020, w ramach Funduszu Pracy można wyróżnić następujące działania aktywizacyjne:

- wypłacono ZASIŁKI dla osób bezrobotnych: podstawowe dla 720 osób, obniżone dla 511 osób, podwyższone dla 414 osób;
- wpłacono DODATKI AKTWIZACJNE dla 395 osób;
- zorganizowano SZKOLENIA dla 212 osób;
- zorganizowano STAŻE dla 296 osób;
- zorganizowano PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE dla 116 osób;
- zorganizowano ROBOTY PUBLICZNE dla 62 osób;
- zrefundowano koszty wyposażenia lub DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY dla 27 osób;
- wpłacono jednorazowe ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOSCI gospodarczej dla 116 osób;
- zorganizowano PRACE INTERWENCYJNE dla 74 osób;
- zorganizowano STUDIA PODYPLOMOWE dla 21 osób;
- DOFINANSOWANO WYNAGRODZENIA skierowanych os. bezrobotnych powyżej 50 roku życia dla 26 osób;
- zorganizowano BADANIA osób bezrobotnych dla 15 osób;
- zorganizowano wsparcie w ramach KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO dla 709 osób.

Źródło: PUP Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW PFRON
2. Podstawa prawna
Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XIX/350/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2020 ze zmianami
4. Czas obowiązywania
2020 r.
5. jednostka organizacyjna
Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Działania w ramach opisanego programu w sposób bezpośredni korelują z celami i priorytetami Krajowego Programu Reform Europa 2020, takimi jak: – zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w Polsce ogółem do 71% w 2020 roku (na ścieżce dojścia do zakładanego wskaźnika jest osiągnięcie wskaźnika zatrudnieniowego na poziomie 80,67% w roku 2018 r. dla osób w przedziale wieku 20-64 lata), – ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, koncentrujące się w znacznej mierze na zwiększeniu szans na zatrudnienie osób defaworyzowanych na rynku pracy (m. in. osoby długotrwale bezrobotne).
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Zadanie zostało zakończone z końcem roku.
8. Streszczenie sprawozdania
Program realizowany ze środków PFRON, przyznanych uchwałą Rady Miasta z dnia 23 kwietnia 2020 roku. Grupa docelowa: osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP Zabrze Wsparcie udzielone w programie: – Wypłata jednorazowych środków na podjecie działalności godpodarczej dla 1 os. - w kwocie 35 000,00 zł, – Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 2 osób – za kwotę 64 932,25,00 zł. W 2020 roku 2 osoby złożyły wniosek o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie: – usługi fryzjerskie – opieka nad psami. Wnioski rozpatrzono pozytywnie, jednak 1 wnioskodawca zrezygnował z podpisania umowy. W 2020 roku do Powiatowego Urzędu Pracy wpłynęły 3 wnioski o zwrot kosztów doposażenia stanowiska pracy osobie niepełnosprawnej na kwotę 79 930,00 zł na stanowiska: specjalista ds. kadr i płac/archiwista oraz magazynier. Przyznano dofinansowanie pracodawcom na utworzenie/doposażenie 2 stanowisk pracy.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Zgodnie z punktem 8

Źródło: ZPS UM Zabrze

2.12 SPORT

1. Tytuł dokumentu strategicznego
STRATEGIA ROZWOJU MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W ZABRZU SP. Z O.O. -KRÓTKO I DŁUGOOKRESOWA
2. Podstawa prawna
3. Uchwała
Uchwała Zarządu nr 85/2019, Uchwała Rady Nadzorczej nr 34/2019
4. Czas obowiązywania
od 2019 r.
5. jednostka organizacyjna
Zarząd MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Wykonane analizy i prognozy wskazały pięć priorytetów, na których skupiał się rozwój operacyjny i rozwój strategiczny Spółki. Były to: • **pozycja Spółki w mieście** – zarówno w wymiarze realizacji polityki lokalnej, jak również w aspekcie zapewnienia mieszkańcom miasta konkretnej oferty i udogodnień. • **Oferta misyjna i komercyjna** – wymagająca zredefiniowania zgodnie ze zmieniającymi się uwarunkowaniami i możliwości rozwoju Spółki oraz w ścisłym nawiązaniu do postrzegania roli Spółki i Właściciela. • **Struktura wewnętrzna** – odnosząca się do poprawy funkcjonowania Spółki w wymiarze organizacyjnym oraz racjonalizacji zatrudnienia nawiązującego do zmian w zakresie funkcjonowania Spółki. • **Finanse Spółki** – w szczególności zapewnienie Spółce stabilnych dochodów, podniesienie opłacalności działalności misyjnej przy zachowaniu dostępności ekonomicznej usług MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. dla mieszkańców miasta, a także pozyskiwanie nowych źródeł finansowania działalności i rozwoju Spółki, w tym poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz wykorzystywanie formuły PPP, • **Infrastruktura Spółki –** szczególnie jej unowocześnienie, dostosowanie do oczekiwań użytkowników i modernizację poszerzającą możliwości działania Spółki. **Główny cel strategiczny:** **Przywrócenie MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. stabilności ekonomicznej oraz wzmocnienie potencjału umożliwiającego samodzielny rozwój Spółki.** Cele krótkookresowe: 1. Wypracowanie nowych prorozwojowych relacji między Spółką a Właścicielem. 2. Uporządkowanie oferty MOSiR Zabrze w kontekście potrzeb społeczności lokalnej i sytuacji ekonomicznej Spółki. 3. Wypracowanie oferty komercyjnej umożliwiającej bieżącą stabilizację ekonomiczną Spółki. 4. Dostosowanie struktury organizacyjnej i struktury zatrudnienia do sytuacji rynkowej i finansowej Spółki. 5. Racjonalizacja kosztów i zasilenie finansowe stabilizujące sytuację Spółki. 6. Ocena wartości majątku Spółki w kontekście generowanych kosztów i perspektyw dochodowych.

Cele długookresowe:

1. MOSiR Zabrze partnerem realizacji polityki rozwoju Zabrza w zakresie jakości życia, ekologii i ładu przestrzennego.
2. Nowa, atrakcyjna oferta Spółki łącząca wymiar komercyjny z potrzebami społeczności lokalnej i strategicznymi kierunkami rozwoju Miasta.
3. Wysoka jakość świadczonych usług i obsługi klientów.
4. Wysoka przedsiębiorczość pracowników i elastyczność strukturalna wspierająca konkurencyjność Spółki.
5. Stabilna sytuacja finansowa Spółki opierająca się na stałej zdolności do generowania przychodów.
6. Aktywność Spółki w partnerskich przedsięwzięciach umożliwiających montaż finansowy.
7. Zmodernizowane obiekty, dostosowane do współczesnych standardów i oczekiwań odbiorców.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Cele krótkookresowe:

AD.1 Przekazanie przez Gminę Zabrze do Spółki MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. nowego zadania z zakresu zadań własnych gminy tj.: konserwacja terenów zieleni miejskiej. Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Zabrze nr 151/ZM/2020 z dnia 06.03.2020 r.

AD.2 Zakończono inwestycję modernizacji areny w Hali Widowiskowo-Sportowej, poprzez wymianę zużytej nawierzchni na nowoczesną IV generacji bez zasypową sztuczną trawę. Modernizacja nawierzchni miała na celu poprawę jakości i bezpieczeństwa infrastruktury oraz zwiększenie ilości korzystających z areny.

AD.3 W zakresie „Budowy elektrowni fotowoltaicznej o mocy 1,72 MWp wraz z infrastrukturą techniczną na terenie zamkniętego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Zabrzu przy ul. Cmentarnej 19" została opracowana koncepcja programowo – przestrzenna. Docelowo, planowane jest wykonanie dwóch instalacji fotowoltaicznych. Od miesiąca stycznia 2020 r. do chwili obecnej trwa pozyskiwanie dokumentacji. Uzyskano: pisemne zapewnienia Tauron Dystrybucja oraz Tauron Polska Energia o możliwości odbioru energii elektrycznej, opinię Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wód Polskich, opinię Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, rekomendację Związku Gmin i Powiatów Subregionu Województwa Śląskiego. Uzyskano ekspertyzy geotechniczne oraz sanitarne dla terenów przeznaczonych pod inwestycje zarówno dla instalacji o mocy 1,72 MWp jak i o mocy 2,66 MWp. Ekspertyzy dla obydwu instalacji potwierdzone zostały dodatkowo pozytywnymi opiniami Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Dla instalacji o mocy 1.72 MWp uzyskano Kartę Informacyjną Przedsięwzięcia, program funkcjonalno- użytkowy oraz pozytywną decyzję środowiskową. Uzyskano wstępne akceptacje właścicieli gruntów tj.: Fortum Silesia S.A., PKP S.A. w Warszawie, PKP PLK S.A Tarnowskie Góry, PKP TELKOM sp. z o.o, PKP Energetyka S.A., wyrażające zgodę na przebiegu linii energetycznej łączącej instalację fotowoltaiczną ze stacją Tauron między innymi przez teren działek należących do PKP. Wystąpiono z wnioskiem o wydanie decyzji o warunkach zabudowy oraz z wnioskiem do Urzędu Marszałkowskiego o wydanie decyzji zmieniającej decyzję na zamknięcie składowiska. Zgodnie ze wstępnym harmonogramem, całkowite zakończenie realizacji inwestycji powinno nastąpić w roku 2023. Część wytworzonej energii zostanie przeznaczona na sprzedaż.

AD.4 Utworzono nowy schemat organizacyjny – oczekuje na zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie Właścicieli. Regulamin organizacyjny w opracowaniu.

8. Streszczenie sprawozdania

MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. realizuje działania i projekty zbieżne z wartościami reprezentowanymi przez Właściciela. Oznacza to, iż Spółka powinna łączyć działalność misyjną (realizacja zadań własnych Gminy Zabrze) z działalnością komercyjną związaną z dostarczeniem wartości istotnych dla mieszkańców Zabrza. Spółka MOSiR od marca 2020 r. borykała się z wieloma problemami spowodowanymi pandemią SARS-CoV-2. Mimo wielu ograniczeń, Zarząd i pracownicy Spółki nawet w trudnym okresie pandemii przygotowali obiekty sportowo-rekreacyjne i handlowe do dyspozycji klientów przy zachowaniu zasad bezpiecznego użytkowania.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu

Najważniejsze imprezy sportowo - rekreacyjne w okresie 01.01. - 31.12.2020 r.

STYCZEŃ
Hala Widowiskowo – Sportowa, J. Matejki 6

- 12.01.2020 r. 350 os. Bal Sportowca 2020, org. Miasto Zabrze, MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.
- 13.01.2020 r. 1 200 os. „Noworoczne spotkanie z Seniorami" 2020, org. Miasto Zabrze, MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.
- 18-19.01.2020 r. 600 os. XXVIII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta, org. Miasto Zabrze, MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.
- 25-26.01.2020 r. 600 os. XXIV Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącej Rady Miasta Zabrza, org. Miasto Zabrze, MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.

LUTY
Hala Widowiskowo – Sportowa, J. Matejki 6

- 15.02.2020 r. 100 os. Turniej eliminacyjny Ministranckich Mistrzostw Diecezji w Piłce Nożnej, org. Rzymskokatolicka Parafia Św. Józefa w Zabrzu

MAJ

Kąpielisko Leśne, Srebrna 10

- 17.05.2020 r. - 100 os. Leśne Run, org. Qteam, MOSiR Zabrze

CZERWIEC
Kąpielisko Leśne, Srebrna 10

- 21.06.2020 r. - 100 os. Leśne Games, org. Qteam, MOSiR Zabrze

LIPIEC
Kąpielisko Leśne, Srebrna 10

- 31.07.2020 r. - 100 os. Leśne Run, org. Qteam, MOSiR Zabrze

SIERPIEŃ
Kąpielisko Leśne, Srebrna 10

- 22-23.08.2020 r. - 200 os. Turniej Siatkówki Plażowej „Leśna Plaża", Org. MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o., Miasto Zabrze, Brave Volleyball, Manager-Pol, B.P.H.U. Prohaus Sp. z o.o.

WRZESIEŃ
Kąpielisko Leśne, Srebrna 10

- 06.09.2020 r. - 100 os. Triathlon, org. Qteam, MOSiR Zabrze
- 20.09.2020 r. - 100 os. Leśne Run Śląsk 2020, org. Qteam, MOSiR Zabrze

PAŹDZIERNIK
Kąpielisko Leśne, Srebrna 10

- 20.10.2020 r. - 700 os. Hubertus 2020, org. MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o., Klub Jeździecki Maciejówka

LISTOPAD
Hala Widowiskowo – Sportowa, J. Matejki 6

- 06/07.11.2020 r. - 300 os. IX Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o., org. MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o.
- 11- 12.11.2020 r. - 600 os. Turniej z okazji dnia niepodległości, org. MOSiR Zabrze, Górnik Zabrze

GRUDZIEŃ

Kąpielisko Leśne, Srebrna 10

- 13.12.2020 r. -100 os. Leśne Run Śląsk 2020, org. Qteam, MOSiR Zabrze

Tabela Wykaz liczby osób uczestniczących w zajęciach sportowo-rekreacyjnych na obiektach MOSiR w Zabrzu Sp. z o.o. w 2020r.

Lp.	*Obiekt*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*V*	*VI*	*VII*	*VIII*	*IX*	*X*	*XI*	*XII*	*Suma*
1	*HWS-Matejki*	9 207	8 941	4 732		1 018	2 887	1 870	1 532	2 424	2 585	7 428	9 213	**51 837**
2	*Hala-Szafarczyka*	1 579	1 986	615		156	446	324	534	892	1 032	1 164	917	**9 645**
3	*Boisko- Szafarczyka*					82	293			20				82
4	*Stadion-Mickiewicza*	715	1 042	870		789	1 877	750	2 655	4 863	1 865	1 896	819	**18 141**
5	*Stadion-Żniwiarzy*					656	520	412	755	2 124	816	114		**5 397**
6	*Stadion-Bytomska*					546	467	482	426	816	739			**3 476**
7	*Stadion-Dorotki*					240	498	401	452	370	560	199		**2 720**
8	*Kąpielisko Leśne*	390	475	231	390	1 326		100		886	1 044	800	758	**6 400**
9	*Kąpielisko Leśne - sezon letni*						3 740	10 618	16 467					**30 825**
10	*Lodowisko*	4 501	265										2 842	**7 608**
	Ilość osób w miesiącu	**16 392**	**12 709**	**6 448**	**390**	**4 813**	**10 728**	**14 957**	**22 821**	**12 395**	**8 641**	**11 601**	**14 549**	**136 131**

Źródło: MOSiR w Zabrzu sp. z o.o.

2.13 TRANSPORT PUBLICZNY

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PLAN ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO KOMUNIKACYJNEGO ZWIĄZKU KOMUNALNEGO GOP W KATOWICACH Z 2013 R. (PLAN TRANSPORTOWY). GZM nie przyjął dotychczas formalnego, wymaganego ustawą o publicznym transporcie zbiorowym, dokumentu stanowiącego Plan transportowy dla metropolii. Przyjęcie tego planu unieważni plan przygotowany przez KZK GOP oraz ewentualne plany przygotowane przez gminy, związki międzygminne, powiaty lub związki powiatów.
2. Podstawa prawna
Art. 9 ust.1 pkt 4b ustawy o publicznym transporcie zbiorowym
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr CXIX/12/2013 Zgromadzenia Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z dnia 25.04.2013 r. Dz.Urz. Woj. Śl. 08.05.2013 r. Poz. 3751
4. Czas obowiązywania
od 2013 roku do czasu przyjęcia i wejścia w życie Planu transportwego GZM.
5. Jednostka organizacyjna
Zarząd Transportu Metropolitalnego, jednostka organizacyjna Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Plan transportowy KZK GOP: 1. Utworzenie na obszarze Związku sieci węzłów przesiadkowych umożliwiających przesiadkę w ramach różnych systemów transportu (uwzględniając także transport indywidualny – systemy Park and Ride). 2. Śląska Karta Usług Publicznych. 3. Utrzymanie dotychczas funkcjonujących połączeń o charakterze wojewódzkim powiatowym lub gminnym. 4. Zwiększenie roli tramwajów w transporcie na obszarze Związku. 5. Integracja transportu kolejowego z komunikacją autobusową i tramwajową. 6. Podstawowym sposobem (trybem) dokonania wyboru operatora w komunikacji autobusowej – innego niż podmiot wewnętrzny – pozostanie przetarg nieograniczony, a w sytuacjach spełniających odpowiednie przesłanki – zamówienie z wolnej ręki. 7. Związek ogłaszał będzie zamówienia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym dla pakietów kilku linii, gdy możliwe jest zastosowanie obiegu wozów. 8. Podstawowy okres trwania umowy z operatorem publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym (...) będzie nie krótszy niż 6 lat i nie dłuższy niż 10 lat. 9. Wszystkie autobusy muszą być niskopodłogowe. 10. Średni wiek taboru w całym okresie trwania umowy będzie nie większy niż R (wartość ta zostanie uzgodniona z poszczególnymi gminami). 11. W autobusach będzie dostępny Internet bezprzewodowy (Wi-Fi). 12. Autobusy wyposażone będą w pakiet udogodnień niezbędnych dla osób z niepełnosprawnościami. 13. Przewiduje się także wprowadzenie jednolitych barw dla całego taboru wykonującego usługi na zlecenie KZK GOP. 14. Na system informacji pasażerskiej składać się będą: a) tabliczki przystankowe, b) informacja internetowa, c) SDIP. 15. Informacja dźwiękowa na zewnątrz pojazdu.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Realizowany na bieżąco.

8. Streszczenie sprawozdania

W 2020 roku:

- przygotowano dokumentację pod rozbudowę systemu ŚKUP,
- zapewniono wieloletnie źródło finansowania dla projektów modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej,
- rozpoczęto opracowanie „Wstępnego studium wykonalności Kolei Metropolitalnej na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii", opracowano koncepcję linii metropolitalnych, dofinansowano inwestycję kolejową w Dąbrowie Górniczej,
- rozpoczęto prace nad przekształceniem Przedsiębiorstw Komunikacji Miejskiej funkcjonujących na obszarze GZM w podmioty wewnętrzne Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.
- wprowadzono do wzoru nowej umowy na realizowanie usług autobusowego transportu publicznego zapisy umożliwiające ujednolicenie kolorystyki zewnętrznego poszycia wykorzystywanego taboru,
- do użytku zostało oddanych do użytkowania 119 szt. tablic elektronicznych systemu SDIP, jednocześnie do końca 2020 roku zostało zamontowanych 169 szt. tablic elektronicznych z planowanych do zamontowania w ramach drugiego etapu 462 szt. tablic Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej.
- oddano do użytku centra przesiadkowe wybudowane w Katowicach, Pilchowicach, Knurowie i Pyskowicach,

Raport ZTM za rok 2020 w wersji elektronicznej można znaleźć pod następującym adresem: https://www.metropoliaztm.pl/media/uploads/ztm_raport_2020.pdf

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

1. W 2020 roku oddano do użytku następujące centra przesiadkowe:
   a) w Knurowie - w rejonie ul. Szpitalnej,
   b) w Katowicach - w Brynowie, Zawodziu i na ul. Sądowej,
   c) w Pilchowicach - w Żernicy, Wilczy i w Stanicy,
   d) w Pyskowicach - na Placu Wyszyńskiego.
2. ŚKUP – projekt wdrożony i realizowany. ŚKUP to system informatyczny o nowych możliwościach i dużym zasięgu. Oprócz funkcji dostępnych dla użytkowników – pasażerów oraz mieszkańców, system jest także narzędziem do zarządzania usługami publicznym. Wśród dodatkowych modułów wymienić można aplikacje: do zarządzania dystrybucją kart, do sprzedaży biletów, zarządzania rozkładami jazdy, parkomatami, automatami biletowymi i innymi urządzeniami. W 2020 roku przygotowano dokumentację pod rozbudowę systemu ŚKUP.
3. Od 2019 roku Górnośląsko–Zagłębiowska Metropolia, a w jej imieniu Zarząd Transportu Metropolitalnego, jest odpowiedzialny za organizację publicznego transportu zbiorowego na liniach komunikacyjnych tworzących gminne oraz metropolitalne przewozy pasażerskie na podstawie porozumień zawartych pomiędzy GZM a gminami w sprawie powierzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.
4. Wsparcie dla realizacji projektu "Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą" oraz projektu "Zintegrowany projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego", poprzez zapewnienie wieloletniego źródła finansowania dla spółki Tramwaje Śląskie S.A.
5. Integracja realizowana jest poprzez wprowadzenie wspólnego biletu – Metrobiletu. Metrobilet to oferta dla pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej ZTM oraz pociągów Kolei Śląskich. Na jednym bilecie można podróżować wszystkimi środkami transportu na terenie Metropolii.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia zleciła w 2020 r. wykonanie opracowania pod nazwą „Wstępne studium wykonalności Kolei Metropolitalnej na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii". W ramach studium opracowany zostanie m. in. plan działań inwestycyjnych wraz z koncepcją układów torowych oraz zaproponowany zostanie model integracji z transportem zbiorowym i indywidualnym. Realizacja tych zamierzeń, może mieć istotny wpływ na przyszły kształt infrastruktury transportowej na obszarze GZM.

Do czasu uruchomienia Kolei Metropolitalnej przewidywane jest włączenie się GZM w finansowanie przewozów kolejowych na niektórych relacjach. W 2020 roku GZM dofinansował na łączną kwotę 10 mln złotych inwestycji kolejowej w Dąbrowie Górniczej. W 2020 roku została przygotowana koncepcja linii metropolitalnych, które mają być uruchomione w 2021 roku. Celem autobusowych linii metropolitalnych jest wzrost oferty transportu publicznego w GZM, a prace nad metroliniami rozpoczęły się na przełomie marca i kwietnia 2020 r. Ponad rok trwały konsultacje i ustalenia z prezydentami, burmistrzami i wójtami na temat przebiegu linii metropolitalnych. Autobusy będą kursować pomiędzy największymi ośrodkami transportowymi – tam, gdzie leżą główne ciągi komunikacyjne.

Priorytetem dla GZM w zakresie komunikacji publicznej nadal pozostaje transport szynowy (połączenia kolejowe i tramwajowe), a jego uzupełnienie stanowi komunikacja autobusowa i trolejbusowa.

6. KZK GOP nie posiadał własnego taboru. Wykonywanie usług publicznego transportu zbiorowego na poszczególnych liniach lub grupach linii powierzane było podmiotom zewnętrznym wyłanianym w drodze ogłoszonego przetargu nieograniczonego na realizację zamówienia publicznego. W 2020 roku trwały prace nad przekształceniem Przedsiębiorstw Komunikacji Miejskiej działających na obszarze GZM w podmioty wewnętrzne Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.
7. Podstawowym sposobem dokonywania wyboru operatora w komunikacji autobusowej jest jego wyłonienie w drodze rozstrzygnięcia zamówienia publicznego udzielanego w trybie przetarg nieograniczony.
8. Po rozstrzygnięciu zamówienia publicznego udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego umowy były zawierane z operatorami publicznego transportu zbiorowego zasadniczo na okres 8 lat. Wyjątek stanowiły umowy zawierane doraźnie, np. na obsługę autobusowej komunikacji zastępczej za tramwaj (na czas prac remontowych). Od 2020 roku zawierane są umowy krótkoterminowe ze względu na zamiar wprowadzenia zmian dotyczących podziału sieci transportowej.
9. Wszystkie autobusy o pojemności co najmniej 91 osób są niskopodłogowe.
10. W ogłaszanych przetargach nie jest wymagany nowy tabor, jednak obowiązywał wymóg, aby pojazdy oferowane do obsługi linii komunikacyjnych w ramach umów podpisywanych w 2020 roku nie były wyprodukowane przed 2014 rokiem.
11. W obecnych postępowaniach przetargowych uwzględnia się ten warunek. W umowie na obsługę 181 linii wprowadzono dodatkowe wynagrodzenie dla operatorów za doposażenie pojazdów między innymi w klimatyzację, Internet, Wi-Fi oraz ładowarki USB do urządzeń mobilnych.
12. Tabor niskopodłogowy wyposażony jest w platformy dla wózków inwalidzkich oraz tzw. układ przyklęku, jak również w kontrastujące poręcze i uchwyty. Pojazdy wyposażane są w urządzenia do prezentacji przystanków w wersji wizyjnej i fonicznej, ułatwiające m.in. lokalizację w terenie osobom z dysfunkcją wzroku. Wprowadza się również przyciski zapewniające łączność pasażerów z kierowcą z dodatkowymi oznaczeniami w alfabecie Braille'a oraz siedzenia o kontrastujących barwach. Ponadto autobusy są wyposażone w wyświetlacze zewnętrzne w barwach miodowych.
13. Umowy z operatorami zawierają postanowienia umożliwiające wprowadzenie ujednoliconej kolorystyki zewnętrznego poszycia pojazdów. W 2020 roku odstąpiono od tego zapisu ze względu na krótkoterminowe umowy, jednak przy umowach zawieranych na dłuższy okres postanowienia dotyczące kolorystyki będą obowiązujące.
14. a) Tabliczki znajdują się na wszystkich stanowiskach przystankowych, z których pasażer może dowiedzieć się, jakie linie obsługują dany przystanek, które przystanki obsługiwane są przez poszczególne linie oraz jakie są planowane godziny odjazdu pojazdów publicznego transportu zbiorowego z danego przystanku w poszczególnych dniach tygodnia a także, gdzie można nabyć bilety ZTM.

    Informacje o taryfie, cenniku, regulamin przewozów, zasady porządkowe itp. umieszczane są w pojazdach;

b) Informacja internetowa, dostępna jest pod adresem http://rj.metropoliaztm.pl/rozkłady/.

W zakładce „Rozkłady jazdy" można znaleźć odnośniki do szczegółowych rozkładów jazdy każdej z linii organizowanej przez ZTM. Oprócz godzin odjazdów z poszczególnych przystanków można dowiedzieć się, które kursy obsługiwane są taborem niskopodłogowym, jak długo zgodnie z rozkładem jazdy powinna trwać podróż, który operator obsługuje linię, a także istnieje możliwość wyświetlenia przebiegu linii na mapie oraz sprawdzenia, które linie komunikacyjne organizowane przez ZTM obsługują dany przystanek. Za pomocą dostępnej na stronie wyszukiwarki połączeń możliwe jest zaplanowanie podróży z przesiadkami.

Natomiast korzystając ze strony https://sdip.metropoliaztm.pl/ można sprawdzić w czasie rzeczywistym lokalizację i ewentualne opóźnienie pojazdów, a na stronie http://tychy.kiedyprzyjedzie.pl/#/ można sprawdzić, ile czasu pozostało do odjazdu pojazdu z wybranego przystanku.

c) Pierwszy etap projektu zakładał montaż 72 tablic informacyjnych. Z kolei SDIP II przewiduje montaż 462 tablic informacyjnych, integrację z istniejącymi systemami SDIP i ŚKUP w ZTM oraz innymi systemami ITS na obszarze Subregionu Centralnego (na poziomie przekazywania informacji). W 2020 roku do użytku zostało oddanych 119 szt. tablic elektronicznych w ramach SDIP, jednocześnie od rozpoczęcia drugiego etapu montażu tablic do końca 2020 roku zamontowano 169 szt. tablic SDIP.

15. Wymaganie uwzględniane w SIWZ. Autobusy powinny zawierać zewnętrzny głośnik z płynną regulacją głośności minimum 1 szt., powinien znajdować się on w przedniej części pojazdu i powinien być kompatybilny z głównym sterownikiem oznakowania i zapowiedzi w autobusie.

Raport ZTM za rok 2020 w wersji elektronicznej można znaleźć pod następującym adresem: https://www.metropoliaztm.pl/media/uploads/ztm_raport_2020.pdf

Źródło: ZTM, Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia.

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PLAN BUDOWY OGÓLNODOSTĘPNYCH STACJI ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH W ZABRZU
2. Podstawa prawna
Na podstawie art. 62 ust. 8 Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (t. j. Dz.U.2020 poz. 908)
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała NR XXVI/431/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 października 2020 r.
4. Czas obowiązywania
2021 r. - 2022 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Biuro Głównego Inżyniera Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
W 22 lokalizacjach powstanie 87 punktów ładowania pojazdów elektrycznych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Lokalny operator elektroenergetyczny dokonuje uzgodnień związanych z budową przyłączy, uzgodnień branżowych lokalizacji tras kablowych oraz urządzeń niezbędnej infrastruktury dla budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych.
8. Streszczenie sprawozdania
Wprowadzenie sieci infrastruktury ogólnodostępnych ładowarek samochodów elektrycznych będzie wspierało stopniowe zastępowanie pojazdów spalinowych pojazdami elektrycznymi, co przełoży się na lokalne obniżenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu liniowego. Efektem tych działań będzie poprawa jakości powietrza atmosferycznego w obszarach silnie zurbanizowanych czyli w Zabrzu. Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu identyfikuje istniejące stacje na terenie miasta oraz przewiduje budowę nowych stacji, po zaopiniowaniu ich lokalizacji przez mieszkańców, następnie przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, został przedłożony do akceptacji i został podjęty przez Radę Miasta Zabrze. Podjęte w celu opracowania planu działania, przeprowadzone uzgodnienia i wytypowane propozycje lokalizacji stacji powinny odpowiadać na przewidywane zapotrzebowanie obecnych i przyszłych użytkowników pojazdów elektrycznych.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Na podstawie artykułu 60 ust.1 pkt 3 (Dz. U. 2020 poz. 908) ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych opracowany został plan rozbudowy ilości punktów ładowania samochodów elektrycznych zlokalizowanych w mieście Zabrze do ilości wymaganej przez ww. ustawę. Projekt „Planu budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu", zgodnie z art. 62 ust. 3 ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych został poddany konsultacjom społecznym z mieszkańcami. Kolejno projekt „Planu budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu", zgodnie z art. 62 ust. 4 ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych przekazany został operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania planowane jest rozmieszczenie ogólnodostępnych stacji ładowania, w celu uzgodnienia. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego uzgodnił projekt planu, biorąc pod uwagę moce przyłączeniowe istniejące oraz przewidywane w planie rozwoju, w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię.

Źródło: GIM UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
POLITYKA ROWEROWA MIASTA ZABRZE
2. Podstawa prawna
art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym
3. Uchwała rady miasta
Uchwała Nr LIX/877/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 06.11.2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn.: „Polityka Rowerowa Miasta Zabrze”.
4. Czas obowiązywania
od 2014 r.
5. Wydział
Główny Inżynier Miasta
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Do podstawowych celów Polityki Rowerowej należy: - popularyzacja ruchu rowerowego jako ekologicznego środka transportu, - zapewnienie każdemu chętnemu do korzystania z roweru warunków poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru silnie konkurencyjnego środka lokomocji, szczególnie w stosunku do samochodu osobowego, - zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców, poprawa stanu zdrowia, - skrócenie czasu przemieszczania się po mieście, - poprawa bezpieczeństwa ruchu w związku ze zmniejszeniem zagrożenia powodowanego przez ruch samochodowy, - zmniejszenie transportu samochodowego w mieście, - zmniejszenie problemów z parkowaniem samochodów, - poprawa jakości przestrzeni życiowej w mieście - minimalizacja hałasu i ilości zanieczyszczeń, - zwiększenie ilości dostępnych dróg wyłącznie dla ruchu rowerowego, - uczynienia Zabrza miastem przyjaznym dla poruszających się rowerami, - poprawa bezpieczeństwa osób poruszających się rowerami oraz pieszych, - możliwość łączenia roweru z innymi środkami komunikacji publicznej. - zwiększenie ilości szlaków komunikacyjnych po których bezpiecznie będą mogli poruszać się rowerzyści. - usunięcie barier architektonicznych w istniejących szlakach komunikacyjnych dla rowerzystów oraz współpraca instytucji w zakresie poprawy bezpieczeństwa poruszania się rowerzystów. - zwiększenie świadomości innych uczestników ruchu drogowego w sprawie bezpieczeństwa rowerzystów w ruchu ulicznym.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Polityka rowerowa powstała w celu usystematyzowania działań na rzecz rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Miasta Zabrze. Polityka ma odpowiedzieć na zapotrzebowanie społeczne, jakim jest stworzenie warunków dla bezpiecznego ruchu rowerowego w mieście. Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Wytycza ona szereg celów cząstkowych i bieżących oraz mówi jakie działania należy podjąć dla jej zrealizowania. Wdrażanie Polityki rowerowej miasta Zabrze jest w trakcie realizacji. W tym celu został powołany Zespół konsultacyjny ds. Polityki Rowerowej Miasta Zabrze, natomiast aby skoordynować wszelkie działania

realizowane na rzecz wdrażania polityki rowerowej miasta Zabrze powołany został Pełnomocnik Prezydenta Miasta Zabrze ds. realizacji Polityki Rowerowej – Oficer Rowerowy.

Do głównych działań mających na celu realizację „Polityki rowerowej" należy:

1. Rozwój miejskiej sieci tras i ścieżek rowerowych. Obecnie w mieście istnieje:
   - 31,2 km ścieżek rowerowych
   - 57,5 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy- trasa główna)
   - 19 km tras rowerowych (Zabrzański szlak rowerowy – trasa alternatywna)
   - 14,5 km ciągów pieszo – rowerowych
2. Stworzenie ścieżek rowerowych, które prowadziłyby z dzielnic do centrum miasta. W pierwszej kolejności realizowana jest trasa północ – południe łącząca północne dzielnice miasta z istniejącym ciągiem pieszo - rowerowym przy ul. Winklera. Wytyczono propozycję śladu trasy w oparciu o którą ogłoszono przetarg na wykonanie dokumentacji technicznej. W 2020 r. wybrano wykonawcę opracowania dokumentacji technicznej i rozpoczęto projektowanie.
3. W związku z koniecznością powiązania zabrzańskich ścieżek rowerowych z drogami rowerowymi miast ościennych oraz planami Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii opracowano koncepcję rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze.
4. Uwzględnianie w projektach nowych dróg budowy, wzdłuż tych dróg, ścieżek rowerowych lub szlaków pieszo-rowerowych. Przykładem takiego działania jest budowa nowych dróg rowerowych o długości 4,5 km w strefie ekonomicznej oraz budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Lawendowa i Jowisza na osiedlu Słoneczna Dolina. W projektach budowy przedłużenia Al. Korfantego, budowy skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. Piłsudzkiego oraz budowy ul. Handlowej – odcinka południowego przewidziano realizację ścieżek rowerowych w ramach tych inwestycji.
5. Stosowanie podczas budowy ścieżek rowerowych materiałów jak najbardziej bezpiecznych i komfortowych dla rowerzystów. W uzgodnieniu z przedstawicielami środowisk rowerowych ustalono preferowanie asfaltu jako materiału do budowy nowych ścieżek.
6. Popularyzacja transportu rowerowego jako ekologicznej i prozdrowotnej alternatywy dla transportu samochodowego oraz popularyzacja turystyki i rekreacji rowerowej. Corocznie w mieście organizowane są wydarzenia promujące rower jako aktywny sposób spędzania czasu. Zabrze od czterech lat jest metą jednego z etapów wyścigu Tour de Pologne – jednej z największych imprez kolarskich na świecie.
7. Wzbogacenie infrastruktury rowerowej o parkingi oraz wypożyczalnie rowerów miejskich. W 2020 r. utworzono 13 stref lokalizacji rowerów miejskich. Planowane jest coroczne zwiększenie ich ilości, docelowo do minimum jednej strefy w każdej dzielnicy.W pierwszej kolejności stacje rowerowe zlokalizowano przy obiektach szlaku turystyki poprzemysłowej. W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" planowana jest budowa parkingów Bike& Ride i Park& Ride oraz ścieżek rowerowych.

8. Abstrakt sprawozdania

Głównym celem strategicznym polityki Rowerowej dla Miasta Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta.

Do podstawowych celów Polityki Rowerowej należy:

- popularyzacja ruchu rowerowego jako ekologicznego środka transportu,
- zapewnienie każdemu chętnemu do korzystania z roweru warunków poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru silnie konkurencyjnego środka lokomocji, szczególnie w stosunku do samochodu osobowego,
- zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców, poprawa stanu zdrowia,
- skrócenie czasu przemieszczania się po mieście,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu w związku ze zmniejszeniem zagrożenia powodowanego przez ruch samochodowy,
- zmniejszenie transportu samochodowego w mieście,
- zmniejszenie problemów z parkowaniem samochodów,
- poprawa jakości przestrzeni życiowej w mieście - minimalizacja hałasu i ilości zanieczyszczeń,
- zwiększenie ilości dostępnych dróg wyłącznie dla ruchu rowerowego,
- uczynienie Zabrza miastem przyjaznym dla poruszających się rowerami,

- poprawa bezpieczeństwa osób poruszających się rowerami oraz pieszych,
- możliwość łączenia roweru z innymi środkami komunikacji publicznej.
- zwiększenie ilości szlaków komunikacyjnych po których bezpiecznie będą mogli poruszać się rowerzyści,
- usunięcie barier architektonicznych w istniejących szlakach komunikacyjnych dla rowerzystów oraz współpraca instytucji w zakresie poprawy bezpieczeństwa poruszania się rowerzystów,
- zwiększenie świadomości innych uczestników ruchu drogowego w sprawie bezpieczeństwa rowerzystów w ruchu ulicznym.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach Polityki rowerowej Miasta Zabrze należy:

1. Wykonanie oraz coroczna aktualizacja mapy Rowerowe Zabrze w zakresie:
- szkieletu układu dróg rowerowych do realizacji na terenie miasta Zabrze
- istniejących ścieżek rowerowych
- posiadanych projektów ścieżek rowerowych
- koncepcji połączeń rowerowych
- istniejących szlaków rowerowych wytyczonych po jezdniach
- istniejących ciągów pieszo-rowerowych
- systemu tras rowerowych w Metropolii

2. Wytyczenie oraz oznakowanie głównego oraz alternatywnego szlaku rowerowego wokół miasta (rowerowa obwodnica Zabrza). Jego długość wynosi ok. 60 km i prowadzi przez os. Helenka, ul. Żniwiarzy przez Rokitnicę do os. Młodego Górnika, przecina Biskupice i biegnie wzdłuż granicy miasta, do Kończyc. Kolejno prowadzi do Makoszów ul. Wiosenną i po dłuższym odcinku z ul. Oświęcimskiej i ul. Legnickiej odbija w kierunku os. Janek. Dalej szlak wiedzie przez osiedle Janek do ul. Roosevelta wzdłuż Parku Rodzinnego, skąd przez Maciejów małymi uliczkami biegnie do granic miasta, przechodząc przez Gliwice powraca do Zabrza przez Mikulczyce oraz Grzybowice wzdłuż ulic Badestinusa i Traktorzystów na osiedle Helenka.

3. Organizacja na terenie miasta jednej z największych imprez kolarskich na świecie – wyścigu Tour de Pologne. W Zabrzu miała miejsce już czwarty rok z rzędu meta jednego z etapów wyścigu promującego aktywny tryb życia oraz miasto Zabrze. Na terenie Gminy organizowane były m.in. następujące wydarzenia rowerowe:
- Piknik „Wyścig po zdrowie”
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa na zakończenie wakacji
- Wycieczka Rowerowa (rajdy w ramach inicjatyw Rad Dzielnic)
- Cykl rajdów rowerowych „Kopernik na rowerze”
- Rodzinne Rajdy Rowerowe Rokitnica
- Crossduathlon Dzika Helenka (impreza biegowo-rowerowa)
- Zajęcia rowerowe organizowane w ramach programu Aktywne Zabrze – Rodzinne Rajdy Rowerowe (wiosna i jesień).

4. Utworzenie Zabrzańskiego Roweru Miejskiego, który wystartował 27 kwietnia 201 8roku. W pierwszym etapie System ZRM składał się z 4 stacji: Sztolnia Port, Sztolnia Królowa Luiza, GUIDO i Plac Dworcowy. Każda z 4 samoobsługowych stacji, które do dyspozycji mieszkańców oddała firma Nextbike (operator ZRM, wyłoniony w postępowaniu przetargowym), wyposażona była w 1 terminal z panelem informacyjnym sterującym, 12 stojaków rowerowych i rowery, których w sumie oddano 32 sztuki w tym 2 tandemy, 2 rowery dziecięce i 1 rower familijny typu cargo. Uruchomienie ZRM było kolejnym etapem tworzenia przyjaznych rozwiązań dla miłośników jazdy na rowerze i doskonałym uzupełnieniem codziennej komunikacji transportu do pracy czy szkoły. Duże zainteresowanie ZRM sprawiło, że podjęto decyzję o kontynuowaniu projektu do końca listopada 2018 roku.

Na liczne wnioski mieszkańców w dniu 23 lipca 2018 r. utworzono 2 dodatkowe stacje w pobliżu Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz w dzielnicy Rokitnica Pętla. Wzrosła także liczba rowerów do 50 sztuk. W roku 2019 utworzono 8 stacji rowerów miejskich, dodając kolejne 2 stacje w dzielnicy Grzybowice oraz przy Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji „Aquarius”.
Dokonano również integracji systemów roweru miejskiego działających na obszarze 8 miast Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii: Chorzowa, Gliwic, Katowic, Sosnowca, Świętochłowic, Siemianowic Śląskich, Tychów i Zabrza. W 2020 r. utworzono 13 stref lokalizacji rowerów miejskich a do dyspozycji mieszkańców oddano 60 rowerów.

5. Udział w spotkaniach organizowanych przez Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolię w sprawach wspólnych działań w zakresie:
- wdrożenia roweru metropolitarnego w GZM (wspólnego systemu wypożyczalni rowerów),
- wyznaczenia wspólnych dla metropolii „Standardów i Wytycznych kształtowania infrastruktury rowerowej,
- opracowaniu studium systemu tras rowerowych w GZM,
- otrzymania przez miasto służbowych, miejskich rowerów elektrycznych w ramach projektu pn. „Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy".

Miasto przyjęło do stosowania opracowane przez Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolią „Standardy i wytyczne kształtowania infrastruktury rowerowej". W ramach projektu pn. „Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy" miasto otrzymało 10 służbowych, miejskich rowerów elektrycznych.

6. Udział Miasta w projekcie Velo Silesia polegającym na audycie nieczynnych szlaków kolejowych pod kątem wykorzystania ich dla komunikacji i rekreacji rowerowej. W 2019 r. przejęto od Kopalni Piasku „Kotlarnia" tereny po kolei piaskowej pod kątem wykorzystania ich na trasy rowerowe. W 2020 r. przedstawiciele samorządów Gliwic, Rudzińca, Zbrosławic, Zabrza, Pyskowic rozpoczęły rozmowy na temat wykorzystania terenów po kolei piaskowej na szlak rowerowy pod roboczą nazwą „Szlak czterech jezior" od jeziora w Pławniowicach do kopalni Guido.

7. Podjęcie wspólnie z przedstawicielami społecznej inicjatywy „Hałda Single OK" rozmów z PGG oddział KWK Sośnica w sprawie projektu budowy zrównoważonych ścieżek rowerowych na hałdzie kopalni Sośnica w Zabrzu.

W 2020 r. zrealizowano następujące inwestycje rowerowe:
- Droga rowerowa Zaborze – Biskupice – odcinek o długości 300 m.
- Budowa ścieżek rowerowych na skrzyżowaniu ul. Roosevelta z Piłsudskiego – o długości 710 m.

Wykonano również następujące dokumentacje ścieżek rowerowych:
- Sportostrada Zabrzańska – os. Janek o dł. 850 m.
- Przebudowa chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej od skrzyżowania z ul. Franciszkańskiej do wjazdu do SP nr 25 - o długości 604 m.
- Przebudowa istniejącego chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do skrzyżowania z Al. Korfantego.
- Budowa ścieżki rowerowej w ramach przedłożenia Al. Korfantego na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej - o dł. 1100 m.
- Budowa ścieżki rowerowej na oś Słoneczna Dolina – ul. Marsa.
- Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Ofiar Katynia - odcinek od ul. Goduli z połączeniem z istniejącą ścieżką w rejonie ul. Borsiga – o długości 1200 m.
- Budowa ścieżki rowerowej – ul. Handlowa – odcinek południowy.

W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" planowana jest budowa parkingów Bike & Ride oraz ścieżek rowerowych. Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w 2020 roku wykonał koncepcję rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze, w powiązaniu z sieciami miast ościennych oraz planami Górnośląsko- Zagłębiowskiej Metropolii.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach Polityki rowerowej Miasta Zabrze należy:

1. Aktualizacja mapy Rowerowe Zabrze w zakresie:
- szkieletu układu dróg rowerowych do realizacji na terenie miasta Zabrze
- istniejących ścieżek rowerowych
- posiadanych projektów ścieżek rowerowych
- koncepcji połączeń rowerowych
- istniejących szlaków rowerowych wytyczonych po jezdniach
- istniejących ciągów pieszo-rowerowych
- systemu tras rowerowych w Metropolii

2. Organizacja na terenie miasta jednej z największych imprez kolarskich na świecie – wyścigu Tour de Pologne. W Zabrzu miała miejsce już czwarty rok z rzędu meta jednego z etapów wyścigu promującego aktywny tryb życia oraz miasto Zabrze. Na terenie Gminy w 2020 r. organizowane były również następujące wydarzenia rowerowe:
   - Cykl rajdów rowerowych „Kopernik na rowerze" (3 rajdy),
   - Rajd rowerowy organizowany przez Radę Dzielnicy Os. Tadeusza Kotarbińskiego.
3. Utworzenie Zabrzańskiego Roweru Miejskiego, który wystartował 27 kwietnia 2018 roku. W pierwszym etapie System ZRM składał się z 4 stacji: Sztolnia Port, Sztolnia Królowa Luiza, GUIDO i Plac Dworcowy. Każda z 4 samoobsługowych stacji, które do dyspozycji mieszkańców oddała firma Nextbike (operator ZRM, wyłoniony w postępowaniu przetargowym), wyposażona była w 1 terminal z panelem informacyjnym sterującym, 12 stojaków rowerowych i rowery, których w sumie oddano 32 sztuki w tym 2 tandemy,2 rowery dziecięce i 1 rower familijny typu cargo. Uruchomienie ZRM było kolejnym etapem tworzenia przyjaznych rozwiązań dla miłośników jazdy na rowerze i doskonałym uzupełnieniem codziennej komunikacji transportu do pracy czy szkoły. Duże zainteresowanie ZRM sprawiło, że podjęto decyzję o kontynuowaniu projektu do końca listopada 2018 roku. Na liczne wnioski mieszkańców w dniu 23 lipca 2018 r. utworzono 2 dodatkowe stacje w pobliżu Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz w dzielnicy Rokitnica Pętla. Wzrosła także liczba rowerów do 50 sztuk. W roku 2019 utworzono 8 stacji rowerów miejskich, dodając kolejne 2 stacje w dzielnicy Grzybowice oraz przy Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji „Aquarius". Dokonano również integracji systemów roweru miejskiego działających na obszarze 8 miast Górnośląsko- Zagłębiowskiej Metropolii: Chorzowa, Gliwic, Katowic, Sosnowca, Świętochłowic, Siemianowic Śląskich, Tychów i Zabrza. W 2020 r. utworzono 13 stref lokalizacji rowerów miejskich a do dyspozycji mieszkańców oddano 60 rowerów.
4. Wspólne działania Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii oraz gminy w zakresie:
   - wdrożenia roweru metropolitarnego w GZM (wspólnego systemu wypożyczalni rowerów)
   - realizacja inwestycji rowerowych w oparciu o opracowanie przez GZM „Standardy i Wytyczne kształtowania infrastruktury rowerowej"
   - opracowaniu studium systemu tras rowerowych w GZM
   - wdrożenie przez miasto służbowych, miejskich rowerów elektrycznych w ramach projektu pn. „Rowerem lub na kole – do pracy, w pracy, z pracy".
5. Udział Miasta w projekcie Velo Silesia polegającym na audycie nieczynnych szlaków kolejowych pod kątem wykorzystania ich dla komunikacji i rekreacji rowerowej. W 2020 r. przedstawiciele samorządów Gliwic, Rudzińca, Zbrosławic, Zabrza, Pyskowic rozpoczęły rozmowy na temat wykorzystania terenów po kolei piaskowej na szlak rowerowy pod roboczą nazwą „Szlak czterech jezior" od jeziora w Pławniowicach do kopalni Guido.

W 2020 r. zrealizowano następujące inwestycje rowerowe:

- Droga rowerowa Zaborze – Biskupice – odcinek o długości 300 m.
- Budowa ścieżek rowerowych na skrzyżowaniu ul. Roosevelta z Piłsudskiego – o długości 710 m.

Wykonano również następujące dokumentacje ścieżek rowerowych:

- Sportostrada Zabrzańska – os. Janek o dł. 850 m.
- Przebudowa chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej od skrzyżowania z ul. Franciszkańskiej do wjazdu do SP nr 25 - o długości 604 m.
- Przebudowa istniejącego chodnika i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Gdańskiej od skrzyżowania z ul. Franciszkańską do skrzyżowania z Al. Korfantego.
- Budowa ścieżki rowerowej w ramach przedłożenia Al. Korfantego na odcinku od ul. Heweliusza do ul. Tarnopolskiej - o dł. 1100 m.
- Budowa ścieżki rowerowej na oś Słoneczna Dolina – ul. Marsa.
- Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Ofiar Katynia - odcinek od ul. Goduli z połączeniem z istniejącą ścieżką w rejonie ul. Borsiga – o długości 1200 m.
- Budowa ścieżki rowerowej – ul. Handlowa – odcinek południowy.

6. Uruchomienie rowerowni miejskiej dla pracowników urzędu w ramach ułatwienia parkowania rowerów dla przyjeżdżających do pracy w Urzędzie Miejskim.
7. W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu" zaprojektowano budowę parkingów Bike & Ride oraz ścieżek rowerowych.

Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej w 2020 roku wykonał koncepcję rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze, w powiązaniu z sieciami miast ościennych oraz planami Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Źródło: GIM UM Zabrze

2.14 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

1. Tytuł dokumentu strategicznego
ROCZNY PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE
2. Podstawa prawna
Ustawa o działalności organizacji pożytku publicznego i o wolontariacie
3. Uchwała Rady Miasta
RPW na rok 2020 zostało uchwalone w drodze Uchwały nr XIII/171/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 października 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok
4. Czas obowiązywania
1 stycznia – 31 grudnia 2020
5. Wydział
Wydział Kontaktów Społecznych, Zespół ds. Rozwoju Aktywności Lokalnej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/zadania
1. Głównym celem Programu jest kształtowanie i określenie zasad i form współpracy pomiędzy Miastem Zabrze a organizacjami, które są ważnym składnikiem lokalnego systemu demokratycznego ładu społecznego. 2. Cele szczegółowe: 1) poprawa jakości życia mieszkańców Miasta Zabrze poprzez pełniejsze zaspokajanie ich potrzeb, 2) umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami, 3) wspieranie organizacji, 4) zapewnianie efektywniejszej realizacji zadań publicznych poprzez włączenie organizacji w realizację tych zadań.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Założone zadania zostały zrealizowane.
8. Streszczenie sprawozdania
Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3. ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie to dokument programowy, określający zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec organizacji pozarządowych. Przyjmowanie rocznych Programów Współpracy, jak również publikacja sprawozdania z ich realizacji jest, zgodnie z przepisami ustawy, obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego. Program Współpracy (obowiązujący od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.) został przyjęty przez Radę Miasta Zabrze uchwałą nr XIII/171/19 z dnia 21 października 2019 r. Powstanie dokumentu poprzedziły konsultacje projektu (31 lipca do 14 sierpnia 2019 r.). Program określa zasady współpracy samorządu lokalnego z organizacjami, precyzuje również zadania, przy wykonywaniu których współpraca ta może być realizowana, określa szczegółowe cele, zasady, formy oraz priorytetowe obszary współpracy Miasta Zabrze z podmiotami III sektora działającymi na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców. Sprawozdanie jest dokumentem podsumowującym kolejny rok współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności

pożytku publicznego i o wolontariacie. Jego podstawą jest ścisłe partnerstwo między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Partnerstwo wpisuje się na stałe w rzeczywistość społeczną. Rozwiązywanie problemów społecznych, tworzenie nowych pomysłów, innowacyjność w działaniu wymagają podejścia wieloaspektowego i kompleksowego. Przedmiotem partnerstwa jest wspólna realizacja przedsięwzięć opartych na podziale zadań. Za cel partnerstwa Miasto Zabrze stawia skuteczniejsze wykonywanie zadań własnych gminy poprzez wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych oraz wzrost partycypacji podmiotów trzeciego sektora w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

W 2020 roku wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego w Zabrzu (Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Turystyki i Sportu, Wydział Infrastruktury Komunalnej oraz Wydział Kultury i Dziedzictwa) ogłosiły łącznie 11 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe zgłosiły 191 projektów w ramach otwartych konkursów ofert. Finansowanie otrzymały 143 oferty (137 na podstawie wspierania, 6 na podstawie powierzania realizacji zadań publicznych), zgłoszone przez 126 organizacje pozarządowe. W 2020 roku do Urzędu Miasta Zabrze wpłynęły 24 oferty na realizację zadań publicznych w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Finasowanie otrzymało 17 tzw. małych grantów.

Rejestr organizacji pozarządowych, mających swoją siedzibę w Zabrzu, prowadzi Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Zabrzu. 31 grudnia 2020 roku zewidencjonowane w nim było 371 podmiotów: 55 fundacji, 204 stowarzyszeń rejestrowych, 28 stowarzyszeń zwykłych, 77 klubów sportowych, 7 spółdzielni socjalnych.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Miasto Zabrze jest partnerem dla organizacji pozarządowych, nie tylko poprzez działanie w społeczności lokalnej, ale przede wszystkim poprzez wspólnotę celu, jakim jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi określa uchwalany każdego roku przez Radę Miasta Zabrze Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi (na podstawie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Określa szczegółowe cele, zasady, formy oraz priorytetowe obszary współpracy z podmiotami III sektora działającymi na terenie miasta i na rzecz jego mieszkańców. Powstanie dokumentu poprzedzają konsultacje z organizacjami pozarządowymi. W 2020 roku współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi odbywała się w następujących obszarach:

1. Pomoc społeczna, w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, promocja wolontariatu.
2. Promowanie sztuki i ochrona dziedzictwa narodowego, promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych, organizowanie koncertów, przeglądów, festiwali, działania na rzecz edukacji kulturalnej, integracja mniejszości etnicznych i narodowych (z uwzględnieniem obostrzeń pandemicznych).
3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w kołach, klubach dyskusyjnych i twórczych.
4. Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, rajdów, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej.
5. Promowanie i wspieranie edukacji ekologicznej, udział i organizowanie akcji i działań proekologicznych, wspieranie działań dotyczących rewitalizacji obiektów, terenów zielonych i poprzemysłowych, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.
6. Aktywizacja zawodowa i przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
7. Działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości.
8. Działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.
9. Działania mające na celu upowszechnienie i ochronę wolności i praw człowieka, a także swobód obywatelskich oraz rozwoju demokracji.
10. Działania mające na celu rozpowszechnienie krajoznawstwa, w tym turystyki.

Formy współpracy:

Pozafinansowe – polegające w szczególności na:

- funkcjonowaniu strony internetowej „Mapa Aktywności Lokalnej" dla organizacji pozarządowych pod adresem www.mal.zabrze.pl;
- inicjowaniu realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe;
- przekazywaniu organizacjom pozarządowym informacji o realizacji zadań publicznych, o ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań publicznych oraz o ich rozstrzygnięciach;
- udostępnianiu informacji o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta;
- udostępnianiu podmiotom trzeciego sektora bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach obiektów miejskich, umożliwiając im sprawne funkcjonowanie lub organizację wydarzeń, np. sportowych i kulturalnych;
- informowaniu podmiotów III sektora o możliwościach pozyskiwania środków finansowych ze źródeł spoza budżetu miasta;
- organizowaniu szkoleń i kursów podnoszących kompetencje działaczy organizacji pozarządowych oraz zapewnianiu porad specjalistycznych;
- konsultowaniu z organizacjami pozarządowych projektów aktów prawa miejscowego;
- zapewnianiu dostępu do bezpłatnego Internetu;
- udzielaniu rekomendacji, organizowaniu przedsięwzięć promujących ideę społeczeństwa obywatelskiego i dokonań organizacji pozarządowych;
- podejmowaniu inicjatyw integrujących organizacje wokół zadań ważnych dla lokalnej społeczności;
- zapraszaniu organizacji do tworzenia dokumentów planistycznych i strategicznych dla Miasta Zabrze;
- udzielaniu pomocy w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych;
- udzielaniu informacji w zakresie procedur pomocowych wdrażanych dla NGO w związku z Covid-19.

Finansowe – polegające na zleceniu przez Miasto Zabrze podmiotom III sektora realizacji zadań w formie:

- powierzania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji;
- wspierania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie ich realizacji.

W 2020 r. w Zabrzu było zarejestrowanych 371 organizacji pozarządowych. 143 podmioty otrzymały dofinansowanie w 160 projektach w ramach otwartych konkursów ofert i w tzw. małych grantach. Zabezpieczona kwota ze środków budżetu miasta na finansowanie zadań publicznych realizowanych na podstawie umów zawartych w ramach otwartych konkursów ofert (w tym umów wieloletnich) oraz umów zawartych w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, tzw. małych grantów, w 2020 r. wyniosła 11 026 494 zł.

Źródło: WKS UM Zabrze

2.15 ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA

1. Tytuł dokumentu strategicznego
STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA ZABRZE NA LATA 2010-2020
2. Podstawa prawna
art. 16b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr LIX/766/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.10.2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Zabrze na lata 2010-2020
4. Czas obowiązywania
2010 r. - 2020 r.
5. Wydział
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców województwa śląskiego. Poprawa dostępu do rynku pracy osób. Integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Poprawa bezpieczeństwa. Podniesienie jakości kształcenia. Rozwój różnych form aktywności kulturalnych. Aktywizacja sportowo-rekreacyjna. Podniesie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych. Realizacja działań w ramach polityki społecznej.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Program w 2020 roku wkroczył w końcową fazę realizacji. Rok 2020 był rokiem szczególnym z uwagi na pandemię wirusa Covid-19. Wprowadzone obostrzenia spowodowały szereg zmian na wielu obszarach działań społecznych takich jak: rynek pracy – blokada gospodarczą, wstrzymanie działalności galerii handlowych, punktów gastronomicznych; ochrona zdrowia – wstrzymanie planowych przyjęć do szpitali, zawieszenie planowanych zabiegów, tele-porady w podstawowej opiece medycznej; edukacja - zawieszenie normalnej działalności szkół, przedszkoli, żłobków i klubów dziecięcych; aktywność społeczna i kulturalna - nie możność odbywania się w normalnej formie imprez kulturalnych i sportowych co znacząco wpłynęło na ilość osób w nich uczestniczących. W Szpitalu Miejskim w październiku decyzją Ministra Zdrowia zabezpieczono 106 łóżek covidowych w tym 6 respiratoryjnych. Pomimo tego zwiększyła się oferta miasta dotycząca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Otwarto nową filię Żłobka Miejskiego, powiększając ofertę o 40 miejsc, dzięki czemu na chwile obecną Żłobek Miejski może przyjąć już 205 dzieci. Funkcjonuje jeden Żłobek Miejski z dwiema Filiami oraz 16 żłobków niepublicznych. W drugiej połowie 2020 roku swoją działalność rozpoczęła nowa jednostka miejska Centrum Rozwoju Rodziny, która obejmie wsparciem indywidualnym oraz grupowym rodziny dostosowując metody wsparcia indywidualnie dla każdego potrzebującego. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, które powstało z połączenia Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży oraz Dom Dziecka sprawuje nadzór nad 10 placówkami, w których przebywa łącznie 110 dzieci wychowywanych poza rodziną. Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzą programy z zakresu polityki społecznej.

8. Streszczenie sprawozdania

Strategia rozwiązywania problemów społecznych funkcjonuje od 2010 roku. Przez cały czas jej obowiązywania realizowane są i udoskonalane strategie dotyczące zagadnień rodziny i jej funkcji, rynku pracy i bezrobocia, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, aktywności społecznej i kulturalnej, edukacji, dobrego zarządzania oraz mieszkalnictwa. Mierniki z realizacji strategii monitorowane są przez kilka Wydziałów Urzędy Miasta oraz jednostki miejskie, w szczególności przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Powiatowy Urzędu Pracy, Urząd Stanu Cywilnego, Wydział Zarządzania Mieniem, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, Komendę Miejską Policji, Wydział Kontaktów Społecznych, Wydział Realizacji Projektów, Wydział Oświaty, Wydziału Kultury i Dziedzictwa.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Rodzina i jej funkcje:
W roku 2020 wpisano do aktów małżeństw 275 rozwodów oraz 3 separacje. 29 osób na 1000 mieszkańców skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej. Na 1000 mieszkańców przypadało 0,495 pracownika socjalnego. 612 dzieci wychowuje się poza rodziną, w tym 453 w rodzinach zastępczych i 159 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Zanotowano 1301 gospodarstw domowych zagrożonych ubóstwem. 98 rodzin skorzystało ze specjalnych form wsparcia tj. na przykład poradnictwa rodzinnego, czy terapii rodzinnej. 98 osób skorzystało z ośrodków wsparcia dla dzieci i rodzin. Miasto posiada 453 miejsc w rodzinnych formach opiekuńczo-wychowawczych (rodzinach zastępczych i placówkach rodzinnych). Wydano 71 postanowień Sądu Rodzinnego o pozbawieniu praw rodzicielskich. Umieszczono 453 dzieci w rodzinnych formach opiekuńczo-wychowawczych. 130 osoby zrealizowały kontrakty socjalne i poprawiły swoją sytuację społeczną.

Rynek pracy, zatrudnienie, bezrobocie:
Powiatowy Urząd Pracy realizuje cele z zakresu rynku pracy, zatrudnienia i bezrobocia. Wskaźnik bezrobocia w mieście na koniec roku 2020 osiągnął 7%. Liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z instrumentów rynku pracy to 855 osób, zrealizowano 127 szkoleń dla osób bezrobotnych. Na 1000 zarejestrowanych osób bezrobotnych przypadało 1,06 doradców zawodowych. Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznych w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym, które zakończyły udział w projektach aktywizacyjnych wyniosła 129 (w oparciu o osoby długotrwale bezrobotne bez prawa do zasiłku oraz niepełnosprawne bez prawa do świadczeń). 299 uczestników wzięło udział w pracach społecznie użytecznych i skierowanych do zatrudnienia subsydiowanego. W 2020 r. w mieście założono 958 nowych działalności gospodarczych.

Ochrona zdrowia:
W 2020 roku 294 osoby zostały objęte pomocą grup roboczych. Miejski Zespół Interdyscyplinarny nie rozpatrywał sytuacji żadnej Rodziny natomiast 144 osoby skorzystały z interwencji kryzysowej w tym z terapii i poradnictwa w zakresie problemów uzależnień i przemocy. 219 osób niepełnosprawnych korzystało ze zorganizowanych środowiskowych form wsparcia, 232 osoby skorzystały z usług opiekuńczych. Na terenie miasta 34 seniorów działa w grupach samopomocowych, stowarzyszeniach i klubach. Objęto 21 osób w tym dzieci programami zdrowotnymi i profilaktycznymi. Liczba łóżek w szpitalach to około 39,5 na 10000 mieszkańców, liczba specjalistów wyniosła ok. 29,9/10000. W Zabrzu funkcjonuje 41 poradni (gabinetów) podstawowej opieki zdrowotnej.

Programy polityki zdrowotnej oraz zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane w Zabrzu w 2020 r.:

1. „Realizacja działań mających na celu wczesne wykrycie zmian nowotworowych w piersi u kobiet mieszkających w Zabrzu" – zakwalifikowano 1250 kobiet w przedziale wiekowym 20-49 lat.
2. „Realizacja działań mających na celu eliminowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców Zabrza poprzez kreowanie przyjaznego środowiska miejskiego oraz zaspokojenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych i integracji społecznej." – 25 osób uczestniczyło w zadaniu - Program zakładał wykonanie badań przesiewowych osób w wieku 18-65 lat., z terenu Miasta Zabrze w celu identyfikacji zaburzeń psychicznych oraz skierowaniu na dalsze konsultacje specjalistyczne z psychologiem bądź psychiatrą.
3. „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze" – 300 osób. Zgodnie z programem u osób 0-25 lat została wdrożona wczesna diagnostyka i terapia zaburzeń rozwojowych, diagnoza psychologiczna i logopedyczna oraz rehabilitacja, a także zapewnione ciągłości procesu kompleksowej terapii na terenie Miasta Zabrze.

Bezpieczeństwo publiczne:
Komenda Miejska Policji w 2020 roku odnotowała 3 867 przestępstw co stanowi 22,52/1000 mieszkańców oraz 18 122 wykroczenia co stanowi 105,55/1000 mieszkańców, w 17,74% przypadkach brały udział osoby nieletnie. Wykrywalność przestępstw wyniosła 74,6%. Udział osób nietrzeźwych w ogólnej liczbie uczestników wypadków drogowych wynosi 12/197 zdarzeń. Liczba wypadków na 1000 mieszkańców wyniosła 0,51. Popełniono 177 przestępstw pod wpływem alkoholu i/lub środków odurzających.

Aktywność społeczna i kulturalna:
W mieście do bazy NGO wpisanych jest 371 organizacji pozarządowych. W 2020 roku realizowały one 160 projektów w ramach otwartych konkursów, które objęły 33 625 beneficjentów. Samorząd ze środków publicznych przekazał 11 026 494 zł organizacją na zadania własne gminy realizowane w ramach otwartych konkursów ofert. Na 1000 mieszkańców przypada 2,1 działająca organizacja pozarządowa.
W 2020 roku Miasto Zabrze zorganizowało 14 imprez kulturalnych o randze ponadlokalnej. 90 0248 osób korzystało z placówek kultury, natomiast w imprezach kulturalnych wzięło udział 677 789 osób. Liczba uczestników imprez sportowych wyniosła 6 160. Poziom nakładów finansowych na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w 2020 roku wyniósł 28 439 805,09 zł.

Edukacja:
W obszarze edukacji wg miernika skolaryzacji I i II stopnia w roku szkolnym 2020/2021 zanotowano 11 040 uczniów w szkołach podstawowych oraz 5 403 uczniów w szkołach ponadpodstawowych. 5 004 dzieci korzystało z zajęć pozalekcyjnych, a 2 605 z zajęć pozaszkolnych. W realizację projektów zaangażowanych było się 153 nauczycieli. Ilość dzieci korzystających z przedszkoli wyniosła 4 964, natomiast na 1000 mieszkańców przypada 29,6 miejsc w przedszkolach. 40 osób dorosłych podjęło naukę w formach szkolnych oraz pozaszkolnych. Ze żłobków skorzystało 597 dzieci. Na 1000 mieszkańców przypadało 5,6 miejsca w żłobku.

Dobre zarządzanie:
W 2020 r. przeprowadzono jedną konsultacje społeczną w formie budżetu obywatelskiego w której wzięło udział 12 824 osób co stanowi frekwencję na poziomie 7,62%. Składane wnioski z zakresem tematycznym mogły dotyczyć zadań miasta na prawach powiatu, w tym takich spraw jak: edukacja, kultura, sport, ochrona środowiska, zdrowie, pomoc społeczna, zieleń miejska, przestrzeń publiczna, drogi/komunikacja, telekomunikacja. W rozumieniu inicjatyw oddolnych do budżetu obywatelskiego mieszkańcy miasta złożyli 73 wnioski, które zostały ocenione pod względem formalnym (przez służby Skarbnika Miasta) i prawno - technicznym (w wydziałach urzędu miejskiego lub w miejskich jednostkach organizacyjnych). 14 wniosków zostało odrzuconych (1 pod względem formalnym i 13 pod względem prawno - technicznym). Przedmiotem głosowania było 59 projektów. Mieszkańcy złożyli 13 599 kart do głosowania. 775 kart zostało unieważnionych na podstawie par. 19 ust. 9 pkt. 4 Uchwały Nr VIII/93/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego "Zabrzański Budżet Partycypacyjny". Wobec powyższego na łączne wyniki składają się decyzje 12 824 osób, które zaznaczyły na kartach do głosowania (elektronicznych i papierowych) propozycje zadań łącznie 20 344 razy (liczba głosów na indywidualne zadania). Złożono 400 ważnych kart papierowych oraz 12 424 kart elektronicznych. Efektem głosowania są dwadzieścia cztery zadania budżetowe w budżecie miasta Zabrze na 2021 rok. Łączna ich wartość (na dzień 1.01.2021 r.) to 5.162.656 zł. Środki na wykonanie zadań pochodzących z budżetu obywatelskiego to środki własne jst.

Mieszkalnictwo:
Ilość mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców to 66,39. Wydano 161 pozwoleń na budowę mieszkań i budynków. W mieście funkcjonuje 1 122 mieszkania socjalne. Wyremontowano 48 mieszkań komunalnych. W mieszkaniach komunalnych przypada 21,43 m2 powierzchni mieszkalnej na osobę. 8 525 osób oczekuje na mieszkanie. Okres oczekiwania na mieszkanie socjalne trwa od 3 miesięcy do 10 lat. Lokale socjalne wskazywane są w zależności od aktualnych potrzeb osób oczekujących. W pierwszej kolejności lokale socjalne wskazuje się osobom, które:

- opuszczają placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy dziecka, rodziny zastępcze,
- podlegają wykwaterowaniu,
- utraciły lokal mieszkalny wskutek zdarzeń losowych.

Źródło: ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM „RODZINA NA 5+”
2. Podstawa prawna
art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.09.2011 r. w sprawie Uchwalenia programu „Rodzina na 5+”, ze zmianami
4. Czas obowiązywania
2011-nadal
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Programu „Rodzina na 5+” jest: zwiększenie dostępności do dóbr kultury, - imprez sportowych, - rekreacji, - oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb konsumpcyjnych poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Od początku realizacji programu „Rodzina na 5+” do dnia 31 grudnia 2020 roku przystąpiło do programu 1 648 rodzin. Na dzień 31.12.2020 roku podpisano 69 porozumień z partnerami programu „Rodzina na 5+”
8. Streszczenie sprawozdania
Od stycznia 2012 roku realizowany jest program dla rodzin wielodzietnych „Rodzina na 5+”. Osobami mogącymi wziąć udział w Programie są członkowie rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci) i rodzin zastępczych oraz podopieczni zabrzańskich całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, zamieszkujący na terenie Miasta Zabrze. Karty otrzymują rodzice oraz małżonkowie rodziców – na czas do ukończenia 18 roku życia przez najmłodsze dziecko w rodzinie wielodzietnej, dzieci do ukończenia 18 roku życia, dziecko powyżej 18 roku życia – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z zaświadczeniem lub oświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu
W roku 2020 przystąpiło do programu „Rodzina na5+” 77 rodzin, wydano 397 kart dla ich członków.

Źródło: ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM „ZABRZAŃSKI SENIOR 65+”
2. Podstawa prawna
art. 17 ust. 2 pkt. 4
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr L/737/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 14.04.20214 r. w sprawie Uchwalenia Programu „Zabrzański Senior 65+”
4. Czas obowiązywania
2014-nadal
5. Wydział
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności dla osób, które ukończyły 65 rok życia, między innymi w zakresie usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych, a także kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie między innymi poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Na dzień 31.12.2020 roku podpisane zostały 32 porozumienia z partnerami programu „Zabrzański Senior 65+”
8. Streszczenie sprawozdania
Od 2014 roku realizowany jest program „Zabrzański Senior 65+”, adresatami programu są osoby, które ukończyły 65 rok życia i zamieszkują na terenie Miasta Zabrze. Wystarczy udokumentować ukończenie 65 roku życia poprzez okazanie dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i wiek.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Na bieżąco kontynuacja i promocja programu, współpraca z przedsiębiorstwami, instytucjami w celu zwiększenia liczby ofert z bonifikatą dla seniorów. Dzięki realizacji programu Ogólnopolska Karta Seniora znacznie zwiększyła się możliwości korzystania z ulg na terenie całego kraju. W ramach działań na rzecz seniorów odbyły się cykliczne imprezy integracyjne. Ponadto rokrocznie seniorzy uczestniczą w dniach osób niepełnosprawnych i wolontariatu.

Źródło: ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
POWIATOWY PROGRAM NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „MIASTO ZABRZE PRZYJAZNE OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM" NA LATA 2012-2020
2. Podstawa prawna
art. 35 a Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XXIV/315/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11.06.2012 r. w sprawie Powiatowego Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012 - 2020 ze zm.
4. Czas obowiązywania
2012 r. - 2020 r.
5. Wydział
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" jest poprawa jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia. Określono cele operacyjne: - likwidacji barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; - aktywizacji zawodowej; - aktywizacji społecznej; - infrastruktury i barier transportowych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r
Na potrzeby realizacji Programu wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin przeprowadzono ankietę jakości i potrzeb z podziałem na dzielnice miasta. Na tej podstawie dokonano analizy następujących zasobów: likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się w tym obiektów sportowych, kultury, rekreacji, oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; dostosowania linii autobusowych i tramwajowych, aktywności zawodowej, realizacji zadań Powiatu ze środków PFRON, aktywności społecznej, programu systemowego Reintegracja Aktywność Praca. Działania te jednoznacznie wskazały, iż we wszystkich dziedzinach życia naszego miasta należy systematycznie wprowadzać rozwiązania niedyskryminujące, praktyczne dla wszystkich, włączające osoby niepełnosprawne i ich rodziny tak aby wszyscy mieszkańcy na miarę swoich potrzeb i możliwości znaleźli tu miejsce dla rozwoju i świadomego uczestnictwa. W porównaniu do stanu z 2012 r. nastąpiła poprawa sfery życia osób niepełnosprawnych w zakładanych celach operacyjnych: - Likwidacja barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury, wzrosła dostępność budynków tj.: siedziba Powiatowego Urzędu Pracy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Zabytkowa Kopalnia Guido, trasa dla osób z niepełnosprawnością ruchową, Muzeum Miejskie, Galeria Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, Muzeum Górnictwa Węglowego Park 12C, Muzeum Górnictwa Węglowego Budynek administracyjno-biurowy, Dom Harcerza, budynek administracyjny Jednostki Gospodarki Nieruchomościami, Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Telewizja miejska emituje programy dla osób niesłyszących, tłumaczenia w języku migowym.

- Aktywizacja zawodowa – nastąpił rozwój usług aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne. W porównaniu do roku 2012 w roku 2020 otrzymano, oprócz zadań powiatu realizowanych ze środków PFRON, dodatkowe środki finansowe z Programu Wyrównywania Różnic między Reginami III, w ramach projektu partnerskiego Kierunek Praca ze środków Unii Europejskiej, przeszkolono 50 osób niepełnosprawnych z czego 19 osób zostało zatrudnionych na otwartym rynku pracy. Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zrealizowało szereg projektów zachęcających do podejmowania przez osoby z niepełnosprawnością działalności gospodarczej. Działania aktywizujące osób niepełnosprawnych podjął mobilny punkt przedsiębiorczości, zostało przeszkolonych ok. 20 pracodawców w kierunku utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, refundację wynagrodzeń, itp.

MOPR wraz z PUP prowadził zatrudnienie w ramach prac społeczno-użytecznych, z czego także mogły korzystać osoby z niepełnosprawnością.

- Aktywizacja społeczna

Dziedzina – Rehabilitacja Zdrowotna, wczesne wspomaganie, działania na rzecz dzieci, młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzin.

1. Uchwalenie i realizacja programów zdrowotnych dla mieszkańców Miasta Zabrze do realizacji w latach 2011- 2020. Na szczególną uwagę zasługuje tu realizacja programu zdrowotnego pn. „Kompleksowa terapia i rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu miasta Zabrze". Program realizowany jest w budynku wolnym od barier, zapewniającym pełną dostępność, zarówno od strony architektonicznej jak i usługowej, poradniczej, rehabilitacyjnej. Program powstał w głównej mierze w celu uzupełnienia świadczeń gwarantowanych, finansowanych z budżetu NFZ oraz w celu kontynuowania prowadzonych działań współfinansujących proces rehabilitacji, terapii dzieci i edukacji rodziców. Limitowane świadczenia gwarantowane, oferowane przez NFZ, nie zaspakajają w pełni potrzeb rehabilitacyjnych i terapeutycznych osób niepełnosprawnych z terenu Miasta Zabrze. W działania związane z realizacją programu włączeni są rodzice/opiekunowie, dzieci niepełnosprawnych, bowiem udział rodziców w procesie rehabilitacji i terapii przywrócenia pełnej sprawności ruchowo – intelektualnej i poprawy stanu zdrowia jest niezbędny. Celem szczegółowym programu jest umożliwienie wczesnego rozpoczęcia działań rehabilitacyjnych u dzieci z zaburzeniami ośrodkowego układu nerwowego i głęboką niepełnosprawnością, zahamowanie progresji niepełnosprawności a także stworzenie warunków do rozwoju rodziny. Program realizowany jest w formie: wczesnej interwencji, grupowych zajęć korekcyjnych, indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych, porad psychologicznych i psychoterapii przy pomocy odpowiednich narzędzi do badania psychologicznego, porad logopedycznych i terapii zaburzeń mowy gdzie celem działań jest usprawnianie narządów mowy, prowadzenie diagnostyki i terapii dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym FAS, prowadzenie szkoleń i instruktażu dla rodziców/opiekunów, dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w zakresie stosowania indywidualnego programu rehabilitacyjnego. Na świadczenia Programu składają się w szczególności – rehabilitacja, rozwój umiejętności społecznych, rozwijanie umiejętności komunikowania się i samoobsługi, prowadzenie szkoleń i instruktażu dla rodziców/opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, terapia psychologiczna.
2. Realizacja projektu pn. „Zapewnienie funkcjonowania żłobka w Zabrzu przy ul. Aleja Szczęście Ludwika 2" – w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi „Maluch", projekt realizowany w porozumieniu z Caritas Diecezji Gliwickiej. Całkowicie wyremontowano i oddano do użytku na działalność żłobka dla 46 dzieci w tym niepełnosprawnych. Obecnie żłobek realizuje wyznaczone zadania w pełnej dostępności usług, wykwalifikowanym personelem, dając tym samy szansę na aktywizację zawodową, społeczną rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych. Zapewniając wysoki poziom opieki w pełnej integracji. Ważnym aspektem jest tu również fakt, iż Miasto Zabrze zastosowało podwyższoną kwotę dofinansowania do pobytu dzieci niepełnosprawnych w żłobkach czy klubach dziecięcych, biorąc pod uwagę zwiększone koszty utrzymania i zapewniając równość szans. Miasto Zabrze uczestniczy w programie dofinansowanym ze środków PFRON pn. „Aktywny Samorząd", który ma na celu eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Dziedzina – aktywizacja zawodowa - realizacja projektu międzynarodowego „Moja Praca Życie Innych" w ramach programu „Uczenie się przez całe życie"

Projekt skupił się na wyposażeniu w nowe umiejętności i doświadczenie grupę docelową osób działających zawodowo na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym zwłaszcza osób niepełnosprawnych intelektualnie. Po zakończeniu realizacji projektu grupa uczestników / 2 osoby z instytucji publicznej, 3 osoby z organizacji

pozarządowej/, częściowo zaadaptowali i upowszechnili zdobyte doświadczenie, poprawiając tym samym sytuację osób niepełnosprawnych w tym intelektualnie oraz ich bezpośredniego otoczenia. Projekt realizowany był w trosce o osoby uczące się ze specjalnymi potrzebami, poprzez promowanie ich integracji w edukacji ogólnodostępnej. W ramach działań projektowych założono tygodniowe szkolenia praktyczne w Szwecji - Lund, w instytucjach aktywizujących zawodowo i społeczne osoby niepełnosprawne w tym intelektualnie. Uczestnicy zapoznali się z metodami stosowanymi w tych ośrodkach oraz praktycznie uczestniczyli w codziennej terapii osób niepełnosprawnych. Z kolei 5 osób z Lund, pracujących również w ośrodkach i instytucjach pomagającym osobom niepełnosprawnym, w ramach wymiany, uczestniczyło w szkoleniach praktycznych w Zabrzu. Uwieńczeniem projektu i możliwością przekazania swoich obserwacji szerszemu gronu osób, była dwudniowa Konferencja Międzynarodowa „Europejskie Dobre Praktyki Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych", połączona z warsztatami przedstawiającymi metody pracy z osobami autystycznymi. Uczestnikami warsztatów byli przedstawiciele placówek integracyjnych, specjalnych z terenu miasta Zabrze.

Dziedzina - budowanie pozytywnego wizerunku w społeczeństwie.

„Dni Osób Niepełnosprawnych" – wydarzenie organizowane od 11 lat, cyklicznie, obejmuje swoim zasięgiem społeczność lokalną. Podczas dwóch dni odbywa się doroczna Konferencja Międzynarodowa i rozstrzygniecie konkursu o tytuł „Wolontariusza Roku", nadawany przez Prezydenta Miasta Zabrze. Przedsięwzięcie gromadzi ok. 450 osób. W pierwszym dniu odbywają się warsztaty praktyczne, prezentowane są tu nowatorskie metody pracy z osobami niepełnosprawnymi z różnych krajów; dotychczas z Francji, Niemiec, Szwecji, Ukrainy. Zarówno instytucje publiczne jak i stowarzyszenia dzielą się dobrymi praktykami w różnych dziedzinach życia osób z niepełnosprawnościami. Pozwala to szerokiej rzeszy uczestników na wymianę doświadczeń, nawiązanie kontaktów, poprawę funkcjonowania placówek, wdrożenia pomysłów, niejednokrotnie nie wymagających dużych nakładów a równie skutecznych. W drugim dniu podczas wielkiej gali rozstrzygany jest doroczny konkurs „Wolontariusz Roku", w którym uczestniczą osoby niepełnosprawne ich rodziny, przedstawiciele organizacji społecznych. Niejednokrotnie tytuły te otrzymują niepełnosprawni przedstawiciele organizacji pozarządowych, osoby niepełnosprawne będące członkami tych organizacji. Pozwala to na zbudowaniu pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej oraz ukazanie jej pozytywnego wkładu w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, wolnego od wszelkich form dyskryminacji.

Dziedzina – dostępne wydarzenia sportowe, kulturalne, turystyczne.

Podczas organizacji imprez masowych dla mieszkańców miasta nie wydzielamy osobnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ale włączamy te osoby i ich rodziny w sposób niedyskryminujący dla wszystkich z zachowaniem wszelkich norm i wymagań co do specjalnych potrzeb. Spośród instytucji kultury na szczególną uwagę zasługuje dostosowanie zabytkowej kopalni Guido do zwiedzania poziomów podziemnych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością ruchową. Zastosowano rozwiązania proste w formie, ale skuteczne, na podstawie pomysłów załogi obsługującej zwiedzanie kopalni. Trasa zwiedzania, pozwala na swobodne, samodzielne poruszanie się. Działania takie świadczą, że często wiele zależy od świadomości i chęci osób pracujących w danym obiekcie, jak i poziomu zaangażowania osób odpowiedzialnych za organizację pracy. Dzięki temu zabytkowa kopalnia, perła na skalę światową może być obiektem przyjaznym dla wszystkich.

Dziedzina – realizacja zadań powiatu ze środków PFRON; rehabilitacja społeczna.

W Zabrzu działają Warsztaty Terapii Zajęciowej, w roku 2020 ogółem uczestniczyło w zajęciach 119 osób. Działa Zakład Aktywności Zawodowej prowadzony przez Fundację Nadzieja Dzieci dla 100 osób niepełnosprawnych (finansowane ze środków PFRON – Urząd Marszałkowski) Realizacja zadań zleconych – rok 2020 - 2 organizacjom zlecono realizację zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Dziedzina – realizacja programów służących aktywizacji społecznej, w podniesieniu kompetencji życiowych i wzrost umiejętności społeczno- zawodowych.

Realizacja projektu systemowego Reintegracja, Aktywność, Praca – na przestrzeni lat obowiązywania Programu Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych nastąpił wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników projektu, umiejętności pozwoliły na reintegrację społeczną, upowszechnienie pracy socjalnej w regionie w ramach Klubu Integracji Społecznej zrealizowano zadania grupy wsparcia oraz w ramach warsztatów praktycznych uczestnicy nabyli umiejętności funkcjonowania w środowisku lokalnym a także na poziomie indywidualnym.

Projekt Zabrzański Kompleksowy System Usług Społecznych – realizacja projektu w latach 2017-2018; cel: wzrost samodzielności ok. 200 mieszkańców Zabrza dzięki wsparciu asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

INFRASTRUKTURA I BARIERY TRANSPORTOWE

ZTM – na przestrzeni lat 2012-2020 nastąpił wzrost dostępności środków transportu miejskiego dla osób z różnymi typami niepełnosprawności tj.: zwiększona liczba linii autobusów niskopodłogowych i tramwajów z obniżonym podwoziem oraz wysuwanymi platformami.

Wydzielone miejsca w autobusach przystosowanych dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, o kulach, chodzikach, itp.

Zastosowano informację świetlną i mówioną ułatwiającą funkcjonowanie w miejskich środkach transportu osób niewidomych, niedowidzących, głuchych. Nastąpił wzrost ilości przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlno-mówionych z obniżonymi krawężnikami i wytyczonymi inną strukturą co znacznie poprawiło funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością wzrokową ruchową słuchową na terenie miasta. Wzrósł poziom i wdrożono praktyczne rozwiązania tworzenia środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych: w centrum miasta pojawiły się sklepy z przyjaznymi wejściami bez barier, Galeria Zabrze została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Program Wyrównywanie różnic między regionami III - obszar D – likwidacja barier transportowych - zakupiono środki transportu (busy) z dofinansowania PFRON do jednostek samorządu, obecnie dostosowany transport mają wszystkie domy pomocy społecznej, MOPR, Warsztaty Terapii Zajęciowej.

W 2020 r. Miasto pozyskało środki na realizację projektu „Transport door to door w Zabrzu" (realizacja lata 2021 – 2022), którego celem jest zniwelowanie barier związanych z mobilnością 400 uczestników projektu, co z pewnością zwiększy dostępność do usług publicznych (m. in. zawodowych, społecznych) i ułatwi integrację społeczno-zawodową osobom mającym trudności w samodzielnym przemieszczaniu się.

8. Streszczenie sprawozdania

Cele operacyjne - likwidacji barier architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury, aktywizacji zawodowej; aktywizacji społecznej, infrastruktury i barier transportowych, podlegały realizacji w sposób ciągły w zależności od możliwości finansowych, zdobywania środków zewnętrznych, kluczowy wpływ również miała poprawa bądź nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz partnerstwa zawiązywane na rzecz poprawy warunków funkcjonowania i rozwoju osób niepełnosprawnych.

We wszystkich opisanych dziedzinach stale występowały zależności pomiędzy ilością środków finansowych a potrzebom w tym zakresie.

Zadania powiatu finansowane ze środków PFRON określone w Ustawie mają zaspokajać potrzeby indywidualne osób niepełnosprawnych. Realizowane są zadania z zakresu likwidacji barier, rehabilitacji społecznej poprzez dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych oraz wspomaganie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej, zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez dofinansowania do zakupu środków ortopedycznych i pomocniczych. Uchwałą Rady Nadzorczej PFRON z dnia 9 czerwca 2014 r. wprowadzony został pilotażowy program „Aktywny Samorząd", którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszaniu barier ograniczających osoby z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Działania w ramach programu wpisują się w cele strategiczne w zakresie aktywizacji społecznej zawarte w Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Rehabilitacja społeczna ze środków PFRON

Na przestrzeni lat 2012 – 2020 środki przyznawane na realizację zadań PFRON kształtują się na podobnym poziomie. W 2020 r. realizacja zadań w ramach przyznanych środków PFRON przedstawiła się następująco:

- dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, na które otrzymano 492 959,00 zł; z 526 złożonych wniosków zrealizowano 470 wniosków na łączną kwotę dofinansowań 392 954,51 zł.; w konsekwencji ograniczonego kontaktu wnioskodawców z lekarzami w związku z Covid-19 dokonano przesunięcia 100 000 zł. na zadanie likwidacji barier, na którym występowało większe zapotrzebowanie;

- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, na które w 2020 r. przeznaczono łącznie 803 371,00 zł; zrealizowano z tej kwoty 151 wniosków z 197 złożonych na łączną kwotę dofinansowań 596 279,00 zł. w tym 14 wniosków na likwidacje barier architektonicznych na kwotę 192 968,00 zł, 63 wnioski na likwidację barier technicznych na kwotę 288 291,00 zł. oraz 74 wnioski na likwidację barier w komunikowaniu się na kwotę 115 019,00 zł.;
- dofinansowanie do wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne, na które przeznaczono 430 000,00 zł; w ramach tego zadania zrealizowano 261 z 611 złożonych wniosków wypłacając 331 250,00 zł. Od października 2020 r., w związku z Covid-19 na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów, do odwołania ustanowiono zaprzestanie realizacji organizacji turnusów rehabilitacyjnych;
- dofinansowanie do zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym – organizacje otrzymują dofinansowanie poprzez przeprowadzenie konkursu ofert; w 2020 roku 2 organizacje zgłosiło swoje oferty do konkursu, dofinansowanie otrzymała każda z nich, a łącznie wypłacono na to zadanie 32 698,00 zł.

Środki przeznaczone w danym roku na każde z zadań w drodze uchwały Rady Miasta są wykorzystywane niemal w całości, jednakże 2020 r. wprowadzone obostrzenia spowodowane pandemią Covid-19 i częściowe unieruchomienie poszczególnych sektorów gospodarki spowodowało zmniejszenie zainteresowania podstawowymi formami wsparcia.

Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi" – w ramach realizacji programu dofinansowano 458 wniosków na łączną kwotę 439 500,00 zł.

Rehabilitacja zawodowa ze środków PFRON:

Realizując zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej (PUP) dofinansowano rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 1 osoby w kwocie 35 000,00 zł. oraz zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 2 osób – za kwotę 64 932,25,00 zł.
W Warsztatach Terapii Zajęciowej w 2020 r. udział brało 119 uczestników, zajęcia odbywają się w dwóch placówkach.

Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - dzięki pomocy asystenta osoby niepełnosprawne mogą podejmować aktywność społeczną. Asystent pomaga przy wykonywaniu codziennych czynności, tj. załatwienie spraw urzędowych, w dotarciu na rehabilitację lub zajęcia terapeutyczne, pomoc w uczestniczeniu w wydarzeniach kulturalnych czy sportowych.

Projekty partnerskie:

- Projekt „Z Inkluzją na Ty – testowanie środowiskowego systemu wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną" realizowany wspólnie z Zabrzańskim Towarzystwem Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Zabrzu, Najważniejszą częścią modelu jest Centrum Wsparcia Środowiskowego, którego zadaniem jest koordynacja i indywidualizacja wsparcia udzielanego osobom z niepełnosprawnością intelektualną. Udzielane w ramach modelu wsparcie jest skoncentrowane na potrzebach i możliwościach osoby z niepełnosprawnością intelektualną i ma prowadzić do jej jak największej samodzielności w życiu codziennym. CWŚ jest też tym miejscem, które wspiera rodziny osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez organizowanie usług wytchnieniowych i udzielanie wsparcia informacyjnego. Wsparciem zostało objętych już ponad 250 rodzin.
- Zabrzański Kompleksowy System Usług Społecznych dla Seniora – kierowany do osób starszych, niesamodzielnych
- Kierunek Praca - 50 osób przeszkolonych zaktywizowanych zawodowo, 20 osób zatrudnionych na otwartym rynku pracy.
- Dzienny Dom Pobytu „Razem na Bytomskiej" – forma opieki stacjonarnej nad osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi

Liczne organizacje pozarządowe w Zabrzu realizują w ramach konkursów ofert zadania sprzyjające pełni inkluzji w Zabrzu

Na przestrzeni wielu lat prowadzone przez Miasto Zabrze działania jednoznacznie wskazały, iż we wszystkich dziedzinach życia naszego miasta należy systematycznie wprowadzać rozwiązania niedyskryminujące, praktyczne dla wszystkich, włączające osoby niepełnosprawne i ich rodziny tak aby wszyscy mieszkańcy na miarę swoich potrzeb i możliwości znaleźli tu miejsce dla rozwoju i świadomego uczestnictwa. Bezpośrednim rezultatem jest tworzenie społeczeństwa równych szans, dostępu do wszelkich dziedzin życia. Włączenie osób niepełnosprawnych do społeczności lokalnej.

Źródło: ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM KOMPLEKSOWEJ TERAPII I REHABILITACJI DZIECI I MŁODZIEŻY Z TERENU MIASTA ZABRZE NA LATA 2019-2021
2. Podstawa prawna
Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r.
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr X/117/19 z dnia 08.07.2019 r. Rady Miasta Zabrze w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pt. „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze" na lata 2019 – 2021
4. Czas obowiązywania
2019 r. - 2021 r.
5. Wydział
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Poprawa stanu psychofizycznego mierzona odpowiednimi do zaburzeń testami diagnostycznymi, u osób w przedziale wiekowym 0-25 lat, uczestniczących w programie, poprzez wdrożenie wczesnej diagnostyki i terapii zaburzeń rozwojowych, diagnozy psychologicznej i logopedycznej oraz rehabilitacji, a także zapewnienie ciągłości procesu kompleksowej terapii na terenie Gminy Zabrze.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Powyższy cel osiągnięto na poziomie ok. 35%.
8. Streszczenie sprawozdania
Program spełnił swoje zadanie poprzez poszerzenie oferty leczniczej o dodatkowe zabiegi i terapie. Umożliwił kontynuację procesu leczenia i zapewnił lepszą współpracę z innymi zakładami zdrowotnymi. Poza tym wzrosło znaczenie Zakładu w zakresie leczenia publicznego, a zabrzańskie dzieci objęte zostały dodatkowymi działaniami napawając radością i optymizmem na przyszłość i dając poczucie dobrze spełnionego obowiązku wobec własnych obywateli.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
Przeprowadzono czynności kwalifikacyjne/porady lekarskie dla 300 osób. Przeprowadzono działania rehabilitacyjne/terapeutyczne w zakresie: diagnostyka i terapia psychologiczna, diagnostyka i terapia logopedyczna, diagnostyka i terapia zaburzeń integracji sensorycznej.

Źródło: ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2020 R.
2. Podstawa prawna
art. 4 [1] ust. 1, ust. 2 ustawy o wychowanu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy o przecwidziałaniu narkomanii
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr XV/271/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16.12.2019 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.
4. Czas obowiązywania
2020 - program roczny
5. Wydział
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
1. Zadania w zakresie działalności profilaktycznej, prowadzone poprzez m.in: • finansowanie i prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrza, • realizacja programu wczesnego rozpoznawania problemu alkoholowego i narkotykowego wśród dzieci i młodzieży, • opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego, • prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także zajęć świetlicowych dla dzieci w formie opiekuńczo-wychowawczej i socjoterapeutycznej, opiekuńczej oraz pracy podwórkowej, • finansowanie programów profilaktyczno-rehabilitacyjnych prowadzonych przez stowarzyszenia trzeźwościowe, • rozpowszechnianie w lokalnych środkach masowego przekazu informacji dotyczących profilaktyki i leczenia uzależnień, • organizowanie imprez bezalkoholowych i antynarkotykowych (sportowych, uroczystości) dla dzieci, młodzieży i dorosłych, • organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych, • organizowanie i finansowanie badań dot. m.in. zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w sklepach i lokalach gastronomicznych na terenie miasta Zabrze, przeprowadzanie sondaży, ekspertyz, badań pozwalających diagnozować używanie alkoholu przez młodzież szkolną oraz studentów uczelni wyższych, z terenu Zabrza • organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych, • działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS - Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów.

2. Zadania zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi".

3. Zadania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.

4. Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących poprzez:

- wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prowadzenia i organizowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- współpraca członków Komisji z kuratorami sądowymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,
- prowadzenie dyżurów telefonicznych oraz telefonicznych konsultacji specjalistycznych, funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, doskonalenie metod pracy interwencyjnej w rodzinie w sytuacji przemocy w rodzinie, w której występuje także problem alkoholowy, w ramach procedury "Niebieskiej Karty,"
- zwiększenie dostępności i podniesienie jakości oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- działalność profilaktyczna prowadzona w Izbie Wytrzeźwień,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5. Zadania w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej:

- informowanie o możliwościach leczenia odwykowego i jego skuteczności oraz zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych) motywowanie osób uzależnionych do leczenia i kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków poprzez finansowanie programu zdrowotnego "Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnienia ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu miasta Zabrze",
- prowadzenie działalności SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich z dzielnicowymi punktami,
- funkcjonowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz koordynatora ds. profilaktyki i leczenia uzależnień,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej, klubu integracji społecznej, wspieranie spółdzielni socjalnej.
- wspieranie działalności stowarzyszenia „Żyj i Daj Żyć" „Nowe Życie" w zakresie spotkań abstynenckich.

6.Zadania na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Wskaźnik procentowy wykonania finansowego na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2020 r. wyniósł 89 %

Plan finansowy na 2020: 3 200 000,00 zł, wykonanie: 2 835 954,04 zł w tym:

-Dotacje (ZPS/05/20, ZPS/10/20) i na placówki wsparcia dziennego: 1 007 367,00 zł

8. Streszczenie sprawozdania

Zadania w zakresie działalności profilaktycznej w 2020, prowadzone poprzez m.in.: finansowanie i dofinansowanie programów prof. dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych, w szczególności zrealizowano m.in. programy:

- Program profilaktyczny „Debata” - ilość uczestników: 339, udział placówek oświatowych - 5, w warsztatach brali udział uczniowie szkół podstawowych w Zabrzu w wieku od 8 do 15 roku życia.
- Program profilaktyczny „Korekta” - ilość uczestników: 521, udział placówek oświatowych - 4, zabrzańskich szkół ponadpodstawowych.
- Profilaktyka poprzez pasję, warsztaty muzyczne, fotograficzne, zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia z animacji czasu wolnego, ilość uczestników ok. 50 osób.
- Program profilaktyczny „NOE” dla uczniów klas podstawowych i ponadpodstawowych, liczba uczestników - 646, 14 realizacji programu profilaktycznego NOE udział uczniów w wieku 12 - 18 lat.
- Triathlon profilaktyczny - liczba szkół-7, liczba klas-45, liczba uczestników – ok 1000
- Profilaktyka dla młodzieży prowadzona Przez Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii, liczba uczestników – 1 240 (1 100 słuchaczy-uczniów, 140 osób dorosłych), 55 programów profilaktycznych przeprowadzonych w zabrzańskich placówkach oświatowych
- Program profilaktyczny: „Jak żyć bezpiecznie i zdrowo we współczesnym świecie – „Kicaj Zdrowo - profilaktyka bullyingu w Internecie”, w programie udział wzięło: 30 koordynatorów szkolnych, 197 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, 3 302 uczniów z klas I-III zabrzańskich szkół podstawowych.
- „Warsztaty dla ojców” oraz spotkania w „Ojcowskim Klubie w Zabrzu”, ilość warsztatów - 2, oraz 3 - spotkania w „Ojcowskim Klubie w Zabrzu”.
- Koordynowanie programu „AKTYWNA MŁODZIEŻ, 57 - liderów z 7 placówek oświatowych.
- Badanie dot. używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną w Zabrzu, udział 1 862 uczniów (ankiety), 113 nauczycieli z placówek oświatowych.

Organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych oraz w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach:
XIX edycja Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł w Zabrzu w 2020 r. przystąpiło 40 placówek oświatowych, ilość koordynatorów - 41, ilość nauczycieli - 223, ilość uczniów - 6 424, ilość rodziców-3 039.

- Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc 2020"

-liczba dzieci i młodzieży - ok. 850 w 7 placówkach oświatowych

- Kampania edukacyjna „Mniej ekranu-więcej dziecka” za 2020 r. 0,14, mierniki: z 89 placówek oświatowych, 1 268 odbiorców.
- Kampania profilaktyczno-interwencyjna „Powstrzymać pijanego kierowcę” zrealizowano w 40 losowo wybranych punktach sprzedaży alkoholu.

Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego.
Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020:

- Na działalność placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej (z programem socjoterapeutycznym): 39 520,00 zł
- Na działalność placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (z programem wychowawczym): 126 000,00 zł
- Na działalność placówek wsparcia dziennego w formie podwórkowej: 21 598,00 zł

Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych uzależnień:
Liczba uczestników kolonii z programem zajęć profilaktycznych: 142 (kolonie 142), wydatkowano: 76 750,00 zł (z uwagi na COVID-19 większość organizacji zrezygnowała z przeprowadzenia kolonii oraz półkolonii)

Działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów.

W ramach programu polityki zdrowotnej dla mieszkańców miasta Zabrze w latach 2019-2021 przyjętych uchwałą Nr X/117/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 8 lipca w 2019 roku, zgodnie z konkursem ofert na realizację w/w programu, został wyłoniony Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży, do realizacji: Programu kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z ternu miasta Zabrze

Jednym z elementów powyższego programu było prowadzenie diagnostyka i terapia dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) oraz wsparcie psychologiczne, instruktaż i szkolenie dla opiekunów dzieci ze zdiagnozowanym FAS. W 2020 r. uczestniczyło w programie: 300 osób mieszkańców miasta Zabrze. Wydatkowano w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii: 20 000,00 zł.

Zadanie zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi" zawierające zadanie w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej oraz na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie, zrealizowano w następujący sposób: W 2020 r. został ogłoszony konkurs na realizatora zadania publicznego z zakresu zdrowia publicznego. Przeznaczono na powyższy cel: 680 000,00 zł. W wyniku procedury konkursowej, wyłoniono 1 realizatora, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i Leczenia Uzależnień, ul. Park Hutniczy 6, 41-800, Zabrze.

Realizując program z zakresu zdrowia publicznego w 2020 wykonano: 4 420 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych, w ramach programu zrealizowano: - 2 591 osobodni oraz 1 829 porad grupowych, m.in. poprzez: oddziaływania grupowe motywacyjne, które przeznaczone były dla osób o ograniczonych zdolnościach funkcjonowania poznawczego, poprzez zapewnienie ciągłości prowadzonych zajęć terapii grupowej. Zajęcia grupowe oprócz miesiąca kwietnia prowadzone były w siedzibie Ośrodka z zastosowaniem reżimu sanitarnego. Uczestnicy terapii grupowej byli dzieleni na małe grupy w celu uniknięcia zakażenia wirusem COVID-19.

- 1724 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych. Prowadzone były w pełnym reżimie sanitarnym. Przez cały okres obowiązywania umowy poradnictwo indywidualne prowadzone było w formie teleinformatycznej, jak również w kontakcie bezpośrednim przy zastosowaniu pełnych obostrzeń sanitarnych, tak, aby nie narażać na zarażenie wirusem COVID-19 pracowników Ośrodka, jak również pacjentów.
- 602 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego.

W programie realizowano, oddziaływania wczesnej interwencji, doskonalono kompetencje zawodowe pracowników, organizowano warsztaty, konferencję dotyczącą problemów uzależnień, przeprowadzono program alternatywnych dla alkoholu/narkotyków form spędzania wolnego czasu.

Zadania w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej:
Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących:

- Program „Pomost" to program readaptacji społecznej, opieką w 2020 r. objętych zostało 66 podopiecznych, po odbyciu kary więzienia - Fundacja Pomost.
- Profilaktyka i praca z grupami ryzyka, rehabilitacja osób uzależnionych i ich rodzin służąca rozwiązywaniu problemów uzależnień, zapewnienie schronienia osobom uzależnionym bezdomnym.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób uzależnionych, zatrudnionych na umowy w okresie sprawozdawczym w spółdzielni było 10 osób w tym 5 bezrobotnych
- Prowadzenie Klubu Abstynenta Nowe Życie" z 4 punktami dzielnicowymi.
- konsultacji specjalistyczne w tym telefoniczne i e-mailowe, funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie, w 2020 r. udzielono pomocy 505 osobom, łącznie udzielono 3803 porad i interwencji.
- W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r. wydatkowano na program profilaktyczny w Izbie Wytrzeźwień (IW/01/20): 498 499,39 zł.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zadania w zakresie działalności profilaktycznej w 2020, sfinansowano i przeprowadzono programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrza

- Program profilaktyczny „Debata" - udział uczniów szkół podstawowych w Zabrzu w wieku od 8 do 15 roku życia, realizowany w formie warsztatowej z elementami psychoedukacji przy pomocy metod aktywnych, które motywowały uczestników do otwartości, umożliwiało budowanie własnej osobowości poprzez trzeźwe wzorce.

- Program profilaktyczny „Korekta” - ilość uczestników: 521, udział placówek oświatowych - 4, zabrzańskich szkół ponadpodstawowych, realizowany w formie warsztatowej, ich celem była zmiana przekonań normatywnych dotyczących wzorów używania przez młodzież alkoholu.
- Profilaktyka poprzez pasję, warsztaty muzyczne, fotograficzne, zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia z animacji czasu wolnego, ilość uczestników ok. 50 osób, celem powyższego projektu profilaktycznego było wzmocnienie sfery twórczej uczestników i zagwarantowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego dzieci i młodzieży z Zabrza, poprzez m.in. udział uczestników w nagraniu teledysku o tematyce „Stop Hejt”.
- Program profilaktyczny „NOE” dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, udział uczniów w wieku 12-18 lat, działania profilaktyczne miały na celu zmniejszenie ryzyka uzależnienia wśród młodzieży, wzmacniały postawy promujące zdrowy i trzeźwy styl życia, zachęcając młodzież do świadomego wyboru życia wolnego od nałogów. Spośród 14 realizacji programu, 9 odbyło się stacjonarnie w szkołach, pozostałe 5 zrealizowano zdalnie.
- Triathlon profilaktyczny - liczba szkół-7, liczba klas-45, liczba uczestników ok 1000, realizator, „Twój Everest”, dofinasowanie:10 000 zł.

W ramach projektu uczestnicy tworzyli listy zachowań charakterystycznych dla zdrowego stylu życia, omawiali negatywne skutki picia alkoholu, zastanawiali się nad motywacją młodych ludzi do sięgania po alkohol. Tworzyli Kodeksy Zdrowego Stylu Życia. W związku z ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19 i planowaną organizacją konferencji, wydano publikację zawierającą opis dobrych praktyk profilaktycznych w Zabrzu.

- Profilaktyka dla młodzieży prowadzona. Przez Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii, liczba uczestników 1 240 (1 100 słuchaczy-uczniów, 140 osób dorosłych), 55 programów profilaktycznych przeprowadzonych w zabrzańskich placówkach oświatowych, celem programów było uświadomienie wśród odbiorców natychmiastowych strat w związku używaniem substancji psychoaktywnych, uświadomienie modelującego wpływu dorosłych na zachowanie dziecka.
- Koordynowanie programu profilaktycznego: Jak żyć bezpiecznie i zdrowo we współczesnym świecie – „Kicaj Zdrowo-profilaktyka bullyingu w Internecie”, w programie udział wzięło: 30 koordynatorów szkolnych, 197 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, 3 302 uczniów z klas I-III zabrzańskich szkół podstawowych. Głównym celem programu było: zwiększenie liczby i skuteczności działań edukacyjno-wychowawczo-profilaktycznych w zakresie bezpiecznego i zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałania ewentualnym zachowaniom ryzykownym, zagrażającym życiu i zdrowiu wśród uczniów klas I-III zabrzańskich szkół podstawowych. Konferencja miejska, podsumowująca 12 edycję powyższego programu- nie odbyła się ze względu na pandemię COVID-19.
- Warsztaty dla ojców” oraz spotkania w Ojcowskim Klubie w Zabrzu, ilość warsztatów-2, oraz 3 spotkania w Ojcowskim Klubie w Zabrzu. Celem powyższego projektu było wzmocnienie relacji ojców i dorastających córek, nabycie nowych umiejętności rodzicielskich przez ojców (komunikowania się, współpracowania i rozwiązywania konfliktów), niezbędnych do pokonywania trudności w życiu rodziny.
- Koordynowanie programu „AKTYWNA MŁODZIEŻ”, powołanie grup aktywnej młodzieży-liderów-57 z 7 placówek oświatowych, podejmowanie inicjatyw profilaktycznych, wspieranie rówieśników w szkołach w zmaganiu się z problemami, profilaktyka uzależnień, prawidłowe funkcjonowanie w grupie, komunikacja interpersonalna. Realizacja działań odbywała się w okresie od września do grudnia 2020 r.
- Koordynowanie Punktu Konsultacyjnego Pomarańczowej Linii funkcjonującego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zabrzu. Punkt służy pomocą rodzicom, których dzieci eksperymentują z używkami, spędzają za dużo czasu przed komputerem. Punkt działa od 1999 r. Zadaniami Punktu Konsultacyjnego Pomarańczowej Linii w szczególności jest:

- wsparcie i porady dla rodziców dzieci podejmujących zachowania ryzykowne, poprzez spotkania indywidualne lub kontakt telefoniczny
- wspieranie dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym
- wsparcie dla nauczycieli i pedagogów w zakresie realizacji programów profilaktycznych na terenie szkół
- prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie profilaktyki problemowej
- porady dotyczące zachowań ryzykownych w kontakcie e-mailowym „Nie jestem sam”
- organizowanie ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej w szczególności: „Zachowaj” Trzeźwy Umysł”
- współpraca z instytucjami: Policja, Straż Miejska, OPiLU, MOPR, organizacje pozarządowe. Zrealizowano 30 dyżurów po 3 godziny lekcyjne w godz. od 15.00-18.00

- Badanie dot. używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną w Zabrzu, udział 1862 uczniów (ankiety), 113 nauczycieli z placówek oświatowych. Badanie dot. diagnozy w zakresie rozpowszechniania picia alkoholu i używania narkotyków przez młodzież w Zabrzu. Badania były anonimowe, na reprezentatywnej, losowo wybranej próbce uczniów z I klas ponadpodstawowych (po VIII klasie SP) oraz II klas z w/w szkół (po III klasie), przedstawiono raport z badań.

W 2020 roku
W ramach zaplanowanych działań profilaktycznych z powodu ogłoszonej pandemii COVID-19 nie odbyły się następujące działania profilaktyczne:

- Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki.
- Program profilaktyczny dla osób uzależnionych, osadzonych w Zakładzie Karnym w Zabrzu, na podstawie corocznie podpisywanym pomiędzy Miastem Zabrze a Zakładem Karnym porozumieniem. Jednak zaostrzone środki ostrożności związane z COVID-19 i przepisami dot. jednostek penitencjarnych, nie pozwoliły zrealizować powyższego zadania profilaktycznego.
- Rekolekcje profilaktyczne.
- Konferencja V edycja „Wolność od…… wolność do……, drogi i rozdroża pokonywania własnych słabości".
- Konferencja miejska, podsumowująca 12 edycję programu profilaktycznego „Jak żyć bezpiecznie i zdrowo we współczesnym świecie - „Kicaj Zdrowo-profilaktyka bullyingu w Internecie" - nie odbyła się ze względu na pandemię COVID-19.

Organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i udział w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych oraz w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach:

- Dnia 24 lutego 2020 r. w Teatrze Nowym w Zabrzu, podsumowano VII edycję konkursu "Profilaktyk Roku 2019". Tytuł „Profilaktyk Roku" ma na celu uhonorowanie działań profilaktyczno-terapeutycznych, realizowanych na rzecz mieszkańców Zabrza zarówno w kategorii indywidualnej jak i zespołowej - organizacja/instytucja. Tym razem to zaszczytne wyróżnienie przypadło w udziale Panu Markowi Wypychowi-Zastępcy Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu w kategorii indywidualnej oraz Zespołowi Szkół Ekonomiczno-Usługowych i Realizatorom „FreD goes net" SP ZOZ Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień – w kategorii zbiorowej.
- Koordynowanie XIX edycji, ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej Zachowaj Trzeźwy Umysł 2020 – pod hasłem „Dorastamy asertywnie". Cel główny kampanii: zwiększenie samoświadomości uczniów na temat zmian, jakie w nich zachodzą w związku z kryzysem rozwojowym, wzmacnianie umiejętności emocjonalno-społecznych, samopoznanie i samoakceptacja, czyli budowanie adekwatnego obrazu „Ja" umiejętności dostrzegania własnych zalet, mocnych i słabych stron, ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych (agresywnych i autodestrukcyjnych), edukacja rodziców i wsparcie ich w zakresie umiejętności wychowawczych. Do kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł w Zabrzu w 2020 r. przystąpiło 40 placówek oświatowych, ilość koordynatorów - 41, liczba nauczycieli - 223, liczba uczniów - 6424, liczba rodziców-3039.
- Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc" -liczba dzieci i młodzieży -ok. 850 jako część działań w ramach „Aktywnej Młodzieży 2020 r".
- Kampania edukacyjna „Mniej ekranu-więcej dziecka" za 2020 r., realizator Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrzu, dofinansowanie-10 800,00 zł.

Celem kampanii jest publiczny dialog na temat tego jak ekrany wpływają na dzieci, ich postrzeganie siebie i otoczenia i jak my dorośli (rodzice, nauczyciele, wychowawcy) możemy wpłynąć na pozytywne i zdrowe używanie ekranów. Działania te mają ochronić młodych ludzi przed takimi zaburzeniami jak: uzależnienia, niepokoje, lęki, trudności społeczne.

- Kampania profilaktyczno-interwencyjna „Powstrzymać pijanego kierowcę" zrealizowano w 40 losowo wybranych punktach sprzedaży alkoholu.

Zadanie zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi"(2). zawierające zadanie w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej (5), oraz na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie.

W 2020 r. został ogłoszony konkurs na realizatora zadania publicznego z zakresu zdrowia publicznego. Przeznaczono na powyższy cel: 680 000,00 zł. W wyniku procedury konkursowej, wyłoniono 1 realizatora, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i Leczenia Uzależnień, ul. Park Hutniczy 6, 41-800, Zabrze. Program został zrealizowany zgodnie z obowiązującymi standardami medycznymi. Środki wydatkowano w całości, zgodnie z zawartą umową i jej warunkami. Program realizowany był w warunkach ogłoszonej pandemii z powodu pandemii - COVID-19.

Realizując program wykonano:
4 420 świadczeń terapeutyczno-socjoterapeutycznych. W ramach programu zrealizowano: 2591 osobodni oraz 1829 porad grupowych. Zajęcia grupowe oprócz miesiąca kwietnia prowadzone były w siedzibie Ośrodka z zastosowaniem reżimu sanitarnego. Uczestnicy terapii grupowej byli dzieleni na małe grupy w celu uniknięcia zakażenia wirusem COVID-19.

- Oddziaływania grupowe motywacyjne przeznaczone były dla osób o ograniczonych zdolnościach funkcjonowania poznawczego. Celem oddziaływań było wzmacnianie motywacji do zmiany dotychczasowego stylu życia, uświadomienie szkód wynikających z nadużywania środków psychoaktywnych oraz zysków płynących z utrzymywania abstynencji poprzez dostarczenie podstawowej wiedzy i odniesienie jej do osobistych doświadczeń uczestników.
- Oddziaływania socjoterapeutyczne – w momencie zamknięcia placówek ze względu na pandemię COVID - 19 prowadzone były w formie porad teleinformatycznych. Po stworzeniu procedur na czas pandemii wznowiono pracę w bezpośrednim kontakcie. Poczynając od miesiąca lipca do grudnia świadczenia socjoterapeutyczne były realizowane w sposób ciągły. Ważnym działaniem było podtrzymywanie kontaktu z młodzieżą w tym trudnym dla nich czasie. Młodzież miała możliwość skorzystania z pomocy przy odrabianiu lekcji, jak również korzystania z różnych form zajęć np. arteterapii. Elementy arteterapii stanowiły formę rozszerzenia grupowych oddziaływań terapeutycznych np. warsztaty ceramiczne.

1 724 świadczeń w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych, ułatwiających pierwszy kontakt oraz dostępność do świadczeń zdrowotnych.
Prowadzono:
Świadczenia w ramach oddziaływań terapeutycznych indywidualnych prowadzone były w pełnym reżimie sanitarnym. Przez cały okres obowiązywania umowy poradnictwo indywidualne prowadzone było w formie teleinformatycznym, jak również w kontakcie bezpośrednim przy zastosowaniu pełnych obostrzeń sanitarnych, tak, aby nie narażać na zarażenie wirusem COVID-19 pracowników Ośrodka, jak również pacjentów. Realizowano:

- Konsultacje terapeutyczne indywidualne prowadzone były dla osób z problemem uzależnień oraz ich rodzin zainteresowanych uzyskaniem porady w sprawie możliwości podjęcia leczenia, wykazujących brak motywacji do terapii i niewyrażających zgody na założenie dokumentacji medycznej.
- Poradnictwo terapeutyczne i lekarskie - udzielane poza kontraktem z Narodowym Funduszem Zdrowia celem zwiększenia dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych. Realizowano również świadczenia w dni wolne od pracy tj. w soboty celem zwiększenia dostępności.
- Instytucjonalne motywowanie do podjęcia leczenia ambulatoryjnego bądź stacjonarnego: Prowadzono rozmowy indywidualne o charakterze interwencyjno-motywującym dla osób szczególnie negatywnie nastawionych do terapii, udział w posiedzeniach grup roboczych związanych z procedurą Niebieskiej Karty, udział w posiedzeniach MKRPA - analizowanie spraw dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego.
- Poradnictwo prawno-psychospołeczne - przewidziane było dla pacjentów Ośrodka, którzy w trakcie oddziaływań terapeutycznych zgłaszali problemy związane z funkcjonowaniem w sytuacji przemocy lub nie znajdujących sposobu na rozwiązanie aktualnych problemów prawnych, a ich sytuacja finansowa nie pozwała na skorzystanie z usług kancelarii prawnej.

Poradnictwo prawno-psychospołeczne w czasie obostrzeń epidemiologicznych prowadzone było w formie porad teleinformatycznych oraz w kontakcie bezpośrednim przy zachowaniu pełnego reżimu sanitarnego zgodnie z określonymi procedurami.
602 osób uczestniczyło w programie profilaktyki uzależnień i integracji środowiska lokalnego, w programie realizowano:

- oddziaływania wczesnej interwencji:

realizacja programu profilaktycznego „Fred goes net” dla młodzieży zabrzańskich szkół, który stanowi odpowiedź na badania ESPAD, wyraźnie wskazujące na obniżenie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej

oraz na wzrost zainteresowania tymi środkami.

Ze względu na pandemie COVID-19 realizacja programu profilaktycznego „Fred goes net" w miesiącach marzec do maja była zawieszona. Począwszy od miesiąca czerwca do końca roku program był realizowany w warunkach reżimu sanitarnego w formie teleinformatycznym, jak również w kontakcie bezpośrednim.

- Organizowanie Dni Otwartych - spotkań dla uczniów zabrzańskich szkół, mających na celu zmniejszenie poziomu lęku przed zgłoszeniem się do Ośrodka w przypadku zaistniałych problemów, ale także stworzenie okazji do skonfrontowania, niekiedy stereotypowego, myślenia nie tylko o samych placówkach terapeutycznych, ale także o osobach korzystających z ich pomocy. Dni otwarte dla zabrzańskich szkól realizowane były tylko w miesiącach: luty i marzec.

Ze względu na wprowadzenie kwarantanny narodowej spotkania zostały zawieszone. Dodatkowym utrudnieniem kontaktu z młodzieżą było zamknięcie szkół.

- Pracownicy Ośrodka uczestniczyli w audycjach radiowych i telewizyjnych (Radio Silesia, Telewizja Zabrze),
- Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego (szkolenia i super wizja) - doskonalenie umiejętności pracowników lecznictwa odwykowego przekłada się na podnoszenie jakości świadczonych usług zdrowotnych.
- Prowadzone były szkolenia o tematyce problemów uzależnień oraz jak radzić sobie w trudnym czasie trwającej pandemii.

Wyżej wymienione działania realizowane były w warunkach ogłoszonej epidemii spowodowanej wirusem COVID-19. Realizując wymogi określone w Ustawie z dnia 2 marca 2020 r. Dz. U. 2020 poz.374 z póź.zm o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w związku z potrzebą udzielania świadczeń, a tym samym ochroną pracowników i pacjentów, zakupił notebooki, lampy bakteriobójcze szybę ochronną do rejestracji.
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na dzień 31.12.2020. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczyła 14 osób.
Liczba wniosków rozpatrzonych przez MKRPA w zakresie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego wynosiła w 2020 roku- 238 osób. Do Sądu skierowano 50 wniosków.
Zadania w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej:
Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących:

- Pomost do zmian-program readaptacji społecznej, opieką w 2020 r. objętych było 66 podopiecznych, Fundacja Pomost.
- Profilaktyka i praca z grupami ryzyka, rehabilitacja osób uzależnionych i ich rodzin służąca rozwiązywaniu problemów uzależnień i bezdomności. Udział zdeklarowanych osób w 2 letnim programie z wychodzenia z bezdomności prowadzonym przez Dom Pokora-13 osób. Przeprowadzono 289 rozmów motywacyjno-indywidualnych, w ramach Indywidualnych Planów Readaptacji.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób uzależnionych, zatrudnionych na umowy w okresie sprawozdawczym w Spółdzielni Socjalnej Usług Różnych „Skuteczni" było 10 osób, podejmowano przez 2020 r. działania motywujące wobec osób uzależnionych, zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania leczenia uzależnienia, wsparcie i pomoc w remoncie mieszkań socjalnych, spotkania z mieszkaniami wychodzącymi z Domu Pokora.
- Konsultacji specjalistyczne w tym telefoniczne i e-mailowe, funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie, w 2020 r. udzielono pomocy 505 osobom, łącznie udzielono 3 803 porad i interwencji. Pomoc z jakiej mogli korzystać klienci udzielana była w 2020 r. w formie: interwencji kryzysowej także w terenie), pomocy psychologicznej i psychoterapii indywidualnej, rodzinnej, terapii par, psychoedukacji, poradnictwa psychologicznego i prawnego.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 wydatkowano: 498 499,39 zł na program profilaktyczny w Izbie Wytrzeźwień (IW/01/20).
Izba Wytrzeźwień:
Celem działania Izby jest realizacja zadań z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz Gminnego programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Do zadań Izby należą w szczególności:
Opieka nad osobami w stanie nietrzeźwości.

- Zapewnienie osobom zatrzymanym do wytrzeźwienia odpowiednich warunków pozwalających bez uszczerbku dla ich zdrowia powrotu do normalnego stanu psychicznego i fizycznego.
- Udzielanie osobom nietrzeźwym świadczeń sanitarno-higienicznych a w nagłych przypadkach pierwszej pomocy.
- Informowanie osób opuszczających Izbę o szkodliwości nadużywania alkoholu.
- Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu.
- Uczestniczenie w akcjach promujących trzeźwy styl życia.
- W celu wykonania swoich zadań Izba współpracuje z:
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- SP ZOZ Ośrodkiem Profilaktyki i Leczenia Uzależnień
- Policją
- Strażą Miejską
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie
- Innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi, których działalność ma na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi, jego skutkom, demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w Izbie Wytrzeźwień znajdującej się na terenie miasta/gminy w 2020 roku.

łączna liczba klientów w 2020 r. - 2340

liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia w 2020 roku to:

mężczyzn - 2 010

kobiet - 313

nieletni: 17

chłopcy - 15

dziewczęta - 2

rozmowy indywidualne w Punkcie Konsultacyjnym Izby Wytrzeźwień - 1085

Źródło: ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
LOKALNY PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIESZKAŃCÓW MIASTA ZABRZE NA LATA 2017-2027
2. Podstawa prawna
art. 1 ust. 1 art. 2 ust. 4 pkt 1 i ust. 5 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenie RM z 8.02.2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr L/607/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 4 grudnia 2017 r. W sprawie przyjęcia „Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
4. Czas obowiązywania
2017 r. - 2027 r.
5. Wydział
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Cel główny 1: Przyjazne i wspierające środowisko lokalne 1. Wzmacnianie integracji i spójności społecznej w środowisku lokalnym 2. Zapobieganie przestępczości i występowaniu zjawisk patologicznych; 3. Rozwój oferty rekreacyjnej, sportowej i kulturalno-rozrywkowej 4. Ograniczenie czynników środowiskowych stanowiących źródło zagrożenia dla zdrowia psychicznego 5. Integracja społeczna osób cierpiących na zaburzenia psychiczne **Cel główny 2: Wspieranie rodzin w kształtowaniu warunków sprzyjających zdrowemu rozwojowi, profilaktyce i promocji zdrowia psychicznego.** 1. Wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci w okresie prenatalnym oraz wczesnego dzieciństwa 2. Wzmacnianie funkcji wychowawczej i emocjonalnej rodziny. 3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa socjalnego. 4. Zmniejszenie częstości występowania zjawisk patologicznych w rodzinach. 5. Wspieranie rodzin w skład których wchodzą osoby ze zdiagnozowanymi zaburzeniami psychicznymi. **Cel główny 3: Promocja zdrowia psychicznego i profilaktyka zaburzeń psychicznych w środowisku szkolnym** 1. Rozwijanie umiejętności społecznych i indywidualnych wśród uczniów 2. Budowanie relacji pomiędzy środowiskiem szkolnym, a rodziną 3. Podnoszenie kompetencji wszystkich osób zaangażowanych w proces tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły (nauczycieli, pedagogów, rodziców, uczniów) 4. Skuteczna walka z prześladowaniem w cyberprzestrzeni. **Cel główny 4.: Kreowanie środowiska pracy sprzyjającego zdrowiu psychicznemu** 1. Skuteczne promowanie zdrowia psychicznego w miejscu pracy **Cel główny 5.: Ochrona zdrowia psychicznego mieszkańców poprzez maksymalnie efektywne wykorzystanie zasobów i dostosowanie ich do potrzeb zdrowotnych lokalnej społeczności** 1. Wypracowanie powszechnego środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Program jest w trakcie realizacji, rozszerzany o dodatkowe elementy każdego roku.

8. Streszczenie sprawozdania
1. Powołanie Zespołu koordynującego realizację Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027 przy Urzędzie Miejskim w Zabrzu. 2. Utworzenia Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027, 3. Cykliczne spotkania Zespołu, na których poruszane są kwestie zdrowia publicznego dotyczące mieszkańców miasta Zabrze, problemy i sposoby ich rozwiązywania. 4. Podejmowanie inicjatyw na rzecz zdrowia psychicznego mieszkańców miasta Zabrze. 5. Monitorowanie działań związanych z ochroną zdrowia psychicznego. 6. Ciągłe podejmowanie nowych zadań zwianych z utrzymaniem dobrostanu psychicznego mieszkańców miasta Zabrze. 7. Współpraca z prasą, mediami, instytucjami, stowarzyszeniami w zakresie zdrowia psychicznego, podejmowanie wspólnych działań.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W styczniu 2020 r. odbyło się posiedzenie Zespołu koordynującego realizację Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027 przy Urzędzie Miejskim w Zabrzu oraz Zespołu ds. Promocji Zdrowia, podczas którego zostały omówione plany na rok 2020 r. z zakresu zdrowia w tym zdrowia psychicznego. Zaplanowano również przygotowanie i wyemitowanie programów promocyjnych z zakresu zdrowia psychicznego przez telewizję zabrzańską (1 z 4 zamówionych filmów dotyczących promocji zdrowia dotyczyły tematyki zdrowia psychicznego). W 2020 r. Miasto Zabrze zorganizowało otwarty konkurs ofert na „Realizację działań mających na celu eliminowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców Zabrza poprzez kreowanie przyjaznego środowiska miejskiego oraz zaspokojenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych i integracji społecznej” w wyniku konkursu wyłoniono dwóch realizatorów, który prowadzili dla mieszkańców Zabrza bezpłatne spotkania ze specjalistami z zakresu zdrowia psychicznego. Miasto Zabrze w celu poprawy dobrostanu psychicznego seniorów. corocznym konkursie ofert Miasto Zabrze przekazało organizacjom pozarządowym środki na działalność senioralną, z tych środków Fundacje i Stowarzyszenia organizują dla seniorów zajęcia, dzięki którym osoby starsze czują się mniej samotne a bardziej potrzebne.

Źródło: ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA I WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI
2. Podstawa prawna
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Rady Miejskiej Nr XLII/497/05 z dnia 11.07.2005 r.
4. Czas obowiązywania
2005 r. - 2020 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania

Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności realizowany od 2005 roku składa się z trzech podstawowych punktów:

1. Profilaktyka bezdomności

Celem głównym niedopuszczenia do powstania zadłużeń czynszowych poprzez pomoc w ponoszeniu opłat mieszkaniowych. Zadanie w założeniu realizowane głównie poprzez przyznawanie mieszkańcom spełniającym określone warunki dodatków mieszkaniowych oraz pomocy materialnej udzielanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Dodatkowo osoby i rodziny korzystające z dotacji a będące również klientami MOPR są objęte pracą socjalną wykorzystując min. narzędzie w postaci kontraktu socjalnego.

2. Pomoc Osobom Bezdomnym

Realizacja Programu Pomocy Osobom Bezdomnym „Wróć z Nami".
Głównym założeniem tego programu jest osobisty kontakt pracownika socjalnego z osobą bezdomną w miejscu jej doraźnego pobytu. Realizatorzy programu, prowadzą rozmowy z bezdomnymi, zachęcając do skorzystania z możliwości zamieszkania w placówkach noclegowych. Bezdomni wyrażający akceptację na taką pomoc, jeszcze tego samego dnia mogą uzyskać schronienie. W trakcie spotkania beneficjenci mogą otrzymać gorący posiłek i odzież z magazynu MOPR. Ponadto rozdawane są ulotki z podanymi adresami instytucji, w których uzyska pomoc.

Osoby decydujące się na pomoc instytucjonalną mogą korzystać z pomocy w formie schronienia, wyżywienia, zasiłków oraz pracy socjalnej. Bazę noclegową stanowią placówki gminne, organizacji pozarządowych oraz mieszkania chronione.

3. Partnerzy w organizowaniu pomocy i rozwiązywaniu problemów osób bezdomnych

Problem bezdomności jest szczególnie widoczny z perspektywy służb prewencyjnych miasta Zabrza: Policji i Straży Miejskiej. Specyfika tego zjawiska wymaga wzmożonej aktywności służb odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku na terenie miasta. Służby na bieżąco wymieniają informacje z instytucjami pomocowymi odnośnie do miejsc pobytu osób bezdomnych i możliwych form pomocy. Działania pomocowe z osobami bezdomnymi zwłaszcza wobec problemu uzależnień wspiera min. Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kluby abstynenckie, Izba Wytrzeźwień, organizacje pozarządowe zwłaszcza Stowarzyszenie na Rzecz Adaptacji Osób i Rodzin do Społeczeństwa ,,Żyj i daj żyć" oraz Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności jest stale realizowany przez instytucje i organizacje jednak na przestrzeni lat podlegał korektom z uwagi na szereg czynników.

Zmiany zachodzące w obszarze bezdomności spowodowało zwiększenie oferty pomocowej i dostępności usług.

Mimo zmian podstawowy trzon programu opierający się na działaniach profilaktyczno – pomocowych przy współpracy instytucji i organizacji nie uległ zmianie.

Nadal priorytetem jest praca socjalna w środowisku skupiona na zapobieganiu występowania zjawiska bezdomności, diagnoza min. sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, prawnej i materialnej. Wnikliwa analiza sytuacji, ocena możliwości i zasobów klienta pozwala na konstruowanie i realizowanie planu pomocowego (min. spłaty zaległości).

Mieszkańcy miasta korzystają z dodatków mieszkaniowych, które pełnia rolę podstawowego wsparcia w regulowaniu opłat mieszkaniowych dla osób spełniający określone wymogi. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy, poprzedzających datę złożenia wniosku, nie przekracza w gospodarstwie jednoosobowym 175% najniższej emerytury, a w gospodarstwie wieloosobowym 125% najniższej emerytury. Zadanie realizacji dodatków mieszkaniowych realizuje Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych znajduje się w tym samym budynku, co Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i realizuje również zadania związane ze świadczeniami rodzinnymi i programem 500+. Sąsiedztwo obu instytucji ułatwia mieszkańcom miasta uzyskanie informacji i stosownej pomocy odnośnie do wszystkich możliwych świadczeń.

Realizację programu ułatwia istniejący w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Zespół ds. Pomocy Osobom Bezdomnym który w szczególności zajmuje się pracą socjalną z osobami bezdomnymi, prowadzeniem postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach przyznania świadczeń przewidzianych dla osób bezdomnych przebywających w placówkach noclegowych, współpracą z instytucjami i organizacjami w sprawach osób bezdomnych, pracą uliczną - streetworking realizowaną na bazie programu „Wróć z Nami", diagnozowaniem stanu oraz potrzeb osób bezdomnych na terenie miasta.

Na terenie gminy Zabrze obecność pracowników socjalnych w środowisku pobytu osób bezdomnych (streetworking) ma już prawie 20 letnią tradycję, nadal ta forma wsparcia pozwala szacować i reagować na zjawisko bezdomności ulicznej, która istnieje w przestrzeni miejskiej poza placówkami pomocowymi. Działania te, zgodnie z założeniem miejskiego programu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności, wspierają służby porządkowe oraz szereg instytucji i organizacji.

Osoby decydujące się na skorzystanie z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie mają do dyspozycji szeroką bazę noclegową, której struktura opiera się na etapach (modelu drabiny) w wychodzeniu z bezdomności. Baza ta na przestrzeni lat została rozbudowana i przechodziła zmiany powodowane potrzebami osób korzystających, częstych zmian ustawy o pomocy społecznej oraz wprowadzeniu standaryzacji placówek. Od 2019 w miejsce dotychczasowego Domu Noclegowego – Schroniska funkcjonuje Noclegownia, której dotychczas nie było na terenie gminy. Taka zmiana to kolejny etap w spełnieniu wymogu odnośnie do posiadania przez gminę dostępu do każdego rodzaju placówek oferujących schronienie, o których mówi ustawa o pomocy społecznej.

Art. 48a. 1.4) Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

2. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

8. Streszczenie sprawozdania

Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności realizowany jest już od 15 lat, dokonując oceny realizacji należy zwrócić uwagę na zmiany prawa oraz potrzeb dotyczących pomocy osobom bezdomnym.

W gminie Zabrze, na przestrzeni minionych lat wprowadzono rozwiązania pomocowe adresowane do osób bezdomnych, które dopiero wiele lat później zostały uznane jako standard w pracy z osobami bezdomnymi.

Autorzy programu bazowali na istniejących w 2005 roku placówkach pomocowych, które to ograniczały się do trzech ośrodków całodobowych oraz jednego mieszkania chronionego.

Aktualnie ilość i standard placówek znacząco uległ zmianie i poprawie (aktualne dane dotyczące ilości i rodzaju placówek znajdują się w opisie działalności za 2020 r.)

Należy do nich między innymi otwarcie w 2007 placówki niskoprogowej, czyli Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych, generalnie adresowanej dla osób nie gotowych na skorzystanie z całodobowych form wsparcia i spełnienie warunków z tym związanych. Regulamin placówki dopuszcza, aby w okresie zimowym schronienie mogły również uzyskać osoby pod wpływem alkoholu.

Pomoc dla kobiet dotkniętych zjawiskiem bezdomności również uległa rozszerzeniu o Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, która to placówka funkcjonuje w Ośrodku Wsparcia dla kobiet prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta wraz z Schroniskiem dla Bezdomnych Kobiet.

Zwiększyła się również na przestrzeni lat liczba mieszkań chronionych dla osób bezdomnych prowadzonych przez MOPR, pomoc tego rodzaju stanowiąca ostatni etap wyjścia z bezdomności uzupełniana jest przez prowadzone przez TPBA mieszkania readaptacyjne.

W miejskim programie Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności działania oparte o program „Wróć z Nami" prowadzone były tylko w okresie zimowym, natomiast od 2012 streetworking jest już organizowany przez cały rok. Posiłki dla osób bezdomnych wydawane są przez Caritas w dwóch punktach przy ulicy Trocera 63 oraz 3-go Maja 5.

Pandemia związana z COVID spowodowała konieczność zmian w funkcjonowaniu placówek noclegowych. (szczegóły pkt.9).

Tak więc program zdecydowanie został rozwinięty i poszerzony trafiając znacznie lepiej w potrzeby osób potrzebujących pomocy.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W 2020 roku realizacja programu nadal opierała się na działaniach profilaktycznych i pomocowych. Zabrzańskie Centrum Świadczeń Rodzinnych w 2020 udzieliło pomocy w formie dodatków mieszkaniowych 3 149 gospodarstwom domowym.

Rodziny korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wykazujące niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego korzystają dodatkowo z pomocy środowiskowych pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny. Pracownicy socjalni dokonując oceny potrzeb i możliwości rodziny poświęcają szczególną uwagę sprawom mieszkaniowym. W przypadkach już orzeczonych eksmisji, dotyczących osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, często podejmują działania wstrzymujące procedurę.

Działania środowiskowe adresowane do osób bezdomnych nie korzystających z pomocy (streetworking), opierają się na obecności pracowników MOPR w środowisku przebywania osób bezdomnych i jego monitorowaniu. W 2020 nadal była prowadzona ograniczona kontrola miejsc niemieszkalnych w oparciu o aktualizowany rejestr takich miejsc tzw. mapa bezdomności. Ograniczenia wynikały ze zmiany organizacji pracy w związku z zagrożeniem COVID.

Istniejąca ścisła współpraca z pracownikami socjalnymi dzielnicowych punktów pomocy społecznej, wymiana informacji na temat osób bezdomnych, pozwala na szybsze dotarcie do potrzebujących pomocy.

Streetworkerzy skupiają się głównie na działaniach zmierzającej do zmiany funkcjonowania osób bezdomnych (min. skorzystania z placówek noclegowych) poprzez motywowanie swoich klientów i podkreślaniu szkód, zagrożeń wynikających z dotychczasowego trybu życia. Streetworkerzy korzystają ze wsparcia takich instytucji jak Straż Miejska, Policja (wspólne patrole) czy Pogotowie, sporadycznie udzielają asysty w drodze do placówek noclegowych. W okresie występowania niskich temperatur, w przypadku, gdy napotkana osoba jest w stanie nietrzeźwym, zostaje odwieziona do Izby Wytrzeźwień. Aktualnie stałym monitoringiem, w miejscach niemieszkalnych objętych jest około 25 osób, wśród których dominującym problem jest uzależnienie od alkoholu. Osoby bezdomne mogą aktualnie skorzystać z posiłków wydawanych dodatkowo w dwóch punktach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu" realizowanego przez Caritas - Kuchnia Rodzina.

Dane dotyczące placówek dla osób bezdomnych stan na 31.12.2020 r.

- Noclegownia ul. Trocera nr. 63 - 28 miejsc, czasowo ograniczono do 21 miejsc (wyodrębniono izolatki)
- Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych ul. Stalmacha nr. 7 - 25 miejsc
- Dom Św. Brata Alberta Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Kochanowskiego nr. 26 - 42 miejsca
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet ul. Ofiar Katynia nr. 48 - 5 miejsc
- Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży ul. Ofiar Katynia nr. 48 - 20 miejsc
- Dom Pokora – Szkoła Nowego Życia Stowarzyszenia Na Rzecz Adaptacji Osób Uzależnionych I Ich Rodzin Do Społeczeństwa "Żyj i daj Żyć" ul. Pawliczka nr.16 - 12 miejsc
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych ul. Pośpiecha nr. 17/2 - 3 miejsca
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych ul. Bytomska nr. 90/1 - 3 miejsca
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych ul. Bytomska nr. 90/9 - 4 miejsca
- Mieszkanie chronione treningowe dla osób bezdomnych ul. Bytomska nr. 90/2 - 4 miejsca

Ponadto osoby bezdomne, niepełnosprawne, kierowane są do placówki prowadzonej przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach ul. Bolesławska nr. 23.

W Zespole ds. pomocy osobom bezdomnym obsługujący w/w placówki przyjęto 704 wnioski o pomoc, wydano 1 011 decyzji administracyjnych, spisano 69 kontraktów socjalnych. Przeprowadzono 25 wywiadów na potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych.

W czasie obostrzeń sanitarnych wynikających z zagrożenia zarażenia koronawirusem SARS CoV-2 w miesiącach kwiecień, maj i czerwiec ogrzewalnia zmieniła godziny funkcjonowania, wspierając osoby bezdomne możliwością pobytu nie tylko w godzinach nocnych, ale również w ciągu dnia – ogrzewalnia czynna była 20 godzin w ciągu doby, z przerwą wymaganą na przeprowadzenie zabiegów dezynfekcyjno - porządkowych. W czasie tego pobytu osoby korzystające zabezpieczony miały suchy prowiant oraz ciepły posiłek. Ta forma wsparcia miała na celu ochronę zdrowia i życia ludzkiego, jak również ważny interes społeczny objawiający się koniecznością zapewnienia należytej ochrony dla zdrowia i życia ludzkiego osób postronnych poprzez ograniczenie przemieszczania się osób do niezbędnego minimum.

Również Noclegownia funkcjonuje zgodnie z obowiązującymi standardami, dysponując miejscami całodobowego pobytu dla osób potrzebujących. Dbając o bezpieczeństwo osób już przebywających w placówce, które w większości z racji wieku i dolegliwości zdrowotnych są osobami z grupy podwyższonego ryzyka, wszystkie nowo przyjmowane osoby objęte są izolacją. W tym celu zostały wyodrębnione pomieszczenia pełniące funkcję izolatorium, w przypadku podejrzenia zakażenia i przeciwdziałania jego rozprzestrzeniania się.

Pomieszczenia w placówkach zarówno w Noclegowni jak i Ogrzewalni są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem, zapewniając prawidłowe funkcjonowanie oraz spełniają standard świadczonych usług. Placówki te są również wpisane do rejestru miejsc tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych, prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego. Osoby korzystające z placówek na bieżącą są informowani o formach możliwościach wsparcia oraz w obecnej sytuacji epidemiologicznej edukowani w zakresie zabezpieczenia epidemiologicznego oraz o możliwości rozwiązania swojej sytuacji kryzysowej.

Od wielu lat każdy sezon zimowy poprzedza spotkanie Partnerstwa Lokalnego, której celem jest koordynacja działań organizacji i instytucji zaangażowanych w działania pomocowe wobec osób bezdomnych. W dniu 15.10.2020 r. w Wydziale Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego odbyło się spotkanie Partnerstwa Lokalnego, której celem była koordynacja działań organizacji i instytucji zaangażowanych w działania pomocowe wobec osób bezdomnych w okresie zimowym oraz trwającej pandemii COVID. Udział w niej wzięli przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Straży Miejskiej, Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, Policji, Izby Wytrzeźwień. Dzięki temu spotkaniu uzgodniono wspólne obszary współpracy i koordynacji działań zwłaszcza w kontekście zagrożeń i wyzwań związanych z pandemią.

Źródło: MOPR/ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
MIEJSKI PROGRAM POMOCY RODZINIE I DZIECKU NA RZECZ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
2. Podstawa prawna
Na podstawie art., 17 ust 1 pkt 13. i art. 19 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Rady Miejskiej Nr XIV/157/07 dnia 17.09.2007 r.
4. Czas obowiązywania
2007 r. - 2020 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
a) Pomoc skierowana do rodzin rozbitych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w okresowym lub chronicznym kryzysie. b) Praca z dzieckiem w środowisku w ramach rówieśniczych grup korekcyjnych (w placówkach wsparcia dziennego). c) Utrzymanie standardów i rozwój placówek wsparcia dziennego poprzez: - tworzenie nowych placówek w ramach MOPR na terenie miasta Zabrze - poszerzanie istniejących w ramach MOPR placówek o grupy dla dzieci w wieku przedszkolnym. d) Utworzenie hoteliku kryzysowego. e) Wsparcie rozwoju świetlic poprzez pozyskiwanie zewnętrznych funduszy f) Organizowanie szkoleń i superwizji w celu podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Cele osiągnięte: a) Pomoc skierowana do rodzin rozbitych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w okresowym lub chronicznym kryzysie b) Praca z dzieckiem w środowisku w ramach rówieśniczych grup korekcyjnych (w placówkach wsparcia dziennego) c) Wsparcie rozwoju świetlic poprzez pozyskiwanie zewnętrznych funduszy d) Organizowanie szkoleń i superwizji w celu podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników Cele nieosiągnięte: a) Tworzenie nowych placówek w ramach MOPR na terenie miasta Zabrze b) Poszerzanie placówek o grupy dla dzieci w wieku przedszkolnym c) Utworzenie hoteliku kryzysowego
8. Streszczenie sprawozdania
Zespół świetlic środowiskowych działający w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2020 roku realizował Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej Pomoc skierowana do rodzin rozbitych, dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, w okresowym lub chronicznym kryzysie poprzez pracę z ich dziećmi w środowisku w ramach rówieśniczych grup korekcyjnych realizowana była w placówkach wsparcia dziennego poprzez szereg wszechstronnych działań.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W ramach 5 placówek wsparcia dziennego objęto opieką i oddziaływaniem korekcyjnym 98 dzieci w wieku od 5 do 14 lat. Były to dzieci mające trudności (m. in. w szkole, w kontakcie z rówieśnikami) oraz pochodzących z rodzin wieloproblemowych z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Dzieci miały stworzone plany pracy, które zawierają szczegółowy opis wszechstronnych oddziaływań na dziecko.

Praca nastawiona była na: zaspokajanie potrzeb dzieci, pomoc w kryzysach rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych, osobistych, trening społeczny i zadaniowy, naukę samoobsługi, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, organizacja wyjazdów, dożywianie,

Realizowany był indywidualny plan korekcyjny dla każdego dziecka oraz plan pracy odpowiednio dostosowany do potrzeb grupy. Plan pracy przybierał postać różnych form zajęć, które min. pozwalają:

- zdobywać praktyczne umiejętności życiowe i społeczne,
- realizować zainteresowania,
- poszerzać ogólną wiedzę o otaczającym świecie,
- zdobywać umiejętności współdziałania w grupie (zajęcia terapeutyczne),
- poznawać siebie, swoje mocne i słabe strony, rozpoznawać, nazywać i wyrażać emocje oraz radzić sobie w sytuacjach trudnych (zajęcia i rozmowy indywidualne, zajęcia socjoterapeutyczne, dogoterapia),
- zajęcia edukacyjne- wyrównujące braki szkolne, ale również dla dzieci przedszkolnych przygotowujące do równego startu z rówieśnikami w szkole,
- pracę społecznością korekcyjną

Priorytetem w pracy z dzieckiem był również stały i systematyczny kontakt z rodziną, szkołą/przedszkolem a także innymi instytucjami, które pomagają w korekcji dysfunkcji u dzieci. Duży nacisk kładziony był na współpracę z asystentami rodzin oraz pracownikami środowiskowymi.

W ramach pracy z rodziną pracownicy świetlic pomagali również w zakresie: pracy socjalnej, wsparcia rodziny w rozwiązywaniu jej życiowych problemów, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, neutralizowaniu patogennych oddziaływań rodziców na dziecko, odbudowywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,

Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374) w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 Wojewoda Śląski wydał polecenia czasowego zawieszenia działalności placówek wparcia dziennego – świetlicy środowiskowej od dnia 12.03.2020 do 5.07.2020 oraz od 2.11.2020-31.12.2020. W tym okresie utrzymywano stały kontakt telefoniczny z dziećmi i rodzinami. Udzielano wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, pomocy w nauce, pomocy w zagospodarowaniu czasu w trakcie izolacji w domu, wsparcia materialnego, a także przeprowadzenia 65 zajęć online z dziećmi o różnej tematyce.

Przeprowadzono 8 (w tym 2 w ramach projektu Centrum Wsparcia Rodziny-rozwój usług społecznych na terenie Zabrza) superwizji Zespołu świetlic w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracowników oraz szkoleń w formie online dla pracowników.

Rozpoczęto realizację projektu „Centrum Wsparcia Rodziny – rozwój usług społecznych na terenie Zabrza". Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.
Do projektu zrekrutowano 50 dzieci.
Formy wsparcia w jakich uczestniczyły w roku 2020 to:

- zajęcia logopedyczne (zatrudniono logopedę)
- zajęcia komputerowe
- warsztaty kulinarne w formie online
- działania integracyjno-środowiskowe- wyjście do kina
- działania integracyjne – wyjazd do Parku Trampolin Jumb World w Zabrzu oraz do sali zabaw „Dżungla" w Gliwicach
- wyposażono dzieci w materiały plastyczne zakupione w ramach projektu
- wyposażono świetlice w materiały i pomoce edukacyjne oraz zabawki

Źródło: MOPR/ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2018-2020
2. Podstawa prawna
art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Rady Miejskiej nr LX/715/18 z dnia 17 września 2018 r. w sprawie Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrze w latach 2018-2020
4. Czas obowiązywania
2018 r. - 2020 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
• Cel III - Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej. • Cel IV - Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
W 2020 r. na terenie miasta Zabrze funkcjonowało 260 formy rodzinnej pieczy zastępczej, w których przebywało łącznie 453 dzieci i pełnoletnich wychowanków. W okresie całego 2020 r. na terenie miasta Zabrze istniały następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej: • 181 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 234 dzieci i pełnoletnich wychowanków. • 59 rodziny zastępcze niezawodowe, w których przebywało 89 dzieci i pełnoletnich wychowanków. • 6 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 24 dzieci i pełnoletnich wychowanków. • 5 rodzin zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego, w których przebywało 25 dzieci. • 9 rodzinnych domów dziecka (RDD), w których przebywało 81 dzieci i pełnoletnich wychowanków. W całym 2020 roku zostało zawiązanych 20 nowych form rodzinnej pieczy zastępczej W 2020 r. zawarto 2 umowy z rodzinami posiadającymi odpowiednie kwalifikacje na pełnienie funkcji rodzinnych domów dziecka i rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego. W roku 2020 po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 71 dzieci w tym: • 18 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych • 14 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych • 26 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych w tym: 13 dzieci w pogotowiach rodzinnych • 13 dzieci w rodzinnych domach dziecka W 2020 r. rodzinną pieczę zastępczą na terenie miasta Zabrze opuściło 49 dzieci przed ukończeniem 18-tego roku życia w tym: • 15 dzieci powróciło do rodziców biologicznych • 4 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej • 11 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej • 16 dzieci zostało przekazane do rodziny adopcyjnej • 3 dzieci z innych powodów

8. Streszczenie sprawozdania

Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej:

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej winno być ostatecznością i działaniu temu towarzyszyć ma przyjęcie zasady zapewnienia dziecku najlepszych warunków rozwojowych, które mogą zagwarantować rodziny zastępcze. Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej, tak aby spełniały oczekiwane założenia, powinno odbywać się przede wszystkim poprzez:

1. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez akcje informujące oraz promujące ideę rodzicielstwa zastępczego.
2. Prowadzenie szkoleń kandydatów na rodziny zastępcze, badania psychologiczne kandydatów i wydawanie kwalifikacji dla kandydatów do rodzinnej pieczy zastępczej (art. 76 ust. 4 pkt. 3 i 3a ustawy).
3. Tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, finansowanie wynagrodzeń i doposażenie w niezbędny sprzęt nowo powstających rodzin.
4. Wspieranie istniejących rodzin zastępczych zawodowych i RDD poprzez organizowanie szkoleń mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych, dostarczanie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania. (art. 76 ust. 4 pkt. 5 ustawy).
5. Pomoc w prowadzeniu mediacji w sytuacjach konfliktowych, umożliwienie udzielania pomocy pedagogicznej rodzinom zastępczym w miejscu ich zamieszkania, zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.
6. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
7. Zapewnienie finansowania świadczeń obligatoryjnych dla rodzin zastępczych (art. 80, art. 81, art. 82 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).
8. Wypłata fakultatywnych świadczeń dla rodzin zastępczych przewidzianych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
9. Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zgodnie z przepisami ustawy (art. 57 ustawy) w wymiarze do 120 godzin miesięcznie, gdy osoba do pomocy nie posiada innego zatrudnienia oraz do 60 godzin miesięcznie, jeśli osoba do pomocy posiada inne zatrudnienie.
10. Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez rodziny pomocowe (art. 73-75 ustawy) w tym poprzez istniejące rodziny niezawodowe, zawodowe i RDD.
11. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, których zadaniem jest objęcie wsparciem rodzin zastępczych.
12. Organizowanie specjalistycznych szkoleń oraz superwizji dla pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej.
13. Prowadzenie rejestru osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej:
Ważnym zadaniem MOPR Zabrze jest wspieranie młodych osób, które opuszczają rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne oraz pozostałe placówki w zakresie procesu usamodzielnienia poprzez m. in. pomoc w uzyskaniu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, a także wsparcie finansowe i rzeczowe zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej Działania w zależności od potrzeb osoby usamodzielnianej, polegają na aktywizowaniu jej do uczestnictwa w życiu społecznym czy też w podejmowaniu działań na rzecz konstruktywnych zmian w swoim życiu. MOPR Zabrze posiada 3 mieszkania chronionych dla usamodzielnianych wychowanków, którzy po opuszczeniu pieczy zastępczej nie mają, gdzie się osiedlić. Mieszkanie chronione jest przyznawane okresowo w formie decyzji administracyjnej.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Głównym kierunkiem działań Zespołu ds. Pieczy zastępczej w MOPR w Zabrzu, oprócz obsługi administracyjno - finansowej, jest działalność związana z udzielaniem wsparcia rodzinom zastępczym, pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych oraz usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej, promowaniem i upowszechnianiem idei rodzicielstwa zastępczego, kwalifikowaniem rodzin zastępczych, szkoleniem i opiniowaniem kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzeniem rejestru rodzin i dzieci, kierowaniem

dzieci do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych, monitorowaniem zasadności pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, współpracą z asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi oraz innymi instytucjami nad powrotem dzieci do rodziców biologicznych.

W 2020 r. dla rodzinnej pieczy zastępczej oraz osób usamodzielnianych wypłacona została pomoc w łącznej wysokości 4 679 504,68 zł. W 2020 r. MOPR poniósł również koszty związane z zatrudnianiem rodzin zastępczych zawodowych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz osób zatrudnionych do pomocy w ww. rodzinach. Od kwietnia 2016 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej prowadzi również sprawy związane z przyznawaniem i wypłacaniem dodatków wychowawczych dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka w ramach Rządowego Programu 500+. W 2020 r. wydatkowano na ten cel kwotę wraz z kosztami obsługi w łącznej wysokości 1 900 458 zł. Pomocą w formie dodatku wychowawczego zostało objętych 392 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Od lipca 2019 r. prowadzone są sprawy dotyczące przyznawania i wypłaty dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych. W 2020 r. wydatkowano na ten cel łączną kwotę 601 833 zł. Pomocą w formie tego dodatku wychowawczego zostało objętych 126 dzieci. Ponadto w 2020 r. realizowano program „Dobry Start" na dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz na osoby usamodzielniane. Na powyższy cel wypłacono pomoc wraz z kosztami obsługi, w łącznej wysokości 116 640 zł.

W 2020 r. Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej składał się z zastępcy kierownika zespołu, psychologa, 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wspierających rodziny zastępcze i pełnoletnich wychowanków, 2 specjalistów pracy socjalnej wspierających osoby usamodzielniane i prowadzących mieszkania chronione, 11 pracowników zajmujących się obsługą finansową i administracyjną dotyczącą m.in.: realizacji świadczeń dla rodzin zastępczych, wydawaniem decyzji administracyjnych, wypłatą świadczeń, prowadzeniem postępowań wobec rodziców biologicznych dotyczących ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, wydawaniem skierowań do placówek, realizacją postanowień sądowych dotyczących umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, prowadzeniem Zespołu do Spraw Dziecka i Rodziny, interwencyjnym umieszczaniem dzieci w pieczy zastępczej, prowadzeniem porozumień z innymi gminami i powiatami.

W 2020 r. wszystkie rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka wspierane były przez 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, spełniających kryteria ustawowe i zatrudnionych w zadaniowym czasie pracy. Podstawowym zadaniem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest wspieranie rodzin zastępczych w realizacji zadań zawartych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także współpraca z pełnoletnimi wychowankami rodzinnych form pieczy zastępczej i wspieranie ich w procesie usamodzielnienia. Zakres pomocy koordynatora w danej rodzinie jest ustalany indywidualnie w zależności od potrzeb konkretnej rodziny a praca odbywa się głównie w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej m.in.: prowadzą dokumentację monitorującą czas pracy, częstotliwość kontaktów, przygotowują plany pomocy dzieciom, indywidualne programy usamodzielnienia, kierują dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych. W celu udzielania jak najlepszej pomocy koordynatorzy w swych działaniach współpracują z instytucjami oraz organizacjami podejmującymi działania ukierunkowane na pomoc i wspieranie rodziny, w tym m.in.: z ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, sądem, kuratorami sądowymi, szkołami, psychologami, pedagogami szkolnymi, ośrodkiem adopcyjnym. Koordynatorzy poszerzając swój warsztat pracy cyklicznie uczestniczą w szkoleniach oraz superwizjach. Z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne w 2020 r. odbyły się 3 spotkania superwizyjne.

Podobnie jak w latach ubiegłych na terenie tut. Ośrodka odbywały się spotkania rodziców biologicznych z dziećmi przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2020 na terenie ośrodka odbyło się 81 spotkań rodziców biologicznych z dziećmi przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej. Z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne kontakty rodziców biologicznych z dziećmi odbywały się również poza Ośrodkiem lub za pomocą komunikatorów elektronicznych. W ramach wspierania rodzin zastępczych w 2020 r. prowadzono poradnictwo i terapię dla rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy, w tym porady w Zespole Interwencji Kryzysowej, porady psychologów w MOPR oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Poza tym psycholog pracujący w Zespole ds. Pieczy Zastępczej w ramach kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze, badania istniejących rodzin zastępczych w celu ustalenia predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wsparcia istniejących rodzinnych form pieczy zastępczej, wykonał łącznie 86 opinii i przeprowadził 11 konsultacji.

W ramach zadań dodatkowych W 2020 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej podtrzymywał współpracę z Klubem Górnik Zabrze S.S.A, zorganizował wyjście na mecz piłki nożnej dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy

zastępczej. Ponadto koordynatorzy, w czasie ferii zimowych, zorganizowali 2 wyjścia do kina Roma w Zabrzu. Pozostałe zaplanowane zadania dodatkowe zostały odwołane ze względu na COVID-19.

Zgodnie z art. 129, art. 130 i art. 131 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Zespół ds. Pieczy Zastępczej kontynuował prowadzenie cyklicznych spotkań dotyczących oceny sytuacji dzieci i zasadności pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej, które w przypadku dzieci do lat 3 odbywają się co 3 miesiące, a w przypadku dzieci powyżej 3 lat co pół roku. W 2020 roku w związku z epidemia koronawirusa spotkania zespołów odbywały się w trybie zaocznym tzn. na podstawie zgromadzonych dokumentów i informacji telefonicznych. Sporządzono oceny zasadności pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej wszystkich dzieci w wieku od 0 do 18 lat.

Utworzony w 2012 r. zgodnie z art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rejestr osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, w 2020 r. był stale aktualizowany i uzupełniany. Dane z wyżej wymienionego rejestru są od 2012 r. przekazywane do Sądu Rejonowego w Zabrzu oraz do Urzędu Miasta Zabrze.

W 2020 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej prowadził również pracę z osobami usamodzielnianymi opuszczającymi rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą, w tym m.in: rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki wychowawcze i specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze. Pomoc ta przybiera w szczególności następujące formy:

a) przyznawanie pomocy finansowej na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie,
b) wsparcie w postaci pracy socjalnej mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem,
c) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia polegająca na wspieraniu usamodzielnianych w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu odpowiedniego wykształcenia zgodnie z ich możliwościami i dążeniami w celu uzyskania zatrudnienia,
d) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w uzyskaniu mieszkania socjalnego z zasobów gminy, kierowanie do mieszkań chronionych,

Rodzaj i zakres świadczonego wsparcia są uzależnione od indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osób korzystających z pomocy. W 2020 roku wsparciem pracowników socjalnych zostało objętych 128 osób usamodzielnianych, którzy skorzystali z pomocy tut. Ośrodka w formie świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych. Z pomocy na kontynuacje nauki w 2020 r. skorzystało łącznie 92 wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz 3 usamodzielniających się wychowanków placówek wskazanych w ustawie o pomocy społecznej. W 2020 r. tutejszy Ośrodek wypłacił 13 świadczeń na zagospodarowanie w kwocie 25 789 zł oraz 17 świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie w kwocie 83 124 zł. Natomiast z pomocy w formie skierowania do mieszkań chronionych w 2020 r. skorzystało 19 osób usamodzielnianych. Mieszkanie chronione jest to forma pomocy przygotowująca, pod opieką specjalistów, osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu dysponuje obecnie trzema mieszkaniami chronionymi dla usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze i placówki, w których łącznie jest miejsce dla 15 osób.

W 2020 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej wydał łącznie 1 883 decyzji administracyjnych, 9 postanowień w sprawach dotyczących pomocy dla rodzin zastępczych, usamodzielniających się wychowanków placówek i rodzin zastępczych oraz odpłatności rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W 2020 r. przyznano łącznie 56 jednorazowych świadczeń na przyjęcie dzieci do rodzin zastępczych na łączną kwotę 50 436 zł. Przyznano również 1 świadczenie z uwagi na wystąpienie zdarzenia losowego lub mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki w rodzinie zastępczej w kwocie 2 151 zł oraz 125 świadczeń na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla dzieci z rodzin zastępczych i RDD w kwocie 59 002 zł. W roku 2020 rodzinne domy dziecka skorzystały ze świadczeń refundujących utrzymanie lokalu w rodzinnych domach dziecka w 4 kwartałach na łączną kwotę 159 372 zł.

W 2020 r. Zespół kontynuował prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w różnych formach pieczy zastępczej zgodnie z art. 193 i art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwałą nr XX/264/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 lutego 2012. W 2020 r. zespół wydał 526 decyzje administracyjne oraz 5 postanowień w sprawach odpłatności rodziców za pobyt dzieci w różnych formach pieczy zastępczej oraz w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Od 2015 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej w MOPR prowadzi również sprawy dotyczące ustalania odpłatności rodziców dzieci umieszczonych w zakładach opiekuńczo-leczniczych (ZOL) oraz prowadzi

postępowania w zakresie ustalania właściwości miasta Zabrze do ponoszenia kosztów utrzymania i wyżywienia dzieci w ZOL-ach. W 2020 r. prowadzono sprawy dotyczące 10 dzieci.

W ramach tut. Ośrodka swoją działalność w 2020 r. prowadził zreorganizowany zarządzeniem Dyrektora MOPR Zespół ds. Dziecka i Rodziny, zajmujący się min. omawianiem sytuacji dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz kierowaniem dzieci do placówek opiekuńczo -wychowawczych oraz rodzin zastępczych. W 2020 r. z uwagi na stan epidemii COVID-9 odbyło się tylko 1 posiedzenie zespołu, w trakcie którego omówiono sytuację 3 dzieci:

- Wydano 145 skierowań do COPOW w Zabrzu, w tym 112 z uwagi na reorganizację placówek w Zabrzu.
- Umieszczono 4 dzieci w placówkach poza terenem Zabrza.

W stały skład zespołu wchodzą: Dyrektor MOPR, Kierownicy Zespołu d/s Pieczy Zastępczej wraz z przedstawicielami, Dyrektorzy placówek opiekuńczo -wychowawczych z terenu miasta Zabrze wraz przedstawicielami. Na spotkania zespołu zapraszani są również: przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji, pracownicy i kierownicy Dzielnicowych Punktów Pomocy Społecznej, przedstawiciel Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, asystenci rodzin i pracownicy socjalni, kierownik świetlic środowiskowych, kuratorzy, przedstawiciele szkół i przedszkoli oraz innych służb i instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. W grudniu 2020 r. na umieszczenie w pieczy zastępczej na podstawie wydanych postanowień sądu rodzinnego oczekiwało 1 dziecko.

Od lipca 2020r Zespół ds. Pieczy Zastępczej dodatkowo uczestniczy w przekazywaniu danych dot. osób uprawnionych z pieczy zastępczej do Polskiego Bonu Turystycznego. Powyższe dane przekazywane są co miesiąc poprzez Centralna Aplikację Statystyczną.

Zespół Pieczy Zastępczej w MOPR Zabrze realizuje całość zadania dotyczącego realizacji porozumień wraz z aneksami w sprawie pobytu dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dokonuje pełnej obsługi zawartych porozumień w sprawie warunków pobytu dziecka i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie. Realizuje terminowo płatności wynikające z zawartych porozumień, monitoruje na bieżąco wydatki i dochody wynikające z porozumień wraz z prowadzeniem pełnej sprawozdawczości w tym zakresie, prowadzi cykliczne rozliczenia zewnętrzne (półroczne, roczne) z innymi powiatami zgodnie z zapisami zawartymi w porozumieniach. Pracownicy Zespołu Pieczy Zastępczej prowadzą sprawy związane z obsługą finansową, w szczególności wystawianie dokumentów finansowych, poleceń zapłaty, naliczanie odsetek, wystawianie not księgowych, not odsetkowych, dokonują bieżącej analizy i kontroli wydatków i dochodów budżetowych w zakresie porozumień.

W ciągu całego 2020 roku pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej prowadzili sprawy dotyczące:

- 154 porozumień w rodzinnej pieczy zastępczej w tym: 100 porozumień wydatkowych i 54 dochodowych.
- 65 porozumień w instytucjonalnej pieczy zastępczej w tym: 61 porozumień wydatkowych i 4 dochodowych.

W roku 2020 Miasto Zabrze podpisało 30 nowych porozumień w tym 22 porozumień wydatkowych oraz 8 porozumień dochodowych. Podpisano również 29 aneksów do istniejących porozumień. Na dzień 31.12.2020 roku w przygotowaniu było 5 porozumień dochodowych oraz 10 porozumień wydatkowych. W 2020 r. pracownicy ZPZ w 5 sprawach stwierdzili, iż Miasto Zabrze nie jest właściwe do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci zgodnie z art.191 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pracownicy ZPZ dokonali przeniesienia 9 dzieci z pieczy zastępczej na terenie innych powiatu do placówek opiekuńczo-wychowawczych w Zabrzu. W 2020 roku 5 dzieci zmieniło instytucjonalną pieczę zastępczą na rodzinną zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Na mocy postanowienia sądu 1 dziecko z placówki opiekuńczo-wychowawczej zostało umieszczone w Zakładzie Opieki Lekarskiej.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. 5 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów powróciło do rodzin biologicznych, 10 wychowanków osiągnęło pełnoletniość lub opuściło pieczę zastępczą z powodu niekontynuowania nauki. Jedno porozumienie wygasło z powodu śmierci osoby będącej rodziną zastępczą oraz jedno porozumienie zostało rozwiązane z powodu przeprowadzki rodziny zastępczej do Zabrza.

W 2020 r. z tytułu realizowanych porozumień wydatkowana została łączna kwota 4 060 474 zł. Natomiast dochody miasta Zabrze z tytułu realizowanych porozumień wyniosły 690 595 zł (wg stanu na dzień 31 grudnia 2020).

W 2020 r. powstało Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Zabrzu jako połączenie dotychczas istniejących w Zabrzu placówek Centrum Wsparcia Kryzowego Dzieci i Młodzieży oraz Domu Dziecka w Parku Hutniczym. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zabrzu jest zespołem dziesięciu placówek opiekuńczo - wychowawczych, zapewniających swoim dzieciom całodobową opiekę w chwili, kiedy rodzina biologiczna znajduje się w kryzysie.
W 2020 r. w powyższych placówkach przebywało łącznie 159 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków pozostających w placówkach zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczych. Natomiast w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Zabrzem w 2020 r. przebywało łącznie 65 dzieci i pełnoletnich wychowanków, z czego 15 dzieci opuściło placówki przed ukończeniem 18 roku życia.

W 2020 r. instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie miasta Zabrze opuściło 6 dzieci przed ukończeniem 18-tego roku życia w tym:

- 3 dzieci powróciło do rodziców biologicznych
- 3 dzieci opuściła placówkę z innych powodów

W 2020 r. w związku z panującą epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 Zespół ds. Pieczy Zastępczej nie mógł zrealizować zaplanowanych działań m.in. szkoleń dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze, dnia rodzicielstwa zastępczego, mikołajek dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zostały natomiast wprowadzone wewnętrzne procedury bezpieczeństwa obowiązujące w warunkach pandemii SARS-CoV-2 dotyczące realizacji zadań pracowników. Wprowadzone regulaminy określały:

- zasady bezpiecznego i higienicznego przyjmowania stron przez pracowników socjalnych, mediatorów, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników administracyjnych i psychologa, w pomieszczeniach wyznaczonych na terenie MOPR Zabrze,
- zasady bezpiecznego i higienicznego przebiegu spotkań rodzin biologicznych z dziećmi przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanych przez pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w pomieszczeniach do tego wyznaczonych na terenie MOPR Zabrze.

W 2020 r. Zespół ds. Pieczy Zastępczej realizował projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID-19" Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój lata 2014-2020. Projekt ten finansowany był z budżetu państwa i Funduszy Europejskich Wiedza Edukacja Rozwój. W ramach projektu wsparciem objętych zostało 240 form pieczy zastępczej, w tym:

- 163 rodziny zastępcze spokrewnione,
- 49 rodzin zastępczych niezawodowych,
- 9 rodzin zastępczych zawodowych,
- 9 rodzinnych domów dziecka,
- 10 placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Na wsparcie powyższych form pieczy zastępczej została wydatkowana łączna kwota 772 535 zł i przeznaczona została na zakup: 11 740 sztuk maseczek, 39 280 sztuk rękawiczek, 995 litrów środków dezynfekujących, 234 sztuk sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, 10 sztuk sprzętu multimedialnego.

Źródło: ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016-2020
2. Podstawa prawna
art. 6 ust 2 pkt. 1 i ust. 3 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
3. uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr XXIV/252/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 18.04.2016 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020.
4. Czas obowiązywania
2016 r. – 2020 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Zadania do wykonania w ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020. Cel: Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie w Zabrzu oraz zwiększenie skuteczności i jakości oddziaływań systemu pomocy interdyscyplinarnej wobec problemu przemocy w rodzinie. Obszar I. Profilaktyka i edukacja społeczna. 1. cel szczegółowy: Uwrażliwienie społeczności lokalnej i zwiększenie świadomości społecznej na problem przemocy w rodzinie. Obszar II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. 2. cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Obszar III. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie. 3. cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie. ZIK Obszar IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 4. cel szczegółowy: Profesjonalizacja i podnoszenie standardów działań w obszarze profilaktyki i interwencji przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy w naszym mieście.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Realizując zadania zawarte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny propaguje wiedzę na temat zjawiska przemocy, poprzez informacje dotyczące możliwości oraz miejsc uzyskania pomocy, dla ofiar i sprawców na stronie internetowej MOPR. To zadanie jest nadal realizowane z dbałością o aktualizowanie danych. W okresie od 2016 r. do 2019 r., przez przewodniczącą MZI zostały przeprowadzone szkolenia dotyczące zjawiska przemocy, skierowane dla pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych oraz policjantów. W 2016 r. z inicjatywy Regionalnej Śląskiej Koalicji na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sosnowcu odbyło się spotkanie przewodniczących zespołów interdyscyplinarnych, w którym uczestniczyła przewodnicząca zabrzańskiego MZI. Celem spotkania było podsumowanie dotychczasowych działań, ich efektów, a także diagnoza potrzeb rodzin uwikłanych w przemoc.

W 2017 r., w Zabrzu została zorganizowana konferencja dot. podsumowania działań MZI, w trakcie której analizowany był rozwój interdyscyplinarności, zacieśniania współpracy między instytucjami oraz omówione zostały statystyki dot. procedury Niebieskie Karty. W 2017 r. zostały również zredagowane i wydane ulotki "Czy to jest przemoc", zawierające informacje dotyczące zjawiska przemocy i jego rozpoznawania oraz szczegółową listę wszystkich specjalistycznych miejsc w naszym mieście, oferujących pomoc w sytuacjach zagrożenia. Ulotki są nadal rozpowszechniane. Co roku aktualizowana jest baza teleadresowa dla osób dotkniętych przemocą.

W 2019 r. przewodnicząca MZI uczestniczyła w konferencji pt.: „Stosujesz Przemoc Okazujesz Niemoc" w Tarnowskich Górach oraz konferencji pt.: „Nieproszeni goście w rodzinie – uzależnienia i przemoc" w Piekarach Śląskich. Udział w konferencjach miał na celu nawiązanie współpracy z przewodniczącymi zespołów interdyscyplinarnych.
W 2019 r. odbyło się 6 posiedzeń członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego. Zaplanowano przeprowadzenie szkoleń dla dyrektorów szkół oraz pedagogów. Projektowany termin rozpoczęcia szkoleń: październik 2020 r.

W 2020 r. odbyły się 2 posiedzenia członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym 1 w trybie on-line.
W 2020 r. nie przeprowadzono planowanych szkoleń kierowanych dla dyrektorów i pedagogów szkolnych ze względu na pandemię COVID-19. Kolejny projektowany termin szkoleń: październik 2021 r.
Przewodniczący Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego organizował raz w miesiącu spotkania on-line z koordynatorami grup roboczych w celu omówienia bieżących spraw.

W oparciu o Ustawę o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie przedstawiciele jednostek organizacyjnych Pomocy Społecznej, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia oraz MKRPA, w związku z uzasadnionym podejrzeniem przemocy w rodzinie, realizują działania związane z procedurą Niebieskie Karty.

Tabela nr 1. Liczba sporządzonych niebieskich kart.

Lata	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Formularz Niebieskie Karty A	274	253	237	197	191

Praca odbywa się w powołanych przez MZI grupach roboczych, mających za zadanie diagnozę sytuacji, rozeznanie potrzeb konkretnej rodziny i opracowanie indywidualnego planu pomocy.

Tabela nr 2. Praca w ramach grup roboczych.

Lata	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba rodzin objętych procedurą NK	374	360	285	314	294
Liczba spotkań grup roboczych	1692	1698	1459	1465	1074

Ustawa o przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie obliguje przedstawicieli poszczególnych instytucji do realizacji procedury NK (oświata, służba zdrowia, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, pomoc społeczna), ale nadal większość NK zakładanych jest w wyniku interwencji Policji, w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Tabela nr 3. Liczba Niebieskich Kart zakładanych przez przedstawicieli instytucji.

ROK	2016	2017	2018	2019	2020
Policja	137	146	151	98	114
Instytucje Pomocy Społecznej	120	89	71	61	62
MKRPA	1	0	0	0	0
Oświata	11	14	11	29	13
Ochrona Zdrowia	5	4	4	9	2

Osoby doświadczające przemocy w rodzinie często nie mogą pozostać w mieszkaniu i potrzebują schronienia. Mogą uzyskać schronienie w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet, w którym funkcjonują dwie placówki tj. Schronisko dla Bezdomnych Kobiet oraz Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży, prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy im, św. Brata Alberta.

Tabela nr 4. Liczba osób doświadczających Przemocy, którym udzielono całodobowego schronienia.

OSOBY DOŚWIADCZAJĄCE PRZEMOCY, KTÓRYM UDZIELONO CAŁODOBOWEGO SCHRONIENIA W OŚRODKU WSPARCIA DLA KOBIET			
	KOBIETY	**DZIECI**	**RAZEM**
2016 r.	53	34	87
2017 r.	52	24	76
2018 r.	28	32	60
2019 r.	51	34	85
2020 r.	23	32	55

W sytuacjach, gdy osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie są opiekunowie prawni, dzieci otrzymują wsparcie w Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz placówkach wychowawczych. W 2018 r., w Pieczy Zastępczej zostało umieszczonych 6 dzieci.
W 2019 roku w Pieczy Zastępczej zostało umieszczonych 4 dzieci, a w placówkach opiekuńczo - wychowawczych 20 dzieci.
W 2020 roku w Pieczy Zastępczej zostało umieszczonych 12 dzieci, a w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 1 dziecko.
W kolejnych latach Miejski Zespół Interdyscyplinarny będzie kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pogłębiać istniejącą współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc.

8. Streszczenie sprawozdania

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Zespół Interwencji Kryzysowej w 2020 r. zorganizował i przeprowadził kolejną edycję warsztatów asertywności dla osób doświadczających przemocy. Odbyło się 6 spotkań, w których wzięło udział 7 kobiet. Zorganizował także kolejną edycję grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy. W związku z sytuacją epidemiologiczną, już po dwóch spotkaniach zawiesił jej działalność a zamiast programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, zamienił i prowadził program psychologiczno - terapeutyczny, w formie indywidualnej. Skorzystało z niego 8 osób a ukończyły 4.

Źródło: MOPR/ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ W RAMACH RPO 2014-2020
2. Podstawa prawna (nazwa ustawy/rozporządzenia)
3. Uchwała Rady Miasta /Zarządzenie Prezydenta Miasta
Uchwała Rady Miejskiej Nr XLV/510/17 z dnia 28.08.2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Programu Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
4. Czas obowiązywania
2014 r. - 2020 r.
5. Wydział/jednostka organizacyjna
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
PAL Biskupice; cel projektu: wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych osób objętych działaniami w ramach PALu oraz ich otoczenia – w dzielnicy Biskupice w okresie obowiązywania RPO WSL 2014– 2020. Cel główny PAL: Integracja społeczności lokalnej dzielnicy Biskupice, podniesienie poziomu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców dzielnicy Biskupice oraz inicjowanie współpracy lokalnych instytucji i organizacji, działających na rzecz rozwiązywania istotnych dla dzielnicy problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cele szczegółowe PAL: 1. Stworzenie warunków do powstania inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej mających służyć wsparciu i promowaniu postaw prospołecznych. 2. Przeciwdziałanie wykluczeniu osób zagrożonych marginalizacją społeczno-zawodową. 3. Zwiększenie dostępności mieszkańców do specjalistycznych porad oraz informacji związanych z problemami mieszkańców dzielnicy. Promowanie działań samopomocowych oraz wzrost gotowości mieszkańców do podejmowania samodzielnych inicjatyw na rzecz osób, rodzin oraz dzielnicy. Wsparcie działań zmierzających do zmiany wizerunku dzielnicy Biskupice oraz promowanie działań mających na celu wzrost tożsamości mieszkańców dzielnicy. **PAL Mikulczyce**; cel projektu: wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych UP oraz osób z otoczenia. Cel główny PAL: Integracja społeczności lokalnej dzielnicy Mikulczyce. Podniesienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców dzielnicy Mikulczyce oraz lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz rozwiązywania istotnych dla dzielnicy problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób i ich rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cele szczegółowe PAL: 1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia. 2. Zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz mieszkańców dzielnicy Mikulczyce. 3. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 4. Prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym. 5. Wsparcie i promowanie postaw prospołecznych. 6. Zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych w przypadku osób pozostających poza rynkiem pracy.

7. Wsparcie działań zmierzających do zamiany wizerunku dzielnicy Mikulczyce oraz promowanie działań mających na celu wzrost tożsamości mieszkańców dzielnicy.

7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.

W wyniku działań PAL nastąpił wzrost aktywności społecznej mieszkańców dzielnicy. Wzrost dostępu do informacji służących przywróceniu samodzielności życiowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia. Wśród uczestników/czek i ich najbliższego otoczenia nastąpił wzrost umiejętności społecznych.
Zgodnie z założeniami zatrudniono animatora lokalnego aktywizującego społeczność dzielnicy. Każdego roku działalności organizowano dzień otwarty. Organizowano wiele spotkań (powyżej 2 miesięcznie) z udziałem społeczności lokalnej, w tym również spotkania okolicznościowe z udziałem uczestników PAL i ich otoczenia. Ponadto uczestnicy i uczestniczki mieli możliwość udziału w cyklicznych spotkaniach z ekspertami.
W okresie obowiązywania programu został osiągnięty zakładany poziom realizacji tj. 60 osób (w tym co najmniej 36 kobiet) oraz ich otoczenie.

8. Streszczenie sprawozdania

W ramach funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2020 r. funkcjonowały dwa Programy Aktywności Lokalnej. Jeden obejmował swoimi działaniami dzielnicę Biskupice, a drugi dzielnicę Mikulczyce. Działania obu PALi obejmowały realizację projektu „Drogowskaz" i w jego ramach skupiały działania na ograniczaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców wymienionych dzielnic. W 2020 r. działania skupiały się na objęciu i skutecznym wykonaniu założonych celów, dotyczących wychodzenia z pasywności zawodowej i skutecznym zrealizowaniu celów znalezienia zatrudnienia przez uczestników projektu. Realizacja celów działania zakładała również uczestnictwo w zajęciach manualnych, kulinarnych, szkoleniach zawodowych, stażach zawodowych, uczestnictwie w wyjazdach oraz wspólnych spotkaniach okolicznościowych. Wokół grupy uczestników projektu funkcjonowało również otoczenie, mające funkcję wspierającą i motywująca dla samych uczestników.

Działania PAL były kierowane do mieszkańców dzielnic, które w głównej mierze wspierają, wzmacniają potencjał osób, rodzin i społeczności lokalnej, poprzez ukierunkowanie działań na rozwiązywanie problemów i rozwój. Mają na celu przybliżenie do rynku pracy, integrację mieszkańców, indywidualną pracę socjalną, wzrost kompetencji życiowych oraz umiejętności społeczno-zawodowych uczestników. Uczestnicy PAL- u brali udział również w różnych przedsięwzięciach na terenie miasta.
Działania PAL służą rozszerzeniu zakresu współpracy lokalnej poprzez tworzenie warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej, organizując spotkania instytucji czy spotkania edukacyjno– informacyjne dotyczące działań dla mieszkańców.
Podejmowane były również działania na rzecz rodzin o nazwie „Lokomotywa Rodzinna". Spotkania te miały na celu promocję zdrowego stylu życia, budowanie więzi i pogłębianie integracji rodziny oraz zapobieganie uzależnieniom.
W ramach współpracy trzech sektorów zrealizowano działania pt. „Festiwal pierogów". Współpraca samorządu, fundacji i lokalnego biznesu.
Praca z klientem oparta była na kontraktach socjalnych. Uczestnicy Projektu realizowali działania w formie kursów i szkoleń, które umożliwiają im lepszy start na rynku pracy. Uczestnicy projektu mieli możliwość wzięcia udziału w wyjazdowych warsztatach z zakresu integracji i komunikacji. Cele projektu były realizowane ze skutkiem pozytywnym.
Ze względu na sytuację pandemii Ośrodek włączył działania realizowane w formie online poprzez media społecznościowe. W ramach tych działań były realizowane fotorelacje, filmy instruktażowe oraz połączenia on line z uczestnikami projektu.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

Działania realizowane w roku przez Pal Mikulczyce 2020:
W 2020 roku Program Aktywności Lokalnej „Szansa dla Mikulczyc" realizował zadania oparte na realizacji Projektu ,,Drogowskaz" w dzielnicy Mikulczyce, głównie dla osób zmarginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również dla społeczności lokalnej dzielnicy. Celem projektu była aktywizacja zawodowa i poprawa kompetencji społecznych i umiejętności życiowych. PAL Mikulczyce ponadto kontynuował współpracę z jednostkami i instytucjami mieszczącymi się na terenie Mikulczyc oraz całego

Zabrza. Działania od m-ca marca 2020 r. zostały mocno ograniczone ze względu na pandemię koronowirusa i obowiązujące przez to restrykcje oraz obostrzenia w całym kraju.
Program Aktywności Lokalnej „Szansa dla Mikulczyc" w roku 2020 r. kontynuował zadania i cele, jakie realizował wcześniej w ramach projektu „Drogowskaz" od roku 2018.
Działania w PAL Mikulczyce integrowały społeczność lokalną dzielnicy Mikulczyce, podnosiły poziom aktywności społecznej i zawodowej jej mieszkańców, zmniejszając zjawisko marginalizacji i bezrobocia. Działo się to za sprawą cyklicznych spotkań organizowanych regularnie w każdym tygodniu, działań środowiskowych i konsultacji indywidualnych od 01 stycznia 2020 r. do 10 marca 2020 r. Działania te miały na celu udzielenie wsparcia społeczności lokalnej, aby zwiększyć jej udział w życiu społecznym na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Ze względu na ogłoszenie stanu epidemii w kraju, działania w PAL „Szansa dla Mikulczyc" od 16 marca 2020 do 05 lipca 2020 zostały zawieszone w formie stacjonarnej. W tym czasie jednak pracownicy PAL byli w stałym telefonicznym kontakcie z podopiecznymi. Przez ten czas na bieżąco odbywało się prowadzenie zajęć w sposób zdalny, z wykorzystaniem wszelkich dostępnych środków komunikacji elektronicznej. W ten sposób były prowadzone zajęcia manualne, zajęcia kulinarne, zajęcia z warsztatu budowlanego. Na przełomie października i listopada odbyło się w PAL „Szansa dla Mikulczyc" również 10 spotkań zleconych. Z powodu drugiej fali epidemii koronawirusa większość tych spotkań odbywała się również w sposób zdalny, ponieważ została ponownie ograniczona ilość osób biorących udział w zgromadzeniach (do 5 uczestników). Z tego powodu stacjonarnie odbyły się tylko 3 spotkania a reszta była przeprowadzona zdalnie i udostępniona uczestnikom PAL poprzez filmy instruktażowe na fanpagu PAL „Szansa dla Mikulczyc" na Facebooku.
W roku 2020 r. w ramach projektu Drogowskaz zrekrutowano 7 uczestników projektu (w tym 2 mężczyzn i 5 kobiet), z którymi praca była oparta na współdziałaniu w ramach zawartego kontraktu socjalnego. Odrębnym dokumentem zawieranym z daną osoba na uczestnictwo w działaniach w PAL była deklaracja. Z grupy zrekrutowanych uczestników projektu żadna osoba nie przerwała udziału w projekcie i z wszystkimi nowymi uczestnikami oraz kontynuującymi udział w projekcie w roku 2020 zakończono udział i współpracę w roku 2020. Uczestnikami projektu są osoby z grupy ryzyka (zagrożone wykluczeniem społecznym, bezrobotne, korzystające ze świadczeń MOPR).
Realizacja działań w PAL odbywała się dzięki udziałowi w cyklicznych spotkaniach mieszkańców dzielnicy z dwoma animatorami w PAL Mikulczyce. Spotkania miały charakter warsztatów manualnych, warsztatów florystycznych oraz spotkań o charakterze pogadanek, odbywały się też zajęcia zlecone. W 2020 r. prężnie kontynuowano współpracę z Radą Dzielnicy Mikulczyce. Odbyły się dwa duże działania we współpracy z Radą Dzielnicy w MDK nr 1. W styczniu wspólnie zorganizowano spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka we współpracy ze świetlicą środowiskową z MOPR Mikulczyce oraz Przedszkolem nr 45. W lutym odbyły się w MDK warsztaty walentynkowe, w którym wzięło udział około 30 uczestników. W marcu rozpoczęto przygotowania do kiermaszu wiosenno-wielkanocnego, który miał odbyć się z początkiem kwietnia w parafii Św. Wawrzyńca lecz z powodu pandemii koronawirusa nie udało się zrealizować tego działania. Od 16 marca 2020 r. do początku lipca 2020 r. zajęcia w PAL „Szansa dla Mikulczyc" zostały zawieszone zgodnie z decyzją wojewody śląskiego. W tym czasie odbywały się jedynie zajęcia realizowane w sposób zdalny. Na bieżąco utrzymywano kontakty z instytucjami i jednostkami współpracującymi w PAL lecz działo się to jedynie w sposób telefoniczny, gdyż ze względu na ograniczenia nie było innej możliwości.
Od 6 lipca 2020 r., za zgodą wojewody, działania w PAL zostały wznowione. Odbywały się one w małych grupach, w stałym składzie, obejmując zasady reżimu sanitarnego (5 osób). W ten sposób działano do początku października 2020 r., kiedy zaostrzono obowiązujące zalecenia w kraju. Udało się jednak wcześniej zorganizować dwa wyjazdy kulturalno- rekreacyjne. I tak w dniu 23 września 2020 r. razem z Palowiczami zorganizowano wyjazd połączony ze zwiedzaniem Ogrody Kapias w Goczałkowicach Zdrój, a 1 października 2020 r. odwiedzono Muzeum Beskidzkie i Skocznię Adama Małysza w Wiśle.
W roku 2020 również prężnie działało Koło Seniora „KAMRATKI", jako otoczenie Programu Aktywności Lokalnej. Zajęcia również odbywały się w dużo mniejszych grupach, z zachowaniem i przestrzeganiem reżimu sanitarnego (tzn. z zachowaniem odstępu, w maseczkach i z użyciem dezynfekcji).
Spotkania cykliczne będące jednym z rodzajów działań środowiskowych, miały zróżnicowany charakter. Organizowano spotkania w postaci zajęć manualnych, florystycznych, ogrodniczych.
Z powodu obostrzeń związanych z pandemią w roku 2020 r. stacjonarnie nie były prowadzone zajęcia kulinarne, gdyż nie było wskazań do prowadzenia tego rodzaju zajęć. Zajęcia kulinarne prowadzono jedynie w sposób zdalny, umieszczając instrukcję wykonania poprzez fanpage PAL Mikulczyce na Facebooku. (fotorelacje, filmy instruktażowe).

Pracownicy PAL Mikulczyce organizowali swą pracę w zależności od potrzeb i możliwości podopiecznych. Wszelkie działania w postaci fotorelacji na bieżąco oraz krótkich form filmowych były umieszczane na fanpage na stronie Facebook PAL Mikulczyce oraz stronie internetowej MOPR.

Działania realizowane w roku przez Pal Biskupice 2020

- We wtorki i czwartki w pomieszczeniach PAL Biskupice odbywały się cyklicznie spotkania mieszkańców. Jest to cykl spotkań edukacyjno – informacyjnych. Dotyczą one bieżących spraw związanych z działaniami w projekcie, jak i szeroko rozumianej aktywności w środowisku lokalnym (m.in. zaangażowanie uczestników PAL w działania na dzielnicy lub w promowaniu działań PAL, upowszechnianie informacji przydatnych w rozwiązywaniu problemów). Spotkania miały charakter warsztatów edukacyjnych (np. dotyczących promocji zdrowia, bezpieczeństwa, itp.) oraz warsztaty kulinarne i manualne. Oprócz stałych spotkań odbywały się dodatkowe spotkania związane z bieżącymi działaniami czy też chęcią uczestników, związaną z koniecznością poświęcenia większej ilości czasu nad rozpoczętymi pracami.
- Podczas całego roku prowadzone są również konsultacje indywidualne dla uczestników projektu i ich otoczenia. Są to indywidualne rozmowy, poradnictwo socjalne oraz indywidualne wsparcie mieszkańców i uczestników projektu zależne od zgłaszanych potrzeb.
- Udział w Dniu Kobiet organizowanym wspólnie z Chrześcijańską Służba Charytatywna filia Zabrze. Spotkanie miało na celu promowanie idei samopomocy i wolontariatu.
- Warsztaty szycia serduszek wraz z uczestnikami PAL i środowiskiem lokalnym dla pacjentów szpitala oraz przewodniczącej RM. Warsztaty były prowadzone na rzecz podopiecznych Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. prof. Kornela Gibińskiego w Katowicach (Oddział okulistyki dziecięcej).
- Wyjścia integracyjne wraz z mieszkańcami: Koncerty w DMiT w Zabrzu; „Koncert Noworoczny", babskie kino.
- Odbywały się międzypokoleniowe spotkania mieszkańców, adresowane głównie do seniorów. Mają na celu wymianę doświadczeń, promują działania samopomocowe. Z inicjatywy seniorów odbyła się Zabawa Karnawałowa.
- Klub Dobrych Praktyk – uczestnicy projektu i ich otoczenie mieli możliwość wzięcia udziału w wizycie studyjne do Wisły. Wyjazd ten był okazją do spotkań z pracownikami OPS, wymianą doświadczeń w realizacji działań skierowanych do społeczności lokalnej. Spotkanie podczas wizyty odbyło się w pomieszczeniach Klubu seniora z projektu Senior +
- Spotkania z FRES, Realizacji cyklu spotkań dla mieszkańców – tematyka „Babskie sprawy", „Metamorfozy" „Biżuteria".
- Zorganizowano wspólne spotkanie integracyjne wraz z uczestnikami PAL Mikulczyce. Spotkanie pomogło wymianie doświadczeń oraz integracja mieszkańców miasta.
- Udział wraz z uczestnikami projektu i mieszkańcami w III Charytatywnym Turnieju Futsalu o Puchar Komendanta Miejskiego Policji w Zabrzu. Przed turniej uczestnicy spotkania i mieszkańcy przygotowywali prace manualne na licytacje.
- Udział w Światowym Dniu Chorych – organizowanym przez Parafię Jana Chrzciciela w Biskupicach.
- Realizacja I Festiwalu Pierogów. Inicjatywa trzech sektorów. Współpraca z Fundacją Twój Everest, lokalnym biznesem Restauracją Leśną. Celem festiwalu była wymiana informacji oraz integracji społeczeństwa lokalnego i pracowników w/w instytucji.
- Współpraca i udział w X Międzyprzedszkolnym Festiwalu Tańca Karnawałowego – w ramach działań z Przedszkolem nr 3.
- W okresie pandemii cykl spotkań odbywał się za pomocą nowych technologii, mediów społecznościowych. Spotkania dotyczyły głównie spraw bieżących związanych z obecną sytuacją związaną z COVID-19. W spotkaniach uczestniczyli również przedstawiciele UM, Rady Dzielnicy, Policji oraz terapeuci.
- Prowadzone był w formie on-line warsztaty kulinarne i manualne. Z warsztatów przygotowane był filmy edukacyjne oraz materiały fotograficzne.
- Przygotowywane były filmy instruktażowe dot. szycia m. in. maseczek. Maseczki zostały przekazane uczestnikom projektu i mieszkańcom, w tym seniorom. Część uszytych maseczek przekazano lokalnym parafiom oraz dzielnicowym z rejonu Biskupice. Prowadzono akcji profilaktyczną dot. noszenia maseczek. Prowadzono zajęcia informacyjno- edukacyjne on-line dot. pandemii, depresji, bezpieczeństwa.

- Wspierano uczestników projektu i mieszkańców poprzez rozmowy. Dotyczyły one m. in trudności w wychowaniu dzieci podczas izolacji i radzeniem sobie z ich materiałami, zadanymi przez nauczycieli. Edukowano prozdrowotne promując standardy zmniejszające ryzyko zakażenia wirusem.
- Organizowano wyjścia wraz z uczestnikami projektu i mieszkańcami, z zachowaniem dystansu społecznego, m.in. spacer po dzielnicy wraz z zapoznaniem się z historią Biskupic.
- Lokomotywa rodzinna – projekt realizowany dla uczestników projektu i mieszkańców dzielnicy. Zajęcia były prowadzone przez pracowników PAL, zatrudnionego specjalistę oraz wolontariusz. Uczestnicy projektu zwiedzili zabrzańskie atrakcje. m.in. Park 12C, Ogród Botaniczny, Stadion „Górnik Zabrze", Animal World, Planeta Cinema. Podczas prowadzonych zajęć uczestnicy pracowali nad emocjami w rodzinie oraz integrowali się. Odbyły się również zajęcia z jogi.
- Mikołaj dla Seniora. Przygotowane zostały paczki dla seniorów przy współpracy pracowników PAL oraz instytucji organizacji z dzielnicy i miasta. Paczki zostały dostarczone do seniorów z zachowanym dystansem społecznym.
- W sytuacji pandemii święta obchodzono w innej formie – przekazano paczki żywnościowe dla uczestników PAL.

Pomimo zmiany sytuacji dotyczącej zagrożeń zdrowotnych w 2020 r., obydwa projekty zachowały kontakt z uczestnikami projektu, nadal w zmienionej formie prowadziły działania, których skutkiem było aktywizowanie beneficjentów na rynku pracy. Pracownicy Programów Aktywności Lokalnej szybko dostosowali swoje działania do zmiennej sytuacji w kraju i częstych zmian w zaleceniach dotyczących obostrzeń w czasie pandemii i zagrożenia Koronawirusem Covid-19.

Źródło: MOPR/ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
LOKALNY PROGRAM POMOCY SPOŁECZNEJ – PROGRAM OSŁONOWY W ZAKRESIE DOŻYWIANIA NA TERENIE MIASTA ZABRZE NA LATA 2019-2023
2. Podstawa prawna
Na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669 i 1693) oraz art. 90u ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560 i 1669). Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019–2023.
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała nr III/19/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej - Programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023.
4. Czas obowiązywania
2019 r. - 2023 r.
5. jednostka organizacyjna
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Celem Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Zarówno w latach poprzednich, jak i w roku 2020, program został zrealizowany w całości. W ocenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, porównując lata poprzednie, w roku 2020 większą przewagę stanowiło wypłacanie świadczeń pieniężnych, przede wszystkim dla dzieci i młodzieży uczącej się, z uwagi na pandemię i zawieszoną działalność szkół i przedszkoli.
8. Streszczenie sprawozdania
Program „Posiłek w Szkole mi w domu" jest wsparciem finansowym gminy przy udziale środków własnych w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku, przygotowanego w stołówce szkolnej. Takie rozwiązanie daje większą kontrolę nad niedożywieniem dzieci. Ze środków finansowych w ramach Programu, wypłacane są zasiłki celowe na zakup posiłków oraz dofinansowane są zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (np. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku.
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W roku 2020, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu", Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu objął pomocą 4 609 osób, w tym 524 dzieci skorzystało z gorących posiłków w przedszkolach, łącznie wydano 21 374 posiłki. 928 dzieci w wieku szkolnym było objęte dożywianiem w placówkach oświatowych, łącznie 43 841 posiłki. 790 osób dorosłych korzystało z gorących posiłków realizowanych przez Kuchnię Rodzina Caritas Diecezji Gliwickiej. W skali roku zrealizowano 146 837 posiłków. Z zasiłków celowych, na zakup posiłku, skorzystały 1 163 rodziny, którym łącznie w skali roku wypłacono 8 335 świadczeń pieniężnych. Łączny koszt zadania w roku 2020 wyniósł 3 578 873 zł z czego środki własne gminy wyniosły 1 538 873zł, a dotacja Wojewody 2 40 000 zł.

Źródło: MOPR/ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PROGRAM NA RZECZ INTEGRACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
2. Podstawa prawna
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr XLV/509/17 Rady Miasta Zabrze z dnia 28.08.2017 r. W sprawie przyjęcia Programu na rzecz integracji społeczno - zawodowej osób niepełnosprawnych
4. Czas obowiązywania
2017 r. -2020 r.
5. jednostka organizacyjna
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Wzrost aktywności społecznej i zawodowej uczestników projektu „Drogowskaz" (w tym osób z niepełnosprawnościami). Minimum 40 osób uczestniczących w Programie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych (w tym co najmniej 24 kobiety).
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
Działania zostały zakończone sukcesem. Programem zostało objętych 58 osób oraz ich otoczenie. Wśród uczestników/czek nastąpił wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych. Ponadto u osób biorących udział w Programie nastąpiło: – zmniejszenie barier psychologicznych, społecznych i zdrowotnych przyczyniających się do izolacji społecznej – zwiększenie motywacji do zmiany sytuacji życiowej oraz wzrost samooceny – podniesienie umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – nabycie informacji na temat ulg i uprawnień przysługujących OzN Udział w projekcie przyczynił się do rozwoju społecznego, kulturalnego, zdrowotnego, edukacyjnego. Uczestnicy/czki oraz osoby z ich otoczenia zapoznali się z inicjatywami wspierającymi zatrudnienie OzN.
8. Streszczenie sprawozdania
9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego
W 2020 r. do Projektu „Drogowskaz" dołączyła kolejna grupa osób niepełnosprawnych. Wraz z pozostałymi uczestnikami zrekrutowanymi w 2019 r., utworzyły grupę 30 osób, która czynnie uczestniczyła na przestrzeni roku w zaplanowanych działaniach. Działania te zostały pokrzyżowane przez pandemię COVID-19, która sprawiła, że w okresie od połowy marca do końca czerwca 2020 r. zajęcia odbywały się jedynie w trybie zdalnym. Na funpage'u facebookowym wrzucaliśmy propozycje zajęć manualnych oraz kulinarnych, a ze wszystkimi uczestnikami zajęć utrzymywaliśmy kontakt telefoniczny, oraz indywidualny – osobisty, przy zachowaniu wszelkich procedur bezpieczeństwa. W okresie tym włączyliśmy się aktywnie w akcję szycia maseczek, których noszenie od kwietnia 2020 r. było obowiązkowe. Spośród wielu form wsparcia oferowanych i organizowanych przez doradcę ds. osób niepełnosprawnych, w ramach działań środowiskowych i doradczych (zarówno dla uczestników projektu jak i otoczenia) stwarzano

możliwość wzięcia udziału w rozlicznych spotkaniach edukacyjno – doradczych, jak i działaniach integracyjnych w środowisku, między innymi: udziału w seansach filmowych w zabrzańskich kinach oraz w spektaklach teatralnych, czy wyjściach do kręgielni. Dużą popularnością cieszyły się wyjazdy na wystawę klocków Lego do Gliwic, wystawę obrazów 3D, również dostępną do zwiedzania w Gliwicach, na multimedialną wystawę obrazów prezentowaną w Bibliotece Śląskiej w Katowicach, czy do Parku Śląskiego, gdzie jedną z atrakcji była przejażdżka kolejką linową „Elką", którą niektórzy uczestnicy Projektu „Drogowskaz" pamiętali jeszcze sprzed jej przebudowy.

Ze względów prozdrowotnych duże zainteresowanie uczestników Projektu wzbudziły cykliczne wyjazdy do tężni solankowej otwartej w 2020 r. w Gliwicach.

W dalszym ciągu utrzymywaliśmy nawiązaną w poprzednich latach współpracę ze stowarzyszeniami i instytucjami działających na terenie Zabrza na rzecz osób niepełnosprawnych. Bardzo interesujący wykład przeprowadziła dla nas jedna z uczestniczek i tłumaczek języka migowego, na co dzień współpracująca z Zabrzańskim Stowarzyszeniem Osób Głuchych. Nawiązaliśmy także współpracę z Kołem Osób Niewidomych i Niedowidzących w Zabrzu. Swoje pomysły prezentowaliśmy na zorganizowanej przez Fundację Transgresja konferencji w Katowicach. Członkowie tej Fundacji również przyjechali z wizytą do naszej siedziby, a warto wspomnieć, że od 2020 r. mieścimy się w Zabrzu, przy Placu Krakowskim 4.

Zapraszaliśmy do siebie oraz korzystaliśmy z zaproszeń wielu instytucji. Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy przeprowadzili dla nas zajęcia na temat form aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, zaproszeni pracownicy ZUS pomogli wypełniać uczestnikom Projektu „Drogowskaz" wnioski o przyznanie świadczenia pieniężnego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, tzw. 500+ dla niepełnosprawnych. Duża grupa osób niepełnosprawnych skupiona w Projekcie Drogowskaz miała możliwość skorzystania ze wsparcia w postaci darów przyznawanych w Projekcie „Szlachetna Paczka". Wiele osób skorzystało także z dofinansowania do zakupu sprzętu komputerowego przez PFRON, gdzie również (jak i w przypadku „Szlachetnej Paczki") pomocą w wypełnianiu wniosków służył koordynator grupy.

Trwająca od marca 2020r pandemia COVID uniemożliwiła dalsze i tak lubiane w poprzednich latach warsztaty kulinarne. Te odbywały się wyłącznie online, a koordynator grupy prezentował co można ugotować z posiadanych w domu artykułów żywnościowych.

Zasadnym wydaje się wspomnieć, że raz w tygodniu grupa osób niepełnosprawnych ma możliwość uczestniczenia w zajęciach na basenie.

W wielu działaniach, na rzecz uczestników Projektu, brały również udział osoby z ich otoczenia. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia manualne.

W minionym roku niepełnosprawni uczestnicy projektu „Drogowskaz" mieli możliwość zwiększenia swoich umiejętności zawodowych, kompetencji i kwalifikacji dzięki uczestnictwu w kursach zawodowych – komputerowym ECDL, kursie obsługi wózków jezdniowych, czy kursie obsługi maszyn sprzątających. Część członków grupy uzyskała książeczki zdrowia do celów sanitarno – epidemiologicznych, których posiadanie pozwoli im nie tylko na uzyskanie zatrudnienia, ale również może pomóc w zdobyciu prac dorywczych, np. na promocjach czy festynach przy przygotowywaniu i podawaniu posiłków.

Regularnie raz w tygodniu odbywają się zajęcia z doradztwa indywidualnego, podczas których uczestnicy Projektu mają możliwość uzyskania doraźnej pomocy w kwestiach poradnictwa zdrowotnego czy socjalnego, będącego odpowiedzią na pojawiające się codzienne problemy.

Źródło: MOPR/ZPS UM Zabrze

1. Tytuł dokumentu strategicznego
PLAN POTRZEB W ZAKRESIE WYKONYWANIA PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH W ZABRZU NA ROK 2020
2. Podstawa prawna
§ 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych.
3. Uchwała Rady Miasta
Uchwała Nr XVI/288/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 27.01.2020 r. w sprawie: przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2020 r.
4. Czas obowiązywania
2020 r. Plan roczny (od lutego do listopada-10 miesięcy)
5. jednostka organizacyjna
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu
6. Wyznaczone cele, priorytety strategiczne/cele strategiczne/ zadania
Bezrobocie, którego skutkiem jest wykluczenie społeczne jest problemem złożonym, często dziedziczonym z pokolenia na pokolenie. Klienci, którzy biorą udział w programie prac społecznie użytecznych często znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, niejednokrotnie nie posiadają odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Ważnym elementem programu prac społecznie użytecznych jest dopasowanie oferty do odpowiednich umiejętności osoby. Prace społecznie użyteczne są cennym instrumentem aktywizacji społeczno – zawodowej, mają na celu kształtowanie podstaw i przywracają zdolność pełnienia ról społecznych i zawodowych. Przyczyniły się również do łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia.
7. Ocena stopnia realizacji dokumentu na koniec 2020 r.
W roku 2020 budżet na program prac społecznie użytecznych planowany był na poziomie 226 000 zł. Na koniec roku wydatkowanie wyniosło 86 559,94 zł co stanowi 38,3% całości budżetu na ten cel. Pod koniec programu (w listopadzie 2020 r.) było ok. 31 miejsc wolnych z powodu podjęć pracy oraz braku osób bezrobotnych, spełniających odpowiednie kryteria stawiane przez jednostki, brak klientów spełniających wymogi oraz rezygnacji jednostek. W związku z pandemią kilkanaście jednostek, głównie oświatowych, zawiesiło realizację PSU na okres kilku miesięcy.
8. Streszczenie sprawozdania
Uczestnikami były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie wychodzenia z bezdomności jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Plan prac społecznie użytecznych w 2020 roku zakładał stworzenie 100 miejsc wykonywania prac w 65 podmiotach na terenie miasta Zabrze. Prace wykonywane były między innymi w jednostkach miejskich oraz w organizacjach z zakresu III sektora. Skierowania były wydawane osobom w Powiatowym Urzędzie Pracy. Osoba bezrobotna była zobowiązana do wykonywania prac społecznie użytecznych w określonym miejscu i czasie w wymiarze 40 godzin miesięcznie, za jedną roboczo godzinę otrzymywała świadczenie w wysokości 8,70 zł. Prace społecznie użyteczne obejmowały prace sezonowe, prace porządkowe, konserwatorskie i remontowe. Prace te mają na celu aktywizację oraz zmotywowanie osób bezrobotnych do regularnego i systematycznego schematu dnia, stwarzają również możliwość kontaktu z potencjalnymi pracodawcami. Realizatorem PSU był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Na dzień 30 listopada 2020 roku w bazie danych figurowało 107 osób spełniających kryteria uczestnictwa, a w ciągu całego roku tych osób figurowało 130. W pracach wzięło udział 118 osób, między innymi w przedszkolach było 27 osób, w stowarzyszeniach 32 osoby, w szkołach 26 osób, w pozostałych jednostkach miejskich 33 osoby.

W programie prac społecznie użytecznych 37,7% stanowili klienci pierwszorazowi oraz 62,3% skierowani po raz kolejny, 5 osób podjęło zatrudnienie w oparciu o staż, umowę o pracę, zlecenie, dzieło oraz w postaci robót publicznych. Pod koniec programu (w listopadzie) było ok. 31 miejsc wolnych z powodu braku osób bezrobotnych, spełniających odpowiednie kryteria stawiane przez jednostki, oraz rezygnacji jednostek. Wpływ na to miał również spadek stopy bezrobocia i zwiększona ilość ofert pracy dla pracowników o niskich kwalifikacjach zawodowych. Zgodnie z zawartymi porozumieniami PSU, przeprowadzono wizytację w 21 jednostkach. W wyniku tych wizytacji stwierdzono niewielkie uchybienia, sprawdzono poprawność prowadzonej dokumentacji oraz porządek i dyscyplinę w miejscu pracy.

9. Opis działalności za 2020 r. z realizacji danego dokumentu strategicznego

W roku 2020 zrealizowano ustalenia zapisane w trójstronnym porozumieniu w sprawie programu prac społecznie użytecznych przez instytucje uczestniczące. Poprzez nawiązanie stałych kontaktów i bieżącą wymianę informacji uczestników porozumienia, wypracowano metody pozwalające na sprawną komunikację dającą możliwość na poznanie swoich zadań, jak również zadań podmiotów, co przełożyło się na jakość świadczonej obsługi. Dzięki programowi osoby bezrobotne miały możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego oraz poprawienie swojej sytuacji finansowej.

Źródło: ZPS UM Zabrze

2.16 INNE SPRAWOZDANIA

2.16.1 KULTURA

2.16.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT

2.16.3 INFORMACJA O SPÓŁKACH

2.16.1 KULTURA

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU KULTURY
I DZIEDZICTWA

ZA 2020 r.

URZĄD MIEJSKI
W ZABRZU

REALIZACJA WŁASNYCH PROJEKTÓW I WSPÓŁORGANIZACJA IMPREZ KULTURALNYCH

Zadania realizowane przez WKD

Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Uwagi
31.12.2019 - 01.01.2020	NOC SYLWESTROWA	DMiT, WKD	Impreza plenerowa przed Domem Muzyki i Tańca. Oprawa muzyczna – zespół Game Cover.
01.01.2020	HEJNAŁ NOWOROCZNY	Miasto Zabrze	Przywitanie Nowego Roku.
01.01.2020	KONCERT NOWOROCZNY	DMIT Filharmonia Zabrzańska WKD	W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzańskiej Wielka Gala Straussowska.
06.01.2020	PASTORAŁKI W RAMACH ORSZAKU TRZECH KRÓLI	MOK, Parafia św. Anny, WKD	Pastorałki przed kościołem św. Anny
07.01.2020	KONCERT	Parafia św. Andrzeja, WKD	Koncert Ani Wyszkoni
11.01.2020	XXVI CHÓRALNE SPOTKANIA KOLĘDOWE	WKD, Parafia pw. św. Teresy	Koncert w kościele św. Teresy
26.01.2020	DZIEŃ PAMIĘCI O TRAGEDII GÓRNOŚLĄSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi Tragedię Górnośląską.
11.02.2020 - 22.02.2020	ZIMA W BIBLIOTECE	MBP, WKD	Dwutygodniowy cykl imprez we wszystkich filiach
13.02.2020	DZIEŃ MEDYCYNY	WPTS/DMIT/WKD	Impreza medyczna w Hali Pogoń
01.03.2020	NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH	Miasto Zabrze	Złożenie kwiatów pod tablicami upamiętniającymi śmierć płk. W. Pileckiego i płk. Ł. Cieplińskiego.
05.03.2020	13.METROPOLITALNE ŚWIĘTO RODZINY Spotkanie organizacyjne	WKD	Biblioteka Śląska – Sala Benedyktynka
Z POWODU EPIDEMI KORONAWIRUSA COVID-19 OD 16 MARCA 2020 R. NA TERENIE CAŁEGO KRAJU WPROWADZONO SPECJALNE WYTYCZNE DOTYCZĄCE ORGANIZACJI IMPREZ KULTURALNYCH.			
27.03.2020	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU	Teatr Nowy WKD	Wręczenie przez Panią Prezydent wyróżnień osobom zasłużonym dla teatru
10.04.2020	ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ I KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów pod tablicami w parku im. Poległych Bohaterów
03.05.2020	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA	WKD	Msza św. w intencji Ojczyzny, złożenie kwiatów
16 - 17.05.2020	100.LECIE URODZIN JANA PAWŁA 2	WKD/Filharmonia	Koncert w Filharmonii i mapping na DMIT

18.05.2020	INAUGURUJACJA XIII METROPOLITALNEGO ŚWIĘTA RODZINY	WKD	Metropolitalny konkurs literacki
29.05.2020-05.06.2020	XXIII MIĘDZYNARODY FESTIWAL RYSOWANIA – ONLINE	ZS nr 18, WKD, MOK MOSiR	W ramach festiwalu organizowany był konkurs rysowania online oraz spotkania z artystami w ramach filmowych wizyt w pracowniach
11.07.2020	UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA WYRÓŻNIEŃ IM ŚW. KAMILA	WKD	Koncert i uroczyste wręczenie wyróżnień w restauracji „Pod Kasztanami”
15.08.2020	ROCZNICA POWSTAŃ ŚLĄSKICH, ŚWIĘTO WP	WKD, DOK Kończyce	Uroczysta msza św., złożenie kwiatów pod pomnikiem powstańców oraz poczęstunek dla gości w Zabrzu Kończycach
5.09 – 4.10.2020	25. ZABRZAŃSKI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ORGANOWY	WKD	Cykl koncertów organowych w zabrzańskich kościołach.
27.09.2020	ŚWIĘTO MIASTA ZABRZE	FZ, DMIT, WKD	2 koncerty z okazji 98. rocznicy nadania praw miejskich, połączone z wręczeniem Nagród Prezydenta Miasta w Dziedzinie Kultury
11.11.2020	ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI	WKD, MGW	Uroczysta msza św. oraz składanie kwiatów pod krzyżem i tablicą „Tych co grobu nie mają”
13.12.2020	ROCZNICA WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO	WKD, NSZZ „Solidarność”	Uroczysta msza św. oraz składanie kwiatów pod tablicą przy kościele św. Jadwigi w Zabrzu

W związku z wprowadzeniem w roku 2020 na terenie kraju stanu zagrożenia epidemicznego, konieczne było odwołanie części zaplanowanych imprez i przedsięwzięć kulturalnych z udziałem publiczności, a niektóre z nich przeprowadzono w formie dostosowanej do obowiązujących wytycznych. Od lipca spotkania organizowane przez Wydział odbywały się przy zachowaniu reżimu sanitarnego, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, MIIDN oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Wydział Kultury i Dziedzictwa m.in. przygotował regulaminy imprez oraz wzory oświadczeń, które każdorazowo zbierał od uczestników, a także zabezpieczał środki dezynfekcyjne.

Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2020 r. koordynował, zorganizował lub współorganizował 23 imprezy o zasięgu miejskim i regionalnym, a także I Metropolitalny Konkurs Literacki, którego organizatorami byli Miejska Biblioteka Publiczna i Biblioteka Śląska w Katowicach.

Dofinansowano organizację:

- koncertu integrującego mieszkańców w czasie XXVII Finału WOŚP,
- nagrania koncertu Filharmonii Zabrzańskiej z okazji 100 rocznicy Jana Pawła II,
- spotkania integracyjnego seniorów w Pawłowie,
- Ligi Recytatora,
- nagrania *Ody do Radości* przez Orkiestrę Dętą z okazji rocznicy przystąpienia Polski do UE

Z uwagi na epidemię wirusa SARS-CoV-2 w przestrzeni wirtualnej zorganizowano:

- obchody 100-rocznicy urodzin Jana Pawła II,
- Ligę Recytatora,
- Międzynarodowy Festiwal Rysowania

Suma przekazanych środków finansowych do zabrzańskich instytucji kultury i MDK Nr 2 na współorganizację imprez kulturalnych w mieście (realizacja zadania budżetowego WKD/02/20 wyniosła 741 135 zł).

Podsumowanie:

W 2020 na realizację zadań w dziedzinie kultury (zad. WKD/02/20) została wydatkowana łączna kwota w wysokości 941 742,39 zł (w tym przekazanie środków do instytucji kultury i MDK NR 2)

DOFINANSOWANIE INSTYTUCJI KULTURY I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

dotacje podmiotowe dla instytucji kultury (na bieżącą działalność)

Instytucje kultury	Plan	Wykonanie	% wykonania
Centrum Informacji Kulturalnej	1 106 600,00	1 106 600,00	100,00
Teatr Nowy	4 088 200,00	4 088 200,00	100,00
Filharmonia Zabrzańska	3 914 425,00	3 914 425,00	100,00
Miejski Ośrodek Kultury	2 138 353,00	2 138 353,00	100,00
Dom Muzyki i Tańca	2 592 360,00	2 592 360,00	100,00
Miejska Biblioteka Publiczna	4 465 660,00	4 465 660,00	100,00
Muzeum Miejskie	1 433 570,00	1 433 570,00	100,00
Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	8 000 320,00	8 000 320,00	100,00
Razem	**27 739 488,00**	**27 739 488,00**	**100,00**

Dotacje celowe na zadania publiczne z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, udzielone w 2020 r. dla organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego (w tym w ramach konkursu ofert w dziedzinie kultury i tzw. „małych grantów").

Do otwartego konkursu ofert na zadania publiczne w dziedzinie kultury złożono 25 ofert. Komisja Konkursowa po weryfikacji wniosków przyznała dofinansowanie dla 8 projektów na łączną kwotę 56 700 zł.

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Kwota	Uwagi
1.	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Ogólnopolskie Konkursy Recytatorskie: „65 OKR dla uczniów szkół ponadpodstawowych i dorosłych MAŁY OKR 2020 dla uczniów szkół podstawowych"	12 000,00 zł	Zadanie zostało zrealizowane

2.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„60+ Apetytu na kulturę ciąg dalszy – Aktywni, Potrzebni, Twórczy (edycja 6)”	5 500,00 zł	Zadanie zostało zrealizowane
3.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Warsztatownia literacka. Zabrze – miasto słów niezbędnych”	11 500,00 zł	Zadanie zostało zrealizowane
4.	Stowarzyszenie ,,Pogodni i Aktywni’’	„Zabrze malowane pędzlem i obiektywem”	4 500,00 zł	Zadanie zostało zrealizowane
5.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„koMiTywa – kompleksowa inicjatywa MiT (Młodzi i Teatr)”’	12 000,00 zł	Oferent nie podpisał umowy ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2
6.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„IX Miejski Konkurs Recytatorski dla dzieci z placówek o charakterze przedszkolnym…”	4 200,00 zł	Oferent nie podpisał umowy ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2
7.	Stowarzyszenie ,,Otwarte Miasto’’	„Kanon literatury – warsztaty teatralne”	3 500,00 zł	Oferent nie podpisał umowy ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2
8.	Stowarzyszenie ,,Otwarte Miasto’’	„Zabrzanie do dzieł”	3 500,00 zł	Oferent nie podpisał umowy ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2

Ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 podpisano 4 umowy na realizację zadań publicznych wybranych w ramach otwartego konkursu ofert na kwotę dotacji 33 500 zł. Pozostali oferenci zrezygnowali ze wsparcia realizacji zadań publicznych.

Ponadto w 2020 r. złożono 7 ofert – tzw. „małych grantów”, z czego dofinansowanie w łącznej wysokości 19 165 zł zostało przyznane 6 oferentom:

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Kwota	Uwagi
1.	Rzymskokatolicka Parafia Świętych Jana i Pawła w Zabrzu-Makoszowach	Organizacja Jarmarku adwentowego	2 000,00 zł	Oferent nie podpisał umowy ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2
2.	Parafia św. Krzyża w Zabrzu	Organizacja Festynu dla wszystkich	3 000,00 zł	Zadanie zostało zrealizowane

3.	Rzymskokatolicka Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zabrzu	Obchody dnia św. Marcina	5 500,00 zł	Oferent zrezygnował z realizacji umowy ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2
5.	Fundacja Wspierania Szkoły "Nasza Trójka"	W Zabrzu dobrze mi się czyta cz. 1. Organizacja spotkania autorskiego	3 500,00 zł (wydatkowano 150,00 zł)	Oferent zrezygnował z realizacji umowy ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Na poczet poniesionych kosztów przez oferenta zaliczono 150,00 zł
6.	Stowarzyszenie "Nasza szkoła-nasz dom"	IV Zabrzański Przegląd Twórczości Osób z Niepełnosprawnościami z cyklu „Wyrażam siebie kolorami" pt. „Pory Roku"	5 165,00 zł	Oferent nie podpisał umowy ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2

Podobnie jak w przypadku zadań publicznych wybranych do dofinansowania w ramach otwartego konkursu ofert, ze względu na sytuację związaną z wprowadzonym stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 został zrealizowany jeden mały grant na kwotę dofinansowania 3 000,00 zł oraz na poczet udzielonej dotacji został zaliczony koszt poniesiony w ramach rozpoczętej realizacji zadania pn. ,,W Zabrzu dobrze mi się czyta cz. 1. Organizacja spotkania autorskiego'' w wysokości 150,00 zł, które z przyczyn o których mowa wyżej nie zostało zrealizowane. Pozostali oferenci zrezygnowali ze wsparcia realizacji zadań publicznych.

W sumie na małe granty została przekazana dotacja w kwocie 3.150,00 zł.

Łącznie w 2020 r. wydatkowano kwotę 36 650 zł

DOTACJE CELOWE DLA INSTYTUCJI NA REALIZACJĘ ZADANIA PN. „MONITOROWANIE, ZAPOBIEGANIE I USUWANIE SKUTKÓW WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO ZWIĄZANEGO Z ROZPRZESTRZENIANIEM SIĘ KORONAWIRUSA SARS-COV2".

Dotacja celowa dla MGW - 200 000 zł (po rozliczeniu dotacji instytucja w 2021 r. zwróciła na konto UM kwotę 762,76 zł)

Dotacja celowa dla DMIT -15 869 zł (wykorzystana w całości)

PODSUMOWANIE ZADANIA WKD/01/20

(w tym: dotacje podmiotowe i celowe dla instytucji kultury oraz dofinansowanie organizacji pozarządowych w ramach otwartego konkursu ofert).

Wykonanie: 27 992 007,00 zł

WSPÓŁDZIAŁANIE Z RADAMI DZIELNIC I OSIEDLI PRZY ORGANIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNYCH

Lp.	Rada Dzielnicy	Nazwa przedsięwzięcia	Wydatki w zł	%
1.	Helenka	Dzień Kobiet" „Spotkanie dożynkowe z Rodzinnym Ogrodem Działkowym TULIPAN"	3 774,01	99,97

		„Spotkanie dożynkowe z Rodzinnym Ogrodem Działkowym ZACISZE”		
2.	Rokitnica	Wykonanie muralu „Pamięć Bohaterom” poświęconego gen. Stanisławowi Sojczyńskiemu ps. „Warszyc”. Współorganizacja z Przedszkolem nr 39 w Zabrzu zajęć plastyczno – fotograficznych dla dzieci. „Ekologiczna Rokitnica” - zakup domków dla owadów i ptaków do placówek oświatowych celem promowania wśród dzieci i młodzieży kultury i świadomości ekologicznej.	3 100,00	86,11
3.	Mikulczyce	Dzień Babci i Dziadka. Współorganizacja koncertu Filharmonii Zabrzańskiej w kościele pw. św. Teresy w Zabrzu - Mikulczycach.	631,84	98,73
4.	Grzybowice	Współorganizacja otwarcia sali gimnastycznej w Grzybowicach. Współorganizacja warsztatów szkoleniowych z ochrony przeciwpożarowej dla mieszkańców Grzybowic.	10 000,00	100
5.	Os. Mikołaja Kopernika	Dzień Edukacji Narodowej współorganizowany z SP z Oddziałami Integracyjnymi nr 42 w Zabrzu. Konkurs plastyczny „Zostań mistrzem kopii malarskiej”. Mikołajki.	2 800,00	100
6.	Maciejów	Spotkanie mieszkańców i zaproszonych gości z artystami po koncercie Filharmonii Zabrzańskiej. Zebranie sprawozdawcze Rady Dzielnicy z mieszkańcami i Władzami Miasta. Zakup paczek mikołajkowych dla dzieci.	3 082,55	99,44
7.	Os. Młodego Górnika	-	0,00	0,00
8.	Biskupice	-	0,00	0,00
9.	Zaborze-Północ	-	0,00	0,00
10.	Zaborze-Południe	Mikołajki dla dzieci z Dzielnicy Wykonano paczki ze słodyczami dla dzieci okazji Mikołaja	7 000,00	100
11.	Guido	Festyn z parafią pw. św. Krzyża Orszak św. Marcina	3 000,00	100
12.	Pawłów	-	0	0
13.	Kończyce	Dzień Kobiet Uroczystość z okazji rocznicy Powstań Śląskich Impreza z okazji otwarcia placu zabaw przy przedszkolu w Kończycach	3 671,29	99,98
14.	Makoszowy	Zimowe atrakcje kulturalne i rekreacyjne	6 970,75	99,58

		Koncert Kolęd Zakupiono ciasto świąteczne dla osób chorych i samotnych z dzielnicy Dofinansowano wykonanie sztandaru dla SP w Makoszowach		
15.	Centrum Północ	Impreza mikołajkowa dla podopiecznych Towarzystwa Pomocy im. Brata św. Alberta Zakupiono upominki mikołajkowe podopiecznym „Caritasu" przy parafii św. Andrzeja	8 000,00	80
16.	Osiedle Kotarbińskiego	-	0	0
17.	Centrum Południe	Przegląd Artystyczny „Zielona Dzielnica" dla dzieci i młodzieży	2 999,04	99,97
18.	Zandka	Zakupiono paczki ze słodyczami oraz przygotowano poczęstunek wigilijny dla osób starszych i samotnych z dzielnicy	14 997,88	99,98
	Razem	**31 imprez – akcji kulturalnych**	**70 027,36**	

Ze względu na epidemię wirusa SARS-CoV-2, w 2020 r. i obostrzeniami z tym związanymi Rady Dzielnic nie mogły zorganizować wszystkich zaplanowanych imprez kulturalnych. Zorganizowały 31 imprezy kulturalne, których łączny koszt wyniósł 70 027,36 zł. Zadania wykonano w 79,95 %.

Na wnioski Rad Dzielnic zaakceptowane Zarządzeniami PM i Uchwałami RM środki finansowe rad dzielnic zostały przeniesione w następujący sposób:

- do WPTS na zadania z dziedziny sportu przeniesiono kwotę w wys. 31 300,00 zł,
- do WO na współorganizację imprez kulturalnych i doposażenie placówek oświatowych,
- przeniesiono kwotę w wys. 69 285 zł,
- do Wydziału Zdrowia i Zarządzania Kryzysowego na ochronę zdrowia, w tym zakup środków zabezpieczających mieszkańców przed zakażeniem CoVid 19 przeniesiono środki łącznie w wysokości 37 000 zł,
- do Biura Rady Miasta na doposażenie w niezbędny sprzęt 3 Rad Dzielnic przeniesiono środki finansowe w wysokości 13 000 zł,
- do MOK na współorganizację imprez kulturalnych przeniesiono środki finansowe w wysokości 31 828 zł

KONKURS „INICJATYWY RAD DZIELNIC I OSIEDLI”

Dzielnica	Nazwa imprezy	Koszt
Centrum Północ	Festiwal taneczny dla dzieci niepełnosprawnych „Zabrzański Para Dance”	*7990 zł - nie wykonano z powodu nasilenia się epidemii*
Pawłów	„Twórcy Stąd” – aktywizacja i budzenie talentów dzieci i młodzieży. 25-lecie przeglądu Piosenki Religijnej „Pieśnią Chwalmy Pana”. „Pawłów to My”	7 999 *zł* - zrealizowano przez DOK Pawłów *7 900 zł* - zadanie nie zostało zrealizowane z powodu nasilenia się epidemii
Mikulczyce Maciejów	Koncert Filharmonii Zabrzańskiej Koncert Filharmonii Zabrzańskiej	7 990 *zł* - koncert odbył się w kościele św. Wawrzyńca *7 990 zł* - koncert nie odbył się z powodu nasilenia epidemii

WKD do realizacji zlecono 5 inicjatyw. W roku 2020 zrealizowano 2 projekty.

Ze względu na epidemię wirusa SARS-CoV-2 i obostrzeniami z tym związanymi, nie można było zrealizować wszystkich przedsięwzięć kulturalnych, szczególnie tych z udziałem dzieci i młodzieży.

FUNKCJONOWANIE SIECI ELEKTRONICZNYCH PUNKTÓW ORAZ SYSTEMU E-INFORMACJI KULTURALNEJ

1. „Po drodze z kulturą – oznakowanie obiektów atrakcyjnych kulturowo wraz z utworzeniem sieci elektronicznych punktów informacji kulturalnej na terenie Gminy Zabrze” – na administrowanie systemem e-informacji dotacja celowa dla MGW

2. W sieci Kultury – utworzenie systemu e-informacji kulturalnej na terenie Gminy Zabrze”

Finansowe zabezpieczenie wykonania ww. zadania wymaga środków na pokrycie kosztów dostępu prądu do punktu informacji kulturalnej (tzw. piapu) znajdującego się w Centrum Handlowym M1 oraz środków na prowadzenie i aktualizację Systemu E-informacji Kulturalnej udostępnionego pod adresem *www.pokladykultury.pl:*

W roku 2020 wydatkowano na ten cel:

484,34 zł - na zakup energii elektrycznej

20 000 zł - dotacja celowa dla Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

MONOGRAFIA MIASTA ZABRZE

Dotacja celowa dla Muzeum Miejskiego na realizację III etapu zadania 106 600,00 zł (z tego w 2021 r. Muzeum zwróciło na konto UM kwotę 52 192,11 zł)

VII. PROMOCJA MIASTA POPRZEZ WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ CHÓRU REZONANS CON TUTTI

W 2020 r. wydatkowano 34 190,00 zł na przejazdy zespołu na koncerty oraz na warsztaty artystyczne.

Łącznie koszty zadań realizowanych przez WKD w 2020 r. wyniosły 28 439 805,09 zł.

MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU
41-800 Zabrze, ul. Jodłowa 59
tel: +48 32 630 30 91
fax: +48 32 277 11 25
biuro@muzeumgornictwa.pl
www.muzeumgornictwa.pl

KOPALNIA GUIDO
ul. 3 Maja 93,
41-800 Zabrze,
kopalniaguido.pl

SZTOLNIA KRÓLOWA LUIZA
ul. Wolności 410,
41-800 Zabrze,
sztolnialuiza.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU

Uwagi wstępne

Rok 2020 był nietypowy w działalności Muzeum, zdominowany przez panującą pandemię Covid-19. Pomimo trudności, czasowego zamknięcia, Muzeum kontynuowało swoje zadania. Nie przerwano prac inwestycyjnych i remontowych, realizowano zadania statutowe i cykliczne imprezy.

Jednym z ważniejszych wydarzeń było uznanie przez Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej wyrobisk i zabytkowych zabudowań Kopalni „Guido", Kopalni „Królowa Luiza" oraz Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w 2020 za Pomnik Historii „Zabrze – zespół zabytkowych kopalń węgla kamiennego".

W 2020 r roku Muzeum stało się także odpowiedzialne za organizację, koordynację i promocję „Industriady". Pomimo trudnego czasu i panujących obostrzeń epidemiologicznych we wrześniu udało się zorganizować 11 edycję święta szlaku zabytków techniki.

Kontynuowano prace nad modernizacją i konserwacją zabytkowych obiektów Muzeum w ramach projektów: *Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne oraz Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska.* Zakończono roboty konserwatorskie i budowlane w rejonie dawnego szybu Carnall, w budynkach dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich, dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego). Wykorzystano czas na ostateczne domknięcie projektów nowych wystaw: „CARBONEUM", która będzie się mieścić remontowanej wieży wodnej oraz „Zagrożenia i katastrofy w górnictwie" w budynku maszynowni Prinz Schonaich i rozpoczęto ich realizację. Zakończono prace nad konserwacją zespołu zabytkowego taboru kolejowego, przeprowadzono kolejny etap konserwacji drewnianych łodzi wydobytych z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej oraz konserwację aparatów ratunkowych przeznaczonych na wystawę.

Kontynuowano również realizację projektu pn. „Eliminacje zagrożeń i szkodliwych emisji generowanych przez historyczne wyrobisko górnicze Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w obrębie Miasta Zabrze - Etap I" w ramach którego m.in. zabezpieczono łącznie blisko 4 400 m wyrobisk.

Rok 2020 przyniósł także inne istotne wydarzenie: Barbórka górników węgla kamiennego przemysłowej części Górnego Śląska uzyskała rekomendację Rady do Spraw Niematerialnego Dziedzictwa przy Ministrze Kultury I Dziedzictwa Narodowego do wpisania na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO.

Instytucja realizowała programy badawcze oraz prowadziła badania naukowe. Zrealizowała kolejne wydawnictwa.

Pomimo panujących obostrzeń realizowano bogatą ofertę edukacyjną, w tym programy edukacyjne realizowane po raz pierwszy w formule cyfrowej: *Kultura i edukacja na Grubie - Śląskie dziedzictwo w sieci* lub hybrydowej: *Górnośląskie kolonie robotnicze i ich najmłodsi mieszkańcy - tradycje i obyczaje*

dawnych osiedli robotniczych, Akademia po Szychcie. W formule on –line zorganizowano też kolejną edycję festiwalu im. K. Pendereckiego**.**

Działalność MGW została dostrzeżona i uhonorowana następującymi nagrodami i wyróżnieniami. W 2020 muzeum otrzymało:

- Wyróżnienie im. Św. Kamila dla Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jako wyraz wdzięczności i szacunku społeczności zabrzańskiej za działalność na rzecz miasta;
- Złota Pinezka dla Kopalni Guido – Najlepiej oceniana przez użytkowników Map Google atrakcja turystyczna województwa śląskiego, wyróżnienie przyznane z okazji 15 rocznicy uruchomienia Map Google;
- Nagrodę główną w konkursie Marszałka Województwa Śląskiego za wydarzenie muzealne roku 2019 w kategorii dokonania z zakresu konserwacji za przedsięwzięcie Konserwacja parowej *maszyny wyciągowej.*

Zadania realizowane przy udziale środków zewnętrznych

Zadania inwestycyjne i modernizacyjne dofinasowane ze środków zewnętrznych

W 2020 roku Muzeum prowadziło zadania remontowe i inwestycyjne w swoich obiektach, przede wszystkim w oparciu o pozyskane środki zewnętrzne. Do najważniejszych zadań należały prace związane z następującymi projektami:

Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne

Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja obszarów wskazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze 2016-2023, poprzez adaptację wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego i jej przeznaczenie na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury poprzemysłowej miasta. Projekt obejmuje prace budowlano-instalacyjne, zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia, wykonanie edukacyjno-naukowej wystawy pn. CARBONEUM. W 2020 roku kontynuowano roboty budowlane. Prace wykonane w 2020 roku obejmowały m.in.: wykonanie windy zewnętrznej, prace związane z ociepleniem kopuły, roboty elewacyjne, prace wewnątrz wieży – roboty wykończeniowe, instalacyjne i sanitarne, roboty związane z zagospodarowaniem terenu 24.06.2020 podpisano umowę z firmą Adventure Ekspozycje Sp. z o.o. na wykonanie interaktywnej wystawy pn. CARBONEUM, która zlokalizowana będzie w kopule wieży. Wystawa obejmować będzie strefy tematyczne takie jak: występowanie węgla, węgiel i człowiek, zastosowanie węgla, laboratorium, obieg węgla w przyrodzie.

Wartość projektu wynosi: 34 171 812,85
Wartość dofinansowania: 23 678 726,76 zł
Termin realizacji: 12.03.2018 – 31.08.2021.

Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska

Projekt jest dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, priorytet: VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, działanie: 8.1

Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury. Realizowany w partnerstwie z Miastem Chorzów. Zakres prac przewidzianych w projekcie dla Muzeum Górnictwa Węglowego obejmuje:

- przebudowę i rozbudowę budynku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 19 wraz z zagospodarowaniem terenu na funkcje wystawiennicze, miejsce lokalizacji pracowni digitalizacji, biblioteki wraz z czytelnią oraz pracowni naukowych umożliwiających prowadzenie działalności naukowej,
- kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu *Carnall* w celu dalszej możliwości uruchamiania oraz prezentowania pracy maszyny podczas pokazów dla turystów,
- remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu *Prinz Schonaich* z przeznaczeniem na przestrzeń muzealną, w tym funkcje wystawiennicze, obejmujące wyjątkową wystawę poświęconą katastrofom górniczym,
- kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego) i jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią,
- zagospodarowanie terenu kompleksu Sztolnia Królowa Luiza obejmujące wykonanie brakującej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej do prowadzenia prawidłowej obsługi ruchu turystycznego na terenie kompleksu,
- kompleksowy remont budynku dawnej cechowni i jego adaptacja na magazyn studyjny Muzeum wraz z zagospodarowaniem terenu.

W 2020 roku zakończono roboty budowlane konserwatorskie wraz z zagospodarowaniem terenu dotyczące obiektu *Prinz Schonaich i Warsztatu Elektrycznego. Kontynuowano prace w* obiekcie przy ul. 3-go Maja 19 – wykonano prace budowlane i konserwatorskie w Sali witrażowej i na reprezentacyjnej klace schodowej. Prowadzono także roboty w budynku Cechowni.

Zakres Miasta Chorzów obejmuje przebudowę i rewitalizację obiektu hali elektrowni dawnej Huty Królewskiej wraz z nadszybiem szybu "Hutniczy" na potrzeby Muzeum Hutnictwa w Chorzowie z zagospodarowaniem terenu, zakupem wyposażenia, konserwacją i renowacją eksponatów wielkogabarytowych i wykonaniem wystawy stałej. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 22.12.2017.

Termin realizacji projektu: 2017-2021
Całkowita wartość projektu: 115 751 118,51 zł (w tym MGW: 80 941 787,80 zł, Chorzów Muzeum Hutnictwa: 34 809 330,71 zł)
Planowana wartość dofinansowania wynosi: 62 026 372,92 zł (w tym MGW: 46 983 556,15 zł, Chorzów Muzeum Hutnictwa: 15 042 816,77).

Obiekt 3 Maja 19 – wykonanie prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu w ramach projektu „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska”

Celem zadania jest konserwacja ratunkowa zabytkowego dziedzictwa przemysłowego Śląska w celu ponownego udostępnienia go dla przyszłych pokoleń oraz stworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni dla działań Muzeum, w tym działań kulturalnych i społecznych. Zadanie ma na celu

zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku poprzez wykonanie prac ogólnobudowlanych, instalacyjnych i konserwatorskich przy budynku muzeum przy ul. 3 Maja 19 w Zabrzu. Realizacja zadania poprawi katastrofalny stan techniczny infrastruktury zabytkowej i powstrzyma proces destrukcji zabytku. Zakres zadania stanowi uzupełnienie robót prowadzonych dotychczas przy budynku od 2018 roku. Po realizacji prac budynek będzie pełnił wielorakie funkcje społeczne, muzealne, kulturalne i naukowe.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu – Infrastruktura Kultury
Wysokość dofinansowania MKiDN: 4 000 000,00 zł
Okres realizacji: 04.11-31.12.2020

Zachowanie dziedzictwa kulturowego zabytkowej Sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach poprzez zabezpieczenie górotworu i modernizację gospodarki wodnej

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 (Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe).

Projekt miał na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego części zabytkowych podziemi sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach, poprzez odtworzenie stateczności końcowego odcinka sztolni z portalem Brama Gwarków. Projekt objął likwidację zapadliska, zapewnienie ciągłości odwodnienia i odprowadzania wód, by poziom wody w części Sztolni dostępnej dla odwiedzających został unormowany i nie zagrażał wyrobiskom, a także rekonstrukcję historycznej obudowy Sztolni na odcinku objętym pracami i renowację zabytkowego portalu.

W 2020 roku zrealizowano następujące działania:

- organizacja, utrzymanie placu budowy;
- roboty wykończeniowe w sztolni;
- nadzór budowlany, górniczy i konserwatorski.
- uprzątnięcie terenu robót, zaplecza budowy oraz rekultywacja terenu;
- zasypanie wykopu, niwelacja terenu;
- prace konserwatorskie przy wylocie wyrobiska – Brama Gwarków, w tym, m.in.:
- wymurowanie murku oporowego, odtworzenie podestów spoczynkowych, schodów, demontaż starej kraty, montaż nowej, montaż dwóch maszkaronów; końcowa konserwacja estetyczna i naprawa elementów.

Termin realizacji projektu: 24.07.2017 – 30.09.2020.
Wartość projektu: 3 560 232,55 zł
Wartość dofinansowania: 2 039 825,44 zł

E–Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020. Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych.

W ramach projektu powstaje pracownia digitalizacji zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego z podsystemami wspomagającymi zarządzanie i inwentaryzowanie zdigitalizowanych zbiorów (E – Muzeum).

W 2020 roku zdigitalizowano 1 022 obiekty.
Termin realizacji: 16.02.2018 – 31.03.2021
Wartość projektu: 2.822.240,21 zł.
Wysokość dofinansowania: 1.743.563.78 zł**.**

Eliminacje zagrożeń i szkodliwych emisji generowanych przez historyczne wyrobisko górnicze Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w obrębie Miasta Zabrze – Etap I

Zadanie kontynuowane, dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Realizacja miała na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań kompleksu wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej na ekosystem Miasta Zabrze i zachowanie jego funkcji odwadniania wyrobisk górniczych oraz drenowania terenu. W ramach przedmiotowego zadania zabezpieczonych zostało ok. 4,4 km wyrobisk kopalnianych jak również wybudowany został system odprowadzania wód kopalnianych z wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej do rzeki Bytomki składający się m.in. z 5 pompowni i stacji podczyszczania.

W 2020 roku wykonano następujące prace:

- Udrożnienie i docelowe zabezpieczenie Pochylni Guido - umowę zakończono,
- Docelowe zabezpieczenie Pochylni w pokładzie 510 od poziomu 40 do poziomu 80 - roboty zakończono,
- Udrożnienie i zabezpieczenie Chodnika diagonalnego oraz załadunek i transport urobku zawierającego węgiel

Wartość projektu: 47 007 437,54 zł
Wysokość dofinansowania: 46 696 095,78 zł*

Modernizacja podziemnych komór Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu celem przystosowania do działalności edukacyjnej.

Głównym celem projektu była modernizacja nieużytkowanych, podziemnych komór kompleksu Sztolnia Królowa Luiza (będącego częścią Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu) i ich adaptacja do prowadzenia działalności edukacyjnej, dedykowanej dzieciom z województwa i całego kraju, w tym młodym ludziom z dysfunkcjami i ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie.

Dzięki realizacji projektu, powstała unikatowa podziemna przestrzeń, przygotowana organizacyjnie i technicznie do pracy z dziećmi zdrowymi oraz tymi o szczególnych potrzebach edukacyjnych – ze spektrum autyzmu, zaburzeniami zachowania oraz małej i dużej motoryki.

Źródło finansowania:
Środki Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – program Infrastruktura Kultury 2020
Darowizna Fundacji Orlen - Dar Serca
Wartość projektu: 365 776, 50zł
Wysokość dofinansowania: 350 000,00 zł
Termin realizacji do: 31.12.2020 r.

Projekty edukacyjne, wydawnicze i społeczne dofinansowane ze środków zewnętrznych

W 2020 roku Muzeum realizowało szereg projektów badawczych i edukacyjnych. Były to:

Projekty edukacyjne:

Kultura i edukacja na Grubie - Śląskie dziedzictwo w sieci.

Projekt obejmował realizację 8 krótkich filmów edukacyjnych (od ok 5 do 8 minut każdy), z czego cztery przygotowane zostały z myślą o młodszych odbiorcach, a cztery pozostałe z myślą o młodzieży i dorosłych. Tematyka filmów w szerokim ujęciu dotyczyła dziedzictwa materialnego i niematerialnego Górnego Śląska - historii, specyfiki, kultury i tradycji górniczych.

W ramach pierwszej osi (niematerialne) poruszono temat:

- Barbórki - tradycyjnego święta górników węgla kamiennego;
- wierzeń i legend Górnego Śląska, postaci z mitologii śląskiej, obyczajów i przesądów panujących w kopalniach i śląskich domach;
- tożsamości śląskiej, m.in. gwary, kuchni, etosu pracy, przywiązania do „małej ojczyzny", roli kobiety na Śląsku - w aspekcie pracy i życia domowego;

Druga oś tematyczna oparta na dziedzictwie materialnym – dotyczyła:

- techniki w górnictwie, m.in. warunki pracy pod ziemią, zagrożenia, ewolucja technologii, narzędzi, maszyn i urządzeń w kopalniach na przestrzeni wieków, tematyki zwierząt w kopalniach;
- przestrzeni pogórniczych;
- węgla jako pierwiastka i surowca, możliwości jego wykorzystania, znaczenia dla historii industrializacji i aktualnego rozwoju województwa.

Te 6 kluczowych tematów zaprezentowano w ujęciu dla dzieci i dla dorosłych.

Przy produkcjach dla dorosłych narratorem był dr Tomasz Rożek znany z kanału Nauka. To Lubię i programów popularnonaukowych w telewizji oraz radio. Odcinki z jego udziałem to:

- Mitologia śląska
- Jak powstaje węgiel?
- Woda w kopalni
- Węgiel przyszłości

Przy filmach dziecięcych współpracowano z kolektywem teatralnym „Lufcik na Korbkę", wykorzystano dużo animacji, bogatą scenografie i kostiumy tak, żeby cały czas utrzymać zainteresowanie młodych odbiorców. Odcinki dla dzieci to:

- Skała, która się pali
- Detektyw historii na tropie węgla
- Św. Barbara – górnicza superbohaterka
- Kto Ty jesteś? Ślązak mały

Źródło finansowania: Narodowego Centrum Kultury - Program Kultura w Sieci 2020
Wartość projektu: 64568,91 zł
Wysokość dofinansowania: 64568,91 zł
Okres realizacji projektu: od 04.05.2020 r. do 30.10.2020 r.

Górnicze Miasto Dzieci – dzieci w świecie dorosłych edycja III

Projekt był już trzecią edycją półkolonii dofinansowaną przez Narodowy Bank Polski, obejmującą bezpłatne formy wypoczynku wakacyjnego, łączące w sobie kompleksową ofertę edukacyjną. Jego głównym celem było nabycie kluczowych kompetencji oraz wykształcenie postaw kreatywnych u 80 dzieci w wieku 7-14 lat poprzez realizację zajęć rozwijających umiejętności, zainteresowania i wiedzę w zakresie przedsiębiorczości oraz ekonomii w czasie czterech turnusów półkolonii letnich 2020. Opisane powyżej półkolonie były skierowane do dzieci z rodzin w trudnej sytuacji materialnej oraz środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym w szczególności dzieci znajdujących się pod opieką wszelkiego typu placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zajęcia plastyczne i kreatywne warsztaty, a także gry i zabawy na świeżym powietrzu pozwoliły na rozwój sensoryczny i motoryczny uczestników tak, żeby zachować odpowiednie proporcje między zajęciami z prelegentami, a resztą dnia.

Źródło finansowania: Narodowy Bank Polski
Wartość projektu: 27 051, 78 zł
Wysokość dofinansowania: 24 301,02 zł
Okres realizacji projektu: 01.06.2020r – 11.09.2020 r.

„Górnośląskie kolonie robotnicze i ich najmłodsi mieszkańcy” - działania edukacyjne wspierające przekaz międzypokoleniowy

Projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Kultura Ludowa i Tradycyjna. Zrealizowany został w okresie sierpień – grudzień 2020 roku. Przedsięwzięcie miało na celu realizację warsztatów z zakresu niematerialnego dziedzictwa. Bezpłatny projekt skierowany został do osób w różnym wieku. Dzieci młodzież oraz dorosłych. Poświęcony był kultywowaniu pamięci zbiorowej i jej przekazywaniu. Warsztaty zostały skonstruowane w taki sposób, żeby nawiązywały do wydarzeń, których znaczenie podkreślają mieszkańcy kolonii robotniczych; dawne gry i zabawy, tyta, kaligrafia, obrazki jubileuszowe, wieńce adwentowe, betlyjki.

Zadanie objęło organizację 6 bezpłatnych zajęć, dla łącznie 191 uczestników. Działania warsztatowe miały charakter animacyjny zakładający wspólną aktywność dzieci, opiekunów i prowadzących. Treści edukacyjne były przekazywane z uwzględnieniem doświadczenia polisensorycznego wykorzystującego postrzeganie: wzrokowe, słuchowe i kinestetyczno-dotykowe.

Projekt dofinasowany ze środków Ministerstwa Kultury I Dziedzictwa Narodowego – program kultura ludowa i tradycyjna
Wartość projektu: 19991,54 zł
Wysokość dofinansowania: 19991,54 zł

XXVII „Tydzień Ziemi”

Cyklicznie, jedne z największych w Województwie Śląskim zadanie z pogranicza kultury i edukacji ekologicznej, realizowany w dniach 22 – 28 kwietnia 2020 roku, którego hasłem przewodnim było „W przyjaźni z roślinami”

W związku z zapobieganiem i przeciwdziałaniem COVID-19 edycję w 2020 roku ograniczono do konkursów tematycznych zrealizowano:

- Konkurs na plakat XXVII „Tygodnia Ziemi” (klasy VII-VIII szkół podstawowych i szkoły średnie)
- Konkurs poetycki: „Od powietrza, głodu, ognia i wojny…” (wszystkie typy szkół)

- Konkurs fotograficzny: „Z zielonym w tle” (wszystkie typy szkół)
- Konkurs literacki: „Mój Ekobohater” (wszystkie typy szkół)
- Konkurs plastyczny: „Ryba i ptak pytają wciąż tak: skąd tyle plastiku od gór do Bałtyku?” (przedszkola)
- Konkurs plastyczny na Projekt znaczka pocztowego (klasy VII-VIII szkół podstawowych i szkoły średnie)
- Konkurs plastyczny na rysunek satyryczny: „Śmieciowa udręka” (wszystkie typy szkół)
- Konkurs na tekst satyryczny: „Może rapowanie ułatwi segregowanie” (wszystkie typy szkół)

Na osiem konkursów napłynęły 432 prace. Wyłoniono 53 laureatów nagród i wyróżnień

Koszt realizacji całego zadania: 5 810 zł
Zadanie dofinasowane przez Wydział Ekologii Urzędu Miasta w Zabrzu: 4 500 zł

Projekty wydawnicze

Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu – publikacja katalogu.

Głównym celem projektu była publikacja katalogu, poświęconego głównej wystawie Muzeum, zlokalizowanej w podziemiach kompleksu Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. Publikacja ta stanowi doskonałe źródło wiedzy dla bardzo różnorodnych grup odbiorców. Prezentuje wartości, jakie niesie z sobą główna wystawa Muzeum w podziemiach kompleksu Sztolni Królowa Luiza, a tym samym popularyzuje unikatowe dziedzictwo kulturowe regionu. Katalog przyczynia się więc do wzmocnienia tożsamości mieszkańców regionu oraz grupy zawodowej górniczej, w sposób atrakcyjny wizualnie, oraz przystępny merytorycznie, prezentując dziedzictwo zgromadzone w ramach kompleksu Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. Wspiera budowanie pozytywnego odbioru Górnego Śląska – zarówno wśród jego mieszkańców, jak i osób przyjezdnych. Zachęca także do pogłębiania wiedzy o historii, kulturze i tradycjach związanych z górnictwem węgla kamiennego.

Źródło finansowania:
Projekt dofinasowany ze środków MKiDN - Program Wspieranie Działań Muzealnych
Wartość projektu: 37 670,00 zł
Wysokość dofinansowania: 37 670,00 zł
Termin realizacji do: 15.12.2020 r.

Projekty społeczne:

Centrum Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Zabrzu

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, poddziałanie 9.1.1. Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - ZIT. Celem projektu o charakterze projektu partnerskiego, jest podniesienie poziomu aktywizacji i integracji mieszkańców dzielnic Miasta Zabrze: Biskupice, Centrum Południe, Centrum Północ, Guido, Maciejów, Mikulczyce, Zaborze Południe, Zaborze Północ, Zandka, poprzez działania oparte o samopomoc i wolontariat, animację lokalną, organizację warsztatów i szkoleń dla mieszkańców oraz działania kulturalne prowadzone przez Centrum Aktywizacji Społeczno-

Zawodowej, a także wzmocnienie potencjału społecznego u 208 mieszkańców ww. dzielnic, zagrożonych wykluczeniem społecznym i potencjału zawodowego u 92 osób z ww. grupy (łącznie 300 osób) za pomocą indywidualnie dobranego wsparcia.

Działania merytoryczne w 2020 roku zostały ograniczone przez pandemię, a realizacja projektu wydłużona o 6 miesięcy tj. do 06.2023.

Muzeum jest liderem ww. projektu partnerskiego, partnerami są Fundacja Domena Rozwoju i Fitwell Sp. z o.o. Projekt realizowany w latach 2020-2023.

Całkowita wartość projektu: 1 340 613,50 zł
Wartość projektu w zakresie MGW: 870 840,50 zł
Wysokość dofinansowania przyznanego MGW: środki UE: 719 168,66; budżet państwa: 84 641,16 zł
Wkład własny MGW: 67 030,68 z.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu było również partnerem innych w projektach społecznych, tj.:

RESTART – projekt, prowadzony przez Fundację Domena Rozwoju, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Projekt realizowany w latach 2017-2020 i zakończony w 10.2020. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu było Partnerem Projektu. Jego celem było nabycie nowych lub zwiększenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez 42 osób-pracowników MŚP oraz przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu z terenu woj. śląskiego oraz podjęcie lub kontynuowanie zatrudnienia przez 30 uczestników projektu i rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 12 uczestników projektu.

RESTART 2 – projekt, prowadzony przez Fundację Domena Rozwoju, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Projekt realizowany w latach 2019-2021 (został wydłużony do lutego 2021). Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jest Partnerem Projektu. Jego celem jest nabycie nowych lub zwiększenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez 18 osób-pracowników MŚP oraz przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, odczuwających negatywne skutki zmiany gospodarczej, znajdujących się w sytuacji kryzysowej, którzy zagrożeni są zwolnieniem, przewidziani do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu z terenu woj. śląskiego oraz podjęcie zatrudnienia przez 8 uczestników projektu i rozpoczęcie działalności gospodarczej przez 10 uczestników projektu.

Projekty konserwatorskie dofinasowane ze środków zewnętrznych

Konserwacja taboru kolejowego ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, projekt dwuletni realizowany w okresie 2019-2020,

Celem zadania była konserwacja ratunkowa eksponatów muzealnych, obiektów będących świadectwem industrialnej przeszłości Górnego Śląska w celu udostępnienia go dla przyszłych pokoleń

oraz stworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni prezentacji zbiorów. Zadanie miało na celu poddanie gruntownej, pełnej konserwacji elementów taboru kolejowego, obecnie narażonego na zniszczenie, związanego z przemysłem wydobywczym liczącego 3 sztuki. Eksponaty, poddane konserwacji w ramach niniejszego zadania, zestawione z innymi, znajdującymi się w posiadaniu Muzeum, utworzą w przyszłości tematyczną wystawę plenerową poświęconą szeroko rozumianemu transportowi w górnictwie.

W 2020 przeprowadzono prace konserwatorskie przy 3 obiektach: 1. Parowóz wąskotorowy serii „Las" (1 szt.), data powstania: 1952 r., Chrzanów, MGW/TG/1222, 2. Wagon towarowy – wąskotorowy – węglarkę samowyładowczą (1 szt.), data powstania: 1948 r., Chorzów, MGW/TG/1290, 3. Wagon towarowy – wąskotorowy – platformę (1 szt.), data powstania: 1925 r., Wrocław, MGW/TG/1291. Po zakończeniu prac obiekty posadowiono na miejscu docelowym – specjalnie przygotowanym torowisku na terenie szybu *Carnall*.

Projekt dofinansowany ze środków MKiDN w ramach programu Wspieranie działań muzealnych
Wartość projektu: 248 961 zł
Wysokość dofinansowania: 63 500 zł
Wartość projektu w 2019r: 68981 zł
Wysokość dofinansowania w 2019r: 24000 zł

III etap konserwacji dwóch łodzi płaskodennych pochodzących z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej

Kolejny etap projektu obejmującego kompleksową konserwację i zabezpieczenie dwóch płaskodennych łodzi drewnianych odnalezionych w Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej oraz przygotowanie ich do prezentacji w Muzeum. Zakres prac wykonanych w 2020 roku objął:

- Opracowanie i wykonania sposobu numerowania i dokumentowania przeznaczonych do rozłożenia elementów łodzi wraz doborem i zakupem materiałów do numerowania,
- Rozłożenie jednej łodzi – oddzielenie elementów drewnianych i metalowych łodzi,
- Konserwacja elementów metalowych jednej łodzi II etap,
- Konserwacja elementów drewnianych jednej łodzi II etap,
- Dokumentację fotograficzną ze szczególnym uwzględnieniem mocowań metalowych,
- Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej dotyczącej konserwacji wraz z zaleceniami na kolejne lata

Wartość projektu: 41 500 zł
Wysokość dofinansowania: 20 750 zł (dofinasowanie ze środków ŚWKZ)

Projekty badawcze dofinasowane ze środków zewnętrznych

Rozwój innowacyjnej gry komputerowej wspierającej niematerialne dziedzictwo kulturowe: "Św. Barbara-górnikom na ratunek

Zadanie polega na rozwoju prototypu gry komputerowej typu casual podtrzymującej funkcjonowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a tym samym ukonstytuowaniu nowego gatunku gier komputerowych Intangible Cultural Heritage Games (gry o niematerialnym dziedzictwie kulturowym).

Łączy ono zagadnienia z zakresu projektowania gier komputerowych jak i niematerialnego dziedzictwa zgodnie z Konwencją UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z 2003 r. Efektem zadania będzie wypracowanie narzędzia wsparcia transmisji międzypokoleniowej fenomenów kultury niematerialnej i podtrzymywania żywotności. Pozwoli ono także na stworzenie produktu o charakterze komercyjnym upowszechniającego górnicze dziedzictwo niematerialne (w skali ogólnokrajowej i międzynarodowej) związane z funkcjonowaniem patronki górników. Gra dostępna, jako aplikacja stanie się narzędziem ochrony Barbórki/Dnia Górnika – dziedzictwa wpisanego na Krajową Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego w 2018 r. Gra zostanie wprowadzona do sprzedaży w 2021 roku.

Projekt dofinansowany ze środków MKiDN, program Rozwój sektorów cyfrowych
Wartość projektu: 40 000 zł
Wysokość dofinansowania: 25 000 zł

Barbórka górników węgla kamiennego na Śląsku - dokumentacja dziedzictwa

Projekt dwuletni (2020-2021) polegający na realizacji badań, dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy o Barbórce wpisanej na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Dokumentacja zgromadzona dzięki projektowi będzie także wykorzystywana przy staraniach o wpis obchodów górniczego święta na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO. W 2020 roku przeprowadzono rejestrację obchodów Barbórki w reżimie sanitarnym zgodnie z obowiązującymi obostrzeniami oraz przeprowadzono wywiady audio-video z organizatorami Barbórki. W 2021 roku przewiduje się przeprowadzenie badań w formie wywiadów audio z organizatorami różnych form obchodów Barbórki, a następnie udokumentowanie tychże obchodów w formie nagrań audio-video. Wywiady zostaną opracowane, a pozyskany materiał filmowy poddany obróbce w celu dostosowania jego do upowszechnienia w mediach oraz Internecie. Ponadto przewiduje się wykonanie napisów w celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Projekt dofinasowany ze środków MKiDN, program Kultura Ludowa i tradycyjna
Całkowita wartość projektu: 79 200 zł (rok 2020: 36 000 zł, rok 2021: 43 200 zł)
Całkowita wartość dofinansowania z MKiDN: 40 000 zł
Wartość projektu w 2020 roku: 36 000 zł
Dofinansowanie z MKiDN w 2020 roku: 20 000 zł

Pozyskiwanie środków finansowych

Niezwykle istotnym działaniem były starania o pozyskanie zewnętrznych środków potrzebnych do realizacji zadań i programów merytorycznych a także działań inwestycyjnych i rozwojowych. Muzeum opracowało i złożyło wnioski aplikacyjne w ramach programów dofinansowanych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

Zabrze, budynek dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich przy ul. Wolności 410 (1854 rok): przeprowadzenie prac konserwatorskich przy murze oporowym oraz pomieszczeniach zagłębionych w gruncie

Wartość projektu: 3 000 000,00, wnioskowane dofinansowanie: 1 349 700,00

Celem zadania jest konserwacja ratunkowa zabytkowego dziedzictwa górniczego, obiektów będących świadectwem industrialnej przeszłości Górnego Śląska w celu udostępnienia go dla przyszłych pokoleń oraz stworzenia nowych, atrakcyjnych przestrzeni dla działań Muzeum, w tym działań kulturalnych i społecznych. Zadanie ma na celu poddanie gruntownej, pełnej konserwacji obecnie narażonych na niszczenie pomieszczeń budynku szybu Prinz Schonaich zagłębionych w gruncie (poziom -1) oraz przeprowadzenie prac konserwatorskich muru oporowego stanowiącego element zagospodarowania terenu integralnie związanego z budynkiem. W chwili obecnej historyczne zabudowania stanowią część kompleksu Kopalni Królowa Luiza - unikatowych w skali europejskiej tras turystycznych, związanych z dziedzictwem górnictwa węgla kamiennego w Polsce. Zakres projektu jest uzupełnieniem działań rewitalizacyjnych i konserwatorskich, które Muzeum prowadzi sukcesywnie od 2009 roku na ww. terenie oraz za które w 2019 roku otrzymało nagrodę Europa Nostra 2019 – najbardziej prestiżowe europejskie wyróżnienie w dziedzinie europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz wiele innych nagród. Realizacja zadania poprawi katastrofalny stan techniczny obiektów i powstrzyma procesy destrukcji zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz uznanych za Pomnik Historii.

Zakup wyposażenia do mobilnego laboratorium dokumentacji dziedzictwa górniczego

Wartość projektu: 368 850,00, wnioskowane dofinansowanie: 276 563,73

Celem projektu jest zwiększenie skuteczności ochrony i dokumentacji dziedzictwa na terenie Górnego Śląska oraz rozszerzenie oferty kulturalnej dzięki wdrożeniu nowoczesnych technologii przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy wykorzystaniu mobilnego laboratorium dokumentacji dziedzictwa górniczego. Do utworzenia laboratorium zaplanowano zakup samochodu do transportu niezbędnego sprzętu oraz wyposażenia. W ramach zadania zostanie zakupiony dron, sprzęt komputerowy, sprzęt fotograficzny i oprogramowanie do rejestracji danych. Zakupiony sprzęt pozwoli uzupełnić już istniejącą w Muzeum infrastrukturę do rejestracji danych przestrzennych- pracownia digitalizacji muzeum posiada dwa skanery laserowe 3D do pracy w terenie oraz niezbędne oprogramowania do odtworzenia skanów z „ziemi", natomiast dokumentacja z drona umożliwi zastosowanie innowacyjnego podejścia do digitalizacji 3D z „ziemi i powietrza" obiektów poprzemysłowych o dużej wartości historycznej.

CARNALL FESTIVAL 2021

Wartość projektu: 1 855 430,00, wnioskowane dofinansowanie: 1 484 344,00

Wniosek zakłada realizację projektu muzycznego pod nazwą Carnall Festival, które odbędzie się w zrewitalizowanej strefie naziemnej, zlokalizowanej wokół Szybu Carnall, należącej do Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Postindustrialna przestrzeń w połączeniu z nowoczesną muzyką będą doskonałą kompilacją sztuki, historii i kultury, a tym samym zapewnią uczestnikom festiwalu niesamowite doświadczenia. Podczas festiwalu, przez pięć kolejnych weekendów lipca, na specjalnie przygotowanej scenie swoją twórczość prezentować będą przedstawiciele najpopularniejszych gatunków muzycznych.

Carnall Festiwal to podróż w świat muzyki i dźwięku, która w finalnym koncercie przeniesie słuchacza do historycznych czasów 3. Powstania Śląskiego. Do wydarzeń tamtego okresu nawiązywać będzie scenografia, podniosłość tego wydarzenia stanowić będzie premierowe wykonanie nowych aranżacji utworów z musicalu Katarzyny Gaertner "Pozłacany Warkocz" przygotowanych przez artystów Szlaku Śląskiego Bluesa wraz z gośćmi.

Zakup wyposażenia do pracowni konserwatorskiej Muzeum Górnictwa Węglowego

Wartość projektu: 69 697,39, wnioskowane dofinansowanie: 50 195,00

Projekt przewiduje zakup specjalistycznego wyposażenia dla potrzeb pracowni konserwatorskiej tworzonej w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. W ramach realizowanego zadania planuje się wyposażenie nowo powstającej pracowni konserwatorskiej w następujące sprzęty: stół niskociśnieniowy z odkurzaczem, wanno-stół (kuwety stojące), kauter z końcówkami, mikroskop cyfrowy (2 szt.), lampy z lupą ze statywem (2 szt.), nawilżacze (3 szt.), lupy na głowę (2 szt.), zestaw archiwalny z odkurzaczem, odkurzacz do zbiorów, dygestorium, szafy specjalistyczne (4 szt.), blaty podświetlane (2 szt.), dalmierz laserowy, wilgotnościomierz, kamera inspekcyjna, pHmetr, ściski dźwigniowe, oświetlenie stanowiskowe i warsztatowe (2 szt.), prasa stołowa, urządzenie do prasowania parą. Wyposażenie powstającej pracowni pozwoli na prowadzenie niezbędnych prac z zakresu konserwacji częściowej, zachowawczej i pełnej własnych obiektów muzealnych z zachowaniem bezpieczeństwa pracy.

Historia ratownictwa górniczego - katalog wystawy stałej

Wartość projektu: 58 800,00, wnioskowane dofinansowanie: 44 000,00

Projekt przewiduje wykonanie albumowego katalogu pod roboczą nazwą „Historia ratownictwa górniczego" tworzonej wystawy stałej Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu (pod tą samą roboczą nazwą), poświęconej zagrożeniom w górnictwie, historii ratownictwa górniczego i katastrofom górniczym. Wystawa będzie pierwszą w Polsce kompleksową ekspozycją poświęconą tym zagadnieniom. Będzie mieściła się na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza, na obszarze dawnego szybu Carnall (miejsca tragicznej katastrofy górniczej), w dawnym budynku maszyny wyciągowej szybu Prinz Schonaich. Publikacja dopełnieni ekspozycję. Przestawi problematykę zagrożeń w górnictwie, historię największych katastrof górniczych i reakcji na nie – powstania i rozwoju ratownictwa górniczego. Zamknie ją wykaz zbiorów zgromadzonych na wystawie i wykaz zbiorów Muzeum związanych z ratownictwem górniczym. Wydanych zostanie 1000 egzemplarzy katalogu (w języku polskim i angielskim). Będzie on dystrybuowany bezpłatnie.

Letni festiwal sztuki intuicyjnej

Wartość projektu: 89 237,00, wnioskowane dofinansowanie: 66 550,00

Zadanie polega na organizacji Letniego Festiwalu Sztuki Intuicyjnej. Ma na celu popularyzację i wsparcie rozwoju amatorskiej twórczości plastycznej i fotograficznej oraz aktywizację środowisk twórczych i wzajemną wymianę doświadczeń. Projekt przewiduje zorganizowane Konkursu Sztuki Intuicyjnej, w którym wezmą udział malarze amatorzy. Efektem działania będzie wystawa czasowa prezentująca obrazy uczestników konkursu oraz publikacja katalogu wystawy. Projekt przewiduje też organizację pleneru malarsko-fotograficznego przeznaczonego do artystów amatorów zakończonego organizacją wystawy poplenerowej wraz z katalogiem oraz organizację 6 warsztatów kreatywnych, edukacyjno-animatorskich, przeznaczonych dla osób w różnym wieku. Będzie realizowane we współpracy z partnerem społecznym - Stowarzyszeniem Barwy Śląska.

Kopalniana Orkiestra Dęta - śląskie dziedzictwo kulturowe

Wartość projektu: 347 600,00, wnioskowane dofinansowanie: 260 000,00

Celem projektu jest upowszechnienie tradycji i kultury regionu śląskiego poprzez prezentację działalności lokalnych orkiestr dętych. Zadanie zakłada aktywizację twórców związanych z kulturą dętą

w formie wywiadów i wątków dokumentalnych związanych z działalnością orkiestr dętych. Równolegle projekt ma na celu pokazanie tradycyjnych utworów i pieśni śląskich w nowoczesnych aranżacjach.

Rezultatem realizacji założeń projektu będzie 6 produkcji audiowizualnych zawierających wywiady, nagrania archiwalne, rejestracje życia codziennego artystów związanych z kulturą dętą oraz przygotowanie do premiery i wykonanie zamówionych kompozycji. Ponadto projekt zakłada realizację warsztatów edukacyjno-artystycznych, mających za zadanie zapoznanie odbiorców z historią, funkcjonowaniem, muzyką i kulturą orkiestr dętych poprzez spotkania z muzykami, twórcami i kapelmistrzami.

Współpraca z instytucjami zagranicznymi i krajowymi

Stała współpraca w ramach Europejskiej Sieci Muzeów Górnictwa Węglowego.

Współpraca z Ballestremische Firmen- und Familienarchiv w Berlinie oraz Herder Institut w Marburgu i Technisches Univeristät w Dreźnie zakresie realizacji wspólnego projektu dotyczącego historii zakładów przemysłowych należących do konsorcjum rodziny von Ballestrem.

Współpraca z Stowarzyszeniem ERIH, *Bergbaumuseum* w Bochum*,*

W ramach prac nad wpisem tradycji górniczych na listę reprezentatywną światowego dziedzictwa niematerialnego ludzkości Muzeum nawiązało współpracę z grupami depozytariuszy ze Stryrii, Saksonii, Karyntii, Wałbrzycha.

Współpraca z placówkami naukowymi i oświatowymi

Muzeum współpracowało z następującymi placówkami: Muzeum Miejskie w Zabrzu, Klub Inteligencji Katolickiej w Zabrzu, CSRG w Bytomiu i podległe jej OSRG, Faser" Tarnowskie Góry, Uniwersytet III Wieku w Zabrzu, Muzeum Regionalne w Stalowej Woli, IPN Katowice, Muzeum im. J. Pazdura w Starachowicach, Uniwersytet Śląski, AGH w Krakowie, ASP w Katowicach, Instytut Myśli Polskiej im. W. Korfantego, zabrzańskimi szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi, kuratorium oświaty.

Działalność statutowa

Działalność naukowo-badawcza

Muzeum jest partnerem projektu artystyczno-naukowego „Tożsamość górnicza i górnośląska wyrażona tatuażem" realizowanego we współpracy z Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach. Projekt uzyskał dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach „Subwencji MKiDN na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego, w roku 2020". Z ramienia Muzeum Górnictwa bierze w nim udział dr Beata Piecha-van Schagen. Zakres wykonanych zadań obejmuje opracowanie badań i tekstów naukowych do publikacji oraz redakcję naukową publikacji „Wytatuowani Śląskiem". Ze względu na sytuację pandemiczną wystawa czasowa w pomieszczeniach MGW zostanie zorganizowana w okresie późniejszym. W zamian pracownicy MGW i ASP przygotują wystawę wirtualną 3D oraz film promocyjny w lokalizacjach Muzeum. To działanie jest planowane na 2021 rok.

Wspólnie z Ballestremische Firmen- und Familienarchiv w Berlinie, Herder-Institut w Marburgu oraz Technisches Univeristät w Dreźnie Muzeum bierze udział w projekcie badawczym dedykowanym europejskiemu dziedzictwu rodziny Ballestrem. W listopadzie 2020 wspólnie przygotowywano wniosek o sfinansowanie projektu pt. „Familienunternehmen Netzwerke globale Einbindung

Wirtschaftsraum Familienkonzern Ballestrem-Konzern Oberschlesien 1900-1945“ w ramach programu „Ponadnarodowa historia gospodarcza. Niemcy w Europie Wschodniej i ich sieci gospodarcze” („Wirtschaftsgeschichte transnational. Die Deutschen im östlichen Europa und ihre ökonomischen Netzwerke“) prowadzonego przez Komisarza Rządu Federalnego ds. Kultury i Mediów (Beauftragte der Bundesregierung für Kultur und Medien). W przypadku pozyskania środków w Muzeum odbędą się warsztaty z zakresu historii mówionej oraz badania dot. zachowania pamięci o zakładach przemysłowych związanych z rodziną Ballestrem. Z ramienia Muzeum w pracach nad przygotowaniem wniosku udział brała dr Beata Piecha-van Schagen i Barbara Klajmon.

- Poza tym prowadzono także badania własne związane z następującymi zagadnieniami:
- Dzieje przemysłu na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku,
- Ratownictwo i katastrofy górnicze,
- Dokumentacja likwidowanych zakładów górniczych
- Kult Św. Barbary wśród górników kopalń węgla kamiennego
- Niematerialne dziedzictwo kultury górniczej
- Ochrona dziedzictwa materialnego górnictwa
- Sztuka twórców intuicyjnych

W ostatnich latach Muzeum skupia się szczególnie na badaniach i dokumentacji tradycji barbórkowych, realizując przy tym zadania programu ochrony elementu po wpisaniu Barbórki górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

Projekty badawcze

Rozwój innowacyjnej gry komputerowej wspierającej niematerialne dziedzictwo kulturowe: "Św. Barbara-górnikom na ratunek

Zadanie polega na rozwoju prototypu gry komputerowej typu casual podtrzymującej funkcjonowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a tym samym ukonstytuowaniu nowego gatunku gier komputerowych Intangible Cultural Heritage Games (gry o niematerialnym dziedzictwie kulturowy). Szerzej projekt został opisany w punkcie I.

Barbórka górników węgla kamiennego na Śląsku - dokumentacja dziedzictwa

Projekt dwuletni (2020-2021) polegający na realizacji badań, dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy o Barbórce wpisanej na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Dokumentacja zgromadzona dzięki projektowi będzie także wykorzystywana przy staraniach o wpis obchodów górniczego święta na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO. Szerzej projekt został opisany w punkcie I.

Publikacje naukowe i popularno-naukowe

A. Frużyński, Historia koksowni „Orzegów" w Rudzie Śląskiej, Ruda Śląska 2020,

A. Frużyński, Przebudowa kotłowni, sortowni, akumulatorowni, zmiękczalni wody kopalni węgla kamiennego „Królowa Luiza" („Zabrze") w Zabrzu, w: Nowe Funkcje w zabytkach, Wiadomości Konserwatorskie Województwa Śląskiego t. 12, Katowice 2020

A. Frużynski, B. Klajmon, M. Szczypkowska, Sztolnia Królowa Luiza – podziemna podróż w czasie. The Queen Lousie Adit in Zabrze – underground time travel, Zabrze 2020.

B. Klajmon, Adaptacja zabytków pogórniczych na cele turystyczne i muzealne w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, w: Nowe Funkcje w zabytkach, Wiadomości Konserwatorskie Województwa Śląskiego t. 12, Katowice 2020

B. Klajmon, Rewitalizacja w Muzeum Górnictw Węglowego w Zabrzu-studium przypadku, w Technika i nauka w muzeum 2, Bydgoszcz 2020

J. Okoń, Życie literackie Zabrza [w:] Obecność Słowa w Zabrzu, Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrzu, Zabrze 2020.

J. Okoń, Pożegnanie Jana Jurkiewicza (1957-2020) [w:] „Nowiny Zabrzańskie".

B. Piecha-van Schagen, Katolicko-ewangelicka przestrzeń kulturowa Borsigwerku, w: Zeszyty Miasta Zabrze, red. P. Hnatyszyn, Zabrze

B. Piecha-van Schagen, Suplikacje górnośląskiego żołnierza. O religijności codziennej na frontach I wojny światowej, w: Studia z historii Kościoła Katolickiego w XIX i XX wieku, ed. D. Bednarski, A. Dziurok, B. Piecha-van Schagen, Katowice

B. Piecha-van Schagen, Saint Barbara and the Identity of Coal Miners in Upper Silesia, w: Walking with Saints. Protection, Devotion and Civic Identity. The Role of the Landscape, ed. E. Devos, A.-S. Meurice, A.-F. Morel, Ronse

B. Piecha-van Schagen (redakcja naukowa), Studia z dziejów Kościoła katolickiego w XIX i XX wieku. Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu profesorowi Jerzemu Myszorowi, Katowice.

B. Piecha-van Schagen, Elias i Pistulka. Historia (prawie) post mortem, w: CzasyPismo, IPN Katowice.

Z. Szmidtke, "Jan Stawisinski 1960 - 1982", Szczecin 2020.

Udział pracowników MGW w konferencjach naukowych

B. Piecha-van Schagen, »Smakowało wybornie«. Wyżywienie żołnierzy armii pruskiej podczas I wojny światowej z perspektywy szeregowca", Dziedzictwo kulinarne Śląska w nowych kontekstach interpretacyjnych, Uniwersytet Opolski, 2-3 marca 2020.

B. Piecha-van Schagen, "Carrying on the Story with Miners and Steel Workers - the Case of Zabrze", ERIH Annual Conference, Oberhausen, 7-9 października 2020.

Działalność wystawiennicza

Wystawy stałe i trasy turystyczne:

Kopalnia „Guido":

- Trasa turystyczna na poziomach 170+320
- Trasa turystyczna „Mroki Kopalni" na poziomie 355
- Trasa turystyczna „Szychta" na poziomie 355

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza (kopalnia „Królowa Luiza" i Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna)

- Kopalnia Edisona (wystawa stała)
- Niezwykła historia. Kopalnia „Królowa Luiza/Zabrze" w latach 1791-1998 (wystawa stała)
- Z górniczą lampą przez wieki (wystawa stała)
- „Podziemna Podróż w Czasie" (Turystyczna trasa piesza)

Podziemna trasa wodna

- Podziemia Kopalni „Królowa Luiza" (tzw. trasa rodzinna)
- Rewitalizacja Sztolni (wystawa stała w piwnicy budynku BORT, ul. K. Miarki)

Wystawy czasowe

- Ze względu na panujące ograniczenia epidemiologiczne Muzeum zrezygnowało w 2020 roku z organizacji własnych wystaw czasowych

Wystawy obce w siedzibie Muzeum

- Wystawa Ex Silesia Lux – wystawa mobilna z okazji 100-lecia powstań śląskich
- Prezentacja kolekcji odznaczeń ze zbiorów Jarosława Wrońskiego, towarzysząca wykładowi edukacyjnemu

Działalność edukacyjna

Z uwagi na sytuację pandemiczną w kraju i wprowadzane rozporządzenia Rady Ministrów działalność edukacyjna Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu została mocno ograniczona.

Oferta edukacyjna Kompleksu Sztolnia Królowa Luiza obejmuje poniższe lekcje, które jednak ze względu na pandemię SARS-CoV-2 były niemożliwe do przeprowadzenia:

Kulturalny bajtel (dla grup przedszkolnych)
Mali pomocniczy sztygara (dla grup przedszkolnych)
Strefa węgla (dla klas I – III szkół podstawowych)
Strefa techniki i elektryczności (dla klas I – VI szkół podstawowych)
Strefa kultury - śląskie legendy (dla klas I- VIII szkół podstawowych)
Strefa działań (dla klas IV-VI szkół podstawowych)
Geostrefa (dla klas IV-VI szkół podstawowych)
Strefa techniki (dla klas VII- VIII szkół podstawowych)
Podziemne skarby (dla klas VII – VIII szkół podstawowych i wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej)
Tropiciele węgla (dla klas VII – VIII szkół podstawowych i wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej)
Bajtel Szychta (dla szkół podstawowych)
Bajtel gruba
Park Techniki Wojskowej
Dzień z życia wojskowego

Zrealizowane programy edukacyjne

Ferie – „Podziemna Przygoda Tytusa, Romka i A'Tomka" – 13.01 – 23.02.2020

Jak co roku, na czas ferii zimowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przygotowało propozycję zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Tym razem tematyczne zwiedzanie osadzono w świecie komiksu z serii Tytus, Romek i A'Tomek. Podczas podziemnej wyprawy w wyrobiskach Sztolni Królowa Luiza młodzi odbiorcy poznawali geologiczne i górnicze ciekawostki oraz brali udział w zadaniach sprawnościowych. W ramach nagrody za włożony w zajęcia wysiłek dzieci zdobywały Sprawność Tropiciela Węgla. Po wyjściu na powierzchnię uczestnicy zwiedzania brali udział w warsztatach plastycznych, podczas których własnoręcznie wykonywali przekrój geologiczny.

Półkolonie „Machinaland- Wakacje w mieście" – 01.07-31.08.2020

W okresie wakacji letnich w kompleksie Sztolnia Królowa Luiza realizowany był program o rodzajach maszyn górniczych, uczestnicy dowiadywali się na czym polega praca górników. Podziemne zwiedzanie obfitowało w różnorodne atrakcje i zadania do wykonania m.in. poszukiwania ukrytych pieczątek i zdobywanie kolejnych stopni kopalnianego wtajemniczenia. Po wyjściu na powierzchnię dzieci i młodzież miały możliwość wzięcia udziału w grze terenowej „Zostań gwarkiem" rozgrywającej się na terenie Parku 12C.

Podziemna Szkoła- nauka i zabawa- 25.03-19.06.2020

W związku ze stanem pandemii zarażeń wirusem SARS- CoV- 2 i wprowadzeniem w konsekwencji nauki zdalnej Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu wyszła naprzeciw nowym potrzebom nauczycieli, rodziców oraz dzieci. Działając jako ośrodek edukacyjny, który w trakcie podziemnych lekcji realizuje podstawę programową, przygotowano serię postów publikowanych systematycznie w mediach społecznościowych. Opracowane materiały składały się zarówno z ciekawostek i przystępnych informacji z zakresu historii górnictwa, sztuki śląskiej, gwary śląskiej oraz regionalnych legend i baśni jak również atrakcyjnych zadań do samodzielnego wykonania. Dzięki powyższemu rozwiązaniu Sztolnia Królowa Luiza mogła realizować swoją funkcję edukacyjną nawet przy wstrzymanym ruchu turystycznym.

Akademia po szychcie

Cykl wykładów popularno-naukowych, poświęcony w 2020 100-leciu powstań śląskich. Został zrealizowany częściowo w formule tradycyjnej, częściowo udostępniony jedynie cyfrowo w formie prezentacji. Objął wykłady i prezentacje:

- Roman Adler, Społeczne podłoże Powstań Śląskich, wrzesień.
- Michał Cieślak, II powstanie śląskie i plebiscyt, październik.
- Roman Adler, Poparcie katolickiej części mniejszości niemieckiej dla powstań i polskiej akcji plebiscytowej, listopad.

Poza tym realizowano projekty edukacyjne dofinasowane ze źródeł zewnętrznych, szerzej opisane w punkcie I.

Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

Pociąg do książek „Kopalnia Pana Totiego” *– 29.08.2020r.*

Impreza czytelnicza współorganizowana z Miejską Biblioteką Publiczną w Zabrzu. W programie: podziemne zwiedzanie stacji literackich, spotkanie z Joanną Sorn-Garą- autorką książek o przygodach Pana Totiego, warsztaty plastyczne w Strefie Kici-Nici, zabawy z animatorem w stroju Mądrej Myszy, warsztaty z tworzenia lapboków oraz zabawy i gry ruchowe.

Szlak Zabytków Techniki

Dnia 5 lutego zarząd Województwa Śląskiego podpisał porozumienie z Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu na wykonywanie zadań Operatora Szlaku Zabytków Techniki. Tym samym Muzeum przejęło odpowiedzialność za współpracę w ramach sieci obiektów dziedzictwa kultury przemysłowej województwa śląskiego i markowego produktu turystycznego, jakim jest Szlak. Muzeum przejęło również odpowiedzialność za organizację corocznego święta Szlaku Zabytków Techniki tj. Industriady.

Do zadań Muzeum, zgodnie z zawartym porozumieniem należą m.in. takie obszary funkcjonowania Szlaku jak: system informacji i promocji, kwestie komunikacji międzyszlakowej, Muzeum jest również zobowiązane do stałego zwiększania potencjału turystycznego Szlaku i koordynacji organizacji Industriady w całym województwie.

W 2020 roku, w związku z przejęciem zadań Operatora Szlaku, oprócz tematów formalnych i prawnych, Muzeum zrealizowało szeroko zakrojoną kampanię promocyjną Szlaku, która realizowana była zarówno w przestrzeni wirtualnej (Facebook, Instagram, strona internetowa Szlaku) jak i w przestrzeni publicznej. W skład kampanii internetowej wchodziły m.in. następujące elementy: kampania Google Ads i Google Display Network oraz remarketing i AdForm.

Jednym z największych przedsięwzięć, zrealizowanych w ramach Zadania, była umowa z Tomaszem Rożkiem – znanym dziennikarzem naukowym i popularyzatorem nauki. W jej ramach przygotowano autorskie scenariusze, a następnie wyprodukowano 40 krótkich filmów (o długości kilku minut każdy), w których Tomasz Rożek prezentuje osobiście każdy z 40 obiektów Szlaku od ich najbardziej fascynującej strony. Dodatkowo powstał również kilkudziestosekundowy teaser, promujący Szlak. Podjęto też współpracę z regionalnymi blogerami - Wędrowne Motyle. Przygotowano szereg materiałów edukacyjnych dotyczących szlaku.

W ramach zadań promujących szlak zrealizowano również kampanię telewizyjną (TVP Katowice), radiową (spoty radiowe promujące Szlak pojawiły się m.in. w Radiu Katowice, RMF Maxx i Antyradiu). Bardzo wyraźnym w przestrzeni miejskiej elementem działań promocyjnych dotyczących Szlaku była reklama tranzytowa - z wykorzystaniem środków komunikacji miejskiej (wybrane autobusy i tramwaje aglomeracji zostały w całości lub części oklejone pomarańczową, dedykowaną Szlakowi grafiką).

W ramach umowy dokonano szeregu zakupów, mających na celu doposażenie Szlaku w materiały promocyjne (m.in. balony pneumatyczne, batfany, leżaki z parasolami etc.). Rozpoczęto proces wymiany lub doposażenia obiektów w tablice informacyjne.

W ramach zadań Operatora Szlaku zlecono też realizację 5 projektów, mających na celu wzmocnienie współpracy w ramach sieci Szlaku Zabytków Techniki (tzw. Projekty sieciujące). Działanie to, oprócz funkcji promocyjnej i zachęcającej do skorzystania z oferty obiektów, miało również tak istotny dla Szlaku aspekt integrujący jego członków. W projektach sieciujących łącznie wzięło udział 14 obiektów

Szlakowych. Działanie było kontynuacją organizowanych co roku przez Województwo Śląskie Otwartych konkursów ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie wzmacniania współpracy sieciowej na Szlaku Zabytków Techniki. Zadania przyjęły różnorodną formułę, część z nich ze względu na obostrzenia wynikające z pandemii koronawirusa, została przeniesiona w pełnym wymiarze w świat wirtualny, część została przeformułowana tak by dostosować się do wymogów prawa i wytycznych w zakresie bezpieczeństwa epidemicznego.

Zbiory muzealne

Gromadzenie i katalogowanie zbiorów

Zbiory:

Stan zbiorów Muzeum na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosił **55 938** muzealiów (24838 pozycji inwentarzowych) o wartości **1 512 712,88** PLN. W roku 2020 pozyskano 174 muzealia, wszystkie jako darowizny i przekazy. Wśród nowych nabytków znalazły się m.in. zestawy fotografii, dyplomy, odznaczenia a także inne obiekty związane z historią i kulturą górniczą. Ważnym elementem zbiorów muzeum została spuścizna po inż. Romanie Riegerze zawierająca m.in. dokumenty, fotografie i listy.

Dokumentacja:

Wszystkie pozyskane w roku sprawozdawczym obiekty zostały zewidencjonowane w dokumentacji „papierowej" (Księga Wpływu i Księgi Inwentarzowe) i wprowadzone do nowego systemu do komputerowej ewidencji zbiorów (MUZEO). W roku 2020 kontynuowano prace polegające na przeniesieniu (wprowadzeniu) wszystkich obiektów wchodzących w skład zbiorów muzeum do komputerowego systemu ewidencji zbiorów, prowadzone prace zaowocowały całkowitym wprowadzeniem do systemu 7 Ksiąg Inwentarzowych z całości liczącej 12 sztuk oraz całej Księgi Wpływu liczącej 12 845 pozycji. Podczas zakładania kart pracownicy podjęli się weryfikacji dotychczasowych zapisów ewidencyjnych w szczególności tych, które dotyczyły ilości elementów składających się na dany obiekt, a które w dotychczasowej dokumentacji nie były jednoznaczne. Praca polegająca na rozróżnieniu obiektów wieloelementowych od tzw. zespołów była pionierskim podejściem do ewidencji zbiorów w Muzeum Górnictwa Węglowego. Stan prac w systemie MUZEO na koniec 2020 roku przedstawiał się następująco:

6827 kart założonych w Księdze Wpływu
16 023 karty załażone w Księgach Inwentarzowych i Księdze Pomocniczej

Kontrola zbiorów i dokumentacji:

Ważnym zadaniem było kontynuowanie prac mające na celu wyjaśnienie wszystkich różnic stwierdzonych podczas inwentaryzacji zbiorów. Na podstawie wcześniejszych ustaleń został przygotowany kompleksowy raport podsumowujący przeprowadzone wyjaśnienia.

Wypożyczenia

Do muzeum: **60 obiektów** zabytkowych będących własnością innych instytucji.

Z muzeum: **44 obiekty,** z tej liczby 3 obiekty są wpisane na inwentarz muzealiów, a pozostałe 41 sztuk stanowiły materiały pomocnicze.

W ciągu roku sprawozdawczego muzeum przedłużyło trzy trwające umowy użyczenia do 31 stycznia 2022 r. obejmujące łącznie **37 sztuk** muzealiów.

Pracownicy Muzeum kontynuowali naukowe opracowywanie zbiorów, prowadzili kwerendy w zbiorach obcych i przeprowadzali kwerendy na wniosek innych instytucji w zbiorach własnych.

V. Działalność konserwatorska

Podobnie jak w ubiegłych latach działalność konserwatorska Muzeum biegła dwutorowo. Muzuem realizowało inwestycje budowlano-remontowo-konserwatorskie opisane w punkcie I. Najbardziej skomplikowane prace konserwatorskie prowadzono w budynku przy ul. 3 Maja 19, gdzie poddano renowacji wnętrze sali witrażowej i hallu głównego przywracając pierwotny wystrój. Przeprowadzono także konserwacje zespołu witraży wraz z zabezpieczeniem oszkleniem ochronnym. Wyremontowano z przywróceniem pierwotnego wyglądu budynek dawnego warsztatu i maszynowni szybu Prinz Schonaich w rejonie szybu Carnall, wieżę wodną przy ul. Zamoyskiego, oraz elewacje frontową i boczną budynku przy ul. 3 Maja 19.

Druga domeną działalności konserwatorskiej była konserwacja eksponatów realizowana przez pracownie obce jak i własną pracownię muzealną. Na zlecenie Muzeum został zakonserwowany zespól taboru kolejowego (lokomotywa LAS-47, wagon węglarka oraz wagon platforma) oraz zrealizowano kolejny etap prac przy drewnianych łodziach wydobytych z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej (szerzej opisane w pkt I

We własnym zakresie zrealizowano:

10 pełnych konserwacji eksponatów
4 częściowe konserwacje eksponatów
74 zachowawcze konserwacje eksponatów.

Rok 2020 wymagał intensywnej pracy prewencyjnej w magazynach zbiorów, przeprowadzono wiele zabiegów konserwacji zachowawczej głównie na eksponatach wrażliwych (drewno, skóra), ale również doposażono magazyny w urządzenia do kontroli klimatu oraz monitorowania warunków klimatycznych w tych pomieszczeniach.

Rozpoczęto też prace dokumentacyjne prowadzone w systemie muzealnym MUZEO, systematycznie porządkującym informacje dotyczące wcześniej przeprowadzonych pracach konserwatorskich na eksponatach muzeum.

Działalność wydawnicza MGW

Muzeum wydało w 2020 katalog *Sztolnia Królowa Luiza – podziemna podróż w czasie. The Queen Lousie Adit in Zabrze – underground time travel*, Zabrze 2020 pod redakcją Arkadiusza Goli. Publikacja ukazała się w formie tradycyjnej oraz w formacie cyfrowym dostępna na stronach Muzeum.

Poza tym Muzeum podpisało porozumienie wydawnicze z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach w zakresie przygotowania książki Jana Jurkiewicza „Górnicza Solidarność w województwie katowickim 1980-1989” pod redakcją dr Jarosława Neji i dr Tomasza Kurpierza. W 2020 roku współpraca objęła między innymi konsultacje dotyczące biografii J. Jurkiewicza oraz

przygotowanie recenzji publikacji (dr B. Piecha-van Schagen). Wydanie książki planowane jest na 2021 roku.

W ramach współpracy z Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach Muzeum jest współwydawcą publikacji „Wytatuowani Śląskiem" autorstwa B. Firli, dr hab. P. Muschalika, dr B. Piechy-van Schagen pod red. dr B. Piechy-van Schagen. Druk publikacji planowany jest na 2021.

Wyszczególnienie	Katalogi wystaw	Informatory i foldery	Plakaty	Roczniki, Serie wydawnicze	Książki, albumy	Inne wydawnictwa
Nakład	1900	70350	3362	-	-	5200

Archiwum naukowe

W ramach systemu Muzeo wydzielono moduł Archiwum Naukowe. Stanowi zbiór materiałów źródłowych oraz opracowań funkcjonujących w wolnym dostępnie, wypracowanych w ramach działalności naukowej przez pracowników Muzeum. Prace rozpoczęto w marcu 2020 roku. Do końca roku do archiwum włączono 18 978 plików reprezentujących między innymi 966 tytułów (głównie wydawnictw ciągłych). Zgromadzone materiały podzielono na następujące moduły:

- Opracowania – 424 tytuły (3838 plików)
- Górnik Polski – 149 tytułów (149 plików)
- Źródła czasopisma – 126 tytuły (5076 plików)
- Źródła drukowane – 72 tytuły (955 plików)
- Źródła archiwa kościelne – 10 jednostek (298 plików)
- Źródła archiwa państwowe – 171 jednostek (8487 plików)
- Źródła archiwa muzealne – 14 jednostek (175 plików)

Zasób Archiwum Naukowego będzie udostępniony pracownikom Muzeum na potrzeby działalności naukowej i popularno-naukowej. Materiały objęte licencją Creative Commons udostępniane będą pracownikom innych instytucji kultury i naukowych.

Biblioteka

Rozpoczęto inwentaryzację zbioru oraz wprowadzanie do inwentarza cyfrowego.

Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

Działania w zakresie popularyzacji dziedzictwa skupiały się w tym roku głównie na organizacji ***Industriady***.

„Industriada" – święto Szlaku Zabytków Techniki (26 września 2020 r.)

Jedenasta edycja regionalnego przedsięwzięcia promującego Szlak Zabytków Techniki organizowana była pod hasłem „Natura w przemyśle".

W Muzeum oprócz zwiedzania obiektów MGW dla odwiedzających przygotowano bogaty program m.in.: **zwiedzania fabularyzowane obiektów MGW,** spektakle plenerowe, warsztaty kreatywne.

Pozostała działalność kulturalna

Działalność kulturalna instytucji skupiała się na organizacji spektakli teatralnych, koncertów i imprez. W tej sferze aktywności najbardziej prestiżowym przedsięwzięciem była organizacja kolejnej VIII już edycji Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego, który ze względów pandemii dostępny był online.

28.12.2020 koncert – **AGNUS DEI**

30.12.2020 koncert – **Siedem bram Jerozolimy**

Spektakle teatralne, koncerty i imprezy

- Koncert Pokahontaz (25.01.2020)
- Kolędowanie na 170 (06.01.2020)
- Msza barbórkowa (24.01.2020)
- Barbórka Hala Pogoń (24.01.2020)
- Koncert St. James Hotel (07.02.2020)
- Karnawał (08.02.2020)
- Spektakl Shirley Valentine (14.02.2020)
- Bielska zadymka jazzowa (29.02.2020)
- Na sztolniową nutę (11.07.2020)
- Animacje dla dzieci (12.07.2020)
- Na sztolniową nutę (01.07.2020)
- Animacje dla dzieci (02.08.2020)
- Na sztolniową nutę (08.08.2020)
- Animacje dla dzieci (09.08.2020)
- Na sztolniową nutę (15.08.2020)
- Animacje dla dzieci (16.08.2020)
- Na sztolniową nutę (22.08.2020)
- Na sztolniową nutę (29.08.2020)
- Motoserce (19.09.2020)
- Planszówki na Miarki (09.10.2020)
- Wystawa Jarek Wroński (10.10.2020)
- Mini koncert (11.10.2020)
- Industriada (26.09.2020)

Promocja

W 2020 roku, w związku z przejęciem zadań Operatora Szlaku, oprócz tematów formalnych i prawnych, Muzeum zrealizowało szeroko zakrojoną kampanię promocyjną Szlaku, która realizowana była zarówno w przestrzeni wirtualnej (Facebook, Instagram, strona internetowa Szlaku) jak i w przestrzeni

publicznej. W skład kampanii internetowej wchodziły m.in. następujące elementy: kampania Google Ads i Google Display Network oraz remarketing i AdForm.

W ramach zadań promujących szlak zrealizowano również kampanię telewizyjną (TVP Katowice), radiową (spoty radiowe promujące Szlak pojawiły się m.in. w Radiu Katowice, RMF Maxx i Antyradiu). Bardzo wyraźnym w przestrzeni miejskiej elementem działań promocyjnych dotyczących Szlaku była reklama tranzytowa - z wykorzystaniem środków komunikacji miejskiej (wybrane autobusy i tramwaje aglomeracji zostały w całości lub części oklejone pomarańczową, dedykowaną Szlakowi grafiką).

W ramach umowy dokonano szeregu zakupów, mających na celu doposażenie Szlaku w materiały promocyjne (m.in. balony pneumatyczne, batfany, leżaki z parasolami etc.). Rozpoczęto proces wymiany lub doposażenia obiektów w tablice informacyjne.

W ramach zadań Operatora Szlaku zlecono też realizację 5 projektów, mających na celu wzmocnienie współpracy w ramach sieci Szlaku Zabytków Techniki (tzw. Projekty sieciujące). Działanie to, oprócz funkcji promocyjnej i zachęcającej do skorzystania z oferty obiektów, miało również tak istotny dla Szlaku aspekt integrujący jego członków. W projektach sieciujących łącznie wzięło udział 14 obiektów Szlakowych. Działanie było kontynuacją organizowanych co roku przez Województwo Śląskie Otwartych konkursów ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie wzmacniania współpracy sieciowej na Szlaku Zabytków Techniki. Zadania przyjęły różnorodną formułę, część z nich ze względu na obostrzenia wynikające z pandemii koronawirusa, została przeniesiona w pełnym wymiarze w świat wirtualny, część została przeformułowana tak by dostosować się do wymogów prawa i wytycznych w zakresie bezpieczeństwa epidemicznego.

Poza tym Muzeum promowało własną działalność w przyjętych dotąd formach, za pośrednictwem różnych mediów (telewizja, radio, prasa, internet, media społecznościowe, druki promocyjne, plakaty).

Frekwencja:

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – łącznie (wszystkie obiekty).

Wyszczególnienie		Ogółem widzów
Ogółem		66 391
	w tym bezpłatnie	303
w tym w grupach wycieczkowych	Razem	9 115
	w tym młodzież szkolna	3 553

Liczba odwiedzin na stronie internetowej Muzeum: 847 275

Prace górnicze związane z utrzymaniem wyrobisk podziemnych

W 2020 Pracownicy Pionu górniczego prowadzili prace związane z utrzymaniem wyrobisk i urządzeń. Najważniejsze z nich to:

Kopalnia Guido:

- Wymieniono uszkodzoną wykładkę w chodniku podścianowym nr 3 na poz. 320.
- Wykonywano obrywkę skał ociosowych i stropowych w wyrobiskach bez obudowy poz. 170 i 320 oraz uszczelniono strop w przekopie wentylacyjnym poz. 170.

- Zabudowano tamę izolacyjną nr. 12 w chodniku podścianowym ściany nr 2
- Zabudowano tłumiki na WLE 402 przewietrzającym rząpie szybu „Kolejowy".
- Osłonięto część zawałową ściany N-04 od strony napędu i stacji zwrotnej,
- Prowadzono roboty remontowe w szybie ,,Kolejowy",
- Wyremontowano dach budynku maszyny wyciągowej.

Głowna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna:

- Wyczyszczono z osadu port letni i kanał wodny w sztolni
- Zabudowano drewniany odbój w na wysokości sztolni Amalia oraz wykonano konserwację urządzeń naprowadzania łodzi w GKSD.
- Udostępniono przekop na poziomie 80m w GKSD od strony zachodniej pochylnią w pokładzie 510 w obudowie ostatecznej i od strony wschodniej pochylnią Guido z poziomu 40m.
- Przebudowano chodnik diagonalny na północ z chodnika podstawowego 510 poz.40m
- W pochylni do poziomu 80m wykonano kotwienie stropu kotwami stalowymi o długości ≥ niż 5m i ociosów kotwami drewnianymi o długości ≥ niż 2m

Skansen Górniczy Królowa Luiza":

Prace skupiały się na działaniach porządkowych i poprawie warunków socjalnych. Poza tym:

- Wyremontowano i ustawiono dwie sekcje obudowy zmechanizowanej wraz z korytami przenośnika ścianowego stanowiące element wystawowy.
- Udostępniono zabudowaną przez Tauron stację ładowania elektrycznych samochodów osobowych

Działalność administracyjno-gospodarcza

Muzeum zarządzało i kierowało majątkiem liczącym 32 obiekty (27 budynków, 5 budowli) położonymi na gruncie 104.114,20 m2.

Wykonywano ogół czynności administracyjnych, prawnych i gospodarczych związanych z utrzymaniem stanu posiadania na powierzchni ziemi, a także wyrobisk podziemnych.

Przygotowano i zawarto 75 umów cywilno-prawnych.

Przeprowadzono postepowania dotyczące zamówień publicznych:

- Przetarg nieograniczony – 15
- Zamówienie z wolnej ręki – 1
- Zamówienia na usługi społeczne – 2

W dniu 31.12.2020 r. Muzeum zatrudniało 311 osób (w tym 132 kobiety). 136 pracowników posiadało wykształcenie wyższe (w tym 79 kobiet). Ponadto, w Muzeum świadczyło usługi 75 osób na umowy zlecenie oraz 1 stażystka. Pracownicy Muzeum wzięli udział w ponad 40 w szkoleniach specjalistycznych, kursach i konferencjach. Ze względu na epidemię SARS-CoV-2 liczba szkoleń została bardzo mocno ograniczona; w związku z tym nie skorzystano w 2020 r. z dofinansowania z Krajowego Funduszu Szkoleń.

Uwagi końcowe

Jedną z niezwykle istotnych dla instytucji spraw była kontynuacja prac remontowo-modernizacyjnych, w tym remontu zabytkowego gmachu Muzeum oraz zespołu zabudowań w rejonie szybu *Carnall*. Pomimo bardzo trudnych warunków pandemicznych prace nie zostały przerwane, zakończono kolejny etap rewitalizacji. Doceniony został remont parowej maszyny wyciągowej, który zaowocował przyznaniem Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego za wydarzenie muzealne roku 2019. Pomimo ograniczeń prowadzono działalność edukacyjną i turystyczną, przygotowywano nowe wystawy. Nowym wyzwaniem stało się prowadzenie działalności w sieci – opracowano szereg zajęć dla dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych oraz wydarzeń kulturalnych, w tym kolejnej edycji festiwalu im. K. Pendereckiego. Zrealizowano projekt Kultura i edukacja na Grubie - Śląskie dziedzictwo w sieci., który obejmował realizację 8 krótkich filmów edukacyjnych (od ok 5 do 8 minut każdy), z czego cztery przygotowane zostały z myślą o młodszych odbiorcach, a cztery pozostałe z myślą o młodzieży i dorosłych. Tematyka filmów w szerokim ujęciu dotyczyła dziedzictwa materialnego i niematerialnego Górnego Śląska - historii, specyfiki, kultury i tradycji górniczych. Ciekawą inicjatywa był także innowacyjny projekt gry komputerowej wspierającej niematerialne dziedzictwo kulturowe: "Św. Barbara-górnikom na ratunek". Ważnym, nowym zadaniem było powierzenie Muzeum zarzadzania szlakiem zabytków techniki i organizacji „Idustriady". Kontynuowano prace badawcze, ewidencyjne i dokumentacyjne, prowadzono prace górnicze. Mimo trudnych warunków nawiązano i prowadzono współpracę z grupami depozytariuszy tradycji górniczych spoza Polski co jest szczególnie ważne w kontekście uzyskania rekomendacji Rady do Spraw Niematerialnego Dziedzictwa przy Ministrze Kultury I Dziedzictwa Narodowego do wpisania na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO.

Kontynuowano o współpracę z Uniwersytetem Śląskim, Polską Grupą Górniczą, Wyższym Urzędem Górniczym, Fortum, CSRG oraz przedsiębiorstwami *Famur i Faser*, Powiększono i konserwowano zbiory muzealne.

W roku 2020 powołano także nową radę Muzeum, niestety warunki epidemiologiczne nie pozwoliły na jej spotkanie w Muzeum.

Aktywność Muzeum znów została dostrzeżona i doceniona, co szczególnie cieszy w tym trudnym okresie.

Nobilitacją dla Muzeum było także uznanie jego obiektów za Pomnik Historii.

Realizacja misji Muzeum była możliwa dzięki zaangażowaniu pracowników, wsparciu i trosce ze strony Organizatorów: Samorządu Zabrzańskiego i Samorządu Wojewódzkiego. Za to wszystko składam podziękowania moim współpracownikom i przekazuję je także na ręce Pani Prezydent Miasta oraz Pana Marszałka Województwa.

Bartłomiej Szewczyk

Dyrektor Muzeum Górnictwa Węglowego

2.16.2 PROMOCJA, TURYSTYKA I SPORT

SPRAWOZDANIE WYDZIAŁU PROMOCJI, TURYSTYKI I SPORTU

ZA 2020 r.

URZĄD MIEJSKI
W ZABRZU

I ZAPLANOWANE DZIAŁANIA NA 2020

Wydział Promocji Turystyki i Sportu realizuje zadania budżetowe:

- zadanie w zakresie promocji miasta
- zadanie w zakresie promocji i upowszechniania turystyki
- zadanie w zakresie organizacji Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz współorganizacja Międzynarodowych Targów Turystycznych
- zadanie w zakresie przyznawania nagród za wysokie wyniki sportowe
- zadanie w zakresie szkoleń sportowych dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu
- zadanie w zakresie organizacji i współorganizacji imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym
- zadanie z zakresu rozwoju sportu na terenie miasta Zabrze
- zadanie w zakresie organizacji Dnia Nauki

Dodatkowo:

- w przypadku podjęcia stosownych uchwał przez Rady Dzielnic, przeniesione zostaną środki z Wydziału Kultury i Dziedzictwa do Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu na realizację działań sportowych przez te Rady;
- w momencie rozstrzygnięcia konkursu Inicjatyw Dzielnic w Zabrzu przeniesione zostaną środki z rezerwy budżetowej do Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu na realizację zadań sportowych wyłonionych w konkursie.

I Wykaz zadań w zakresie turystyki i promocji na 2020 rok

1. Dotacja w dziedzinie upowszechniania turystyki:
   - powołanie komisji konkursowej, przeprowadzenie konkursu, analiza formalna złożonych ofert, przygotowanie protokołu z posiedzenia komisji konkursowej,
   - weryfikacja zaktualizowanych harmonogramów i kosztorysów, zawieranie umów,
   - weryfikacja sprawozdań częściowych i końcowych.

2. Organizacja wydarzeń promocyjnych oraz współudział w zewnętrznych wydarzeniach promocyjnych

3. Organizacja Międzynarodowej Konferencji poświęconej Dziedzictwu Przemysłowemu oraz współorganizacja Międzynarodowych Targów Turystycznych Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej.

4. Udział w krajowych i zagranicznych targach turystycznych
   - Styczeń – Wiedeń (Austria),
   - Luty - Praga (Czechy)
   - Luty- Bratysława (Słowacja)
   - Marzec – Ostrawa (Czechy), Berlin (Niemcy), Katowice
   - Czerwiec – Novy Jicin (Czechy)

5. Dzień Nauki

6. Wydarzenie promocyjne na rzecz budowy Polskiego Sztucznego Serca

7. Święto Miasta

8. Konferencja Socjologiczno-Fotograficzna

9. Konferencja nt. Wiesławy Szymborskiej (we współpracy z Uniwersytetem Śląskim)

10. Wydawnictwa promocyjne oraz outdoor

10.1. Koordynacja wykonania projektów oraz druk materiałów promocyjnych m.in. album miejski, foldery, kalendarze, zaproszenia, plakaty, banery itp.

10.2. Plan outdoorowy 2020 - 6 edycji

10.3. Wywieszanie plakatów imprez miejskich w gablotach miejskich.

Miejskie materiały promocyjne

- Zapewnienie materiałów promocyjnych dla sekretariatów Kierownictwa Urzędu Miejskiego
- Zapewnienie miejskich gadżetów na konkursy oraz imprezy miejskie organizowane przez Miasto Zabrze oraz jednostki organizacyjne, instytucje kultury, szkoły.
- Zapewnienie miejskich gadżetów dla delegacji w celu promocji Miasta Zabrze

Realizacja umów związanych z promocją Miasta Zabrze w innych miastach, zewnętrznych organizacjach oraz w trakcie ważnych uroczystości na terenie Województwa Śląskiego (np. obchody rocznicowe, wydarzenia kulturalne na terenie Województwa Śląskiego, promocja miasta na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego itp.).

- Zabezpieczanie imprez na terenie miasta w materiały ekspozycyjno-promocyjne tj. roll-upy, ścianki promocyjne oraz ulotki. Obsługa Punktu Informacji o Mieście.
- Prowadzenie ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, nie będących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Miasta Zabrze.
- Przeprowadzenie procedury przetargowej na druk materiałów promocyjno-informacyjnych, druk bilbordów oraz banerów promocyjnych Miasta Zabrze.
- Prowadzenie spraw finansowych, prowadzenie sprawozdawczości budżetowej.

II Wykaz zadań w zakresie sportu na 2020 rok

1. Dotacje na działalność sportową (szkolenie sportowe dzieci i młodzieży, organizacja imprez sportowych, wsparcie zajęć sportowych osób niepełnosprawnych):

- powołanie komisji konkursowej, przeprowadzenie konkursu (w tym wsparcie dla komisji w postaci analizy ofert, wyliczeń liczby zawodników w poszczególnych sekcjach sportowych, przygotowanie wyliczeń zaproponowanym Komisji algorytmem), analiza ostateczna i zaproponowanie kwot i w konsekwencji rozstrzygnięcie konkursu (luty),
- weryfikacja zaktualizowanych harmonogramów i kosztorysów, zawieranie umów z klubami/stowarzyszeniami, przekazanie dotacji (luty-marzec),

- weryfikacja sprawozdań częściowych i końcowych – ok. 100 (styczeń – grudzień) organizowanie konsultacji indywidualnych z klubami sportowymi na temat pisania ofert i rozliczenia dotacji,
- kontrola w klubach/stowarzyszeniach prawidłowości wydatkowania środków uzyskanych w formie dotacji.

2. Organizacja imprez sportowych (rekreacyjnych):
   - Bal Sportowca
   - Organizacja Plebiscytu na najpopularniejszego sportowca i trenera
   - Organizacja cyklu imprez tenisowych
   - Wydarzenie sportowe pn.: Trzy Kluby – Jeden Cel
   - XXVIII Międzynarodowy Halowy Turniej piłki nożnej juniorów o Puchar Prezydenta Miasta
   - XXIV Międzynarodowy Halowy Turniej piłki nożnej trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta
   - III Turniej Charytatywny Futsalu o Puchar Komendanta Miejskiego Policji w Zabrzu
   - Mistrzostwa Polski Polskiego Towarzystwa Tanecznego w tańcach standardowych 2020
   - Zawody Spławikowe o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze (maj)
   - Wędkarski Dzień Dziecka pod patronatem Prezydenta Miasta Zabrze (czerwiec)
   - Maraton Karpiowy o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze (sierpień)
   - Tour de Pologne
   - Piknik Jesienny
   - Współorganizacja Nocnego Halowego Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Prezesa Zarządu MOSiR w Zabrzu Sp. z o. o.
   - Uroczystość wręczenia nagród za wysokie wyniki sportowe w dziedzinie sportu
   - Spotkanie opłatkowe z klubami sportowymi

3. Prowadzenie spraw finansowych, prowadzenie sprawozdawczości budżetowej, współpraca z Radą Miasta, z innymi Wydziałami, sprawy bieżące.

4. Nagrody dla sportowców i trenerów:
   - analiza wniosków pod kątem formalno – merytorycznym,
   - powołanie komisji opiniującej (przygotowanie uchwały Rady Miasta i zarządzenia Prezydenta Miasta),
   - przygotowanie zestawienia dla komisji,
   - przeprowadzenie procedury wyłaniającej nagrodzonych (przygotowanie zarządzenia Prezydenta Miasta),
   - wypłata nagród za wysokie wyniki sportowe uzyskane w II półroczu 2019 roku i I półroczu 2020 roku,
   - zorganizowanie uroczystego spotkania Prezydenta Miasta z nagrodzonymi sportowcami.

5. Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych przez Rady Dzielnic:
   - tworzenie nowych zadań budżetowych dla poszczególnych Rad Dzielnic,
   - weryfikacja planów, preliminarzy, obsługa merytoryczna, finansowa, rozliczanie zaliczek.
6. Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych w ramach Inicjatyw Dzielnic:
   - ocena merytoryczna wniosków,
   - utworzenie nowego zadania budżetowego dla poszczególnych imprez,
   - organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych.
7. Prowadzenie ewidencji klubów sportowych.
   - przygotowywanie wypisów z ewidencji,
   - opiniowanie dla Sądu Gospodarczego – KRS dokumentów założycielskich i statutów (w przypadku rejestracji klubu w KRS),
   - przyjmowanie, analiza dokumentów rejestrowanych w ewidencji Prezydenta Miasta,
   - realizacja likwidacji klubów/stowarzyszeń sportowych.
8. Dotacje na zadania z zakresu rozwoju sportu na terenie miasta Zabrze:
   - powołanie komisji konkursowej, przeprowadzenie konkursu (w tym wsparcie dla komisji w postaci analizy ofert, wyliczeń liczby zawodników w poszczególnych sekcjach sportowych, przygotowanie wyliczeń zaproponowanym Komisji algorytmem), analiza ostateczna i zaproponowanie kwot i w konsekwencji rozstrzygnięcie konkursu,
   - weryfikacja zaktualizowanych harmonogramów i kosztorysów, zawieranie umów z klubami/stowarzyszeniami, przekazanie dotacji (luty-marzec)
   - weryfikacja sprawozdań częściowych i końcowych – organizowanie konsultacji indywidualnych z klubami sportowymi na temat pisania ofert i rozliczenia dotacji
   - kontrola w klubach/stowarzyszeniach prawidłowości wydatkowania środków uzyskanych w formie dotacji.

II. ZREALIZOWANE ZADANIA BUDŻETOWE

Wydział Promocji Turystyki i Sportu w 2020 r. zrealizował 20 zadań budżetowych wydatkowych.

1. Zadanie w zakresie promocji miasta (wykonanie na 31.12.2020 r. 601 981,51 zł).

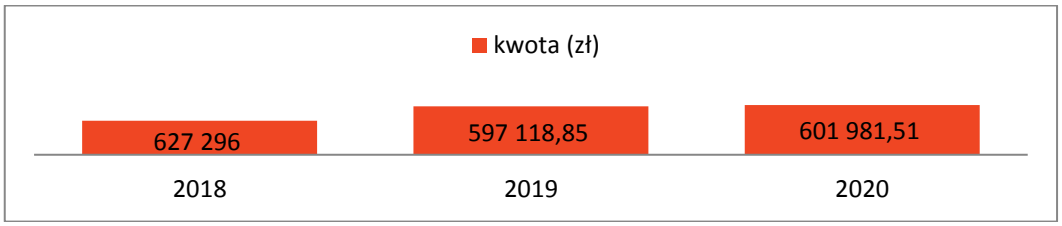

WPTS/01/2020 Promocja Miasta

W 2020 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w ramach zadania WPTS/01/20 zorganizował wydarzenia promocyjne na Rzecz Budowy Sztucznego Serca oraz pokaz laserowy na fasadzie DMiT.

Współorganizował i współuczestniczył w zewnętrznych wydarzeniach promocyjnych między innymi takich jak Laury Umiejętności i Kompetencji z Regionalną Izbą Gospodarczą czy udział w projekcie Bezpieczny sk8park & pumptruck.

Zawarto umowę na promocję Miasta Zabrze na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego a także z Politechniką Śląską oraz z grupą artystów SnowArt Poland biorących udział w festiwalu Snow Fest w Finlandii. Zrealizowano wydruk Albumu Miejskiego pn. Znani Zabrzanie a w ramach przygotowań do jego wykonania zawarto umowy: redakcyjną – na przygotowanie tekstu, na zdjęcia a także na projekt, skład i przygotowanie wydawnictwa do druku.

Wydział zawarł również umowy na zakup Almanacha Samorządowego na 2021 rok a także na wykonanie projektów wraz z przygotowaniem do druku kalendarzy: biurkowego oraz ściennych na 2021 rok.

Wykonano ściankę promocyjną, a także zakupiono leżaki oraz pufy z logo Miasta Zabrze. Zakupiono płaskorzeźby z wizerunkiem budynków miejskich. Zakupiono również żele antybakteryjne z logo Miasta Zabrze. Przeprowadzono trzy procedury przetargowe: na druk materiałów promocyjno-informacyjnych Miasta Zabrze, na zakup materiałów promocyjnych z logo Miasta Zabrze oraz na druk billboardów, banerów oraz plakatów promocyjnych Miasta Zabrze w ramach której zrealizowano 5 edycji kampanii promocyjnych w 27 gablotach reklamowych w 10 wiatach przystankowych na terenie Miasta Zabrze promujących ofertę zabrzańskich instytucji kultury, a także 5 akcji billboardowych na 16 nośnikach miejskich. Przygotowano zestaw piktogramów najbardziej charakterystycznych obiektów w Zabrzu.

Plan na 31.12.2020 r. – 622 000,00 zł
Wykonanie na 31.12.202 r. – 601 981,51 zł

2. Zadanie w zakresie promocji i upowszechniania turystyki (wykonanie na 31.12.2020 r. 345 007,03zł).

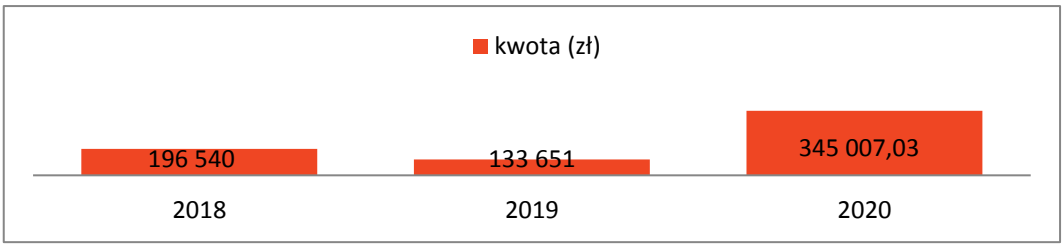

WPTS/02/20 Promocja i upowszechnianie turystyki

W 2020 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu przeprowadził otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w 2020 r. – zawarto umowy ze stowarzyszeniami na realizację w/w zadania. Miasto Zabrze w 2020 r. promowało się podczas targów turystycznych w Wiedniu, Pradze, Ostrawie i Bratysławie. Ambasada Polski i Instytut Kultury w Pradze zorganizowali „Wirtualny Dzień Polski" w ogrodach Ambasady Polskiej. Podczas tego wydarzenia odbył się cykl prezentacji online, zostały wyświetlone filmy promocyjne o mieście wraz z obiektami kultury i Muzeum Górnictwa Węglowego.

Na dziedzińcu zamku Ogrodzieniec odbyło się wydarzenie promocyjne pn. „Zabrze nie tylko na weekend", w trakcie imprezy miasto zaprezentowało swoją ofertę turystyczną, kulturalną i sportową. Podczas Światowego Dnia Turystyki zorganizowano piesze wycieczki z przewodnikiem po Zabrzu.

Zawarto umowy: na realizację aplikacji mobilnej „Zabrze w sercu Śląska" - bezpłatny przewodnik dla turystów i mieszkańców poszukujących informacji o naszym mieście, w szczególności o jego szerokiej ofercie turystycznej, kulturalnej, ciekawych miejscach i wydarzeniach oraz na wykonanie fotografii: miasta, obiektów turystycznych, budynków, infrastruktury. Zlecono wykonanie filmów promujących miasto oraz aplikację. Zakupiono także przewodnik po mieście „Zabrze na każdą pogodę", którego autorem jest Tomasz Zubilewicz.

Wydano folder „Zabrze w sercu Śląska" w 4 wersjach językowych: po polsku angielsku, niemiecku i włosku oraz wydawnictwo dla dzieci *„Zabrze to tu, to tam!", którego celem* jest zaznajomienie najmłodszego pokolenia zabrzan z walorami miasta, jego kulturą, tradycją. Przeprowadzono wydruk plakatów oraz kampanie promocyjne w 100 gablotach reklamowych w ponad 40 wiatach przystankowych na terenie Miasta Zabrze. Przeprowadzono billboardową kampanię promocyjną aplikacji. Zakupiono batfany oraz konstrukcje LED.

Plan na 31.12.2020 r. – 423 980,00 zł
Wykonanie na 31.12.2021 r. – 345 007,03 zł

3. Zadanie w zakresie organizacji Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz towarzyszących jej Targów Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej (wykonanie na 31.12.2020 r. 29 480,40 zł).

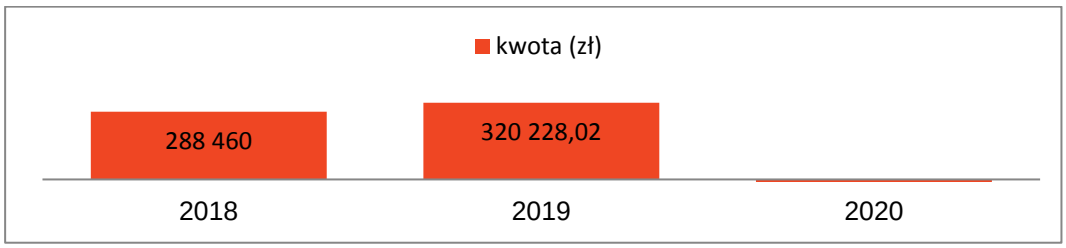

WPTS/03/2020 Organizacja międzynarodowej konferencji poświęconej dziedzictwu przemysłowemu oraz współorganizacja Międzynarodowych Targów Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej

Ze względu na pandemię COVID – 19 Międzynarodowa Konferencja poświęcona turystyce dziedzictwu przemysłowemu i Międzynarodowe targi turystyki dziedzictwa przemysłowego i turystyki podziemnej nie odbyły się. Zrealizowano wydruk publikacji Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego z 2019 r. Została zrealizowana jedna edycja kampanii bilbordowej.

Plan na 31.12.2020 r. – 31 020,00zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 29 480,40 zł

4. Zadanie w zakresie przyznawania nagród za wysokie wyniki sportowe (wykonanie na 31.12.2020 r. 100 449,85 zł).

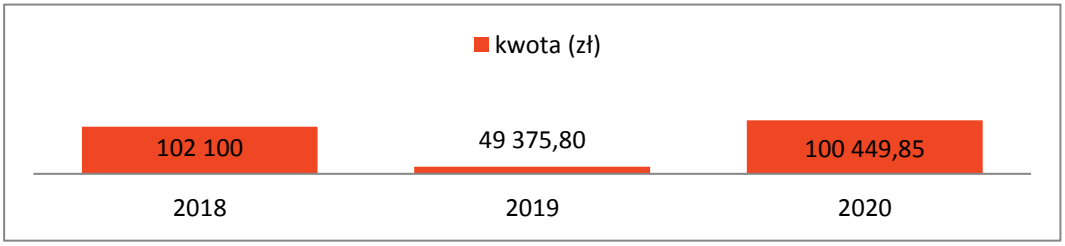

WPTS/04/2020 Nagrody za wysokie wyniki sportowe

W 2020 roku wypłacono nagrody pieniężne dla 76 zawodników i trenerów za wysokie wyniki sportowe uzyskane w krajowym bądź międzynarodowym współzawodnictwie sportowym. Nagrody zostały przyznane w dyscyplinach indywidualnych i zespołowych.

Plan na 31.12.2020 r. – 110 810,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 100 449,85 zł

5. Zadanie w zakresie szkolenia dzieci i młodzieży (wykonanie na 31.12.2020 r. 1 732 416,44).

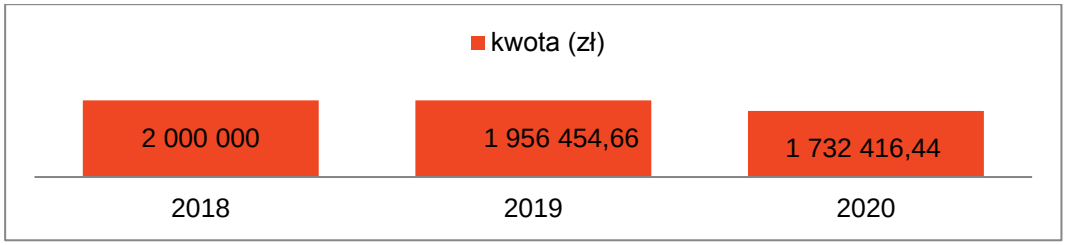

WPTS/05/2020 Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu

W 2020 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu przeprowadził jeden otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie sportu i rekreacji. Łącznie zawarto 66 umów na realizację z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Zajęcia prowadzone są w ponad 20 sekcjach (m.in. piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka, tenis stołowy, lekka atletyka, tenis ziemny, gimnastyka sportowa, akrobatyka sportowa, pływanie, nurkowanie, szachy, badminton, hokej na trawie, aikido, shinkendo, kick-boxing, judo, karate, cheerleading).

Przeprowadzono 5 procedur przyznania dotacji w trybie tzw. „małego grantu" (poza otwartym konkursem ofert).

Plan na 31.12.2020 r. – 1 920 000,00 zł

Wykonanie na 31.12.2020 r. – 1 732 416,00 zł

6. Zadanie w zakresie organizacji i współorganizacji imprez sportowych (wykonanie na 31.12.2020 r. 354 186,85 zł).

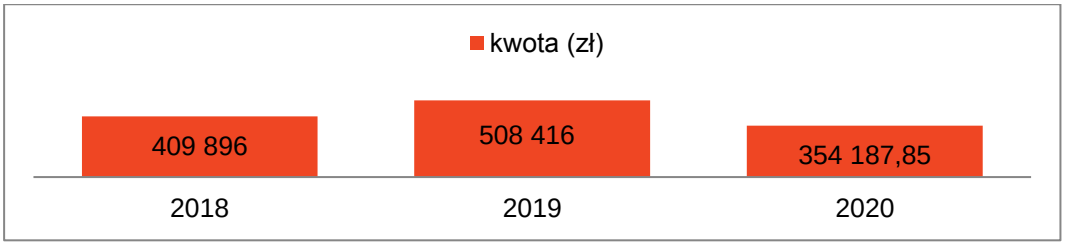

WPTS/06/2020 Organizacja i współorganizacja imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym

W 2020 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu poniósł wydatki na organizację bądź współorganizację 10 imprez, zawodów, turniejów i wyjazdów o charakterze sportowymi rekreacyjnym, m.in.: XXVIII Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, XIV Międzynarodowego Halowego Turnieju Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta, Balu Sportowca i Plebiscytu na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera Miasta Zabrze

w 2019 r., zabrzańskiej ligi Tenis 10 wraz z imprezą podsumowującą, Wędkarskiego Dnia Dziecka, Turniej Trzy Kluby – Jeden Cel.

Plan na 31.12.2020 r. – 401 177,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 354 187,00 zł

7. Zadanie w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu (wykonanie na dzień 31.12.2020 r. 400.000 zł).

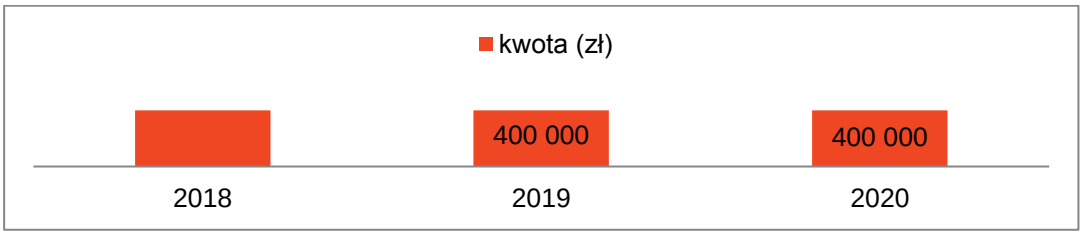

WPTS/07/2020 Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu.

W 2020 r. rozstrzygnięto jeden konkurs na zadanie publiczne Miasta Zabrze w zakresie rozwoju sportu na terenie Miasta Zabrze w 2020 r. Zawarto jedną umowę

Plan na 31.12.2020 r. – 400 000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 400 000,00 zł

8. Zadanie w zakresie organizacji dnia nauki (wykonanie na dzień 31.12.2020r. 11.000 zł)

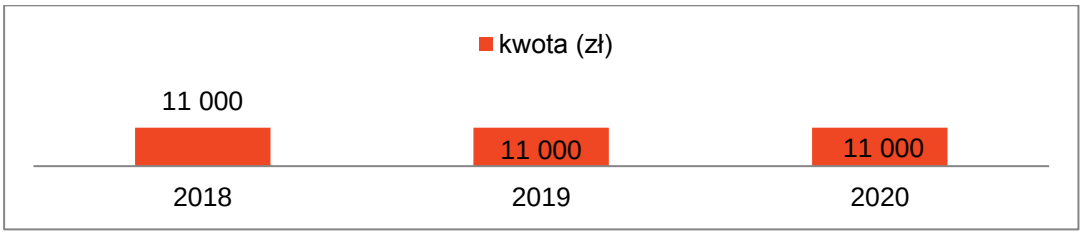

WPTS/08/2020 Organizacja Dnia Nauki

W roku 2020 ze względu na pandemię Covid 19 Dzień Nauki został zorganizowany w formie online październiku i listopadzie.

Plan na 31.12.2020 r. 11 000,00 zł
Wykonano na 31.12.2020 r. 11 000 zł

9. Zadania w zakresie Rad Dzielnic

W ramach działalności Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu prowadzonych było 11 zadań budżetowych

- WPTS/09/2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Makoszowy.

W 2020 roku nie poniesiono wydatków na organizację imprez sportowych.

Plan na 31.12.2020 r. – 0,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 0,00 zł

- WPTS/10/2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Kończyce

W 2020 roku nie poniesiono wydatków na organizację imprez sportowych - W związku pandemią COVID-19 RD nie zrealizowała zaplanowanych imprez sportowych.

Plan na 31.12.2020 r. – 1 000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 0,00 zł

- WPTS/11/2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Guido

W 2020 roku nie poniesiono wydatków na organizację imprez sportowych.

Plan na 31.12.2020 r. – 0,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 0,00 zł

- WPTS/12/ 2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Rokitnica

W 2020 roku nie poniesiono wydatków na organizację imprez sportowych - W związku pandemią COVID-19 RD nie zrealizowała zaplanowanych imprez sportowych.

Plan na 31.12.2020 r. – 0,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 0,00 zł

- WPTS/13/2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Bikupice

W 2020 roku RD BISKUPICE poniosła wydatki na organizację cyklu zajęć sportowych ZUMBA.

Plan na 31.12.2020 r. – 1 500,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 1 500,00 zł

- WPTS/14/ 2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Centrum Południe

W 2020 roku nie poniesiono wydatków na organizację imprez sportowych - W związku pandemią COVID-19 RD nie zrealizowała zaplanowanych imprez sportowych.

Plan na 31.12.2020 r. – 3 000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. –0,00 zł

- WPTS/15/2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Mikulczyce

W 2020 roku RD Mikulczyce poniosła wydatki na organizację Turnieju Piłkarskiego Drużyn Młodzieżowych Sparta-Zabrze o Puchar Rady Dzielnicy.

Plan na 31.12.2020 r. – 5 000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. –5 000,00 zł

- WPTS/16/2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Os. Mikołaja Kopernika

W 2020 roku RD Os. Mikołaja Kopernika zorganizowała cykl wydarzeń sportowych w ramach imprezy Kopernik na sportowo.

Plan na 31.12.2020 r. – 5 200,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 5 200,00 zł

- WPTS/17/2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Os. Tadeusza Kotarbińskiego

W 2020 roku RD Tadeusza Kotarbińskiego zrealizowano dwie imprezy sportowe: zajęcia ruchowe przy muzyce oraz wycieczkę rowerową.

Plan na 31.12.2020 r. – 1 275,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 1 274,60 zł

- WPTS/19/2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Południe

W 2020 roku RD Zaborze Południe zorganizowała Mecz piłkarski Zaborze Północ – Zaborze Południe, Turniej Skata oraz Turniej Strzelecki.

Plan na 31.12.2020 r. – 3 000,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 3 000,00 zł

- WPTS/20/ 2020 Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Helenka

W 2020 roku nie poniesiono wydatków na organizację imprez sportowych - W związku pandemią COVID-19 RD nie zrealizowała zaplanowanych imprez sportowych.

Plan na 31.12.2020 r. – 0,00 zł
Wykonanie na 31.12.2020 r. – 0,00 zł

10. Zadanie w zakresie Inicjatyw Rad Dzielnic

W ramach działalności Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu prowadzone było 1 zadanie budżetowe

WPTS/18/2020 Inicjatywy Dzielnic w Zabrzu

W 2020 roku zrealizowano Inicjatywę Dzielnicy pn. „Organizacja zajęć ruchowych i świetlicowych dla seniorów dzielnicy”.

Plan na 31.12.2020 r. – 26 679,00 zł

Wykonanie na 31.12.2020 r. –7 139,34 zł

III ZREALIZOWANE WYDARZENIA / IMPREZY / DZIAŁANIA

Styczeń 2020 r.

08.01.2020 r.

Organizacja pierwszego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej w 2020 r.

11.01.2020 r.

Organizacja Balu Sportowca (Hala MOSiR, Zabrze).
W wydarzeniu wzięło udział około 450 osób. W trakcie Balu ogłoszono wyniki XXXVIII Plebiscytu na Najlepszego Sportowca i Trenera Miasta Zabrze w 2019 r. oraz nagrodzono najaktywniejszych nauczycieli Wychowania Fizycznego w 2019 r.

13.01.2020 r.

Współorganizacja wydarzenia sportowego pn.: Trzy Kluby – Jeden Cel. 2. W imprezie udział wzięli piłkarze nożni Górnika Zabrze SSA, piłkarze ręczni NMC Górnika Zabrze oraz przedstawiciele klubu fitness ReShape (3 drużyny), którzy rozegrali pomiędzy sobą mecze piłki nożnej oraz piłki ręcznej.

15.01.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem było *Infrastruktura sportowa w zabrzańskich jednostkach oświatowych – realizacja inwestycji budowlanych.*

15-19.01.2020 r.

Delegacja zabrzańska uczestniczyła w corocznych Międzynarodowych Targach Ferien Messe w Wiedniu. Oferta zabrzańska była prezentowana na stoisku Polskiej Organizacji Informacji Turystycznej. Obejmowała atrakcje turystyczne, kulturalne i sportowe miasta. Dużym zainteresowaniem odwiedzających cieszyła się oferta Muzeum Górnictwa Węglowego, a w szczególności Kopalni Guido i Sztolni Królowa Luiza.

16.01.2020 r.

Organizacja drugiego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej w 2020 r.

18.01.2020 r.

Organizacja posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie projektów na zadanie publiczne Miasta Zabrze w zakresie rozwoju sportu na terenie miasta Zabrze w 2020 r.

18-19.01.2020 r.

Współorganizacja 28. Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrza. W turnieju udział wzięło osiem drużyn, w tym trzy zagraniczne (KFC Komarno, Lokomotiva Trnava, Gwarek Zabrze, SKRA Częstochowa, Górnik Zabrze, Podokręg Zabrze, Dynamo Lviv, Stadion Śląski Chorzów). W finale zespół Górnika Zabrze przegrał z drużyną KFC Komarno 1:1 (0:2 w rzutach karnych).

21.01.2020 r.

Organizacja pierwszego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w 2020 r.

22-26.01.2020 r.

Międzynarodowe Targi Turystyczne Incheba w Bratysławie. Miasto Zabrze od wielu lat skutecznie rozwija współpracę z regionem Żylińskim w związku z tym Zabrze zostało zaproszone do zaprezentowania swojej oferty na Międzynarodowych Targach Turystycznych w Bratysławie ITF Slowiakiatour. Oferta zabrzańska obejmowała atrakcje turystyczne, kulturalne, sportowe naszego miasta.

25 – 26.01.2020 r.

Współorganizacja 24. Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta Zabrze. W turnieju wzięło udział 8 drużyn: Podokręg Zabrze, Lokomotiva Trnava, Reprezentacja Warszawy, Dynamo Lviv, Śląski ZPN, MS KFS Ostrava, Reprezentacja Mazowsza. W finale Reprezentacja Warszawy pokonała Śląski ZPN.

27.01.2020 r.

Udział w Śląskim Festiwalu Nauki w Katowicach.

30.01.2020 r. - 26.02.2020 r.

Przeprowadzenie przetargu na *Druk i montaż bilbordów, banerów oraz plakatów promocyjnych Miasta Zabrze*. Przetarg rozstrzygnięto na kwotę 39 249,30 zł. W ramach przetargu zrealizowano kampanię w wiatach przystankowych oraz kampanie bilbordowe.

Luty 2020

03.02.2020 r.

Udział w uroczystości wręczenia nagród Zabrzańskiej Ateny (Hotel Diament, Zabrze).

4-8.02.2020 r.

W związku z zakończeniem projektu pn.: „Seclin widziane oczami artystów zabrzańskich – Zabrze widziane oczami artystów z Seclin" na zaproszenie Mera miasta Seclin zabrzańska delegacja w składzie: przedstawiciele Urzędu Miasta Zabrze, Liceum Sztuk Pięknych oraz Państwowej Szkoły Muzycznej udała się w dniach 04-08 lutego do Seclin.

W trakcie pobytu odbył się wernisaż prac zarówno artystów z Zabrza jak i artystów z Seclin przedstawiających wspólne prace i wieńczący zakończenie artystycznej współpracy.

W wernisażu oprócz mieszkańców Seclin udział wzięli przedstawiciele Centrum Historii Górniczej w Lewarde, z którymi Zabrze współpracuje już od kilkunastu lat.

05.02.2020 r.

Organizacja drugiego posiedzenia komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie na zadania publiczne Miasta Zabrze w dziedzinie krajoznawstwa, w tym upowszechniania turystyki w 2020 r.

10.02.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem było *Osiągnięcia sportowe i przyznane nagrody w roku 2019. Wewnętrzna i zewnętrzna promocja Miasta.*

11-16.02.2020 r.

Targi Turystyczne Holiday World Praga. Delegacja zabrzańska uczestniczyła w corocznych Międzynarodowych Targach Turystycznych w Pradze. Oferta zabrzańska była prezentowana w ramach współpracy na stoisku regionu Morawsko-Śląskiego i obejmowała atrakcje turystyczne, kulturalne, sportowe miasta. Dużym zainteresowaniem odwiedzających cieszyła się oferta Muzeum Górnictwa Węglowego, a w szczególności Kopalni Guido i Sztolni Królowa Luiza.

Natomiast w dniu 11 lutego w księgarni LUXOR w Pradze odbyła się promocja miasta Zabrze przy okazji promocji książki- przewodnika pt.: „Polski Śląsk". Zabrze zaprezentowało swoją ofertę na zaproszenie Polskiego Instytutu Kultury w Pradze.

15.02.2020 r.

Organizacja XIV Balu Charytatywnego (Hala Pogoń, Zabrze).

W wydarzeniu wzięło udział 108 osób. Podczas wydarzenia przeprowadzona została licytacja na rzecz budowy polskiego sztucznego serca. Ze zlicytowanych przedmiotów zebrano kwotę 32 500zł.

19-23.02.2020 r.

Promocja miasta Zabrze podczas Międzynarodowego konkursu rzeźby w śniegu w Oulu [Finlandia]

21.02.2020 r. – 31.12.2020 r. Współpraca z Politechniką Śląską w zakresie promocji miasta Zabrze w trakcie organizacji i obchodów jubileuszu 75.lecia Politechniki Śląskiej.

22.02.2020 r.

Współorganizacja z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach Laurów Umiejętności i Kompetencji. Podczas uroczystości promowano Miasto Zabrze (DMiT, Zabrze).

27.02.2020 r. - 29.02. 2020 r.

Delegacja dotyczyła udziału Miasta Zabrze w Międzynarodowych Targach Turystycznych w Ostrawie. Na stoisku przygotowanym przez Śląską Organizację Turystyczną delegacja zabrzańska zaprezentowała następujące atrakcje turystyczne: Kopalnię Guido, Sztolnię Królowa Luiza, Park 12 C, Park Techniki Wojskowej, Osiedle Huty Donnersmarcka, Osiedle Borsiga, Cmentarz żydowski, Szyb Maciej, Miejski Ogród Botaniczny, Arenę Zabrze. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyła się wodna trasa Sztolni Królowa Luiza. Targi turystyczne odwiedziło około 12 tysięcy osób. Podczas targów odbyły się spotkania z przedstawicielami ośrodków i branży turystycznej z Czech, Polski oraz Słowacji. Stanowisko polskie odwiedziło wielu mieszkańców z Czech zainteresowanych zabrzańską ofertą. Podczas Targów przedstawicielki Urzędu odbyły wiele spotkań podczas których zapraszały innych wystawców do wzięcia udziału w Targach Turystycznych w Zabrzu.

Marzec 2020 r.

01.03.2020 r.

Współorganizacja *Pucharu Zabrza w narciarstwie zjazdowym o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze* (Ośrodek Narciarski Złoty Groń, Istebna).

Zawody zostały rozegrane w konkurencji slalom gigant (GS) w kilku grupach wiekowych obejmujących zarówno dzieci w wieku przedszkolnym, jak i osoby dorosłe.

04.03.2021 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem było *Zabrzański szlak moderny – funkcjonowanie w krajobrazie, możliwości jego ożywienia w przestrzeni miasta.*

09.03.2021 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem było *Wizytacja dwóch losowo wybranych klubów. Wydatkowanie dotacji.*

Kwiecień 2020 r.

01.04.2020 r. - 21.05.2020 r.

Przeprowadzenie przetargu na *Druk materiałów promocyjno - informacyjnych Miasta Zabrze*. Dla zadania nr 2 pn.: *Druk materiałów promocyjno- informacyjnych Miasta Zabrze* przetarg rozstrzygnięto na kwotę 216 488,36 zł, Postępowanie przygotowano również dla Wydziałów: ZCRP, Wydziału Kontaktów Społecznych, Wydziału Kultury i Dziedzictwa oraz Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Biura Rady Miasta, Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta, Wydziału Oświaty, Wydziału Gospodarowania Odpadami Komunalnymi, Wydziału Ekologii oraz Wydziału Realizacji Projektów.

20.04.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji ds. Konkursu Inicjatyw Rad Dzielnic.
Do dalszej realizacji przez Wydział Promocji, Turystyki i Sportu komisja zakwalifikowała 4 projekty:

1. Rada Dzielnicy Zaborze Północ – Organizacja zajęć ruchowych i świetlicowych dla seniorów dzielnicy
2. Rada Dzielnicy Kończyce – Majówka na sportowo
3. Rada Dzielnicy Guido – Mikołaj na sportowo
4. Rada Dzielnicy Zaborze Południe – Biegi przełajowe, biegi rodzinne i par zakochanych

22.04.2020 r.

CITYLIGHT - realizacja kampanii promocyjnej w gablotach reklamowych w 52 wiatach przystankowych na terenie Miasta

Maj 2020 r.

11.05.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem były *Sprawy różne*

17.05.2020 r.

Organizacja projekcji laserowej na fasadzie DMiT w Zabrzu z okazji 100 rocznicy urodzin Jana Pawła II

Czerwiec 2020 r.

13.06.2020 r.

Współorganizacja zakończenia *Zabrzańskiej Ligi Tenis 10* (korty tenisowe, ul. Piłsudskiego Zabrze).

22 - 26 czerwca 2020 r.

Dni Polski w ogrodach Ambasady Polskiej w Pradze. Ze względu na pandemię Dni Polski w ogrodach Ambasady Polskiej w Pradze odbyły się online. Podczas tego wydarzenia zostały wyświetlane filmy promocyjne o mieście wraz z obiektami kultury - Muzeum Górnictwa Węglowego.

Lipiec 2020 r.

02.07.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem był *Letni wypopczynek dzieci i młodzieży - organizacja w czasach pandemii.*

06.07.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem był *Stan realizacji wydatkowania środków budżetowych w zakresie promocji, turystyki i sportu.*

07.07.2020 r.

Organizacja spotkania Prezydenta Miasta Zabrze, na którym uhonorowano laureatów nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w II półroczu 2019 r.

Sierpień 2020 r.

02.08 - 06.08.2020 r.

Na zaproszenie Burmistrza Miasta Rovereto Francesco Valduga delegacja Miasta Zabrze uczestniczyła w uroczystych obchodach Święta Miasta Rovereto. Podczas tego wydarzenia odbyło się uroczyste podpisanie umowy o partnerstwie pomiędzy miastem Zabrze i Rovereto, w obecności Radnych obu miast. Umowa ta, to ukoronowanie rozwijającej się od kilkunastu lat współpracy pomiędzy naszymi miastami. Umowa ma na celu dalsze zacieśnianie stosunków kulturalnych, społecznych turystycznych i gospodarczych między Rovereto a Zabrzem poprzez wspólne działania na rzecz pokoju, solidarności oraz wzajemnych relacji między obywatelami obu miast i reprezentowanych przez nich państw. Pani Prezydent Miasta odbyła szereg spotkań z przedstawicielami samorządowymi gmin włoskich, przedstawicielami świata kultury, sportu i turystyki.

03.08.2020 r.

Udział w projekcie Bezpieczny sk8park & pumptruck

04.08 - 14.09.2020 r.

Przeprowadzono procedurę przetargową na zakup materiałów promocyjnych z logo miasta Zabrze. Postępowanie przeprowadzono dla następujących wydziałów: Wydział Gospodarki Odpadami Komunalnymi, Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej, Biuro Rady Miasta.

07.08.2020 r.

Współorganizacja mety II. Etapu 77. Tour de Pologne UCI World Tour.

12.08.2020 - 16.08.2020 r.

Współorganizacja IX Maratonu Karpiowego o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze.

14.08 - 16.08. 2020 r.

Na zaproszenie Międzynarodowego Stowarzyszenia Szopenowskiego w Wiedniu, delegacja zabrzańska wzięła udział w XXXVI Festiwalu Szopenowskim w Gaming. Do udziału w tym wydarzeniu Miasto Zabrze zostało zaproszone po raz kolejny z uwagi na bardzo dobrą prezentacje miasta i występ Filharmonii Zabrzańskiej, Orkiestry Górniczej w roku 2015, 2016, 2017. Wydział Promocji, Turystyki i Sportu przygotował na to wydarzenie materiały promocyjne, które spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników festiwalu.

23.08.2020 r.

Udział w turnieju siatkówki plażowej pn. „Leśne Plaża”

Wrzesień 2020 r.

5-6 września

Zamku Ogrodzieniec - największym i jednym z najbardziej znanych obiektów tego typu na Śląsku, a także najpopularniejszym ze wszystkich zamków na Szlaku Orlich Gniazd. W programie wydarzenia znalazły się m.in.: występy Orkiestry Dętej Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pod batutą Henryka Mandrysza.

„Zabrze nie tylko na weekend” to hasło przewodnie imprezy, która w pierwszy weekend września odbyła się na treningi pokazowe Akademii Piłkarskiej Górnika Zabrze, animacje i konkursy dla dzieci, degustacja zabrzańskich przysmaków i strefa chillout’u z muzyką na żywo. A wszystkiemu towarzyszyły opowieści z kopalni w narracji przewodników Zabytkowej Kopalni Guido.

26.09.2020 r.

Wdrożono aplikację "Zabrze w sercu Śląska"

Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska” to bezpłatny przewodnik dla turystów i mieszkańców poszukujących informacji o Zabrzu, w szczególności o jego ofercie turystycznej, kulturalnej, ciekawych miejscach i wydarzeniach. Przewodnik dostępny jest również w dwóch wersjach angielskiej i niemieckiej.

Data wdrożenia projektu: 26.09.2020 r.

Ilość pobrań: na system Andoid oraz iOS łącznie do końca grudnia ponad 2 tys. pobrań

Zakres danych: Aplikacja składa się z kilku modułów, w których skład wchodzą:

- Kalendarz wydarzeń, dający możliwość wglądu w wydarzenia organizowane w mieście. Moduł ten umożliwia filtrowanie wydarzeń względem kilku kategorii takich jak: muzyczne, polecane, kulturalne, sportowe, turystyczne, medyczne, biznesowe, dla dzieci, dla seniora oraz Aktywne Zabrze. Moduł pozwala również na sortowanie wydarzeń według daty, popularności,

odległości od bieżącej lokalizacji użytkownika lub według nazwy, a także względem tego czy dane wydarzenie jest płatne czy bezpłatne.

- O Zabrzu – moduł zawierający artykuły dotyczące miasta, jego historii i ważnych jego filarów.
- Miejsca – to moduł, który zawiera w sobie zdjęcia i opisy najciekawszych do zwiedzania miejsc w Zabrzu, a także dane dotyczące bazy noclegowej czy też gastronomii. Moduł ten podzielony jest na kategorie, a w ramach nich na podkategorie:
    - zabytki – (architektoniczne, postindustrialne, osiedla robotnicze, sakralne)
    - kultura i rozrywka
    - sport – (baseny, boiska i hale sportowe, kluby sportowe, korty, siłownie i kluby fitness)
    - gastronomia - (kawiarnie, lodziarnie, puby, restauracje)
    - baza noclegowa
    - parki i fontanny – (fontanny, parki)
    - świat dziecka – (bawialnie i kluby malucha, place zabaw)
    - świat seniora – (koła seniorów, stowarzyszenia seniorów)
    - informacje praktyczne – (fundacje i stowarzyszenia, parkingi, transport publiczny, szpitale, nocna pomoc medyczna, urzędy i instytucje, apteki, informacja turystyczna)
- Trasy – moduł ten zawiera 5 propozycji tras tematycznych pieszych i samochodowych. Na każdej trasie wskazane są miejsca warte szczególnej uwagi wraz ze zdjęciem i opisem, a wszystko oparte jest o nawigację w telefonie.
- Planer - Poprzez dodawanie poszczególnych miejsc, tras czy wydarzeń do ulubionych (klikając w serduszko) użytkownik ma możliwość zaplanowania wycieczek po mieście zgodnie ze swoimi preferencjami.

Dzięki aplikacji, która jest powiązana z nawigacją w telefonie użytkownik może łatwo określić dystans, który dzieli jego aktualną lokalizację z obranym w aplikacji celem, a także skorzystać z opcji nawigowania do celu.

Funkcja dla mieszkańców: Aplikacja mobilna „Zabrze w sercu Śląska” stworzona została w celu lepszego komunikowania się z mieszkańcami i turystami przybywającymi do miasta. Aplikacja gromadzi w jednym miejscu najważniejsze informacje o mieście. Użytkownik za jej pośrednictwem informowany jest o wydarzeniach kulturalnych organizowanych w mieście, dodatkowo w jednym miejscu może znaleźć bazę dostępnych hoteli czy też bazę gastronomiczną. W czasie pandemii stworzona została dodatkowa podkategoria w kategorii gastronomia – „na wynos” ułatwiająca szybsze wyszukiwanie i zamawianie dań.

27.09.2020 r.

Zabrze nie tylko na weekend – wycieczki po Zabrzu

Z okazji Światowego Dnia Turystyki Punkt Informacji o Mieście zorganizował 8 tematycznych wycieczek po naszym mieście pod przewodnictwem profesjonalnych przewodników. Tematyka wycieczek była zróżnicowana, zarówno historyczna, jak i architektoniczna. Odzew mieszkańców był duży, łącznie zapisało się 96 osób co świadczy o trafnie podjętej tematyce.

Trasa I - Śladem Donnersmarcków

Podczas wycieczki zwiedzający mieli możliwość poznać najważniejsze miejsca związane z rodziną von Donnersmack jak również niesamowitą historię miejsc mijanych codziennie tj. kasyno oficerskie, pozostałości po Hucie, unikalny Stalowy Dom na osiedlu Zandka.

Trasa II - Czy place mają tajemnice?

Place Krakowski czy Warszawski były świadkami wielu zabrzańskich wydarzeń. Podczas wycieczki spróbujemy sprawić, że mury przemówią prawdziwymi historiami. W planie wycieczki znajdą się również gmach Poczty Polskiej czy ulica 3 Maja.

Trasa III - Od bohaterów do *de Gaulle*'a

Rekreacja w parkach i rozrywka to nieodłączna część miasta. Skąd w Zabrzu tak wielki park? Skąd w Zabrzu tak wielki gmach? O tym dowiedzą się uczestnicy wycieczki, która przemierzy nasze miasto przez Park Poległych Bohaterów, Plac Traugutta, Komendę Policji oraz Dom Muzyki i Tańca.

Trasa IV - Architektura nieoczywista - zabrzański modernizm

To wycieczka dla tych, którzy do tej pory mijają zabrzańską modernę. A przecież wystarczy spojrzeć w górę, wrócić myślami do dwudziestolecia międzywojennego i odkryć nieoczywiste, czasem surowe piękno architektury tamtego okresu. Na trasie zwiedzania budynki przy placu Traugutta, Wolności, Basen Miejski i wiele innych.

Październik 2020 r.

10.10.2020 r.

Współorganizacja imprezy pn. Hubertus 2020 oraz Pikniku Jesiennego.

12.10.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem był *Budżet Miasta na rok 2021 w zakresie promocji, turystyki i sportu. Analiza i plan budżetu.*

17.10.2020 r.

Organizacja we współpracy z Górnikiem Zabrze wydarzenia promującego aplikację pn. „Zabrze w sercu Śląska”.

25.10.2020 r.

Współorganizacja Mistrzostw Polski Polskiego Towarzystwa Tanecznego w Tańcach Standardowych

Listopad 2020 r.

4.11.2020 r.

Udział w Wernisażu wystawy "Auto-da-fé" - wystawa grafik Weroniki Siupki. Wernisaż zorganizowany przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu.

07.11.2020 r.

Wręczenie nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe uzyskane w 1. półroczu 2020 r.

Wręczono nagrody 61 osobom, które osiągnęły wysokie wyniki sportowe.

09.11.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem były *Zabrzańskie śieżki rowerowe. Realizacja i dalszy plan rozwoju.*

16.11.2020 r. do 26.11.2020 r.

Organizacja XVI Dnia Nauki w formie online. Celem Dnia Nauki jest pokazanie, że nauka jest i może być ciekawa. Co roku do współpracy zapraszane są instytucje naukowo-badawcze, edukacyjne, szkoleniowe oraz firmy, kluby i stowarzyszenia z terenu Zabrza i całego regionu.

W tym roku, w związku z trwającą pandemią koronawirusa, wydarzenie odbyło się w przestrzeni wirtualnej, podczas międzyszkolnej gry online „Zabrzonauci". W grze wzięły udział reprezentacje klas 4-6 i 7-8 szkół podstawowych oraz przedstawiciele szkół średnich z Zabrza. Razem z Partnerami gry zostały przygotowane dla każdej z kategorii wiekowej specjalne zadania i wyzwania. W sumie było ich 21. Zadania były publikowane na stronie www.zabrzonauci.pl codziennie o godzinie 7.00 od 16 do 26 listopada (za wyjątkiem soboty i niedzieli). Na uczestników czekały zadania wymagające przeszukiwania sieci, rozwiązywania zagadek logicznych rodem z gier room escape, łamania szyfrów, prowadzenia eksperymentów, kręcenia filmów i tworzenia memów.

22.11.2020 r.

Udział w zawodach pływackich o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze (Aquarius Kopernik, Zabrze).

Grudzień 2020 r.

02.12.2020 r.

Realizacja kampanii promującej aplikację oraz zabrzańskie instytucje kultury w gablotach reklamowych w wiatach przystankowych na terenie całego miasta

07.12.2020 r.

Ogłoszenie Plebiscytu na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera Miasta Zabrze w 2020 roku

14.12.2020 r.

Udział w posiedzeniu komisji Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji, którego tematem były *Obiekty sportowe przy placówkach oświatowych w mieście. Aktualny stan i plan rozwoju.*

IV W LICZBACH

1. Liczba wniosków o materiały promocyjne: **86**
2. Liczba wydanych materiałów promocyjnych: **3 026**
3. Wydano **10** wypisów z ewidencji klubów i stowarzyszeń sportowych.
4. Zweryfikowano **53** sprawozdania z realizacji zadań, na które została przyznana dotacja.
5. Liczba osób odwiedzających Punkt Informacji o Mieście w 2020 r.: **3 958**, w tym **46** z zagranicy.
6. W Punkcie Informacji o Mieście dokonano zapisu **640** osób na zajęcia w ramach programu Aktywne Zabrze.
7. W ramach obsługi Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej przekazano **13** informacje dotyczące wydarzeń w Zabrzu, które zamieszczono na stronie www.slaskie.travel.
8. Zewidencjonowano **8** obiektów świadczących usługi hotelarskie, nie będących obiektami hotelarskimi.

9. Zewidencjonowano **77** uczniowskich klubów, klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej i stowarzyszeń kultury fizycznej, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej.
10. Liczba przygotowanych projektów zarządzeń **4.**
11. Przeprowadzono **3** kontrole realizacji zadań publicznych.
12. 36 wydarzeń obrandowano roll-upami z logotypami miasta Zabrze.
13. Stan kadrowy na 31.12.2020 r. – **13 osób.**
14. Liczba kontroli/audytów – **1.**
15. Liczba wniosków dot. nagród za osiągnięcia sportowe – **24.**
16. Liczba ofert dot. dotacji na zadania realizowane w zakresie sportu i turystyki – **71.**
17. Liczba pism, które wpłynęły do wydziału – **2083.**

V. MATERIAŁY DRUKOWANE

1. Outdoor - Bilbordy

Styczeń – Marzec 2020 r. – Górnik Zabrze – realizacja Górnik Zabrze

Marzec 2020 r. - Międzynarodowe Targi Turystyczne - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Kwiecień 2020 r. - Życzenia Wielkanocne - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

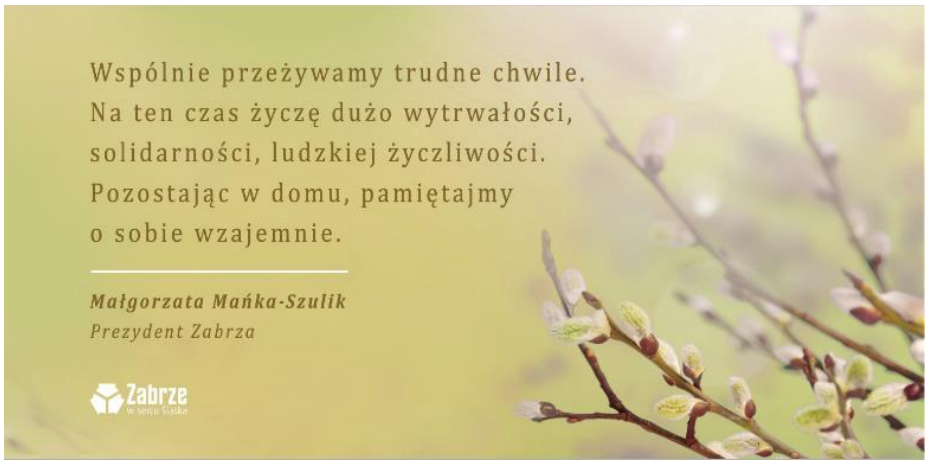

Maj 2020 - Metropolitalne Święto Rodziny - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Maj - Lipiec 2020 r. - 30 lat Samorządu Terytorialnego - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Lipiec - Sierpień 2020 r. - Tour de Pologne - realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

Sierpień – Wrzesień 2020 r. – Święto Miasta/Industriada – realizacja Wydział Kultury i Dziedzictwa

Wrzesień – Grudzień – Aplikacja turystyczna „Zabrze w sercu Śląska” - realizacja Wydział Promocji Turystyki i Sportu

Grudzień 2020 r. – Życzenia Świąteczne – realizacja Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

2. Outdoor- kampanie w wiatach przystankowych

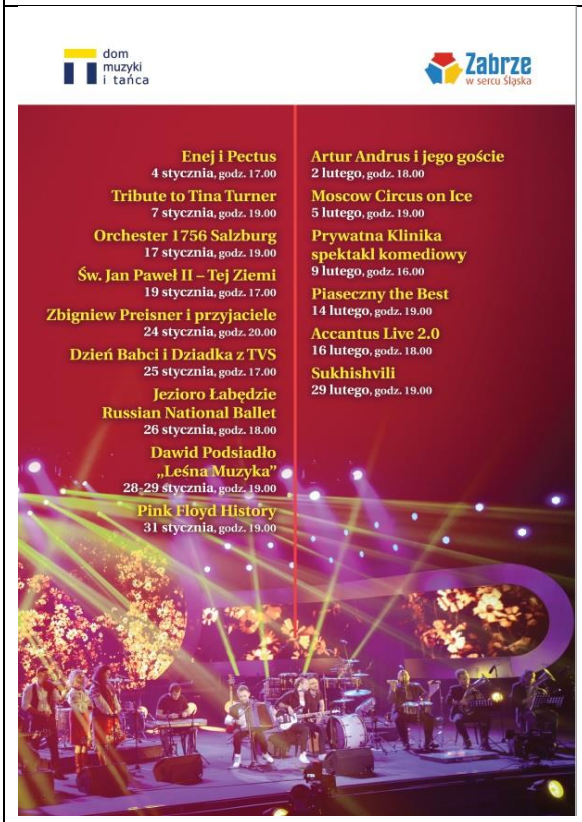

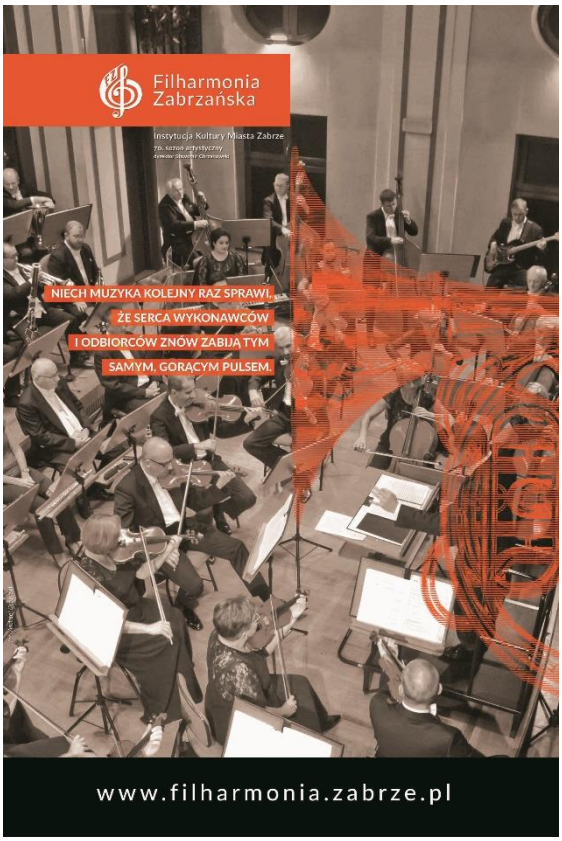
Filharmonia Zabrzańska
Instytucja Kultury Miasta Zabrze
70. sezon artystyczny
NIECH MUZYKA KOLEJNY RAZ SPRAWI,
ŻE SERCA WYKONAWCÓW
I ODBIORCÓW ZNÓW ZABIJĄ TYM
SAMYM, GORĄCYM PULSEM.
www.filharmonia.zabrze.pl

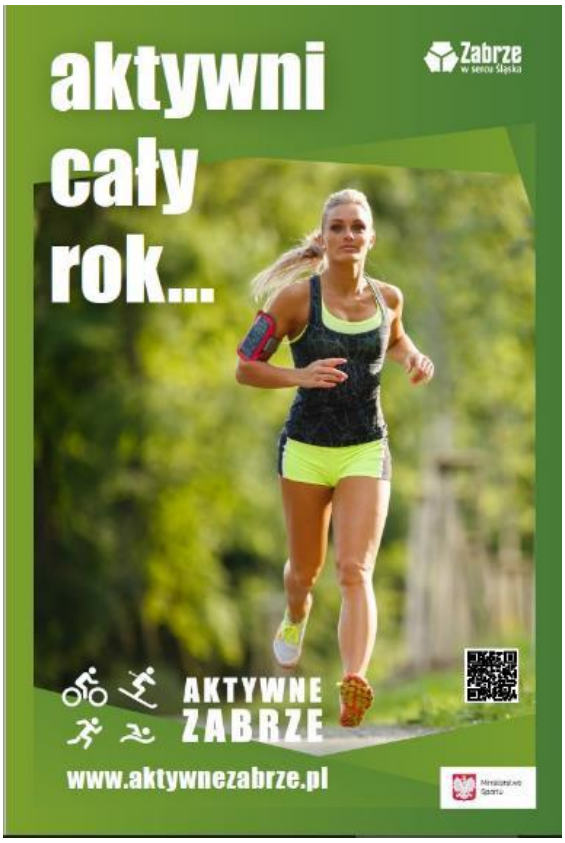
aktywni
cały
rok...
Zabrze
w sercu Śląska
AKTYWNE
ZABRZE
www.aktywnezabrze.pl

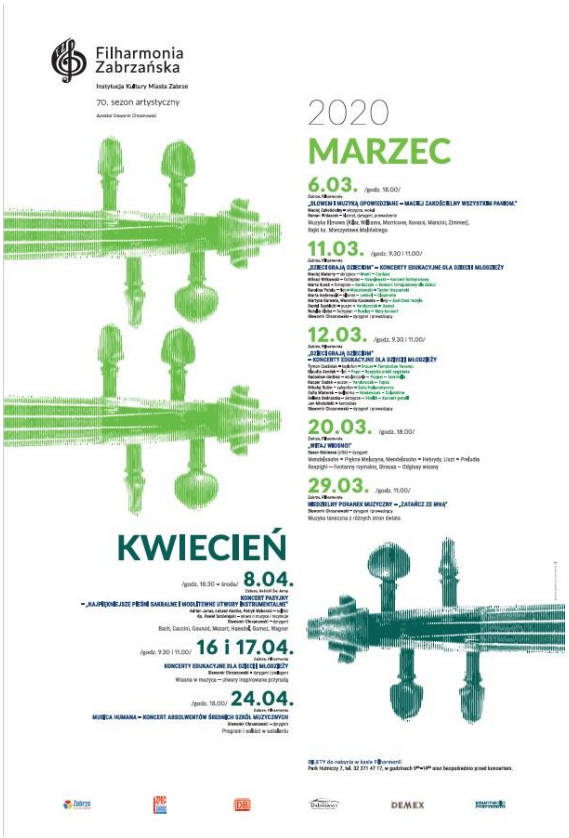
Filharmonia Zabrzańska
Instytucja Kultury Miasta Zabrze
70. sezon artystyczny
2020
MARZEC
6.03.
11.03.
12.03.
20.03.
29.03.
KWIECIEŃ
8.04.
16 i 17.04.
24.04.
DEMEX

EUROPA NOSTRA
Sztolnia Królowa Luiza
Obiekt nagrodzony
Europejską Nagrodą
Dziedzictwa Kulturowego
Harmonogram wydarzeń
marzec / kwiecień
20.03.2020
„Dzień św. Patryka" – Eachtra – multimedialny spektakl
28.03.2020
Teatr na Poziomie spektakl – „Ściana"
Marzec
„Akademia po Szychcie"
20-22.03.2020
„Weekend za pół ceny"
Kwiecień
„Akademia po Szychcie"
Kwiecień
„Industria Live" – koncert plenerowy
22-28.04.2020
„Tydzień Ziemi" – „W przyjaźni z roślinami"
Kwiecień
„XI edycja Konkursu Sztuki Intuicyjnej im. J. Marcisza"
www.kopalniaguido.pl
www.sztolnialuiza.pl

Muzeum Miejskie w Zabrzu
Galeria Muzeum Miejskiego Café Silesia, Zabrze, ul. 3 Maja 6, tel. 32-777-05-01
Muzeum Miejskie w Zabrzu, przy ul. Powstańców Śląskich 3, tel. 32-271-56-89
www.muzeum-miejskie-zabrze.pl
www.facebook.com/GaleriaCafeSilesia
Dokumentujemy:
historię
kulturę
plastykę
sport
naszego
miasta
KRZYSZTOF
RUMIN
MALARSTWO
I GRAFIKA
LUTY–
MARZEC 2020
GALERIA
MUZEUM
MIEJSKIEGO
CAFÉ SILESIA
W ZABRZU
UL. 3 MAJA 6
Działalność wystawiennicza i edukacyjna:
Galeria Muzeum Café Silesia
poniedziałek - nieczynne
wtorek-piątek 9.00-18.00
czwartek 9.00-18.00
sobota, niedziela 10.00-14.00
Muzeum Miejskie w Zabrzu
niedziela, poniedziałek - nieczynne
wtorek-piątek 9.00-15.30
sobota - 10.00-14.00

4 PORY ROKU
w 2020 w
MIEJSKIM
OGRODZIE
BOTANICZNYM
ZAPRASZAMY NA SPOTKANIA W PLENERZE
WIOSNA
20.03 POŻEGNANIE ZIMY
24.04 DZIEŃ DRZEWA W TYGODNIU ZIEMI
31.05 OGRODOWY DZIEŃ DZIECKA
TURNIEJ SZACHOWY
LATO
20-21.06 FESTIWAL KWIATÓW
12.07 DZIEŃ ŻURAWKI
09.08 DZIEŃ PSZCZÓŁ
JESIEŃ
27.09 JESIENNA KAWA W OGRODZIE
TURNIEJ SZACHOWY
18.09 SPRZĄTANIE ŚWIATA
31.10 STRASZNA NOC W OGRODZIE
ZIMA
12-02.21 OBRĄCZKOWANIE PTAKÓW
w ramach akcji KARMNIK
UL. PIŁSUDSKIEGO 60 TEL. 32 271 30 33 WWW.MOB.ZABRZE.PL
Zabrze

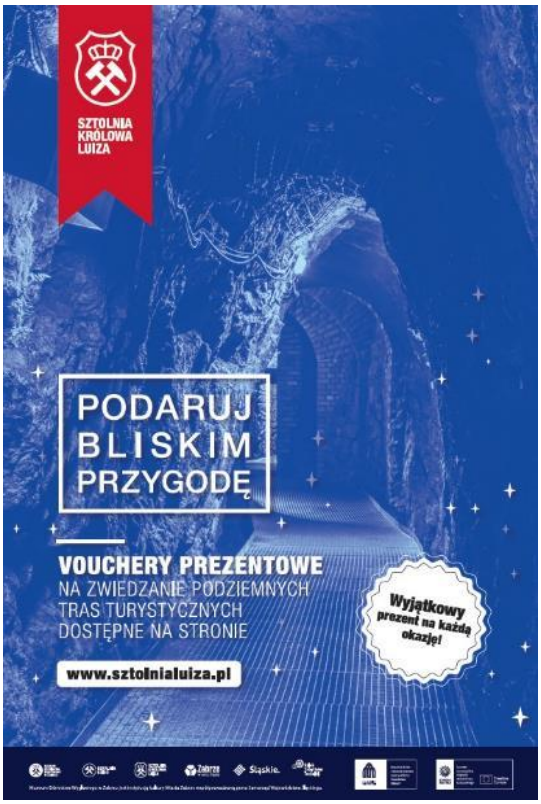
SZTOLNIA
KRÓLOWA
LUIZA
PODARUJ
BLISKIM
PRZYGODĘ
VOUCHERY PREZENTOWE
NA ZWIEDZANIE PODZIEMNYCH
TRAS TURYSTYCZNYCH
DOSTĘPNE NA STRONIE
Wyjątkowy
prezent na każdą
okazję!
www.sztolnialuiza.pl
Śląskie.

Biblioteka
więcej
niż myślisz
75
MIEJSKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
im. Jerzego Fusieckiego
w Zabrzu
Na naszych półkach czeka:
ponad 300 000 książek oraz
ponad 70 tytułów gazet i czasopism
niemal 2000 audiobooków
gry planszowe dla małych i dużych
Jako nasz czytelnik
masz dostęp do własnego konta -
możesz zamawiać, rezerwować
i prolongować książki
„Jedyne co musisz wiedzieć
to gdzie jest Biblioteka"
Albert Einstein
www.biblioteka.zabrze.pl
Miejska Biblioteka Publiczna
im. Jerzego Fusieckiego
w Zabrzu

SZTOLNIA
KRÓLOWA
LUIZA
www.sztolnialuiza.pl

SZTOLNIA
KRÓLOWA
LUIZA
www.sztolnialuiza.pl

SZTOLNIA
KRÓLOWA
LUIZA
www.sztolnialuiza.pl

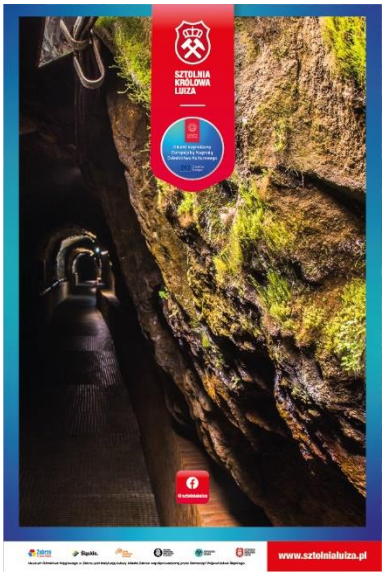
SZTOLNIA
KRÓLOWA
LUIZA
www.sztolnialuiza.pl

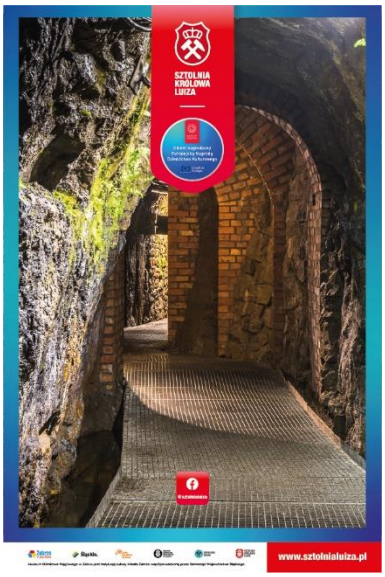
SZTOLNIA
KRÓLOWA
LUIZA
www.sztolnialuiza.pl

SZTOLNIA
KRÓLOWA
LUIZA
www.sztolnialuiza.pl

Nasze Zabrze
CIK CENTRUM INFORMACJI KULTURALNEJ
tvz
ZABRZE
TAM, GDZIE TY!
Oglądaj na kanale 140 w sieci Vectra lub na YouTube
@TV_ZABRZE
TVZABRZE.PL
@TVZABRZE

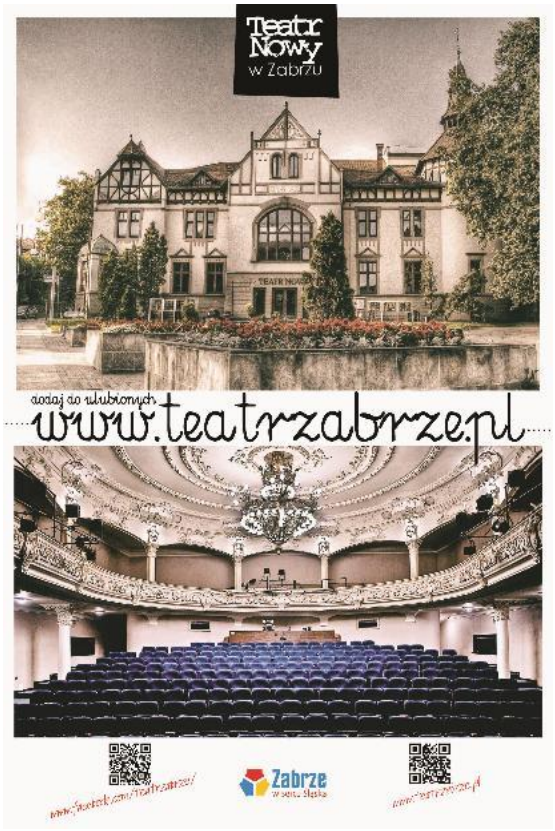
Teatr Nowy w Zabrzu
zaraz do ulubionych
www.teatrzabrze.pl
Zabrze

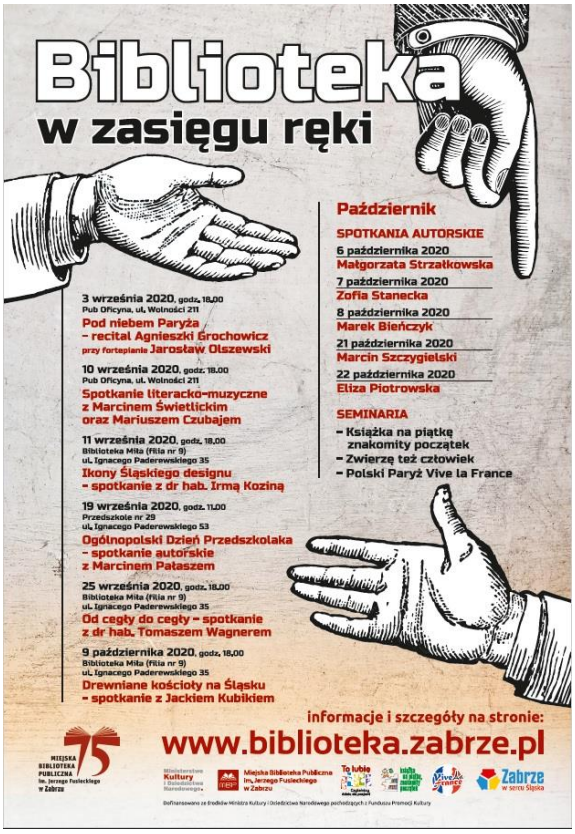
Biblioteka
w zasięgu ręki
Październik
SPOTKANIA AUTORSKIE
6 października 2020
Małgorzata Strzałkowska
7 października 2020
Zofia Stanecka
8 października 2020
Marek Bieńczyk
21 października 2020
Marcin Szczygielski
22 października 2020
Eliza Piotrowska
SEMINARIA
– Książka na piątkę znakomity początek
– Zwierzę też człowiek
– Polski Paryż Vive la France
3 września 2020, godz. 18.00
Pub Oficyna, ul. Wolności 211
Pod niebem Paryża – recital Agnieszki Grochowicz przy fortepianie Jarosław Olszewski
10 września 2020, godz. 18.00
Pub Oficyna, ul. Wolności 211
Spotkanie literacko-muzyczne z Marcinem Świetlickim oraz Mariuszem Czubajem
11 września 2020, godz. 18.00
Biblioteka Miła (Filia nr 9)
ul. Ignacego Paderewskiego 35
Ikony Śląskiego designu – spotkanie z dr hab. Irmą Koziną
19 września 2020, godz. 11.00
Przedszkole nr 29
ul. Ignacego Paderewskiego 53
Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka – spotkanie autorskie z Marcinem Pałaszem
25 września 2020, godz. 18.00
Biblioteka Miła (Filia nr 9)
ul. Ignacego Paderewskiego 35
Od cegły do cegły – spotkanie z dr hab. Tomaszem Wagnerem
9 października 2020, godz. 18.00
Biblioteka Miła (Filia nr 9)
ul. Ignacego Paderewskiego 35
Drewniane kościoły na Śląsku – spotkanie z Jackiem Kubikiem
informacje i szczegóły na stronie:
www.biblioteka.zabrze.pl
75
Zabrze

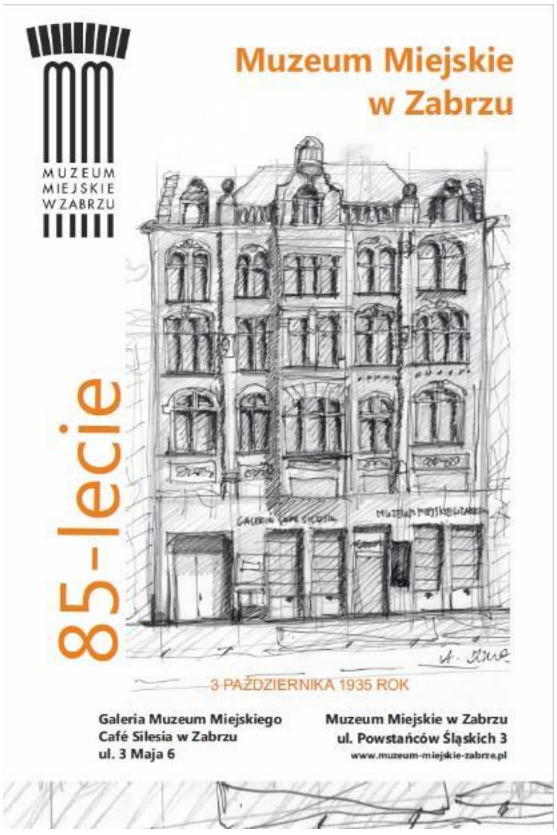
MUZEUM MIEJSKIE W ZABRZU
Muzeum Miejskie w Zabrzu
85-lecie
3 PAŹDZIERNIKA 1935 ROK
Galeria Muzeum Miejskiego Café Silesia w Zabrzu
ul. 3 Maja 6
Muzeum Miejskie w Zabrzu
ul. Powstańców Śląskich 3
www.muzeum-miejskie-zabrze.pl

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu
MIEJSCE INTEGRACJI POKOLEŃ
UDOSTĘPNIENIE PLENERU
IMPREZY OGRODOWE
ZAJĘCIA Z EDUKATOREM
OTWARTOŚĆ I WSPÓŁPRACA
ul. Piłsudskiego 60 tel: 32 271 30 33
www.mob.zabrze.pl
Zabrze w sercu Śląska

Teatr Nowy w Zabrzu
7 listopada / sobota - godz. 18:00
TAJEMNICE NAMIĘTNOŚCI
– Patric Vertelaux
14 listopada / sobota - godz. 18:00
KOLACJA DLA GŁUPCA
– Francis Veber
15 listopada / niedziela - godz. 18:00
KOLACJA DLA GŁUPCA
– Francis Veber
dom muzyki i tańca
Zabrze w sercu Śląska
21 listopada / sobota - godz. 18:00
OKNO NA PARLAMENT
– Ray Cooney
22 listopada / niedziela - godz. 18:00
O CO BIEGA?
– Philip King
LISTOPAD / GRUDZIEŃ
www.teatrzabrze.pl
nowy numer tel. 723 331 007
GRUDZIEŃ
SCROOGE. OPOWIEŚĆ WIGILIJNA
– Charles Dickens

FESTIWAL HISTORII ALTERNATYWNEJ
1920
oraz prapremiera spektaklu
ANDRZEJA PILIPIUKA
CZERWONA GORĄCZKA
MICHAŁ BIAŁECKI
5/6 WRZEŚNIA 2020
SZTOLNIA KRÓLOWA LUIZA / UL. WOLNOŚCI 408 W ZABRZU
SOBOTA: 10:00 – otwarcie Festiwalu / 10:30 – 18:00 - prelekcje, spotkania autorskie
19:30 – koncert Warszawskiej Orkiestry Sentymentalnej / 20:00 – prapremiera
spektaklu Andrzeja Pilipiuka CZERWONA GORĄCZKA w reż. Michała Białeckiego
NIEDZIELA: 10:30 – 15:00 - prelekcje, spotkania autorskie
15:00 – zakończenie Festiwalu / 20:00 - spektakl CZERWONA GORĄCZKA
więcej na http://alterhist.pl/ wstęp wolny*
Teatr Nowy w Zabrzu
#WRACAMY!!! TEATR NOWY W ZABRZU
NA DESKACH DOMU MUZYKI I TAŃCA
NASZA FARSA W NOWEJ ODSŁONIE!!!
OKNO NA PARLAMENT
19/20 września godz. 19:00
dom muzyki i tańca

ZABRZE
W SERCU ŚLĄSKA!
POBIERZ APLIKACJĘ
WSZYSTKO,
CZEGO SZUKASZ,
W JEDNYM MIEJSCU!
Zabrze w sercu Śląska
Menu
O Zabrzu
Miejsca
Informacje Praktyczne
Wydarzenia
Trasy
Zaplanuj Wycieczkę
Informacja Turystyczna
Google play
App Store
Zabrze w sercu Śląska

3. Zrealizowano dodruk Albumu *Artyści z Zabrza.*

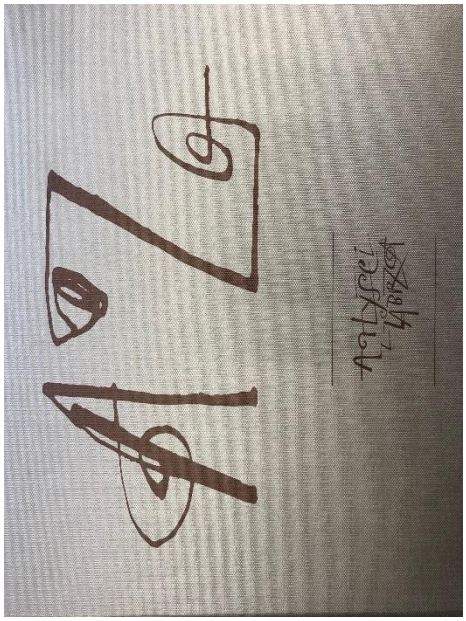

4. Zrealizowano wydruk Albumu Znani Zabrzanie

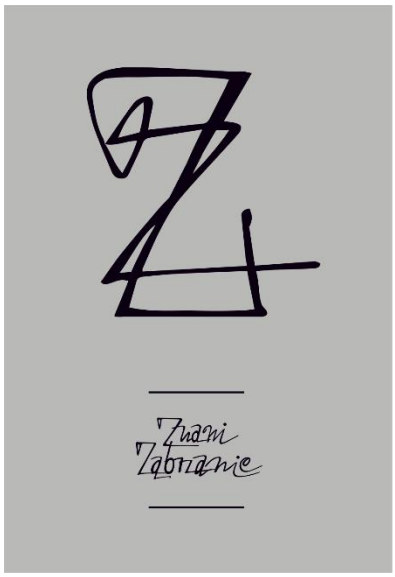

5. Wydano folder Zabrze w sercu Śląska w 4 wersjach językowych: po polsku angielsku, niemiecku i włosku. Celem wydawnictwa jest prezentacja Zabrza jako miasta przyjaznego turystom, w tym rodzinom z dziećmi, budzącego fascynację i dobre skojarzenia.

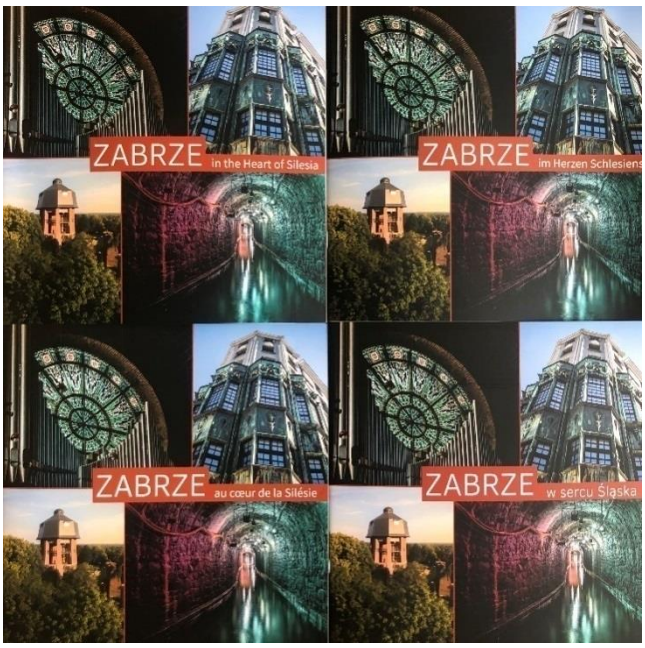

6. Wydano wydawnictwo dla dzieci w wieku od 3 do 12 lat. Celem wydawnictwa pn. *Zabrze to tu, to tam!* jest zaznajomienie najmłodszego pokolenia zabrzan z walorami miasta, jego kulturą, tradycją. Wydawnictwo prezentuje najważniejsze atrakcje turystyczne Zabrza.

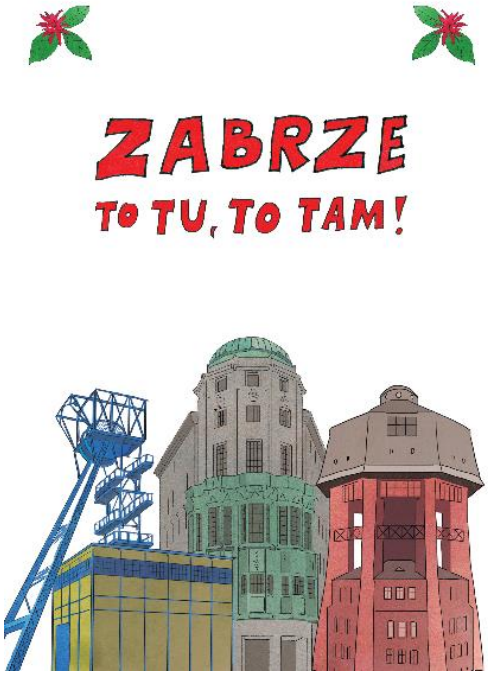

7. W ramach zamówienia publicznego na druk materiałów promocyjno-informacyjnych zrealizowano wydruk publikacji pokonferencyjnej z 2020 r. oraz dodruk toreb, teczek,

8. Zrealizowano wydruk kalendarzy na rok 2021 (na biurko, trójdzielny, 13 planszowy).

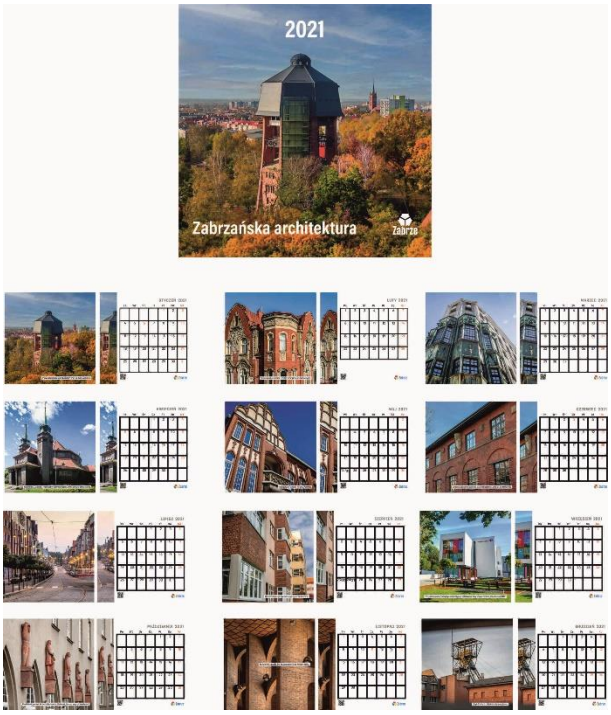

ZREALIZOWANO PROJEKTY GRAFICZNE

1.Przygotowano zestaw piktogramów najbardziej charakterystycznych obiektów w Zabrzu.

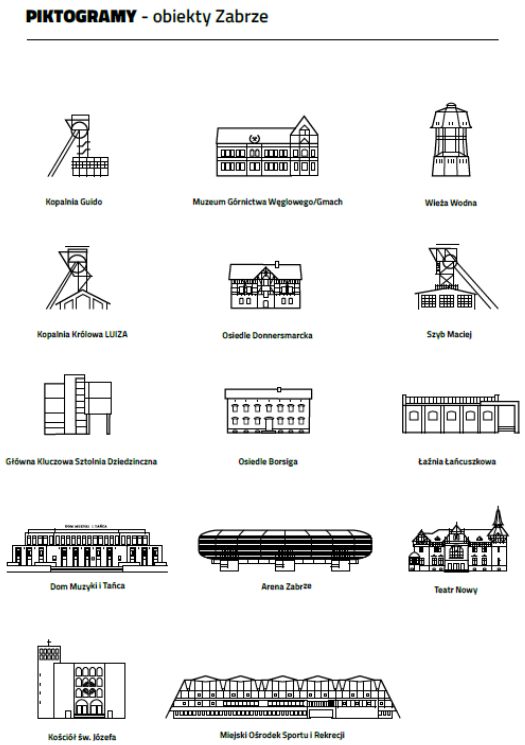

2.Przygotowano projekty graficzne jednak nie zostały one wydrukowane. Targi a także konferencja nie odbyły się, ze względu na sytuację pandemiczną w kraju.

- identyfikatory na konferencję

– plakat na konferencję

– plakat na targi

– bilet targowy

KUPON KONKURSOWY

– zaproszenia na konferencję w wersji polskiej i angielskiej

3.Zakupiono elementy wystawiennicze tj.:

- namiot promocyjny o wymiarach 3x4,5

- dwadzieścia batfanów promocyjnych z logo Zabrza

- dwa kasetony LED o wymiarach 200x200

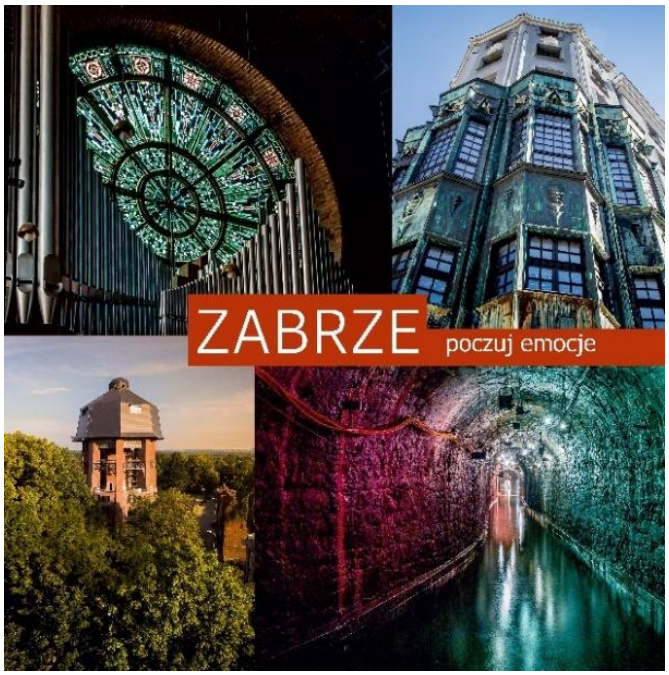

– cztery konstrukcje do kasetonów LED 100x200 oraz dziewięć poszyć

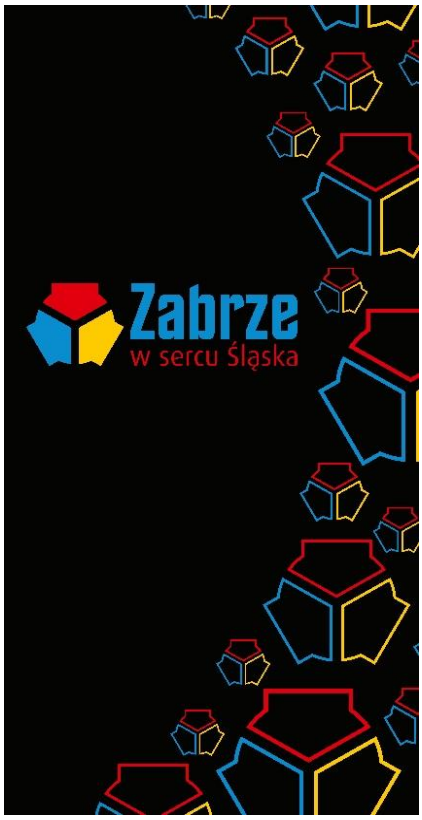

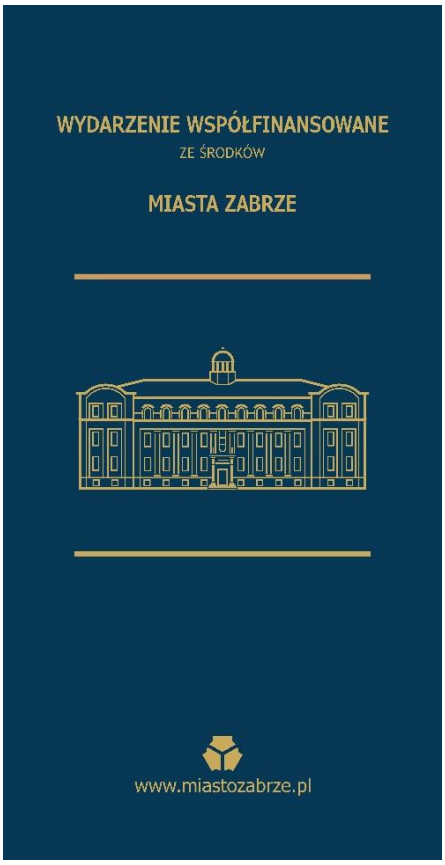
WYDARZENIE WSPÓŁFINANSOWANE
ZE ŚRODKÓW
MIASTA ZABRZE
www.miastozabrze.pl

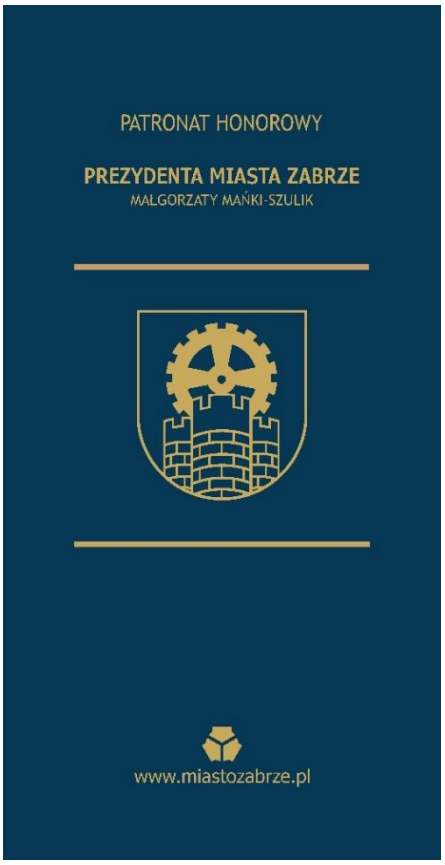
PATRONAT HONOROWY
PREZYDENTA MIASTA ZABRZE
MAŁGORZATY MAŃKI-SZULIK
www.miastozabrze.pl

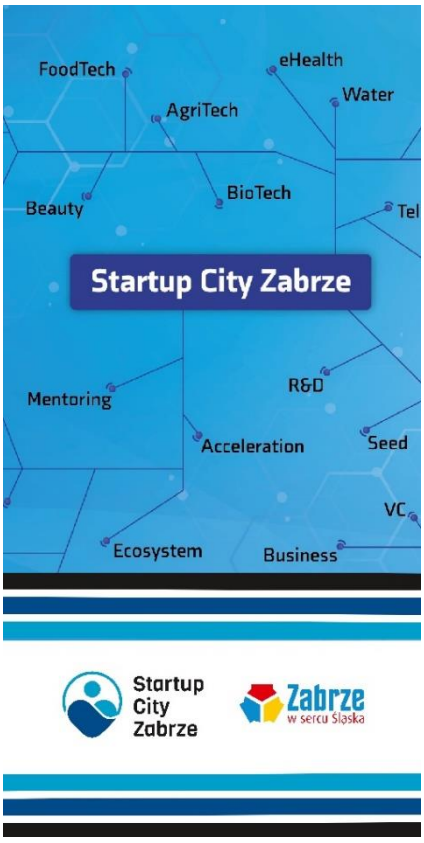
FoodTech
eHealth
Water
AgriTech
Beauty
BioTech
Tel
Startup City Zabrze
R&D
Mentoring
Acceleration
Seed
VC
Ecosystem
Business
Startup City Zabrze
Zabrze w sercu Śląska

TERENY INWESTYCYJNE
W ZABRZU
SPRAWDŹ, ŻE WARTO
KSSE
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna
Zabrze w sercu Śląska

Zabrzańskie
Centrum
Rozwoju
Przedsiębiorczości
32 273 97 70
facebook.com/um.zcrp
zcrp@um.zabrze.pl
www.miastozabrze.pl

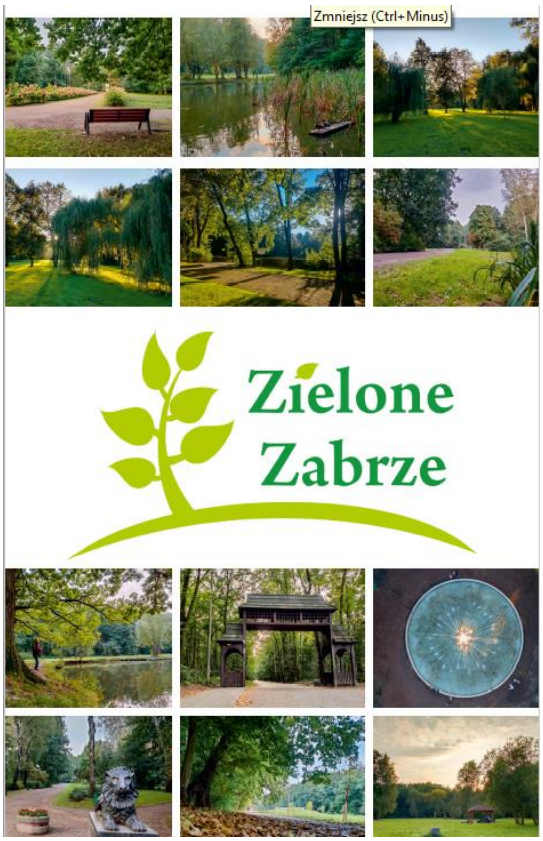
Zmniejsz (Ctrl+Minus)
Zielone
Zabrze

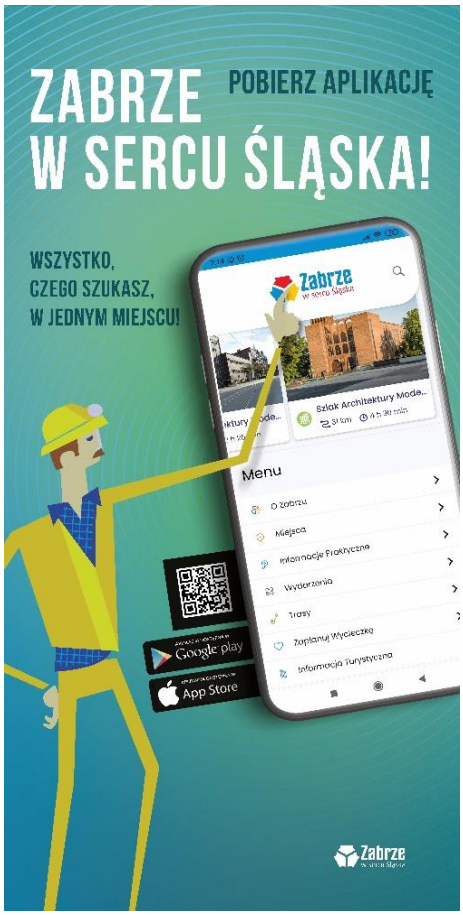
ZABRZE
W SERCU ŚLĄSKA!
POBIERZ APLIKACJĘ
WSZYSTKO,
CZEGO SZUKASZ,
W JEDNYM MIEJSCU!
Zabrze
Menu
Google play
App Store
Zabrze

– ścianka promocyjna dwustronna 238x400

– ścianka promocyjna dwustronna 238x200

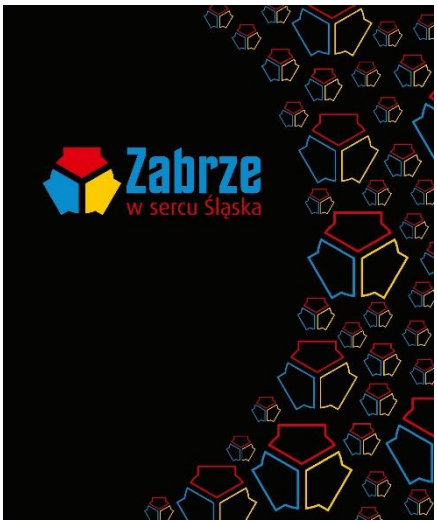

– wydawnictwo promocyjne - Almanach Samorządowy na 2021 rok

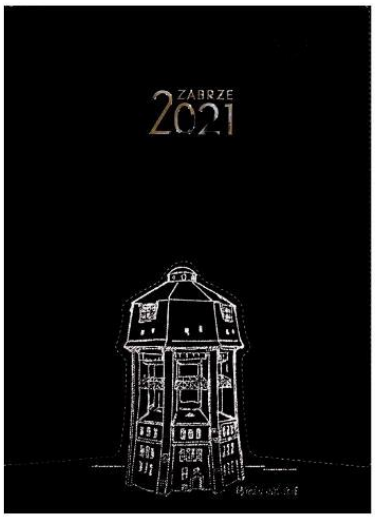

Zabytkowa i nowoczesna architektura Zabrza

Kto obraz architektoniczny Zabrza, jego dawne obiekty i rozwiązania urbanistyczne oraz te będące następstwem ostatnich dekad można opisywać na wiele sposobów. Jednym z nich jest prezentacja kolejnych dzielnic i osiedli miasta, innym wprowadzenie porządku chronologicznego budowy obiektów – rok po roku. Wreszcie podział jego zabudowy na mieszkaniową, zakładową, użyteczności publicznej. Itd. Każdy z nich ma swoje plusy i minusy, istnieje jeszcze inne rozwiązanie tego tematu, polegające na architektonicznej wędrówce wzdłuż najważniejszych ulic, placów i części miasta. Miejsc i zakątków, w których przeplatają się różne typy i style zabudowy, okresy ich powstawania oraz lata ostatnich modernizacji i rewitalizacji.

Kamienica, ul. Wolności 327

Willa Schwiertzków 4

Przedszkole, ul. Klimczaka 2

W II poł. XIX w. dynamicznemu rozwojowi przemysłu ciężkiego na Górnym Śląsku sprzyjał proces przemieszczania się dużych grup ludności, tworzenia przy kopalniach i hutach kolonii i osiedli robotniczych. I to one razem z wsiami i osadami rolniczymi były zaczynem powstawania nowych miast przemysłowych, takich jak Zabrze, które to prawa miejskie uzyskało w 1922 r.

Pomimo stosunkowo młodego wieku architektura Zabrza jest bardzo zróżnicowana i ciekawa. Wśród jego zabytków odnajdziemy liczne przykłady secesji, eklektyzmu, ekspresjonizmu i modernizmu. I nie dotyczy to jedynie pojedynczych obiektów, lecz również kompleksowych, przemyślanych rozwiązań urbanistycznych – ulic, placów i terenów zielonych. Kamienice, wille, budynki użyteczności publicznej, obiekty sakralne i poprzemysłowe nadały miastu niepowtarzalny charakter i wyjątkowość.

W przeciągu ostatnich kilkunastu lat w Zabrzu powstało wiele nowoczesnych obiektów i rozwiązań architektonicznych, czerpiących inspirację z dokonań jego dawnych wizjonerów, projektantów i budowniczych. Z drugiej strony dzięki śmiałym projektom rewitalizacyjnym uratowano wiele obiektów historycznych, nadając im często nowe funkcje użytkowe. To wzajemne przenikanie się nowego ze starym i odwrotnie jest wyrazem głębokiego szacunku dla krajobrazu kulturowego miasta.

Na terenie Zabrza zachowały się liczne obiekty architektoniczne o wysokiej wartości artystycznej oraz te związane z miejscową tradycją i historią. I to rodzi się pytanie, który z nich jest najstarszy? Dość skrupulatnie jest nim **dwór w Zabrzu-Mikulczycach** przy ul. Lipowej 11. Jeszcze nie tak dawno sądzono, że jego początki sięgają XVIII w. Jednak podczas ostatnich prac rewitalizacyjnych na belce stropowej dworu odkryto datę 1661 r.

Pierwsza wzmianka o Mikulczycach, najstarszej dzielnicy miasta, pochodzi z 1244 r. Pod koniec XVIII w. parafię Paniowiany i Zaborzan odkryte bogate pokłady węgla kamiennego, w dużej mierze sprzyjającego rozwojowi przemysłu. W 1678 r. Zabrze było siedzibą powiatu, który obejmował 28 wiosek i okręgów dworskich. Z początkiem lat 30. XX w. zyskało nim prawa. 70 lat, osób. Pomimo tego Zabrze nie miało przez miejskich, ponieważ sprzeciwiali się temu niemcy przemysłowcy i właściciele ziemscy, w obawie przed zdominowaniem wyższych państwie.

Centrum Usług Społecznych, ul. Słomiana 7

Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Cmentarna 7

Dawny Dwór, ul. Wolności 327

Za układem z torami kolejowymi, po prawej stronie rozciągają się zabytkowe **dzielnica Zandka**. W latach 1905–1922 powstało tutaj osiedle patronackie dla robotników i urzędników pobliskiej Huty Donnersmarck. Jego zabudowę tworzyło ponad 40 wolno stojących budynków, nawiązujących do tradycyjnej architektury ludowej i secesyjnej. Do osiedla, zaprojektowanego przez grupę architektów z Berlina-Charlottenburga, wtym Arnolda Hartmanna, należały również budynki dyrekcji huty (dziś Ratusz Miasta), wybudowany dosyć technicznego oraz straży pożarnej. W 2008 r. miasto podjęło decyzję o zakwaterowaniu zabudowań Zandki, co zapoczątkowało proces wykupu przez samorządzi 63 „południowych" budynków z 944 mieszkaniami i 27 lokalami użytkowymi. Od tego czasu prowadzona jest ich systematyczna modernizacja. Realizacja projektu objęła także przebudowę obiektu dawnej gazowni (ul. Słomiana 7), gdzie powstanie **Centrum Usług Społecznych**, i modernizację budynku **Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16** (ul. Cmentarna 7). Przy ul. Cmentarnej 70 stoi również **stalowy dom** wzniesiony w 1927 r. Jego budowa prowadzona przez 16 robotników trwała tylko 26 dni. Było to możliwe dzięki gotowym elementom ze stali, które zmontowano na placu budowy.

Stalowy dom, ul. Cmentarna 70

Dwór w Mikulczycach, ul. Lipowa 11

Dwór w Mikulczycach od 1993 r. do końca X wieku budynek należał do dóbr miejscowych rodziny Harand von Donnersmarck i był siedzibą zarządcy ich rolniczego majątku. Po 1945 r. obiekt stanowił mieszkanie dyrektora Państwowego Gospodarstwa Rolnego, a później administratora von Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa. W 2012 r. dwór częściowo spłonął, po czym kupiła go firma Fly Development. Zanim jej właściciele przystąpili do prac rewitalizacyjnych i pierwszy raz w historii Zabrza udostępnili dwór powstał do dawnej świetności w 2013 r. Dziś działa on jako filia Miejskiej Szkoły Podstawowej „Pod Strzykiem" im. Michała Archutnika, a przylegający do niego park z lat 30. XX w. jest ogólnie dostępnym przyrodniczo-krajobrazowym Zakładu Przyrodniczego i Miłoszyckiego.

Ulica Wolności i okolice

Na początku XIX w. Królewską Hutę (Chorzów) z Gliwicami połączyła pierwsza na Śląsku bita droga tzw. *Kunststrasse*. Taką nazwę, czyli ulicy Nadzwyczajnej Trasu, nadano jej na cześć późniejszego króla Prus, Fryderyka Wilhelma IV. Dziś na terenie Zabrza, od wschodniej granicy z Radą Śląską do zachodniej granicy z Gliwicami, długość **ulicy Wolności** wynosi ok. 9,5 km. W XIX i XX w. powstały przy niej duże zakłady przemysłowe, w tym: elektrownia, kopalnia węgla kamiennego, huta i browar. Jej zabudowę stanowiły kamienice, hotele, banki, sklepy i świątynie. Jedną z tych ostatnich był drewniany **kościół św. Jadwigi** z lat 1928–1929 (ul. Wolności 504). Obiekt wybudowany na planie dwunastoboku przykryć wielospadowy dach z czterema ośmiobocznymi wieżami. Świątynia wzniesiona w stylu modernistycznym nosił cechy neobarokowe. W jej wnętrzu znajdują się m.in. ołtarz główny z płaskorzeźbami św. Jadwigi, obraz Matki Boskiej Częstochowskiej i organy z 1980 r. Kościół leży na Szlaku Architektury Drewnianej Województwa Śląskiego.

Dalej, przy ul. Wolności 444 wznosi się neogotycki **kościół św. Franciszka** z lat 1884–1885. Jego projektantem był Paul Jackisch. Nad trójnawowym obiektem na planie krzyża łacińskiego góruje czworoboczna wieża z kalicą. Niecodzienność kościoła na-

Kościół św. Jadwigi, ul. Wolności 504

Kościół św. Franciszka, ul. Wolności 444

Na dwóch kondygnacjach ma on cztery dwupokojowe mieszkania, każde o powierzchni 60 m². Cztery inne domy o tej samej konstrukcji wybudowano w latach 1928–1929 przy ul. Szafarczyka w Rokitnicy. Na rewitalizację Zandki przeznaczono ponad 60 mln zł. Jednym z najcenniejszych fragmentów dzielnicy jest ulica Krakusa z aleją 27 placów klonolistnych.

W latach międzywojennych dumą miasta był **budynek Admiralspalast** z 1928 r. (ul. Wolności 309). Wzniesiony w stylu modernistycznym posiadał elementy art déco. Jego projektantami byli architekci Richard Bielenberg i Josef Moser. Budynek miał wysokość sześciu kondygnacji, a jego ramiak wieńczyła duża kopuła. Z kolei fasadę zdobiły płaskorzeźby ludzkich głów, symbolizujące cztery części kontynentów. Przed wojną działały w nim hotel, kawiarnia, piwiarnia i restauracja. Na dachu obiektu latał ogród z kręgiem tanecznym dla 300 osób. Po 1945 r. działający w nim hotel nosił kolejno nazwy: Prezydent, Prezydent i Monopol. Ostatni remont fasady nieużytkowanego budynku, dofinansowany z budżetu miasta wykonano w 2012 r.

Na południe od tego miejsca rozciąga się plac Dworcowy, przy którym stoi m.in. modernistyczny **budynek dworca kolejowego** z 1967 r. W 2010 r. samorząd Zabrza w trosce o lepszy wizerunek miasta wydzierżawił go od firmy PKP PLK na okres 29 lat.

Admiralspalast, ul. Wolności 309

Dzielnica Zandka, ul. Krakusa

Osiedle robotnicze „Borsig"

W latach 1896–1871, na terenie Biskupic powstało osiedle robotnicze „Borsig" (ppw. 28 ha). Jest to najwyższa i najdroższa zabudowa powstała na Górnym Śląsku. Inicjatorem jego budowy był przemysłowiec Albert Borsig. Składa się ono z 2,5 tys. mieszkaniowo-usługowych budynków jednorodzinnych i trzykondygnacyjnych domów wielorodzinnych, szkół, kościoła, szkoły podstawowej i parku z muzyką koncertową. Z kolei na terenie Rokitnicy w latach 1928–1929 przemysłowiec Franz Xaver von Ballestrem wybudował osiedle patronackie dla 200 rodzin wraz z infrastrukturą. Tworzyły je domy, szkoła i wielorodzinne budynki w stylu wiejskim z ogródkami. Osiedle miało swoją kanalizację, oczyszczalnię ścieków, szkołę, ochronkę dla dzieci oraz gospodę.

Osiedle patronackie „Ballestrem"

- wydawnictwo Zabrze na każdą pogodę

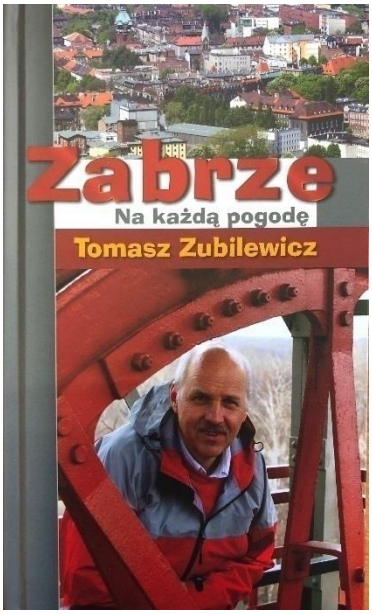

- płaskorzeźby „wieża ciśnień” oraz „ratusz”

Przygotował

Wydział Promocji, Turystyki i Sportu UM Zabrze

2.16.3 INFORMACJA O SPÓŁKACH

Tabela. Spółki z większościowym udziałem Miasta - dane na 31.12.2019 r.

Spółki z większościowym udziałem Miasta - dane na 31.12.2019 r.							
Lp.	Nazwa spółki	Udział Miasta w kapitale zakładowym Spółki (zł)	Udział Miasta w kapitale zakładowym Spółki (%)	Wartość kapitału zakładowego Spółki	Suma bilansowa	Zysk / Strata netto	Zobowiązania długoterminowe Spółki z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych, leasingu i zakupów ratalnych
							2019
1	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	239 646 500,00 zł	100,00%	239 646 500 zł	413 550 887 zł	1 105 469 zł	70 081 100 zł
2	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu Sp. z o.o.	31 324 000,00 zł	100,00%	31 324 000 zł	36 185 695 zł	- 4 449 668 zł	657 261 zł
3	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.	23 029 500,00 zł	100.00 %	23 029 500 zł	82 486 719 zł	23 410 zł	10 112 693 zł
4	Szpital Miejski w Zabrzu Sp. z o.o.	87 529 250,00 zł	100,00%	87 529 250 zł	98 174 398 zł	- 16 622 255 zł	26 630 927,81 zł
5	Stadion w Zabrzu Sp. z o.o.	192 292 100,00 zł	100,00%	192 292 100 zł	248 927 962 zł	- 16 006 116 zł	96 310 930 zł
6	Zarząd Budynków Mieszkaniowych - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	55 522 500,00 zł	100,00%	55 522 500 zł	88 190 791 zł	23 705 zł	13 061 884 zł
7	Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji Sp. z o.o.	10 819 650,00 zł	91,50%	11 824 650 zł	15 314 356 zł	- 1 222 861 zł	6 112 734 zł
8	Górnik Zabrze S.S.A.	80 694 200,00 zł	82,60%	97 692 600 zł	19 423 964 zł	1 248 111 zł	23 000 000 zł

Źródło: Wydział Zarządzania Mieniem

ROZDZIAŁ III BUDŻET OBYWATELSKI

Budżet obywatelski

Budżet jednostki samorządu terytorialnego oznacza gromadzenie wpływów, które przeznaczane są na zadania służące ogółowi mieszkańców jednostki. Wprowadzane są jednak rozwiązania, które w sposób bardziej bezpośredni dają mieszkańcom możliwość wpływania na kierunki przeznaczenia środków z miejskiej „kasy". Jednym z takich instrumentów jest budżet obywatelski. W roku sprawozdawczym przeprowadzono kolejną procedurę wyboru projektów z myślą o ich realizacji z budżetu miasta Zabrze w 2021 roku. Była to siódma edycja budżetu obywatelskiego. Jednocześnie w omawianym okresie prowadzono zadania wynikające z wcześniejszych edycji — trzeciej, czwartej, piątej i szóstej.

Budżet obywatelski jako instrument włączania mieszkańców w sprawy miasta

Przed budżetem obywatelskim stawiane jest zwykle kilka celów. Jednym z głównych wyznaczników jest przede wszystkim wskazanie ważnych z punktu widzenia mieszkańców zadań. Jest to jednak również dobry instrument włączania mieszkańców w sprawy miasta i w sprawy decydowania o miejskich priorytetach. Dodatkowo budżet obywatelski to instrument edukacyjny między innymi na temat zadań samorządu i podziału zadań między stronami rządową i samorządową.

Siódma edycja budżetu obywatelskiego

Siódmą edycję budżetu obywatelskiego przeprowadzono w okresie od 20 lipca 2020 r. do 6 listopada 2020 r. z założeniem, że realizacja poszczególnych zadań odbędzie się z budżetu Miasta Zabrze na rok 2021. Z uwagi na wprowadzone zmiany prawne procedowanie budżetu obywatelskiego w miastach na prawach powiatów jest obowiązkowe, a podstawowe zasady określa uchwała rady miasta. Procedura odbyła się w Zabrzu na podstawie dwóch aktów prawnych o znaczeniu miejskim. Są to:

- Uchwała Nr VIII/93/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego „Zabrzański Budżet Partycypacyjny",
- Zarządzenie Nr 454/WBU/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie konsultacji z mieszkańcami w formie budżetu obywatelskiego dotyczących wyboru zadań do wpisania do projektu budżetu miasta Zabrze na rok 2021.

Podstawą prawną wprowadzania budżetu obywatelskiego w gminach jest art. 5a ust. 2 i 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2020 poz. 713 z późn. zmianami), który określa, że budżet obywatelski jest formą konsultacji z mieszkańcami.

Procedura zakłada kilka etapów, w tym znane z wcześniejszych edycji zbieranie propozycji projektów od mieszkańców, ocenę projektów z punktu widzenia możliwości i kosztów ich realizacji oraz głosowanie. To druga edycja, w której zastosowanie miał wymagany ustawą o samorządzie gminnym tryb odwoławczy od niedopuszczenia projektu do głosowania. Szczegółowy terminarz siódmej edycji w porównaniu do wcześniejszych zawiera poniższa tabela.

Tabela: szczegółowy terminarz siódmej edycji budżetu obywatelskiego w porównaniu do wcześniejszych edycji

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	EDYCJA II	EDYCJA III	EDYCJA IV	EDYCJA V	EDYCJA VI	EDYCJA VII
ROZPOCZĘCIE SKŁADANIA WNIOSKÓW	02-03-2015	01-07-2015	25-07-2016	26-06-2017	28-05-2018	24-06-2019	20-07-2020
ZAKOŃCZENIE SKŁADANIA WNIOSKÓW	30-03-2015	29-07-2015	02-09-2016	07-08-2017	09-07-2018	29-07-2019	20-08-2020
OGŁOSZENIE WYNIKÓW OCENY WNIOSKÓW						09-09-2019	28-09-2020
TERMIN SKŁADANIA ODWOŁAŃ						16-09-2019	05-10-2020
OGŁOSZENIE LISTY PROJEKTÓW DO GŁOSOWANIA	20-04-2015	16-09-2015	07-10-2016	18-10-2017	05-09-2018	23-09-2019	12-10-2020
ROZPOCZĘCIE GŁOSOWANIA	01-05-2015	28-09-2015	21-10-2016	16-11-2017	20-09-2018	03-10-2019	15-10-2020
ZAKOŃCZENIE GŁOSOWANIA	10-05-2015	08-10-2015	27-10-2016	01-12-2017	05-10-2018	17-10-2019	30-10-2020
OGŁOSZENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA	22-05-2015	19-10-2015	04-11-2016	12-12-2017	16-10-2018	24-10-2019	06-11-2020

Procedura wyboru zadań została tak zaplanowana, aby konkretne zadania będące propozycjami mieszkańców mogły zostać przedstawione w projekcie budżetu miasta na rok 2021.

Wspomniana ustawa daje radzie gminy prawo do podziału środków stawianych do decyzji mieszkańcom na pule po pierwsze dotyczącą całej gminy a po drugi na pule obejmujące poszczególne jednostki pomocnicze (dzielnice) lub ich grupy. W Zabrzu Rada Miasta zdecydowała o podziale środków dla poszczególnych jednostek pomocniczych (oraz na pulę ogólnomiejską). Określenie kwoty budżetu obywatelskiego i jej podział na poszczególne pule to kompetencji organu wykonawczego. W Zabrzu ten podział przedstawia się następująco:

Tabela: wartość poszczególnych pul budżetu obywatelskiego na rok 2021

PULA	DZIELNICA "MAŁA" / "DUŻA"	LIMIT PULI	MAX. WARTOŚĆ PROJEKTU
Biskupice	Duża	310 000,00	310 000,00
Centrum Południe	Duża	310 000,00	310 000,00
Centrum Północ	Duża	310 000,00	310 000,00
Grzybowice	Mała	155 000,00	155 000,00
Guido	Duża	310 000,00	310 000,00
Helenka	Duża	310 000,00	310 000,00
Kończyce	Mała	155 000,00	155 000,00
Maciejów	Mała	155 000,00	155 000,00
Makoszowy	Mała	155 000,00	155 000,00
Mikulczyce	Duża	310 000,00	310 000,00
Osiedle Mikołaja Kopernika	Mała	155 000,00	155 000,00
Osiedle Młodego Górnika	Mała	155 000,00	155 000,00
Osiedle T. Kotarbińskiego	Duża	310 000,00	310 000,00
Pawłów	Mała	155 000,00	155 000,00
Rokitnica	Duża	310 000,00	310 000,00
Zaborze Północ	Duża	310 000,00	310 000,00
Zaborze Południe	Mała	155 000,00	155 000,00
Zandka	Mała	155 000,00	155 000,00
Pula ogólnomiejska	Pula ogólnomiejska	1 000 000,00	500 000,00
Limit budżetu obywatelskiego na 2021 r.		**5 185 000,00**	

Mieszkańcy w siódmej edycji złożyli 73 projekty — co razem ze złożonymi we wcześniejszych edycjach (146, 139, 96, 70, 47 i 102 kolejno od pierwszej edycji) oznacza, że łącznie we wszystkich edycjach wpłynęły 673 projekty. Poniżej zaprezentowano szczegółowe informacje na temat składanych projektów.

Tabela: złożone projekty do siódmej edycji budżetu obywatelskiego w porównaniu do wcześniejszych edycji

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	EDYCJA II	EDYCJA III	EDYCJA IV*	EDYCJA V	EDYCJA VI	EDYCJA VII
Wartości nominalne:							
wniosków złożono	146	139	96	70	47	102	73
przedmiotem głosowania	108	128	88	64	41	71	59
wniosków odrzucono	38	11	8	6	6	31	14
w tym:							
formalnie	17	3	7	4	0	4	1
prawno – finansowo	21	8	1	2	6	27	13
[w %]							
wniosków złożono	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
przedmiotem głosowania	74%	88%	92%	91%	87%	70%	81%
wniosków odrzucono	26%	8%	8%	9%	13%	30%	19%
w tym:							
formalnie	12%	2%	7%	6%	0%	4%	1%
prawno – finansowo	14%	5%	1%	3%	13%	26%	18%

* Dla IV edycji w ramach wniosków odrzuconych z przyczyn formalnych uwzględniono 3 projekty wycofane przez wnioskujących.

Wnioski zostały ocenione pod względem formalnym (służby Skarbnika Miasta) i prawno – technicznym (w wydziałach urzędu miejskiego lub w miejskich jednostkach organizacyjnych). Omawiana edycja była drugą zapewniającą możliwość złożenia odwołania od niedopuszczenia projektu do głosowania. Takich wniosków złożono 7, z których jeden został uwzględniony — projekt został dopuszczony do głosowania.

W omawianej, drugiej edycji budżetu obywatelskiego przeprowadzanej na podstawie art. 5a ustawy o samorządzie gminnym złożono 13 599 kart do głosowania. 775 kart zostało unieważnionych na podstawie par. 19 ust. 9 pkt. 4 Uchwały Nr VIII/93/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta w formie budżetu obywatelskiego. Wobec powyższego na łączne wyniki składają się decyzje 12 824 osób, które zaznaczyły na kartach do głosowania (elektronicznych i papierowych) propozycje zadań łącznie 20 344 razy (liczba głosów na indywidualne zadania). Złożono 400 ważnych kart papierowych oraz 12 424 elektronicznych. Można zaobserwować różny poziom zaangażowania mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych (dzielnic). Frekwencję w dzielnicach pokazuje kolejna tabela.

Tabela: frekwencja w dzielnicach w szóstej edycji budżetu obywatelskiego

WYSZCZEGÓLNIENIE	FREKWENCJA
Grzybowice	17,43%
Zaborze Południe	13,35%
Osiedle Młodego Górnika	12,77%
Kończyce	11,50%
Osiedle Mikołaja Kopernika	11,24%
Makoszowy	11,18%
Zaborze Północ	10,35%
Pawłów	10,09%
Rokitnica	9,74%
Biskupice	9,05%
Centrum Północ	7,24%
Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego	7,00%
Mikulczyce	6,19%
Helenka	5,84%
Zandka	5,58%
Guido	5,43%
Maciejów	5,10%
Centrum Południe	5,06%
Zabrze	7,62%

Łącznie głosy na projekty z poszczególnych dzielnic w poszczególnych edycjach przedstawiały się następująco:

Tabela: głosy na projekty w podziale wg dzielnic i wg edycji

WYSZCZEGÓLNIENIE	EDYCJA I	EDYCJA II	EDYCJA III	EDYCJA IV	EDYCJA V*	EDYCJA VI	EDYCJA VII
Dzielnice „duże”	**50 662**	**57 385**	**52 355**	**16 072**	**6 333**	**10 841**	**10 389**
Biskupice	3 293	5 033	1 158	767	190	405	933
Centrum Południe	10 848	14 528	14 760	4 330	1947	2157	1302
Centrum Północ	7 984	10 213	7 151	1 518	1987	2407	2118
Guido	3 266	4 236	5 197	477	brak środków	1189	661
Helenka	5 355	2 859	2 252	737	brak środków	314	414
Mikulczyce	2 590	2 076	3 400	1 969	brak środków	912	1909
Osiedle T. Kotarbińskiego	5 995	6 379	9 627	515	151	454	497
Rokitnica	7 817	4 575	5 719	3 337	2058	1948	1275
Zaborze Północ	3 514	7 486	3 091	2 422	brak środków	1055	1280
Dzielnice „małe”	**13 710**	**23 637**	**14 017**	**2 918**	**2 947**	**3 263**	**2 171**
Grzybowice	2 236	1 656	1 399	95	335	674	456
Kończyce	328	2 246	419	224	brak środków	84	289
Maciejów	1 729	1 948	561	558	314	198	87
Makoszowy	1 214	1 653	2 161	282	480	740	272
Osiedle Mikołaja Kopernika	3 277	3 870	4 677	756	985	999	407
Osiedle Młodego Górnika	1 187	2 214	1 296	136	190	61	241
Pawłów	-	3 026	902	364	324	167	202
Zaborze Południe	442	4 551	1 210	302	199	185	112
Zandka	3 297	2 473	1 392	201	120	155	105
Projekty ogólnomiejskie (w ed. I - ponaddzielnicowe)	**7 259**	**-**	**-**	**14 282**	**7 536**	**9 375**	**7 784**
Razem	71 631	81 022	66 372	33 272	16 816	23 479	20 344

* Z uwagi na to, że we wcześniejszej, czwartej edycji budżetu obywatelskiego wskazano do realizacji projekty dwuletnie z założeniem, że drugi rok będzie finansowany *a conto* kolejnej edycji, nie można było składać projektów z dzielnic oznaczonych „brak środków”.

Efektem głosowania są dwadzieścia cztery zadania budżetowe, które zostały wpisane do projektu budżetu miasta na 2021 rok. Szczegóły pokazuje tabela poniżej.

Tabela: zadania budżetowe wynikające z VII edycji budżetu obywatelskiego wpisane do projektu budżetu miasta Zabrze na rok 2021 w podziale na działy klasyfikacji budżetowej

DZIAŁ	SKRÓT NAZWY	NAZWA ZADANIA	PLAN
600			1 510 398
	WI/JGN/25/21	ZBO-NAPRAWA NAWIERZCHNI ZALEWANYCH CHODNIKÓW WRAZ Z OŚWIETLENIEM PLACU POMIĘDZY ULICAMI HEWELIUSZA, BANACHIEWICZA I GALILEUSZA NA OS. MIKOŁAJA KOPERNIKA	154 995
	WI/JGN/28/21	ZBO-WYODRĘBNIENIE MIEJSC POSTOJOWYCH DLA SAMOCHODÓW OSOBOWYCH	145 426
	WI/MZDIII/08/21	ZBO-BUDOWA SYGNALIZACJI ŚWIETLNEJ NA PRZEJŚCIU DLA PIESZYCH NA ULICY PADEREWSKIEGO W REJONIE SKRZYŻOWANIA Z ULICĄ NOCONIÓW	140 000
	WI/MZDIII/20/21	ZBO-MODERNIZACJA CHODNIKÓW NA OS. T. KOTARBIŃSKIEGO	259 977
	WI/MZDIII/29/21	ZBO-POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW BISKUPIC	310 000
	WI/WI/27/21	ZBO-FAJNE ZABRZE-INFRASTRUKTURA ROWEROWA I ARTYSTYCZNA	500 000
754			186 900
	WI/ZKOL/11/21	ZBO-BEZPIECZNE ZABRZE-ZAKUP SAMOCHODU RATOWNICZO-GAŚNICZEGO	150 000
	WI/ZKOL/13/21	ZBO-BEZPIECZNE ZABRZE-WYMIANA ROLET W SKRYTKACH AUTA RATOWNICZO - GAŚNICZEGO MARKI JELCZ	36 900
801			1 637 510
	WI/WI/07/21	ZBO-REMONT ŁAZIENEK I USUNIĘCIE BARIER ARCHITEKTONICZNYCH W ŁAZIENKACH DLA UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 14 IM. ADAMA MICKIEWICZA W ZABRZU	310 000
	WI/WI/10/21	ZBO-ZDROWO-SPORTOWO I ZABAWOWO DOPOSAŻENIE BAZY SPORTOWO REKREACYJNEJ W DZIELNICY MAKOSZOWY	154 510
	WI/WI/14/21	ZBO-REMONT ŁAZIENEK W ZSP NR 9	155 000
	WI/WI/17/21	ZBO-AKTYWNI I INTERAKTYWNI-ROZBUDOWA I MODERNIZACJA BAZY SPORTOWEJ ORAZ ROZWÓJ NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W DZIELNICY HELENKA	310 000
	WI/WI/23/21	ZBO-ESTETYKA I BEZPIECZEŃSTWO W SZKOŁACH SP 6 I SP 43	243 000
	WI/WI/24/21	ZBO-BUDOWA BOISKA DO GRY W PIŁKĘ NOŻNĄ PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W ZABRZU, UL. SPORTOWA 5-II ETAP	310 000
	WI/WI/26/21	ZBO-MODERNIZACJA SZATNI ORAZ TOALET I DOSTOSOWANIE ICH DO OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW	155 000
900			1 827 848
	WI/IK/09/21	ZBO-STWORZENIE PARKU REKREACYJNO-PRZYRODNICZO-KULTUROWEGO (ETAP 1)	155 000
	WI/IK/12/21	ZBO-ROD KAPRYS W ZABRZU-OŚWIETLENIE ALEJEK OGRODOWYCH W ROD KAPRYS	297 000
	WI/IK/18/21	ZBO-PRZYJAZNE I BEZPIECZNE CENTRUM - REWITALIZACJA TERENU POMIĘDZY UL. WYZWOLENIA ORAZ UL. DWORCOWĄ W ZABRZU	55 853
	WI/IK/19/21	ZBO-PSI RAJ, CZYLI WYBIEG DLA PSÓW	49 995

	WI/IK/21/21	ZBO-ZIELONY PARK NA ZABORZU	500 000
	WI/WI/06/21	ZBO-BOISKO DO SIATKÓWKI PLAŻOWEJ W MIKULCZYCACH 3 ETAP MODERNIZACJI PARKU	150 000
	WI/WI/16/21	ZBO-MODERNIZACJA BOISKA PAWŁÓW	155 000
	WI/WI/22/21	ZBO-PLAC ZABAW, SIŁOWNIA POD CHMURKĄ-FLOW PARK, BOISKO DO PIŁKI PLAŻOWEJ / POPRAWA INFRASTRUKTURY REKREACYJNO-SPORTOWEJ	310 000
	WI/ZM/15/21	ZBO-1. MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY I ROZRYWKI NA ZABORZU - POŁUDNIE 2. MODERNIZACJA PLACU ZABAW PRZY SP-16	155 000
RAZEM			5 162 656

Łącznie w planie wydatków na 2021 rok zapisano 43 zadania budżetowe o łącznej wartości 8 861 769 zł (wg stanu na 1 stycznia 2021 r.) wynikające z decyzji mieszkańców w drodze budżetu obywatelskiego. Na tę liczbę i wartość składało się — oprócz powyższych zadań z VII edycji — 14 zadań o wartości 2 979 684 zł z VI edycji, 4 zadania o wartości 535 147 zł z V edycji oraz 1 zadanie o wartości 184 282 zł z IV edycji.

Wspomniane powyżej zdefiniowanie budżetu obywatelskiego jako formy konsultacji z mieszkańcami w art. 5a ustawy o samorządzie gminnym niosło za sobą szereg zmian. Do najważniejszych zmian można zaliczyć poniżej wymienione sprawy. Uprawnionymi do głosowania stali się wszyscy mieszkańcy Zabrza (brak wymogu zameldowania, niezależnie od wieku). Minimalna kwota budżetu obywatelskiego została ustalona w miastach na prawach powiatu na poziomie 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu. W przypadku Zabrza w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2019 rok wydatki wyniosły 1 032 321 343,92 zł, czyli kwota budżetu partycypacyjnego nie mogła być mniejsza niż 5 161 606,72 zł. Faktycznie do decyzji mieszkańców postawiono kwotę 5 185 000 zł, a w uchwale budżetowej na 2021 rok wartość zadań budżetu partycypacyjnego wyniosła 5 162 656 zł.

W miastach na prawach powiatu przeprowadzenie budżetu obywatelskiego stało się też obowiązkowe. Lista poparcia była wymagana tylko dla projektów ogólnomiejskich (50 podpisów). W przypadku projektów składanych do pul dzielnicowych takich podpisów popierających nie wymagano. Najmniej liczną jednostkę pomocniczą zamieszkuje niewiele więcej niż 1 000 mieszkańców. Biorąc pod uwagę, iż ustawa o samorządzie gminnym określa, że liczba podpisów mieszkańców popierających projekt nie może przekraczać 0,1% mieszkańców terenu objętego pulą budżetu obywatelskiego, to można by żądać tylko jednego podpisu.

Z zapisów wspomnianej ustawy mówiących, że mieszkańcy decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy oraz że zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy (a budżet dotyczy roku) wywodzi się wniosek, że projekty muszą być możliwe do wykonania w ciągu jednego roku — nie można realizować projektów dwu- lub wieloletnich. Projekty obejmujące roboty budowlane muszą być zlokalizowane na ternie, co do którego miasto posiada prawo do gospodarowania na cele budowlane. Nie można zatem lokować projektów na terenach na przykład zarządzanych przez spółdzielnie mieszkaniowe. Wnioskodawcy, którego złożony projekt został niedopuszczony do głosowania, służy wspomniane wyżej odwołanie.

Wykonywanie zadań z wcześniejszych edycji budżetu obywatelskiego

W okresie sprawozdawczym realizowano zadania pochodzące z następujących edycji budżetu obywatelskiego: trzeciej, czwartej, piątej i szóstej.

Łącznie prowadzonych było 49 zadań budżetowych o wartości planu pierwotnego ogółem na poziomie 8 687 161 zł, który w czasie trwania roku sprawozdawanego został zmniejszony do kwoty 5 632 597 zł. Wykonując wspomniane zadania dokonano wydatków w wysokości 4 282 281,67 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela: informacja o wydatkach w latach poprzednich, w roku sprawozdawczym oraz o planie pierwotnym i po zmianach na zadania realizowane w 2020 roku z III, IV, V I VI edycji budżetu obywatelskiego

DZIAŁ	EDYCJA	LP	SYMBOL ZADANIA	NAZWA ZADANIA	ZA-KOŃ-CZENIE REALI-ZACJI	WYKO-NANIE W LA-TACH WCZE-ŚNIEJ-SZYCH	PLAN PIER-WOT NY	PLAN PO ZMIA NAC H	WYKO-NANIE	%	WYKO-NANIE RAZEM Z LA-TAMI WCZE-ŚNIEJ-SZYMI
600	Edycja III	P0007	WI/MZDIII/11/17	ZBP 2017 - MODERNIZACJA CHODNIKÓW, WYTYCZENIE ŚCIEŻKI ROWEROWEJ ORAZ MONTAŻ ŁAWEK, KOSZY NA ŚMIECI ORAZ KOSZY NA PSIE ODCHODY NA OS. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO	Tak	46 438,21	601 416	582 362	577 485,61	99,16%	623 923,82
600	Edycja IV	P0045	WI/MZDIII/43/18	ZBP 2018-SPORTOSTRADA ZABRZA3ŃSKA	Tak	17 589,00	377 554	1 212	1 211,30	99,94%	18 800,30
600	Edycja IV	P0046	WI/MZDIII/44/18	ZBP 2018-ZABRZAŃSKIE TRASY ROWEROWE. ŁĄCZYMY PÓŁNOC Z POŁUDNIEM. ETAP I	Tak	2 159,41	397 558	379 602	0,00	0,00%	2 159,41
600	Edycja IV	P0048	WI/MZDIII/45/18	ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE TERENU POMIĘDZY ULICAMI BANACHIEWICZA, GALILEUSZA ORAZ GAGARINA (MIEJSCA POSTOJOWE ORAZ CHODNIK WRAZ Z OŚWIETLENIEM)	Tak	17 527,50	224 235	199 407	199 406,27	100,00 %	216 933,77
600	Edycja V	P0009	WI/MZDIII/09/19	ZBP 2019 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH ORAZ BRUKOWANIE CHODNIKÓW	Nie	9 225,00	130 775	206 559	132 633,53	64,21%	141 858,53
600	Edycja V	P0033	WI/MZDIII/12/19	ZBP 2019 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA OSIEDLU T. KOTARBIŃSKIEGO	Nie	17 650,50	87 542	1 678	1 678,00	100,00 %	19 328,50
600	Edycja V	P0040	WI/MZDIII/02/19	ZBP 2019 - DROGA BISKUPICE - ZABORZE	Tak	17 835,00	182 385	205 385	181 470,89	88,36%	199 305,89

600	Edycja VI	P0017	WI/MZDIII/19/20	ZBP 2020 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA ULICY FRANCISZKAŃSKIEJ. ETAP I	Tak	0,00	172 200	172 200	162 048,22	94,10%	162 048,22
600	Edycja VI	P0056	WI/MZDIII/39/20	ZBP 2020 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA OS. KOPERNIKA	Tak	0,00	150 000	150 000	116 509,90	77,67%	116 509,90
754	Edycja VI	P0004	WI/ZKOL/16/20	ZBP 2020 - BEZPIECZNE ZABRZE - ZAKUP SAMOCHODU RATOWNICZO - GAŚNICZEGO	Tak	0,00	150 000	150 000	150 000,00	100,00 %	150 000,00
754	Edycja VI	P0093	WI/ZKOL/35/20	ZBP 2020 - BEZPIECZNE ZABRZE - MONTAŻ 14 NOWOCZESNYCH KAMER MONITORINGU MIEJSKIEGO	Nie	0,00	500 000	0	0,00	-	0,00
801	Edycja V	P0014	WI/WI/10/19	ZBP 2019 - ZAGOSPODAROWANIE OGRODU PRZEDSZKOLNEGO URZĄDZENIAMI ZABAWOWYMI	Tak	4 305,00	0	66 563	66 562,70	100,00 %	70 867,70
801	Edycja V	P0021	WI/P14/58/19	ZBP 2019 - PRZEDSZKOLNY PLAC ZABAW PRZY P 14	Nie	0,00	17 000	0	0,00	-	0,00
801	Edycja V	P0021	WI/WI/07/19	ZBP 2019 - PRZEDSZKOLNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR14 IM. PROMYCZEK WZABRZU	Nie	0,00	0	600	593,68	98,95%	593,68
801	Edycja V	P0026	WI/WI/03/19	ZBP 2019 - BUDOWA OSIEDLOWYCH PLACÓW ZABAW WDZIELNICY CENTRUM POŁUDNIE	Tak	5 904,00	236 400	209 152	203 761,23	97,42%	209 665,23
801	Edycja VI	P0006	WI/WI/17/20	ZBP 2020 - BUDOWA BOISKA DO PIŁKI NOŻNEJ WRAZ Z BIEŻNIĄ I SKOCZNIĄ W DAL PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 14 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. A. MICKIEWICZA W ZABRZU, UL. GDAŃSKA 10 - II ETAP	Tak	0,00	300 000	300 000	216 085,55	72,03%	216 085,55
801	Edycja VI	P0049	WI/WI/26/20	ZBP 2020 - BEZPIECZNY PLAC ZABAW DLA PRZEDSZKOLAKÓW (P8 PRZY UL. PŁASKOWICKIEJ)	Tak	0,00	300 000	300 000	234 664,76	78,22%	234 664,76
801	Edycja VI	P0051	WI/WI/28/20	ZBP 2020 - REMONT TOALET W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 42 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA	Nie	0,00	499 922	227 782	127 005,20	55,76%	127 005,20

801	Edycja VI	P0058	WI/4LO/47/20	ZBP 2020-MIĘDZYSZKOLNA PRACOWNIA PIERWSZEJ POMOCY	Tak	0,00	0	51 024	46 802,91	91,73%	46 802,91
801	Edycja VI	P0058	WI/WI/30/20	ZBP 2020 - MIĘDZYSZKOLNA PRACOWNIA PIERWSZEJ POMOCY (IV LO UL. ANDERSA)	Tak	0,00	51 024	0	0,00	-	0,00
801	Edycja VI	P0060	WI/WI/31/20	ZBP 2020 - NAUKOWO - SENSORYCZNY PARK DOŚWIADCZEŃ PROMYCZKA (P14 UL. ŚCIEGIENNEGO)	Nie	0,00	145 245	5 073	5 072,32	99,99%	5 072,32
801	Edycja VI	P0072	WI/WI/32/20	ZBP 2020 - PLAC ZABAW DLA DZIECI PRZY PRZEDSZKOLU NR 41	Nie	0,00	126 497	9 000	7 995,00	88,83%	7 995,00
801	Edycja VI	P0080	WI/WI/34/20	ZBP 2020 - BUDOWA BOISKA DO GRY W PIŁKĘ NOŻNĄ PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W ZABRZU, UL. SPORTOWA 5, I ETAP	Nie	0,00	300 000	14 800	12 800,00	86,49%	12 800,00
900	Edycja IV	P0041	WI/IK/41/18	ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE SKWERU PRZY UL. SZCZECIŃSKIEJ	Tak	5 070,06	151 859	132 663	132 662,25	100,00 %	137 732,31
900	Edycja IV	P0055	WI/IK/48/18	ZBP 2018-STWORZENIE "CENTRUM AKTYWNOŚCI I WYPOCZYNKU" W ZABRZU BISKUPICACH	Nie	5 049,40	183 370	0	0,00	-	5 049,40
900	Edycja V	P0018	WI/WI/13/19	ZBP 2019 - UPORZĄDKOWANIE PARKU PRZY ULICY MENDEGO ISIKORSKIEGO WRAZ ZBUDOWĄ PLACU ZABAW	Tak	3 650,00	0	129 210	126 417,97	97,84%	130 067,97
900	Edycja V	P0023	WI/WI/01/19	ZBP 2019 - LODOWISKO, ROLKOWISKO, MUSZLA KONCERTOWA - ZABRZAŃSKIE CENTRUM KULTURY ISPORTU PRZY BASENIE AQUARIUS - ETAP II	Tak	39 975,00	420 260	420 260	360 156,63	85,70%	400 131,63
900	Edycja V	P0028	WI/WI/11/19	ZBP 2019 - ROZBUDOWA CENTRUM INTEGRACJI OSIEDLA KOTARBIŃSKIEGO	Tak	18 900,00	126 213	126 213	107 376,14	85,08%	126 276,14
900	Edycja V	P0037	WI/IK/04/19	ZBP 2019 - SIŁOWNIA POD CHMURKĄ	Nie	4 400,00	25 600	0	0,00	-	4 400,00

900	Edycja VI	P0001	WI/IK/15/20	ZBP 2020 - MODERNIZACJA PARKU W MIKULCZYCACH I OŚWIETLENIE BOISKA	Nie	0,00	250 000	0	0,00	-	0,00
900	Edycja VI	P0001	WI/WI/48/20	ZBP-2020-MODERNIZACJA PARKU W MIKULCZYCACH I OŚWIETLENIE BOISKA	Nie	0,00	0	250 000	8 856,00	3,54%	8 856,00
900	Edycja VI	P0011	WI/IK/18/20	ZBP 2020 - BUDOWA REPREZENTACYJNEGO PUNKTU PAWŁOWA	Nie	0,00	150 000	8 364	8 364,00	100,00 %	8 364,00
900	Edycja VI	P0018	WI/IK/20/20	ZBP 2020 - STREFA WYPOCZYNKU W CIOK	Nie	0,00	127 556	0	0,00	-	0,00
900	Edycja VI	P0018	WI/WI/49/20	ZBP 2020-STREFA WYPOCZYNKU W CIOK	Nie	0,00	0	16 348	9 348,00	57,18%	9 348,00
900	Edycja VI	P0023	WI/WI/22/20	ZBP 2020 - MAŁY PLAC ZABAW DLA MAŁYCH POCIECH PRZY UL. JABŁOŃSKIEGO/ANDERSA	Nie	0,00	105 200	4 674	4 600,00	98,42%	4 600,00
900	Edycja VI	P0028	WI/WI/23/20	ZBP 2020 - KOMPLEKS REKREACYJNO-SPORTOWY PRZY UL. GWARECKIEJ W ZABRZU	Nie	0,00	150 000	6 500	5 820,00	89,54%	5 820,00
900	Edycja VI	P0029	WI/WI/24/20	ZBP 2020 - MIEJSCE ZABAW PRZY ULICY LOMPY	Nie	0,00	150 000	7 000	6 580,50	94,01%	6 580,50
900	Edycja VI	P0030	WI/ZM/38/20	ZBP 2020 - MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY I ROZRYWKI NA ZABORZU POŁUDNIE	Tak	0,00	60 000	60 000	59 655,00	99,43%	59 655,00
900	Edycja VI	P0039	WI/IK/25/20	ZBP 2020 - EKOLOGICZNE ŚWIATŁO NA OGRODZIE. BUDOWA LAMP SOLARNYCH NA TERENACH ZIELONYCH.	Tak	0,00	300 000	299 556	299 555,60	100,00 %	299 555,60
900	Edycja VI	P0050	WI/IK/27/20	ZBP 2020 - POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA W DZIELNICY BISKUPICE	Tak	0,00	298 800	0	0,00	-	0,00
900	Edycja VI	P0050	WI/ZKOL/99/20	ZBP 2020 - POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA W DZIELNICY BISKUPICE	Nie	0,00	0	148 800	0,00	0,00%	0,00

900	Edycja VI	P0052	WI/WI/29/20	ZBP 2020 - MODERNIZACJA BOISKA DO GRY W PIŁKĘ NOŻNĄ I BUDOWA KORTU TENISOWEGO ORAZ WYBRUKOWANIE ALEJKI. MONITORING	Nie	0,00	150 000	20 000	18 450,00	92,25%	18 450,00
900	Edycja VI	P0077	WI/IK/33/20	ZBP 2020 - PARK JORDANA	Tak	0,00	296 907	0	0,00	-	0,00
900	Edycja VI	P0077	WI/WI/68/20	ZBP 2020 - PARK JORDANA	Nie	0,00	0	18 450	0,00	0,00%	0,00
900	Edycja VI	P0083	WI/WI/40/20	ZBP 2020 - WOLNE WYBIEGI DLA PSÓW PRZY UL. JASKÓŁCZEJ	Tak	0,00	74 600	74 600	60 121,96	80,59%	60 121,96
900	Edycja VI	P0096	WI/JGN/36/20	ZBP 2020 - BUDOWA PLACU ZABAW PRZY UL. WITOSA 6 I 8	Tak	0,00	150 000	150 000	133 452,91	88,97%	133 452,91
900	Edycja VI	P0097	WI/WI/37/20	ZBP 2020 - NOWY PLAC ZABAW NA ZANDCE	Tak	0,00	50 000	4 800	4 800,00	100,00 %	4 800,00
921	Edycja VI	P0021	WI/WI/21/20	ZBP 2020 - DOKOŃCZMY ŚWIETLICĘ! - WYMIANA STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ W SALI GŁÓWNEJ ŚWIETLICY DZIELNICOWEJ GRZYBOWICE	Tak	0,00	30 222	35 939	35 221,05	98,00%	35 221,05
926	Edycja IV	P0027	WI/WI/35/18	ZBP 2018-BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEGO BOISKA PIŁKARSKIEGO W MIKULCZYCACH O WYM. 25M ɹ50M ZE SZTUCZNĄ MURAWĄ	Tak	11 178,63	486 821	486 821	457 056,59	93,89%	468 235,22
RAZEM						226 856,71	8 687 161	5 632 597	4 282 281,67	76,03%	4 509 138,38

Informacja o wykonanych w 2020 roku wydatkach na zadania wynikające z procedury budżetu obywatelskiego

W 2020 roku kontynuowano realizację zadań wynikających z III, IV i V edycji budżetu obywatelskiego (wszystkie prowadzone zadania z I i II edycji budżetu obywatelskiego zostały zakończone) oraz rozpoczęto realizację zadań z VI edycji. Łącznie plan wydatków na wykonanie zadań z budżetu obywatelskiego na dzień 1 stycznia 2020 roku wyniósł 8 687 161 zł. W czasie trwania roku został on zmniejszony do kwoty 5 632 597 zł. W czasie trwania roku 2020 poniesiono wydatki na realizację zadań w wysokości ogółem 4 282 281,67 zł, czyli 76,03% planu po zmianach.

Środki przeznaczone na prowadzenie zadań wynikających z budżetu obywatelskiego to w roku sprawozdawczym wydatki majątkowe. Wydatki majątkowe na realizację projektów stanowiły w budżecie miasta stosunkowo istotną część – 3,01% wydatków majątkowych ogółem w 2020 roku (ogół wydatków na realizację projektów w ogólnej kwocie wydatków wykonanych stanowił 0,39%). Tabela poniżej przedstawia informację na temat planu i wydatków na prowadzenie zadań wynikających z budżetu partycypacyjnego.

Tabela: plan pierwotny i po zmianach oraz wykonanie wydatków w 2020 roku na zadania z III, IV, V I VI edycji zabrzańskiego budżetu obywatelskiego

EDYCJA	PLAN PIERWOTNY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE	% WYKONANIA
Edycja III	601 416	582 362	577 485,61	99,16%
Edycja IV	1 821 397	1 199 705	790 336,41	65,88%
Edycja V	1 226 175	1 365 620	1 180 650,77	86,46%
Edycja VI	5 038 173	2 484 910	1 733 808,88	69,77%
RAZEM	**8 687 161**	**5 632 597**	**4 282 281,67**	**76,03%**

Poniżej przedstawiono informację na temat dokonanych w 2020 roku wydatków na realizację poszczególnych projektów (zadań) wynikających z procedury budżetu obywatelskiego. W poniższym opisie, jeśli inaczej nie zaznaczono, podane kwoty planu uwzględniają zmiany wprowadzone w trakcie roku.

Dział 600 – Transport i łączność

Dla projektów budżetu obywatelskiego w dziale 600 zaplanowano łącznie limit na poziomie (plan po zmianach) 1 898 405 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki o wartości 1 372 443,72 zł (czyli 72,3% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji było 9 zadań: jedno z III edycji, trzy z IV edycji, trzy z V edycji oraz dwa z VI edycji.

III edycja to jedno zadanie o wartości planu 582 362 zł, gdzie wykonanie wydatków na koniec roku wyniosło 577 485,61.

WI/MZDIII/11/17 ZBP 2017 - MODERNIZACJA CHODNIKÓW, WYTYCZENIE ŚCIEŻKI ROWEROWEJ ORAZ MONTAŻ ŁAWEK, KOSZY NA ŚMIECI ORAZ KOSZY NA PSIE ODCHODY NA OS. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO, na wykonanie którego zaplanowano 582 362 zł i wydano 577 485,61 zł. Wykonano remont sześciu odcinków chodników:

- wzdłuż ul. Kotarbińskiego do wejścia do Szkoły Podstawowej nr 25 (długość ok. 320 m),
- wzdłuż ul. Franciszkańskiej w rejonie sklepu Rzecki,
- wzdłuż ul. Franciszkańskiej, plac przed Zespołem Szkół Samochodowych oraz do boiska Orlik (ok. 151 m),
- wzdłuż ul. M. Skłodowskiej na wysokości budynków 43-47 do skrzyżowania z ul. Żnieńską 36 (ok. 90 m),
- między budynkami mieszczącymi się przy ul. Franciszkańskiej 8 i 14 do boiska Orlik,
- wzdłuż ul. Franciszkańskiej od przystanku autobusowego do Kościoła (ok. 163 m),
- wzdłuż ul. Kotarbińskiego, od skrzyżowania z ul. Grunwaldzką do budynku nr 22 przy ul. Tatarkiewicza.

Do wykonania pozostała budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Gdańskiej od ul. Franciszkańskiej 32 do wjazdu do Szkoły Podstawowej nr 25. Ta część będzie finansowana z zadania „Budowa dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze”. Przed zakończeniem roku sprawozdawczego

ogłoszono przetarg na wykonanie tej części. Z uwagi na przeniesienie lokalizacji marketu zrezygnowano z części dotyczącej remontu na tyłach sklepu Biedronka.

IV edycja to kolejne trzy zadania o wartości planu 580 221 zł i wykonaniu 200 617,57 zł (34,58% planu), tj.:

- WI/MZDIII/43/18 ZBP 2018-SPORTOSTRADA ZABRZAŃSKA. W trakcie roku budżetowego plan zmniejszono z 377 544 zł do 1 212 zł, a wydano 1 211,30 zł. Realizacja robót planowana jest w ramach zadania „Zabrzańskie Trasy Rowerowe".
- WI/MZDIII/44/18 ZBP 2018-ZABRZAŃSKIE TRASY ROWEROWE. ŁĄCZYMY PÓŁNOC Z POŁUDNIEM. ETAP I, dla którego ustalono kwotę planu w wysokości 379.602 zł, jednak nie dokonano wydatków. Realizacja robót planowana jest w ramach zadania „Zabrzańskie Trasy Rowerowe".
- WI/MZDIII/45/18 ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE TERENU POMIĘDZY ULICAMI BANACHIEWICZA, GALILEUSZA ORAZ GAGARINA (MIEJSCA POSTOJOWE ORAZ CHODNIK WRAZ Z OŚWIETLENIEM). Temu zadaniu dedykowano w planie kwotę w wysokości 199 407 zł, którą w niemal całości wydano. Na podstawie dokumentacji projektowej został wykonany plac pod 25 miejsc postojowych pomiędzy ulicami Banachiewicza, Galileusza i Gagarina o nawierzchni z kostki brukowej 8 cm o powierzchni 450 m², oświetlenie z czterema słupami i sześcioma oprawami typu LED oraz ciągami pieszymi. Prace zakończyły się 12 grudnia 2019 r. Płatność została dokonana w roku sprawozdawczym.

V edycja to kolejne trzy zadania o wartości planu 413 622 zł i wykonaniu 315 782,42 zł (76,35% planu), tj.:

- WI/MZDIII/02/19 ZBP 2019 - DROGA BISKUPICE – ZABORZE, na wykonanie którego zaplanowano 205 385 zł i wydano 181 470,89 zł. Zadanie zostało zrealizowane. W ramach zadania przebudowano istniejącą drogę wewnętrzną – ul. Trębacką w dzielnicy Biskupice oraz wykonano jej przedłużenie w kierunku dzielnicy Zaborze Północ wraz z dostosowaniem do funkcji ścieżki dla pieszych i rowerów na odcinku ok. 300 m. Data zakończenia to 16 listopada 2020 r.
- WI/MZDIII/09/19 ZBP 2019 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH ORAZ BRUKOWANIE CHODNIKÓW, plan finansowy ujęto w wysokości 206 559 zł. Na realizację zadania wydano 132 633,53 zł (64,2% planu). Wykonano i odebrano roboty w zakresie brukowania chodników w rejonie skweru w pobliżu sklepu „Żabka". Drugą część zadania, czyli budowę miejsc postojowych przy ul. Banachiewicza 6, 12 i 13 rozpoczęto. Zakłada się wykonanie robót w tej części w 2021 roku.
- WI/MZDIII/12/19 ZBP 2019 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA OSIEDLU T. KOTARBIŃSKIEGO. Na realizację tego zadania zaplanowano i wydano kwotę 1 678 zł. W dniu 18 grudnia 2020 r. podpisano umowę na wykonanie robót. Ustalono termin ich zakończenia na 18 czerwca 2021 r.

VI edycja to kolejne dwa zadania o wartości planu 322 200 zł i wykonaniu 278 558,12 zł (86,46% planu), tj.:

- WI/MZDIII/19/20 ZBP 2020 - ZBP 2020 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA ULICY FRANCISZKAŃSKIEJ. ETAP I. Na realizację tego zadania zaplanowano kwotę 172 200 zł oraz wydano 162 048,22 zł (94,10% planu). Zadanie zakończono w październiku 2020 r.
- WI/MZDIII/39/20 ZBP 2020 - ZBP 2020 - BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH NA OS. KOPERNIKA. Z zaplanowanej na wykonanie zadania kwoty 150 000 zł wydano 116 509,90 zł (czyli 77,67% planu). Pozwoliło to na wykonanie zadania.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

W ramach budżetu obywatelskiego w dziale 754 zaplanowano łącznie wydatki o wartości (plan po zmianach) 150 000 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki o wartości 150 000 zł (czyli 100% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji były dwa zadania z szóstej edycji:

- WI/ZKOL/16/20 ZBP 2020 - BEZPIECZNE ZABRZE - ZAKUP SAMOCHODU RATOWNICZO – GAŚNICZEGO, na wykonanie tego zadania zaplanowano i wydano 150 000 zł. Ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, pozyskano dofinansowanie do zakupu wozu bojowego dla OSP Makoszowy – 600 tys. zł. Środki z przedmiotowego zadania (oraz WI/ZKOL/118/20 ZAKUP WOZU RATOWNICZO-GAŚNICZEGO DLA OSP MAKOSZOWY z wartością wydatków 50.000 zł) wykorzystano jako wkład własny, który wyniósł ogółem 200 000 zł.
- WI/ZKOL/35/20 ZBP 2020 - BEZPIECZNE ZABRZE - MONTAŻ 14 NOWOCZESNYCH KAMER MONITORINGU MIEJSKIEGO. Pierwotny plan wydatków na wykonanie zadania wynosił 500 tys. zł - został przeniesiony w całości na kolejny rok budżetowy. W postępowaniu „ZBP - bezpieczne Zabrze – montaż 14 nowoczesnych kamer systemu monitoringu miejskiego w trybie zaprojektuj i wybuduj” (oznaczonym BZP.271.60.2020.MW) wybrano wykonawcę zadania. Zadanie zostanie wykonane w 2021 r.

Dział 801 – Oświata i wychowanie

W ramach budżetu obywatelskiego w dziale 801 zaplanowano łącznie wydatki o wartości (plan po zmianach) 1 183 994 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki na kwotę 921 343,35 zł (czyli 77,82% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji było dwanaście zadań: cztery z piątej edycji budżetu partycypacyjnego i osiem z szóstej edycji.

V edycja to cztery zadania o wartości planu po zmianach 276 315 zł, a wydatki wyniosły 270 917,61 zł (98,1% planu); tj.:

- WI/WI/10/19 ZBP 2019 - ZAGOSPODAROWANIE OGRODU PRZEDSZKOLNEGO URZĄDZENIAMI ZABAWOWYMI, na którego wykonanie zaplanowano 66 563 zł, a wydano 66 562,70 zł. W okresie sprawozdawczym dokończono realizację budowy placu zabaw i przekazano go do użytkowania Przedszkolu nr 13 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 9 przy ulicy Gwareckiej.
- WI/WI/07/19 ZBP 2019 - PRZEDSZKOLNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR14 IM. PROMYCZEK WZABRZU. Zadanie utworzono w trakcie roku sprawozdawczego poprzez zmianę dysponenta (z Przedszkola nr 14 na Wydział Inwestycji i Remontów) i przeniesienie planu

wydatków z zadania WI/P14/58/19 ZBP 2019 - PRZEDSZKOLNY PLAC ZABAW PRZY P 14. Początkowo na wykonanie zadania zaplanowano kwotę 17.000 zł, jednak — biorąc pod uwagę zaawansowanie wykonywania — plan zmniejszono do 600 zł, a wydano 593,68 zł. Dodatkowo realizacja zadania została połączona z wykonywaniem zadania z budżetu obywatelskiego z edycji na 2020 rok WI/WI/31/20 ZBP 2020 - NAUKOWO - SENSORYCZNY PARK DOŚWIADCZEŃ PROMYCZKA (P14 UL. ŚCIEGIENNEGO). Opracowano dokumentację projektową dla realizacji obu zadań. Ogłoszono przetarg nieograniczony w trybie unijnym na wyłonienie Wykonawcy. Planowany termin zakończenia robót szacuje się na koniec kwietnia 2021 r.

- WI/WI/03/19 ZBP 2019 - BUDOWA OSIEDLOWYCH PLACÓW ZABAW WDZIELNICY CENTRUM POŁUDNIE. Z zaplanowanych na wykonanie zadania 209.152 zł wydano 203 761,23 zł (czyli 97,42%). Wykonano i oddano do użytkowania dwa place zabaw będące przedmiotem zadania: przy ul. Piłsudskiego i przy ul. Damrota.

VI edycja to kolejnych osiem zadań o wartości planu po zmianach 907 679 zł, a wydatki wyniosły 650 425,74 zł (71,7%); tj.:

- WI/WI/17/20 ZBP 2020 - BUDOWA BOISKA DO PIŁKI NOŻNEJ WRAZ Z BIEŻNIĄ I SKOCZNIĄ W DAL PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 14 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. A. MICKIEWICZA W ZABRZU, UL. GDAŃSKA 10 - II ETAP. Na wykonanie zadania wydano 216 085,55 zł (czyli 72,03% z zaplanowanych 300 000 zł). Protokół odbioru końcowego został podpisany 16 listopada 2020 r. Powstały: bieżnia lekkoatletyczna z 3 torami o długości 60 m wraz z zeskocznią w dal, ciągi komunikacyjne, schody terenowe, oświetlenie obiektu, kamery monitoringu wraz z rejestratorem oraz elementy małej architektury.
- WI/WI/26/20 ZBP 2020 - BEZPIECZNY PLAC ZABAW DLA PRZEDSZKOLAKÓW (P8 PRZY UL. PŁASKOWICKIEJ), na wykonanie którego przeznaczono (plan po zmianach) 300 000 zł. Wydano 234 664,76 zł (78,22% zaplanowanej kwoty), dzięki czemu rozebrano taras i pomieszczenia piwniczne, wykonano remont części piwnicy, remont podłogi w Sali zabaw, zagospodarowano przylegający do placu zabaw teren. Zadanie zostało zakończone a obiekt przekazany do użytkowania.
- WI/WI/28/20 ZBP 2020 - REMONT TOALET W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 42 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA. Przy planie ustalonym ostatecznie na 227 782 zł wydano 127 005,20 zł (czyli 55,76% zaplanowanej kwoty). Do zakończenia roku 2020 wykonano dokumentację projektową. 18 listopada 2020 r. podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych. Zadanie zostanie wykonane w kolejnym roku.
- WI/4LO/47/20 ZBP 2020-MIĘDZYSZKOLNA PRACOWNIA PIERWSZEJ POMOCY. Zadanie utworzono w trakcie 2020 roku poprzez zmianę dysponenta (z IV Liceum Ogólnokształcącego na Wydział Inwestycji i Remontów) i przeniesienie planu wydatków z zadania WI/WI/30/20 ZBP 2020 - MIĘDZYSZKOLNA PRACOWNIA PIERWSZEJ POMOCY (IV LO UL. ANDERSA). Na realizację zadania zaplanowano 51 024 zł. Wydano 92% tej kwoty, czyli 46.802,91 zł. Pozwoliło to na wykonanie pełnego zakresu rzeczowego zadania, czyli pozyskano: 30 krzeseł, zestaw fantomów, AED Trainer (3 szt.), zestaw do symulacji różnorodnych obrażeń, Trauma – zestaw ran, plecaki wraz z wyposażeniem, projektor, ekran, tablet, kamerę, kolumny głośnikowe, mikrofon i 3 szafy.

- WI/WI/31/20 ZBP 2020 - NAUKOWO - SENSORYCZNY PARK DOŚWIADCZEŃ PROMYCZKA (P14 UL. ŚCIEGIENNEGO). Z początkowej kwoty 145 245 zł plan zmniejszono do 5 073 zł. Wydano 5 072,32 (czyli 99,99% wskazanej kwoty). Zadanie zostało połączone z zadaniem z wcześniejszego roku WI/WI/07/19 ZBP 2019 - PRZEDSZKOLNY PLAC ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR14 IM. PROMYCZEK WZABRZU. Opracowano dokumentację projektową dla realizacji obu zadań. Ogłoszono przetarg nieograniczony w trybie unijnym na wyłonienie Wykonawcy. Planowany termin zakończenia robót szacuje się na koniec kwietnia 2021 r.
- WI/WI/34/20 ZBP 2020 - BUDOWA BOISKA DO GRY W PIŁKĘ NOŻNĄ PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W ZABRZU, UL. SPORTOWA 5, I ETAP. W trakcie roku budżetowego plan został zmniejszony z 300 000 zł do 14 800 zł. Było to podstawą wydatków na kwotę 12 800,00 zł czyli 86,49% planu na koniec roku. Dwa postępowania przetargowe nie przyniosły wyboru wykonawcy z uwagi na to, że otrzymane oferty znacząco przekraczały przyjęty budżet. Dodatkowo w kolejnej, VII edycji zwyciężył projekt zakładający powiększenie powierzchni planowanego boiska o ok. 500 m² murawy. Konsekwencją było zlecenie aktualizacji dokumentacji projektowej. Realizację zadania przewiduje się na czerwiec – wrzesień 2021 r.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W dziale 900 zaplanowano łącznie wydatki o wartości (plan po zmianach) 1 877 438 zł. Z tej kwoty zrealizowano wydatki na poziomie 1 346 216,96 zł (czyli 71,71% zakładanego planu). Przedmiotem realizacji były dwadzieścia cztery zadania, dwa z czwartej, cztery z piątej i osiemnaście z szóstej edycji budżetu obywatelskiego.

IV edycja to dwa zadania o wartości planu po zmianach 132.663 zł i wydatkach w wysokości 132.662,25 zł (100,00% planu); tj.:

- WI/IK/41/18 ZBP 2018-ZAGOSPODAROWANIE SKWERU PRZY UL. SZCZECIŃSKIEJ. Plan dla zadania ukształtował się na poziomie 132.663 zł. Dokonano wydatków w wysokości 132.662,25 zł czyli praktycznie 100% planu. Zadanie zostało wykonane.
- WI/IK/48/18 ZBP 2018-STWORZENIE "CENTRUM AKTYWNOŚCI I WYPOCZYNKU" W ZABRZU BISKUPICACH. Kwota planu została określona początkowo (1 stycznia roku sprawozdawczego) w wysokości 183.370 zł. Do zakończenia roku 2020 nie rozstrzygnięto przetargu na wykonanie robót. W związku z powyższym zaplanowane środki przeznaczono na inne cele (plan na 31 grudnia to 0 zł). Zakłada się, że w I. półroczu 2021 roku zostaną wykonane roboty na podstawie wykonanej dokumentacji.

V edycja to kolejne cztery zadania o wartości planu po zmianach 675.683 zł i wydatkach w wysokości 593.950,74 zł (87,90% planu); tj.:

- WI/WI/13/19 ZBP 2019 - UPORZĄDKOWANIE PARKU PRZY ULICY MENDEGO I SIKORSKIEGO WRAZ ZBUDOWĄ PLACU ZABAW. Z zaplanowanych 129.210 zł wydano 126.417,97 zł (czyli 97,84% planu). Pozwoliło to na dokończenie placu zabaw, który przekazano do użytkowania.
- WI/WI/01/19 ZBP 2019 - LODOWISKO, ROLKOWISKO, MUSZLA KONCERTOWA - ZABRZAŃSKIE CENTRUM KULTURY ISPORTU PRZY BASENIE AQUARIUS - ETAP II. W roku sprawozdawczym wydano na wykonywanie zadania 360.156,63 zł. Oznacza to, że z zaplanowanych 420.260 zł rozdysponowano 85,70%. W ramach prowadzonych prac powstała droga dojazdowa wykonana z kostki brukowej do obiektu muszli koncertowej wraz z profilowaniem skarp i terenu oraz instalacja elektryczna zewnętrzna.

- WI/WI/11/19 ZBP 2019 - ROZBUDOWA CENTRUM INTEGRACJI OSIEDLA KOTARBIŃSKIEGO. Plan w wysokości 126.213 zł był podstawą wydatków w wysokości 107.376,14 zł (czyli 85,08% kwoty planu). Zakończono budowę i oddano do użytkowania bezobsługową samoczyszczącą toaletę. Z uwagi na ograniczone środki finansowe przypadające na to zadania nie wykonano remontu chodnika oraz instalacji oświetleniowej. Koszt wykonania tych elementów znacznie przewyższał kwotę zabezpieczoną na przedmiotowe zadanie.
- WI/IK/04/19 ZBP 2019 - SIŁOWNIA POD CHMURKĄ. W 2020 roku nie zakończyło się postępowanie przetargowe na wykonawcę robót. W związku z tym początkowo zaplanowane na wykonanie zadania środki na poziomie 25.600 zł przeznaczono na inny cel. Zakłada się, że po wyborze wykonawcy robót zostaną one wykonane w I. półroczu 2021 roku.

VI. edycja to kolejnych osiemnaście zadań o wartości planu po zmianach 1.069.092 zł i wydatkach w wysokości 619.603,97 zł (57,96% planu); tj.:

- WI/WI/48/20 ZBP-2020-MODERNIZACJA PARKU W MIKULCZYCACH I OŚWIETLENIE BOISKA. To zadanie jest wynikiem zmiany dysponenta (z Wydziału Infrastruktury Komunalnej na Wydział Inwestycji i Remontów) i przeniesienie środków z zadania WI/IK/15/20 ZBP 2020 - MODERNIZACJA PARKU W MIKULCZYCACH I OŚWIETLENIE BOISKA. Z zaplanowanych 250 tys. zł na wykonanie zadania wydano 8.856 zł (czyli 3,54% zaplanowanej kwoty). Pozwoliło to na pozyskanie dokumentacji projektowej. Złożono również wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.
- WI/IK/18/20 ZBP 2020 - BUDOWA REPREZENTACYJNEGO PUNKTU PAWŁOWA. Na wykonanie zadania zaplanowano 8.364 zł. Pełną kwotę planu wydano. Do zakończenia 2020 roku trwało postępowanie przetargowe dotyczące wyboru wykonawcy robót. Zakłada się, że roboty zostaną — po wyborze Wykonawcy — zrealizowane w I półroczu 2021 roku.
- WI/WI/49/20 ZBP 2020-STREFA WYPOCZYNKU W CIOK. Zadanie to jest kolejnym, które jest wynikiem zmiany dysponenta i przeniesienia środków, tym razem z zadania WI/IK/20/20 ZBP 2020 - STREFA WYPOCZYNKU W CIOK. Na wykonanie zadania zaplanowano 16 348 zł. W 2020 roku wydano 57,18% zaplanowanej kwoty, co dało wykonanie na poziomie 9 348 zł. Pozwoliło to na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej i uzyskano pozwolenie na budowę. Do zakończenia roku trwała procedura wyboru Wykonawcy w trybie zapytania ofertowego. Było to drugie zapytanie. W pierwszym zapytaniu nie złożono żadnej oferty. Wybrano inspektora nadzoru inwestorskiego.
- WI/WI/22/20 ZBP 2020 - MAŁY PLAC ZABAW DLA MAŁYCH POCIECH PRZY UL. JABŁOŃSKIEGO/ANDERSA. Na zbudowanie placu zabaw wydano 4 600,00 zł, czyli 98,42% zaplanowanej kwoty 4.674 zł. Pozwoliło to na wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej oraz otrzymano przyjęcie zgłoszenia robót budowlanych. Dokonano wyboru Wykonawcy robót, z którym zawarto również stosowną umowę. Został również wybrany Inspektor nadzoru inwestorskiego.
- WI/WI/23/20 ZBP 2020 - KOMPLEKS REKREACYJNO-SPORTOWY PRZY UL. GWARECKIEJ W ZABRZU. Przy zaplanowanych wydatkach na poziomie 6 500 zł wydatkowano środki w wysokości 5 820,00 zł (89,54% zaplanowanej kwoty). W celu wyboru wykonawcy robót został ogłoszony przetarg. Do końca omawianego roku trwała procedura jego rozstrzygania. Wyłoniono inspektora nadzoru i podpisano z nim umowę.

- WI/WI/24/20 ZBP 2020 - MIEJSCE ZABAW PRZY ULICY LOMPY. Podstawą wydatków na wykonanie zadania był plan w wysokości 7 000 zł. Wydano 6 580,50 zł, czyli 94,01% zaplanowanej kwoty. Został wybrany inspektor nadzoru inwestorskiego, z którym podpisano umowę. Ogłoszono przetarg na wybór wykonawców. Do zakończenia roku sprawozdawczego trwało badanie złożonych ofert.
- WI/ZM/38/20 ZBP 2020 - MODERNIZACJA CENTRUM KULTURY I ROZRYWKI NA ZABORZU POŁUDNIE. Na wykonywanie zadania wydano 59 655,00 zł, czyli 99,43% z zaplanowanej kwoty 60.000 zł. W roku sprawozdawczym wykonano roboty budowlane polegające na budowie drewnianego domku o charakterze gospodarczym posadowionym na płycie fundamentowej z izolacją. Obiekt ten będzie stanowił zaplecze dla przygotowywanych i organizowanych przez Radę Dzielnicy Zaborze – Południe spotkań społeczności lokalnej podczas różnych imprez (imprezy plenerowe, festyny rodzinne, spotkania integracyjne itp.).
- WI/IK/25/20 ZBP 2020 - EKOLOGICZNE ŚWIATŁO NA OGRODZIE. BUDOWA LAMP SOLARNYCH NA TERENACH ZIELONYCH. Na wykonanie zadania zaplanowano środki w wysokości 299 556 zł, które w całości zostały rozdysponowane. Po rozstrzygnięciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego w formule „zaprojektuj i wybuduj" wybrany wykonawca zrealizował zadanie. Powstały lampy solarne na alejkach ogrodowych ROD Webera, ROD Nasza Palma oraz ROD Irys.
- WI/ZKOL/99/20 ZBP 2020 - POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA W DZIELNICY BISKUPICE. Zadanie zostało utworzone poprzez zmianę dysponenta (z Wydziału Infrastruktury Komunalnej na Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności) i przeniesienie planu wydatków z zadania WI/IK/27/20 ZBP 2020 - POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA W DZIELNICY BISKUPICE. Plan wydatków omawianego zadania wyniósł ostatecznie 148 800 zł, jednak w 2020 roku nie rozdysponowano środków na jego realizację. Zakłada się prowadzenie zadania w 2021 roku.
- WI/WI/29/20 ZBP 2020 - MODERNIZACJA BOISKA DO GRY W PIŁKĘ NOŻNĄ I BUDOWA KORTU TENISOWEGO ORAZ WYBRUKOWANIE ALEJKI. MONITORING. Początkowa kwota planu w wysokości 150 000 zł w trakcie realizacji budżetu została zmniejszona do 20 000 zł. Było to podstawą do wydatków na poziomie 18 450 zł, czyli 92,25%.
- WI/WI/68/20 ZBP 2020 - PARK JORDANA. Zadanie utworzono w czasie roku sprawozdawczego poprzez przeniesienie środków z zadania WI/IK/33/20 o takiej samej nazwie. Został tym samym zmieniony dysponent z Wydziału Infrastruktury komunalnej na Wydział Inwestycji i Remontów. Wartość planu została ostatecznie ustalona na 18 450 zł, jednak nie dokonano wydatków. Wyłoniono projektanta. Założono realizację na kolejny rok budżetowy.
- WI/WI/40/20 ZBP 2020 - WOLNE WYBIEGI DLA PSÓW PRZY UL. JASKÓŁCZEJ. Na wykonanie zadania zaplanowano 74 600 zł, a wydano 60 121,96 zł, czyli 80,59% planu. Zadanie zostało zrealizowane, a powstały obiekt został oddany do użytkowania.
- WI/JGN/36/20 ZBP 2020 - BUDOWA PLACU ZABAW PRZY UL. WITOSA 6 I 8. Koszt wykonania inwestycji został oszacowany na 150 000 zł. Taką kwotę ujęto w budżecie Miasta, co było podstawą do dokonania wydatków w wysokości 133 452,91 zł, czyli 88,97% zaplanowanej kwoty. Pozwoliło to na zbudowanie bezpiecznego i ogrodzonego placu zabaw z urządzeniami dopasowanymi do różnych grup wiekowych. Plac zabaw został wyposażony w nowy zestaw zabawowy, pojedyncze elementy zabawowe, ławki, kosze na śmieci oraz lampę solarną.

Dział 921 — Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

W tym dziale było realizowane jedno zadanie budżetowe pochodzące z VI. edycji budżetu obywatelskiego:

- WI/WI/21/20 ZBP 2020 - DOKOŃCZMY ŚWIETLICĘ! - WYMIANA STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ W SALI GŁÓWNEJ ŚWIETLICY DZIELNICOWEJ GRZYBOWICE. Plan ustalono ostatecznie na 35.939 zł, co było podstawą do dokonania wydatków w wysokości 35 221,05 zł (98% planu). Zadanie było realizowane w trybie „zaprojektuj i wybuduj" i polegało na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w Sali głównej Świetlicy Dzielnicowej Grzybowice. Wybrany Wykonawca zrealizował zadanie. Przedmiot zadania został odebrany.

Dział 926 – Kultura fizyczna

W ramach przedmiotowego działu prowadzono jedno zadanie z czwartej edycji budżetu obywatelskiego:

- WI/WI/35/18 ZBP 2018-BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEGO BOISKA PIŁKARSKIEGO W MIKULCZYCACH O WYM. 25M × 50M ZE SZTUCZNĄ MURAWĄ. W budżecie ujęto plan wydatków na poziomie 486.821 zł i w omawianym okresie rozdysponowano środki w wysokości 457.056,59 zł (93,89% planu). Inwestycja została zrealizowana. Boisko zostało oddane do użytkowania.

Wydatki na realizację procedury wyboru zadań

W omawianym okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację procedury wyboru zadań. Realizacja zadań w w/w zakresie należała do kompetencji Wydziału Budżetu i Analiz Finansowych (koszty związane z aktualizacją i utrzymaniem informatycznego systemu wspierającego wdrażanie budżetu obywatelskiego) oraz Wydziału Kontaktów Społecznych (koszty akcji upowszechniania informacji na temat procedury).

Tabela: wydatki w 2020 roku związane z przeprowadzeniem budżetu partycypacyjnego

WYDZIAŁ	PRZEDMIOT WYDATKÓW	PLAN WG UCHWAŁY	PLAN PO ZMIANACH	WYKONANIE
WBU	REALIZACJA PROCEDURY WYBORU	25 000	28 000	27 060,00
WKS	UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI	50 000	45 000	45 000,00
RAZEM		**75 000**	**73 000**	**72 060,00**

W ramach wydatków dokonywanych w pierwszym Wydziale aktualizowano i utrzymywano system wsparcia informatycznego budżetu obywatelskiego. System był wykorzystany przy realizacji VII edycji budżetu obywatelskiego. Środki rozdysponowane na ten cel w omawianym okresie według zawartej umowy to kwota 27,06 tys. zł. Natomiast w ramach Wydziału Kontaktów Społecznych dokonano wydatków na poziomie 45 tys. zł. Opublikowano 16 materiałów prasowych (m. in. w pismach: „Głos Zabrza i Rudy Śląskiej", „Nowiny Zabrzańskie", „Dziennik Zachodni", „Nasze Zabrze Samorządowe").

Przeprowadzono w sumie 4 kampanie informacyjne, których zamierzeniem było poinformowanie mieszkańców Zabrza o rozpoczęciu VII edycji budżetu obywatelskiego, o trwaniu procedury przyjmowania wniosków, o głosowaniu na projekty i o wynikach głosowania. W ramach tych kampanii, oprócz publikacji materiałów prasowych, informowano także za pomocą Facebooka Miasta Zabrze, strony miastozabrze.pl, rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych. Nie wszystkie prowadzone działania promocyjne miały odzwierciedlenie we wskazanych powyżej wydatkach (bez opłat uzyskano emisje RTV, niektóre publikacje w prasie i w Internecie).

ROZDZIAL IV STAN REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIASTA ZABRZE

DATA PODJĘCIA	NR UCHWAŁY	TYTUŁ/UCHWAŁA W SPRAWIE:	STATUS REALIZACJI	UWAGI
WYDZIAŁ BUDŻETU I ANALIZ, UM ZABRZE				
27.01.2020	XVI/284/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
27.01.2020	XVI/285/20	Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/302/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/303/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
16.03.2020	XVIII/328/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
16.03.2020	XVIII/329/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
23.04.2020	XIX/345/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
23.04.2020	XIX/346/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
18.05.2020	XX/353/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
18.05.2020	XX/354/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
22.06.2020	XXII/385/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
22.06.2020	XXII/386/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/391/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/392/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
24.08.2020	XXIV/408/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
24.08.2020	XXIV/409/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	

21.09.2020	XXV/414/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/415/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048-	zrealizowana	
19.10.2020	XXVI/428/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
19.10.2020	XXVI/429/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
19.10.2020	XXVI/430/20	określenia zasad zbywania, nabywania i wykupu obligacji komunalnych, które Miasto Zabrze zamierza wyemitować w 2020 roku w wysokości 21.000.000 zł.;-	w trakcie realizacji	
24.11.2020	XXVII/440/20	zmiany budżetu Miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
24.11.2020	XXVII/441/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/449/20	zmiany budżetu miasta Zabrze na 2020 rok	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/450/20	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2020-2048	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/451/20	budżetu miasta Zabrze na 2021 rok	w trakcie realizacji	
21.12.2020	XXVIII/452/20	Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zabrze na lata 2021-2048	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ PODATKÓW, UM ZABRZE				
23.04.2020	XIX/347/20	zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce	zrealizowana	
23.04.2020	XIX/348/20	przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości w ramach pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce	zrealizowana	
24.11.2020	XXVII/442/20	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie Miasta Zabrze na 2021 rok	w trakcie realizacji	
24.11.2020	XXVII/443/20	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Miasta Zabrze na 2021 rok	w trakcie realizacji	

BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO, UM ZABRZE				
XVI/286/20	27.01.2020	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w dzielnicy Biskupice w rejonie ul. Szyb Franciszek i ul. Bytomskiej w Zabrzu"	w realizacji	
XVIII/330/20	16.03.2020	udzielenia dotacji z budżetu Miasta Zabrze na rok 2020 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze nie stanowiących jego wyłącznej własności	w realizacji	
XVIII/331/20	16.03.2020	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie parku im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Zabrzu”	w realizacji	
XVIII/332/20	16.03.2020	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ul. Bytomskiej 119 na osiedlu Borsig	zrealizowana	
XIX/351/20	23.04.2020	udzielenia dotacji z budżetu Miasta Zabrze na rok 2020 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze niestanowiących jego wyłącznej własności	w realizacji	
XX/355/20	18.05.2020	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze – II Etap	zrealizowana	
WYDZIAŁ GEODEZJI, UM ZABRZE				
17.02.2020	XVII/320/20	nadania drodze wewnętrznej nazwy ul. gen. Tadeusza Rozwadowskiego	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/321/20	nadania drodze wewnętrznej nazwy ul. Perseusza	zrealizowana	

16.03.2020	XVIII/337/20	nadania drodze wewnętrznej nazwy ul. Bażantów	zrealizowana	
16.03.2020	XVIII/338/20	nadania drodze wewnętrznej nazwy ul. Bocianów	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/419/20	nadania nazwy drodze: ul. Merkurego	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/420/20	nadania nazwy drodze: ul. Bursztynowa	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/421/20	nadania nazwy drodze: ul. Apatytowa	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/422/20	nadania nazwy drodze: ul. Andromedy	zrealizowana	
WYDZIAŁ OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI, UM ZABRZE				
19.10.2020	XXVI/432/20	ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie określenia zasad zbywania oraz zbywania nieruchomości przez Gminę Miejską Zabrze oraz warunków udzielenia bonifikat	w trakcie realizacji	
19.10.2020	XXVI/433/20	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości w drodze darowizny na rzecz Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu	w trakcie realizacji	
21.12.2020	XXVIII/465/20	wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości zabudowanej położonej w Zabrzu przy Al. Wojciecha Korfantego, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Zabrze	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ ZDROWIA I POMOCY SPOŁECZNEJ, UM ZABRZE				
XVI/287/20	27.01.2020	realizacji przez Miasto Zabrze programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020	zrealizowana	
XVI/288/20	27.01.2020	przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrzu na rok 2020	zrealizowana	
XVII/304/20	17.02.2020	ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych	w trakcie realizacji	

XVII/327/20	17.02.2020	szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania	zrealizowana	
XVIII/342/20	16.03.2020	zmiany uchwały XXIV/318/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 czerwca 2012 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Miasta Zabrze	zrealizowana	
XIX/350/20	23.04.2020	określenia i finansowania zadań w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2020	zrealizowana	
XX/356/20	18.05.2020	zmiany uchwały nr XXIV/316/12 RM w Zabrzu z dnia 11 czerwca 2012 r. dotyczącej nadania statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży w Zabrzu, ul. 3 Maja 10	w trakcie realizacji	
XXIII/394/20	15.07.2020	zmiany uchwały nr XVII/327/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.02.2020 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania	w trakcie realizacji	
XXVII/444/20	24.11.2020	zmiany uchwały nr XIX/350/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia i finansowania zadań w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2020	zrealizowana	
XXVIII/453/20	21.12.2020	Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r.	w trakcie realizacji	
XXVIII/466/20	21.12.2020	przyjęcia kompleksowej koncepcji transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności- usługa door-to-door	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA MIENIEM, UM ZABRZE				
27.01.2020	XVI/289/20	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Zabrzu przy ul. Jana Matejki oraz Wilczej	zrealizowana	

27.01.2020	XVI/290/20	wyboru sposobu i form prowadzenia gospodarki komunalnej w zakresie utrzymania zieleni miejskiej i zadrzewień	w trakcie realizacji	
17.02.2020	XVII/322/20	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej garażem murowanym, położonej w Zabrzu przy ul. Jastrzębiej	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/323/20	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej garażem murowanym, położonej w Zabrzu przy ul. Nad Kanałem	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/324/20	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej garażami blaszanymi, położonej w Zabrzu przy ul. Aleksandra Puszkina	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/325/20	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej garażem murowanym, położonej w Zabrzu przy ul. Kazimierza Tetmajera	zrealizowana	
23.04.2020	XIX/352/20	wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Miasta Zabrze wraz z budynkiem położonym w Zabrzu przy ul. Juliana Ursyna Niemcewicza 1	zrealizowana	
22.06.2020	XXII/387/20	wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia na czas nieoznaczony umowy najmu nieruchomości stanowiącej własność Miasta Zabrze położonej w Zabrzu przy ul. Spichrzowej 3	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/417/20	wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia na czas nieoznaczony umowy najmu nieruchomości zabudowanej garażem murowanym, położonej w Zabrzu przy ul. Jodłowej, stanowiącej własność Miasta Zabrze	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/418/20	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości położonych w Zabrzu w rejonie ul. Cmentarnej z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji Sp. z o.o., na czas oznaczony do dnia 31.12.2045 r.-	zrealizowana	
19.10.2020	XXVI/434/20	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Zabrzu przy ul. Ignacego Paderewskiego	zrealizowana	

19.10.2020	XXVI/435/20	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej garażem prefabrykowanym, położonej w Zabrzu przy ul. Porzeczkowej	zrealizowana	
19.10.2020	XXVI/436/20	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej garażem prefabrykowanym, położonej w Zabrzu przy ul. Porzeczkowej	zrealizowana	
19.10.2020	XXVI/437/20	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej garażem murowanym, położonej w Zabrzu przy ul. ks. Pawła Pośpiecha 12-	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/454/20	wyznaczenia aglomeracji Zabrze	w trakcie realizacji	
21.12.2020	XXVIII/455/20	uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2021-2025	inny (wymieniony w Uwagach)	Wydział Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego stwierdził nieważność uchwały
21.12.2020	XXVIII/456/20	zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Zabrze	inny (wymieniony w Uwagach)	Wydział Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego stwierdził nieważność uchwały
21.12.2020	XXVIII/457/20	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Zabrzu w Parku im. Powstańców Śląskich	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/458/20	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Zabrzu przy ul. Szczecińskiej	w trakcie realizacji	
21.12.2020	XXVIII/459/20	odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Zabrzu przy ul. Osiedleńczej	niezrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/460/20	zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy części nieruchomości zabudowanej garażem murowanym, położonej w Zabrzu przy granicy z Rudą	zrealizowana	

WYDZIAŁ OŚWIATY, UM ZABRZE				
17.02.2020	XVII/306/20	wyrażenia zamiaru przekształcenia publicznego Przedszkola z Oddziałami Specjalnymi Nr 28 im. Janoscha w Zabrzu, poprzez likwidację oddziału specjalnego zorganizowanego w Szpitalu Specjalistycznym w Zabrzu Sp. z o.o., ul. Marii Curie-Skłodowskiej 10	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/307/20	wyrażenia zamiaru przekształcenia publicznego Przedszkola z Oddziałami Specjalnymi Nr 33 im. Majki Jeżowskiej w Zabrzu, poprzez likwidację oddziałów specjalnych zorganizowanych w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, w Zabrzu ul. 3 Maja 13-15	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/308/20	rozwiązania Zespołu Przedszkoli Nr 1 w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/309/20	wyrażenia zamiaru likwidacji publicznego Przedszkola Nr 32 w Zabrzu, w Zespole Przedszkoli Nr 1 w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/310/20	wyrażenia zamiaru przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Zabrzu, poprzez likwidację oddziału sportowego w pływaniu na poziomie klasy siódmej	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/311/20	wyrażenia zamiaru przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 31 w Zabrzu, poprzez likwidację jednego z dwóch oddziałów sportowych w piłce nożnej na poziomie klasy szóstej- klasy VIs2	zrealizowana	Śląski Kurator Oświaty w postanowieniu znak: DK-GL.542.3.6.2020 data wpływu 20 marca 2020 r. negatywnie zaopiniował zamiar przekształcenia z dniem 31 sierpnia 2020 r. Szkoły Podstawowej Nr 31 w Zabrzu.

17.02.2020	XVII/312/20	wyłączenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 19 z Zespołu Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/313/20	likwidacji publicznej Szkoły Podstawowej Nr 19 w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/314/20	zmiany nazwy dotychczasowego Liceum Plastycznego w Zabrzu, w Zespole Szkół Nr 18 w Zabrzu na nazwę Liceum Sztuk Plastycznych w Zabrzu, w Zespole Szkół Nr 18 w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/315/20	wyrażenia zamiaru likwidacji publicznej Szkoły Policealnej Nr 2 w Zabrzu, w Zespole Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/316/20	wyrażenia zamiaru likwidacji publicznej Szkoły Policealnej Nr 3 w Zabrzu, w Zespole Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/317/20	wyrażenia zamiaru likwidacji publicznej Szkoły Policealnej Nr 4 w Zabrzu, w Zespole Szkół Nr 17 w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/318/20	wyrażenia zamiaru likwidacji publicznej Szkoły Policealnej Nr 6 w Zespole Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrzu	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/319/20	określenia średniej ceny jednostki paliwa w Zabrzu na rok szkolny 2019/2020	zrealizowana	
16.03.2020	XVIII/339/20	złożenia wniosku o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w Technikum Nr 4 w Zabrzu w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu oraz zobowiązania do ponoszenia kosztów kształcenia w oddziale przygotowania wojskowego	zrealizowana	
18.05.2020	XX/361/20	przekształcenia publicznego Przedszkola z Oddziałami Specjalnymi Nr 28 im. Janoscha w Zabrzu, poprzez likwidację oddziału specjalnego zorganizowanego w Szpitalu Specjalistycznym w Zabrzu Sp. z o.o., ul. Marii Curie-Skłodowskiej 10	zrealizowana	
18.05.2020	XX/362/20	zmiany nazwy publicznego Przedszkola z Oddziałami Specjalnymi Nr 28 im. Janoscha w Zabrzu	zrealizowana	

18.05.2020	XX/363/20	przekształcenia publicznego Przedszkola z Oddziałami Specjalnymi Nr 33 im. Majki Jeżowskiej w Zabrzu, poprzez likwidację oddziałów specjalnych zorganizowanych w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, w Zabrzu ul. 3 Maja 13-15	zrealizowana	
18.05.2020	XX/364/20	zmiany nazwy publicznego Przedszkola z Oddziałami Specjalnymi Nr 33 im. Majki Jeżowskiej w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/365/20	likwidacji publicznego Przedszkola Nr 32 w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/366/20	przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Zabrzu, poprzez likwidację oddziału sportowego w pływaniu na poziomie klasy siódmej	zrealizowana	
18.05.2020	XX/367/20	przekształcenia publicznej Szkoły Podstawowej Nr 15 im. Księdza Jana Dzierżona w Zabrzu, poprzez likwidację innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w Zabrzu, ul. Juliana Ursyna Niemcewicza 1	zrealizowana	
18.05.2020	XX/368/20	wyłączenia publicznej Szkoły Policealnej Nr 2 w Zabrzu z Zespołu Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/369/20	likwidacji publicznej Szkoły Policealnej Nr 2 w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/370/20	wyłączenia publicznej Szkoły Policealnej Nr 3 w Zabrzu z Zespołu Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/371/20	likwidacji publicznej Szkoły Policealnej Nr 3 w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/372/20	wyłączenia publicznej Szkoły Policealnej Nr 4 w Zabrzu z Zespołu Szkół Nr 17 w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/373/20	likwidacji publicznej Szkoły Policealnej Nr 4 w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/374/20	wyłączenia publicznej Szkoły Policealnej Nr 6 w Zabrzu z Zespołu Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/375/20	likwidacji publicznej Szkoły Policealnej Nr 6 w Zabrzu	zrealizowana	

18.05.2020	XX/376/20	założenia publicznej szkoły ponadpodstawowej o nazwie: Branżowa Szkoła II stopnia Nr 1 w Zabrzu	zrealizowana	
18.05.2020	XX/377/20	przekształcenia Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu, w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu poprzez włączenie Branżowej Szkoły II stopnia Nr 1 w Zabrzu do Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu, w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu	niezrealizowana	Wojewoda Śląski w rozstrzygnięciu nadzorczym z 19 czerwca 2020 r. znak: NPII.4131.1.594.2020 stwierdził nieważność uchwały w całości.
18.05.2020	XX/378/20	nadania Szkole Podstawowej Nr 11 w Zabrzu, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 7 w Zabrzu imienia Karola Goduli	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/395/20	przekształcenia Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu, w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu poprzez włączenie Branżowej Szkoły II stopnia Nr 1 w Zabrzu do Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 w Zabrzu, w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/396/20	ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, prowadzonych przez Miasto Zabrze	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/397/20	ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Zabrze oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na obszarze Miasta Zabrze	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/398/20	ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, prowadzonych przez Miasto Zabrze z uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze Miasta Zabrze, prowadzonych przez inne organy prowadzące	zrealizowana	

15.07.2020	XXIII/399/20	zmiany Uchwały Nr XXI/282/12 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie określenia oświatowych jednostek budżetowych, które gromadzą dochody na wydzielonym rachunku, określenia źródeł tych dochodów oraz ich przeznaczenia, a także sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania	zrealizowana	
24.08.2020	XXIV/410/20	określenia średniej ceny jednostki paliwa w Zabrzu na rok szkolny 2020/2021	zrealizowana	
WYDZIAŁ SPRAW OBYWATELSKICH, UM ZABRZE				
XXVII/445/20	24.11.2020	zaproszenia rodziny polskiego pochodzenia do osiedlenia się na terenie Miasta Zabrze w ramach repatriacji	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ, UM ZABRZE				
XVI/301/20	27.01.2020	zmiany Uchwały Nr VIII/74/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie: wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych, dla których zarządcą jest Prezydent Miasta Zabrze	niezrealizowana	MZDIII: Wojewoda Śląski Rozstrzygnięciem Nadzorczym z dnia 05.03.2020r. stwierdził nieważność całości Uchwały
XVIII/334/20	16.03.2020	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2020	zrealizowana	
XVIII/335/20	16.03.2020	zmiany Uchwały Nr VIII/73/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 11 kwietnia 2011 roku w sprawie nadania statutu jednostce budżetowej pod nazwą „MIEJSKI ZARZĄD DRÓG i INFRASTRUKTURY INFORMATYCZNEJ"	niezrealizowana	MZDIII: Wojewoda Śląski Rozstrzygnięciem Nadzorczym stwierdził nieważność całości Uchwały

XVIII/336/20	16.03.2020	zaliczenia dróg - ul. Lawendowa, ul. Jowisza oraz drogi łączącej ul. Lawendową z ul. Jowisza do kategorii dróg publicznych gminnych oraz ustalenia ich przebiegu	Inny	MZDIII: Wojewoda Śląski Rozstrzygnięciem Nadzorczym z dnia 17.04.2020r. stwierdził nieważność w części określonej w § 2 Uchwały
XVIII/341/20	16.03.2020	wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych, dla których zarządcą jest Prezydent Miasta Zabrze	zrealizowana	
XX/360/20	18.05.2020	ustalenia przebiegu gminnych dróg publicznych - ul. Lawendowa, ul. Jowisza oraz drogi łączącej ul. Lawendową z ul. Jowisza	zrealizowana	
XX/381/20	18.05.2020	przekazania skargi Prokuratora Rejonowego w Zabrzu na uchwałę nr 97/2000 zarządu miasta Zabrze z dnia 21 lutego 2000 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu cmentarza komunalnego w Zabrzu przy ul. pokoju do wojewódzkiego sądu administracyjnego w Gliwicach	zrealizowana	
XXV/416/20	21.09.2020	pozbawienia fragmentu ul. Czołgistów kategorii drogi gminnej poprzez wyłączenie jej z użytkowania jako drogi publicznej	zrealizowana	
XXVII/446/20	24.11.2020	ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu i jego parkowanie na terenie Miasta Zabrze w roku 2021	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI, UM ZABRZE				
XVI/291/20	27.01.2020	regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Zabrze	niezrealizowana	Rozstrzygnięcie nadzorcze
XVI/292/20	27.01.2020	szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	w trakcie realizacji	

XVI/293/20	27.01.2020	zmiany uchwały nr XXIX/410/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 października 2012r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne	w trakcie realizacji	
XVI/294/20	27.01.2020	zmiany uchwały nr XXX/456/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 listopada 2012r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	w trakcie realizacji	
XVI/295/20	27.01.2020	zmiany uchwały nr XV/276/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 grudnia 2019r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część rok	w trakcie realizacji	
XVIII/343/20	16.03.2020	wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości	niezrealizowana	Rozstrzygnięcie nadzorcze
XVIII/344/20	16.03.2020	określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości	w trakcie realizacji	
XX/357/20	18.05.2020	regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Zabrze	w trakcie realizacji	
XX/358/20	18.05.2020	szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	w trakcie realizacji	
XX/359/20	18.05.2020	zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym	w trakcie realizacji	

XXIII/402/20	15.07.2020	wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ EKOLOGII, UM ZBARZE				
17.02.2020	XVII/305/20	przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028”	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, UM ZABRZE				
19.10.2020	XXVI/438/20	przyjęcia Programu Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok	w trakcie realizacji	
BIURO DS. INWESTORÓW, UM ZABRZE				
27.01.2020	XVI/296/20	przyjęcia do realizacji "Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Zabrze na lata 2017-2026"	w trakcie realizacji	
18.05.2020	XX/380/20	nadania statutu Powiatowemu Urzędowi Pracy w Zabrzu	w trakcie realizacji	
BIURO GŁÓWNEGO INŻYNIERA MIASTA, UM ZABRZE				
19.10.2020	XXVI/431/20	przyjęcia „Planu budowy ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych w Zabrzu”	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/461/20	przyjęcia „Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) dla miasta Zabrze”	zrealizowana	
WYDZIAŁ STRATEGII I ROZWOJU MIASTA, UM ZABRZE				
15.07.2020	XXIII/393/20	przystąpienia do sporządzenia Strategii Smart Zabrze 2030	w trakcie realizacji	

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO I OCHRONY LUDNOŚCI, UM ZABRZE				
16.03.2020	XVIII/333/20	przyjęcia Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2020-2023	w trakcie realizacji	
WYDZIAŁ KSIĘGOWOŚCI URZĘDU, UM ZABRZE				
23.04.2020	XIX/349/20	odstąpienia od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym w stosunku do podmiotów, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID19	niezrealizowana	
RADA MIASTA ZABRZE				
27.01.2020	XVI/297/20	wniosku nr BK.1510.12.2019	zrealizowana	
27.01.2020	XVI/298/20	wyrażenia zgody na używanie Herbu Miasta Zabrze	zrealizowana	
27.01.2020	XVI/299/20	wyrażenia zgody na używanie Herbu Miasta Zabrze	zrealizowana	
27.01.2020	XVI/300/20	zmiany uchwały nr XIII/222/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 21 października 2019 roku w sprawie stwierdzenia wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Gliwicach na kadencję w latach 2020-2023	zrealizowana	
17.02.2020	XVII/326/20	wytypowania czterech przedstawicieli Rady Miasta Zabrze do składu komisji ds. przyznawania nagród Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym dla zawodników, trenerów i osób wyróżniających się szczególnymi osiągnięciami sportowymi na rok 2020	zrealizowana	
16.03.2020	XVIII/340/20	przekazania skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach	zrealizowana	
18.05.2020	XX/379/20	powołania zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników	zrealizowana	
22.06.2020	XXII/382/20	udzielenia Prezydentowi Miasta Zabrze wotum zaufania	zrealizowana	

22.06.2020	XXII/383/20	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Zabrze za 2019 rok	zrealizowana	
22.06.2020	XXII/384/20	udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Zabrze za 2019 rok	zrealizowana	
22.06.2020	XXII/388/20	zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach informacji o kandydatach na ławników	zrealizowana	
22.06.2020	XXII/389/20	pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszenia kandydata na ławnika	zrealizowana	
22.06.2020	XXII/390/20	pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszenia kandydata na ławnika	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/400/20	skargi nr BK.1510.5.2020 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/401/20	skargi nr BK.1510.6.2020 na dyrektora jednostki oświatowej	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/403/20	skargi nr BK.1510.8.2020 w sprawie skargi na dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg i Infrastruktury Informatycznej	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/404/20	petycji nr BK.152.1.2020	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/405/20	zmiany uchwały Nr II/13/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie powołania stałych Komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/406/20	powołania komisji skrutacyjnej dla przeprowadzenia wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Gliwicach w wyborach uzupełniających na kadencję 2020-2023	zrealizowana	
15.07.2020	XXIII/407/20	stwierdzenia wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Gliwicach w wyborach uzupełniających na kadencję w latach 2020-2023	zrealizowana	
24.08.2020	XXIV/411/20	skargi nr BK.1510.9.2020 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
24.08.2020	XXIV/412/20	skargi nr BK.1510.10.2020 na dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg i Infrastruktury Informatycznej	zrealizowana	

24.08.2020	XXIV/413/20	petycji nr BK.152.2.2020	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/423/20	skargi nr BK.1510.12.2020 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/424/20	petycji nr BK.152.4.2020	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/425/20	powołania komisji doraźnej Rady Miasta Zabrze ds. utworzenia nowych dzielnic oraz opracowania statutów dzielnic w Zabrzu	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/426/20	skargi nr BK.1510.13.2020 na dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg i Infrastruktury Informatycznej	zrealizowana	
21.09.2020	XXV/427/20	skargi nr BK.1510.14.2020 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
19.10.2020	XXVI/439/20	zmiany uchwały Nr II/13/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie powołania stałych Komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana	
24.11.2020	XXVII/447/20	skargi nr BK.1510.17.2020 na dyrektora jednostki oświatowej	zrealizowana	
24.11.2020	XXVII/448/20	powołania komisji skrutacyjnej dla przeprowadzenia procedury odwołania radnego z funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Miasta Zabrze	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/462/20	skargi nr BK.1510.19.2020 na Prezydenta Miasta Zabrze	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/463/20	skargi nr BK.1510.20.2020 na dyrektora Jednostki Gospodarki Nieruchomościami	zrealizowana	
21.12.2020	XXVIII/464/20	zmiany uchwały Nr II/13/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 12 grudnia 2018 roku w sprawie powołania stałych Komisji Rady Miasta Zabrze	zrealizowana	

Źródło: BRM UM Zabrze

ROZDZIAŁ V NAGRODY

LP	NAGRODA	OPIS
NAGRODY DLA MIASTA ZABRZE		
1	**„Urząd Miejski w Zabrzu wytypowany przez Ministerstwo Cyfryzacji!” (kwiecień 2020)**	Ministerstwo Cyfryzacji prowadzi prace nad rozwojem Architektury Informacyjnej Państwa, w ramach której przygotowywany jest Model Urzędu Cyfrowego. Urząd Miejski w Zabrzu, ze względu na prawidłowo wdrożony i z sukcesem rozwijany system zarządzania jakością ISO, został wytypowany jako jeden z trzynastu urzędów miejskich w Polsce do wsparcia ww. projektu.
2	**Innowacyjny Samorząd 2020 (luty 2020)**	Innowacyjny Samorząd to zorganizowany przez Serwis Samorządowy Polskiej Agencji Prasowej konkurs gdzie Zabrze zostało finalistą w kategorii „Gminy miejskie” za projekt Karta Młodego Przedsiębiorcy oraz aplikację Eco Harmonogram. Do konkursu zgłoszono 304 projekty, które nadesłało 181 jednostek samorządu terytorialnego. Konkurs miał na celu promocję szeroko pojętych innowacji wdrażanych przez jednostki samorządu terytorialnego, opartych na nowoczesnych technologiach, i nie tylko. „Zależało nam na pokazaniu różnych obliczy innowacji i spopularyzowaniu najlepszych praktyk”
3	**„Samorządowy Lider Zarządzania 2020 – Samorząd jako pracodawca”**	Związek Miast Polskich, w ramach projektu „Schematy dialogu społecznego dla godnej pracy w sektorze publicznym na poziomie samorządów” finansowanego w ramach Programu Dialog Społeczny, ze środków Norway Grants 2014-2021 zorganizował konferencję online podsumowującą ogólnokrajowy „Konkurs Samorządowy Lider Zarządzania 2020. Samorząd jako pracodawca – Dialog społeczny dla godnej pracy”. Podczas spotkania finaliści (wyłonieni przez komisję konkursową) tegorocznej edycji konkursu zaprezentowali najlepsze zgłoszone praktyki dialogu społecznego, spośród których wyłonili laureatów tegorocznej edycji. Urząd Miejski w Zabrzu, finalista konkursu, otrzymał wyróżnienie za rozwiązanie – „Hierarchiczna kultura organizacyjna Urzędu Miejskiego w Zabrzu oparta na wspólnocie praw, dynamice i kreatywności, stałości i przewidywalności oraz poczuciu bezpieczeństwa zatrudnienia”.

4	**„Gmina na 5!”**	Celem szóstej edycji “Forum Gmin na 5!” jest upowszechnienie dobrych praktyk samorządu terytorialnego w zakresie tworzenia informacji publicznej dla inwestorów i przedsiębiorców z użyciem nowoczesnych mediów. Forum ma też pomóc w wymianie doświadczeń związanych z prowadzeniem badań naukowych dotyczących tworzenia warunków rozwoju przedsiębiorczości w polskich regionach.
5	**Złota Ryba**	Telewizja Zabrze otrzymała Złotą Rybę za najlepszy film dokumentalny zrealizowany przez telewizję lokalną na Festiwalu Filmów Optymistycznych w Rzeszowie. To nagroda za reportaż pt. ,,Spowiedź Justyna” zrealizowany przez dziennikarzy TV Zabrze – Tomasza Jodłowskiego i Wojciecha Skowrońskiego
6	**Mistrz Promocji Czytelnictwa”**	Nagrodzono zespół bibliotekarzy z Zabrza za przedsięwzięcia mające na celu promowanie literatury i czytelnictwa, podkreślając dużą różnorodność oraz ich profesjonalną oprawę. Warto wspomnieć, że wyróżnienie w konkursie „Mistrz Promocji Czytelnictwa” nasza zabrzańska biblioteka otrzymała drugi rok z rzędu. MBP w Zabrzu tym razem doceniono m.in. za projekty: „Książka na piątkę, znakomity początek”, „Kryminalne zagadki Śląska”, „To lubię. Bibliotekarze dzielą się pasjami”oraz „Made in Japan: tak daleko tak blisko”.

Złota Pinezka dla Zabytkowej Kopalni Guido!

- Kopalnia Guido otrzymała Złotą Pinezkę – specjalne wyróżnienie, które Google Polska przyznał w tym roku z okazji 15. rocznicy uruchomienia Map Google. W każdym województwie nagradzono tylko jedno wyjątkowe miejsce, które zostało najwyżej ocenione przez użytkowników Map. W województwie śląskim tę najwyższą ocenę zdobyła właśnie Kopalnia Guido w Zabrzu!

ROZDZIAŁ VI POZYSKANE ŚRODKI FINANSOWE

ZESTAWIENIE PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH I/LUB KRAJOWYCH, ZAKOŃCZONYCH W OKRESIE OD DNIA 01.01.2020 R. DO DNIA 31.12.2020 R.

Lp.	Tytuł projektu/nazwa zadania	Nazwa instytucji udzielającej dofinansowania /dotacji	Nazwa programu, do którego aplikowano o środki finansowe	Dofinansowanie		Środki własne (faktycznie wydatkowane)	Okres realizacji projektu
				Środki Unii Europejskiej (faktycznie otrzymane)	Środki Krajowe (faktycznie otrzymane)		
1	*2*	*3*	*4*	*7*	*8*	*9*	*11*
1	Pakiet na start	Województwo Śląskie - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020 (Europejski Fundusz Społeczny) działanie: 7.3. Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej dla poddziałania: 7.3.1. Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - ZIT	1 966 613,80 zł	276 940,74 zł	70 108,75 zł	od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r.
2	Opieka nad grobami wojennymi	Śląski Urząd Wojewódzki	nie dotyczy	0,00 zł	45 000,00 zł	0,00 zł	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
3	Pomoc dla repatriantów	Wojewoda śląski	Pomoc dla repatriantów	0,00 zł	123 125,31 zł	0,00 zł	od 12.07.2019 r. do 15.01.2020 r.
4	Pomoc dla repatriantów	Wojewoda Śląski	Pomoc dla repatriantów	0,00 zł	115 315,45 zł	0,00 zł	od 27.04.2020 r. do 31.12.2020 r.
5	Pomoc dla repatriantów	Wojewoda Śląski	Pomoc dla repatriantów	0,00 zł	93 409,49 zł	0,00 zł	od 27-04-2020 r. do 31-12-2020 r.
6	Pomoc dla repatriantów	Wojewoda śląski	Pomoc dla repatriantów	0,00 zł	133 345,74 zł	0,00 zł	od 22.06.2020 r. do 31.12.2020 r.

7	Wyprawki szkolne	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	udzielenie dotacji celowej na realizację Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022.	0,00 zł	91 600,00 zł	0,00 zł	od 21.10.2020 r. do 12.11.2020 r.
8	"Zdalna szkoła- wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego"	Centrum Projektów Polska Cyfrowa	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014- 2020; Oś Priorytetowa nr I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu Działanie 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach.	99 997,50 zł	0,00 zł	161,40 zł	od 22.04.2020 r. do 22.10.2020 r.
9	"Zdalna szkoła + wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego"	Centrum Projektów Polska Cyfrowa	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014- 2020; Oś Priorytetowa nr I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu Działanie 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach.	164 991,91 zł	0,00 zł	2 832,36 zł	od 12.06.2020 r. do 12.12.2020 r.

10	Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19	Śląski Urząd Wojewódzki	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój lata 2014-2020 - Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym	676 764,19 zł	126 230,81 zł	0,00 zł	od 31.07.2020 r. do 30.11.2020 r.
11	Dofinansowanie do zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Makoszowy	Ministerstwo Sprawiedliwości	Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Fundusz Sprawiedliwości	0,00 zł	600 000,00 zł	200 000,00 zł	od 30.10.2020 r. do 31.12.2020 r.
12	Dofinansowanie do pokrycia kosztów związanych z zapewnieniem warunków kwarantanny osobom podlegającym obowiązkowej kwarantannie.	Urząd Wojewódzki w Katowicach	Polecenie Wojewody Śląskiego nr 34/2020 z dnia 17 marca 2020r. -Dotacja z rezerwy celowej.	0,00 zł	101 024,00 zł	0,00 zł	od 17.03.2020 r. do 31.03.2020 r.
13	Cyfrowe Usługi Miast dla Przedsiębiorców - CUMP	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 II. Oś priorytetowa Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Numer i nazwa Działania: Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne	126 670,00 zł	0,00 zł	50922,00 zł	od 02.01.2019 r. do 30.06.2020 r.

14	„Jestem w sieci – Zabrze lubi IT" - grant w ramach projektu: Obywatel.IT - program rozwoju kompetencji cyfrowych osób powyżej 25 roku życia zamieszkałych w województwie śląskim i opolskim	Instytut Pracy i Edukacji z siedzibą w Gliwicach, Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych z siedzibą w Jaworznie, Instytut Rozwoju Rynku Pracy z siedzibą w Zawierciu	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2010, Oś Priorytetowa nr 3 „Cyfrowe kompetencjespołeczeństwa" Działanie nr 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych"	149 520,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	od 01.09.2018 r. do 30.06.2019 r.
15	Program ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze (Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze - etap IX)	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze - etap IX Ochrona atmosfery: OA 1.4. Wdrażanie obszarowych programów ograniczenia niskiej emisji pyłowo-gazowych	0,00 zł	3 763 937,50 zł	0,00 zł	od 11.06.2018 r. do 30.11.2018 r.
16	Opracowanie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Opracowanie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do roku 2024 z perspektywą do roku 2028 Zarządzanie środowiska ZS2.1 Opracowanie programów ochrony i kształtowania środowiska, zgodnie z zasadami rozwoju	0,00 zł	10 760,00 zł	2 690,00 zł	od 01.07.2019 r. do 31.01.2020 r.

17	Program ograniczania niskiej emisji na terenie miasta Zabrze (Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze - etap X)	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze - etap X Ochrona atmosfery: OA 1.4. Wdrażanie obszarowych programów ograniczenia emisji pyłowo-gazowych	0,00 zł	340 000,00 zł	0,00 zł	od 11.07.2019 r. do 29.05.2020 r.
18	Program ograniczania niskiej emisji na terenie miasta Zabrze (Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze - etap X)	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze - etap X Ochrona atmosfery: OA 1.4. Wdrażanie obszarowych programów ograniczenia emisji pyłowo-gazowych	0,00 zł	3 821 860,34 zł	0,00 zł	od 11-07-2019 r. do 29-05-2020 r.
19	Remont i modernizacja mieszkań romskich (kontynuacja zadania)	Skarb Państwa - Wojewoda Śląski	Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020	0,00 zł	67 000,00 zł	9 168,32 zł	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
20	„Młodzi, wykształceni, kompetentni - zagraniczne praktyki wsparciem kształcenia zawodowego”.	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja Rozwój	642 822,64 zł	0,00 zł	0,00 zł	od 01.12.2017 r. do 30.11.2019 r.

21	"Rozwijający się nauczyciel"	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	Erasmus +	97 476,74 zł	0,00 zł	0,00 zł	od 01.07.2018 r. do 31.03.2020 r.
22	"Myślenie bez granic"	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	PO WER	143 182,29 zł	0,00 zł	0,00 zł	od 01.09.2018 r. do 31.03.2020 r.
23	"Jak robią to inni? -wymiana doświadczeń i nawiązanie współpracy ze szkołami kształcącymi uczniów z niepełnosprawnościami"	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	Erasmus+	40 083,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	od 30.05.2019 r. do 01.06.2020 r.
24	Lokalny Animator Sportu	Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy/ Ministerstwo Sportu i Turystyki	Lokalny Animator Sportu	0,00 zł	8 880,00 zł	9 750,00 zł	od 01.03.2020 r. do 30.11.2020 r.
25	Lokalny Animator Sportu	Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy / Ministerstwo Sportu i Turystyki	Lokalny Animator Sportu	0,00 zł	8 430,00 zł	13 275,00 zł	od 04.05.2020 r. do 30.11.2020 r.

26	Lokalny Animator Sportu	Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy / Ministerstwo Sportu i Turystyki	Lokalny Animator Sportu	0,00 zł	6 000,00 zł	6 000,00 zł	od 01.07.2020 r. do 30.11.2020 r.
27	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Zabrze (IV)	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Poddziałanie 1.1.1	8 534 630,74 zł	1 591 889,35 zł	0,00 zł	od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r.
28	Wsparcie finansowe jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	Instytut Muzyki i Tańca w Warszawie	Instytut Muzyki i Tańca w Warszawie	0,00 zł	1 320 114,00 zł	294 015,44 zł	od 12.03.2020 r. do 31.12.2020 r.
29	Królowa Śniegu w Sieci	Ministerstwo Kultury I Dziedzictwa Narodowego	Teatr i Taniec	0,00 zł	113 500,00 zł	27 263,12 zł	od 02.01.2020 r. do 15.12.2020 r.

30	Eksploatacja W Szkołach Spektaklu "Morze Ciche" Wraz z Działaniami Edukacyjnym	Instytut Teatralny Im. Zbigniewa Raszewskiego	Konkurs Im. Jana Dormana	0,00 zł	58 500,00 zł	3 401,27 zł	od 23.10.2020 r. do 20.12.2020 r.
31	Wsparcie Finansowe Ze Środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19	Instytut Teatralny Im. Zbigniewa Raszewskiego	Fundusz Przeciwdziałania Covid-19	0,00 zł	348 250,00 zł	0,00 zł	od 20.10.2020 r. do 31.12.2020 r.
32	Eliminacje zagrożeń i szkodliwych emisji generowanych przez historyczne wyrobisko górnicze Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w obrębie Miasta Zabrze – Etap I	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Program priorytetowy nr 2.4 „Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobycia kopalin”	0,00 zł	47 007 437,54 zł	116 341,92 zł	od 01.1.2014 r. do 31.12.2020 r.
33	"Zachowanie dziedzictwa kulturowego zabytkowej Sztolni Fryderyk w Tarnowskich Górach poprzez zabezpieczenie górotworu i modernizację gospodarki wodnej".	Instytucja Zarządzająca RPO WSL - Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe Poddziałanie 3.5.1 Promocja gospodarcza regionu	2 035 630,37 zł	1 490 792,36 zł	0,04 zł	od 24.07.2017 r. do 30.09.2020 r.
34	Kultura i edukacja na Grubie – Śląskie dziedzictwo w Sieci	Narodowe CentrumKultury	Kultura w sieci	0,00 zł	64 568,91 zł	0,00 zł	od 04.05.2020 r. do 30.10.2020 r.

35	Modernizacja podziemnych komór Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu celem przystosowania do działalności edukacyjnej - Fundacja Orlen	Fundacja Orlen Dar Serca	brak	0,00 zł	150 000,00 zł	0,00 zł	od 20.04.2020 r. do.31.12.2020 r.
36	Modernizacja podziemnych komór Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu celem przystosowania do działalności edukacyjnej	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Infrastruktura Kultury	0,00 zł	200 000,00 zł	15 776,50 zł	od 20.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
37	Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu – publikacja katalogu	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Wspieranie działań muzealnych	0,00 zł	37 670,00 zł	0,00 zł	od 15.04.2020r. do 15.12.2020 r.
38	Górnicze Miasto Dzieci – dzieci w świecie dorosłych edycja III	Narodowy Bank Polski	brak	0,00 zł	24 301,02 zł	2 750,76 zł	od 01.06.2020 r. do 11.09.2020 r.
39	Rozwój innowacyjnej gry komputerowej wspierającej niematerialne dziedzictwo kulturowe: „Św. Barbara-górnikom na ratunek”	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Rozwój sektorów kreatywnych	0,00 zł	25 000,00 zł	15 000,00 zł	od 04.05.2020 r. do 30.10.2020 r.

40	Górnośląskie kolonie robotnicze ich najmłodsi mieszkańcy	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Kultura ludowa i tradycyjna 2020	0,00 zł	19 991,54 zł	0,00 zł	od 24.06.2020 r. do 31.12.2020 r.
41	Oczyszczenie, przeprowadzenie badań określenie najwłaściwszych środków do impregnacji, usunięcie soli żelaza i związków węgla dwóch łodzi do transportu ludzi i materiałów z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w Zabrzu	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków	-	0,00 zł	20 750,00 zł	20 750,00 zł	od 03.09.2020 r. do 30.11.2020 r.
42	Konserwacja taboru kolejowego ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Fundusz Promocji Kultury	0,00 zł	39 500,00 zł	140 500,00 zł	od 02.09.2019 r. do 30.12.2020 r.
43	"Posiłek w szkole i w domu"	Śląski Urząd Wojewódzki	"Posiłek w szkole i w domu"	0,00 zł	2 040 000,00 zł	1 538 812,75 zł	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
44	FC Roma-kontynuacja	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014 – 2020	0,00 zł	9 850,00 zł	12 833,00 zł	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.

45	Projekt na rzecz poprawy sytuacji zdrowotnej Romów w Zabrzu na rok 2019 – kontynuacja	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014 – 2020	0,00 zł	10 000,00 zł	5 200,00 zł	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
46	Program Korekcyjno-Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Śląski Urząd Wojewódzki	Program Psychologiczno – Terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	0,00 zł	6 768,00 zł	0,00 zł	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
47	Klub Seniora w ramach Programu Wieloletniego „Senior+”	Ministerstwo Rodziny ,Pracy i Polityki Społecznej	Program Wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020	0,00 zł	72 000,00 zł	102 363,08 zł	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
48	„Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”	Ministerstwo Rodziny ,Pracy i Polityki Społecznej	„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2019 – 2020”	0,00 zł	703 640,00 zł	592 121,72 zł	od 01.02.2020 r. do 31.12.2020 r.
49	"Opieka wytchnieniowa"	Ministerstwo Rodziny ,Pracy i Polityki Społecznej	"Opieka wytchnieniowa" - edycja 2020	0,00 zł	203 616,00 zł	69 453,16 zł	od 01.06.2020 r. do 31.12.2020 r.
50	„Usługi opiekuńcze”	Ministerstwo Rodziny ,Pracy i Polityki Społecznej	„Usługi opiekuńcze- edycja 2020	0,00 zł	130 260,00 zł	27 492,00 zł	od 01.06.2020 r. do 31.12.2020 r.

51	„Specjalistyczne usługi opiekuńcze”	Ministerstwo Rodziny ,Pracy i Polityki Społecznej	„ Specjalistyczne usługi opiekuńcze- edycja 2020	0,00 zł	43 120,00 zł	3 375,60 zł	od 01.06.2020 r. do 31.12.2020 r.
52	Filmowymi śladami Zabrza, z najstarszym na Śląsku Kinem Roma	Narodowe Centrum Kultury	Kultura w sieci	0,00 zł	28 000,00 zł	0,00 zł	od 13.07.2020 r. do 30.10.2020 r.
53	ŚLĄSKIE KADRY DPS Vs. COVID-19	Województwo Śląskie/ROPS Województwa Śląskiego	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Działanie 2.8 (Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym - tryb nadzwyczajny)	172 355,15 zł	32 147,88 zł	0,00 zł	od 22.09.2020 r. do 14.12.2020 r.
54	Zapewnienie Bezpieczeństwa I Opieki Pacjentom Oraz Bezpieczeństwa Personelowi Zakładów Opiekuńczo-Leczniczych, Domów Pomocy Społecznej, Zakładów Pielęgnacyjno-Opiekuńczych I Hospicjów Na Czas Covid-19	Narodowy Fundusz Zdrowia - Śląski Oddział Wojewódzki NFZ w Katowicach	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Działanie 5.2 (Działania projakościowe i rozwiązania organizacyjne w systemie ochrony zdrowia ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych)	31 285,30 zł	5 883,89 zł	0,00 zł	od 02.11.2020 r. do 31.12.2020 r.

55	Śląskie Kadry DPS vs COVID 19	Województwo Śląskie	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.8.	276 377,56 zł	51 550,25 zł	0,00 zł	od 01.08.2020 r. do 30.11.2020 r.
56	Śląskie pomaga	Województwo śląskie - ROPS	Europejski Fundusz Społeczny Poddziałanie 9.2.8 Działanie na rzecz skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2 - tryb nadzwyczajny ROPS Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	118 147,02 zł	20 849,48 zł	3,91 zł	od 01.02.2020 r. do 31.12.2020 r.
57	Śląskie kadry DPS vs COVID- 19	Województwo śląskie - ROPS	Europejski Fundusz Społeczny Poddziałanie 9.2.8 Działanie na rzecz skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2 - tryb nadzwyczajny ROPS Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	183 098,52 zł	34 151,74 zł	0,00 zł	od 09.2020 r. do 12.2020 r.

58	Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19	NFZ - Śląski Oddział Wojewódzki NFZ Katowice	Program Operacyjny Wiedza-Edukacja-Rozwój 2014-2020 EFS	37 673,84 zł	7 085,38 zł	0,00 zł	od 05.2020 r. do 12.2020 r.
59	Kształcenie Ustawiczne Pracowników i Pracodawców	Powiatowy Urząd Pracy	Dofinansowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy	3 652,00 zł	913,00 zł	0,00 zł	od 10.2020 r. do 12.2020 r.
60	Likwidacja niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej i budynkach wielorodzinnych na terenie miasta Zabrza – etap II	Górnośląsko - Zagłębiowska Metropolia, Uchwała Rady Ministrów nr 102 z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego	Program działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji w 2020 r. - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	0,00 zł	7 039 388,04 zł	1 151 970,42 zł	od 20.04.2020 r. do 31.12.2020 r.

61	„Program Wieloletni" Narodowy Program Rozwoju czytelnictwa Priorytet-1 Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych	MKiDN	"Program Wieloletni" Narodowy Program Rozwoju czytelnictwa Priorytet-1 Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych	0,00 zł	26 923,00 zł	49 999,86 zł	od 03.06.2020 r. do 30.11.2020 r.
62	"Vive la France"	MKiDN	Partnerstwo dla książki	0,00 zł	13 650,00 zł	9 275,00 zł	od 01.04.2020 r. do 23.12.2020 r.
63	"Książka na piątkę. Znakomity początek" vol 4	MKiDN	Partnerstwo dla książki	0,00 zł	23 750,00 zł	12 893,50 zł	od 01.04.2020 r. do 23.12.2020 r.
64	"To lubię. Czytelnicy dzielą się pasjami"	MKiDN	Partnerstwo dla książki	0,00 zł	22 050,00 zł	7 920,00 zł	od 02.03.2020r. do 27.11.2020r.
65	DKK	Biblioteka Śląska w Katowicach	Promocja czytelnictwa	0,00 zł	1 200,00 zł	0,00 zł	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
66	Kraszewski -Komputery dla bibliotek 2020	Instytut Książki	Kraszewski -Komputery dla bibliotek 2020	0,00 zł	30 000,00 zł	5 500,00 zł	od 03.09.2020 r. do 27.11.2020 r.

67	Zakup instrumentu z akcesoriami muzycznymi dla Filharmonii Zabrzańskiej	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Infrastruktura Kultury	0,00 zł	88 101,46 zł	0,00 zł	od 25.06.2020 r. do 30.12.2020 r.
68	Wsparcie finansowe jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	Instytut Muzyki I Tańca	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	0,00 zł	106 867,00 zł	0,00 zł	od 01.12.2020 r. do 31.12.2020 r.
69	Rozbudowa skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. Piłsudskiego - budowa ronda, przebudowa ulicy Piłsudskiego od skrzyżowania z ul. Roosevelta do wiaduktu kolejowego, budowa doświetlenia przejścia dla pieszych w ciągu ul. 3-go Maja na wysokości ul. Lutra, Padlewskiego, Floriana, Bohaterów Warszawskich, sądowej, Franklina Roosevelta.	Śląski Urząd Wojewódzki	Fundusz Dróg Samorządowych	0,00 zł	8 154 909,00 zł	8 495 946,59 zł	od 01.01.2019 r. do 30.11.2020 r.

70	Adaptacja do zmian klimatu – gospodarowanie wodami opadowymi na terenie miasta Zabrze" nr POIS.02.01.00-00-0015/17	NFOŚiGW	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska Typ projektu 2.1.5 Systemy gospodarowania wodami opadowymi na terenach miejskich	8 106 125,00 zł	0,00 zł	1 267 300,70 zł	od 09.08.2017 r. do 31.12.2019 r.
71	Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 Poddziałanie 5.3.1 Dziedzictwo kulturowe	4 771 177,41 zł	0,00 zł	1 974 931,61 zł	od 16.06.2017 r. do 30.12.2020 r.
				28 378 274,98 zł	**81 151 798,22 zł**	**16 277 177,78 zł**	

Źródło: WRP UM,
BIP Zabrze

ZESTAWIENIE PROJEKTÓW SPÓŁEK MIEJSKICH WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH I/LUB KRAJOWYCH, ZAKOŃCZONYCH W OKRESIE OD DNIA 01.01.2020 R. DO DNIA 31.12.2020 R.

Lp.	Tytuł projektu/ nazwa zadania	Nazwa instytucji udzielającej dofinansowania /dotacji	Nazwa programu, do którego aplikowano o środki finansowe	Jednostka aplikująca o środki finansowe	Jednostka realizująca projekt	Dofinansowanie		Środki własne (faktycznie wydatkowane)	Okres realizacji projektu
						Środki Unii Europejskiej (faktycznie otrzymane)	Środki Krajowe (faktycznie otrzymane)		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*11*
1	Krajowy Fundusz Szkoleniowy - kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w 2019 roku	Skarb Państwa, Prezydent Miasta Zabrze, Powiatowy Urząd Pracy	Krajowy Fundusz Szkoleniowy -kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w 2019 roku	Stadion w Zabrzu Sp. z o.o.	Stadion w Zabrzu Sp. z o.o.	0,00 zł	2 880,00 zł	720,00 zł	22.10.2019 - 31.03.2020
2	Uciepłownienie centrum Zabrza obejmujące obszar w obrębie Elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomską i Powstańców Śląskich, w tym osiedle Zandka - Etap III i IV	WFOŚiGW w Katowicach	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Priorytet I. Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Działanie 1.7: Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie woj. śląskiego. Poddziałanie 1.7.2: Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w woj. śląskim	ZPEC Sp. z o.o.	ZPEC Sp. z o.o.	297 147,42 zł	0,00 zł	427 434,84 zł	26.05.2017 - 31.03.2021
3	Modernizacja sieci ciepłowniczej w Zabrzu - przebudowa z sieci kanałowej na preizolowaną	WFOŚiGW w Katowicach	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Priorytet I. Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Działanie 1.7: Kompleksowa likwidacja	ZPEC Sp. z o.o.	ZPEC Sp. z o.o.	850 389,93 zł	0,00 zł	1 497 372,16 zł	26.05.2017 - 31.03.2022

			niskiej emisji na terenie woj. śląskiego. Poddziałanie 1.7.2: Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w woj. śląskim						
4	Certyfikacja szkółek piłkarskich	Ministerstwo Sportu (operator programu Polski Związek Piłki Nożnej)	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	Górnik Zabrze SA	Górnik Zabrze SA	0,00 zł	463 511,00 zł	225 347,27 zł	02.01.2020 - 31.12.2020
5	Przebudowa nawierzchni sportowej areny Hali Widowiskowo-Sportowej w Zabrzu przy ul. Matejki 6	Skarb Państwa Ministerstwo Sportu	Sportowa Polska- program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej - edycja 2019	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu Sp. z o.o.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu Sp. z o.o.	0,00 zł	807 700,00 zł	1 490 259,80 zł	31.10.2020
6	Pomoc finansowa na realizację zadań związanych z ochroną zdrowia w związku ze stanem epidemicznym na terenie Rzeczpospolitej Polskiej	Górnośląsko - Zagłębiowska Metropolia	Dotacja celowa z budżetu GZM na realizację zadań związanych z ochroną zdrowia w związku ze stanem epidemiologicznym na terenie RP	Miasto Zabrze	Szpital Miejski w Zabrzu Sp. z o.o.	0,00 zł	584 800,00 zł	29 710,96 zł	20.04.2020 - 31.12.2020

7	Zakup aparatury i sprzętu medycznego dla potrzeb zabezpieczenia pacjentów zakażonych i diagnozowanych w kierunku choroby Covid -19 dla potrzeb Szpitala Miejskiego w Zabrzu sp. z o.o.	Województwo Śląskie	Solidarnościowy program wsparcia powiatów i miast na prawach powiatu w zakresie ochrony zdrowia	Miasto Zabrze	Szpital Miejski w Zabrzu Sp. z o.o.	0,00 zł	545 000,00 zł	230 997,37 zł	12.08.2020 - 31.12.2020
8	Krajowy Fundusz Szkoleniowy - kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w 2020 roku	Skarb Państwa, Prezydent Miasta Zabrze, Powiatowy Urząd Pracy	Krajowy Fundusz Szkoleniowy - kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w 2020 roku	Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji Sp. z o.o.	Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji Sp. z o.o.	0,00 zł	3 290,00 zł	0,00 zł	14.09.2020 - 30.11.2020
9	Termomodernizacja budynków na osiedlu Zandka - zarządzanie energią - I etap tj. ul. Bytomska 3, ul. Bytomska 3a, ul. Bytomska 3b, ul. Krakusa 6.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice	Wniosek o dofinansowanie realizacji zadania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	ZBM-TBS Spółka z o.o. z siedzibą w Zabrzu przy Pl. Warszawskim 10	ZBM-TBS Spółka z o.o. z siedzibą w Zabrzu przy Pl. Warszawskim 10	0,00 zł	717 860,00 zł	1 762 709,50 zł	08.12.2016 - 28.02.2020

10	Projekt POIS.02.03.00-00-0145/16 "Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu"	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	Działanie 2.3. "Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach" II oś priorytetowa "Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu" program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	ZPWiK sp. z o.o.	JRP	13 781 136,05 zł	0,00 zł	15 244 594,92 zł	04.06.2014 - 30.06.2020
					Łącznie:	**14 928 673,40 zł**	**3 125 041,00 zł**	**20 909 146,82 zł**	

Źródło: WRP UM,
BIP Zabrze